

מראה מקומות או קדושים פד: ג) הושע ייג ג) במדכר קיו:

כמה וכמה דבעי עיכה מבה ולבה טבה ורחימותה

דלצא. בגין כך ואהבם את ס׳ אלהיך בכל לבבך וגו׳:

השמים לרוב. רבי יצחק פתח ה' זכרנו יברך יברך את בית ישראל וגו׳. ה׳ זכרנו יברך. אלו הגברים שהיו נכנסים במספר אנשי המרבר. והקכיה ברך אותם והוסיף עליהם בכל זמן, בוא וראה מי שאומר שבהו של חברו, של בגיו או של ממונו צריך לברך אותו ולהוסיף עליו ברכות. מניין. ממשה. שנאמר ה׳ אלהיכם הרכה אתכם והגכם היום ככוכבי השמים לרוב. אחר כך מה כתוב. ה׳ אלהי אבותיכם יוסף עליכם ככם אלף פעמים וגו׳. שתי ברכות היו. אחת. ה׳ אלהי אבותיכם יוסף עליכם וגו׳. הרי אחת. אח׳כ. ויברך אתכם כאשר דבר לכם. להוסיף עליהם ברכות על ואם הוא מספר שבחו של חברו ואין מוסיף עליו ברכות. כרכות. הוא נתפס עליו לראשונה מלמעלה. ואם הוא מברך אותו הוא נתברך מלמעלה. והברכה צריך לברך אותה' בעין מוכה ולא בעין רעה. וככל רוצה הקב"ה שיהי׳ באהכת הלב. ומה מי שמברך לחברו רוצה הקב"ה שיברך אותו בעין טובה וכלב טוב. מי שמברך להקב״ה על אחת כמה וכמה שנצרך להיות בעין מוכה בלכ מוכ ובאהבת הלב. לפיכך נאמר ואהבת את' ה׳ אלהיך בכל לבבך וגו׳:

בית אל. וכאן נאמר מארץ מצרים, אלא מן היום שהיו ישראל בעולם לא הכירו כבודו של הקביה. מלבד בארץ מצרים שהיו באותה עבורה הקשה ויצעקו אליו. ולא היו משנים מנהגם לעולם. ושם נכחנו האכות כמו התוך הזהב בתוך כור האש. ועוד שהיו רואים בכל יום כמה כשפים וכמה מינים רעים להמעות לאנשים. ולא סרו מדרכם לימין ולשמאל. ואע״פ שלא היו יודעים כל כך בכבוד הקב"ה. אלא שהלכו אחר מנהגי אבותיהם. ואחר כך ראו כמה נסים וכמה נבורות ולקחם הקב"ה לעבודתו. ולפי שכלם ראו כמה נסים ומופתים בעיניהם וכל אותן האותות והגבורות. אמר ואגכי ה' אלהיך מארץ מצרים, כי שם היה בהתגלות הכבוד שלי, ונגלה עליהם על הים וראו זיו כבוד העליון שלו פנים בפנים. שלא תאמרו כי אלהים אחר הוא שדיבר עמנו. אלא אני הוא שראיתם אותי בארץ מצרים. אני הוא שהרגתי שונאיכם בארץ מצרים. אני הוא שעשיתי כל אותן עשר מכות בארץ מצרים. ובעבור זה ואלהים זולתי לא תרע. שלא תאמר כי אחר הוא. אלא אני

הוא הכל:

ג) ה׳ אלהיכם הרבה אתכם והנכם היום ככוכבי

⁴ אלה

לשון קורש

הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל בעבר הירדן במדבר וגו׳ ודי זהב. פתח רבי אלעזר ואמר כתוב במדבר וגו׳ ודי זהב. פתח רבי אלעזר ואמר כתוב במדבר וגו׳ ודי זהב. פתח רבי אלעזר ואמר כתוב ג׳ חלגכי ה׳ אלהין מלרן מלרים ואלהים זולתי לא תרע. ג׳ מסרים לשרים משרים מארץ מצרים היה להם למלך ג׳ מסרים לשרים מארץ מצרים היה להם למלי ג׳ מקרמת דכל. והא כתוב וואמר יעקב אל בניו הסירו ג׳ מסרים לשרים מלרן מלרים כו כמי לא מנים אישר הוצאתיך מארץ מצרים אלא אגבי ה׳ ג׳ מקרמת דכל. והא כתוב וואמר יעקב אל בניו הסירו ג׳ מלהין מלרן מלרים. וכי מלהך מלרים כו כלו מלע ג׳ אלהי הגבר אשר בתוכבם. נגאלה מן יומל דסו ג׳ מלהים לא הכירו כבודו של הקביה. מלבר בארץ ישראל בעולם לא הכירו כבודו של הקביה. מלבר בארץ ישראל בעולם לא הכירו כבודו של הקביה. מלבר בארץ ישראל בעולם לא הכירו כבודו של הקביה. מלבר בארץ ישראל בעולם לא הכירו כבודו של הקביה. מלבר בארץ ישראל בעולם לא הכירו כבודו של הקביה. מלבר בארץ ישראל בעולם לא הכירו כבודו של הקביה. מלבר בארץ ישראל בעולם לי הימום גינשלה אליו. ולא ישראל בעולם לא הכירו כבודו של הקביה. מלבר בארץ ישראל בעולם לא הכירו כבודו של הקביה. מלכו לאלי ג׳ מורים היו משנים מנהגם לעולם . ושה ניצעקו אליו. ולא התוך הזהב בתוך כור האש. ועוד שהיו רואים בל יום כמה מכשין וכמה זינין נסמול נון לבני כשלו . ול

פרשת דברים

לשון הזהר

במדבר וגו׳ ודי זהב. פתח רבי אלעור ואמר כתיב ב) ואככי ה׳ אלהיך מארן מלרים ואלהים זולמי לא תדע. לא כמיב אשר הולאתיך מארץ מלרים. אלא אכי ס׳ אלהיך מארץ מצרים. וכי מארץ מצרים סום להו מלכא ולא מקדמת דכא. והא כתיב ויאמר יעקב אל בניו הסירו את אלהי הנכר אשר בתוככם. וכתיב ונקומה ונעלה בית אל. ואת אמרת מארץ מלרים. אלא מן יומא דהון ישראל בטלמא לא אשתמודעו יקרא דקב"ם. בר בארטא דמלרים דהוו בההוא פולחנא קשיי ולווחו לקבליה ולא אשתכו מכימושא דילהון לעלמין. ותמן אתבחיכו אבהתא כהמוכא דדהצא בגו פיפסא. ועוד דהוו חמאן בכל יומא כמה הרשין וכמה זיכין בישין לאסעאה לון לבני כשא. ולא סשו מארחא לימינא ולשמאלא. ואע"ג דלא הוו ידעי כל כך ביקרא דקב"ה. אלא הוו אולין בתר נמוסי אבהתהון. ולבתר חמו כמה נסין וכמה גבוראן ונמל לון קב"ה לפולחנים. ובגין דכלהו חמו כמה נסין ואתין בעיניהון וכל אינון אתין וגבוראן. אמר ואנכי ה׳ אלהיך מארץ מלרים. דתמן הוה באתגליא יהרא דיליה ואתגלי טלייסו על ימא וחמו זיו יקרא עלאה דיליה אפין באפין . דלא מימרון אלהא אחרא הוא דמליל עמנא אלא אנא הוא דחמיתון בארעא דמלרים אנא הוא דקטלנא סנאיכון בארעא דמלרים. אנא הוא דעבדנא כל אינון עשר מחאן בארעא דמלרים. ובגיני כך ואלהים זולתי לא מדע. דלא תימא דאמרא סוא. אלא הכא הוא כלא: ג) ה׳ אלהיכם הרצה התכם והנכם היום ככוכצי השמים לרוב . רבי ילחק פתח ה׳ זכרמו יברך יברך לת בית ישראל וגו׳. ה׳ זכרמו יברך. אלין גוברין דהוו עאלין בחושבנא דמדברא. וקב״ם מברך לון ואוסיף עלייהו בכל זמנא. תא מזי האי מאן דאמר דחבריה דבנוי 5035 או דממוכיה בעי לברכא לים ולאודעא עליה ברכאן. מכלן. ממשה. דכתיב הי אלסיכם הרצה אתכם והנכם היום ככוכצי השמים לרוב. לבתר מאי כתיב. ה׳ אלהי אבותיכם יוסף אליכם ככם אלף פעמים וגו׳. תרין ברכאן הוו חד. ה׳ אלהי אבומיכס יוסף אליכס וגו׳. הא חד. לבתר. ויצרך אתכם כאבר הבר מכום. כאבר הבר לכם לאודעא עלייהו ברכאן על ברכאן . ואי איהו מני שבחת דהבריה ולה אודי עליה ברכתן . הוא נתפס בקדמיתא מלעילא. ואי איהו מברך ליס הוא מתברך מלעילא. וברכתא בעי לברכא לה בעינא

איכס

איכה

8 🗅

איבה אשא לבדי מרחכם ומשאכם וריבכם. רבי (6 חייא פתח כ) שמחו את ירושלים וגילו בה כל אהביה שישו אתה משוש כל המתאבלים עליה. בוא וראה כאשר נחרב בית המקרש וגרמו העונות והגלו ישראל מן הארץ נסתלק הקב"ה למעלה מעלה. ולא השגיח על חרבן בית המקרש ועל עמו שהגלו. ואו הגלתה השכינה עמהם. כאשר ירד לראות השגיח על ביתו שנשרף, הסתכל על עמו והרי גלו. שאל על השכינה והרי הגלתה. אז ג) ויקרא ה' אלהים צבאות ביום ההוא לבכי ולמספר ולקרחה ולחגור שק. והיא גם היא מה כתוב בה ז) אלי כבתולה הגורת שק על בעל נעוריה. כמו שאומר הכתוב כי אננו. לפי שנסתלק ממנה ונמצא פרוד. ואפילו שמים וארץ כלם גתאבלו. שכתוב ה) אלביש שמים קדרות ושק אשים כסותם. מלאכים העליונים כלם נתאבלו עליה. שכתוב ו) הו אראלם צעקו חוצה מלאכי שלום מר יבכיוז. השמש והירח נתאכלו והחשיכו אורותם. שכתוב חשר השמש בצאתו וגו׳. וכלם העליונים והתחתונים בכו עליה ונתאבלו. מפני מה. לפי ששולט עליה צד הטומאה השולמ על ארץ הקרושה. פתח ואמר י) ואתה בן אדם כה אמר ה' אלהים לארמת ישראל קץ בא הקץ על ארבע כנפות הארץ. זה המקרא סוד עליון הוא. לארמת ישראל קץ. מה הוא. וכי אדמת ישראל קץ היא. אלא כך הוא ודאי וזה נתבאר. יש קץ לימין. ויש קץ לשמאל. קץ לימין. שכתוב ח) ותעמד לגורלך לקץ הימין. קץ לשמאל. שכתוב ט) קץ שם לחשך ולכל תכלית הוא חוקר. וזה הוא קץ כל בשר כמו שנתבאר. קץ הימין זהו שכתוב לארמת ישראל קץ. בא הקץ. זה קץ השמאל. קץ הימין זה הקץ של יצר המוב. קץ השמאל זה הקץ של יצר הרע. ועגינו שכאשר העונות גרמו ונתגברו נגזר ונתנה ממשלה למלכות הרשעה לשלט ולהחריב ביתו ומקרשו. וזהו שכתוב י) כה אמר ה' אלהים רעה אחר רעה הנה באה. והכל אחר, ומפני זה נתאבלו עליונים ותחתונים על שנתנה ממשלה לזה קץ השמאל. ולפיכך כיון שמלכות הקדושה מלכות השמים נכנעת. ומלכות הרשעה נתגברה צריך כל אדם להתאבל עמה ולהכנע עמה. כדי שכאשר היא תקים והעולם יהיה נשמח אז ישמח גם הוא אתה. ככתוב שישו אתה משוש כל המתאכלים עליה. יא) רכי שמעת כשהיה מגיע למקרא הזה היה בוכה. שכתוב יג) השיב אחור ימינו. וכי אפשר שהשיב אחור יטינו. אלא לפי שהקרים להוריד השמאל בעולם. והימין נשארה במקום אחר א"ר שמעון כתוב הצריק אבר. הרי ביארנו הענין. הצריק נאבר לא כתוב אלא הצריס אבר. מכל אותן הפנים של המלך לא נמצא מי שאבר אלא הצדי"ק. אבר בשני צדרים. אחר שאין הברכות שורות בו כמו בתחלה. והשגית שנתרחקה ממנו בת זוגו שהיא כנסת ישראל. נמצא שהצדיק אבר יותר מכלם. ולעתיד לבוא כתוב ינ) גילי מאד בת ציון הריעי בת ירושלים הנה מלכך יבא לך צדיק ונושע הוא. צדיק ומושיע לא כתוב אלא צריק ונושע הוא. הוא נושע בודאי. חה נתבאר:

יד) רבי ייסא פתח על נהרות בבל שם ישבנו גם בכינו בזכרנו את ציון, את ירושלים היה צריך לומר. כמו שכתוב אם אשכתך ירושלים תשכח ימיני. מהו בזכרנו

(ה לבדי מרחכם ומשאכם וריבכם. רבי חייא פתח כ) שמחו את ירושלים וגילו בה-כל אהביה שישו אתה משוש כל המתאבלים עליה. תא מזי כד אתתרב בי מקדשא וגרמו חובין ואתגלו ישראל מארעא אסתלק קבים לעילא לעילא. ולא אשגח על חרבנה דבי מקדשה ועל עמיה דהתגלי. וכדין שכינתה התגליה עמהון. כד נחת אשנה על ביתיה דאתוקד. אסתכל על עמיה והא אתגלי. שאל על מסרוניתא והא אתתרכת. כדין נ) ויקרא ה׳ אלהים לבאות ביום ההוא לבכי ולמספד ולקרמה ולמגור שק . והיא מאי כתיב בה ד) אל כבתולה הגורת שק על בעל נעוריה. כמה דאת אמר כי אנט. בגין דאסתלק מינה ואשתכת פרודא. ואפילו שמיא וארעא כלהו אתאבלו. דכתיב ה) אלבים שמים הדרות ושק כסותם. מלאכי עלאי כלהו אתאבלו עלה השים דכתיב ו) סן אראלם לעקו חולה מלאכי שלום מר יבכיון . שמשא וסיהרא אתאבלו וחשכו נהוריהון דכתיב חסך השמש בלאתו וגו'. וכלהו עלאי ותתאי ככו עלה ואתאבלו. מאי סעמא. בגין דשלפא עלה סמרא אחרא דשלפא על ארעא הדישא. פתח ואמר זו ואתה בן אדם כה אמר ס׳ אלסים לאדמת ישראל קץ בא הקץ על ארבע כנפות ס׳ אלסים לאדמת ישראל קץ. מאי איסו . וכי אדמת ישראל קך הוא. אלא הכי ודאי ואתמר. קד איהו לימינא. קד איהו לשמאלא. קד לימינא. דכתיב ח) ותעמד לגורלך לקך הימין. קך לשמאלא. דכתיב מ) קך שם למשך ולכל תכלית הוא חוקר. ודא הוא הז כל בשר כמה דאתמר. קז דימינא היינו דכתיב לאדמת ישראל קן. בא הקן. דא קן דשמאלא. קן דימינא דא קן דילר הסוב. קן דשמאלא דא קן דילר הרע. ודא איהו דכד מובין גרמו ואתנברו אתנור ואתיסיב שלמנא למלכות הרשעה לשלמאה ולחרבא ביתים ומקדשיה. ודא הוא דכתיב י) כה אמר ה׳ אלהים רעה אחר רעה הנה באה. וכלא מד. ובנין כך אתאבלו עלאי ותתאי על דאתיהיב שלמנו להאי קן דשמאלא. ובנין כך כיון דמלכי הדישה מלכות שמים התכפיה. ומלכו הייבה התנצר אית ליה לכל בר כש לאתאבלא עמה ולאתכפיא עמה. בגין דכד איהי אזרהפא ועלמא יתחדי כדין יתחדי איהו בהדה. דכתיב שישו אתה משוש כל המתאבלים עליה. יא) רבי שמעון כד הוה מסי להאי קרא הוה בכי . דכתיב יב) השיב אחור ימינו. וכי אפשר דהשיב אחור ימינו. אלא בגין דאקדים שמאלא לנחתא בעלמא. וימינא השתארת באתר אחרא. איר שמעון כתיב הלדיק אבד. סא אוקימנא מלי. הלדיק נאבד לא כתיב אלא הלדיק איכון אכפי מלכת לא אשתכה דאבד . 736 מכל אלא לדי"ק. אבד בתרי סמרי. חד דלא שראן ביה ברכאן כד בקדמיתא. ומד דאתרמיקת מנים בת זוגיה דהיא כנסת ישראל. אשתכח דלדי"ה אבד יתיר מכלא. ולזמנה דהתי כתיב יג) גילי מחד בת ליון הריעי בת ירושלים הנה מלכך יבא לך לדיק ונושע הוא . לדיק ומושיע לה כתיב הלה לדיק ונושע הוה . כות נושע ודאי. והא אתמר:

יד) רבי ייסא פתח על נהרות בבל שם ישבנו גם בכיני בוכרנו את ליון. את ירושלים מבעי ליה. כמה דכתיב אם אשכחך ירושלים תשכח ימיני. מסו בוכרנו

נו אה נוכולת אויגם רי. בי ישמי סיו גו שם ייב דו יואל אי הו שמי מיון שם לינ זו יהוקאל ז' הו דניאל ייב מ) איוב כיו יו יהוקאל זי . יאו בשלה נו. יבן איכה בי ינו וכרי ט' ידן פנהם רינ :

בוכרלו את ליון. לבר כש דהוה ליה היכלא יקירא יקירא יאה היכלא יקירא יאה שיכלא היואן הוא יאה שפירא אמו לסטין ואוקידו ליה לערא דוואן הוא לאו דמארים דהיכלא. אוף הכי שכינתא בגלותא שריא. לערא דמאן סיא. לאו דלדייק. ואולא הא כמה דאוקמוה דכתיב א) הלדי"ה אבד . אבד ממש [א] אוף הכא בוכרנו את ליודן. בוכרכו ההוא לערא דיליה על זווגא דיליה. ולערא דילים הוא: ב) רבי יהודם הוה יתיב המיה דרבי שמעון והום קארי כתיב ג) קול לופיך נשאו קול יחדו ירכנו וגוי. קול לופיך. מאן אינון לופיך. אלא אלין אינון דמלפאן אימתי ירחם קוביה למבני ביתיה. נשאו קול. ישאו קול מבעי ליה. מהו נשאו קול. אלא כל בר נש דבכי וארים קליה על חרבן ביתיה דקוביה וכי למאי דכתיב לבתר . יחדו ירכנו. וזכי למחמי ליה בישובה בחדותה כזכתיב כי עין בעין יראו בשוב ה׳ ליון. בשוב ה׳ אל ליון מבעי ליה. מהו בשוב הי ליון. אלא בשוב הי ליון ודאי. תה חוי בשעתה דהתהריב ירושלים לתתה וכנסת ישראל אתתרכת. סליק מלכא קדישא לליו"ץ ואנגיד ליה לקבליה. בגין דכנסת ישראל אתתרכת . וכד תתהדר כנסת ישראל לאתרה כדין יתיב מלכא קדישא לציו"ן לאתרים לאזרוגא חד בחד. ודא הוא בשוב ה׳ ליון. וכדין זמינין ישראל למימר זה אלי ואכוהו. וכמיב זה ה׳ קויכו לו כנילה וכשמחה בישועתו . בישועתו ודאי: ד) איר שמעון כתיב ה) חום הוית עד די כרסון רמיו ועתיק יומין יתיב ונו׳. כז ההחרב בי מקדשה תרי כרסון כפלו. תרי לעילא תרי לתתא . תרי לעילא . בנין דאתרחיקת תתאה מעלאה . כרסיא דיעקב אתרהיקת מכרסיא דדוד [כ] וכרסיא דדוד נפלת . ההיד ו) השליך משמים ארז. תרי כרסון לתתא . ירושלים ואינון מארי דאורייתא. דכרסון דלעילא מאריהון וכרסון דלתתא כנונא דאורייתא היינו כרטיא דיעקב. ירושלים היינו כרסיא דדוד . וע"ד כתיב עד די כרסון רמיו . ולא כרסיא כרסון סגיאין נפלו. וכלהו לא נפלו אלא מעלבונא דאורייתא . ותא הזי כד איכון זכאי קשום משתדלי באורייתא. דשאר עמין דשאר חילין וכל מוקפין כל אינון חילין דלהון אתכפיין ולא שלטי בעלמה . וישראל אזרמן שלייסו לסלהא לוו על כלא .. זכאה חולקיה מאן דאשתדל באורייתא כדקא יאות. זכאה הוא בהאי עלמא וזכאה הוא בעלמה דההי:

ז) רבי אלעור אול לגביה דר׳ יוסי בר׳ שמעון בן לקוניא חמוי . איל חמוי אפשר דשמעת מאבוך האי דכמיב ה) עשה ה׳ אשר זמם בלע אמרתו אשר לוה מימי קדם. א"ל הא אוקמוה חבריא בלע אמרתו דבוע פורפירה דיליה. השר לוה מימי קדם. דהה פורפירה פקיד עלה מאינון יומי קדמאי עלאי. וביומא דאתחריב בי מקדשה בזע לה. במין דהתי פורפירה איהי יקרה דיליה ותיקונא דיליה ובוע ליה. תו שאל ליה. עשה ה׳ אשר ומם. וכי מלכא השיב לאבאשא לבנוי עד לא ייתון למהטי. איל למלכא דסום לים מאן יקר . ובכל יומא הום דחיל עליה דלא יתבר . וחום מסתכל בים ותקין לים בעינוי . ליומין אתא בריה וארגיו ליה למלכא. נסל מלכא ההוא מאן יקר

דברים

לשון קודש

בזכרנו את ציון. אלא משל לאדם שהיה לו היכל של כבוד נאה ומפואר. באו גזלנים ושרפו אותו. צער של מי הוא. לא של בעל ההיכל. אף כך השכינה שורה בגלות צער של מי הוא. לא של צרי"ק, ויתכן זה כמו שביארו בהכתוב 6) הצדי"ק אבר. אבר ממש [6] אף כאן בזכרנו את ציו"ן, בזכרנו אותו הצער שלו על הזיוג שלו, זה הצער שלו הוא: כ) רבי יהודה היה יושב לפני רבי שמעון והיה קורא הכתוב נ) קול צופיך נשאו קול יחרו ירננו וגו׳. קול צופיך. מי, הם צופיך. אלא אלו הם המצפים מתי ירחם הקב״ה לכנות ביתו. נשאו קול. ישאו קול צריך לומר. מהו נשאו קול. אלא כל ארם הבוכה ומרים קולו על חרבן ביתו של הקביה זוכה למה שכתוב אחר כך. יחרו ירגנו. תוכה לראותו בישובו בשמחה. ככתוב כי עין בעין יראו בשוב ה' ציון. בשוב ה' אל ציון צריך לומר. מהו בשוב ה׳ ציון. אלא בשוב ה׳ ציון ודאי. בוא וראה בשעה שחרבה ירושלים לממה וכנסת ישראל הגלתה. העלה מלך הקרוש את ציו"ן ומשך אותו אליו. לפי שהשכינה הגלתה. וכאשר תחוור השכינה למקומה אז ישיב מלך הקרוש את ציו"ן למקומו להזרוג אחר באחר. ווהו שכתוב בשוב ה' ציון, ואז עתידים ישראל לומר זה אלי ואנוהו. וכתוב זה ה' קוינו לו נגילה ונשמחה בישועתו. בישועתו וראי: ז) א"ר שמעון כתוב ה) חזה הוית ער רי כרסון רמיו ועתיק יומין יתיב וגו׳. כאשר גחרב בית המקרש שתי כסאות נפלו. שתים למעלה שתים לממה. שתים למעלה. לפי שנתרחקה התחתונה מן העליונה. כסא של יעקב נתרחקה מכסא של דור [נ] וכסא של רור נפלה. זש"כ ו) השליך משמים ארץ. שתי כסאות לממה. ירושלים ואותן בעלי התורה. והכסאות שלממה הן כרמיון הכסאות שלמעלה. בעלי התורה היינו הכסא של יעקב. ירושלים היינו הכסא של רור. וע"כ כתוב עד די כרסון רמיו. ולא כתוב כרסיא. הרבה כסאות נפלה. וכלן לא נפלו אלא מעלבונה של תורה. ובוא וראה כאשר אותן צדיקי אמת עמלים בתורה. כל אותן הגבורות של שאר עמים של שאר שרים וכל החילות שלהם נכגעים ואין שולמים בעולם. וישראל נומנים לשלט עליהם ולהתעלות על כלם.. אשרי חלקו מי שעמלו בתורה כראוי. זכאי הוא בעולם הזה וזכאי הוא בעולם הבא:

י) רבי אלעזר הלך אצל ר׳ יוסי בר׳ שמעון בו לקוניא חותנו. א"ל חותנו אפשר ששמעת מאביך מה שכתוב ס) עשה ה' אשר זמם בצע אמרתו אשר צוה מימי קרם. א"ל הרי ביארו החברים בצע אמרתו שקרע אררת התכלת שלו. אשר צוה מימי קרם. שזאת האררת צוה עליה מאותן ימים קרמונים העליונים. וביום שנחרב בית המקרש קרע אותה. לפי שזאת האררת היא כבורו ותיקונו וקרע אותה. עור שאל לו. עשה ה׳ אשר זמם, וכי חשב המלך להרע לבניו מרם שיבואו לחמוא. א׳ל משל למלך שהיה לו כלי יקר. ובכל יום היה מפחר בשבילו שלא ישבר. והיה מסתבל בו ומתקן לו בעיניו. לימים בא בגו והרגיז לו למלך. לקח המלך כלי יקר ההוא

מראה מסומות א ישניי ניו כו בשלת נכ: נו ישניי ניכ דו ויתי רמכ: בו דניאלוי ו) איכה כי זו נת כא: תו איכה כי

זיו הזהר

פרשת דברים 16 צדיק וכן ציון זו מדת הימוד המעברת השפע מעלמא דדבורא למדת המלכות והשכינה הקדושה עלמא דנוקבא, והיינו שאכד את המדה המורזגת עמו לקכל ממני שפע העליונה : 13 פי׳ שהתפארת נתרחק מן המלכות :

5]

ההוא ושברו. זש"כ עשה ה' אשר זמם. כוא וראה מן היום שנבנה בית המקרש היה הקב"ה מסתכל בו והיה חביב עליו מאד. והיה דואג בשביל ישראל שיחטאו ויחרב בית המקדש. וכן ככל זמנא שהיה בא לכית המקרש היה לוכש אותה אדרת היראה. לאחר שגרמו העונות שהרניזו לפני המלך קרע לאררת ההיא ונחרב בית המקדש, וש"ב עשה ה' אשר זמם בצע אמרתו אשר צוה מימי קרם, שהיא מן ימי קרם בוראי. ואו נראה עצבות לפניו בבתי חרץ בוראי. ככתוב ה) הן אראלם צעקו חוצה. וכתוב כ) ויקרא ה' צכאות כיום ההוא לבכי ולמספר ונו׳. והיינו בזמן חרבן בית המקרש. אבל בזמן אחר אין שמחה לפני הקב״ה כמו בשעה שנאברים רשעי העולם ואותן שהרגיזו לפניו. זש"כ ג) ובאכור רשעים רנה. וכן בכל דור ודור כשגעשה דין ברשעי העולם שמחה ותשבחה לפני הקב׳ה. ואם תשאל הלא למרגו שאין שמחה לפני הקכ״ה כשהיא עושה דין כרשעים. אלא בוא וראה כומן שנעשה, דין ברשעים שמחה והשבחה לפניו על שנאכרו מן העולם. וזה רק כאשר הגיע זמן ההוא שהמתין להם ולא חזרו בתשובה. אכל אם נעשה בהם רין מרם שהניע זמנם שעריין לא נתמלאה סאתם. כמשיכ ד) כי לא שלם עון האמורי עד הגה. אז אין שמחה לפניו ורע בעיניו על שנאכרו. ואם תשאל מרוע הוא עושה בהם רין מרם שהגיע זמנם. אלא הם גרמו הרעה לעצמם. שהרי הקב״ה לא היה עושה כהם רין מרם שהגיע זמנם אלא בשביל שנועדו יחדו על ישראל להרע להם. ולפיכך עושה בהם דין ומאבידם מן העולם קורם זמנם. וזה הוא שרע בעיניו. ולפיכך הטביע את המצרים כים. והאכיד שונאי ישראל כימי יהושפט וכן כלם. שהרי כשביל ישראל נאכדו קודם זמנם. אבל כאשר נגמר הומן שהמתין להם ולא חורו בתשובה. או חרוה ותשבחה לפניו על שנאברו מן העולם. מלבר בזמן שנחרב בית המקדש. שאע"פ שנגמר זמנם שהרגיזו לפניו לא היתה שמחה לפניו. ומן הזמן ההוא לא היתה שמחה למעלה ולממה:

ה) רבי יוםי פתח ואמר כה אמר ה' קול כרמה גשמע גהי בכי תמרורים וגו׳. ו) כה אמר ה׳ קול ברמה נשמע. כך למרגו שביום ההוא שנחרב בית המקרש לממה. וישראל הלכו בגלות ריחיים על צואריהם וידיהם אסורות לאחור. והשכינה נתגרשה מבית המלך ללכת אחריהם. בשעה שירדה אמרה אלך בתחלה ואבכה על מדורי ועל בני ועל בעלי. כאשר יררה ראתה מקומה שנחרב והרבה רם חסידים נשפך בתוכו. והיכל הקרוש עם הכית נשרף באש. אז הרימה קולה ויתגעשו עליונים ותחתונים. והגיע הקול למעלה ער מקום משכן המלך . ויכקש המלך להחזיר העולם לתהו וכהו. ער שיררו כמה המוגים וכמה מחנות לנגדה ולא קכלה תנחומין מהם. וש"כ קול כרמה נשמע נהי בכי תמרורים רחל מככה על כניה מאנה להנחם על בניה, שלא קבלה מהם תנחומין. כי איננו. לפי שהמלך הקרוש היה עולה למעלה מעלה ולא נמצא אצלה. זש"כ כי אינגו ולא כתוב כי איגם. א"ל רבי חייא מהו רחל מבכה על כגיה. א"ל למרתי שהיא השכינה. וזו נקראת אשת יעקב בוראי. שכתוב ויאהב יעקב את רהל. וכתוב ורחל עקרה. וכתוב מושיבי עקרת הבית אם הבנים שמחה. ד"א כי איננו. כמה שנאמר איננו גדול בבית ונו׳. איננו

יקר ותבר ליה . הה׳ד עשה ה׳ אשר ומם . תא חזי מן יומה דהתבני בי מקדשה סוה קב"ה מסתכל ביה וחביב עלים סגי . והוה דחיל עלייהו דישראל דיחסון ויתרב בי מקדשה. וכן בכל ומנה דהוה התי לגבי בי מקדשא הוה לביש ההוא פורפירא. לבתר דגרמו חובין וארגיזו קמי מלכא בוע ההוא פורפירא ואתחרב בי מקדשה . הה"ד עשה ה׳ השר ומם בלע המרמו השר לוה מימי קדם . דאיהי מימי קדם ודאי. וכדין שליבו קמי בבתי בראי וזאי. כדכתיב א) סן אראלס לעקו תולה. וכתיב כ) ויקרא ה׳ לבאות ביום הסוא לבכי ולמספד וגו׳, והיינו בזמנה דהתחרב בי מקדשה. הבל בזמנה אתרא לית חדוה קמי קב"ה כומנא דאתאבידו חייבי עלמא ואיכון דארגיוו קמיה . הה"ד ג) ובאבוד רשעים רנה. וכן בכל דרא ודרא דעביד דינא בחייבי עלמא הדוה ותושבהתה קמי קב"ה . והי תימה הה תניכן רלית חדוה המי הביה כד איהו עביד דינא בחייביא. אלא תא הוי בשעתא דאתעביד דיכא בחייביא הדוון ותושבהן קמים על דאתאבידו מעלמא. והני מילי כד מסא ההוא ומנא דאוריך לון ולא האבן לגביה מחובייהו . אבל אי אתעביד בהו דינא עד לא משא ומנייהו דלא אשתלים חובייהו. כדיא ד) כי לא שלם עון האמורי עד הנה. כדין לית חדוה קמיה ובאיש קמיה על דאתאבידו. ואי תימא איהו עד לא מסו זמנייהו אמאי עביד בהו דינא. אלא אינין נרמין בישא לגרמייהו . דהא קב"ה לא עביד בהו דינס מד לא ממא זמנייהו אלא בגין דמשתתפי בהדייהו דישראל לאבאשא לון. ובנין כך עביד בהו דינא ואוביד לון מעלמא בלא זמנא. ודא הוא דאבאיש קמיה. ובנ"כ אסבע מלראי בימא. ואוביד שנאיהון דישלאל בימי יהושפס וכן כלהו . דהה בגיניהון דישראל אתאבידו בלא ומנא . אבל כד אשתלים זמנא דאוריך לון ולא תבו. כדין הדוה ותושבחתה קמיה על דהתהבידו מעלמה. בר בומנה דהתחרב בי מהדשה . דהע"ג דהשתלים זמנה דלהון דהרגיזו קמים לה הום חדוה קמים, ומההוא זמנא לא הום חדום לעילא ותתא:

ה) רבי יוסי פתח ואמר כה אמר ה׳ קול ברמה נשמע נהי בכי תמרורים וגו'. ו) כה אמר ה' קול ברמה נשמע. הכי תנינן דביה א יומא דאתחרב בי מקדשא לתתא. וישראל אזלו בגלותא ריחיין על לואריהון וידיהון מהדקן לאחורא. וכנסת ישראל אהתרכת מביתא דמלכא למיהך בתריהון. בשעתא דנחתת אמרת איהך בקדמיתא ואבכה על מדוראי ועל בני ועל בעלי. כד נהתת המת אתרהא תריב וכמה דמא דחסידי אתושד בגוויה . והיכלא קדישא וביתא אתוקד באשא. כדיו ארימת הלא ואתרגישו עלאי ותתאי . ומסא קלא לעילא עד אתר דמלכא שרי ביה ובעא מלכא לאסדרא עלמה לתהו ובהו. עד דנחתו כמה הוכלוסין וכמה משריין להבלה ולא קבלה תנחומין מנייהו. הה"ד קול ברמה נשמע נהי בכי תמרורים רחל מבכה על בניה מחנה להנחם על בניה. דלה קבלה מנייהו תנחומין. כי איננו. בנין דמלכא קדיבא הוה סליק לעילא ולמ אשתכח בניה. הסיק כי איננו ולא כתיב כי אינם . איל רבי חייא מהו רחל מבכה על בניה . אדל אוליפנא דהיא כנסת ישראל . ודא אנתו דיעקב ודאי. דכתיב ויאהב יעקב את רחל. וכתיב ורחל עקרה. וכתיב מושיבי עקרת הבית אם הבנים שמחה. דיא כי אינכו. כמה דאתמר אינכו גדול בבית וגוי. ליכנו

מראה מקומות א) יבעיי ליג כן שם כיב ג) משלי ייא ד) בראבית שיו ה) ויקרא כ: ו) ירמיי ליא

הינכו. דהא אסתלק לעילא ואתרחיק מכלא. אינכו בזווגא בה. אינכו לאסתכחא שמיה רבא. א"ר חייא מאן אתר שריא לאתגלאה. איל מבי מקדשא דתמן שריא. ולבתר אססרת כל ארעא דישראל, ולבתר דנפקת מו ארעא ממת על מדברא ויתבא תמן ג׳ יומין. דברת אוכלסהא מסיריא ולא אסחרב בי מקדשא עד דישראל כלהו אשתכחו מארעא ולא אסחרב בי מקדשא עד דישראל כלהו אשתכחו מארעא ולא אסחרב בי מקדשא עד דישראל כלהו אשתכחו בחיובא קמי מלכא. ועד דדברי עלמא אשתכחו בחיובא בחיובא קמי מלכא. ועד דדברי עלמא אשתכחו בחיובא בקמימיתא. הה"ד א) עמי מהשריך מתעים ודרך אורכותיך בלעו. דכיון דרישי עמא אזלין בחיובא כל עמה אתמשכון במרייהו. רבי חייא אמר מיכא. דכתיב ואם כל עד ישראל ישני במאי הוו. בנין ונעלם דבר מעיני הקהל. עמא איכון רישייהו. דכל עמא אתמשכון

ב) תאכא יומא חד הוו אולי חבריא עמיה דרבי שמטון. א"ר שמעון חמינא אלין עמין כלהו עלאי. וישראל תההי מכלהו, מאי שעמא, בגין דמלכא אשדר מפרוניתה מניה והעיל המהו בהתרהה. כד"ה ג) תחת שלש רגוס ארץ וגו׳. תחת עבד כי ימלך וגו׳. ושפחס כי תירש גבירתה. מאן שפחה. היא כתרא נוכראה דקשל קב״ה ביכרה דלהון במלרים . דכתיב ד) עד בכור השפחה אשר אחר הריחים אחר הריחים הות יהבא בקדמיתא. והשתא האי שפחה תירש גבירתה. בכה רבי שמעון ואמר מלכא בלא מטרוניתא לא אקרי מלכא. מלכא דאתדבק באמהו דמטרוניתא אן הוא יקרא דיליה. וומינא קלא לבשרא למשרוניתא ולימא. ה) גילי מחד בת ליון הריטי בת ירושלם הנה מלכך יבא לך לדיק ונושע הוא. כלומר לדי"ק הוא נושע. בגין דהוה רכיב עד השתה בהתר דלהו דיליה בחתר נוכרחה ויניק ליה . וע"ד כתיב פני ורוכב של חמור. פני הוה בקדמיתה ורוכב על המור. כמה דהוקימנה . דה הינון כתרין תתאין דעמין עכו״ם. דקשיל קב״ה בוכרא דלהון במלרים. כמה דכתיב וכל בכור בהמה. והא אוקימנא מלי. כביכול לדיה ומשע הוא. היא ודאי יתיר מכלא. בגין דעד השתא שארי לדי"ק בלא לד"ק. והשתא דיודוגון כחדא לדיק וכושע הוא. דהא לא יתיב יתיר בסערא אחרא .. והאכא האי שפחה זמינא לשלטאה בארעא קדישא דלהתא כמה דהות מטרוניתה שלטה בקדמיתה. דכתיב ו) כד"ק ילין בה, והשתה שפחה תירש גבירתה בכלה. וומין הב״ה לאתבא למטרוניתא לאתרהא כקדמיתא. וכדיו דמאו היא חדותה. הוי הימה חדותה דמלכה והדותה דמטרוניתה חדותה דמלכא. בנין דיתיב לה ויתפרש משפחה. כדקא אמינא. ומדומא דמטרוניתא. בגין דתיתוב לאודוגא במלכא. הה"ד גילי מאד בת ליון הריעי בת ירושלים הנה מלכך יבא לך וגו׳:

ו) רבי אבא פתח ח) כימי לאתך מארץ מלרים אראנו נפלאות. זמין קב״ה לאחואה פורקנא לבנוי. כאינון אראנו נפלאות. זמין קב״ה לאחואה פורקנא לבנוי. כאינון יומין דשלח קב״ה לאפקא לישראל ממלרים. ואחוי אינון מכתשין במלראי ואלקי לון בגיניהון דישראל. מא חזי מאי בין פורקנא דא לפורקנא דמלרים. פורקנא דמלכים הוה בחד מלכא ובמלכו חדא. הכא פורקנא למליא ורדן יתייקר קב״ה בכל מלמין ונלאון בכל מלכין דעלמא. ורדן יתייקר קב״ה בכל עלמץ וינדעון כלהו שלטכו דקב״ה. וכלהו נקון במכתשין עלאין על חד תרין. בגין דיסרבון כלהו בישראל. וכדין יתגלי שולמנים

דברים

איננו. שהרי נסתלק למעלה ונתרהק מהכל. איננו בזיוג עמה. איננו להתגלות שמו הגדול. א׳ר חייא מאיזה מקום התחיל הגלות. א״ל מבית דמקדש ששם שרתה. ואח״כ סובכה כל ארץ ישראל. ולאחר שיצאה מן הארץ עמדה במדבר וישבה שם ג׳ ימים. הנהינה המוניה מתנותיה וישיבותיה מכית המלך, וקראה עליהם איכה ישבה בדר וני. בכה ר׳ יוסי ואמר לא גלו ישראל מן יישבה בדר וני. בכה ר׳ יוסי ואמר לא גלו ישראל מן חייב לפני המלך. ועד שמרחיגי ישראל נמצאו כלו חייב לפני המלך. ועד שמרחיגי ישראל נמצאו כלו חייב בתהלה. זש״כ ה) עמי מאשריך מתעים ודרך אורהותיך אתריהם. רבי חייא אמר מכאן. שנאמר ואם כל עדת ישראל ישנו. מה הסיבה. מפני ונעלם דבר מעיני הקהל. עיני העם הם הראשים שלהם. שכל העם נמשכים אתריהם:

כ) למרנו יום אחד היו מהלכים החברים עם רבי שמעון. א"ר שמעון רואה אני אלה העמים כלם עליונים. וישראל תחתונים מכלם. מה המעם. לפי שהמלך שלח המלכה ממנו והכנים שפחה במקומה. כמש"כ ג) תחת שלט רגזה ארץ וגו׳. תחת עבר כי ימלך וגו׳. ושפחה בי תירש גבירתה. איזו שפחה. הוא כתר הזר שהרג הקב"ה בכור שלהם במצרים, שנאמר ז) עד בכור השפחה אשר אחר הריהים. אחר הריחים ישכה בתחלה. ועכשו שפחה זו תירש גבירתה. בכה רבי שמעון ואמר מלך בלי מלכה לא נקרא מלך. מלך שנדבק בשפחת המלכה איה הוא כבורו. ועתיד קול לבשר להמלכה ולאמר. ה) גילי מאד בת ציון הריעי בת ירושלם הנה מלכך יבא לך צריק ונושע הוא. כלומר צרי׳ק הוא נושע. לפי שהיה רוכב עד עתה במקום שאינו שלו במקום זר והניק לו. וע"ז כתוב עני ורוכב על חמור. עני היה מקודם ורוכב על חמור. כמו שנתבאר. אלה הם כתרים התחתונים של עמים עכו"ם. שהרג הקב"ה בכוריהם במצרים. כמו שכתוב וכל בכור בהמה. והרי נתבאר הענין. כביכול צדיק ונושע הוא. הוא וראי יותר מכלם. לפי שעד עתה הי׳ שורה צרי״ק בלי צר״ק. ועכשו שיזרונו ביחר צריק ונושע הוא . שהרי לא ישב עור בצר הזר .. ולמרנו שואת השפחה עתירה לשלט בארץ הקרושה שלמטה כמו שהמלכה היתה שולמת בתחלה. שכתוב ו) צר"ק ילין בה. ועכשו שפחה תירש גבירתה בכל. ועתיד הקכ"ה להחזיר את המלכה למקומה כמקרם. ואז של מי תהיה השמחה, הוי אומר שמחת המלך ושמחת המלכה. שמהת המלך. לבעבור שישוב אל המלכה ויבדל מהשפחה. כמו שאמרנו. ושמחת המלכה. לבעבור שתשוב להזרוג עם המלך. זש"כ גילי מאד בת ציון הריעי בת ירושלים הנה מלכך יבא לך וגו׳:

ו) רבי אבא פתח ה) כימי צאתך מארץ מצרים מצרים אראנו נפלאות. עתיד הקב"ה להראות גאולה לבניו. כמו באותן הימים ששלח הקב"ה להוציא את ישראל ממצרים. והראה אותן המכות במצרים שהכה אותם בשביל ישראל. בוא וראה מה בין גאולה העתידה לגאולת מצרים. גאולת מצרים היתה במלך אחד ובמלכות אחת. כאן גאולת מצרים היתה במלך אחד ובמלכות אחת. כאן נאולת מצרים היתה במלך אחד ובמלכות גרולת וידעו כלם ממשלת הקב"ה. וכלם ילקו במכות גדולות פי שנים. לפי שכלם ימרבו נגד ישראל, ואז תתגלה ממשלת ה

מראה בוקובות א) ישעיי ג׳ כו אחרי סע. ג) משלי ל׳ דו שמות ייא כו וכרי ע׳ וו ישעיי א׳ וו אוריע נב. הו מיכה ו׳

ע) משפט דכאן היינו התפארת מדת הרחמים כולל של עלמא דדכורא: (ז) רוא דשני הברובים הם שני מלאכים הגרולים והנוראים כממרץ ומנדלפון שלפעמים השבינה מתלבשת בהם לצורך הנהגת ישוב העולם: (ה) לפי"ו יהיש ראש ועקב במשמעות תחלה : 9101.

זיו הזהר

כראה בקוטות או ישמי סיו כו ויקהל רא. גו משני ייב דו ויחי רלכ: הו תלים ליט וו משלי כיט וו תליה קפב: תו דברים חי

י) ובמדבר אשר ראית אשר נשאך הי אלהיך ונו׳. א״ר נהוראי סבא האי קרא הכי מבעי ליס. ובמדבר אשר נשאך מהו אשר ראית אלא קב״ה דבר לון לישראל במדברא תקיפא. כמה דכתיב ה) כחם שרף ועקרב וגו׳. מדברה דהיהו תקיף משהר דעלמא. מאי פעמא . בגין דההיא שעתא מדברין ישראל ממלרים ואשתלימו לשית רבבן אתתקף דנפקו מלכותה קדישה והסתליק על כלה וסיהרה התנהירת . וכדין אתכפיא מלכו חייבא סמרא אחרא. ואפיק לון קכ״א למיהך במדברא תקיפא דאיהו אתר ושלטנו דסמאיל חייבה . דאיהו דיליה ממש. בגין לתברה תוקסים וחיליה לכתתה רישיה להחתה ליה ולהכפיה ליה דלה ישלם . והלמלה ישראל בעא קביה לאטברא לים מעלמא. ועיד 13607 אעבר לון באחסנתיה ועדביה וחולקיה ממש. כיון דחאבו בכמס זמנין נשיך לין מויא. וכדין אמקיים סוא ישופך ראש ונו׳. דישראל ממו רישים בקדמיתא. וכיון דלא ידעי לאסתמרא מניה לבתר איהו מחא לון בבתרייתא ונפלו כלהו במדברה. והתקיים והתה תשופנו עקב [ה] והרבעין שנין להו מניה לקביל ארבעים מלקות דבי דינה. וע"ד כתיב 756

ד) לא תכירו פנים במבפט . פתח ר' יוסי ואמר ה) ועז מלך משפט אהב אתה כוננת מישרים וגו׳. ועו מלך משפש אהב. דא קב"ה. עו מלך. תוקפא דאתתקף קביה לאו איהו אלא במשפט דהא במשפט אתקיים ארעא. כד"א ו) מלך במשפט יעמיד ארץ. ובגין כך ועו מלך משפט אסב. ולא אתתקנת כנסת ישראל אלא במשצ"ם [ג] בגין דמתמן אתוכת וכל ברכאן דנסלא מתמן נסלא. ובנין כך ועו מלך משסם אהב כל מאיבו וכל רחימו דילה לקביל משסים, אתה כיננת מישרים. רוא דתרין כרובין לתתא דאינון תקונא וישובה דעלמה [ד] והה התמר:

כ) הבן לכם אנשים חכמים ונבנים וגו׳. איר יוסי תא חזי בשעתה האתר קביה, לתשה הבו לכם אנשים חכמים ונבינים. אשנה בכל ישראל ולא אשכה כבונים. הה"ד ואהה את ראשי שבפיכם אנשים חכמים וידעים. ואילו כבינים לא כתיב. ואי תימא דנבון איהו דרגא עלאה מחכם. הכי הוא ודאי. ומאי בין הזי להאי. חכם הא אוקמוה דאפילו תלמיד המחכים לרבי: אקרי חכם. חכם דידע לגרמיה כל מאי דאלפריך. נבון כמס דרניו אית ביה דאסתכל בכלא וידע בדילים ובחתרנין . וסימכך ג) יודע לדיק נפש בהמתו . תכם בלבח ולא באתר אחרא. כדכתיב וכל חכם לב בכם יבאו ויעשו. דקיימא ותתה הסתכל וכבון לטילא . 3/3 בניו – בדיליה ובההרנין :

שולשניה דקב"ה. דכתיב והיה ה׳ למלך על כל הארץ. וכדין כלהו יתנדבון בהן בישראל לקב"ה. הה"ד א) והביאו את כל אחיכם מנחה לה׳ וגו׳. וכדין יקיימו אבהן בחדוות למחמי פורקנה דבנייהו כמלקדמין. סהיד כימי לחתר מארד מלרים אראנו נפלאות. אמן כן יהי רלון במהרא בימיכו :

> י) וכמדבר אשר ראית אשר גשאך ה' אלהיך וגו'. א״ר נהוראי הזקן מקרא הזה כך היה צריך לושר. וכמדבר אשר נשאך, מהו אשר ראית, אלא שהקב"ה נהג את ישראל במרבר תקיף. כמו שכתוב ס) נחש שרף ועקרב וגו׳. מרבר שהוא תקיף משאר המדבריות שבעולם. מה המעם, לפי שבאותה שעה שיצאו ישראל ממצרים וגשתלמו לששים רבוא נתחזקה מלכות הקרושה ונתעלתה על הכל והשכינה נוארה. ואו נכפפה מלכות הרשעה צר המומאה. והוציאם הקב"ה ללכת במרבר התקיף שהוא המקום והממשלה של ממא"ל הרשע. שהוא שלו ממש. כדי לשבר גבורתו וכחו. לרצץ את ראשו להורידו ולהכניע אותו שלא ישלט. ואלמלא שהמאו ישראל בקש הקב"ה להעבירו מן העולם. וע"כ העבירם בנחלתו וגורלו וחלקו ממש. כיון שחמאו ישראל נשכם הנחש כמה פעמים. ואז נתקיים הוא ישופך ראש וגו׳. שישראל הכו לראשו בתחלה. וכיון שלא ידעו להשמר ממנו אחר כך הכה הוא להם לבמוף ונפלו כלם במדבר. ונתקיים ואתה תשופנו עקב (ה) וארבנים שנה נלקו ממגו כנגד ארבעים מלקות של בית דין, וע״כ כתוב אשר

מלך משפט אהב אתה כוננת מישרים וגו׳. ועו מלך משפט אהכ. זה הקב"ה. עו מלך. העו והגבורה של הקב״ה אין הוא אלא במשפט. שהרי במשפט מתקיימת הארץ, כמש"כ ו) מלך, במשפט יעמיד ארץ. ולפיכך ועו מלך משפם אהב. ולא מתתקנת כנסת ישראף אלא כמשפ"מ (ג) לפי שמשם גיזוגת וכל הברכות שמקבלת משם היא מקבלת. ולפיכך ועז מלך משפט אהב. כל ההשתוקקת וכל האהכה שלה לנגר המשפיט. אתה כוננת מישרים. זה המור של שני הכרובים למטה שהן התקון והישוב של העולם [7] וזה גתבאר:

בשלו ובשל אחרים: ד) לא תכירו פנים במשפט. פתח ר' יוסי ואמר ה) ועז

וראה כשעה שאמר הקב"ה, למשה הכו לכם אנשים חכמים וגבונים. היה מבקש בכל ישראל ולא מצא נבונים, זש"כ ואקח את ראשי שבטיכם אנשים חכמים וידעים. ואילו נכונים לא כתוב. וכשתרצה לומר שנבון היא מררגה עליונה מחכם. כך הוא בוראי. ומה בין זה לזה. חכם הרי ביארו שאפילו תלמיד המחכים את רבו נקרא חכם. חכם שיודע בפני עצמו כל מה שנצרך. נבון כמה מדרגות יש בו שמפתכל בכל ויודע בעגינים שלו וכשל אחרים. וסימנך ג) יודע צדיק נפש בהמתו. חכם בלב ולא במקום אחר. ככתוב וכל חכם דב בכם יבאו ויעשו. לפי שהחכמה עומרת בלב. וגבון למעלה ולממה מסתכל

בימינו : כ) הבן לכם אנשים חכמים ונבגים וגו׳. א״ר יוםי בוא

ממשלת הקב"ה. ככתוב והיה ה' למלך על כל הארץ. ואו כלם ינדבו בהם בישראל להקב"ה. וש"כ ה) והביאו את כל אחיכם מנחה לה' ונו'. ואו יקימו האבות בשמחה לראות גאולתן של בגיו כמקדם. זש"כ כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות. אמן כן יהי רצון במהרה

דברים לשון הזהר

לשון קורש

דקביה אלא מגו משוכא . ולית שובא אלא

שליס :

ה) זררתי כלב בן יפנה הוא יראנה ולו אתו את הארז אשר דרך בס וגו׳. איר חייה כלב דאתפרש מאיכון מאללין ואתה איהו בלחודוי לתברון לאשתשהא על

קברי אבהן. וחברון אתיהיב ליה חולק אחסנא לאתתקפא בה.

כמה דאת אמר ולו אתן אם הארך אשר דרך בה. ואמאי יהיבו לים חברון. אי בגין דאשתעת בקברי אבסן לאשתובא מההיא עימא דלסון. לא. אלא רוא דמלם

שמענא . כגונא דא כתיב ב) וישאל דוד בה׳ לאמר האעלה

באחת ערי יהודה. ויאמר ה׳ אליו עלה. ויאמר דוד אנס

אעלה. ויאמר הברונה. הכא אית לאסתכלא. כיון דהא מית

שאול. ודוד ביומוי דשאול אתמשת לקבלא מלכו. כיון

דמית שאול אמאי לא אמליכו ליה לדוד ולא קביל מלכו על כל ישראל ואמא לחברון ומלכו קביל על יהודם

בלחודוי שבע שנים. ואתעכב תמן כל הני שבע שנים. ולבתר

אלא כלא הוא רוא קמי קב"ה. תא חזי מלכותא קדישא

לא קביל מלכו שלימתא עד דאתחברא באבהן [י]

וכד אתחברא בהו אתבני בבנינא שלימו מעלמה עלאה [ו]

ועלמה עלהה ההרי שבע שנים. בנין דכלהו ביה

וסימרך נ) ויבנהו שבע שנים . ולה כתיב ויבנהו בשבע

שנים. אלא שבע שנים דא עלמא עלאה. כמה דאת אמר כי ששת ימים עשה ה׳ את השמים ואת הארך. ולא כתיב

בששת ימים . מאן ששת ימים . דא אברהם [ח]

דכתיב אלה תולדות השמים והארץ בהברא"ם. באברה"ם.

והברהם ששת ימים הקרי וביס דהיסו ששת ימים התבני עלמה [מ] וכהאי גוכה ויבנהו שבע שנים . ותה חזי

דוד בעא לאתבנאה במלכו שלימתא לתתא כגונא דלפילא.

ולא אתבני עד דאתא ואתחבר באבהן. וקאים שבע שנים

לאתבנאה בגווייהו. לבתר שבע שנים אתבני בכלא ואתמשכא

בנווייהו. כבת שביש די לא תעדי לעלמין. ואי כנת די לא תעדי לעלמין אאי כנת

לאתמשכא כדקא יאות. וכסאי גונא כלב אתנהיר ביס רוחא דחכמתם ואפא לחברון לאתהברם באבהן. ולדוכתיה אויל.

ולבתר דוכתיה סוה וירית לים:

ד) ניאבור ה׳ אלי אל פלר את מואב וגו׳. וכתיב

אנעור סא אוקמוה דבנין רות המואבית ונעמה העמונית

מלכותיס

117303

דמית איש בושת קביל מלכו על כל ישראל בירושלים

9 77

אשר ראית. בעיניהם היו רואים לאותו שר המדבר שהולך אשר ראית. בעינייהו הוו חמאן לההוא מארי דמדברא דאזיל אסוד לפניהם. והם לקחו נחלַתו וגורלו. מניין. שנאמר כפית קמייהן, ונטלי אחסנתיה ועדביה. מכלן. דכתיב או כבהלו אלופי אדום. ואלין איניון כחש שרף ועקרב. ותו דלא ממישבן מלי דאורייתא אלא במדברא. דלית אז נכהלו אלופי אדום. ואלו הם נחש שרף ועקרב. ועוד שאין דברי תורה מתישבים אלא במדבר. שאין אור אלא זה שיוצא מתוך החשך. שכאשר נכנע צד הרע נהורא אלא ההוא דנפיק מגו חשוכא . דכד אתכפיא סערא נתעלה הקכ"ה למעלה ונתכבר בכבורו. ואין עבודה חשובה דא אסתלק קב״ה לעילא ואתיקיר ביקריה. ולית פולחנא לפני הקב"ה כזו הנעשית מתוך חשכות. ואין מוב כזה שיוצא 120 מתוך הרע. וכאשר נכנס אדם בדרך רע ועוזב אותו. אז בישא. וכד עאל בר כש באורת בישא ושביק ליה. כדין נתעלה הקב"ה בכבורו. וע"כ שלמות הכל מוב ורע יחר אסתלק קב"ה ביקריה. וע"ד שלימו דכלא סוב ורע כחדא ולאסתלקא לבתר בעוב. ולית עוב אלא האי דנפיה מתחלה ולהתחבר אח״כ בהמוִב, שאין מוב כזה שיוצא מתוך הרע. וכמוב הזה נתעלה כבודו. וזו היא עבורה מנו בישא. ובהאי פוב אסתלק יקרים. ודא איהו פולחנא שלמה :

(ה) זרלרעי כלב בןיפנה הוא יראנה ולו אתן את הארץ אשר דרך כה ונו׳. א״ר חייא כלכ שנפרש

מאותן המרגלים וכא הוא בלברו לחברון להשתמח על קברי האבות. וחברון נתנה לו חלק נחלה להתחזק בה. כמו שאומר הכתוב ולו אתן את האדץ אשר דרך בה. ומפגי מה נתנו לו חברון. אם בשביל שנשתמח על קברי האכות להנצל מאותה העצה של המרגלים. לא. אלא סור הרבר שמעתי. כדמיון זה כתוב נ) וישאל דוד בה׳ לאמר האעלה כאחת ערי יהודה. ויאמר ה' אליו עלה. ויאמר דוד אנה אעלה. ויאמר הברונה. כאשר יש לעיין. כיון שכבר מת שאול. ודור עוד בימי שאול נמשח לקבל המלוכה. ואחר שמת שאול מפני מה לא המליכו לרוד ולא קבל המלוכה על כל ישראל. אלא שבא לחברון וקבל המלוכה על יהודת כלבד שבע שנים. ונתעכב שם כל אותן שבע שנים. ולאחר שמת איש בושת סבל המלוכה על כל ישראל בירושלים, אלא הכל הוא סוד לפני הקביה. בוא וראה מלכות הקרושה לא קבלה מלוכה שלמה עד שנתחברה עם האבות [ו] וכאשר נתחברה עמהם נבנית בבנין שלם מעולם העליון [י] ועולם העליון נקרא שבע שנים. לפי שכולן נשרשות בו. וסימנך נ) ויבנהו שבע שנים. ולא כתוב ויבנהו בשבע שנים. אלא שבע שנים זה עולם העליון. כמו שנאמר כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ. ולא כתוב בששת ימים. מי הן ששת ימים. זו מדת אכרהם [ח] שכתוב אלה תולדות השמים והארץ בהברא"ם. באברה"ם. ואברהם ששת ימים נקרא ובו שהוא ששת ימים נבנה העולם [0] וכרסיון זה הוא ויבנהו שבע שנים. ובוא וראה רור בקש להבנות במלוכה שלמה לממה כרמיון שלמעלה. ולא נבנה עד שבא ונתחבר בהאבות, ועמד שבע שנינו להכנות בתוכם. לאחר שכע שנים נבנה ככל ונתמשכה מלכותו אשר לא תכמל לעולם. ולולא זה שהיה נצב בחברון להתחבר במקומו לא היתה נבנית מלכותו להתמשך כראוי. וכדמיון הזה כלב האירה בו רוה של חכמה וכא לחברון להתחבר בהאבות. ולמקומו הלך. ואח"כ זה היה מקומו ונחלתו:

ד) ויאמר ה' אלי אל תצר את מואב ונר. וכתוב וקרבת מול כני עמון אל תצרם ונו׳. א״ר

אלעזר הרי ביארו שבשביל רות המואביה ונעמה העמונית

שהיו

מראה מקומות או וארא לא. כו שמואל כי כי גו מלכים אי וי דו כלק קפח.

וקרבת מול בני עמון אל תלרס וגו׳. א״ר

זיו הזחר

ון פיי בהספירות הסר גבורה תפארת שהן שורש אברהם יצהק יעקב : [1] היינו עולם הבינה בבה שפע ההכמה שנשפע בה כי חן תרין רעין דלא מתפרשין. ועולם הבינה נקרא שבע שנים כי בינה כוללת חשש ספירות שתחתית עד המלכות. והמלכות יסודה מהכמת בירוע דאבא יסר ברתא: (מ) זו מדת החסר שנקרא ששת ימים בי הוא כולל השם מפירות עד המלכות: (מ) ברבתיב עולם הסד יבנה:

2

ואי לאו דאתעתד

1107

מלכותיה

לשון קורש

דסוו אמינין לנפקה מנייהי. הה לפורה התת משם דהות ממדין. ויתרו וכנוי דנפקו ממדין. דהוו כלחו זכאי קשום. על אחת כמה וכמה . ותו משם דרביאו לים במדין ואחר לים קבים נקום נקחת בני ישראל מאת המדינים. אי הכי משוא פנים אים במלה. דימיר אסמוו בני מדיו לשובא מן מואב. א"ר שמטון לא דמי מאן דומין למלקם תאני למאן דכבר לקים לון. איל ר׳ אלעאר אעיג דכבר לקים לון שבחה היטו. היל מהן תדיר דלא יהא דלא לקס סאני כפיר תהנה בס פנס. בגין תאכי דומינת לאימאס. כיון דלקים חאכי שביק לה למאנה ותו לא נפיר לה. כך מואב ועמון דומינין לאימאה אינון תאכי נפר להו קביה. דכתיב אל תלר את מואב וגו׳, וכתיב וקרבת מול בני פמון אל תלרם וגו׳. מדין דקא יהיבת תאמי ואלקיסו לון כתיב לרור את המדינים. דהא מכאן ולהלאה מאנס דא לא זמינת לאיתאה פירין, ובניכ אתמויאת ליקודת אשא. א) פתח ההוא יכוקא ואמר . ויאמר ה׳ אלי אל תלר את מואב וגו׳. ויאמר ה׳ אלי. וכי עד השתא לא ידענא דעם משה הוה ממלל קבים ולא עם אחרא. אלי למה . אלא למשם פקיד קבים דלא לאבאשא למואב . אבל לאמרא לא לדוד לא פקיד דא. ובגיב אלי כחיב . אל פלר את מואב. אפילו לפחום ועירא דלהון. דהא מנייסו יפוק מאן דיתן נוקמין לישראל וינקום נוקמייהו, ואיסו דוד דאתה מרום המואביה. ואל תחגר בם מלחמם. כל די דאתה מלחמם. כל דא המתה היותה היותה היותה היותה היותה היותה היותה ליהושע ולאיכון וקנים דהוו דאריכו יומין בתריה שרי. לאו קכי. בגין דכלסו מבי דיכא דמשה הוו. ומאי דאתסר למשם אתסר להו. ועוד דלא נפקו עדיין איכון מרגלאן פבאן. דהא ביומיהון דשופטים כפקא רות דהות ברתיה דענלון מלכא דמואב . ענלון מית דקעיל ליה אהוד ומכו מלכא אחרא. ודא ברתיה אשתארת והות בבי אומנא ובשדי מואב. כיון דאתא תמן אלימלך נסבס לברים. ואי תימא דניירם אלימלך תמן. לא. אלא כל אורחי ביתה ומיכלה ומשתיה הוליפת מנייהו. והימתי התניירת. לבתר כד אולם בכעמי . כדין אמרת עמך עמי ואלסיך אלסי. נעמה מבני עמון ביומי דדוד נפקא . כדין שראת רוח קודשא על דוד ואמר ליס . דוד כד כל עלמא מדידכא ואפילנא עדבין ישראל חבל נחלתי הוו הוי דכיר מאי דעבדו מואב בהבל נהלתי. מאי כתיב במואב ג) וימדדם בחבל . בהסוא חבל נחלת ס׳. כל אינון דהוו מהסוא זרעא ההוא חבל אחיד בהו. וכתיב מלא החבל. מהו מלא החבל . אלא דא ההוא דכתיב ביה מלא כל הארץ כבודו . איהו הוה אמר דא הוא לאחיא ודא הוא לקעלא. והסוא חבל אחיד באיכון דאתחוון לקשלא . בגין כך אחיד בחבל ופשים חבל על מאי דעבדו, בההוא חבל כחלת ס׳. ונדעון שלי במדין כל ההוא זרעא. דלא אשאיר מנייהו מכל אינון דאבאישו לישראל בעיפא או במלה אתרא. ולכלהו דאבאישו לישראל קביה כפיר לון דבבו וכסיל מכייהו כוקמין. אבל אי ומיכין למיתי מכייהו כב לעלמה אריך רונזים ואפיה עמסון עד דיפיק הסוח סב לעלמה . ובתר כן נסיל כוקמה ודיכה מכייהו. אר אלעור הכי הוא ודאי ודא הוא ברירו דמלה: נ) רפאים יחשבו אף הם כענקים. איר חייא תלת שמסן אקרון. נפילים . ענקים . רפאים.

שהיו עתידות לצאת מהם. אכל הרי צפורה אשת משה שהיתה ממדין. ויתרו ובניו שיצאו ממדין. שהיו כלם צריסי אמת. על אחת במה וכמה. ועור הלא משה שנתגרל במרין ואמר לו הקב"ה נקום נקמת בגי ישראל מאת המדינים. אם כן משוא פנים יש ברבר. כי יותר היו ראוים בגי מרין להגצל מן מואב. א״ר שמעון אין דומה מי שעתיד ללקום תאנים למי שכבר לקם אותם. א״ל ר' אלעזר אע"פ שכבר לקמ אותם שכח הוא זה. א"ל מי שעדיין לא לקם התאנים הוא נומר התאנה תמיד שלא יהיה כה פגם. בשביל התאנים שעתירה לגרל. ביון שלקט התאנים עוזב התאנה ואינו נומר לה עוד. כך מואב ועמון שהיו עתידים לגדל אותן התאגים נפר הקב"ה אותם. שכתוב אל תצר את מואב וגו׳. וכתוב וקרבת מול בני עמון אל תצרם וגו׳. מרין שכבר נתנה התאנים ולקטו אותם בתוב צרור את המרינים. שהרי מכאן ולהלאה תאנה זו אינה עתירה לגרל פירות. ולפיכך היא ראויה ליקוד אש. ה) פתח עלם ההוא ואמר. ויאמר ה' אלי אל תצר את מואכ וגו׳. ויאמר ה׳ אלי: ובי עד עתה איני יודע שעם משה היה מרבר הקב"ה ולא עם אחר. אלי למה. אלא רק למשה פקר הקב״ה שלא להצר למואב. אבל לא לאחר. לדור לא פקר כך. ולפיבך כתוב אלי. אל תצר את מואב. אפילו לגבול קמין שלהם. שהרי מהם יצא מי שיתן נקמות לישראל ויננים נקמתם, הלא זה דוד שבא מרות המואביה. ואל תה:ר בם מלחמה. כל זה נצטוה משה. אכל לאחר מותר, אפשר תאמר שגם ליהושע ולאותן הזקנים שהאריכו ימיב אחריו מותר. לא כן. לפי שכלם מכית דינו של משה היו. ומה שנאסר למשה נאסר גם להם. ועוד שעדיין לא יצאו מהם אותן מרגליות טובות. שהרי בימי השופמינו לדה רות שהיתה בתו של עגלון מלך מואב. עגלון מת שהרגו אהור וגמנה מלך אחר. ובתו הואת נשארה והיתה בבית אומן ובשוי מואב. כיון שבא שמה אלימלך לקחה עבור בגו. ואפשר תאמר שגיירה אלימלך שם. לא. אלא כל דרבי מנהגי הבית ומאכל ומשתה למדה מהם. ומתי נתניידה. אחר כך כשהלבה עם נעמי. אז אמרה עמך עמי ואלהיך אלהי. נעמה מבני עמון בימי דור נולדה. אז שרה רוח הקודש על דור ואמר לו. דור כאשר מדותי בל העולם הפלתי גורלות נעשו ישראל הבל נחלתי. ואתה תזבור מה שעשה מואב בחבל נחלתי. מה כתוב במואב ג) וימרדם בחבל. באותו החבל נחלת ה'. בל אותן שהיו מורע ההוא אותו החבל נאחז בהם. וכתוב מלא החבל. מהו מלא החבל. אלא זה הוא שכתוב בו מלא בל הארץ כבודו. הוא היה אומר זה הוא להחיות וזה הוא ליהרג. ואותן החבל נאחו באותן הראוים ליהרג. לפיכך אחו בחבל ופשט עליהם החבל בשביל מה שעשו באותו החבל נחלת ה׳. וגדעון הכרית במדין כל זרע ההוא. שלא השאיר מהב מכל אותן שצררו לישראל בעצה רעה או בענין אחר. ולכל הצוררים לישראל הקביה נומר להם שנאה ונוטל מהם נקמות. אבל אם עתירים שיצא מהם מוכ לעולם הוא מאריך רוגזו ואפו עמהם ער שיצא טוב ההוא לעולם. ואחר כך נומל נקמה ודין מהם. א"ר אלעזר כך הוא בודאי וזה הוא ברור הרבר:

נ) רפאים יהשבו אף הם בענקים. א״ר חייא שלשה שמות נקראים. נפילים. ענקים. רפאים. ובלם

בראה מכומות זו כלק קנ. כו שמואל כי חי גו שלח קם ב

וכלסו

דברים

וכלהו אורכי יומי. נפילין אקרון בקדמיתא. לבתר כד אתחברו בבנת בני נשא ואולידו מנייהו אקרון ענקים. לבתר דהוו אזלין ושטאן בהאי עלמא ומתרפיין מההוא דלעילא אקרון רפאים. א"ר יהודה והא כתיב ה) הרפאים יחולנו . וכתיב רפאים יחשבו אף הס כענקים [י] א"ל הכי הוא. בנין דענקים אתו מהאי סשרא ומהאי סמרא ואתיאשו יתיר בארעא. כגונא דא רפאים. ומנייהו נפקי והוו אורכי יומי. וכד מתחלשי אתחלש פלגות גופה ופלגות קהים. כיון דפלגות גופה הוה מית הוו נסבי עשבה מעשבי ברה ושדיין לפומייהו ומיתו. ובנין דאינון בעאן לקשלא גרמייהו אקרון רפאים. ילחק שדיין גרמייהו בימה רבה וטבען ומתין. <u>ን"</u>ሽ הה"ד הרפחים יהוללו מתחת מים ושוכניהם: כ) וקרבת מול בני עמון אל תלרם ואל תתנר בס וגוי. א״ר אבא כתיב ויאמר ה׳ אלי אל תלר את מואב ואל תתגר בס מלחמה. וכתיב וקרבת מול בני עמון אל תלרס ואל תתגר בס. מלה דא כמלה דה ולית ספרש בין דה לדה הלה התחזי דשקולי הוו ותנינן כד הוו מקרבי לגבי בני מואב הוו ישראל אתחויין לנבייהו בכל מאני קרבא כדבעו אתגרא בהו ולנבי בני עמון הוו ישראל מתעמפי בעמופייהו ולא אתחוי מאנא קרבא כלל. והא קראי מוכחן דהוו בשקולי דא כדא. איר אלעור ודאי הכי הוא ותניכן דדה דהות חליפה והמרת מוחב. דכתיב ותקרה את שמו מוחב. התחו ישראל מליפו לגבייהו. כמה דאיסי הות הליפא דאמרת מואב. מאב הוה ברא דא. אבל ועירתא לאמרת בן עמי וכסיאת ארחהא. ישראל לגבייסו עשופה מעמפי ארחייהו סוו מכסייו בפלים. ואתחוו קמייהו כאחין ממש. והא אוקמוה :

ב) לא מיראום כי ס׳ אלהיכם סוא הכלחם לכם , רבי אבא פתח ד) מי זם בא מאדום חמוץ בגדים מבלרה זה סדור בלבושו לעם ברוב כחו אני מדבר בלרקה רב להושיע . מי זם בא מאדום. זמיון הבים ולנשא לבושי כוקמא על אדום . דאחריבו ביתיה ואוקידו סיכלא וגלו לככסת ישראל ביני עממיא. ולמעבד בהון מקמע עלמין עד דישתכחון כל שורין מטורי עלמי מליין מקעולי עמין . ולמקרי לכל עופא דשמיא עלייסו. וכל חיות ברא מסצל ארעא כיוולא דידהו. הסיד שבע שנין . עד דלא מסבל ארעא כיוולא דידהו. שנוים שבע שנין . עד דלא מסבל ארעא כיוולא דידהו. מדי שבע שנין . עד דלא מסבל ארעא כיוולא דידהו. מיד אימון לבושין דיליה יסתאבון . ההיד ו) וכל מלבושי האימון לבושין דיליה יסתאבון . ההיד ו) וכל מלבושי אנאלתי. חמוץ בגדים מבלרה. בנין דמינה כפקו אכלוסין אנאלתי. חמוץ בגדים מבלרה. בנין דמינה כפקו אכלוסין אנאלתי. חמוץ בגדים מבלרה מון שארו לאוקדא היכלא זבלי לחום לוו לאינה הילא על ירושלים ואינון שלרו לאוקדא היכלא גערון לאכשי היות מכרי ערון לאלבשא. לועה ברוב כחו. מהו לועה. ממבר כמה דכתיב ה) עמים תחמיך ישלו וגו׳ אמרי ישראל נישניהו מאן הוא דיעביד כל כן פתו וגו׳ אמרי ישראל נישניהו מאן הוא דיעביד כל כן פתו וגו׳ אמרי ישראלי נישניהו מאן הוא דיעביד כל סדו גדים האר אמרי ישראלי

מראה מקומות א) איוב כיו כו כלק קפח. גו אמור פע. דו ישני׳ סיג הו שם ליד וו שם סיג וו חלים קליו חו שם מים

זין הזהר

ון מדכתיב הרפאים יתוללו שהוא מלשון הולדה משמע שאין הם הענקים. כי לפי דברי רבי הייא יותר היליל הענקים יתוללו. וכן גם מפמוק הב' משמע שהרפאים והענקים ב' מינים הה. ומתרץ שבאמת הכל מין אחד אלא שהרפאים נולדו מן הענקים:

וכלם האריכו ימים. נפילים נק־או לראשונה. אח״כ כאשר נתחברו בבנות האנשים והולידו מהם נקראו ענקים. ואח״כ כשהיו הולכים ומשומטים בזה העולם ונעשו רפים מאותו שלמעלה נקראו רפאים. א״ר יהודה והרי כתוב לענקים [י] איל כך הוא. לפי שהענקים באו מצר המלאבים ומצד האנשים ונתיאשו להיות בארץ. כרמיון זה הרפאים. ומצד האנשים נולדו והאריכו ימים. וכאשר נחלשו נחלש ומן הענקים נולדו והאריכו ימים. וכאשר נחלשו נחלש ומן הענקים נולדו והאריכו ימים. וכאשר נחלשו נחלש חצי הגוף וחצי השני הי׳ חזק. כיון שחצי הגוף מת היו לוקחים עשב מעשבי הארסיים והשליכו לפיהם ומתו. ולפי שהם מבקשים להרוג את עצמם נקראים רפאים. א״ר יצחק השליכו עצמם בים הגדול ונמבעים ומתים. זש״כ הרפאים יחוללו מתחת מים ושוכניהם:

כ) וקרבת מול בני עמון אל תצרם ואל תתגר בם וגו׳, א״ר אבא בתוב ויאמר ה׳ אלי אל

תצר את מואב ואל תתגר בם מלחמה. וכתוב וקרבת מול בני עמון אל תתגר בם מלחמה. וכתוב וקרבת זה ואין הברל בין זה לזה אלא נראה ששקולים היו. ולמדנו שכאשר הין קרבים אצל בני מואב היו ישראל נתראים אצלם בכל כלי מלחמה כאילו רוצים להתגר בהם. ואצל בני עמון היו ישראל מתעמפים במליתיהם נהראים אצלם בכל כלי מלחמה כלי. והלא מן תמקראות ולא היי נראה בהם כלי מלחמה כלי. והלא מן תמקראות משמע שהיו שקולים זה כזה. א״ר אלעזר וראי כך הוא. ולמדנו שזו שהיתה חצופה ואמרה מואב. שנאמר ותקרא שהיא היתה חצופה שאמרה מואב. מאב היה בן הזה. את שמו מואב. היו ישראל נתראים בעזות אצלם. כמו שהיא היתה חצופה שאמרה מואב. מאב היה בן הזה. אבל הצעירה שאמרה בן עמי והעלימה דרכה. הין ישראל מעלימים דרכם אצלם שהיו מעומפים בעמוף של מלית. ונתראו לפניהם באחים ממש. וזה נתבאר:

נ) לא תיראום כי ה׳ אלהיכם הוא הנלחם לכם. רבי אבא פתה ד) מי זה בא מאדום המוץ בגרים מבצרה זה הדור כלבושו צעה ברוב כחו אני מדבר בצרקה רב להושיע. מי זה בא מארום. עתיד הקב״ה ללכוש בגדי נקמה על ארום. שהחריבו ביתו ושרפו את היכלו והגלו לכנסת ישראל בין האומות. ויעשה בהם נקמת עולם עד שיהיו נמצאים כל ההרים מן הרי העולם מלאים הרוגי העמים. ויתקבצו כל עופות השמים עליהם. וכל הית השרה יזונו מהם י״ב הודש. ועופות השטים שבע שנים. ער שלא תוכל הארץ נשוא באשם. זהו שכתוב ה) כי זכח לה׳ בכצרה ומכח גדול בארץ ארום. עד שאותן הבגרים שלו יתגאלו. זש"כ ו) וכל מלבושי אנאלתי. חמוץ בגרים מבצרה. לפי שממנה יצאו מחנות העולם לצור על ירושלים. והם התחילו לשרוף את ההיכל. ובני אדום היו מהרסים החומות ועקרו אבני היסוד. זש"כ ז) זכור ה׳ לכני ארום את יום ירושלים האומרים ערו ערו ער היסור בה. זה הדור בלבושו. באותן בגדי נקמה שעתיד ללבוש. צועה ברוכ כחו. מהו צועה . משבר כמו שכתוב ח) עמים תחתיך יפלו וגו׳. אמרו ישראל לישעיהו מי הוא זה שיעשה כל כך. פתח ואמר אני מדבר בצרקה

בצרקה רב להושיע. זה שהוא רב להושיע. זה שכתוב בו

י) אוהב צרקה ומשפט. הוא צרקה ממש והוא רב להושיע.

וכל כך למה. לפי שגרמו לכנסת ישראל להיות שוכבת לעפר בגלות וליפול לארץ. כמו שכתוב ג) נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל. ולפיכך ילכש הקב"ה בגרי נקמה עליהם לטמא אותם בהרבה הרוגים. ככתוב וכל

מלבושי אגאלתי .. אותן בגדי נקמה, שעתידים, להתגאל

בין אותן המחנות. לפי שכנסת ישראל שוכבת לעפר והוא

ירצה להקימה. זש"כ נ) קומי אורי כי בא אורך. וכתוב

ד) ביום ההוא אקים את סכת דוד הנפלת וגו׳. ברוך

ה' לעולם אמן ואמן:

בלדקם רב להושיע. הסוא דאיהו רב להושיע. ההוא דכתיב ביה א) אוהב לדקה ומשפע. איהו לדקה ממש ואיהו רב להשיע. וכל כך למה. בנין דגרמו לכנסת ישראל למהוי שכיבת לעשרא בגלותא ולמכשל לארעא. במה דכתיב בו נשלה לא מוסיף קום בתולת ישראל. ובנ"כ קב"ח ילבש לבישי כוקמא עלייסו לסאבא לון בסגיאו דקשוליא. דכתיב וכל מולבשי אנאלתי.. איכון לבושין דנוקמא דומין לאסתאבא מלביש אנאלתי.. איכון לבושין דטוקמא דומין לאסתאבא בני לאקמא לה. סס"ד גו) קומי אורי כי בא אורך. וכתיב ד) ביום הסום אקים את סכת דוד הנפלת וגוי. ברוך סי לעולם אמן ואמן:

פרשת ואתחנן

ה) ואתחנן אל ס׳ בעת סהוא לאמר. ארני אלהים אתם החלות להרחות את עבדך וגו׳. רבי יוסי פתח ו) ויסב חוקיהי פניו אל הקיר ויתפלל אל ה׳. תא חוי כמס הוא תקיפה הילא דאורייתא. וכמה היא עלאה על כלא. דכל מאן דאשתדל באורייתא לא דמיל מעלאי ותתחי. ולח דחיל מערעורין בישין דעלמה. בגין דחיהו אחיד באילנא דחיי ואכיל מניה בכל יומא. דהא אורייתא מוליף ליה לבר נש למיסך בארח קשוט. אוליף ליה עיטא היר יתוב המי מאריה. ואפילו יתנזר עליה מותא כלא יתבסל ויסתלק מניה ולה שריה עלוי. וע"ד בעי להשתדלה באורייתא יממא ולילי ולא יתעדי מינה. הה"ד י) והגית בו יומכ ולילם. ואי אעדי מיכיה אורייתא או אתפרש מיכה. כאילו אתפרש מן היי. תא הוי עיטה דב"ג כד איהו סליק בליליא על ערסיה. בעי לקבלא עליה עול מלכותה דלעילה בלבה שלים. ולהקדמה למימסר גביה פהדונה דנפשיה .. כד התער רוח לפון בפלגות לילה וכרווא נפיק. וקב"ם אתי לנכתא דעדן לאשתעשעא ברוחיהון דלדיקים. כדיו רובה דבני עלמה מתעריו בההיה שעתה, והה פהדוני דכלהו אחיב לגבייהו. אינון דבני היכלא עלאה קיימי בקיומייהו. מתערי ומשתדלי בתושבחתה דהורייתה. ומשתתפי בכנסת ישראל עד דנסיר יממא. כד אתי לפרא הוא וכל בני סיכלא אתיין לגבי מלכא קדישא. ואינון אקרון בנין דמלכת ומסרוניתה. כד אתי לפרא בעי לנקאה גרמים בכלא. ולמיון זיינים לאשתולא עם מלכא קדישת דהא בליליא אשתול במטרוניתא. והשתא אתיא עם מפרוניתא לזווגא לה עם מלכא. אתי לבי כנשתא מדכי גרמיה בקרבנין. ומשבה בתושבהתייהו דדוד מלכא אחיד תפלין ולילית וברישיה בידיה 1351 5175 אומר קמי ללותה תהלה . כנדפיס בללותה בעי למיקם כגוונה דמלחכי עלהי מאריה . לאתחברא בהדייהו. דאיכון אקרון עומדים. כדיא ה) ונתתי לך מסלכים בין העומדים החלה. ולכוונה רעותיה קמי מארים ויתבע בעותיה. תא חזי בשעתא דבינ קאים בפלגות ליליא מערסיה לאשתדלא באורייתא, כרווא קארי עליה ואמר מ) סנה ברכו את ה׳ כל עבדי ה׳ העומדים בבית ס׳ בלילום. השתא כד איהו קאים בללותא קמי מאריה הסות

ה) ואתחנן אל ה׳ בעת ההוא לאמר. ארני אלהים אתה החלות להראות את עברך וגו׳. רבי יוםי פתח י) ויסב חוקיהו פניו אל הקיר ויתפלל אל ה׳. בוא וראה כמה הוא חזק כח התורה. וכמה היא עליונה על הכל. שכל מי שעמלו כתורה אינו מפחר מעליונים ותחתונים. ואינו מפחר ממקרים רעים שבעולם. לפי שהוא מחובר בעץ החיים ואוכל ממנו בכל יום. שהרי התורה תלמר לו לאדם ללכת בדרך אמת. מלמדת לו עצה איך ישוב לפני רבונו. ואפילו נגזר עליו מיתה הכל מתבמל ונסתלק ממנו ואינה שורה עליו. וע"כ נצרך לעסוק בתורה יומם ולילה ואל יסור ממנה. זש"כ י) והנית בו יומם ולילה. ואם תמיר ממנו התורה או שהוא נפרש ממנה. כאילו נפרש מן החיים. בוא וראה עצה מובה לארם כשהוא עולה בלילה על מטתו. צריך לקבל עליו עול מלכות שמים כלב שלם. ולהקרים להפקיד אצל הקביה פקרון נפשו.. כאשר נתעורר רוח צפון בחצות הלילה שאז הכרוז יוצא. והקב"ה בא לגן העדן להשתעשע עם רוחות הצריקים. אז רוב בני העולם נהעוררים בשעה ההיא. והרי פקרון של כלם הוזר עליהם. אותן בני היכל העליון עומרים במעמרם. נתעוררים ועוסקים בתשבחות התורה. ומתרבקים בשכינה הקרושה, ער שיאיר היום. כאשר מאיר הבקר הוא וכל בני ההיכל באים אצל מלך הקרוש. והם נקראים בני המלך והמלכה. כאשר מאיר הבקר נצרך לנקות עצמו בכל. ולחגור כלי מלחמתו לעסוק כעבורה לפני המלך הקרוש. שהרי בלילה היה עוסק בעבורת השכינה. ועכשו יבא עם השכינה לזוגה עם המלך. כשבא לבית הכנסת משהר עצמו באמירת הקרבנות, ומשבח בתשבחות של דוד המלך מלובש עם תפלין בידו ובראשו וציצית במליתו. אומר תהלה לדוך ומתפלל תפלת שמ״ע לפני רבונו. בתפלת שמ״ע נצרך לעמוד כרמיון מלאכים העליונים להתחבר עמהם, שהם נקראים עומדים. ככתוב ח) ונתתי לך מהלכים בין העומרים האלה. ולכוון מחשבתו לפני רבונו ויתבע הצמרכותו. בוא וראה בשעה שהאדם יקים בחצות הלילה מממתו לעסוק בתורה. הכרוז קורא עליו ואומר ט) הנה ברכו את ה׳ כל עבדי ה׳ העומדים בבית ה' בלילות. ועתה כאשר הוא עומר בתפלה לפני רבונו. บาห

בראה בקופורת לט חלים לינ נו ממום סי גו יבעיי סי דו פמום עי כו דף רכי וו יבעיי לים זו יהובע אי תו וכרים ג' עו תנים קליך

לשון הזהר

ההוא כרווא קארי עליה ואמר ונתתי לך מהלכים בין העומדים האלה. בתר דמסיים לליתה ברעי קמי מאריה הא אוקמוה דבעי למימסר נפשיה ברעיתא דלבא לההוא אתר דאלטריך. ובשעתא דללותא שיימא כל איכין מלין דאפיק ב"ל מפומים בהסיא ללותא כלסו סלקין לעילא ובקעין אוירין ורקיעין עד דמעו להסוא אתר דמעו לוירין ורקיעין עד ומתעפרו ברישה דמלכה יעביד מנייהו עפרה. והה הוקמוה לכווכה ב"ג לקב"ה בעי חברים דללותה דללי דיהה ללותה תחנונים. מנלן. ממשה. דכתיב והתחנן אל ה׳. דא איהי ללותא מעליא. תא חוי מאן דקאים בללותא בעי לכווכא רגלוי. ובעי לחפיא רישיה כמאן דקאים קמי מלכא. ובעי לאסתמא עינוי בגין דלא יסתכל בשכילתא. ובספרא דרב המנונא סבא אמר. מאן דפקח עינוי בשעתא דללותא. או דלא מאיך עינוי בארעא. אקדים עלים מלאך המות וכד תיפוק נפשים לא יסתכל בנהירו דשכינתה ולה ימות בנשיקה. מהן דמולול בשכינתה מתולול הוא בההיא שעתא דאלטריך לה. ההיד א) כי מכבדי אכבד ובוזי יקלו. דא הוא מאן דאסתכל בשכינתא בשעתא דאיהו מללי. והיך יכיל לאסתכלא בשכינתא. אלא דבעי למכדע דודאי שליכתא קיימא קמיה. הה"ד ויסב חזקיהו פניו אל הקיר. דתמן שריא שכיכתא. בנ"כ לא בעיא למסוי מולץ ביכו ובין הקיר. ואוקמוס דמאן דקאים בללומא בעי לסדרא שבחא דמאריה בקדמימא. ולבתר תבע בעותיה. דהא משה הכי אמר בקדמיתא אתה החלות וגו׳. ולבתר אעברה כא וגו׳. רבי יהודה אמר מאי שנא הכא דכתיב אדנ"י בקדמיתא באל"ף דל"ת כו"ן יו״ד. ולבתר הוי״ה דקריכן אלהים. אלא סדורה הכי הוא מתתא לעילא. לאכללא מדת יום בלילה ומדת לילה ביום. ולזווגה כלה כהדה כדהה יחות:

כ) אתד החלות להראות את עבדר. מאי שירותא הכא. אלא ודאי משה שירותא הוה בעלמא בכלא. ואי תימא יעקב שלים הוה שלים למהוי ואילנא אשתלים לתתא כגונא דלעילא. הכי הוא ודאי. אבל מאי דהוה למשה לא הוה לבר כש אחרא. דהא אתעער באורייתא בשלימו יתיר בכמה אלף ורבבן מישראל. במשכנא בכהני בליואי בתריסר שבטין ורברבין ממנן עלייהו. בשבעין סנהדרין. הוא אשתלים בנופא שלים. אסרן לימינא כחשין לשמאלא והוא בינייהו. בגין כך את גדלך מימינא דא אהרן. ואת ידך החוקה משמאלא דא נחשון. והא אתמר. בנין כך משה שירותא בעלמא הוה. ואי תימא מאן הוא סיומא. סיומא מלכא משיחא הוא. דהא כדין ישתכה שלימו בעלמה מחי דלה הוה כן לדרי דרין. ישתכה שלימו לעילה ותתה בסהוא זמנא ויסון ביום ההוא כתיב בזווגא חד. כדין כלהו עלמיו יהיה ה׳ חחד ושמו חחד:

אישר מי אל בשמים ובארך אשר יעשה כמעשיך וכגבורתך גן רבי יהודה פתח ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים וגו׳. תא חזי בשעתא דברא קביה עלמא ברא ז׳ רקיעים לעילא. ברא ז׳ ארלות לתח. ז׳ ימים. ז׳ כהרות. ז׳ יומין. ז׳ שבועות. ז׳ שנים ז׳ פעמים. ז׳ אלפי שנין דהוי עלמא. וקביה בשביעא דכלא. ז׳ רקיעין לעילא. ובכל חד וחד ככבים ומזלות

כראה כקוטות א) שמואל א׳ כ׳ כ) דף רס: ג) ויקרא ע:

ואתחנן לשון קודש

אותו הכרוז קורא עליו ואומר ונתתי לך מהלכים בין העומרים האלה. לאחר שסיים תפלתו בכונה לפגי רכונו הרי נתבאר שצריך למסור נפשו ברצון הלב למקום ההוא שנצרך. ובשעה שנימר תפלתו כל אותן הריבורים שהוציא הארם מפיו באותה התפלה כלם עולים למעלה. ובוקעים אוירים ורקיעים עד שמגיעים למקום ההוא שנצרכים להגיע. ומתעמרים בראש המלך ונעשה מהם כתר. והרי ביארו החברים שהתפלה שמתפלל האדם להקב"ה צריך לכוון שתהא תפלתו תחנונים. מניין. ממשה. שנאמר ואתחנן אל ה׳. זו היא תפלה יפה. בוא וראה מי שעומר בתפלה צַריך לכוון את רגליו. וצריך לכסות ראשו כמי שעומר לפני המזך. וצריך להעצים עיניו בדי שלא יסתכל בשבינה. ובספרו של רב המנוגא הזקן נזכר. מי שפותה עיניו בשעת תפלת השמ״ע. או שאינו משפיל עיניו לארץ. מקרים עליו מלאך המות להתראות. וכאשר תצא נפשו לא יסתכל באור השכינה ולא ימות כנשיקה. מי שמולול בהשכינה הוא יתולול בשעה ההיא שיצמרך לה. ושיכ ה) בי מכבדי אכבד ובוזי יקלו. זה הוא מי שמסתכל בהשבינה בשעת תפלתו. ואיך אפשר להסתכל בהשכינה. אלא שצריך הארם לרעת שכוראי השכינה עומרת לפניו. זשיכ ויסב חזקיהן פניו אל הקיר. ששם השכינה שורה. לפיכך אין צריך להיות דכר חוצץ בינו וכין הקיר. ונתבאר שמי שעומד בתפלה צדיך לסדר שכח רכונו לראשונה. ואחר כך יתבע צרכיו. שהרי משה כך אמר בתחלה אתה החלות ונו׳. ואח"כ בקש אעברה נא וגו׳. רבי יהורה אמר מה נשתנה כאן שנכתב ארנ״י בתחלה באל״ף רל״ת נוין יו"ר. ואחיכ הוי"ה שנקרא אלהים. אלא סדור התפלה כך הוא מלממה למעלה. להכליל מדת יום כלילה ומרת לילה ביום. ולזות הכל יחר כראוי:

כ) ארתה החלות להראות את עברך. איזו התחלה יש כאן. אלא וראי משה היה ההתחלה בעולם להיות שלם בכל. ואם תאמר, שיעקב היה השלם שבו נשתלם העץ למשה, כרמיון שלמעלה. כך הוא בוראי. אבל מה שהיה למשה לא היה לבן ארם אחר. שהרי נתעמר בשלמות יותר בכמה אלפים ורכבות מישראל. בתורה במשכן בכהנים בלוים בי״ב שבטים ונשיאים ממונים עליהם. בשבעים סנהררין. הוא גשתלם כגוף שלם. אהרן לימין נחשון לשמאל והוא באמצע. לפיכך את גרלך מימין זה אהרן, ואת ירך החוקה משמאל זה נחשוז. כמו שנתבאר. לפיכך משה היה ההתחלה בעולם. ואם תשאל מי הוא הגמר. הגמר הוא מלך המשיח. שהרי אז יהי׳ נמצא שלמות בעולם מה שלא היה כך לרורי רורות. בזמו ההוא יהי' נמצא שלמות למעלה ולממה. וכל העולמות יהיו מזרוגים יחר. על אז כתיב ביום ההוא יהיה ה' אחר ושמו אחר:

אישר מי אל בשמים ובארץ אשר יעשה כמעשיך וכגבורתך ג) רבי יהודה פתח ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים וגו׳. כוא וראה בשעה שברא הקב״ה את העולם ברא ז׳ רקיעים למעלה. ברא ז׳ ארצות לממה. ז׳ ימים. ז׳ נהרות. ז׳ ימים. ז׳ שבועות. ז׳ שנים ז׳ פעמים. ז׳ אלפי שנה של קיום העולם. והקב״ה בשביעי של הכל. ז׳ רקיעים למעלה. ובכל אחר ואחר ככבים ומילות לשון הזהר

14

ומזלות ושמשים המשמשין בכל רקיעה ורקיעה. ובכלהו רקיעין רתיכין אלין על אלין להכלא עלייסו עול מלכותה דמאריהון. ובכלהו רתיכין שמשין משניין דא מן דא אלין על אלין. מנהון בו׳ נדפין ומנהון בד׳ נדפין. מנהון בד׳ פנים ומנהון בתרין פנים ומנהון בחד. מנהון אשא דלהים מנהון מיא ומנהון רוחא. ההיד א) עושה מלאכיו רוחות משרתיו וכלהו רקיעין אלין על אלין כגלדי בללים הם נוסם. אלין לתתא ואלין לעילא. וכל רקיעא ורקיעא אולא ורעשא מאימתא דמאריהון. על פומים נסלין ועל פומים קיימין. ועילא מכלהו קביה דנטיל כלא בחילים ותוקטיה. כגוונא דא ז׳ ארצות לתתא וכלהו בישובא. בר דאלין עלאין ואלין תתאין, וארץ ישראל עלאה מכלהו. וירושלם עלאה 17003 ממו דכומת יתכי וחבירנה מכל ישובה. ליכוו 5 ובספרא קדמאי מחלק דסכי רחרס כגווכה החיכון רקיעין דכלהו משתכחי לתתח . DISTA דלעילה. הלין על הלין והלין על הלין. ובין כל הרעה וארעא רקיע דאפרים בין דא לדא. וע״ד כלהו ארלות פריםו בשמהן. ובינייהו גן עדן וגיהנם. ואית בינייהו בריין משניין אלין מן אלין כגוונא דלעילא. מכהון בתרין אכפין מכהון בד׳ ומנסון בחד וחיוו דאלין לאו כאלין. ואי תימא הא כל בני עלמא מאדם נפקו, לאו הכי. וכי נחית ומכסון אדם הראשון לכלהו ארלות ואוליד בנין. וכמה נשין סוו ליה, אלא אדם לא אשמניז אלא בהאי עלמא עלאה מכלהו דאקרי תבל. דכתיב נ) משחקת בתבל ארלו. והאי תבל אחידא ברקיפא דלעילא ואתאחידא בשמא עלאס. ההיד נ) והוא ישפום תכל בלדק. בלדיק ודאי. בגיכ בכוי דאדם אשתכחו בהאי ארעא עלאם דאקרי תבל. ואינון עלאין על כלא כגוונא דלעילא. מאי סעמא. כמה דלעילה מכלהו רקיעים אית רקיטה עלאה מכלהו. ולעילה אשתכת כשא דקבים. כדיא ד) כמראם אבן ספיר דמות כסא ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם עליו מלמעלם. פוף הכא בהאי תבל אשתכח מלכא דכלא. ומאן מממין 10,223 השתכת מה דלא . oth . 1016 אתו. אלא מקעורה דארעה 16n סתחין וחיכון וסיוע דרקיע דלעילה כפקין בריין משכיין אלין מן אלין. מנהון בלבושין מנהון בקליפין כחלין תולעין דמשתכחי בארעא. מנהון בקליפין סומקין אוכמין וחיורין. ומנסון מכל כך כל אלין בריין כגוונא דא. ולא אשתכחו בווכין . בקיומה בר עתר שניו. ובספרה דרב המכונה סבה פרים יתיר. זהה כל ישובה מתגלגלה בעינולה ככדור. אלין לתתא ואלין לעילא. וכל איכון בריין משכייז בחוווייהו משינוים דחוירה כפום כל חתר וחתר. וקיימין בקיומייהו כשאר בני נשא ועל דא אית אתר בישובא כד כהיר לאלין חשיך לאלין. לאלין ימתא ולאלין ליליא. ואית אתר דכולים יממא ולא אשתכת ביה ליליא בר בשעתא חדא זעירא. הכאשון דאמר בספרי קדמאי ובספרא דאדם 1601 סכי הוא. דסכי כתיב ה) אודך על כי כוראות נפליתי כפלאים מעשיך. וכתיב ו) מה רבו מעשיך ה׳. ועל דא כלא שפיר. ורוא דא אתמסר למאריהון דחכמתא ולא למפלגי תחומין. בגין דאיהו רוא עמיקא דאורייתא. כגוונה דה הית בימה. דהית בים כמה בריין משניין דה מן דא, הה"ד זה הים נדול ורחב ידים שם רמש ואין מספר חיות הפנות עם גדולות. שם אניות יהלכון לויתן זה יצרת וגו' . וכלא תליא דא בדא. וכלא כנוונא דלעילא.

ופזלות ושמשים המשמשים בכל רקיע ורקיע. ובכל הרקיעים מרכבות אלו על אלה לקבל עליהם עול מלכות רבונם. ובכל המרכבות שמשים משונים זה מן זה אלו על אלה. מהם בו' כנפים ומהם בד' כנפים. מהם בד' פנים ומהם בשתי פנים ומהם באחת. מהם אש לוהמ מהם מים ומהם רוח. זש"כ ה) עושה מלאכיו רוחות משרתיו אש לוהט. וכל הרקיעים אלו על אלה כקליפי בצלים אלו למטה ואלה למעלה. וכל רקיע ורקיע הולך ורועש מאימת רבונם. על פיו סובבים ועל פיו עומדים. ולמעלה מכלם הקב"ה שנושא הכל בכחו וגבורתו. כרמיון זהז' ארצות לממה ובכלם ישוב. אלא שאלו עליונים ואלה תחתונים. וארץ ישראל עליוגה מכלם. וירושלים עליונה מכל הישוב. והחברים שלט יושבי דרום ראו בספרי קדמונים ובספר של ארם הראשון שכך נחלקות כל אותן הארצות. שכלן נמצאות למשה כדמיון אותן הרקיעים שלמעלה. אלו על אלה ואלו על אלה. ובין כל ארץ וארץ רקיע המבדיל בין זו לזו. ולכך כל הארצות נברלות בשמותן. וביניהם גן עדן וגיהנם. ויש בהן בריות משונות אלו מן אלה כרמיון שלמעלה. מהן בשתי פנים מהן בר׳ ומהן באחת. ומראות אלו לא כאלה. ואפשר תאמר שהרי כל בני העולם מאדם הראשון יצאו. לא כן. האם ירד אדם הראשון לכל הארצות והוליד בנים. וכי כמה נשים היו לו. אלא אדם לא נמצא מלבד בזה העולם העליון מכלם שנקרא תבל. שכתוב כ) משהקת בתבל ארצו. ווה התבל נאחו ברקיע העליון ומחובר בשם העליון. זש"כ נ) והוא ישפוט תבל בצרק. בצר"ק וראי. לפיכך בניו של אדם נמצאים בארץ עליונה הזאת שנקראת תכל. והם עליונים על הכל כרמיון שלמעלה. מה המעם. כמו שממעל מכל הרקיעים יש רקיע העליון מכלם. ועליו נסצא הכסא של הקב"ה. כמש"כ ז) כמראה אבן ספיר רמות כפא ועל דמות הכפא דמות כפראה אדם עליו מלמעלה. אף כאן בזה התבל נמצא מלך על הכל. ומי הוא. הארם. מה שלא נמצא בכל ארצות התחתונות. ואותן התחתונים מאין באו. אלא מן קימור הארץ ובכח עורת רקיע העליון יצאו בריות משונות אלו מן אלה. מהן כלבושים מהן בקליפות כאותן תולעים הנמצאות בארץ, מהן בקליפות ארומות שחורות ולבנות. ומהן מכל הנונים. כך הן כל אותן הבריות כרמיון זה. ואין נמצאות בקיום אלא עשר שנים. ובספרו של רב המנונא הזקן מפורש יותר. כי הנה כל הישוב מתגלגל בעיגול ככדור. אלו לממה ואלה למעלה. וכל אותן הבריות משונות במראיהן מן שינוי האויר כפי בל מקום ומקום. ומתקיימים בקיום כשאר אנשים. ועל כן יש מקום בישוב כאשר אור לאלו חשך לאלה. לאלו יום ולאלה לילה. ויש מקום שכלו יום ולא נמצא בו לילה אלא בשעה אחת קמנה. ווה שנוכר בספרים הקדמונים ובספרו של אדם הראשון כך, הוא. כי כן כתוב ה) אורך על כי נוראות נפליתי נפלאים מעשיך. וכתוב ו) מה רבו מעשיך ה׳. ועל כן הכל נכון. וסוד זה נמסר לבעלי חכמת התורה ולא למחלקי גבולות הארץ. לפי שזה סוד עמוק של התורה. כרסיון זה יש בים. שנמצא בו כמה בריות משונות זו מן זו. זשיכ זה הים גרול ורחב ידים שם רמש ואין מספר חיות קטנות עם גדולות. שם אניות יהלכון, לויתן זה יצרת ונו׳. והכל תולה זה בזה. והכל כדמיון שלמעלה. ובכל

ובכלהו

מראה מקומות או חלים קיד ט משלי חי ט חלים עי דו יחוקאל מי סו חלים קליע: וו שם קיד

עלמין לא שלטא בכלא בר אדם. וקביה וצכלהו עליה. רבי נהוראי סבא פריש לימא רבא. אתרגיש ימא ואתאבידו כל איכון דהוו בארבא. ואתרחים ליה ניסא ונחת בשבילן ידיטן בלבה דימה. ונפק תחות ימה לישובה חדה. והמה מאיכון בריין כלהו זעירין. והוו מללי ללותא ולא ידע מאי האמרו. אתרהים ליה ניסא וסליק. אמר זכאין אתון לדיקיא דמשתדלי באורייתא וידעין סתימין דרזי לאיכון דאפליגו על מליסון ולא הימכו. "]] . יאט מהסוא יומא כד הוה אתי לבי רב ושמע דאמרי מלתא דאורייתא הוה בכי. אמרו ליה אמאי קא בכית. אמר לון בגין דעברנה על מהימנותה דמלי דרבנן. ומסתפינה מדינה דההוה עלמה:

זיאמר ה׳ אני רב לך אל תוסף ונו׳. איר חייא איל קב"ה למשה .' משה רב לך דחודוגת בשכינתח. מכאן ולהלאה אל תוסף. רבי ילחק אמר רב לך בנהירו דשמשא דהום גבר [א] אל מוסף. דהא ומנא דסיהרא מטא. וסיהרא לא יכיל לאנסרא עד דיתכניש שמשא. ה) והה הוקימנה דה"ל קב"ה למשה. משה תבעי לההדשה פלח נסיהרא ממית מן יומך שמשא עלמא . חמית מן יומך דישלום סיסרא בעוד דשמשא קיים. אלא ק קרבו ימיך למות. קרא את יהושע. יתכנים שמשא וישלום סיהרא. ולא עוד אלא אי אנת תיעול לארעא יתכניש סיהרא מקמך ולא ישלום. ודאי שולטכותא דסיהרא מטא ולא תשלוט בעוד דאנת קיים בעלמא. אבל מ את יהושע וחוקהו ואמלהו. אנת דהוא שמשא בעי לאנהרא לסיהרא. והא אתמר:

כ) ואתם הדבקים בה׳ אלהיכם חיים כלכם היום. פתח ההוא סבא ואמר תא תזי כל שמהן וכל ככויין דשמהן דאית ליה לקב"ה כלהו מתפשמין לאורחייהו. וכלהו מתלבשין אלין באלין. וכלהו מתפלגין לאורחין מכל שאר בריר בר שמה יחידהה ושבילין ידיען. שהר מכל בריל לעמה יחידהה דמחסין שמהן . עמיי ואיהו יו״ד ה״א וא״ו ה״א. דכתיב ג) כי חלק ה׳ עמו . וכתוב ואתם הדבקים בה׳. בשמא דא ממש יתיל מכל שאר שמהן. ושמא חד מכל שאר שמהן דילים. ההוא דאתסשט ואתפלג לכמה אורחין ושבילין. דאקרי אלהים שמא דא אחסין ואתפלג לתתאי דהאי עלמא. ראקרי ואמפלג שמא דא לשמשין ולממכן דמכהגי לשאר עמין, כמד"א ויבא אלהים אל בלעם לילה. ויבא אלהים אל אבימלך בחלום הלילה. וכן כל ממכא וממכא דאחסין לון קביה לשאר עמין בשמא דא כלילן. ואפילו ע"ז בשמה דה הקרי. ושמה דה מלך על גוים ולה ההוה שמה דמלך על ישראל. דאיהו יחידאה לעמה יחידאה לעמא דישראל עמא קדישא. ד) רבי יוסי אמר אשרי העם דקב״ה בחר בהו מכל שככה לו וגו׳. זכאה עמא עמין עכו"ם. וסליק לוו לעדביה ובריך לון בברכתה דשמיה. הה"ד ה) כי הם זרע ברך ה׳. ברך ה׳ ממש. מא חזי כל שאר עמין דעלמא יהב לון קב"ה לרברבי ממנן דשלטין עלייהו. וישראל אחיד לון קב״ה לעדביה לחולקיה 6706066

על האדם. רבי נהוראי הזקן ירד לים הגדול. סער הים ונאבדו כל אותן שהיו באניה". ונעשה לו נם וירד בגתיבות ידועים בלב הים. ויצא מתחת הים לישוב אחר. וראה שם אותן הבריות כלם קמנים. והיו מתפללים תפלה ולא ידע מה שאמרו. נעשה לו נס ועלה משם. אמר זכאים אתם צדיקים העמלים בתורה ויודעים מסתרי סודות העליונים. וי לאותן החולקים על דבריהם ואין מאמינים. מיום ההוא והלאה כאשר בא לבית המדרש ושמע שאומרים דברי תורה היה בוכה. אמרו לו מדוע תבכה. אמר להם לפי שעברתי על אמונת דברי החכמים. ומתירא אני מן הרין של עולם ההוא:

ובכל העולמות אין מושל בכל אלא האדם. והקב"ה מושל

לשון קודש

ויאמר ה׳ אלי רב לך אל תוסף וגו׳. א״ר חייא א״ל הקביה למשה. משה רב לך שגרבקת בהשכינה.

מכאן ולהלאה אל תוסף. רבי יצחק אמר רב לך באור השמש שהוא אצלך [6] אל תוסף. שהרי זמן ממשלת הלבנה הגיע. ואין הלכנה יכולה להאיר ער שנאסף השמש. ה) והרי ביארנו שא"ל הקב"ה למשה. משה התרצה לחדש עולם חדש. הראית מימיך שהשמש ישתחוה להלבנה. הראית מימיך שתשלמ הלבנה בעור שהשמש קיים. אלא הן קרבו ימיך למות. קרא את יהושע. יאסף השמש ותשלט הלבנה. ולא עוד אלא אם אתה תכנס לארץ תאסף הלבנה מלפניך ולא תוכל לשלמ. וראי ממשלת הלבנה הניעה ולא תשלמ בעוד שאתה קיים בעולם. אבל צו את יהושע וחזקהו ואמצהו. אתה הוא השמש תצרך להאיר להלבנה. וזה נתבאר:

כ) ואתם הרבקים בה׳ אלהיכם חיים כלכם היום. פתח זקן ההוא ואמר בוא וראה כל השמות

וכל כנוי השמות שיש לו להקב"ה כלם מתפשמים לדרכיהם. וכלם מתלבשים אלה באלו. וכלם מתחלקים לדרכים ושבילים ירועים. מלבר שם המיוחר שהוא ברור מכל שאר השמות. שהנחילו לעם המיוחד שהוא ברור מכל שאר העמים. והוא יו"ר ה"א וא"ו ה"א. שנאמר ג) כי חלק ה׳ עמו. וכתוב ואתם הדבקים בה׳. בשם זה ממש יותר מכל שאר השמות. ושם אחד מכל שאר שמותיו. זה שמתפשט ומתחלק לכמה דרכים ושבילים. והוא נקרא אלהים. שם הזה הנחיל וחלק להתחתונים שבעולם הזה. ונתחלק שם הזה להשרים ולהממוגים המנהיגים לשאר העמים. ככתוב ויבא אלהים אל בלעם לילה. ויבא אלהים אל אבימלך בחלום הלילה. וכן כל השר והממונה שהנחילם הקב"ה לשאר העמים בשם הזה נכללים. ואפילו ע"ז בשם הזה נקראת. ושם הזה מלך על גוים ולא השם ההוא שהוא מלך על ישראל. שהוא מיוחר לעם המיוחר לעם ישראל עם הקרוש. ז) רבי יוסי אמר אשרי העם שככה לו וגו׳. זכאי הוא העם שהקב״ה בחר בהם מכל העמים עכו״ם. והעלה אותם לגורלו וברכם בברכת שמו. זהו שכתוב ה) כי הם זרע ברך ה׳. ברך ה׳ ממש. בוא וראה כל שאר אומות העולם נתנם הקב"ה לשרים ממוגים שישלמו עליהם. וישראל בחר אותם הקב"ה לגורלו להלקו שיהיו

מראה מקומות א) וילך רפד. כ) משפטים לו. ג) דכרים ליכ ד) דף רם: ה) יצעי׳ סיא

זיו הזהר

פרשת ואתחנן (ה) היינו כדברי הויל פני משה בפני חמה ופני יהושע כפני לבנה. ווה על פי סוד ששורש משה בספירת התפארת ושורש יהושע במלכות:

שיהיו רבקים בו ממש. ונתן להם התורה הקרושה שיהיו דבקים בשמו. וע"כ ואתם הרבקים בה'. ולא בממונה אחר כשאר העמים. וזה נתבאר בכמה מקומות:

(א) כי מי נוי גרול אשר לו אלהים קרובים אליו כה׳ אלהינו בכל קראנו אליו. א"ר שמעון בוא וראה אלהינו בכל קראנו אליו. א"ר שמעון בוא וראה כמה הם חבובים ישראל לפני הקב"ה. שאין לך עם ולשון בכל העמים עוברי ע"ו שבעולם שיהיה להם אלהים שישמע להם. כמו שהקב"ה מוכן לקבל תפלות ובקשות של ישראל בכל שעה שנצרך להם. ולשמוע תפלותיהם שהם מתחננים. לבעבור אותה המרגה שלהם. נ) א"ר שהם מתחננים. לבעבור אותה המרגה שלהם. נ) א"ר יוסי מהו שכתוב אשר לו אלהים מרוגה העליונה. יוסי מהו שכתוב אשר אלהים מרוגה המרגה שלהם. גו לאלהים מרגה העליונה. יוסי מהו שכתוב אליו היים קרובים אליונה. לפיכך קרובים כתוב. והן הרבה מרגה האחרונה [נ] אלהים מרגה של הנות של עליונה. ולשכוע השל אלהים מרגה העליונה.

היוצאות ממקום אחד וכלן אחת: ג) [תקרבון ותעמדון תחת ההר וההר בוער באש ער לב השמים וגו׳, א״ר יצחק מפני מה

נתנה התורה באש וחשך, שנאמר וההר בוער באש ער לב השמים חשך ענן וערפל. בשביל שכל מי שיעסק בתורה ינצל מאש אחר של הגיהנם. ומהחשך שמחשכים כל שאר העמים לישראל. שבזכות אברהם ניצולו ישראל מאש הגיהנם. כי למרנו שא"ל הקב"ה לאברהם. כל זמן שבניך יעסקו בתורה ינצלו מאלה. ואם לא הרי אש שבניך יעסקו בתורה ינצלו מאלה. ואם לא הרי אש קשרים לא ינשאו הרברים [נ] אלא אם טוב לפניך ינצלו מאש הגיהנם וינלו לבין האומות ער שישובו אליך. אמר לו כך יפה בוראי. זש"כ ל) אם לא כי צורם מכרם. מי לו כך יפה בוראי. זש"כ ל) אם לא כי צורם מכרם. מי הוא צורם. זה הוא אברהם. שכתוב ה) הבימו אל צור חוצכתם. וה' הסגירם. זה הקב"ה שהסכים על ירו:

ו) **וירבר** ה' אליכם מתוך האש קול רברים אתם שומעים וגו'. א"ר אלעזר מקרא זה יש לעיין בו. קול רברים. מהו קול רברים. אלא זה הקול שנקרא רבור. שכל רבור בו תולה. וע"כ כתוב וירבר ה׳ אליכם. שהרי הרבור במקום זה תולה. וזה נקרא קול רברים [ז] אתם שומעים. שהשמיעה אינה תולה אלא בזה. לפי שהשמיעה כרבור תולה [ה] ולפיכד אתם שומעים. והרי נתכאר מה שנאמר ורצע ארוניו את אזנו במרצע. לפי שפגם במקום שנקרא שמיעה [ו] והיינו רבור היינו שמיעה. ותמונה אינכם רואים. מהו ותמונה. כמש"כ ז) ותמונת ה' יבים [ז] ד"א ותמונה, זה קול הפנימי שלא היה נתגלה כלל [ח] זולתי קול. זה קול האחר שאמרנו. ותמונה מפני מה נקראת כך [ט] לפי שכל תקון הגוף ממנה יוצא. ואם תשאל הרי גם מדרנה האחרת בך נקראת [י] כן הוא כיון שזאת האחרת יוצא ממנה התקון

לאתאחדא ביה ממש. ויהב לון אורייתא קדישא בגין לאפאחדא בשמיה. וע"ד ואתם הדבקים בה׳. ולא בממלא אחרא כשאר עמין. והא אוקמוה בכמה אתר:

ה) בי מי גוי גדול אשר לו אלהים קרובים אליו כה׳ אלהינו בכל קראנו אליו. א״ר שמעון תא חזי כמה איכון חביבין ישראל קמי קב״ה. דלית לך עם ולישן בכל עמיו עובדי ע"ו דעלמה דהית ליה הלהה דישמע לון. כמה דקב"ה זמין לקבלא ללותהון ובעותהון בכל שעתא דאלשריך לון. דישראי למשמע ללותה בעאן. בנין ההוא דרנא דלהון. 76 (3 דאיכון יוסי מהו דכתיב אשר לו אלהים קרובים אליו. קרובים. 656 לים. הרוב עלאה. אלהים מבעי אלהים [2] בתראה אלהים ילמק . 7007 קרובים כחוב. 112.6 סניאין ונכורות כר ובגיני דנפקין מחד וכלהו חד:

(1) ותקרבון ותטמזון תחת ההר וההר בוער באם עד לכ השמים וגו׳. אדר יצחק אחי לכ השמים וגו׳. אדר יצחק אחי עד לב השמים חשך עכן וערפל. דכל מאן דישתדל באורייתא ישתזיב מאשא אחרא דניפנס. ומחשוכא דמחשכין כל שאר עמין לישראל. דבזכותיה דאברהם אשתזיבו ישראל מאשא דניהכם. דתניא אדל קביה לאברהם, כל זמנא מאשא דניהכם. דתניא אדל קביה לאברהם, כל זמנא דבניך ישתדלון באורייתא ישתזבון מאלין. ואי לא הא נורא דבניך ישתדלון באורייתא ישתזבון מאלין. ואי לא הא נורא דניהכם דשלשא בהו וישתעבדון ביני עממיא, אמר ליה בתרי דניהנה דניהכם וישתעבדון ביני עממיא אמר ליה בתרי מנורא דניהכם וישתעבדון ביני עממיא עד דימובון נבך. איל מנורא דניהכם וישתעבדון ביני עממיא עד דימובון נבך. איל מנורא דניהכם וישתעבדון ביני מחיא עד דימובון נבך. איל מנורא דניהכם וישמעברם. דא מלא כי צורם מכרם. מאן הוא לורם. דא הוא אברים. דא קביה דאסתכם על ידוי:

י) וידבר ה׳ אליכם מתוך האם קול דברים אתם שומעים ונו׳. א״ר אלעור האי הרא אית לאסתכלא ביה. קול דברים. מהו קול דברים. אלא קול דאקרי דבור. דכל דבורא ביה תליא. ועיד כתיב וידבר ה׳ חליכם. דהח דבור בחתר דח תליח. והחי חקרי קול דברים [ד] אתם שומעים, דשמיעה לא תליא אלא בהאי. בנין דשמיעה בדבור תליא [ה] ובנ"כ אתם שומעים. והא אוקמוה דכתיב ורלע אדוניו את אונו במרלע, בנין דפנים אתר דאקרי שמיעה [ו] והוא דבור והוא שמיעה . ותמונה אינכם רואים . מהו ותמונה . כמריא ו) ותמונת ה' יבים [1] ד"ח ותמונה. דח קול פנימחה דלא הוה מתחוי כלל [ח] זולתי קול. דא קול 6706 דקאמרן. ותמונה אמאי אקרי הכי [ע] בנין דכל תהונא 161 . געקא דבופה מכה המכה "תימה חקרי מכה הכי נמי [י] אין דהאי אחרא תקונא דלתתא כפקח

מראה מקומות א) וישלת קמנ: כ) כראשית לה: ג) יתרו מנ: ד) דברים ליכ ה) ישפיי ליא ו) דף רסא ו) במדכר ייב

זיו הזהר

[2] מדרגה העליונה זו הבינה דמינה דינין מתערין, מדרגה של פחד יצחק זו גבורה, מדרגה האחרונה זו מלכות. כל אלו ג' מדרגות נקראות בהשם אלהים. לפיכך כתוב קרובים: (ג) פי׳ בשני עונשין לא יוכלו נשוא: וז) קול שלא נקרא דבור רמו לספירת התפארת, וקול שנקרא דבור רמו על מלכות, והיינו קול דברים: '-) פי׳ שכל המדבר שומע וכל השומע מדבר. לכן גם השמיעה רמו על מדת המלכות : (1) עבר ישראל שאינו רוצה להשהדיר מיני של מדרת המלבות. לכן נרצע באונו : (1) מדת המלכות נקראת תמונת ה׳, לפי שכל המפירות של השם הוייה גראין נונית: אורה ארת עולם הבינה שמשם נובע אור התורה מסקור החבמה, וזה היה נסתר להשנתם שלא השינו זולתי קול האתר הנגלה שנקרא כול רברים. והיינו הארת תולם הרבינה שמשם נובע הוו לו פרת המלכות נקראת המנה הי כיון שהוא עולם הנסתר, ומתרץ לפי שכל תקון הנוף היינו השש ספירות מן חסד עד מלכות בים תולדות הבינה: וין פי הינה אוינו כול

לשון הזהר

שבכתב ושבשל

בניכ הכח

תורס

655

630565

100

היסו .

ומשנה מולה.

. 6702

ואתחנן

לשון קורש

17 12

התקון שלממה. ולפיכך ה עליונה ה תחתונה, ה עליונה עלאה נפקא. ובג"כ ה עלאה ה תאאם. ה עלאם דא קול גדול ולא יסף דלא עסקי מבועוי לעלמין [יא] זה קול נדול ולא יסף שאינה פוסקת נביעתה לעולם [יח] וכל אותן הקולות שם נמצאו כאשר נתנה התורה לישראל. וכל איכון הולות תמן אשתכחו כד אתיהיבת אורייתא לישראל. והכל יצא מאותו הקול הפנימי של הכל. לפי שבו תולה וכלה נפקה מססוה קל פנימהס דכלה. בגין דביה תליח הרבר. [ה] תחתונה זה קול רברים] זה שנקרא משנה מלתא. [ה מתאם דא קול דברים] האי דאקרי משנה תורה משה מפיי עצמו אמרן, והרי ביארנו הענין, ולמה הוא כך ניכן אלא חכמה העליונה כלל התורה נקראת. תורם משה מפיי עלמו אמרן. והא אוקימנא מלה. ואמאי הכי [יב] אלא חכמה עלאה כללא דאורייתא אתקרי. וממנה יוצא הכל לאותו קול הפנימי. אח"כ נתישב הכל ומינה נפקא כלא בהסוא קל פנימאה. לבתר מתישבא כלא ונאחז בהמקום שנקרא עץ החיים. ובו תולה כלל ופרט. ואתאחד באתר דאקרי עץ החיים. וביה תליא כלל וערע. תורה שבכתב ושבעל פה. וזה נקרא תורה ומשנה תורה. תורס אקרי וסות . 00 דכרות הראשונות מגבורה שאינה פוסקת. ועתה האחרונות וסשתה בקדמיתה גבורה דלה פסק כלל ופרט יחד. לפיכך כאן באלו עשרת הדברות האחרונות הרברות עשרת באליו הכל נרשם בואיו. ולא תנאף ולא תגנב ולא תענה ולא כלא רשים בואדו. ולא תנאף ולא תנכב ולא תענה ולא תחמר ולא תתאוה. וזה נתכאר .. א"ל ר׳ יוסי מפני מה מחמד ולא תתאום. והא אוקמום .. אדל ר׳ יוסי אמאי לא כתוב ולא תרצח כמו בדברות האחרות. איל לפי 306 221 לא כתיב ולא תרצח כהלי אחרילי שמדרגת הדין תולה בגבורה ולא במקום הרחמים. לפיכך דררנא דדיכא בגבורה מליא ולא באמר דרממי. בגין כך לא תרצח לא כתוב בו וא"ו [ינ] ולפי שנצרכות לחמש לא תרלח לא כתיב ביה ואיו [יג] ובגין דבעיין ווי״ן נתוסף וא״ו כולא תתאוה. שהרי בלא תרצח לא ארץ אמוסף ואיו בולא תתאוס. דסא בלא תרלת לא רצה להשרות וא"ו ונתוספה בולא תתאוה: בעי למשרי ואיו ואתוסף בולא תתאוה :

(6) ויגד לכם את בריתו אשר צוה אתכם לעשות עשרת ה) דיגד לכם את בריתו אשר לום אתכם לעשות עשרת הדברים ונו׳. א׳ר אלעור כתוב כ) אני ה׳ הדברים וגו׳. איר אלעור כמיב ג) אני ס׳ דובר צדק מגיד מישרים. הרי העירו וידבר ויגד ויאמר דובר לדק מניד מישרים. הא אתערכא וידבר ויגד ויאמר כלם למעמיהם מתפרשים, וידב"ר הוא בהתגלות. מדרגה כלסו למעמייהו מתפרשן. וידביר איהו באתגליא. דרגא שמכחוץ שאין היא מדרנה פנימית כאותן מדרנות העליונות. דלבר דלאו איסו דרגא פנימאס כאינון דרגין עלאין. וזן היא דובר צד"ק [יז] ויג"ד הוא מרמז למדרגה פנימית ודה איסי דובר לד"ק [יד] וינ"ד איסו רמו לדרגה פנימאס עליונה השולפת על הרבור. וזה הוא מניד מישרים. מהו עלאם דשלפא על דבור. ודא איהו מגיד מישרים. מאן מישרים. זו מדרגה עליונה שיעקב שולמ בה [מו] זש"כ מישרים. דה דרגה עלאה דיעקב שריה ביה [מו] הס"ד ג) אתה כוננת מישרים. ולפיכך מגיד מישרים כתוב. נ) אתה כוננת מישרים. ובג"כ מגיד מישרים כתיב. ולא כתוב דובר מישרים, א"ר יצחק והלא כתוב ויגד ולא כסיב דובר מישרים. איל ילחק והא כתיב ויגד לכם את בריתו [מז] איל סבי סוא ודאי. איהו דרגא לכם את בריתו [טו] א"ל כך הוא בודאי. היא מדרגה השולמת על מדרגה התחתונה דובר צד"ק. וכל עיקרו איטו וכלא דשלשא על תתאם דאיטו דובר לדיק. לשתילת פירות הוא בא [יי] וכוא וראה שאע"פ שהרכור היא מדרגה תחתונה אל תאמר שאין לה חשיבות של 71377 ראע״ג MD איבא אמיא [יי] ומא עלאס 1657 סימא 65 תתאס עליונה. אלא וראי שמדרגת הדבור מלאה היא מהכל [יח] [יח] מכלא איסו מליס 1671 7137 656 ומדרגה עליונה נחשכת. וסימנך כי לא דב"ר רק הוא כי לה דביר רק הוא וסימכך ודרגא עלאה איהו. מכם כי הוא חייכם וגו': ונסמ, הס

מכם כי הוא חייכם וגו׳: ונשמרתם

מראה מקומות ה) לך פו: כ) ישעי' מיה ג) חלים ליע

זין הזהר

שעם חשם תמונה להבינה קשה למה נקראת מדת המלכות בשם תמונה. ומתרץ כיון שנם מן המלכות נולדו עולמות שהם למשה ממנה ונקראים תקון שלמשה. כי מן מלכות דאצילות נשתלשלו העולמות בריאה יצירה ועשיה: נימן 7, עליונה זו 7, הראשונה מהשם הוי"ת ביה היא שורש הבינה. 7, התהתונה שורש המככות. קול גדול ולא ימף. היינו הארת הבינה שנביעת אור השמע ממנה אינה פוסקת ביה היא שורש הבינה. וך התהתונה שורש הסכות. קול נדול ולא יסף, היינו הארת הבינה שנביעת אור השפע סמנה אינה פוסקת לעולם בשביל קוום העולם. קול דברים. היינו הארת הסלכות. שעל זה אמרו סשנה תורה סשה עצמו אמרן, לא מעצמו אלא ספי ענסו. רמו על המלבות שהיא הפה של התסארת. בדאיתא מלכות שה ותורה שבעל פה קיינן לה. ועיין בפ' יתרו על הפסוק משה ידבר ענסו. רמו על המלבות שהיא הפה של התסארת. בדאיתא מלכות שה ותורה שבעל פה קיינן לה. ועיין בפ' יתרו על הפסוק משה ידבר ונה', באופן אחר: [יו] פי למה דברות הראשונות מבינה והאהרונות מסלבות. ומתרץ שהתחלת נביעת אור התורה היא מסקור ההכפח לכינה שנקראת קול הפניסי ושם נתנלו דברות הראשונות. ואח"ב נשתלשל אור התורה לתסארת שנקרא עץ ההיים בדרך בלל ופרט. התורח שבכתב ושבע"ש. תורה ומשנה תורה הכל יהד. שכל ות רסו על התחברות תפארת ומלבות ביוהי, ומן התפארת נשפע אור התורה למלכות פה, והיינו הרמו משנה תורה הכל יהד. שכל ות רמו על התחברות תפארת ומלכות ביוהיה ומן התפארת נשפע אור התורה למלכות פה, והיינו הרמו משה מפ"י עצמו אטרן. נום זה ענין רשמת הוויין בדכות האחרונות. כי הוא"ו שבשם הוייה ביה רמו על למלכות אה, והיינו הרמו משנה תורה הכל יהד. שכל ות רמו על התחברות הפארת ונות. כי הוא"ו שהמארת המויה למלכות שהיון לים התימו מפ"י עצמו אטרן. נום זה ענין רשמת הוויין בדכות האחרונות. כי הוא"ו שהמש הוייה כיה רמו על למלכות את זה זויינו הרמו משה מפ"י עצמו אטרן. נום זה ענין ישמת הוויין בדכות האחרונות. כי הוא"ו שהמארת המוייה לכן אין מקום לה אווי אעל לא תרצה. בי תרציתה היא היפוד התחבים: [יז] היינו מלכות: [טו] היינו תפארת : [טו] פיי הלא ברית רמו לכן אין מקום לכות ולא על תפארת. ומתרץ שכך הוא באמת שברית דכאן היינו יסוד, ונם אצלו שיין וינד כמו בתפארת ארק על יהוד או על מלכות ולא ענין השפעת השפע לכנמת ישראע שיי מדר הגיוע לצריק מו הינו הפירות המור שנקראת אריק ליגד לכם את בריתו הוא ענין השפעת השפע לכנת ישראע שיי מדר הכון לצרייק מן התפארת : [יו] היינו בה המלכות שנקראת ארי וינד מסנה ישועות. והיינו הורע צדקות ומצמיה ישועות במ אור הורוע לצרייק מן התפארת : [יו] היינו בה הימוד הי העולמים : וינד מסנה ישועות. והיינו הורע צרקות ומצמיה ישועות במס אור הורוע לצרייק מן התפארת : [יו] היינו איה הימוד היהולים ל

גימל

רעיא מהימנא

א) ונשמרתם מאד לנפשחיכם כי לא ראיתם כל חמונה וגו׳. פתח רעיא מהימנא ואמר, כתיב ב) כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו ילרתיו אף מיון דמיכון כלמווו הקודש סיוס 5 עסיתיו . דשמא קדישא אתקריאו [ימ] ואפילו כל בריין דאתבריאו בהון. ההיד כל הנקרא בשמי ולכבודי בראמיו וגו׳ ולית התרשים בהאי שמא. בניו לאשתמודעא בריאה דלא למאו דברא ליה. והאי יו"ד איהי דיוקנא דרישא דכל בריין. ד ד דיוקנא דה׳ אלבעאן דימינא וה׳ דשמאלא. ך דיוהנא דנופה. ובנין דה המר ג) והל מי סדמיוני והשוה יהמר קרוש. לית בכל בריה דתשוה כוותי. ואע"ג דבראתי לה כדמות אתוון דילי. דאנא יכיל למחאה ההיא 215 ולייצבד לה כמה זמנין. ולית אלוה אחרא עלי דיכיל לממחי דיוקני ובנין דח ד) כי לח כלורכו לורם וחויביכו פלילים. ואי יקשה בר נש דהא כתיב כי לא ראיתם כל תמונה [כ] . סזיכא ליה. האי תמונה אית לתרלא דהא כתיב ה) ותמונת ה׳ יביס, ולא בכל תמונה אחרא 6737 361 (1 וכנין דה המר ב לתווי וילר מי תדמיון תערכו לו. ואל מי תדמיוני ואשוה . אל ומה דמות באתריה . לית ליה דאפילו האי תמוכה אלא כד יתחזי לוו בריין ויתפשש עלייהו על לאמלכא כחית לכל חד כפום מרחם וחזיון ודמיון דלסון. הה"ד ו) וביד הכביאים אדמה . ובנין דא יימא איהו אע"ג דאנא אדמה לכו בדיוקנייכי אל מי תדמיוני ואשוה. דהא קדם דברא הב״ה דיוהנא בעלמא ולייר לורה הוה הוא יחידאי בלא לורה ודמיון. ומאן דבעי לאשתמודע ליה קדם בריאה. דאיהו ליה ודיוהנה לורה למעבד הסור לבר מדיוקנא. בעלמא. לא באת דן ואפילו לא באת י דשמא הרישא. ולא בשום אות ונקודה בעלמא. והאי איהו כי לא ראיתם כל תמונה . מכל דבר דאית ביה תמונה ודמיון לא האי ראיתם, אבל בתר דעבד דמרכבה דיוקנא דאדם עלאה נחית תמן. אתקרי בההיא דיוקנא הריה. בנין דישתמודעון ליה במדות דיליה בכל מדה ומדה. ואתהרי אהיה אר אלהים צבאות שרי. נגין דיסממודעון ליה בכל מדה ומדה איך מתנהג עלמא בחסד ובדין כפום עובדיהוו דבני נשא. דאי לא יתפשם נהוריה על כל בריין איך ישתמודעון ליה. ואיך יתקיים ה) מלא כל הארך כבודו ווי ליה מאן דישוה ליה לשום מדה. ואפילו לאלין מדות דיליה. כל שכן לבני האדם מ) אשר בעפר יסודט. דכלים ונפסדים. אלא דמיונא דיליה כפום שלשנותים על ההיא מדה ואפילו על כל בריין [כא] ולעילא מההיא מדה כד אסמליק מינה, לית ליה מדה ולא דמיון ולא צורה. כגונא דימא דלית במיא דימא תפיסו כלל ולא צורה . אלא באתפשטותא דמיא דימא על מאנא דאיהי ארעא אתעביד דמיון. ויכילנא למעבד חושבן תמן. כגון המקור דימא. הא חד. נפיק מיניה מעין כפום אתפשטותא דילים ררעה הנאמן

ה) ונשמרתם מאד לגפשתיכם בי לא ראיתם כל תמונה ונו׳. פתח רועה הנאמן ואמר. כתוב כ) כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו. כל חיות העליונות שהן חיות הקודש באיתיות השם הקודש נקראות [יט] ואפילו כל שאר הבריות שנבראו בהן. זשיכ כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו וגו׳. ואין בריאה שלא תהיה נרשמת בשם הזה. כרי שיהיה ניכר מי שברא אותן. וזו יו״ר היא צורת הראש של כל הכריות. ה ה צורת ה׳ אצבעות הימנית וה׳ השמאלית. ן צורת הנוף. וכשכיל זה אמר ג) ואל מי תרמיוני ואשוה יאמר קרוש. אין כל בריה שתשוה כמוני. ואע״פ שבראתי לה ברסות האותיות שלי. שביכולתי למחות צורה ההיא ולשנותה כמה פעמים. ואין אלוה אחר עלי שיוכל למחות צורתי. ולפיכך ז) כי לא כצורנו צורם ואויבינו פלילים. ואם יקשה אדם הלא כתוב כי לא ראיתם כל תמונה [כ] יש לתרץ לו, זאת התמונה הנכראת ראיתי. שהרי כתוב ה) ותמונת ה' יכימ. ולא בכל תמונה אחרת של הכורא והירצר בהאותיות של שמו. ולפיכך אמר ו) ואל מי תרמיון אל ומה דמות תערכו לו. ואל מי תרמיוני ואשוה. שאפילו זאת התמונה הנגלית אין לו במקומו. אלא כאשר יודר למלוך על בריות ולהתפשמ עליהם. נתראה להם לכל אחר כעי מראה וחזון ורמיין שלהם. זשיכ ז) וכיר הנביאים אדמה. ולפיכך הוא אומר אע"פ שאני מתדמה לכם בצורתכם אל מי תרמיוני ואשוה. שהרי קודם שכרא הקביה תמונה בעולם וצר צורה היה הוא יחידי בלי צורה ודמיון. ומי שרוצה להכין כו קודם הכריאה. איך הוא מחוץ לתמונה. אסור לעשות לו' כל צורה ותמונה שבעולם. לא באות 🏹 ואפילו לא באות י של השם הקרוש. ולא בשום אות ונקודה שבעולם. וזהו שכתוב כי לא ראיתם כל תמונה. מכל דבר שיש בו תמונה ודמיון לא ראיתם. אכל לאחר שעשה זאת התמונה של המרכבה שהארם העליון יורד שמה. נקרא בתמונה ההיא הוירה. כדי שיכירו אותן במדות שלו בכל מדה ומדה. ונקרא אהיה אל אלהים צבאות שדי. כרי שכירו אותו בכל מדה ומדה איך מתנהג העולם בחסד וברין כפי מעשה האנשים. שאם לא יתפשט אורו על כל הבריות איך יכירו אותו. ואיך יתקיים <) מלא כל הארץ בבודו. וי לו לוה שמרמה אותו לאיזו מדה. ואפילו לאותן מדות שלו. כל שכן לבני האדם ט) אשר בעפר יםודם. שכלים ונפסרים, אלא הרמיון שלו כפי ממשלתו על המרה ההיא ואפילו על כל הבריות [כח] ולמעלה מאותה המרה כאשר נסתלק ממנה אין לו מדה ולא דמיון ולא צורה. כרמיון הים שאין במי הים הפיסה כלל ולא צורה. אלא בהתפשמות מי הים על כלי שהיא הארץ נעשה רמיון. ונוכל לעשות חשבון שם. רהיינו מקור הים. הרי אחד, יוצא ממנו מעין שהוא התפשמות של המקור.

60

מראה מקומות ל) כא מכ. כן ישמי מינ ג) שם מי ד) דנרים ליכ ה) במדכר ייכ ו) ישמי מי ו) הושע ייכ או ישמי ו' ע) איור די

זין הזהר

[יט] פוי שנבראו בהן וחיותן מהן: {כ} פוי ואם כן איך שייך אצלו לופר שאין מי שיוכל למחות צורתו. ומתרץ שתלא בוראי שייך תמונה כיון שנאמר במשה רעיא מתימנא ותמונת ה' יביט. אבל הענין של תמונת ה' היינו ספירת המלכות שאע"פ שהיא בכלל האלותית מ"ם נתשבת לנברא. אבל בהבורא והיוצר שתוא עלת העלות בוראי אין שייך רמות וצורה: [ch] רהיינו שבמדת התסר שייך לזבן ובנבורה אורם. ואצל הבריות לפעמים כוסן מלא רחמים ולפעמים כנכור מלחמה: סא תרין. לבתר אתעביד מאלא רברבא. כגון מאן דחשר חסירא רברבא ואתמלי מן מיא דנפיק מן מעין. האי מאלא אתקרי ים. והוא מאלא תליתאה. האי מאלא רברבא מספליג לו׳ מאכין אריכין. דאתפשם מיא מן ימא לו׳ מאלין. הא מקור ומעין וימא וו׳ כחלין איכון עשרה [ככ] ואי יתבר אומלא אלין מאכין דתקין יהדרון מיא למקור. וישתאכו מאכין תבירין יבשין בלא מיא:

רזא רעשר ספירן

אוף הכי עלת העלות אפיק עשר ספירן. ראשיתא דכלהו בתר. וקרא לכתר מקור. וביה לית סופא לכביעו דנהוריה [כג] ובגין דא קרא לגרמיה איין סור. ולית ליה דמות ולורה, ותמן לית מאכא למתפס ליה למנדע ביה ידיעה כלל. ובנין דא אמרו ביה במופלא ממך אל תדרום ובמכוסה ממך אל תחקור. לבתר עבד מאכא זעירא ודא י ואתמליא מכיה. וקרא ליה מעין כובע מכמה. וקרא לגרמיה בה מכם. ולההוא מאנא זעירא קרא לים הכמה. ולבתר עבד מאנא רברבא ודא ה ואתמליא מניה. וקרא ליה ים הבינה. וקרא לגרמיה בה מבין. ולההוא מאנא רברבא קרא ליה בינה. ואיהו חכם מעלמו ומבין מעלמו. דהא ספירא דחכמה איהי לא אתקריאת חכמה מנרמס. אלא בגין ההוא חכם דאמלי לה מכביעו בינס לא אתקריאת דיליה, וספירא לבינה איהי לה מניה. אלא בגין ההוא מבין דאמלי מגרמס. דאי סום מסתלק מנה אשתארת יבשם. ההיד א) אולו מים מני ים ונהר יתרב ויבש. לבתר והכהו לו׳ נחלים ופבד ליה ז' מאכין יקירין. וקרא לון גדולה גבורה תפארת נצח הוד יסוד מלכות. וקרא גרמיס נדול ומסיד בנדולים. נבור בנבוריה. מפואר בתפארית. מארי נלחן קרבין בנלית נלחים. ובהו"ד קרא שמים הוד יולרנו. וביקו"ד קרא שמיה לדיק. ויסו"ד כלא מאכין וכל עלמין [כד] ובמלכוית סמיך ביה כל קרה שמיה מלך. ולו הגדוליה והגבורים והתפחר"ת והכליח וספודר כי כ"ל בשמים ובארץ. דאיהו לדי"ק לו הממלכה דאיסי מלכוית [כה] כלא ברשותיה למחסר במאכין לאוספא בסון ולמחסר רעותיה. כפוס כביעו 1103 ולית עליה אלהא דיוסיף בים או יגרע ביה. לבתר עבד משמשין לאלין מאכין. כרסיא בארבע סמכין. ושית דרגין לכרסיא. סא עשר וכלא איהו כרסיא. ותקין לכרסיא כתות לשמשא ליה, דאינון מלאכים, אראלים. שרפים. חיות. אופנים, חשמלים. אלים. אלהים. בני אלהים. אישים. ולאלין עביד שמשין . סמא״ל וכל כתות דיליה דאיניו כעננים למרכב בהון לנחתה בהרעה. והינון כסוסין לון. ומנלן דעננים אקרון מרכב. דכתיב ב) הנה ה' רוכב על עב קל ובה מלרים. וכד חזו דהלהה ממנה דלהון חיזו דיליה כסוסיא תחות מרכבתיה דקב"ה. מיד וכעו אלילי

מראה מקומות ה) היוכ יד כ) ישמיי ייע

זין הזהר

[55] זה המשל עמוק מאר ונצרך ספר שלם לביאור שלו. אך מוכן כרמן כנוכר הלאה שמקור הים ומעין המקור והים עצמו שלש אלה רמן על נ' ספירות הראשונות כתר הכמה בינה. זו' נהלים לרמן על הו' ספירות הנ"ת. נהי"מ. ובכלל מבאר באן הענין של אורות ובלים כידוע למבינים בתכמת הקבלה: [כג] פי' שהכתר הוא הראשון שהאי"ן סו"ף גובע בו הארתו. ובעבור זה יש דעות שהכתר נקרא נ"ב כשם אין סוף ואינו ממנין העשר ספירות ומחשבים בסקומו ספירת הדעת: [כז] פי' כלים חיינו חספירות. והכל נסמך על חיסור צדיק כי על ידו תכוא השפע אליהם: [כק] דודש לך ה' הממלכה בהתקשרות המלכות ע"י ב"ל צדי"ק עם התפארת:

הרי שני. אח׳כ כשנעשה כלי גדול. כגון מי שחופר חפירה גדולה ונתמלא מן המים היוצאים מן המעין. כלי זה נקרא ים. והוא כלי שלישי. זה כלי הגדול נתחלק לשבעה כלים ארוכים. שנתפשט מים מן הים לשבעה נחלים. הרי מקור ומעין וים וו׳ נחלים שהם עשרה [ככ] ואם ישבר האומן אותן הכלים שהכין יחזרו המים להמקור. וישארו כלים הנשברים יבשים בלי מים:

סור העשר ספירות

כמו כן עלת העלות הוציא עשר ספירות. ראשית כלן ספירת כתר. וקרא לכתר מקור. ובו אין סוף לנביעת אורו [כנ] ובעבור זה קרא לעצמו אין כן ה. ואין לו תמונה וצורה. ושם אין כלי לתפום אותו להבין בו איזו ידיעה כלל. ובשביל זה אמדו בו במופלא ממך אל תדרוש ובמכוסה ממך אל תחקור. אח"כ עשה כלי קמון וזו אות י ונתמלא ממנו. וקרא לו מעין נובע חכמה. וקרא לעצמו בה חכם. ולאותו כלי הקמון קרא פו **הכבוה. אחיכ עשה** כלי גרול וזו אות ה, ונתמלא ממנו. וקרא לו ים הבינה. וקרא לעצמו בה מבין. ולאותו כלי הגדול קרא לו בינה. והוא חבם מעצמו ומבין מעצמו. שהרי ספירת החכמה היא איגה נהראת חכמה מעצמה. אלא לפי שהחכם ההוא ממלא לה מנביעת אור הרכמה שלו. וספירת הבינה היא אינה נקראת בינה מעצמה. אלא לפי שהמבין ההוא ממלא לה באוד הבינה ממנו. שאם הוא יסתלק ממנה תשאר יבשה. זש״כ ה) אזלו מים מני ים ונהר יחרב ויבש. אחר כך והכהו לו' נחלים ועשה לו שבעה כלים נכבדים. וקראם גדולת גבורה תפארת נצח, הוד יסוד מלכות. וקרא לעצמו גרול וחסיד בגדול"ה. גבור בגבור"ה. מפואר בתפאר"ת. ארון מנצח מלחמות בנצ"ח נצחים. ובהו"ד קרא שמו הוד יוצרנו. וביםו"ד קרא שמו צדיק. וזה היסו"ד הכל גשען עליו כל הכלים וכל העולמות [כר] ובמלכו"ת קרא שמו מלך. ולו הגדול"ה והגבור"ה והתפאר"ת והנצ"ח וההו״ד כי כ״ל בשמים ובארץ. שהוא צדי״ק לו הממלכה שהיא מלכו"ת [כה] הכל ברשותו לגרוע בהכלים להוסיף בהם נביעת השפע ולגרוע כהם השפעת אורו כרצונו. ואין עליו אלוה שיוסיף בו או יגרע בו. אח"כ עשה משמשים לאותו הכלים. כסא בארבעה אופנים. ושש מדרגות להכסא. הרי עשרה. והכל ביחד הוא הכסא .. והתקין להכסא כתות שישמשו לו. והם מלאכים. אראלים. שרפים. חיות. אופנים. חשמלים. אלים. אלהים. כני אלהים. אישים. ולאלה עשה עוד משמשים. סמא"ל וכל כתות שלו שהם כעננים לרכב בהם לרדת על הארץ. והם כסוסים למו. ומניין שעננים נקדאים מרכב. שנאמר כ) הנה ה' רוכב על עב קל ובא מצרים. וכשראו שאלוה הממונה שלהם תבנית שלו כסום תחת מרכבתו של הקב"ה. מיד ונעו אפילי

(כון כאן יפורש היה הקרושה ישראל על ספירת התפארת. וענין הקשקשים היינו ניצוצין של אור המקיף לספירת התפארת שאלו ששים הנבורים יונקים היותם משם: (כון שמנים פלנשים אחזיותן בניצוצי אור המקיף של ספירת תמלכות שנקראת אחת ממאה, כי בל ספירה היא כוללת מעשר ספירות: (כת) היינו אורות י״ב צירופי הוי״ת המאירים בה מהארת הבינה שהיא זהרא רנהיר לבל: (כטן יש לפרש שמומב על הבינה שנקראת אמא עלאה. או על המלכות שנקראת אמא תחאה: *) הנה שיעוך קומתו של הקביה מובא בספר בספר שרקי היבלות שהוא רליו אלפים רבוא רגבות פרסאות. ולפי אותו החשבון הוא זה השועור ב"ה אלפים חלקים. ואין לטעות ח"ו שה החשבון מוסב על הבורא עליון אתר יחיר מטוחר ב"ה. בי הוא אותן לו שיעור ותפיסת במחשבה בלל. אלא שוה מוסב על כלי הספירות שברקיעים התהתונים של עולם תעשיה שהבורא משפיע בהם הארתו. וכן מה שנוכר כאן איזו פעמים בכלן או בנגר בלן אין הכונה מדה באסה. אלא שכל הגבוה יותר נחשב עילה להלממה ממנו. ובל עילה בוללת כל העלולים שלממה ממנה. ואין כה בכל מוה להבין מור גא שיה:

זיו הוהר

מראה מקומות א) שמות יד: כ) שיר ו' ג) שם ד) דברים ליכ ה) משלי ליא ו) בשלת ט: ז) ירמיי יי ת) יתוקאל א' ט) תלים קיד

הים

דחיות. פרסות דחיות קדישין ורומהון ככלהו. לעילה מכהון החיות. פויסות חיות הקרושות ורומן ככלן. למעלה מהם קרסולין דחיות ככלהו . שוקי החיות ככלהו . ארכובין דחיות קרסולי החיות ככלן. שוקי החיות ככלן. ארבובי החיות ככלהו. ירכין דחיות ככלהו. ענבי דחיות ככלהו. וגופה דחיות ככלן. ירכי החיות ככלן. עגבי החיות ככלן. וגוף החיות ככלהו. גדפייהו ככלהו. ולוארייהו ככלהו. ראשי החיות ככלן. כנפי החיות ככלן. צואריהן ככלן. ראשי החיות ככלן. מהו ככלן. כנגד כלן, וכל אבר ואכר שבחיות ככלהו. מהו ככלהו. כקבלי כלהו. וכל שייפא ושייפא דבחיות לקבל ז' תהומין. ולקבל ז' היכלין. ולקבל מארעא כנגר שבעה תהומים. וכנגר ז' היכלות. וכנגר מהארץ לרקיעה. ולקבל מרקיעה לרקיעה. ושיעורה דכלהו ורומהון לרקיע, וכנגד מרקיע לרקיע. ושיעור של כלן ורומן עשרין וחמשה אלפין חולקין משיעורא דקביה *) כמס עשרים וחמשה אלף חלקים משיעור הקב״ה *) כמו דאוקימנא. ועוד רקיעא חד לעילא מן קרני החיות. דכתיב שנתבאר. ועור רקיע אחר למעלה מן קרני החיות. שכתוב ה) ודמות על רחשי החיה רקיע. מלרע כמה רתיכין ח) ורמות על ראשי החיה רקיע. מלממה יש כמה מרכבות בימיכה ושמאלה. מתחות ימה שרחן כלהו כוכי ימה ושמאן. מימין ומשמאל. מתחת הים שוכגים כל דגי הים וצפים. אתכנפו בזיוהון ארבע (נחתין) [נחלין] בדרגייהו . וכלהו נאספו בזיו שלהם ארבעה נחלים במררגותיהם. וכל מתחות אלין אולין ושאמין בשמהן . המרכבות נקראות בשמותן. מתחת לאלה הולכים וצפים מקרון רתיכין רכתיב . דרגין על דרניו זעירין איכון אותן הקמנים מהם מדרגות על מדרגות. שכתוב ט) זה

וגו׳. רבי יצחק פתח ז) לקול תתו המון מים כשמים ויעלה נשיאים מקצה הארץ וגו׳. הרי למרגו שבעה רקיעים עשה הקב"ה. ובכל רקיע ורקיע בהלוכו מאתים שנים. ורומו חמש מאה שנה. וביו רקיע ורקיע חמש מאה שנה. וזה שנקרא ערבות מהלכו באורכו אלף

ות"ק שנה. ורוחכו אלף ות"ק שנה. ומהזיו שלו מאירים

כל אותן הרקיעים. והרי למדנו שלמעלה מערבות רקיע

מ) ובן תשא עיניך השמימה וראית את השמש וגו' אשר חלק ה' אלהיך אותם לכל העמים תחת כל השמים. פתח רבי אלעזר ואמר כ) ששים המה מלכות ושמנים פלגשים וגו׳. ששים המה מלכות. הם הגבורים שלמעלה שנשתלשלים מכח הגבור"ה שנאחזים בקשקשים של החיה הקרושה ישרא"ל [כו] ושמנים פלגשים ממונים הנאחזים בקשקשים שמתחתיו באחת ממאה [כי] ועלמות אין מספר. כמש"כ היש מספר לגדודיו. ועל כל זה כתוב ג) אחת היא יוגתי תמתי אחת היא לאמה. זו היא השכינה הקרושה היוצאת בי"ב הארות [כח] המזהירים מן הזהר המאיר לכל. והיא נקראת אם (כמ) כרמיון זה עשה הקב"ה בארץ. הפיץ כל האוטות לכל צדרי העולם והפקיד עליהם שרים. זשיכ אשר חלק ה׳ אותם לכל העמים תחת כל השמים. והוא לקח לחלקו עדת ישראל. זהו שכתוב ד) כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו. וקרא לה אחת היא יונתי תמתי אחת היא לאמה. זו היא שכינת כבורו שהשרה כיניהם. אחת היא ומיוחרת לו. ראוה כנות ויאשרוה. כמש"כ ה) רבות בנות עשו חיל ואת עלית על כלנה. מלכות ופלגשים ויהללוה. אלה שרי העמים שנפקרו לשלט עליהם: י) ואתכם לקח ה׳ ויוצא אתכם פכור הברזל ממצרים

אלילי מצרים מפניו ולכב מצרים ימס. נעו מן האמונה שלהם ולבם נמם כרונג מפני אש. ע"כ ר"מ:

אלילי מלרים מסכיו ולבב מלרים ימם. כעו. מאמונס דלהון ולבא דלהון נמס כדוכג מפני אש. עיכ רימ:

א) לפן משא עיניך השמימה וראים אם השמש ונו׳ אשר חלק' ם׳ אלהיך פוחם לכל העמים חחם כל העמים חחם כל השמים המחם כל השמים. כל השמים , ששים המה מלכות ושמנים פלגשים ונו׳ ששים המה מלכום. אינון גיבריא בקלסין דהתהדן דגבור"ס מחילא דלעילא ישראיל [כו] ושמנים פלגשים ממק קדיםא דמיותה ועלמוס [12] ממאה דתמותוי 703 בהלפוי אין מספר. כדיא היש מספר לגדודיו. ועל כל דא כתיב ג) אחת היא יוכתי תמתי אחת היא לאמה. דא היא בתריסר זיהרא [כח] מזהרא שכינתה הדישה דנפקה חמה [כמ] כנוכה דח לכלא. ואיהי אתקרי דנהיר עביד קבים בארעא. זריק לכל עמין לכל עיבר ומני עליהון רברבי. ההיד אשר חלק ה׳ אומם לכל העמים תחת כל השמים. והוא נסיב לחולהיה כנישתא דישראל. הה׳ד ד) כי חלק ה׳ עמו יעקב חבל נחלתו. וקרא לה אחת היא יונתי חמתי אחת היא לאמה. דא היא שכינת יקריה דאשרי ביניהון. אחת היא ומיוחדת ליה ראוה בנות ויאשרוה. כד"א ה) רבות בנות עשו חיל 1156 ואת עלית על כלנה. מלכות ושלגשים ויהללוה. רברבי עמין דחתפקדן עלייהו:

ו) ואתכם לקח ה׳ ויולא אתכם מכור סברול ממלרים

מים בשמים ויעלה כשיאים מקלה הארך וגו׳. הא תניק

שבעה רקיעין עבד קב"ה. ובכל רקיע ורקיע בהלוכו

מאתן שנין. ורומה חמש מאה שנין. ובין רקיעא ורקיעא

חמש מאה שנין. והאי ערבות הלוכו באורכים אלף

והמש מאם שנין. ופותייה אלף והמש מאה שנין. ומזיוא דילים

כהרין כל איכון רקיעין. והא תכיכן לעילא מערבות רקיע

ונו׳. רבי ילחק פתח ז) לקול תתו סמון

a) 15

הים

לשון הזהר

ואתחנן

לשון קורש

21 N

השה תקיפה

ומל

למסוי

ראיסו

כרסיא

מכלא

בסאי

б71 -

כניז

תליא

חשתני

סווכלו

לאתדלקא

לאתאחדא

673

671

או תכלא

הים גדול ורחב ידים שם רמש ואין מספר חיות קפנות

עם גדולות. והה אוקימנה מלי. מסמר שמאלה מתחה

קוומיטא סטרא אחרא ואחידן מאיכון דלטילא. איכון נחתו

לאתברא מחילא תקיפא קדישא. כמה דאוקימנא

מרכבות פרעה וחילו ירה בים. [חוף הכא ויולא אתכם

מכור הברול ממלרים]:

ה) בי ה׳ אלהיך אם אכלה הוא אל קנא. פתח רבי

אכלה הוא. וכתיב התם ואתם הדבקים בח"א חיים כלכם היום. הני קראי אוקימנא להו בכמה אתר ואהערו

בהו חבריא. תא חוי כי היא אש אכלה הוא. הא אמתי מלה דא הכלא אשא.

מאשא ואוקמוה. אבל מא חזי מאן דבעי למנדע הכמתא

דיחודה קדישה יסתכל בשלהובה דסלקה מנו נהלתה הו

מגו בוליכה דדליק. דהה שלהובה לה סלקה הלה כד

אתאחד במלה נסה, ותא חזי בשלהובא דשלקא אית

בהורא דאתאחיד בים דאיהו אוכמא או תכלא. האי נהורא חוורא איהו לעילא וסלקא באורה מישר. ותחותיה האי נהורא

הכלה או אוכמה דאיהו כרסיה להסות חוורה. והתי נהורה

להתה הוא כרסיא דיקר לההוא חוורא. והאי

ואיהו

דאיהו

ומתממידו

אתאחיד במלה

או אוכמא לומכין אתהדר לכומקא. והאי נהורא חוורא דעלויה לא אשתני לעלמין. דהא מוורא סוא תדיר. אבל האי

תכלא אשתני לגוונין אלין. לומנין תכלא או אוכמא

ילומנין סומקא . ואיסו אתאחיד לתרין סשרין. אתאחיד

בההוא נהורא חוורא. ואתאחיד לתתא

דאתמקנא

בסוריה. וע"ד אמר משם כי היא אש אכלה הוא. אוכלה

אכלא תדיר ושלי כל מלה דאתדבק ביה לתתא.

דאורחוי הוא לשילאה ולמהוי אכיל. דהא ביה

דשריה , עלוי לה הכיל ולה שלי לעלמין ולה

מותה דכלה.

กทวเก

אתער

לעילא .

והאי

נסורא חוורא דנהיר

67

6006

ליס

לארלקא.

נסורח

לה ושלי לה. בגין דאית

70

עליה

והאי נהורא

כהוריו .

שארי

או איכמא

למתה.

הווכא

דתמותוי

דכלא

. 70

דהכיל

תריו

סווכא

655

הכלא

דאיהו

בנהוכח

לטילא

מלה

155

שמעין ואמר תרי קראי כתיבי. כי היא אש

הים גרול ורחב ידים שם רמש ואין מספר חיות קטנות עם גדולות. והרי ביארגו הענין. מצד שמאל התחתון תגבורת צד המומאה ונאחזים מאותן שלמעלה. הם ירדו להיות נשבר מן כח החזק של הקרושה. כמו שביארנו מרכבות פרעה וחילו ירה בים. [אף כאן ויוצא אתכם מכור הברזל ממצרים]:

ה׳ אלהיך אש אכלה הוא אל קנא. פתח רכי שמעון ואמר שתי מקראות נאמרו. כי ה״א אש אכלה הוא. וכתוב שם ואתם הדבקים בה"א חיים כלכם היום. אלו המקראות ביארתי אותם בכמה מקומות וקעירו כהן התכרים. כוא וראה כי ה״א אש אכלה הוא. הרי נדרש ענין זה בין החברים שיש אש אוכלת אש. שאוכלת לה ותכלה אותה. לפי שיש אש המתגברת על אש וזה נתבאר. אבל בוא וראה מי שרוצה להבין חכמת היחוד הקרוש יסתכל בשלהבת העולה מתוך הנחלת או מתוך נר הרולק. שהרי השלהבת אינה עולה אלא כאשר נאחות ברבר גשמי. ובוא וראה בשלהבת העולה יש שני אורות. אור אחר הוא אור לבן הפאיר. והשני הוא האור שנאחז בו שהוא שחור או תכלת. זה אור הלבן הוא למעלה והוא עולה בדרך ישר. ותחתיו הוא אור התכלת או השחור שהוא כסא לאור הלכן. וזה האור הלבן הוא שורה על אור השחור או התכלת ונאחזים זה בזה להיות הכל אחר. וזה אור השחור או התכלת שהוא לממה הוא כסא כבוד לאור הלכן. וזאת הכסא של אור התכלת או השחור נאחז בדבר אחר גשמי הגדלק והנשרף שהוא לממה. והוא מעורר לאור השחור או התכלת להאחו ולהתאחר באור הלבן שהוא למעלה. תה אור התכלת או השחור לפעמים נהפך לאודם, וזה אור הלכן שעליו אינו נשתנה לעולם. שהרי הוא לכן תמיד. אבל זה אור התכלת נשתנה לגונים האלה. לפעמים הוא תכלת או שחור ולפעמים אודם. ההוא נאחז לשני צדרים. נאחז למעלה באותו אור הלבן. ונאחו לממה באותו דבר הגשמי שמתחתיו שנתתקן להכעיר. וזה אור התכלת הוא שורף תמיד ומכלה כל דבר שנדבק בו לממה. לפי שכך הוא דרכן להיות מכלה ומבעיר. שהרי בו תולה כליון של הכל ומיתה של הכל. אבל אותו אור הלכו השורה עליו אינו שורף ואינו מכלה לעולם ולא ישתנה גון אורו. וע״כ אמר משה כי ה״א אש אכלה הוא. אוכלה ודאי. מבעיר ומכלה כל מה ששורה תחתיו. וע"כ אמר ה׳ אלהיך. ולא אלהינו [ל] לפי ששורש משה היה באותו אור הלבן שמלמעלה שאינו מבעיר ואינו מכלה:

ובוא וראה שאין לך התעוררות לזה אור התכלת שידלק ולהאחו באור הלבן. אלא על ידי ישראל שהם דבקים בו תחתיו. ובוא וראה שאע"פ שדרכו של זה אור התכלת או השחור לכלות כל מה שנדבק בו מתחתיו. מכל מקום ישראל דבקים בו תחתיו ומתקיימים בקיום. זש"כ ואתם הדבקים בה"א חיים כלכם היום. בה׳ אלהיכם ולא אלהינו. באותו אור התכלת או השחור שמבעיר ומכלה כל מה שנדבק בו תחתיו. ואתם דבקים בו ומתקיימים. שנאמר חיים כלכם היום. ודע והבין שעל אור הלבן שורה למעלה אור נעלם המקיף אותו. וסוד

מראה מקומת א נהשיי ה

ודאי. אכיל ושלי כל מאי דשריא פהותוי. ועד אמר ס׳ אלהיך. ולא אלהינו [ל] בנין דמשה בההוא נסורא מוורא דלעילא סום דלא שלי ולא אכיל: ותה חזי לית לים אתערותה להאי נהורה תכלא לאתדלקא ולאתאחדא בנהורא מוורא. אלא ע"י ישראל דאינוז מתדבקן ביה תחותוי. ותח חוי אעיג דאורחיה דהאי כהורח תכלא או אוכמא לשילאם כל מאי דאתדבק ביה תחותוי. ישראל מתדבקן בים תחותוי וקיימין בקיומא. הה״ר ואתם הדבקים בה"א חיים כלכם היום. בה׳ אלהיכם ולא אלהינו. בהסוא נהורא תכלא או אוכמא דאכיל ושלי כל מאי דאתדבק ביה תחותיה . ואתון מתדבקן ביה וקיימין דכתיב חיים כלכם היום. ועל כהורח חוורא שריא לעילא נהורא שתימא דאקיף ליה, ורות 000

עליון

נן משה קורא למדת המלכות אלהיך כיון ששרשו בתפארת. אוד התכלת היינו מלכוח ואור הלכו היינו תפארת :

זין הזהר

לשון קורש

עלאה

1137

כלא חד:

תכלה והוכמה דהתהחדת בירון, דסוה נהורה מוורה

דנהיר. ותא חזי לומנין ההוא נהורא תכלא ד ולומכין ד. בומנה דלה מתדבתו בה ישראל לתתה להדלהם

לה [לא] לאתאחדא בנהורא חוורא איסי ך. ובומנא דמתערי

לה לאתחברא עם נהורא חוורא כדין אתקרי ה, מכלן.

דכתיב ה) כי יהים כערה בתולה. נער כתיב בלה ד. מאי סעמא. בנין דלה אתחברת בדכורה. ובכל אתר דלם

אשתכחו דכר ונוקבא 🏹 לא אשתכחת וסלקא מתמן ואשתאר

ד. דהא איסי כל זמנא דאתחברא בנסורא חוורא דנהיר

אתקרי ה. וכדין כלא אתחבר כחדא. איסי אתדבקת בנסורא מוורא. וישראל מתדבקן בס וקיימין תחותה לאדלקא לה. כדין

ודה הוא רוא דקרבנא. תננה דבליק אתער לם להאי נסורא תכל להדלקא. וכד אתדלקת אתחברת בנהורא

מוורא [לכ] ושרנא דליק בימודא מד. בגין דארמא

דההיא נהורא תכלא לשלאה ולמהוי אכיל כל מאי דאתדבק

בה תחותה. כד רעוא אשתכח ושרנא דליק בהבורא

חד. כדין כתיב כ) ותפל אם ה׳ ותאכל את העילם

ונו׳. וכדין אתיידע דהסוא שרנא דליק בחבירא חד וקשורא

חד. נהורא תכלא אכיל מחותיה תרבין ועלוון. ואיהו

דליק ואתקשר ואתחבר בנהורא חוורא. וכדין שלמה דעלמין

כלהו וכולם אתהשר ביחודא חד. דבהאי נהורא תכלא

מתדבקן בה מחותה כהכי ולוואי וישראל. אלין בחדוה

דשיר. אלין ברעותה דלבה וחלין בללותה [לנ] ושרנה

דליק עלייהו. ואתדבקו נהורין כחד. ונהירין עלמין

ומתברכן עלאין ותתאין. וכדין ואתם סדבקים בס"מ

חיים כלכם סיום. ואתם. אתם מבעי ליה. אלא ואיו

לאוספא על תרבין ועלוון. דאינון מתדבקן בס בההיא נהורא

תכלא דאכלא ושלי להון. ואתון קיימין. ההיד חיים

כלכס סיוס:

רעיא מהימנא

ג) בי ס׳ אלהיך אם אכלה הוא. תלת אשין בשרנא.

תורה נביאים וכתובים . ולקבל כהן לוי וישראל ותכלת דאיהי שכינתא קריבא לון . ואיהי אחידא באינין פחילות

בכנפי מלוה. דחתמר בהון ועשו להם לילית. והחי תכלת

דאיהי שביכתא איהי דיכא דאכילת קרבנין ועלוון .. הה"ד כי ה׳ אלהיך אם אכלה הוא. האי אם לריך ליה תמיד עמה דלית ליה כביה . ואיהו אכיל כל

קרבנין דללותין ומלין דאורייתא. דהא שכינתא איהי

פרנסה דיליה [לד] ובמאי. בללותין. ההיד ד) פתחי

לי אחותי רעיתי. פתחי לי בללותא. דאתמר בה ה) אדמי

שפתי תפתח. דאיהי אחותי רעיתי, לית רעיתי אלא כלין

דהרבנין למלכא בכמה מיני מאכלים. בנהמא דאורייתא

riston

קריסין

דמממר

רבה מתקנין

השה חוורה השה הוכמה והשה תכלתה. לקבל

הכה .. רוה דחכמתה היהו

כך ה בתראה

. קרישה

ביהודה

דשמה קדישה היסי נסורם

עליון בזה.. סוד של חכמה הוא כענין יחוד הקדוש. שבשביל זה 🏹 האחרונה של השם הקרוש היא אור התכלת והשחור שמתיחדת עם יהן. שהוא אור הלכן המאיר. ובוא וראה לפעמים אותו אור התכלת היא ד ולפעמים ה. בזמן שאין דבקים בה ישראל לממה להדליק לה [לה] שתתיחד עם אור הלכן היא ד. וכזמן שמעוררים אותה להתחבר עם האור הלכן או נקראת ה. מניין. שנאמר ה) כי יהיה נערה בתולה. נער כתוב בלא ד. מה המעם. לפי שלא נזרוגה עם זכר. וככל מקום שאין נמצאים זכר ונקבה 🗖 לא נמצאת ונסתלקת משם ונשאר ד. שהרי היא כל זמן שמחוברת באור הלבן המאיר נפראת ה. ואז הכל נתחבר יחר. היא נדבקת באור הלכן. וישראל רכקים כה וקיימים תחתיה להרליקה. או הכל' אחר:

וזה הוא כור הקרבן. עשן העולה מעורר לאותו תכלת לוגרלק. וכאשר גדלק נתחבר באור אור התכלת לוזרלק. הלכן [לנ] והגר שלמעלה מאיר ביחוד אחד. לפי שדרך אור התכלת ההיא לכלות ולהבעיר כל מה שמתרבק בה מתחתיה. כאשר עת רצון נמצאת והגר מאיר בחבור אחר. עיו כתוב ג) ותפל אש ה' ותאכל את העולה ונו׳. ואז נודע שהנר ההוא נדלק ומאיר בחבוד אחד וקשר אחר. אור התכלת שורף לפמה חלבים ועולות. והוא רולק ונתקשר ונתחבר כאור הלכן. ואז כל העולפות בשלמות והכל נתקשר ביחוד אחד. בי באותו אור התכלת מתרבקים כה למטה כהנים ולוים וישראל. אלה בחרוה של שיר. אלה בכונת הלב ואלה בתפלה [נן] ונר העליון מאיר עליהם. ונדבקים האורות יחד. והעולמות מאירים ומתברכים עליונים ותהתונים. ואז ואתם הרבקים בה"א חיים כלכם היום. ואתם. אתם הי' צריך לומר. אלא ואיו להוסית על חלבים ועולות. שהם נרבקים בה באור התכלת ההיא השורף ומכלה אותם. ואתם קיימים. זש"כ חיים כלכם היום:

רועה הנאמן

נ) בי ה׳ אלהיך אש אכלה הוא. שלש אשות בנר. אש לבנה אש שחורה ואש של תכלת. כנגר תורה נביאים וכתובים. וכנגד כהן לוי וישראל. ותכלת שהיא השכינה קרוכה להם. והיא נאחזת באותו הפתילות של כנפי מצוה. שנאמר בהן ועשו להם ציצית. ותכלת זו שהיא השכינה היא כח הרין האוכלת קרבנות ועולות .. זש"ב כי ה' אלהיך אש אובלה הוא. אש זו נצרך לן להקב"ה להיות תמיד עמה שלא תכבה. והוא אוכל כל הקרבנות של תפלות ודברי תורה. שהרי השכינה היא פרנסתו של הקב"ה [וד] ובסה. בתפלות. זש"כ ד) פתחי די אחותי ויעיתי. פתחי די בתפלה. שנאמר בה ה) אדני שפתי תפתח. שהיא אחותי רעיתי. אין רעיתי אלא פרנסתי, שבה מתקינים בנים הקדושים מאכלים של קרבנות למלך בכמה מיני מאכלים. בלחמה של תורה

שנאמר

מראה מקומות ה) דנרים כיכ כ) מלכים הי ייח ג) נו לג. ד) שיר כי ה) חלים ניה

זין הזהר

פרנסחי.

נאן פירוש על ידי תורה ועבודה: (לג) זהו הזדוגות המלבות עם תתפארת: ולג) הבהנים במחשבה הלוים בשיר וישראל בתפלה: ונה עיו רמון הויל שישראל מפרנסים לאביהם שבשמים. ולא לבעבור שהוא נצרך לזה אלא לבעבור שעי"ו ישפוע שפע רב לעבו ישראל:

דאתמה בה א) לכו לחמו בלחמי. מימינא. ובחמרא דאיהו ייכא דאורייתא משמאלא [לה] בנסוך המים וייכא דאורייתא דבכתב ובעל פה מעמודה דהמלעיתה דכליל תרווייהו [לו] בבשרא דאיהו בשר הקודש בכמה קרבנין. דעלה אוקמום מארי מתכיתין בבשר היורד מן השמים עסקימ. מהו מן השמים. דה עמודה דהמלעיתה [לו] דעלה התמר ובשר מבשרי [לח] ודה בשר סקודש דחדליקת בכמה שלהובין מסמרא הגבורה ברחימו הבעלה. ואתוקדת ברחימו האהבה לליליה ויומס לה . DNG דיסודס ברחימו בהריחת בחייכון אל תתכו דמי לו לקביה. תלבה . הבריא למהוי איהו בשלהובין דרחימו דיחודא דקריאת שמע. לקיימה בים הם תמיד תוקד על המובח לה תכבה. נ**"כ** ר"מ:

כ) בצר לך ומלאוך כל סדברים סאלה באחרית הימים איר ילחק בלר לך. מכאן דתשובה ושבת ונו'. איר ילחק בלר לך. מכאן דתשובה מעליא מכלא עד לא ישרי דיקא בעלמא. דבתר דשארי דינא תקיף חיליה. ומאן יעביר ליה מעלמא ויסלק ליה. דהא כיוו דשארי דינא לא אשתלק עד דישתלים. בתר קשובה אתקין עלמין כלהו. משמע ועכל ראשתלים האנה באחרית סימים. כל הדברים ומלאוך זכתיב וכתיב ושבת עד ה׳ אלהיך ונו׳. כי אל רחום ה׳ אלהיך וגו׳. בהחרית הימים מאי איכא הכא. אלא לאכללא כנסת ישראל דאיהי בגלותא [למ] ואשתכחת בעאקו דילהון ולא שבקת לון לעלמין. ובנ״כ קב״ה אע״ג דאשרי דינא בעלמא בעי דיהלרון ישראל בתשובה. לאושבא להו בהאי עלמא ובעלמה דהתי. ולית לך מהן דקהים קתי תשובה:

נ) אתוה סראת לדעת כי ה׳ הוא סאלהים ונו׳. איר הייא האי קרא אית לאסתכלה ביה. אתה הראת. מהו הרחת. אלא כד נפקו ישראל ממלרים לא הוו ידעי ברוא דמהימכותה דקב"ה כלום. בגין דכלהו הוו פלחו פולהנה כוכרהה בנלותה. ואכשו כל עהרה דמהימנותה דהוה בהו בקדמיתה. דירתו כל איכון תריסר שבטין מאבוהון יעקב. וכז , כמה אתא משה אוליף לון דאית אלוה עלאה בעלמא . דאוקמום. לבתר חמי כל אינון נסין ונבורן דעל ימא. וכל כסין ונבורן דפבד להו במלרים. לבתר חמו כמה גבורן במכא ובמיא. ואתיהיבת לון אורייתא ואוליפו אורחי דקב"ה עד דמטו לעדנה דה. המר לון משה עד השתה אלמריכנא למילף לכו כמה דילפין לרביא. [מכאן ולהלאם די לכון מאי דחמיתין עד השתא.] ודא הוא אתה הראת לדעת ואוליפת עד סשתא לדעת למנדע ולאסתכלא ולמיעל ברוא דמהימכותה. ומהי איהו. כי ה׳ סוא האלהים. ואי תימא מלה זעירא היא למכדע. הא כתיב וידעת היום והשבות אל לבבך כי ס׳ הוא האלהים בשמים ממעל ועל הארז מתחת חין עוד, הכח תלים כל רוח דמסימנותה למנדע מגו דא רוא דכל רוין סתימו דכל סתימין. הויה אלהים שם מלא [מ] וכלא חד:

תו אתה הראת לדעת. הכא רוא דרוין לאיכון ידעי מדין.. דהא בשעתא דסליה ברעותא דקב"ה

מראה מקומות או משלי עי בו נשא קכב. גו תרומה קסא.

שנאמר בה 6) לכו לחמו בלחמי. זהו מימין, וביין דהיינו ייין של תורה זהו משמאל [לה] בנסוך המים ויין התורה שבכתב ושבעל פה מעמוד האמצעי שכולל שניהם [לו] בבשר שהוא בשר הקודש בכמה קרבנות. שעליה ביארו חכמי המשנה בבשר היורד מן השמים עסקינן. מהו חכמי המשנה בבשר היורד מן השמים עסקינן. מהו מן השמים. זה עמוד האמצעי [לו] שעליה נאמר ובשר מן השמים. זה עמוד האמצעי [לו] שעליה נאמר ובשר מבשרי [לח] והיינו בשר הקודש שנדלקת בכמה להבים מצד מדת הגבורה באהבת בעלה. ותיקר בחביבת האהבה מצד מדת הגבורה בחביבת היחוד אשר לילה ויומם לא תכבה. אתם החברים בחייכם אל תתנו דמי לו להקב״ה. להיות הוא בלהבים אהבת היחוד של קריאת שמעי לקיים בו אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה. ע"כ ר"מ:

נ) בצר לך ומצאוך כל הרברים האלה באחרית הימים ושבת וגר. א"ר יצחק בצר לך. מכאן שתשובה

המעולה מהכל היא מרם שישרה הדין בעולם. כי לאחר ששורה הדין כהו חזק. ומי יעבירו מן העולם ויסלק לו. שהרי כיון ששורה הדין אינו נסתלק עד שגומר. ולאחר שנגמר הדין אם עושה תשובה מתקן כל העולמות. כן נשמע שכתוב ומצאוך כל הרברים האלה באחרית הימים. וכתוב ושבת עד ה' אלהיך ונו'. כי אל רחום ה' אלהיך ונו'. באחרית הימים מה ענינו כאן, אלא להכליל השכינה שהיא בגלות [לפ] ונמצאת בצרתם של ישראל ואינה עוזבתב לעולם. ולפיכך הקב׳ה אע״פ שהשרה דין בעולם עוזבתב לעולם הבא. ואין לך דבר העומד בפני תשובה : ובעולם הבא. ואין לך דבר העומד בפני תשובה :

() ארתה הראת לדעת כי ה׳ הוא האלהים וגו׳. א״ר הייא מקרא זה יש לעיין בו, אתה הראת.

מהו הראת, אלא כשיצאו ישראל ממצרים לא היו יודעים בסור אמונת הסב"ה כלום. לפי שכלם היו עוברים עבודה זרה בגלות. ושכחו כל עיקר האמונה שהיה בהם מקרם. אשר נחלו כל אותן י״ב שבטים מאביהם יעקב. וכאשר בא משה למר להם שיש אלוה עליון בעולם. כמו שנתבאר. אח"כ ראו כל אותן הנסים והגבורות שעל הים. וכל הנסים והגבורות שעשה להם במצרים. אחיכ ראו כמה גבורות במן ובמים. ונתנה להם התורה ולמרו דרכי הקב"ה ער שהגיעו לזמן הזה. אמר להם משה ער עכשו נצרכתם ללמר לכם כמו שמלמרים לילד. [מכאן ולהלאה די לכם מה שראיתם ער עתה.] וזהו אתה הראת לדעת ולמרת עד עתה לדעת להבין ולהסתכל וליכנס בסוד האמונה. ומה הוא. כי ה׳ הוא האלהים. ואפשר תאמר שזה דבר קטון לדעת. הרי כתוב וידעת היום והשבות אל לבבך כי ה' הוא האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד. כאן תולה כל סוד האמונה להבין מתוך זה סור כל הסורות נסתר כל הנסתרות. הויה אלהים זה שם מלא [מ] והכל אחר:

ועור אתה הראת לדעת. כאן יש סורי סודות לאותן חכמי רזים.. שהרי בשעה שעלה ברצונו של הקב״ת

זין הזהר

[לס] בחינת ישין היינו הלכות, בהי' שטאל היינו גבורה בשלהטת השלפול: [לו] תשארת הוא עמוד האטצעי שבולל חסד וגבורה: [לו] תשארת נקרא שמים: [לת] זה רמו על הטלכות והשכינה הקדושה בסוד הכתוב טאת ה' היתה וא"ת היא נשלאת בעינינו: [לט] היא נקראת אהרית היטים, סוף הספירות: [מ] זה כולל הרכה ענינים בעיקר האטונה, שטועל טוב וטועל רע תוא אהד ואין שני. ושהטלכות עס התשארת תוא אהד ואין שני. וגם שהתורה שכבתב עם תתורה שבע"ם הן תורה אהת. ועוד ענינים נסתרים: לשון הזהר

דקביה למברי אדם. הוה קאים קמיה בדיוקניה וקיומיה

כמה דאיהו בהאי עלמא. ואפילו כל אינון בני עלמא עד לא

ייתון בהאי עלמא כלהו קיימין בקיומייהו ובתקונייהו. כגוונא

דהיימין בהאי עלמא. בחד אולר דתמן כל נשמתין

דעלמה מתלבשן בדיוקנייהו. ובשעתה דומינין לנחתה בההי

ליה זיל אייתי לי רוח פלוני. בההיא שעתא אתיא

ההיא נשמתא מתלבשא בדיוהנא דהאי עלמא . וההוא

ממכא אחזי לה קמי מלכא קדישא קביה. אומר לה ואומר

לה דכד תיחות להאי עלמא' תשתדל באורייתא למכדע ליה ולמכדע ברוא דמהימכותא. דכל מאן דהוי בהאי עלמא

ולא אשתדל למנדע ליה מב ליה דלא יתברי. בגין כך אתחוי כשמתא קמי מלכא קדישא למנדע ליה בהאי

עלמא. ולאשתדלא ביה בקביה ברוא דמהימנותא. הה"ד אתה

הראת לדעת. אתחויאת על ידא דההוא ממנא המי הב"ה.

לדעת למנדע ולאסתכלא בהאי עלמא ברוא דמהימנותא ברוא

דאורייתא. וכל מאן דהוה בהאי עלמא ולא אשתדל באורייתא

למכדע ליה עב ליה דלא אתברי. דהא בגין דא

אייתי ליה קביה לבר כש בהאי עלמא לדעת כי היא

האלהים. דא איהו כללא דכל רוא דמהימנותא. כללא

דכל אורייתא וכללא דעילא ותתא. והכי הוא ודאי.

כללא דכל אורייתא דא איהו רוא דתורה שבכתב ותורה

דבעל פה כלא חד: כללא דרוא דמהימנותא בגין דאיהו

שם מלא. דאיהו רוא דמהימכותא. ומאן איהו . ה׳ אחד

ושמו אחד. ה׳ אחד. שמע ישראל ה׳ אלהיכו ה׳ אחד.

דא איהו יחודא חד. ושמו אחד. ברוך שם כבוד מלכותו

לעולם ועד. כא יחודא אחרא למהוי שמיה חד.

הדה .. דכד מתיהדין תרין שמהן אלין. דה ביהודה

מד ודה ביחודה מד [מה] כדין תרין שמהן הלין התעבידו

חד ואתכלילו דא בדא. והוי כלא שמא שלים ביחודא חדא.

ובכן ה׳ הוא האלהים. דהא כדין אתכליל כלא דא בדא

למהוי חד ועד דחתיחדו כל חד. דח בלחודוי ודח

בלחודוי. לא אתכלילו דא בדא למהוי כלא חד: כללא

דכל אורייתא הכי איהו ודאי. דהא אורייתא איהי תורם

שבכתב ואיהי תורה שבעל פה. תורה שבכתב דא איהי

דכתיב הוי"ה. תורה שבעל פה דא היא דכתיב אלהי"ם.

ובנין דאורייתה איהי רוא דשמא קדישא אקרי הכי [מכ]

תורה שבכתב ותורה שבעל פה דא כלל ודא פרט. כלל

אלטריך לפרט ופרט אלטריך לכלל . ואתאחדו דא בדא למהוי

דא רוא דעלמא עלאה ודא רוא דעלמא תתאה. ועל דא

כתיב אתה הראת לדעת כי ה׳ הוא האלהים. דא איהו

כללה דכלה. ודה הלמריך ב״כ למכדע בסאי עלמה --- ב

כלא חד. וע״ד כללא דאורייתא

ותתה בגין דשמה דה לעילה

ורוא דא ה׳ הוא האלהים. דא כתיב כד איכוו

קב"ה

ואמר

ביסילא

איהו כללה דעילה ושמה דה לתתה.

עלמה קרי קב"ה לחד ממנה. די מני ברשותיה כל נשמתין דומינין לנחתה לההי עלמה. לשון קודש

הקב"ה לברוא אדם. היה עומד לפניו בצורתו ומצבו

כמו שהוא בעולם הזה. ואפילו כל שאר בני העולם מרם שבאים לזה העולם עומדים כלם במצבם ובתקונם. כדמיון שעומרים בעולם הזה. באוצר אחר אשר שם כל נשמות העולם מתלבשות בצורתן. וכאשר נזמנות לרדת לעולם הזה קורא הקב״ה לממונה אחד. אשר הפקיד הקב״ה ברשותו כל הנשמות העתירות לרדת לעולם הזה. ואומר לו לך והנא לי רוח פלוני. בשעה ההיא באה תיכף אותה הנשמה מלובשת בהצורה של עולם הזה. ואותו הממונה מראה אותה לפני המלך הקרוש הקב"ה. והוא מוהירה ומוהירה שכאשר תרד לעולם הזה תעסק בתורה, לדעת אותו. ולהבין בסוד האמונה. שכל מי שבא לעולם הזה ואינו עמל לדעת אותו מומב לו שלא נברא. לפיכך תתראה הנשמה לפני המלך הקרוש לדעת אותו בעולם הזה. ולעסוק ביריעת הקב"ה בסור האמונה. זש"כ אתה הראת לדעת. הראת על ידי הממונה ההוא לפני הקב״ה. לדעת להבין ולהסתכל בעולם הזה בסוד האמונה ובסודות התורה. וכל מי שהיה בעולם הזה ולא עסק בתורה לדעת אותו מומב לו שלא נברא. שהרי בשביל זה הביאו הקב"ה להארם בעולם הזה לדעת כי ה' הוא האלהים. זה הוא הכלל של כל סוד האמונה. כלל של כל התורה וכלל שלמעלה ושלממה. וכך הוא בודאי. כלל של כל התורה זה הוא הסוד שתורה שבכתב ותורה שבעל פה הכל אחר: כלל של סור האמונה להבין שזה הוא שם מלא. וזהו סוד האמונה. ומה הוא. ה' אחר ושמו אחר. ה' אחר. שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחר. זה הוא יהוד אחד. ושמו אחד. ברוך שם כבוד מלכותו לעולם וער. זהו יחוד אחר להיות שמו אחר. וזה הוא הסוד ה' הוא האלהים, זה הכתוב מדבר כשהם ביחוד אחר .. שכאשר מתיחדים שני שמות האלה. זה ביחוד אחר וזה ביחוד אחר [הה] או שני שמות האלה נעשים אחר ונכללים זה בזה. ונעשה הכל שם שלם ביחוד אחד. ובכן ה' הוא האלהים. שהרי אז נכלל הכל זה בזה להיות אחר.ועד שנתיחדו כל אחר. זה בלבדו וזה בלבדו. אין נכללים זה בזה להיות הכל אחד: כלל של כל התורה כך הוא בודאי. שהרי התורה היא תורה שבכתב והיא תורה שבעל פה. תורה שבכתב זהו שכתוב הוי״ה. תורה שבעל פה זהו שכתוב אלהי״ם. ולפי שהתורה היא סור השם הקרוש נקראת כך [מכ] תורה שבכתב ותורה שבעל פה זה כלל וזה פרט. כלל נצרך לפרט ופרט נצרך לכלל. ומתיחדים זה בזה להיות הכל אחר. ועיכ כלל התורה הוא הכלל שלמעלה ושלמטה. לפי ששם הזה הוא למעלה ושם הזה הוא למטה. זה סור עולם העליון וזה סור עולם התחתון. ועל זה כתוכ אתה הראת לרעת כי ה' הוא האלהים. זה הוא כלל של הכל. וזהו שצריך האדם לדעת בעולם הזה---:

ריו | 6) **רתדורת** כי אהב את אבמיך ויבמר בוכעו אחריו דר | או וופואך בפניו בכחו הגדול ממלרים. איר ילחק

ה) ורתוקות כי אהב את אבתיך ויבחר בורעו אחריו ויוציאך בפניו בכחו הגדול ממצרים. אזר יצחק

מראה מכומות 6) נטלח עב

זיו הזהר

ומהן פיי מתחלת צריכין להתיתר כל אחד מהן בפרטין חיינו בספירות השייכות אליו להיות כל אחד בבחינת השלמות תראוי לחורוג. ואת"כ יכול להיות הורונות תפארת ומלכות עלמא דרבורא עם עלמא רנוקבא בשלמות תראוי: (מכ) פי' לפי שהתורה כוללת תורה שבכתב עם תורה שבע"פ שהן בתפארת ומלכות לפיכך נקראת התורה בשני שמות האלה הוי"ה ואלהי"ם:

הזקיה אמר ויוליאך בפניו. דא אברהם. דכתיב ויפל אברהם על פניו. תא חוי אברהם אמר הלבן מאם

שנה יולד ונו׳ . איל קביה חייך את תחמי כמה אכלוסין

וכמה חיילין דיפקון ממך. בשעתא דנפקו ישראל ממלרים כל אינון שבטין וכל אינון רבבן סליק קביה לאברהם והמא לון. ההיד ויוליאך בפניו. רבי אבא

אמר כלהו אנהתא אזדמנו תמן בכל ההוא פורקנא. הה"ד

ויוליאך בפניו. מהו בפניו. אלין הבהתא. רבי אלעור אמר

ויוליאך בפניו. דא יעקב. בכחו. דא ילחק. הגדול. דא

אברהם. איר שמעון וכן בגיניהון דאבהתא אודמן פורקנא

תדיר לישראל. דכתיב א) וזכרתי את בריתי יעקוב ואף

את בריתי ילחק ואף את בריתי אברהם אזכר והארץ

אוכר. אבהתא תינה. מהו והארך אוכר. אלא לאכללא

ואינון מתערין פורקנא תדיר לישראל:

כ) וידעת היום והשבת אל לבבד כי ה׳ הוא האלהים

וידעת היום כי ה׳ הוא האלהים והשבות אל לבבך.

ותו והשבות אל לבך מבעי ליה. אלא אמר משה אי את בעי למיקם על דא ולמנדע כי ה׳ הוא האלהים.

טוב וילר רע. דאתכליל דא בדא ואיהו חד. כדין תשכח כי

ה׳ הוא האלהים. דהא אתכליל דא בדא ואיהו חד. וע״ד

והשבות אל לבבך למנדע מלה לאכללא לון כחדא ילר

רע בילר סוב . שמאלא בימינא . כדין תדע כי ה׳ הוא

האלהים. ג) רבי אלעזר הוה יתיב קמיה דרבי שמעון אבוי.

אמר ליה הא תנינן אלהי"ם בכל אתר דינא הוא. הוי"ה

רחמים. ואית אתר דהוייה אקרי אלהים. כגון אדני אלהים אתה החלות להראות את עבדך. אמאי אקרי

א"ל הא הכי כתיב בקרא. וידעת היום והשבות אל

לבבך כי הי הוא האלהים. וכתיב ד) הי הוא האלהים.

איל מלה דא ידענא דבאתר דאית דינא אית רחמי.

ולומנה בהתר דהית רחמי הית דינה. ה"ל תה חזי

דהכי הוא. הוי"ה בכל אתר רחמי. ובשעתא דמהפכי

חייביא רחמי לדינא כדין כתיב הוי"ה וקרינן ליה אלהי"ם.

הבל תה חוי רוה דמלה. ג׳ דרגין דדיכה היכון [מד]

ומתקשרי בחד ולה מתפרשי דה מן דה. תה חזי כל היכון

דכלא כליל ביה. והאי נהרא אתקרי אמא לגנתא ואיהי לעילא

מנכתה. בגין דעדן משתתף בהדה ולה פריש מינה.

לכל עיבר. ופתחין בה פתיחין [מו] וע"ד רחמי מינה

משתכחין ורחמי פתיחין בה ובגין דקריכן לה אמא

כפקין

ודרגה

כפיעו וכל אינון בוליכין.

בלחודוי, אע״ג דכלא

מההוא נהרא דנגיד ונפיק [מה]

כלהו כהירין ומתלהטין

מינה

והא אתוון דרחמי איכון

והשבות אל לבבך . וכדין תנדע ליה .

מלכא דאיהו לתיכא באבהתא [מג]

ונו׳. איר אלעזר האי קרא הכי מיבעי ליה.

לבבך .ילר

בכל אתר

סל

וחתשקיין

ברחמי

ילחק מהו בפניו. דא יעקב

717

עמסוו

אלהים .

דרגל

ומתשקיין ומתברכהן

ובנ״כ כל מבועין

101

נוקבא .

בלחודהה .

דאעיל לכלהו תחן. רבי

יצחק מהו בפניו. זה יעקב שהכנים לכלם שמה. רבי חזקיה אמר ויוציאך בפניו. זה אברהם. שכתוב ויפל אברהם על פניו. בוא וראה אברהם אמר הלבן מאה שנה יולר ונו׳. א״ל הקב״ה חייך אתה תראה כמה מחנות וכמה חילות שיצאו ממך. בשעה שיצאו ישראל ממצרים כל אותן השבטים וכל אותן הרבבות העלה הקב"ה לאברהם וראה אותם. זשיכ ויוציאך בפניו. רבי אכא אמר כל האבות נזרמנו שמה בעת הגאולה ההיא. זש"כ ויוציאך בפניו. מהו בפניו. אלו האבות. רבי אלעזר אמר ויוציאך בפניו. זה יעקב. בכחו, זה יצחק. הגריל, זה אכרהם. א"ר שמעון וכן בזכות האבות תודמן גאולה תמיד לישראל. שכתוב ה) וזכרתי את בריתי יעקוב ואף את בריתי יצחק ואף את בריתי אברהם אזכר והארץ אזכר. האבות מובן. מהו והארץ אזכר. אלא להכליל עמהם רור המלך שהוא עם האבות הם המרכבה [מג]

והם מעוררים תמיד גאולה לישראל: נ) וידער היום והשכת אל לבבך כי ה׳ הוא האלהים וגו׳. א״ר אלעזר מקרא זה כך צריך להיות. וידעת היום כי ה׳ הוא האלהים והשבות אל לבבד. ועוד והשבות אל לבך צריך לומר. אלא אמר משה אם אתה רוצה לעמד על זה ולדעת כי ה׳ הוא האלהים. והשכות אל לכבך. ואז תבין שכך הוא. לבבך. זה יצר טוב ויצר רע. שנכלל זה בזה והוא אחר. אז תשיג כי ה׳ הוא האלהים. שהרי נכלל זה בזה והוא אחר. וע"כ והשבות אל לכבך להבין הרבר להכליל אותם יחד יצר הרע ביצר הטוב. שמאל בימין. אז תדע כי ה' הוא האלהים. ג) רבי אלעזר היה יושב לפני רבי שמעון אביו. אמר לו הרי למרנו אלהי"ם בכל מקום דין הוא. הוי"ה רחמים. ויש מקום שהוי׳ה נקרא אלהים. כגון ארני אלהים אתה החלות להראות את עברך. למה נקרא אלהים. והרי האותיות הן של שם הרחמים בכל מקום. איל הלא כך כתוב במקרא. וידעת היום והשכות אל לבבך כי ה' הוא האלהים. וכתוב ז) ה' הוא האלהים. א"ל דבר זה ידעתי שבכל מקום שיש דין יש גם רחמים. ולפעמים במקום שיש רחמים יש גם דין. א"ל בוא וראה שכך הוא. הוי״ה בכל מקום הוא רחמים. ובשעה שמהפכים הרשעים רחמים לדין אז כתוב הוי״ה ונקרא אלהי״ם. אבל בוא וראה סוד הדבר. ג׳ מדרגות של דין הן [מז] וכל מררגה ומהרגה היא בלבדה. אע״פ שכלו אחת ומתקשרות יחד ואינן נפרדות זו מזו. בוא וראה כל אותן הנטיעות וכל אותן המאורות. כלן מאירות ולוהטות ויונקות ומתברכות מהנהר ההוא הנמשך והיוצא [מה] שהכל נכלל בו. וזה הנהר נקרא מם להגן. והיא למעלה מהגן. לפי שהערן משתתף עמה ואינו נפרש ממנה. ולפיכך כל המעינות יוצאים ונמשכים ממנה ויונקים ממנה בכל צר. ופתחים בה פתוחים [מו] וע"כ רחמים ממנה נמצאים ורחמים פתוחים בה. ולפי שנקראת אם בחינת נקבה. וגבורה ודין ממנה יוצא. נקראת רחמים בפני עצמה. אכל מצרה רינים נתעוררים. ולפיכך הכתוב הוא ברחמים

מראה מקומות ה) ויקרה כיו ג) והרה כו: ג) החרי סה. ד) מלכים ה׳ יית

וכבדין

וגבורה ודינא מינה נפיק. אתקרי רחמי

הא מסמרהא דינין מתערין. ובג״כ כתיב

זין הזהר

ומנן כך אמרו הו"ל האבות הן הם המרכבה. שהם ר' רגלי הכמא כי שורשם בחסר גבורת תפארת ומלכות: (מז) היינו כינה גבורת ומלבות: (מה) זו בינה. שהכל נכלל בזה הנהר היינו התכמה שנסרא ערן, והן תמיד בהזרוגות ונקראין תרין ריעין דלא מתפרשין: ומון המשים שערי בינה:

לשון קורש

20

ברחמים והנקוד הוא ברין. האותיות של רחמים הוי״ה. והנקוד בדין בנקודות של אלהי"ם. והקרי הוא אלהי"ם. כיון שנמשך דין מצדה. הרי מדרגה אחת: מדרגה השניה מצר אותה מררגה הראשונה יוצאת ונתעוררת. מדרגה שניה הזו נקראת גבורה. וזו נקראת אלהים באותן האותיות ממש. והתחלה אחת מן פני הקמנות היא [מו] וכי היא מחוברת. ולפי שמהוברת בזה כתוב ה' הוא האלהים. והשבות אל לכבך כי ה' הוא האלחים. והוא אחד. זו היא מדרנה השניה: מדרנה השלישית היא צר"ק כתר האחרון [מז] זו היא כית דינו של המלך ושמה אדניי. כך הקרי וכך הכתוב. ומדת המלכות בשם הוה נקראת. וזה השם רק במקום הזה נשתלם (מט) אלו הן שלש מדרגות הנקראות בשמות של דין. והכל מתקשר

התורה אשר שם משה לפגי בני ישראל. רבי (6 יוסי פתח כ) זאת חקת התורה אשר צוה ה׳ **לאמר. בוא וראה דברי התורה קדושים הם עליונים ה**ם מתוקים הם. כמו שכתוב הנחמדים מזהב ומפו רב ומתוקים מרבש וגו׳. מי שעוסק בתורה כאילו עומד כל יום על הר סיני ומקבל התורה. זשיכ ג) היום הזה נהיית לעם. תה ביארו החברים. כתוב כאן וזאת התורה. וכתוב זאת חקת התורה. מה בין זה לזה. אלא מוד. עליון הוא וכך למרנו. וזאת התורה להראות הכל כיחוד אחד. ולהכליל מרת המלכות כהקב״ה להמצא הכל אחד. לפיכד כתוב וזא"ת התורה. למה תוספת וא"ו. אלא זהו שאמרו להראות שהכל אחר בלי פרוד. וזאת. כלל ופרמ כאחר [נ] בחינת זכר ובחי׳ נקבה [ה. ולפיכך וזאת התורה ודאי. אכל זא"ת כלי תוספת ואיו היינו ד בלבדה, חקת התורה ודאי ולא התורה. דיגי התורה גזרות התורה. ד) רכי שמעון אמר וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל. לפני בגי ישראל שם אכל לשאר עמים לא שם. לפיכך דבר אל בגי ישראל. ואל בני ישראל תאמר, וכן כל המקראות. יניחן אבות העולם הם הלל ושמאי שכך אמרו לאונקלום. ולא רצו להודיע לו דברי התורה עד שנימול. שכל מי שלא נימול אם נותנים לו אפילו אות קמנה מהתורה כאילו מחריכ העולם ומשקר בשם הקב׳ה. שהכל בזה תולה וזה בזח מתקשר. שכתוב ה) אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי. וכוא וראה ראשית דברי תורה שנותנים לילד הוא אליף בִי״ת, זה דכר שאין ביכולת בני העולם להשיג בחכמה. ולהעלותו במחשבה. וכל שכן לדכר בפה. ואפילו מלאכים העליונים ועליוני העליונים אין יכולים להשינ. לפי שהן נסתרות השם הקדוש. ואלף וארבע מאה

אחד באחד בלי פרוד כמו שנתכאר:

מסשכת מנינא

ואתחנן

לשון הזהר

. הייכה . 0"10 זרחמי ממוון וכקוד ברחמי אלהיים. ראלהי״ם. וחתקרי כהודח D273 וכקיד מל: לכנת טא דרגא מסשרהה. דיכא ראתנגיד כפיק וממור . קדמאש דהאי סאי דרגא תנינא אקרי גבורם . והאי אקרי אלהים באלין ושירותה חדה מועיר הנפין היה [מז] לתוון . Ern ובים אתאחדת. ובנין דאתאחדת בהאי כתיב ה׳ הוא האלהים, והשבות אל לבבך כי ה׳ סוא האלהים. וקום דא הוא דרגא תליכא: דרגא תליתאה לד"ק . 70 כתרא בתראה [מח] האי איהי בי דינא דמלכא ושמהא ארנ"י. הכי כתיב והכי אקרי. וכנסת ישראל בהאי שיוא אתקרי. והאי שמא באתר דא אשתלים [מע] אלין איכון וכלה מתקשר . דדיכא דרגין דחקרון בשמיהון מד בחד בנה פרודה כמס דהוקימנה:

ה) רוארת התורה אשר עם משה לפני בני ישראל. רבי יוסי פתח ג) וחת הקת התורה משר לוה ה׳ לאמר. תא מזי מלין דאורייתא קדישין איכון עלאין איכון מתיקין אינון. כמה דכתיב הנחמדים מוהב ומפו לב ומתוהים מדבש ונו׳. מאן ראשמדל באורייתא כאילו קאים כל יומה על עורה דסיני והביל אורייתה. הה"ד ג) היום הוה כהיית לעם, והה אוקמוה מבריה, כתיב הכה ווחת התורה. וכתיב זאת חקת התורה. מאי בין האי להאי. אלא רוא עלאה הוא והכי אוליפנא. וואת התורה לאחואה כלא ביחודא חד. ולאכללא כנסת ישראל בקב״ה לאשתכחא כלא חד. בניני כך וואית התורה. אמאי תוספת ואיו. אלא הא אתמר לאחואה דכלא חד בלא פרודא. וואת. כלל ופרט DÓN וכנין כך דכר וכוהבא כסדלו [ג] תוספת וח"ו 653 הבל והיית Π. התורה וראי. בלחודהא. חקת התורה ודאי ולא התורה. דינא דאורייתא נורה דאורייתא. ד) רבי שמעון אמר וואמי התורה אשר שם משה לפני בני ישראל. לשני בני ישראל שם אבל לשאר עמין לא שם. בגיכ דבר אל בני ישראל. יאל בני ישראל תאמר. וכן כלהו. יניחו אבהן דעלמא אינון הלל ושמאי דהכי אמרו לאונקלום. ולא אודעו ליה מלה דחורייתה עד דחתגור. דכל מהן דלה התגור ויהבין ליה הפילו את ועירא דהורייתה כאילו חריב עלמא ומשקר בשמה דקב"ה . דכלה בהאי תליה ודה בדה התקשר. דכתיב ה) אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי, ותא מזי מלה קדמאה דאורייתא דיהבין ליניקי אליף ביית. דא מלה דלא יכלין בני עלמא לאדבקא בסוכלתנו. ולסלקה ליה ברעותה. וכל שכן למללה בפומהיו. 65 יכליז דעלאי עלאי ועלאי מלאכי ואפילו לאדבקא. בגין דאינון סתימין דשמא קדישא. ואלף וארבע 565

מראה מקומות א) חקת קעט: נ) נמדכר ייש ג) דנרים כ"ו ד) אחרי ענ ט) ירמיי לינ

זיו הזהר

(מ) ועיר אנפין היינו עלמא דרבורא מפירת תפארת הכולל שש מפירות מן המד עד מלבות. ונקרא פני קמנות כי הזדונות תפארת עם מלכות עלמא דנוקכא היא במררנה של קמנות לעומת הורונות הכמה ובינה שהיא במדרנה של גרלות כדמיון כרא וברתא לעומת אכא ואמא. וכיון שסדר עמידתן של תו' ספירות הוא מימין חסד נצה. ומשמאל גבורה חוד. וקו האמצעי נמוך מחסד ונכורה תוא תמארת יסור נמצא שהועיר אנפין יש לו ב' התהלות. הסר בימין וגבורה כשמאל. והו שאומר שהנבורה היא התהלה אהת בועיר אנפין. ושהיא מתוברת כו בעין זרוע שבאלית בנוף. וביון שהתפארת שרשו חשם הויית והנבורה שריבה חשם אלחים לכך כתוב ה' הוא האלהים. החינו שחרתבים נהרין מסקור אחד מוצאן: (מה) זה המלכות: (מט) פיי שאיז ושנותי אחרת נקראת בחשם ארני אלא המלבות והשכינה הקוש שחרתבים והרין מסקור אחד מוצאן: (מה) זה המלכות: (מט) פיי שאיז ספירת אחרת נקראת בחשם ארני אלא המלבות והשכינה שהיא דין, והתפארת נקרא כלל והמלכות פרט, ונם נקראת ואית, לכך מובן שתיכת וואית רטו על חורונות תפארת עם טלכות, קביה עם שבינתיה, והפכוון תוא שכל עיקר נתינת התורה לישראל היא לפעבור שעיי העסק בתורה ימי' נעשה יהור הנרמו בתיבת וואית וחוא לשם יחור קכיה ושכינתיה!

לשון הזהר

1032

עלאי

מליין

שמהן

דעלמין

דקיימו בהו

וכהרין עמיקין ועשר אמירן.

לשערא חדא דפשיטותא דאליף [נכ] וקיומא דעלמין כלהו

מהאי הולא תתאה דתחות אל"ף. מכאו ולהלאם שארי לאתפשטא אל"ף בבי"ת. ולית חושבן לחכמתא דהכא

אתגליף. בגין כך אורייתה קיומה דכלה ומהימנותה דכלה. לקשרה

קשרה דמהימנותה דה בדה כדקהוי. ומהן דהתגור התקשר

בההוה קשרה דמהימנותה. ומהן דלה התגור ולה התקשר

ביה עליה כתיב וכל אר לא יאכל קודש. וכל ערל לא

יאכל בו, דהא אתער רוח מסאצא דמספריה ואתי לאתערצא

בקרושה. בריך רחמנה דפריש לישראל בנוי מנייהו

כתיב ה) וחנכי נסעתיך שורק כלה זרע חמת. ובנ״כ

כ) תתן אמת ליעקב. ולא לאחרא. תורת אמת לורע אמת:

זיקרא משה אל כל ישראל ויאמר אליהם שמע ישראל

ד) והנית בו יומס ולילה. תה חוי כמה הוה חילה תקיפה

דאורייתא. וכמה היא עלאה על כלא. דכל מאן דאשתדל

ממרעין בישין דעלמה. בגין דחיהו אחיד בהילכה דחיי

ויליף מניה בכל יומא. דהא אורייתא תוליף לב"כ למיול

בארח קשום. תוליף ליה עישא היך יתוב קמי מאריה לבפלא

בורה בישא . ואפילו אתנור עליה דלא יתבשל ההיא גורה.

מיד אתבעל ואסמלק מניה ולא שריא עליה בהאי

טלמא. ובנין כך בעי ליה לבר נם לאשתרלא באורייתא ימיוא

וניליא ולח יתעדי מינה. כמדיכ והגית בו יומם ולילה. ואי

אתעדי מינה דאורייתא או אתפרש מינה כאילו אתפרש מאילנא

ובלל ידי כסיתיך וגו׳. תניכן כל ב״כ ראשתדל במלי

דאורייתא ושפוותיה מרחשן אורייתא קב״ה חפי עליה. ושכינתא

פורסא עליה נדפהא. ההיד ואשים דברי בפיך ובלל ידי

כסיתיך, ולא עוד אלא דהוא מקיים עלמא. וקב"ה חדי

עמים כאילו ההוא יומא נסע שמיא וארעא. הה"ד ז) לנסוע

שמים וליסוד ארץ ולאמר לליון עמי אתה. מכאן אוליפנא

דישראל אקרון בשמא דליון. דכתיב ולאמר לליון עמי אתם. וחמינא דכנסת ישראל אקרי בשמא דליון. דכתיב

ח) ליון בחשפט תפדה ושביה בלדקה. מ) תו פתח

ואמר מה רב מובך אשר לפנת ליראיך פעלת לחוסים בך נגד בני אדם, תא חוי קב"ה ברא לב"נ בעלמא

ואתקין ליה למהוי שלים בפולהניה ולהתתקנה אורחוי. בגין דיוכי

ה) פתח רבי אלעזר ואמר ו) ואשים דברי בפיך

באורייתא לא דחיל מעילאי ומתתאי.

רשימין ברשימה קדישה.

את החקים ואת המשפטים וגו׳ ולמדתם אותם

לעשותם. ג) פתח רבי שמעון ואמר כתיב

6173

רבכן

ושבעין ותרין

ותתאין

וממש

[6:]

רשימין .

דמלאין

דלסון .

וארעא וכורסיא יקירא דמלכא.

200

272 rds

בהתווי

וסמכין

סתימין

ומוסמל

ושמרמס

: ייסד

ואתתנן

פליין בקולא קדישין גליפין

דחכמתה ושבילין

651

ותתתי שמית

מספרא חדא

כלהו נפקין

עלייהו

רמיל

מאה וחמש רבבות עולמות כלם תולים בקוצו העליון של אל"ף [נה] ושבעים ושנים שמות הקרושים החקוקים באותיות נרשמות. שמתקייסים בהם עליונים ותחתונים שמים וארץ וכסא כבור של הקולך. הם תלוים מצד אחד לצר השני בקו הפשום של האליף [גכ] וקיום כל העולמות ותמיכת העליונים ותחתונים במוד החכמה. ושבילים נסתרים ונהרות עמוקים ועשרת הדברות. כלם יוצאים מה קוץ התחתון שתחת האליף. מכאן ולהלאה מתחלת האל"ף להתפשט בבי"ת. ואין מספר להחכמה הנחקקת כאן. לפיכך התורה היא קיום של הכל והאמונה של הכל. לקשר קשר האמונה זה בזו כראוי. ומי שנימול הוא נתקשר בקשר ההוא של האמונה. ומי שלא נימול ולא נתקשר בו עליו כתוב וכל זר לא יאכל קודש. וכל ערל לא יאכל בו. שהרי נתעורר רוח מומאה שמצרו ויבא להתערב בהקרושה. ברוך הרחמן שהבריל לישראל בניו מהם ומהזוהם שלהם. להיות גרשמים ברושם הקרוש. עליהם כתוב ה) ואגכי נמעתיך שורק כלה זרע אמת. ולפיכך נ) תתן אמת ליעקב. ולא לאחר. תורת אמת לזרע אמת:

ויקרא משה אל כל ישראל ויאמר אליהם שמע ישראל את ההקים ואת המשפמים ונו'. ולמרתם אותם שמרתם לעשותם. ג) פתח רבי שמעון ואמר כתוב דשמרתם לעשותם. ג) פתח רבי שמעון ואמר כתוב ד והנית בו יומם ולילה. בוא וראה כמה הוא גרול כח התורה. וכמה היא עליונים ומתתתונים. ואינו מתירא בהירה אינו מפחר מעליונים ומתתתונים. ואינו מתירא מהליים רעים שבעולם. לפי שהוא נאחו בעץ החיים ולומד ממנו בכל יום. שהרי התורה מלמרת לאדם לכת ולומד ממנו בכל יום. שהרי התורה מלמרת לאדם לכת ולומד ממנו בכל יום. שהרי התורה מלמרת לאדם לכת נזרה רעה. ואפילו נגזר עליו שלא תבטל אותה הגזרה. מיר מתבטלה ומסתלקת ממנו ולא תשרה עליו בעולם הזה. ולפיכך נצרך לי "אדם לעסוק בתורה יומם ולילה. ואל יסיר מסנה. כמש"כ והגית בו יומם ולילה. ואם יסור מן התורה או יפרש מסנה כאילו פורש מעץ החיים:

ה) פתח רבי אלעזר ואמר ו) ואישים דברי בפיך ובצל ידי כסיתיך וגו׳. למרנו כל אדם העוסק ברברי תורה ושפתותיו רובבות תורה הקב״ה חופף עליו. והשכינה תפרס עליו כנפיה. זש״כ ואשים רברי בפיך ובצל ידי כסיתיך. ולא עור אלא שהוא מקיים העולם. והקב״ה שמח עמו כאילו באותו היום נפע שמים וארק. זש״כ י) לנפוע שמים וליסור ארץ ולאמר לציון עמי אתה. מכאן למדנו שמים וליסור ארץ ולאמר לציון עמי אתה. מכאן למדנו שישראל נקראים בשם ציון. שכתוב ולאמר לציון עמי אתה. ועור אני רואה שהשכינה נקראת בשם ציון. שכתוב ח) ציון במשפט תפרה ושביה בצרקה. ט) עור פתח ואמר מה רב מובך אשר צפנת ליראיך פעלת לחוסים בך נגר בני אדם. בוא וראה הקב״ה ברא לאדם בעולם והתקינו להיות שלם כעבורתו ושיתקן ררכיו. כדי שיוכת לאור

לנהורא

מראה מקומות א) ירמיי כי נ) מיכה ז' נ) בראשית יא. ד) יהושע א' ה) לו לה. ו) ישעיי ניא ו) שם א) שם א' ע) בראשית מו

זיו הזהר

[63] צורת א היא קוץ למעלה וקוץ למשה שהן כתמונת שתי יודי"ן. וקו משופע כעין (באמצע, גומאריא שלה כיו כמספר השם הוי"ת ביה: (כג) זה קו האמצעי שבין שתי היודי"ן: מזה יש להבין כת הקדושה היוצא מהכל מיהם של התינוקות בלימודם שמות האליק ביית, ועתה מהקנים. כלומר מסכנים, מחדש באו שרא הזוריר כלל עם התלמודים שמות האליף כי"ת. אלא כמו שלומדים כבתי שער של לשונות אהריה. והם בושים להקרא בשם מלמה: בשה יהוריה והיוצה אוריתם. על שם מרכנים, וגם לכעבור כי מר של לשונות אהריה. יהם בושים להקרא בשם מלמה: ביה אוריתם ומיו אוריתם.

לשון קודש

לאור העליון שננוו הקב"ה לצריקים. כמש"כ 6) עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחכה לו. ובמה יוכה הארם לאור ההוא. בתורה, שכל מי שעוסק בתורה בכל יום יוכה להיות לו חלק בעולם הבא. ותחשב לו כאילו בונה עולמות. שהרי בתורה נבנה העולם ונתיסר. זש"כ כ) ה' בחכמה יסר ארץ כוגן שמים בתבונה. וכתוב ג) ואהיה אצלו אמון ואהיה שעשועים יום יום. וכל מי שעוסק בה מחוק העולם ומקיים לו. ובוא וראה ברוח עשה הקביה את העולם וברוח מתקיים. רוח של אותן העמלים בתורה. וכל שכן רוח הבל התינוקות של בית רבן. מה רב מובך. זהו המוב הנגנן ליראיך. לאותן יראי חמא. פעלת לחוסים כך. מהו פעלת. זה מעשה בראשית, רבי אבא אמר זה גן ערן. שהרי באומנות נפלא עשה הקב"ה גן ערן שלממה כרמיון שלמעלה שיתחוקו בו הצריקים. זשיכ פעלת לחוסים בך נגר בני אדם. שהרי נגר בני ארם הוא. וגן ערן האחר נגר עליונים קרושים הוא. א׳ר שמעון אפילו גן ערן שלמעלה נגר בני ארם הוא. שיתאספו בו הצריקים העושים רצון רבונם:

ד) עוד פתח רבי אלעזר ואמר. כתוב גל עיני ואכימה נפלאות מתורתך. כמה הם האנשים שומים שאין יודעים ואין מבינים לעסוק בתורה. לפי שהתורה כל חיים וכל חירות וכל מוב בעולם הזה ובעולם הבא. חיים הם בעולם הזה שיזכו לימים שלמים בעולם הזה, כמש"כ את מספר ימיך אמלא. ולימים ארוכים בעולם הבא. לפי שהם חיים שלמים. הם חיים של שמחה. חיים בלא עצבות. חיים שהם חיים. חירות בעולם הזה. חִירות של הכל. שכל מי שעמלו בתורה אין יכולים לשלום עליו כל העמים שבעולם. ואם תשאל הרי אותו רור השמר. גזרה היא מלמעלה כגון רבי עקיבא וחבריו. ורך עלה במחשבה. חירות ממלאך המות שאינו יכול לשלום עליו. וכך הוא בוראי. שאם ארם הראשון היה מתרבק בעץ החיים שהוא התורה לא היה נורם מיתה דו ולכל העולם. ולפיכך כאשר נתן הקביה את התורה דישראל מה כתוב בה. חרות על הלוחות. וזה נתכאר. ואלמלא ישראל לא המאו ועזבו לעץ החיים לא היו גורמים מיתה לעולם כמקרם. והקביה אמר ה) אני אמרתי אלהים אתם ובני עליון כלכם. כיון שקלקלתם עצמכם. אכן כאדם תמותון ונו׳. ועיכ כל מי שעמלו בתורה אין יכול לשלום עליו אותו נחש הרע המחשיך את העולם. ו) וכל מי שעוסק בתורה לשמה אין מיתתו על ירי מלאך המות. לפי שנתחוק בעץ החיים ולא נרפה ממנו. ולפיכך הצריקים לא נממא הנוף שלהם במיתתם. שאין שורה עליהם רוח מומאה. א"ר ייסא אם כן משה למה מת כיון שלא המא, איל וראי מת אבל לא שלט בו אמרנו. שלא מת על ידו ולא נממא בו. ולא מת בוראי כשאר אנשים. אלא שנרבק בהשכינה והלך לחיי עולם. חה חי נקרא. כמו שביארנו שכתוב ז) ובניהו בן יהוידע בן איש חי ונו׳. וע׳כ כל מי שעמלו בתורה חירות יש לו מהכל. בעולם הזה מן השעבור של שאר העמים עכו"ם. חירות בעולם הבא. לפי שלא יתבעו ממנו דיו בעולם ההוא כלל, בוא וראה שיש בתורה כמה סודות עליונים נסתרים. לפיכך כתוב ח) יקרה היא מפנינים ונו׳. כמה אוצרות נעלמים יש בה. ולכד כאשר הסתכל רור ברוח

לנהורא עלאה דגניו קביה ללדיקיא. כד"א א) עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחכה לו. ובמאי יוכה בינ לההות נהורת. בתורייתה. דכל מחן דמשתדל בתורייתה בכל יומה יוכה למהוי ליה חולקה בשלמה דחתי. ויפחשב ליה כאילו באני עלמין. דהה בהורייתה התבני עלמה והשתכלל. ההיד כ) הי בחכמה יסד ארץ כונן שמים בחבונה . וכתיב נ) ואסים אללו אמון ואהיה שעשועים יום יום. וכל דמשתדל בה שכליל עלמא וקיים ליה. ותא מזי ברוחא עביד קביה עלמה וברוחה מתקיימה . רוחה דחיכון דלעהן בהורייתה . דרביי דבי רב. מה רב וכל שכן רוהא דהבל סובך. דה סובה דהתגניו לירחיך. להיכון דהלי הסחה. פעלת לחוסים בך. מהו פעלת. דה עובדה דברהשית. רבי הבה אמר דא גן עדן, דהא באומניתא עביד ליה קביה . 6rigin לאתתקפא ביה כגונה דלעילה בהרעה הה"ר פעלת לחוסים בך ננד בני אדם. דהא כנד בני קרישין הוא. כנד עלאין וממכמ . ກິເວ 07ń אמר רבי שמעון אפילו גן עדן דלעילא נגד בני אדם הוא. לאתכנשא ביה לדיקיא דעבדי רעותא דמאריהון:

ד) תו פתח רבי אלעור ואמר. כתיב גל עיני ואבימה נפלאות מתורתך. כמה אינון בני נשא מפשין דלא ידעין ולה מסתכלין להשתדלה בהורייתה. בניו דהורייתה כל ובעלמא -17 וכל הירו וכל מוב בעלמה סיין חיין וכל חירו וכל ביות ביו בהאי דאתי. חיין איכון בעלמא דין דיוכון ליומין שלמין בהאי עלמה. כד"ה הת מספר ימיך המלה. וליומין בעלמה דהתי. בגין דהיכון חיין שלימין. היכון חיין דחידו. חיין בלא עליבו. חיין דאיכון חיין. חירו בעלמא דין. חירו דכלא. דכל מאן דאשתדל באורייתא לא יכלין לשלמאה עלוי כל עמין דעלמא. ואי תימא איכון בני שמד. נזרהי היא מלעילא כגון רבי עקיבא וחברוי וכך סליק במחשבה . חירו דמלאך המות דלא יכיל לשלמאה עלוי. והכי הוא ודאי. דאי אדם הדמאה הוה אתדבק באילנא דחיי דאיהו אורייתא לא גרים מותא ליה ולכל עלמא. ובג"כ כד יהב קב"ה אורייתא לישראל מאי כתיב בה. חרות על הלוחות זהא אוקמוה. ואלמלא אינון לא המאו ושבקו אילנא דחיי לא גרמו מותה לעלמין כמלקדמין. וקב"ה המר ה) הני המרתי אלהים אתם ובני עליון כלכם. חבלתון גרמיכון. חכן כחדם תמותון וגו׳. וע"ד כל מחן דחשתדל בחורייתה לח יכיל לשלמאה עלוי ההוא חויא בישא דאחשיך עלמא. ו) וכל מאן דאשתדל באורייתא לשמה לאו מיתתיה על ידא מלאכא דמותא. בגין דאתתקיף באילנא דחיי ולא ארסי מניה. ובניכ לדיקיא לא מסתאבן גופא דלהון במיתתהון. דלא שרא עלייהו רוח מסאבא. איר ייסא אי הכי משה אמאי מית כיון דלה הב. היל ודהי מית הבל לה שלמה ביה קאמרינן. דלא מית על ידוי ולא אסתאב ביה. ולא מית ודאי כשאר בני כשא. אלא אתדבק בשכינתא ואויל לחיי עלמא. והאי חי אקרי. כמה דאוקימנא דכתיב ז) ובניהו בן יהוידע כן איש חי וגו׳. וע׳ד כל מאן דאשתדל באורייתא חירו אית עמין דשאר משעבודה בעלמה דין . הכלא ახ עכוים. חירו בעלמא דאתי. בגין דלא יתבעון מניה דינא בההוא עלמא כלל. תא חזי באורייתא כמה רזין עלאין סתימין אית בה. בג"כ כתיב ה) יקרה היא מסנינים ונו׳. כמה גניוין סמירין אית בה וע"ד כד אסתכל דוד ברוהה

28

פראה נוקופות אי ישמי פיד נו משלי ג׳ גו שם ח׳ דו חיי קלא : הו תנים פיכ וו וישלח קסח. זו שמואל כ׳ כיב חו משלי ג׳

29 1

ברוח החכמה. והבין כמה נפלאות היוצאים מן **התורת** פתח ואמר 6) גל עיני ואבימה נפלאות מתורתך:

כ) פתח רבי חייא ואמר. מי ימלל גבורות ה' ישמיע כל תהלתו. בוא וראה כאשר בקש הקב"ה ועלה ברצון לפניו לברוא העולם. היה מסתכל בתודה וברא אותו. ובכל מעשה ומעשה שברא הקב"ה בעולם היה מסתכל בתורה וברא אותו. זש״כ נ) ואהיה אצלו אסון ואהיה שעשועים יום יום. אל תקרי אמון אלא אומן. ל) התורה מכרות ואהיה אצלו אמון. בי ברא הקב"ה את העולם. כי קודם בריאת העולם קדמה התורה שתי אלפים שנה לעולם. וכאשר בקש הקב"ה לברוא העולם היה מסתכל בתורה בכל דבור ודבור. ועשה כנגדה אומנות העולם. לפי שכל הרברים והמעשים של כל העולמות בתורה הם, וע״כ הקב״ה היה מסתכל בה וברא העולם, לא שהתורה כראה העולם. אלא הקב"ה בהסתכלותו בתורה ברא העולם. נמצא שהקב"ה הוא האומן. והתורה לנגרו ואצלו אומן. זש"כ ואהיה אצלו אמון. ואהיה אמון לא כתוב אלא אצלו. הואיל שהקב"ת נסתכל בה היתה אצלו אומן. ואם תשאל מי יכול להיות אומן אצלו. אלא שהסתכלות של הקב"ה היא האומן באופן זה. כתוב בתורה בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ, נסתכל בענין זה וברא שמים וארץ. כתוב בתורה ויאמר אלהים יהי אור. נסתכל בענין וה וברא את האור. וכן בכל דבר ודבר שכתוב בתודה נסתכל כה הקב"ה ועשה דבר ההוא. וע"כ כתוב ואהיה אצלו אמון. באופן זה כל העולם נברא. כיון שנברא העולם כל דבר ודבר לא היה מתקיים ער שעלה ברצונו לברוא ארם שיהיה עוסק בתורה. ובעבורה נתקיים העולם. עכשיו כל מי שמעיין בה בהתורה ועמלו בה. כביכול הוא מקיים כל העולם. הקב״ה נסתכל בהתורה וברא העולם. בן אדם המעיין בהתורה הוא מקיים את העולם. נמצא שהמעשה והקיום של כל העולם היא התורה. לפיכך זכאי הוא הארם העוסק בתורה. שהרי הוא מקיים את העולם. ה) וכאשר בקש הקב"ה לברוא האדם אמרה התורה לפניו. אם יהיה נברא האדם ואח"כ יחמא ואתה תרין אותו. למה יהיו מעשי ירך לחנם. שהרי לא יוכל לסבול דינך, אמר לה הקכ"ה הלא הכינותי תשובה קורם שבראתי העולם, וכך אמר הקב"ה להעולם כשעה שעשה לו וברא את האדם. עולם עולם. אתה ותהלוכותיך אין מתקיימים אלא על התורה, ולפיכך בראתי בך את הארם כדי שיעסק בה, ואם לא הריני מחזירך להיות תהו וכהו, והכל בשביל הארם מתקיים. זש"כ ו) אנכי עשיתי ארץ ואדם עליה בראתי. והתורה עומדת ומכרזת לפני האנשים למען יעסקו ויעמלו בה. ואין מי שימה אזגו. בוא וראה כל מי שעמל בתורה הוא מקיים העולם. ומקיים כל מעשה ומעשה על תקונו כראוי. ואין לך כל אבר ואבר שנמצא כו באדם שלא תהיה כנגרו בריה בעולם. שהרי כמו שהארם הוא מתחלק לאברים. וכלם עומדים מדרגות על מדרגות מתוקנים אלו על אלן. וכלם גוף אחר. אף כך העולם, כל הבריות שכעולם הם אברים אברים ועומרים אלו על אלה. וכאשר מתתקנים כלם הרי הם גוף אחד ממש. והכל הוא כרמיון התורה. שהרי התורה כלה אברים ופוקים. וקיימים אלו של אלה. וכאשר מתתקנים כלם נעשים גוף אחר, וניון

ברוחה דחכמתה. וידע כמה פליהן נפקין מאורייתה פתח והמר ה) גל עיני והביטה נפלחות מתורתך:

ב) פתח רבי חייא ואמר. מי ימלל גבורות ס׳ ישמיע כל תהלתו. מא חזי כד בעא קב"ה וסליק ברעותה קמיה למברי עלמה. הוה מסתכל בחורייתה וברה ליה. ובכל עובדא ועובדא דברא קב"ה בעלמא הוה מסתכל באורייתא וברא ליה. הה"ד ג) ואהיה אללו אמון ואסיה שעשועים יום יום. אל תקרי אמון אלא אומן. ד) אורייתא לווחת ואסיה אלט אמון. בי ברא קביה עלמה. דעד לה התברי עלמה הקדימת הורייתה תרין אלפי שנין לעלמא יוכד בעא קביה למברי עלמא הוה אסתכל בה באורייתא בכל מלה ומלה. ועבד לקבלה אומכותה דעלמה. בגין דכל מלין ועובדין דכל באורייתא איכון. וע"ד קב"ה הוה מסתכל בה עלמין וברא עלמא. לאו דאורייתא ברא עלמא. אלא קב״ה באסתכלותא דאורייתא ברא עלמא. אשתכה דקב״ה איהו אומנא. ואורייתא לקבליה ולגביה אומנא. הה"ד ואהיה אללו אמון. ואהיה אמון לא כתיב אלא אללו, הואיל וקביה אסתכל בה אללו הות אומנא. ואי תימא מאן יכיל למהוי אומנא לגביה. אלא אסתכלותא דקב"ה היא אומנא בגוונא דא. באורייתא כתיב בה בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ. אסתכל בהאי מלה וברא שמיא וארעא. באורייתא כתיב בה ויאמר אלהים יהי אור. אסתכל בהאי מלה וברא את האור. וכן בכל מלה ומלה דכתיב בה באורייתא אסתכל קב"ה ועבד ההיא מלה. וע"ד כתיב ואהיה אללו אמון. כגוונא דא כל עלמא אתברי. כיון דאתברי עלמא כל מלה ומלה לא הזה מתקיים עד דסליק ברעותא למברי ארם דיהוי משתדל באורייתא. ובנינה אתקיים עלמא. השתא כל מאן דאסתכל בה באורייתא ואשתדל בה. כביכול הוא מקיים כל עלמא. קב״ה אסתכל באורייתא וברא עלמא. בר גם מסתכל בה באורייתא ומקיים עלמא. אשתכת דעובדא וקיומא דכל עלמא אורייתא איהי. בג״כ זכאה איהו ב״כ דאשתדל באורייתא. דהא איהו מקיים עלמא. ה) וכד בעא קב"ה למברי אדם אמרה אורייתא קמיה. אי בר כש יתברי ולבתר יחטי ואכת תידון ליה. אמאי יהון עובדי ידך למגנא. דהא לא ייכול למטבל דיכך. אמר לה קביה הא אתקינת תשובה עד לא בראתי עלמא. והכי אמר קב״ה לעלמא בשעתא דעבד ליה וברא לאדם. עלמא עלמא. אנת ונימוסך לא קיימין אלא על אורייתא. ובג״כ בראתי ליס לאדם בך בגין דיתעסק בה. ואי לאו הא אנא אהדר לך ובג"כ בראתי ליה לתהו ובהו. וכלא בגיניה דאדם קיימא. ההדר ו) אכני עשיתי ארץ ואדם עליה בראתי. ואורייתא היימא ומכרוא קמייהו דבני נשא בגין דיתעסקו וישתדלו בה. ולית מאן דירכין אודניה. תא חזי כל מאן דאשתדל באורייתא איהו קיים עלמא. וקיים כל עובדא ועובדא על תקוניה כדקא יאות. ולית לך כל שייפא ושייפא דקיימא ביה בבר כש דלא הוי לקבליה בריה בעלמא. דהא כמה דבינ איהו מתפליג שייפין. וכלהו קיימין דרגין על דרגין מתחקנין אלין על אלין. וכלהו חד גופא. הכי נמי עלמא. כל אינון בריין כלהו שייפין שייפין וקיימין אלין על אלין. וכד מתתקנן כלהו הא איכון חד גופא ממש. וכלא כגווכא דאורייתא. דהה אורייתה כלה שייפין ופרקין. וקיימין הלין על וכד מתתקנן כלהי אתעבידו חד גופא. וכיון . אליו דאסתכל

שנסתכל

בראה כקומות או חלים קיים כו חולדות קלד. גו משלי ח' דו תרומה קסא. הו תולדות קלדי וו ישני מים

שנסתכל רוד במעשה הזה פתח ואמר 6) מה רבו מעשיך ה׳ כלם כחכמה עשית מלאה הארץ קניגך. בהתורה הם כל סורות עליונים התוסים שאין באפשרות להשיג. בהתורה הם כל אותן ענינים העליונים הנגלים ואין נגלים, בהתורה הם כל הענינים שלמעלה ושלמסה. כל עניני עולם הזה וכל עניני עולם הבא בהתורה הם. ואין מי שישגיח ויכין אותם. ולפיכך כתוב נ) מי ימלל גבורות ה׳ ישמיע כל תהלתו. בוא וראה בא שלמה ובקש לעמוד על דברי התורה ועל דקרוקי התורה ולא היה יכול. אמר ג) אסרתי אחכמה והיא רחוקה ממני. דוד אמר ז) גל עיני ואבימה נפלאות מתורתך. בוא וראה כתוכ כשלמה ה) וידכר שלשת אלפים משל ויהי שירו המשה ואלף, והרי נתבאר שחמשה ואלף מעמים היו בכל משל ומשל שהיה אומר. ומה שלמה שהוא בשר ווים כך היה כרכריו. דכרי תורה שאמר הקב"ה על אחת כמה וכמה שבכל דבור ודבור יש כה כמה משלים כמה שירים כמה תשבחות. כמה סודות עליוגים. במה חכמות, וע"ו כתוב מי ימלל נבורות ה':

ו) פתח רכי יצחק ואמר. וחכך כיין המוכ הולך לרודי למישרים דוכב שפתי ישנים ז) וחכך כיין המוכ. זה יינה של תורה שהוא מוב. שהרי יין אחר אין הוא מוב. ויינה של תורה מוב לכל. מוב לעולם הזה ומוב לעולם הכא. ווה הוא היין שחביב לו להקב"ה יותר מהכל. וכוכות זה מי שיהי' שכע מיינה של תורה יתעורר לעולם הכא. ויזכה להחיות כאשר יעמיד הקב"ה להצריקים. א"ר יהורה דוכב שפתי ישנים. הרי למדנו שאפילו בעולם ההוא יוכה לעמול בתורה. וש"כ דוכב שפתי ישנים, אמר עלם ההוא אם הי׳ נכתב וחכך מיין המוכ הייתי אומר כך. אבל כיין המוב כתוב ולא מיין. הסתכלו בו. א׳ר יהורה בני דכר דבריך שיפה אמרת. אמר אני כך שמעתי. מי שעומק בתורה ודבק בה. ואותו דכר תורה נשמע מפיו. ואין הוא לוחש לו בלחש אלא שמנביה קולו בה. כי בתורה כך נצרך להרים קול. שכתוב ח) בראש הומיות תקרא. להרים רינה של תורה ולא בלוזש. כיין המוב. כמו יין מוב שאינו שותק והוא עתיד להרים קול [נג] חה יחיה כאשר יצא מזה העולם. הולך לרורי למישרים. שלא ינמה לימין ולשמאל ולא יהוי נמצא מי שימחה בירו. דוכב שפתי ישנים. אפילו בעולם ההוא שפתיו תהיינה דוככות תורה ----

(ש) "שכלוך את יום השכת לקדשו ונו׳. א׳ר שמעון בוא וראה השכת לקדשו ונו׳. א׳ר שמעון בוא וראה השכת לילה ויום הוא זכור ושמור שמור את יום השכת לקדשו. זכור לכחינת זכר שמור לכחי׳ נקבה והכל אחד. וכוא וראה כאשר מתקדש היום בערכ שכת. מוכת שלום שורה ומתפשמת בעולם. איזו סכת שלום. זו השכת [נז] וכל הרוחות וסערות ושדים וכל צד המומאה כלם מסתתרים ונכנסים בעין הריחים שכקליפה נקבה הנקראת תהום רבה. שהרי כיון שנתעוררה הקדושה על העולם רוח המומאה אין נתעורר עמו. וזה בורח מפני זה. ואז העולם בשמירה עליונה ואין נצרן להתפלל

דחסתכל דוד בעובדה דה פתח והמר ה) מס רבו מעשיך ס׳ כלם בחכמה עשים מלאה הארץ קנינך. באורייתא אינון כל רזיין עלאין חתימין דלא יכלין לאתדבקא. באורייתא כל אינון מלין עלאין דאתגליין ולא אתגליין. באורייתא אינון כל מלין דלעילא ולתתא. כל מלין דעלמה דין וכל מלין דעלמה דחתי בהורייתה היכון. ולית מאן דישנה וידע לון. ובנין כך כתיב ג) מי ימלל גבורות כי ישמיע כל תסלתו. תא אתא שלא שלמה ובעא למיקם על מלוי דאורייתא ועל דקדוקי אורייתא ולא יכיל. אמר ג) אמרמי אחכמה והיא רחוקה ממני. דוד אמר ד) גל עיני ואבישה נפלאות מסורתך. תא חזי כתיב בשלמה וו) וידבר שלשת אלפים משל ויהי שירו המשם ואלף . והא אוקמום דחמשה ואלף שעמים הוו בכל משל ומשל דהוה אמר. ומה שלמה דאיהו בשר ודם כך הוה במלוי. מלין דהורייתה דקהמר קב"ה על החת כמה וכמה דבכל מלה ומלה אית בה כמה משלים עלאין כמס שירין כמס תושבתן כמס רוין כמה הכמתן. ועדר כתיב מי ימלל גבורות ס׳:

ו) פתח רבי ילחק ואמר. וחכך כיין סעוב סולך לדודי למשרים דוב שמים. ז) וחכך כיין סעוב. לדודי למשרים דובב שמי ישמים. ז) וחכך כיין סעוב. דא יינא דאוריישה דאיסו עב. דא יינא אחרא לאו איסו סב. ויינה דהורייתה סב לכלה. סב לעלמה דה וסב לעלמה דהמי. ודה סוה ייכה דרייחה ליה להב"ה יתיר מכלא. ובוכו דא מאן דמרוי מייכא דאורייתא יתער לעלמא דאתי. ויזכי לאמיא כד יוקים קבים ללדיקיא. אר יהודם דובב שפתי ישנים. הא תנינן דאפינו בההוא עלמא יזכי למלעי באורייתא. ההד דובב שפמי ישנים. אמר ההוא רביא אי כתיב וחכך מיין פוב סוינה אמרי סכי. אבל כיין ספוב כתיב ולה מיין. אשנחו בים . איר יהודם ברי אימא מילך דשפיר האמרת . אמר אנה שמענה. דמהן דהשתדל בהורייתה ודביק בה. וההיה מלה דאורייתה אשתמע בפומיה. ולה לחיש לה בלחישו אלא ארים קלים בה. דאורייתא סכי בעיא לארמא קלא. דכתיב ה) בראש הומיות מקרא. לארמא רנה דאורייתא ולה בלחישו. כייון ספוב. כחמר פב דלה שתיק והוא עתיד להרמה קלה [נג] ודה הוא כד יפוק מהאי עלמה. סולך לדודי לחישרים. דלה יסטי לימינה ולשמחלה ולה שפתי ישנים. אפילו ישתכה דימהי בידוי. דובב בהסוא עלמא שפוותים מרחשו אורייתא --- ב

את יום השבת לקדשו וגו׳. איר שמעון י) שמור (» תה חזי שבת ליליה ויומה זכור ושמור היסו כסדא. וע"ד כסיב זכור את יום השבת לקדשו. וכתיב שמור אם יום השבת לקדשו. זכור לדכירא שמור למקבה וכלה חד. ותה חזי כד התקדש ົກກາ במעלי שבתה. סיכת שלום שריה והתפריסת בעלמה. מהו סוכת שלום. דה שבמה [נד] וכל רוחין ועלעולין ושדין וכל סמרא דמסאבא כלהו ממירין ועאלין בעיכא דריחיא רחתער דהה כיוו . 637 דתהומה דכוקבח הדושתה על עלמה רוח מסהבה לה התער בהדיה. ודה עריק מקמים דה. וכדין עלמה בנסירו עלהה ילה בעימ 25690

מראה מקומות א מנים קד כו תנים קדו נו קלות זי דו חנים קידע הו מלכים אי סי וו במיני ליע וו שיר ז' תו מבני א' עו כראשית מת

זיו הזהר

(נו) קול של שבחה ככתוב ויין ישבח לבב אנוש: (נה) היינו מרת המלכות והשכינה הקרושה הסוככת על בניה עם ישראל:

ללאה על נסירו. כגון שומר עמו ישראל לעד. דהא דה ביומה דחול התחקן דעלמה בעיה נסירו. הכל בשבת שוכת שלום אתפריסא על עלמא ואתנעיר בכל סערין. ואפילו חייבי גיהנס נסירין אינון. וכלהו בשלמא אשתכחו עלאין ותתאין. ובג"כ בקדושה דיומה מברכיכן הפורם סוכת שלום עליכו ועל כל עמו ישראל ועל ירושלים. אמאי על ירושלים. אלא דא היא מדורה דהסיא סוכה. ובעינן לומנה להסים סוכה דתתפרסת עלנה ולמשרה עמנה. ולמסוי מגיכה עלכה כהמה דשריה על בכין. ובגין דא לא דחלין מכל ספרין. ועיד הפורם סוכת שלום עליכו. תה הזי בשעתה דישרהל מברכין ומומנין להאי סוכת שלום אושפיוא קדישא. ואמרין הפורם סכת שלום. כדין קדושתה עלהם נחתה וסריסת נדפהה עלייהו דישראל. ומכסיא לון כאמא על בנין. וכל זינין בישין מתכניסין מעלמה. ויתבי ישרמל תחות קדושתה דמהריהון. וכדין דה סוכת שלום יהבה נשמתין חדתין לבנהה [נה] מאי פעמא. בנין דבה כשמתין שריין וממנה נפקין. וכיון דשריא ופריסת גדפהא על בנהא אריקת נשמתין חדתין לכל חד וחד:

תו א״ר שמעון ע״ר תניכן שבת דוגמה דעלמה דאתי איהו. הכי הוא ודאי. וע"ד שמיטה ויובל דוגמא דא בדא. ושבת ועלמא דאתי הכי הוא [ני] והאי תוספת דנשמתא מרוא דוכור קא אפיא על האי סוכת שלום דנשיל מעלמא דאתי [מ] ודא תוספות יהבת לעמא קדישא. ובהאי תיספית חדאן ויתכשי מנייהו כל מלין דחול וכל לעריי וכל עקין. כד"א א) ביום סניח הי לך מעלבך ומרגוך ומן העבודה הקשה וגו׳. ובליליא דשבתא בעי צ״כ להעעמה מכלה מיכלה. בנין להחואה דההי סוכת שלום התכלילת . מכלא יפנס 657 12231 ליומא . מיכלא דאמרי תרין לתרי ומית מלח י אחרכין דיומא ושפיר. וכל שכן אי סליק ליומא ויכיל לממעם ממיכלין אחרכין. ולועיר **טעידתי** יתיר בתרי תבשילין סגי [:ה] ואוקמוה הבריא:

כר של שבת לכשי עמה קדישה התיהיבת להדלקה. כבתה בוליכה דעלמה דאיסי יהם המרו והבריה ואחשיכת ליה וכו׳. ושפיר הוא . אבל רוא דמלה האי הוכת שלום מפרוניתה דעלמה היהי. ונשמתין דהינון בולינה עלהם בה שריין. וע"ר מטרוניתה בעיה להדלהה. 607 בדוכתהה התהחדת [נמ] ועבדת עובדה. ואתמא בעיא בחדוא דלבא ורעותא לאדלקא בולינא דשבתא. דהא יהרא עלאה הוא לה וזכו רבא לגרמה למוכי לבנין קדישין. דיהון בוליכה דעלמה בהורייתה ובדהלתה. ויסגון שלמה בארעה. ויהיבת לבעלה אורכה דחיין. בגין כך בעיה לאודהרא בה:

כ) תו אמר רבי שמעין רוא דתקונא עלאה דאתעביד בכלותא דמעלי שבתא דעממ קדישאן כבובא דאינון שתא יומין עלאין] מתיחדין לעילא באחד [ם] אוף בי [שבת] איהי אינישרת לתחא ברוא דאחד. למהיי עמהיון

מראה מקומות או יבעיי ייד כו תרומה קלה.

לחתפלל על שמירה. כמו שומר עמו ישראל לעד. שהרי זה בימי חול נתקן שהעולם צריך שמירה. אבל בשבת סוכת שלום מתפשמת על העולם ונשמר בכל הצדרים. ואפילו רשעי ניהגם נשמרים הם. וכלם בשלום נמצאים עליונים ותחתונים. ולפיכך בהתקדש היום מברכים הפורס סוכת שלום עלינו ועל כל עמו ישראל ועל ירושלים. למה על ירושלים. אלא כיון שזו היא מדור אותה החוכה.

כשון קודש

עליונים ותחתונים. ולפיכך בהתקדש היום מברכים הפורם סוכת שליו ניחהם נשסרים הם. וכלם בשלום נמדאים סוכת שלום עלינו ועל כל עמו ישראל ועל ירושלים. למה על ירושלים. אלא כיון שזו היא מדור אותה הסוכה. ונצרך להומין סוכה ההיא שתתפשט עלינו לשכון עמו. השתהיה מגינה עלינו כאם השוכנת על הבנים. ובשכיל זה, אין לפחר מכל הצדדים. ולכך מברכים הפורס סוכת שלום עלינו. בוא וראה בשעה שישראל מברכים ומזמנים שלום עלינו. בוא וראה בשעה שישראל מברכים הפורס סוכת שלום, אז קרושה העליונה יורדת ופורסת כנפיה על לסוכת שלום הזו אורח הקרוש. ואומרים הפורכ סכת שלום, אז קרושה העליונה יורדת ופורסת כנפיה על לסוכת שלום הזאת נותנת נשמות חדשות לבניה [נה] ואז סוכת שלום הזאת נותנת נשמות חדשות לבניה [נה] מה המעם. לפי שבה הנשמות שורות וסמנה יוצאות. וכיון שהיא שורה ופורסת כנפיה על בנית תריק נשמות חדשות לכל אחד ואחד:

עוד א"ר שמעון ע"ז למדנו שהשבת כעין עולם הבא היא. וכך הוא בודאי. וע"ב שמשה ויובל דומים זה לזה. ושבת ועולם הבא כך הוא [ני] ותוספת נשמה הזו מן סוד של זכור היא באה לסוכת שלום הזו שנלקחת מן עילם הבא [ני] ותוספת הזו היא נותנת לעם הקרוש. ובתוספת הזו נשמחים ונשכה מהם כל עניני חול וכל הצער וכל הצרות. כמש"ב 6) ביום הניח ה' לך מעצבך ומרגזך ומן העבודה הקשה וגו'. וכלל שבת צריך האדם ומרגזך ומן העבודה הקשה וגו'. וכלל שבת צריך האדם הזו מהכל נכללת. ובלבר שלא יחסר ע"י הטעימה מלהשאר הזו מהכל נכללת. ובלבר שלא יחסר ע"י הטעימה מלהשאר הזו מהכל נכללת. ובלבר שלא יחסר ע"י הטעימה מלהשאר מאכל אחד שיהי' רותר מאכלים וייא שיהי' נזהר להשאיד מאכל אחד שיהי' רותר מאכלים להיום ויכול למעום מכלם. ולכל הפהתת בב' תבשולין די למעום [ני] הה ביארו החברים:

נר של שבת לנשים של עם הקודש ניתן להרליק. זהרי אמרו החברים על שהיא כבתה נרו של עולם והחשיכה אותו וכו׳, ונכון הוא, אבל סוד הרבר שבזיכת שלום הזו גברת העולם היא, והנשמות שהן נר העליון במקומה היא נאחזת [ני] והיא עשתה המעשה, וצריכה במקומה היא נאחזת [ני] והיא עשתה המעשה, וצריכה האשה בשמחת הלב ורצון להדליק נר של שבת. שהרי כבור גדול זה לה ומצוה רבה לעצמה לזכות לבנים קרושים, שיחיו מאירים לעולם בתורה וביראה, וירכו שלום בארץ, ונותנת לבעלה אריכת ימים. לפיכך צריכה להזהר במצוה זו:

כ) עוד אמר רבי שמעון סוד תקון העליון שנעשה בתפלת כניסת השבת של עם הקרוש כרכירן שאותן [ששה ימים העליונים] מתיחדים למעלה באחר ![ס] אף כך [שבת] היא מתיחדת למטה בהסוד של אחר. להיות עמהם

זין הזהר

(אז) היינו מה שנקרא נשמה יתירה: (און שממה ושבת היינו מלכות. יובל ועולם הבא היינו בינה; (אז) היינו השתלשלות מן בינה לתפארת ומתפארת למלכות: (נתן זוה נקל לצאת בהדנים והבשר או הפירות שנתבשלו לקינות מעודה. כי שלש אלת הוכן על כל מעודות השבת: (נע) שורש כל נשמות הנשים הוא במלכות. ושם נעשה הפנם של חמא אדם הראשון: (ס) היינו שש הספירות מן חמד עד סלכות. שהתפארת עלמא דדכורא שנקרא זעיר אנפין כולל אותן. וכן שבת היינו מדת המלפות ושבינה הקדושה מתיוח מן המי של אחד להיות קומה שלמה כולל של עשר ספירות לעומת התפארת, מוד של אחד הוא כולל אתי, היינו של אחד להיות קומה שלמה כולל של עשר ספירות לעומת התפארת, מוד של אחד הוא כולל של י"ם, א' בתר. ד' מכיח. תיינו מי ספירות שבין כתר ומלכות. זוה נעשה בתפלת בנימת השבת, כי הסוד של הי אחד ושמו אחד היינו רוא דשבת. ובאמי ת ברגו נמשד ארת שפע הדושה מז המכור. היינו ג' הראשונות לתפארת וימור, ומשם להבאר הייני מכואר להלן:

כשון קורש

לשון הזהר

צמהם למעלה אחר לעומת אחר. הסב"ה אחר למעלה אינו יושב על כסא כבודו. ער שהיא נעשית בהסור של אחיר כרמיון שלו. להיות אחד באחר, והרי ביארגו הסוד של ה' אחר ושמו אחר סוד השבת הוא. שבת שמתיחרת בסור של אח׳ו: שישרה עליה המור של אח׳ר. (תפלת) [בתפלת] כניסת השבת (שהרי) [הרי] מתיחרת כמא כבור הקרושה כהסוד של אחר. ונתתקנת שישרה עליה מלך עליון הקרוש. כאשר נכנס השבת היא מתיחרת ונברלת מן צר המומאה וכל הרינים נפררים ממנה. והיא נשארת בהיחור של האור הקרוש. ומתעמרת בהרבה עמרות אצל המלך הקרוש. וכל םושלי רוגזות ושרי הרין כלם בורחים ונפרדים ממנה. ואין םמשלה אחרת בכל העולמות. ופניה מאירות באור העליון. ומתעמרת לממה בעם הקרוש. וכלם מתעמרים בנשמות חרשות. אז היא התחלת התפלה לברך אותה בשטחה בהארת הפנים. ולאמר ברכו את ה׳ המבורה. א״תה׳ רוקא, בשביל להתחיל אצלה בברכה. ואסור לעם' הקרוש להתחיל אצלה בפסוק של רין כמו והוא רחום ונו׳. לפי שהרי נברלה מהסור של צד המומאה וכל שרי הרין נברלו ונפררו ממנה.. וְע׳כ אסור לעם הקרוש שמתעמרים בעמרות קרושות של נשמות למען תתעורר מנוחה שהם יעוררו, רין. אלא שכלם ברצון ובאהבה רבה יעוררו ברכות למעלה ולממה ביחר. ברכו את ה׳. א"ת דוקא זו שבת של כניסת השבת. ברוך ה׳ המבורך. זו המשכת הברכות ממקור החיים למקום שיוצא מסנו כל השפעות להניק לכל. ולפי שהוא מקור בחור אות הברית נקרא המבור"ך, הוא מעין הבאר. וכיון שמגיעין שמה הרי וראי נתפלאית הבאר. בי אין נתעכבים מימיו לעולם. וע"כ הכיבורך. למה הוא מבורך. לפי שהוא משלים ומשקה לעולם ועד. עולים ועיר זו היא שבת של בניםת השבת. אנו ממשיכים ברכות למקום שנקרא מבוריך, וביון שמניעין שמה נשפעות כלן לעולים וע"ר. ווהו ברוך הי המבורך לעולם ועד. ער המבוריך מגיעות הברכות מעולם העליון. וכלם לעולים ועיד. לברכה ולהשקותה שתהי׳ בשלמות כראוי מלאה מכל הצדרים. ברויך. זה מקור העליון שכל הברכות יוצאות ממנו. הוי״ה. זה האמצעי של כל צררים העליונים. המבוריך. זה שלום הבית מעין הבאר להשלים ולהשקות לבל. לעולים וע"ר. זה עולם התחתון שנצרך להתברך. ושמן המוב של ברוך ה' והמבורך כלו נשפע לעולם וער. וע"כ ברכה זו צריך כל העם לברך בכל יום. ובערב שבת ברצון הלב ובשמחה נצרך להתחיל בברכה זו שתתברך שבת זו של כניסת השבת מעם הקרוש כראוי. וכאשר מתהילים ישראל לברך ברכה הזאת קול הולך בכל הרקיעים שמתקרשים בהקרושה של כניסת השבת. זכאים אתם עם הקרוש שאתם מכרכים ומקרשים לממה. בשביל שיתברכו ויתקדשו למעלה כמה מחנות עליונים קרושים. זבאים הם בעולם הזה וזכאים הם בעולם הבא. ואין מברכים ישראל ברכה זו עד שמתעמרים בעמרות של נשמות סרושות כמו שאמרנו. אשרי העם שזיכה אותם בעולם הזה כדי לוכותם לעולם הבא: ה) למרנו שביום הזה כל נשמות הצריקים מתערנות בתפנוקי הקדמון הקרוש נסתר כל הנסתרים. ורוח אחר מעונג הקרמון הקרוש ההוא מתפשט בכל העולמות. ועולה ויורד ומתפשט לכל בנים הקרושים. לכל שומרי התורה והנוחים במנוחה שלמה. ונשכח מכלם כל הרוגזות כל הרינים וכל עבורות הקשות. זש"כ ג) ביום הגיח ה' לך מעצבך ומרגזך ומן העבורה

עמהון לעילה תד לקבל חד. קבים החד לעילה לה יתיב על כורסיה דיקריה. עד דחיהי התעבידת ברום דחחיד כנוונה דילים. למהוי החד בחחד. והה הוקימנה רוח דהי אמד ושמו אתר רוא דשבת איהו. שבת דאתאחדת ברוא דאח"ד למשרי עלה רוא דאת"ד. (ללותא) [כללותא] דמעלי שבתה (דהה) [הה] התחחדת כורסיה יקירה קדישה ברוא דאחד . ואתתקנת למשרי עלה מלכא קדישא עלאה כד עייל שבתה היהי התיתדת והתפרשת מסטרה החרה וכל דינין מתעברין מינה . ואיהי אשתארת ביחודא דנסירו קדישה. והתעשרת בכמה עשרין לגבי מלכה קדישה. וכל שולשני רוגזין ומארי דדינא כלהו ערקין ואתעברו מינם. ולית שולפנה החרה בכלהו עלמין. והנפהה נהירין בנהירו עלהה. ואתעשרת לתתא בעמא קדישא. וכלהו מתעשרין בנשמתין חדתין. כדין שירותה דללותה לברכה לה בחדוה בנהירו דמנפין. ולומר ברכן את ה׳ המבורך. ח׳ם ה׳ דייקה. בנין למפתח לנבה בברכה. ואסיר לעמה קדישה למפתח לגבה בפסוקה דדינה כגון והוה רחום וגו׳. בגין דהה התפרשת מרוה דסשרה החרה וכל מהרי דדינין התפרשו והתעברו מינה .. וע"ד אסיר לעמא קדישא דקא מתעמרין בעמרין הדישין דכשמתין בנין לחתערה נייחה דהינון יתערון דינה. אלא כלהו ברעו ורחימו סגי דיתערון ברכאן עילא ותתא כחדלו. ברכו את ס׳. א״ת דייהא דא שבת דמעלי שבתה, ברוך ה׳ המצורך. דה אביקו דברכאן ממקורה דחיי לאתר דנסיק מניה כל שקיו לאשקאה לכלא. ובגין דאיהו מקורא ברוא דטת קיימא קריכן ליה המבור"ך. איהו מבוע דבירא. וכיון דמסו תמן הא ודאי בירא אתמליא. דלא פסהין מימוי לעלמין. וע"ד המבורך. אמאי איהו המבורך. בגין דאיהו אשלים ואסקי לעולם ועד. עולים ועיד דא אים שבת דמעני שבתא. אלן תקעיון ברכאן באתר דאקרי מבוריך. וכיון דמשאן התם כלהו לעולים ועיד. ודא איהו ברוך הי המבורך דעורם ועד. עד הכא משון ברכאן מעלמא עלאה. וכלהו לעולים ועיד. לאהברכא ולאחשקאם למהוי שלים כדקה יחות מליה מכל ססרין. ברו"ך. דה מקורה עלאה דכל ברכאן נפקין מניה. הוייה. דה אמלעי דכל סמרין עלאין. המבוריך. זה שלמה דביתה מבוע דבירה לאשומה ולאשקאה לכלה. לעולים וע"ד. דה עלמה תחאה דאלטריך לאתברכא. ומשהא ורבו דברוך ה׳ והמבורך כלא איהו לעולם ועד. ועד ברכה דא אלשריכו כל עמא לברכא בכל יומה. ובמעלי שבתה ברעו דלבה ובחדוה בעו למשרי בברכה דה להתברכה ההי שבת דמעלי שבתה מעמה קדישה כדקא יאות. וכד שראן ישנאל לברכא בהאי ברכה קלא אולא בכלהו רקיעין דמתקדשי בקדושה דמעלי שבתה. זכחין אתין עמא קדישא דאתון מברכי ומקדשי לתתא. בגין דיתברכין ויתקדשון לעילה כמה משריין עלחין קדישין. זכאין איניון בהאי עלמא וזכאין איניון בעלמא דאתי. ולא מברכי ישראל ברכה דא עד דמתעסרן בעסרין דנשמתיו קריסין כדקאמרן . עמה דוכי לון ったつす בעלמא דין למוכי לון לעלמה דחתי: ה) תהכה בההי יומה כל כשמתיהון דלדיקיה מתעדנין בתפנוקי עתיקה קדישה סתימה דכל סתימין. ורוחה חדה משכינה דההוה עתיקה קדישה מתכשטה בכלהו עלמין. וסלקה ונחתה ומתפשטה לכלהו בני קרישין. לכלהו נשורי אורייתא ונייחין בנייחא שלים. ומתנשי מכלהו כל רוגזין כל דינין וכל פולחנין קשין. הה"ד כ) ביום הניח ה׳ לך מעלבך ומרגזך ומן העבודה

מראה מקומות לו יתרו פע כו יפניי ייד

הקשה. בניכ שקיל שבתא לקבל אורייתא. וכל דנסיר שבתא כאילו נסיר אורייתא כלה. וכתוב א) אשרי אנוש יעשה זאת ובן אדם יחויק בה שומר שבת מחללו ושומר יעדו מעשות כל רע. אשתמע דמאן דנסיר שבת ידו מעשות כל רע. אשתמע דמאן דנסיר שבת ידו מעשית כל א זכאין אינון ישראל חולקיה דקביה עדביה ואחשנתיה. עלייהו כתיב אשרי העם שככם לו אברי העם שה׳ אלהיו:

רזא דקירושא

ב) יומא דא מתעערא בשבעין עערין. ושמא עלאה קדישה השתלים בכל סערין. ואתנהירו כלהו דרגין. על דברכאן קדוםה ובקדושה 20703 וכלא ותושפת דקדישה. קידושה דמעלי שבתה דה חיהי קדושה דשבת בראשית [מט] דסא אתקדש מתלתין ותרין שבילין לאדכרא ובעיכן - קריסין דתפוחין דרניו ותלפ על האי הידישא כללא דעובדא דבראשית ונייחא ברוא דתלתין ותריו שבילין ותלת דרגין. דאתכלילן בהו רוא דסהדותא דעיבדה דבראשית דהייכו ויכלו השמים והארץ וכל לבאם יני׳. ויכל אלהים ונו׳. דאית בסהדותה דה תלתין וחמש תיבין. שבילין ותלת דרנין דתפוחין קדישין. תלתין ותרין תלת דרנין אינין שביעי שביעי שביעי. ואית ביה רוא דעלמא עלאה ורוא דעלמא מתאה ורוא דכל מהימנותא [ע] עלמא תתאה. תלם ומניך אלהים. חד 709 ומל ילחק. יחד עלמת עלאה קדישת קודם קידשין. וכעי בר כש לאשהד שהדותה דה בחדוה ברעותה דלבה. להסהדה קמי מארי דמהימנותא. וכל מאן דיסהיד דא וישוי לביה ורעותיה לדא מכפר על כל חובוי. מתה הי כרוך אלהיכו מלך העולם אשר קדשנו במלותיו ורלה 101 103 מתקלא לקבל ססדותה 703 **איהו** קדושת 165 דמסימכותה. והיכון תלתין והמש תיבין החרכין כמה דהית תיבין לחתעסרח בויכלו. כלא סלקא לשבעין 503 שבת דמעלי שבתה. דבר כש דיכוון זכאה חולקים ליקרת דמתריה: קידושת רפותיה במלין אלין דיומל הא אוקמוה בורא פרי הנפן ולא יתיר. דהא יומא קאים דאכן בליליא לים, מה דלית הכי לקדשא לריכיו לקדשא ליה בהני מלין כמה דאוקימנא. ולא אתקדם האי ליליא אלא בעמא קדישא לתתא. כד שריא עלייהו ההוא רוחא עלאה, ואלן בעינן לקדשא ליה ברעותא דלבא ולכ וכא דעתא להאי. ויומא איהו קא מקדשא ליה. וישראל בללותין 👘 ובעותין -בהדושתיה ומתקדשין מהדשי בהמי יומא. וכאין ישראל עמא קדישא דאחסנו יומא דא החסנת ירותה לעלמין:

ואתחנן

הקשה, לפיכך שקולה שבת בנגד כל התורה. ובל השומר שבת כאילו שומר התורה בלה. ובתוב 6) אשרי אנוש יעשה זאת ובן אדם יחזיק בה שומר שבת מחללו ושומר ידו מעשות בל רע. מכאן נשמע שכל השומר שבת במי ששומר התורה כלה. זכאים הם ישראל חלקו של הקב"ה גורלו ונחלתו. עליהם בתוב אשרי העם שכבה לו אשרי העם שה׳ אלהיו:

סוד הקידוש

כ) יום השכת נתעמר כשכעים עמרות. ושם העליון הקרוש נשתלם בכל הצדרים, ונוארות כל המדרגות. והכל נמצא בשמחה של ברכות ובקרושה על קרושה ותוספת קרושה. הקירוש של בניסת השבת זו היא הקרושה של שבת בראשית [סט] שהרי נתקדש מן ליב נתיבות ושלש מדרגות הנקראות תפוחים הקדושים. ונצרך להזכיר כקידוש הזה כלל מעשה בראשית והשביתה. בהסור של ל"ב נתיבות וג׳ מדרגות, שנכלל בהם סוד העדות על מעשה בראשית. דהיינו ויבלו השמים והארץ ובל צבאם וגו׳. ויכל אלהים וגו׳. שיש בעדות הזאת ל״ה תיבות. כנגר הל״ב שבילים ונ׳ המררגות של תפוחים הקרושים. ג' המררגות הן שביעי שביעי שביעי. ועוד יש בזה טור עולם העליון וסיד עולם התחתון וסוד של כל האמונה (מ) שהם ג' פעמים אלהים. אחד עולם התחתון. ואחד פחד יצחק. ואחד עילם העליון הקרוש קודש הקדשים, וצריך האדם להעיד ערות הזאת בשמחה ברצון הלב. להעיד לפני רבון האמונה. ובל מי שמעיד בך ומשים לבו ומחשבתו לזה מבפר על כל חמאיו. ברוך אתה ה׳ אלהינו מלך העולם אשר קרשנו במצותיו ורצה בנו וכו׳. קירוש זה הוא במשקל אחר לעומת קירוש ויכלו ערות האמונה. והן שלשים והמש תיבות אחרות כמו שיש בויבלו. הבל יחד עולה לשבעים תיבות להתעשר בהן השבת של בניסת שבת. אשרי חלקו של אדם שיבווז מחשכתו בדיבורים האלה לכבוד רבונו: קירוש היום הרי ביארו בורא פרי הגפן ולא יותר. שהרי היום עומר מעצמו לקדש אותו. מה שאין בן בלילה שאנו צריכים לקרש אותו באותן הדיבורים כמו שנתבאר. ולא נתקרש לילה הזה אלא בעם הקרוש לממה, כאשר שורה עליהם רוח עליון ההוא, ואנו צריבים לקדש אותו ברצון הלב ולבוון הרעת לזה, והיום הוא עצמו מקדש לו, וישראל מקרשים השבת בתפלות ובתורה, ומתקרשים בקרושתו ביום הזה. זכאים ישראל עם הקורש שנחלו יום הזה נחלת ירושה לעולם:

ענין עונתן של תלמידי חכמים

נ) בהאי ליליא שמושא דחכימין באלין (כשממין

ג) בלילה הזה עונתם של תלמידי חכמים באותן גשמות

מראה מקומות א ישעיי ליו כ) ויקהל רו: ג) תרומה קלו.

זין הזהר

וסטן כונהו שהקידוש ליל שבת מספר קדושת השבת בראשית, שחל"ב נתיבות פליאות חכמה שבכתם נבראו כל מעשי בראשית שבתו מסלאגנתם ונתקדשו בקדושת השבת. נם השפיעו הארה זו על הנ' מדרנות תפוחין קדישין, זה העולם שנקרא זעיר אנפין שיש כו שש הספירות שםן המד עד מלכות שכל הנהנתן היא ג' קוים של הפד דין ודחמים שהן ג' נוגים של תפוחים לובן אודם וירוק: נען עולם העליון היינו בינה שנקראת אלהים לפי שדינין מתעריון ממנה. עולם התחתון היינו מלכות שנקראת אלהים, ועולם האמצעי שהוא מיד כל האמנות זה העולם שנקרא זעיר אנפין שבו השש ספירות הנ"ת נברית נוקרא באן בשם אלהים על אנהם ועולם האמצעי הגבורה לתראות שבשבת גם הגבורה היא נמתקת לתפד ורחמים. ודע שהמלכות נקראת הקל תפוחין קדושין בשם אלהים של המד הגבורה לתראות שבשבת גם הגבורה היא נמתקת לתפד ורחמים. ודע שהמלכות נקראת הקל תפוחין קדושין בשמקבלת הארה מן הג'

5

כשון הזהר

ואתתנן

לשון קורש

67 בזמנה 607 -כשמתין קרישין דמהעשרן . 103 נשמות הקרושות שמתעמרים בהם. שהרי בזמן הזה רמתפסרן כלהו בכשמפין ורוחין חדתין יתירין קרישין. כנידו דליהוי כדין איסו ומנא דשמושא דלהון. בגין ויפכון לההות שמושת בנגידו דקדושה בנייחת עלתה. בכייהו קדישין כדקה מזי ורוה דה לחכימין התיהיבת בשעתא האתפונ ליליא בליליא דא קב״ה בעי לאעלא בגנתא דלעילא. ורוא דא ביומי דחול קביים עאל בגנתא דעדן לאשתעשע עם לדיקיא דשראן חמן. D3631 . דלתתא בהאי ליליא דשבתא קב"ה מאל בגנתא דלמילא ברוא דמקורא שלאה [נה] בגין דביומי דחול כל נשמתין דלדיהיא כלהו בגנתא די בארעא שריין [עכ] וכד אתקדש יומא במעלי שבתה כל היכון משריין דמלהכין קדישין די ממכו עו גנתה דלתתה. כלהו שלקין להני נשמתיך דשריין גו גנתא דלתתא. לאעלא להו לגבי ההוא רקיעא דקיימא על גנתא. ותמן אודמנו רתיבין קדישין דסמראן כורסי יקרא דמלכא. וסלקין לון לכל איניון נשמתין בגנתא דלעילה כיון דהלין רוחין סלקין כדין רוחין החרנין קדישין נחתין להתעשרה בסו עמה קדישה הלין סלקין נחתין, ואי תימא סא גנתא דבארעא ביומא ואלין דשבתא יתבא בריקניא בלא נשמתין דלדיקיא. לאו הכי. אלא כשמתין חולין וכשמתין חתיין. כשמתין סלקין וכשמתין כחתין. כשמתין אולין מגו גכתה וכשמתיו חתיין לגו נכתא כל איכון כשמתין דלדיקיא דמתלבכן דחול [ענ] ועד לא עאלו לנו נכתא. בשעתא דלדיקיא דמתלבכן ביומי ראליו כפקין אלין אעלין. וגנתא לא אשתאר בריקניא. たいつ דלחם הפנים ביום הלקחו. ואי תימא כד הדרין דאתמשכן . יססי דחול דחיק. לאו דוכתי כיומי לארכא ופותיא ורומא בגנתא ולא אתידע. כנונא רות דארך סלבי דסוה אתמשך לכל שערין ולא אתידע לבתר. כנונה דלבי דכל מהי דהתרבי משכיה התרבי ואית כמה לבתר. אתידע 631 . סמר 555 כשמתין דכיון דסלקין תו לא כחתין. כשמתין סלקין וכשמתין כחתין לאתעטרא בהו עמא קדישה. ובמעלי שבתא גלגולא דנשמתין איהי. אלין חולין ואלין אתיין. אלין סלקין ואלין כחתין . משממי מאן המי כמה רתיכין קרישין די חלין כסמתין כלהו בחדום כלהו ברעו לכאן ולכאן לאעטרא לעמא קדישא. לאעשרא לכמה לדיקיא בגנתא דעדן לתתא, עד שעתא דכרווא קאים וקארי מקודש מקודש. כדין נייחה שכיח ושכיכו לכלה. וחייבי ניהנם כלהו משתככי בדוכתייהו ואית לון כייחא. וכשמתין כלהו מהעטרן אלין לעילה והלין לתתה, זכאה פמה דחולקה דה להון: דמעלי かかう דחכימיו שבתה בפלגות דלסון . ההוא רוחא עלאה דמתעסרו מתערי לשמושה ביה כד יומא אתקדש. בשעתה דהימון ניימי בערסייהו ביקרא דמלכא. וכשמתין דלהון בעיין לסלקה למחמי כדין ההוא רוח עלאם דנחית במעלי שבתא נפיל להאי נשמתא דיליה וסלקין לעילא. ואתסהיא נשמתא בבוסמין דגנתא דעדן, ותמן חמי מאי דחמי. וכד כחתא לאשראה

בדוכתהם בפלנות לילה ההוא רוח עלאה נחית עמה

72

שמתעמרים כלם בנשמות ורוחות חדשות יתירות הקדושות. אז הוא זמן התשמיש שלהם. בשביל שתהיה המשכה לאותו התשמיש בהמשכת קרושה במנוחה עליונה. ויצאו מהם בנים קדושים כראוי. וזה הסוד נמסר לחכמים. בזמן חצות הלילה בלילה הזה מבקש הקב"ה ליכנס בהגן שלמעלה. וזה הסוד שבימי החול נכנם חקב"ה בגן העדן שלממה. להשתעשע עם הצדיקים השוכנים שם. ובשבת בלילה הזה של שבת נכנס הקביה בהגן שלמעלה בסוד המקור העליון [עה] לפי שבימי החול כל נשמות הצדיקים בהגן אשר בארץ כלם שוכנים [ענ] וכאשר מתקדש היום בערב שבת כל אותן מחנות מלאכים הקרושים אשר הם ממונים בתוך הגן שלממה. כלם מעלים לאותן הנשמות השוכנות נתוך הנן שלממה, להכניםן לאותו הרקיע העומר על הגן. ושם מוכנות מרכבות קדושות הסוכבות לכסא כבוד של המלך. ומעלים לכל אותן הנשמות בהגן שלמעלה, כיון שאלו הרוחות עולות או רוחות אחרות קרושות יורדות להתעטר בהם עם הקרוש. אלו עולות ואלו יורדות. ואם תשאל הרי גן הערן שבארץ ביום האלו יורדות. הם תשאל הרי גן אלא השבת ישאר ריקם בלי גשמות הצריקים. לא כן. אלא נשמות הולכות ונשמות באות. נשמות עולות ונשמות יורדות. נשמות הולכות מתוך הגן ונשמות באות לתוך הגן. הן בל אותן גשמות הצדיקים שמתלבנות בימי הרול [ענ] ועוד לא יכלו ליכנם לתוך הגן. בשעה שאלו יוצאות אלו נכנסות, והגן לא נשאר ריקם. כהסוד של להם הפנים ביום הלקחו. ואם תשאל כשהותרות הנשמות לאחר השבת צר המקום שם. לא כן. כי המקומות נמשכים לאורך ורורב ונוכה כהגן ואין גיבר. בדמיון הסוד של ארץ הצבי שהיתה נמשכת לכל הצדדים ואין גודלה גיכר אחר החרבן. כדמיון הצבי שכל מה שמתגדל עורו נתגדל לכל צד. ואין נודל העור ניכר לאחר מותו. וגם יש כמה נשמות שכיון שעולות אינן יורדות. נשמות עולות ונשמות יורדות להתעטר בהן עם הקדוש. ובערב שכת גלגול הנשמות הוא. אלו הולכות ואלו באות. אלו עולות ואלו יוררות, מי יכול לראות כמה מרכבות קדושות משוממות לכאן ולכאן. כל אלו הנשמות כלן בשמחה כלן ברצון לעמר לעם הקדוש. לעמר לבמה צדיקים בגן עדן התחתון. עד השעה שהמכריז עומר וקורא מקודש מקודש. אז מנוחה נמצאת והשקט לבל. ורשעי גיהגם כלם נשקטים במקומם ויש להם מנוחה. וכל הנשמות נתעמרות אלו למעלה ואלו לממה. אשרי העם שחלק זה להם:

בחצי הלילה של כניסת השבת שתלמידי חבמים נתעוררים לתשמיש שלהם. אותו רוח העליון שמתעמרים בו באשר נתקדש היום. בשעה שהם ישנים במטותיהם והנשמות שלהם מבקשות לעלות ולראות בבבוד המלך. אז אותו ויוח העליון שירד בערב שבת נומל לזו הנשמה שלו ועולין למעלה. הנשמה רוחצת בבשמים של הגן ערן. ושם היא רואה מה שבכחה לראות. וכאשר יורדת לשכון במקומה בחצי הלילה יורד עמה אותו רוח העליון באשר

זיו הזהר

ומא) זה עולם הבינה: (פכ) בתרבה מקומות בזותר מזכא שרק הרוחות הן בנ"ע התהתון והנשמות הן בנ"ע העליון. ואפשר שלפעמים קורא לרוחות בשם נשמות. וכן משמע בכמה מקומות בזוהר. ועוד ו"ל שאין כל הנשמות זוכות לבוא ישר לג"ע, העליון אלא. שצריכות להיות איוה זכן קודם בניע התתתון כמו שמביא לקסן: (עג) שמתלבנות בעונש הניהנס או בהמבילה של נחר רינורו

כאשר נשמה הזאת חוזרת למקומה. וצריכים אלה התכמים

לומר פסוקי התעוררות על אותו רוח עליון הקרוש של

עמרת השבת. כמו 6) רוח ה' אלהים עלי יען משח ה' אותי לבשר ענוים שלחני

לחבש לנשברי לב לקרא לשבוים דרו**ר**

ולאסורים פקח קוח: כ) בלכתם ילכו

ובעמדם יעמדו ובהנשאם מעל הארץ ינשאו האופנים לעמתם כי רוח החיה

באופנים: ו) ואיש אל עבר פניו ילכו

אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו

לא יסבן בלכתן : (*) בשביל שיתעטרו באותו רוח העליון בהתעוררות שלהם לשטחת התשטיש. ותהיה הטשכת אותו רוח העליון של שבת בתשטיש הזאת של

שבת היה יושב רגע אחד נשא עיניו למרום והיה שמח.

והיה אומר שיושב לראות השמחה של מלאכים העליונים.

אלו עולים ואלו יורדים, ובכל ערב שבת יושב האדם

יראי חמא. שבשעה שהנשמה מתעמרת למעלה תוך

עטרה קרושה. והרוח עומר בהארה עליונה בשבתות ור״ח

ומועדים. זאת הגפש בשעה שהרוח שלה יורד מתוך

הארה העליונה לשבת בגן העדן. אז היא מאירה ומתנוצצת

כשהיא עומדת על הקבר. ומתלבשת בהצורה שהיתה

תוך הגוף בתחלה. וכל אותן העצמות [עד] באותה הצורה

עולים ומשבחים ומודים להקב"ה. זש"כ כל עצמותי

תאמרנה

בעולם הנשמות. זכאי הוא זה היודע כסודות רבונו:

רב המנוגא הזקן כשהיה עולה מן הנהר בערב

ר) עוד יש כאן סוד לאותן היודעים דרך אמת

כד האי נשמתא תבאת לדוכתהא. ובעי לאיכון חכימין למימר פסוקי דאתערותא לההוא רוחא עלאה קדישא דעסרא הסבתא. כנון א) רוח ה׳ אלהים עלי יעו ענוים שלחני משח ה׳ אותי לבשר לחבש לנשברי לב לקרא לשבוים דרור ולאסורים פקח קוח: כ) בלכתם ילכו ובעמדם יעמדו ובהנשאם מעל הארץ ינשאו האופנים לעמתם כי רוח החיה באופנים: ו) ואיש אל עבר פניו ילכו אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו בלבתן: (*) בגין דיתעסרן בההוא תערותא דלהון בחדוה דשמושא. ויהא 85 יסבו באתערותא רות עלאה – דסהוא רוח עלאה שמושא בהאי דשבתה כבידו : סולוס

רצ המכונת סבת כד הוה סליק מנהרת במעלי הוה יתיב רגעא חדא ווקיף עינוי והוה חדי. กกวอ אמר ו . עלאי דמלאכי מלוס דיתיב למחמי 010 אלין סלקין ואלין נחתין. ובכל מעלי שבתא יתיב בר כש בעלמא דנשמתין. זכאה איהו מאן דידע ברזין דמאריה: הכא לאיכון דידעי ארה קשום כול ד) תו דבשעתה דנשמתה , anon דחלי לעילא מתעשרא 12 ורוחא קאים בנהירו עלאה בשבתי וירחי עסרה קדישה . בשעתא האי וזמכי . כחית דכום 59) מבו לדיירא עלאס יכליד נהיר . דעדן בגנתה נסירו איהי כד היימא גו הברא. ואתגלימת בדיוהנא דהות גו גופה בקדמיתה. וכל אינין גרמי [עד] בההיה דיוקנה סלקן ומשבחאן ואודן לקביה. ההיד עלמותי 5 תאמרנה

מראה מקומות ה) ישעיי סיה כן יחוקהל הי גן שם ד) תרומה קמנ.

(*) הלחש עטיפא בקטפא מובא לקמן בפרשת תצא:

זין הזהר

מצוה :

ועדן אין לחשוב רהיינו העצמות ממש. אלא רע שמלבר נמש רוח ונשמה יש עוד כח אחר בהנוף שנקרא הבלא רגרמי. היינו הבל של העצמות. והוא הכח היותר נמוך ושובן תמיד בקבר עם העצמות. ורק בעת הראוי יוצא זה ההבל מן הקבר להעשות לבוש להתקשר אנ להתלבש בכח אחר רוחני. ובח הנמוך ופחות בסדרנה נעשה לבוש לכח הגבוה וחשוב מסנו. ועי"ז מתנבר להאיר. הנשמה מחלבשת עם הרוח. הרוח בהנפש. והנפש בהבלא דגרמי. ונקל להבין ענין זה מן מאור העלעקטרין שמאיר רק ע"י התחברות ב' כחות הרוחניים של דוחה ומושך כיודע להכמי המבע, ובסרשה נקל להבין ענין זה מן מאור העלעקטרין שמאיר רק ע"י של דוחה ומושך כיודע להכמי המבע, ובסרשה נקל להבין ענין זה מן מאור העלעקטרין שמאיר רק ע"י התחברות ב' כחות הרוחניים של החשוב מסושן ביודע להכמי המבע, ובסרשה במדנה נקני זה מן מאור העלעקטרין שמאיר רק ע"י שהאפיקורסים הלוענים על דברי חו"ל מצאו כאן מקום להתלוצץ כי לפי דעתם המשובשת שאין מאסינים בהשארת הנסש כל זה הוא הגבים במלים. והנוע ברי חו"ל מצאו כאן מקום להתלוצץ כי לפי דעתם המשובשת שאין מאסינים בהשארת הנסש כי זה הוא מהפיקודסים הלוענים על דברי חו"ל מצאו כאן מקום להתלוצץ כי לפי דעתם המשובשת שאין מאסינים בהשארת הנסש כי זה הוא ב ספורסמות נם חנסי הבפע מודים בהשארת הנפש, ויסבר שני איון וה דבר זר. כי יש להבן שובלא דגרמי הוא מתו הנוי לגלות בזה ביא הרדים ענין הבלא דגרמי שנם על פי הכמות מסתרי המבע און וה דבר זר. כי יש להבן שבלא דגרמי הוא מרות לגלות בוה ביו הנות נימות נות ני הניו לגלות בוה כיש להוחו בוה רגוון שע"ז עושים האברים כרנע נס הסוד של ענין בכלא דגרמי שנם על אריו הנוף ע"י העצובים הרקט מחמוברים מקורו לכל חומי ברול הנדבקים למקום ההוא. וע רדקון הסוח. והתקשמות הוא היא כעין התפשטות זרם עלקטרי-גאלוואני" מן מקום מקורו לכל חומי ברול הנדבקים לאו מורי אנג העתה לא ידעו החוקרים חכמי מסבע שיש לזה הכח איזו ממשות רומני שנכל לקרוחו בשם הכל. אמנו הנקרה מוקרות כול להסיל לאי המבע למקור בענין כח הההפגאשות היו בכין הרגשה הנום לא שיוה אנשום כח מסו שעלי הבא מינו הניות בירוח ומקי הבכע שיו המביע לקוות הנדתה הלעשות כחת בכין הנוציו הנירה ונמין מריר ומיון מחור הבית בעיני היים נענו שני הנות בירות להמיו עליו במורחם. הנדים הנקתון להכייום מוגון לאפרי הנום גון ענין בחות הנו הנחינו מסים בכו היע היתי נרבי לאמי הנוו ללה מיו המסורס

יח

תאמרנה ה' מי כמוך. אומרות לא כתוב אלא תאמרנה [כיק] ואלמפי ניתנה רשות לעין לראות היו רואים בליל מוצאי שבת ולילות ראשי חדשים ומועדים כמו צורות המתים על הקברים מודים ומשבחים להקב״ה. אבל סכלות האנשים מעכבת להם שאין יודעים ואין משגיחים על מה מתקיימים בעילם הזה. ואין דואנים להשגיח בכבור מלך העליון בעילם הזה. כל שכן להשגיח בהכבור של עולם ההוא. ועל מה הוא מתקיים. ואיך מתפרשים הענינים:

סוד הבדלה

האדם להבדיל בין קודש (ה) במוצאי שכת צריך האדם להבדיל דחול. למה. מפני שניתנה רשות להממונים שלממה לשלוט על העולם ובכל מעשי העולם. גצרך להראות היחור במקום הקרוש בקרושה העליונה [עו] ולהבריל להתחתונים מן יחוד העליון. ולברך על מאור האש. כ) לפי שכל אשות אחרות נעלמות ונגנזות ביום השבת. מלכר אש אחת של קרושה העליונה שנתגלית ונכללת בקרושת השבת [עו] וכאשר אש הזאת נתגלית כל אשות אחרות מסתתרות ונגנזות מלפניה, ואש הזאת היא של עקדת יצחק הלוהמת על גבי המזבח. לפיכך צריך לברך על מאור האש. ואש הזאת לא צריכה אש של חול אלא אש של שבת [עח] ואש הזאת היא האש היוצאת מאש ההיא שלמעלה. וזו היא האש המוכלת אש (עט) וכיון שאש הואת היוצאת מהאש שלמעלה נתברכת בברכת המאור. או כל שאר אשות אחרות יוצאים ונתמנים במקומותם. וניתן להם רשות להאיר [0] בשעה זו שמברכים על האש נזרמנים ארבע מרכבות ארבעה מחנות לממה להאיד מאותה האש שנתברכה. והם נקראים מאורי האש [60] לפיכך נצרך לכפוף ארבע האצבעות של יד היכניית. ולהאיר להן מתוך אותו האור של הגר המבורך. ואותן האצבעות רמו על אותן מאירי האש המאירים והשולטים מאותו האור של הגר המבורך [פכ] ומפני שהן מדרגות שלממה כאשר מראה האדם את האצבעות לפני אותו האור של הגר צריך לכפוף אותן לפגיו. לפי שאותו האור שולמ עליהן והן מאירות מכחו. בשאר ברכות נצרך לזקוף את האצבעות. כדי להראות קרושה העליונה שליונה של מדרגות העליונות השולפות על הכל [פָּנ] שהשם הקרוש מתעמר בהן ומתקרש בהן. ונתברכות כל המדרנות יחר

מראה מקומות או ויקסל רו: נ) שם רת.

זין הזהר

ואתחנו

בתוכו כמבע "העלקבריצימעב". זהגה אין באן סקום להאריך בזה, אבל יש להבין מזה הרבה סגדות ומנהגים זרים בעניני מחים. בי סוד ה' ליראיו וחז"ל ידעו מבל זה. הן להבם ניהבם עזר. וחשייך לעניננו כאן בהבה שנקרא בזהר בשם הבלא דגרמי יש להבן שלאתר מית האיש נשאר מופרד מחנוף ולא נפרד לנמרי זה ההבל חדק זהוך בה המוה. והוא יווד עם הנוף לקבר, ולאחר שהנוף נרקב נשאר מחבר בעצמות הנוף. ואין שייך מיתה בזה והבל, אבל הרגשת כמו חרגשת גוף הי שייך בו. וזה סוד נפלא אשר שהנוף ורקב נשאר מחבר בעצמות הנוף. ואין שייך מיתה בזה והבל, אבל הרגשת כמו הרגשת גוף הי שייך בו. וזה סוד נפלא אשר יחודין בו הרבה דברים נפלאים שדברו חז"ל. כמו קשה רמה למת כמהמ בבשר החי, ובכו אבותותי דוכבות בקבר. ועוד הרבה חידות באלה. ובן עמיז וזכן כאן ענין הההלבשות כל כמות האוש לאחר מותו זה נזה. הנשמת ברוה, חרוה בנפש. תנפש בהבול הקרי בא חו חוזנג אדם חי ממש כמו קודם המיהה אף שהגוף נרקב בהקבר. וגם שתי מדרגות הנמוכות שבחן החיינו הנפש עם הבלא דגרמי ואו זו נו כוו נצבות הן בתבית אדם שלם כמו חי: ופכן האמרנה הוא לאחר מותו זה נזה. הנשמת ברוה, חרוה בנפש. הנפש בהבלי המי זו נו כוו נצבות הן בתביק האר משהנוף נרקב בהקבר הנים שתי מדרגות הנמוכות שבחן דחיינו הנפש עם הבלא דגרמי הההבלה הוצג אדם חי ממש כמו קודם המיה אף שהגוף נרקב בהקבר הוא לאון עחיד, וחיינו גם לאחר מיתה ומון ארגמי בהתלבשותן זו נו כו נצבות הן בתביש השליה נאמרים. שרק שם בתקרושה יש ענין היחוד וצדרים החנונים נבדלים מסנו: (פון איש הואת וז השבינה הקרושה שלליה נאמרים. שרק אם בתבות הוא לעון עחיד, וחיינו גם מחנות היינו המסגים מסוג ומון איוא האיה הגמור השבינה הקרושה באחות הגדול שנעשה כיום השבת זן (נעו פי שחשבינה היא אצולה מחמלנות. והמלונים וזאת היות איו או הגמות שיי למיתו או השות שנכור הוגרול שנעשה כיום לא הבערו אש בבל מושבתיכם כיום השבת היון או אות מבור החבלנות וקרושה היחור הגדול שנעשה כום השבת זן (נעו מו משבנית היא אצולים מחמלנות. והחלנו מון איוא האתה הנות שיינו גבור ומובא היחור הגדול שנעשה כום לא הבנים שה מכיכה אים מיכר לג נבור החיון מהוות שהעשר אות איה היה מות העשר מינו גנוק גושה הגון בכוו מיצות היוון הגבוליה בעמו מי שבינה היא אצולית בקרבת היות מווו איוון מאות היות מיוו היש מקרנו האות איויה גבות היבו מינות היו משקבלים הארו שיר היון מקבלים האר

תאמרכה ס׳ מי כמוך, אומרות לא כתיב אלא תאמרכה [פה] ואלמלי אחיסיב רשו לעילא למחמי יחמי בליליא דכתיק שבתא ולילי ירסי וזמני כדיוקנין על גבי קברי אודן ומשבחן לקב"ם. אבל ספשו דבני נשא קא מעכבא להו דלא ידעין ולא משניחין על מאי קיימין בסאי עלמא. ולא חששין לאשנחא ביקרא דמלכא עלאה בסאי עלמא. כל שכן לאשנחא ביקרא דהסוא עלמא

רזא ראבדלתא

ה) לבתר דנפיק שבתה בעי בר נש להפרשה בין קודש לממכן דלתתה אמאי, דסא אתיהיכ רבו . 3105 ובכל פובדין דעלמה. 201005 לשלמאה על עלמא יחודה בהתר קדישה בקדושה עלהה [יו] ולאפרשא לתתאי מיחודא עלאה . ולברכא על נהורא דאשא . כ) בנין דכל אשין אחרכין אתממרו ואתנכיזו ביומא דשבתא דקדושה עלאה דאתגליא ואתכלילא בר השה חד בקדושה השבתה [מו] וכד האי אשה אתגליה כל אשין קמיה, האלי אשת איהי לתפמרו ולתגניזו אמר כיין דעהידה דילחה דאתלהשא על גבי מדבחא. בגיכ בעי לברכא על נהורא דאשא. והאי השא לא בעי אשא דחול אלא אשא דשבת [עח] והאי אשא איהו אשא דנפיק מההוא השה דלעילה. ודה היהו השה דשביל השה [עון וכיון מאשא דלעילא אתברכא בברכאא דהאי אשא דנפיק דנהורא. כדין כל שאר אשין אחרנין נפקין ואתמנן בדוכמייסו, ואתיהיב לון רשותא לאנהרא [מ] בהאי שעתא דקה מברכן על אשה הודמנן ארבע רתיכין ארבע משריין לתתא לאנהרא מההוא אשא מברכא. ואינון אקרון מאורי האם [פא] בניכ בעינן לאכפיא ארבע אלבטאן דידא דימינה, ולהנהרה לון מני ההוה נהורה דשרנה דמתברכה . אלבעאן רמז לאיכון דנהירי 600 מאורי ואיכון ושלטי מההוא נהורא דשרגא דמתברכא [פכ] ובנין דאינון אלבעאו קמי 52 אחזי בר 72 דלתתא דרגיו ההוא נהורא דשרנא בעי לאכפיא לון קמיה. בגין דההיא כהורא שלטא עלייהו ואינון כהרין מניה. בשאר ברכאן בעיכן לוקפא לון לאלבעאן. בגין לאחואה קדושה עלאה 655 10057 [30] ່ງກ דשלטיו עלאין דדרגיו קדישה התעשר צהו והתקדש צהו והתברכן כלהו דרגין כתה לתגין

לשון הזהר ואתחנן

מנו בוליכה עלחהי דכלה [פד] ובנייכ וכהרין כמדה בעיכן לוקפא לון לעילא. והכא בעיכן לאכפיא אנבעאן קמי שרגא. בנין לאחואה דרגין דלתתא דמהרין מגו בוליכה דלעילה. ומהכה שלמין ונהרין מיכה. והיכון מאורי האם. בכל יומא אכן מברכיכן מאורי אור. דאיכון כהורין עלאין דקיימן בההוא אור קדמאה [50] ואתברכן כלהו דרגין ונהרין כלהו כחדא מנו בוליכא . ರಗರ מקרון מאורי עלאה . והני 617 ובגין ואי תימא . దరం דא מברכין בורא מאורי אמאי . 🕬 🗧 מאורי מאיר אמכו 651 בורה הואיל וקא נהרין מההוא אש מההוא בולינא מברכא. 656 שבתה כל דעאל דלתתא וכל איכון דרבין כיוו סיכון דנהרין ושלטין. כלהו עאלין ואתכלילו בההוא שרנא [פי] ואתשמרו ואתגניון ואתנשרו ביה. ולא יתחוון ביה אלא ההיא לקודה בלחודהת [סו] וכלסו אתממרו בגווה כל יומא דשבתא. כיון דנפה שבתה הפיק לון לכל חד וחד כהילו ההיה שעתה אתבריאו ונפקו כלהו. ואתבריאו כמלקדמין ואתמניאו על דוכתייהו לשלטאה. כדיו אתברכא ההוא שרגא ואתכפיין קמיה לאנהרא. כיון דנהרין כדין אחמנון כל חד וחד על דוכמיה. כגונא דא אינון דרגין עלאין דאקרון מאורי לוכ שלטין ביממא ונהרין מגו בולינא עלאה [פח] דרמש ליליא ההיא בולינא עלאה כניש לון בשעתא ואעיל לון בגווה עד דנהיר יממא. כיון דמברכין ישראל על נהורא ביממא כדין אפיק לון בשלימו דנהורא. וע"ד מברכין יולר המאורות. ולא אמרו בורא אלא יולר [פע] והכא בורא מאורי האש. בנין דאיכון דלתתה. וכלא איהו רוא דאלבעאן בהו רמיו דרגין עלאין תתחין. ודרגין דרגיו עלאין דרגין השתמודעהן בוקיפו דהלבעהן לעילה. ובזקיפו דהלבעהו עלאין דרגיו אתברכן **מתחין** ודרגין . 67DD דאלבעאן אתברכן לאנהרא דרגין יבמאיכו תתאין ארות דה סופרי דהחורי הלבעהן. והלבעהן למודייהו. מופרי דאחורי אנבעאן איכון אכפין (در 🚬 להודייכו אתרניו דאלטריכו לאנהרא מגו ההוא שרגא. ואינון אנפין אלבעאו לנו בלא סופרין אלין . מחוריים דמקרון אינין אנפין פנימאן דאתכסיין. ורוא דא וראית את אתורי אלין אתורי אלבעאן לאחורא בפופריהון. ופני לא איכון אכפין פרימאן יראו. אלין אלבעאן דלגו בלא מופרין דאיכון אנפין לאחואס' פנימאין [ל] וכד מברכיכן על שרגא בעי אחורי אלבעאן בסופרין לאתנהרא שרגא : מגו האי ופנימחי דאלבעאן לא אלפריכו לאחואה לון לאתנהרא מגו האי שרגא. דהא איכון לא כהרין אלא מגו שרגא עלאה דלעילא לעילא, דאיהו סמירא וגכיוא דלא אתגליא כלל. ואינון לא כהריון מגו שרגא דאתגליא כלל בג"כ בעי לאחזאה אחורי אלבעאן בטופרין. ופנימאי דאלבעאן לא בעי לאחואה קמי האי שרגא. ממירין איכון ובממירו אתנהרן. פנימאין אינין ומפנימאה אתנהרן עלאין איכון

אורות העליונים הקיימים באור הראשון ההוא [פה] ומתברכות כל המררנות ומאירות כלן יחד מתוך המנורה העליונה. אבל אלה נקראות מאורי האש. ובשביל סוד הזה מברכים בורא מאורי האש. ואם תשאל מפני מה הנוסח בורא ולא תקנו הנוסח מאיר מאורי האש. כיוו שמאירות מאותו האש מאותו המנורה שנתברכה. אלא לפי שכשנכנס השבת כל אותן המדרגות שלממה וכל אותו המאירים ושולמים. כלם נכנסו ונתכללו בגר ההוא [פו] ונסתרו ונגנזו ונשמרו בו. ואין גראין בו אלא נקורה ההיא בלבדה [פז] וכלם נסתרים בה כל יום השבת. למוצאי שבת אותו הנר מוציאם לכל אחר ואחר כאילו באותה שעה נבראו ויצאו כלם. ונכראים כמקדם ונתמנים על מקומותם לשלומ. אז נתברך נר ההוא ונכפפים לפנין להאיר. וכיון שמקבלים הארה או נתמנים כל אחר ואחר על מקומו. כרמיון זה אותן מדרגות העליונות הנקראים מאודי אור שולטים ביום ומאירים מתוך מנורה העליונה [פס] בשעה שנחשך הלילה אותה מנורה העליונה מאספתם ומכנסת אותם בקרבה עד שיאיר היום. כיון שמברכים ישראל על האור ביום אז היא מוציאה אותם בשלמות האור. וע״כ מברכים יוצר המאורות. ואין אומרים בורא אלא יוצר [פס] וכאן בורא מאורי האש. לפי שהן המדרגות שלממה. והכל הוא בסוד האצבעות. בהן נרמו מדרגות העליונות ומדרגות התחתונות. מדרגות העליונות ניכרות בזקיפת האצבעות למעלה. ובזקיפת האצבעות נתברכות מדרגות העליונות ומדרגות התחתונות ביחר. ובהשפלת האצבעות נתברכות להאיר מררגות התחתונות בלברן. וזה סור הצפורנים של אחורי האצבעות, והאצבעות בלבדן שמבפנים. הצפורנים של אחורי האצבעות הן פנים האחרות הצריכות להאיר מתוך הגר ההוא. והן פנים הנקראות אחוריים. האצבעות שמכפנים בלי צפורנים אלו הן פנים הפנימיות הנסתרות. וזהו הסור של וראית את

לשון קודש

יחד ומאירות מתוך המגורה העליונה מכל [ד2] ולפיכך נצרך לוקוף אותן למעלה, וכאן נצרך לכפוף האצבעות

לפני הנר. כדי להראות מדרגות שלממה המאירות מתוך

הנר שלמעלה. ומכאן הן שולטות וממנה הן מאירות. והן מאורי האש. בכל יום אנחנו מברכים מאורי האור. שהם

האחרות הצריכות להאיר מתוך הגר ההוא, והן פנים הנקראות אחוריים. האצבעות שמבפנים בלי צפורנים אלו הנקראות אחוריים. האצבעות שמבפנים בלי צפורנים אלו אחורי. אלה אחורי האצבעות בצפורניהן לאחור. ופני לא יראו. אלו האצבעות שמבפנים בלי צפורנים שהן פנים הפנימיות [3] וכשמברכים על הגר נצרך להראות לפניו אחורי האצבעות בצפורניהן שיאירו מתוך הגר הוה, ופנים האצבעות לא נצרך להראותן שיאירו מתוך הגר ופנים האצבעות לא נצרך להראותן שיאירו מתוך הגר הזה. שהרי הן אינן מאירות אלא מתוך הגר העליון שהוא למעלה מעלה, שרוא נסתר ונעלם ואינו נתגלה שהוא למעלה מעלה. שרוא נסתר ונעלם ואינו נתגלה כלל. והן אינן מאירות כלל מתוך הנר הנגלה. לפיכך שהוא למעלה מעלה שרות כלל מתוך הנר הנגלה. לפיכך שהוא לצרך להראות אחורי האצבעות בצפורניהן, ופנים האצבעות כאירות הן ומן מני נר הזה. נסתרות הן ובהסתר מאירות. פנימיות הן ומן פנימיות הן מאירות. עליונות

ក្រ

זיו הזהר

1997] היינו מעצם האלחות שהוא למעלה מהעשר ספירות שנקרא אי"ן סו"ף: (סכן מאורי אור היינו העשר ספירות ומאורי האש היינו הר' מהנות מלאכים של השבינה הקדושה: (פון זו המלכות: (פו) נקודת המלכות: (פתן וו הבינה: (פס) נראה לי לפרש עפ"י הירוע שהפעל בורא היינו יש מאין, והפעל יצר הוא יש מיש שנצמייר הדבר באותה צורה ותמונה ברצון הבורא. ועפי"ז מובן החילוק שבשבת סאורי האש נמריים בהמלכות והם במדרגה של בימול במציאות בנר כפני אבוקה, ובמוצש הם באילו נבראים מדש. לעליק עפ"ז מר מגורי האש נמריים בהמלכות והם במדרגה של בימול במציאות בנר בפני אבוקה, וממונה משיח מבאילו נבראים מדש. לכך מברכים בורא מאורי האש. משא"ם, התאספות המאוות כלילה בהבינה הוא רק בעובר ברחם אמו. לכן יתבן יותר לברך עליהן בשמרית יוצר המאורות: (3) פנים האצבעות רמז על העשר ספירות, והצפורנים שבאחורי האצבעות רמו על בתות המלאבים של מהנה השבינה :

הן ומן העליון הן מאירות. זכאים הם ישראל בעולם הזה. ובעולם הבא:

ה במוצאי שבת נצרך להריח בבשמים על שנסתלק רוח ההוא. ונפש הארם נשארה ערומה לבעבור הסתלקות ההיא שנסתלק ממנה הרוח וזה נתבאר. כתוב וירח את ריח בנדיו ויברבהו תו׳. מקרא זה נתבאר וגדרש. אבל בוא וראה הריח הוא קיום הנפש. לפי שהוא רבר הגבנס לנפש ולא להגוף. וירח את ריח בגדיו הרי ביארו שהם בגדי אדם הראשון היו שנתן לו הקביה להלבישם .. ואותו הכגרים היו מעלים ריח וכושם של חגן. שהגפש מתישבת בהם ומשמחת בהם, זש"כ וירח את ריח בגדיו ויברבהן, שהרי נתישבה נפשו ורוחו של יצחק בריח ההוא. לפיבך במוצאי שבת נצרך להריח בכשמים. שתהישב נפשו בריח הזה על רוח העליון הקרוש ההוא שנסתלק ממנו. וזה הריח המשובח מהבשמים הוא הדם. שהרי קיום מקום הקרוש שהגשמות יוצאות ממנו הוא הרם [⁶⁵] חה הוא קיום הנפש ברמיון שלמעלה להתקיים ממה שנשארת ערומה במוצאי שבת. כמו שנהלבש אדם באותן הבגרים של הגן ערן אשר בארץ המעלים ריח מוב של בשמים. לקיים נפשו על מה שנסתלק ממנו רוח העליון הקרוש והיקר. והרם הוא קיום הנפש בוראי כרסיון שרמעלה שבהדם מתקיים שם קיום הנפש [לכ] כי אותו רוח העליון כשיורד על הארם בשמחה ומשמח לנפשו. אז עומרת נפש האדם ברמיון העולם הבא שהיא עתידה ליהנות ממנו. וכמו שהאדם מהנה לרוח הזה בעולם הזה. בן אותו הרוח יהגה לו להארם בעולם הבא. שכתוב כ) או תתענג על ה׳ ונו׳. ובתוב והשביע בצחצחות גפשך. כמו שראדם משביע לזה הרוח בעונג ומהגה לו. כמו בן הוא ישביע לו לעולם הבא. ובכן כאשר האדם זובה ומשלים שלמות של בבור השבת במו שאמרנו. קורא עליו הקביה ואומר ג) ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר:

רועה הגאמן

ד) ששת ימים העבד ועשית כל מלאכתך. ויום השביעי שבת לה׳ אלהיך לא תעשה כל מלאכה. א"ר שמעון מהו שבת. ש בת. ש רמו על נ׳ נונים של הקשת [3] אות ברית הקשת. בת זו בת היחידה שבת המלבה. ויש לה שש טררנות תחת ממשלהה. היחידה שבת ימים העבר ועשית כל מלאכתך. אבל בבת נאמר ששת ימי המעשה הנכללים בכומוסיךן, שעליהם נאמר ששת ימי המעשה הנכללים בכומוסיךן אבל בבת נאמר ששת ימים העבר ועשית כל מלאכתך. אבל בבת נאמר שה עשה בה מלאבה יומת.. שהרי שבת היא כל מלאבה. העושה בה מלאבה יומת.. שהרי שבת היא היא מצר שם המפורש יו"ר ה"א וא"ו. שבניממריא מ"ל. וכאשר זה המ"ל שולט בשבת שהיא ה"א אין לוקין ליט מלקית

מראה מקומות א) ויקהל רת: ג) ישני׳ נייח ג) של מיע ד) פנחם רמג:

זיו הזהר

[64] זו ספירת חיסור, כך פעי תרח"ז וצ"ל, וכונתו שחיסור הוא קיום נפש דלעילא זו הסלכות ע"י שבשפיע בה השפע מספירות העליונות ונם נשמות קרושות לחלקן בעולם הזה, וכן נרמז בהבתוב ויהי אומן את הרמה היא אמתר, שפררבי הצריק חי' במרונת ימוד צריק והוא המגרל והמקיים לאמתר רמז עך מלכות. בכתוב ותלכש אמתר מלכות. ששורשה ךך האחרונה מחשם הוי"ה ב"ה, והרס עם ךך מיינו הרמה: [34] היונו הנפש דלעילא שהיא מדת המלכות במבואר לעיל: [34] ני נונים הם לובן אודם ירוק הפרמוים על ג' קחים של תנהגת העולם שהם המר נכות המאורת המשפועים בהקשת חיונו אימור שעביר השפע לחבת יהידה חיונית המלכות שהיא שבת לצחרך תנהגת העולם שהם המר כבורה תמאורת המשפועים בחקשת חיונו אימור שעביר השפע לחבת יהידה חיונית הכלות שהיא שבת לצחרך

אינון ומעילאם אתנסרן. זכאין אינון ישראל בעלמא דין ובעלמא דאמי:

ה) כד נפיק שבתה בעי להרהה בבוסמין על דהסתלק (ה ההוא רוחא. ונסשא דבינ אשמארת בערשולא בנין ההוא סליקו דאסתלק רוחא מניה והא אוקמוה. כתיב וירח את רים בגדיו ויברכהו וגו׳. האי קרא אוקמוה ואתמר. אבל תא חזי ריחא איהו קיומא דנפשא. בגין דאיהו מלה דאעיל לנפשא ולא לגופא. וירה את ריה בגדיו הא אוקמוה דאיכון לבושין דאדם קדמאה הוו דיהב ליה קב"ה לאלבשא לון .. ואינון לבושין הוו סלקין ריחין ובוסמין דגיתא. דנפשא מתישבה בהו וחדי בהו. הה"ד וירה הת ריה בגדיו ויברכהו. דהא אמישבא נפשיה ורוחיה דילחק בההוא ריחא. בגין דא כד נפק שבתא בעי לארחא בבוסמין. לאהישבא כפשים בהאי ריחא על ההוא רוחא עלאה קדישא דאסתלק מניה. והאי ריחא מעליא דבוסמין איהו הדם. דהא קיומת דחתר קדישה דנשמתין נפקין מניה הדם חיהו [לה] ודא איהו קיומא דנפשא כגונא דלעילא לאתקיימא מההוא ערפולה דהשתארת כד נפק שבתה. כמה דאתלבש אדם באינון ריחין דסלקין דארעא דעדן דנכתה לכוסין ובוסמין. לקיימה כפשיה על ההוה רוחה קדישה עלאה יקירא דאסתלק מניה . והדם איהו קיומא דנפשא ודאי כנונא דההוא [5:1] רנפשה היומא עלאה דאתהיימא דביכ בחדו וחדי לכפשים. רוחת עלאה דנחית עליה כדין קיימה נפשה דבר נש כגונה דעלמה דהתי דומין לאתהכאה מכיה. וכמה דב"כ אהני להאי רוחא בעלמא דא. הכי האי רוהא אהני ליה לציכ לעלמא דאתי. דכתיב כ) או מתענג על ה׳ וגו׳. וכתיב והשביע בלהלחות נפשך. כמה דבינ רוי להאי רוחא בענוגא ואהני ליה. כד בל הם הכי כמי איהו כוי ליה לעלמא דאתי. כדין שלימו דיהרא ואשליס זכי כדקחמרן רשבתה קביה קארי עלים ואמר ג) ויאמר לי עבדי אתה ישראל **משר בר** אתפאר:

רעיא מהימנא

ימים תעבד ועשית כל מלאכתך. ויוס ו) ששת השביעי שבת לס׳ אלסיך לא מעשם כל שבת. ש שמעון מסו שבת. ש סיר שמעון מלאכה . מלם גוונין דקשת [עו] אום ברית הקשת. בת בת יחידה שבת מלכתה. והים לה שית דרגין תחות שולמכוסהה. דאינון ששת ימי המעשם דכלילן בממומדרון. דעלייהו אתמר ששת ימים תעבד ועשית כל מלאכתך. סבל בת לא תעשה אלהיך (0) םבמ סשביעי ויוס יחידה העושה בה מלאכה יומת.. דהא שבת איהי כל מלאכה. סיא מסמרא דשמא מפרש יו"ד סיא ואיו. דאיסו מיל. בשבת דאיהי ה"א אין לוקין בלפה וכד האי פיל 0303

\$8

לשון קודש

מלקות בשבת. ואסרו בו החכמים ארבעים מלאכות חסר אחת שנקראות אבות מלאכות. והן הזורע והחורש וכו':

אמר רועה הנאמן. זקן זקן. השכינה נקראת אר"ץ של הקב״ה. זש״כ ה) והארץ הרום רגלי. פצר החסר נקראת מים. ומצד הגבורה נקראת אש. ומצד התפארת עמוד האמצעי נקראת אויר. תאת האר״ץ קרקע לכלן [זז] ובשביל שהנשמה יתירה מתפשמת בהשכינה שהיא שבח מלכתא. שנאמר בה ומלכותו בכל משלה. משם היא מלכו״ת שממשלתה על הארץ ועל עצים וזרעים. ובשביל שעץ החיים שהיא הנשמה יתירה שבשבת בה תולרותיה [לה] לפיכך יש מנוחה לארץ שהיא השכינה.. ומצר השכינה העליונה שהיא שמחה וחירות של הכל [נו] במקום שהיא שולמת והזר הקרב יומת. אין רשות לצד המומאה לשלומ. לא שטן ולא משחית ולא מלאך המות שהם מצר הגיהנם. ובעבור זה בימי החול אומרים ישראל כ) והוא רחום יכפר עון ולא ישחית וגו׳. לפי שבימי החול שכינה התחתונה מתלבשת באלה הקליפות של מיתה ודין. ובשבת נפרדת מהם. לפי שעץ החיים שהוא יו"ד ה"א וא"ו נתחבר בה"א. באותו הזמן מנוחה נמצאת להיא ולכל מי שהוא תחת כנפיה. ואין נצרך לומר בו והוא רחום. ומי הם תחת כנפיה, ישראל. ובכל מקום שישראל נמצאים שמירה נמצאת עם מנוחה. ולפיכך אסור לחרוש בארץ ולעשות בה גומות. שהרי זה כאילו עשה פגם בארץ עליונה הקרושה שהיא השכינה. ואסור להשתמש ברברים המחוברים לארץ בשבת. ואפילו למלמל אבן ולא כלום. אלא הכלי שבעולם מותר. למען ינוחו בזכות השכינה שנקראת אבן. שנאמר בה והאבן הזאת אשר שמתי מצבה .. ובעבור זה ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדרת"ם ברית עולם. שנצרך לשמור השבת בדירתם. שלא יוציאו מרשות היחיד לרה"ר. וזה הוא שביארו הכמי המשנה יציאות השבת שתים שהן ארבע. הוצאה שמרשות לרשות. והכנסה ג"כ יציאה קורא לה. ואותן סמא"ל ונחש צריכים ישראל לנטור אותם. שלא יכנסו למדור השכינה שהיא רשות היחיד. מי הם רשות הרבים. חללה שפחה זונה גרה בת עכו״ם. הן ברשות רסמא"ל ונח"ש ושבעים שרים של העמים עכו"ם. ע"כ ר"מ:

(1) ללא תחמד אשת רעך. למדנו דבור האחרון של עשרת הדברות שבתורה הוא לא תחמד אינת רעך. לפי שזה כלל של כלם. ומי שחומד אשת רעהו כאילו עובר על כל התורה. אמנם אין לך דבר שעומר בפני תשובה. וכל שכן אם קבל עונשו כדוד המלך. א"ר בפני תשובה. וכל שכן אם קבל עונשו כדוד המלך. א"ר מועלת לו יותר. ואם לא אין התשובה תעלה בידו. ולא מועלת לו. אם כן רוד איך לא פירש עצמו מבת שבע מועלת לו. אם כן רוד איך לא פירש עצמו מבת שבע תועיל לו. אם כן רוד איך לא פירש עצמו מבת שבע אחר כך. א"ל רבי שמעון בת שבע שלו היתה ושלו לקח שהרי מת בעלה. שלמרנו מוכנה היתה בת שבע לדור מיום שנברא העולם. ומה היה הערוב לו. שלקח בתו של שאול המלך. ובאותו היום לקחה אוריה ברחמים אע"פ שלא היתה שלו. אחר כך בא דוד ולקח את שלו. ועל

בשנת. ואסרו ביה החכמים ארצעים מלאכות חסר מחת דחתקריאו אבות מלאכות. והן הזורע והחורש וכו׳: אמר רעיא מהימנא. סבא סבא. שכינתא אתקרי אר"ן דקב"ה הה"ד א) והארץ הדום רגלי. מסמרא דחסל מתקריאת מים. ומסמרא לגבורה אתקריאת אש. ומסמרא דעמודה דהמלעיתה אויר. וחיהי אריץ קרקע לכלהו [זר] ובנין דנשמתה יתירתה התפשעת בשרינתה דחיהי שבת מלכתה. דהתמר בה ומלכותו בכל משלה. משם היהי מלכו״ת דשלטכותהה על הרעה ועל הילנין וזרעין. ובגין דאילנא דחיי דהיא נשמתא יתירתא דבשבת בה תולדין דילה [לה] אית נייחא לארעא דאיהי שכינתא .. ומספרא דשכינתא עלאה דאיהי חדו וחירו דכלא [נו] באתר דאיהי שלטא והור הקרב יומת . לית רשו לסטרא אחרא לשלמאה. לא שטן ולא משחית ולא מלאך המות דאינון מסערא דגיהנס. ובנין דה ביומין דחול. אמרין ישראל כ) והוא רחום יכפר עון ולה ישהית וגו׳. בגין רביומין דהול שכיכתה תתאה אתלבשת באלין קליפין דמיתה ודינא. ובשבת אתפשעת מנייהו. בגין דאילנא דחיי דאיהו יו"ד היא ואיו אתחבר בהיא. בההוא זמנא נייחא אשתכחת להיא ולכל מאן דאיהו תחיתה. ולא אלטריך למימר ביה והוא רחום. ומאן אינון תחותה. ישראל, וכל אתר דישראל משתכחין נמירו אשתכה ונייהא ובנין דא אסור למחרש בארעא ולמעבד בה גומות. דהוה כאילו עביד פגימו בארעא עלאה קדישא דאיהי שרינתא. ואסור לאשתמשא במאנין בשבת ואפילו לפלפל 60067 אבן ולא מידי. אלא כלי דבעלמא. דיהוי כייחא לון בזכו דשכינתא דאתקריאת אבנא. דכתיב בס והאבן הואת אשר שמתי מלבה .. ובגין דה ושמרו בני ישרהל הת השבת לעשות את השבת לדרתים ברית עולם. דלריך לנערא לה בדירתם. דלא יפקון מרשות היחיד לרה׳ר. והאי איהו דפוקמוס מארי מתניתין יליאות השבת שתים שהן ארבע. הולאה מרשות לרשות. והכנסה נמי יציאה קרי לה. ואינון סמאיל ונחים לריכין ישראל לנפרא לון. דלא ייעלון לדירה דשכינתה דחיהי רשות היהיד. מחן רשות הרבים. חללה שפחה זונה נדה בת עכו"ם, אינון רשות דסיואיל ונחים ושבעין ממכן דעמין עכוים. עיכ רימ:

רעך. תניא מלה בתראה ಗರಗ תחמד 471 (1 דעשר אמירן דאורייתא לא תחמד אשת רעד. בגין דהאי כללא דכלהו. ומאן דחמיד אתתא אחרא כאילו עבר על אורייתה כלה. ברם לה אית מלה דקיימה קמי תשובה. וכל שכן אי קביל עונשיה כדוד מלכא. איר יוסי תניכן כל מאן דחב ואתפרש מהסוא מובא תשובה קא מעליא ליה שפי. ואי לאו לא סליק בידיה תשובה. ולא מעליה ליה, הי הכי דוד היתך לה התפרש מבת שבע לבתר. א"ל רבי שמעון בת שבע דידיה הות ודידיה נסיל דהא מית בעלה. דתניא אודמנת הוה בת שבע לדוד מיומה דהתברי עלמה. ומהי עכבה ליה. דנטל ברפיה דשאול מלכא. וההוא יומא נפיל לה אוריה ברחמי אע"ג דלא סות דיליה. לבתר אתא דוד ונטיל דיליה. ועל

סראה מקומות או ישני׳ סיו כן תלים נית ג) אתרי נת:

זיו הזהר

(7) ואת המלכות מקבלת שפע מכל הספירות: (לכ) פי' שכשבת נעשה בה הכנה לכל תולדותיה ע"י שמאיר בה אור תנשמה יתירה. היינו ספירת התפארת שנקרא עץ החיים: (לו) פי' ומצד שבא לה הארה גם משבינה העליונה. היינו עולם הכינה :

פשון קודש

ואתחנן

בראשית .

אבאיש קמי קב׳ה ואענש ליה לדוד. דהא קב״ם בעא לאתבא לה לדוד. לקיימא ליה מלכותא קדישא עלאה.

וכד תאב לדידיה תאב: א) תו שאיל ר' יוסי מהו ולא

תתאוה. כיון דכתיב ולא תחמד. דהא בהאי סגי. אאל ר׳ אלעזר זכאין אינון מארי קשוע דהכי אוקמוה. חמידה מד

אזיל למיסב המידא דיליה. ובגין ההיא המידה דנקים

איל למעבד עובדה. תאוה. לאו הכי. והים אפילו

ועשרה מאמרות למתן תורה. אלו עשרת הדברות. כתיב

אנכי כ׳ אלהיך. וכתיב במעשה בראשית יהי אור ויהי

אור. דא מהימנותא דקב"ה דאתקרי אור. כמה דכתיב

ג) ה׳ אורי וישעי ממי אירא: כתיב לא יסיה לך אלהיס

אחרים על פני. וכתיב במעשה בראשית יהי רקיע בתוך

סמים וגו׳. יהי רקיע. אלין ישראל דאינון חולקא דקב"ס. ואחידן בסהוא אתרא דאקרי שמים [זז] והיינו רוא דומנא חדא שאיל רבי ייסא סבא לרבי אלעאי ואמר. הא שאר

עמין יהב לון קב״ה לרברבן ממנן שלימין. ישראל באן אתר יהב לון. שלח ליה . ויתן אותס אלהים ברקיע

השמים. ושפיר שלח ליה. בתוך המים. בין מלולי אורייתא. ויהי מבדיל בין מים למים. בין קב״ם דאקרי באר מים חיים. ובין אלהים אחרים דאקרון ד) בורות נשברים

ונוי. דאינון מים המרים מים עכורין מכונסים סרוחים

ומטונפים. וע"ר ישראל קדישין מבדילין בין מים למים:

כתיב לה תשה את שם ה׳ אלהיך לשוא. וכתיב במעשה

בראשית יקוו סמים מתחת כשמים אל מקום אחד. תא

חזי כל מאן דאומי בשמא קדישא לשקרא. כאילו פריש אמא מאתרה לעילא. וכתריו קדישיו לא מתישבין

בדוכתייהו. כדיא ה) ונרגן מפריד אלוף. ואין אלוף

אלא קב"ם. סה"ד יקוו המים מתחם השמים אל מקום

אחד. לא תשוי פרודם לעילא בגין אומאס דשקרם. אלא

אל מקום אחד כדקא חזי באתר דקשום. ולא באתר אחרא

לשקרא. ומאי שקרא סוא. דאולין מיא לאתר אחרא

דלאו איהו דיליה [לח]: כתיב זכור את יום השבת לקדשו.

וכתיב במעשה בראשית תדשא הארץ דשא עשב. אימתי

אתרביאת ארעא קדישא דלעילא ואמעפרם בעפרסא. היי

אומר ביום השבת. דהא כדין אתחברת מסרוניתא בהלכא

קדישה להפקה דשהין וברכהן לעלמה: כתיב כבד הת

אביך ואת אמך. וכתיב במעשה בראשית יהי מארת

ברקיע סשמים. מאי קא מיירי. אלא אלין מאורות דא הוא אביך ואמך. אביך דא שמשא [למ] אמך דא סיסרא.

ואין שמשא אלא קביה. דכתיב ו) כי שמש ומגו סי

אלהים. ולית שיהרא אלא כנסת ישראל. דכתיב ז) וירחר

לא יאסף, וע"ד כלא מד: כתיב לא תרלח, וכתיב

לא תקטול ב"כ דאקרי לפש חיה. דכתיב ויהי האדם

לנסש חיה. ולא תהיו כדגים הללו דרברבי בלעי

במעשה ברחשית ישרלו המים שרך נפש חיה.

בעשרה

כ) א"ר שמעון פא תוי עשרם מאמרות למעשם

, הכני

יכיל

דחכת

לוושרי

107

מאמרות נברא העולם.

ועל דדוד דחיק שעתא לקעלא לאוריה ולמעבד

דרגא. תאום דרגא אחרא. חמידה

דלא יכקום אורחא למהך אבתריה:

כדתכן

ועל שרוד רחק השעה להרג לאוריה ולעשות כך. היה זע הרבר לפני הקב"ה וענש לו לרור. שהרי הקב"ה רצה להחזירה לרוד. לקיים לו מכות עליונה הקרושה. ומה שתמד לשלו חמר: ה) עוד שאל ר' יוסי מהו ולא תתאוה. כיון שכתוב ולא תחמר. שהרי די בזה. א"ל ר אלעור זכאים הם חכמי האמת שכך ביארו. חמדה מדרגה אחת. תאוה מררגה אחרת. חמדה. שאם הוא ביכולת הולך ולוקח מה שהוא חומד. ובשביל אותה החמדה הולך לעשות מעשה. תאוה. לא כן. והיא שאפילו אם אינו תופס זה הררך ללכת בפועל אחריו:

כ) א"ר שמעון בוא וראה עשרה מאמרות למעשה בראשית. כמו שלמרנו בעשרה מאמרות נברא העולם. ועשרה מאמרות למתן תורה. אלו עשרת הדברות. כתוב אנכי ה' אלהיך. וכתוב במעשה בראשית יהי אור ויהי אור. זו האמונה של הקביה שנקראת אור. כמו שכתוב ג) ה׳ אורי וישעי ממי אירא: כתוב לא יהיה לך אלהים אחרים על פני. וכתוב בסעשה בראשית יהי רקיע בתוך המים וגו'. יהי רקיע. אלו ישראל שהם חלקו של הקב"ה. ואחיותם במקום ההוא שנקרא שמים [11] וזהו הסוד שפעם אחת שאל רבי ייסא סבא לרבי אלעאי ואמר. הרי שאר עמים נתן הקב״ה אותם לשרים מסונים המושלים. ישראל באיזה מקום נתנם. שלח לו. ויתן אותם אלהים ברקיע השמים. ויפה שלח לו. בתוך המים. בין דכרי תורה. ויהי מבדיל בין מים למים. בין הקב"ה שנקרא באר מים חיים, ובין אלהים אחרים שנקראים ז) בורות נשברים וגו׳. שהם מים המרים מים עכורים מכונפים מרוחים וממונפים. ועיכ ישראל קרושים מברילים בין מים למים: כתוב לא תשא את שם ה׳ אלהיך לשוא. וכתוב במעשה בראשית יסוו המים מתחת השמים אל מקום אחד. בוא וראה כל מי שנשבע בשם הקרוש לשקר. כאילו הפריד להמלכות ממקומה למעלה. וכתרים הקרושים אין מתישבים במקומותם. כמשיכ ה) ונרגן מפריד אלוף. ואין אלוף אלא הקב"ה. זש"ב יקון המים מתחת השמים אל מקום אחר. לא תגרום פרור למעלה בשביל שבועת שקר. אלא אל מסום אחד כראוי במקום האמת, ולא במקום אחר לשקר. ומה הוא השקר. שהולכים המים למקום אחר שאינו שלו [זח]: כתוב זכור את יום השבת לקרשו. וכתוב במעשה בראשית תרשא הארץ רשא עשב. מתי נתגרלה ארץ הקרושה שלמעלה ונתעמרת בכתרה. אתה תשוב ביום השבת, שהרי או נתחברה המלכה במלך הקרוש להוציא רשאים וברכות לעולם: כתוב כבר את אביד ואת אמך, וכתוב במעשה בראשית יהי מארת ברקיע השמים. מה בא ללמרנו. אלא אלה המאורות זה הוא אביך ואמך. אביך זה השמש [נמ] אמך זו הלבנה. ואין שמש אלא הקב"ה. שכתוב ו) כי שמש ומגן ה' אלהים. ואין הלכנה אלא כנסת ישראל, שכתוב ז) וירחך לא יאסף. וע"כ הכל אחר: כתוב לא תרצח, וכתוב במעשה בראשית ישרצו המים שרץ נפש חיה. שאתה אל תהוע לארם שנקרא נפש חיה, ככתוב ויהי הארם לנפש היה. האל תהיו כרגים הללו שהגרולים בולעים לקטנים

מראה מקומות ל דף רמת ט ויקרא יא : ג) תלים כיו ד) ידמיי כי ס) משלי שיו ו) תלים פיד ז) ישניי סי

זין הזהר

ולאן חיינו בספירת התפארת שנקרא בשם ישראל פבא: (לחן שהשפע אינה נשפעת להמלכות והשכינה הקרושה אלא שפחה תירש נבירתת (לטן שמש וירה רמו על תפארת ומלכות:

לאפרי: כתיב לא תנאף. וכתיב במעשה בראשית תולא סארך נפש חיה למינה . מכאן אוליפנא דלא ישקר ל"כ באנתו אחרא דלאו איהי בת זוגיה. וע"ד כתיב תולא הארץ כפש חיה למינה. דלה תוליד התתה הלה ממינה. ומהן היהו מינה דא בן זונה: כתיב לא תנכב. וכתיב במעשה בראשית ויאמר אלהים סנה נתתי לכם את כל עשב זורע זרע. מאי דיהבית לכו ואפקידת לכו יהא לכו. ולא תגנבו מאי דהוא מאחרא: כתיב לא תענה ברעך עד שקר. וכתיב במעשה בראשית ויאמר אלהים נעשה אדם בללמנו. מאן דהוא בדיוקנת דמלכא לא תסהיד בו שקר. ימאן דאסהיד שקר בחבריה כאילו אסהיד לעילא: כתיב לא תחמד אשת רעך. וכתיב במעשה בראשית לא שוב היות האדם לבדו וגו׳. הא זוגך לקבלך. וע״ד לא תחמד השת רעך. והיינו עשרה מחמרות למעשה ברחשית ועשרה מאמרות למתן תורה. ההיד א) עשרה עשרה הכף בשקל הקודש אתקלו כחדא בשקולא חדא. במאי קא מיירי. בגין דעלמא לא אמברי אלא בגין אורייתא. וכל ומנה דישראל מתעשקי באירייתא עלמא מתקיימא ובומנא דישראל מתבטלי מאורייתא מאי כתיב . כ) אם לא בריתי יומס ולילה הקות שמים וארך לא שמתי:

נ) את הדברים האלה דבר הי וגו׳ קול גדול ולא יסף. איר חוקיה תא חוי האי קול גדול איהו עקרא דכלא ורזא דשמא קדישה עלאה [7] ITG קול גדול איהו רוא דאורייתא. בגין דאורייתא נפקא מהסוא קלא סנימאה ואקרי קול גדול. ועל דא אוקמוה דאסיר ליה לבינ לאקדמא שלמא לחבריה עד לא יצלי ללותיה ורוא דא אוקמוה דכתיב ד) מברך רעהו בקול גדול בבקר השכם קללה תחשב לו. ולאו איהו אסור עד דמברך ליה ברוא דקול גדול. דאיהו עקרא דשמא קדישא:

כו כרב אתה ושמע את אשר ידבר ה׳ אלהינו וגו׳ א״ר אלעזר תא חזי בשעתא דאתיהיבת אורייתא לישראל כלהו קולות אשתכתו [קא] וקביה יתיב על כורסיא ודם מנו דדם התחוי. דדה כפיק מנו ומלולה עלאה דעליה [קכ] ודא הוא רוא דכתיב פנים בפנים דבר הי עמכם בהר מתוך האם. דמלולא כפקא ומליל מנו אשא ושלהובא. דדמי ליה לבר בדפיקו דרוחא ומיא דיהבין הילא ואשא ורוחא וחיא מגו [sp] שופר דשיהו כליל לכלהו נפיק [קד] וישראל אתרחקו מדחילו דא. ובנין כך ואת תדבר אליכו. לא בעיכן בתוקפה . ולעילא עלאה 656 מאמר דכוקבה **6**51 יתיר [קה] הה"ד ואת תדבר אליכו וגו׳. אמר משה ודאי אחלשתון חילי דילי. ואחלשתון חילא אחרא [קי] דאלמלא לא אתרחקו ישראל וישמעון כל ההיא מלה כד בקדמיתא. לא סוה יכיל עלמא למהוי חריב לבתר. ואימון הוו קיימין לדרי דרין. דהא בשעתה קדמיתה מיתו . מאי טעמא. בנין דהכי אלטריך דהא אילנא דמותא גרים [קז] ולבתר

כראה מקומות א נמדבר ז' כו ירמי ליג ג) פקודי רכו : ד) משלי כ"ו ה) דף רסם.

זיו הזהר

(ק) פיי סוד עולם הבינה שמשם יצאה התורה: (ק6) פי' אורות ובחות של כל הספירות: (קכ) הגם שהתגלותו מן המלכות אבל מקור מוצאו מן הבינה: [קد] מים אש ורוח שנוכר כאן היינו כתות הספירוח הסד גבורה תפארת: [קר] השופר הכולל אותם זו הבינה: [קה] שפתרו לקכל הדיבורים מן חסד גבורה תפארת עלמא דדכורא אלא מן המלכות בלבד עלמא דנוקבא. זוהו ואת תדבר לשון נסבה: [קה] ה התפארת: [קו] היינו מדת המלכות שמבה תולדתם היו דבוקים בה:

181

ואתחנן

לקמנים: כתוב לא תנאף. וכתוב במעשה בראשית תוצא האדץ נפש חיה למינה. מכאן למדנו שאל ישקר אדם באשה אחרת שאין היא בת זוגו. וע"כ כתוב תוצא הארין נפש חיה למינה. שלא תלד אשה אלא ממינה. ומי הוא מינה. זה בן זוגה: כתוב לא תגנב. וכתוב כמעשה בריזשית ויאמר אלהים הנה נתתי לכם את כל עשב זורע זרע. מה שנתתי לכם והתרתי לכם זה יהיה לכם. ולא תגנבו מה שהוא מאחר: כתוב לא תענה ברעך עד שקר, וכתוב במעשה בראשית ויאמר אלהים נעשה אדם בצלמנו. מי שהוא בצורת המלך אל תעיר בו שקר. ומי שמעיר שקר בחברו כאילו העיר למעלה: כתוב לא תהמד אשת רעד. וכתוב במעשה בראשית לא מוב היות האדם לברו וגרי. הרי זוגתך כנגרך. וע״כ לא תחמר אשת רעך. הרי אלו עשרה מאמרות למעשה בראשית ועשרה מאמרות למתן תורה. זש"כ ה) עשרה עשרה הכף בשקל הקורש. שקולים יחר במשקל אחר, ובמה הכתול מדבר. לפי שהעולם לא נברא אלא בשביל התורה. וכל זמן שישראל עוסקים בתורה העולם מתקיים. ובזמן שישראל בטלים מהתורה מה כתוב. ג) אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי:

ג) ארב הרברים האלה דבר ה׳ וגו׳ קול גדול ולא יסף. איר חזקיה בוא וראה זה קול גרול הוא עיקר הכל והוא הסור של שם העליון הקרוש [ק] וזה קול גרול הוא סוד התורה. לפי שהתורה יצאה מאותו קול הפנימי שנקרא קול גרול. וע"ו דרשו שאסור לו לארם להקדים שלום לחברו קורם שהתפלל תפלתו. וסור זה ביארו בהכתוב ז) מברך רעהו בקוף גרול בבקר השכם קלףה תחשב ה. ואין זה אסור אלא כשמברכו בהסור של קול גרול. שהוא עיקר השם הקרוש:

ה) כורב אתה ושמע את אשר ידבר ה׳ אלהינו תו׳. א"ר אלעור בוא וראה בשעה שניתנה התורה לישראל כל הקולות נמצאו [קה] והקביה ישב על כסא כבודו. וזה מתוך זה היה נראה. ודבור הזה יצא מתוך העליון שעליו (קנ) וזהו הסוד שכתוב פנים בפנים דבר ה׳ עמכם בהר מתוך האש. שהרבור היה יוצא ומדבר מתוך אש ושלהבת. והיה נדחה לחוץ ברפיסת הרוח והמים שנותנים זה הכח [קנ] ואש רוח, ומים יצאו מתוך השופר שהוא כולל לכלם [קד] וישראל התרחקו בשביל יראה זו. ולפיכך אמרו ואת תדבר אלינו. אין אנו רוצים בתגבורת העליונה שלמעלה. אלא מהמקום של בחינת נקבה ולא יותר [קה] זש"כ ואת תרבר אלינו ונו׳. אמר משה ודאי החלשתם כחי. והחלשתם כח אחר [קי] שאלמלא לא התרחקו ישראל והיו שומעים כל אותו הרבור כבתחלה. לא היה יכול העולם להיות חרוב אח"כ. והם היו מתקיימים לדורי דורות. שהרי בשעה הראשונה יצאה נשמתם. מפני מה. לפי שכך נצרך שהרי עץ המות היה גורם [קו] ולאחר

ולבתר דחיו והמו והפתקפו בעה הביה להעלה לון להילנה

דחיי [קח] דקאים על ההוא אילנא דמותא. בגין למהוי

קיימין לעלמין, וכיון דאתרחקן ולא בעו. כדין אתחלם הילא דמשה בגינייסו, ואתחלם חילא אחרא, אמר לון הב״ה,

אנא בעינא לקיימא לכו באתר עלאה לאתדבקא בחיים.

ואמון בעומון אמר דנוקבא שריא. ובנין כך לך אמור להס שובו לכם לאסליכם. כל מד יסך לנוקבים

כל מאן

עביד ברעותה 🖓 עוכשה לה שריה

מאתמיה. ואתדבק ואסתלק באתר אחרא

tcho

שוי לסשרת בישת העינ

כעל בר כם החרא. והודשא בריך הוא לא דאין ליה

לבים :

ה) ואתה פה עמוד עמדי. מסכה התפרש משה תכל וכל

[9¢]

החרה לעלמין:

שמע ישראל. כמה דכתיב ג) שמעו שמים. וכתיב האוינו

סשמים. אוף הכא שמע ישראל. וכלא חד מלה הוא [קיג] ס׳. רישא דכלא בנהירו דעמיקא קדישא [היד] והאי

איהו דאקרי אבא. אלהיכו. עמיקתא דכחלין ומבועין

דנפקין ונגדין לכלה [קטו] [והאי איהי דהתקרי אמא]

ס׳ נופא דאילנא שלימי דשרשין [המו] אחיד. כנסת

דחתמר [קיה] ורתיכה קדישה החרה

כמה דאוקמוה . ד) איר יוסי שמע ישראל . הכא רמיו

רברבן איהי אמאי. אלא רמו קא רמיו בכללא הדא

לאכללא עילא ותמא ביחודא חדא. שמיע. שם ע. הכא אמכליל לון. אתכליל האי שים באימון ע׳ שמהן עלאין לאכללא לון. דהא שים אתברכא מנייסו ואתכליל בהו [קכ] ואלפריך

עלאה, ומהאי רתיכא עלאה אתברכא האי ש"ם ואתכליל

בנווייהו. ולבתר ישרא"ל בכלל. אבל הא הניכן רא

ישראיל סבא, למסוי ישראיל בכללא מדא בהסוא אתר דדבהותא דכלא [קרא] ועל דא שמע ישראל, השתא

השמכה שרודה הלה כלה חד. תני ר׳ ילחק.

ארבע

בהד החכה

דחכמתא עלאה.

[קיה] [ד גדולה עד] סהדותה דכלה [קיב]

כ) שמע ישראל ונו׳. איר ייסא ישראל סבא

ר׳ ילהק אמר ע רברבא

67

עלייסו

ולכה

. כיס

עלים

7030

[קי]

רפיכא

דמכח

חרבע

מאמוון

רעותיה

אתמר

לעכיל

מלה

דאיהו

הולקיה

ואתקשר דא בדא ולא

[בתראה [קימ]

¥.

חתרבקת

בתי דתפילין

. DND

שמהן איכון ברוא דרתיכא

ביהודה חד ולשוחה

מאי דלא זכה ביינ

להכללה שבעין

ויתייהד בס. ועם כל דה כיון דישראל לא פבדו

אלא בדחילו עלאה דהוה עלייהו. לא

אלא מי יהן וסיה לבבם זה להם ונו':

אליפגא .

ולם בכוקבה

ישראל [קיו] וכלא חד שלימופא

כסדא

′υ

עלאה

דכלילן

יסידמ

215

דסת ודתי

נביאה מסימנא דוכה לדרגין עלאין.

מכאן

631

ורעוסיה לא

הוחיל

דדכורה

שמהן

הדישא

חתרנין

ומתחי

632263

. 105

כמס

זלאחר שוזיו ועמרו ונתחזקו רצה הקב"ה להכניסם לעץ החיים [קח] העומד על עץ המות ההוא. כרי שיהיו קיימים לעולם. וכיון שהתרחקו ולא רצו, או נחלש כחו של משה בעבורם, ונחלש כח אחר, אמר להם הקב"ה. אני בקשתי לקיים אתכם במקום עליון להרבק בחיים. אני בקשתי לקיים אתכם במקום עליון להרבק כחיים. ואתם בקשתם המקום שכחינת נקבה שורה בו, ולפיכך לך אמור להם שובו לכם לאהליכם. כל אחר ילך לאשתי ויתיחד עמה. ועם כל זה כיון שישראל לא עשו כך אלא כתני פחר הגרול שהיה עליהם. לא נאמר עליהם אלא כזי יתן והיה לכבם זה להם ונו':

מכאן יש ללמור, כל מי שעושה רבר לא מוב ולבו ורצוגו לא התכונו לשם צר הרע, אע"פ שהוא רבר רע, הואיל שלא עשה הדבר ברצון, העוגש אל ישרה עליו כמו גל איש אחר, והקרוש ברוך הוא אל ידין אותו לרעה:

6) וארתה פה עמוד עמדי, מכאן נפרש משה מכל וכל מאשתו, ונרבק ונתעלה כמקום אחר של בחינת זכרי ולא בבחי' נקבה [קמ] אשרי חלקו של משה נביא הגאמן שוכה למדרגות עליונות מה שלא זכה אדם אחר לעולם :

כ) שכוע ישראל וגו׳. א״ר ייסא זה ישראל הזקן [א] ר׳ יצחק אמר ע גרולה שהכליל השבעים שמות [קיה] [ד גרולה עד] זה ערות של הכל [קיג] שמע ישראל. כמו שכתוב ג) שמעו שמים. וכתוב האזינו השמים, אף כאן שמע ישראל. והכל ענין אחר הוא [קינ] ה׳, זה ראשית הכל בהארת הקרמון הקרוש [קיז] וזה הוא שנקרא אב. אלהינו. זה עומק הנחלים והמעינות היוצאים ונמשכים לכל [קמי] (וזו היא שנקראת אם] ה׳. זה נוף העץ שלפות השרשים [קטז] אח"ר. זו כנסת ישראל [קוז] והכל שלפות אחר ופתקשרים זה בזו ולא נמצא בהם פרוד אלא הכל אחר. ר׳ יצחק לפר. פרכבה קרושה העליונה היא ארבעה כתים של תפילין שמניח ן כמו שנורש [קיח] ומרכבה קדושה האחרת היא ארבע אחרות שנכללין בבית אחד. שמניחה ד, האחרונה [קיע] במן שנתבאר. ד) ר' יוסי אמר שמע ישראל. כאן גרמז אנתגלה היחור של החכמה העליונה. שמע. ע שהיא מאותיות הגדולות למה, אלא שמרמז רמז בכלל אחד להכליל מעלה וממה ביחור אחר. שמ"ע. "ג'ם ע. כאן נכלל ש"מ זה באותן ע' שמות העליונים להכליל אותם. שהרי ש"ם זה נתברך מהם ונכלל בהם [קכ] ונצרך לכוון להכליל אותם יחד ביחור אחר ולשים מחשבתו בהם, שהריי וראי שהשבעים שמות הם במור מרכבה העליונה. ומאותה מרכבה העליונה נתברך ש"ם זה ונכלל בתוכם, ואח"כ ישרא"ל בכלל, אבל הרי למרנו שוה ישרא"ל סכא. להיות ישרא"ל זה בכלל אחר במקום ההוא של רבקות הכל [קנה] ועל כן שמע ישראל. עכשיו נדבקת

מראה מקומות א) דף רסא: ב) דף רסג. ג) ישעי אי ד) תרומה קס:

זיר הזרור

[קח] להיות דבקים בהתפארת שנקרא עץ חחיים ויחיו לעולם: [קט] להיות דבוק בהתפארת ולא בסלבות: [קו] זו סרת תפארת: [קיה] אלו ע' שסות הבינה. שהסלבות הנקראת ש"ם תקבל הארה סן ע' שסות הבינת: [קינ] פי' שכלם סעירים על אתרותי יתברך: [קינ] פי' כסו שם השסים היינו תפארת. אף כאן ישראל זה התפארת [קינ] זה התכםה שסקבל הארה סן תבתר: [קט] זו הבינה תסקשרת עם התכסה וסקבלת הארה ססנו: [קטו] זה התפארת עץ ההיים: [קו] זו הסלבות: [קיח] הקב"ה סניר הפילון זה התפארת ששרשנ את האיד של הוייה. והתפולין שלו זה התפארת עץ ההיים: [קו] זו הסלבות: [קיח] הקב"ה סניר הפילון זה התפארת ששרשנ סאורו איד של הוייה. והתפולין שלו זה התפארת עץ ההיים: [קו] מו הסלבות: [קיח] הקב"ה סניה הפילון זה התפארת ששרשנ סאורות של תפארת נצה הוד יסוד בבית אחד: [קכ] פי' לכוון שהש"ם שהיא הסלבות תתבלל בהכינה והקבל הארה סן חע' שסות של הבינת. והיינו לייתר מעלה עם סמה. סעלה בינה. סמה שלות ו המילו מיות ארת מות היה נכלל בהסונה שרחם מילון היה

לשון הזהר ואתחנן

חתדבקת התתה בבעלה [קכנ] והוי כלה בכללה הדה. ודה שמע ישראל דיחודה [בכללה דעילה ותתה] לבתר קה מיחד ארבע סטריון [קכג] ה׳ אלהיכו ה׳ אחד, למהוי כלא חד .. ואיהו רוא לקבלא עלייהו עול מלכות שמים בכל שית סערין. בנין דילערך ליה לבר כש למהוי זמין בההיא שעתא ליחדא שמא דקב"ה. ולקבלא עליה עול מלכות שמים. ובשעתה דהתי ביינ להכלה עליה עול מלכות שמים. כדין שכינתה התיה ושריה על רישיה והחים עליה כסהיד. לסהדא סהדותא המי מלכא קרישא דהאי איהו דקא מיחד שמיה תרי זמני ביומה. ושמיה אתיחד עילא ותתא [ותרבע סטרין] כדקא יאות. ועל דא ע משמע ישראל מאתוון רברבן. וד כמי מאתוון רברבן. למהוי ער קמי מלכא קדישה .. ודאי דהאי ב״כ דקא מיחד שמא דקביה עילא ותתא [וארבע סטרין] כדקא יאות. שכינתא אמיא ושריא על רישיה ומברכא ליה בשבע ברכאן. וקרי עליה ה) ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך : התפאר

רעיא מהימנא

כ) שמע ישראל ה׳ אלהינו ה׳ אחד. פקודא דא ליחדא שמיה דקביה בכל יומה. למקרי קריחת שמע ב׳ ומנין בכל יומה. חד לקבל דרגה דיממה וחד לקבל דרגם דליליה . להכללה ביממה דרגה דליליה ולהכללה בליליה דרגה דיממה. והה התמר. ועיד תרין ומנין בכל יומה הר ביממה וחד בליליה. ג) שמע ישראל. איכון שית מכין יהוד מסערת דעמודה דהמלעיתה. ובהו כיה המוון איסי כה. ובנינה אמר אברהם כלכם עד כיה וכשתחום. כיה תאמר לנית יעקב. איהו אח עמודא דאמלעיתא [קכד] ומיהי ד שלימו דיחודה דיליה להשלמה ביה אחד. אח כליל מ' ספיראן דאיכון א אין סוף [קבה] ה תמיח ספיראן מחכמה עד יסוד. ד מלכות - קולה דילה 6510 [קכו] בים אשתלימו לעשרה דאינון יויד סיא ואדו היא ד כלילה מן ד׳ המוון דהויים: ד) บทธ ועול ישראל. ע מן שמע רבתי. ד מן אחד רבתי, הייכו עד. ה) עד ה׳ בכס. ועל כל אחד ואחד דמייחד אותו בעולם. ש׳מ מן שמע א׳ח מן אחד הרי אשמ״ח. וע״ד אמר דוד ו) אכלי אשמה בה': ועוד ד רבתי ד' בתי דפנילין דמכח להון אח ואתעמר בהו. ואיכון פאר על ראש תפאר"ת. תפילין דיליה הוי"ה כסדרן. דאיהו י חכמה קדש לי. ה בינה והיה כי יביאך ך תפארת שמודה דהמלעיתה שמע ישראל. ה מלכות קדישה והיה אם שמוע. אבל בעלמה דאתי הויות באמלע דאינון ה ה. ובנין דם אמר הנביא ו) בואת יתהלל המתהלל השכל רידוע אותי כי אני ה׳. ובנין דא אוקמוה מאכי מתכיתין דאית

לשון קודש

נדבקת האשה בכעלה [קככ] ונמצא הכל בכלל אחר. תהו שמע ישראל למען היחוד [בהכולל מעלה וממה] ואח"כ לייהר הארבעה צדדים [קכג] ה' אלהינו ה' אחד. להיות הכל אחד .. וזה הסוד לקבל עליהם עול מלכות שמים בכל ששה צדדים. לפי שנצרך לו לאדם להיות מוכן באותה שעה לייחר שמו של הקב״ה. ולקבל עליו עול מלכות שמים. ובשעה שבא האדם לקבל עליו עול מלכות שמים. אז השכינה באה ושורה על ראשו ועומרת עליו כער. להעיד ערות לפני המלך הקרוש שזה הוא המייחד שמו פעמים ביום. ושהוא מייחר שמו מעלה ומשה [וארבעה צדרים] כראוי. ועל כן ע מן שמע ישראל היא מאותיות הגדולות. וגם ך מאותיות הגדולות. להיות עד לפני המלך הקרוש.. ובוראי שזה האדם המייחר שמו של הקביה מעלה וממה [וארבעה צדרים] כראוי. באה השכינה ושורה על ראשו ומכרכת אותו בשבע ברכות. וקוראה עליו ה) ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בד אתפאר :

רועה הנאמן

כ) שמע ישראל ה׳ אלהינו ה׳ אחר. מצוה זו לייחר שמו של הקב"ה בכל יום. לקרות קריאת שמע פעמים בכל יום. אחד כנגד מדרגת היום ואחר כנגד מדרגת הלילה. להכליל ביום מדרגת הלילה ולהכליל בלילה מדרגת היום. וזה נתבאר. וע"כ שני פעמים בכל יום אחד ביום ואחד בלילה, ג) שמע ישראל. אותן שש תיבות הן יחוד מצד עמוד האמצעי. ובהן כיה אותיות היינו כה. ובעבורה אמר אברהם נלכה עד כיה ונשתחוה. כ"ה תאמר לבית יעקב. עמוד האמצעי הוא אח [קכר] והיא ד שלמות היחוד שלו להשלים בו אחד. אח כולל מ׳ ספירות שהן א אין סוף [קנה] ח שמנה ספירות מן חכמה עד יסוד. ד מלכות. קיץ שלת ל [קכו] בו נשתלמות לעשרה שהן יו"ר ה"א ואיו ה"א. ד כלולה מן ד' אותיות של הוייה: ל) ועוד שמע ישראל. ע מן שמע גדולה. ד מן אחד גדולה. היינו עד. ה) עד ה' בכם. ועל כל אחד ואחד שמייחד אותע בעולם. ש"ם מן שמע א"ח מן אחד הרי אשמ"ח. וע"ו אמר דוד ו) אנכי אשמח בה׳: ועוד ך גרולה ד׳ בתים של תפילין שמניח אותם אח ונתעמר בהם. והם פאר על ראש התפאר"ת. תפילין שלו הוייה כסרר, שהוא י חכמה קרש לי. ה בינה והיה כי יביאך. ן תפארת עמוד האמצעי שמע ישראל. ה מלכות הקרושה והיה אם שמוע. אבל בעולם הבא הויות באמצע שהן ה ה: ובעבור זה אמר הנביא ז) בזאת יתהלל המתהלל השכל וידוע אותי כי אני ה׳. ובשביל זה דרשו חכמי המשנה

19 H

פראה מקופות או ישמי מים נ) דף רמנ. ג) דף רמו. ד) דף רמה. ה) שמואל אי ייכ ו) תנים קיד ו) ירמי שי

זיר הזהרר

רבקות תכל. זה התכמה לקבל הארח ממנו. ותיינו ג"ב התיחרות של מעלה עם משה. מעלה תכמה. מפה תפארת: [קכל] פי' שע"י התיחרות והתכללות של מעלה ומשה שיקבלו שניהם הארות מלמעלה. יהיה נעשה ממילא היחוד של אשה בבעלה, חיינו תפארת ומלכות: [קכנ] פי' לאחר שנתבאר כוונת שמע ישראל בחיתור והתכללות של מעלה ומסוה. מזכיר עתה ענין היחוד של אשה בבעלה, חיינו תפארת ומלכות למון לייתרו ולהמליכו מעלה ומשה ובר' צדרים. והיחוד של ד' ממשה, מזכיר עתה ענין היחוד של אשה בבעלה, חיינו תפארת ומלכות: [קכנ] פי' למון לייתרו ולהמליכו מעלה ומשה ובר' צדרים. והיחוד של ד' ממשה. מזכיר עתה ענין היחוד של אלים בי' משרין. כמו הארה לכון לייתרו ולהמליכו מעלה ומשה ובי' צדרים. והיחוד של ד' ממשרין היינו הי אלהינו היחוד העלה אלהינו. יחוד המכחה ובינה. ה' אתר יחוד תפארת ומלכות: [קכל] התפארת את להמלכות הנרמות באות ד', ביון שנקראין ברא וברתא לתכמה ובינה שנקראין אכא ואמא: [קכל יש מפורשים אי"ן מו"ף, וקוץ של אות ד' מרמו על כתר בראיתא על כתר מלכות. ויש לפרש על עמרת הימוד:

לשון הזהר

שיש מקום בראש להניח שני זוגות של תפילין .. 6) ועוד

שמע ישראל ה׳ אלהינו ה׳ אחר. יחור הזה הרי נתבאר בכמה מקומות. יחוד של כל יום הוא היחור של הכתוב

שמע ישראל ה׳ אלהינו ה׳. הרי כלם אחר. ולכך נקרא

אחר. הלא ג׳ שמות הם ואיך הם אחר. ואע״פ שקוראים

אחר איך הם אחר. אלא במראה של רוח הקורש נורע.

והם ברמות העין נסתר ג׳ גונים. להבין שאלו ג׳ הם

אחר. וזה הוא סוד הקול שנשמע. קול הוא אחר, והוא אש רוח ומים, וכלם אחד במיד הקול. אף כך ה׳ אלהינו

ה׳ הם אחד. ג׳ גונים והם אחר. [חנית] מהו הקול שעושה האדם בהיחור להשים מחשבתו ביחוד של הכל.

מן אי"ן סו"ף ער סוף של הכל. בזה הקול שהוא עושה

באלו הג' שהם אחר. וזה הוא היחוד של כל יום שנתגלה

בסור של רוח הקורש. וכמה אופנים של יתוד נתחרשו

וכלם אמת. מי שמכוון כך מוב. ומי שמכוון כך מוב.

אבל זה היחור שאנחנו מעוררים מלממה בסוד הקול

שהוא אחר זהן ברור הויבר: ג) וכמו שהעם הקרוש

מיחרים שמו של הקב"ה לממה. כך נתיחר שמו למעלה.

נמצא שהקביה יחיר למעלה ולממה. מי שמייחר שמו

של הקב"ה ישים לבו ומחשבתו באותו היחוד שאמרנו.

ויחבר כל אבריו ביהור ההוא במחשבה ההיא להיות כלם

אחר, וכמו שישים כל איבריי בהסוד של אחר, כן מחבר

למעלה כל פרקים העליונים ביחוד ההוא להיות כלם

אחר. ובשעה שבא הארם "ייחר שמו של הקכ"ה. כל

חילות השמים כלם עומרים שורות שורות. לבעבור שיתתקנו ויתכללו כלם ביהוד הזה. לעמוד בהסוד של

אחר ביחור אחר [קכז] וכלם מתתקנים בתיקונם כראוי---

צ״כר״מ:

נ) ואהבת את ה' אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך

הקרוש. ואזהרה היא לאדם לייתר שם רקרוש כראוי

באהבה עליונה. בכל לבבך. זה ימין ושמאל שנקראים

יצר מוב ויצר רע. ובכל נפשך. זו נפש רוד שניתנה ביניהם [נח] ובכל מאדך. להכליל אותם למעלה במקום

שאין בו שיעור. כאן הוא יחור השלם לאהבה את הקב"ה

כראוי. ועוד ובכל מארך. זה יעקב שהוא מחובר לכל

הצרדים (קכמ) והכל הוא יחור שלם כראוי. ז) עור א"ר

אבא ויברים האלה כלל התורה הם. לפי שעשרת הרברות

של התורה נכללים כאן, וזה ביארו החברים. ובוא וראה

אין לך דבר כאהבה לפני הקביה כמי שאוהב אותו

בראוי. ומה הוא. כמו שנאמר בכל לבבד. בכל. מה ענינו. בלכבך היה צריך לומר. בנפשך במארך. מהו בכל. אלא בכל לבבך. להכליל שני לבבות. אחר מוב ואחר רע. בכל נפשך. אחר טוב ואחר רע. בכל מארך. זה לא

בא לדרשה. א"ר אלעזר ואפילו זה לדרשה הוא. מה

הטעם. בין שנפל לו רכוש מירושה או מצר אחר. ובין

שהוא הרויח אותו. וע"כ כתוב ובכל מאדד. א"ר אבא

חוור אני לפרש המקרא. ואהבת. מי שאוהב להקב"ה

ובכל מאַרָך, איר אבא כאן גרמו יחור

ועוד דאית ברישא אתר לאנחא פרי זיני דתפלי .. א) שמע ישראל סי אלהינו הי אחד. ימודא דא הא אמרן בכמה דוכתי. יחודא דכל יומא איהו ימודא דקרא שמע ישראל הי אלהיט הי. הא כלהו חד. ועיד אקרי אחד. הא תלת שמהן איכון והיך איכון חד. ואעיג דקריכן אמד היך איכון חד . אלא בחויוכא דרום הודשא אמידע ואיכון בחיזו דעיכא סתימא תלתא גוונין. למנדע דתלתא אליו אחד איכון. ודא איסו רוא דקול דאשממש. קול איסו חד. ואיהו אשא רומא ומיא. וכלכו חד ברוא דקול. איס כבי כי אלהיכו ה׳ איכון מד. סלסא גווכין ואיכון מד. ודא איהו קול דעביד בינ ביחודה לשוחה רעומיה בימודה דכלה. מאיין סו"ף עד סופא דכלא. בהאי קול דקא עביד בהכי תלתה דהיכון חד. ודה מיהו יהודה דכל יומה דהתנלי נווכין דיחודה המשרו וכמס דכות הודשה. 5173 וכלהו קשום. מאן דעביד כאי עביד. ומאן דעביד כאי עביד. סאי יחודם דקא אכן מתערי מספא ברוא דקול 336 דאיהו חד דא סוא ברירא דמלה: כ) וכמה דעמא קדישא מיחדי שמה דקבים לתתה. סכי התיחד שמים לעילה. אשתכת קבים יחידאי עילא ותתא. מאן דמיחד שמיה דקבים ישוי לביה ורעותים בסהוא יחודף דהאמרן. ויהבר כל שייפוי בהסוא יחודא בסהוא רעומא למסוי כלש וכמס דשוי כל שייפוי ברוא דחד. סכי לעילא . 706 כל שייפין עלאין בההוא יחודא למסוי כלהו ממבר ובשעמה דהתי בר כש ליהדה שמה דהב"ם. כל . 70 שורין . כלהו קיימין חילי שמיא כלהו קיימין שורין שורין. בנין לאתתקנא ולאתכללא כלהו בהאי יחודא. למיקם ברוא דחד ביחודה מדה [קכו] וכלהו מתתקנין בתקוניהון כדקה יאות-ניכ רימ:

את הי אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל נפשך ובכל משך ובכל מארך. איר אבא הכה אתרמיו יחודא נ) ואהבת קדישה. ואוסרס הוא לבר כש ליחדה שמה קדישה כדקה יהות

ברחימו עלאה . בכל לבבך . דא ימינא ושמאלא דאקרי יצר מוב ויצר רע. ובכל נפשך. דה נפש דוד דחיתיסיבת בינייהו [קנח] ובכל מחדך. לאכללה לון לעילה בחתר דלית ביה שעורא. הכא הוא יחודא שלים למרחם ליה להב"ה כדהה יהות. ותו ובכל מחדר. דה יעקב דחיהו חחיד לכל ספרין [קכמ] וכלא הוא יהודא שלים כדקא יאות. ד) תו איל אבא הני מילי כללא דאורייתא איכון. בגין דעשר אמירו דאורייתא הכא אתכלילו. והא אוקמוה חבריא. ותא חוי לית לך מלה בחביבותה קמי קב"ה כמהן דרחים ליה כדקא יאות, ומאי סוא, כמס דכתיב בכל לבבך. בכל. מאי קא מיירי. בלבכך מבמי לים. בנסשך במאדך. מסו בכל אלא בכל לבבך. לאכללא תרי לבי. חד שב וחד ביש. בכל נסשך. חד מב וחד ביש. בכל מאדך. דא לא אתיא לדרשא איר אלעור ואפילו האי לדרשא הוא. מאי סעמה. בין דנסל לים ממוכה מירותה הו מספרה הותרה. וביו דאיהו רווח ליה. ועיד כתיב ובכל מאדך. איר אבא לקב"ה ואהבת . דרחים 160 לקרא . ההבכנה אתעטר בחסד מכל סטרין. ועביד מסד בכלא. 631 סיים

נהעמר בחסד מכל הצדדים. ועושה חסד עם כלם. ואינו מראה מקומות ה) כה מג: נ) דף רמג. ג) וארה כו. ד) דף רסו.

זיו הזהר

וקנון כי ע"י ות תיתוד שמיתדים ישראל כאומרם פעמים בכל יום שמע ישראל מהקשרים כל תעולמות ונמשבה שפע לכל וגם הארח להמלאכים: וקכתן לפי"ו יפורש ואהבת את ה' אלהיך, תפארת, ככל לככך, ימען ושמאל הפד ונכורת, וככל נפשך, מלכות, וככל מאדך, לתכליל אותן כנ' תראשונות : (קכט) זה התפארת שהוא מרכו לכל הספירות:

חיים על נופיה ועל ממוכיה. מנלן. מאברהם כמה דאתמי דהא לא חם ברמימומא דמאריה על לביה ועל נפשיה ועל ממומיה. על לביה. דלא אשגה על רעותא דיליה בגין רחימותא דמאריה. על כפסיה. דַלא חם על בריה ועל התתיה בגין רחימותה דמהריה. על ממוניה. דהוה קחים בפרשת ארחין ואתקין מווני לכל עלמא. בגין כך אתעשר בעשרא דהסד. כמה דכתיב חסד לאברהם. ומאן דאתקשר ברחימותא דמאריה זוכה להאי. ולא עוד אלא דעלמין כלהו מתברכן בגיניה. הה"ד וחסידיך יברכוכה. אל תקרי יברכוכה אלא יברכ״ו כ״ה [קל] וכתיב וכברכו בך כל משפחות החדמה: תאנא בכל נפשך. אפילו הוא נוסל את נפשך. יומא חד סוה חלם רבי יוסי. עאל לנביה רבי אבא ורבי יהודה ורבי ילחק. חמו ליה דהוה נפיל על אנפוי ונאים. יתבו. כד אתער המו ליה לחנפוי דחייכין. איל ר׳ אבא מלה חדתה המית. ה"ל ודהי דהשתה סלקה נפשאי והמית יקרה לאיכון דמסרו גרמייהו על קדושה דמאריהון. דהוו טאלין בתליסר נהרי דאפרסמונא דכיא. וקב"ה משתעשע בהן. המיכא מאי דלא יהבו לי רשותא למימר. שאילנא לון ואמיכא. האי יקרא למאן הוא. אמרו לי לאינון דרחמו למאריהון בהאי עלמא . וממאי דחמית אתנהיר נסשאי ולבאי. ועל דא אנפאי חייכין. א״ל ר׳ אצא זכאה חולקך. אבל אורייתה הסהידה בהו. דכתיב ה) עין לה ראתה אלהים זולתך יעשה למחכה לו.. איר יוסי ואהבת את הי אלהיך. ואהבת. דבעי בר כש לאתקשרא ביה ברחימותא פולחנא דבעי ב״כ למפלח לקב ש דכל . จักวีบ לך פולחנא כמו כסימומא ברמימו, דלית יפלה דקב״ה. כ) ואהבת. דא ראשיתא דימינא למרחם ליה לקצ״ם איסו כהימו דאתדבקותא דיליה. ומאן ברמימו דרחים ליה לקצ״ה איהו מאן ימיכא . דאתער ומהבל לים ברחימו. כל אתער ימיכא דילים לגביה. מלין דעלמה לה תליין הלה ברעותה. רוח המשיך רוח וחייתי רות. וסימכך דכתיב ג) אם ישים אליו לבו רותו וכשמתו אליי יאסף. כד אתער בר כש רחימו לנבי קב"ה. אתערותא דימינא לא אתער אלא בתלת גונין. כדכתיב בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מחדך. הח תלת גונין הכח. וכלהו אלמריך לבא נפשא וממונא. וכדין קביה אתער ימיניה לגביה ופשים ליה לקבליה ומקבל ליה. וע"ד כתיב ד) כאם ה׳ לאדני שב לימיני. ורוא דהאי קרא הא אתערנא ביה. דדוד מלכא על דרגא דיליה האמר כד אתקשר בימינא: תליסר פקודין הכא בימינא. ואהבת את ה' אלהיך הא חדא. בכל לבבך מריון. ובכל נפשך מלת. ובכל מחדך חרבע. ושננתס לבניך חמש. ולברת בס הא שית. בשבתך בביתך הא שבע. ובלכתך בדרך הא תמניא. ובשכבך הא תשע. ובקומך הא עשר. וקשרתה לאות על ידך הא חד סרי. וסיו לפספת בין עיניך הה תריסר. וכתבתם על מוזות ביתר ובשעריד הא תליסר. אלין תליסר פהודין תליין בימילא. ושמאלא אתכליל בימינא והכי אלטריך. ובכל זמנא דשמאלא אתטר ימינא שארי ביה ברישה [קלא] ובנין דא אם יוכון שמאלא אתכליל בימינא. ואי לאו. ימינא אתכליל בשמאלא 65 ושלמה שמהלה .. ה) כד התה רבי שמעון המר . 1701

לשון קודש

הם על גופו ועל כספו. מניין. מאברהם כמו שנאמר שמאהבתו להקב"ה לא היה חם על לבו ועל נפשו ועל כספו. על לבו. שלא השניח על רצונו בעבור אהבתו לרבונו. על נפשו. שלא היה חם על בנו ועל אשתו לבעבור אהבתו לרבונו. על כספו. שהיה עומד בפרשת דרכים והכין מזון לכל העולם. לפיכך נתעמר בעמרה של חסד. ככתוב חסד לאברהם. ומי שנקשר באהבת רבונו זוכה לזה. ולא עוד אלא שכל העולמות מתברכים בשבילו. זש״כ וחסירך יברכוכה. אל תקרא יברכוכה אלא יברכ"ו כ"ה [קל] וכתוב ונברבו בך כל משפחות הארמה : למרנו בכל נפשך. אפילו הוא נומל את נפשך. יום אחר היה רבי יוסי חלש. נכנסו אצלו רבי אבא ורבי יהודה ורבי יצחק. ראו אותו שהיה נופל על פניו ונרדם. ישכו. כאשר נתעורר ראו את פניו שמח. א׳ל ר׳ אבא הראית רבר חדש. א"ל וראי שעכשיו עלתה נפשי וראיתי כבודם של אותן שמסרו נפשם על קרושת רבונם. שהיו נכנסים בי"ג נהרי אפרסמון המהור. והקב"ה משתעשע עמהם. ועוד ראיתי מה שלא ניתן לי רשות לספר. שאלתי אותם ואמרתי. כבור הזה למי הוא. אמרו לי לאותן שאהבו את רבונם בעולם הזה. וממה שראיתי הוארו נפשי ולבי. ובשביל זה פני שמח. א"ל ר' אבא אשרי חלקך. אבל הלא התורה מעירה עליהם בך, שכתוב 6) עין לא ראתה. אלהים זולתך יעשה למחכה לו.. א״ר יוסי ואהבת את ה' אלהיך. ואהכת. שצריך הארם להתקשר בו באהבה העליונה. שכל עבודה שמבקש הארם לעבוד להקב״ה יעהור באהבה. שאין לך עבודה חשובה כמו אהבה להקב״ה. נ) ואהבת. זה ראשית מדרגת הימין לאהבה להקב"ה באהבה של רבקות אליו. ומי הוא האוהב שיכול לעורר מדרגת הימין. מי שהוא אוהב להקב"ה הוא יכול לעורר מררגת הימין שלו אליו. ומקבל אותו באהבה. כל עניני העולם אינם תולים אלא ברצון. רוח ממשיך רוח ומביא רוח. וסימנך שכתוב ג) אם ישים אליו לבו רוחו ונשמתו אלי, יאסף. כאשר יתעורר האדם באהבה להקב"ה. התעוררת מדרגת הימין לא תתעורר אלא בג' גונים. ככתוב בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מארך. הרי ג׳ גונים כאן. וכלם נצרכים לב נפש ורכוש, ואז הקב"ה מעורר ימינו אליו ופושמ אותה לנגדו ומקבל אותו. וע"ז כתוב ז) נאם ה' לארני שב לימיני. וסוד מקרא זה הרי ביארנו בו. שרוד המלך על מדרנתו אמר כך כאשר נתקשר בימין: י״ג מצות כאן בהימין. ואהבת את ה׳ אלהיך הרי אחת. בכל לבבך שתים. ובכל נפשך שלש. ובכל מארך ארבע. ושננתם לבניך חמש. ודברת בם הרי שש. בשבתך בביתך הרי שבע. ובלכתך בדרך הרי שמנה. ובשכבך הרי תשע. ובקומך הרי עשר. וקשרתם לאות על ירך הרי י״א. והיו לממפת בין עיניך הרי י״ב. וכתבתם על מזזות ביתך ובשעריך הרי י"ג. אלה י"ג מצות תלויות בהימין. והשמאל נכלל בהימין וכך נצרך. ובכל זמן שהשמאל נתעורר הימין שורה בו בתחלה [הלח] ולפיכך אם ישראל זוכים השמאל נכלל בימין. ואם לא. הימין נכלל בשמאל ושולט השמאל .. ה) כאשר בא רבי שמעון אמר הרי וראי

מראה מהומות או ישעיי סיד ט תרומה קסנ. גו איוב ייב דו חלים קיי כו דף רכת.

זין הזהר

[קנ] פי' שהם מופיפים שמע ברכה ממעל למדת המלכות והשכינה הקדושה שנקראת כ"ח: [קנה] ימין ושמאל היינו תמד וגבורה שהיא דין. ואם ישראל זוכים אף אם לפעמים נהעויר השמאל שורה בו הימין בתהלת ונמתק הדין:

לשון קורש

זראי פרשה של קריאת שמע נרמז בה עשרת הדברות כמו שנתבאר. וכך הוא בוראי. והיו הרברים האלה. כלל של עשרת הדברות הם. ולפיכך עשר מצות יש כאן כנגד עשרת הדברות של התורה. ואיזו הן. ושננתם לבניך. ודברת כם. בשבתך בביתך. ובלכתך בררך. ובשכבך. ובקומך. וקשרתם לאות על ירך. והיו למומפות בין עיניך. וכתבתם על מזוזות כיתך. ובשעריך. הרי עשר כנגר עשרת הדברות. וע"כ אלו הפרשיות כלל גרול בתורה הן. אשרי חלקו מי שמשלים אותן פעמים בכל יום. שהרי נתקרש בפיו שם הקרוש כראוי:

הבי יצחק היה שכיח לפני ר׳ אלעור. א״ל (ה וראי אהבת הקביה שהארם אוהב לו אינו נתעורר אלא מן הלב. לפי שהלב הוא התעוררות לעורר אהבה. אם כן למה כתוכ בכל לבכך ואחיכ ובכל נפשך. שמשמע ששני ענינים הם אחר הלב ואחר הנפש. אם הלב הוא עיקר מה ענין כאן להנפש. איל וראי הלב והנפש שני ענינים הם ומתאחרים לאחד. שהרי לב נפש ורכוש כלם נאחזים זה בזה. והלב הוא העיקר והיםור של הכל. ומה שנאמר בכל לכבך בשני לכבות הוא שהם שני היצרים. אחר יצר המוב ואחר יצר הרע. ושני אלה כל אחר ואחר נקרא לב. זה נקרא לב מוב וזה נקרא לב רע. ג) ולפיכך כתוב לככך שהם שנים. יצר המוב ויצר הרע. ובכל נפשך. ובנפשך היה צריך לומר. מהו ובכל נפשך. ובכל זה למה. אלא להכליל נפש רוח ונשמה. לכך כתוב ובכל נפשך. בבל מה שנאחזת נפש הואת. ובכל מארך. נם כן כך שכמה מינים יש ברכוש. כלם משונים אלה מאלה. וע"כ כתוב ובכל. אהבה להקב"ה למסור לו בל זה. לאהבה אותו בכל אחר ואחר. ואם תשאל איך יבול הארם לאהבה אותו ביצר הרע. הלא יצר הרע הוא מסמרנ שלא יקרב הארם לעבורת הקב"ה. ואיך יאהב לו בו. אלא זו היא עבורת הקב"ה החשובה יותר כאשר זה יצר הרע נכפף אצלו לבעבור האהבה שהוא אוהב להקביה. שכאשר זה יצר הרע נכפף וזה הארם משכר לו. זה הוא אוהבו של הקביה, לפי שירע לקרב לאותו יצר הרע לעבודת הקביה. כאן יש סוד לבערי הכמוה. כל מה שעשה הקביה למעלה ולממה הכל הוא למען זהראות כבורו. והכָל הוא לעבורתו. וכי מי ראה עכר שיהיה מקמרג של רבונו. ובכל מה שהוא רצון רבונו יהיה הוא נעשה מקמרנ. רצונו של הקב"ה הוא שהאנשים יעסקו תמיר בעבורתו וילכו בררך אמת. בשביל לזכותם בכמה מובות. וכיון שרצונו של הקב"ה בזה איך יבוא עבד רע ויהיה נמצא מקמרג על רצון רבונו. ויסית את האנשים לדרך רע וידחה אותם מדרך המוב. וינרום להם שלא יעשו רצון רבונם. אלא וראי שרצון רבונו הוא עישה. משל למלך שהיה לו בן יחיר והיה אוהב אותו מאר, ופקר עליו מתוך האהבה שלא יקרב עצמו לאשה רעה. לפי שכל מי שמתקרב אליה אין הוא שוה ליבנם לתוך היכל המלך. הבמיחו בן ההוא לעשות רצון אביו באהבה. בבית המלך מכחוץ היתה זונה אחת יפת' תואר ויפת מראה. לימים אמר המלך אני מכקש ישת תואר ויפור כו אוו. ליסים אכו הסלן אלי סבקש דראות רצונו של בני אלי. קרא לה לזוגה ההיא ואסר דה, לכי ופתי את בני שאני סבקש לראות רצון כני אלי. זונה ההיא כזה עשתה, הלכה אחר בנו של הכולך. התוזילה

ודאי פרשתא דק"ש רמיוא בה עשר אמירן כמה דאיקמוה. והכי הוא ודאי. והיו הדברים האלה, כללא דעשר אמירן אינון. ובג"כ עשר פקודין אית הכא לקבל עשר אמירן דאורייתא. ומאן אינון. ושננתם לבניך. עשר אמירן דאורייתא. ומאן אינון. ושננתם לבניך. ודכת בס. בשבתך בביתך. ובלכתך בדרך. ובשכבך א ובקומך. וקשרתם לאית על ידך. והיו לשימשות בין עיניך. עשר אמירן. ועל דא פרשיין אלין כללא רבא אינון באורייתא. ובאם מולקים מאן דאשליש ליה בכל יומא תרי זימני. דהא אתקדם בפומיה שמא קרישא כדקא יאות:

3-6 ה) רבי ילחק הוה שכיח קמיה דר׳ אלטור. איל ודאי רחימו דקביה דבר גם רחים ליה לא אתער אלא מלבא. בגין דלבא איהו אתערותא לאתערא רחימו. אי הכי אמאי כתיב בכל לבבך ולבתר ובכל נפשך. דמשמע דתרין נוכין אימון חד לבא וחד נפשא. אי לבא הוא עקרא מאי בעי כפשא. איל ודאי לבא וכפשא תרין איכון ואתאמדן לחד. דסא לבא וכפשא וממוכא כלהו אתאחדן דה בדה. ולבה איהו עקרה ויסודה דכלה. והה דאתמר בכל לבבך בתרי לבי איסו דאינון תרין ילרין. חד ילרא פבא וחד ילרא בישא. ותרין אלין כל חד וחד אקרי לב. דא אקרי לב פוב ודא אקרי לכ רפ. ב) ובנ׳כ כתיב לבבך דאינון תרין. ילר הפוב וילר הרע. ובכל נפשך. ובנפשך מבעי ליה. מהו ובכל נפשך. האי בכל אמאי, אלא לאכללא נפש ורות ונשמה. דא איסו ובכל נפשך. בכל מאי דאחיד האי נפש. ובכל מאדך. אוף סכי כמס זיכין איכון דממוכא. כלהו משכיין אלין מאלין. ועדר כתיב ובכל רחימו דקבים לממסר לים כל דא. למרחם ליה בכל חד וחד. ואי פימא בילר הרע איך יכיל ילר הרע מקפרנה 767 למרחם ליה. 23 איהו דלא יקרב בינ לפולחנא דקבים. והיך ירחים ליה בים אלא דא איהו פולחנא דקב"ם ימיר כד האי יצר הרע אתכפיא לים בגין רחימו דקא מרחם ליה לקב"ם. דכד האי ילר הרע אתכפיא ותבר לים ההוא בר נש. דה איסו רחימו דקבים. בנין דידע לקרבה לסהוא ילר סרע לפולחכה דקבים. הכא איהו רוא למארי מדיין כל מאי דעבד קבים עילא ותתא כלא איסו בנין לאחואס יקרא דילים. וכלא איסו לפולחנים. וכי מאן חמי עבדה דלהוי מהסרגה רמאריה. ובכל מאי דרעותיה דמאריה אתעביד איהו מקפרגל. רעותיה דקביה דיהין בני כשא תדיר בפולחנים ויסכון באורח קשוע. בגין למוכי לון בכמה סבין. והואיל ורעותיה דקביה בהאי היך אתיא עבדא בישא ואשתכה מקטרגא בנו רעותים דמארים. ואסשי לבני נשא לאורח ביש יאדחי לון מאורח שב . ועביד לון דלא יעבדון רעותא דמאריהון. אלא ודאי רעותא דמארים עביד. למלכא דהוה ליה בר יסידאי. וסים רחים ליה יתיר. ופקיד עליה ברחימו דלה יקרב גרמיה לאתתא בישא. בגין דכל מאן דיקרב לגבה לאו איהו כדחי לחעלה נו פלפרין דמלכה. הודי לים הסוה ברה למעבד רעותיה דאבוי ברחימו. בביתא דמלכא לבר הות חדא זונה יאה בחיזו ושפירא בריוא. ליומין אמר מלכא בעינא למחמי רעותה דברי לגבהי. קרה לה לההיה זוכה והמר לה. זילי ותפתי לברי למחמי רעותה דברי לנבחי ההיא זונה מאי עבדת. אולת אבתריה דבריה דמלכא. שראת

מראה מקומות א תרומה קהנו ג) שם קהנ

התחילה לחבק אותו לנשקו ולפתותו בכמה עניני פיתוי. אם בן ההוא מוב ושומע לפקודת אביו. הוא גוער בה שראת לחבקא ליה ולנשקא ליה ולאפתי ליה בכמה פתייין. אי ההיא ברא יאית ואלית לפקודא דאבוי. גער בה ולא אלית לה ודחי לה מניה, כדין אבוי חדי בברים ואעיל לים לגו פרגודא דהיכלים . ויהיב ליה מתכן וכבובוא ויקר סניא. מאן גרים כל האי יקר להאי ברא. הוי אימא ההיא זונה. וההיא זונה האית לה שבחא בהאי או לא. וראי שבחא אית לה מכל סערין. אד דעבדית פהורא דמלכא. וחד דגרמת ליה לההוא ברא לכל ההוא מיבו. לכל האי רחימו דמלכא לגביה. וע"ד כתיב והנה שוב מסד. והנה פוב. דח מלאך החיים. מאד. דח מלאך המות. דאיהו ודחי פורב מאד למאן דאלית פקודין דמאריה. לא יסא סאי מקטרגא. לא ירתין לדיקיא ותה מוי הי - דחתי לעלמא פלאין דזמיכין לירתא בכזילו 120 זכאיו איכון דאמרעו בהאי מהפרגא. וזכאין איכון דלא הערטו ביה. זכחין היכון דהערטו ביה והשתזיבו מכיה. דבגינים ירתין כל איכון מבין וכל איכון עדונין וכל איכון כסופין דעלמא דאתי. דעליה כתיב א) עין לא ראתה אלסים זולמך ווכאין איכון דלא אערעו ביה. דבנינים ירמין ניהנם ואסרדו מארך החיים. דהא אינון חייביא דאערעו ביה הוו לייתין ליה ואתמשכו אבתריה. ועל דא ללדיקיא למחזק לים פבין. דהת בניניה ירתין לים וכסופין לעלמה סבאן ועדונין לויכון 55 ר לתי תועלתה דואי מהשרגה כד חייביה לייתין ליה מאי איהי. אלא הע"ג דלית ליה תועלתא פהודא דמאריה איהו עביד. ותו דהה התפקף בגין ההי. דהואיל ואיהו רע אתתקף כד עביד ביש. חייבה לה התתקף עד דקטיל בר כש. כיון דקטיל בני נשא כדין אתתקף ואתגבר בחיליה ואית ליה נייחא. כד ההוא מקטרגא דאתקרי מלאך המות. לא אתנבר בחיליה עד דאסטי לבני נשא ומקטרג לון וקטיל לון. כדין אית ליה נייחא ואתתקף ואתנבר בהיליה. כמה דאתתקף סערא דהיים כד בני כשא עבין ויהכון באורח מישר. אוף הכי האי מקשרגא אתתקף ואתגבר כד כייתין ליה ושלים עלייהו. רחמנה לישובן. <u>חייביה</u> וזכאין איכון דזכאן לנלחא ליה ולאכפיא ליה למוכי בניכיה לעלמה דהתי. והתתקף ב״נ במלכה קדישה תדיר. על דא ודאי אתמר כ) אשרי אדם עוז לו בך משלות בלבבם. זכאין איכון בהאי עלמא ובעלמא דאתי:

רעיא מהינינא

(1) ואהברת את ה׳ אלהיך ונו׳. פקודא דא לאהבה. והא אוקימנא רחימו דקצ״ה דבעי צ׳כ לרחמא ליה רחימו סבי. כאברהם דרחים ליה לקצ״ה בכמה רחימו ומסר גופיה ונפשיה לנציה. מכאן אוליפנא מאן דרחים ליה לקצ״ה איהו מהיים עשר חמירן עילא ותחת. וע״ד כל אינון עשר כחיוני דאמנסא אברהם וקאים בכלהו לקבל עשר אמירן. כל נסיונא אמירה דקצ״ם. דאיםי אהבה כבהו בנין דאמקשר ואתדבק בימינא דקב״ם. בנין דמאן דקאים בהאי אהבה אמקשר אהתשר עלאם [קלב] אהבת עולם דא רזא דעלמא תמאה דאתקשר בים

כראה מקומות א) ישעיי סיד ב) תלים פיד ג) דף רסג:

ואינו שומע לה ומרחה אותה ממנו. אז ישמח אביו בבנו ומכניסו לפנים הפרוכת שבהיכלו. ונותן לו מתנות ואוצרות וכבוד גדול. מי גרם כל אותו הכבוד לבן הזה. הוה אומר זונה ההיא. ואיתה הזונה היש לה שבח בזה או לא. וראי שבח יש לה מכל הצררים. אחר שעשתה מצות המלך. ואחר שגרמה לו לאותו הכן כל המוב ההוא. וכל אותה האהבה של המלך אליו. וע"ו כתוב והנה מוב מאר. והנה מוב. זה מלאך החיים. מאר. זה מלאך המות. שהוא בוראי מוב מאר לכל השומע מצות רבונו. ובוא וראה אם לא יהיה זה המקמרג. לא ינחלו הצריקים אותן אוצרות העליונים שעתידים לנחול לעולם הבא. זכאים אלה שפגעו במקמרג הזה. וזכאים אלה שלא פגעו בו. זכאים אלה שפגעו בו וניצולו ממנו. שבשבילו ינחלו כל אותן המובות וכל אותן ערונים וכל אותן התענוגים של עולם הבא. שעליו כתוב ה) עין לא ראתה אלהים זולתר. וזכאים אלה שלא פגעו בו. שבשבילו ינחלו גיהנם ויטרדו מארץ החיים. שהרי אותן הרשעים כשפונעים בו הם שומעים אליו ונמשכים אחריו. ועל כן יש לצריקים להחזיק לו מובה. לפי שבשבילו נוחלים כל אותן המובות והערונים והתענונים לעולם הבא. תועלת למקמרג הזה כשהרשעים שומעים לו מה היא. אלא אע"פ שאין לו תועלת מצות רבונו הוא עושה, ועוד שהרי מתחוק בשביל זה. כי כיון שהוא רע מתגבר כשהאדם עושה רעה. הרשע אינו מתגבר ער שהורנ נפש. כיון שהרג נפש או מתחוק ומתגבר בכחו ונח רוחו. כך הוא אותו המקמרג שנקרא מלאך המות. אינו מתגבר בכחו עד שמסית לאנשים ומקמרג עליהם והורג אותם. אז יש לו מרגוע ונהחזק ונתגבר בכחו. וכמו שמתחוק צד ההיים כאשר האנשים מובים והולכים בדרך הישר. אף כך זה המקשרג מתחזק ומתגבר כאשר הרשעים שומעים אליו והוא שולמ עליהם. הרחום יצילנו. וזכאים הם הזוכים לנצחו ולהכניע אותו לזכות בשבילו לעולם הבא. ומתחוק האדם במלך הקדוש תמיד. על זה וראי נאמר כ) אשרי ארם עוז לו בך מסלות בלבכם. זכאים הם בעולם הזה ובעולם הבא:

רועה. הנאמן.

ג) ואהבת את ה׳ אלהיך וגו׳. מצוה זו לאהבה, והרי ביארנו אהבת הקב״ה שצריך האדם

לאהבה אותו באהבה גדולה. כאברהם שאהב את הקב״ה באהבה גדולה ומסר גופו ונפשו אליו. מכאן למדנו מי שאוהב את הקב״ה הוא מקיים את עשרת הדברות למעלה ולמטה. וע״כ כל אותן עשרה נסיונות שנתנסה אברהם ועמד בכלם הם כנגר עשרת הדברות. כל נכיון אמירה ועמד בכלם הם כנגר עשרת הדברות. כל נכיון אמירה היא. נתנסה באמירה ההיא ועמד בה. וע״כ אותן עשרה נסיונות עמד אברהם בכלם. לפי שנתקשר ונדבק בימינו של הקב״ה. שהיא אהבה רבה. מפני מה נקראת אהבה רבה. לפי שמי שעומד באהבה הזאת נתקשר בעולם העליון [קלנ] אהבת עולם ה מור עולם התחתון שנקשרה

בו

כשון קורש

דעלמה .

נ) _והיו

לאזדוגא

ביה רחימו דיליה [קלג] וכלא רוא חדא בלא פרודא. והא

אתמר רוא דאהבה. דרחימו דא סליק על כל פולחניו

ואתבריך. א) תא חזי כתיב מים רבים לא יכלי לכבות

את מאסבס. כלא אהבה אמקרי ובנין אהבה קיימא את מספרים. כלא מתפרש

קולה דלעילה מן יויד לעלמין [קלד] דהה ברחימותה שריה עליה ולה מתפרש מכים לעלמין. ה כה הוקמום דיויק

לא מתפרש מינה. ואשתכהו כחדא בחביבותא י בה ולא

אתפרשן דא מן דא [קלה] כמה דכתיב ונהר יולא מעדן. יולא

תדיר לעלמין. דבחביבותא תדיר אתדבקן. דה כד

אתרבקן דא ברא אתרבקן בחביבותא כחדא [קלו] כחתו

וכלה דחרחייהו תדיר בתביבותה . אשתכה י בה. ה עס

ן. ן עם ה. דא בדא אתקשרן בחביבותא. וכלא אהבה

אקרי ועד מאן דרחים למלכא הא אתקשר בהסיא

אהבה. ונגין כך ומסנת מם ס׳ מנסיך. פיכ רימ:

וחמי דלה אית מאן דמחי בידיה. עאל לביתה ואתעביד

ליה ארח. המא דלא אית מאן דמחי בידיה דיסיק ויזיל ליה לארחים. כדין אתעביד מאריה דביתא פד

דישתכה דכל ביתה קאים ברשותים. מאן אוליסנה דה. מפרשתה דדוד הוליפנה. מהי כתיב ג) ויצה הלך לחיש העשיר, הלך. דקריב לפתחה ולה בעי להתעכבה

תמן אלא למהך לארחים. כך הוא ילר הרע. כמה דמתקרב

ארח לביתא כך סוא מתקרב לגבי דביר ואתער עלים בחובא זעיר. כדין סוא ארה עראי. וכד קמי

אתעביד ליה ארח אכסנאי בביתא. ואתער עליה בחובי יתיר

יומה חד הו תרין יומין. כהאי הורה דשרהן ליה בביתה יומה הז מהן זמחי

בידיה מאי כתיב. ויעש לאים הכא אליו. אתעביד מארי

דביתה . כד"ה החים חדוני החרץ. חים נעמי. כך הוח

ילסיר התעביד לקבלים דבר נש איש' בעל סבית. דחתקשר

בפולחנים והוא עביד בים רעומים. וע"ד בעי

כתיב

76

107

750

מיית

לפר

אכרי מלוך היום על

דקריב

לעשות להורה הכה הליו.

וסיו

יצר סרע

5

כד אתי

לפתהט

סדברים

כלא. דהא שמא קדישא הכי אשתכח.

הדברים האלה

לכבר .

.50 755

דלית דימהי בידיה. מחי כתיב.

דבהאי אתיקיר שמים דקב"ה יתיר מכלא

בו אהבה שלו [קלנ] והכל סוד אחד בלי פרוד. והרי נדרש הסור של אהבה. שאהבה זו עולה על כל עבורות שבעולם. שבזה נתכבד שמו של הקב"ה יותר, מהכל ונתברך. ה) בוא וראה בתוב מים רכים לא יכלו לכבות את האהבה. הכל יה בת נקרא ובשכיל האהבה קיים הכל. שחרי שם הקרוש כך הוא נמצא. י לא נפרר קוץ העליון מן היויד לעולם [קלי] שהרי באהכה שורה עליו ואינו נפרד ממנו לעולם. ד הרי ביארו שהיו"ר לא נפרזי ממנה. ונמצאים יחד בחכיבות י בה, ואין נפרדים זה מזו [קלה] כמו שנאמר ונהר יוצא מעדן. יוצא תמיד לעולם. שבחביבות תמידית מדובקים. וה כשהם מתרבקים זה בזו מתרבקים בחביבות יחד [קני] כחתן וכלה שדרכיהם תמיד בחביכות. נמצא י בה. ה עם ן, ן עם ה. זה בזו מתקשרים בחביבות. והכל אהבה נקרא. ועיכ מי שאוהב למלך הוא נתקשר באותה אהבה. ולפיכך ואהבת את ה׳ אלהיך. עיכ רימ:

כ) והיון הרברים האלה אשר אנכי מצוך היום על לבבך. א"ר חייא יצר הרע כשהוא בא **דהתחבר עם** איש. דומה לעובר אורח הקרב אל פתח בית ורואה שאין מי שימתה בירו. נכנס לכית ונעשה בו אורח. כשרואה שאין מי שימחה בידו לפקוד עליו שיצא וילך לו לררכו. או נעשה בו ארון הבית ער שנמצא שכל הבית עומר ברשותו. מניין למרנו כך. מפרשה של הוד למרנו. מה בתוב ג) ויבא הלך לאיש העשיר. הלך. זה הקרב אל הפתח ואינו רוצה להתעכב שם אלא ללכת לררכו. כך הוא יצר הרע. כמו שמתקרב אם חייה עיבוג עורה כן הוא כן האיש ומעורר שליו אורח לבית כך הוא מתקרב אצל האיש ומעורר עליו בחמאה קמנה. אז הוא נקרא אורח עראי, וכאשר רואה שאין מוחה בידו, מה כתוב. לעשות לאורח הבא אליו. נעשה לו אורה לדור בכית. ומעורר עליו בהמאים יותר יום אחד או שני ימים. כאורח הזה שמניחים לו לדור בבית יום אחר או שני ימים. כיון שרואה שאין מי שימחה בידו מה כתוב. ויעש לאיש הבא אליו. נעשה ארון הבית. כמש"כ האיש ארוני הארץ. איש נעמי. כך זה יצר הרע נעשה כנגר הארם איש בעל הבית. שנתקשר האדם בעבודתו והוא עישה עמו כרצונו. וע"כ צריך דאדם לשים דברי התורה על לבו תמיד. כדי שאותו יצר הויע יהיה נשבר כהם. שאין לו ליצר הרע דבר המקמרנו מלבד דברי התורה. וע"כ בתוב והיו הדברים תאלה ונר על לכבך. על שני יצריך, יצר המוכ נתעמר בהם ויצר הרע נכנע בהם --:

י) ושננתם לבניך ודברת בם ונו׳. פתח ר׳ אלעזר ואמר כתוב ה) חציך שנונים. שצריך הארם לשנון דברי תורה לבנו כחרב שהוא שנגן בשני צרדיו. כדי שיכנס בו חרוד ושמחה בדברי התורה. ולא יהיה לכו נמצא בסכלות. ודברת בם, כל דברי התורה 55

בינ לשואה מלין דאורייתא עליה תדיר. בנין דיהא ההוא יצר הרע תביר בהו. דלית ליה מקסרנא ליצר הרע 7"11 ראורייתא . מלי 73 האלם ונו׳ על לבכך. על תרי יצרך. יצר ספוב אתעמר בסו ויצר הרע התכנע בסו ---: ד) ושננתם לכניך וזכרת כס וגו׳. פתח ל׳ אלמור ואמל כתיב ה) חליך שמונים. דבעי בר נם לחדדה מלי דאורייתה לברים כחרבה דחיםו שנכה בתרי סטרוי. בנין דייעול ליה חדודה וחדוה בהורייתה. ולה

23

ישתכה לביה בפפשותה. ודברת בם. כל מלין דהורייתה 55

מראה מקומות או דף רמו: נו שם גו שמואל כי ייכ דו דף רסט. הו חלים מים

זיו הזהר

וקלגן אחכת עולם זו מלכות ; וקלהן קוץ העליון של היויד רמו על מפירת הכתר. ואות היויד רמו על מפירת התכמה : וקלמן ה"י הראשונה וקינן הושני, עי החודונות של הכסה ובינה היא תמירית, ונקראים אבא ואמא תרין רעין דלא מתפרשון: (קלון ואין היה חיינו הודונות זו הבינה, והודונות של הכסה ובינה היא תמירית, ונקראים אבא ואמא תרין רעין דלא מתפרשון: (קלון ואין היה חיינו הודונו של תפארת ומלכות ברא וברתא שמורונים ע"י עבורת ישראל בתורה והפלח ומצוח. ואו נתעלים לעולם הבינה ונעשה תבל קשר אחר: של וושרה ובינה שלאה והעומק בתכמת הקבלה יבין הרבר לאשורו בל אחר לפי מדרגתו ובה שכלו. בי עמוק עמוק הוא להבין כל זה הוא ימור אמונת ישראל. והעומק בתכמת הקבלה יבין הרבר לאשורו בל אחר לפי מדרגתו וכח שכלו. בי עמוק עמוק הוא להבין ענין קריאתם אבא ואמא ברא וברתא. והעושב אבא ואמא וברא בלי ברתא. הוא מפולת לתתא, מקצק בנמיעות, גדון ביציאות, גרנן מפריד אלוף. יבוא יומו ויהי חלוף :

לשון הזהר

מלי דאורייתא .

כל חד ונזד

- 65

ועילא

מאריס.

לברכה ולקרה

- 556963

ולמסנד

מכעי ליה.

מנהון

לשון קודש

כל ענין וענין יש לו דרך בלבדו. ודברת בם. ותדבר בם היה צריך לומר. אָלא שצריך הָאדם להתנהג עצמו ותדבר ארחא ליה בלחודוי. ודברת בס. גרמיה אלא דבעי ב"כ לאנהגא בהם [קלי] שלא ימה לימין ולשמאל. בשבתך בביתך. בסו [קלו] דלא יסטי לימינא ולשמאלא. בשבתך בביתך. להתנהג עצמו בביתו בדרך הישר ובדרך מתוקן. שילמדו לאנסגא גרמיה בביתיה בארה מישר ובארח תקונא. דילפון ממנו בני ביתו. ושיתנהג עצמו עמהם בנחת ובשמחה. מניה בני ביתיה. ולאנהגא גרמיה עמהון בנחת ובחידו. ולם ימיל דמילו בבני ביתיה יתיר. וכל עובדוי בביתיה בתרח תקונה. ובלכתך בדרך, לאנהגה בהרחה במלי ואל יטיל אימה יתירה בכני ביתו. וכל מעשיו בביתו יהיו בדרך מתוקן. ובלכתך בדרך. להתנהג בדרך בדברי תורה ולתקן עצמו בהם כמו שנצרך. ולהתנהג עצמו דאורייתא ולתקנא גרמיה בהו כמה דאלטריך. ולדברא גרמיה בדרכי התורה. ומה הוא. כמו שמצינו ביעקב. לדורן באורחי דאורייתא. ומאי איהו, כמה דיעקב. לדירן למלחמה ולתפלה. שצריך ליתן צדקה ולהתפלל לרבונו. לקרבא ולגלותא. דבעי למיהב לדקתא ולללאה למאריה. ועל כלם דברי תורה. ובשכבך. להגהיג עצמו על ובסכבך . לדברה משכבו ביראת רבונו. בקדושה ובענוה. שלא יהיה נמצא וסמכת גרמים בדחילו דמארים. בקדושם ובעכום. דלא חצוף כנגד רבונו. ובקומך. לתת שבח והודיה לרבונו חציף לקבלים דמאריה. ובקומך. למיהב תושבחן למאריה שהחזיר לו נשמתו. שהרי בכמה חמאים היה נמצא לפני דהתיב ליה נשמתיה דהה בכמה חיובין השתכח קמי וקביה עביד עמיה חסד ואתיב לה לגיפיה: רבינו. והקב"ה עשה עמו חמד והחזיר נשמתו לגופו: (ה) רבי אלעזר, אמר וכשכבך ובקומך. כאשר יקים האדם ה) רבי מלעור אמר ובשכבך ובקומך. כד בר נש קאים בכקר גצרך לו לברך לרבונו בשעה שפוקח עיניו. איך מברך. כך דיו עושים חסירים הראשונים. כלי עם מים בנפרא אית ליה לברכא למאריה בשעתא דפקח עינוי. היך מברך. סכי הוו עבדי חסידי קדמאי. כפלא דמיא היו נותנים לפני ממתם. וכאשר נתעוררו בלילה רחצו סוו יסנו קמייהו, ובומנה דהתערו בליליה הסחן ידיהם ועמדו לעמוק בתורה וברכן על קריאתה. שהרי ידייהו וקיימי ולעאן באורייתא ומברכי על קריאתה. דהא בשעה שהתרנגול קורא אז חצות לילה ממש. ואז הקב"ה בשמח דתרנגולה קארי כדין פלגות ליליה ממש. וכדין קביה נמצא עם הצריקים בגן העדן, ואסור לברך בירים ממאות ומזוהמות. וכן כל היום. לפי שבשעת שהארם אשמכח עם לדיקיא בגכתא דעדן. ואמור לברכא בידין מסוחבות ותווהמות. וכן כל שעתה. בגיו דבשעתה דבר כש ישן רוחו פורח ממנו, ואז רוח המומאה שורה על יריו נאים רוחים פרחא מנים. וכדין רוחא מסאבא שריא על ידוי ומשמא אותן. ואסור לברך בלי נמילה. ואם תשאל אם ומסאב לון. ואמור לברכא בלי נפילה . ואי תימא אי כן הדי ביום שאינו ישן ולא פרח רוחו ממנו. ואין שורה סכי סא ביממא דלא נאים ולא פרח רוחיה מניה. ולא שריא עליו רוח המומאה. מפני מה כשנכנס לבית הכסא אסור עליה רזמה מסאבא. אמאי כד עאל לבית הכסא אסור לו לברך ולקרא בתורה אפילו דבר אחד עד שירחץ בתורה אפילו מלה חדא עד דיסחי ידוי. ואי תימא בנין דמלוכלכין איכון. לאי סכי הוא ידיו. ואפשר תאמר לפי שמלוכלכות הן, לא כן הוא כי דבמאי אפלכלכו. אלא ווי לבני עלמא דלא משניחיו במה נתלכלכו. אלא וי לבני העולם שאינם משגיחים ואינם יודעים בכבוד רבונם. ואין מבינים על מה העולם **ולא ידעיק ביקרא דמאריהון. ולא ידעי על מאי קיימא** סיים. רוח אחר יש בכל בית הכסא שבעולם ששורה עלמא. רוחא חרא אית בכל בית הכמא דעלמא דשריא שם ונהנה מאותו הלכלוך ומנופת. ומיד הוא שורה על פמן ואתהכי מהסוא לכלוכא וסכופא. ומיד שריא על אותן אצבעות ידי האדם. כ) והויי למרנו שכאשר האדם איכון אלבען דידוי דבר כש. כ) והא תניכן דכד ב"כ יקים בבקר צריך לימול יריו מתוך כלי מים ממי שנמל קם בלפרא בעי לאסחאה ידוי מנו נמלא דמיא ממאן דאסחי יריו בתחלה. ועוד שנצרך לו לאדם ליפול יד ימנית ידוי בקדמיתה. ותו דבעי ליה לב״כ לכפלה ידה ימיכה תחצה בשמאצית. וירחץ ימין מן השמאל. להשלים כח הימין על כח השמאל. כרי שלא יתן מקום דיצר הרע לאשלמא . םמאלא . ימיכא על שמאלא. בגין דלא יהיב דוכתא לילר הרע לשלמ כלל. וזה נתבאר. נ) א"ר שמעון ובשכבך ובקומך. בוא וראה עצה מובה לארם כשהוא עולה בלילה על לשלמאם כלל. והא אוקימנא. ג) איר שמעון ובשכבר ובקומך. סא הזי עיסא לבר כם כד איהו מליק בליליא על מטתו צריך לקבל עליו מלכות שלמעלה בלב שלם. פרסיה בעי להבלה עליה מלכותה דלעילה בלבה שליה. ולהקדים למסור בידו פקדון נפשו. ומיד ינצל מכל ולחקדמה לממסר בידים פקדונה דנפשיה. ומיד השמויב מכל מרעין בישין ומכל רוחין בישין ולה שלמין עלים. בלפרה כד קם מערסים בעי לברכה למחריה. למיעל לביתיה מקרים רעים ומכל רוחות רעים ולא ישלמו עליו. בבקר כשהוא קם מממתו צריך לברך לרבונו. ליכנם לבית הכנסת ולהשתחות לפני היכלו ביראה גרולה. ואח"כ ובתל כן מני . יתפלל תפלתו ויקח עצה מאותן אבות הקרושים, שכתוב יללי ללומיה ויםב עיסא מאיכון אבהן קדישין. דכתיב ואגי ברוב חסדך אבוא ביתך אשתחוה אל היכל קדשך ביראתך. וכך דרשו שאין לו לאדם ליכנם לבית הכנסת ואכי ברוב מסדך אבוא ביתך אשמחום אל היכל קדשך ביראתך. והכי אוקמוה דלא לבעי ליה לבר יש לאעלא לבי כנישתא אלא אם נמקר תחקה באברהם יצחק ויעקב. לפי שהם תקנו התפלות לפני הקביה. זשיכ ואני ברוב חסרך, זה אלא אי אמליך בקדמיתא באברהם ילמק ויעקב. בנין דאינון פקינו ללותה לקמי קביים. ההיד ואני ברוב חסדך. דה אברהם. אבוא ביתך. דא יעקב. אשתמום אל אברהם. אבוא ביתך. זה יעקב. אשתחוה אל היכל היכל TOTP

כראמית יו כו מקן קנח: ג

היכליה

ימיכא

ויסתתי

קמי

m

בדמילו

זיר הזהר

[קלו] דורש ודברת מלשון הנהנה. כמו ידבר עמים תהתנו:

זריז

7

קרשך

ובמל

כתיב

לבי כנישתא ויללי ללותיה. כדין

על יד כהס. ודא היא שמאלא.

אתה ישראל אשר בך

קדשך ביראתך. דא ילחק [קלח] ובעי לאכללא לון ברישא

אתפאר :

כ) וקשרתם לאות על ידכה. איר אלעור הא אוקמוה

ובספרא דאנדתא אמר על יד כד. כד"א כ"ם יהיה זרעך [קנט] והא אוקמוה ברוא דילהון ארבע בתי דתפילין

בהאי גונא. קדש לי כל בכור. סתם לקבל חבמה. והיה

כי יביאך. לקבל בינה. שמע ישלאל ואסבת. לקבל

חסד וסיה אם שמע. לקבל גבורה. לבתר כלילן כלהי בדרועא שמאלא דאקרי עו. דכתיב ג) ובזרוע עוזו.

ואין עז אלא תורה. ואין עז אלא תפלין. וקב״ה כסיל לון

ארבע לעילא ארבע לתתא. ארבע באתר דמוחא [קמ]

ארבע באתר דלבא שריא. כגין דדא בדא אתקשר. ובעי

בינ לאתעסרא בהו. בנין דאיהו שמא קדישה עלאה.

דכתיב ד) וראו כל עמי הארץ כי שם ה׳ נקרא עליך

ונוי. וכל מאן דמתעסר בעסרא קדישא עלאה דא אקרי

מלך בארעא. וקב״ה מלך ברקיע. הס״ד ה) מלך אסור ברחסים. ועם כל דא כמה דקב״ה מלך לעילא הכי נמי

הוא מלך לתתא . וכתבתם על מזוזות ביתך . בנין דיהוי

בר כם שלים בכלא. וישתכח שלים בפקודין דמאריה. רשים

רעיא מהימנא

לעילא רשים לתתא . זכאה חולקהון דישראל:

לי עבדי

כן ייעול

האמר (ה

קדשד כיריאתך. זה יצחק [קלח] וצריך להכליל אותם תחלה ואחיכ יכנס לכית הכנסת ויתפלל תפלתו. אז כתוב עליו ה) ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר כך אתפאר:

ג) וקשריתם לאות על ידכה. איר אלעזר הרי דרשו על יד כהה. וזו היא יד שמאלית.

וכספר האגרות גדרש על יד כה. כמש"כ כ"ה יהיה זרעך [קלט] והרי כיארו כסוד שלהם ד׳ כתים של תפילין באופן הזה, קדש לי כל ככור. סתם כנגד חכמה. והיה כי יכיאך, כנגד בינה, שמע ישראל ואהבת, כנגד הסדר הזיה אם שמע, כנגד גבורה, וכן נכללים בלם בזרוע שמאלית שנקראת עז. ככתוב ג) ובזרוע עזו. ואין עו אלא תורה. ואין עו אלא תפלין. והקכ״ה מניחם ארכעה למעלה ארכעה לממה. ארכעה כמקום המוח [קמ] ארבעה כמקום שהלכ שורה. לפי שוה כזה נקשר. וצריך האדם להתעמר כהם. לפי שזהו שם הקדוש העליון. ככתוכ ד) וראו כל עמי הארץ כי שם ה׳ נקרא עליך ינו׳. וכל מי שנתעמר כעמרה קדושה עליונה הזו נקרא מלך בארץ. והקכיה מלך ברקיע. ושיב ה) מלך אמור כרהטים, ועם כל זה כמו שהקב"ה מלך למעלה כמו כן הוא מלך לממה, וכתכתם על מזוזות ביתר, כדי שיהיה האדם שלם בכל. ויהיה נמצא שלם כמצות רבונו. רשום למעלוה רשום לממה. אשרי חלקם של ישראל:

רועה הגאסן

ו) וקשרתם לאות על ירבה ונו׳. אמר רועה הנאמן. רכון העולמים אתה אמת ותורתך אמת.

נתת לנו מצות תפלין. לצדיקים גמורים הרי זה שכר בפי מעשיהם פאר על ראשיהם. ומשמשים לאכיהם ואמם. כפי מעשיהם פאר על ראשיהם. ומשמשים לאכיהם ואמם. כדמיון הגוף שכל האכרים שלו משמשים להראש. כך אשה משמשת לכעלה. ויש מלאכים שהם משמשים להנוף. ומלאכים המשמשים להנשמה. וכמו שיש הכרל כין הנוף להנשמה. כך יש הכדל כין המלאכים שהם ככחינת גוף למלאכים שהם כבחי' גשמה. ויש נשמה לנשמה ומלאכים למלאכים. י) כי גכה מעל גכה שמר וגבהים עליהם, ואלה שהם נשמה לנשמה כלם אחד, ואע"פ שכדרך נושל, הם כגוף אצל נשמה אלו לאלה. לפי שמקבלים אלו מאלה. וכך היא השכינה אע"פ שהיא לעומת שאר האורות של בריא"ה כנשמה אצל גוף. לעומת הסב׳ה חשוכה כגוף. אכל הכל אחר. כאן גוף ונשמה הכל אחר. מה שאין כן כאדם שגופו ונשמתו הם גפרדים. זה חומר וזה שכל. זה חיים וזה מות. אכל הקכ"ה חיים ושכינתו חיים. וש"ב ה) עץ חיים היא למחויקים כה. זכל אותן הגרשמים כהסימנים של הקכ"ה ושכינתו הם רשומים בימי חול כאות של תפלין וכאות של מילה. ורשומים כזכור ושמור כשכת, ורשומים כתורה שככתב שניתנה מימין. וכתורה שכעל פה שניתנה משמאל .. בהרכה רשימות רשם הקב׳ה לישראל. שיהיו ניכרים אצל אותן מלאכי הימין התלוים מהקב״ה. או אותן מלאכי השמאל

ו) **רקיטרתם לאות על ידכה וגו׳. אמר רעיא מסימנא.** רבין עלמא אנת קשוע ואורייתך קשוע. יסבת לון מלות תפילין. ללדיקים גמורים איהו אגרא כפום עובדייהו פאר על רישייהו. ומשמשין לאבוהון ואמהון.

כגוונה דגופה דכל הברים דיליה משמשין לרישה. הכי אתתא משמשת לבעלה. ואית מלאכין דאינון משמשין לגופה . ומלאכין דמשמשין לכשמתה . וכגווכה דאית אפרשותה בין גופא לנשמתא. הכי תית אפרשותא בין מלאכין למלאכין כשמתה לנשמתה וחית רנשמתא . רגופה ומלאכין למלאכין. ו) כי נבה מעל נבה שמר וגבהים פליהם. ואלין דאיכון נשמתא לנשמתא כלהו מד. ואע"ג דבארח מתלא איכון כגופא אלל נשמתא אלין לאלין. בגין דמקבלין אלין מאלין. והכי שכינתא אע"ג דאיהי לקבל שאר נהורין דבריא"ה כנשמתא אלל גופא. לקבל קביה חשיבה כגופה. הכל כלה חד. סכה גופה ונשמתה כלא חד. מה דלאו הכי בבר כש דגופיה ונשמתיה בפרודא. דא חומר ודא שכל. דא חיי ודא מותא. אבל קב״ה חיים ושכינתיה חיים. ההיד ח) עץ חיים היא למחויקים בה. וכל אינון דרשימין בסימנין דקביה ושכינמיה אינון דתפילין ובחות דמילה. ביומין דחיל בחות כסימין ורשימין בזכור ושמור בשבת. ורשימין בתורה שבכתב ראתיהיבת מימינא. ובתורה שבעל פה דאתיהיבת משמאלא .. בכמה רשימין רשים קב״ה לישראל. לאשתמודעא לגבי מלאכין אלין דימילא דמליין מקב״ה. או אלין דשמאלא

מראה מקומות 6) ישמי מיש כן דף רפע. גי ישעי׳ סיב דן דגרים כיה ה) שיר ז׳ ו) משמעים קית: ז) קהלת ס׳ של מצלי ג׳

זין הזהר

יקלחן גירסא זו נכונה. חסד לאכרהם. ידאה ליצחק, יעקב קרא לו בית: [קלט] שרת הסלבות נקראת כ"ח: [קמ] שוח תיינו נ' ספירות הראשונות של התפארת. וחלב חיינו סלבות:

51)

השמאל התלוים מהשכינה. או אותן התלוים מהקב"ה

ושכינתו ביחוד אחד. ודאי אלה שיש בהם תורה רשומים

לשון הזהר

דשמאלא דמליין משכיכתא. או אלין דמליין מקב״ה ושכינתיה ביחודה חדה . ודהי הלין דהית בהון תורה רשימין בחס״ד. ואלין דאית בהון מלוה רשימין בנבור״ה. ואלין מארי דתפילין ואות שבת ואות ברית רשימין בלדי״ק. ובעירן עמי הארץ אינון רשימין באעברי דערלה ופריטס. עופין בופק ובקרקבן נקלף. באעברו דופק וקליפה דקרקבן רשימין עופין למיכל. ובעירן דקרקבן רשימין עופין בתרי סמנין מעלת גרה ומפרסת פרסה. כלהו רשימין בתרי סימנין כגוונה דערלה ופריעה דמתעברן מעמה קדישה. אבל תלמידי חכמים כלהין רשימין. מלהון בכרסיא. ומכהין במלאכין ובארבע חיון דכרטיא. מכהון בככביא ובמולי. ומכהון רשימין במדות דהב"ה ואשתמודעין. ואיכון דמתעסקין באורייתא ובמלות לשמא דקב״ה ושכינתיה שלא על מנת לקבל פרם. אלא כברא דאיהו מחויב ביקרא דאביהי ואמיה. דא אתקשר ודאי ואתרשים בעמודא דאמלעיתא ושכינתיה, כאילו ביה הוו חד. ומאן דאית ביה תורה בלה מלוה. או מלוה בלה תורה. כביכול כחילו ביה הוו בפרודה. הבל בדה ודה כהיללה דענפוי מתפרדין לימינה ולשמאלה. והילנה יחודה דתרווייהו בהמלעיתה. רשיעיא אינון רשימין בלא שימנין דעהרה. אינון דלית להון תפילין על רישא ודרועא. ואיכון דלא רשימין בתורה ובמכות ואלין דלא כסרין זכור ושמור ולא רשימין בתכלת ולבן דלילית איכון דלא רשימין באלין בתכלת ולבן דלילית. אינון דלא רשימין באלין סימנין שקץ הם לכם. לאו אינון ישראל אלא עמי הארץ. מה אלין שקץ ושרץ אוף אינון שקץ ושרץ. כמה דאוקמוה מארי מתניתין.י עמי הארך הם שרך ונשותיהם שקץ. ועל בנותיהם אתמר ארור שוכב עם כל בהמה-. : מ"כ כ"מ

א) לא מרבכם מכל העמים השק וגו׳ כי אתם המעט מכל העמים. רבי יהודה פתח ב) ברב עם הדרת מלך ובאפם לאום מחתת רזון. ברב עם הדרת מלך. אלין אינון ישראל דכתיב בהו ג) כי עם קדוש אתה לה׳ אלהיך. ואילון עמא דסלקין לכמה אלפין ולכמה רבבן. וכד אינון סניאין בחושבניהון יקרא דקב"ה איהו. דהא עלאין ותתחין משבחן שמיה דמלכא עלאה. ומשבחו ליה בנין עמה קדישה דה. הה"ד רק עם הכם וכבון הגוי הגדול הזה ואי תימא הא כתיב כי אתם המעם מכל העמים. אלא מכל העמים ודאי. אבל מעמא חד יתיר סגיאין אינון. דהא לית עמא בכל עלמא רב וסגי כישראל. ואי תימא הא בני ישמעאל והא בני אדום כמה אינון. ודאי הכי סגיאין אינון. אבל כל שאר פמין כלהו מתערבי אלין באלין. בנין אית לעם דא בעם דם. ולאלין בנין עם אחרא ואלין באחרא. ובנ"כ לית עמא בכל עלמא רב וסגי כישראל. עמא ברירא ויחידאה בלא ערבוביא אחרא כלל. דכתיב כי עם הדום אתה להי אלסיך ובך בחר ס׳ וגו׳. וע״ד ברב עם הדרת מלך. הדורה איהו דמלכא עלאה קודשא בריך הוא:

ד) ישמר הברית והחסד לאהביו ולשמרי מצותיו לאלף דור . פתח רבי שמעון ואמר ה) הן עוד היום גדול וגו׳. האי קרא אוקמוה דכד ישראל יתערוו בתשובה לקמי קב"ה. בזכו דחורייתה יתובין להרעה קדישה ויתכנשון מן גלותה. דהה ודהי יומה חד יהה גלותה לישראל

בחס"ד. ואלה שיש בהם מצות רשומים בגבור"ה. ואלו בעלי תפלין ואות שבת ואות ברית רשומים בצדי"ק. ועמי הארץ שהם כבהמות רשומים בהעברת ערלה ופריעה. העופות בזפק ובקרקבן נקלף. בהעברת הזפק וקליפת הקרקבן נרשמים העופות שמותר לאכול. והבהמות בשני סימנים מעלת גרה ומפרסת פרסה. כלם רשומים בשני סימנים כרמיון ערלה ופריעה שנעברים מעם הקרוש. אבל תלמידי חכמים כלם רשומים. ההם בכסא הכבוד. ומהם בהמלאכים ובארבע החיות של הכסא. מהם בככבים ומזלות. ומהם רשומים במרותיו של הקב"ה וניכרים. ואותן העוסקים בתורה ובמצות לשמו של הקב״ה ושכינתו שלא ע״מ לקבל פרם. אלא כבן שהוא מחויב בכבוד אכיו ואמו. זה נקשר בודאי ונרשם בעמוד האמצעי [תפאר״ת] ושכינתו. כאילו נמצאים בו כאחר. ומי שיש בו תורה בלי מצות. או מצות בלי תורה, כביכול כאילו נמצאים בו בפרוד. אכל בזה עם זה הרי הוא כעץ שענפיו מתפרדים לימין ולשמאל. והעץ המאחר לשניהם באמצע. הרשעים הם רשומים בלי סימגי מהרה. הם שאין להם תפלין על הראש והיר. והם שאינם רשומים בתורה ובמצות. והם אלה שאין נומרים זכור ושמור. ואינם רשומים בתכלת ולבן של ציצית. אותן שאין נרשמים במימנים האלה שקץ הם לכם. הם אין נקראים ישראל אלא עמי הארץ. מה אלו שקץ ושרץ אף הם שקץ ושרץ. כמו שדרשו חכמי המשנה. עמי הארץ הם שרץ ונשותיהם שקץ, ועל בנותיהם נאמר ארור שוכב עם כל בהמה-.

יע״כ ר״מ:

המעמ אתם המעמ אל אתם המעמ אל אתם המעמ 💦 (ה מכל העמים. רבי יהודה פתח ג) ברב עם

הדרת מלך ובאפס לאום מחתת רזון. ברב עם הדרת מלך. אלו הם ישראל שכתוב בהם נ) כי עם קרוש אתה לה' אלהיך. ועם הזה עולה לכמה אלפים ולכמה רבבות. וכשהם רבים במספרם זה כבוד של הקב"ה. שהרי עליונים ותחתונים משבחים שם מלך העליון. ומשבחים לו בשביל עם הקרוש הזה. זש"כ רק עם חכם ונבון הגוי הגדול הזה. ואם תשאל הלא כתוב כי אתם המעמ מכל העמים. אלא מכל העמים יחד בודאי כן. אבל מעכ אחד הרבה יותר הם, שהרי אין עם בכל העולם רב וגרול כישראל. ואם תשאל הלא בני ישמעאל והלא בני ארום כמה הם. וראי אלה רבים הם. אבל כל שאר עמים כלם מתערבים אלה באלה, בנים יש לעם זה בעם אחר. ולאלה בנים של עם אחר ואלו באחר. ולפיכך אין עם בכל העולם רב וגדול כישראל. עם בריר ויחיד בלי תערובת אחר כלל. שנאמר כי עם קדוש אתה לה' אלהיך ובך בחר ה' וגו'. וע"כ ברב עם הדרת מלך. תפארת הם למלך העליון הקרוש ברוך הוא:

ד) שמר הברית והחסד לאהביו ולשמרי מצותיו לאלף דור. פתח רבי שמעון ואמר ה) הן עוד היום גדול וגר. מקרא זה נתבאר שכאשר ישראל יתעוררו בתשובה לפני הקב"ה. בזכות התורה ישובו לארץ הקדושה ויאספו מן הגלות. שהרי ודאי יום אחד יהיה גלות לישראל

מראה מקומות א) תרומה קסד. כ) משלי יד ג) דכרים ז' ד) דף פר. ה) כראשית כים

ואתחנן לשון הזתר

ליב-אל ילא יתיר . ההיד א) נתוני שוממה כל היום דוה. ומי לא יתובון קביה אומר סן עוד סיום גדול לא עת האסף המקנה. בלא זכו ובלא עובדין דכשרן, אבל אסותא חד לכו. השקי הלאן. אשתדלי באורייתה דאתשקיין מימי אירייתה. ולכי רעו לאתר דנייחא לאתר שבא וכסיפא דאתסנתכון. דים הן עוד היום גדול. דא הוא יום דאקרי כ) יום מהומה ומבוסה ומבוכה. יומה דביה התחריב בי מקדשה ונפלו ישרחל בנלותה. ובנין עובדין בישין סהוה יומא אתמשך ואתרבי. ההיד סן עוד היום גדול לא עת האסף המקנה. בגין דאינון משכין ליה לההוא יומא. השקו דאתמני במלי דאורייתא. דהא בוכוסא הכאן כמה דאירייתא יפקין ישראל מן גלותא. ישראל מאי קאמרי. ויאמרו לא כיכל עד אשר יאשפו כל סעדרים. עד דיתכנשו ויגכדכיו כל שאר יומין עלאין [המא] וגללו את האבן. לההוא דינא קשיא דההוא יומא דשלטא על פי 7630 ואשתכחת ההיא באר בגלותא עמנא [קמכ] וכד תתגליא סהיא באר וההיא אבן לא תשלם עלה. מיד והשקינו יומיא לאהדרא לישראל קב"ס 9103 . 1650 וומין לארעא קדישא. ולאכנשא לין מגלותא. ומאן איכון סוף יומים. ההיה דהיה אחריה הימים [קתנ] בהאי אחרים הימים סבלי ישראל גלותא. ההיד ג) בלר לך ומלאיך כל סדברים האלה באחרית הימים. וכתיב וקראת אתכם הרעה באהרית הימים. באהרית הימים דייקא. ודא היא ועם אחרית הימים Ď٦. בגלותה . כנסת ישראל קבילו עוכשא בגלותא. ובדא יעביד קב"ה כוקמין לישראל תדירם, ההיד ד) אשר יעשה העם הוה לעמך באחרים הימים. ובכל אתר אחרית סימים דא סיא. וקב"ה זמין לאתבא לם לאתרהא. הה"ד ה) זסים באחרית הימים ככון יהים הר בית ס׳ וגו׳. ודה הוה יום [תמים] [קמד] ומדשארי . რიირ דיומא [בשאירותא] (בשירותא) לל למעכד כמה בזמנה דהתחריב מקדשה דהוה נמם לל למיעל. הה"ד ו) אוי לנו כי פנה היום כי נפו לללי ערב. יום וצל סוא סוף גלותא. ושיעורא דהאי לל שית קמצין ופלגא. ובנודל דמשחה דבר נש נבר בין נוברין [קמה] ודוכרנה דהמי רוח בין הבריה דכתיב ז) כי תמול אכחכו ולא כדע כי לל ימיכו עלי ארץ. כי תמול אכתכו ולא הויכא ידעי כי לל ימיכו עלי ארץ. בגלותה . קבים עלי ארץ, וכאם חולקים מאן ի לאשראה -דחמי לים. ווכאה הולקים מאן דלא חמי ליה [קמו] ווי למאן דיודמן כד יתבע אריא רברבא לאתחברא לנוקבים. כל שכן בשעתה דיודוגין כחדה. על סהיה שעתה כתיב ארים א , ²¹

פראה כקומות 6) איכם אינו יפוי כיכ ג) דנרים ד' ד) כמדכר כיד ה) ישעיי כ' ו) ירמיי ו' ז) איוב חי

זיו הזהג"

[קמה] פיי עד שבל הספירות יתר ישפיעו אורות של המר ורהמים: [קמנ] זאת חבאר זו המלבות והשכינה הקרושה: [קמנ] זו המלבות והשבינה הקרושה שנקראת אתרית הימים בי היא ספירה האתרונה: [קמז] עתה יבאר באיזה זמן תתעורר אחריה הימים. זאומר שותו באשר יעבור היום תמים היום חירוע שהוא אלף התמישי. שעליו נאמר נתתי שומסת בל היום דוה. שהוד נהפך לרוה. וגם אחרי בן באלף הששי כשארית היום. היינו בשתחיל לתעשות צל חערב. שבהשבון חימים שלגו הוא בתתחלת שש שעות האתריות היום אלף חיינו רובע האחרון של המעת לעת. במו שתיה להעשות צל מערב. שבהשבון חימים שלגו הוא בתתחלת שש שעות האתרונה וגם אחרי מיינו רובע האחרון של המעת לעת. במו שהיה הורבן הבית בעת התהלת צלי ערב. או נכון יהיה חר בית ה' עם בית המקרש שישראל מצפים לראותו. ולמי השבון יומו של הקב"ח שהוא אלף שנה מגיע על רובע היום ר"ן שנה. ואולי על זה אמר דור אם אתן שנה לעיני זנו: ער אמצא מקום לה'. ולא אמר שנה לעיני. וגם אמר ערבת גר למשיחי ונו'. והמבין יבון. זאו יחי קץ הגלות של בל הגליות. וישראל ישבנו במנוחה על ארמתם ומלבם לפניהם וה' בראשם בבית המקדש. וחיה ה' למלך על לג און יחיי קץ הגלות של בל הגליות. וישראל שבנו במנוחה על ארמתם ומלב לפניהם וה' בראשם בבית המקדש. והיה ה' למלך על כל מארי, ובראית א בירושלמי ברכות פ"ח וישראל ישבנו במנחה על ארמתם ומלבם לפניהם וה' בראשם בבית המקדש. וחיה ה' למלך על כל מריע, ובוראי שאתרלאת אראולה וישראל שבנו במנחה על ארמתם ומלב לפניהם וה' בראשם בבית המקדש. וחיה ה' למלך של כל מריע. וישראל קומעא קימעא ובל הם שהולכת היא רמו בחין בררך והוו אילת השחר שבקעה אורה. א"ל רית ליובי יעו"ש: [קמס] זה השיעור ישראל קומעא קימעא ובל מה שהולכת היא רבה והולבת. מאי שעמא, דבתיב ביאשב בחשך היות אור אור' ובו' יעו"ש: [קמס] היה שעות ישראל שכון מוכן אלא מור ה' ליראיו ז [קמו [ק או און שפעא, דבתיב ביא שב במשך ה אור אור ולי וני יעושיו הוקים והשעור הוא מור כנוס שאין מובן אלא מור ה' לראיו ז [קמו לתופת בררב ורית בריא בתי בחיש, המים גומו השביה שוו השעור הוא מוד כנוס שאין מובן אלא מור ה' לראיו ז [קמו לתושי שבועלי לומר על שנות העים מקנאים מחים. נמצר השני השתר בקע אור השערה. שממשלת ברימניא פרשה בנסי ממשלתה על ארא וישראל. והבריזה ברוז שברצונה שישראל יתישבו במלימתני קמעא קימא -

לישראל ולא יותר. זשיכ ה) נתנני שוממה כל היום דוה. ואם לא ישובו אומר הקב"ה הן עור היום גרול לא עת האסף המקנה. בלי זכות ובלי מעשים מובים. אבל רפואה אחת לכם. השקו הצאן, תעסקי בתורה שתהיו שותים מימי התורה. ולכו רעו למקום מנוחה למקום מוב ועונג של נחלתכם. ד׳א הן עור היום גרול. זה הוא יום שנקרא כ) יום מהומה ומבוסה ומבוכה. יום שבו נחרב בית המקרש ונפלו ישראל בגלות. ובעבור מעשים הרעים יום ההוא נמשך ונתנרל. זשיכ הן עור היים גרול לא עת האסף המקנה. לפי שהם מושכים לו ליום ההוא. השקו הצאן. כמו שנדרש דהייני בדברי תורה. שהרי בוכות התורה יצאו ישראל מן הגלות. ישראל מה אומרים. ויאמרו לא נוכל עד אשר יאספו כל העדרים. עד שיאספו כל שאר ימים העליינים [החיז] וגללו את האבן. ויסירו לאותו דין הקשה של היום ההוא השולט על פי הבאר. ונמצאת באר ההיא בגלות עמנו (קינן) ובאשר תתגלה אותה הבאר ואכן ההיא לא תשלם עליה. מיד והשקינו הצאן. ועתיד הקב"ה בסוף הימים להשיכ את ישראל לארץ הקרושה. ולקבץ אותם מן הגלות. ואיזה הם סוף הימים, זהו שהיא אחרית הימים (קינ) עם אחרית הימים הזו סבלו ישראל גלות. זש"כ נ) בצר לך ומצאוך כל הרברים האלה באחרית הימים. וכתוב וקראת אתכם הרעה באחרית הימים. באחרית הימים דוקא. זהו היא השכינה הקרושה שהיא בגלות. ועם אחרית הימים הזו קבלו עונשם בגלות. ובה יעשה הקב"ה נקמות לישראל תמיד. זש"כ ז) אשר יעשה העם הזה לעמך באחרית הימים. ובכל מקום אחרית הימים זו היא. וצתיד הקב״ה להחזירה למקומה. זש"כ ה) והיה באחרית הימים נכון יהיה הר בית ה' ונו׳. וזה הוא יום [תמים] [קמ:] ואחריו כשיתחיל צל להעשות (בהתחלת) [בשארית] יום האחרון. כמו בזמן חורבן ביהמיק שהיה בנמות צל הערב ליכנס. ככתוב ו) אוי לנו כי פנה היום כי נמו צללי ערב. יום וצל הוא קץ הגלות. ושיעור זה הצל ששה מפחים והצי. ובגודל אמת איש שהוא גבר בין הגברים [קמה] ווכר סור הזה בין החברים הוא מה שכתוב ז) כי תמול אנחנו ולא נרע כי צל ימינו עלי ארץ. כי תמול אנחנו בגלות. ולא ידענו כי צל ימינו עלי ארץ. שזהו הקץ שישרה אותנו הקב"ה עלי ארץ הקרושה. אשרי חלקו מי שיראה הקץ, ואשרי הלקו מי שלא יראה אותו [קמו] וי למי שיזרמן כאשר יתבע אריה הגרול להתחבר בזוגתו. כל שכן בשעה שיזרוגו יחר. על אותה השעה כתוב אריה

ה) ארים שאג מי לא יירא וגו׳. תא חוי בקדמיתא כתיב ב) שאג ישאג על כוהו. ובסהוא זמנא כד יפוק לקבלא לבת זוגו. כדין ארים שאג מי לא יירא כ׳ אלהים דבר מי לא ינבא. בההיא שעתא כתיב ג) ושב כ׳ אלהיך את שבותך וגו׳. ושב מאי הוא [קמז] אלא קב״ה שב לכנסת ישראל מגלותא. ושב לדי״ק לאודוגא באתרים. כדין בתיב ד) אך לדיקים יודו לשמך ישבו ישרים את פניך. ברוך ס׳ לעולם אמן ואמן:

ואתחנן

(6) אריה שאנ כי לא יירא וגרי. בוא וראה בתחלה כתוב נ) שאג ישאג על נוהו. ובזכן ההוא כאשר יצא לקחת את כת זונו. אז אריה שאג כי לא יירא ה׳ אלהים דבר כי לא ייבא. על שעה ההיא נאטר ג) ושב ה׳ אלהין את שבות כיוון. ושב מהו ושב [קיו] אלא הקב״ה שב השבינה כון הגלות. ושב צדי״ק להודוג בסקוטו. וככן כתוב ז) אך צדיקים יודו לשטך ישבו ישרים את פגין. ברוך ה׳ לעולם אכון ואסן:

ה) והיה עקב תשמעון את המשפטים האלה הגו׳. רבי

יהורה פתח ו) שמע עמי ואעידה כך ישראל

פרשת עקב

והיה עקב תשמעון את המשפטים האלה וגו׳. רבי יסודה פתח ו) שמע עמי ואעידה בך ישראל אם תשמע לי. שמע עמי. בכמה אתרין אוהרת אורייתא לבר כש. בכמה אתרין קביה אזהיר ביה בבר כש. וכלא לתועלתא דבר כש בנין דינשר פקודי אורייתא. דכל מאן דינסר ארחי דאורייתא ואשתדל בה. כמאן דאשתדל בשמא קדישא. דתנינן אורייתא כלא שמא דקב"ה איהי. ומאן דמשתדל בה כמאן דמשתדל בשמא קדישא. בנין דאורייתא כלא מד שמא קדישא איהי. שמא עלאה. שמא דכליל כל שמהן. ומאן דגרע אות חד מינה כאילו עביד פגימותא בשמה קדישה. ז) רבי הלעור המר זכאין היכון לדיקיה דירטי הורחוי דקבים למיול בהו. בנין דאינון וושתדלי באורייתא יממא וליליא. דכל מאן דאשתדל באירייתא יומי ולילי אחסין תרי עלמין. עלמא דלעילא ועלמא תתאה אחסין האי עלמא אעינ דלא אתעסק בה בר נש לשמה. ואחסין ההוא עלמא עלאם כד אתעסק בה ב"נ לשמה. תא חזי מאי כתיב ה) אורך ימים בימינה בשמאלה עשר וכבוד. אורך ימים בימינה. מאן דאויל לימילא דאורייתא ארכא דחיין איסי לעלמא דאמי. דוכי תמן ליקרא דאורייתא דאיהו יקרא וכתרא לאתטטרא על כלא. דכתרא דאורייתא בההוא עלמא איהו. בשמאלה עשר וכבוד. בהאי עלמא. דאע"ג דלא אתעסק בה לשמי זכי בהאי עלמא בעותרא ויקרא. דהא רבי חייא כד אתא מהתם לארעא דישראל קרא באורייתא עד דהוי אנפוי נהירין כשמשא. וכד הוו קיימין קמים כל אינון דלעאן באורייתא הוה אמר דא אשתדל באורייתא לשמה. ודא לא אשתדנ לשמה. והוה ללי על ההוא דאתעסק לשמה דליהוי הכי תדיר ויזכי לעלמא דאתי ולני על ההוא דלא אתעסק בה לשמה דייתי לאתעסקא בה לשמה ויוכי לחיי עלמא. יומא חד המא חד תלמיד דהוה לעי באורייתא ואנפוי מוריקן. אמר ידאי מהרהר בחטאה איהו דנא. אחיד ליה לקמיה ואמשיך ליה במלין דאורייתא עד דאתישב רוחיה בנוים. מן ההוא יומא ולהלאה שוי על רומים דלא ירדף בתר אימון הרהורין בישין. וישתדל באורייתא לשמה א״ר יוסי כד חמי בר כש דהרהורין בישין אתיין לגביה. יתעסק באורייתא וכדין יתעברין מניה. א"ר אלעור כד ההוא סמרא בישא אתי למפתי ליה לבר נש. יהא משיך ליה

אם תשמע לי. שמע עמי. בכמה מקומות הזהירה התורה לארם, בכמה מקומות מזהיר הקב"ה בו באדם. והכל לתועלת האדם בשביל שישמור מצות התורה. כי כל מי ששומר דרכי התורה ועומק בה, הוא כמי שעומק בהשם הקרוש. שלמרנו כי התורה כלה שמו של הקב"ה היא. ומי שעוסק בה כמי שעוסק בהשם הקרוש. לפי שהתורה כלה היא שם קרוש אחר. שם העליון. שם הכולל כל השמות. ומי שמגרע אות אחת ממנה כאילו עשה פגם בהשם הקרוש. ז) רבי אלעזר אמר זכאים הם הצריקים היודעים דרכי הקביה ללכת בהם. לפי שהם עוסקים בתורה יומם ולילה. שכל מי שעיסק בתורה יומם ולילה נוחל שני עולמות. עולם שלמעלה ועולם שלממה. נוחל עילם הזה אע"פ שאין הארם עוסק בה לשמה. ונוחל עולם העליון ההוא כאשר האדם עוסק בה לשמה. בוא וראה מה כתוב ה) אורך ימים בימינה בשמאלה עשר וכבוד. אורך ימים בימינה. מי שהולך לימינה של התורת אריכת חיים היא לעולם הבא. שזוכה שם לכבוד התורה. שהוא כבוד וכתר להתעמר על הכל. כי כתר התורה בעולם הבא הוא. בשמאלה עשר וכבור, בעולם הזה. שאעיפ שאינו עוסק בה לשמה זוכה בעולם הזה לעושר וכבוד. שהרי רבי חייא כשכא מכבל לארץ ישראל היה קורא בתורה עד שהיו פניו מאירות כשמש. וכאשר עמדו לפניו כל אותן העמלים בתורה היה אומר זה עסק בתורה לשמה, וזה לא עסק לשמה. והיה מתפלל על אותו שעסק לשמה שיהיה כך תמיד ויזכה לעולם הבא. והתפלד על אותו שלא עסק בה דשמה שיבוא לעסוק בה לשמה ויזכה לחיי עולם. יום אחר ראה תלמיר אחר שהיה לומר תורה ופניו מוריקות. אמר וראי שמהרהר בעכירה הוא זה, קרא אותו לפניו והמשיכו בדברי תורה ער שנתישב רוחו בקרבו. מן יום ההוא והלאה לקח על עצמו שלא ירדוף אתר אותן הרהורים רעים. ושיעסוס בתורה לשמה. איר יוסי כשרואה אדם שהרהורים רעים באים אליו. יעסוק בתורה ואז יעברו מסנו. איר אלעזר באשר צד הרע ההוא בא להסית לו לאדם. ימשוך אותו אצל

מראה מקומות א שמום ג׳ כו ירמי׳ כים ג) דנרים ל׳ דו תלים קימ ה) משפטים קכג : ו) תלים פיא נ) וישב קפט : ח) משלי ג׳

זיו הזהר

וקמון שהי׳ לו לומר והשיב. ומתרץ שמומב על השכינה שתצא עם ישראל מן הגלות במהרה בימינו אמן:

זיו הזהר

שראה מכוומות א) משלי וי בי במדבר קיח. בי חלים קליד די שם קליב בי שם כי וי שם קביב ו) מקן קלח. חי חלים מיט

כלא הוא ברחימותא. כלא הוא בשלימו. כדין הוא שלמא יהי שלים שלמא דעילא לתתא. ההיד ו) . 6527 בחילך שלוה בארמנותיך: ו) בי תאמר בלבבך רבים הגוים האלה ממני וגו׳. לא תירא מהם וגו׳. רבי אלעור פתח ואמר ה) למה אירא בימי רע עון עקבי יסבני. תא חזי תלת איכון דרמלין ולא ידעין ממאי דחלין. ואוקמוה [ו] אבל אית מאן דדחיל ולא ידע ממאי איהו דחיל בנין איכון השאין. דלא ידע דאיכון השאין ולא אשנה בהו. ואיהו דהיל מימי רע. מהן היכון ימי רע. הלין היכון יומין דאודמכן בההוא רע. ומאן איהו. דא הוא יצר סרע דאיהו אקרי רע. ואית ליה יומין ידיען דאתיהיב ליה רשו בעלמא לאסשאה לכל אינון דמסאבי אורחייהו. דמאן דאתי לאסתאבא מסאבין ליה. ואלין אינין אקרון ימי רע. ואלין ממכן על איכון חובין דרשין בהו בני נשא בעקבייהו [ז] כמה הבילי תא הוי כל אינון דמסאבי אורהייהו סהיריו

אתברכאן. א"ל ווי לעלמא דלא משגיחין ולא אתר מסתכלין בני נשא ביהרא דמלכא עלאה. תא הזי בשעתא דאשתכתו ישראל זכאין קמי קב״ם. והוו עלמין שכיחין בחד אילנא עלאה קדישא דמוונא דכלא ביה [6] הוה דכל ברכאן כנישין ביס [כ] וביס מאתר מתברך אתנשע ואשתילו שרשוי. וישראל לתתא הוו מתברכאן מאתר דכל אינון ברכאן נפקין בים. ולא מתעכבי למיפק [נ] ההיד ג) יברכך ה׳ מציון. וכתיב ד) כטל הרמון שיורד על הררי ליון כי שם לום ה׳ לת הברכה חיים עד העולם [7] ודא איהו נהירו דעלמא. דכתיב ה) מליון מכלל יופי אלהים הופיע. הופיע נסיר. כד"א סופיע מהר פארן [ה] ודא נהירו כד ינסר ינסר לכלהו עלמין. וכד האי נסירו אתער כלא הוה בחברותא.

מחלקת לשון נכריה. ודא הוא סמרא מסאבא סמרא אחרא דאיהו קיימא תדיר קמי קב"ם לאסטאה ולאדכרא חוביהון דבני נשח .. זכחה חולקהון דישראל דאינון מתדבקין ביה בקב״ה כדקה חוי. ויהיב לון עיטה להשתובה מכל השרין אחרנין דעלמא. בגין דאינון עמא קדישא לאחסנתיה וחולקיה. ועל דא יהב לון עיטא בכלא. זכאין איכון בעלמא דין ובעלמה דהתי: כ) וארובך וברכך והרבך ונו׳. רבי יהודה הוה שנית כו לארובך וברכך והרבך ונו׳. לבי ישראל מחן קמיה דרבי שמעון. אמר ליה ישראל מחן

לגבי אורייתא ויתפרש מניה. פא חזי הא תנינן ליה דכד האי שפרא בישא קיימא קמיה דקודשא בריך הוא לאסטמה על עלמה בגין עובדין ביסין. קב״ה הם על עלמה ויהיב עיסא לבני נשא לאשתובא מניה. ולא יכיל לשלמאה עליהון ולא על עובדיהון. ומאי איהי עטא. לאפתדלא באורייתא וישתובי מניה. מנלן. דכתיב א) כי כר מלוה ותורה אור והרך חיים תוכחת מוסר. מאי כתיב בתריה. לשמרך מאשת רע

לשון הזהר

אצל רברי תורה ויפרוש ממנו. בוא וראה הרי למרנו שכאשר זה צר הרע עומר לפני הקכ"ה לקמרג על העולם בשביל מעשים רעים. חם הקב"ה על העולם ונתן עצה להאנשים להנצל ממנו. ולא יוכל לשלמ עליהם ולא על מעשיהם. ומה היא העצה. לעסוק כתורה וינצלו ממנו. מניין. שכתוכ 6) כי נר מצוה ותורה אור ודרך חיים תוכחת מוסר. מה כתוכ אחריו. לשמרך מאשת רע מחלקת לשון נכריה. וזה הוא צר המומאה צר הרע שהוא עומד תמיד לפני הקב"ה לקמרג ולהזכיר חמאי האנשים .. אשרי חלקם של ישראל שהם רבקים כו בהקב"ה כראוי. ונתן 'דהם עצה להגצל מכל צרדים רעים שבעולם, לפי שהם עם קרוש לגחלתו וחלקו. ועל כן נתן להם עצה ככל דכר. וכאים הם בעולם הוה

ובעולם הבא: כ) ואהבד וברכך והרבך וגו׳. רבי יהודה היה שכיח

לפני רבי שמעון. אמר לו ישראל מאיזה מקום מתברכים. א"ל אוי לעולם שאין משניחים ואין מסתכלים האנשים בכבור מלך העליון. בוא וראה בזמן שנמצאו ישראל זכאים לפני הקב״ה. והיו העולמות מחוברים בעץ עליון קרוש אחר שבו מזון של הכל [6] היה נתברך העץ מהמקום שכל הברכות נאספות בו [כ] ובו נתנמעו וגשתלו שרשיו. וישראל לממה היו מתברכים מהמכום שכל אותן הברכות נשפעות בו. ולא נתעכבו מדצאת [נ] ושיכ נ) יברכך ה' מציון. וכתוב ז) כמד חרמון שיורר על הררי ציון כי שם צוה ה' את הברכה חיים עד העולם [7] וזה הוא מאור העולם. שכתוב ה) מציון מכלל יופי אלהים הופיע. הופיע האיר. כמש״כ הופיע מהר פארן [ה] וזה המאור כאשר יופיע יאיר לכל העולמות. וכאשר זה המאור נתעורר הכל הוא בהזרונות.

הכל הוא בחביבות. הכל היא בשלמות. או הוא שלום של הכל. שלום שלמעלה ושלמטה. זש"כ ו) יהי שלום

כחילך שלוה בארמנותיך:

י) כי תאמר בלבכך רבים הגוים האלה ממני וגו׳. לא תירא מהם ונו׳. רבי אלעזר פתח ואמר ח) למה

אירא בימי רע עון עקבי יסבני. בוא וראה שלשה הם שמפחרים ואין יורעים ממה מפחרים. וזה נתבאר [י] אבל יש מי שמפחר ואינו יודע ממה הוא מפחר לפי שיש בו חמאים. שאינו יודע שהם חמאים ואינו משגיח בהם. והוא מפחד מימי רע. איזה הם ימי רע. אלו אותן הימים שהם מזומנים לרע ההוא. ומי הוא. זה יצר הרע שהוא נקרא רע. ויש לו ימים ירועים שניתנה לו רשות בעולם להסית לכל אותן המשמאים דרכיהם. כי מי שבא להממא מטמאים לו. ואלה הם שנקראים ימי רע. ואלה ממונים על אותן עבירות שהאנשים רשים בהם בעקבותיהם [1] בוא וראה כל אותן המממאים דרכיהם כמה מחנות רוחות

מהירין אזדמכן לגבייהו ומסאבי להי. באורהא דבעי בר כש למיהך בההוא אורחא מדברין ליה ממש. אתי בר כש לאתדכאה כמה איכון דמסייעין ליה .. ובגין כך כל מאן דאיהו אסי באינון חסאין דדם בהו ברגלוי לא ידע בהו ודחיל תדירא. דוד מלכא הוה אסתמר תדיר מחובין אלין. וכד הוה נפיק לקרצא הוה מפשטש לון. וע"ד לא דחיל לאגחא עמהון קרבא. ותא חזי ארבע מלכין הוו. מאי דשאיל דא לא שאיל דא. דוד אמר ה) ארדף אויבי ואשינם ולא אשוב עד כלותם. מאי שעמא. בגין דהוה אסתמר מאלין חובין. ולא יהיב דוכתא לשכאוי לשלמאה. וע"ד בעי למרדף אבתרייהו תדיר. ולא ירדפון אינון אבתריה למתבע חובוי ויפול בידייהו. אסא סום דחיל יתיר. אע"ג דהוה מפשפש בהעאוי. <u>651</u> בדוד מלכא. איהו בעי למרדף אבתרייהו ולא יגיח לון. ויקטול לון קב"ה. וכך הוה דכתיב ב) וירדפם אסא והעם אשר עמו וגו׳. וכתיב ויגוף ה׳ את הכישים לפני אסא ולפני יהודה וימסו הכושים. דוד מאי כתיב ביה נ) ויכם דוד מהנשף ועד הערב למחרתם. אבל אסא איסו רדיף וקב״ה מחי. יהושפט מלך יהודה אוף הכי כמי הוה שאיל ואמר. לא יכילנא למרדף ולא לקטלא. אלא אגא אומר ואת קפיל לון. בגין דלא הוה מפשפש כל כך כאסא. וקב״ה עביד ליה הכי. דכתיב ד) ובעת בתותו, תקצ טעציו בנו הי מארצים על בני עמון מואב החלו ברכה ותהלם כתן ה׳ מארצים על בני עמון מואב זהר שעיר הבאים ליהודה ויכנפו. חוקיה מלך יהודה אוף הכי כמי אמר, אנא לא יכילנא לא לומרא ולא למרדף ולא לאנחא קרבא. בנין דדמיל מאלין חובין דקאמרן. מאי כתיב ה) ויהי בלילה ההוא וילא מלאך ה' ויך במחנה אשור מאה ושמנים וחמשה אלף וישכימו בבקר והנה כלם פגרים מתים. וחוקים הוה יתיב בביתיה ושכיב בערסיה וקב"ה קסיל לון. ומה לדיקים אלין הוו דחלין מאלין חובין, שאר בני שלמא על אחת כמה וכמה. בג׳כ אית ליה לבר כש להסתמרה מחלין חובין ולפשסשה בהו כדקהמרן. בגין דלה ישלטון עלוי היכון ימי רע דלה מרחמי עליה .. ובנין כך המר דוד למה הירה. יראתי לא כתיב אלא אירא. דלית לי למדחל מאיכון ימי רע. כדקאמרן. [ולית לי למדחל דתהא] עון עקבי יסבני. מאן עקבי. אלין איכון ברוא דמהימנותא [ח] דכתיב וידו אוחות בעקב עשו. דא הוא עקבי, ואיכון עקיבין דמסתכלין תדיר בההיא הובה דדש ביה בר כש בעקבוי .. זכאין אילון לדיקיא דידעין לאסתמרא מחוביהון. ואילון בגין דלא ישתכח עלייהו מפשפשין תדיר בעובדייהו מקטרגא בהאי עלמא. ולא יסטון עלייהו לעלמא דאתי. דהא אורייתה מתקנה להו אורחין ושצילין למיהך בהו. דכתיב ה) דרכיה דרכי נועם וכל לתיבותיה שלום:

רעיא כהימנא

(4) כי על כל מולא פי ה׳ יחיה האדם. אמר רעיא מהימנא ה דבהבראם איהי הבל דנפק יעל

בפומה דבר נש בלא עמל ובלא יגיעה. עלה התמר כי על

רועה הנאמן

ז) כַּי עַל כל מוצא פי ה' יחיה האדם. אמר רועה הנאמן ה של בהבראם הוא הבל היוצא ונכנס בפי האדם בלי עמל ובלי יגיעה. עליה נאמר כי על כל

כל מראד מקומות 6) תהלים יית כ) דיה כי ייד ג) שמואל אי לי ד) דיה כי כי ה) מנכים כי ייע ו) מבלי ג' ו) נשא קכב :

זיו הזהר

ומן היינו מה שנקרא במרת המלכות פסיעה לבר רגל התי"ז שמשם יניקת התצונים המקמרגים על ישראל. וכשביל זה נקראים בשם עקב:

55 MD

לשון קודש

רוחות רעות נודמנין להם ומממאים אותם. בדרך שהארם

רוצה לילך מוליכים אותו בדרך ההוא ממש. כא ארם

להמהר הרבה הם העוזרים לו. ולפיכך כל מי שהוא

חומא באותן העבירות שרש בהן ברגליו אינו מרגיש כהן

ומפחר תמיר. דור המלך היה נשמר תמיר מעבירות האלה. וכשהיה יוצא למלחמה היה מפשפש במעשיו. וע״כ לא נתירא להתגר עמהם מלחמה. וכוא וראה ארבעה מלכים היו. מה ששאל זה לא שאל זה. דוד אמר

הטעם. אררף אויבי ואשינם ולא אשוב ער כלותם. מה הטעם.

לפי שהיה נשמר מאותן העבירות. ולא נתן מקום לשונאים

שלו לשלומ. וע"כ בקש לרדוף אחריהם תמיר. ולא שירדפו הם אחריו לתבוע חמאיו וליפול בידיהם. אסא

היה מפחר תמיד. אעיפ שהיה מפשפש במעשיו. אבל לא כרוד המלך. הוא שאל לררוף אחריהם ולא יתגר בהם.

אלא שהקב״ה יהרגם. וכך היה שכתוב כ) וירדפם אסא

והעם אשר עמו וגו׳. וכתוב ויגוף ה׳ את הכושים לפני אסא ולפני יהודה וינוסו הכושים. דור מה כתוב בו

ג) ויכם דוד מהגשף ועד הערב למחרתם. אבל אסא הוא רדף והקב"ה הרג. יהושפט מלך יהודה כמו כן היה שואל ואמר. אין ביכלתי לדרף ולא להרג. אלא אני אזמר ואתה תהרגם. לפי שלא היה מפשפש כל כך

במעשיו כאסא. והקב״ה עשה לו כך. שכתוב ז) ובעת

החלו ברנה ותהלה נתן ה׳ מארבים על בני עמון מואב והר שעיר הבאים ליהורה וינגפו. חוקיה מלך יהורה כמו כן היה אומר. אני אין ביכלתי לא לומר ולא לרךף ולא להתגר מלחמה. לפי שנתירא מאותן עבירות שאמרגו. מה כתוב ה) ויהי בלילה ההוא ויצא מלאך ה׳ ויך במחנה

אשור מאה ושמנים וחמשה אלף וישכימו בכקר והנה

כלם פגרים מתים. וחזקיה היה יושב בביתו ושכב בממתו הקב״ה הרג אותם. ואם צדיקים האלה היו מפחדים מאותן העבירות. שאר בני העולם על אחת כמה וכמה. לפיכך צריך האדם להיות גשמר מאותן העבירות ולפשפש

במעשיו כמו שאמרנו. כדי שלא ישלמו עליו אותן ימי הרע שאין מרחמים עליו .. ולפיכך אמר רוד למה אירא.

יראתי לא כתוב אלא אירא. שאין לי לפחר מאותן ימי רע. כמו שאמרנו. [ואין לי לפחר שתהיה] עון עקבי

יסבני. אזו עקבי. אלו הן בסוד האמונה [ח] שכתוב

וידו אוחזת בעקב עשו. זה הוא עקכי. ואותן עקבות הן

מסתכלין תמיד באותה העבירה שהאדם דש בה בעקביו ..

זכאים הם הצריקים שיודעים להשתמר מחמאותיהם. והם

מפשפשים תמיר במעשיהם. כרי שלא ימצא עליהם

מקמרג בעולם הזה. ולא יסמין עליהם בעולם הבא. שהרי

התורה מתקנת להם דרכים ושבילים ללכת בהם. שכתוב

ו) דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום:

כל מולא פי ה׳ יחיה האדם [ט] והיא על רישיה דביר.

עקב

כל מוצא פי ה׳ יחיה האדם [ט] והיא על ראש האדם. ועליה נאמר 6) אך בצלם יתהלך איש. ולפי שהיא על ראש האדם אסור לו לאדם ללכת ד׳ אמות בגלוי ראש. כי אם היא תמתלק מעל ראש האדם מיד נסתלקו חיים ממני... ועל צורה זו של אות ה דרשו מתנה מובה יש לי בבית גנזי ושכת שמה. וכאשר זו שורה על ישראל אין להם יניעה ולא שעהוד. ובה גפש עמלה ועיפה שבת ויגפש, לפי שהרי נפש אחרת יש על ראש האדם שנקראת שבר, והיא הצורה על האדם. והיא עבד המלך המנענע כל אברי האדם ללכת בדרכים מובים ולקיים בהם רמיח מצות עשה. שתשרה עליהם ד, דבהבראם. שכך עולה הברא"ם למספר רמ"ח, וצורה אחרת על ראשו שנקראת יראה וזו אות י. ועליהן נאמר ויברא אלהים את האדם בצלמו בצלם אלהים כרא אותו וגו׳. שתי צורות מובות אות ד. נקבה מצד אות י. נקבה מצד אות ד. ואותן כ׳ אותיות מעוררות לו לאדם לתורה ולמצוה. י יראה וזו היא על ראשו של אדם. וממנה תכנס יראה לכב האדם לפחד מהקב"ה. ולשמור עצמו שלא יעבור על מאדם לפחד מהקב"ה. ולשמוה על מצות לא תעשה. הן אהבה על ראש האדם. וממנה תכנס אהבה להקב"ה על רמ"ח אברים שלו לקיים בהם מצות עשה. ך היא על ראש האדם וממנה יכנסו בפי האדם דיבורים ללמוד בתורה. ובזה ג) קחו עמכם דכרים ושובו אלה׳, וכזה שיהיה בכם היראה והאהבה והתורה יתאחד יהן, ועל ידי בינה שהיא תשובה ן תשוב לגבי דן וישתלם הוי"ה. ובה תהיה לכם מנוחה מהכל. ובה שבת וינפש, ובה יתכלל ידקן, ובשכיל זח ויכלו היא שלמות הכל. בה נברא כל העולם. ועליח מתקיימים שמים וארץ והימים וכל הבריות שנבראו. שכתוב אלה תולדות השטים והארץ בהבראם. בה בראם. ואם היא תתרחק מהעולם אפילו רגע. הכל יחרב ויתבטל ולא היה קיום לעולם. דן הזו לא תעבור מהגוף ובה מתקיים. וכאשר היא תעבור ממנו הרי מם המות יכא וישרה עליו. שנקרא מומאה גבלה פסולה מלאך המות חשך אפלה ושורה על גוף האדם. ובזמן ההוא נקרא האדם מת. וסוד הדבר ג) כי לא אחפץ במות המת גאם ה' אלהים והשיבו וחיו. וכמו שישצורה מובה על הצדיק. שמנהגת דו דכל מעשים מובים לזכותו דעולם הבא. כך יש צורה רעה על ראש הרשע. קהנהיג לו למעשים רעים שיירש הגיהנם. ולפיכך יש הבל ויש הבל. יש הבל טוב שנאמר בו כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם. ויש הבל רע שנאמר בו ד) נם זה הבל ורעות רוה, ובוא וראה במעשי האדם ניכר הצורה שהיא עליו וצורת פניו. זשיכ ה) הכרת פניהם ענתה בם. בהצורה ניכרת תמונת החיה ששורה עליו, אם הוא אריה או שור או נשר. או אדם מהמרכבה של הקב"ה ושכינתו. או מהמרכבה של המלאך שר הפנים. או מהמרכבה הרעה של סמא"ל. א מהמרכבה של ד' יסודות העולם. שאין בהם לא יצר מוב ולא יצר רע. אלא כבהמות שבעולם. ולפיכך כמה הבלים יש באנשים כל אחד למינו. וסוד הדבר תוצא הארץ נפש חיה למינה .. ע"ב ר"מ: ו) פתח עלם ההוא ואמר. כתוב ז) החכם עיניו

ועלה אתמר א) אך בללם יתהלך אים. ובנין דאיהי על רישה דרישה לישה לישה בגלויא דרישה. דאם היא אבתלקת מעל רישיה דבר נש מיד אסתלקי חיים מניה.. יעל האי דיוקנא דאת 🏹 איקמיה מתנה טובה ים לי בבית גנזי ושבת שמה, וכד האי שריא על ישראל לית לון יגיעה ולא שעבוד. ובה כפש עמלה ויגיעה שבת וינפש. דנפש אהרא אית של רישיה דבר נש דאתקריאם עבד. ואיהי דיוקנא על בר נש. ואיהי עבד דמלכא דמנענעא כל איברין דבר כש למיול בארחין שבין ולקיימא בהון רמיים לשריא עלייהו ד דבהבראס. דכך סליק פקודיו . הברא"ם לרמית. ודיוקנא אחרא על רישים דאתקריאת יראה ודא י ועלייהו אתמר ויברא אלהים את האדם בללמו בללם אלהים ברא אותו וגו׳. תרין דיוקנין עבין דאינון דכר ונוקבא. דכר מסשרא דאת י. נוקבא מסשרא דאת ה. ותרין אתוון אתערין ליה לב"כ לתורה ולמלוה. י יראה ודא איהי על רישיה דבר כש. ומכה ייעול דחילו ללבא דביינ למדחל מקביה. ולנסרא גרמים דלא ישבר על פקודין דלא תעשה. ד׳ אהבה על רישיה דב"ר. ומינה עאל רחימו דקביה על רמיח איברין דיליה להיימא בהוז פקודין דעשה. ך איהי על רישיה דבר כש. ומינה ייעול בפומא דב"כ מלולין לחולפה בהורייתה . ובההי כ) קחו עמכם דברים ושובו אל ה׳. ובהאי דיהא בכון סיראס והאהבה והתורה יתאחד ירהן. ועל ידא בינה דאיהי תשובה ך תשוב לגבי ד וישתלם סויים. ובה יסא לכון נייחא מכלא. שבת וינסש. ובה יתכליל ידדן ובנין דא 120 וכנין דה ויכלו שלימו דכלא. בם אתברי כל עלמא. ועלם קיימין שמיא וארעא וימא וכל בריין דאתברון. דכתיב אלה תולדות השמים והארץ בהבראם. בה בראם. ואם היא אתרחקת מעלמא אסילו רגעא. כלא אתחרב ואתבסל ולא סוה קיומא בעלמא. האי דן לא תיזול מנופא ובה אתקיים. וכד סיא תיויל מנים הא סם המות תיתי ותשרי עלים. דאתקרי שומאם נבלם פסולה מלאך המות חשך אפלה ושריה על גופה דבינ. ובההוה זמנה התקרי בר נש מת. ורוא דמלם ג) כי לא אחפץ במום המת כאם ה׳ אלהים והשיבו וחיו .. וכמה דאית דיוקנא שבא על לדיקא. דמנסיג ליה לכל עובדין סבין לוכאה ליה לעלמא דאמי. הכי אית דיוהנא בישא על רישא דחייביא. לאנהגא ליה לעובדין בישין דירות גיהנם. ובגין דה אים סבל ואים הבל. אית סבל פב דאתמר ביה כי על כל מולא פי ה׳ יחים האדם. ואית סכל ביש דחתמר ביה ד) נס זה הכל ורעות רוח. תח מוי בעובדיןדבר כם אשתמודע פרלופא דאיהי עליה ופרלופא דאכפוי. ססיד ה) סכרת פניסם ענתה בס. בדיוקנא משתמודע פרלופא דמים דשריא עלים. אם הוא אריה או שור או כשר. או מהמרכבה 16 מסמרכבה דקב"ה נשכינתיה. אדס דסמלאך שר הפנים. או מהמרכבה בישא דסמאיל. 15 מסמרכבה דחרבע יסודין דעלמה. דלית בסון לה ילר הטוב ולא ילר הרע. אלא כבעירין דעלמא. ובניד כמה הבלים אית בבני נשא כל הד למיניה. ורוא דמלה תולא הארץ נפש חיה למינה .. ע"כ ר"מ:

ו) פתח ההוא ינוקא ואמר. כתיב ז) החכם עינייו בראשו

כראה בקובות ה) הלים לים כו מושי יד גו יתוקאל יית דו קסלה כ' כו ישפי' ג' ו) כלק קפו. ו) קסלה כ'

בראשו

זין הזהר

[ט] זה ניצוץ סאור השכינה המאירה מן מפירת המלכות ששורשת אות ד, האהרונה של השם הוי"ה ב"ה. ונקראת שבת :

ברחשו וגו׳. וכי בחן אתר עינוי דבר כש אי לא ברישיה. דילמא בנופים או בדרועים. דאפיק לחכם יתיר מכל בני עלמא. אלא קרא הכי סוא ודאי. דתנן לא יהך בר כש בגלוי דרישא ד׳ אמות. מאי שעמא. דשכינתא שריא וקיימא על רישים. וכד עינוי תמן אינון. בהסיא דשריא וקיימא על רישים. וכד עינוי תמן אינוק דבי איסול נסורא דאדליק על רישים אלטריך למשחא. בנין דגופא דבי איסו פתילם. ונסורא אליק לשילא. דגופא הביל מוח ואמר א) ושמן על ראשך אל יחסר. דיסל נסורא דבראשו אלטריך למשחא. ואינון עובזין עבלין. ועל דא התכט עיניו בראשו. ואלו באתר אחרא:

כ) וידעת עם לבבך כי כאשר יישר איש את בנו ס׳ אלהיך מיסרך. רבי חייה פתח ואמר ג) לכן עו לי הלילה לאל מרשע ושדי מעול כי אכשי לבב שמעו לי 10 פועל אדם ישלם לו וכארת איש ימליאנו. תא ברא קביה שלמא עבד ליה על דיכא. ועל 70 . הייכה דיכה התקיים. וכל עובדין דעלמה היכון קיימין 631 יתאביד דקביה בנין לקיימה עלמה 53 פרים עליה רחמי. ואינון רחמי מעכבי לדינא דלא ישתלי עלמה. ועל רחמי התנהיג עלמה והתקיים בגיניה. ואי תימא דקב"ה עביד ריגא בכר גם כלא דינה, הה התמר דכד דינה שריה עליה דבר נש כד היהו זכאה. בגין רחימותא דקביה ביה איהו. דהא קביה רחים ליה ברחימו לקרבא ליה לגביה. ומתבר גופא בנין לשלמאה נשמתא. וכדין אתקריב ב"ג לגביה ברחימו כדקא יאות. וכדין איהו רחימו דקב"ה. כמה דאמרו חבריא יהב קב"ה ללדיקה לערה בעלמה דין. בגין למזכי לים לעלמה דחתי. וכד נשמתה הלשה וגופה תקיפא שנאים דקביה. דלא אתרעי ביה ולא יהיב 1016 לים לערא בהאי עלמא. אלא אורחוי מתתקנן והוא בשלימו יתיר. ובנין דאי עבד לדקה או מיבו אחרא קביה משלם ליה אגרים בהאי עלמא ולא יהוי ליה חולק בהסוא עלמא [י] ודא הוא דתרגם אונקלום ד) ומשלם לשיכאיו וני׳. ומשלם לסכאוסי מבן די איכון עבדין קדמוסי בחייסון וכו׳. ובגין כך ההוא זכאה דאתבר תדיר 551 וסני מילי כד בדק . 792% 10% רחימו השכח הובה בידיה דיתענים עליה:

וסכא אים לאסמכלא בכמה סמרין. מד דהא ממיכן דשכינתא לא שריא באתר עליבו. אלא באתר דאית ביה חדום, ואי חדוה לית ביה לא שריא שכינתא בהסוא אתר. כדיא ה) ועתה קחו לי מנגן והים כנגן סמנגן ותהי עליו יד ס׳. דהא שכינתא ודאי לא בשריא באתר עליבו. מנלן, מיעקב. דבגין דסום עליב שליא דיוסף אסתלקת שכינתא מניה. וכיון דאתא לים חדום עלים דיוסף אסתלקת שכינתא מניה. וכיון דאתא לים חדום דבשורם דיוסף מדום, דהא אמיםו הלשל ואתבר במלובין מן סיל חדום. דהא אים בעליבו ולית עמים הדום כלל

עקב

57 🟠

בראשו וגו׳. וכי באיזה מקום עיני האדם אם לא בראשו. אפשר בגופי או בזרועו. שהוציא את החכם יותר מכלל בני העולם. אלא מקרא זה כך הוא בודאי. שלמדנו לא ילך האדם בגלוי הראש ד׳ אמות. מה המעם. לפי שהשכינה שורה על ראשו. וכל חכם עיניו ודיבוריו בראשו הם. במה ששורה וקיים על ראשו נצרך לשמן. לפי יבין שהמאור ההוא הדולק על ראשו נצרך לשמן. לפי שגוף האדם הוא כמו פתילה. והמאור דולק לסעלה. ושלמה המלך צוח ואמר ה) ושמן על ראשן אל יחסר. שהרי המאור שעל ראשו נצרך לשמן. הלא הם מעשים המובים. ועל כן החכם עיניו בראשו. ולא במקום אחר:

כ) וידעת עם לבבך כי כאשר ייסר איש את בנו ה׳ אלהיך מיסרך. רבי חייא פתח ואמר גו, לכן

אנשי לכב שמעו לי חלילה לאל מרשע ושרי מעול כי פועל אדם ישלם לו וכארה איש ימציאנו. בוא וראה כאשר ברא הקב"ה את העולם עשה אותו על דין. ועל דין מתקיים. וכל מעשים שבעולם הם מתקיימים בדין. אלא שהקב״ה בשביל לקיים את העולם שלא יהיה נאבר פרס עליו רחמים. ומדת הרחמים מעכבת לדין שלא יכלה את העולם. ועל רחמים מתנהג העולם ומתקיים בשבילו. ואפשר תאמר שהקב״ה עושה דין באדם בלא משפט. הרי אמרו שכאשר הדין שורה על אדם שהוא זכאי. הרי זה בשביל אהבתו של הקכ"ה בו. שהרי הקכ"ה אוהב אותו באהבה לקרב אותו אליו. ומשבר את גופו כדי להשליט הנשמה. ואז מתקרב האדם אליו באהבה כראוי. ואז הוא אוהבו של הקב״ה. כמו שאמרו החברים שהקב׳ה נותן לצדיקים צער בעולם הזה. כדי לזכותם לעילם הבא. וכאשר הנשמה חלשה והגוף תקיף הרי הוא שונאו של הקב״ה. ואין הקב״ה בוחר בו ואין נותן לו צער בעולם הזה. אלא דרכיו מצליחים והוא בשלמות יתרה. ובשביל שעשה לפעמים צדקה או איזה דבר מוכ הקב"ה משלם לו שכרו בעולם הזה. ולא יהיה לו הלק בעולם הבא [י] וזה הוא שתרגם אונקלום ז) ומשלם לשונאיו וגו׳. ומשלם לסגאוהי מבן די אינון עבדין קדמוהו בחייהון וכו'. ולפיכך זכאי ההוא שנמצא תמיר בצער הוא אוהבו של הקב"ה. זאת אומרת כשבדק ולא מצא עבירה בידו שנענש עליה:

וכאן יש לעיין בהרבה אופנים. אחד שהרי אנו רואים שהשכינה אינה שורה במקום עצב. אלא במקום שיש בו שמחה. ואם אין בו שמחה אין השכינה שורה במקום ההוא. כמש"כ ה) ועתה קחו לי מנגן והיה כנגן המנגן ותהי עליו יד ה׳. כיון שהשכינה בודאי אינה שורה במקום עצב. מניין. מיעקב. שלפי שהיה געצב על יוסף נסתלקה השכינה ממנו. וכיון שבאה לו שמחת הבשורה של יוסף מיד ותחי רוח יעקב אביהם. וכאן באותו זכאי שנשבר. כיון שהוא חלש ונצמער במכאובים איה היא השמחה. שהרי הוא בעצבות ואין עמו שמחת איה היא השמחה. שהרי הוא בעצבות ואין עמו שמחת

555

כראה כוכוכות ל קשלת פי כ) וישב קם: ג) איוב ל"ד ד) דברים ז' ס) מלכים כ' ג'

זיך הזהר

אן ולשי"ו כך יפורש הכתוב. דירוע שהשם א"ל פורה על הסד. בכתוב הסד אל כל היום. והשם שד"י סורה על צמצום. ווהו שאפר הלילה לאל שנושא פגים לרשע ומשפיע לו פוכה להנם. וכן הלילה לשדי מעול שעושה עולה לצדיק שיהיה בצמצום ודחקות. כי שעל אדם ישולם לו לצדיק שהגיע למדרגת אדם בעולם הכא. וכארה איש ימצאנו. זה הרשע שהיה לפעמים ארח איש על דרך ארעי שעשה לפעמים איוה דבר פוכ ימציאנו השכר בעולם הזה:

דית 8

כלל: ועוד שהרי אנו רואים כמה צדיקים אהובים היו לפני הקב"ה. ולא נשברו ביסורין ולא במכאובים ולא נחלש נותם לעולם. מפני מה אין אלה כאלו. אלה נשברו ואלו קיימים בגופם כראוי, ואפשר תאמר שהרי אלה העומרים בקיום כראוי הוא לפי שהם צריקים בני צדיקים. ואלו האחרים צריקים ולא בני צריקים. כמו שיש רוצים לומר כך. הלא אנו רואים צדיקים כני צדיקים זכאי בן זכאי. וזה הזכאי נשבר גופו במכאובים וכל ימיו הוא בצער: אלא כאן יש סור. שהלא כל מעשי הקב"ה באמת ובזכות. כי פועל אדם ישלם לו וכארח איש ימציאנו [יה] בספרים הקדמונים נמצא סוד אחד. שמושך אליו עוד סוד אחר. אחר שהוא שנים [יכ] שהרי יש זמנים שהלבנה היא כפגם ושורה כרין. ואור השמש לא נמצא אצלה [ינ] ובכל זמן ובכל שעה יש לה השפיע נשמות באנשים מה שמקבלת בקרבה תחלה. וכאשר היא תוציא הנשמות בשעה שהיא קיימת ברין. כל מי שמקבל נשמה בזמן ההוא יהיה תמיר ברחקות. ועניות נמצאת אצלו. ונשבר תמיד בדין כל ימיו זה האיש. בין שהוא רשע בין שהוא צריק. מלבר שבכח התפלה יכול לבמל כל גזרות הרין. ויכול להתעלות בכח התפלה. ובזמן ההוא שאותה המדרגה קיימת בשלמות. ונהר ההוא הנמשך ויוצא נזרוג כה [יר] אז אותה הגשמה שתוציא ותרבק בארם. זה האיש נשתלם בכל. בעושר כבנים וכשלמות הגוף. והכל בשביל מזל ההוא הנמשך ויוצא ונזרווג כאותה המררגה שתשתלם בו ותתכרך ממנו. וע"כ הכל באותו המזל תולה הרבר. ועל זה למרנו שבנים חיים ומזונות אין הרבר תולה בזכות. אלא כמול תולה הרבר. שהרי אין הם באים בזכות. אלא ער שאותה המררגה תתמלא ותאיר מן מזל הזה [מו] ולפיכך כל אותן צדיקי אמת שנשברים בעולם הזה ונירוגים ברין מה המעם. לפי שנפש ההיא גרמה להם [מז] וע"כ חס עליהם הקב"ה בעולם הבא:

רבי אלעזר אמר כל מה שהקב"ה עושה ברין הוא. בשביל לנקות לנפש ההיא להביא אותה לעולם הבא. ולפיכך כל מעשי הקב"ה הם במשפט ואמת. בשביל להעביר מאיש הזה זוהם הרוא שבלעה נפשו מקדם בעולם הזה (יז) וע"כ נשבר זה הגוף ותגקה הגפש. ובשביל זה עושה הקב"ה לזכאי ההוא שיסבול יסורין ומכאובים בעולם הזה. למען תנקה מהכל [יח] ויזכה לחיי העולם, וע"ז כתוב 6) ה' צדיק יבחן וראי. וזה נתבאר:

רבי שמעון אמר כל אותן נשמות מהורות קדושות הנשברות ונפגמות בכמה צרות בכמה מכאובים.. מפני שיצאו בזמן פגימת הלכנה .. רצוגו של הקב"ה בהם לאחר שנשברו, אע"פ שהם בעצבות ולא בשמחה.. והם עתירים להתחרש בחירוש הלכנה [יש] ועל אלה כתוב והיה

מראה מקומות ה) הלים יה

זין הזהר

עקב

: 555

ומל

[16] לפו"ן כך יפורש הכתוב. ני סעל ישולם לו בוראי לעולם הבא, שאין הקב"ה סקסה שבר כל בריה. אבל כאן זבארח איש יסציאנו. היינו בעולם הזה יסציאנו הגרגה כפי השעה של ארח איש, היינו רגע הסשכת גשמתו אליו בשעת ויזג תוריו: [יכ] סור א'. להבין סוד ההנהנה של עולם הזה. סור כ'. להבין הסור של הסאמר כני חיי זסזוני לאו בזכותא תליא מילתא אלא בסולא תליא. סילתא: [12] בוונתו שאז באותה השעה הי' סגיעה ההזרגונת של תפארת ומלכות שנקראים שמש וירה: [יז] זה היסור המשפיע להסלכות: [טו] חיינז סן היסור שנקרא מזל: [טי! יש לפרש שנפש ההיא היינו סור מסלכות שנקראים שמש וירה: [יז] זה היסור המשפיע להסלכות: [טו] חיינז סן היסור שנקרא מזל: [טי! יש לפרש אנפש ההיא היינו סור מסלכות שנקראית נפש. נם יש לפרש רהינו הנפש של האיש שנמשכון אליו ברעל א מזב. ולסערים נקראת הנשמה בשם נשימות הרסבים זלי [טו] כי אעזור אמור אונית שרוסוריון שארם המוב סובי הזא בפיל הרעה שעשר בגלגול הקורם, וכוו יחוק פנטו ז'ים ביש זים נישו מיונות הלנות הקורמן (יטן כתוב והיה אור הלבות בחובין האום הינו

לשון הזהר

דהא חמיכן

כמה לדיסיא לחימין

110

קמי קביה, ולה אתברי במרעין ולה במכאובין ולה אתחלם גופא דלהון לעלמין. אמאי לא אלין כאלין דאלין אתברו ואלין קיימי בנופייהו כדקא יאות. ואי תימא דהא אלין דקיימו בקיומא כדקא יאות בנין דאינון לדיקי בני לדיקי אינהו. ואלין אחרנין לדיקי ולאו בני לדיקי. כמה דאוקמוה הא קא חמינין לדיקי בני לדיקי זכאה בר זכאה. ואיהו זכאה דאתבר גופיה במכאוביו וכל יומוי בלערה: אלא הכא רוא איהו. דהא כל עובדוי דקביה בקשום וזכו. כי פועל אדם ישלם לו וכארח אים ימליאנו [יא] אשכתנא בספרי קדמאי רוא הדא. [יכ] דהא ולנביה רוא אחרא. חד דאיהו סרין אית זמנין דסיהרא איהי בפנימו ושריא בדינא. ושמשא לא אשתכת נבה [ינ] ובכל זמנא ובכל שעתא אית לה כשא מה דלקשא בקדמיתא. לאפקא כשמתין בבני וכד אפיקת לון השתא בזמנא דאיסי קיימא בדינא. האי מאן דנהים לה בההוא זמנא יהוי תדיר בגריעותא. ומסכנותה הולה לגביה. והחבר תדיר בדינה כל יומוי חייבה בין זכחה. 73 בין . כז האי 5 ויכיל לסלהא בזרי דיכין. במיל דללותה בללותא. ובההוא זמנא דקיימא ההוא דרגא בשלימו. וסהוא נהר דנגיד ונפיק אשתמש בה [יד] כדין ההיא נשמתה דנפהת והתדבקת בבר נש. ההי בר נש השתלים בכלה. בעותרא בבנין בשלימו דגיפא. וכלא בגין ההוא מולא דרגה להשתלמה דנגיד ונפיק ואתחבר בההיא ביק ולאתברכא מיניה . וע״ד כלא במולא תליא מלתא . וע״ד בני חיי ומווני לאו בזכותא תליא מלתא. תנינן במולא תליא מלתא. דהא בזכותא לאו איהו. 656 דאתמליא ואתנסיר מולא m 70 656 [າຍ] כך כל אינון זכאי קשוט דאתברו בהאי עלמא וכנין ואתרכו בדיכא מאי פעמא. בנין דההיא נפשא נרמא להו [מו] ועדר חיים עלייהו הביה לעלמא דאתי: רבי אלעור אמר כל מה דעביד הב"ה בדינא

רצי אלעזור אמר כל מה דעציד קב"ה בדינא איהו. בגין לדכאה לההיא נסשא לאייתאה לה לעלמא דאתו. ובגין כך קב"ה כל עובדוי אינון בדינא וקשום. בגין לאעברא מניה ההוא זוהמא דקבילת [בקדמיתא] ובגיד כקב"ה עביד לההוא זכאה דיסבול ישורין ווזכה ומכאובין בהאי עלמא. דימנקי מכלא [יח] ויזכה לחיי עלמא. וע"ד כמיב א) הי לדיק יבחן ודאי. והא אתמר:

רבי שמעון אמר כל אימון בשמתין דכיין קדישין דאתברו ואתפנימו בכמה לערין בכמה כאבין.. הואיל דנפקו בזמנא דפנימי דסיהרא.. אתרעי בהו קביה לבתר דאתברו. אעיג דאינון בעליבו ולא בחדוה.. ואינון בעיין לחדתותי בחדתותא דסיהרא [יט] ועל אלין כתיב וסיה

ה) והיה מדי חדש בהדשו ומדי שבת בשבתו יבה כל בשר להשתחות לפני אמר ה׳. כל בשר ודאי [כ] דאלין יתהדתין בכלא. ואלין איכון בשותפתא חדא בסיהרא. סגימין בההיא סגימו דילה. וצג"כ איהי שריא בגוייהו תדיר דלא שבקא לין. כד"א ב) ואת דכא ושפל רוח. וכתיב קרוב ה׳ לנשברי לב. לאיכון דסבלין עם סיהרא ההוא פנימו. איכון קריבין לה תדיר [כא] וע"ד להחיות לב כדכאים. באיכון חיים דאתיין לה לאחחדתא יהא לון חולקהון. איכון דסבלי עמה יתחדתין עמה. ואלין אקרון יסורין של אהבה. של אהבה אינין. ולאו מניה דההוא בר כש. אהבה זועא של אהבה אינון. דאתפנס נהורא של אלין חברים מאהבה רבה [ככ] בג"כ דמתדחימ משותפין בהדה . זכאה חולקהון בעלמא דין ובעלמא דאתי. דאינון זכו להאי למהוי חברים בהדה. עלייהו כתיב ג) למען אחי ורעי אדברה כא שלום בך:

576 השר לה במסכנת תהכל בה לחס. שמעון תא חזי כד עאלו ישראל לארעא 65 גוירין והתפרעו. ומהי כתיב. הרך השר עאלו במסכנת אתכל בה לחם. מהו במסכנת. לחם עני. אמאי אקרי לחם עני. בגין דקיימא סיהרא בפגימותא ולא מתברכה משמשה [כג] ולה מתנהרה מן שמשה. כד"ה כי כיל בשמים ובארך [כד] ולא אתנהרא מן כיל. מאי סעמא. בנין דלא אתשרעו. אבל הכא דאתנורו ישראל ואתפרעו. לא תחסר כ"ל בה כתיב. וע"ד לא במסכנת תאכל בה לחם. מאי טעמא. בגין דלא תחשר כ"ל בה חתפרטו 657 דחסרו ליה במלרים. 7561 כמה חסרו ליה להאי כ"ל. וקיימא סיהרא בפנימותא. ואקרי לחם שני [כה] עני כתרגומו מסכנת. ומאי דאכלין לים תמן בארעא. בגין דוכרנא דמלרים הוה. והאי לדרי דרין. ולומנא דאתי כמיב ה) לא יבא עוד שמשך וירחך לא יאסף עוד: י) רבי אלעוד אמר ארך אשר לא במסכנת תאכל בה לחס לא תחסר כל בה. האי בה צה תרי זמני אמאי. אלא הא אתמר דקצ"ה פליג כל פמין וארעאן לממנן שליהן. וארעא דישראל לא שלים בה מלאכא ולא ממנא אחרא. אלא איהו בלחודוי. בנ״כ אעיל לעמא דלא שלים בהו אחרא לארעא דלא שלים בה אחרא. תא חוי קב"ה יהיב מוונא ממן בקדמיתא ולבתר לכל עלמא. כל שאר עמין עכו"ם במסכנות. וארעא דישראל לאו הכי. אלא ארץ ישראל אתון בקדמיתא ולבתר לכל עלמה. ובניכ הרץ השר לה במשכנת תחכל בה לחם. אלא בעתירו בספוקא דכלא תאכל בה ולא באתר אחרא. בה בקדישו דארעא, בה שריא מהימנותא עלאה. בה שריא ברכתא דלעילא ולא באתר אחרא:

עניני סעודה

רבי ושבעת וברכת את ה׳ אלהיך וגו׳. ו) רבי ואבלת ושבעת וברכת את ס׳ אלהיך ונו׳. ו) רבי יצחק פתח מזמור לדוד ה׳ רועי לא אחסר. ילחק פתח מזמיר לדוד ה׳ רועי לא אחסר. הרי נדרש מה בין מזמור לדוד ובין לדוד מזמור. שכאן הם אתמר מאי בין מזמור לדוד ובין לדוד מזמור. דהכא שכינתה

מראה מקומות או ישעיי סיו נו נס נייו נו הליב קביב דו כא מ: הו ישעיי ס' וו ויכא קח: זו תרומה קע.

זיו הזהר

(כ) כל בשר היינו הגוף שמכל יסורין: (כה) שתמיד השכינה שורה עליהם: (כג) שנתרחקה המזכות מן הביגה כשביל מצב הרע של ישראל: (כנן שהויוג תפארת ופלכות לא היה כראי: (כז) פרת היפור שנקרא ב"ל הוא הפחבר שלים וארץ. תפארת עם פלכות: [כה] מפני גרעון השפע הכא מן התפארת:

(6) והיה מרי חדש בחרשו ומרי שבת בשבתו יבא כל בשר להשתחות לפני אמר ה׳. כל בשר וראי [כ] שָאלה יתחדשו בכל, ואלה הם בשותפת אחד עם הלבנה.

נפגמים באותו הפגם שלה. ולפיכך היא שוכנת בתוכם תמיד ואין עוזבתם. כמש״כ ג) ואת דכא ושפל רוח. וכתוב קרוב ה׳ לנשברי לב. לאותן הסובלים עם הלבנה פגם ההוא. הם קרובים לה תמיד [כה] וע״כ להחיות לב נרכאים. באותן חיים הבאים לה להתחרש יהיה להם חלקם. אותן שמבלו עמה יתחרשו עמה. ואלה נקראים יסורין של אהבה. של אהבה הם. ואין הם מצד זה האיש. מצר של אהבה הם. שנפגם המאור של אהבה הקמנה לפי שנדחתה מאהבה הגדולה [ככ] ולפיכך הם חברים משותפים עמה. אשרי חלקם בעולם הזה ובעולם הבא. שהם זכו לזה להיות חברים עמה. עליהם כתוב ג) למען

אחי ורעי ארברה נא שלום בך: ד) ארץ אשר לא במסכנת תאכל בה לחם. איר שמעון בוא וראה כאשר נכנסו ישראל לארץ נכנסו מהולים עם פריעה. ומה כתוב. ארץ אשר לא במשכנת תאכל בה לחם. מהו במסכנת. לחם עני. מפני מה נקרא לחם עני. לפי שעמרה הלבנה בפגימות ולא נתברכה מהשמש [כג] ולא נוארה מן השמש. כמש"כ כי כ"ל בשמים וארץ [כד] ולא נוארה מן כ"ל. מפני מה. לפי שלא נתפרעו. אבל כאן שנימולו ישראל ונתפרעו. לא תחסר כ"ל בה כתיב. וע"כ לא במסכנות תאכל בה לחם. מה המעם. לפי שלא תחסר כיל בה במו שהיה חסר להם במצרים. שלפי שלא נתפרעו היו מגרעים לו לכ"ל הזה. ועמרה הלבנה בפגימות. ונקראה לחם עני [כה] עני כתרגומו מסכנת. ומה שאוכלים לחם עני שם בארץ. הוא בשביל זכר ליציאת מצרים. וזכר זה לדורי דורות. ולעתיד לבוא כתוב ה) לא יבא עוד שמשך וירחך לא יאסף עוד: ו) רבי אלעזר אמר ארץ אשר לא במסכנת תאכל בה לחם לא תחמר כל בה. זה בה בה שני פעמים למה. אלא הרי אמרו שהקב"ה חלק כל האומות והארצות לשרים שלוחים. וארץ ישראל אין שולם בה מלאך ולא ממונה אחר. אלא הוא בלבדו. לפיכר הכנים עם שאין שולמ בהם אחר לארץ שאין שולמ בה אחר. בוא וראה שהקב"ה נותן מזון שם לראשונה ואח"כ לכל העולם. כל שאר עמים עכו"ם במסכנות. וארץ ישראל לא כן, אלא ארץ ישראל ניזונת לראשונה ואח״ב כל העולם, ולפיכך ארץ אשר לא במסכנת תאכל בה לחם. אלא בעושה בהספקה של הכל תאכל בה ולא במקום אחר. בה בקרושת הארץ. בה שורה אמונה העליונה. בה שורה ברכה שלמעלה ולא במקום אחר:

עניני סעודה

השכינה

לשון קודש

בכינתה

איהי

p)ro

יבנ״כ

. 657

איהו

. היהה

ימינה

2021

. ">"?

שכינתה קדמה והחיה ושרחת עליה בקדמיתה. וכי החחי

קדמא הכא. והא דוד אנשריך

מקמי מלכא. דהא סכי אלשריך על מלה דמווני דבעיא

ושראת עליה דדוד. ה׳ רועי. ה׳ רעיא דילי. כהאי רעיא

דמדבר עאנא דילים באתר דדשאין ועשבין דלא מחסר ביה כל

מדעם. אוף הכי קבים איהו רעיא דילי למיון לי בכל

מאי דאנא אלמריך .. א) לא אחסר. לא יפסקון מווכות מני לעלמין בנין דהסוח כהר דכניד וכסיק מעדן לא פסיק לעלמין [כו] ובנין דא קדמא שריכתא על דא .. בכאית

דשא ירבילני על מי מנוחות ינהלני. נאוח דשא. אליו

אינון מקורין עלאין דכל מוונא וספוקא אתיא מנייהו [כח]

כאות אלין אקרון כ) כאית יעקב ונאות דשא. בגין דאית כאות לבר דאקרון ג) כאות מדבר. ועל דא בנאות

656

ירבילני. על מי מכוחות יכהלני. אלין מיין דנייחא דקא כגדין מההוא אתר דנגיד וכפיק מעדן. ואינון

מיין אקדון מי מניחות. כששי ישיבב . דא היא נכש דוד [נ]

ולא בעא דוד לאתקנא אלא להסיא דרגא דיליה כדקא יאות.

ובחלין מי מכוחות ומיכין לדיקיא לכייחא לעלמא דאתי.

דכתיב ד) ונחך ה׳ תמיד ונו׳: ה) רבי אלעור אמר הא תנינן דבעי ליה לבר נש

דאסחי ידוי לכפלה ידא ימינא בשמאלא. בנין לשלשאה

בקדמיתה להשלשה ימינה על שמחלה. בנין דלה יהיב דובתה לילר הרע לשלטאה כלל. והה אוקימנא. ו) איר שמעון כל

מאן דלא כשיל ידוי כדקא יאות. אש"ג דאתשנים לשילא אתשנים

לתתא. ומאי עונשיה לתהא. דגרים ליה לגרמיה מסכניתא.

דכשיל ידוי כדקא יאות. ונשיל לון בשיעורא שנייא דמיין.

דגרים לגרמיה ברכאן דלעילא. דשראן ברכאן על ידוי

כדקא יאות ואתברך בעותרא. ומנא תדא חמא רבי שמעון לההוא

גברה דהנסיל ידוי בשיעורה סגייה דמיין. ברכיה רבי שמעון

72

הכי ו

ויסתחי

והלמח מכייהו

[vɔ]

לתתה

רחתיליד

על שמאלא .

דעוכשיה

ואי תימא הא כתיב תדשא הארך דשא.

בנין דכד קביים בעי לנחתה מווני לעלמה איהי

למלה דא

ולאתערא איסו בקדמיתא. הואיל ובעי מווניה

קביה, אלא ודאי שכינתא קדמא ואתיא ושראת

ואתערת ליה לשבתא למלכא שבחא דא.

כו] ורעותא דילה דכל

בקדמיתה ועלה

איהי אקדימת

thogon's

ולמבעי

עלמא

1)3

כחתי מווכי לעלמין כלהו.

דשה מהיכון

ימיכא

510

וע"ד, בכחות

בטותה

CDD.

עליה

מווכי

יבעון

דמזוכי

707

กเร่ว

657

ດ້າວກະສິ່ງກ

101

ากิท

השכינה התקדמה ובאה ושרתה עליו בתחלה. וכי מפני מה השכינה מתקרמת, כאן. והרי דור נצרך להתקדם ולהתעורר הוא בתחלה. הואיל שמבקש מוינו מאת הקביה. אלא ודאי שהשבינה ההקרמה וכאה ושרתה עליי תעוררה אותו לשבח להמלך שבח הזה. ולכקש מזון מלפני המלך, שהרי כך נצרך על דבר המזון שנצר לה [כו] ורצון שלה הוא שבל בני העולם יהפליו על מזון. לפי שכאשר הקכיה רוצה ההשפיע מזון לעולם היא מקבלת תחלה. ואליה נשפע מזון עבור כל העילמות. ולפיכך היא התקרמה לרבר הזה שהוא תפלת המזון ושרתה על דוד. ה׳ רועי. ה׳ רועה שלי. כרועה הזה שמנהיג צאנו במקים רשאים ועשכים שאין חסר בו כל דבר. אף כך הקביה הוא רועה שלי לפרנס אותי בכל מה שנצרך לי.. 6) לא אחסר. לא יפסקו מזונות ממני לעולם. לפי שהגהר ההוא הנמשך ויוצא מן הערן אינו פוסק לעולם [כו] ולפיכך קרמה השבינה על זה.. בנאות רשא ירביצני על מי מנוחות ינהלני. נאות רשא. אלה הם מקורים העליונים שכל מזון ופרנסה בא מהם [כח] נאות אדה נקראים כ) נאות יעקב ונאות דשא. לפי שיש נאות בחרץ שנקראים (ג) נאות מדבר. ועל כן אמר בנאות דשא. ואם תשאל הלא כתוב תרשא הארץ רשא. ווה הוא לממה [כמ] אלא רשא שלממה בא מאותן נאות שלמעלה. שנולר וצוטח מכחם. וע"ב אמר בגאות רשא ירביצני, על מי מנוחות ינהלני. אלו המים של מנוחה הנמשכים מהמקום ההוא שנמשך ויוצא מן הערן. ואיתן מים נקראים מי מנוחות. נפשי ישובב. זו היא נפש דוד [ל] ולא בקש דור לתקן אלא לאותה המדרגה שלו כראיי. ובמי מנוחות האלה עתירים הצדיקים לנוח בעולם הכא. שכתוב ז) ונחד ה׳ תמיד וגו׳ :

ה) רבי אלעור אמר הרי למרנו שנצרך ל לאדם הרוחץ את ידיו ליפול יד יפנית בשמאלית. כדי להשיים היסין על השמאל, זירחץ לראשונה יד ימנית מן שמאלית להשלים היסין על השמאל. בשביל שלא ליהן מקים ליצר הרע לשלום כלל. וזה נתבאר. ו) איר שמעון כל מי שאינו נוטל יריו כראוי. אעים שנענש למעלה נענש נם לממה. ומה עונשו לממה. שגורם לו לעצמו עניות. וכמו שהעונש בנמילה שלא כראוי כך הוא שכרו למי שנומל ידיו כראוי. ונומל אותן בשיעור גרול של מים. שנורם לעצמו ברכות שלמעלה. שהברכות שורות על ידו כראוי ויתברך בעושר. פעם אחת ראה רבי שמעון לאיש אחר שנטל ידיו בשיעור גדול של מים, ברכו רבי שמעון ואמר מלא ידיו מברבותיך. וכך הוה מהיום ההוא והלאה שמצא ארצר ונתעשר. והיה עמל בתורה ונתן מזון לעניים כל ימיו. והיה משמח עמהם בסבר פנים : mer

קתת רבי יצחק ואמר. ואכלת ושבעת וברכת (ו את ה' אלהיך ונו׳. כמה זכאים הם ישראל שהקכ"ה בחר

ואמר כולא ידיו כוברכותיך. וכך סום מהסוא יומא ולהלאה. דאשכת סימא ואתעתר, והוה לעי באורייתא ויהיב מזוני למסכני כל יומי. וסוה חדי עמהון ומסביר לון אנפין : כסירין ז) פתח רבי ילחק ואמר. ואכלת ושבעת וברכת את ס׳ אלהיך וגו׳. כמה וכאין אינון ישראל דקביה אתרעי

כראוה כקוכות ל תרומה קפה. כ) איכה כי ג) יואל כי ד) ישמיי ניח ה) מקן קנח: ו) לך פו: ו) תרומה קנב:

זיו הזהר

יטן שנצרך להכלכות לקבל שפע מן התפארת להשפיע לבריות. וזה נעשה עיי עכודת ישראל שנורפים יתור קב"ה ושכינתיה תפארת עם הלכות: [כון זו השפע שנשפע לבינה כן מסירת התכמה שנערא ערן: [כה] מקורות העליונים חיינו תכמה ובינה. התכמה נקרא הלכות: [כון זו השפע שנשפע לבינה כן מסירת התכמה שנערא ערן: [כה] מקורות העליונים חיינו תכמה ובינה. התכמה נקרא הלו אות יעקב כי התפארת נכלל כו, והבינה נקראת נאות דשא כי המלכות נכללת כה. ומן התכללות הזאת בא להם תכה להזרווג יהרו, היה עעב כי ההיהיה אלי היה היה אלו היה משמע שאין רשא המלכות אלא שהרשא הוא לממה מן הארץ שהיה ההוה להורה החרה מירוע בסור בוונת שמע ישראל: [כט] פי' רלפי זה משמע שאין רשא המלכות אלא שהרשא הוא לממה מן הארץ שהיא המלכות. זמתרץ שזה הרשא אינו תולרות הארץ שהיא המלכות אלא תולרות הבינה. ומשמעות הכתוכ שהמלכות תוציא השמעת כה הצומה שקבלה מן הבינה: [לן זו מרת המלכות שורש נפש דוד:

מתרעי בהו וקרזב לין לגביה תכל עמין, ובגיניהון דישראל יהב מזונא ושגעא לכל עמין דעלמא. ואלמלא ישראל לא יהיב קבייה מזונא לבאר עמין דעלמא. והשתא דישראל בגלותא על אחת כמה וכמה דאינון נשלי מזוכא על חד תרין. בומנא דהוו ישראל באריעא קדישא הוה כחית לון מזוכא מאתר עלאה. ואיכון יהבי חולק תמלית ועמיין כלהו לה התוכו הלה מתחלית. לעמין עכוים. והשתא דישראל אינין בגלותא אתהפך בנוונא אתרא .. ואתקיים בהין ה) ככה יאכלו בני ישראל את לחיום שמא בניים. דהה תחלית דגעוליהין אכלי. ווי לברא דמלכא דיתיב ומלפה לפתורה דעבדה. ומהי דהבתהר מנו פתוריה היהי הכיל. דוד מלכה אמר תעריך לפני שלחן כנד לוררי דשנת בשמן ראשי כוסי רויה. תערוך לפני שלחן. דא סעירהה דמלכא. כנד ליררי. איטין שאר טיין עכיים דיתבי קווי פתורא ומלפאן לחולק תמלית . יאיהי יתיב עם מלכא בענינה דסטודתה בפתירה. דשנת בשמן רחשי. דה הישה דסטידתא. דכל משחא ושמניגא ותקון סעידתא אתיהיב בקדמיתא לרחימה דמלכא. ומאי דאשתאר לבתר אתיהיב להינן שלהי פתורה. כוסי רויה. כסה מליא קמי רחימא דמלכא תדיר. דלה ילטרך למשחל. ועל רוה דה הוו יבראל תדיר עם םאר עמין:

ב) פתח רבי הייא ואמר ואכלת ושבעת וברכת וגו׳. וכי עד לא אכיל בר נש לשבעא ויתמלי כריסיה לא יברך ליה לקב״ה [לא] אי הכי במאי נוקים ואכלת ושבעת ילבתר וברכת. אלא אפילו לא ייכול בר כש אלא כזית. ורעותיה איהו עליה. וישוי ליה להסוא מיכלא עקרא דמיכליה. שבעא אקרי. דכתיב פותח את ידך ומשביע לכל חי רלון. לכל חי אוכל אל כתיב. אלא רלון. ההוא דלית קמיה דב״נ אלא ההוא זעיר בכזית ולא ימיר. סא רעותא דשביע לכל ועליה. ובנ״כ ומשביע לכל דלית קמיה דב״נ אלא אוכל. וע״ד וברכת ודאי. ואסתייב בר כש לברכא ליה לקב״ה. בנין למיסב חדוס ולמילה:

פתח לבי חוקיה בהאי קרא אבתריה ואמר וחכלת ושבעת מהכה השכור שרי ליה לברכה ברכתה דמזונה. מאי דלית הכי בללותא. דללותא לאו הכי. דהא ללותא מעליא בלא אכילה איהי. מאי סעמא. בגין דללומא סלקא לעילא לעילא. אתר דלית ביה לא אכילה ולא שמים. וע״ד תכיכן עלמה דחתי לית ביה אכילה ושתיה וכו׳. אבל בשאר דרגין דלתתא אית. בברכת מזוכא השתכה גוונה החרה. דמעליה ההיה ברכתה דהשתכה בשבעת. בגין דברכת מוינה איהי באתר דאית ביה אכילם ושתיה . ומניה נפיק מוונה ושבעה לתתה. וע"ד הלפריך לאחואה קמיה שבעה וחדוה. וע"ד שכור לא יללי ללותא. אבל שרי ליה לשכור לברכה ברכת מזונה [לכ] משמע מהאי וברכת. והכלת, זו קרא דכתיב ואכלת ישבעת אכילה ושבעת זי בתיה. דהא שבעא בחמרא איהו רוי חמרא שבעא ודאי. ודא איהו שכור. יברכת את ה׳ אלהיך. א"ת דייקא [לג] על הארץ הטיצה. מהו פוצה. กขวย

מראה מקומות א) יחוקאל ד' כ) חרומה קנג.

٦,

בהר בהם והקריכם אליו מכל העמים. ובשביל ישראל ניתן מזון ושובע לכל אומות העולם. ואלבלא ישראל לא היה נותן הקב"ה מזון לשאר אומות העולם. ועכשיו שישראל בגלות על אחת כמה וכמה שהאומות לוקהים מזון פי שגים. בימן שהיו ישראל בארץ הקרושה היה יורד להם מוון ממקום עליון, והם נתנו חלק תמצית להעמים עכו״ם. וכל האומות לא ניוונו אלא מהתמצית. ועכשו שישראל הם בגלות גהפך באופן אחר .. ונתקיים ברם 6) ככה יאכלו בני ישראל את לחמם ממא בגוים. שהרי תמצית גיעולם אוכלים. איי לו לבן המלך שיושב וסצפה לשלהן העבר. ומה שנשאר מן שלחנו הוא אוכל. ריד המלך אמר תעריך לפני שלדן נגד צוררי דשנת בשמין ראשי כוסי רויה. תעריך לפני שלחן. זו סעורת המרך. נגר צוררי. הם שאר עמים עכו"ם היושבים לפני השלחן ומצפים לחלק התמצית. והוא יושב עם המלד בצונג הסעורה על השלהן. דשנת בשמן ראשי. זה עיקר הסעורה. שכל שמן ישמנולית ותקין הסעידה גיתן בתחלה לאוהבו של מלד. ומה שנשאר אח"ב ניתן לאותן משמשי השלחן, בוסי רויה. כוט מלא לפגי אוהב המלך תמיה. שלא יערך לשאל. וכפי סוד הזה היו ישראל תמיד ענו שאר האימות:

כ) פתח רבי חייא ואמר ואכלת ושבעת וברכת וגנ׳. וכי מרם שאוכל אדם לשובע וממלא כרסו לא יברך להקב״ה [(6] אם כן במה יובן ואכלת ושבעת ואח״כ וברכת. אלא אפילי אם אין אדם אוכל אלא כזית. ואח״כ וברכת. אלא אפילי אם אין אדם אוכל אלא כזית. ורצונו הוא עליו. ומשים לו לאותו המאכל עיקר מאכלו. שביעה נקראת. שמעלו. רצון כל אלא רצון. רצון חי רצון. לפני הארם אלא מעש אוכל שביעה נקראת. ואפילו אם אין לפני הארם אלא מעש אוכל מיות ולפיכך ומשביע לכל אם רצון שלא רצון. רצון חי רצון לפני הארם אולו המאכל שביעה נקראת. ואפילו הלא רצון של שביעה נקראת ואפילו אם אין ארם אין לפני הארם אלא מעש אוכל מיות ולא יותר. הלא רצון של שביעה ישים עליו ולפיכך ומשביע לכל אם רצון. רצון מעותי הבארם אין לפני הארם אלא מעש אוכל. ועיכ וברכת וראי. שמתחייב הארם לברך לו להקב״ה. בשביל לגרום שמחה למעלה :

פתח רבי חזקיה במקרא זה אחריו ואמר ואכלת ושבעת. מכאן ששכור מותר לו לברך ברכת המזון. מה שאין כן בתפלה, כי בתפלה לא כן. שהרי תפלה היותר טובה בלי אכילה היא. מה המעם. לפי שהתפלה עולה למעלה מעלה. מקום שאין בו לא אבילה ולא שתיה. וע"ז למרנו שהעולם הבא אין בו אכילה ושתיה וכו׳. אבל בשאר המררגות שלמטה יש. ברכת המזון נתתקנה כאופן אחר. שיותר טובה ברכה זו הגאמרת על השובע. לפי שברכת המזון היא במקום שיש בו אכילה ושתיה. וממנו יוצא מזון ושובע לממה. יע"כ גצרך להראות לפניו שביעה ושמחה. וע"כ שכור אל יתפלל תפלה. אבל מותר לו לשכור לכרך ברכת המזון (לג) כך נשמע ממקרא זה שכתוב ואכלה ושבעת וברכת. ואכלת. זו אכילד. ושבעת. זו שתיה. שהרי שביעה ביין היא. שתוי יין הא שבע בוראי. וזה נקרא שכור. וברכת את ה' אלהיך. א״ת רוקא [לנ] על הארץ המובה. מהו מובה. 11

זיו הזהר

אלאן אם כן תיבת ושבעת מה משמיענו: (לכן שכור דכאן אין משמעותו "עמרפוז דעתו אלא ששתה הרבה: [לכ] א"ת מרמו על מדח המלכות. שו"י כרהמ"ו גורם לה קבלת השפע מלמעלה: זו שביעה. כמש׳כ 6) ונשבע לחם ונהיה מובים. לפיכך נצרך בברהמ׳ז חרזה ושביעה:

ג) אמר סוחר ישטעאלי ההוא [נז] שלחנו של אדם סוכה זו לאכול על שלחן אחר בענג של עולם הבא. המיש׳כ ג) כי על שלחן המלך תמיד הוא אוכל. ודוד המלך היה אומר תערך לפני שלחן נגד צררי. וזו היא הסתררות השלחן בעולם הבא. שהרי אז הוא התענג וההשתוקקת שהנשמות בעולם הבא. כן. שהרי מזון יש דהן להנשמות שם בעולם הבא. כן. שהרי מזון והספקה של ענג אוכלות הנשמות בעולם הבא כן. שהרי מזון שמלאכים העליונים אוכלים. וכי מלאכים העליונים אוכלים. כן. וכרמיון שלהם אכלו ישראל במדבר. ואותו המזון סוד הוא. שהוא מן המל היוצא ונמשך מלמעלה מסוד עולם הבא [נה] והוא מזון של הארת שמן משחת קודש [נו] שהרי שם נשמות הצדיקים מתיבשית בגן הערן וניהנות שם. נרמיון שהיו בעולם הזה – ז

ד) פתח רבי יוסי ואמר. ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלהיך על הארץ הטובה אשר נתן לך. אם בארץ ישראל חיוב לברך. בחוץ לארץ מניין, שהרי לפי זה משמע שבחיל אין חיוב לברך. אלא שהקב"ה כשברא את העולם חלק את הארץ. הישוב הוא לצר אהר והמדכר הוא לצר אחר [לי] חלק את הישוב והסיב את העולם מסביב נקודה אחת. ואיזו היא. זו ארץ הקדושה, ארץ הקרושה היא אמצעית ישוב העולם. ובאמצע ארץ הקרושה היא ירושלים [לה] אמצעית ירושלים הוא בית קדש הקרשים. וכל שפע שוב וכל המזון של כל הישוב יורד שמה מלמעלה. ואין לך מקום בכל הישוב שלא יהיה ניזון משם .. הממשלה של סוד האמונה היא תוך אמצעית הנקורה של כל ארץ הקרושה בבית קדש הקדשים [נס] ואעים שעכשו אין הוא בקיום. מים בזכותו כל העולם ניזון. ושפע מזון ופרנסה יוצא משם לבל בבל מקום של צר הישוב. ולפיכך אעיפ שישראל עכשו מחוץ לארץ הקרושה. עם כל זה מן הבח והזכות של ארץ הקרושה נמצא מזון ופרנסה לכל העולם. וע"ב נאמר וברכת את ה׳ אלהיך על הארץ הטובה אשר נתן לך. על הארץ המובה בוראי. שהרי בשבילה מזון ופרנסה נמצא בעולם. מי שמתערן על שלחנו ומתענג באותן המאכלים יש לו לזכור ולראוג על קרושת ארץ הקרושה ועל היכל המלך שהוא הרב. ובעבור עצבות ההיא שהוא נעצב על שלחנו באותה שמחה ומשתה שנמצא שם הקב"ה. נחשב עליו כאילו הוא בונה ביתו ובונה כל אותן חורבות של בית המקרש. אשרי חלקו:

כום של ברכה לא נתתקנה אלא בשלשה. לפי שהרי מסוד שלשת האבות היא מתברכת [מ] וע"כ לא

נצרך בוס אלא בשלשה. בוס של ברכה נצרך לתת אותו ביד ימנית. ולקבלו תחלה בין שתי ידיו. לבעבור שינתן בין בחינת ימין ובחינת שמאל [מא] ואח"ב להניה אותו בבחי

שבעא. כד׳א א) וכשבע למם ונסים סובים. בנין כך אלמריך חדוה ושבעא: נ) אמר ההוא סייעא [לד] פתורא דבר כש מוכה ליה למיכל על פתורא אחרא בעדונא דססוא עלמל.

כדיא ג) כי על שלחן המלך ממיד סוא אוכל. ודוד מלכא הוה אמר מערך לפני שלחן נגד לרדי. ודא איהא אתשדרותא דפתורא בההוא עלמא. דהא כדין איהו עדונא וכסופה דנשמתה התהני בהו בעלמה דחתי. וכי פתורה לכשמתין בסהוא עלמא. אין . דהא מזוכא אית לון כבווכח עלמא בההוא אכלי רעדוכה וספיקא . אכלי עלאי מלאכי 101 אכלי דמלאכי עלאי אין. וכנוונא דלסון אכלו ישראל במדברא. וההוא מוונא מרזת מעילא ואממשך רוא איהו. מסלא דכביד דעלמה דחתי [לה] והיהו מווכה דנהירו משה רבות קודשה [לו] וכשמתהון דלדיקיא אתוכו מתמן בנכתא דעדן ואתהכון תמן. דהה תמן נשמתהון דלדיקיה מתלבשן בגנתה דעדן דלתתה כבווכא דהאי עלמא --- :

ד) פתה רבי יוסי ואמר. ואכלת ושבעת וברכת אלהיך על הארץ הסובה אשר כתן לך. אי 10 DÓ בארעא דישראל מברכיכן. לבר מארעא מכלן. דהא בגווכא קב"ה 673 72 636 65 אלפריך . 67 ומרבה לסמר ישובא איהו סל עלמא פליג ארעא. עלמא [לז] פליג ישובא ואסחר לסער אחרא איהו סתרנים דכקודה חדה. ומהן איסו. דה ארעה קדישה. ארעה קדישה המלעיתה דעלמה. ובהמלעיתה דהרעה קדישה איהו ירושלים [לח] אמלעיתה דירושלים איהו בית קדש יסוכא וכל מזוכא דכל הקדשים. וכל פיבו - תמן 637 ישובא 222 מלעילא. ולית לך אתר כחית אתון מתמן .. שולפנותיה דרוא דמסימכותא גו אמלעיתא דכקודם דכל ארעא קדישא בבי קדש סקדשים [לע] ואע"ג דהשתא לאו איסו בקיומא. בוכותיה כל עלמא אתון. ומזוכא וספוקא מתמן כפקא לכלא בכל אמר ספרא דישובא, ובנין כך אף על גב דישראל השתא לבר מארעא קדישא. עם כל דא מהילא וזכותא דארעא אשתכה מזונא וספוקא לכל עלמא . וע"ד כתיב וברכת את הי אלהיך על הארץ העובה אשר נתן לך: על הארץ הפובה ודאי. דהא בגינים מוונא וספוקא אסתכה בעלמא. מאן דאתעדן על פתוריה ומתעכג באינון מיכלין אית ליס לאדכרא ולדאנא על קדושה דארעא קדישא ועל היכלא דמלכא דקא אתחריב. ובגין סהוא עליבו דאיהו קא מתעלב על פתורים דתמן קבים . השיב עלים ומשתיח חדוס בההית 35 איכון . מרבי 12021 137 ביתיה 505 כאילו מקדשה וכחה חולקיה:

כרס לא סוס אלא בתלתא. בגין דהא מרוא דתלת אבהן קא מתברכא [מ] וע"ד לא אכריך כוס אלא בתלתא. כוס של ברכה אלטריך למיהב ליה אנעריך כוס אלא בתלתא. כוס של ברכה אלטריך למיהב ליה בימינא. ולקבלא ליה בין תרווייהו. בגין דאתיהיב בין ימינא ושמאלא [מא] ולבתר ישתביק לים בימינא

הימין מראה כוקומות ה׳ ירמי מיד נ) תרומה קנו: ג) שמוחל כ' מ' ד) תרומס קנו.

זין הזהר

[לז] מתם ההוא שייעא ירוע שתוא אליהו הנביא: (לה) היינו סעולם הבינה: (לו) היינו חשפע שהכינת מקבלת מעולם החכמה: (לו] מקום שלימת מסא"ל והיילותיו: (לח) אפשר כונתו עפ"י הירוע שלעתיר כשיתקיים ועלו מושיעים כהר ציון לשפט את הר עשו או תתפשפ ארץ ישראל עד לשון ים מוף שבררום ארץ ישראל. וכל המדבריות דשם עליהם נאמר ישם מדכר לאגם מים וגו'. ואו ירושלים כאמצע [למ] שם עיקר השראת השכינה: (מ) פוי מן המד נכורת ותפארת: (מל) בו"ם כניי אלחים רמו על המלכות והשכינה תקרושה שתתהנת על פי מדר הרחמים הממוצעת כין ימין ושמאל. היינו בין המד ונכורה. ועיפר קבלת שפע שלה יהיה מן מדת התפר מחנה היהו על

בימינה. דהה מתמן התברכה. עשרה דברים נהמרו בכום של ברכה. וכלהו הוו כדקה יהות. בגין דתקוני דכום של ברכם עשרה אינון [יב] והא אוקמוה הבריא. כום של ברכה אלמריך לחשגחא ביה בעיכא. בנין דכתיב א) תחיד עיני הי אלהיך בה. ולא אלטריך לאתנשי מעינא אלא לאשנחא **ביה**. כום של ברכה אתבריך בההיא ברכתא דקא מברך בר כש עליה לקב״ה. בגין דאיהו רוא דמהימנותא. ואלמרין . עלאה ליה בנמירו דמיהו כמאן לנטרא חשיבותה דמלכה. דהה בניניה התברך שתוריה. ובשעתה דבר כש מברך ברכת מזונה פתוריה הלטריך דלה יהה בריקניה. דהה לית ברכתה משתכחה על פתורה ריקניה. כמה דאוקמוה דכתיב כ) הגידי לי מה יש לך בבית וגו׳. וע״ד פתורא לא אלטריך לאתחואה בריקניא. דהא ברכאן עלאין לא שריין אלא באתר שלים. ורוא דא ובלב כל חכם לב נתתי חכמה. וכתיב ג) יהב חכמתה לחכימין. ועל רוא דכא שלחן דלחם הפנים. דכתיב וכתת על השלחן לחם פנים לפני תמיד. ד) דהכי א"ר שמעון דלחם הפנים. דכתיב ונתת ויאמר אליה אלישע מה אעשה לך הגידי לי כתיב ה) מה יש לך בבית. אמר לה אלישע כלום אית לך על מה דתשרי ברכתה דקב"ה. דתנינו השיר ליה לבר נש לברכה על פתורא ריקניא. מאי טעמא. משום דברכתא דלעילא לא שריא באתר ריקניא. ובגין כך בעי ב״כ לסדרא על פתוריה חד נהמא או יתיר לברכא עלוי. ואי לא יכיל בעי חד נהמא או יתיר לברכא עלוי. ואי לא יכיל בעי לשיירא מההוא מזונא דאכל על מה דיברך. ולא בריקניא. כיון דאמרה אין לשפהתר ישתכח דיברך כל בבית כי אם אסוך שמן. אמר ודאי הא ברכתא שלימתא בהאי. דכתיב ו) עוב שם משמן עוב ---:

פתח רבי יוסי ואמר. ויאכל בועו ו) מו וישת וייסב לבו. מהו וייטב לבו. דבריך על מזוניה. ואוקמוה. ודא היא רוא דמאן דמברך על מזוניה דא אוטיב ללביה. ולמאן אוטיב. כמה דכתיב לך אמר לבי. וכתיב ח) לור לבבי וגו' [מג] ובגין דברכת מזוכה חביבה על שבעא קב״ה . קמי דבריך כל מתו אוטיב וחדי לאתר אחרא. וסימכר טעודתי דשבת דאתר אחרא אתהני מההיא שבעא וחידו [מד] והכא אתהני מככיא דההוא לדיקא. ודא רשבעא ברכתה וייפכ ליהו איהו בגין . המטט מאי . 1″3) דמזוכה קשה קמי קב"ה. מכרך. וכיון דביכ אכיל ושתי והא ברכתה סלקה והתהני ההוה התר ההיא מאיכון מלין דסלקין . ואשתכת 10307 דאתהני לתר הסות 671 [ຕກ] ומלעילה מתתא ממזוכה איסו כול דבין חבריה. רוא דבחול לא אתהני ההוא אתר 656 דסלקין מילין וכלהו מילין . NU35 מגו מחיכון מתעמרן ורוון ושבעין בחדו. וההוח חתר חתהכי מכייהו ובשבת איהו רוא דההוא אתר אחרא חתהכי במזוכא ובההות הדוה דמוונת דמנוה דשבת. ובכלה . 500 השתכה כלילה מעילה ותתה. ורות דה ס) כי ממך הכל נתכו לך. ודאי בהכאותיה זא ובההיא חדוה דמזוכא ומידך . 0357 דמלוה דמכרך ומתן דאוקמוה . כמה לקב"ה

43 IT)

לשון קודש הימין. שהרי משם מתברך. עשרה דברים נאמרו בכום של ברכה של ברכה של ברכה עשרה הם [מג] וזה ביארו החברים. כום של ברכה נצרך להשגיח בו בעיניו. לפי שכתוב ה) תמיד עיני ה׳ אלהיך בה. ולא נצרך להסיח דעת מן העין אלא להשגיח בו. כום של ברכה מתברך באותו הברכה שמברך האדם עליו להקכ"ה. לפי שהוא סוד של האמונה. ונצרך לשמור אותו בשמירה העליונה בכל הלכותיו. כדבר שהוא חשיבות המלך. שהרי בגינו נתברך שלחנו ובשעה שהאדם מברך ברכת המזון נצרך ששלחנו לא יהיה ריקם. שהרי איז הברכה נמצאת על שלחן ריק. כמו שביארו שכתוב כ) הגידי לי מה יש לך בבית וגו׳, וע״כ השלחן לא נצרך שיהיה גראה אז ריקם. כיון שהברכות העליונות אין שורות אלא במקום שלם. וסוד הדבר ובלב כל חכם לב נתתי חכמה. וכתוב נ) יהב חכמתא לחכימין. ועל סוד הזה הוא השלחן של לחם הפנים. שנאמר ונתת על השלחן לחם פנים לפני תמיד. ז) שכך א"ר שמעין כתוב ה) ויאמר אליה אלישע מה אעשה לך הגידי לי מה יש לך בבית. אמר לה אלישע כלום יש לך על מה שתשרה ברכת הקב"ה. שלמדנו אסור לו לאדם לברך על שלחן ריק. מה המעם. לפי שהברכה שלמעלה אינה שורה במקום ריק. ולפיכך צריך האיש לסדר על שלחנו פת לחם אחד או יותר לברך עליו. ואם אינו יכול צריך

לשייר מאותו מזון שאכל שיהיה לו על מה לברך. ולא ימצא שיברך על שלחן ריק. כיון שאמרה אין לשפחתך כל בבית כי אם אסוך שמן. אמר ודאי זה ברכה שלימה המצא בו. שכתוב ו) מוב שם משמן מוב -----ועוד פתח רבי יוסי ואמר. כתוב ויאכל בועו (ו וישת וייטב לבו. מהו וייטב לבו. שהיה מברך על מזונו. כך נתבאר. וזה הוא סוד שכל מי שמברך על מזונו זה

משיב ללבו. ולמי משיב. כמו שכתוב לך אמר לבי. וכתוב ה) צור לבבי וגו׳ [מנ] ולפי שברכת המוון חבובה לפני הקב״ה. כל מי שמברך על השובע הוא ממיכ ומשמח למקום אחר. וסימנך מעודות השבת שמקום אחר נהנה מן אותה השביעה והשמחה [מז] וכאן נהנה מקום ההוא מן ברכת השביעה של אותו הצדיק. וזהו ויימב לכ״ו. מה המעם. לפי שמזונותיו של אדם נקרא דבר קשה לפני הקב"ה. וכיון שהאדם אוכל ושותה ומברך. אותה הברכה עולה ומקום ההוא נהנה מאותן דיבורים הנאטרים על השובע שעלו שמה. ונמצא שמקום ההוא נהנה מן המזון מלממה ומלמעלה [מה] וזה הוא סוד בין החברים. סוד שבחול אין נהנה מקום ההוא אלא מן אותן הדיבורים העולים מתוך שביעה. וכל הדיבורים מעומרים רוים ושבעים בחדוה. ומקום ההוא נהגה מהם. וכשכת הוא סוד שמקום אחר ההוא נהגה מן המזון ממש. ומן אותה השמחה של סעודת מצוה דשבת. ונמצא כלול בכל מלמעלה ומלממה. וזהו הסוד מ) כי ממך הכל ומידך נתנו לך. ודאי זה בהנאה שלו מן המזון ומן השמחה של סעודת מצוה דשבת. כמו שנתבאר, ומי שמברך

להקב"ה פראה מקומות ה) דנרים ייא כו מלכים כ' ד' גו׳ דניאל בי דו יתרו פו : ה) מלכים בי די ו) קהלת ג' גו ויקהל רית. תו תלים עיב טו דפיא כיט

זיו הזהר

מקור הברכות : [מכ] שגם המלכות יש לה עשר ספירות : [מכ] המלכות נקראת לב. וע" ברהמ"ז גורם לה המכה, היינו קבלת שפע המוב: [מז] פי' שלפי שהנשמה יתירה היא ניצוץ אלהות ונקראת חלק אלוה ממעל לכן כיו שהנשמה יתירה נהנית מן מעורת השבת ע"י וש לומר שמקום האחר היינו השבינה הקרושה ג"ב נהנית מן מעורות השכת : [מק] שלממה כמו שמבאר, ומלמעלה היינו קבלת השפע מן התפארת עלמא דרכורא:

ישתכח עליב אלא דיברך

ולישוי רעותים ברוא דם דסא איהו יהיב השהם לאחרא

ובנין כך לא ישתכת עליב כלל אלא בחדוה ובמלין

דאורייתא וישוי לביה ורעותיה למיהב ברכה דא ברוא דאלפריך.

אתוכו מההיה ברכתה דשבעה.

ועיד כתיב ה) סוב עין הוה יברך. הכא שפיל להיפים דקרה דכתיב כי כתן מלחמו לדל. דאי לא תייאה סכי

האי קרא לאו רישיה טיפיה ולאו סיפיה רישיה. אלא פוב

עין כמה דאוקימנא הוא יברך ודאי בעינא פבא בחדוה.

ולאו איהו למנכא לברכא בחדום. דהא מההיא ברכתא ומההיא

לאתונא מכל ספרין. אתר דלית ליה מגרמיה כלום. אתר

דאתהכי מכל ספרין ואתכליל מכל סשרין. מלין אלין לא אתמסרו אלא למכימין דידעין רוין עלאין ואורחין דאריייתא. וכל מאן דמברך ברכת מוינא כדקא יאות בחדים ברעותא דלבא. כד סליק מהאי עלמא אתר אתתקכל

ליה גו רזין עלאין בהיכלין קדישין. זכאה איהו

בר כש דנסיר שקודי למאריה וידע רוא דלהון. דלים לך

פקודא ופקודא באורייתא דלא תליין בים רזין עלאין

משניחין ביקרה דמהריהון. זכהה חולקהון דלדיקיה אינון דמשמדלין בהורייתה. זכהין הינון בעלמה דין ובעלמה דהמי:

כ) פתח הסוא יודאי ואמר. ואכלת ושבעת וברכת את הי אלהיך. וכי לא מברכיכן ליה לקביה עד לא כיכול.

והא אית לן לאקדותי בלפרא ולסדורי שבחא דילים כדקה יאות. ולברכה לשמים עד לה יברך להתרה בעלמה.

כדכתיב ג) לא תאכלו על סדס. דאסור למיכל עד לא

ברכתה דמזונה להחואה לגבי דרגה דמהימניתה שבעה

כדקא יאות, וכדין בעי לברכא ליה כדקא יאות. דההיא דרגא

דמהימכיתה יתרווי ויתברך [מז] ויתמלה חידו מחיין דלטילה כמה דהלפריך. בנין למיהב לון מזוכי.

ים סוף. מאי ספמא. בגין דמוונא מעלמא דלעילא הוא. דתכן בני חיי ומזוני לאו בוכותא תליא מילתא אלא

במולה. ובגייכ קשיין קמים מזוני דעלמה. דהה במולה

עד דיתברך איסו [מח] כנווכא דא זוונין דעלמא קשין קמים. וכלא בנין דרקיע וילון לא משמש כלום. וכל

שכן באלין מלין דקיימין לטילה באתר אתרה טלאס.

להתברכה תה חוי

קשיין מזוכי דבר כם קמיה קביה

תליא מילתא. דמנים כפקי מזוני וחיי ובני.

דעלמה קשין קמי סהיה דרגה. בגין דכד ההוה

למאריה. והשתא

קשיין קמים מזומי דעלמא.

ועיד הלפריך

כתיב

אלא דא ברכתא דללותא דיחודא איהי. ודא

וזיווין עלאין. ובני כשא לא ידעין ולא

5775

מלחמו

אלטריך רעותה בחדוה ובעיכה

רעותים

. 51703

21703

- 630

ספריו

ובאיכון

. 103

. ñ3p

וסבעת

כהריעת

ובנ״כ

חובין

fan -

ואכלת

[מז] ויתמלה הידו

דהא לאו ברשותיה קיימא

35

קרישא

מברך

[מו] המכר דמלטריך

להב"ה מנו שבעה בעי לכווכה לביה ולשוחה

בעינא קבא. וכמה דאיהו

ובעינה מבה הכי יהבין לים בחדוה ובעינה

תו רוא הכא דארבע מתיכין שלימין בחיפע

מלין דברוך אתה אתהכי ואתרבי ואתעשרי

631

במדוה .

51703

ומשריין

1710

ונסוריו

יברר

607

וברכת .

ומאן דמברך

100

כשון קורש

להקב"ה מתוך שובע צריך לכוון לכו ולהשים רצוגו בשמחה. ולא יהיה נמצא בעצבות אלא שיברך בשמחה. וישים מחשבתו בסור הזה שהוא נותן עתה למררגה העליונה בשמחה בעין מובה. וכמו שהוא מברך בשמחה ובעין מובה כך נותנים לו שפע בשמחה ובעין מובה. ולפיכך לא יהיה נמצא בעצבות כלל אלא בשמחה וברברי תורה. וישים לבו ורצונו ליתן ברכה זו בהסור שנצרך. עוד יש כאן סור שהארבע מרכבות השולמות בר׳ הצררים עם מחנותיהן ניזונות מאותה ברכת השובע. ובאותן התיבות של ברוך אתה נהנים ומתגדלים ומתעמרים בהן. ומי שמברך צריך לכרך ברצון בשמחה ובעין מובה. וע"ז כתוב ה) מוב עין הוא יברך. כאן תשים עין לסוף המקרא שכתוב כי נתן מלחמו דדד. שאם לא תאמר כך מקרא זה לאו ראשו סופו ולאו מופו ראשו. אלא מוב עין כמו שכיארגו הוא יברך וראי בעין מובה בשמחה. ואין זה לחנם לברך בשמחה. שהרי מאותה ברכה ומאותה שמחה נתן מלחמו לריל [מו] הוא המקום שנצרך להיות ניזון מכל הצרדים. מקום שאין 1% מעצמו כלום. מקום שנדנה מכל הצרדים ונכלל מכל הצרדים. אלה הענינים לא נמסרו אלא להכמים היורעים סודות עליונים ודרכי התורה.. וכל מי שמברך ברכת המזון כראוי בשמחה ברצון הלב. כאשר הוא יסתלק מעולם הזה יתוקן לו מקום תוך סודות עליונים בהיכלות קרושים. זכאי הוא הארם השומר מצות רבונו ויורע הסור שלהם. שאין לך מצוה ומצוה בתורה שלא יתקו בה מורות עליונים ומאורות וזוהרים עליונים. והאנשים אין יורעים ואין משגיחים בכבוד רבוגם. אשרי חלקם של הצריקים הם העוסקים בתורה. זכאים הם בעולם הזה ובעולם הבא: כ) פתח יהודי ההוא ואמר. ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלהיך, וכי אין מברכים לו להקב"ה קורם האכילה. והלא אנחנו מחויבים להשכם בבקר ולסרר שבחי של הקב"ה כראוי. ולברך לשמו מרם שיברך לאחר בעולם. כמו שגאמר ג) לא תאכלו על הדם. שאסור לאכול קודם שיתפלל ויברך לרבונו. וכאן כתוב ואכלת ושבעת וברכת. אלא זו ברכות התפלה לגרום היחוד היא. ווו ברכת המזון להראות אצל מדרגת האמונה שביעה כראוי, ואז החיוב לברך לה כראוי, למען, תשבע ותתברך מדרנת אמונה ההיא [מז] ותמלא שמחה מן החיים שלמעלה כמו שנצרך. בשביל להשפיע להם מזון. שהרי קשים מזונותיו של הארם לפני הקב"ה כקריעת

ים סוף. מה המעם. לפי שהמזון מהעולם שלמעלה הוא. שלמרנו בנים חיים ומזונות לא בזכות תולה הרבר אלא במול. ולפיכך קשה לפניו מזונות העולם. שהרי במול תולה הדבר, שממנו יוצאים מזונות וחיים ובנים. ולפיכך קשה לפניו מזוגות העולם. שהרי אין ברשותו קיימים עד שהוא יתברך [מח] כרמיון זה הזווגים שבעולם קשים לפניו, והכד לפי שהרקיע וידון אין משמש כלום. וכל שכן באותן הרברים שנמצאים למעלה במקום אחר עליון. ועיכ נצרך שיתכרך הוא קודם. בוא וראה כל הזווגים שבעולם קשים לפני מררגה ההיא. לפי שבאשר זיוג

הקרוש

מראה מקומות או משלי כינ ג) וינש רו: ג) ויקרא ייע

זיו הזהר

[מו] ריל רומו על מרת המלכות דלית לה מגרמה כלום כירוע. וע"י ברכת המוון נורם לה תשפעת השפע : (מו) זו מרת המלכות : ומח) פי עד שישראל ינרפו השפעת שמע וברבה פלצילא לפדת הפלבות:

ត្រះព סכוא מנו קדישה השתכח כל נשמתין נפקין כהר דכניד וכפיק [מט] וכד לעילא, דאיהו ההוא כשמתין פרחין תיאובתא אשתכח מלרע לעילא. כדין בההיח כסללו כלהא כלילן דכר ונוקבא ואמיהיבן , tr כל מד וחד איהי פרים דרגה [נ] ולבתר לאתריה כדקא חזי ליה. ולבתר קשין קמי ההיא דרגא לחברא בנין דלא מתחברן בר כפים אורחי לון כקדמיתא. דבר כם. וכלא לעילא תליא [נא] וע"ד קשין קמיה כקריעת י"ם. דהא קריעת ימא לאתפתחא ביה שביליו לעילה היהו [נכ] וכמה דמתפתחין שבילין והורחין ביה הכי אתבקע ואתפתח. ובגין כך כלא תליא למילא. בניו ובעינן לברכא ליה ולמיהב ליה תוקפא מתתא. דיתברך מלעילה ויתתקף כדקה חזי. ועדר כתיב וברכת ה׳. אית דייקא [נגן ולגבי ההוא אתר אלמריך **₽**″Ď לאחואה קמים שבעא ונהירו דאנפין. ולגבי סערא אחרא בזמנא דאיסו שלמא בעלמא בעי לאחואה קמיה כפנא. לאחואה -קמים דססות דרגת רעב איסו. ותתחוי כפנא ולא שבעא. הואיל ושבעא לא שלמא בעלמא. וע"ד

א) פתח ההוא ינוקא בריה דרב המכונא סבא ואמר אברכה את ה׳ בכל עת וגו׳. וכי מחי חמא דוד לומר אברכה את ה׳ [נד] אלא המא דוד דבעי הזמנה ואמר אברכה. בגין דבשעתא דבר נש יתיב על פתורא שכינתא קיימא תמן וססרא אחרא קיימא תמן [נה] רפימח בינ לברכה לקביה בהומנה לומין 72 דא לגבי בהזמנה **הת**תקנת שכינפח וכבריר 30 עילה לקבלה ברכהן. וסטרה החרה התכפיה. והי לה הזמין בר כם בהומנה דפומה לברכה לקב"ה. סטרה החרה שמע ומכשכשה למהוי ליה חולהה בההי ברכה. והי תימה בשאר ברכאו אמאי לא אית שומנה. אלא שהוא מלם הומנה . איסו היא עליה **רק**א מברכין 72737 ותא חזי דסכי היא דהאי דמברך על פרי ההוא פרי איהו הזמנה ומברכין עליה. ולית לים חולקא לסערא אחרא. וקידם דה בומנה להוה ההוה פרי ברשותה דסטרה ההרה לה מברכין עלים. כדכתיב ב) ערלים לא יאכל. בנין דלא יברכון על ההוא פרי ולא יתברך סטרא אחרא. כיון ואיהו היא . עליה מרשותיה יתכל ומברכין דנפק הזמנה לברכתא. וכן כל מילין דעלמא דקא מברכין עלייהו כלהו אינין הזמנה לברכתא. ולית בהו חולקא לספרא אחרא. ואי תימא אוף הכי לברכת זמון כסא דברכתא הוא הזמנה. אמאי הב ונבריך. אלא סואיל ובקדמיתא כד הוה שתי אמר בורא פרי הגפן. הא הומנה הוה שנוי להומנה אהרא. 757 והשתא לברכת מיונא בעינן *tanca* . בטי ובנ״כ 1631 כסא דא להב״ה הוי הזמנה דפומא הב ונבריך. ואי תימא נברך שאכלנו משלי דא היא הזמנה בריך שאכלנו משלי דא היא ברכה. הכי היא ודאי. אבל נברך הומנה אחרת איהי. הומנה דפומא דקדמיתא הב ונבריך איהי הומנה כיון דחכטיל כוס והאי סמס [ני] לכום דברכה אלטריך

עקב

ואכלת ושבעת וברכת את ה׳ אלהיך:

הקרוש ההוא נמצא יוצאות כל הנשמות מתוך אותו המול למעלה. שהוא נהר ההוא שנמשך ויוצא [מע] וכאשר נתעורר השתוקקות מלממה למעלה. או פורדות הנשמות מן המול ונשפעות כלן כלולות זכר ונקבה יחד במדרגה ההיא [נ] ואח"כ היא מחלקת אותן כל אחת ואחת למקומה הראוי לה. ואח"כ קשה לפני מדרגה ההיא לחבר אותן כבתחלה. לפי שאינן מתחברות אלא לפי ררכי האנשים. והכל בשלמעלה תולה [ה] וע״ב קשה לפניו כקריעת ים סוף. שהרי קריעת הים לפתוח בו שבילים בשלמעלה הי׳ תולה [נכ] וכמו שנפתחים בו נתיבות ודרכים כך נתבקע ונתפתח, ולפיכך הכל תולה בשלמעלה. ואנחנו צריכים לברך לה ולתת לה תוקף מלממה. בשביל שתתברך מלעילא ותתחזק כראוי. וע"כ כתוב וברכת אית ה׳, אית רוקא [נו] ולעומת מקום ההיא נצרך להראות לפניו שביעה והארת הפנים. ולעומת צר המומאה בזמן שהוא שולט בעולם נצרך להראות לפניו רעב. כי אותה המדרגה רעבה היא. ונצרך להראות לפניה רעב ולא שובע. הואיל שבשביעה אינה שולשת בעולם. ועיכ ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלהיך:

רב המנונא הוקן ה) פתח עלם ההוא בנו של ואמר אברכה את ה׳ בכל עת וגו׳. וכי מה ראה רור לומר אברכה את ה׳ [נז] אלא ראה רוד שנצרך הזמנה ואמר אברכה. לפי שבשעה שהארם יושב על השלחן נמצאת שם השכינה וגם צר המומאה נמצא שם [:ה] באשר האדם מכין עצמו לברך להקב"ה בהומנת הפה ואומר הב ונבריך. נתתקנת השכינה בהזמנה זו כלפי מעלה לקבל ברכות. וצר המומאה נכפף, ואם אין האדם מכין עצמו בהזמנת הפה לכרך להקב"ה. צד המומאה שומע ומכשכש להיות לו חלק בברכה זו. ואם תשאל מפני מה בשאר ברכות אין בהן הזמנה. אבל דבר ההוא של הברכה שמברכים עליו הוא עצמו היינו הזמנה. ובוא וראה שכך הוא שמה שמברך על פרי אותו הפרי הוא הזמנה ומכרכים עליו. ואין לו חלק לצד המומאה. וקודם זה בזמן שהיה אותו הפרי ברשות של צד המומאה אין לברך עליו. ככתוב ז) ערלים לא יאכל. כדי שלא יברכו על אותן הפירות ולא יתברך צד המומאה. כיון שיצא הפרי מרשותו יאכל ומברכים עליו. ועצם הפרי הוא ההומנה להברכה. וכן כל הרברים שמברכים עליהם כלם הם הומנה לברכה. ואין בהם חלק לצר המומאה. ואפשר תאמר שכמו כן לברכת הזמון כום של ברכה הוא הזמנה. ולמה צ"ל הב ונבריך. אלא הואיל ובתחלה כשהיה שותה אמר בורא פרי הגפן. הרי אותה הזמנה היתה. ועכשו לברכת המזון נצרך שנוי להזמנה אחרת. שהרי כום זה לכבוד הקביה הוא ולא למזון. ולפיכך נצרך הזמנת הפה לומר הב ונבריך. ואפשר תאמר כי נברך שאכלנו משלו זו היא הזמנה. כרוך שאכלנו משלו זו היא ברכה. כך הוא בוראי. אכל נברך הומנה אחרת היא. הזמנת הפה בתחלה באמירת הב ונבריך היא הזמנה לכום של ברכה מתם [ני] וזה הכום כיון שקבלו המברך נצרך

מראה מקומות א) כלק קפו: כ) ויקרא יים

[מט] היינו סדת היסוד: [נ] בסדת המלכות: [נה] לסבב סבות שונות שיתקרבו ויזדונו: (נכ) לא ע"י זיוג תפארת ומלכות אלא בבת שטן היינה היינה היינה זון בסורה השינות זונה, שבי שבורה שונה, שיונה ברורה הורגה מו לח עד היוג השחרת ושינות של אל ההודוגות של תכמה ובינה: [נג] זו מדת המלכות שע"י ברכת ישראל תתמלא בשפע מן הודוגות של תכמה ובינה: [נז] שהלא גראה כעין התפארות: [נק] ניצוץ השכיגה העדושה מבקשת ליהנות מן השלחן הכשר עם דברי תורה וברכות כראוי. וצד השומאה מבקשת ליהנות כשיהיי השלחן להיפוך מאת [נו] היינו לברך למדת המלכות. כי מתם כו"ם מרמו על מלכות ביון שמספרו אלהי"ב:

מית 9

לשון קורש

עקב

נצרך הזמנה אחרת באמירת נברך לעומת עולם העליון. שכל המוונות והברכות נשפע משם (זי) ולפיכך הנוסח בדרך נסתר. שעולם העליון נסתר הוא. ואין אצלו הומנה אלא על כום של ברכה.. וגצרך מקודם לנקות האצבעות במים אחרונים להעביר הזוהם שעליהן, שתהיינה האצבעות בנקיות כשמברכים בהן להקב"ה. לפי שבהן ובציור שלהן נתברך שם הקרוש. כמו שאמר ר׳ שמעיא החסיר. שכל טנופת וכל לכלוך תסלקו אותן לצד המומאה. שהרי צר הטומאה מן מנופת ולכלד ניון, ועל כן מים אחרונים חוכה כי לחוכה הם שייכים. ה) ובוא וראה מי שמברך על המזון אל יברך על שלחן ריק, ונצרך שימצא לחם על השלחן וכום יין ביד ימנית. מה המעם. בשכיל לקשר השמאל בימין [ניז] ושיתכרך הלחם מהם. ולהתקשר בהם להיות הכל קשר אחר לברך שם הקרוש כראוי. שהרי הלחם נתקשר ביין והיין נתקשר בהימין [נס] ואו ברכות שורות בעולם והשלחן גשתלם כראוי:

כ) אמר רבי שמעון רב המנוגא הוקן לא היה נותן כום של ברכה לאיש אחר לברןי. אלא הוא התקרם ונמלו כשתי ידיו ומברך. והרי אמרנו שצריך לקבלו ביסנית ובשמאלית. ואע"פ שהרבה ררשו בזה הכל נכון הוא. אבל כום של ברכה כאן נצרך בום. שבתוב ג) כום ישועות אשא. שהרי בכום הזה נמשכות ברכות מאותן הישועות שלמעלה [0] והוא מקבלן ומאמף אותן אצלו. ישם נשמר יין העליון שנאסף באותו הכים. ונצרך לברך לו בבחינת הימין ולא כהשמאל, והיין שנאסף בכוס הזה יתברכו ביתר. ונצרך לברך השלחן שלא יהיה ריק מלהם ויין הכל ביהר [מי] בוא וראה כנסת ישראל כום של ברכה נקראת. וכיון שהיא כום של ברכה נצרך ימין ושמאל שיקבלו אותו [סכ] וכום ההוא ניתן בין היסין והשמאל. וצריך שיתמלא ביין. בשביל יינה של תורה שהוא יוצא מעולם הבא (סג) ובוא וראה כום של ברכה בו נתגלים ענינים עליונים. סור מרכבה הקרושה. כוס של ברכה צריך לקבלו ביד ימגית ושמאלית. זה דרום וצפון. והכים של ברכה שיהיה מקבל ברכה מהם. איזה כום של ברכה. זו מטתו שלשלמה [סד] שנצרך שתהיה נתונה בין צפון לדרום. אח"ב צריך להניח הבום ביר ימנית. שיתתקן הנוף עמהם [סה] וישים עיניו בו באוחז המום לברכו בארבע ברכות. לפי שכתוב ד) המיד עיני ה׳ אלהיך בה וגו׳. נמצא מרומז בכום של ברכה סוד האמונה צפון ודרום מזרח ומערב [מי] הרי מרכבה הקרושה כראוי לו. והשלחן יהיה עם לחם כדי שיתברך מכל הצדרים למעלה ולממה. למעלה בסור הכום של כרכה שיתחבר דוד המלך בהאבות (סי) ולמטה שיתכרך לחם עוני ויהיה לחם עונג. וזה נתבאר, ויתברך שלחן

לשון הוהר

מכטריך הומנה אחרא במלה דנברך לגבי עלמא עלאה. דכל מוונין וברכאן מתמן נפקין [ני] ובנין כך איהו בתרח סתים, דעלמה עלחה סתים חיהו ולית לנכי הומנה אלא על כשא דברכתא .. ואלשריך בהדמיתא נקיו דאלבצאן במים אחרונים לאצברא זיהמא דילהון. למהוי אלבעאן כנקיו כד מברכין בהו לקב"ה. בגין דבהו םמעיל ו וכדינמה דילהין מתברך שמה קדישה. כדחמר ר׳ חסידה. דכל עניפה וכל לכליכה סליקי ליה לסערה החרה . דהה סשרה החרה מההי שנופה ולכלוכה התון. ועל דה מים יהובה הינין. ה) ותה חזי מחן אהרינים חיבה דמברך על מוונה לה יברך על פתירה ריקניה. ובעי נהתה לאשהכחא על פתורא וכסא דחמרא בימינא. מאי פעמא. בנין לקשרה שמאלה בימינה [נה] ונהמה דיתברך מנייהו. ולהתקשרה בזו למהוי כלא אד קשורא לברכא שמא קדישא כדקא יאות. דהה לחם התקשר ביין ויין בימילה [נמ] וכדין ברכאן שריין בעלמא ופתירא אשתלם כדהא יאות :

אתר רבי שמעין רב המנינא סבא כסא () דברכתא לא יהיב ליה לבר נש אחרא לברכא. אלא איהי אקדים ונטיל ליה בתרי ידוי ומברך. והא אמרן דבעי לנשלא ליה ואעינ דכלה אתצרו ביה שפיר בימינא ובשמאלא . הוא . אבל כסא דברכתא הכא אלטריך כום. דכתיב ג) כום ישיעות אבא. דהא בהאי כים אחנגידו ברכאן מאיכון ישועית דלעילה [ם] והוא כשיל לון וכניש לון לגביה. ותמן אתנשיר המרא עלאה האתכנים בההיא כים. ובעינו לברכה ליה בימינה ולה בשמחלה. וחמרה דחיהו כניש בהאי כום יתברכין כחדא. ובעינן לברכא פתורא דלא תהא ריהניא מנהמא וחמרא כלא כחדא [שח] תא חזי כנסת ישראל כים של ברכה אקרי. וכיון דאיהי כום של ברכה בעינן ימינא ושמאלא לנשלא ליה [סכ] וההיא כום אתיהיב בין ימינה ושמהלה. ובעי דהתמליה המרה. בנין - סמרא דאורייתא דאיהו נפיק מעלמא דאתי [סג] ותא חזי כום של ברכה בהאי אתגליין מלין עלאין. רוא דרתיכא קדישא. כים של ברכה בעי לקבלא ליה בימינא וםמהלה רה דרים ולפון . וכום של ברכה דיהה נפיל ברכה מנייהו. מאן כום של ברכה . דא משתו שלשלמה [סד] דבעינן לסין ליה ובעי להכהה לדרוס. דחתיהיב כין דיתתהן בהדייהו [סה] בימינה 🗧 ונופה ויסנה' ביה בההוא כים לברכא ליה בארבע ברכאן. בנין דכתיב דן תמיד שיני ה׳ אלהיך בה ונו׳ אשתכת בכים של ברכה רוא דמהימנותה לפון ודרום ומורח ימערב [שו] הא רתיכא הדישה כדהה חזי ליה. ופתורה בנהמה בנין דיתברך מכל סשרין לעילה ולתתה. לעילה ברוה דכום של צרכה לאתחברא דוד מלכא באבהן [סו] ולהתא דיתברך לחם עוני ויהה לחם פנג והה חוקמוה ויתברך פתורה דבר כם להשתכהה ביה מזוכה תריר:

הארם שיהיה נמצא בו מוון תמיד:

ואכלם

ואכלת

מראה מכומות או ויחי רנו. כו שם רנ. ג) תנים קשיו ד) דכרים ייא

זין הזהר גון חיינו להמשיך שפע להמלכות מעולם הבינה שהוא עולם הנפתר : (נהן היינו לכוון שימתקו הגכורות בתפרים ויחפכו לרחמים. והלחם דחיינו סלכות תתברך מן שלשתן שהם הד"ר: (נטן פי' שהמלכות תתקשר בהבינה והבינה תתקשר בהתכמה: (כן פי' שהמלבות מקבלת שפע ברכות מן תכמה ובינה: (כאו להם מרמו על מלכות, ויין מרמו על בינה: (כנ) כדי להשפיע בה תסדים ונבורות, ובנחינת הכום אח"כ לימין יומתקו הנבורות בהחסדים : [שגן פיי מעולם הבינה : וסזן היינו מלכות. שלמה היינו תפארת : וסהן נוף המברך רמז על תפארת : נסון דרום וצפון היינו חסר וגבורה. מזרח ומערב היינו תשארת ומלכות. ווה סוד המרכבה : נשו שהמלכות תתחבר עם חג"ת לקבל מהם השפעה ע"י הימור. וע"ו המלכות שהיא להם עוני תהיה ללהם פגנ מלאה בשוע בל מוב:

לשון הזהר

זו לברך לו להקב״ה על כל מה שאוכל

רועה הנאפן

אלהיך ושבעת וברכת את ה׳ אלהיך וגו׳. מצוה (ל

ושותה ונהנה בעולם הזה. ואם אינו מברך נקרא גזלן

אצל הקכ"ה. שכתוב גוזל אביו ואמו וגו'. והרי כיארו

החברים שבעבור הכרכות שהאדם מברך להקב"ה בא

להמשיך חיים ממקור החיים לשמו הקרוש של הקכיה [סח]

ולהשפיע עליו מן שמן עליון ההוא. ומשם תבוא השפעה

לכל העולם. שנאמר ואכלת ושבעת וברכת את ה'

אלהיך. ואותן הברכות ממשיך האדם באלה דברי

הכרכות מן מסור העליון ההוא. ומתברכים כל אותן

המדרנות והמקורים. ונתמלאים בשפע להשפיע על כל

העולמות. ונתברכים כלם יחדו. וע"כ צריך האדם להשים

רצונו וכונתו בסוד הברכות. לבעבור שיתברכו האבות

והבנים כלם יחרו [סמ] ומי שמכרך להקב״ה מתברך.

ונוטל חלקו מאותן הברכות קודם כל העולם שלמטה.

וכיון ששמו של הקב"ה מתברך יורד משם השפע ושורה על ראשו חלק הראשון. והרי ביארנו שנאמר כ) בכל

המקים אשר אזכיר את שמי אבא אליך וברכתיך. וכיון

שהברכה ההיא באה ושורה על ראשו תתפשט משם בכל

העולם. בשעה שאותן הברכות יוררות מתעמרית בתוך

שרה תפוחים הקרושים (ט) ופוגעים בהן כמה מדרגות

הממוגים שבעולם [60] ויורדות בהם. ומכריזים ואומרים.

זה הוא מן הדורן ששלח פלוני להקב"ה [עכ] מאיזה

מקום יורד השפע. ממקום ראש אחר שנקרא צרי"ק [עג]

שמה עולות הברכות שלממה. ומעוררות להוריד ברכות

אחרות מלמעלה. ונתמלא שם מלמעלה ומלמטה. זש"כ

נ) ברכות לראש צדיק. כיון שמדרגה זו נתמלאה משפיע

לכלה ההיא [עד] ומשם יוצאות ונמשכות למטה. באשר

עולות אותן הברכות מלממה אין שם פתח ופתח למעלה שלא

יבואי הנימונים שלמעלה ויפתחו כל אותן הפתחים. ומכריזים בכל אותן הרקיעים ואומרים. זה הוא רורן למלך ששלח

פלוני. זה הוא דורן בקיום כראוי. ואיזה הוא. זו

הברכה שענו עליה אמן. שכל הברכה שעונים עליה אמן

זו היא בקיום כראוי. וכיון שברכה זו עולה כל המדרגות

שלמעלה כלן נומנות אצל המאור ההוא שאינו מאיר

מעצמו [מה] בשביל להשפיע לה הארה. וכל שכן אם

היא ברכה שרבים מברכים אותה ומעטרים לה בעטרות

קדושות כסור של אמן. אכזן הוא סוד הקשר של כל היחוד והקדושה כסוד של רכונו [טו] ומעטר בזה

לברכה ההיא בעמרות עליונות כראוי. והקב״ה רצונו

בהם באותן המכרכים לו. ותשוקתו בהברכות שלממה.

כי זאת הכרכה עולה ומעוררת הארה להמאור שאינו

מאיר מעצמו. ותחוק לה בתוקף התגברות להתעלות

למעלה. ועל סור זה כתוב ד) כי מכבדי אככר. אלה

הם המכרכים לו להקכיה. ובוזי יקלו, אלו הם שאינם

רעיא מהימנא

ואכלת ושבעת וברכת את ה׳ אלהיך ונו׳. פקודה דא לברכא ליה לקב"ה על כל מאי דאכיל בהאי עלמא. ושתי והתרכי וחי לה בריך הקרי גולן לנבי קביה. דכתיב גוול חביו ואמו וגוי. והא אוקמוס הבריה דבנין **75**כיך ברכאן כר כס למי לקב"ה לאמשכא חיין ממקורת דחיי לשמיה קדישא דקביה [סח] ולארקא עליה מההוא משחא עלאה י ואתי לאתמשכא מתמן לכל עלמה. דכמיב והכלת ושבעת וברכת הת ה׳ אלהיד. ואינון ברכאן אריק באיכון בר כם מליז . 0650 מההוא איכון ואתברכאן מקורא 35 להרקה ומקורין דרגין ואתמליין 35 מל עלמין. ואתברכאן כלהו כחדא. ועיד אנטריך בר כם לשואה דיתברכון כנין . דברכאן 6173 לעותיה אבהן ובנין כלהו כחדה [סמ] ומהן דמברך לקביה התברך. וכשיל חולקיה מאיכון ברכאן בקרמיתא דכל עלמא לחתא. כיון דשמא דקב"ה מתברך מתמן כחית ושרא על רישיה חולקא קדמאה . והא אוקימנא דכתיב נ) בכל המקים אשר אוכיר את שמי אבא אליד יברכתיך. כיון דההיא ברכה אתיא ושריא על רישיה מתמן אתפשע בכל כשעתה דהיכון עלמה . 26073 כחתין מתעטרין 13 תפוחין חקל בהו כמה דרגין קרישין [ע] וסגעי דמתלן בעלמה [עה] ונחתי . 103 ואמרי ומכריזי . דה היהו מן דורכה דשדר פלוכי לקב"ה [עכ] מאן כתתי. התר דלדי"ק רישה ו מלתר 670 [30] ברכחן סלקין 120 דלתתה . לנתתא וממטרי מלעילא ואתמליא מלעילא מתר**ני**ן ומתתח. הה"ד נ) ברכות לראש לדיק. כיון דהאי דרגא אתמליא אריק להדיה כלה [עד] ומתמן כנדין והתמשכהן לתתה. כד סלקין אינון ברכאן מתתא לית פתחא ופתחא לעילא ולית ממכה לעילה דלה פתח כל חילון פתחין. ומכרוי והמרי בכל חינון רקיעין, דה חיסו דורנה דמלכה דשדר ממלה לעילה דלה פלוני. דא הוא דורכא בקיומא כדקא יאות. ומאן איהי. ברכה דחתיבו עלה חמן. דכל ברכה דחתיבו שלה חמן איהי בקיומא כדקא יאות. וכיון דהאי ברכתא 67 סלקא כל דרגין דלעילא כלהו זמינין לגבי ההוא נהורא דלה נהיר [עה] בנין לאנהרא לגבה. וכל שכן אי היא ברכתא דטנואין מברכין לה ומעטרין לה בעטרין קדישין ברוא דאמן. אכזן הוא רוא דקשרי דכל קרישין ברוא ראמן. יחודה וקדוסה. 6173 דמאריה ומעסר [10] לההיה ברכתה בעמרין עלאין כדקה יהות. וקב"ה התרעי כהו באינון דמברכין ליה. ותיאובתיה בברכתא דלתתה. סלקא דהאי יאנהיר -57500 657 65.513 נהיר . בתוקשה תקיפה 55 וממקיף לסלקא לעילא. זעל רוא דא כתיב ד) כי מכבדי אכבד. אלין אינין דמברכין ליה לקביה. ובוזי יקלו. אלין איכון דלא מברכיו

מברכים

כראה טקוכות ה) דף ער: כן שמות כי גן משלי י' ד) שמוחל הי בי

זיר הזהר

(פת) שםן תעליון היינו שפע הבאה מעולם התכמה. מקור חיים היינו הבינה. שםו של הקב"ה היינו מלכות: (סע) אבות ובנים היינו כל הספירות כידוע בסור ומביא גואל לבני בניהם: (ע) זו מרה המלכות: (על) הם העומרים הכן ע"פ מקודת המלבות לקבל חלקיפ חלקים מאותו השפע ולחלק שלל לכל הנכראים. וגם אותם המלאכים מקכלים כתות מן השפע הואת עבור עצמם: (עכ) תורה תפלות זכרכות: (עג) זה היסו"ר: (עלן היסוד שנקרא כ"ל וצריק מעביר השפע להמלכות שנקראת כלה: (על) וה מלבות: (על) היכו יונו ושכינתיה, כי אמן בני׳ צא כמספר הוי"ה וארב"י:

מכרכים לו להקביה ומוגעים הברכות מפיהם. זהו סור הברבות על מצות התורה ועל כל הנאות ותענונים של עולם הזה. להשפיע ברכות מלמעלה לממה.. שהרי אותן הברכות עולות עד שמגיעות להמאור שאינו מאיר מעצמו. ומעוררות בהתגברות למאור ההוא שאינו מאיר מעצמו ברברי הברכה. ועולה התעוררת למעלה עד שמגיע לכסא העליון מקור כל החיים [עז] אז יוצאות מטקור העליון ההוא ברכות אחרות. ונפגשות אלו באלו ונושקות אלו לאלו, ובאות ושורות על ראש הצרי"ק להשפיע למטה. וכאשר יורדות מתכרכים האבות והבנים וכל המאורות שלהם:

השפעה מלמעלה (ה) סוד ברכות האלו הוא לעורר השפעה מלמעלה לממה בסור הזה. ברוך: זה סור המקור העליון מהכל. להשפיע ולהמשיך השפע ולהאיר כל הנרות. והוא מבורך תמיד שאין מימיו נפסקים (עת) ומשם התחלת העולם שנקרא עולם הבא. והוא קצה השמי"ם. וקצה ההוא הוא קצה העליון. לפי שיש קצה כרסיון זה לממה. והוא עולם התחתון [עט] ונקרא, גם כן ברויך לעומת התחתונים. להשפיע לממה ולעורר מלממה למעלה ע"י ברכות ותפלות. אבל בררך הזה נקרא כך בסוד הכמה העליונה [0] שמשפיע למקום ההוא עיי שביל דק אחד שמכנים בו. א נה. אחיכ מתחיל להתגלות. שהרי ברו"ך ההוא נעלם הוא. ולפיכך נקרא בדרך נסתר ברו"ך. מקור, עליון שאינו נתגלה. אתיה. שם ההתחלה להתגלות לחוץ. ולפיכך נקרא את"ה. ומי הוא. זה סוד מדרגה הימנית [60] ונָקרא כה׳ן אצל מקום ההוא. וזה מוד כ) אתה כהן לעולם. מי כהין לעולם ההוא. אתיה. וזה הוא בחינת ימין העליון שנמצא בהתגלות. הוייה. זה סור עמור האמצעי [20] סור האמונה בכל הצדרים. אלהינן. זה סוד מדרגה השניאלית [פג] שנכללת בהימנית והימנית בה. ונכללות זו בזו להייתן אחד. ולכך נתקשרו כאן הברכות. לפי שכאשר אלו נתברכות כלם שלממה נתברכות [סי] ולאחר שהן נתברכו וקבלו ברכות לעצמן [פה] חוזרות בלולוה כאחר ועולות למקור ההוא [פו] שהן אין ביכולתן ליאור ולעלות אצל מקור ההוא עד שמתברכית. וכיון שנהברכו תחלה חוזרות ועולות אצל מקום ההוא לקבל שפע ברכות רבות אחרות להשפיע לממה. ומרם שהן מתברכות אין עולות ואין חוזרות להמקור. וזהו הסור נ) ולא יראו פני ריקם. וכאשר חוזרות אצל מקום ההוא ונכנסות שמה אז נקרא מקום ההוא מלק. ולא נקרא מלך אלא כאשר הן מתקרבות אליו כשהן מבורכות, כי מקן שבעולם מתי נקרא מלך. כאשר השרים שלו באים אליו בעושר. בהספקה לכל מה שנצרך להם בלי חסרון. אז, ניכר שהוא מלך. המלך בהמררגה שלמטה הוא כאשר אלה מעמרים אותו כהספקה של עמרות קדושות [סי] וכאן המדרגה שנקראת מלך מי הוא. זה העולם אשר קרשנו כמצותיו וצונו [סח] ולפי שהוא עולם שאינו מתגלה לחוץ

מראה מקומות א) דף רעא. ב) תלים קיי ג) שמות כינ

זין הזהר

ומן זה עולם הבינה: ועהן היינו הבינה שהשפע שלה שבקבלת מן התכמה אינה נפסקת לקיום העולם. ושם התחלת העולם שנקרא עולם הכא. והוא קצה השמיים. פי׳ קצה התפארת הכולל ו׳ ספירות מן חסר עד מלכות: (מט) שבקצה התחתון מתחיל עולמ המלכות: [8] שהתכמה משפיע להבינה ע"י שבול רק שנקרא רעת: [6/6] חיינו ספירת החסר ספירה הראשונה מן ו' ספירות הבנין, הוא התחלת עולם הנגלה: (פנ) סוד התפארת שהוא מרבו שש הספירות מן חסר ער מלבות: [פנ] זו מדת הגבורה שע"י התכללותה כתסך נסתקין הגבורות: [16] שכאשר הג"ת נתברכות כלן שלממת נה"י גם כן נתברכות: [פה] היינו מבח ברכות ותפלות ישראל: [פו] לעולם הבינה: [פו] זה התפארת שנקשרים לו בתרים מן תפלות ישראל: ופהן אבל המלך דבאן היינו הבינה עולם הנסתר:

לשון הזהר

מברכין ליה לקב״ה ומכעין ברכתא מפומייהי. דא הוא רוא

לההוא

אמערו

רוא דאלין ברכאן לאסערא מעילא

ברוא דא. ברוך דא רוא דמקורא עלא מכנח. לארקא ולאמשכא ולאכסרא כל בולינין. ואיהו ברוך

דאקרי עלמא דאתי. ואיהו קלם סשמיים . דההוא קלה איהו

קלה עלאה. בגין דאים קלה כגוונא דא לחתא, ואיהו

עלמה תתחה [עמ] והקרי הוף הכי ברו"ך להכל תתהי. לארקא לתתא ולאתערא מתתא לעילא בברכאן דללותא.

אבל ברו"ך דא אקרי הכי ברוא דחכמתא עלאה [0] דאמלי לההיא אתר בחד שביל דקיק דאעיל ביה.

ארתה. לבתר שארי לאתגליא. דהא ההוא ברו"ך סתים

איהו. ובניכ אקרי בארח סחים ברויך. מקורא עלאה דלא

אקרי אמ"ם. ומאן איהו. דא רוא דימינא [לא] ואקרי כס"ן לגבי ההוא אתר. ורוא דא ב) אתה כהן

לעולם. מאן כהין לההוא עולם. אמ"ה. ודא אים

ימינה עלהה ההשתכה להתנליה. הןידה. דה כות דעמודה

דאמלעיתא [פבן רוא דמסימנותא בכל סמרין. אלהינו. דא

ואתכלילו דא בדא למהוי חד. וע״ד הכא אתקשרו ברכאן.

רכיון דאלין אתברכאן כלהו דלתתא אתברכאן [סד]

ולבתר דאינון אתברכאן ונפלי ברכאן לגרמייהו [סה] אמסדרו

דאתברכן בקדמיתה אתהדרין ועאלין לגבי ההוא אתר לנסלא

מלך .

לגביה עתירין. מסתפקין בכל מאי דאלטריכו בלא מסרונא.

קדשכו במכותיו ולוכו [פח] ובנין דאיסו עלמא דלא אתגליא

עאלין ולא תאביו

ג) ולא יראו פני ריקס. וכד תאבין לגבי סהוא

סטרא דשמאלא [סג] דכליל בימינא

אחרכין

חקרי

ליה ו

מלך

מלך .

מימוי

אורייתה

לכרסיא עלאה מקורא דכל חיין [עו] כדיו נפקין

מקירה עלהה ברכהן החרכין. והערעו הלין בהלין

לתתא, וכד כחתין אתברכאן אבהן ובניו וכל

16061

לארקא ברכאן

בפקורי

. risi

דלה פסקין

אתגליא, אתים שירותא

705

יתירן

65

תמן כדין

כל כד

אימתי

ליסו

מעסרן

דהקרי

לגבי

כלילן

ברכהן

אתברכן

ועאליז

מתקרי

ומלכא

כדין

into

והכת

לאתהדרא -

(6

אינון ברכחן סלקין עד דמטו

ברכה וסלקה

בתוקפה

וכסיפיו

607

כהיר

1007

מההיא

ולסקין

לארקה

לתהה

שירותה

וכניכ

. 5'3

- מתר

72

[10]

לוםכ

שרגיו

הכחיו

גו נהורא דלא נהיר.

ומתמן

. 735

וימיכה

להרקה לתתח. ועד דחיכון

אקרי ההוא אתר כזלך וומלך לא אקרי המון מתקרבין לגביה מתברכאן

בספיקה בעטרין קריפין

מלך

מאן איהו.

לנביה. ורוא דא

כד רברבנוי, אתיין

לתתא

המולם

לבר

657

ער

מעילה לתתה..

לעילה

ובכל

נהורא

ושריין לריש לדי"ק

[77]

לאתגליא

לההוא מקורא [פו] דאינון לא יכליי לגבי ההוא אתר עד דאתברכו. וכייו

עקב

דברכאן

ומתערי

בההית

136

דלסון :

תדיר

דהאי עלמא .

לבר ואיהו סתים. קרי ליה הכי בארח סתים. ובנין זא ברכתא דבר כש בריך לקביה אתער לארקא ברכאן מלעילא לטלמין כלהו כמה דאתמר. זכאין איכון ישראל בעלמא דין ובעלמא דאתי:

(6) פרתה רעיא מהימנא ואמר . כתוב כ) וידבר אלי זה השלחן אשר לפני ה׳. ו״ה דא י״ב אנפין דלחם הפנים איהו מפתורא דמלכא. ואוף הכי מאן דאית ליה בעי לתקנא ולסדרא על פתוריה ד׳ ככרות בכל סעודתה דשבת. לתלת סעודתי תריסר הנפין. והי תימה סעודתה דשבת נתנת ששות אל משום להם משנה. לאו אינון אלא שית מדאורייתא משום להם משנה. אלא לא ניכול למדכר ך בלא הברים ך. ["ן שית מלתתה לעילה. לקבל עלאה ושית דרנין דכרסיה מלעילה לתתה וסית סית דכרסיא דרגין סית מתאה. שית באתכסיא ושית באתגליא [פע] הנסתרות לה׳ אלהיכו והכגלות לכו ולבכיכו עד עולם .. האי איהו תקוכא קדמאה דפתורת דמלכה. דאיכון עשרה דברים דלריך בר נם לאנהגא בפתורא השבת:

הד. לתקנא פתורא כמאן דאכיל קמי מלכא [1] כמה דכתיב ז"ה השלהן אשר לפני ה': תנינא. נשילת ידים עד שעורא דתקנו רבנן. דאינון המש קשרין דבהון י"ד פרקין. ואוף הכי ממש קשרין דיד שמאלא. ואינון כ"ח פרקין. לקבלייהו כ"ח אמוון דהוי"ה [זא] דאינון כ"ח פרקין. קדמאה דעובדא דבראשית. דאתמר בהון ועתה יגדל כא כ"ח ה'. ועשר אלבעון רמיזי לעשר אמירן דעובדא דבראשית. ובג"ד אוקמוה מארי מתניתין מאן דמולול בנשילת ידים נעקר מן העולה. אמאי. בנין דאית בהון רוא דעשר אמרון וכ"ח אמוון דבהון אתברי עלמא: רוא דעשר אמרון וכ"ח אמוון דבהון אתברי עלמא:

תליתאה. כום זברכה. זתקינו ביה עשרה זברים. הדחה. שמיפה. עמור. עמוף. חי. מלא. מקבלו בסתי ידיו וכותכו בימין. כותן עיכיו בו. מגביהו מן הקרקע שפה. ומשגרו במתנה לאנשי ביתו: ואורה רוא דכתיב ג) כי כום ביד ה׳. כו״ם בני׳ אלהי״ם [זכ] ומתמן נשמתה דהיהי על שמיה כום. ההיד ד) כום ישועות השה. מהן ישועות. הי הלבען דהינין לקבל הי ספירן דכום דאיהו אלהים חיים מתפשמא בהון באת יו"ד [אן דאיהי לחמשין תרעין. ה׳ זמנין עשר בכום דאיהו אלהים רבנן דתקינו משרה דברים דביה המש אתוין בחשבן ה [זר] ואיקמוה . סייס הדחה מבחוך ושטיפה שלריך הדחה ושטיפה. 20122 מבפנים. ורוא דמלה שיהא תוכו כברו. מאן דוכי לנשמתא דכיה מלגו ומלבר. כשמתא כום להוי מההוא ורזה דמלה ה) וטהרו וקדשו. שהרה מבפנים וקדושה מבהיץ. ומה כום לאו מהלתיה וקדושתיה מלגו ומלבר 653

לחוץ והוא נסתר. קוראים לו כך בדרך נסתר .. ולפיכך הברכות שהאדם מברך להקב"ה יש להן כח לעורר שפע ברכות מלמעלה לכל העולמות כמו שנתבאר. זכאים הם ישראל בעולם הזה ובעולם הבא:

השלחן רועה הנאמן ואמר. כתוב כו וידבר אלי זה השלחן אשר לפני ה׳. ז״ה. מרמז על י״ב פנים של לחם הפנים שהוא משלחן המלך. כמו כן מי שיש לו צריך להכין ולסדר על שלחנו ד׳ ככרות בכל סעודה של שבת. לשלש סעודות י״ב פנים. ואם תשאל שהלא אינן אלא שש מדאורייתא משום לחם משגה. אלא הרי אין ביכולת להזכיר ן בלי ן חברו. [״ן רמז על שש מלמעלה לממה ושש מלממה למעלה. כנגר שש מדרגות של כסא העליון ושש מדרגות של כסא התחתון. שש בנסתר ושש בנגלה [סט] הנסתרות לה׳ אלהינו והנגלות לנו ולבנינו עד עולם.. זה הוא תקון הראשון של שלחן המלך. שהם עושרת דברים שצריך האדם להנהיג בשלחן של שבת:

ראיטון. להכין השלחן כמי שאוכל לפני המלך [3] שבוי. נמילת ידים עד השלחן אשר לפני ה׳: שני. נמילת ידים עד השיעור שתקנו החכמים. שהם ה׳ קשרי האצבעות שיש בהן י״ד פרקים וכמו כנגדם כ״ח אותיות של שם הוי״ה [63] שהן כ״ח אותיות כנגדם כ״ח אותיות של שם הוי״ה [65] שהן כ״ח אותיות נא כ״ח ה׳ ועשר אצבעות מרמזות לעשרה מאמרות של מעשה בראשית. ולפיכך דרשו חכמי המשנה מי שמולול בנמילת ידים נעקר מן העולם. מפני מה. לפי שיש בהן סוד העשרה מאמרות וכ״ח אותיות שבהן נברא העולם:

שלישי. כום של ברכה. שתקנו בו עשרה דברים. הרחה. שמיפה. עמור. עמוף. חי. מלא. מקבלו בשתי ידיו ונותנו בימנית. נותן עיניו בו. מגביהו מן הקרקע מפח. ומשגרו במתנה לאנשי ביתו: ועל דרך הסור שכתוב ג) כי כום ביד ה׳. כו״ם מספרו אלהי״ם [נכ] ומשם הגשמה שנקראת על שמו כום. וש״כ ז) כום ישועות אשא. איזו ישועות, ה׳ אצבעות שהן כנגר ה׳ ספירות. שהכום שהוא אלהים חיים מתפשמ בהן על חמשים שערים, ה' פעמים עשר באות יו"ד [נג] והיינו עשרה דברים שתקנו החכמים בכום שמרמז על אלהים חיים. שבזה השם חמש אותיות במספר ה [זז] ותקנו בכום שצריך הרחה ושמיפה. הרחה מבחוץ ושמיפה מבפנים. וסוד הדבר שיהיה תוכו כברו. מי שזכה לנשמה מהכום ההוא צריכה הנשמה להיות מהורה בפנים ומכחוץ. סוד הדבר ה) ומהרו וקדשו. מהרה מבפנים וקרושה מבחוץ. וכמו שהכום אין מהרתו וקרושתו מבפגים ומבחוץ בלי

מראה כוקומות א) פנחם רמס. כ) יחוקאל מיא ג) חלים עיה ד) בס קייח ה) ויקרא עיו

זין הזהר

[פט] שית דרגין דכרסיא עלאה היינו של תכינה הן כהסתר. ודכרסיא תתאה היינו של סלכות כנגלה: [3] כאוכל כשלהן המלך. לפיכך צריך להמצא עליו י"ב תלות כרסיון שלהן הסלך בלחם הפנים כחשבון ו"ה: [64] כ"ח האותיות הן מילוי שם הוי"ה עם מילוי דסילוי כזה. יו"ד וא"ו דל"ת. ה"א אל"ף. וא"ו אל"ף וא"ו. ה"א אל"ף: [55] דעת הזהר לעיל שהכו"ם מספרו אלחי"ם מרמו על מלכות. נכאן דעת הר"ם שמרמו על הבינה. וחשם אלהים לפעסים סורה על הבינה כירוע ונקרא אלחים חיים: [64] ה' הראשונה של השם הוי נראן דעת הר"ם שמרמו על הבינה. וחשם אלהים לפעסים סורה על הבינה כירוע ונקרא אלחים חיים: 251 ה' הראשונה של השם הוי

[30] הבינה נקראת שבינה העליונה: [31] לפי"ו נדרש הצירוף ח"י ב"ת. ח"י יסוד. ב"ת מלכות. אבל רמו הזה יתכן יותר לפי חשיפת שחבום מרמו על מלכות: (1) יין בגי' ע'. ועם ב' גוגים הוא ע'ב. וכן וכור ושמור עם ע' תיבין דקידוש חוא עיב. וכל זה לכוון המשבת ההט"ר שג"ב בגי' ע"ב: (10 קמדות מובות. כי לא הטדרש עיקר וכו': 10) מבאן משמע שחבום מרבו על מכבות: (1) וחבובה לחמשיך הביים לחכום שמרמו על מלכות: (קאן מכאו משמע שחכום מרמו על הבינה: (קנ) שורש אשה במלכות שנקראה נפש:

ייו הזרור

עקב

מראה מקרמות או יבעיי וי כן משלי כיד גן בש ני דן דכרים ליג הן שש ויא ון יבעיי כיח

המיבהס

תרשת ההרך דשת: רביעאה. למסוי על פתוריה דברי תורה. דלה יתקיים ביה כנוונת דעמי החרך. דחתמר עלייהו ו) כי כל שלחנות מלחו קיא לואה בלי מקום. אבל בסתרי תורה אוקמוה הרולה להעשיר ילשין. יתן שלחן לפין. הרי שלחן לשמאלא דאיהו דין בעי להשרא ביה ימינה, דהיהי הורייתה דהמיהיבת מחסד החיהו רחמי ימין ה':

שחין תוכו כברו אל יכנס לבית המדרש. בנין דלחו איסו מספרה דהילנה דהיי הלה מעז הדעת כוב ורע: עכור. הוקמוס בתלמידים, ואלח רוא ה . 512 *ח*יהי מעמרו מעטרו בתלמידים באת י דאיהי עטרה על ה: עטוף. לריך לאעששא רישיה. בנין השכינתא על רושיה. דהכי אוקמוה מארי מתניתין אסיר לתלמיד חכש למיהך די אמות בנילוי הרחש, משום ה) מלה כל החרך כבודו. כל שכן בברכה ובחדכרת שמה קדישה .. חי מוקמוה... מי מן החבית. וארם רוא שכינתא עלאה איסי תמינאה דסשיראן מפתא לעילא [זה] ובג׳ד אתקריאת ה. ואחמר בה כ) בחכמה יבנה בית . והייני חבי"ת ח׳ בי"ת . ובנין דאיהי חיים . דכתיב ג) עד חיים היא למחויקים בה . יין מתמן איהו חי. ודא איהו יינא דאורייהא. מאן דאשתדל כם חקרי חי, ומו לדי"ק ח"י חיהו ח"י מן החבי"ת [לי] בווכין חיור וסומק ויידן ע׳ יין אית מכיה תרין עיב [נז] ולקבל מרין נווכין דיין איהו הכפין סה רכליו הה זכור ושמיר הבכת וע׳ תיכין הקידים. עיב: מלה. ההיד ד) ומלה ברכת ה׳. וחוף דהיהו מלא מיינא דאורייתא בר כם הכי לריך למהוי שלים [לח] כדיה אים תם. ותרגומו גבר בנים. וכמו ויכא יעקב שלם. דלריך למהוי נשמתה שלימתה ילה יהה בה פנם. דכל אשר בו מום לא יקרב. איף הכי [כום לריך למהיי מלא מייכא ושלם בלא פנסן .. מקבלו בשמי ידיו וניתנו בימין, כגונה דהורייתה דהוה בתרין לוחין. סי דברן בלוחא חדא לקבל ס' אלבעאן דיד ימינא. בליחא מנינא לקבל ה' אלבען דיד שמו 101 . ກັງກາວ ואמיהיבו בימיכא דהייכו ביד ימין. ובגין דא בני ליחות אבנים הוריך בידו , ולא בידיו . והאי איהו דאשהיד קרא מימיכו אם דת למו: וכותן עיכיו בו. בגין דהאי כים איהו להבל ארעא דישראל [נט] דאתמר בה ה) תמיד עינו ה׳ בס. ועיינין דלעילא אינין שבעין סנסדריו. אלהיך ואהרן עלייהו תרין עיינין עלאין, חד עיו ומבס ימין והד עין שמאלה. וחיכון עיב כמכין ביידן. והחי חיסו מן ההרהע לניתן בכום עינו [ק]: ומנכיסו 517 52 מפח. בנין דחת 🏹 חיסי כוים. בעי לסלקה n.65 2003 17 דאיהי פפח וביה התפתחת הלבען [קה]: ומשגרו כמתנס . כניו להנשי ביתו רחתמר בס ראיהי נפש [הכ] דתתכרך רכיתסו ונפשמו יבשה אין כל. ואתברכת ואתעבידת פרין. הסיד

הנקראת ימין ה':

בו כרמיון של עמי הארץ. שנאמר עליהם ו) בי כל שלחנות מלאו קיא צואה בלי מקום. אבל בסתרי תורה ביארו הרוצה להעשיר יצפין. יהן שלחנו לצפון, הרי השלחן לשמאל שהוא בהינת רין גצרך לקשר בו הימין, שהיא התורה שניתנה מחסר שהוא רהמים

תרשא האר"ץ רשא: רביעי. להיות על שלהנו רברי תורה. שלא יתקיים

ומבחוץ בלי תורה. ובשביל זה אמר רבן נמליאל מי שאין תוכו כברו אל יכנס לבית המדרש. לפי שאין זה מצר עץ החיים אלא מעץ הרעת מוב ורע: עמור. ררשו בזה שמעטרו בהלמידים. ועל דרך סור 🗂 היא הכוס. מעמרו בתלמידים באות י שהיא עמרה על ה: עמוף. שצריך לעמוף ראשו. לפי שהשבינה על ראשו. שכך דרשו חכמי המשנה אסור להלמיד חכם ללכת ד' אמות בגיקוי הראש. משום 6) מלא כל הארץ כבורו. כל שכן כברכה ובהזכרת שם הקרוש.. חי. דרשו בזה דהיינו חי מן החבית. ועל דרך סור שכינה העליונה היא ספירה השמינית מלממה למעלה [זה] ולפיכך נקראת ה. ונאמר בה כ) בחכמה יבנה בית. וזהו חבי"ת ח' בי"ת. ולפי שהיא חיים. ככתוב ג) עץ חיים היא למחזיקים בה, יין הבא משם הוא חי. וזהו יינה של תורה. מי שעוסק בה נקרא חי, ועור צרי"ק ח"י היינו ח"י מן החבי"ת [ט] יין יש ממנו שני גונים לכן וארום. וייין מספרו ע׳ כנגר ע' פנים הרי ע״ב [לו] וכנגר ב׳ גונים של היין הוא זכור ושמור של שבת וע׳ תיכות הקידוש. ויבל״ו מספרו עיב: מלא. זש"כ ד) ומלא ברכת ה׳. ואף אם הארם מלא מיינה של תורה כמו כן הוא צריך להיות שלם [נה] כמש"כ איש הם. ותרגומו גבר שלים. ובמו ויבא יעקב שלם. שצריך להיות נשמה שלמה ולא יהיה בה פנם. כי כל אשר בו מום לא יקרב. כמו כן [הכום צריך להיות מלא' יין ושלם בלי פנם].. מקבלו בשתי ידיו וניתנו בימין. כדמיון התורה שניתנה בשני לוחות. ה' רירות בלוח אחד כנגד ה' אצבעות של יד ימנית. וה' רברות בלוח השני כנגר ה' אצבעות של יד שמאלית. ונתנו בימין היינו ביר הימנית. ובשביל זה שני לוחות אבנים הוריד בירו. ולא ביריו, ועל זה מעיד הכתוב מימינו אש דת למו: ונותן עיניו בו, לפי שזה הכום הוא כנגר ארץ ישראל [נס] שנאמר בה ה) תמיר עיני ה׳ אלהיך בה. והעינים שלמעלה הם שבעים הסנהררין. ומשה ואהרן עליהם הם שתי עינים העליונים. אחת עין ימנית ואחת עין שמאלית. והן ע״ב כמספר ביי״ן וזה הוא הסור של גותן בכום עינו [ק]: ומגביהו מן הקרקע מפח. לפי שאות דן הוא הכו״ם. נצרך להעלותה לקשרה באות י שהיא מפח. ובכחו התפתח ותתפשט 🏹 בחמש האצבעות [הה]: ומשגרו לאנשי ביתו במתנה. בשביל שתתברך אשתו שהיא בבחינת נפש [קנ] שנאמר בה ונפשנו יבשה אין כל. ותתברך ותעשה פירות. כמש"כ

לשון הזהר

בלה מיה, הוף סכי נשמתה להו מהרתם וקדושתה מלגו

ומלבר בלה הירייתה. ובגין דה המר רבן נמליהל מי

לשון קודש

כלי בים. אף כך הנשמה אין מהרתה וקרושתה מכפגים

111 111 וקנו כיון שבום שישו על הבינה : וקזן ה"י בקצלת השגע שנקיא עבן הטוב בן יו"ד דבשה. וששטעת לוא"ו תפארת : וקזן כי יש ב׳ דעית

000 מראה בקיטות אי זרחים ני גו גיש למי. גו דכרים איז זי יוחיל איל אי היי היי או איז מיא

תתחה היהי רבישית ועבירית, רביעית

השלחן אשר לפני ה׳:

פתח

עשירי. בעשרה אימר גברך לאלהינו. כי שבינה העשירי. רביעית התחונה היא רביעית ועשירית. רביעית כהשם הוי״ה. ועשירית לעשר הספירות שהן יו״ר ה״א וא״ו ה״א. וכמה צריך האדם לשמור עצמו שלא ישליך דברים האלה כמקום שאין נצרך [קו] כמו מי שמשליך פתותי לחם. כל שכן מי שמשליך להם של תורה החוצה משלחנו. שהשלהן הוא כנגר השכינה שנאמר כה ה) זה

למטה. ולפיכך פחות משלשה אין צריך כום. לשלשה צריך כום [הנ] וזה רמו על קדושה לך ישלשו. ולא עוד אלא שהתורה לא ניתנה פחות משלשה. כהנים לוים וישראלים, תורה נביאים וכתובים, בחרש השלישי, ביום השלישי זו בינה, יהו [הר] ובשבילה אמרו שלש משמרות הלילה. מלכות דן היא רביעית. עליה אמרו ארבעה משמרות הוי הלילה. שי״ן של ג׳ ענפים בנגר ג׳ משמרות. ושי"ן של ד׳ ענפים כנגד ארבעה משמרות [קה]: תשיעי. כום של ברכה רביעית הלוג. ושיעור שלו בנגד 🗖 אות הרביעית של השם הוי״ה:

אותם אליו ----שמיני. לשלשה צריך כום. מפני מה. כיון שבינה היא ספירה השלישית מהעשר ספירות מלמעלה

שביעי. מים אחרונים. ודרשו שמים ראשונים מצוה ואחרונים חוכה ואמצעים רשות. כמים הראשונים צריך להעלות האצבעות. כדי שלא יחורו המשקין ויטמאו את הידים. ויש חכמים שאמרו כי מים האחרונים הוא מפני מלח מדומית שלא תממא את העינים. אם כן הוציאו זה מחובה וסתרו דברי החכמים שאמרו שהם חוכה. ואין דרך ארץ לסתור דברי אותן הקבטים שנאמר עליהם נ) על פי התורה אשר יורוך. ולא עוד אלא שאמרו בנמילת ידים נ׳ קרושות. זש"ב ז) והתקדשתם והייתם קרושים כי קרוש אני ה׳. והתקדשהם. אלו מים הראשונים. והייתם קרושים. אלו מים האחרונים. כי קרוש. זה שמן בושם או מים אמצעים בין [תבשיל] גבינה לבשר. אני ה׳. זו ברבה. זבאי העם שרבונם משוה

הלעמה. אלא צריך לאכול בדרך מחינה. כמו כן מי שמוציא ריבורי תפלה או תורה מפיו צריך להוציאם בהטחנה שלמים. ולא בהלעמה חסרים. ולא עוד אלא שבמאכל יש סכנה. פן יקדים קנה לושט:

כ) שלחן המלך. אלא יהיה גרגרן ובלען על שלחן המלך. בדמיון של עשו שאמר הלעימני נא. דרך

חמישי. דרשו חבמי המשנה שצריך להאריך על דישי. דרשו חבמי המשנה שצריך להאריך איז שהצרקה תאריך ימיו שלא יתקצרו. כדמיון התורה שהיא מארכת ימים בשני עולמות. בעולם הזה ובעולם הבא להנשמה. אף כך צרקה היא אריכת ימים להגוף בשני העולמות. זש"כ ה) כי הוא חייך ואורך ימיך. כי הוא חייך בעולם הזה. ואורך ימיך בעולם הכא. אריכת ימים בעוה"ב להגוף היינו לתחיית המתים. שלאחר שיקום לא ימות. וכמו שבעיה"ב יהיה בקיום. כן בעוה"ו יהיה בקיום:

לשון קורש

המישאה. אוקמוה מאכו מתניתין דלריך להאריך על פתוריה בגין עניים. ורוח דמלה בגין דלדקה יאריך יומוי דלא יתקלרון. כגוונא דאורייתא איהי בעולם הזה וחירך ימיך בעולם הבא

הלעפה . 636 6765 מחינה. אוף הכי מאן דאפיק מלין דללותין או דאורייתה מסומיי בעי לאפקה לון בהשחנם שלמים. ולא בהלעשה חסרים. ולא עוד אלא בגין סכנס. דשמה יקדים קנה לושמ : שביעאה. מים מחרונים. ומוקמום מים רמשונים מנוס ואחרונים הובה ואמנעיים רשות. מים ראשונים צריך לסלקה הלבען. בגין דלה יהדרין משקין ויטמאו את הידים ואית מרכנן דאמרי מים אתרונים משום מלח סרומית שלא תכמא את העינים או הכי אפקין לין מחובה וסתרי מלין הלין דחמרו עלייהו חיבה ולחו חרח ארעה לסתרה מלין החמרין דחתקרי עלייהו ג) על פי התורה חשר יורוך. ולח עיד אלח דחמרי עלייהו ג' קדושות. ההיד ד) והמקדשתם והייתש הדושים כי הדוש מני ה׳. והתקדשתם. אלו מים רחשונים. וסייתם קדושים, חלו מים אחרונים. כי קדום. זה שמן מרב והמלעיים בין ומכשילן 62:32 לבשר . אני ה׳ . זו ברכה . וכאין עמא דמאריהון ישוי לון לנביה -- : לשלשם לריך כום. אחאי. תמינאה 75100 איהי מליחתה מעשר שפירן מעילא לתתה. ובנין דה פהות משלשה לה לריך כום. לשלשה

לריך כום [הנ] וקה רמיו קרושה לך ישלשו. ולה עוד אלה דלורייםל לה נהתה פחות מני, כהנים לוים

וישראלים. תורה נביאים וכתובים. בירה תליתאי. ביום

מליתאי דה בינה ידהר [הר] ובנינה התמני שלם משמרות דרי הלילה. מלכות דו רציעית. עלה אתמר ארבעה

משמרות הוי הלילה. ביין התלת ענפין לקבל תלת

משמרות. ושיץ דארבע ענפין לקבל ארבע משמרות [ה]:

תשיעאה. כום של ברכה רביעית הלוג ושיעורה דיליה

עשיראה בעשרה אומר נברך לאלהינו. דשכינתא

בשם הוייה. יעבירים לעשר ספירין החינין וייד הייה

וחזי היא. וכמה לריך בר כם לכשרה נרמיה זלה לזרוק

מליון הליון בהתר ללה הכשריך [תו] כמי מאו דורים

נהמיה. בל בכן מהן דיריק נהמה דחיריימה לבל מפתרים דמיהו בכינתה דהתמר בה ה) זה

קבלהן חבר לפני היו:

הנסרא בענין וח: ,קין לשמים לאנשים קלי הדעת וידנים:

לקבל ה רביעאה דשם הוי״ה:

אריכת יומין בתרין עלמין. בעלמה דין ובעלמה דחתי לכשמתם . איף הכי לדקה איהי אר כת יומיון לגופא בתרין טלמין הה"ד א) כי הוא חייך ואירך ימיך כי היא מייד בעלמה דחתי לגופה לתחיית המתים, דלבתר דייקום לה ימות. וכנוונה דעלמה דחתי יהה קיים. הכי עלמה דין יהה קיים : כ) שתיתאה. שלא יהא נרגרן ובלען על פתוריה דמלכא. כגוונה דעשו דחמר הלעימני נה הרה

71 17

לשון הזחר

ה) פתח ההוא ינוקא ואמר. אלין עשרה דברים (ה לריך אדם למעבד בסעודתא. חד נטילת לשבת : שתי ככרות לתקנא ו תכיכה : 0'7' תליתאה למיכל תלח סעידתין. ולאוספא מחול על הקודש: רביעאה לאנהרא פתורא בשרגי. כמה דאוקמוה שלחן בלפון ומטרה בדרום. ולריך הסבה כמה דחוקמוה הסבו חחד מברך לכלם. ובשבת בכל מלוי לריך לאתוספא מחול על הקולם. בין במחכליו ומשתיו. בין בלבושוי. בין בהשבתיה. כריס שפירא בכמה לתקנא ליה מסבה רלריד וכסתות מרקמן מכל דאית בביתים. כמאן דתקין חופה לכלה. דשבת איהי מלכתא ואיהי כלה. ובנין דא היי לכלה. השבת איהי מלכתא ואיהי כלה. ובנין דא היי כפקי מארי מתכיתין ערב שבת לאקדמותי לארחא. והוו אמרי באי כלה באי כלה. ולריכין לאתערא שירה וחדוה בפתורה לגבה. ולא עוד אלא דאית רוא אתרא. כנוכא דלריך לקבלא גבירתא דביתא בכמס נהוריו בשבת ובכמה ענוגין ולבושין שפירין וביתא דשרגין בכמה מאני דתקונא בהסבה יפה לכל תד וחד. מתקנא הדוה ותק כה גרמין דהשתארת שפחה בישא ובהאי בהשוכא ברעבון בבכים בהספד. בלבושין אוכמין כארמלתא. דאי מלאה זו חרבה זו. ילר הטוב מטרוניתא הדישא מלכות הקודם דנחתה בשבת כלילה מעשר . ספירן מעשרה בשבע שמהן שחיכן נמחקין. בכמה מרכבית דמיוון ובכמה חיילין ומשריין. ומלכה נפיק לקבלה בכמה משריין. והשתתרת ילר הרע שפחה בישה בחשוכה. כארמלתא בלא בעלא ובלא מרכבות. ואלין דאתמר עלייהו כ) לקפר למלכת השמים והסך לה נסכים. היא פולחנא לילי וערבי דשפחה בישה דשלמה בערבי שבתות רביעיות. ומאי הוו אלין עבדין. הוו נפלין לבושין אוכמין ועבדין הספלה בלילי שבתות. כדי נהורין וחשכהן לאשתתפא בהדה כמה דאיהי שריא. כי גם זה לעומת זה עשה האלהים [קי] בתר דחאבו ישראל ואתחרב בי מקדשא בשכינתה הימה קדישה. היכה ישבה בדד אתמר העיר רבתי עם היתה כאלמנה . ומכבין בליל תשעה כהורין ושרנין, ועבדין הספד ויתבין כאבלים 363 לאבתתפא בדוחקא דשכינתא. בנין דאינון גרמו לה כל ההיא תבירו: המשאה כום דויכלו: שתיתאה למהוי על פתורא מלי דאורייתא: שביעאה לארכא על פתורא. בגין דעניים ייתון לפתוריה : תמינאה נסילת ידים במים אחרונים : תשיעאה 6001063 ברכת המזון: עשיראה כום דברכה. ולריך דאיהי קדישא 6173 715 ולתהכה עלייהו . 79270 ואיהי . ספירין פתורה מעשר כלולה מספרא הגבורה . ובגיכ אוקמוה רבנן שלחן בלפון:

דוד. נטילת ידים. דהכי אוקמוה רבנן דמתכיתין. ידים מזוהמות ססולות לברכה. בגין דאינון שניות לסומאה. דאיהו אב הסומאה דאיהו ראשון [כדין] (כד) אינון מסאבות [קה] וכד אינון מסורות אינון שניות לברכה. דברכה לא שריא אלא על מהרה. כהלא דאיהו

מראה מקומות ל) דף רעכ: כ) ירמי׳ מיד

זין הזהר

[קון כמו שבהקדושה יש התפעלות ממעשה האנשים כן נם בהטומאה: [קח] פי' שאו יש על הידים שם טומאה אכל ידים מזוהמות יש עליהם רק שם פסול ולא שם טומאה. אלא שגזרו על פתם ידים להיות שניות לטומאה ויפסלו את התרומה ויטמאו את תמשקין להיות תחילה, והיינו פשטא דמתניתין תניגה פ״ב נוטלין לידים לחולין, לטיכך תיבת כד היא טעות וצ״ל כדין:

עקב

6) פתח עלם ההוא ואמר. אלה עשרה דבריס צריך האדם לעשות בסעודה. אחד נטילת ידים: שני להכין שתי כברות לכל סעודה של שכת: שלישי לאכול שלש סעורות ולהוסיף מחול על הקורש. רביעי להאיר השלחן בנרות. כמו שדרשו שלחן בצפון ומגורה בדרום. וצריך הסבה כמו שדרשו הסבו אחד מברך לכלם. ובשבת בכל עניניו צריך להושיף מחול על הקודש. בין במאכליו ומשתיו. בין בבגדיו. בין בהסכה שלו. שצריך להכין לכבור שבת הסכה יפה בכמה כרים וכסתות מרוקמות מכל אשר בכיתו. כמי שמכין חופה לכדה. כי שבת היא מלכה והיא כדה. ובשביל זה היו יוצאים חכמי המשנה ערב שבת לדרך להקדים פני השבת. והיו אומרים באי כלה באי כלה. ונצרך לעורר שירה וחדוה אליה בהשלחן, ולא עור אלא שיש בזה סור אחר. כי כדמיון נכרת הבית נצרך לקבל פני שבת ככמה אורות מן נרות של שכת. ובכמה תענוגים וכנדים נאים. ובית מתוקן בכמה מיני תיקון בהסבה יפה לכל אחד ואחר. ובשמחה זו ותקון היפה גורמים שנשארת שפחה הרעה בחשכות, ברעב בבכיה בהספר. בכגדים שחורים כאלמגה. שאם מלאה זו חרכה זו. יצר הטוב מטרונה הקרושה מלכות הקודש היורדת בשבת היא כלולה מעשר ספירות. מעומרת בשבע שמות **שא**ינן נמחקים. בכמה מרכבות של חיות הקודש ובכמה חילות ומחנות. והמלך יוצא בנגרה בכמה מחנות. ונשארת יצר הרע שפחה הרעה בחשכות. באלמנה בלי בעל ובלי מרכבות. ואלה שנאמר עליהם נ) לקמר למלכת השמים והסך לה נסכים. היא עבודה לשפחה הרעה השולטת בערבי שבתות וערבי לילי רכיעיות. ומה היו אלה עושים. היו לוקחים בגדים שחורים והחשיכו המאורות ועשו הספרים בלילי שכתות. כדי השתתף עמה במצב שהיא נמצאת. כי גם זה לעומת זה עשה האלהים [הי] לאחר שהמאו ישראל ונחרב המקרש נאמר על השכינה האם הקרושה. איכה ישבה ברר העיר רבתי עם היתה כאלמנה. ומכבים כליל תשעה באב המאורות והנרות. ועושים הספד ויושבים כאבלים להשתתף בצער השכינה. לפי שהם גרמו לה בל אותה הצרה: חמישי כום של ויכלו: ששי לרבר על השלחן דברי תורה: שביעי להאריך על השלחן. כדי שעניים יבואו לשלחנו: שמיני נמילת ידים במים אחרונים: תשיעי ברכת המזון. עשירי בום של ברבה. וצריך לחזור לקיים אותן עשרה הדברים. ולתקנם בסוד הקדוש שהשכינה כלולה מעשר ספירות. והיא נקראת שלחנו של הקב"ה מצד הגבורה. ולפיכך דרשו החכמים שלחן בצפון:

ארוד. נמולת ידים. שכך דרשו חכמי המשנה. ידים מזוהמות פסולות לברכה. לפי שהן שניות למומאה. שכאשר האדם הוא אב המומאה או שהוא ראשון אז הידים הן ממאות [קח] וכשהן מהורות הן שניות לברכה. שהברכה אינה שורה אלא על מהרה. הבהן שהוא

*

דאיהו איש פהור איש חשד שריא עליה ברכתא. 567 ה) כשמו השוב על הרחש וגו׳. ובנין דה דבר אל חהרן ואל בניו לאמר כה תברכו את בני ישראל וגו׳. ואוקמוה כל כהן המצרך מתכרך. ושאינו מברך אין מתצרך. ואוקמוה מארי מתניתין כל ברכה שאין בה אוכרה ימלכות לאי שמיה ברכה. מלכו"ת אדר"י [קט] ועוד כשילת ידים לישול לון עד פרקה דגזרו עליה. י"ד פרקין לריך בכל ידה. בההיה שעתה שריה עליה י"ד ה׳ י"ד ה׳ [תרין זמנין י"ד אינון כ"ח פרקין. לקבלייהו כ"ח ה׳.] והאי נמילא ביד לריך למהוי מכח אדים. ב) דאיהו יו"ד ה״ל וא״ו ה״א [הי] כ״ה דיליה יו״ד וא״ו דל״ת. ה״א אל״ף. יה״ו אל״ף וא״ו. ה״א אל״ף. ומשרוניתה לא שריא בכ״ח דיליה בפרקין דאלבען עד דאתעבר מנייהו זוהמא דשפחה בישא פסולה אנתו דפסול. ובגין דא איקמיה מארי מתניתין ידים מזוהמות פסולות לברכה. ואינין מים לדכאה ידין דשריא תמן י"ד ה' י"ד ה' דא מים דאורייתא. והשרך דעמי הארך אינון שרך מאי מועיל לון סבילה. בול רבידיהון . 2522 בידיהון בישה 2005 לברכה ולה דלא ידעי לקב"ה . דבוליז דברכאן ידעי מאי איהי ברכה ומאי איהו זוהמא:

הביבא. למבלע על שני ככרות בשבת. דאיניו רמיזיו בתרי לוחי אורייתא דאתיהיבו בשבת זונית. דביומא תליתאה נחתו . דביה תרי זמני עוב. ובשבת אתיהיבת תרין ואע"ג דאוקמוה דשרים כוקבין לתרין טובין [קיא] בילים דחוקמוה שני זונות . כמה 52 ppp מסיני שלוחי מלוה אינן שני אנוזים. הלכה למשה כזוקין .. ובנין דא בשבת כל נשמתין ורוחין ונפשין נפקין יכחתין זוגות. ואין שסן ואין מזיק שליש ביומא לשבתא. ואפילו גיהנם לא שלים ולא אוקיד בשבת. ובג״ד לא תבערו אם בכל מושבותיכם ביום השבת. דא אם נוכראה. לארכאה ולית אלא אם דקרבנא אם דקדוםס. בבליעה דילהון דהה אתמר לעיל מאי דאוקמוה מארי מתניתין ג) בעל הבית בולע ואורה מברך. ועוד אוקמוה דלריך לדקדק בה מן המוליא. ותרין ההי"ן איניו לקבל שתי

הלחס [קיכ] ושתי ככרות השבת -: ד) תליתאה . למיכל תלת סעידתין בשבת. כמה דאוקמוה רבנן דמתניתין לאמר חד מנייהו. יהא חלקי עם גומרי שלש סעודות בשבת. דאיכון שלימו דשבע לעשר . 6171 בהון **לאשלמא** דללותא ברכאו דענג אינין. כמה דכתיב ונהר יולא מעדן להשקית את הגן. ומאן דלא מקיים לון ואית ליה רשו לקיימן אתהפך ליה לכנע לרעת. ובנין דלא ייתי להאי אמר קב״ה לוו עלי ואני פורע. וכתיב ה) אז תתענג על ה׳:

רביעאה. לאנהרא פתורא במנרתא. כמה דאיקמוה קדמאין שלחן בלפין ומנורה בדרוס. דפתירה דהב"ה הכי לריכא למהוי:

מיאה מקומות ה) תנים קליג כ) דף רענ. ג) דף רמד: ד) דף רעג. ה) יבעי׳ נית

המישהה

זיו הזהר ןקטן היינו שבכל ברכה צריך לכוון יחוד קב"ה ושכינתיה. שם הוי״ה כשילוב השם ארג״י: וקין שם הוי״ה במילוי אלפי״ן בגי׳ אר״ם: וקיאן אם אין כאן טים אפשר כונתו שב׳ הנקבות דשבת הן ב׳ הנשמות, נשמה התמידית ונשמה היתירה, לתרין מומין, היינו לשתי התורות. תורה שבכתב ותורה שבע"ם. כדאיתא בספר תד"א, אע"ם שאדם עושה מהאכה כל ששת יה"ם שבת יעשה כלו תורה: [קיכן היינו להאריך מעם בה' של המוציא כמן שתי ההי"ן ולכוון כנגד בינה ומלכות:

ד) שלישי. לאכול שלש סעורות בשבת. כמו שררשו חכמי המשנה שאמר אחד מהם. יהי חלקי עם גומרי שלש סעורות בשבת. שהן השלמה לשבע עבו הוהי שלים שמרות בשבוני שוון השכור של ברכות של התפלה להשלים עסהן לעשר, והן סור של ענג. כמו שכתוב ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן. ומי שאינו מקיים אותן ויש לו יכולת לקיימן נהפך לו מענ"ג לנג"ע צרעת. וכרי שלא יבוא לזה אמר הקב"ה לוו עלי ואני פורע. וכתוב ה) אז תתענג על ה׳:

רביעי. להאיר השלחן במנורה. כמו שדרשו הראשונים

כך צריך להיות:

10

שלחן בצפון ומנורה בדרום. כי שלחן הקב"ה

חמישי

כשני לוחות התורה שניתנו בשבת זוגות. שביום השלישי ירדו, שבו נכפל כי מוב. ובשבת ניתנו ב׳ נקבות לאותן ב' פעמים מוב [קיה] ואע"פ שביארו שהשרים ממונים על הזוגות, כמו שהזהירו מלאכול שני ביצים שני אגווים. אבל הלכה למשה מסיני ששלוחי מצוה אינן נזוקין .. ולבן בשבת כל הנשטות ורוחות ונפשות יוצאות ויורדות זוגות. ואין שמן ואין מזיק שולמ ביום השבת. ואפילו הגיהגם אינו שולט ואינו בוער בשבת. ולפיכך לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת. זו אש זרה. אלא אש הקרבנות אש של קרושה. ואין להאריך בענין בציעה שלהן שהרי נזכר לעיל מה שררשו חכמי המשנה ג) בעל הבית בוצע והאורה מברך. ועוד דרשו שצריך לדקרק בה, מן המוציא. ושתי ההיין הן כנגר שתי הלחם [קיכ] ושתי חלות של שבת --:

שני. לבצוע על שתי ככרות בשבת, שהן מרומזות

ואל בניו לאמר כה תברכו את בני ישראל וגו׳. ודרשו החכמים כל כהן המברך מתברך. ושאינו מברך אין מתברך. וחכמי המשנה דרשו כל ברכה שאין בה אוכרה ומלכות אין שמה ברכה. מלכוית ארניי [קט] ועוד נטילת ירים צריך לישול אותן ער הפרק שתקנו החכמים. י״ר פרקים הם בכל יד. באותה שעה שורה עליו ידר ה' ידר ה'... [ב׳ פעמים י״ר הם כ״ח פרקים. שכנגדן כ״ח ה׳.] וגמילת ירים הזו צריכה להיות מכח אר"ם. כ) שהוא יו"ר ה"א וא״ו ה״א [קי] כ״ח ריפֿיה יו״ר וא״ו רל״ת. ה״א אל״ף. וא"ו אל"ף וא"ו. ה"א אל"ף, והשכינה אינה שורה בכ"ח שלו בפרקי האצבעות ער שהעביר מהם הזוהם ששייך לשפחה הרעה אשת הפסול. ולפיכך ררש: חכמי המשנה ירים מזוהמות פסולות לברכה. ועיקר המים למהר הידים שישרה עליהן י"ד ה' י"ר ה' הם מים של התורה. כי עמי הארץ שרץ הם ומה תיעיל להם שבילה. והשרץ שפחה הרעה שורה על ידיהם משים הגול שביריהם. גול הברכות שנוזלים להקב״ה. שאין יודעים לברך ואין יורעים מה זאת ברכה ומה הוא הזוהם:

לשון קורש

שהוא איש מהור איש חסר שורה עליו ברכה, זש"כ

(ה) כשמן המוב על הראש וגו׳. ולפיכך רבר אל אהרן

73 77

עקב

חמישאה. כוס דויכלי. כוים בחשבון אלאיים. ויכליו בחשבון ע"ב [קינ] דכליל לון כלה קדישה. וההו כוס דמלה יינה דהורייתה

לריך לאסהדא על עובדא דבראשית: יצורניתאה, למהוי על פתורא מלי דאורייתא, דסכי אוקמוה מהרי מתנימין שלשה שאכלו על שלחן אחד

ולה המרו עליו דברי תורה וכו' ורוח דמלה בגין ההח הוהמוה שלהן בלפין, וחורייתה החיהיבת מימינה. לחברה ימינה דחיהו רחמי בשמהלה דחיהו דינה, דחורייתה חיהו הוי"ה מימינה, ופתורה הדנ"י משמחלה, ולריך לחברה לון, דבנין מימינה, ופתורה הדנ"י משמחלה, ולריך לחברה לון, דבנין מימינה, ופתורה מדנ"י משמחלה, ולריך לחברה לון, דבנין דסתורה משמחלה חוקמיה רבכן דמתכימין קשין מוונותיו של הדם כקריעת י"ם, ובג"כ לריך תלמיד חכש לומנה עמיה למהן דישתרל בפתנמי הורייתה:

(6) שביעאה. להרכאה על פתורה בנין עניים. ובנדר כל המחריך על שלחני מחריכין לו ימיו ושנותיו.

ובניכ כ) ולדקה מליל ממות. דעני השוב כמת ואיהו מחים לים. אוף סכי קב"ה מחיה ליה. ועוד בארח רוא דכלהו עניים מסשרא דאות ד אינין. דאתמר בה דלותי ולי יסושיע, ואות ד האתד לריך לארכאה בה. ההיד נ) למען יאריך ימים על ממלכתו . ובנין דא לריך לארכאס על סתורה דהיהו ד כלילה מן ד׳ רגלין דפתורה בגין יהרא דאת ד. ולריך לארכאה על פתורא בגין עניים. ובגינה אוקמוס רכמ דבקם קב"ה מזה יפה לישראל ולא אשכת כתרה דדלות. ואקשו שלה מהא קדמאי מושבן מיכי מיתית דאיכון כתושבו ראוקמוה ו מולאו"ר [קיד] ותסרון כים קשה מכילן. ואיך אמרין אינון דלה השכח לישראל מדה יפה כעניותה. אלה בגין דכל פמא ולישלא ד) וסיה כי ירעב וסתקלף וקלל במלכו ובאלהיו ופנה למעלה. אבל ישראל אינון קיימא דקב"ה בהאי מדה ולה הכחישין בים. ובג"ר במדה דה יתפרקין . הס"ד ה) והת עם עני תוביע. ועני ליכנא דענוי. דאפילו אית ליה לבר כם טותרם ואיהו במרעין ובמכתשין עני אתקרי. או אי דחקין לים בגיניה ולערין לים כל יימא ... כל שכן מאן דאיסו רש מניה ואיהו אויל מאתר לאתר . ועיד אים עני דהסתלק מניה דעתיה. כגון איוב דאתמר ביה ו) אייב לא בדעת ידבר. והאי לים ליה חובין במלה דיימה [יוטון איף הכי איהי ד דאיהי שכינתה כד אסתלק מנס אח דאיהו עמודא דאמלעיתה דאקרי דעית [קטו] ותי אח איהו תורה כליל תריינ סקודין. ההיד ו) זה במי לעולם וזה זכרי ונוי, ותוקמוה שמיי עם ייה שסיה. וכריי עם ויה רמית. ובגין דא אוקמום אין עני אלא מן התורה ומן החלות. דשאר עני לאו איהו אלא ענוי. ואת ד דאיהי אדנדי אוף הכי עני בלי הויזה:

תמינאה, מים אחרונים דמקיטו לון בנין מלח סדומים המסוא את העינים. ואמאי אקרון סובה. אלא בארת רוא סש המים שרים על ידין מווהמין דעבדי פהו ברכה. וכשא דמברכי עלים בלא שהרם אקריי שמא. ומה כום דשותין בו שמא לברכם עד דמשהרי ליה בהדמה מלגאי ומלבר. בל שקן ידוי דבר

דארם. מראה מסומות א זף העני גם מבני אי גן דברים אינ דו יבצא אי שובאלג כי כיב א אינ כיד ש במית בי

זין הזרה.

ועוג) הוינו לכוון שוושפע חסרים בסלבות והשכינה הקרושה שנקראת כלה, כי אלהים הוינו סלבות, והס"ד כני ע"ב : וקילן כך נדרים על הססוק ולבות תוצאות התהלים ס"ח : (קטו) פיי שסטית הברים כלפי מעלה : (קטו) רעת הוא המחברי הכל בפנימיות בפור חוס השררה, כראיתא סלנו איהו שט מ"ת דאיתו אורה אצילות וכו':

המישי. כום הקירוש של ויבלי, כו"ם מספרו אלהי"ם. ויכלין מספרו ע"ב (קיג) שהכלה הקרושה כוללת אותן, וזה הבום שהוא מלא עם יין של, הורה

ברלכת אותן, חה ועום שהוא שאי עם קו, של קוויי צריך להעיר על מעשה בראשית: ללולולי להוות על השלחו בברי היהה שם רישו

שששי. להיות על השלחן הברי תירה, שפר השו חכמי המשנה שלשה שאכלו על שליהן אחור

ולא אמרו עליו דברי תורה וכו׳. וסוד הדבר על פי שביארו שלחן בצפון, והתורה ניתנה מימין, להבר הימין שהוא רהמים בשמאל שהוא דין, שהתורה היא הוי״ה מימין, והשלחן אדנ״י משמא?, ונצרך להבר אותן, שלפי שהשלחן משמאל דרשו הכמי המשנה שקשין מזונותיו של אדם כקריצה ים מוף, ולפיכך צריך הלמיד חכם להומין אצלו למי שיעמוק עמו בדברי תורה:

האריך על השלחן בשביל עניים. ולפיכך כל
 המאריך על שלחנו מאריכין לו ימיו ושנותיו.

ולפיכך כ) וצרקה תציל ממות. שהעני חשוב כמת והוא מחיה אותו. אף כך הקכ"ה מחיה אותו. ועוד על דרך סוד שכל העניים מצד אות ד הם. שנאמר בה דלותי ולי יהושיע. ואות ד של אחד צריך להאריך בה. כמשיכ ג) למען יאריך יסים על ממלכתו. ולפיכך צריך להאריך על השלחן שהוא ד כלול מן ד' רגלי השלחן בשביל כבוד האות ד. וצריך להאריך על השלחן בשביל עניים. ובעבור זה דרשו החכסים שבקש הקב"ה מדה יפה לישראל ולא מצא כמו מדה של דלות. והקשו ע"ו ממה שררשו הראשונים שיש כספר טיני סיתות כמספר תוצאוית [קין] והסרון כים קשה מכולן. ואיך אמרו הם שלא מצא לישראל מרה יפה כעניות. אלא לפי שכל עם ולשון ד) והיה כי ירעב והתקצף וקלל בסלכו ובאלהיו ופנה למעלה. אבל ישראל הם דבוקים בהקביה במדת העגיות ואין מכהישים בו. ולפיבך במדה זו ינאלו. זשיכ ה) ואת קם עני תושיע, ועני הוא לשון ענוי. שאפילו יש לו לארם עושר והוא במכאוכים ובצרות נקרא עני. וכן אם רוחקים אותו בשכיל העושר ומצערים לו כל היטים. כל שכן מי שהוא רש באמת והוא הולך ממקום למקום. ועוד יש עני שנסתלקה ממנו דעתו. כגון איוב שנאמר בו ו) איוב לא בדעת ידבר. ווה אין לחייבו בשביל דיבוריו שמתרעם [קסו] אף כך אות ד היינו השכינה כאשר נסתלק במנה הא שהוא עמוד האמצעי שנקרא רעית [קמו] ועור אח היא התורה שכלולה מן תרי"ג מצות. וש"כ ז) זה שמי לעולם וזה זכרי וגו׳, וביארו שמיי עם ייה הוא שסיה. זכרי עם ויה הוא רמיח, ולפיכך דרשו אין עני אלא מן התורה ומן המצות. כי שאר עני אינו אלא ענוי. ואות ד שהיא אדנ"י גם כן נקראה עני כשהיא כלי הוי"ה:

שכוני. מים אחרונים שגתקנו בשביל מלח סרומית המסמא את העינים. ולמה נקראים הובה. אלא על דרך סוד סם המות שורה על ידים מייהמית שעושים בהן ברבה. והכום שמברכים עליו בלי נהרה נקרא ממא. ומה כים ששותים בו הוא ממא לברכה עד שממהרים אותו בהדהה מבפנים ומבחוץ, כל שכן ידי

לשון הזהר

דצר נש. ובנין זא מים אחרינים חובה. ורוא דמלה א) והתקדשתם והייתם קדושים כי קדום אני ה׳ והתקדשתם אלו מים ראשונים. והייתם קדושים. אלו מים אחרינים. כי קדוש. זם שמן ערב [ומים אחלעיים, ג׳ קדושת] לקבל קק"ק ה׳ לבאות. ובנין זא והתקדשתם וגו׳ לאשתמודעא זאתון בנין לקביה. הה״ד בנים אתם לה׳ אלהיכם:

תשיעאה. כום דברכה. ואוקמום מארי מתניתין עשרה דברים נאמרו בכום דברכה. ואין אינון. דברים נאמרו בכום דברכה. ואלין אינון. עשור. עתוף. הדחם. ששישה. הי מלא. מקבלו בשתי דיון וניתנו במין. מסלקי מן הקרקע שפח. נותן שיניו דיו משנרו במתנה לאנשי ביתו ועכשוו אין לנו אלא ארבעה שהן. הדחה. ששעבה תו מלא. יש אומרים חי ארבעה שהן. הדחה. ששעבה תו מלא. יש אומרים חי הדא מתמו -:

לריך כום. ורוח דמלם בגין דחיסי חסבת כלולותידך. דחיכון הבהן בכיל מכיל כיל [קיו] ולית להכאס יתיר:

ברכת המזון מן התורה מניין. שנחמר וחבלת וערכת א ברכת הון. את הי אלהיך. זו ברכת המוון. על הארץ. זו ברכת הארץ. השובם, זו בוכה ירושלים. וכן היא אומר ג) ההר השוב הוה והלבנון. און לי אלא וכן היא אומר ג) ההר השוב הוה והלבנון. און לי אלא להחריו. לפניו מניין. שנאמר אשר כתן לך. משעם שנתן להחריו. לפניו מניין. שנאמר אשר כתן לך. משעם שנתן להחריו. לפניו מניין בשעה שירד להם המן. יהושע תיקן להם לישראל ברכה הון בשעה שירד להם המן. יהושע תיקן להם ברכת הארך בשעה שירד להם המן ימו לברכת להם ברכת הארך בשעה הלאר בתבע המן רמו לברכת מקנו בונה ירושלים. עוד מלא בפרשת המן רמו לברכת המוון במן עלמו. שנאמר ובבקר משבעו לחם וידעתם כי אני הי אלהיכם. עד רמו

דו המוליכה במדבר הנדול והנורא ונו׳ איר יוסי קביה פלמה - fra -72 : פלינ מרצת ישובה היהו להשר חד וחרבה היהו להשר אחרה.. ולה השתכה הרבה תקישה בכל שלמה בר כבוה מדברה דפברו ישראל היליה ותוקפיה ארבעים שנה 6"72 סמוליכך במדבר הנדול והכורה. בההוה מדברה שלשה סשרה ובעל כרחים אזלו ישראל עליה ותברי חיליה : 6706 שכין ... ואי ישראל תרבעיו וכחין 🗧 כחיכון. ישתכהו מרכעין שנין פוה מתעברה ההוה סערה ההרה מעלמה. ומדקא ארגיוו ליה לקביה כל איניו ומנין אתתקף ההיא סערא אחרא. ונכלו כלהו תמן תחות רשותיה. ואי חימי המ משם דסליק על כל בני עלמה היך מית תמן. להו . יכס משס מסימכה 607 לח הוה ברשותיה כסר 636 העצרים. מסו העצרים פלונתה [קיח] דאתפלנו עלים שלישין עלאין. ולא אתמשר בידה דממנא ושלישה התרה. והשתהר הכי עד דהתה משה עבדה מהימנה ושלים עליה והתקבר תמן .. והי תימה הי הכי ההוה מדכרת איהו תקפא דסטרא אחרת היך פקיד קבים על בכיח

כראה בקופות או ויקרא ייא בו דף לעד. גו דברים ג' דו תרומס קנו.

זיר הזויגרי

וקיזן וכיזן שהם שלשה שאבלו יש להם כה יותר לעורד השפעה השפע כן חסד נבורה תפארת שורש האבות אי"י לחכום שמרמו על המלכות והשכינה הקרושת: כוינת ד" הברכית של ברכת המזון על פי פור פונא לקמן בפרשת ראה על הפכוק ואכלתם שם לפני ה' אלהיבם: וזיתו על דרך הבתוב מתעכר על ריב:

האדם. ולפיכך מים אדרונים חובה. וסוד הדבר ר) והתקדשתם והייתם קדושים כי קדוש אני ה׳, והתקדשתם. אלי מים הראשונים. והייתם קדושים. אלו מים האחרונים. כי קדוש. זה שמן בושם [ומים האמצעים. ג׳ קדושות] כנגד קק"ק ה׳ צבאית. ולפיכך והתקדשתם ונו׳ למען דעת שאתם בנים להקב"ה. זש"כ בנים אתם לה׳ אלהיכם:

כשון קורש

רברים של ברכה. ודרשו חכמי המשנה עשרה השנה עשרה הם. רברים נאמרו בכום של ברבה. ואלה הם.

עטור, עטיף, ההחה, שמיפה, חי, מלא, מקבלו בשתי ידיו ונותנו בימין, מנביהו מן הקרקע מפח, נותן עיניו בו, משלחו במתנה לאנשי ביתו, ועכשיו אין לנו אלא ארבעה שהן, הדחה, שמיפה, חי, מלא, יש אומרים חי מן החבית, ויש אומרים חי הכום שלם, ששבירתו צ היא מיתתו – :

 כ) עשירי. כרכת המזון. הרי דרשו החבמים בשלשה צריך בום. ומוד הדבר לפי שהיא אהבת

כלולותי"ך. הם האבות שנתברבו בבב"ל מכ"ל כ"ל [קיי] ואין להאריך יותר:

ברכת המזון מן התורה מניין. שנאמר ואבלת ואבלת ואבלת

וברכת, זו ברכת הזן, את ה' אלהיך, זו ברכת המון, על הארץ, זו ברכת הזן, את ה' אלהיך, זו ברכת המון, ובן הוא אומר ג) ההר המוב הזה והלבנון, אין לי אלא לאחריו, לפניו מניין, שנאמר אשר נתן לך, משעה שנתן לך חייב אתה לברכו, ודרשו חכמינו ז'ל משה תיקן להם לישראל ברכת הזן בשעה שירד להם המן, יהושע תיקן להם ברכת הארץ בשעה שהכנימן לארץ, דוד ושלמה להם ברכת הארץ בשעה שהכנימן לארץ, דוד ושלמה תקנן בונה ירושלים. עוד נמצא בפרשת המן רמו לברכת המזון במן עצמו. שנאמר ובבער תשבעו לחם וידעתם

כי אני ה׳ אלהיכם. ע׳כ ר׳ם: ז) המוליכה כמדכר הגרול והנורא ונו׳. א׳ר יוסי כאשר ברא הקב״ה את העולם חלק את

הארץ. הישוב הוא לצד אחר והמרבר הוא לצד אחר ... ולא נמצא מדבר תקיף בכל העולם מלבה מדבר ההוא ששברו ישראל כחו וגבורתו ארבעים שנה. כמשיכ המוליכך במדבר הנדול והנורא. במדבר ההוא שלמ צר המומאה. ובעל כרחם הלכו ישראל עליו ושברו את כחו ארבעים שנה. ואם ישראל היו נמצאים זבאים באותן ארבעים שנה היה נתבמל אותו צד המומאה מהעולם. וביון שהרגיון לו להקב"ה כמה פעמים נתגבר צר המומאה ההוא. ונפלו כלם שם תחת רשותו. ואם תשאל הלא משה שעלה על כל בני העולם איך מת שם. אבל לא כן. שהרי משה עבד הנאמן לא מת ברשותו של שר המדבר אלא בהר העברים. מהו העברים. מחלוקת [קיח] שנהלקו עליו שרים העליונים. ולא נמסר ביד השר ופמשלה אחרת. ונשאר בך עד שבא משה עבר הנאמן ושלם עליו ונקבר שם.. ואם תשאל אם כן שאותו המדבר הוא תוקף צד המומאה. איך פקד הקב"ה על שעיר

שעיר יוהב״פ לשלחו להר אחר שנקרא עואזל. היה להם ליכל...ז להר שנמצא באותו המרבר שהלכו בו ישראל. אלא כיון שהלכו בו ישראל ארבעים שנה הרי נשבר תוקפו. ונתנבר תוקפו במקום שלא עבר שם אדם לעולם. ובהר שבמדבר הרי היה שם מדורם של ישראל ארבעים שנה. אבל הר ההוא שנשלח אליו השעיר הוא סלע האיש ליכנם שמה. ועם הוא שולם יותר לאכול מרפו. כדי שיופרש מן ישראל. ולא יהיה נמצא בהישוב לקמרג עליהם:

6) ויתן ה׳ אלי את שני לוחת האכנים כתכים באצכע אלהים. א״ר שמעון שני לוחות האלה מרם

שנכרא העולם היו ונתעלו בערב שבת. והקב"ה עשה אותם ומעשה ידיו היו. ממה נעשו. למדנו שהם מאותו מל העליון שנטשך מן הקרמון הקרוש. וכאשר יצא ונמשך לשדה התפוחים הקרושים לקח הקב"ה שני כפיסין מהם [היע] ונתנשמו ונעשו שתי אבנים יקרות. נשב בהם ונתפשטו לשני לוחות, זש"ב ג) והלחת מעשה אלהים המה והמכתב טכתב אלהים הוא. במו שכתוב כתובים באצבע אלהים. מכתב אלהים הוא. במו שכתוב כתובים באצבע אלהים. למדנו אצבע אלהים. אצבע ההיא עולה לעשרה. כמו שנאמר ג) אצבע אלהים היא [קכ] וכל אצבע ואצבע עולה לעשרה עד שנעשית יד שלימה. ככתוב וירא ישראל את היד הנדולה:

ז) ובאהרן התאנף ה' מאד להשמידו. א"ר שמעון רוא וראה מה בתוב ה) וירא אהרו ויכן

בוא וראה מה בתוב ה) וירא אהרן ויבן מזכח לפניו ויקרא אהרן ויאמר תג לה׳ מהר. חג לה׳ ולא לעגל. לצד הקדושה עשה מזכח ההוא ולצד הקרושה קרא ואמר. תו היא הרפואה שהקדים, שאלמלא עשה כך לא נתקיים העולם על קיומו, ועם כל זה לא שכך הקב״ה חמתו מאהרן, אע״פ שלא נתכוון לרעה. א״ל הקב״ה אהרן שני המכשפים משכו אותך למה שבקשו, הקב״ה אהרן שני המכשפים משכו אותך למה שבקשו, ובאהרן התאנה ה׳ מאר להשמידו, מהו להשמידו. אלו ובארוך התאנה ה׳ מאר להשמידו. מהו להשמידו. אלו בניו, כמשים : ואשמיד פריו ממעל. כי פירות האיש בניו הם, כוא וראה אהרן העמיד אותו המזכח לפניו והענל חזר לאחור. בניו שמו לצד המומאה מלפנים וצד הקרושה חזר לאחור, שני שנח נקריבו לפני ה׳, ששמוהו

ואתפלל אל ה׳ ואטר אדני אלהים אל תשחת (גו'. רבי חזקיה פתח עמוי ונחלתך וגו'. רבי חזקיה פתח

שיו׳ המעלות ממעמקים קראתיך ה׳, שיר המעלות סתם. ולא פירש מי אמרו. אלא שיר המעלות שעתידים כל בני עילם לומר. שעתיד שיר הזה להאמר לדורות עולם. ומה הוא ממעמקים קראתיך. כך למרגו כל מי שמתפלל תפלה לפני המלך הקרוש צריד לבקש בקשתו ולהתפלל מעומק הלה, גימביל שיהיה נמצא לכו שלם בהקב״ה. ויכוון לכ והמחשבה ״) ולמאי אמר דור כד. והלא כתוב

עקב

ההוא שעיר לשדרא ליה לטורא אחרא דאקרי עואול. הוה לון לשדרא ליה לההוא שורא דאולי ישראל ביה במדברא. אלא כיון דהא הזלו ביה ישראל ארבעין שנין הא אתבר מקפיה. וחקשיה אתתקף באתר דלא עבר ביה נבר תמן לעלמין. ובההוא שורא המקף באתר דלא עבר ביה מנו לרבעין שנין. אבל גביה דשעיר ההיא אתר איהו שנרא שנין למיעל המן. ותחות עמקא דההוא שנרא בר כש לא יכיל למיעל המן. ותחות ליהו שלים יתיר למיכל מרפיה בין דימעבר מעלייהו דיכאל, ולא ישתכח מקסרגא עלייהו ביין דימעבר מעלייהו דיכאל.

ה) וירתן סי אלי את שני לוחות סאבנים כתבים באלבע אלהים. איר שמעון אלין תרין לוחין עד לא אתברי עלמא הוו ואסמלהו בערב שבת. ועבד לון קב"ה ועיבדוי הוו. ממאי אתעבידו. תאנא מההוא סלא עלאה דנגיד מעתיקא קדישא. וכד נגיד ואחמשך לחקל דתשוחין קדישין נסל קב"ה תרין כשוםי מנייהו [קיט] לחקל דתשוחין קדישין נסל קב"ה תרין כשוםי מנייהו [קיט] לחבלידו ואמעבידו מרין אבנין יקירין. נשב בהו ואממשסט לתרין לוחין. הה"ד ג) והלחת מעשם אלהים המס והמכתב מרמב אלהים הוא כמה דכתיב כתובים באלבע לאהים. כמה תאמר ג) אלבע אלהים היא לאבע סליק לעשרה. כמה דאמתר ג) אלבע אלהים היא ליתמא. דכתיב וירא ישראל את היד הגדולה:

ד) ובאהרן התאכף ה׳ מאד לסשמידו. איר שמעין מא ובאהרן התא מזי מאי כמיב ה׳ וירא אהרן ויבן

מוצח לפניו ויקרא אהרן ויאמר חג לס׳ מחר. חג לה׳ ולא לעגל. לספר קדושה עבד ההוא מדבחא ולספר קדושה קרא ואמר. ודא אסוותא אקדים. דאלמלא דעבד דא לא קאים עלמא על קיומים. ועם כל דא לא שכיך קב״ה דוגזיה מאסרן. אע״ג דלא אתכוון לביש. א׳ל קב״ה להרון מריון מע״ו משכו לך למאי דבעי סייך מרין ברין מרשון משכו לך למאי דבעי חייך מרין ברי מלא לשמיד. מאי להשמידו. אלי ובאסרן התאלף ה׳ מאד להשמידו. מאי להשמידו. אלין ובליה להול ואמיד פריו ממעל. דפרי דנ״ בנוי מדי איזון מסרן שוי ליה להסא מוצח לפני וענלא מג לאחורא. בנוי שוו לספר אחרא לפניו וספר קדוש אהדר לאחורא. דכתיב ויקריבו לפני ס׳. לפני הי שוו ואמסרו בסוב דא:

ז) דארתפלל אל ס׳ ואמר אדמי אלסים אל תשחת עמד וכחלמך וגו׳. רבי חוקים פת שיר המעלות ממעמקים קראמיך ס׳. שיר סמעלות סתם. ולא פירש מאן אמרו. אלא שיר סמעלות דומינין כל בני עלמא למיניר. דומין האי שיר למימרים לדרי עלמא. ומאי הוא ממעיקים קראמיך. סכי תאנא כל מאן דמללי ומאי הוא מעטיקים קדישא בעי למבעי בטותים ולללאם מעומקא דלבא. בגין דישתכח לבים שלים בקביה. ויכוון לבא ורטותא (*) ומי אמר דוד הבי. והא כתיב

מראה מקומורו או יתרו פר: נ) שמות ליכ נ) שם ח׳ דו תשא קצנ. ה) במות ליכ ו) ממום כי ו) כשלת סג.

(*) כל זה הוא להבין עוסק הכונה כתפלת מרע"ה שהוכיר אותן כ' השמות ארני ואלהים שהכתוב תוא תוידת. המרמזים על מלכות וכינה. וענינו שהתילה ששה מתתא לעילא הן זא"ת עד הו"א. והיה מכוון להמשוך תארת שפע הרחמים כתמתר מן הא"ק ער אבינה. ומשם תתגלה ותופיע הארת שפע הרחמים למלכות. והמאמר הזה צריך ביאור גרול לכן אפרש מעט ברמיזה. עומק של כל

זין הזהר

א שתי החיכות. על ז רך הכתוב וכפוס מעץ: (קכ) וירוע שלמה באצבע עשר מכות :

עקב

כתוב בכל לבי דרשתיך. ומקרא זה זא ולמה נצרך ממעמקים, אלא כך למרנו כל אדם שמבקש בקשתו לפני המלד צריך לכוון הלב והרצון לעומק של כל העומקים. להמשיך ברכות מעומק הבאר. כדי שיהיה נשפע ברכות מן [העומק] (המעין) של הכל. ומה הוא. זה המקום ההוא שיוצא ממנו ונמצא ממנו אותו הנהר שכתום ונהר יוצא מעדן. וכתוב נהר פלגיו ישמחו עיר אלהים. ויה גקרא מעמקים. עומק של הכל. עומק של הבאר. שמעינות יוצאים משם ונמשכים לברך לכל. וזהו ההתחלה של המשכת הברכות מלמעלה לממה. וא"ר חוקיה כאשר הקרמון נסתר כל הנסתרות רוצה להשפיע ברכות להעולמות. משפיע הכל שיהיה נכלל הכל באותו עומק העליון. ומשם יוצא ונמשך הנהר. אשר נחלים ומעינות נמשכים ממנו. ושותים כלם ממנו. ומי שמתפלל תפלתו צריך לכוון הלב והמחשבה להמשיך ברכות מאותו עומק של הכל כדי שתתקבל תפלתו ותתמלא בקשתו. ה) א"ר שמעון כתוב קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באשת מהו באמת. כמו שביארנו הכתוב כ) תתן אמת ליעקב. שידע לייחד שם הקרוש בתפלתו כראוי. וזהו עבודת המלך הקרוש. ימי שיורע לייתר שם הקרוש כראוי הוא מקיים אומה היחידית בעולם. שכתוב נ) ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ. ולכך ביארנו שכל כהן שאינו יודע לייחד שם הקדוש כראוי אין עבודתו עבודה. שהרי הכל בו תולה. עבודת העליונה ועבודת התחתונה. וצריך לכוון הלב והמחשבה כדי שיתברכו העליונים והתחתונים. כתוב ד) כי תבאו לראות פני מי בקש זאת מידכם רמום חצרי. כל אדם הבא לייחד שם הקרוש ואינו מתכוון בו בלב ומחשבה ויראה. בשביל שיתברכו על ידו עליונים ותחתונים. משליכים לו תפלתו לחוץ. וכלם מכריזים עליו לרעה. והקביה קורא עליו כי תבאו לראות פני. כי תבאו ליראות היה צריך לומר. מהו לראות. אלא כל אותן הפנים של המלך נעלמים בהעומק לאחורי החשך. וכל אותן היודעים לייחר שם הקרוש כראוי מבקעים כל אותן הכתלים של החשך. ופני המלך מתגלים ומאירים לכל. וכאשר הם מתגלים ומאירים מתכרכים כלם העליונים והתחתונים. ואז ברכות נמצאות בכל העולמות ובכן כתוב לראות פני. מי בקש זאת מידכם. מה הוא ענינו. אלא מי שבא לייחר שם הקרוש העליון צריך לייחרו מצד של זא"ת. כמו שנאמר בזאת יבא אהרן אל הקרש. בשביל שיזרוגו כאחר אותן השנים צדי״ק וצר״ק בזיוג אחד. כדי שיתברכו כלם מהם. והם נקראים חצריך. כמו שכתוב ה) אשרי תבחר ותקרב ישכון חצריך, ואם הוא בא לייחר שם הקרוש. ואינו מתכוון בו ברצון הלב ביראה ואהבה. אומר הקכ"ה מי בקש זאת מידכם רמום חצרי. זא״ת וראי. שהרי לא נמצא בהם ברכות. ולא די שברכות אינן נמצאות בהם. אלא ששורה בהם הרין

ונמצא הרין בכל:

ו) זכר לעבריך ונו׳ אל תפן אל קשי העם הזה. איר חייא אל תפן, וכי מי הוא שיוכל לאמר למלך

העליון אל תפן. הלא כתוב ז) כי עיניו על דרכי איש. וכתוב ז) אם יסתר איש במסתרים ואני לא אראנו נאם ה' לשון הזתר

לבי דרשתיך ודא קרא סגי. ומאי בתיב פכל 903 ממעמהים. אלא הכי האנא כל בר נם דבעי בעותיה קמי מלכת בעי לכוונת לבה ורעותה לעומקה דכל עומהין. לאמשכא ברכאן מעומקא דבירא. בגין דינגיד ברכאן [מעומקא] (ממבועא) דכלא. ומאי סוא. דא ההוא אתר דנפיק מניה ואשתכח מניה ההוא נהר דכתיב ונהר יולא מעדן. וכתיב נהר פלגיו ישמחו עיר אלהים. ודא אקרי מעמקים. עמקא דכלא. עמקא דמבועיו . 67:37 כפקין וכגדין לברכא לכלא. ודא שירותא לאמשכא מעילא לתתא. ואיר חוקיה כד עתיקא ברכתן סתימאה דכל סתימין בעי לזמכא ברכאו לעלמיו, אשרי כלא ואכליל כלא בההוא עמיקא עלאה, ומהכא שאיב ואתכניד כהרא . דכחלין ומבועין אתכגידו מניה . ומתשקיץ מכיה כלהו. ומאן דמללי ללותיה בעא לכוונא ורעותה להמשכה ברכהן מההוה עמיקה דכלה. 635 בגין דימקבל ללומיה ויתעביד רעומיה. ה) היר מעון כתיב קרוב ה׳ לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת. מהו באמת. כמה דאוקימנא ב) תתן אמת ליעקב. דידע ליהדא שמא קדישא בכלימיה כדקא יאות. ודא פולחנא דמלכא קדישא. ומאן דידע ליחדא שמא קדישא כדקה יאות אוקים אומה יחידה בעלמא. דכתיב ג) ומי כעמך ישראל גוי אחד בארך. וע״ד אוקימנא כל כהן דלא ידע לימדם שמה קדישה כדקה יהות להו פולמניה פולהנה. דהה כלא ביה מליא. פולחנא עלאה ופילחנא קתאה. ובעי לכוונא לבא ורעותא בנין דיתברכון עלאי ותתאי. כמיב ד) כי תבאו לראות פני מי בקש זאת מידכם רמום חלרי. כל בר נם דחתי ליחדה שמה קדישה ולה התכוון ביה בלבא ורעותא ודחילו. בגין דיתברכון ביה עלאי ופתאי. רמאן ליה ללוחיה לבר. וכלא מכריזי עליה לכים. וקב"ה קרי עליה כי תכאו לראות פני, כי מהו לראות. אלא כל מכעי ליה. הבתו ליראות איכון אכפין דמלכא פמירין בעומקה לבתר השוכה. וכל איכון דידעין ליחדא שמא קדישא כדקא יאות מבקעין כל אינון כותלי השוכא. ואנפין דמלכא אתחויין ונהרין לכלה. וכד איכון אתהזיין ונהירין מתברכין כלהו עלאין ותתאין . וכדין ברכאן אשתכחו בכלהו עלמין. וכדין כתיב לראות פני. מי בקש ואת מידכם. מאי קא מיירי. אלא מאן דאתי ליחדא שמא קדישא עלאה בעי ליחדא מספרא דוא"ם. כמה דכתיב בואת יבא אהרן אל הקדש. בגין דיזדווגן כהדה איכון תרין לדייק ולדיק בזוונה חדא. בגין דיתברכון כלהו מנייהו. ואלין אקרון חלריך. כמס דכמיב ה) אשרי תבחר ותקרב יכנון הלריך. ואי איהו אתי ליחדא שמא הדישא . ולא יתכיין ביה ברעותא דלבא בדתילו ורחימו. קב"ה אמר מי בקש זאת מידכם רמום חלרי. ואית ודאי. דהא לא אשתכה בהו ברכאן. ולא די דלא אשתכחו בהו ברכאן. אלא דשריא בהו דינא והשתכח דינה בכלה:

ו) זכר לעבדיך וגו׳ אל מפן אל קשי העם הזה. א׳ר חייא אל מפן וכי מאן הוא דיימא למלכא אל תפן. הא כתיב י) כי עיניו על דרכי איש. וכתיב ה) אם יסתר איש במסתרים ואכי לא אראכו כאם

מראה מקומות א) כבלה כו. כ) מיכה ז' בן שמואל כ' ז' דן ישעי׳ א׳ ה) תלים סיה ו) קדושים פיב: ו) איוכ ליד ח) ירמי׳ כיב

שמשה או הרכמה עומק הבאר זו הכינה. עומק הכל או מעין של הכל זה החכמה. עיר האלתים צו מלכות. עומק העליון זה החכמת ש שמשה היה הכינה. והמבין יבין: עקב

: 'ə

626

להכנהה

בהו לפכיו

601

מסלניא

מתי כתיב, כ) נס ס׳

יעייל בדינה על כלהו הם עב והם ביש. כדיה ה) ההלהים

יביה בתכפע על כל נעלם אם שיב ואם רע. ותשה אתר

אל תשן , אלא כמה בעי בר נש לאשתירא מחובוי. בנין

ללה יחשי קחי מלכה קרישה. תה חוי בר נש דעביר מלום. האי מלום שלקא וקיימא קמי קבים ואמרם.

יומה .

עפרי על פתנמי אורייתא האי עבירה סלקא קמיה יאמרה.

אנא מפלניא דעבד לי. וקב"ה מני לה יקיימא תמן לאשנחא

בה לשלאה ליה. ההיד וירא הי וינאד מכעם בניו יבנימיו.

מהו וירא. סהוא דקיימא קמיה. ואי מב במשיכה

ההוא חיבא מקמיה דלא יסתכל ביה. בגין לאיפבא ליה.

ומיד אל מכן אל השי ספס סום אאל רשמו ואל חשאתו.

איר יוסי ום מהכה משמע דכתיב ג) נכתם עינך

לפני :-

דערתה ישראל מה ה׳ אלהיך שאל מעמך כי אס

ביראה ונילי ברעדה. וכתיב י) עבדו את ה׳ בשמחם

אלא הכי תאנא עבדו את הי ביראה. כל פילחנא דבעי

בר נם למשלח קמי מחרים. בקדמיתה בעי ירחה לדהלה

מניה. ובנין דהלה דמאריה ובתכח לבתר דיעביד בחדוותה פקידי אורייתא. יעיד כתיב מה ה׳ אלהיך שואל מעמד

פי אם ניראה וגינו ברערה. דאשיר ניה נביל למחדי יתיד בעלמה דין. ההי במלי דעלמה. הבל במלי

דאורייתא ובפקידי דאורייתא בעי למחדי. ילבתר ישתכח בר גם

דיעבד בחדותה שקודי הורייתה. כמס דכתיב עבדו הת סי

בשמחה . רבי אבל אמר עבדו אם ה׳ ביראס. רוא דמלה

הוא. עבדי את ה׳ ביראי. מאי יראס הכאי. אלא

כמה דאוקימנא דכתיב ו) יראת ה׳ לאשית דעת. וכפיב

ח) ראשית חכמה יראת ס׳. יראת ה׳ קב״ה סכי אקרי [הכא]

רבי אלעור אמר עבדו את ה׳ ביראה. מאן דבעי למעבד

פולחנה דמהריה מהן התר ישרים ובהן חתר יכוון

פולהנה ליחדה שמה דמחריה . הדר והמר בירחה בירחה

היא שירותא מתתא לבילא: מ) רק באבתיך חשק ה׳ לאהבה אותם ויבתר בורעם

הבהתה הינון רתיכה קדיבה עלהה.

ברתיכא

החריהם וגו׳. תהכה רבי הבה מכהן ה"ר שמשון

קרישה דתנינן

ותה חזי כמה דחית רתיכה קדישה לתתה [הכג]

כך הית רתיכה קדיבה לעילה. ימהי ניהו. סה דהמרן.

רתיכה קדישה כלה הקרי. וכלה התקשר דה בדה

ואתעניר כלא הד, בק בחבתיך חשק. אינון מלמא ורמיכא

ארבעה ארבעה מכלן. דכמיב ויבחר בורעם אחריהם .

מהי משמע לאכללא בהו דיד מלכא דאיסו רביעאס

תקינה ושלימותה דכלה וניסה בסי השתכלל והתבני

יבדי אתיהיד. אתא דוד מלכא ובכליל כלא ואתקין ניפא

יהבלמים בסו . ואיר ילחק כמה דוכו אבהתא לאתעטרא

ליראה. רבי ילהק פתח ה) עבדו את ה׳

הכי קרחי קשיין

רעכד

. 2222

בה פל

בכלה השנם קב"ה . וכל שובדין מסתכל

לי. וקביה מני לה המים

לאישבא ליה

סעביר השחתך לה תייות. החעבר

בנינה :

אהרדי.

רכתיב השה

י הבהמה

ברהיכח

ה׳. והלא בכל משניח הקביר. וכל המעשים הוא רואה 1 וסביא בדין על כלם אם טיב יאם רע. בטש"ב ה) האלרים יביא במשפט על כל נעלם אם מוכ ואם רע. ומשה אסר אל תפן. אלא במה צריך האדם לרשמר מחשאיי. בשביל שלא יחמא לפני המלך הקרוש. ביא יראה אדם דעישה מצוה. זאת המצוה עילה ועימרת לצני הקב"ה ואימרת. אני מפלוני שעשה אותי. והקב"ה משים איתה "פניו השניח בה כל יום. להסיב לו בשבילה. ואם הארם עובר על דברי התורה. עבירה זו עולה לפניו ואימרת. אני מפלוני שעשני. והקב"ה מניחה לעמוד שם להשניח בה כדי להכריתו. זש"כ וירא ה׳ וינאץ מכעם בניו ובנותיו. מהו וירא. ראה מה שעומד לפניו. ואם חוזר בתשובה מה כתוב. כ) גם ה' העביר חבאתך לא תמות. שמעביר חמא ההוא מלפניו שלא יסתכל בו. כדי להמיב לו. וע"כ אל תפן אל קשי העם הזה ואל רשעו ואל חניאתו. א״ר יוסי גם מכאן נשמע כך. שכתוב ג) נבהם עינך לפני:

דערנה ישראל מה ה׳ אלהיך שאל מעמך כי אם (ד ליראה. רבי יצהק פתח ז) עבדו את הי

ביראה תילו ברעדה. וכתוב י) עבדי את ה' בשמחה באו לפניו ברננה. אלו המקראות מיתרים זה את זה. אלא כך למדנו עברו את ה׳ ביראר. כל עבידה שרוצה האדם לעבוד לפני הקב"ה. צריך להקדים וראה לירא ממנו. ובשביל היראה מרבונו יוכל אח"כ לעשות בשמחה סצות התורה. וע"כ בתיב מה ה' אלהיך שואל מעמך כי אם ליראה, וגילו ברעדה, שאסור לו לאדם לשמוח הרבה בעולם הזה. כך הוא בעניני העולם. אבל בעניני התורה ובמצות התורה צריך לשמוה. ואח"כ יובל האדם לעשותי בשמחה מצות התירה. כמו שבתובי עברו את ה׳ בשמחה, רבי אבא אמר עבדו את ה׳ ביראה, מוד הרבר הוא. עבדו את ה' ביראה. מה ייראה היא כאן. אלא כמו שביארנו שכתוב ז) יראת ה' ראשית דעת. וכתוב ס) ראשית הכמה יראת ה׳. יראת ה׳ כך נקרא הקב״ה [הכי] רבי אלעזר אמר עבדו את ה' ביראה. מי שרוצה לעבוד עבודת רכונו מאיזה מקום יתחיל. ובאיזה מקום יכוון העבודה לייחד השם של רבונו. חזר ואטר ביראה. ביראה היא ההתהלה מלמטה למעלה ו

מ) רק באבתיך חשק ה׳ לאהבה אותם ויבחר בזרעם אחריהם ונו׳. למד רבי אבא שמכאן א״ר שמעון

כי האבות הם מרכבה קרושה העליינה. שנאמר חשק ה׳. ובוא וראה כמו שיש מרכבה קרושה לממה [קכנ] כד יש מרכבה קרושה למעלה. ואיזו היא. איתה שאמרנו. מרכבה קרושה נקרא הכל יחר. והכל נתרשר זה בזה ונעשה הכל אחד. רק באבתיך חשק. הם שלשה והמרכבה ארבעה. ארבעה מניין, שנאמר ויכחר בזרעם אחריהם. מה נשמע. היינו להכליל בהם דור דמלך שהוא ההביעי להתתקן במרכבה הקרושה. שלמרנו כי האבות המ תתקון "והשלמות של הכל. והנוף בהם נתיסד "ונבנה ובהם נאחו. בא דור המיך ויסר הכל והתקין הנוף והשלימו עמהם. ואיר יצחק כמו שזכו האכות להתעמי במרכבה

מראדה מקויבות א) קסנת ייכ גו שמואל ג׳ ייכ גו ידמיי כ׳ דן מורל עו ש) קלים ג׳ ו) בם ק׳ ו) מבני א׳ ח) תלים קייא ען דף דסנ :

יי הזהו

לההתקנה ו

ופנאו זו המלכות. וספני שהיא ספירה הראשונה מהמצה למעלה נקראת ראשית דעת וראשית חכמה: וקנט) לממה למלכות. למירה

לבינה :

79 🗋 👘

כך זכה דוד לאתתקנא בסמכא במרכבה הקדושה. כך זכה דוד להתתקן להיות רגל רציעאה דרמיכא: שא פנים וגו׳. וכמיב ישא ה׳ פניו ה אליך. זה ביארו חכמי המשנה שאמר הכב״ה ה אליך. זה ביארו חכמי המשנה שאמר הכב״ה

אני אמרתי להם ואכלת ושבעת. והם דקדקו עלידם עד כזית או עד כביצה. ואיך לא אשא להם פנים:

לשון קורש

כ) את ה׳ אלהיד תירא אתו תעבד וגו׳, אמר רבי שמעון מקרא זה נתבאר. אבל בוא וראה לה׳ אלהיך תירא לא נאמר. אלא את ה׳. מהו את. זו מדרנה הראשונה מקום יראת הקב"ה. ולפיכך כתוב תירא. כי שם צריך האדם לפחד מפני רבונו. לפי שהוא מקום הרין. אותו תעבר, זו מרהגה העליינה העומרת על מהרגה זאת התחתונה ואין נפררות לעולם [קכנ] א"ת ואות"ו זו בזו דבקות ואין נפרדות. מהו אות"ו, זה מקום ברית הקדוש אות הוא לעולם. שהרי העבודה אינה שורה במדרגה של אית [קכר] ואין היא לעבודה אלא ליראה. אבל העבודה היא עולה למעלה. ולפיכך אותיו תעבד. ובו תדבק. במקום שהיא הדבקות להתדבק. שהוא המררגה שנקראת גוף השורה באמצע [קכה] ובשמו תשבע. זה מקום מדרגה השביעית [קכו] וסימנך נ) ואת דוד מלכם אשר אקים להם. ז) עוד ביארו החברים את ה' אלהיך תירא. א״ת להכליל שצריך לירא מרבו כמורא השכינה. ויראת התלמיד היא מפני רבו. ולזיכך דרשו ההבמים שלא ותפלל איש אחורי רבו. שלא ישים מורא רבו לניו בשעת התפלה. אלא פחר הקב"ה בלבר ולא מולא אהרת :

ה, 121 תרבק. א"ר אבא בוא וראה כאשר הנשמה יוצאת מעולם הזה אינה יודעת באיזו דרך יוליכו הה. שהרי הדרך לעיות למעלה למקום האירה. ששם ניטמות העליונות מאירות. לא ניתן לכל הנשמות, שהרי כדמיון שהארם המשיך עליו בעולם הזה כך נמשכת הנשמה לאהר שיוצא מעילם הוה ובוא וראה אם האדם נמשך אחר הקכ"ה התשוקתו אליו כעולם הוה. אחיכ כאשר יצא מעולם הזה הוא נמשך אליו. ונותנים לו דרך לעלות למעלה. אחר התמשכות ההיא שחיה נמשך ברצונו כל ימיו בעולם הזה. א"ר אבא פעם אחת פגשתי בעיר אחת אנשים שהם תולדות בני קדם. ואמרו לי מאותה החכמה שהיו יודעים מימי קדם. והיו מחפשים בספרי חכמה שלהם והראו לי ספר אחר. והיה כתוב בו דהנה כדמיון רצון האדם שהוא מכוון בו בעולם הזה. כך נמשך עליו רוח מלמעלה כדמיון אותו ההרהגר שמתדכק כו. אם כרצונו היה מכוון בענין עליון קדוש. הוא ממשיך עליו מאותו העניו מלמעלה למטה אליו. ואם רצונו להתרבק בצד הטומאה ומכוון בו. הוא ממשיך דבר ההוא מלמעלה לכטה אליו. והיו אימרים שעיקר הדבר תילה בדבור ובפעשה ובמחשבה להתרבק. ובזה נמשך עליו מלמעלה למטה אותו הצד שמתדבק בן. ומצאתי באותו הספר כל אותן המעשים והעבודות לכוכבים ומזלות והדברים

צרתיכא קדישא. כך זכה דוד לאתתקנא בסמכא רפיעאה דרתיכא: (ה) אישר לא ישא פנים וגו׳. ובתיב ישא ה׳ סניו אליך. הא איקמיה מארי מתניתין דאמר קב״ה זלה אמרתי להם ואכלת ושבעת. ואינין דקדקו עליסון עד כזית או עד כבילה. ואיך לא אשא להם פנים:

כ) ארע ה׳ אלהיד תירה אתו תעבד וגו׳. אמר לבי שמעין האי קרא איקמים. אבל תא חוי להי אלהיך תירא לא כתיב. אלא את הי מהי את, דא דרגא קדמחה אתר דהלא דקביה. ובנין כך כתיב הירא. דסמן בעי ב"כ לדהלה קמי מחריה, בנין דחיה בי ריכא 🖯 תעבד. דה דרגה עלהה דקיימה על י אותו החי דרגה תתחה ולה מתפרשהן לשלמין [קכנ] הית ואות"ו דא בדא דבקין ולא מתפיבן. מהו אית"ו. דא ברית קרישה אות לעלמין. דהה פולהנה לה <u>המכרי</u> FIDE 1631 [77] D"63 656 -איהי למפלח פולחנא איהו לעילא ובנ"כ אות"ו 336 למדסל . מעבד. וצו תדבק. באתר האיהו דבקותא לאתדבקא. דאיהו באמנעותא נופא דשרי [קכה] ובשמו ູນສະດ שביעאה דדרגין [קכו] ושימכך נ) ואת דוד ာກຄົ מלכם השר סקים להם. ד) מו אוקמיה חבריא את הי אלהיך תירא. אית לאכללא דבעי למדחל מרביה כמירא דשכינתא ודחילא דתלמיד כביה איהו. ובגין דא אוקמיה דלא יללי בר כם אחורי רביה. דלא ישוי הביא מורא לקמיה בשעתא דלליתה. אלא מורא דקב"ה בלחורוי ולא מורא אחרא:

ה) ובן מדבק. היר אבא מא מוי כד כשמתה נפקת מסאי עלמא לא ידעת לאן אורחין סלקין לה. אורחא לשלקא לעילא לאתר דנהירו 607 דכשמתיו עלאין כהרין. לה התיהיב לכלהו כבמתין. דהה כנווכה בהאי עלמא הכי אתמשכת עליה האמשיך ⁻ 10.91 מניה. ותח חזי אי בר כם אתמיר דנפיק לבתר בתר הביה ותיאובתה דיליה הבתריה בהאי עלמה. לבתר כד נפיק מניה איהו אתמשיך אבתריה. ויהבין ליה אורח לאסתלקא לעילא. בתר הסוא משיכו דאתמשיך ברעותיה כל יימה בההי פלמה. הייר הבה יומה חד הערכה בחד מתה מאינין דהוו מן בני קדם. ואמרו לי מההיא חלמתא דהיו ידעין מיומי קדממי. והוו אשכחן ספרין דחכמת דלמון וקריבו לי מד ספרא. והוה כתיב ביה דהה כגוונה דרעומה דבר כם היכוון ביה בהאי עלמה. הכי אמשיך עליה רוסא מלעילא כגוונא דההיא רעותא דאתדבק ביה אי רשותיה איכוון במוה עלאה קדיבא. איהו אמשיך עלים לההוא מלה מלשילא לתתא לגביה, ואי רשותיה לאתדבקא בסערה התרה והיכוון ביה. היהו החשיך לההוה מלה מלשילה לתפא לנביה . והוו אמרים דעקרא דמלתא מליא במלין וברעותה להתדבקה. ובדה התמשך מלעילה ובעיבדה ההוא ספרא דאתדבק ביה, ואשכחנא ביה כל לתתא עובדין איכון ומלין רכוכביה ופולחכין דאלשריכו

ישנצרך

מראה מקומות א דף רמד: ט וירא קיב. ג) יראי כי ד) חיי קלב: ה) וירא לע.

זין הזהר

[קכג] א"ת רמו על מלכות, אות"ו רמו על ימור שאין צריך להיות פירור ביניהם. או כונתו שבעולם האצילות אין פירור ביניהם: [קכג] עיקר העבורה היינו רמ"ח מ"ע שהן בעלמא רדכורא כירוע וכרי עם ו"ת רמ"ח, אבל שמ"ח ל"ת הן בעלמא רנוקבא. שמי עם י"ה שמ"ה, ובל"ת אין שייך עבורה רק יראה שלא נעבור עליהן: [קכט] זה התפארת: [קכו] זו המלכות:

דאלשריכו לון. והיך רעותה להתכוונה בהו בנין להמשכה ינטי לאתדבהא לין לגבוייהי, כגוונה דה מהן וברעותה לעילה ברום קודשה. דסה בעובדה ובמלין דלבה לכיינה בההוה מלה תליה מלתה. להמשכה ליה לגביה מלעילה לתתה ולהתדבקה בההוה מלה. והוו המרי כמה דבר נם אתמשך בהאי עלמא. סכי נמי משכין ליה כד נשיק מהאי עלמא, ובמאי דאתדבק בהאי ליה כד נשיק עלמה והמחשך הבתריה. הכי המדבק בההוה עלמה. הי בקידשה בקודשא. ואי במשאבא במשאבא. אי בקודשא משכין ליה לנבי ההיא ששר ואתדבק ביה לעילא, ואתעביד ממנא שמשא לשמשא קמי קביה בין אינין שאר מלאכין לשילא. כמה דהכי אמדבק. וקאים ביי קדישין. דכתיב h) ונתתי לך מהלכים בין האלה. הכי כמי כגוונא דא אי במסאבא בין איניו העומדים משכיו ליה לגבי ההוא סער. ואתעביד כחד מנייהו לאדבקא בהו. ואיניון אקריון נזקי בני נשא. ובההיא שעתא דנפיק מהאי עליוא נשלין ליה ושאבין ליה בניהנם. בההוא אתר דדייני לון לבני מסאבא דסאיבו גרמייהו ורוחייהו. ולבתר אתדבק בהו ואיהו כוקא כחד מאיכון כוקי דעלמא: אמיכא לון חיברה קריבה דה למלין דהורייתה. הכל הית לכו לאתרחקא מאינין ספרין . בנין דלא יספי לבייכו לאילין פולחניון ולכל אינון סטריו דאדכר בהון. ודילמא מ"ו תסטין מבתר פילהנא דקב"ה. דהא כל ספרים אנין אסטיין לון לבני נשא. בגין דבני קדם חכימין הוו. וירותא דחכמתה דה ירתו מהברהם דיהב לבני הפלגשים. דכתיב ולבני הפלגשים אשר לאברהם נתן אברהם מתנות וישלחם ונוי. ולבתר אתמשכו בההוא חכמה לכמה סשרין, אבל זרעא דילחק חולקא דיעקב לאו הכי זיכתיב ויתן אברהם את כל אשר לי לילחק. דא חולקא קדישה דמהימנותה דהתדבק בים הברהם. ונפק מההוה עדבה ומסהוה ספרה יעקב. מחי כתיב ביה. והנה ה׳ נלב עליו . וכתיב כ) ואתה יעקב עבדי ונו׳. בניני כך בעי ליה לבינ לאתמשכא בתר קביה ולאתדבהא ביה תדיר. דכתיב ובו תרבק:

נ) בי הארץ אשר אתה בא שמה לרשתה לא כארץ מלרים סיא ונו׳ . פתח רבי אלעור ואמר ד) ואם משפחת מלרים לא תעלה ולא באה ולא עליהם תהיה המנפה ונו׳. מאי שנא מלרים הכא מכל שאר פמין. דהה לכלהו כתיב ולה עליהם יהיה הגשם. והכה לה. אלא הא אוקמום חבריא. דהא ארעא דמלרים לא אלפריך 10237 למשרה. ועיד להו היה בכללא דאיכון מסרא. אבל אינון דינא אחרא אסתלה עלייהו. ושפיר האמרו. תא מוי כתוב כי הארך אשר אתה בא שמה לרשתה לא כארך מלרים היא אשר ילאתם משם וגו'. דהא נהרא שליק ומניה מתשקיא ארעא. אבל שכא למשר השמים תשתה מים. דהה ארעה קדישה מן שמיה אתשקיא תדיר. וכד ישראל הוו עסקין באורייתא הוה אתשקיא כדקא יאות. ומאן דמנע אורייתא מנה כאילי מנע פב מן כל עלמא:

ה) ארץ אשר ה׳ אלהיך דרש אמה תחיד עיני ה׳ אלהיך בה ונו׳. שתח רבי אבא ואמר כתיב ו) השמים שמים לה׳ והארך כתן לבני אדם. האי קרא אית לאסתכלא ביה. והכי אלמריך למימר. השמים לה' והארץ נתן לבני אדם. מהו השמים שמים. אלא הכא אית לאסתכלא

מראה מקומות א) זכרי ני ג) ישעי מיד ג) דף רפת: ד) זכרי ייד ט) ויקהל רט. ו) תלים קשיו

80

שנצרך לזה. ואיך לחשוב ולכוון בהם בשביל להמשיך מהם בוחות להעובדים להם. כדמיון זה מי שרוצה להתדבק למעלה ברוח הקודש. שהרי במעשה ובדבור וברצון הלב לכוון בענין ההוא תולה הדבר. להמשיכו אליו מלמעלה לממה ולהתדבק באותו ענין. ונאמר שם שכמו שהאדם נמשך לאיזה ענין בעולם הזה. כמו כן מושכים אותו לזה כשייצא מעולם הזה. ובמה שהתדבק בעולם הזה ונמשך אחריי. כך נרבק בעולם ההוא. אם בקרושה לקדושה, ואם במימאה למימאה, אם בקדושה מישבים אותו אצל צד ההוא ונדבק בו למעלה. ונעשה ממונה או משמש לשרת 5פני הקב"ה בין אותן מלאכי השרת למעלה. כמו שהיה נדבק בזה. ועומר שם בין אותן הקדוישים. בכתוב ה) ונתתי לך מהלכים בין העומדים האלר. כן גם כדמיון הזה אם היה נדכק בהטומאה מושכים אותו אצל אותו הצד ונעשה כאחר מהם להדבק בהם. והם נקראים נזקי אנשים. ובאותה שעה שיוצא מעולם הזה לוקחים אותו ומכניסים אותו בניהנם. במקום ההוא שדנים שם לאנשי המומאה שממאו גופם ורוחם. ואהר כך נרבק בהם ונעשה מזיק כאחד המזיקים שבעולם: אמרתי להם אמת שווי קרוב לרברי התורה. אבל יש לכם להתרחק מאותן הספרים. כדי שלא ינמה לככם לאלו העבורות ולכל אותן הצרדים הנזכרים שם. ופן חם ושלום תסירו מאחרי עבודת הקב״ה. שהרי כל ספרים האלה המעו את האנשים. לפי שבני קדם חכמים היו. וירושת חכטה הזו ירשו מאברהם שנתן לבני הפלגשים, שנאמר ולכני הפלגשים אשר לאברהם נתן אברהם מתנות וישלחם וגן׳. ואחר כך נתמשכו בחכמה ההיא לכמה צדדים. אבל זרע יצחק שהוא חלק של יעקב לא כן. שנאמר ויתן אברהם את כל אשר לו ליצחק. זה חלק הקדושה של האמונה שנדבק בו אברהם. ויצא מן הגורל ההוא ומן הצד ההוא יעקב. מה כתוב בו, והגה ה׳ נצב עליו. וכתוב ג) ואתה יעקב עבדי וגו׳. לפיכך נצרך לו לאדם להתמשך אחר הקביה ולהתרבק כו תמיד. ככתוב ובו תרבק:

ג) בי הארץ אשר אתה בא שמה לרשתה לא כארץ מצרים היא וגו׳. פתח רבי אלעזר ואמר ד) ואם משפחת מצרים לא תעלה ולא כאה ולא עליהם תהיה המנפה ונו׳. מה נשתנה מצרים כאן מכל שאר העמים. שהרי על כלם כתוב ולא עליהם יהיה הגשם. וכאן לא. אלא הרי ביארו החכרים. שהלא ארץ מצרים אינה צריכה למטר, וע"כ אין היא בכלל העונש של אותן הנצרכות לממר. אבל הם עונש אחר יעלה עליהם. ויפה אמרו. בוא וראה כתוב כי הארץ אשר אתה בא שמה לרשתה לא בארץ מצרים היא אשר יצאתם משם וגו׳. שהרי היאור עולה וממנו תשתה הארץ. אכל כאן לממר השמים תשתה מים. שהרי ארץ הקרושה מן השמים תשתה תמיד. וכאשר ישראל היו עוסקים כתורה היתה שותה בראוי. ומי שמונע תורה ממנה באילו מונע מוב מן כָל העולם:

ה) ארץ אשר ה' אלהיך דרש אתה תמיד עיני ה' אלהיך בה וגו׳. פתח רבי אבא ואמר כתוב ו) השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם. מקרא זה יש לעיין בו. שכך היה צריך לופר. השמים לה' והארץ נתן לבני אדם. מהו השמים שמים. אלא שכאן צריך להבין

כניו

81 ND

להבין לפי שיש שמים ויש שמים. שמים לממה וארי

לממה מהם [קכי] שמים למעלה וארץ לממה מהם [קכח]

וכל מדרנות העליונות והתחתונות כלן בדמיון זה אלו

בתוד אלו. שמים לממה הם עשר יריעות. כמש"כ גומה

שמים כיריעה. והקב"ה עשה אותם והמחנות אשר בתוכם

להנהיג הארץ שלממה. רקיע המ׳ מנהיג לרקיעים התחתונים

הסובבים זה את זה ככוורת של נצרים [קכט] רקיע העשירי

הוא העיקר [קל] וככלם יש מחנות ממונים עד רקיע

השביעי (הלה) מהשביעי ולהלאה יש האור שמתפשט

מממה מתוך כפא העליון המאיר לרקיע העשירי. והעשירי

כין אותו האור שמקכל נותן הארה להתשיעי. והתשיעי

להשמיני ולשאר הרקיעים שלמשה. זה השמיני כאשר

נפקרים חילות הכוככים ומוציא צבאם עומר אותו המאור

ונותן כחו לכל אחר ואחר. להתמנות כמקום ההוא

שנצרך. שבתוכ ה) המוציא כמספר צבאם וגו׳. מרוב

אונים. זה הוא זוהר העליון שנקרא רוב אונים [הלכ] וככל

רקיע ורקיע יש ממונה שנפקר על העולם ועל הארץ

להנהיג הכל, מלבר ארץ ישראל שאין מנהיגה רקיע ולא

כח אחר. אלא הקב״ה בלבדו. וזה נתבאר. ואם תשאל

איך שורה לחנם רקיע על ארץ ישראל. והלא ממר ומל

מן הרקיע יורד עליה כמו שאר כל ארץ אחרת. אלא שבכל רקיע ורקיע יש ממונים הטושלים על העולם. וזה

השר המושל על אותו הרקיע נותן מכחו שיש לו לרקיע

ההוא. וזה הרקיע מקבל מן השר שלו ומשפיע לממה

לארץ. והשר ההוא אינו מקבל אלא מן התמצית שלמעלה. אבל ארץ הקרושה אין שולם על אותו הרקיע שעליה

שר אחר ולא כח אחר אלא הקב"ה בלברן. והוא בעצמו

פוקר בשפע לארץ הקרושה בהרקיע שעליה. בכל רקיע

ורקיע יש פתחים ידועים. וממשלת כל השרים רשומה

מפתח לפתח. ומאותו הפתח ולהלאה אין שולמים אפילו כחוט השערה. ואין אחר נכנס בגבול של פתח חבירו.

מלבד באשרניתנה לו רשות לשלוט אחד על חבירו.אז שולטים

המלכים שלהם אשר בארץ אחר על חברו [קנן] באמצעות בל הרקיעים יש פתח אחר שנקרא נכילון, ותחת אותו הפתח יש שבעים פתחים אחרים למסה. ושבעים שרים שומרים שם במרחק ב׳ אלפים אמה, ואין מתקרבים אצל

אותו הפתח. מן הפתח ההוא עולה דרך למעלה מעלה.

ער שמגיע לתוך כסא העליון. ומאותו הפתח יוצא אור

לשון הזהר

שמים לתתא וארץ בנין דאית שמים ואית שמים. לתתא מנייהו [קכו] שמים לעילא וארך לתתא מנייהו [קכח] דא אליו פלאין ותתאין כלהו בגווכא 321 דרגין באלין. שמים לתתא איכון עשר יריעות. כד"א כועה שמים כיריעה. וקביה עבד לון ומשריין די בגווייהו תשיעאס אנסיג לתתאי מתאה . ארעא ່ດ້າວວດີວ່ עשיראה [קכמ] דקילתא כקופטרא דסתרן 70 ממכן מסריין ובכלהו עקרא [مر] איהו שביעאה [קלא] משביעאה ולהלאה אית נהורא דאתפשט לתתא מגו כורסיא עלאה דנהיר לעשיראה. ועשיראה ואיהו לתשיטאה . יסיב דנקשא נהירו מיסיא תמיכאה האי 77 ולתתיא. לתמינאה אתפקדון חילי דכיכביא ואפיק לון ההוא נהירו קיימא לאתמנאה בההוא אתר יישיב חיליה לכל חד וחד. דאלטריך. דכתיב א) המוליא במספר לבאס וגו׳. מרוב אונים. דא איהו זהרא דלשילא דאקרי רוב אונים [קלב] ובכל רקיעא ורקיעא אית ממנא דאתפקד על עלמא ועל ארעא לאנהגא כלא בר ארעא דישראל דלא אנהיג לה רקיעא ולא הילא אמרא . אלא קב"ה בלחודיי. והא אוקמוה. ואי תימא היד שריא למגנא רקיעא על ארעא דישראל. והא משרא ושלא מרקיעא נחית עלה כשאר כל ארעא אחרא. אלא רקיעה ורקיעה הית ממנן שלמין על עלמה. וההוה 353 ממנא דשלשא על ההוא רקיעא יהיב מחילא דאית ליה לההיא רקיצא. וההוא רקיצא נקים מההוא ממנא ויהיב לחתא לארשא. וההוא ממנא לא נקים אלא מתמנית דלטילא. אבל ארפא קדישא לא שלים על ההוא רקיעא דעליה ממנא אחרא ולא חילא אחרא אלא קב"ה בלחידוי. ואיהו רקיעא 222 פקיד לארעא קדישא בההוא רקיעא. ורהיפה הית פתחין ידיטן ושלמכו דכל ממכן מפתחה נסמחה רשימה. ומההוה פתחה ולהלו לה שלטין הפילו כימה. ולה עהל דה בתחומה דפתחה דהבריה. כמלל בר כד אתיהיב ליה רשו לשלעאה חד על חבריה. כדין שלעין מלכין די בארעא חד על אבריה [קוג] באמלעיתא דכלט רקיעין אית פתחא חדא דאקרי ברילון, ותחות ההיא פתחא אית שבעין פתחין אחרנין לתחא. ישבען מתכן תרין אלפין אמין דלא קרבין פתחא אורחא שליק לעילא לעילא קרבין מרחיק כשריין מההוא לגביה עד די מטא לגו כורסיא עלאה. ומההוא פתחא [נהיר] לכל סטרין דרקיעה עד תרעה [דרקיעה] דחקרי מגדון [קלד] רארעא דתמן איהו סיומא דרקיעא דתחומא דישראל. וכל איכון ע׳ פתחין [דנהיריו] מגו ההוא פתחא דאקרי גבילון כלהו רשימין בכורסיא קדישא. וכלהו קרינן לון שער"י לד׳ק דלא שליש אחרא עלייהו. פקיד לארעא דישראל בההוא רקיעא מפתחא 1920 . דאלשריך ומתמלותה 000 בפקידו לפתחת פקידו נסלין אינון שבעין ממכן ויהבין דההוא ממכין החרכין דתחותייהו: לכלסו 10

[קלק] לכל צדדי הרקיע עד השער של הרקיע שנקרא כזגדרן [קלק] אשר שם הוא סוף אותו הרקיע של גבול ארץ ישראל. ובל אותן ע׳ פתחים המאירים מתוך האדת פתח ייסה. ההוא שנקרא גבילןן כלם רשומים בכסא הקדוש. לייסו. וכלם נקראים שער״י צד׳ק שאין אחר שולם עליהם. וכלם נקראים שער״י צד׳ק שאין אחר שולם עליהם. מלוחל לפתח על פי פקידתו כמו שנצרך. ומהתמצית שנשאר ויסנין מאותה הפקידה מקכלים אותן השבעים שרים. ונותנים לכל שאר ממונים האחרים אשר תחתיהם:

עוד

מראה מקומות 6 יפני׳ ג'

זין הזהר

[קכז] היינו מה שאנו רואים בעיני בשר: [קכח] היינו תפארת ומלכות: [קכט] זה הרקיע של חכמה דעשיה. וכל המספרים דכאן עשירי ושביעי כלם נחשבים מלממה למעלת. וכלם מובבים זא"ו. והם בתבנות כוורת של נצרים שהוא ענול. צר למעלה ומתרחב והולך עד לממה. בזהר הנירסא דקולמא, ואין לו מירוש. וצ"ל דקילתא. היינו נצרים ושבטים של האילן שעושים מהם בוורות וקלתות היינו במו קולבאי רעיא קולתיה תלא. וכן ככ"מ כש"ם מתם קלתות הוא סין מל עשוי מוצרים אם לא גור בסירוש שהם של כסף. וכן מאן דאביל בחדי קורא ילקי כהדי קילא, שהמירוש הוא מי שאובל מירות האילן צריך לסבול לפעמים אל גור במירוש שהם של כסף. וכן האביל בחדי קורא ילקי כהדי קילא, שהמירוש הוא מי שאובל מירות האילן צריך לסבול לפעמים ומקראה מן שבט האילן. ועיין בערוך, קל. קלת: [קל] היינו כתר דעשיה: [קלה] היינו תסד דעשית: [קלכ] היינו רקי שם השער:

11

۰.,

ויקחו לי תרומה. ויקחו אלי תרומה לא כתיב. אלא ייקחו

לי תרומה לאחואה דכלא מד בלא פרודא.

תו איר הבח כתיב דבר אל בני ישראל

การเบเ

דא באתכללא

עקב

כשון קורש

ה) עוד איר אבא כתיב דבר אל בני ישראל ייקחו לי תרומה. ויקחו אלי תרומה לא כתוב. אלא ויקחו די תרומה. להראות שהבל אחר בלי פרור. ומעשה המשכן הוא כרמיון שלמעלה זה לעומת זה. שתתבלל השבינה מכל הצדרים למעלה ולמטה. כאן בעולם הזה מעשה המשכן כמעשה הנוף להכליל הרוח בתוכו. וזאת היא השכינה שנכללת למעלה ולממה. היא רוח הקודש. ולעולם היא נמשכת ונכנסת תוך סוד הגוף. שישרה המוח בתוך קליפה. הכל כמו שראוי. וזה רוח הקודש נעשה כמו גוף שיתכלל בתוכו רוח אחר עליון זך ומאיר (*) והכל כך נאחו ונתכלל זה בזה. ונכנם זה בזה. ער שנאחז בעולם הזה. שהוא קליפה האהרונה שמבחוץ. קליפה הקשה היא מכפנים לפי מצב קליפת עולם הזה (**) כדמיון האנוו. שקליפה הירוקה שמבחוץ אינה קשה. והקליפה שלפנים ממנה היא קליפה קשה. אף כך למעלה קליפה הקשה היא רוח של צר האחר השולם בגוף עולם הזה. לפנים מבנה מבעל יש קליפה דקה. ועוד לפנים ממנה גבוה יותר היא מוח. בארץ הקדושה נתתקן באופן אחר, קליפה הקשה נשברה למעלה במקום ההוא. ואינה שולמת בו כלל קליפה הקשה נשברה מן מקום ההוא. תסיד. ונשאר פתוח מצד זה ומצד זה. ומקום ההוא היה פתוח בארץ הקדושה כל זמן שישראל עבדו עבודת הקודש כראוי. כיון שגרמו העונות נסתם פתח ההוא מצד זה ומצד זה עד שנתקרבה קליפה הקשה מכל הצדרים להתאחד יחד. כיון שסתמה הקליפה בעד המוח או שלמה קליפה ההיא עליהם ודהתה אותם לחוץ ממקום ההוא. ועל כל זה אע״פ שרחתה אותם לחוץ לא יכלה קליפה קשה. ההיא לשלוט במקום הקרוש ההוא. כי אין שם מקומה: ואם תשאל, אם כן הואיל שאין ביכולת אותה הקליפה הקשה לשלום בכקים קרוש ההוא. מפני מה עומד חרוב. שהרי החרבן לא היה בעולם אלא מצד קליפה קשה ההיא. אלא ודאי כאשר נחרב לא נחרב אלא מכח צר ההוא בשעה שכתמה הקליפה בעד המוח. אבל הקב״ה עשה שלא תשלום אותה קליפה הקשה על מקום ההוא. וכאשר דחתה לישראל משם חזרה אותה הקליפה ונפתח הפתח כמקדם. ולפי שהעם הקדוש לא היה שם. נפרם על פתח ההוא כסוי דק של פרוכת דקה. לשמור מקום ההוא שלא יםתום אותו קליפה קשה ההיא. ונאחז כסוי זה בכל הצדרים: להופיע משחת הקודש על הארץ כמקדם אין ביכולת. שהרי אותו כסוי הדק מאחז שלא ירד משחת קורש ההוא לממה. כיון שעם הקרוש אינגו שם. ולכך לא גבנה ההרבן מיום שנחרב: שתשלום קליפה קשה ההיא נם כן אין ביכולת. שהרי כסוי דק ההוא נאחז בו בכל הצדרים של אותו הפתח עם הכקוי של פרכת דקה. שהוא נמשך מתוך הפרכת הקרושה שלמעלה. והוא שומל למקום ההוא שלא תשלום שם אותה קליפה הקשה. 851

דמבכנה כגוונה דלעילה דה לקבל בכינתא מכל סטרין עילא ותתא. הכא בהאי עלמא עובדא דיליה כע בדא דגופא לאתכללא רוחא בגויה. ודא איהי שבינתא דאכלילת לעילא והתא. איהי רוח קודשא. ולעולם אתמשכת ועאלת גו רוא דגופא. לאשראס מותל גו קליפה, כלא כמה דאתמוי, והאי רוחא דקדשא אתעבד כגופא לאתכללא בגייה רוח אחרא עלאה דקיק ונהיר (*) וכלה הכי התחחיד והתכליל דה בדה. ועהל דה בדה. עד דאתאחיד בהאי עלמא. דאיהו קליפה בתראה דלבר. קליפה תקיפא איהי לני מקליפה דהאי עלמא (**) דהאי קליפה דלבר לאו איהי חקיפא. כנווכה דהניוה. וקליפה דאיהי לנו מינה איהי קליפה תקיפא. אוף הכי לפילא בנופה . רפלשא ההה הליפה תהיפה היהי רוחה מינה <u>کرد</u>. קלישה . קליפה אילי מינה ذد ا בנווכה - 6Jo הרישה מתתקכת מוחה בהרעה אחרה, דהא קליפה תקיפא אתברת מההוא אתר. 631 · ביה כלל, קליפה תקיפה התברת מההוה התר 6555 תדיר, ואתפתחת מהאי סטרא ומהאי סטרא. וההיא פתיחו פולהנא דפלחין font 222 הוה בארעא קרישא כדקא יאות. כיון דגרמו חובין משיכו ההוא פתיחו להאי קליפה כלא דאתקרב 70 סמרא ולהאי סמרא כחדא, כיון דאסתים קליפה למוחא כדין שלמא ההיא קליפה עלייהו ודחה לון לבר מההוא דוכתא. ועל דא אעיג דדחה לון לבר. לא יכיל ההיא כ 35 לא יכיל ההיא קליפה תקיפה לשלשאה בהסוה דוכתה קדישה. דלהו התריה היהו: תימה אי סכי היאיל ולא יכיל ההיא קליפה וסי תקיפה לשלפחה בההוה דוכתה קדישה. המחי קיימה חריב. דהה חרבה לה הוי בעלמה אלה מסערה דההיה קליפה תקיפה . אלה ודהי כד התחריב לה התחריב אלה מההוח 195,00 למוסה . דהסתים בבעתה משרה י עבד דלה תשליש ההיה קליפה תקיפה על ההוה דוכתה. וכד דחה לין ליבראל מנים ההיא קליפה אתהדרת ואתפתחת "מסיח במלקדמין, ובגין דעמא קדישא לא הוה המן. על ההוא פתיהו חופאה קלישה דפרוכתה קלישה. לנשרה ההוא אתר דלא יסתום לים ההיא קליפה תקיפא. והסיד בכל ספרוו: למסוי רבות קדשה על הרעה כמלקדמיו לא יכיל. דהא ההוא חופאה קלישא אחיד דלא יחות ההוא רבית קדשא לתתא ד.א עמא קדישא לאו תמן. ועיד לא התבני חרבנה מיומה דהתחריבו: לשלפאה ההיה קליפה תקיפה לא יכלא. דהא ההוא תופאה קלישא אחיד ביה בכל שעריי דההוא פתיחי בההוא חופאה דפרוכתא קלישא. דאיהו מני משיכו דפרוכתה קדישה דלטילה. דנטיר ההוא אתר דלא תשלום תמן ההיא קליפה תקיפא. 651

מראה מקומות אי תרומה קמ:

(*) באן מגלה ר' אבא סור השכינה שאין היא כבור נכרא אלא שהיא אור נאצל הנשתלשל מספירת המלכות עלמא רנוקכא עבור הנהגת הפרטיות של עולם הזה. שתשכון בעולם הזה בארם ובמקום קדוש הראוים לקבל אור הזה. ונקרא גם בשם רוח הקורש. והארם או מקום הקרוש הראוים לקבל אור השבינה הם בבחינת קלימה ונוף לאור השבינה שהיא כבחינת מוח ורוח. וכמו בן השבינה היא בבחינת נוף לאור אחר היותר עליון ווה. דהיינו אור ספירת התפארת עלמא דרבורא:

נוף לאור אחר היותר עליון ווך. דהיינו אור ספירת התפארת עלסא דרכודא: (**) פי׳ כיון שקורא לכרור הארץ נ״כ בשם קליפה לכן לעומת מצב העולבות הסובבים אותה היא נקראת הצונה. שנפלטת מהם החוצה ונתרחקה מהם לסבת גשמיותה. ובמצב קליפת כרור הארץ נקראת קליפה האחרונה הסובכת את הארץ בשם פנימית. ושאר הקליפות ונתרחקה מהם לסבת גשמיותה. ובמצב קליפת כרור הארץ נקראת קליפה הנקראות רוח מערה ענן גדול אש מתלקתת וננה. דוח מערה העליונות יותר הן פנימיות במרגה יותר נבוה וזכה. וירוע שיש ד׳ קליפות הנקראות רוח מערה ענן גדול אש מתלקתת וננה. היו העליונות יותר הן פנימיות במרגה יותר נבוה וזכה. וירוע שיש ד׳ קליפות הנקראות רוח מערה מנן גדול אש מתלקתת וננה היו היינו קליפה היותר קשה. שתיא כת היותר חוק של צר המומאת ענן גדול הינו קליפת שתים התהתונות :

תםתים למוחה: ובנין כך כל היכון כשמתיו - 651 דשאר עמין דדיירין בארעא קדישא. כד כפקין עלמא לא מקבלא לון ודחי לון לבר. ואולין מהאי ושמאן הכעה ומתגלגלין בכמה גלגולין. עד דנפקין מכל קדישה . וסתרן לסערייהו במסאבו דילהון וכל אינון קריטת דישראל דנפקין ממן שלקין. וההוא חופאה קלישא נשממין דישראל דנפקין ממן שלקין. וההוא חופאה קלישא מקבלא לון ועאלין לקדושא עלאה. בגין דכל זינא אולא לזיניה, ונשממיהון דישראל דנפקי לבר מארעא ברשותא דההיא קליפה תקיפא אזלא ושחרא דססיא קליפה תקיפא. ברשותה ומתגלגלא עד דתבת לדוכתהא. ועאלת לאתר דאתחזי לה. זכאה חולקיה מאן דנשמתיה נפקא ברשו קדישא בההוא פתיחו דארעא קדישא. מאן דנשמתיה נפקת בארעא קדישא אי אתקבר בההיא יומא לא שלשא עליה רוח מסאבא כלל . וע״ד כתיב בלליבא. כי קביר הקברנו ביום סהוא וגו׳ ולא תממא את אדמתך. בגין דבליליא אתיהיב רשו לרוח מסאבא לשמשא ואע"ג דאתיהיב לון רשו לה עהלין בהרעה קדישה. בר הי השכהן תמן מנא לאעלא ביה: אברין ופדרין דמתאכלן בליליא לאמוכא לאו דעיילין בארעא ולאו לאמשכא לון ויכין מתרכין. בארעא. אלא בנין דלא תשלום ששרא אחרא גו ארעא. ולא יתמשכא לאעלא תמן. ובג״כ תכנא דמנייהו היה סליק עקימה ומתנלגלה לבר והזיל בבהילו. עד דעהל דלפון. דתמן מדורין דכל סטרין אחרטין. לנוסבה מנכח . 100 ាភាភ וכלהו מנכא 560 וממן מישור וחתון באורס םליק לדיכתיה 210 דיממת 5 לתזכו פתיחו ומההוא רחתון . 100 בערי קליפה תקיפה דאיהי לבר מהרעה קדישה בההוא תכנה נסה. כמה דחיקימנה:

הארך היציע הארך יציע הארך יציע מחת כל הסמים יראה. כמה איר און לצני כשא לאשתכלא באורייתא יממא ולילי. דכל מאן בעוצדוי דקציה ולאשתדלא באורייתא יממא ולילי. דכל מאן האשתדלו באורייתא יממא ולילי. דכל מאן האשתדלו באורייתא הממא ולילי. דכל מאן האשתדלו באורייתא קב״ה אשתדלו באורייתא יממא ולילי. דכל מאן האשתדלו באורייתא קב״ה אשתדלו באורייתא יממא ולילי. דכל מאן האשתדלו באורייתא קב״ה אשתדלו באורייתא יממא ולילי. דכל מאן האשתדלו באורייתא בעוצדוי דקצ״ה ולאשתדלו באורייתא קב״ה לשהתבו ביה למשתדלו באורייתא היממא ולילי. דכל מאן האשתדלו באורייתא הממא ולילי. דכל מאן האשתדלו באורייתא קב״ה אשתדלו באורייתא היממא וליליו השתדלו ביה למשתדלו באורייתא למשתלו דייתא למשתדלו ביי הוא למשתדלו ביי הישלייה מרשית ביה בגין דאריה ובבין דאריה מרשית ביה בגין דאריה מרשית ביה ביה לאשריה בנין דאריה מרשית ביה ביה לאשרית ביה בנין דאריה השביע בלה איי שבאור מאוונא וערא בי הוא למאוו ברא. דבמיב המאיי שבאי השביע בלהי המקו מאוונא וערא בי הוא לקלות הארץ יבים תחת כל השתים וע״ד כי הוא מאוונא ומשרט לקלות הארץ יבים תחת כל השמים יראה לכליו בני הישלי לקלות הארץ יבים מחות כל הממים וע״ד כי הוא לאליו בניה לקלות הארץ יבים לאחון בימ מחים כל היה לכלהו בני לילהו בני לאמוים בליאונא מאוונא ומאונא ומאוון ברא. דבמיב ומאסי יכהה לקלות מאונא למיים ביו אוונא ובימים וע״ד כי הוא לאליו בני לילהו בני לאליו בני לילהו בני לאליו בני הוא לאליו בני לאליו בניים לאליו בני הואס מוונא ומרבל ומונא ובימים וע״ד כי הואס לקלות מארץ לכל חות כלה ובילה באחים יראס לכלו בני הואס עלאא. למיסב לון מוונא וביבים לאמי ידן ומשביע לכל חי רלון:

(a) וקשרתם אתם לאות על ידכם והיו לטומפת בין עיניכם, פתח רבי אלעזר ואמר ד) שימני כחותם על לבך כחותם על זרועך וגו׳. שימני כחותם. כנסת ישראל אמרה דא לקב״ה שימני כחותם. מאן הוא מאתם, דא הותם דגושפנקא דקשוע. כחותם על לבך, דא חותם של תפילין דאגח בר נש על לביה. כחותם

ולא תמתום בעד המוח: ולפיכך כל אותן הנשמות של שאר האומות הדרים בארץ הקדושה. כשיוצאות מעולם הזה, אינן נתקבלות שם ונדחות לחוץ, והולכות ומשוממות ומתגלגלות בכמה גלגולים. עד שיוצאות מכל ארץ הקרושה. וסובבות לצדדים שלהן עם ממאתן. וכל אותן נשמות עם ישראל היוצאות שם עולות. וכסוי דק ההוא מקבל אותן ונכנסות לקרושה העליונה. לפי שכל מין הולך למינו. ונשמות עם ישראל היוצאות בחוץ לארץ ברשות אותה קליפה הקשה. הולכת הנשמה ומובבת ומתגלגלת עד שתשוב למקומה. ונכנסת למקום הראוי לה. אשרי חלקו מי שנשמתו יוצאת ברשות הקדושה בפתח ההוא של ארץ הקרושה. מי שנשמתו יוצאת בארץ הקדושה אם נקבר באותו היום אין שולט עליו רוח המומאה כלל. ועיכ נאמר בתלוי. כי קבור תקברנו ביום ההוא וגו׳ ולא תממא את אדמתך. לפי שבלילה ניתנה רשות לרוח המומאה לשלומ. ואע"פ שניתנה להם רשות, אין נכנסין בארץ הקרושה. מלכר אם מוצאים שם כלי ליכנם בו: אברים ופררים שנתאכלים בלילה להזין למינים האחרים. לא שנכנסים בארץ ולא להמשיכם לארץ. אלא בשביל שלא ישלוט צר הטומאה בתוך הארץ. ולא יהיה נמשך ליכנם שמה. ולפיכך העשן שלהם היה עולה בעקמימות ונתגלגל לחוץ והלך בבהלה עד שנכנס לצד צפון הפרוץ. אשר שם מדורי כל צדדים האחרים. ולשם נכנם העשו וכלם ניזונים שם ממנו. העשו של קרבנות היום היה עולה למקומו בדרך ישר וניזון ממנו מי שצריכים ליזון, ומאותו הפתח של צד צפון ניזונו כל צדדי קליפה הקשה שהיא מחוץ לארץ הקרושה עם עשו הגם ההוא. כמו שביארנו:

לשון קורש

JDY

הארץ יבים (ה) רבי חזקיה פתח כ) כי הוא לקצות הארץ יבים תחת כל השמים יראה. כמה יש להם לאנשים להםתכל במעשה הקכ"ה ולעמוק בתורה יומם ולילה. שכל מי שעוםק בתורה הקב"ה משתבח בו למעלה ומשתבח בו לממה. לפי שהתורה עץ חיים היא לכל אותן העמלים בה, לתת להם חיים בעולם הזה. ולתת להם חיים בעולם הבא. בוא וראה כי הוא לקצות הארץ יבים. לתת להם מזון ולפרנסם בכל מה שנצרכים. לפי שהוא משגיח בה תמיד. שכתוב תמיד עיני ה' אלהיד בה מרשית השנה ועד אחרית שנה. לפי שהארץ הואת מה כתוב בה. ממרחק תביא לחמה [קלה] ואח"כ היא נותנת מזון ומרף לכל אותן חית השדה. שכתוב ותקם בעוד ליפה ותתן טרף לביתה וחק לנערותיה. וע"כ כי הוא לקצות הארץ יבים תחת כל השמים יראה לכל באי העולם. לתת להם מזון ופרנסה כל מה שנצרך לכל אחר ואחד. כמו שכתוב פותח את ידך ומשביע לכל חי רצוו-:

(3) וקשורתם אתם לאות על ידכם והיו למומפת בין עיניכם, פתח רבי אלעזר ואמר ז) שימני כחותם על לבך כחותם על זרועך וגו'. שימני כחותם. כנסה ישראל אומדת כך להקב"ה שימני כחותם. איזה הוא החותם, זה החותם של מבעת האמת. כחותם על לבך, זה החותם של תפילין שמניח האדם על לבו. כחותם

מראה מקומות או וילא עו: כו איוב כים גו מטרע נד: דו שיר מי

זין הזהר

[קלה] היינו מן עולם הבינה:

88 <u>22</u>

כחותם על זרוער. זו יד כהה שמגיח תפילין כזרוע ההיא. היינו יצחק [קלו] וכנסת ישראל אומדת שימני כחותם. חותם היה צריך לומר. כזהו כראתם. כאותן תפילין של ראש שמביא שבה לכל הגוף. ועיכ תפילין בזרוע על הלב. וכזה נמצא האדם שלם כרמיון שלמעלה (קלי) כי עזה כמות אהבה. מהו כי עזה כמות. אלא לא נמצא רבד קשה בעולם כמו התפרדות הנפש מהגוף כאשר צדיכין להפרד. וכך אהבת כנסת ישראל להקב"ה שאין נפדדים לעולם. ולפיכך תפלה של יד נקשרת בודוע. לקיים הכתוב ה) שמאלו תחת לראשי. קשה כשאול קנאה. בכל מדרגות הגיהגם אין בהן קשה כשאול. שיורד למטה מהם. מלבד מדרנה ההיא שנקראת אבדון. ושניהם נשתתפו יחד. וזה קשה להם להרשעים מהכל. כך קשה כשאול קנאה. שאין קנאה אלא בשביל אהבה. ומתוך אהבה באה קנאה. ומי שמקנא בשביל זה שאוהבו ביותר השה לו להפדד ממנו. כמו מאותו המדרגה שנהראת שאול שהיא קשה מכל מדרגות הגיהנם. רשפיה רשפי אש שלהבת יה. ואיזו היא שלהבת יה. זה האש היוצא מתוך השופר כלול מרוח ומים. ומתוך שלהבת ההיא כאשר יתלהם אש בכנסת ישראל ישרוף העולם בשלהבת של קנאת הקב"ה. ובשעה שהיא תקנא עבורו אוי למי שיפגע בשלהבת שהוא ישרף בה. ובשעה שכנסת ישראל מתקשרת בו בהסכ׳ה ותתעמר עמו. אז כל אותן ההמונים וכל אותן המחנות וכל העולמות בשמחה בהארת הברכות. כתוב שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני. מי שמניח תפילין כשמניח תפלה של יד צדיך להושים זרוע השמאלית לקבל לה לכנסת ישראל [קנק] ולקשור הקשר עם הימנית בשביל לחבקה. לקיים מה שכתוב שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני. שיתראה הארם כרמיון שלמעלה ושיתעמר בכל. ואו האדם שלם בכל בקרושה העליונה, והקב"ה קורא עליו ישראל אשר בך אתפאר:

כ) רבי אבא פתה ג) ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ. בוא וראה בכל אומות העולם לא בחר בהם הקב"ה אלא לישראל בלבדם, ועשה אותם עם אחד בעולם וקרא להם גוי אחד כשמו. והכתירם בכמה עמרות וכמה מצות להתעשר בהם. ועל כן תפילין של ראש ותפילין של יד להתעטר האדם בהם כרמיון שלמעלה. ולהמצא בבחינת אחר להיות שלם בכל. ובשעה שהארם מתעמד ומתקרש בהם נעשה שלם ונקרא אחר. שלא נקרא אחר אלא כאשר הוא שלם. ומי שהוא פגום לא נקרא אחר. ועיכ נקרא הקביה אחר שהוא ככל השלמות. בשלמות האבות בשלמות של כנסת ישראל. לפיכך ישראל לממה נקראים אחד. שכאשר האדם מניח תפילין ומתעמף בעמוף של מצוה. אז נתעטר בעמרות קרושות כרמיון שלמעלה ונקרא אחד. ולפיכך יבוא אחד ויתחבר באחד. הקביה שהוא אחד יתחבר באחד. שהרי אין המלך מתחבר אלא במי שראוי לו. ולפיכך כתוב ל) והוא באחד ומי ישיבנו. אין הקב"ה שורה ואינו נמצא אלא באחר. והוא באחר. אחר היה צריך לומר. אלא במי שנתתקן בקרושה עליונה להיות בבחינת אחר. או הוא שורה באחר ולא במקום אחר ----:

עקב

כחותם על זרועך. דא יד כהה דמנח בההיא זרוע. ומני ילחק [קנו] וכנסת ישראל האמר שימני כחותם. מותם מבעי ליה מהו כחותם. כאינון תפילין דרישה דהייתי שבחה לכל גופה . וע״ד תפילין בזרוע על הלב. ובדה השתכה בינ שלים כגוונה דלעילה [הלו] כי עום כמות אהבה. מהו כי עום כמות, אלא לא אשתכת בעלמא כמה דפרישו דנפשא מנוסא הסיומל -70 בעיין לאתפרשא. והכי אהבת כנסת ישראל להבייה דלא אתפרטן לעלמין. ובג״כ תפלה של יד אתקשרא בורוע. לקיימה דכתיב ה) שמאלו תחת לראשי. קשה כשאול קנאם. בכל דרגין דגיהנם לא אית קשיא כשאול. דנחית לתחא מנייהו. בר ההוא דרגא דאקרי אבדין, ודא ודא אשתתפו כחדא . ודא קשיא להו לחייביא מכלא. כך קשה קנאס. דלים קנאס אלא ברחימותא כשמול ນກ່ רחימותה אתי קנאה. ומאן דקני לההוא דרחים יתיר השיא ליה לאחפרשא מניה. כמה מההוא דרגא דאהרי שאול דאיהו קשיא מכל דרגין דניהנס. רשפיה רשפי אש שלהבת יה. ומאן איהו שלהבת יה. דא אשא דנפיק מגו שופר כליל מרוחה ומיה. ומגו הסיה שלסובה כד מתלהסה בכנסת ישראל אוקיד עלמה בשלהבותה ובשעתה דהיה מהנחה ליה ווי בקנאה דקב"ה. דאערע בשלהוביתה דאיהו יתוקד בהו .. ובשעתה דכנסת ישראל מתהשרא ביה בקב"ה ומתעטרא בהדיה. כדין כל אינון אכלוסיו וכל אינון משריין וכלהו עלמין בחדו בנהירו דברכאן. כתיב שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני. מאו דאנה תפילין כד מנה תפלה של יד בעי לאושמה דרועה שמאלא לקבלה לם לכנסת ישראל [קלח] ולקשרא קשרא עם ימינה בנין להבקה לה . לקיימה מהי דכמיב שמאלו מהם לראשו וימינו, מהבקרי . להתחומה בר כש כבוונה דלעילה ולהתעשרה בכלה. יכדין ביינ שלים בכלה בקדושם פלאה. והביה הארי עלים ישראל אשר בך אתפאר: כ) רבי אבא פסח ג) ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ. תא חוי בכל עמין דעלמא לא אתרעי בא הביה בר ישראל בלחודייהו. ועבד לון עמא יחידאה בעלמה והרה לון גוי החד כשמים. והעפר לון בכמה עפריו וכמה פהודין לאתעשרא בהו. ועל דא תפילין דרישא ותפיליו דררועה להתעשרה בסו בר נש כגוונה דלעילה. שלים בכלא. שעתה ובההיא סל ולהשתכהה ראתעשר בסו ב"כ ואתקדש בהו אתעביד שלים ואהרי אחד. דאחד לא אקרי אלא כד איסו שלים. ומאו דפנים לא

אקרי אחד. וע"ד קב"ה אקרי אחד בשלימו דכלא. בשלימו דאבהן בשלימו דכנסת ישראל. בגין כך ישראל לתתה הקרון החד דכד ב"כ הכח תפילין NODON בכסויה למלוה. כדין הסעמר בעמרין קדישין כנווכא בלטות המהיז ברן המשנת בשנת בשתי היות בחות דלעילה והקרי החד. ובגיני כך לימי החד וישמדל בהחד. קביס דחיהו החד ישמדל בחחד. דהה לימ מלכה משמדל אלא במאי דאתחזי ליה . ובנין כך כמיב ד) והוא באמד ומי ישיבנו. לא שארי קביה ולא אשתכה אלא לים . חחד מכעי אלא במאו באתד. והוא באתד. בקרושה עלאה למהוי 610 . 70 דאתתקן כדין שריה בחהד ולה בחתר החרה

SDD

.....

אמר

מראה מקומות ה) שיר כי נ) קדושים פה. נ) שמוחל כי וי ד) חיוב כינ

זין הזהר

ומלון רמו על ספירת הנכורה: וקלון כמו שאמרו חו"ל שהקב"ח מניח תפילין: (קלחן פי׳ לקבל על עצמו הארה מאור השבינה הקרושה:

ה) אמר רבי אלעור כל ומנה דסמרה דהדושה שלמה. ספרא מסאצא לא יכיל לשלמאה ואתכפיא קמיה. וע"ד תניכן כל זמנא דירושלים תהא מלאה. לור חייצא יהא סרבה .. ב) איל ריש תה והימה לך רוה חדה . ולה התיהיב פר לאיכון קדישין סזי бÐ . טליוכין לגלאה להאי אתר דאיהו רוח מסאצא הב"ם יסיב לים שולסנו למשלם בעלמה בכמה ספרין. ויכיל לנוקה. ולית לן רשו לאנהגא ביה קלנא. ובעינא לאסתמרא מניה דלא יקערג עלן בנו קדושס דילן. ועדר רוא חדא אית לן דבעינו למיהב ליה דוכתה זעיר בנו הדושה דילו. דהה מנו קדושה נפיק שולטנו דיליה. ובעינן גו רוא דתפילין לאלנעה חד שערה דעגלה דיפוק לבר ויתמוי הממבר דהא חומא דשערא דא לא מסאיב בר דאי האי שערא ואתעביד כשעורה. אבל פהות מן דא לא מסאיב. והסוא שערא בעי לאעלא ליה בנו קדושה עלאה בגיו דלא יהפרג לו דילו ולמיהב ליה דוכתה. לבר מן האי ויפוק - דילן שערא בקרושה דיתחזי. דכד חמי לההיא בר כם בקדושה עלאה. וחולקא דיליה משתתף לתמן. כדין לא יקטרג ליה ולא יכיל לאבאשא ליה לעילא ותתח. דסא דוכתא יהיב ליה. ואי הסוא תולקא לא יהבין ליה דוכתא בהאי קדושה יכיל לאבאשא ליה לתתא. וסליק לקטרנא ליה לעילא ואמר. פלוני דהא מתקדם השתה כך וכך עבד ביומה פלוני וכך הינון חובוי. עד דימפי דינא על ההוא ב"כ ויתענם על ידוי. וכד הוו כד שראו . 67 עבדי דהוו ידעי רוא ישראל הוו מסתכלי לאסקדשא בקדושה עלאה ביומא דכפורי מיד למיהב הולהה לההוה התר. ולמיהב לים חולהה בינייהו. בגין דלא ישתכת מקפרגא עלייהו ולא ייתי לאדכרא הוביהון דישראל . דכמה הבילין וכמה משריין איכון דאודמכן לנפלא מלה מכיה כד אתי לקסרגא. זכאה חולקיה מאן דיכיל לאסתמרא דלא ידכרון חובוי לעילא ולא ישניחון עליה לבים:

רעיא מהימנא

נ) וקשרתם אתם לאות על ידכם והיו למומפת בין עיניכס. פקודה דה להנחה תפלה של יד ותפלה של ראש. הא אוקימנא רוא דד׳ פרשיין דלהון בכמה דוכתי. אבל פרשה קדמאה קדש לי כל בכול דא איהו פרשתא דכליל כל שאר פרשיין. קדש. דא קדושה דמתמן כלא אתקדש עלאה . רוא דחכמתא עלאה. ברוא דגניזי עלאה דאתקרי קודם. פרשה תנינא והיה כי יציאך דא בינה. דהא בפרשתא דא איהי יליאת מלרים דהוה מסטרא דיובלא [קלט] וע"ד שירותא דילה והי"ה. דהא מלה דא איהי ביובלא. ובגין כך שמא דילה והי"ה דלית והי"ה אהה הלית והי"ה אלא באתר דא דאיהו ומין לאתמשכא לתתא. לאכהרא בולינין ולאשתכחא בדרגא תתאה [קמ] וכלא ברוא חדא. ובנין דאיהו באורה ממיר לא אקרי באתגליא בשמא דא. וע״ד לחכימין למכדע. אתמסר 656 תתרשים קרישה במלה דה [קמה] פרשה תליתהה שמע 6053 ישראל

כראה נקוכות ה) פקודי רלו. כ) שם רלו: ג) כה מג:

זיו הזהר

וקלעין עולם הגישה נקרא יובל כי הגוא מקור ההירות: (קמן חיינו התבללות בינה עם מלבות שבל הארות מבל מיני שפע נובעות ממקור הבינה. ולפיכך יש שם צירוף והי"ה מהשם הו"יה ב"ה. וותו שאמרו הו"ל והי"ה יניר שמחה: (קמה) שהתמיל בתיבת והיה:

עקב

85 10

. אמר רבי אלעזר כל זמן שצד הקרושה שולט. צד הטומאה אינו יכול לשלום ונכגע לפניו. וזהו שלמרגו כל זמן שירושלים תהיה מלאה. צור הרשעה תהיה חרבה. כ) א"ל ר"ש בוא ואוריעך סור אחר. ולא ניתנה רשות לנלות מלבר לאותן קרושים עליונים. בוא וראה למקום הזה שהוא רוח המומאה נתן לו הקב"ה שלימה לשלוט בעולם בכמה צדרים. ויכול להויק. ואין לנו רשות לנהוג בו בזיון. ונצרך להשמר ממנו שלא יקמרג עלינו בתוך הקרושה שלנו. וע"כ יש לנו סור אחר שאנו צריכים לתת לו מקום קמון בתוך הקדושה שלנו. שהרי מתוך הקרושה יוצאת שלימתו. ונצרך בתוך סוד התפילין להצניע שערה אחת של עגל שתצא לחוץ ותהיה נראית. שהרי חום השערה זו לא נמכאת מלבר אם תתחבר השערה להעשות כשעורה. אבל פחות מזה אינה נממאת. ואותה השערה נצרך להכניסה בתוך קרושה העליונה שלנו ולתת לה מקום. כדי שלא יהיה קמרוג עלינו בקדושה שלנו. ולכך תצא מאותה השערה לחוץ שתהיה גראית. כי כשיראה לאיש הזה בקדושה העליונה. וחלקו נשתתף שם. אז לא יקטרג עליו ולא יוכל להרע לו למעלה ולממה. שהרי נתן לו מקום. ואם אין נותנים מקום לחלק ההוא בתוך קרושה הואת יכול להרע לו לממה. ועולה ומקמרג עליו למעלה ואומר. פלוני שהוא מתקדש עכשיו עשה כך וכך ביום פלוני וכך הם חמאיו. עד שמגיע דין על איש ההוא ונענש על ידו. וכך היו ישראל עושים שהיו יודעים סוד הזה. כאשר התחילו להתקרש בקרושה העליונה ביום הכפורים היו מסתכלים מיד לתת חלק למקום ההוא. ולתת לו החלק ביניהם. ברי שלא יהיה נמצא מקמרג עליהם ולא יבוא להזכיר עונות ישראל. כי הרבה המונים והרבה מחנות מוכנים לקבל הדבור ממנו כאשר הוא בא לקמרנ. אשרי חלקו מי שיכול להשמר שלא יזכרו עונותיו למעלה ולא ישקיפו עליו להרע ו

רועה הנאסן

ג) וקשרתם אתם לאות על ידכם והיו למומפת בין עיניכם. מצוה זו להניח תפלה של יר

זתפלה של ראש. הרי ביארנו סוד ארבע פרשות שלהם בכסה סקומות. אבל פרשה הראשונה קדש לי בל בכור זו היא פרשה הכוללת כל שאר פרשיות. קדש. זו קרושה העליונה. סוד הכמ"ה העליונה. שמשם הכל נתקדש בסוד אוצר העליון שנקרא קודש. פרשה שניה והיה כי יביאך זו בינ"ה. שהרי בפרשה זו נזכר יציאת מצרים יביאך זו בינ"ה. שהרי בפרשה זו נזכר יציאת מצרים יביאך זו בינ"ה שהרי בפרשה זו נזכר יניון שאין והי"ה. שהיה מצד היובל [קלמ] וע"כ התחלה שלה והי"ה. שהרי תובה זו ביובל היא. ולפיכך שמו והי"ה כיון שאין והי"ה. אלא במקום זה שהוא עתיד להמשך לממה להאיר הנרות ולהמצא במדרנה התחתונה [קמ] והכל בסוד אחר. אלא שנמסר לחכמים להבין מעצמם. ולכך נרשמה פרשה זו בשם הקדוש בתיבה הזאת [קמה] פרשה שלישית שמע זו בשם הקדוש בתיבה הזאת [קמה] פרשה שלישית שמע

ישראל

ישראל, זהו סור בחינת הימין שנקרא חס׳ד עליון. שהוא המיחד יחוד של הכל לארבעה צדדים [קוכ] והסביה מסדר בו סדר של כל העולם. וזה הוא המתפשט בכל הצרדים. אפילו בתוך תהומות התהתונים. ובזה ברא הקביה את העולם כאשר נתעמף הקביה בעמוף המאיר. ... הוא המיחר את היחור. ולפיכך שמע נסמך לוהיה פרשה רביעית הוא סור דין הקשה. השמרו לכם וגו׳. אלה הם תפילין של ראש. ותפילין של יר הם כרמיון זה בבית אחר, וכבר דרשנו בענינם והכל מוד אחר. קשר תפילין של ראש הוא דלית. וע"ז כתוב וראית את אחורי. ועל כן הוא לאחור. כי שם נקשר הכל כקשר אחד [ימג] והיא כאשר מנחת אלה תפילין של יד מהקשרת בקשר אחר. שהוא סוד הברית הקרוש. וסוד זה הרי נתבאר בכמה מקומות. והכל סוד אחד. זכאים הם ישראל היודעים סור זה. וצריך האדם להניה תפילין בכל יום להיות בצורה העליונה. ועליו כתוב ה) וראו בל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך. ע׳כ ר"מ :

ולמדרתם אתם את בניכם לדבר בם. פתח רבי שמעון ואמר. בוא וראה כתוב נ) את הכל ראותי בימי הבלי וגו׳. וכי שלמה שמדרגית גבוהות

של חכמה היו בו יותר מכל בני דורו. שכתוב ז) ויחכם מכל אדם, אמר בימי הכלי. וכתוב הבל הבלים אמר קהלת. אלא סיר של הכל יקר הוא. והיינו הבל היוצא מן הפה. והסור הוא שההכל היוצא מן הפה נעשה מסנו קול. ולמרנו שאין העולם מתקיים אלא בהכל פיהם של תינוקות של בית רבן שלא חמאו. שלא חמאו ממש. וההבל נעשה מן רוח ומים. וכל מה שנעשה בעולם בהבל נעשה. וסוד הדבר שאותו הבל של התינוקות געשה קול ומתפשט בעולם. והם שומרי העולם ושומרי העיר, וש"כ ה) אם ה׳ לא ישמר עיר שוא שקר שומר .. י) ובסודי ההיכלות נוכר שבהיכל השלישי עומרים שני שרים יהודיה ועזריאל. ואלה עומדים כל אחר ואחר על ייב אלפים מסונים אחרים, וכלם נקראים יתרות המשכן, והם כטונים על אותו הבל של התינוקות העמלים בתורה לקיים את העולם. והם לוקרוים הבל ההוא ומעלים אותו למעלה. וכל הבל והבל של אותן התינוקות לומרי התורה לקיים את העולם נעשה ממנו רוח אחר. ואותו הרוח עולה למעלה ונתעמר בעמרה קרושה. ונתמנה להיות שומר העולם .. ועור עומרים שם שני שרים אחרים עכסניה ואדיריה. הם ממונים על י"ב אלפים ממונים אחרים כל אחר ואחר כמו שאמרנו. והם ממונים להבריו בכל הרקיעים על כל אותן המעבירים את בניהם מן התורה. ומרחיקים להם ממנה שלא ילמרו בה. אז יוצאים אלו השרים ומכריזים ואומרים. אוי לפלוני שהעביר את בנו מן התורה. אוי לו שנאבר מעולם הזה ומעולם הבא:

ן כתבתם על מזוזות ביתך וכשעריך. א"ר שמעון (r כשעה שהארם משכים כחצות הלילה וטומר

עקב

ישראל. דא איהו רוא דימינא דאקרי חשד עלאס. דאיהי קא מייחד יהודא דכלא לד' סטרין [המכ] וקביה מסדר ביה סדורא דכל עלמא. ודא איהו דהא מתששם בכל ספרין. אפילו גו תהומי תתאי. ובדא קב"ה ברא עלמא כד אהעסף קב"ה בעטיפא דוהרא. ודא דקא מייחד יחודא. ובג"כ שמע סמיך לוהי"ה .. פרשה רביעאה הוא רוא דרינא קשיא. השמרו לכס ונוי. ותפלין דדרועה כגיונה תפילין דרישה. אלין איכיו דא' בחד ביתא. והא אתערנא בהו וכלהו רוא חדא. השרא דתפילין דרישא איהו דלית. ועיד כתיב וראית את אחורי. ועל דה איהי לאחורה. דתמן אתקשר כלה בקשרה מדה [המג] ואיהי כד מכחת אליו תפיליו דדרועת אתקשרא בקשרא אחרא. רוא דברית קדישא. ורוא דא הא אתמר בכמה דוכתי. וכלא רוא חדא. וכאין אינין ישראל דידעין רזא דא. ואלסריך בר כש לאכחא לון כל יומא למהוי בדיוקנא עלאה. ועליה כסיב א) וראו כל עמי הארץ כי שם ה׳ נקרא עליך ויראו ממך. ע׳כ : "7

כ) ולמדתם אתם את בניכם לדבר בם. פתת רבי שמעון ואמר. תא חזי כתיב ג) את הכל ראיתי בימי הכלי ונו׳. וכי שלמה דדרגין עלאין דחכמתא הוו ביה על כל במי דרא. דכתיב דו ויחכם מכל אדם, אמר בימי הבלי. וכמיב הבל הבלים אמר קהלת. אלא רוא דהבל יקירא הוא. והוא הבל דנפיק מפומא. ורזא דהבל דנשיק מפומא קלא אמעביד מניה. ותאנא אין העולם מתקיים אלא בהבל פיהם של תיכוקות של בית רבן שלא חשאו. שלא חשאו ממש. והבל אתעביד ברוחא ומיא. וכל מאי דאתעביד בעלמא בהבל אתעביד. ורוא דמלה דהאי הבל של תיכוקות אתעביד קלא ואתפשש בעלמא. ואיכון נסורי עלמא ונסורי קרתה, ההיד ה) אם ה׳ לא ישמר עיר שוא שהד שומר .. קבמו. הטר הז הם של ישמו על שמו שיו שוו איי ו) וברוין דהיכלות הממר דבהיכלו תלימאם קיימין תרין ממנן ידודיה ועזריאל. ואלין קיימי כל חד וחד מנן י"ב אלפי ממנן אחרנין, וכלהו אקרון יתרות המשכן. ואלין אתמנון על ההוא הבל דתינוקית דלטאן באורייתה לקיימה עלמה. וחלין נסלי ססוה הבל וסלקי ליה לפילה. וכל הבל והבל דחיכון תיכוהית דלפחו באורייתה לקיימה עלמה אתעביד מניה רותה הדה. וסלקה הסוק היותה לקיימה עלמה הסוה רותה לעילה ואתעער בעשרה קדישה ואתמל כסורא דעלמא .. ועוד קיימין תמן תרין ממכן אהרנין עםסגיה ואדיריה. אלין ממנן על תריסר אלפי ממכן אחרנין כל מד וחד כדקאמרן. ואלין אתמכן לאכרוא בכל רקיעין על כל אינון דמעברין בנייהו מאורייתא. וסלקין לון דלא ילעון בה. כדין כפקין כל הכי ממכן ומכריזי ואמרי. ווי לפלכיא דאשבר ברים מאורייתא. ווי ליה דהא אתאביד מעלמא דין ומעלמא דאתי :

י) וכתבתם על מוווות ביתך ובשעריך. איר שמעון בשעתא דבר גש אקדים בפלגות ליליה

וקס

מראה ביקומות א) דנרים כית כ) כא לט. נ) קסלת וי ד) מלכים אי בי ב) מלים קכיו ו) פקודי רנה: ו) דף רסה.

זיו הזהר

(קמנ) שהם הכמה ובינה תפארת ומלכות, שאין יהוד והורונות בלי כה החמר שהוא כה האהבה. ווהו שכתוב עולם חמר יבנה: יש מקשים הלא נם פרשת רביעית מתחלת עם תיבת והיה, וי"ל שזה והיה היא המתקה להרינים של פרשה רביעית: [קמנ] פי' שכל האשפעות מן מפורות העליונות מניעות להמלכות:

87 70

າກ

עקב

אכת

ועומד ועוסק בתורה עד שמאיר הבקר. ובבקר מניח תפילין בראשו ותפילין ברושם הקרוש בזרועו. ומתעמף במלית של מצוה. וכשבא לצאת מפתח ביתו פוגע במזוזה רושם השם הקרוש כפתח ביתו. מתחברים עמו ד׳ מלאכים קרושים ויוצאים עמו מפתח ביתו. מלוים אותו לבית הכנסת ומכריזים לפניו. תנו כבוד לתמונת המלך הקרוש. תנו כבוד לבנו של המלך לפנים הכבוד של המלך. רוח הקודש שורה עליו ומכריז ואומר 6) ישראל אשר כך אתפאר. ורוח הקדוש ההוא עולה למעלה ומעיד עליו לפני מלך הקרוש. אז פוקד מלך העליון לרשום לפניו כל אותן בני היכלו. כל אותן הירועים לפניו. זש״כ ויכתב ספר זכרון לפניו ליראי ה׳ ולחושבי שמו. מהו ולחושבי שמו. כמש"כ וחושבי מחשבות. אלה העושים לשמו אומנות התפילין. אומנות הציצית. אומנות המזוזה. אלה הם חושבי שמו שכתוב וחושבי מחשבות. ולא עוד אלא שהקב״ה משתבח בו ומכריו עליו בכל העולמות. ראו מה בריה עשיתי בעולמי.. ובוא וראה כמה יש להם לאנשים לשמור דרכיהם. כשביל שיעסקו בעבודת רבונם ויזכו לחיי עולם. תחת כסא המלך הקרוש יש מדורים עליונים. ובמקום ההוא של הכסא נקשרת מזוזה [קמד] להנצל מכמה שרי הדינים המזומנים להתנר כהם כהאנשים בעולם ההוא. כדמיון זה עשה הקכיה לישראל ונתן להם מצות התורה. בשביל שיעמלו בה וינצלו בעולם הזה מכמה שרי הדינים. מכמה מקמרינים הפוגעים בהם בהאנשים ככל יום. כ) רבי חייא אמר כל מי שרוצה לשמור דרכיו אל יעבור על המים ששופכים לפני הפתח. לפי ששם שורה שד אחד. והוא בין שתי מווזות הפתח. ופניו כנגד הפתח. ומביט בכל מה שעושים בבית. ע"כ יודהר האדם מלשפוך מים בין שתי [מזוות] השער. רבי יצחק אמר מים צלולים אין חשש. והוא שלא ישפוך אותם דרך בזיון. מה המעם. לפי שאו יש לו רשות להזיק. ולא עוד אלא שיחזור ויקרב ראשו נגד הבית. ובכל מה שמבים מכיא מארה. ויש לו שס״ה משמשים כמספר ימות השנה שהוא שולט עליהם. וכלם יוצאים עם האדם כשיוצא מפתח ביתו. א"ר אלעזר כל זה בסש הקב"ה כדי לשמור לישראל. והתקין שמו הקרוש למעלה שהוא התורה. וכל התורה שם קדוש אחר היא. ומי שעוסק בתורה הוא עוסק בשמו. בוא וראה שצריך האדם לרשום כפתח הבית שם הקדוש שהוא האמונה של הכל [קמה] שהרי בכל מקום שהשם הקדוש נמצא מינים הרעים לא נמצאים שם. ואין יכולים לקמרג לו לאדם. כמו שכתוב לא תאונה אליך רעה וגו׳. המקום שפתח בית העליון שורה נקרא מזוזה. שהיא תקון הבית ופתח הבית. מאותה המזוזה בורחים שרי המשפט שרי הרינים ואין נמצאים שם. וכנגר זה לממה כאשר האדם מתקן מזווה לפתח הכית. והשם הקדוש הזה גרשם באותיות. זה האדם מתעמר בעמרות רבונו. ואין קרבים לפתח ביתו מינים הרעים ואין נמצאים שם: פתח רבי אבא ואמר ג) תחת שלש רגזה ארץ

אשר בך אתפאר. וההוא רוחא קדישא סלקא לעילא ואסהיד עליה קחי מלכא קדישא. כדין פקיד מלכא עלאה למכתב קמיה כל אינון בני היכליה. כל אינון דאשתמודען קמיה. הסיד ויכתב ספר וכרון לפניו ליראי ה׳ ולחושבי שמו. מהו ולחושבי שמו. כליא וחושבי מחשבות. איכון דעבדין לשמיה אומכותא דתפילין. אומכותא דלילית. אומניתא דמזוזה. אלין אינון תושבי שמו דכתיב וחושבי מחשבות. ולא עוד אלא דקבייה משתבת ביה ומכריו עליה בכלהו עלמין. המו מאי בריה עבדית בעולמי ותא חזי כמה אית להו לבני כשא לאסתמרא אורחייהו. בגין דישתדלון בפלחנה דמהריהון ויזכון לחיי עלמין. תחות כורסיה דמלכה קדישה אית מדורין עלאין . ובהסוה אתר דכורסיה מוווס מתקשר [קמד] למשתובה מכמה מחרי דינין דומינין לחתערה בהו בבני נשה בסהוה עלמה. כגוונה דה עביד קביה לישראל ויהב להו פקודי אורייתא. בגין דישתדלון בס וישתובון בהאי עלמה מכמה מהרי דינין. מכמה מקערני דאודמנין בהו בבני נשא בכל יומא. כ) רבי חייא אמר האי מאן דבעי דיסתמר ארתוי לא יעבר על מייא דאושדין קמי פתחה. בגין דתמן שרי חד שידה. והוה בין תריו דשין דפתחה. והכפוי להבליה דפתחה. והכתכי כל מהי דעבדין בביתה. ולה לבעי ליה להינש דישדי מיה בין תרי [דשי] דתרעא. רבי ילחק אמר מיין ללילן לית לן בס. והוא דלא ישדי ליו ארח קלנא. מאי סעמא. בגין דאים לים אלא דיהדר רישיה לקבלא 601 . 601 עוד 155 ביסה. ובכל מאי דאסתכל אתלמיא. תלת מאה ושתין וחמש כמושבו ימי שתה הית ליה שמשין דהוה שלים עלייהו. וכלהו נפקין עם בינ כד נפיק מתרעת דביתיה. איר אלעור כל דה בעי קביים לנסרא לון לישראל. ואתקין שמיה קדישא לעילה דהיהו אורייתה. ואורייתה כלה חד שמה קדישה חיהו. ומאן דאשתדל באורייתא אשתדל בשמים. תא חזי בעי בדי בפתחא דביתא לרשמא קדישא דאיהו מהימנותא דכלא [קמה] דהא בכל אתר דשמא קדישא אשתכת וינין בישין לא משתכחי תמן. ולא יכלין לקטרגא ליה חמר לבינ. כמה דכתיב לא תאונה אליך רעה וגו׳. דפתחת דביתה עלהה שריה מוווה הקרי. דהיה תקונה דביתה ופתחה דביתה. מההיה מזוזם ערקין מחרי נימוסין מחרי דדינין ולא משתכחין קמיה. וקביל דא לתתא כד בר נש אתקין מזווה לפתחא דביתא. והאי שמא קדישא רשים באתווי. האי בר כש אתעשר בעשרוי דמאריה. ולא קרבין

לפתחה דביתיה זינין בישין ולה משתכחי תמן: פתח רבי אבא ואמר ג) תחת שלש רגוה לכד מראה מקומות ה) ישניי גיע כ) דף רסס: ג) משלי לי

זיו הזרת

(פתז) ספירת הסלכות היא הפתח והשקר לכל העולמות. ונקראת שערי צדק. וענין המווגה דשם היינו השם ארנ"י. כי מווו"ה בגי' ארנ"י: [קמה] זהו השם שד"י המורה על עיקר האמונה שהקב"ה משנית על העולם בהשנחת פרטיות ומשדד מערכת חשמים והנהנח המבעיות ברצונו:

לשון הזהר

תפילין ברישיה ותפילין ברשימה קדישה בדרועיה. והתעשף

בעסופה דמלוה. והתי לנפקה מתרעה דביתיה הערע במוווה

רשימה רשמה קדישה בתרעה דביתיה. הרבע מלהכין

קדישן מזדווגן עמיה ונפקין עמיה מתרעה דביתיה. הוופין ליה

לבי כנישתה ומכרזי קמיה. הבו יקרה לדיוקנה דמלכה

הדישא. הבו יהרא לבריה דמלכא לפרלופה יהרא

דמלכה. רוחה קדישה שריה עליה והכריו והמר ה) ישראל

והם והשתדל בחורייתה עד דנהיר לפרה. בלפרה

ונו׳. תחת עבר כי ימלוך ונו׳. ושפחה כי תירש נבירתה ה) איזו ארץ. זו ארץ ישראל, תחת עבד כי ימלוך. אלה הם שאר שרי העמים כאשר ניתנה ממשלה לאחר מהם. תהו שכתוב אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים. ושפחה כי תיוש גבירתה. זו היא השפחה שהרג הקב״ה חילות שלה במצרים, וארץ ישראל גבירתה נקראת, ובוא וראה מצד שפחה ההיא יוצאים כמה מלאכי חבלה מקמרוגים כנגר ישראל לקמרג להם. והקב"ה עשה להם לישראל שמירה. כאב הרוצה לשמור את בנו מהכל. אמר הסב"ה לישראל. הרבה מסמרוגים מזומנים לנגרכם. תתעמלו בעבודתי ואני אשמור אתכם מבחוץ. אתם תהיו נומנים בבתיכם בפנים וישנים במטותיכם. ואני אשמור אתכם מבחוץ ומסביב לממותיכם. וכוא וראה בשעה שאותן מינים הרעים קרבים לפתח האדם. זוקפים ראשיהם ומסתכלים בשם הקרוש הנראה מכחוץ. שהוא השם שרי מוכחר בכתריו. שם הזה שולט על כלם. ממנו מפחרים ובורחים ואין קרבים לפתח האדם. א"ל רבי יצחק אם כן ירשום האדם זה השם בלבד בפתח הבית ולא יותר. ולמה כל הפרשה. א"ל נכון הרבר. שהרי שם הזה אינו מתעטר אלא באותן האותיות שכלן נרשמות ברישם המלך. וכאשר נכתבת כל הפרשה או שם הזה מתעמר בכתריו. ויוצא המלך בכל צבאיו. כלם רשומים ברושם המלך, או מפחרים ממנו ובורחים מלפניו. בוא וראה וריה הוא שם הקרוש מלמטה למעלה. ולכך שרי נרשם מבחוץ כנגר שם הזה. והיה מבפנים שרי מכחוץ [קמו] שיהיה האדם נשמר מכל הצדרים מבפנים ומבחוץ. ואיר אבא כמה חילות קרושים נומנים באותה שעה שמניח האדם מזוזה לפתחו, כלם מכריזים ואומרים זה השער לה' ונו'. אשרי חלקם של ישראל. אז ניברים ישראל שהם בני המלך הקרוש. שהרי כלם גרשמים ממנו. נרשמו בגופיהם ברושם הקרוש. נרשמים בבגריהם בעמוף טלית של מצוה. נרשמיט בראשיהם בהבתים של התפילין בהשם של רבונם. נרשמים בידיהם ברצועות של קרושה. נרשמים בנעליהם בנעל של מצות הליצה. נרשמים בשרה בזריעה ובקצירה. נרשמים בבתיהם במזוזה של הפתח. בכל נרשמים שהם בני מרך העליון אשרי חלקם. כ) עוד אמר רבי אבא כתוב ה' ישמר צאתר ובאר מעתה ועד עולם. ישמר צאתך מובן. אבל ובאך מה ענינו. הלא מי שנכנס לבית אינו מתירא. אלא זה האיש המשים רושם הקדוש לביתו בדברי השם העליון זה נשמר מהכל. כאשר יצא האיש מביתו זה הרוח השוכן אצל פתח ביתו זוסף ראשו ורואה שהרושם הקרוש נקבע בפתחו. הוא מלוה לו ושומרו. כאשר נכנס לביתו הוא מכריז לפניו. הזהרו בכבור תמונת המלך הקרוש. וכל זה בשביל רושם אותו השם הקדוש שנרשם בפתחו. ולא די לו לאיש שנשמר בביתו. אלא שהקב״ה שומרו כאשר נכנס וכאשר יוצא. ככתוב נ) ה' ישמר צאתך ובאך מעתה וער עולם. זכאים הם ישראל בעולם הזה ובעולם הכא. בוא וראה זה רוח הרע השוכן לפני הפתחים. וי לו לאיש שאינו יודע להזהר ממנו. ולא נרשם בפתח ביתו שם הקרוש העליון שיהיה נמצא עמו. שהרי יש m77

אינון שאר הברבי עמין כד אמיהיב שלמנוחא לחד מנייהו. ודה סוה דכתיב השר סולהתיך מהרך מלרים מבית עבדים. ושפחם כי תירש נבירתם. דה היה שפחם דקטיל קבים הילה דילם במלרים. וחרץ ישראל נבירתה התקרי. ותם חוי מסשרא דהסיא שפחם נפקין כמה גרדיני שהירין מקשרגין לקבלייהו דישראל לקשרגא לון. וקבים עביד להו לישראל נסירו. כאבא דבעי לנסרא לבריה מן כלא. אמר קביה לישראל. כמה מקשרנין זמינין לקבלייכי. אשתדלו בפולהכי ואכא אהא כשיר לכו לבר. אתון תהוון זמינין בבתיכון מלנו וניימי בערסיכון. ואנא אהא נסיר לכו לבר וסוחרני ערסייכו ותח חזי בשעתה דחינון זיכין בישין קריבין לפתחה דב״כ. וקפין רישה דאיהו שדי ומסתכלין בשמה קדישה דהתחוי לבר. דחיהו יצודי דמתעשר בעשרוי. שמה דה שליש על כלהו. מניה דחלין וערקין ולה קרבין למתחה דבר גש. היל רבי ילחק הי הכי ירשים ב"ל שמה דה בפתחה דביתה ולה יתיר, אמאי כל פרשתא. איל שפיר סוא. דהא שמא דא לא רשימין אפשר אלא באינין אתיון כלהו ברשימו דמלכה. וכד הכתב כל פרשתה כדין שמה דה מתעמר בעשרוי. ונפיק מלכא בכל חילוי. כלהו רשימין ברשומא דהלין מנים וערקין מקמים. תח מזי דמלכה . כדין והיה סמה מתתה לעילה. ועדר קריסה שרי אתרשים מלבר לקבל שמא דא. והיוה מלנו שדי למהוי כסיר ביכ מכל סמרין מלנו [קמי] מלבר ומלבר. ואיר אבא כמה חיילין קדישין ומינין בהסיא שעתה דהכה בינ מווזה לתרעים, כלהו מכרזי והמרי זה השער לם׳ ונו׳. זכאה חולקהון דישראל. כדין אשתמודעו ישראל דאינון בני מלכא קדישה. דהא כלהו אתרשימו מניה. אתרשימו בגופייהו ברשימא קדישא. אחרשימו בלבושייהו בעמופייהו דמלוה . אפרשימו כרישייטו דתסילי 523 בשמא דמאריהון. אתרשימו בידייהו ברלועי דקדושה. אתרשימו במסאנייהו במסאנא דמנוס, אתרשימו לבר בוריעה ובהלרה. התרשימו בבתיסון במווזה דפתחה. בכלא רשימין דאינון בני מלכא עלאה זכאה חולקהון. כ) תו איר אבא כתיב ה׳ ישמר לאחך ובאך מעתה ועד עולם. ישמר לאתך תינה. אלא ובאך מאי קא מיירי. דהא מאן דעאל לביתא לא מסתפי. אלא האי ב"כ דשוי רשימה קדישה לביתיה במלין דשמה עלהה ההי התנסיר מכלה. ב"כ ההוא דמדוריה כד נפיק לתרעה דביתיה קרישה רשימא וסמי וקיף כעיך . סיחחס הוח אוזיף לים ונסיר ליה. כד עייל לביתיה הוח אכריז קמיה. אודהרו ביקרא דדיוקנא דמלכא קדישא. וכל דא בנין ההוא רשימא דשמא קרישא דאתרשים בתרעים, ולא די ליה לב"ר דאתנטר בביתיה. אלא קב"ה נטיר לים כי עייל וכד נפיק. דכתיב ג) ה׳ ישמר לאתך ובאן מעתה ועד עולם. זכאין איכון ישראל בהאי עלמה ובעלמה דאתי. תא הזי האי רוחא בישא דשארי בין תרעי יוי ליה לב"ר דלא ידע לאזדהרא מניה. ולא רשים לפתחא דביתים שמה עלאם קדישה דישתכה עמים. דהה הית

ාර්

1111

סראה מקומות א דף רפו. כו שם: גו חלים קכיא

זיו הזרור

[קמו] היינו התחלת פרשת והיה אם שבוע :

לשון הזהר

וגו'. מחת מבד כי ימלוך וגר. ושפחם כי תירש גבירתם ה) מלו הרז. דה הרז ישראל. תחת עבד כי ימלוך. אלין

עקב

לים שס"ם שמטין בישין מקערנין. כל חד משמש יומים, וכלהו משתכחי עמים כל יומי שתא ומקערני בים לעילא ומתא. וכלהו משתכחי בים ביממא ובלילים. ביממא לקערגא לים, ובליליא ללערא ליה בחלמים [קמז] כד כפיק מקערני ליה. כד עאל שווין ידייהו על כתפיה ואמרין עליה. ווי ליה לעליא דכפק מרשותא דמאריה. כתפיה ואמרין עליה. ווי ליה לעליא דכפק מרשותא דמאריה. בני מסימנותא למהוי רשימין בכלא. למהוי רשימין ברשימא דמאריהון. לאודעועא מנייסו בל סערין זינין בישין. דמאריהון בסוי עלות ובעלמא דאתי. זכאין חולקהין למהוי כעורים בתיב א) ועמד כלה כדיקים לעולם יירשו ארץ ונו׳:

רעיא מהימנא

כ) וכתבתם על מוזות ביתך ובשעריך. פקודה זה למקבע בר כם מזווה לתרעיה. למהוי כל ביכ כפיר מעם קביה כד כפיק וכד עייל. ורוא דא ה׳ ישמר לאתך ובאך מעתה ועד עולם. בגין דרוא דמוווה איהו קאים תדיר לפתחא. ודא איהו פתחא דלעילא. ודא איסי דרנה דהקרי שומר להשתכחה בנטירו. דבר נש לאו פיהו נפיר בר נפירו דקבים. דאיהו נפר תדיר וקאים לפתחת ובר כם לנו, ותו דלה יכשי בייכ דוכרכה דקבים לעלמין. ודה איסו כנוונה דלילית. כד"ה ורחיתם חותו וזכרתם וגו׳. כיון דחמי בר כם לסאי דוכרנה הדכר בגרמיה למעבד פקודה דמהריה. ורוה דמסימכותה מזווה לקבל תרין דרגין כללה דדכר רשלמה אשכחנא. בספרא **כחדה** [קמה] 1530121 שמיך לפתחת הודמן חד שידה. ואית ליה רשו להבלה ואיסו קאים לסטר שמאלא זקיף בר כש עינוי חמי ליה לרוח דשמם דמחריה וחדכר ליה. בגין דא לא יכיל ההוא שידא לאבאשא ליה. ואי תימא אי הכי כי נפיק צ"ר מתרעיה לבר הא ההוא שידא קאים לימיכיה ומווזה לשמאליה. והאיך אתכשיר ד"כ אי כשירו שארי לשמאליה. אלא כל מאי דעביד קב"ה כל מלה ומלה התמשך בתר זיניה. בבר כש קיימן תרין דרגין. חד מימיכה וחד משמהלה. ההוה דימיכה הקרי ילר הטוב. וההוא דשמאלא אקרי ילר הרע. כיון דנפק ב"כ מתרעא דביתיה ההוא שידא וקיף שינוי וחמי לילה״ר דשארי סטרה והתעדי מימיכה. לההוא לשמאלא אהמשך ָ קאיס יכיל 1631 שמא דמאריה ובההות ספרת להרבא ליה ולאבאשא ליה. ונפיק ב"כ ואשתויב מניה. וכד עייל הא שמא קדישא קאים לימיניה ולא יכיל לקטרנא בהדיה. וע"ד אלטריך ב"כ דלא טכופא ולכליכא בתרטא דביתיה ולא יושיד ביכ דלה יעביר grig עכורין. חד דלא יעביד קלנא לגבי שמא דמאריה. וחד דא מ ליה רשו לההוא מתכלא לתבלא. וכג"כ יודהר ב״כ מהאי. ויזדהר ב״כ דלא ימנע מתרעא דביתיה שמא דמאריה. וכד ביכ אתקין מווזם לפתחיה הסוא ילהיר וההוה שידה בעל כרחייהו נערו ליה ואמרי. זה השער

כראה מקומות או ישמיי פי ט דף רפג:

זין הזהר

(קתו) מבאן נשמע שמוב לבדוק המווזות להלומות רעים: (קמת) כי פרשת שמע היינו תפארת עלמא דרכורא. וחיה אם שמוע מלכוח עלמא רנוקבא:

עקב

לרוח רע הזה שס״ה משמשים מקמרוגים. כל אחד משמש ביומו. וכלם נמצאים עמו כל ימות השנה ומקמרנים עליו למעלה ולממה. וכלם נמצאים אצלו ביום ובלילה. ביום לקמרג לו. ובלילה לצער אותו בחלומות רעים [הזז] כשיוצא מביתו מקמרנים עליו. כשנכנס ישימו ידיהם על כתפו ואומרים עליו. וי לו לפלוני שיצא מרשות רבונו. בני האמונה להיות רשומים בכל. להיות רשומים ברושם של רבונם. שיודעועו מהם כל הצדדים של מינים הרעים. של ישראל. עליהם כתוב ה) ועמך כלם צדיקים לעולם של ישראל. עליהם כתוב ה) ועמך כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ ונו׳ ז

לשון קודש

רועה הנאטן

כ) וכתבתם על מזוות ביתך ובשעריך, מצוה זו שיקבע הארם מזוזה לפתחו. להיות כל אדם נשמר מעם הקב"ה בצאתו ובביאתו. וזה הסוד ה' ישמר צאתך ובאך מעתה ועד עולם. לפי שמוד המזוזה הוא קיים תמיר להפתח, וזה הוא הפתח שלמעלה. וזאת היא המריגה שנקראת שומר להמצא בשמירה. שהאדם אינו נשמר אלא בשמירת הקב״ה. שהוא שומרו תמיד ועומר בפתח והאדם בפנים. ועוד כדי שלא ישכה האדם וכרונו של הקב"ה לעולם. וזה הוא כרמיוז מצות ציצית. ככתוב וראיתם אותו וזכרתם וגו׳. כיון שרואה האדם לזכרון הזה נזכר בעצמו לעשות מצות רבונו. והמזוזה היא מוד האמונה כנגד ב׳ המדרגות כלל של בהינת זכר ובחי׳ נקבה כאחר [קתח] בספר של שלמה המלך נמצא. שקרוב לפתח נזרמן שד אחד. ויש לו רשות לחבל. והוא עומד לצד שמאל. כשיוצא האדם נושא עיניו ורואה סוד השם הקרוש של רבונו וזוכר אותו. בעבור זה אין ביכולת אותו השד להרע לו. ואפשר תשאל אם כן כשיוצא הארם מפתחו לחוץ הרי או שר ההוא עומר לימינו והמזוזה לשמאלו. ואיך נשמר האדם ביציאתו אם השמירה שורה לשמאלו. אלא כל מה שעשה הקב"ה כל דבר ודבר נמשך אחר מינו. כאדם קיימים שני כחות. אחר מימין ואחר משמאל. זה של ימין נקרא יצר המוב. וזה של שמאל נקרא יצר הרע. כשיצא האדם מפתח ביתו שד ההוא נושא עיניו ורואה ליצר הרע ששורה לשמאלו. אז נמשך השר לצד השמאל ומר מצד הימין. ובצר השמאל הלא שם נמצא השם של רבונו לכך אין ביכולתו לקרב אליו ולהרע לו. ויוצא האדם וניצל ממנו. וכשנכנם הלא אז שם הקרוש נמצא לימינו ואינו יכול לקטרג עמו. ולכך צריך האדם להיות נזהר שלא יהיה נמצא מנוף ולכלוך בפתח ביתו ולא ישפך לשם מים עכורים. שלא יעשה קלון אצל שם רבונו. ועוד שע"י זה יש לו רשות למחבל ההוא להזיק. ולפיכך יהיה האדם נזהר מזה. גם יהיה נזהר שלא יחסר מפתח ביתו שם רבונו. וכאשר האדם מתקן מזוזה לפתחו או יצר הרע ואותו השר בעל כורחם שומרים אותו ואומרים. זה

השער

יב

רשער לה׳ צריקים יבאו בו. וכאשר לא נמצאה מזוזה יאחת כיתו. אז איתו יצר הרע יהשר ההוא מתחברים יוור, משימים ידידם על ראשו בשעה שנכנם ויוצא. ומכריזים ואומרים וי לו לפלוני שהרי יצא מרשות רבונו. ומן הזמן ההוא עומר בלי שמירה. שאין מי שישמור אותו. הרחמן יצילנו. ע"כ ר"מ:

ה) א יתיצכ איש בפניכם ונו׳. א׳ר אבא אשרי חלקם (ה) של ישראל שהם עליונים על האומות עכו"ם.

לפי שמדרגתם למעלה, ומררגת האומות עכו"ם למטה. אדר, כצר הקרושה. ואלו בצר המומאה. אלה לימין ואלו לייסאל. כיון שנחרב בית המקרש מה כתוב ג) השיב אחור יסינו מפני אויב. ולפיכך כתוב הושיעה ימינך וענני. השמאל נתגבר והמומאה נתחוקה ער שיבנה הקב"ה את בית המקדש. ויתקן העולם על תקונו. ויחורו כל הענינים להיות כראוי. ויבער צד המומאה מן העולם. ככתוב נ) ואת רוח המומאה אעביר מן הארץ ונו׳. וכתוב ז) בלע המות לנצח ונוי. וישאר הקביה בלבדו. כמו שכתוב ה) והאלילים כליל יחלוף. וכתוב ונשגב ה' כברו ונו׳. הוא בלבדו כמו שנאמר ואין עמו אל גכר. לפי שיתבמל כח המומאה, מן העוקם. ולא ישאר למעלה ולממה אלא הקב"ה בלברו. וישראל עם הקרוש לעבורתו. ויהיו נקראים קרוש. שכתוב ו) והיה הנשאר בציון והנותר בירושלים קרוש יאמר, לו, כל הכתוב לחיים בירושלים. ואז יהיה מלך אחר למעלה ולממה. וישראל עם ארד לעבורתו. כמו שכתוב ז) ומי כעמך ישראל נוי אהד בארץ. ברוך ה׳ לעולם אמן ואמן:

כשון הזהר

השער לס׳ לדיקים יבאו בו. וכד לא קאים מזוזה לפסחיה דבר נש ההוא יצר הרע וההוא שידא מתחבריו כמדא. שוויין ידייסו על רישיה בזמנא דעייל ונפיק. ופתחו ואמרי ווי ליה לפלניא דהא נפק מרשותא דמארים. דלית מחן דנטיל ומההוא זמנא קאים בלא נסירו. עליה. רחמנה לישובן. ע"כ ר"מ:

ה) לא ותילב אים בפניכם ונו׳. א״ר אבא וכאה חולקהו עמין עכו"ס. עלאין על דישראל דאיכון

בגין דדרגא דלסון לעילא. ודרגין דעמין עכוים לתתא. אלין בספרא דקדושה. ואלין בסשרא דמסאבא. אלין לימינא ואלין לשמאלא. כיין דאתחרב בי מקדשא מאי כתיב כ) השיב אחור ימינו מפני אויב ובגיכ כתיב הושיעה ימיכך ועני שמאנא אמגבר ומסאבא אתתקף עד דיבלי קבים בי מקדשא. ויתקין עלמא על תקונוי. ויסדרון מילייה כדקה יהית ויתעבר סערה מסהבה מן עלמה. והם אתמר דכתיב ג) ואת רוח הפומאה אפביר מן הארץ וגו׳. וכתיב ד) בלע המות לכלה ונו׳. וישתפר קב״ה בלחודוי כמה דכתיב ה) והאלילים כליל יחלוף. וכתיב ונשנב ס׳ לבדו ינוי. הוא בלחודוי כמה דכתיב ואין עמו אל ככר. בנין דישתלי חילא מסאבא מעלמא ולא ישתאר לעילא ותתה אלה קביה בלחידוי . וישראל עמה קדישה לפולחניה. זיתקרי קדים. דכתיב ו) והיה הנשאר בליון והנותר בירישלים קדים יאמר לי. כל הכתוב לחיים בירושלים, וכדין יהא מלכא יחידאי לצילא ותתא. ועמא יחידאה לפולחניה. כמה דכתיב ז) ומי כעמך ישראל נוי אחד בחרץ. בריך ס׳ לעולם אמן ואמן:

פרשת ראה

עקב

ח) ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה. רבי יהורה פתח ואמר מ) כי ישרים דרכי ה' צדיקים ילכו בם ונו׳. כל דרכי הקב׳ה כלם ישרים ודרכיו אמת. ובני העולם אין יודעים ואין משגיחים על מה הם קיימים. וע׳כ צריקים ידכו בם. לפי שהם יורעים דרכיו של הקב׳ה ועוסקים בתורה. שכל מי שעוסק בתורה הוא יודע והולך בררכיה. ואינו נוטה לימין ולשמאל. ופושעים יכשלו בם. אלו הם הרשעים שאין עוסקים בתורה ואין מסתכלים בדרכי דקב"ה. ואין יורעים לאיזו דרכים הולכים. ומפני שאין יורעים להםתכל ואין עוסקים בתורה הם נכשלים באיתן הדרכים כעולם הזה ובעילם הבא. בוא וראה כל ארם העוסק בתורה כאשר יוצא מעולם הזה גשמתו תעלה כאותן הדרכים ומשעלים של התורה, ואותן הררכים ומשעלים של התורה ירועים הם. ואותן היורעים דרכי התורה כעולם הזה ילכו בהם בעולם ההוא כאשר יצאן מעולם הזה, ואם אין עוסקים בתורה בעולם הזה ואין יורעים הקרכים והמשעלים של התורה. כאשר יצאו מעולם הזה לא ידעו ללכת באותן הגרכים והמשעלים וגכשלים בהם. ואז ילכו כדרכים אהרים שאין הם דרכי התורה. ויעוררו אותו בכפה הינים ויענש בהם. ומי שעוסק בתורה מה כתוב י) בשכבך

תשמר 📍 פר אה טקובות או וינא קפג: כו איכה כ׳ נו זכרוי יינ דו ישעיי כיה הו שם כ׳ וו שם ד׳ וו דיה או ייז חו וישלת קפהו כו הושע ייד יו משלי ד

ח) ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה. רבי יהידה פתח ואמר ט) כי ישרים דרכי ה׳ לדיקים ילכו בס וגו׳: כל אורחוי דקביה כלהו׳ ישרים וארמוי קשוש. ובני עלמא לא ידעין ולא משגיחין על מאי איכון קיימין . ועיד לדיקים ילכו בם. בגין דאיכון ידעין אורחוי דקבים ומשתדלי בנוורייתא. דכל מאן דאשתדל באורייתה איהו ידע ואזיל בהו. דלא ססי לימינא ולשמאלה ופישעים יכשלו בם. אלין איטון חייבין דלה משתדני באורייתה ולה מסתכניו באורחוי דקביה. ולה ידשין לאן אורמי אזלין. ובנין דלא ידעי לאהתכלא ולא משתדלי באורייתא איטון כשלי בהו באיטון אורהי בהאי עלמא ובעלמה דהתי. תה חזי כל בר כם דהבתדל בהורייתה כד כפיק מהאי עלמא נשמתיה הלקא באימון אורחין ושבילין דאירייתה ואיכון א רמין ושבילין דאורייתה ידיען אינון ואיכון דידעי אורהי דה רייתה בהאי עלמה יהכין בהו בההוא עלמא כד יפקון מהאי עלמא. ואי לא אשתדלו באורייתה בהאי עלמא ולא ידעין אורחין וסבינין דאורייתא. כד יפקון מהאי עלמא לא ינדעון למיהך באינון אורחין ושבילין וכשלין בהון. כדין יהכין באורחין החרנין דלאי אינון ארחין דאורייתא. ויתערון ליה בכמה דינין ויתענם בהו. ומאן דמשתדל באורייתא מאי כתיב י) בשכבך תשמר

תשמר עליך והקיצות היא תשיחך. בשכבך בקברא אורייתא והקילות. כד רקהיא עלמא. מדיכה מלור עליד קביה יתער רוחין וכשמתין לאחים מתיא. כדין היא תשיחך. היא תהא סנגוריא על נופא. בגין דיקומיו איכון גופין דאשתדלו באורייתא כדקא יאות. ואלין איכון דיקומון בקדמיתה לחיי עלמה. כדיה ה) ורבים מישני הדמת עסר יקיצו אלה לחיי עולם וגוי. ואלין אינון לחיי עולם. בנין דחתעסקו בחיי עולם דחיהו חורייתה ותה חזי כל אינון דאשתדנו באורייתא. ההוא נופא יתקיים ואורייתא תנין עליה. מאי מעמא. בנין דבההיא שעתא יתער קב"ה חד רוחה דכליל מארבע רוחין. וההוא רוחא דכליל מארבע רוחין יזדמן לכל איכון דאשתדלו באורייתא. לאחיא לון בהאי רוחא. בגין דיתקיים לעליוין. ואי תימא הא כתיב ב) מארבע רוחית בואי הרוח. ואמאי לא אתקיימו. דהא כלהו מיתו כמלקדמין [א] תא חזי סהוא זמנא דאוקים קב"ה על ידה דיחוקאל אינון מתיא. אעינ דההוא רוחא הוה מארבע רוסיא לא כחית לקיימא לון בקיומא. אלא לאחואה דומיי קביה להחיא מתיא בההוא נוונא. ולקיימא לון ברוחא דחתכליל כהחי גוונה. ואע"ג דאהדרו גרמין בההיא שעתא קביה בעה להחוחה לכל עלמה דהיהו כמה זהוו. כתיב זמין לאחיא מתיא. אבל לזמנא דאתי מאי נ) יחיו מתיך כבלתי יקומון. דזמין לנחתה בהו בלדיקיה ההוא רוחא דאתכליל מארבע רוחין. בנין דקב"ה זמין לקייתה להו קיומה שלים בעלמה כדקה יהות. והינון דהשתדלי באורייתא בהאי עלמא היא קיימא עליה דבינ ואתעבידת סניגוריא עליה קמיה דקביה. רבי שמעון אמר כל אינון מלין דאורייתא וכל ההיא אורייתא דאשמדל בה בינ בהאי עלמא. איכון מלין והאי אורייתא קיימין קמי קב״ה ואתאמרת קמיה והיא ארימת קלין ולא אשתכחת מניה ולהכוא זמנא סיא תשיח ותימא כפום דאתדבה בר נש ואשתדל בהאי עלמא. ועדר איכון יקימון בקיומא שלים לחיי עלמא כדקאמרן. ובנ״כ כי ישרים דרכי ה׳ לדיקים ילכו בס ופושעים יכשלו בס:

ד) תו איר יהודה תא חזי כתיב. אורך ימים בימינה בשמאלה עושר וכביד. כמה אית לין לבני נשא לאשתרלא באורייתא. דכל מאן דאשתדל באורייתא להווי ליה הייש בעלמא דין ובעלמא דאתי. וזכי בתרין עלמין. ואפילו מאן דאשתדל באורייתא ולא ישתדל בה לשמה כדקא יאות. זכי לאבר סב בעלמא דין. הה"ד ה) אורך ימים בימיכה. אורך ימים להאי דאשתדל באורייתא לשמה. דאית ליה אורך דיומין ואיכין ימים בההוא עלמא דביה אורכא י,מין איכין יומין ודאי. תמן איהו רחלכו דקדושא דלעילה דהתרחין בר נש בהחי עלמה להשתדלה בחורייתה. בנין לאתתקפא בההוא עלמא. בשמאלה עושר וכביד. אנר מב ושליה אית ליה בהאי עלמא להאי דאשתדל באורייתא שלא לשמה. וכל מאן דישתדל באורייתא לשמה. כד נפיק מסאי עלמא אורייתא אולא קמיה ומכרות קמיה. ואנינת מליה דלה יקרבון בהדיה מחריהון דדינה. כד שכיב גיפה בקברא היא נטרת ליה. כד נשמתא אזלא לאסתלקא למיתב באתרה איהי אולת קמי ההיא נשמתא. וכמה דאטלת עד <u>לאירייתא</u> מקמי אתברי תרעיז לדוכתה

תשמר עליך והקיצות היא תשיחך. בשכבך כקבר התורה תשמרך מן הדין של עולם ההוא. והקיצות. כאשר הקב"ה יעורר הרוחות והנשמות להחיות מתים. אז היא תשיחך. היא תהיה מליץ מוב על הגוף. בשביל שיקומו אותן הנופים שעסקו בתורה כראיי. ואלו הם אשר יקומו בראשונה לחיי עולם. כמש"כ ה) ורבים מישני אדמת עפר יקיצו אלה לחיי עולם וגו׳. ואלו הם לחיי עולם. לפי שעסקו בחיי עולם שהיא התורה. ובוא וראה כל אותן שעסקו בתורה. אותו הגוף יתקיים והתורה תגין עליו. מה המעם. לפי שבשעה ההיא יעורר הקב״ה רוח אחד הנכלל מארבע רוחות. ואותו רוח הנכלל מארבע הרוחות יודמן לכל אותן שעסקו בתורה. להחיותם ברוח הזה, לבעבור שיתקיימו לעולם. ואם תשאל הלא כתוב כ) מארבע רוחות בואי הרוח. ולמה לא נתקיימו. שהרי כלם מתו כמקדם [6] בוא וראה בזמן ההוא שהחיה הקב"ה על ידי יחוקאל אותן המתים. אע״פ שרוח ההוא היה מארבע הרוחות לא ירד להחיותם בקיום. אלא להראות שעתיד הקב״ה להחיות המתים כרמיון ההוא. ולהקימם ברוח שנכלל כדמיון הזה. ואע״פ שחזרו העצמות בשעה ההיא כמו שהיו. רצה הקב"ה להראות לכל העולם שהוא עתיד להחיות המתים. אבל לעתיד לבוא מה כתוב נ) יחיו מתיך נבלתי יקומון. שעתיד להכנים בהצדיקים רוח ההוא שנכלל מארבע רוחות. לפי שעתיד הקב"ה להקים להם קיום שלם בעולם כראוי. ואותן שעסקו בתודה בעולם הזה היא קיימת עליהם ונעשית מליץ מוכ עליהם לפני הקב״ה. רבי שמעון אמר כל אותן דברי תורה וכל התורה ההיא שעסק בה האדם בעולם הזה. אותן הדברים ואותה התורה קיימים לפני הקב״ה ונאמרת לפניו. היא תרים אותן קולות התורה ולא תשתכה ממנו. ולומן ההוא היא תשיח ותאמר כפי שהשיג האדם ועסק בה בעולם הזה. וע״כ הם יקומו בקיום שלם לחיי עולם כמו שאמרנו. ולפיכך כי ישרים דרכי ה' צדיקים ילכו בם ופושעים יכשלו בם:

ז) עוד א״ר יהודה בוא וראה כתוב. אורך ימים בימינה בשמאלה עושר וכבור. כמה יש להם לאנשים לעסוק בתורה. שכל מי שעוםק בתורה יהיה לו חיים בעולם הזה ובעולם הבא. וזוכה בשני עולמות. ואפילו מי שעוסק בתורה ואינו עוסק בה לשמה כראוי. זוכה לשכר טוב בעולם הזה. זשיכ ה) אורך ימים בימינה. אורך ימים לזה העוסק בתורוי לשמה. שיש לו אריכת ימים בעולם ההוא שיש שם עימר אריכת הימים. ואותן הימים אשר שם הם ימים וראי. שמה הוא במחון הקרושה שלמעלה שבומח בו האדם בעולה הזה לעסוק בתורה. בשביל שיתהזק שם בעולם ההוא. בשמאלה עושר וכבור. שכר מיב ושלוה יש לו בעולם הזה למי שעומק בתורה שלא לשמה. וכל מי שעוסק בתורה לשמה, כאשר יוצא מעולם הזה התורה הולכת לפניו ומכרזת לפניו. ומגינה עליו שלא יקרבו אצלו שרי הדין. כאשר הגוף שוכב בקכר היא שומרת זו. כאשר הנשמה הולכת להתעלות לשבת במקומה הולכת התורה לפני אותה הנשמה. וכמה שערים נפתחים מלפני התורה עד שנכנסת הנשמה למכומה

מראה כוקומות ל דניאל ייכ נו יחוקאל ליז גו ישני כיו דו וישב קפד: ה) משלי ג'

פרשת ראה ואו אפשר לפרש שמתו אחר זמן כמות כל אדם. ואפשר לפרש כמאן דאמר כגמרא שמתו מיד ולא הלכו לביתם:

91 12

ראה

[3] שנם זה נעשה ככח החסר מידת אברהם שנהפך לדין. ככתוב ימינך ה' נאדרי ככח ימינך ה' תרעץ אויב: [1] נגד חסד ונבורה:

את טראה טקוטות ה) משלי ז׳ ב) תלים מ׳ ג) ירמי׳ פ׳ ד) ישפי׳ כ׳ כ) ירמי׳ ל׳ב ו) וישב קפר.

ומכל חית השדה. ועל רוא דא אית תרין טורין [ג] דכתיב עיבל. לקביל אלין תרין דרנין. וע"ד דא אקרי ארור ודה מקרי ברוך: א מעשון כן לה׳ אלהיכה. מאי כתיב ברישא ואבדתה את שמש. הא אוקמוה הבריא מכאן אוהרה למוחק

DD.

100

דמלה, אית רוגוא ואים רוגוא. אית רוגוא דאיהו מברכא מלעילא ומהתה והקרי ברוך. כמה דכתיב ברוך סברם לחל שליון קונה שמים והרך. והה חוקמום בנין דעביד דינה ברשיעיה [כ] והים רוגוה דהיהי החלטיה לעילה והתה. כווה דאתמה דאקרי ארור. דכתיב ארור אתה מכל הבהמה ונתחה את הברכה על הר גריזים ואת הקללה על הר

לא במתי: ו) ונתרתה את הברכה של הר גריוים ואת הקללה על הר עיבל . איר יהודה תא חזי רוא

דכתיב ה) הם לה בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ

בקיימים אלא באורייתא. דאישי קיומא דעלמין שילא ומחא.

יוטי אמר מהכא . ד) לכן גלה עמי מבלי דעת. בגין כך כלא קיימא על קיימא דאורייתא. ועלמא לא אהקיים

סהיא אורייתא נטירא תהא מההיא עלמה . 6201 ותיעול במעייהו כמלקדמין. ואיהי תמלל במעייהו, וכל מלין מתתהמ יהווין יתיר מכמה דהוו בהדמיתה. דהה כל הינון מלין דאיהו לא יכיל לאדבקא לון כדקא יאום, ואיהו אשתדלו אתרבק 651 כלהו מאלין . 103 103 במעוי מתתקנן ואורייתא תחלל ביה. הס"ד והקילום היא תשיחך. רבי יהידה אמר כנוונא דא כל מאן דאשתדל באורייתה בהאי עלמה זכי לאשתדלא בה לעלמא דאתי, והא התמר. תה חזי ההי בינ דלה זכי להבתדלה בההי עלמה בחורייתה, והיהו חויל בהשוכה כד נפיק מסהי עלמת. נסלין ליה ועאלין ליה לגיהנם אתר תתאה דלא דאקרי בור שאון שים היון. יהה מרחם עליה. כד"ה ב) ייעלני מבור שהון משים היון ייהם על סלע רגני כונן אשורי. ובנ״כ ההוא דלא אשתדל באורייתא בהאי עלמא ואתשנף בטנופי עלמא מאי כתיב . ויקחהו וישליכו אותו הבורה. דא הוא גיהנם, אתר דדיינין להו לאינון דלא אשתדלו באורייתא. והבור רק, כמה דאיהו הוה ריה, מאי פעמא. בנין דלא הוה ביה מים, ופא חוי כמה הוא עונשה דהורייתה. דהה לה התנלו ישרהל מהרעה קרישה אלא בניו דאשתלקו מאורייתא ואשתבקו מינה הה״ד ג) מי האים החכם ויבן את זאת וגו׳ על מה אבדם הארץ וניז, ויאמר ה׳ על עובש את תורתי ונוי, רבי

לשון הותר ראה לדוכתה. וקיימה עליה דבצר עד דיתער בומנה דיהומון מתיא דעלמא. ואיהי מלפא בניגורא עליה. ההיד א) בהתהלכך תנחה אותך בשכבך תשמור עליך והקיצות היא תשיהך.

בהתהלכך תנהה אותך כמה דאתמר. בשכבך תשמר

עליך. בשעתה דשכיב ניפה בקברה. דהה כדין בההוה ומנה

אתדן גופא בקברא. וכדין אורייתא אגינת עליה, והקילות היא

תשיחך. כמה דאתמר בומנא דיתערון מתי עלמא מן עשרא היא תשימך למהוי שניגורא עלך. רבי אלעזר אמר היא תשימך, מהו היא תשימך. בנין דאעינ דהשתא

יקימון מעפרא אורייתה לא תתנשי מנהין. דהא כדין

ילדעון כל ההיא אורייתא דשבקו כד אםתלקו מהאי

למקומה. והיא קיימת על הארם ער שיתעורר בזמן שיקומו מתי העולם. והיא מלמדת זכות עליו זש"כ א) בהתרלבך תנחה אותך בשכבך תשמור עליך והקיצות היא תשיחך. בהתהלכך תנחה אותך כמו שנזכר. בשכבך תשמר עליך. בשעה ששוכב הגוף בקבד. שהרי או באותו הזמן גירון הגוף בקבר. ואו התורה מגינה עליי. והקיצות היא תשיחך. כמו שנזכר ההיינו בזמן שיקיצו מתי העולם מן העפר היא תשיהך להיות מליץ מוב עליך. רבי אלעזר אמר היא השיחך. מהו היא תשיחך. לפי שאעפ"י שאו יקימו מן העפר התורה לא תשתכח מהם, שהרי או ידעו כל התורה ההיא שהשארו כאשר נסתלקו מעולם הזה. אותה התורה נשמרת תחיה להם מהזמן ההוא ותכנוס במעיהם כמקדם. והיא תשיח במעיהם. וכל הרברים יהיו מתוקנים יותר מכמה שהיו בתהלה. שהרי כל אותן הרברים שהוא לא יכל להשינם כראוי. והוא היה מתיגע בהם ולא היתה לו השגה בהם. כלם יכנסו במעיו מתוקנים והתורה תשיח בקרבו. זש"כ והקיצות היא תשיחך. רבי יהודה אמר ברמיון זה כל מי שעסק בתירה בעולם הזה זוכה לעסוק בה לעולם הבא. וזה נתבאר. בוא וראה כל איש שלא זכה לעסוק בתורה בעולם הזה. והוא הולך בחושך כשיוצא מעולם הזה. לוקחים אותו ומכניסים אותו לגיהגם במקום התחתון שלא יהיה מרחם עליו. מקום שנקרא בור שאון מים היון. במשיב ג) ויעלני מבור שאין ממימ היון ויקם על סלע רגלי כוגן אשורי. ולפיכך מי שלא עסק בתורה בעולם הזה ונתלכלך בתאות העולם מה כתוב. ויקחהו וישליכו אותו הבורה. זהו הניהגם. מקום שרנים להם לאותן שלא עסקו בתורה. והבור רק. כמו שהוא היה ריק. מה הטעם. לפי שלא היה בו מים. ובוא וראה כמה גרול עונש התורה. שהרי לא גלו ישראל מארץ הקרושה אלא בשביל שנתרחקו מן התורה ועזבו אותה. זש"כ ג) מי האיש החכם ויבן את זאת וגו' על מה אברה הארץ וגו׳. ויאמר ה׳ על עובם את תורתי וגו׳. רבי יוסי אמר מכאן. ד) לכן גלה עמי מבלי דעת. לפיכך הכל מתקיים על קיום התורה, והְעולם אינו מתקיים בקיומו אלא בתורה. שהיא קיום העולטות למעלה ולממה. שכתוב ה) אם לא בריהי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי:

ו) ונתתה את הברכה על הר גריוים ואת הפילה

הרבר. יש רוגז ויש רוגו. יש רוגז שהוא מבורך מלמעלה

ומלמשה ונקרא ברוך. כמו שנאמר ברוך אברם לאל עליון קונה שמים וארץ. וזה נתבאר בשביל שעשה דין

ברשעים (כ) ויש רוגו שהוא ארור למעלה ולמשה. כמו

שנאטר שנקרא ארור. שכתוב ארור אתה מכל הבהמת

וטבל הית השרה. ועל בור זה יש שני הרים (ג) שנאמר ונתתה את הברכה על הר גריוים ואת הקללה על הר

עיבל. כנגד אותן שתי המדרגות, וע״כ זה נקרא ארור

ווה נקרא ברוך: תעשון כן לה׳ אלהיכם. מה כתוב קודם. ואברתם אל

את שמם. הרי דרשו החברים מכאן אזהרה למוחק

על הר עיבל. א"ר יהודה בוא וראה כוד

לשון קורש

93 12

את השם. ה) א"ר אבא בוא וראה עשרה שמות הם

כנגד העשר אותיות .. [ד] הראשון יה. לפי שבאות י

נכללת ה. וה יוצאת מן י. לפיכך חכמיה נקראת יה [ח] השני, הויה בנקוד אלהיים שנקרא אלהיים. לפי שהנה"ר ההוא רהמים הוא [ו] ולפי שדינים נתעוררים

ממנו הכתוב הוא אותיות של רחמים. והנקוד והקרי אלהי"ם.

ואין הכתוב אלהי"ם שהוא דין, השלישי. אל והוא מדת הגדול"ה. ונקרא הא"ל הגדו"ל. הרביעי. אל הים שהדינים נתעוררים בי והוא דין הקשה (ז) החמישי. הויה [פשומה]

הכולל כל שלמות האמונה. וזה הוא רחמים בשלמות.

היינו מדת התפארית, ששי ושביעי. צבאות נקראים. שמיני. אל הי. כמשיב ג) כי שם צוה ה' את הברכה

חיים עד העולם. וזה צדי"ק שכל החיים יוצאים משם [ח]

ונקרא הוי"ה כמש"כ ג) הוי"ה צדי"ק יבחן. וזו היא (קמנה של השם הקדוש. כי האות (ב׳ ווי"ן היא [ט]

התשיעי. אדני וזו מרת המלכו"ת הקרושה שמשם יוצאים

הרינים לעולם. וזה הוא כתר האחרון של כל השמות.

והשם אתיה הוא כולל כלם והוא ההסתר של הקרמות.

וזהו כתר העליון ראש של כל ראשית. שמו נסתר ולא

נגלה... ז) רבי אלעזר אמר כל עשרה שמות הם כתובים

בתורה (י) ואנו כך למדנו. הראשון, אהיה זה הסתר העליוז. כמי שאומר אני מי שאני. ולא גודע מי הוא.. [יח]

השני. יך לפי שהחכמיה שהיא האות י הוציאה ה.

והיא נסתרת בו ואינה נבדלת ממנו לעולם. והרי ביארו

זה בכתוב ונהר יוצא מערן .. [יכ] השלישי. הויה שנקרא

אלהי״ם, כמו שנתבאר שהיא רחמים ונתעורר ממנה

רין [ינ] וזה הוא אותו הנהר הנמשך ויוצא מן הערן.

הרביעי. אל גדול והרי נתבאר שוו היא מרת הגדוליה.

החמישי. אלהים שבכל מקום היא מרת הגבוריה.

הששי. הויה [פשומה] שהיא מרת הרחמים. שלמות

הכל ועיקר הכל. קשר האמונה, נאחז לכל הצדרים [יז]

וזה תפארית ישראל. שביעי ושמיני. צבאות [מו] ועיכ

שם הוי״ה נסמך לכל השמות ונאחו בכל הצררים. לפעמים

ה׳ אלהים. שהרי סמוכים הם תפארת אצל גבור״ה.

לפעמים ה' צבאו"ת. שהרי סמוכים הם תפאר"ת אצל

נצ"ח והו"ד שנקראים צבאות. והרי דרשו שניכרים דברי

נביאי האמת מפיהם כאשר אומרים כה אמר ה׳ אלהים.

וכאשר אומרים כה אמר ה׳ צבאות. והיו יודעים מאיזה

מקום נשתלשלו הרברים. התשיעי. אל שדי שאומר

לעילמו די. שהרי די הספקת פרנסה היא. והספקה אינה

באה לעולם אלא מן צרי"ק. שהוא יסו"ד העולם המשפיע רין באה לעולם. העשירי. ארני זה רין המלכו"ת רין הפע להעולם.

בוראי. יהיינו להתגר מלחמות המלך בעולם. וזו גבורה

התחתונה. וזו היא שנקראת צר״ק. אלו הם עשרה שמות

שהקב׳ה נקרא בהם מתקשרים הם זה בזה ביחור שלם.

ואלו הם כתרים הקרושים שהמלך נודע ונקרא בהם.

הם שמו והוא הם:

ה) ה"ר הבה תה חזי עשר שמהו היכון . 020 ר 🕰 ו לקבל עשר חתון... בניכ הכמיה וו שין כליל הן וה נפקא מן י בניכ הכמיה וו שין כליל הן הרד בנקוד אלהיים דאקרי אלהיים. בנין דירד בנקוד אלהיים דאקרי אלהיים, בנין קדמאה יה. בנין די דסהוא נה"ר רחמי איהו [1] ובנין דדינין מתערין הלהי"ם . כתיב . ונקוד דרחמי ואקרי מכיה אתוון ולא כתוב אלהיים דינא. תליתאה. אל והוא נדוליה. והוא אקרי האיל הגדויל. רביעאה. אלדום דיניו ביה מתערין והוא דינא תקיפא [ז] חמישאה. הוירה [פשיטה] כללא דכל שלימו דמהימניתא. ודא הוא רחמי בשלימו. ודא היא תפארית. שתיתאה ושביעאה. צבאות אקרון. תמינאה. אל דוי. כדיא ב) כי שם לוה הי את הברכה היים עד העולם. ודה לדי"ק דכל היים נפקין מתמן [ח] יהקרי הוייה כדיא נ) הוייה לדייק יבחן. ודא היא ו ר תלין וויין [מ] 32"ح ועירה דסמה קדיסה. תשיטאה. אדני ודא מלכו״ת קדישה דדינין נפקין לעלמא. ודא הוא כתרא בתראה דכלהו שמהן. mon דקדמיתה . כללא וסתימא איהו אהיה וםמל ידא הוא כתרא עלאה רישא דכל רישין. שמיה סתים ולא ד) רבי אלעור אמר כלהו עשרה שמהן מתגליא ... כתיבי [י] ואכן הכי תכיכן . קדמאה. אהיה דא סתימא עלאס. כמאן דאמר אנא מאן דאנא. ולא אתידע מאן איהו .. [יא] דאיהי י אפיה . П בגין דהכמיה תנינת. יה ומיהי סמימה ביה ולה התפרשה לעלמין מניה. יהה הוקמוה דכתיב ונהר יולא מעדן .. [יכ] תליתאה . הויה דאקרי וכפיק מיכה דאתמר דאיהי נהמי כמה אלהי"ם. . מעדן דינא [יג] ודא סוא ההוא נהר דנגיד וכפיק אל נדול והא אתמר דדא איהו גדוליה. רביעאה . אלהים נכור״ה . 7226 610 התר המישאה . ⊒לימו רחמי. דאיהו הריה (פשופה) ם מיתאה . דכלא עקרא דכלא, קשרא דמסימנותא. אחיד לכל ספרין [יד] ודה תפאר"ת ישראל. שביעאה והמינאה צבארת [מו] וע"ד לזמכין בכלא ואחיד בכל סערין. הוי"ה קריב ה׳ אלהים. דהא קריבין איכון תפארית לגבי גבוריה. דהא קריבין אינין תפאר"ת לגבי לומניו ה׳ לבחות. כליה והו"ד דאקרון לבאות. והא אתמר דאשתמודען מלי דנביאי מהימני מפומייהו כד אמרי כה אמר ה׳ אלהים. כה אמר ה׳ לבאות. והוו ידעין מאן מלין. תשיעאה. אל שדי ראמר <u>אמרי</u> 721 אתייו אתר דהה די סיפוקה חיהו. וסיפוקה לה . 17 לעלמא אתי לעלמא אלא מן לדי"ק. דאיהו יסו"ד עילם דאמר לעולם די. עשיראה. ארבי הא דינא דמלכותיא דינא ודאי. והאי לאנחא קרבין דמלכא בעלמא. ורא גבורה שמהן לד"ק. אלין אינון עשרה איהו 671 . המאה בהו מתקשרן דה בדה ביחודה שלים. אקרי 79275 כתרין קדישין דמלכה השתמודע בהו. איכון ואלין היכון שמיה והוא איכון :

ואכלתם

ואכלתם ואכלתם מכומות א) ויקרא י׳ כן תלים קנינ ג) בם ייא ד) ויקרא א.

זין הזרור

[7] היינו ר' אותיות שם הוי"ה עם אותיות המילוי שלהן: [6] היינו ספירת הכמה שמקורה אות ' מן השם הוי"ח. והחכמה אכ לבינה שמקורה אות [7] מן השם הוי"ה. שהאות [7] נכללת כהאות '. כי מלו' יו"ד הוא [7]. והיינו תמונת [7]: [1] זו ספירת הבינ"ח: [1] זה חשם הוא מקוד ספירת גבור"ה: [מ] היינו מפירת ימו"ד: [20] בנגר תפאר"ת ויטו"ד. [י קמנה זו מלוי האות | של השם הוי"ה. והיא מקור ספירת יסו"ד: [י] פי' שנוכרים בתורה. ואפשר שפליג ברבר השם של ספירת היסוד. [2] מינה זו מלוי האות ל של השם ה נותר מקור מויד. [י] פי' שנוכרים בתורה. ואפשר שפליג ברבר השם של ספירת היסור. של דעת רבי אבא הוא השם א"ל ה"י. ואינו גוכר כתורה, ולרעת רבי אלעזר הוא השם א"ל שדי: [י6] היינו ספירת כת"ר: [ינ] פי' שההכמה הוציאה להבינה: [ינ] זו חבינה נוכר כתורה. ולרעת רבי אלעזר הוא השם א"ל שריו בניל לכל המשור מפירות: [טון זה השם של נצ"ח והו"ר : לשון הזהר

ואכלתם שם לפני ה׳ אלהיכם ושמחתם בכל משלח

94

ואכלתם שם לפני ה׳ אלהיכם ושמחתם בכל משלח בברכת רביא -פתח ההוא ידכם , ל) מזונה והמר. כתוב החד הומר והכלתם שם לפני ה׳ אלהיכם ושמחתם ונו׳. יכתוב אחד אומר ב) ואכלת שם 70 לפני ה׳ אלהיך ושמחת אתה וביתך. הני קראי ישראל הוו שראן בארעא קדישא ואתחזון קמי קבים סיד 6050 מתקיימי . 110 מקדשא 133 מתקיימי. מאן יכיל למיכל לפני ה׳ ולמחדי לפני ה׳. אלא ודאי הכי הוא. בקדמיתא כד יתיב בר כם על פתוריה למיכל מברך על נהמא המוליא. מאי שעמא המוליא ולא מוליא. דהא כתיב בורא השמים. ילא כתיב הבורא. עושה ארץ. ולה כתיב העושה ארך. מהי סעמה הכה המוליה. אלה כל מלין דהינין מרוא דעלמה עלאם סתירא אסתתרא ד תמן. לאסואה דהא מעלמא גניוא וסתירא איהו [מי] וכל מלין דאינין מעלמה תתאה דאתנליא יתיר כתיב בה. דכתיב ג) המיליה במספר לבחם. ד) הקורה למי הים. כלהו מרות דעלמה תתחה איהו [יו] ואי הכתיב 1501 360 הנדול . כנין איסו בה. ົດກະສ דאיסו בה מרוא דעלמא תתאה איהו. וכיון דמברד ב"נ שכינתה התיה קמיה [יה] ימאי דהמר והכלת שם לפני ס׳ אלהיך . הכא אתכליל למללא במלי דאורייתא. דהכי אלמריך הואיל וקביה קמיה. לקיימא מאי דכתיב ה) זה השלחן אשר לפני ה׳ . והואיל דאכיל בר כש קמי מאריה אלמריך כמי למיחן למסכני. למיהב לון למיכל כמה דמאריה יהיב ליה . ואלפריך דלא ישתכח בלטן על פתוריה . דהא ורוה דה הלעיסני כה. בלענו מסערא אחרא הוי. אורה בלעני. והכי אלמריך לסמרא אחרא. זכתיב י) ובמו רבעים תחשר. וע"ד ואכלת לפני ה׳ אלסיך כתיב ולא לפני בשרא אחרא. ואלפריך דלא ימעסק במלין בפליו. ובלרכי שעודה שפיר. ואלשריך לאמעסקא במלין דאורייתא. דהא כד מלין דאורייתה אתמרו על פתורה יהיב ההוה ב"כ תוקפה למאריה [יש] ובמחת אתה וביתך. דא איהו בכום של ברכה. כד בריך ב"ג בכום של ברכה אלסריך למחדי ולאחואה הדוה ולא טליבו כלל כיון דנטיל ב"ג כום של ברכה קב"ה קאים על גביה. ואיהו אלפריך לאעמפא רישיה בחדיה, ילברכה על הכום במותב תלתה. ברוך שהכלנו מבלי יבטובו חיינו. דה הלשריך רעותה לעילה לגבי עתיקא דעתיהן [כ] יעיד איהי באורח סתום. ובשובו ולה מכיבי. ובטובי. דה ימינה עלהה [כה] ומסובי. דא דרנה אתרא דאתי מסשרא דימינא. יאיהו דרגא לתתא מניה [כבן בבין דבההוא סוב התבני עלמא ובים המין (כג) המחי אקרי כוב ואמאי אקרי חסד. כוב כד כליל כוא בנויה ולא אתפשט לנחתא לתתא. איהי מיבו בכל ברייז לתתה ועביד 6201 72 720 61777 לע"ג . סיים 651 יברסיטי כלליקי דכתיב אך שוב וחסד ירדפוני. אי מד הול . אולן . מיב למה חהד. ואי חהד למה שוב. דהא בחד הגיא. אתפשט לתתא . 651 אלא שוב כליל כלא בגויה 700

18.50

ידכם. ל) פתח הצעיר ההוא בענין ברכת המזון ואמר. כתוב אחד אומר ואכלתם שם לפני ה' אלהיכם ושמחתם ונו׳. וכתוב אחד אומר ג) ואכלת שם לפני ה׳ אלהיך ושמחת אתה וביתך. מקראות האלה יכלו להתקיים כאשר היו ישראל שרוים בארץ הקדושה ובאו להיראות לפני הקב׳ה בבית המקדש. אבל עכשיו איך יתקיימו. מי יכול לאבול לפני ה׳ ולשמוח לפני ה׳. אמנמ וראי כך הוא. כאשר יושב האדם על שלחנו לאכול מברך בראשונה על הלחם המוציא. מפני מה המוציא ולא מוציא. שהרי כתוב בורא השמים. ולא כתוב הבורא. עושה ארץ. ולא כתוב העושה ארץ. ומפני מה כאן המוציא. אלא כל הדברים שהם מסוד עולם עליון הנסתר נבתרת האות דן שם. להראות שהרי מעולם הנעלם והנסתר הוא [מי] וכל הדברים שהם מעולם התחתון הנגלה יותר נכתב בה. שבתוב :) המוציא במספר צבאם. ז) הקורא למי הים. כלם מסוד עולם התחתון הם [יי] וכשמוכיר פעולה בשם קרוש תמיד הוא בה. כמו האל הגדול וכאן המוציא שהוא בה מסוד עולם התחתון הוא. וכיון שמברך האדם השכינה באר לפניו (רי) ומה שנאמר ואכלת שם לפני ה׳ אלְהיך, נכלל כאן לדבר בדברי תורה. שכך נצרך הואיל שהקב"ה לפניו. לקיים מה שכתוב ה) זה השלחן אשר לפני ה׳, וכיון שאוכל האדם לפני רבונו נצרך גם בן לחון לעניים. ליתן להם לאכול כמו שרבונו נותן לו. ונצרך שלא יהי׳ נמצא רעבתן על שלחנו. שהרי זורלות מצד השימאה באה. וזה הסוד של הלעימני נא. דרך זוללות. יבך נצרך לצד הטומאה. שבתוב ו) ובשן רשעים תהסר. וע"כ ואכלת לפני ה' אלהיך כתוב ולא לפני צד הטומאה. וגם נצרך שלא יעסוק בדברים בטלים. ובצרכי סעורה מותר. ונצרך לעסוק בדברי תורה. שהרי כאשר דברי תורה נאמרים על השלחן עי"ו הוא גותן עיו לרבונו (ימ) ושמחת אתה וביתך. זה הוא בכום של ברכה. שכאשר מברך האדם בכוס של ברכה צריך לשטוח ולהראות שמחה ולא עצבות כלל. וכיון שנוטל האדם כוס של ברכה עומד הקב"ה אצלו, והוא צריך לעבוף ראשו בשמחה. ולברך על הכום בזימון של שלשה. ברוך שאכלנו משלו ובטובו חיינו. כאן נצרך כונה למעלה אל קדמון הקדמונים [כ] ולכך הוא בדרך נסתר. וכמובו ולא מסובו. ובטובו. זו מרת ימין העליון [60] ומטובו. זו מדרגה אחרת הכאה מצד הימין. והיא המדרגה שלמטה ממנו (ככ) לפי שבטוב ההוא נבנה העולם ובו ניזון [כנ] למה נקרא מוב ולמה נקרא חסר. מוב הוא כאשר הכל נכלל בתוכו ולא נתפשט לרדת למטה. חסד הוא כשיורד לממה ועושה, מובות לכל הכריות לצדיקים ולרשעים ואינו הושש להבחין. אע"פ שמדרגה אחת היא. מניין, שכתוב אך מוב והסד ירדפוני. אס טוב למה חסר. ואם חסר למה מוב. שהרי באחת די. אלא טוב היינו שבולה רבל בתוכו ולא נתפשט למטה. חסד

מראה ביקומות א) תרומה קבת. כ) דברים ייד ג) יבשי׳ מ׳ ד) עמום פי ה) יחוקאל מיא ו) מבלי יינ

זין הזרור

[טון פי' מעולם הבינה: (יו) פו' מעילם המלבות. כי שורש הבינה היא 77 הראשונה מן חשם חוי"ה, ושורש המלכות היא 77 האחרונה: ויהן ולכך גם היום יש בינוית לקיים לאכול לפני הקב"ה: ויטן היינו עד"ר הכתוב תנו עוו לאלהים, וסורו ירוע: (כן פי' שאכלנו משלו מן השמע הבאה ממי שאין לנו יריעה והשנה בו בלל, בי אנו מאמינים שע"י עבודתנו בתורה ותפלת כרבות ומצות אנו פיעלים להמשיך שמע מאי"ן מו"ף ב"ה: (כה היינו שמע הבאה מצר ספורת החכמה שנקיאת ימין עליון, וספירת חסד שהיא לממה מן התכמת בימין נקראת ימין התחתון: כגן זו ספירת החסד: (כנן ברפתיב בי אמרתי עולם חסד יבנה. ובתוב תכי שלים בימין נקראת ימין נקראת ימין ניום בינה מיום איז לממה מיום היינו שמע הביר היום יש 85 100

לשון הזהר

חסד היינו שיורד ומתפשט למטה וזן את הכל. צדיקים . რა לדיק**י למ**תה ורשנים כאחד. וכאן כיון שאמר ובמובו חיינו הוזר לומר 711 ואתפשט כחית 700 ורשיעי כחדה. והכה כיון דחמר ובטובו חיינו הדר לומר הון את העולם כלו במובי בחסד. ההיד ניתן להם לכל בשר כי לעולם חסדו. יע"ד הזן את סכל. ללדיקי ימין . דה הקרי ברכת 36n5 . 6555 ולרסיעי מזוכא . ובנין כך שמאלא לא תשייע לאו איהי בברכת אלטריך ימין ברכת דבריך וכיון לימיכה : לדבקה ארץ ההיים בימין [כד] לאתונה מתמן ולפרנסה וע"ד תניכה דמתקרים ברכת ולמיהב מזיכה לכלה. הארץ [כה] ואלמריך לאדכרא בה ברית ותורה. על בריתך שמתמת בבשרנו ועל תורתך שלמדתנו לאחואה דבההוא מיב אתון ברית ותורה. דאיסו תקונא דההוא מוב [כו] מברכת מאכה להפהה מכאן אוליפנא דנשים פשורום ותירה . ברית דהה לית 103 [12] מובה 171 ואלפריך לחתום על הארץ ועל המוון. דתהא דבקותא כחדא בחסד . על הארץ . דא איהי ארץ החיים ועל המוון. דא איהו חסד. הא כלילי דא בדא בדבקותא חדא. אתפשפותה דפוב דהקרי תסד איהי הודאה [כח] וע"ד איסו אומר נודה לך על כך יעל כך נסין ואחין דאמעבידו מספרא דפוב . ואי תימא הא כתיב א) כעימות בימיכך כלח. הם חיהי מסטרא דימין [כט] לאו הכי. על ההוא דכפיה אמר ומד למוי 666 CC 01 כתיב בימין . 65 מכיה [ל] ואי תימא ידכלה מימות. וכתיב כ) ונעים ומירות ישראל. ודה שמחלה [לה] והודמה ברות דימינה . שמאלא אתכליל <u>הבל כל</u> אודי על ימינה להתוחה דהה מניה נפקה נ) ודה פשיטו ומאי פעמא לית הכא דמוב דחתפשט בחרו החיים. לסמרה התרה במזונה הלית חולהם שמאלא'. בגיו יתער המכה' שמהלה שטרה יתער 101 רישראל. פמיה [לכ] והא איהו זבין בכורתיה וחולקיה ליעקב אבונא. והא אכן יהיבנא ליה חולקיה לההיא מקטרגא בווהמה אהמא (נג) הא חולקא ואי לית דמיין בתרחין. לים 7"11 ביה ידין רק**ריכו** מיכלא לההות ליה חולקה בהדן. והואיל דלית ליה חולקה בהדן דהה נסל יתער 657 לן לחתערה שחחלה כלל לית חולהיה . מקמרנה ויפול תרין חולקין. חד לתתה וחד לעילה כבכור. דהא זבין בכרותיה ליעקב אבונא. חולקיה איהו לתתא. ולית ליה לעילא כלום. ישראל נפלין לעילא יעשו כמיל לתתח. וע"ד לה יתקרב שמחלה כלל בברלת מזיכה וכיון דמתברכה ההיה ארז החיים מספרה דימינה ומהבלת מראה מקומות א) תנים שיו ב) שמואל כי ריג ג) תרומה קסט.

ומקבלת

הזן את העולם כלו במובו בחסר. זשיכ נותן להם לכל בשר כי לעולם חסדו. ועיכ הזן את הכל. לצדיקים ולרשעים לכל. כאן נקרא ברכת הימין. מרוגה השמאלית איננה בברכת המזון, ולפיכך יר שמאלית לא תסייע לימנית בתפיסת הכוס: וכיון שבירך ברכת הימין נצרך לרבק ארץ החיים בימין [כי] להיות ניזון משם ולפרנם ולתת מזון לכל. ולכך למדנו שברכה זו נקראת ברכת הארץ [כה] ונצרך לזכור בה ברית ותורה. על בריתך שחתמת בבשרנו ועל תורתך שלמדתנו, להראות שבמוב ההוא ניוון ברית ותורה. שזהו התקון של המוב ההוא [כי] מכאן למדנו שנשים פטורות מברכת המזון ואין מוציאות ידי הובה לאחרים [כז] שהרי אין בהן ברית ותורה. ונצרך לחתום על הארק ועל המזון שתהיה להם הבקות יחר בחסר. על הארץ. זו היא ארץ החיים. ועל הסזון. זה הוא חסד. הרי התכללות זה בזו בדבקות אחת. התפשטות הטוב שנקרא חסר היא ההודאה [כח] ולכך אנו אומרים נודה לך על כך ועל, כך נסים ומופתים שנעשו מצר המוב. ואם תשאל הלא כתוב ה) נעימות בימינך נצח. הרי הוא מצד הימין [כס] אבל לא כן. אלא כל מרה ומרה תראה על מקום ההוא שיצאה ממנו [ל] ואם תשאל הלא הנצח עומד בימין. הרי כתוב נעימות. וכתוב כ) ונעים זמירות ישראל. וזהו שמאל [לה] אבל כל שמאל נכלל בסוד של ימין. וברכת ההוראה מורה על הימין להראות שהרי ממנו יצאה. וזהו התפשמת הטוב שנתפשם בארץ החיים. ומפני מה אין כאן ברכה של שמאל. לפי שאין חלק לצר המומאה במזון של ישראל. ואם התעורר שמאל גם צד הטומאה יתעורד עמו [נכ] והלא הוא מכר בכורתו וחלפו ליעקב אבינו. והרי אנדנו נותנים לו חלקו למקטרג ההוא בזוהם של מים האחרונים. ואף אם אין זוהם [נ) הרי ניתן לו חלק אותן המים מהמאכל ההוא שנגעו בו הידים. וע"כ אין לו חלק עמנו. וכיון שאין לו הלק עמנו שהרי נמל חלקו. לכן אין לנו לעורר מדת השמאל כלל. כדי שלא יתעורד המקמרג ויקבל שני חלקים. אחר לממה ואחר למעלה כבכור. שהרי מבר בכורתו ליעקב אבינו. חלקו הוא למטה. ואין לו למעלה כלום. ישראל נומלים למעלה ועשו נוטל לממה. ועיכ אל יתקרב שמאל כלל בברכת המזון: וכיון שנתברכה ארץ החיים ההיא כייד הימין

וכז) פי׳ לקשר ארץ החיים היינו ספירת הפלכות וחשבינה הקדושה בפרת מוב וחסד: (כה) זו ברבה השניה: (כו) תורה רמן על ספירה תפארת. וברית רמו על מפירת יסוד. והיינו שהשפע של מוב והסר תמשך לתפארת ויסוד ומשם למלבות. וויתו תימינו של מדת המוב ההוא שתתפשט שפע הסרים לתפארת ימוד ומלכות: וקון אפשר לפרש כונתו במ"ד שפטורות רק מדאורייתא ולכך אין מוציאות לאתרים י"ה, או כם"ד דנשים הייבות מדאורייתא בברהם"ו אכל רק בברכה הראשונה חייבות ולא יותר: (כת) פי׳ ששפע הטוב שמתפשמת מן י"ה. או כס"ד הנשים חייכות מדאורייתא בברהם"ן אבל רק בכרכה הראשונה חייכות ולא יותר: (כת) פי׳ ששפע הטוב שמתפשמת מן ההסד ניכרת ונתנלית כשדת ההוד. כסבואר בספר שערי אורה ובפרדס שער הצינורות שנטשן צינור כן תמד לחוד: (כט) א"ב משמע מכאן שהנצח שהוא כיםין תחת החסד אליו תגיע התפשמות שפע השוב של התסד: (לו ויש להכין שתוצאת התוד היא כן החסד. מכאן שהנצח שהוא כיםין תחת החסד אליו תגיע התפשמות שפע השוב של התסד: (לו ויש להכין שתוצאת הגוד היא כן החסד. מכאן שהנצח שהוא כיםין תחת החסד אליו תגיע התפשמות שפע השוב של התסד: (לו ויש להכין שתוצאת הגוד היא כן התוצאת הגצח היא כן הנבורה. כי בלו נבורת אין שייך נצחון, ובלי חסד אין על מה לחודות: (לח) בונחו להקשות רא"ב שהנצת הוא תוצאת הגבורה סדוע עסדתו ביסין. ומתרץ שהיי כתוב כו נעימות. והלשון נעים סורה על מדת השטאל. ככתוב ונעים ומירות ישראל אצל דור הסלך. וזהו בוראי סורה על מדת שמאל דהיינו שורש דוד שהיא פדת השלות או הנבורה, ונם שמסתות ומירות הוא אצל דור הסלך. וזהו בוראי סורה על מדת שמאל דהיינו שורש דוד שהיא פדת השלות הנבורה, ונם שמסתות ומירות הוא מלשון לוסר עריצים. א"כ סובן שהכתוב נעימות, במינו שורש דוד שהיא פדת השמאל שתוא הנבורה, ונם שמסתות ומירו מייון מים מלשון לוסר עריצים א"כ סובן והתכתוב בעימות במינו בורש של ימין. היינו מדת השמאל שתיא הנבורה ומירה בראין מסירות הוד מלשון לוסר עריצים א"כ סובן המכתוב בעימות במינון בצה חיינו נ"ב בח מדת השמאל שתחית הנכורה ואע"ש שעמדתו בימין מ"ם המתקה. כי כל שמאלא אתכליל ברוא דימינא. וזהו מוד המתקת הדין כירוע. לכן עפי"ו מוכן כמו כן שברבת ההודאה שהיא בספירת הסתקה. כי כי שסחית הונכין ביוח רוסיתו וחו שר המותו חרן ביותי יכן שיי שבו ביו ביום ביו שוו ביו שוו ביו ביום ליסור ההור. אע"פ שעמדתו של ההור הוא בשמאל מ"ם הוא תוצאת החסר רימין. שמהפשם שפע המוב והחסה לחור ונס לנצח, ומהם ליסור המעביר השפע להמלכות שנקראת ארץ החיים: (לג) בי תוצאתו היא מן סיגי מדת הנבורה שמאל שבשמאל עד ממא"ל: (לג) כגון שאבל

יירי הזהרי.

מאכלים יבשים:

ומקבלת שפע המזון, אז נצרך לבקש רחמים על הכל. רחם ה' אלהינו על ישראל עמך ועל ירושלים עירך וכו'. שהרי מאותו המוון והשפע של ארץ החיים נזכה בו אנחנו ובית המקרש. שיבנה בית המקדש לממה באותן הרחמים. ובשבת שאין נמצא בו דין, למען היות נצח והוד נכללים בחסדים. אומר רצה והחליצנו. שיהיו שניהם ל) חסרי רוד הנאמנים [ני] ולכך אל תהי צרה וינון וכו'. שהרי רצה ומורים הן חסרי רוד [ני]: וברכת שים שלום שאנו אומרים בתפלה עם בקשת עושה שלום שארו הוא ברחמיו יעשה שלום עלינו. [כנגד זה היא בסרומין הוא ברחמיו יעשה שלום עלינו. [כנגד זה היא השמאל כלל: מי שמברך ברכת המזון הוא מקבל ברכות קודם לכלם. ונתברך בכלל ברכת המזון. וע"כ יש לו קודם לכלם. ונתברך בכלל ברכת המזון. וע"כ יש לו היים ארוכים. מי שנומל כום של ברכה ומברך. עליו כתוב ג) כום ישועות אשא ונו'. איזו ישועות. זו מרת הימין שהיא מושיעה סכל מקמרונים שבעולם. ככתוב הושיעה לו ימינו וזרוע קדשו. וכתוב הושיעה ימינך וענני:

שמר ושמעת את כל הרברים האלה אשר אנכי מצוד וגו׳. את כל הדבר אשר אנכי מצוה אתכם אתו תשמרו לעשות לא תסף עליו ולא תגרע ממנו. ג) א"ר ייבא הזקן. כל רברים נסתרים שהקב"ה עושה הכניםם בתורה הקדושה. והכל נמצא בהתורה. וכל ענין נסתר מנלה אותו התורה על ידי שמוציאה דבר מנרתיסו וגראה בהיר. וכיון שנתגלה חוור לגרתיקו מיר. מתלבש שם בלבוש וגתעלם. וכאשר תתגלה מתוך גרתיקה ותתעלם מיד לא תעשה כך אלא לאותן העמלים לדעת בה ולהשינה. משל למה הדבר דומה לאהובת נפש שהיא יפת תואר ויפת מראה. והיא נעלמת בהסתר תוך היבלה. ויש לה אוהב אחר שאין האנשים מכירים בו. אלא שהוא אוהכה בסתר. אוהב ההוא מתוך האהבה שאוהב אותה הוא עובר לפני שער ביתה תמיד ונושא עיניו לכל צר, היא מבינה שזה האוהב סובב שער ביתה תמיד. מה היא עושה. פותחת אשנב קמון באותו היכל הנסתר שהיא שם, ותנלה פניה אל אוהבה. ומיד חוזרת ומסתתרת. כל אותן שנמצאו אצל האוהב ההוא לא ראו ולא הבימו. רק אותו האוהב בלבדו. ומעיו ולבו ונפשו נמשכו אחריה. והכין שמתוך האהבה שאוהבת אותו גלתה פניה אליו רגע אחר לעורר לו אהבה. וכך הוא ענין התורה. אינה נתגלית אלא אל אהבה. יודעת התורה שוה חכם לב יסובב שער ביתה כל יום. מה היא עושה. תגלה פניה אליו מתוך היכלה ותרמז לו רמז. ומיד היא שבה למקומה ומסתתרת. כל אותן שנמצאים שם אין יודעים ואין מבינים רק הוא בלברו. וסעיו ולבו ונפשו נמשכים אחריה. ועיכ התורה היא בנגפה ובנסתר והולכת באהבה אצל אוהביה לעורר

לשון הזהר

. 635 רחמין על בעיכן ומקבלא מזוכא. כדין רחם ה׳ אלהיכו על ישראל עמך ועל ירושלים מירך וכו׳. דהא מההוא מזוכא וספוקא דארך החיים כזכי בים אכן ובי מקדשא. דיתכני בי מקדשא לתחא באינין רחמים, ובשבת דלה השתכה דיכה למסוי כלח והוד ככלל בחשדים. אימר רלה והחלילכו. דלהוי תרווייהו א) חסדי דוד הנאמנים [לד] וע"ד אל תחי לרה ויגון וכי׳. דהה רלה ומודים הינין חסדי דוד [לה]: ושים בללותה םלום ວຣານ בברכת דהאמרו שלום במרומיו הוא ברחמיו יעבה שלום עליני. [לקבל דא היא ברכת] העוב והמעיב. דכלה אתי מסערה דימינה ולה מסערה דשמאלא כלוס: מאן דמברך ברכת מווכא איהו כשיל ברכאן בקדמיתה מכלהו. והתברך בכלל ברכת מזוכה. ועיד הית ליה ארכא דחיין. מאן דנטיל כום של ברכה וקא מברך. עליה כתיב כ) כום ישועות אשא ונו׳, מאן ישועות, דא ימינה דהיהו מושיע מכל מקערנין דעלמה. דכתיב הושיעה לו ימיכו וזרוע קדשו וכתיב הושיעם ימיכך ועכני :

שורך ושמעת חת כל הדברים החלה חשר הנכי מלוך ונו׳. את כל הדבר אשר אכני מלוה מתכם אתו תשמרו לעשות לא תשף עליו ולא תגרע ממנו. ג) אדר ייבא שבא. קביה כל מלין שתימין דאיהו עביד לעיל לון באורייתא קדישא וכלא אשתכה באורייתא. וכל מלה שתימא גלי לה אורייתה על ידה דהעיקת מלה מנרתקה ואתחויאת זהיר. וכיון דאתגלי אהדר לכרתקה מיד. אתלבשא תמן ואתפמרת ובומנא דאתגליאת מנו כרתקס ואתפמרת מיד לא טבדת דא אלא לאיכון דידעין בה ואשתמודעאן בס. משל למה הדבר דומס לרחימותא ראיהי שפירתה בחיוו ושפירתה בריוה. והיהי שמירתה בסהירו גו היכלא דילה. ואית לם רחימא יחידאה דלא ידעין בים בני כשא, אלא איהו בפמירו, הסוא רחימא מנו רחימו עבר לתרע ביתה פדיר ווקיף 6 דרחים עינוי לכל סמר, איהי ידעת דהא רחימא אסחר תרע ביתה. תדיר. מאי עבדת . פתחת פתחא זעירא בההוא היכלא סמירה דחיהי תמן. וגליחת מנפהה לנבי רחימחה. ומיד מהדרת לה המו רהוו לגבי רחימא ואתכסיאת כל אינון ולא אסתכלו. בר רחימא בלחודוי. וממוי ולביה ונפשיה לים רחימו דרחימת אולו אבתרה וידע דמנו אתגליאת ליה לגביה רגעא חדא לאתערא רחימו ליה. הכי היא מלה דאורייתא. לא אתגליאת אלא לגבי רחימהא. ידעת אורייתה דההוה חכימה דלבה הסתר לתרע ביתה כל יומה. מהי עבדת, גליאת אנפהא לגביה מגו היכלא וארמיום ליה רמיות. ומיד אהדרת לאתרה ואתשמרת. כל איכון דתמן לא ידעי ולא מסתכלי אלא איהו בלחודוי. ומעוי ולביה וכפשיה אולו אבתרה וע״ר אורייתא אתגליאת ואתכסיאת ואולת ברחימו לגבי רחימהא לאתערא 103

בהם

מראה מקומות או ישמיי נים נו חלים קמיו גו משפעים למ.

זין הזהר

ראה

עלו פי׳ שרצה והחליצנו רמו על נצח והור שביום השכת נכללים שניהם בחסר. ונקראים כשבת חסרי דור. כיון שכשבת אין שלימת הדין. ועפי"ו מתרץ מה שאנו אומרים כשבת שלא תחית צרה ויגון ואנחה ובו׳, הלא כשבת אסור לומר תפלות כאלה. אכל הכונה היא שאנו אומרים דצה והחליצנו זכו׳. היינו שכיום השבת נצח וחור נכללים בהסר ונקראים חסדי דור. וע"י קרושת השבת שהגית לנ נעשה ממילא שלא תהיה צרה ויגון ביום השבת. ואין זה תפלה רק שבמו שלה שלה השבת אנו אומרים. ועפרים יום על כללים שניה נעשה משלא השלא שבתו אומרים נלים השבת. ואין זה תפלה רק שבמו שלה השבת אנו אומרים. ועפרים העפרים העפיז נעשה מילא שלא תהיה צרה ויגון ואנחה רק על יום השבת בלבר, אבל שפחי כי אין זה תפלה אלא שבתו ועפרים. ועפרים וינון ניה אומרים שלא תהיה צרה ויגון ואנחה רק על יום השבת בלבר, אבל שפחי כי אין זה תפלה אלא שבתו ועפרים לוסן פיי כמו שרצה ימודים רש"ע הן נגר נצח והור להיוהן נמתק על חסרי דור. כמו כן רצה והתליצנו דברהם"ו בשבת הוא כנר נצח וחור. שע"י קרושת

בהו רחימו. מא חזי אורחא דאורייתא כך הוא. בקדמימא כד שריא לאתגלא: לגבי בר נש ארמיות ליה ברמיוו. ידע סכ. יאי לא לגביה 2770 ידע 16 והראת ליה פתי. ואמרת אורייתא לההוא דשדרת לגביה. אמרו לההוא פתי דיקרב הכא ואשתעי בהדיה. ההיד ה) מי פתי יסור הנה חסר לב ואמרה לו. אי הריב לגבה שריאת למללא עמיה מבתר פרוכתא דפרסא ליה מלין לפום אורחוי. עד דיסתכל זעיר זעיר. ודא הוא דרשה. לבתר תשתעי בהדיה מבתר שושיפה דקיק מלין דחידה ודא איהו הגדה ולבתר דאיהו רניל לגבה אתגליאת לגביה אנסין באנסין. ומלילת בהדיה כל רזין סתימין דילה וכל אורהין סתימין דהוי בלבה שמירין מיומין קדמאין. כדין איהו בר גם שלים. בעל תורה ודאי מארי דביתא. דהא כל רזין דילה נליאת ליה. ולא רחיקת ולא כסיאת מניה כלוס. אמרת ליה. חמית מלה דרמוא דקא רמייולא לך בקדמיתא. כך וכך רוין הוו. כך וכך הוא. כדיון חמי דעל אינון מלין לאו לאוספא עלייהו ילא דקרת פשטיה וכדין מנייהו למנרע כמה דאיהו. דלאו לאוספא ולא למגרע אפילו אות קד. וע"ד בני נשה הלמריכו להודהרה למרדף הבתרה דאורייתא. ולמהוי רחימין דילה כמה דאתמר:

באוי הנוסה ה׳ אלהיכם אתכם לדעת וגו׳. רבי שתח בהאי קרא גו) ואלה הגוים אשר הניה ה׳ בהאי קרא גו) ואלה הגוים אשר הניה ה׳ עלמא דלית עלמא האים אלא על אינון דשליטין על עלמא דלבהון. דכתיב ז) עדות ביהוסף שתו ונו׳ א״ר יהודה יערותא דלבהון. דכתיב ז) עדות ביהוסף שתו ונו׳ א״ר יהודה יערות דלבהון. דכתיב ז) עדות ביהוסף שתו ונו׳ א״ר יהודה יערות דלבי יוסף לאותה המעלה והמלכות. בשביל שכבש יערים. דאיר אחול אברא קב״ה ליכותא לבני נשא. אין. דא״ר עלים. דאיר אחול אברא קב״ה לנסותא לבני נשא. אין. דא״ר ונו׳ ואחאי בעי כסותא. הא כל עובדוי דבני נשא אתניין ונו׳ ואחאי בעי כסותא. הא כל עובדוי דבני נשא אתניין קמים, אלא דלא למיהב פערא דפומא לבני נשא:

אדורי ס׳ אלהיכם תלכי ונו׳ ואתו תעבדו ובו תדבקון. ה) רבי ילחק פתח ישקני מנשיקות פיהו ונוי. אמרים כנסת ישראל ישהני מנשיקות פיהו. מאי טעמא ישקני. יאהבני מבעי ליה. אמאי ישקני. אלא הכי תנינן. מהו נשיקות. אדבקותא דרוחא ברוחא. דבגיני כך נשיקה בפה דהה פומה הפקותה ומקורה דרוחה הוה וע"ד כשיקין בסומל בחביבותה. ידבקין רוחה ברוחה דלה מתפרשן דה מן דה. וע"ד מהן דנפקה נשמתיה בנשיקה מתדבק ברוחה החרה ברוחה דלה מתפרש מניה. והיינו אקרי נשיקה. וע״ד אמרה כנסת ישראל ישקני מנשיקות פיסו. לאדבקא רוחא בריחא דלא יתפרים דא מן דא. כי פובים דודיך מיין. מאי בעי הכא יין. והא כתיב י) ונס. אלה ביין שני ונו׳. וכתיב ז) יין ושכר אל תשת אתה ובניך. מאי מעמא הכא יין. רבי חייא אמר מיינה דאורייתא. רבי חזקיה אמר דא דכתיב ויין ישמח לבב אמוש. וע"ד כתיב כי שיבים דודיך. לחדותה דלבה. דחדי לי יתיר מכלא. רבי יהודה אמר כתיב מיין . וישק

כהם אהכה. כוא וראה כך היא דרכה של תורה. בתחלה כאשר תתחיל להתגלות אצל האדם מרמות לו ברמו. אם הוא מכין הרי מוכ. ואם אינו מכין שולחת אליו ותקרא לו פתי. והתורה אוטרת לזה שתשלחהו אליו. אמור לפתי ההוא שיקרב לכאן ואדבר עמו. זהו שכתוכ ה) מי פתי יסור הנה חסר לב ואמרה לו. אם יסרב (ה אצלה תתחיל לדבר עמו מאחורי פרוכת שפורסת לו דברים לפי דרכו. עד שמבין מעמ מעמ. וזהו חלק הדרוש של ההלכות. אח"כ תספר עמו מאחורי סדין דק דבויים הנראים כחידה. וזהו חלק ההגדה. ולאחר שהוא רגיל אצלה תתגלה אליו פנים בפנים. ומדברת עמו כל סודות נסתרים שלה וכל דרכים הנסתרים שהיו נעלטים כלבה מימים קרמונים. אז הוא אדם שלם. בעל תורה ודאי. ארון הבית. שהרי כל סורות שלה גלתה לו. ולא הרחיקה ולא כסתה ממנו כלום. וכך אומרת לו. הראית דבר הרמו שרמותי לך בתחלה. כך וכך סודות כו. כך וכך ענינו. אי הוא מבין שעל אותן הרברים אין להוסיף עליהם ואין לגרוע מהם. ואו מבין פשט המקרא לא תסף עליו וגו' כמו שהוא. שאין להוסיף ואין לגרוע אפילו אות אחת בתורה. ולכך צריכים האנשים להוהר לרדוף אחרי דברי התורה. ולהיות מן האוהבים שלה כמו שנתכאר:

נ) כי מנסה ה' אלהיכם אתכם לדעת ונו'. ו'בי פתח כמקרא הזה נ) ואלה הגוים אשר הגיח ה' כמקרא הזה נ) ואלה הגוים אשר הגיח ה' לנסות כם את ישראל. אמר רבי ראה ראיתי בעולם ההוא שאין העולם עומד אלא על אותן השולטים על יצר לכם. שכתוב ז) עדות ביהוסף שמו וגו'. א"ר יהודה מפני מה זכה יוסף לאותה המעלה והמלכות. מפני שכבש מפני מה זכה יוסף לאותה המעלה והמלכות. מפני שכבש יצרו. שלמדנו כל הכובש את יצרו מלכות שמים שוכנת עליו. וא"ר אחא לא ברא הקב"ה לנסות האנשים. כן. שא"ר בו לאנשים. ומי רוצה הקב"ה לנסות האנשים. כן. שא"ר אחא מניין זה. ממה שכתוב כי יקום בקרבך נכיא וגו'. ונו ולמה צריך לנסות. הלא כל מעשי האנשים גלוים לפניו. אלא בשביל שלא ליתן פתחון פה לאנשים:

אחרי ה׳ אלהיכם תלכו וגו׳ ואתו תעברו ובו תרבקון. ה) רבי יצחק פתח ישקני מנשיקות פיהו וגוי. אמרה כנסת ישראל ישקני מנשיקות פיהו. מפני מה כתוכ ישקני. יאהבני היה צריך לומר. ולמה ישקני. אלא כך למדנו. מהו נשיקות. התרבקות רוח ברוח. שבשביל זה הנשיקה בפה. שהרי הפה הוא הגוציא והמקור של הרוח. וע"כ הנשיקה בפה בחביבות. שמתרבקים רוח ברוח ואין נפרשים זה מן זה. וע"כ מי שנשמתו יוצאת בנשיקה הוא נדבק ברוח אחר. ברוח שאינו נפרש ממנו. וזה נקרא נשיקה. ולכן אמרה כנסת ישראל ישקני מנשיקות פיהו. להרביק רוח ברוח שלא יהי׳ נפרש זה מזה, בי שובים דודיך מיין. למה נזכר כאן יין. הלא כתוב י) וגם אלה ביין שגו וגו׳. וכתוב ז) יין ושכר אל תשת אתה וכניך. מה המעם כאן יין. רבי חייא אמר מיינה של תורה. רבי חזקיה אמר זהו שכתוב ויין ישמה לבב אנוש. וע"כ כתוב כי טובים דודיך. לשמח את הלב. מיין. שאתה משטחני יותר מהכל. רבי יהודה אמר כתוב

> מעלי מ׳ כ׳ ג׳ ויזעי׳ כ׳ ג׳ ג׳ משלי מ׳ ג׳ ג׳ וירא קו. ג׳ בופעים ג׳ ג׳ אלים מ׳א ה׳ משפטים קכד: י׳ ישעי׳ כ׳ א׳ ויקרא יי גר גר

וישק

וישק יעקב לרחל וישא את קלו ויבך. למה בכה. אלא מהתרכקות הרוח בה לא יכל הלכ לסבול וככה. ואם תשאל הלא כתוב ה) וישקהו ויככו. הרי למרנו מפני מה וישקהו נקור. לרמו שלא נדבק בו הרוח כלל. ועל זה כתוב כ) ונעתרות נשיקות שונא, מהו ונעתרות נשיקות שונא. אלא מי שמנשק בחביבות מתרבק רוח ברוח ברבקות האהבה. ומי שאינו מנשק בחביכות אין זה בדבקות אלא ונעתרות. מהו נעתרות. גסות. שאינו מרבק רוחו בנשיקה זו ולא נדבק בו כלל. ולפיכך בתוב ישקני מנשיקות פיהו. שהיא התרבקות היח ברוה. למרנו כל זמן שהקב"ה היה מהלך בישראל. כביכול נרכק רוח ברוח. וזש"כ ואתה הרבסים בה׳ אלהיכם. [לפיכך וכו תרכקון] בכל אותן אופנים של רבקות. שלא יהיה נפרש זה מזה. ג) רבי שמעון אמר אשרי חלקם של ישראל. שהקב'ה בחר בהם להתדבק בהם ולהיות להם לחלקם. ושהם יהיו לחלקו, וש"כ ובו תרבקון, וכתוב ואתם הרכקים בה' אלהיכם. בה' ממש. וכתוכ ז) כי יעקב בחר לו יה. וכתוב ה) כי חלק ה׳ עמו יעקב חכל נחלתו. שהוציאם מן זרע קורש להיותם החלקו. וע״כ נתן להם התורה הסרושה העליונה. שהיתה ננוזה אלפים שנה קורם שנברא העולם. וזה נתבאר. ובשביל אהבתו להם נתנה לישראל שילכו בררכיה ויתרבקו בה:

י) רבי חייא פתח ואמר. למנצח על אילת השחר מומור לרור. איזו אילת השחר. זו השכינה הקרושה שנקראת ז) אילה אהבים ויעלת חן. וכי רק אילת השחר היא ולא של כל היום. אלא אילת מהמקום ההוא שנקרא שחר. ככתוב ח) כשחר נכון מוצאו. ורוד המלך על כנסת ישראל אמר זה. כך נשמע שבהוכ על אילת השחר. ובוא וראה בשעה שנחשך הלילה פתחים העליונים ננעלים. ותחתונים נמצאים. וכל אותן הרחוקים מן הקרושה נתעוררים. והולכים ומשומטים ככל העולם. ומחזרים על נופות האנשים ומסכבים למסומותם ולממותיהם. ורואים צורת המלך הקרוש ומפחרים. שהרי נתחוקו בממותיהם ע"י קריאתם רברי השם הקרוש. ונשמות האנשים עולות ל אחת ואחת כראוי לה. וזה נתבאר. אשרי חלקם של הצריקים שנשמותיהם עולות למעלה. ואינן נתעכבות במקום אחר שלא נצרך. כשמגיע חצות הלילה המכריז עומד ומכריז והפתחים נפתחים. אז רוח אחר של צר צפון נתעורר ומנקש ככנור של דוד ומנגן מאליו ומשכחת למלך. והקב"ה משתעשע בהצריקים בגן הערן. אשרי חלקו מי שנתעורר בזמן ההוא ועוסק בתורה. וכל מי שעומר כזמן ההוא ועומק בתורה נקרא חכר להקב"ה ושכינה הקרושה. ולא עור אלא שאלה נקראים אחים וריעים לו. שכתוב למען אחי ורעי ארברה נא שלום בד. ונקראים חכרים עם מלאכים העליונים ומחנות העליונים. שכתוב מ) חברים מקשיבים לקולך. כשמגיע הבקר המכריז עומר ומכריז. והפתחים של צר דרום נפתחים. ונתעוררים הכוכבים והמזלות. ופתחי רחמים נפתחים. והמלך יושב ומקכל תשבחות, או נוטלת השכינה לאותן רברי תורה והיא עולה. וכל אותן החברים נאחוים בכנפיה. ורכריהם כאים ונוחים בחיק המלך. או פוקר המלך לכתוב כל אותן הרכרים. ובספר נכתבים כל אותן בני היכלו. וחומ של חסר נמשך עליהם. ומאותו החום נתעמר הארם כעמרה של המלך. וממנו מפחרים עליוגים ותהתונים. RU1

ראה

וישק יצקב לרחל וישא את קלו ויבך. אמאי קא בכי. אלא באתרבהותה דרוחה בה לה יכיל לבה למסבל ובכה. וחי תכיכן אמאי ויבכו . תימה הה כתיב הן וישקהו נקוד וישקסו. אלא דלא אתדבק ביה רוחא כלל. ועיד כתיב ב) ונעתרות נשיקות שונה. מסו ונעתרות נשיקות שונה. הלה מהן דנשיק בהביבותה מתדבק רוהה ברותה בדביקותה דהביבותה. ומהן דלה כשיק בהביבותה להו בדביקותה סוה הלה ונעתרות. מהו נעתרות. נסיתה. דלה דבים רוחים בהאי נשיקם ולא אתדבת ביה כלל. ובניכ כתיב ישקני מנשיקות פיהו, דהיה דבקותה רוחה ברוחה. תנה כל אויל בישראל. כביכול אתדבק רוחא ומכה רקביס ברוחה. וע"ד והתם הדבקים בה׳ הלהיכם. [בג"כ ובו תדבקון] בכל איכון גווכי דביקותא. דלא מתפרשא דא מן דא. ג) רבי שמעון אמר זכאה חולקהון דישראל. דקביה אתרעי בהו לאתרבקא בהו ולמהוי להו חולה . ולמהוי איכון חולקיה . הה"ל ובו תדבקון . וכתיב יאתם סדבקים בס׳ אלהיכם. בה׳ ממש. וכתיב ד) כי יעקב בתר לו יה. וכתיב ה) כי חלק ה׳ עמו יעקב חבל נחלתו. דאפיה לון מורעא קדישא למהוי חולקיה. וע"ד יהב לון אורייתה קדישה עלהה. גניוה תרי הלפין שנין עד לה יתברי עלמה. והה התמר. ובנין רחימותה דילים יהבה לישראל למהך אבתרה ולאתרבקא בה: ו) רבי חייא פתח ואמר. למנלח על אילם סשתר

כנסת ישראל מומור לדוד. מאן אילת השחר. דא אילת השחר ראקרי ו) אילת אהבים ויעלת מן. וכי רחקרי מההוא אתר אלא אילת כל יומה. 651 שחר. כד"ה ח) כשחר נכון מולאו. ודוד מלכה על כנסת ישראל האמר דא. משמע דכתיב על אילת השחר, ותה חזי בשעתה דרמש ליליה פתחין דעלהי רחיקין. וכל איכון ותתאי משתכחי . סתימין . ואזלין ושמאן כל עלמא ומהדרין על כשא וסחרי לאתרייהו ולערסייהו וחמאן מתערין . **'**)3 נופי דיוקנה דמלכה קרישה ומסתפי . דהה התתקפו בערשייהו נשמתהון סלקין 650 רשמה קרישה. ובני במלי והא אוקמוה. זכאה חולקהון כל מד ומד בדמוי ליה. 631 לטילא . דנשמתהון סלקין מתעכבי דלדיהיה באתר אחרא דלא אלטריך. כד אתפלג ליליא כרווא ופתחין פתיחו. כדין רוחה חד דספר האים וכריו כפון אתער ואקים בככור דדוד ומכנן מאיליו ושבחת למלכה. וקב"ה משתעשע בלדיקיה בגנתה דערן. זכהה ח לקיה מאן דאתער בההוא זמנא ואשתדל באורייתא. וכל מאן דהאים בההוא זמנא ואשתדל באורייתא אקרי חבריה דקב"ה וכנסת ישראל. ולא עיד אלא דאלין אקרון אחים ורעים ליה. דכתיב למען אחי ורעי אדבתה כא שלום בד. ואיקרון חברים בהדי מלחכין עלחין ומשריין עלחין. דכתיב ע) חברים מקשיבים לקולך. כד חתי יממה כרווה קחים ומתערין דרומה התפתחו. ופתחין רסטל וכליז . כוכבים ומולית. ופתחין דרחמי אתפתחו. ומלכא יתיב וקביל תושבחן. כדין כנסת ישראל נשלא לאינון מלין ושלקא. וכל אינון הברים אחידן בגדפהא. ומלייהו אתיין ושריין בחיקא דמלכא. כדין פקיד מלכא למיכתב כל איכון מילין. ובספרא כתיבו כל איכון בני היכליה. וחופא דחסד אתמשך עלייהו. ומההוא חושא אתעשר בינ ותתחין . עלאין דחלין ומכיה בעטרא דמלכא. กาจ

מראה בוקומות א) נראשית לינ בן משלי כיו גן כשלת מע. דן תלים קנים הן דברים ליב ון ויקרא כא : זן משלי ה' ח) הושע ו׳ ען שיר ה׳

. יוזים עאל בכל תרעי מלכא ולית מאן דימחי 610 אאסילו בומכא דמאריהון דדיכא קיימין למידן עלמא לא דייכין ליה דיכה. בגיי דהה התרשים ברשימי דמלכה. והשתמודע דאיהו מהיכלה דמלכה. ובנין דה לה דייכין עליה דיכה. זכאס מולקבון דלדיקיא דמשתדלי באורייתא. וכל שכן בזמנת דמלכה תחיב על מלי דחורייתה. תה חוי רוה דמלה. לא קיימא כנסת ישראל קמי מלכא אלא באורייתא. וכל זמנא דישראל בארעא אשתדלו באורייתא כנסת ישראל שראת ממסון. אתבסלו ממלי דאורייתא לא יכלא להיימא עמהון 721 שעתה הדה. בגיני כך בשעתה דכנסה ישראל התערת לנבי מלכה בהורייתה התתקף חילהה. ומלכה קדישה חדי לקבלה לה. וכל זמנה דכנסה "שראל אתת להמי מלכה ואורייתה לה אשתכחת עמה . כביכול תשש מילהה ווי לאיכוו דמחלשין הילא דלעילא. בנ"כ זכאין אינון דמשתדלי בתורייתה . וכל שכן בההיה שעתה דהלסריך להשתתפה בה בכנסת ישראל . כדין קב"ה קארי שלים א) ייאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר:

ב) פתח רבי יוסי ואמר ג) ולח אמר איה אלוה מזי בשעתה ההתער מושי כותן ומירות בלילה. מה רות לפון ואתפליג ליליא. הא אוקמוה דשלהובא חד יאקים רתרנגולא . נדפוי ממות 5031 כפיק בזמכה דמטי נביה שלהובא וההוא וקארי . נדפוי ואתער לקבליה אסתכי ביה ואודעוע יקארי. ואסתכי ואשנת בגין יקרא דמאריה למעבד רעותיה וקארי לון לבני כשל. וע"ד אקרי שכוי. אשנהל. יאקרי נבר בנין דאתער בשלהובא דגביריה. ומסטרא דגבור"ה קא אתיא לאתערא בעלמא. וכדין אינון בני מהימנותא קיימין ייהבין נבורה וחילא לכנסת ישראל. וכדין אקרי רנה דאורייתא. וע"ד ירית דוד מלכותה הוה ובנוי לעלמין ילדרי דרין. יכד תרכנולה קארי ובני כשא ניימי בערסייהו ילא מתערי תרנגולה הארי לבתר ואמר מה דאמר והא אוקמוה. לבתר בעם בנדפוי ואמר יוי לפלניא נזיף דמאריה שבהא דמארים. דלא אתער רוחיה ולא אשנח ליהרא דמאריה. כד נהיר יממא כרווא קרי עליה ואמר. ולא אמר איה אלוה עושי כותן ומירות בלילה. לסייעא ליה באיכון תושבחן. ולמהוי כלא בסיועא חדא. עושי עושני מבעי ליה מהו עושי. אלא בשעתא דב"נ קם בפלגות לילה ואשתדל ברנה דאורייתא. דרנה דאורייתא לא אתקרי אלא 72 באירייתא -**ה**שתכתה איהי וכל בליליא . 202 נהיר יממה קב"ה וכנסת ישראל מתקני ליה חומה דחסד להשתובה מכלה. ולהנהרה ליה בין עלהין ותתאין. רבי יהודה אמר אכא שמעכא דא״ר 636 האי הרא. איה אלוה עושי עושה לי מבעי ליה. מהו עושי. אלא כמה דאמרת. בשעתא דב"כ קם בפלנות ליליא ואשתדל באורייתא. כד נהיר יממא אתער אברהם בהסוא מומא דיליה , זכתיב ביה אם מחומ ועד שרוך כעל וקב"ה וכנסת ישראל מתקני ליה ועבדי ליה בכל יימה בריה חדשה. הה"ד אלוה עושי. יהא אוקמוה אל וה. אל. זה הברהם דכתיב החל הגדול. ו. זה קב"ה. ד. דא כנסת ישראל. ודא היא אלויה. ואיכון עבדין ליה לב"כ ומתקנין ליה בכל יומה. ובג"כ כתיב עושי. כד"ה ישמח ישראל בעושיו . איר יוסי ודאי כך הוא יכלא חד מלה

ד) עוד פתח רבי יוסי ואמר. למכלח על אילת כ

מראה מקומות ה) ישעי׳ מיש כ) ויקרה כנ. ג) היוב ליה ד) בשלח מו.

ראה

הוא נכנס בכל שערי המלך ואין מי שימחה כיריו. ואפילו בזמן ששרי הרין עומרים לדון העולם אין דנים לו דין. לפי שהלא הוא נרשם ברשימה של המלך. וניכר שהוא מהיכל המלך. ובשביל זה אין רנים עליו רין. אשרי חלקם של הצריקים העוסקים בתורה. וכל שכן בזמן שהמלך יבסוף לדברי התורה. בוא וראה סור הרכר. אין השכינה קיימת לפני המלך אלא בתורה. ובל זמן שישראי כארץ עוסקים בתורה השכינה שורה עמהם. וכאשר בשלים מדברי תורה לא תוכל לעמוד עמהם אפילו שעה אחת. לפיכך בשעה שהשכינה מתעוררת אצל המלך עם התורה נתחוק כחה. והמלך הקרוש שומח לקבל אותה. וכל זמן שהשכינה באה לפני המלך ואין התורה נמצאת עמה. כביכול תש כחה. וי לאותן המחלישים כח שלמעלה. לפיבך זכאים הם העוסקים בתורה. ובל שכן בשעה ההיא שנצרך להשתתף בה בשכינה הקרושה. אז הקב"ה קורא עליו 6) ויאמר לי עברי אתה ישראל אשר בך אתפאר :

כ) פתח רבי יוסי ואמר ג) ולא אמר איה אלוה עושי נותן זמירות כלילה. בוא וראה בשעה שנתעורר רוח צפון בחצות הלילה. הרי נתבאר ששלהבת אחת יוצא ומתפשט בעולם ונוגע תחת כנפי התרנגול. ומנקש בכנפיו וקורא. ושלהבת ההיא בשעה שמגיעה אליו ונתעוררה לנגדו מסתכל בה ונזדעזע וקורא. מסתכל ומשגיח בשביל כבוד רבונו לעשות רצונו. וקורא להם לאנשים. וע״כ נקרא שכוי. לשון הכמה. ונקרא גבר. לפי שנתעורר בשלהבת של גבור״ה. ומצר הגבור״ה הוא בא להתעורר בעולם. ואז אותן בני האמונה קמים ונותנים גבורה ועוז להשכינה. וזה נקרא רנה של תורה. ועיכ נחל דור מלכות הוא ובניו לעולם ולרורי דורות. וכאשר התרנגול קורא והאנשים ישנים בממותיוזם ואינם נתעוררים. קורא התרנגול אח"ב ואומר מה שאומר. וזה נתבאר אחיכ מנקש בכנפיו ואומר. אוי לפלוני נזוף רבונו מרוחס רבונו. שלא נתעורר רוחו ואינו משגיח על כבוד רבונו. כאשר מאיר היום כרוז קורא עליו ואומר. ולא אמר איה אלוה עושי נותן זמירות בלילה. לסייע לו באותן התשבחות. ולהיות הכל בהתחברות אחת. עושי. עושני צריך הומר. מהו עושי, אלא בשעה שהארם קם בחצות הלילה ועוסג ברנה של תורה, כי רנה של תורה לא נקראת אלא בלילה, ובאשר היא נמצאת בעסק התורה. ובכן כאשר מאיר היום הקב"ה והשכינה עושים ומתקנים לו בחוט אחר של חסר שינצל מהכל. ולהאירו בין העליונים והתחתונים. רבי יהורה אמר אני שמעתי שא"ר אבא פירוש מקרא זה, איה אלוה עושי. עושה לי צריך לומר. מהו עושי. אלא כמו שאמרת. כשעה שהאדם קם בחצוה הלילה ועוסק בתורה. כאשר מאיר היום נתעורר אברהם באותו חוט החסר שלו. שבתוב כו אם מחוט וער שרוך נעל. והקב"ה עם השכינה מתקנים לו ועושים אותו בכל יום בריה חרשה. זש"כ אלוה עושי. וזה נתבאר אל וה. אל. זה אברהם שנאמר האל הגדול. ן. זה הקביה. ד. זו השכינה. וזה הוא אלו"ה. והם עושים לו לאדם ומתקנים אותו בכל יום. ולפיכך כתוב עושי. כמש"כ ישמה ישראל בעושיו. א״ר יוסי וראי כך הוא והכל ענין : 708

ד) תו פתח רבי יוסי ואמר. למנצח על אילת - ד

השחר מזמור לרור. כמה חבובה היא התורה לפני הקביה. שכל מי שעומק בתורה אהוב הוא למעלה ואהוב הוא לממה. הקב"ה מאזין את דבריו. אין עתב אותו בעולם הזה ואין עוזבו בעולם הבא. והתורה צריך לעמול בה יומם ולילה. שכתוב ה) והנית בו יומם ולילה. וכתוב כ) אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי. ביום נכון. אבל בלילה למה. לבעבור שיהיה נמצא אצלו שם הקרוש בשלמות. כמו שאין יום בלי לילה, ואין הוא יום תמים אלא זה עם זה. כך צריכה התורה "המצא עם האדם יומם ולילה. שעי"ז תהיה השלמות אצל הארם יומם ולילה. והרי גררש שעיקר הלילה הוא מחצות הלילה והלאה. ואע"פ שחצי הראשון בכלל של לילה הוא. אבל בחצות הלילה נכנס הקב"ה בגן הערן להשתעשע עם הצריקים. ואז צריך הארם לקום ולעסוק בתורה להתרבק בו בהקב״ה. והרי גדרש שהקב"ה וכל הצריקים שכגן הערן כלם מאזינים לקולו. זש"כ ג) היושבת בננים חכרים מקשיכים לקולד השמיעני (ט) והרי נתבאר היושבת בגנים. זו כנסת ישראל שהיא משכחת לו להקב"ה בשכחה של התורה בלילה. אשרי חלקו מי שמשתתף עמה לשבח לו להקביה בשבחה של התורה. וכאשר מגיע הבקר באה כנסת ישראל ומשתעשעה עם הקב׳ה. והוא מושים לה שרבים של חסר ולא עליה בלברה נמשך החסר אלא עליה ועל איתן המשתתפים עמה. והרי גדרש זה בהכתוב ז) יומם יצוה ה' חסרו וכלילה שירה עמי. ולכך נקראת השבינה הקרושה אילת השחר וא"ר שמעון בשעה שמגיע להאיר הבקר נעשה חשך ונאפל האור ואפלה נמצאת. או מתחברת השכינה הקרושה בהקביה. כמו שלמרנו אשה מספרת עם בעלה. מספרת צמו ונכנסת להיכלו. ואה"כ כשרוצה השמש ליכנס ולשקיע מתגבר האור. ובא הלילה יםקבל אותו האור [::] או כל השערים נסתמים. חמורים נוערים וכלבים נובחים [לח] כשמגיע חצות הלילה מתחיל הספך להתעורר והשבינה לומר (לט) ובא המלך ומנקש בשער ההוכל ואומר ה) פתחי לי אחותי רעיתי וגו׳. יאז משתעשע עם ושמותיהם של הצריקים. אשרי חלקו של זה שנתעורר בשעה ההיא לעסוק ברברי תורה ימתרבק בו בהקב"ה. לפיכך כל אותן בני היבלה של השכינה צריכים כלם לקום באותו הזמן לשבח למלך. והשבח שעולה מעולם הזה חבוב לו להקביה יותר מהכל. כאשר נסתלק הלילה ובא הכקר ונעשה חשך. או המלך יהשכינה הם בסוד החרוה. ונותן לו מתנות ולכל בני היכלה. אשרי חלקו מי שהוא בזה המנין:

כשון הזהר

המיה אורייסא חביבה לדוד, כמה מזמור 3050 דהביה. דכל מאן דאשתדל באורייתא רחים היא לעילא ורחים הוא לתתא הב״ה אלית ליה, למלולוי. לא שביק ליה בהאי עלמא ולא שביה ליה בעלמא דאתי. ואורייתא בעי למלעי בה ביממה ובליליה. רכתיב ה) והנית בו יומס ולילה. וכתיב כ) אם לא בריתי יומס ולילה הקות שמים וארץ לה שמתי תיכת ביממה בליליה המהי. בגין דיהה שכיח לגבים שמה קדישה שלים כמס דליח יום בלה ליליה ולהו היהו שלים הלה דה עם דה כך בעי למהוי ' אורייתה לאשתכחה עמים דבר כש יומה וליליה שלימותה לגביה דבר כש יומס ולילה, והה התמר דעקרה ואילר . דפלנו מפלגותא דליליא הדמיתה ואע״ג ו בכללה דליליה היה הבל בפלגות ליליה קב"ה עאל בנכתה דעדן להשתעשעה עם לדיקיה. וכדין בעי ליה לבינ למיקם ולמלעי באורייתא לאתדבקא ביה בקב"ה. והא אתמר דקב"ה וכל לדיקיא דבגנתא דעדן כלסו לייתין לקליה. הה"ד ג) היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני [לו] והא אוקמוה היושבת בגנים, דא כנסת משבחת ליה לקב"ה בשבחה דהורייתה ישראל ראיהי בלילית. זכתה חולקיה מתן דתשתתף בהדה לשבחת ליה להב"ה בשבחה רחורייתה, וכד אתי לפרה כנסת ישרהל אתיא ומשתעשעא ביה בהב"ה ואושים לה לנבה שרביטא 301 עלס 636 בלחודהה עלה – 651 7037 אינון רמשתתפין בהדה, והא אתמר רכתיב ד) יומס אילם עמי. וע״ד שירה חסדו וכלילה ילוס 175 670000 אקרי, וא"ר שמעון בשעתא רבעי השתר לפרה התחשך והתהדר נהורה והדרותה השתכה. כדיו ີ່ວະດີ דתכיכן כמה בבעלה . 6006 מתהברת. לבתרי מספרה עם בעלה. משתעית בהדיה ועחלת להיכליה שמשא למיעל たい ומתת אתנהיר בעי 77 ולין כדין כל תרטין סתימין. ממריו 51 וכמיל כבחין [לח] כד אתפלג ליליא שמריי וכלבין כשריו מלכה להתערה ומטרוניתה לומרה [לט] וחתי מלכה והקים רעיתי ונו׳. לתרעה דהיכלה והמר ה) פתחי לי החותי וכחס חולהיה רלדיקיה . וכדין משתעשע בכשמתהין במלי ומכה 6100 רמורייתה דהתער 1007 בנין רח כל חיכון בכי היכלה ואתרבה ביה בהביה. דמטרוניתה כלהו בעיין למיקם בההוה זמנה לשבחה למלכה. ושבחה דסליה מהחי עלמה ייחה ליה להב"ה יתיר מכלה כד אסתלק ליליא ואתי לפרא ואההדר כדין מלכח 353 ויהיב לה מתנן ומפרוכיתה ברוה החדוה 33 היכלה, זכאה חולקיה מאן ראיהי במכינא:

יו תו פתח רצי יוסי ולאמר יוכתי בחגוי הסלעי בסתר

שראה שקומות לו יהושה לו כו ירמיי ליג בו שיר ח בו תנים מייכ בו שיר קי וו תתרי מת

בסתר

י) עוד פתח רבי יוסי יאמר. יונתי בחגוי הכלע

זיו הזהר

ראה

גון עברו ימים ושנים שמטות ויובלות אשר האפיקורמים לעגו ולא האמינו שחפלת האדם תוכל לפרוח השמימה להשמע שם, או שתורתו. של אדם תוכל להשמע בנן עדן, אבל בעתים האתרונות שתבמי המבע מוצאים בכל פעם בתות נסתרים בעולם, כמו כה האלקטרין שעל ידו יש כיכולת להשמיע ידיעות ממרחק כמה אלפי פרסאות נם בלי חומי ברול. ועתת זה איוו שנים שמצאו כה הנקרא ,רריאי ומתקנים כלי הנקרא ,רריאסאו? שעל ידו יש כיכולת לשמוע באמעריקא כנגן המגנן בעיר ברלין. וכבית הכנסת שבעיר נויארק והי כיכולת לשמוע דרשת המניד בביהב"ג דעיר ווילנא ברגע אשר ידריש. וכלי גווסא כנגן המגנן בעיר ברלין. וכבית הכנסת שבעיר נויארק והיה כיכולת לשמוע דרשת המניד בביהב"ג דעיר ווילנא ברגע אשר ידריש. וכלי גווסא כשינה ביהם"ק ב"ב והכח"ג יעשה העבורת וומנה מדת, אחת, אחת ואחת, יהיה ביכולת לשמוע קולו בכל בתי כנסיות שבעולם. וכל זה געשה בכה גלי העטהער וגלי האלקטרין הממלאים כל העום מסעל לאורי השמימה. הגת מערה כל האסון המסוקרים שחויכים להאמין כלי גווסא שקול תורה ותפלה של האלקטרין הממלא ברק או בנן עדן אם אך ביכולת הקול לפרוח למעלה ע"י תרין נדפין אהבה ויראה. כי בלי זה יש הרבה מורש למער שם הגולה. בכתוב יחמסול להם התורה והתפלה הנות מולה מרקורמים בא לעמים מוו ביש השמיע מיל תורה ותפלה של האתר הבול להשמיע ברקוע העניה יחמסו להם התורה והתפלה הנות מוכל מנות במית תרין נדפין אהבה ויראה. כי בלי זה יש הרבה מורפי מורש העות העות הנות יחמסו להם התורה והתפלה המול לפרוח למעלה ע"י תרין נדפין אהבה ויראה. כי בלי זה יש הרבה מורפי מורה המלה. בכתוב חיל ימסו להיות מונו: ז(זו מיות מורמם ומונים: שנות אם בי אומים שבי נוחים אים לעמור מורה ומלה. בכתו הייל היה ימסו ומו אוו אנון ונו: ז (זו מור מורמ מות מו שניה אות השניר א שמשים ונוי בתשובת וענו ווי זוליה שלה מיוו שלומה בירות אות המראה למו ביל לתור היות אינו שלימה בליה. ימסו להם התורת ונו ונו ז למו מיות מורמי שריחות הים היא המשכימים לעסוק בתורה ומיתות למעור מוש הנית מינית הילה הנ

בסתר המדרגה ונוי. יונתי . דא כנסת ישראל . מה יונה לא שבקית בן זוגה לעלמין. כך כנסת ישראל לא שבקת לקב״ה לעלמין. בחגוי הסלע. אלין תלמידי חבמים דלה משתכחי בנייחה בעלמה דין. בסתר המדרגה . אלין תלמידי חכמים הלכועין דבהון חסידין דחלי קב"ה. דשכיכתה לה אעדי מכייסו לעלמין. כדין קב"ה מתבע בנינייהו לכנסת ישראל ואמר א) הראיני את מראיך השמיעני את קולך כי קולך ערב. דלית קלא משתמע לעילא אלא קלא דאינין דמתעסקי באורייתא. ותאכא כל אינון דמתעסקי באורייתא בליליא. דיוקניסון אתחקק לעילא קמי קביה, וקביה משתעשע בסו כוליה יומה ומסתכל בהו. והסוא קלא סליק ובקע כל אינון רקיעין עד דסליק קמי קביה. כדין כתיב כי קולך ערב ימראך נאוה. כ) תא חזי זכאין איכון לדיקיא דאתגניו לסו כמה שביו לההוא כאיכון איכיז בכל פנימאה עלמה, ולים התר 103 להתרבהה וילפי **רמאריהון** . 517 רידעי – בכל יומא. על אלין כתיב נ) עין לא ראתה אלהים אלהים איתר יומא. על אלין כתיב נ) עין גא ראתה אלהים איל יומא יומא יומא איל אינ את איוב בדברים. ואלין אינון דדחקין למלה דחכמתה [1] ודייקין לם ומחכאן לה למנדע ברירא דמלה ולאשת זודעה למהריהון. הלין היכון דמהריסון משתבה בהין בכל יומה. אלין איכון דעאלין בין עלאין קדישין. יאלין עאלין בכל תרעי דלעילא ולית מאן דיממי בידיהוו. וכחה חולקהון בעלמא דין ובעלמא דאתי.

ה) רבי חוקים הוה יתיב קמיה דר ילחק. קמו בפלגות לילה למלעי באורייתא. פתח ר׳ ילחק ואמר) הנה ברכו את ה׳ כל עבדי ה׳ ונו׳. האי קרא הא איקמוס חבריה והה התמר. הכל ההי שבחה הוה דכל אימון בני מהימנותא. ומאן אינין בני מהימניתא. איניו דמשתדלי באורייתא וידעין ליחדא שמא קדישא כדקא יאית. ישבחא בפלגו דליליא דאיכון בני מסימכותה איכון דקיימין למלטי באורייתא. ומתדבקי בה בכנסת ישראל לשבחא נקב״ה במלי דאורייתה, תא חוי בשעתא דבר נש קס בפלגות ליליא למלעי באורייתא, ורוח לפון אתער בפלגות ניליא. ההיא אילתה קיימא ימשבחא ליה להביה (מא) ובשנתא דהיא היימא כמה אלפין וכמה רבבן קיימין עמה בקיומייהו. וכלהו שארין לשבחא למלכא קדישא. ההוא מאן דוכי וקם בפלגית ליליא למלעי באורייתה קב"ה אלית ליה כחה דאיקמוה. דכתיב י) היושבת בגנים הברים מקשיבים לקולך השמיעני. יכל איניון אוכליסין למאריהוו תושבחתה דמומריו **'**23 וכל **63י**טי כלהו משתככי. בגין תושבחתה לאינון ללעי באורייתה ימכרזי יאמרי הנה ברכו את ה' כל עבדי רלעי רחיכון ה׳. אתין שבחו למלכא קדישא . אתין אעשרו ליה למלכא. וההיא אילתא מתעשרא ביה בההוא בר נש. וקמת קמי מלכא ואמרת. חמי במאי ברא אתינא לקמד. במאי ברא אתערנא לנבך . ומאן איניון דשבחא כלא דילהון המי מלכא. הדר ואמר העומדים בבית ה׳ בלילות. אלין אקרון עבדי ה׳ . אלין אתחוון לברכא למלכא. יברכתא דילהון

どう

ראה

במתר המדרגה ונו׳. יונתי. זו כנמת ישראל. מה יונה אינה עוזבת בן זונה לעולם. כך כנסת ישראל אינה עוזבת את הקב"ה לעולם. בחנוי הסלע. אלו תלמידי החכמים שאין נמצאים במנוחה בעולם הזה. בסתר המדרגה. אלו תלמידי חכמים הצנועים שבהם חסידים יראי שמים. שהשכינה אינה סרה מהם לעולם. או הקב"ה תובע בשבילם לכנסת ישראל ואומר (ה) הראיני את מראיך השמיעני את קולך כי קולך ערב. שאין קול נשמע למעלה כמו קול של אותן העומקים בתורה. ולמרנו שכל אלה העוסקים בתורה בלילה. צורתם נחקקת למעלה לפני הקב"ה. והקב"ה משתעשע בהם כל היום ומסתכל בהם. ואותו הקול עולה ובוקע כל הרקיעים עד שעולה לפני הקביה. בכן כתוב כי קולך ערב ומראך נאוה. כ) בוא וראה זכאים הם הצדיקים שנגנז להם כמה מובות לעולם הבא. ואין שם מקום פנימי בכל אותן המקומות כמקום המוכז ליודעים סודות רבונם. ויודעים להתרבק בהם בכל יום, על אלה כתוב נ) עין לא ראתה אלהים זולתד יעשה למחכה לו. מהו למחכה לו. כמש"כ ז) חכה את איוב בדברים, ואלו הם המתיגעים לעיין בדברי החכמה (מ) ומרקרקים בה ומצפים לה להבין בירור הדבר ולהשינ הארת רכונם. אלה הם שרבונם משתבח בהם בכל יום, אלה הם הנכנסים בין העליונים הקרושים. ואלה נכנסים בכל השערים שלמעלה ואין מי שימהה בידם. אשרי חלקם בעולם הזה ובעולם הבא:

ה) רבי הזקיה היה יושכ לפני רבי יצחק. קמו בחצות הלילה לעסוק בתורה. פתח רבי יצחק ואמר ו) הנה ברכו את ה׳ כל עברי ה׳ ונו׳. מקרא זה הרי ביארו החברים והוא נררש. אבל זה הוא השבח של כל אותן בני האמונה. ומי המה בני האמונה. אותן העמלים בתורה ויורעים לייחר שם הקרוש כראוי. ושכחם של אלה בני האמונה הם אותן העומרים בחצות הלילה לעמוק בתורה. ומתרבקים בה בשכינה הקרושה לשבח להקב"ה ברברי תורה. בוא וראה בשעה שהארם עומר בחצות הלילה לעסוק בתורה. ורוח צפון נתעורר בחצות הלילה. אילת ההיא עומרת ומשבחת לו להקב"ה [מה] ובשעה שהיא עומדת כמה אלפים וכמה רבבות עומרים עמה בקיימם. וכלם מתחילים לשבח למלך הקרוש. כל מי שזוכה לקום בחצות הלילה לעסוק בתורה הקב"ה מאזין לקולו כמו שנתבאר. שכתוב ז) היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני. וכל אותן ההמונים שלמעלה וכל בעלי תשבחות שמומרים לרבונם למעלה כלם משתככים. בשביל תשבחתם של אותן העוםקים בתורה. ומכריזים ואומרים הגה ברכו את ה' כל עבדי ה׳. אתם שבחו למלך הקרוש. אתם תכתירו לו להמלך. ואילת ההיא מתעמרת בו באדם הזה. ותתיצב לפני המלך ותאמר. ראה באיזה כנים אני באה לפניך. באיזה בנים אני מתעוררת אליך. ומי הם שכל שבחם נוכר לפני המלך. חוזר ואומר העומדים בבית ה' בלילות. אלה נקראים עבדי ה׳. אלה ראוים לברך למלך. וברכתם היא

מראה מקומות א) שיר כי כ) חיי קל: ג) ישעי' סיד ד) איוב ליב ה) ויקרא יכ: ו) תנים קליד ז) שיר חי

זין הזהר

[מ] דורש מחכה במשמעות חיך הפה. כמו תכה את איוכ בדברים, דהיינו שבא עמו כויכות בדברי חכמה והכריהו לפתוח תחיך לרבר דברים של מעם ולהשיב בדרך הכמה, וכן צריך להיות משא ומתן בין התברים כדברים של מעם בדברי התורח: [מה] זו חשבינת הקרושה שנקראת אילת השהר:

היא ברבה. ושיכ שאו ידיכם קדש וברכו את ה' ונו׳. אתם ראוים שהמלך הקרוש יתברך על ידכם. והברכה שעל ידיכם ברכה היא. שאו ידיכם קדש. מהו קודש. מקום העליון שנביעת נחל העמוק יוצא ממנו [מכ] שכתוב תהר יוצא מערן להשקות את הגן. וערן הוא הנקרא קודש העליון. לפיכך שאו ידיכם קרש. והארם שעושה כך וזוכה לזה. מה מכריזים עליו. יברכך ה' מציון. אתה תברך להקב"ה מהמקום שנקרא קודש העליון. והוא יברכך מהמקום שנקרא ציון [מג] שאתה והשכינה תתברכו כאחד. כמו שההזרונות שלכם היה ביחר לשבח להמלך. כך מהמקום ההוא שמתברכת השכינה. מאותו המקום יוסין לך ברכות. זש"כ יברכך ה׳ מציון. וראה במוב ירושלים. איזה הוא טוב ירושלים. אותו הברכות שנשפעות לה מן המלך ע"י מררגה הקרושה ההיא שנקראת צרי"ק. ועיכ יברכך ה׳ מציון וראה במוב ירושלים. הכל ענין אחר. וראה כנים לבניך שלום על ישראל. וראה בנים לבניך מוכן, מהו שלום על ישראל מה הענין כאן על ישראל. אלא בשביל שהרבה שלום למעלה. שכאשר הארם זוכה לכל זה הוא מרבה שלום למעלה ולממה. שלום על ישראל כתם (זה) ושלום הוא שבח העליונים והתחתונים. הוא השבח של כל העולמות. ודברי תורה מרבים שלום בעולם. שנאמר ה׳ עוז לעמו יתן ה׳ יברך את עמו בשלום

ה) רבי אבא היה יושב לפני רבי שמעון. ויקם רבי שמעון כחצות הלילה ללמוד תורה. ויסומו רבי אלעזר ורבי אבא עמו. פתח רבי שמעון ואמר כ) כאיל תערע על אפיקי מים כן נפשי תערג אליך אלהים. מקרא זה ביארו החברים. זכאים הם ישראל מכל העמים שהקב"ה נתן להם תורה הקדושה. והנחילם נשמות קרושות ממקום קרוש. בשביל לקיים מצותיו ולהשתעשע בתורה. שכל מי שמשתעשע בתורה אינו מתירא מכל. שכתוב נ) לולי תורתך שעשועי או אבדתי בעניי. איזו הן שעשועי. התורה, שהתורה נקראת שעשועים, שכתוב ז) ואהיה שעשועים יום יום. וזהו שלמרנו שהקב"ה בא להשתעשע עם הצריקים כגן הערן. מהו להשתעשע. היינו לשמוח עמהם. שלמרנו זכאים הם הצדיקים שכתוב בהם ה) אז תתענג על ה׳. בשביל להתענג מן השקת נחל ההוא. ככתוב והשביע בצחצחות נפשך. כביכול הקב"ה משתעשע עמהם בהשקת נחל ההוא שמתענגים בזה הצריקים. ובשביל זה בא להשתעשע עם הצריקים. וכל מי שעמלו בתורה זוכה להשתעשע עם הצריקים בהשקת נחל ההוא. למרנו כאיל תערג על אפיקי מים. זו השכינה הקרושה. כמש"כ ו) אילתי לעורתי חושה. תערג על אפיקי מים וראי לשתות מהשקת נהל הנובע על ידי הצדי"ק. תערנ כמשיכ ז) לערונת הבושם. כן נפשי הערג אליך אלהים. לקבל שפע ממך בעולם הזה ובעולם הבא. מעינות הנחל איזה הם המעינות. אחד למעלה. שנאמר ונהר יוצא מערן להשקות את הגן וגו׳, ומשם נמשך ויוצא עד שמשקה להגן. שכל אותו הנחלים נמשכים ויוצאים ומתאספים בשני מעינות שנקראים נצח והוד. ואלו הם אפיקי

ראה

דילהון ברכתל. הה"ד שלו ידיכם קדש וברכו לת ס׳ ונו׳. אמון אממוון דמלכא קדישא יתברך על ידייכו. וברבסא דעל ידייכו ברכתא היא. שאו ידיכם קדש. מהו קודש. אתר עלאס דמכועא דנחלא עמיקא נפיק מיניה [מכ] דכתיב ונהר יולה מעדן להשקות את הגן. ועדן הוא דהקרי הודם עלאה . בניכ שאו ידיכם קדם . ובר כם דעביד הכי ווכי להאי . מאי קא מכרזי עלים. יברכך ס׳ מליון. את תברך לקבים מאתר החקרי קודש שנוים. יברו יברך לך מאתר האקרי ליון [מג] האת ומפרוניתא תתברכון יברך לך מאתר האקרי ליון [מג] האת ומפרוניתא למלכא. כחהא. כמס הזווגא רילכון הום כחהא לשבחא למלכא. כך מההוא אתר דמתברכא כנסת ישראל. מההוא אתר יזמין לך ברכאן. הה"ד יברכך ס׳ מליין. וראה בטוב ירושלים, מאן הוא מוב ירושלים, אינון ברכאן דנפקא לה ממלכא על ידא דההוא דרגא קדישא דלדי"ק. וע״ד יברכד ה׳ מליון וראה בסוב ירושלים. כלא חד מלה. וראה בנים לבניך שלום על ישראל. וראם בנים לבניך שפיר, מהו שלום על ישראל, מאי קא בעי סכא על לעילא . דכד םלמא בגין דחסגי ישראל אלא למילה ותתה. הוא זכי לכולי האי אסגי שלמא שלום על ישראל שתם [מד] ושלום שבחא הוא דעלאי עלמין ומילי דאורייתא יתהאי, שבהא הוא דכל הסניאו שלמא בעלמא. דכתיב ה׳ עוו לעמו יתן ה׳ יברך את ממי בשלום:

ה) רבי אבא היה יתיב קמי דרבי שמעון. קם רבי שמעון בפלנו ליליה למלעי בחורייתה. המו רבי הלעור ורבי הבה עמיה. פחח רבי שמעון והמר ב) כהיל תערנ על אפיקי מים כן נסשי תערנ אליך אלהים. האי קרא אוקמיה חבריא, זכאין אינון ישראל מכל עמין דקביה יהב לוו אורייתא הדישא . ואורית לון נשמתין הדישין מאתר קדישה. בגין למעבד פקודוי ולהשתעשעה בהורייתה. דכל מחו דאשתעשע באורייתא לא דחיל מכלא דכתיב ג) לולי תורתך שעשועי אז אבדתי בעניי. מאן איכון שעשועי. אורייתא, דאורייתא שעשועים אהרי. דכתיב ד) ואהיה שעשועים יום יום. ודא הוא דתניכן דקביה אתי לאשהעשעא עם לדיקיא בגנתא דעדן. מהו לאשתעשצא. בגין למחדי בהו, דתניכן זכאין איכון לדיקיא דכתיב בהו ה) או תתעכנ על ה׳. בנין לאתעונא מההוא שקיי דנהלא. כדיא והשביע בלחלחות נפשך. כביכול קביה משתעשע בהו לדיקיא. דמתענני בהו מההוא שקיו דנחלא ועל דה אתי להשתעשעה עם לדיקיה. וכל מהו דהשתדל באורייתא זכי לאשתעשעא עם לדיקיא מההוא שקיו דנחלא. תאנא כאיל תערג על אפיקי מים. דא כנסת ישראל. כדיא ו) הילתי לעזרתי חישה. תערג על אפיקי מים ודאי לאתשקיא משקיו דמבועי דנחלם על ידא דלדי"ק. תערג כד״א י) לערוגת הבושם. כן נפשי תערג אליך אלהים. לאתשקיא מכך בעלמא דין ובעלמא דאתי. מבועי דנחלא סד לשילה. דכתיב ונהר יילא מכועי . מאן איכון מעדן להשקות את הנן וגו'. ומתמן נגיד וכפיק ומשקי לגנתא. דכל איכון נחלין נגדין וכפקין לנכתה. דכל ומתכנשין בתרי מבוטין דחקרון כלה והוד. וחלין חקרין חסיהי

14

מראה מקומות א) אחרי מו: נ) חלים מיכ ג) שם קייני ל) משלי חי ם) ישניי גית ו) חלים כיב ו) שיר ר

זיר הזהר

[מנ] היינו שפירת התכמה: [מנ] זה כפירת חיסור צרי"ק: [מז] כל מקום שנוכר שתם יפורש בשני אופנים שמומב על ישראל מבא שלמעלה ועל עם ישראל למשה: וצרי״ק ביחר נמצאים **:**

אפיקי מים. ומהם למדרגה ההיא שנקראת צדי"ק שממנו

נמשך ויוצא ומשקה להגן. ובשביל זה אי"ל וצב"י צר"ק

בגן הערן איך משתעשע. אלא בזמן ההוא של חצות

הלילה נתעורר הקב"ה באהבה בכח בחינת השמאל אצל

השכינה. שהרי אין התעוררת אהבה אלא מצר בחי'

הצדיקים איר אלעזר זהו שהקביה משתעשע בין הצדיקים (ה

דמכיה דלדי"ק דרנה בההוא . סייט חפיקי כניד ונפיק ומתשקיה נכתה. ובנין דה הייל ולביי לדיק ולדי"ק כחדה משתכחי:

לדיהיא ה) א״ר אלעור הא דאשתעשע קב״ה נו בננתה דעדן היך השתעשע. אלה בההוה ומנה דהתפלג כנסת ברחימו דשמאלא לגבי ליליא קב״ה אתער דהא לית רחימו אלא מסערא דשמאלא. ישראל . וכנסת ישראל לית לה דורנא למקרב לגבי מלכא. או חשיבו מעליא. אלא באיכון רוחין דלדיקיא דקב"ה חמי לון מתעשרן בכמה עובדין פבין. ובכמה זכיין דעבדו בהאי יומא. וקב״ה ניחא ליה דא מכל הורבניו ועלוון. דקב״ה ארח בהו ריח ניחח דקא עבדי ישראל. כדין נהירו אתנהיר. וכל אילנין דגנתא דעדן אמרי עלוכיו תמן באיכון בירתה ולדיקיה מתעמרן דעלמה דחתי וכד התער ב"ג בההיה שעתה למלעי באורייתא. נפיל חולקיה עמהון דלדיקיא די בגו נכתא. חד שמה גליפה דתלתין ותרין התוון התעשר בהו תמן. ואיהו גו רזין דלדיקיא:

ב) רבי חוקיה אמר כל מאן האשתדל בהאי שעתא באורייתה ודאי אית ליה חולקא תדיר בעלמא דאתי. א"ר יוסי מאי פעמא תדיר. א״ל הכי אוליפנא. דכל פלגית לילה כד קב"ה אתער בנכתא דעדן. כל אינון נטיען דגיכתא אתשקיין יתיר מההוא נחלא דאקרי נחל קדומים. נחל עדנים. דלא שסקין מימוי לעלמין. כביכול ההוא דקאים ואשתדל באורייתא כאילו ההוא נחלא אתרק על רישיה. ואבקי 656 ליה בנו איכון כטיען דבוכתא דעדן. ולא עוד . 5% הואיל וכלהו לדיקיא די בגו גכתא דעדן לייתין חולקה שויין ליה בההוה שקיו דנחלה. השתכח ואית ליה חולקה תדיר בעלמה דחתי:

נ) בנים אתם לה׳ אלהיכם לא תתגדדו וגו׳. 7"6 שמעין תה חזי כשמתין דלדיקיה עלאיז אינין חילין ומשיריין דלעילא. ואי תימה טל כל אמאי סטרין [מה] מתרין מיכיו -עלאין 60 **נמלכה** אסתלקין מניה. ומממי כחתין להאי עלמא . דאתיליד ליה בר. שדר ליה לחד כפר למרבי ליה ולגדלא ליה עד דיתרבי. ויולפין ליה אורחי דהיכלא דמלכא. שמע עבל מאי ומתרבי. 37 בריה מלכא דהא ברחימו דבריה. משדר לה למטרוניתא אמיה בגיניה ואעיל ליה להיכליה וחדי טמיה כל יומא. כך קב״ה אוליד בר במשרוניתא. ומאי איהו. נשמתא עלאה קדישא. שדר ליה לכפר להאי עלמא דיתרבי ביה. ויולפון ליה אורחי דהיכלא דמלכא. כיון דידע מלכא דהא בריה בהאי כפר . ועידן הוא למייתי ליה להיכליה . חתרבי לבריה . למפרוניתה משדר ברחימו 73D מאי לה סלקה להיכליה נשמתא ליה ואטיל בגיניה מהאי עלמה עד דאתת מטרוניתא בגינה. ואטילת לה בהיכלה דמלכה ייתיבת תמן לעלמין. ועם כל דה הורחה דעלמה דהינון בני כפר בכהן על פרישו דבריה דמלכה מנייהו. חד פקח הוה תמן. המר לון על מהי התון בכאן, וכי לאו בריה דמלכא איהו. ולא אתחזי למידר דאבוי. כך משה דהוה בינייכו אלא בהיכלא יהיר פהח

השמאל. והשכינה אין לה מתן להתקרב אל המלך. או חשיבות יפה. אלא באותן רוחות הצדיקים שהקב״ה רואה אותם מעומרים בכמה מעשים מובים. ובכמה זביות שעשו באותו היום. והקב"ה שבע רצון בזה יותר מכל זבחים ועולות. שהקב״ה מריח בהם ריח ניחח במה שעשו ישראל. אז נאור המאור. וכל העצים אשר בגן הערן אומרים שירה. והצדיקים מתעמרים שם באותן התענוגים של עולם הבא. וכאשר נתעורר האדם באותה שעה ללמוד תודה. נוטל חלקו עם אותן הצריקים אשר בגן הערן.

שם. והוא תוך סודות הצדיקים: כ) רבי חזקיה אמר כל מי שמתיגע באותה שעה בתורה ודאי יש לו חלק תמיד בעולם הבא. א"ר יוסי מפני מה תמיד. א"ל כך למרתי. שבכל חצות הלילה כאשר הקביה נתעורר בגן עדן. כל אותן הנטיעות שבגן נשפעים יותר מן הנחא ההוא שנקרא נחל קרומים. נחל ערנים, שאין מימיו פוסקים לעולם. כביכול זה שמשכים ומתינע בתורה כאילו נחל ההוא הורק על ראשו. ומשקה אותו בתוך אותן הנמיעות שבגן ערן ולא עור אלא יען כי כל הצדיקים שבתוך הגן עדן מאזינים קולו. מניחים לו חלק באותה השקה של הנחל ההוא. נמצא שיש לו חלק תמיד בעולם הבא:

שם אחר מפותח בשלשים ושתים אותיות מתעטר בהם

נ) בנים אתם לה' אלהיכם לא תתגרדו ונו'. א'ר שמעון בוא וראה נשמות הצדיקים הן עליונות

על כל אותן החילות והמחנות שלמעלה. ואם תשאל הלא כיון שעליונות הן משני הצדרים [מה] א"כ למה יורדות לעולם הזה. ולמה נםתלקות ממנו. אלא משל למלך שנולד לו בן. שלחו לכפר אחד לגדלו ולחכמו עד שינדל. וילמדו לו הדרכים של היכל המלך. שמע המלך שהרי בנו רב וגדל. מה עשה המלך בשביל אהבתו לבנו. שלח אליו את המטרונה אמו להביאו והכניסו בהיכלו. ומשמח עמו כל יום. כך הקביה הוליד בן במרת המלכות. ומי הוא. זו נשמה העליונה הקדושה. שלח לו לכפר לעולם הזה להתגדל בו. וילמדו לו הדרכים של היכל המלך. כיון שידע המלך שהרי בנו כבר נתגדל באותו הכפר. והגיע הומן להביאו להיכלו. מה הוא עושה בשביל אהבתו לבנו. שולח להשכינה כשבילו להביאו ומכניםו להיכלו. הנשמה אינה עולה מעולם הזה עד שתבוא השכינה בשבילה. והיא מכניסה דה בהיכל המלך וישבה שם לעולם. ועם כל זה דרך קעולם הוא שאותן בני הכפר בוכים על הפרדת בן הנולך מהם. פקח אחר היה שם. אמר להם על מה אתם בוכים. וכי אין הוא בנו של המלך. ואין ראוי לו לישב יותר ביניכם אלא בהיכלו של אביו. כך משה שהיה **B**GH

מראה מקומות א) תרומה קענ: כ) לך לב. ג) ויחי רמה:

זיו הזהר

[מכן מי' מעלמא דרבורא ומעלמא דנוסכא:

פקה, ראה בני הכפר שהיו בוכים על זה. אמר בנים אתם לה' אלהיכם לא תתעודדו. בוא וראה אילו היו יורעים כל הצריקים רבר זה. היו שמחים ביום ההוא שהגיע עת פקירתם להסתלק מעולם הזה. וכי אין זה כבור עליון שהשכינה באה בשבילם להובילם להיכל המלך. שישמח המלך בהם כל יום. שהרי הקב"ה אינו משתמשע אלא עם נשמות הצריקים ---:

הבי אבא אמר בוא וראה כתוב ויברא אלהים (6 את האדם בצלמו בצלם אלהים ברא אותו. בכל הוא כעין דמיון שלמעלה. סור הדבר. שלשה עולמות יש לו להקב"ה שהוא מסתתר בתוכם. עולם הראשון. הוא עולם העליון הנסתר לכל. שאין להסתכל בו ואין יריעה בו. מלבר ההבנה שהוא נעלם בתוכו (מי) עולם השני. שהוא נקשר באותו עולם העליון. וזה הוא שהקב"ה ניכר ממנו. כמו שכתוב פתחו לי שערי צדק. זה השער לה׳. חה הוא עולם השני [חז] עולם השלישי. זה עולם התחתון מהם שנמצא בו התפרדות [מח] וזה הוא העולם שמלאכים העליונים שוכנים בתוכו. והקב"ה נמצא בו ולא נמצא. נמצא בו בזה הרגע. וכאשר מבקשים להסתכל ולרעת אותו נסתלק מהם ואינו נראה. עד שכלם שואלים איה מקום כבודו. ברוך כבוד ה' ממקומו. זה הוא העולם שאינו נמצא בו בתמירות. כרמיון זה בצלם אלהים עשה את האדם. שכך יש לו שלשה עולמות. עולם הראשון. היינו עולם הזה שנקרא עולם הפירוד. והאדם נמצא בו ילא נמצא. באשר מבקשים להמתכל בו נמתלק מהם ואינו נראה [מט] עולם השני. זה העולם שהוא נקשר בעולם עליון ההוא. וזה הוא הגן עדן אשר בארץ. שזה הוא נקשר בעולם אחר עליון, ומעולם ההוא נורע וניכר עולם אחר העליון [נ] עולם השלישי. עולם העליון הממיר והנעלם והנסתר שאין מי יודע אותו. כמו שבתוב כ) עין לא ראתך אלהים זולתך יעשה למחבה לו. והכל כרמיון העליון. ככתוב בצלם אלהים עשה את האדם. על כן נאמר בנים אתם לה׳ אלהיכם וגו׳ כמו שנתבאר. ואלה הם בצלם אלהים. ואלה נוחלים נחלה העליונה כדמיון שלו. ועיכ מזהיר בתורה לא תתגדדו ולא תשימו קרחה. שהרי אין המת נאבד והרי הוא נמצא בעולמות עליונים מובים ונכברים. ישמחו הצדיקים כאשר מסתלקים מעולם הזה. ובוא וראה לולא לא חמא אדם לא ימעם מעם מיתה בעולם הזה בזמן שנכנס לעולמות אהרים. אבל בשביל שחטא טועם טעם מיתה טרם שנבנס לאותן העולמות. ונפשט הרוח מגוף הזה הנשאר בעולם הזה בקבר. והרוח צריך מבילה בנהר דינור לקכל עונש. ואח"כ נכנס לגן ערן שבארק. ומוכן לו שם גוף אחר של אור כתבנית אותו הגוף שלו של עולם הזה ממש. והרוח מתלבש ומתתקן בו. ושם הוא מדור שלו המיד. ומתקשר בראשי חרשים ושבתות בהנשמה שלו. ועולה ומתעמר למעלה מעלה. ושיכ ג) והיה מדי הודש בחדשו וגו׳. מדי חורש בחרשו למה. אלא סוד הדבר לבעבור התחרשות הלבנה שמתעמרת להאיר מן אור רשמש בזמן 8177

מראה נוקומות ה) שלח קנט. כ) ישעיי סיד ג) שם סיו

זיו הזהר

[מו] עולם האצילות: |מו| עולם הבריאת: [מח] עולם היצירה. ועולם העשית לא קחשיב כיון שבו שליפת הקליפה ביותר וסציאות האלהות כו הוא רק בתינת כבודו בהסתר דהסתר ע"י השכינה הקרושה. ואעפ"ב סעולם לא ירדה שכינה לסשה סעשרה: [מנו כי יפיו כצל עובר. וכאשר מסתכלים בו מלמעלה לדקרק במעשיו אינו יכול להתקיים עור בזה העולם: |נ| נן ערן התחתון נקשר בגן ערן העליון. ומן נן ערן תתחתון ניכר נן ערן תעליון. רהיינו בינה ומלכות. כאמה כבתה:

ראה

סקח. חמא בני כפר דהוי בכאן על דא. אמר בנים אתם לה׳ אלהיכם לא תתנודדו. תא חוי אילו הוו ידעין כלהו לדיקיא האי. הוו חדאן בההיא יומא דמסי לון לאסמלקא מהאי עלמא. וכי לאו יקרא עלאה הוא דמערוניתא אתת בגינייהו לאובלא לון להיכלא דמלכא. למחדי בהו מלכא כל יומא. דסא קב״ה לא אסמעשע אלא בנסמתהון דלדיקיא ---:

ה) רבי הבה המר מה מזי כמיב ויברה הלהים (ה את האדם בללמו בללם אלהים ברא אותו. בכלא הוא כעין דוגמא דלעילא. רוא דמלה. העלת עלמין אית ליה לקביה דאיהו גניו בגווייהו. עלמא קדמאה ההוא עלאה שמירא דכלא. דלא אסתכל ביה ולא אתידע ביה. בר דאיהו גניו בגוויה [מו] עלמא מכינא. דאיהו קשיר בההוא דלעילא. ודא הוא דהב"ה אשתמודע מניה. כמה דכתיב פתחו לי שערי לדק, זה השער לה׳ . ודא הוא עלמא תנינא [מו] עלמא תליתאה. האי עלמא תתאה מנייהו דאשתכה ביה פרודא [מח] ודא הוא עלמא דמלאכי עלאי שריין בגוויה. וקביה אשתכת ביה ולא אשתכה אשתכה ביה השתא. וכד בעאו לאסתכלא ולמכדע ליה הסתלה מנייהו ולה התחזי, עד דכלהו שאלי איה מקום כבודו. ברוך כבוד ה׳ ממקימו. האי הוא עלמא דלא אשתכח ביה תדירא. כגוונא דא בללם אלהים עשם את האדם. דכדין אית ליה תלת עלמין. עלמא קדמאה, סאי עלמת דאקרי עלמת דפירודת. יבר נש אשתכח בים ולא אשתכת כד בעאן לאשתכלא ביה אסתלק מנייהו ולא אתחוי [מט] עלמא תכיכא. עלמא דאיהו קשיר בההוא עלמא עלאס . ודא הוא גן עדן די בארעא. דרא הוא קשיר בעלמא אחרא עלאה אמהאי אתידע ואשתמודע עלמה החרה [נ] עלמה תליתהה. עלמה עלהם ממירה גניו וסתים דלית מהן דידע ליה. כמה דכתיב ב) עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחכה לו וכלא כנוונא עלאה דכתיב בללם אלהים עשה את האדם, על דא כתיב בנים התם לה׳ אלהיכם וגו׳ כמה דהוקמוה. ואלין איכון בללם אלהים. ואלין ירמין ירותא עלהם כנוולא דיליה. וע"ד אזהר באורייתא לא תהנדרי ולא תשימו דהא לא אתאביד והא אשתכת בעלמין . CCOS טבין עלאין ויהירין. חדן להוין לדיקיא כד אסתלהין מהאי עלמה. ותה חוי אלמלה לה חב הדם לה ימעם מעמה דמותה בהאי עלמה בומנה דעייל לעלמין החרמין. הבל בנין דהב מעים מעמה דמותה עד לה ייעול לאינון עלמין, ואתפשע רוחא מהאי גופא ואשאר ליה בהאי עלמא. ורוחא אסתחיא בנהר דינור להבלא עונשא. ולבתר עייל לגן עדן דבארעא. ואודמנא ליה תמן מאנא אחרא כהסוא פרלופא דגופא דהאי עלמא ממש. דנהורא והתלבש והתתקן ביה. ותמן סוא מדורא דילים תדיר. בנשמתה . וסבתי ברים ירחי ואתהשר וסליה ואחעשר לעילא לעילא. ההיד ג) והיה מדי חודש בחדשו ינו׳ מדי חודם בהדשו אמאי אלא רוא דמלה בגין חדחותי דסיהרא דהתעשרה לאנהרה מן שמשא בההוא ומכה

1.1

זמנא [נא] וכן מדי שבת בשבתו. מדי שבת. דא סיהר״א. בשבת״ו. דא שמש״א [נכ] דנהורא אתיא לה מן תמן. וע״ד כלא חד מלה. ודא הוא ברירא דמלה. בר לחייביא דכתיב בהו מיתם מכלהו עלמין. כרת מכלהו עלמין. ואשתליין מכלא כד לא עיילי בתשובה:

ה) רבי יוסי פתח ב) דודי ירד לגנו לערוגת הבושס ונו׳ לגנו. דא כנסת ישראל. בגין דהיא ערוגת הבושס דעלמא מכל וריחיו זיכי בוסמיו כלילא דאיסי דהב״ה נחית לגנתה דה (דעדו) כל דאתי בשעתא איכון נשמתהון דלדיקיא דמתעשרן תמן כלהו יהבי ריחא. כד"א ג) וריח שמניך מכל בשמים. אליו אינון כשמתהון דלדיקיא. דאיר ילחק כל אינון נשמתין דלדיקיא דסוו בהאי עלמא. וכל אינון נשמתין דומינין לנחתא להאי עלמא. כלהו בגנתא די בארעא קיימין. בדייקנא וליורא דהוו קיימין בהאי עלמא . וסתרא ורוא דא אתמסר לחכימי. רוחה דנחית לבני נשה. דהיהו מסשרה דנוקבה [נג] מתגלפה מדיר בנלופה כההי חותם. ליורה דגופה דבינ אתגליף וכומל לבר . בלים עלמא בהאי כוח האי נופלו m התפשמ רוחה . 13 75 דארעא בליורה דנופיס ודיוקנת בנכתה בלימ תדיר 5157 723 עלמא . דבהאי CDD כחותם [נד] וע"ד אמרה שימני כחותם. מה חותם גליף לבר בלימא בליורא دد. ואתלייר בנלופת אוף הכי איהו רוחא דהוה מסטרא דילה כהאי גוונא לגו . בגלופא גליף עלמא בסמי . Enn 6716 . הטכעה בננתא בופא ועאל in pedd 751 . 735 לאתציירא נלופא הסוא בלים 1007 67157 כגווכא לבר בלישא 671153 ואסלייר דנופה בהחי עלמה. ד) וכמה דנופה התבני בהחי עלמה מקטורא דארבע יסודי [נה] ואחלייר בהאי עלמא. אוף הכי רוחה אתלייר בגינתא מהטורא דארבע רוחין דקיימי בגנתא. וההוא רוחא אתלבש תמן ומסלייר מנייהו בליורא דדיותנא דגופא דאתלייר בהאי עלמא. ואלמלא אינון ארבע מתלייר דגנתא, רוהא לא **דאיכו**ן אויכין כומיו אתלבם בהו. אינון ד' רוחין 5 .651 בליולא קטורין אלין באלין כחדא. וההוא רוח אתלייר ואתלבש אתלייר בקפורי דארבע יסודי בהו כנווכה דבופה עלמא. ובנ"כ כסיב ה) ויאמר אלי הנבא אל הרום וגו׳ מארבע רומות באי הרוה וגו׳. דא הוא מאינון ארבע ואתלייר בהו. נשמתא רוחין דגן שדן דחתלבש 6 דאיהי מאילנא דחיי [ני] אתליירא תמן לעילא בהסוא לרורא דחיי לאתענגא בנועם הי. כדיא ז) לחזות בנועם ה׳ ולבקר בהיכלו. ותניכן בשעתא דאתיליד גופא דלדיקא ונמיל ההיא בהאי עלמא קב״ה קרי' ליה לגבריא״ל. בשמתה דלדיק די בגכתה. ונחית לה להאי בופא דלדיהא דאתיליד בהאי עלמא. ואיהו אתפקד עלה ונסר לה.

ההוא [גה] וכן מדי שבת בשבתו. מדי שב ג. זי מדת המלכו"ת. בשכת"ו. זה התפאר"ת [גכ] שהאור בא לה משט. וע"כ חודש ושבת ענין אחד. וזהו ברור הדבר. מלבד הרשעים שנכתכ בהם מיתה מכל העולמות. כרת מכל העולמות. שנכרתים מהכל כאשר אין חוזרים בתשובה:

א) רבי יוסי פתח כ) דודי ירד לגנו לערוגת הבושם וגו׳, לגנו. זו כְנִסת ישֶׁראל. לפי שהיא ערוגת הבושם כיון שהיא נכללת מכל מיני בשמים וריחות המובים של עולם הבא. בשעה שהקב"ה יורד לגן הזה (של עדן) כל אותן נשמות הצדיקים שמתעמרות שם כלן נותנות ריח בושם. ככתוב ג) וריח שמניך מכל בשמים. אלו הן נשמות הצדיקים. שא"ר יצחק כל אותן נשמות הצדיקים שהיו בעולם הזה. וכל אותן הנשמות העתידות לרדת לעולם הזה. כלן בהגן אשר בארץ קיימות. באותה התמונה והצורה שהיו קיימות כעולם הזה. וסוד נסתר הזה נמסר לחכמים. רוח היורד לאנשים. שהוא מצד כח הנקבה [יג] נתפתח תמיד בחקיקה כחותם הזה. צורת הגוף של האדם בעולם הזה בולט לחוץ. והרוח נתפתח מן הגוף בצורה שוקעת. כאשר נפשט הרוח מן הגוף נעשה לזה הרוח צורה בולטת בהנן שבארץ כהצורה והתבנית של גופו מטש שהיה בעולם הזה. לפי שהרוח היה תמיר כחותם שקוע [כד] וע"ז נאמר שימני כחותם. מה חותם מפותח בחקיקה שוקעת. והבא לתוכו נצטייר בצורה בולטת לחוץ. אף כך הוא הרוח הבא מצר כח הנקבה כרמיון הזה ממש. בעולם הזה הוא מפותח בחקיקה שוקעת מן הנוף. וכאשר נפשט מן הגוף ונכנס בהגן שבארץ. האויר אשר שם נכנם בחקיקת הרוח להצטייר בצורה בולטת לחוץ. ועי"ז נצטייר הרוח בצורה בולמת לחוץ כרמיון צורת הנוף שבעולם הזה. ז) וכמו שהנוף נבנה בעולם הזה מהרכבת ארבעה יסורות [נה] ונצטייר בעולם הזה. אף כך הרוח נצמייר בהגן מהרכבת ארבע הרוחות שקימים בהנז. ורוח ההוא נתלבש שם ונצטייר מהם בצורת תבנית הגוף שנצטייר בעולם הזה. ולולא אותן ארבע הרוחות שהן האוירים של הגן. לא יוכל הרוח להצטייר בצורה כלל ולא יוכל להתלבש בהם. אותן ד' הרוחות מורכבים אלה באלה כאחר. ורוח ההוא נצמייר ומתלבש בהם. כרמיון הגוף שנצטייר בהרכבת ארבעה יסודות העולם. ולפיכך כתוב ה) ויאמר אלי הנבא אל הרוח ונו׳ מארבע רוחות כאי הרוח ונו׳. זה הוא מאותן ארבע הרוחות שבגן עדן שהרוח מתלבש ונצטייר בהם. ו) הנשמה שהיא מן עץ החיים [נו] נצמיירת שם למעלה בצרור החיים ההוא להתענג בנעם ה׳. כמש״כ ז) לחזות בנועם ה׳ ולבקר בהיכלו. ולמדנו בשעה שנולד נוף של צדיק בעולם הזה קורא הקב"ה להמלאך גבריא"ל. ונומל לאותה נשמת הצדיק אשר בהנן. ומורירה לאותו הנוף של וה הצדיק שנולר בעולם הזה. והוא נפקר עליה ושומר אותה. כמו

כמה

מראה מקומות ה) שמות יה. נו שיר ו' נו שם ד' ד) שבות יג: ס) יהוקאל ליו ו) שמות יה. ו) הלים כיו

זין הזהר

(ה) פיי שבופנים האלה מקבלת מלכות הארה מן התפארת. כי הוא זמן הודונות כל העולמות: [נכ] שבת"ו, צירוף שב"ח וא"ו, דחיינו הודונות מלכות ותפארת: [נכ] נראה לי כונתו על דרך המובא בסתרי תורה לך (פא.) שנפש האדם נמשכת בכה התעוררות הוכר מן המדרנות העליונות הנקראות אשים. והרוה נמשך בכה התעוררות הנקבה מן מדת המלכות שנקראת אלהים. ככתוב והרוח תשוב אל האלהים אשר נתנה. והנשמה נמשבת מהילא דרכורא סור עץ החיים. היינו מדת המלכות שנקראת אלהים. ככתוב והרוח תשוב אל מן תפארת, ותנשמה מן הכנות, והמביע יבין לתריץ (כז) פיי הרוח מקבל דפוס הנוף כיון שהוא במנימיוה העור העורים. מן מכ מן תפארת, ותנשמה מן הכנות, והמבין יבין לתריץ (כז) פיי הרוח מקבל דפוס הנוף כיון שהוא במנימיה הנוף בתנשמות כל האברים:

כמו שבתוב וילך איש מבית לוי ויקח את כת לוי. איש. זה נבריא"ל, כמש"ב 6) והאיש נבריאל ונר. מכית לוי. זו חשכינה הקדושה הבאה מצד מדת הגבור"ה. ויקח את בת לוי. זו הנשמה. ואם תשאל הלא מלאך ההוא הממונה על רוחות הצדיקים ליליה שמו. ואתה אומר שהוא נבריא"ל, אבל כך הוא ודאי לפי שאותו המלאך בא מצד השמאל. וכל הבא מצד השמאל נקרא על שם נבריא"ל:

כ) איר חייא למרנו שכל אותן מנהיגי עולם הנמצאים ככל דור ודור. טרם שכאו לזה העולם היו עומדים לפני הקב"ה כצורתם, ואפילו כל אותן נשמות האנשים מרם ירידתן לזה העולם כלן עומדות בצורתן לפניו ברקיע. באותה הצורה ממש שהן בעולם הזה. וכל מה שלומרים האנשים בעולם הזה ידעו הכל מרם כיאתן לזה העולם. ולמרנו שכל זה באותן צדיקי אמת. אכל כל אלה שאין נמצאים זכאים בעולם הזה. אפילו שם מתרחקים מלפני הקב"ה ונכנסים בקליפה הנקבה שנקראת תהום רבה. זרוחקים השעה ויורדים לעולם הזה. ואותה הנשמה שלהם הרי למרנו כמו שהם קשה עורף בעולם הזה. כך היו קודם כיאתן לזה העולם. ואותו ניצוץ הקרוש שניתן להן משליכות אותו. והולכות ומשוממות ונממאות כאותה קליפה הנקבה שנקראת תהום רכה. ונוטלות חלק לעצמן משם [13] ורוחקות השעה ויוררות לעולם הזה. אעפ"כ אם זה האיש זוכה אחיב וחוזר בתשובה לפני רבונו. הוא גומל אותו החלק שלו ממש. זשיכ :) מה שהיה כבר הוא ואשר להיות כבר היה.. וכתוב ל) מה שהיה כבר נקרא שמו [נה] עוד למדנו שכל צדיקי אמת טרם ביאתן לעולם הזה כלם נתהקנו למעלה ונקראו בשמות. זרבי שמעון בן יוחאי מן היום שברא הקב׳ה את העולם היה מזומן לפני הקב׳ה ונמצא עמו. והקב׳ה קרא אותו בשמו. אשרי חלקו למעלה ולממה. עליו כתוב ה) ישמח אביך ואמך. אביך. זה הקב"ה. ואמך. זו השבינה הקרושה:

ו) רבי יצחק אמר כוא וראה כאשר ברא הקביה (ו לאדם נמל עפרו ממקום המקדש. וכנה את גופו מארכעה צדדים של העולם. שכלם נתנו לו כח. אח"כ השפיע עליו רוח של חיים. כש"כ ויפח כאפיו נשמת חיים וגו'. אח׳כ עמר וירע שהוא מלמעלה ומלממה. ואו השיג וידע חבמה העליונה. כדמיון זה כל אדם שבעולם הוא כלול מלמעלה ומלממה. וכל אותן היודעים להתקדש בעולם הזה כראוי. כאשר מולידים בן. מושבים עליו רוח קרוש מהמקום שכל הקרושות יוצאות ממנו. ואלה נקראים בנים להקב״ה. לפי שהנוף נעשה בקרושה בראוי. כמו כן נותנים לו רוח ממקום עליון הקדוש כראוי. וזה נתבאר. ז) ואיר יצחק כתוב ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן. זה הוא היסוד שהעולם עומד עליו. והוא משקה את הנן. והגן שותה ממנו (נס) וממנו נעשו הפירות, וכל הפירות פורחים בעולם. והם קיום העולם וקיום התורח, ומי הם. אלו נשמות הצדיקים שהם פרי מעשיו של הקב"ה. ולפיבך בכל לילה ולילה נשמות. הצריקים

כמה דכתיב וילך איש מבית לוי ויקה את בת לוי. איש, דא גבריאיל, כדיא א) והאיש גבריאל וגוי. מבית מסמרה השתהבה. דאמיא ישראל לוי, דא כנסת ואי מימא ההוא ויהם את בת לוי, דא כשמתא. מלאכא דאתמנא על רוחיהון דלדיקיא ליליה שמיה. ואת בניז -1701 ֿ הכי 510 1. 3"61733 אמרת דאיהו דאתי מסטרה דשמאלה. וכל מהן דהתי מסטרה דשמאלה הכי אהרי:

ב) איר הייא תאנא כל אינון דברי עלמא דאשתכהו בכל דרא ודרא. עד לא ייתון לעלמא הוו קיימי המיה דקב"ה בדיוקניהון, ואפילו כל אינון נשמתין דבני נשא עד לא נליסין ברקיעה . קמיה כלהו ייחתון לעלמה בההיה דיוהנה ממש דחינון בהחי עלמה. וכל מה דחולפין לא ייתון . לטלמא עלמה כלה ידעו עד בהאי הבל כל איכון דלא ותנינה ההי בהיכון זכהי קשוע. משתכחין זכאין בהאי עלמא. אפילו תמן מתרחקין מקמי . 637 דתהומא בכוקבא יעאליו **הניה** ולחקין שעתא ונחתין לעלמא וההיא כשמתא דילהון הא אולישנא כמה דאיניון קשי קדל בהאי עלמא. כך הוו עד לא ייתון לעלמא. וההוא חולקא קדישא דיהב לון ואולין צההוא ושממין ואסתאבין ליה . רמאו סילההון וכפלי . 637 דתהימא מהבה ודחקין לטלמא . וכחתין שעתה [12] מתמן עם כל דה אי זכי לבתר ותב בתיובתה קמי מאריה. סוא נמיל ההוא חולקא דיליה ממש, הה״ד ג) מה שהיה כבר הוא ואשר להיות כבר היה וכתיב 7) מה שהים כבר נקרא שמו [נת] תאנא כלהו וכאי קשום עד לא ייתין לעלווא כלהו אתתקנו לעילא יאקרון בשמהן. ורבי שיועון בר יודאי מן יומל זכרל קכיס אותה בכל קכיס אורמן קמי קצ"ס ואשתכח מחיה. עלמא הוה וקציה קרי ליה בשמיה . זכאה חולקיה לעילא ותתא . עליה כתיב ה) ישמת אביך ואמך. אביך. דם הביס. ואמך. דא כנסת ישראל:

ו) רבי ילחק אמר תא חוי כד ברא קב"י לאדם נכל עפריה מאתר דמקדשא. ובנה גופיה מארבע שטרין דעלמא. דכלהו יהבו ליה חילא. לבתר אתרק עליה רוחא דחיי. כד"א ויפח באפיו גשמת חיים ונו׳. לבתר קם וידע דאיהו מעילא ותתא. וכדין אתדבק וידע חכמה עלאה. כגוונא דא כל בר כם דעלמא איהו מעילה ותתה. וכל היכון דידעין להתקדשה כליל בהאי עלמא כדקא יאות. כד אולידו בר. משכין עליה רוח קדישה מחתר דכל קדישין נפקין מניה. יאלין אקרון בנין לקב״ה. בנין דניפא אתעביד בקרושא כדקא יאות. הכי כמי יהבין ליה רוחה מחתר עלהם קדישה כדהה חזי. והה אתמר, ו) ואיר ילחק כתיב ונהר יולא מעדן להשהות את הגן. דא הוא סמכא דעלמא קאים עליה. ואיהו אשקי לגנתא. וגנתא אתשקיא מניה [נפן ומניה עבידא פירין. וכלהו פירין פרחין בעלמה. ואינין קיומה דעלמה וקיומה דהירייתה. ומהן כיכהו. כשמתהון דלדיקיה דהיכון פרי עובדוי דהב״ה, יבנ״כ בכל ליליה וליליה כשמתהון דלדיהיא

24

מראה מקומות הו זניאל עי כו אחרי כא: גו קטאת ני דו שם וי כו מבלי כינ וו חיי קל: זו לך פנ:

זין הזהר.

(גו) רוח ונפש מצד השומאה: (גה) עוד מרם שהיה בעולם הזה כבר נקרא שמו בעולם ההוא: (גו) פי' שהמלכות מקבלה השפע מן חיסוד. וצריך לדעת שבהרבה מקומות בזהר גדרש זה הפסוק על הבינה שמקבלת השפע מן החכמה:

דלדיקיא סלקן. וכד אספלג ליליא קב"ה אתי לגנתא דערן לאשתעשעל בסו. במלן . מיר יושי בכלסו. בין אינון דמדוריהון בהסוח פלמה. בין אינין דיתבין במדוריהון בהאי עלמא. בכלהי משתעשע בהי הניה בפלגות ליליא. בנין די בפלגות לילה כל אינין וכאי קשוט כלהי מתערי למקרי באורייתא ולמשמע תושבהן דאורייתה יהא אתמר דקביה וכל אינון לדיקיא דבנו נכהא דעדן כלהו לייתין לקליהון. וחופה דחסד התמשך שלייםי ביממה דכתיב ה) יומס ילוה ה׳ חסדו ובלילה שירה כמי וע"ד תושבחו דסלקין בליליה קמיה דה תושבחתה שלים: ותה חוי מתאה. אלטריך לאתעריתא דעלמא עלמה דלעילה דלדיקיא נפקין מהאי עלמא וסלקין נשמתהון 721 לעילה. כלהו מתלבשי בנהורה דלעילה בדיוקנה יקר. וכהו קב"ה משתעשע ותאיב לון. ראינהו פרי עובדוי ומיד אקרון ישראל דאית לון נשמתין קדישין בנין לקביים. כמה דכתיב בנים חתם לה׳ אלהיכם. בנים ודאי איבא דעובדוי:

נ) בי עם קדום אתה לה׳ אלהיך. אמר ר׳ יוסי כמה הביבין ישראל קמי קב"ה. בקדמיתא לון גוי קדוש. דכתיב כי עם קדוש אתה וגו׳. קרא לבתר ראשית קרא לין קודם. דכתיב ג) קדם ישראל לה׳ תביחתה. מחי בין החי להחי. חיר אבא קודם עלאה מכלא. דהבי תנינן כד אתחברן כלהו קדושי כחדא אקרון קודש. וכלהו סלקין ומתכנשין לההוא אתר עלאה דאקרי קודם. ובנין כך קדום קדום קדום קודם ישראל אתעביד מנייהו. ובנין דישראל בתלת דרנין מתעטרין. כד אתחברין כחדא אקרון קודש ישראל לה' . ראשית והא אוקימנא . 6"03 תבוחתה דאיסי כל אוכליו יאשמו. מהו כל איכליו יאשמו. איר אבא הא אממר דכתיב ד) ואים כי יאכל קדם בשגנה. וכתיב וכל זר לא יאכל קדם. וישראל אקרון קודם. בניכ כל שירותה וסיומה דכלה א״ר אלעור איכליי יאשמו. חכמיה עלאה קודש אתקרי. וכד אתכליל בהודם. נהיר דא חכמים עלאה חכמה דשלמה נהיר. כמה דכתיב ה) ותרב חכמת שלמה . דקיימא שיהרא באשלמותא. והם אוקימנא. וכד אתברכא מיםו״ד הכי קרינן לה בשלימו וכד לא אתנהרא אנהיר פורם. לאיסו ומתעשרה בהשלמותה. קרינן לה רוח הקודש. ולה דלעילא. וכד מתברכא מהאי אתקרי קודם כההוא דלתתה. התקרי המה איכון וינקא לכל יסו"ל. כססיא דלעילא --- :

ו) פתח רבי חזקיה ואמר י) ה׳ אלהים נתו לי לשון למודים לדעת לעות את יעף דבר וגו׳. זכאין איניון ישראל דקביה אתרעי בסו מכל שאר עמין וקראן קודש. דכתיב קדש ישראל לה׳, ויהב להו חולק לאתאחדא בשמא קדישא בגין דוכו באורייתא. דכל מאן דוכי באורייתה זכי בים בהודם. ותנינן קמים דמר מסו מודש. שלימותה דכלה דהקרי מכמיה עלהה. מההוא אתר נגיד משה רבות הדישה בשבילן ידיען לחתר דמקרי בינ"ה . ומתמן כפקין מבוטין ונחלין לכל עבר עד התברכה וח"ת כד [וֹסמֿי . p*6t להאי 1007 עלאה דא דאקרי קודם ואקרי חכמ"ם. כדין מאתר אתקרי קידש ואתקרי חכמה תתאה. ולומנין אתקרי רוח הקידש) כלומר ריוח מההוא קודש דלעילא. וכד

הצדינים שולות. ובשמגיע חצות הלילה בא הקב"ה לגו הערן להשתעשע בהם. במי. א"ר יוסי בכלם. בין אותו אשר מדורם בעולם ההוא. בין אותן שיושבים במדורם בעולם הזה. בכלם משתעשע בהם הקב״ה בחצות הלילה. לפי שבחצות הלילה כל אותן צדיקי אמת כלם מתעוררים לקרות בתורה ולהשמיע תשבחות התורה. והרי נדרש שהקב״ה וכל אותן הצריקים שבתוך הגן עדן כלם מאזינים לקולם. וחומ של חסר נמשך עליהם ביום. שכתוב ה) יומם יצוה ה' חסרו ובלילה שירה עמי. ועיכ תשבחות העולות בלילה לפניו זהו שבחה שלמה. ובוא וראה העולם שלמעלה נצרך להתעוררות העולם שלממה. וכאשר נשמות הצדיקים יוצאות מעולם הזה ועולות למעלה. כלן מתלבשות באור שלמעלה בצורת הכבוד. ובהן משתעשע הקב"ה ומתאוה להן. שהן פרי מעשיו. וע"כ ישראל שיש להם נשמות קדושות נקראים בנים להקב"ה. כמו שנאמר בנים אתם לה׳ אלהיכם. בנים ודאי פרי מעשיו:

כי עם קרוש אתה לה' אלהיך. אמר ר' יוסי כמה חבובים הם ישראל לפני הקביה. בתחלה קרא

אותם גוי קדוש. שנאמר כי עם קדוש אתה וגו׳. אח"כ קרא אותם קודש. שכתוב ג) קדש ישראל לה׳ ראשית תבואתה. מה בין זה לזה. א״ר אבא קודש עליון הוא מהכל. כי כך למרנו כאשר מתחברים כל הקרושות ביחד נקראים קודש. וכלם עולים ונאספים למקום עליון ההוא שנקרא קודש. ולפיכך קרוש קרוש קדוש נעשה מהם קודש ישראל, ובשביל שישראל מתעמרים בשלש המדרגות. באשר הן מחוברות יחד נקראים קודש ישראל לה׳. שהחכמ"ה היא ראשית. והרי ביארנו ענין תבואתה בה"א. כל אוכליו יאשמו. מהו בל אוכליו יאשמו. א"ר אבא הרי נדרש שנאמר ז) ואיש בי יאכל קדש בשגנה. ונאמר וכל זר לא יאכל קדש. וישראל נקראים קודש. לפיכך כל איכליו יאשמו. א"ר אלעזר הראשית והסיום של הכל נכלף בקודש. חכמ"ה העליונה קודש נקראת. וכאשר מאירה חכמ"ה עליונה הזו גם חכמת שלמה מאירה. כמו שכתוב ה) ותרב חכמת שלמה. שעמדה השכינה בשלמות. וזה נתבאר. וכאשר היא נתברכת מן היסו"ד כך נקראת קודש. שהוא מאיר לה בשלמות. וכאשר לא גוארה להתעמר בשלמות. קוראים לה רק רוח הקודש. ואינה נקראת קודש כמו החכמה העליונה. וכאשר מתברכת מזה היסו"ד. ותניק השפע לכל אותן שלמטה. נקראת אם כמו הבינ״ה העליונה --- ו

יוצאים

נפקין מראה מקומות א תלים מיכ כו האוינו רלו: ג) ירמיי כי ד) ויקרא כיכ ה) מלכים אי הי ו) אחרי ם: 1) ישעיי כי ה הודם

לההוא -

ליה .

דכלהו

לערסיה

התערעת

1017

G*30

fed)

בתר

יבנ״כ

בתרך

נססי.

חמן, וכד כפיק

ີວາກວຍ

אבל תא

נפקת

םלקאֹן .

לסלקה וכמה דרגין לדרגין

בהני

דיליה

קריב.

כזין

וסלהה ולה

624

כתיב

נפהין ומתערין מינה רזי אורייתא. כדין אתקרי

ובשעתה דנגיד ההוה רבות

מתמן בהסוא

זעירא בדין

ונפיק לאמערא לאיכון קדישי עליולים. וכדין כתיב הי אלהים נתן לי לשון למודים. ולמה. לדעת לעות את

יעף דבר, וקביה יהיב האי לבולינא קדישא רבי שמעון ועוד דסליק ליה לעילא לעילא. בנין כך כל

מלוי באתגליא אתמרו ולא אתכסיין. עליה כתיב פה

אלעור בריה ור׳ אבא ור׳ יהודה. עד דהוו אולי א"ר

שמעון תווהכה היך בכי עלמה לה משניחין למכדע מלי

דאורייתא ועל מאי קיימי. פתח ואמר כ) נפשי אויתיך

בלילה אף רוחי בקרבי אשחרך. האי הרא אוקמוה ואוקימנא

חזי נפשה דבר

מלכא, אלא נשבא סלקא ולא אשתאר בה בהדי גופא בר נשימו דקשמה דחיותה דלבה [2] ונפשה הולה ובעיה

אי היא דביאת דלא אשתאבת ביממא שלקא לעילא. ואי

לא דכיאת אסתאבת בינייהו ואתדבקת בהו ולא סלקא

יתיר. ותמן מודעי לה מלין. ואיהי אתדבקת מאיכון מלין

דיתער בר נש ותאבת לאתרה. זכאין אינון לדיהיא דגלי לון

דינא. ווי לאיכון חייבי עלמא דמסאבין גרמייהו ונפשייהו.

נפשא סלקא. ועאלת בין כל הני דרגין בקדמיתא.

וסלקא כפום אורחהא. ההיא נפשא דוכת לסלקא אתחזיאת

קמיה דסבר אפי עתיק יומין. ואתדבקת ברעותא לאתחואה

בתיאובתא עלאה. למחמי בנועם מלכא ולבהרא בהיכליה.

דא הוא בר נם דאית ליה חולהא בעלמא דאתי. ודא היא

לא אתדבקת בהני זינין מסירין אחרנין. והיא אולת

אויתיך

הדה הוה דכתיב נסשי הויתיך בלילה. דה נפש דהיהי שלטה בלילה. אף רוחי בקרבי אשחרך. דא רוח דאיהו שלים

ביממא. ואי תימא דתרין דרגין איכון בפרודא. לאו

להתרה

ולא לאתפתאס בתר זינא אחרא נוכראה. תא חזי.

בהלמא .

קימרין

ולומנין דחייכין

תה חזי היכון דלה הסתהבו כד סלקי

דכסיפה דילה בקביה

קרישא

כסטי

רא נפש ראיהי שלמא

מלין כדיבין. וכדין אולא כהאי גוונא כל ליליא.

וסלקא

־ קל 55

טהירין

03

בניז

אתדבקת בהו ולבתר אולא ושמאת

תדיר. כד

בלילה .

דנפקת

בלילה כוח. ביום.

ה) רבי שמעון הוה אויל בארחא. והוי שמיה רבי

תרי נחלין דחקרון לימוד ה' וחקרון

אל פה אדבר בו ומראה ולא בחידות:

מכיה

165

לשוו

112.65

פעכנים

7"10'

סליק

מימא

אפי

- **ל**ס

71

72

161

סמי

דמסאביתא .

ומודעין

דיסתמרון מו

בערסייהו

י סלקא

מתמן .

בגין למרדף

100

52

107

שמחת כלכלהם היאוהים

לטילא.

למודיס.

הריםה

ວາກົວວິ

לסוו

דרגה דהקרי

אתקרי

יוצאים ומתעוררים ממנה סודות התורה. אז נקראת לשון הקורש. וכשעה שנמשך שמן משהת קורש ההוא לאותן שני הנהלים שנקראים לימודי ה׳ ונקראים צבאות נאסף שם. וכאשר יוצא משם כמדרגה ההוא שנקרא יסויד להשפיע לחכמיה התחתונה. או נקראת לשון למודים. ויוצא ממנה התעוררות לאותן קרושי עליונים. ובכן בתוב ה׳ אלהים נתן לי לשון למורים. ולמה. לדעת לעות את יעף דבר, והקב׳ה נתן כח הזה למנורה הקדושה רבי שמעון. ועוד שהעלה אותו למעלה מעלה. לפיבך כל דבריו בהתגלות נאמרו ולא בדרך נסתר. עליו נאמר פה אל פה אדבר בו ומראה ולא בחידות:

ה) רבי שמעון היה מהלך בדרך. והיו עמו רבי אלעזר בנו ור׳ אבא ור׳ יהודה. עד שהיו מהלבים א״ר שמעון נפלאתי איך כני העולם אין משגיחים לדעת דברי התורה ועל מה מתקימים. פתח ואמר כ) נפשי אויתיך בלילה אף רוחי בקרבי אשחרך. מקרא זה נדרש וביארנו אותו. אבל בוא וראה נפש האדם כשהוא עולה על מימתו לישון יוצאה ממנו ותעלה למעלה. ואפשר תאמר שבלן עולות. לא שאין בל אחת ואהת כראי לראות פני המלך. אלא הנפש עולה ולא נשאר עם הגוף מלבר בח הנשימה של מעמ חיות הלב [ס] והנפש הולבת ומבקשת לעלות. וכמה מדרגות על מדרגות משוממת לעלות. והיא פוגעת באותן מרכבות שפלות המזהירות מצד המומאה. אם היא מהורה שלא נממאה ביום תעלה למעלה. ואם איננה מהורה נממאת ביניהם ומתחברת בהם ולא תעלה יותר, ושם מודיעים לה דברים. והיא משגת מאותן הדברים שיבואו לזמן קרוב. ולפעמים מתלוצצים עמה ומודיעים לה רברי כוכים. ואו הולכת כרמיון זה כל הלילה, ער שיקיץ האיש וחוזרת למקומה. זכאים הם הצריקים שהקב"ה מגלה להם סורות שלו בחלום. בדי שיהיו נשמרים מן הרין. וי לאותן רשעי העולם שמממאים גופם ונפשם. בוא וראה אלו שלא נטמאו ביום בשעולים במימתם לישון הנפש עולה. ונכנסת לראשונה בין אותן מדרנות הממאות. והיא עולה ואינה מתחברת בהן. ואח"ב הולבת ומשוממת ועולה לפי דרכה ומדרגתה. הנפש שתוכה לעלות גראית לפני הארת פני קדמון הימים. ומתדבקת בהרצון להתראות שם בתשוקה עליונה. לחזות בנועם המלך ולבקר בהיבלו. זה הוא אדם שיש לו חלק בעולם הבא. וואת היא נפש אשר התשוקה שלה בהקב"ה תמיד. כאשר היא עולה אינה מתחברת באותן מיני הארות האחרות. והיא הולכת ונמשכת אחר מין האור הקרוש להמקום שיצאה משם. ובשביל זה כתוב נפשי אויתיך בלילה. לבעבור לרדוף אחריך ולא להתפתות אחר מין אחר מאל זר. בוא וראה. נפשי. זו הנפש שהיא שולמת כלילה. רוח. השולט ביום. זהן שבתוב נפשי אויתיך בלילה. זו הנפש שהיא שולמת בלילה. אף רוחי בקרבי אשחרך. זה הרוח שהוא שולט כיום. ואפשר תאמר שאותן שתי המדרגות הן כהתפרדות. 85

מראה מקומות לי לן פג. ט ישניי ליו

זיו הוהר

[0] יש לפרש החיינו בה נפש הכהסיות. ויש מפרשים שוהו מה שנקרא כזהר הבלא דגרמי, אבל כפי מה שפירשתי לעיל בואהחנן ענין הבלא דגרמי שוהו כה הרוחני שנובע מהמוה לעצבי הגוף המחוברים להמוה בענפים באילן. שעי"ו עושים האברים כרגע רצון הנות ויש לוה הבה הבל ממשי רוחני שיש ביכולת להוציאו ולהפרירו מן הגוף ע"י תרדמת הנוף ככה היפגאפיום" ולאמוף אותו לתו בום מים. כמו שיש ביכולת לקבץ כה האלקמרין ולהביאו לתוך כוס מים, א"כ גדאה שבשעת השיגה אין פועל זה הבה של המוה לכן יתכן יותר לפרש דקסטא דחיותא אין זה כה המות רק כת דעים תול לעשביה. לכן מים, הכי גדאה שבשעת השיגה אין פועל זה הבה של המוה. לכן יתכן יותר לפרש דקסטא דחיותא אין זה כה המות רק כה דפיקת תלב לגשימה האויר. ויפה לזה יותר השם גפש הבהמיות. וכן מוכח לשון הוהר:

109 71

ראה

לא כן. שהרי מררגה אחת הן. והן שתים בחבור אחר. ומררנה אחת עליונה השולמת עליהן ומתחברת בהן והן בה. היא נקראת נשמה. וכל אותן המררגות עולות בסור החכמה. שכאשר אלו ג' המררגות מתחברות יסתכל האדם בחכמה העליונה. וזאת הנשמה נכנסת בהן והן מתחברות בה. וכאשר הנשמה שולמת אז ארם הזה נקרא קרוש. שלם מהכל. שבו רצון אחר להיות רבוק להקב'ה. נפש היא התעוררת כח התחתון. והיא מקושרת בהגוף וונה אותו. הגוף נאחד עמה והיא מתאחרת עם הגוף. אח״כ מתתקנת ונעשית כמא שיוכל לשרות עליה הרוח [מח] בכח ההתעוררת של הנפש הואת שמתאחרת עם הגוף. ככתוב א) עד יערה עלינו רוח ממרום. לאחר שנתתקנו שתיהן הן מוכנות לקבל הנשמה [30] שהרי הרוח נעשה כסא אצל הנשמה שתשרה עליו. וואת הנשמה היא נסתרת עליונה על הכל. נעלמה של כל הנעלמות. נמצא שיש כסא לכסא. וכסא אצל המדרגה שהיא עליונה עליהן [סג] וכאשר תסתכל באותן המדרגות תמצא סור החכמה בענין הזה [סד] והכל היא חכמה להשיג כרמיון זה ענינים הנסתרים. כוא וראה הנפש היא התעוררת כח התחתון שנרבק בהנוף. כרמיון אור הנר. שהאור התחתון שהוא שחור נרבק בהפתילה, ואינו נפרש ממנה ואינו מתתקן אלא בה. וכאשר הוא נתתקן בהפתילה נעשה כסא לאור עליון הלבן השורה על אותו אור השחור. ולאחר שמתתקנים אותן שני האורות נעשה אור הלבן ההוא כסא לאור נסתר החופף עליו. שלא נתגלה ולא נודע זה האור השורה על אותו אור הלבן, ואז הרי זה אור בשלמות. יכך הוא האדם שהיא תמים בכל (סה) ואז נקרא קרוש. כמש"כ נ) לקרושים אשר בארץ המה וגו׳. (וכתוב כי עם קרוש אתה לה׳ אלהיך) כי הוא כרמיון הזה אשר במור העליון (בן) :

ג) ואמר רבי שמעון הרי למדנו יש מי שזוכה בנשמה. ויש מי שזוכה בהתעוררות הרוח. ויש מי שאינו זוכה אלא בנפש. כל מי שאינו ווכה אלא בנפש ואינו עובד לעלות יותר. הרי הוא גרבק בצד המומאה ההוא. וכאשר הוא ישן אותן צדרים הרעים באים ומתדבקים בו. ומודיעים לו בחלום עניני העולם. מהם שקרים ומהם אטיתים. ילפעמים מתלוצצים בו ומראים לו דברי שקר ומצערים לו בחלומו. יע"כ אומות עכו"ם יש מהם שרואים בהלומם רברי אמת. בשביל צר ההוא שמתרבקים בו. וכלם לזמן קרוב. בוא וראה באותן מינים הרעים יש ג׳ מררגית אלה על אלה. מררגה עליונה שלהם אותן התלוים באויר. מדרנה התחתונה שלהם אותן המתלוצצים באנשים ומצערים להם בהלומם. לפי שהם כלם מתוצפים ככלבים. ויש מדרגה עליונה של התחתונה הממוצעים כין מדרגה העליונה והתחתונה, ואלה מוריעים לאנשים רברים מהם כזבים ומהם אמיתים. והאמיתים הם כלם רק לזמן קרוב. ומררגה זו הממוצעת מקבלת הידיעות מהמדרגה של התלוים באויר שהם עליונים יותר. מי שלא וכה יותר

לשון הוהר

הכי. דהא דרגא חד אינון, ואינון תרין בחבורא חד. ואתדבהא דשלמה עלייהו עלאה וסל ומיכין 103 כשמה וכלהו דרגין סלקאן ואתקריאת 6173 . 73 אלין מתחברן 707 דהכמתה . יםתכל דרגין והאי ב"נ בחכמה עלאה. בהו עיילא נשמה ומתדבקן בס. וכד איהי שלשא כדין ההוא ביל קדוש. שלים מכלא. רעותא חדא לגבי. אקרי קב״ה . איהי אתערותא תתאה. סמיכה בנופה 671 500 אחיד בה והיא אתאחדת בנופא. יונת ליה. גופא לבתר אתתקנת ואתעבידת כרסיא לאשראה עלה רוח [מא] רהאי ראתאחדת CD2 ב זתערותה -כמס בנופה . הכתיב ה) עד יערה עליני רוח ממרום. לבתר דמתתקני הרווייהו זמינין לקבלה נשמה [סכ] דהה רוח אתעביד כרסיא לגצי נשמה לחשראה עליה והאי נשמה איהי -סתימא עלאה על כלא ממירא דכל שמירין. השתכת לכרסיא . עלאס לנבי וכרסיא כרסיא D'67 וכד תסתכל [מנ] עלייסו 617 תשכח בדרגיו דחכמתה בההי מלה [סר] וכלה היה חכמת ז להתדבקה כההי גיונא מלין סתימין. תא חזי נפש איהי אתערותא תתחה דחתדבהא ביה בנופא. כנוונא דנהורא דבולינא דנהורא תתאם דאיסי אוכמא אתדבקת בפתילה. ולא אתפרש מנס בה יכד אתתקן בפתילה 656 אתתקן - 651 אמצביד כרסיא לנהורא עלאה חוורא דשריא על האי נהורא אכמא. ולבתר כד מתתקנן תרווייהו אמעביד กาจจ-כהורא חוורא כרסיא לכהורא טתימאז. דלא אתחוי ולא אמידע מאי דשרא על ההוא נהורא חיורא, וכדיו נהורא שלים . והכי הוא בר נש דאיהו שלים בכלא וסה ו וכדין אקרי קדום. כד"א ב) לקדושים אשר בארך המה [וכתיב (9) כי עם קרום . '121 (ללהיד 700 כנווכא דא ברוא עלאה [סו]:

ג) ואמר רבי שמעין הא תניכן אית מאן רוכי בכשמה. ואית מאן דוכי באתערותא דרוח. ואית מאן דלא זכי אלא בנפש. האי מאן דלא זכי אלא בנפש ולא סליק יתיר. הא אתדבק בההוא סטרא מהאבא. וכד איהו נאים אינון סמרין בישין אתיין ומתדבהו ביה. ומודעין ליה בחלמה מלין דעלמה. מנהין כדיבין ומנהון קשוע. ולומנין דחייכין בים ואהויאו ליה מלי שקר ליה בחלמיה. עכו"ם מכהון וע״ד לומין ולעריו דהמאן בהלמייהי מלי קשוט. בגין ההוא סטרא דמתדבהן ביה. וכלהו לומן קריב. תא חזי באלין זינין ביסין אית ג׳ דרגין אלין על אלין. דרגא עלאה רילה ן תתאה דילהון באוירא דרגא דתליין הכהו איכיו ולערן לפו ್ ನೆಪ್ರಾ יזכני רחייכן בחלמייהו. בנין חליפין דכלהו עלאה גלייהו דרגא ומית . ככלבי ותתאי. מעלאי דאיכוו ליה ואלין מודעי לב"כ מלין מנהון כדיבין ומנהון קשום. וחינון מלי דקשום מאיכון 6257 והמי לזמן קריב. כלהו דתליין phin דאיכון באיירא דלה זכי הבות יתיר . 3100

מראה מקומות או ישמיי ליכ נו חלים מיו גו ויקרא כה.

זין הזהר

[56] ענין ההתתקנות היינו ע"י מעשים מובים: [50] תיינו אם יזכה יותר ע"י מעשים מובים: [50] כי הגוף עם נפש הבהמיות בסא לנפש האלהות. נפש האלהות כסא להרות. והרוח כסא להנשמח: [57] סור התכמה הוא ככתוב מבשרי אחזה אלוהי. כי גוף נפש רוח ונשמה הם כדמיון ד' העולמות עשיה יצירה בריאה אצילות: [50] פיי כגוף נפש רוח ונשמה. כי אין כל אדם זוכה לשלש אלה: [51] העיקר שיש לראות ולהבין מזה מור העליון הוא סור האתרות כמו שהאדם דלממה הוא אחד הנם שמורכבים ומקושרים בו כל אלו הכתום העיקר שיש לראות ולהבין מזה מור העליון הוא סור מזה. בן הוא מור המעלה:

ראה

203

71

מודעיו

יתיר אלא בנפש . והאי נפש בעיא לאתתהנא רוחא. ער לא רוות ליה נפחא מאי רנפהא מהאי לבלהה בעלמה . 651 อย่อง ואתפשט רחוירה. באיכון 103 דאערע לה מלין. מנסון קריבין ומנסון רחיקין אויל יחתקשר בחלמיה עד ובההיא דרגא

להבלא

6)21

ואיכוו

ימיר .

1207

100

לשון הזהר

רות. כיון דקנם רומא הסוא רוחא נפיק ומתבר עורין וענרין. בליק ואתפשע ואעיל בין מלאכי עלאי קדישי ותמן ידע מאי דידע ואיליף מלין ואסדר לאתריה. כדין הוא קשורא דביב בקרושה עד דוכי בנשמה וקני לה. וכפורי כיון דקנה נשמה היא סלקא לעילא לעילא. פתחין לא מעכבי לה. ואולא ומתשששא ועיילא בין לדיקיא דלרירן בלרורא דחיי. ותמן חמי עכונא 11216 דמלכא ומתהכיא מן זיוא שלאה. וכד אתשר אילתא קדישה ברוח לפון נחתה נשמתה. וקם ההי זכהה דקני לה והתנבר כהריה תקיפה בהורייתה. עד דחתי לאתחואה קריסא בהסיא אילתא ואזיל . 6705 קמי מלכא לקבלא חד חופא דחסד. ומאי איהו. דא חומה האברהם דהוא קני ליה. דכתיב אם מחומ ועד שרוך נעל. הוא לא אתהני מאחרא כלים ואמר אם מחום זכה להאי חופא. ודא אהרי חופא אילתא. זכאה בהאי דאברהם. וכד אתי ההוא כדין אתעמר עמה קמי מלכא. ודיד קאמר למנלח על ישראל האתקרי אילת 2002 הסתר. לה אילת כדקאמרן. השחר דא שירתא דכנסת ישראל דקאמרי בגלותה אלי אלי למה עובתני וגו׳. איר שמעון יכאין אינון מארי דנשמתא מארי דאורייתא. בני שולחנא דמלכה קדישא. וי לחיכון חייבים דלם זכמן למתדבהם במאריסין ולא זכאן באורייתה. דכל מאן דלא זכי באורייתה לה זכי לא ברוח ולא בנשמה. יאתדבקותא דילהון בהסוא שערא דזיניו בישין יהאי לית ליה חולקא במלכא קדישא. ולית ליה חולקא דקדושה, ווי לים כד יפוק מהמי עלמה. דהה השתמודע הוה לנבי אינון זינין בישין, מארי חליפותא תקיפי ככלבי. שליחי דנורא דניהנם דלא מרחמי עלייהו:

ה) רבי יוסי פתח כ) יעמך כלם לדיקים לעילם יירשו ארן ונו׳. זכאין אינון ישראל מכל שאר עמין. דקביה קרא לון לדיקים. דתניא מאה ועשרין ותתניא אלפי מארי דגדפין אזלין ומאבין כל צלמא. ושמעין קלא ואחדין ליה לההוא קלא. כמה דתניכן לית לך מלה ברקיע ימאסא 63161 בעלמה דליה לה הלה. ואחדיון לם מארי דגדפין. יםלקיי הסוא קלה למאריהוי יוליך את הקול ונו׳. ואימתי דיינין לסהוא קלא. רבי חייא אמר בשעתא דבר נש שכיב ׳ונאים ונשמתיה נפקת מניה . סיא אסהירת ביה בבר נש. וכדין דייניו לההוא קלא. ההיר ד) משוכבת היקך שמור שתחי פיך מאי שנמא. משום דהיא אסהידת בבר נש. רבי יהודה אמר כל מאי דבר נש עביד בכל יומא נשמתיה אסהידת ביה בליליא .. כפלנות לילה אהער הביה בנמוסיי לאשתעשע עם לדיקיא בנכתא דעדן. זכחה חולקיה דבינ דקאים בההוא שעתא לאשתעשע באירייתם. דהם קביה וכל לדיקים דבנכתם דעדן כלהי בננים חבריכ הה"ר ה) היושכת לקליה . צייתיו -מקשיבים לקולך השמיעני. ולא עוד אלא רקביה אשיך עליה חד חופא דחסד. למהוי נשיר בעלמא, זהא עלאיו

לשון קורש

יותר אלא בנפש, וואת הנפש שואפת להתתקן לקב? רוח. מרם שהרויחה את הרוח יוצא מה שיוצא מזאת הנפש ומתפשמת בעולם. והיא רוצה לעלות ולא תוכל לעלות יותר אלא עד שפוגעת באותן התלוים באויר. והם מוריעים לה דברים. מהם קרובים ומהם רחוקים יותר. ובאותה המררגה הוא הולך ומתקשר בחלומו ער שקונה רוח. כיון שקונה רוח אותו הרוח יוצא ומשבר הרים וסלעים. עולה ומתפשט ונכנס בין מלאכים עליונים הקרושים. ושם, משיג מה שמשיג ולומר ענינים וחוזר למקומו. אז זה הארם מקושר בקרושה עד שזוכה בנשמה וקונה אותה. כיון שקנה נשמה היא עולה למעלה מעלה. ושומרי הפתחים אין מעכבים לה. והולכת ומתפשמת ונכנסת בין אותן הצדיקים שנצררים בצרור החיים. ושם תראה עונג המלך ונהנית מן זיו העליון. וכאשר נתעוררת אילת הקרושה ברוח צפון יורדת הנשמה. וזה הזכאי שקנה אותה קם ומתנבר כאריה, תקיף בתורה, עך שמגיע הבקר. והוא הולך עם אילת הקרושה ההיא להתראות לפני המלך לקבל חומ אחר של חסר. ומה הוא. זה החוט של אכרהם שהוא קנה אותו. שכתוב אם מחוט וער שרוך נעל. הוא לא רצה ליהנות מאחר כלום ואמר אם מחומ. לכך זכה לחומ הזה של חמר. וזה נקרא חומ של אברהם. וכאשר כא אותו הוכאי עם אילת הואת. אז נתעמר עמה לפני המלך. ורור אומר למנצח על אילת השחר. זו השכינה הקרושה שנקראת אילת כמו שאמרנו. השחר, זו השירה של כנסת ישראל שאומרים בגדות אלי אלי למה עוכתני וגו׳. א״ר שמעון זכאים הם בעלי הנשמה בעלי התורה. בני עבודת המלך הקרוש. וי לאותן הרשעים שאין זוכים להתרבק ברבונם ואין זוכים בתורה. שכל מי שאינו זוכה בתורה אינו זוכה לא ברוח ולא בנשמה. והם רבקים כצר ההוא של מינים הרעים. וזה אין לו חלק במלך הקדוש. ואין לו חלק של קרושה. וי לו באשר יצא מעולם הזה. שהרי ניכר הוא אצל אותן מינים הרעים. בעלי חוצפה תקופה ככלבים. שלוחי אש הניהנם שלא ירחמו עליהם:

ה) רכי יוסי פתח נ) ועמך כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ ונוי. זכאים הם ישראל מכל שאר עמים. שהקב"ה קורא אותם צריקים. שלמרנו מאה ועשרים ושמנת אלפים בעלי כנפים הולכים ופורחים כל העולם. ושומעים קולות האנשים ואוחזים לאותו הקול. כמו שלמרנו שאין דך דבר בעולם שלא יהיה לו קול. והולך ופורח ברסיע ואוחזים אותו בעלי כנפים. ומעלים אותו הקול לרבונם ורנים לו, הן למוב הן לרע. שכתוב ג) כי עוף השמים יוליך את הקול ונו׳. מתי דנים לאותו הקול. רבי חייא אמר בשעה שהאדם שוכב וישן ונשמתו יוצאה ממנו. היא מעידה בו באדם. ואז רנים לאותו הקול. זהו שכתיב ז) משוכבת חיקך שמור פתחי פיך. מה המעם. לפי שהיא מעידה בארם, רבי יהודה אמר כל מה שהארם עושה ככל יום נשמתו מעירה בו בלילה .. בחצות הלילה נתעורר הקביה במשפמיו להשתעשע עם הצריקים בגן הערן, אשרי חלקו של ארם שעומר בשעה ההוא להשתעשע בתורה. שהרי הקב"ה וכל הצריקים שבגן ערן כלם מאזינים לקולו, זהו שכתיב ה) היושכת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני. ולא עוד אלא שהקב"ה מושך עליו חום אחר של חסר. להיות נשמר בעולם. שהרי עליונים

מראה מקומות א) לך לנ. נ) ישמי סי ג) קסלת יי ד) מינה זי ה) שיר חי

עליונים ותחתונים שומרים אותו. זש"כ ה) יומם יצוה ה׳

חסרו ובליפה שירה עמי:

עלאין ותתאין נפרין ליה. הה"ר א) יומס ילוה ה" חסדו ובלילה שירה עמי:

ב) 🛠 תאכלו כל נבלה ונו׳ כי עם קדום אתה לה׳ אלהיך. רבי יוסי פתח ואמר ג) כל עמל האדם לפיהו וגו׳. הסתכלכה צמלי דשלמה מלכה וכלהו החידו בחכמה עלאה. כל עמל האדם לפיהו. האי קרא בשעתה דדיינין ליה לבר נש בההוה עלמה כתיב. כל ההוה וכל מאי דסביל בההוא עלמא ונקמין מיניה 6217 כקמתה דעלמה. לפיהו בנין פיהו דלה נסיר ליה וסאיב ליה לנפשיה. ולא אחדבק בסערא דחיי בסערא דימינא. ונם הנפש לא תמלא. לא תשתלים דינהא לעלם ולעלמי תשתלם 65 - המלא 65 6"7 עלמין [סי] לסלהא לאתרהא לעלמין. בנין דהא אסתאבת ואתדבהת בסמרא אחרה .. א"ר שמעון תא חזי כל מאן דאכיל מאיכין מאכלי דאסירי אתדבה בסערא אחרא. געיל נפשיה וגרמיה ורוח מסאב שריא עליה. ואחזי גרמיה דלית ליה חולהא באלהא עלאה, ולא אתי מסמריה ולא אתדבה ביה. ואי יפוק הכי מהאי עלמא אחידן ביה כל אינין דאתיין מספר דמסאבא ומסאבן ליה. ודיינין ליה כבר כם דאיהו געלא דמאריה. געלא בהאי עלמא וגעלא בעלמא דאתי. וע"ד כתיב ר) וכמתם בם, בלה ה׳ [סח] דלה השתכח הסוותה לנעוליה. ולא כפיה ממסאבותיה לעלמין. ווי לון ווי לכסשייהו. דלא יתדבקון בלרורא דחיי לעלמין דהא אהתאבו [הט] ווי לגרמייהו. עלייהו כתיב ה) כי תולעתם לא תמות ונו׳ והיו דראון לכל בשר . מהו דראון . שרהוכא מאן גרים ליה . ההוא ספר דאתדבק ביה. ישראל אתיין מסשרא דימינא. אי התדבקן בסטר שמאלא [ע] הא פנמין לסטר דא. רין פנמין לנרמייהו ופנמין לנפשייהו. פנימין בעלמא ופנימיו בעלמה דהמי. כל שכן מהן דהתדבק בספרה דמסהבה. דכלא אחיד דא בדא. וכחיב כי עם קדום אתה לה׳ אלהיך :

ו) רבי יהודה פתח ז) והחכמה מחין תמלח וחיזה מקום בינה. זכאין אינון ישראל דקב״ה בעי ליקרא לין יתיר על כל שאר בני עלמא. בקדמיתא אמר לון ח) ואתם תהיו לי ממלכת כהנים. לא אעדי רחימותא סניאה מכהין עד דקרא לון ונוי קדים. דאיהו יתיר. לא אעדי רחימותא מנהון עד דקרא לון ט) ואכשי קודש תהיון לי דאיהו יתיר מכלא, כתיב והחכמה מאין תמלא. אורייתה מחכמיה נפקת מחתר דחקרי קודם. והחכמיה כפקת מחתר קודם הקדשים [מא] רבי ילחק חמר וכן יוכלה התקרי קודם. דכמיב י) . יובל היא קודם תהיה לכם [ענ] וישראל כלילן מנייהו ההדר ואנשי קודם מהיון לי. מחי בין קדום לקודם. ח"ר יוסי קודם לעילא לעילא. וקדים לאו הכי. רכתיב יא) והיה הכשאר בליין והנותר בירושלים קרוש יאמר לו. בהאי אתר אקרי קרום [עג] ולעילא לעילא קודם. מכלן. דכתיב יב) קודם ישראל לה׳ ראשית תבואתה. ראשית ודאי. חכמיה אהרי

כ) לא תאכלו כל נבלה וגו׳ כי עם קרוש אתה לה׳ אלהיך. רבי יוסי פתח ואמר ג) כל עמל האדם לפיהו וגו׳. עיינתי ברברי שלמה המלך וכלם נאחוים בחכמה העליונה. כל עמל האדם לפיהו. מקרא זה נאמר על השעה שרנים את האדם בעולם ההוא. כל אותו הריז וכל מה שסובל האדם בעולם ההוא ונוקמים ממנו נקמות העולם. לפיהו, בשביל פיהו שלא שמר אותו ומימא את נפשו. ולא היה רבוק בצר החיים בצר הימין. וגם הנפש לא תמלא. לא תגמר עונשה לעולם ולעולמי עולמים [זו] ר״א לא תמלא. לא תוכה להשתלם שתוכל לעלות למקומה לעולם. מפני שהיא נממאה ונרבקה בצר המומאה .. א"ר שמעון בוא וראה כל מי שאוכל מאכלות אסורות נדבק בצד המומאה. מתעב נפשו וגופו ורוח הטומאה שורה עליו. ומראה בעצמי שאין לו חלק באל עליוז. ושאינו בא מן הצר שלו ואינו נרבק בו. ואם יצא בך מעולם הזה אוחזים בו כל אותן הבאים מצר המומאה ומממאים אותו. ודנים אותו כאיש שהוא תועבת רבונו. נתעב בעולם הזה ונתעב בעולם הבא. יע"כ כתוב ד) ונממתם בם. בלי א' [סק] שאין נמצא רפואה לתועבתו. ואינו יוצא מטמאתו לעולם. יי להם וי לנפשותם. כי לא יורבקו בצרור החיים לעולם שהרי נממאו (סמ) וי לגופם. עליהם כתוב ה) כי תולעתם לא תמות וגו' והיו דראון לכל בשר. מהו דראון. סרחון. מי גרם לו כך צד ההוא שנרבק בו. ישראל באים מן צד הימין. אם מתרבקים בצר השמאל (ע) הרי פוגמים לצר הימין פונמים לגופם ופוגמים לנפשותם. פגומים בעולם הזה ופגומים בעולם הבא. כל שכן מי שהתרבק בצר המומאה. שהכל נאחו זה בזה. ונאמר כי עם קרוש אתה לה׳ אלהיך :

ו) רבי יהודה פתח י) והחכמה מאין תמצא ואיזה מקום בינה. זכאים הם ישראל שהקב"ה רוצה לכבר אותם יותר על כל שאר בני העולם. בתחלה אמר להם ה) ואתם תהיו לי ממלכת כהנים. לא הסיר אהבתו הגרולה מהם עד שקרא אותם וגוי קרוש. שהוא יותר. לא הסיר אהבתו מהם עד שקרא אותם מ) ואנשי קודש תהיון לי. שהוא יותר מהכל. כתוב והחכמה מאין תמצא. התורה מחכמ"ה יצאה מהמקום שנקרא קודש. והחכמ"ה יצאה ממקום קורש הקרשים [שה] רבי יצחק אמר וכן מרת היובל נקראת קורש. שנאמר י) יובל היא קורש תהיה לכם (ענ) וישראל כלולים מהם. זש"ב ואנשי קודש תהיון לי. מה בין קרוש לקודש. א"ר יוםי קודש למעלה מעלה. וקרוש לא כן. שנאמר יה) והיה הנשאר בציון והנווזר בירושלים קרוש יאמר לו. במקום הזה נקרא קרוש (עג) ולמעלה מעלה קורש. מניין. שנאמר ינ) קורש ישראל לה' ראשית תבואתה. ראשית וראי. הכמיה נקראת

כורארה בוקובורת ה) תלים מיכ כו שמיני מה: גו קבלת וי דו ויקרה י"ה הו ישמי' ס"ה ו) משפטים קכה. ו) היוכ כ"ח הו שמוח י"ט עו שם כיב יו ויקרה כיה יהו ישמיי די יכו ירמיי כי

זין הזרה

[01] כיון שנתפטם הגוף הדם והנפש מן מאכלות אסורות וממאות ונתנדל ונתרבה ע"י האסור והממא: [0ת] כי ע"י מאכלות אסורות נממטם ונסתם המוח מלהכין חכמת התורה: וסטן והמומאה הזאת דכוקה שאין ביכולת להפרידה: [ע] היינו ע"י מאכלות אסורות וממאות במזיר בשאט נפש: [עמ] ספירת חכמה נקראת קודש. והכתר קודש קרשים: [עכ] דעת ר' יצחק שנס הבינה נקראת קודש: |עגן עי' שתואר המעלה של קרוש הוא כמררגות של ציון וירושלים. דהינו יסור ומלכות: נקראת ראשיה. שנאמר 6) ראשית חכמה יראת ה׳. ולפי שישראל נכראים קודש בשלמות הכל לכן כתוב ואנשי קורש תהיון לי ובשר בשדה מרפה לא תאכלו. שהרי ישראל שהם השלמות של הכל אין יונקים מצד הרין הקשה. לכלב תשליכון אותו. לכלב וראי שהוא רין החצוף והתקיף על הכל. כיון שרין התקיף שורה עליו והטיל זוהם בו [זר] אסור להם לאותן שנקראים קודש. אלא לכלב תשליכון אותו ודאי. שהוא דין החצוף דין התקיף יותר מהכל, שנאמר כ) והכלבים עזי נפש. בוא וראה כשנזכרה נכלה בתורה כתוב בישראל קדוש ולא קודש... שנאמר לא תאכלו כל נבלה לגר אשר בשעריך תתננה וגו׳ כי עם קרוש אתה לה׳ אלהיך. קרוש ולא קודש. שהרי נבלה מצר של ישראל נעשית. שלא נפסלה בהמה זו אלא ע"י ישראל. והרבה אופנים יש בה בנבלה כמו שביארנו (שה) א"ר שמעון כתוב שם ואנשי קודש תהיון לי. וכתוב באן כי עם קדוש אתה לה' אלהיך. לה׳ אלהיך. לי היה צריך לומר, אלא שם למעלה מעלה. וכאן לעומת השכינה (עו) שנאמר והיה הגשאר בציון והנותר בירושלים קרוש יאמר לו. ולא קודש. בכא; קרוש ולפעלה קודש. שנאמר ז) קודש ישראל לה' ראשי"ת תבואתיה. בה, כמו שביארנו [טו] ולבך ואנשי קודש תהיון לי ודאי. ר׳ יצחק היה יושב לפני רבי שמעון. א׳ל הרי כתוב קודש ישראל לה׳ וסוף המקרא כל אכליו יאשמו. במה הכתוב מדבר. איל רבי שמעון יפה נאמר כל אכליו יאשמו. והיינו ככתוב ואיש כי יאכל קודש בשננה ונו׳. ובתוב וכל זר לא יאכל קודש. ולפי שישראל נקראים קודש כתוב כל אוכליו יאשמו, בא ר׳ יצחק ונשק יריו. אמר לולא לא באתי כאן אלא לשמוע דבר זה די

ה) מקץ שבע שנים תעשה שממה. פתח ראש הישיבח ואמר לו לדבי שמעון בן יוחאי. עכשיו רבי אגלה לך סוד אחד, בוא וראה בכל שממה ושממה כרו יוצא למעלה. האספו אנשים ונשים בני השכינה וכל אותן יניקי מחלב ועלו. אז כלם מפשימים לבושי גן ערן התחתון אנשים ונשים ועולים ונכנסים לתוך הישיבה שברקיע ושמחים בחרוה. והעליה שלהם שמה היא שמחה על שמחה. והנע״ר ההוא שמפתחות רבונו בידו עומד יאומר להם כמה דברים חדשים גם ישנים (מח) וכלם יואים שמחה שאין שמחה כשמחה ההיא. אח"כ נבנסין כלם לתוך הרבה וילונים. והרכה היכלות גנוזים שם שהם מאירים בגעם ה׳ מתוך היכל האהבה של הקב"ה. ווהו שכתוב ו) לחזות בנועם ה׳ ולבקר בהיכלו. אח"כ פורחים הילדים למעלה והם פורחים לממה וחוזרים למקומותם ומתלבשים כבתחלה. אשרי העם המקוים לכל המוב של העולם ההוא:

ו) כי יהיה כך אכיון מאחד אחיך וגו' לא תאמץ את

לבבך ולא תקפץ את ידך מאחיך האביון. רבי הייא

מראה מקומות ה) הנים קייה כו ישעי ניור ג) שם די דו ירמיי כי הו שלח קעה: ו) הנים כיו ז) ויגם רת.

זין הזהר

ראה

[ער) שנטרפה בשרה ע"י היה רעה השמאה. ובאכילת ישראל פרפח חהיא נורם פנם נרול עד שמגיע הפנם גם לפררנה שנקראה קורש. כאבן עזרא משמשים כ"ב ל' מביא בשם ר' משה תכהן שהמרפה קשה מתנכלה יעו"ש: [עה] כי יכול להיות שנתנבלה ע"י ישראל בשהימה שאינה ראויה ואין כה מומאת היה רעה. לכן אבילתה עושה פנם רק בהמררנה שנקראת קרוש. כי זה הכלל כל מה שההמא יותר נדול מנוע פנמו יותר נבוה: [עו] כל מקום שנאמר אלהיך זה הפרמ רמו על מרת המלכות ושבינה הקרושה ל ומו מנות צירוף תבואת []. ואות [] רמו על הבינה שנ"ב נקראת קורש. כמו הראשית הכמה. כרעת ר' יצחק רלעיל: (מה) זה המלאך ממפירון שר הפנימ:

לשון חזהר

אהרי ראשית, דכתיב א) ראשית חכמס יראת ס׳, ומשום

והכשי דכלא כתיב בשלימו קודם דישראל חקרון קידם תהיון לי ובשר בשדה 607 מרפה לא תאכלו. ראינון שלמין על כלא לא ינקין מספרא דדינא ישראל לכלב ודחי דהום דינה קשיא, לכלב משליכון אותו. חליפה תקיפה על כלה. כיון דדינה תקיפה שריה עלוי ואשיל זוהמא בים [ער] אסור להו לאינון דאקרון קודש. אלא לכלב תשליכון אותו ודאי. דאיהו דיכא חליפא דיכא הקיפא יתיר מכלא, דכתיב כ) והכלבים עזי נפש. תא חזי כד אדכר נבלה באורייתא כתיב בישראל קדוש ולא הודם, דכתיב לא תאכלו כל נבלה לגר אשר בשעריך תתננה ונו׳ כי עם קדום אתה לס׳ אלהיך. קרום ולא קודם. דהה נכלה מסמרה דישראל התעביד. דלה פסיל וסניאין גווכין אית בה בכבלה האי אלא ישראל. כמה דחוקימנה [נה] ח"ר שמעון כמיב סמס והנשי קודש תהיון לי. וכתיב הכח כי פה קרום חתה לה׳ אלהיר. לה׳ אלהיך. לי מבעי ליה. אלא התם לעילא לעילא. 11:53 והכא שכינתא [עו] דכתיב ג) והיה הנשאר והמותר בירושלים קדום יאמר לו. ולא קודם. בכאן קדום רכתיב ד) קודש ישראל לה׳ לאשייים ולעילא קודם . תבואתיה, בה כמה דאוקימנא [עו] ועיד ואנשי קודש תהיין לי ודאי. לי ילחק הום יתיב קמים דרבי שמעון. איל הא בתיב קודם ישראל לה׳. וסופיה דקרא כל אכליו יאשמו. מאי קא מיירי. איל רבי שמעון שפיר קא אמר כל אכליו יאשמו. היינו דכמיב ואיש כי יאכל מודש בשננה ונוי, יכתיב וכל זר לא יאכל קודש, ומשום דישראל אהרון הודם כתיב כל אוכליו יאשמו. אמא כ׳ ילחק ונשיק ידוי אמר אי לא אסינא הכא אלא למשמע מלה דא בני

ה) מקץ שבע שנים שעשם שמפם. פתח רב מתיבתה ואיל לרבי שמעון בר יוחאי. השתא רבי אימה לך רוח חדה. תה חדי בכל שמעס ושמעם כרווח נפיה לעילה. אתכנישו נוברין ונשין בני מסימנותה וכל אינון וסליקו . כלסו כדין מתפטמיו מחלב יכוקי 12 ומאליז דרהיעא מתיכמה יכשין וסלקין דכוליו דילסון ועלויס על 170 mp . 01703 יחדאו חדו, וההוח נע"ר וממכ רמארים בירים הם דמסתחן 1675 Ictor ועמיקין [מח] מלין חדתין 502 113 1035 עאליז לבתר . 0170 חדום דליח חדום כססיח לנו כמה פרוכתין. וכמה היכלין דמיכה נכיזין המן נהרין בנעם ס׳ מנו סיכלא דאסבה דקבים. ודא סוא דכמיב ו) לחזות בנועם ה׳ ולבקר בהיכלו. לבתר פרחין יכוקין לעילא ואיכון פרחין לתתא ומהדרין לדוכמייהו דכל מובה דססוה וכחה ממח ומתלבשו כדבקדמיתה. פלמה מהכהן:

ו) כי יסיה כך אביון מאמר אחיך ונו׳ לא תאמך אמ לכבך ולא תקסך את ידך מאחיך האביון. רבי 6"0

0.0

787

חייה פתח והמר ה) פור נתן להביונים לדקתו עומדת לעד קרנו תרום בכבוד. תח חוי קכ"ה ברח עלמח לאדם דיהא מלכא על כלא. ואשלים פליה והמי בר כש מתפרשן מנים בעלמה כמה זינין. מנסין לדיקיה ומכהון רשיעים. מכהון שפשין ומכסון חכימין. וכלהי התקיימו בעלמה עתירין ומסכנין. וכלהו בנין למוכי הלין בהלין. למזכי לדיקיה עם השיעיה. למוכי הכימין עם מסשין. למוכי עתילין עם מסכנין. זהה בגין כך וכי ביכ לחיי עלמא ואתקשר בא לנא דחיי. ילא עוד אלא דהאי לדקה דאיהו עביד קאים לעלמין. דכתיב ולדקתו עומדת לעד. פור נתן לאביונים. רבי אלעור אמר כד ברא הב"ה פלמה קהים ליה על שמכה חד. ולדי"ק שמיה [עמ] וההי לדי"ק איהו קיימא דעלמא. ודא איהו דאשקי וון לכלא. דכתיב ונהר יולה מעדן להשקות הה הגן ימשם יפרד והיה להרבעה רחשים. ומשש יפרד, מהו יפרד 656 ומשקיה דההוה נהר מזיכה 6100 כשיל ננסה כלא [0] ולבתר אתבדר הסיא משקיא לד׳ שטרין דעלמא. וכמה אינון דמלפאן לאתשקיא ולהתונא מתמן כדיא עיני כל אליך ישברו ואתה כותן להם את אכלס בעתו. ובנין כך סזר נתן לאביונים. דא לדייק. ולדקתיו עומדת לעד. דה כנסת ישרחל [פה] דבנין כך איהי ברוה דשלם שליס. רשע בקיומא היימא יכמה ולעם. מלכות תל מוי . D"151 מלכות 67 שמים איהי בי מקדשת להיימה כל מסכני בגו ללה דשרותה דשכינתה. ולדי"ק דה חיהו הקרי נבחי לדק"ה [פכ] למיהן ולמיזן לכלא. דכתיב פור נתן לאביונים, בניכ נבאי לדקה נפלי אגרא לקביל כלהי דיהבי לדקה:

כ) רבי הכה פתח והמר ג) יש רעה חולה רחיתי מחת השמש עשר שמור לבעליו לרעתו כמה בני נשא משימין לבח. בנין דלח משמדלי בחירייתה יש רעה חולם. וכי יש מולה דהיה רעה ויש מולה דלחו היה רעה. אלח ודמי יש רעה חולה. דתנינן מסשרה השתהלה נפקין כמס נרדיני נימוסין דבקען באוירא. וכד בעיין למיפה דתהומא בנוקבת ואשתאבין אלין ה . 737 ולבתר נסקין ומתחברן כחדה. יבקען הוירין ישהמין בעלמה ומתקרבין לגבייהו דבני נשה וכל חד חיקרי רעם. כד"א לא תאנה אליך רעה מהו לא תאנה. בנין דחתיה בתסקופה על בני נשה. חולה. המהי היה מולה. דכד שריא האי על בני נשא עביד לון קמלנין מממוניסון. אתיין נכאי לדקה לגביה. האי רעס מחחת בידיה. וחמרת ליה לח תפוק מדידך. חתיין מסכני לגביה. היא מחאת בידיה. אתי הוא למיכל מממוניה. מחאת בידים. בגין לנפרא ממוניה לאחרא. ומן יומא דשריא האי רעה פליה דבינ הוא חולה. כהאי שכיב מרע דלה אביל ולה שתי. וע"ד היה רעה חולה ושלמה מלכה לווח בחכמתה והמר ד) היש השר יתן לו ההלהים עשר ונכסים יכבוד ונו׳ ולא ישליטנו האלהים לאכל ממנו וגו׳. החי קרא לאו רישיה סיפיה ולאו שיפיה רישיה. זכתיב אים אשר יתן לו האלהים עושר ינכסים וכבוד יצו׳ ומהו ולה ישלימנו החלהים להכול ממנו. הי הכי 165

חייא פתח ואמר ה) פזר נתן לאכיונים צרפתו עומדת לעד קרנו תרום בכבור. בוא וראה הקביה ברא העולם והשלים עליו את הארם שיהיה מלך על הכל. ווה האדם נפרשים ממנו בעולם כמה מינים. מהם צדיקים ומהם רשעים. מהם מפשים ומהם חכמים. וכלם מתקימים בעולם עשירים ועניים. וכלם בשביל שיזכי אלה באלה. שיזכו הצדיקים עם הרשעים. שיזכו החכמים עם המפשים. שיוכו העשירים עם העניים. שהרי בעבור זה זוכה הארם לחיי עולם ונקשר בעץ החיים. ולא עוד אלא שצרקה לחיי עולם ונקשר בעץ החיים. ולא עוד אלא שצרקה זו שהוא עושה קיים לעולם. שכתוכ וצרקתו עומדת לער. פזר נתן לאביונים. רבי אלעזר אמר כאשר כרא הקב׳ה את העולם הקימו על יסור אחר. וצרי'ק שמו (עמ) וזה הצרי"ק הוא קיום העולם. וזה הוא המשקה וזן את הכל. שנאמר ונהר יוצא מערן להשקות את הגן ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים. ומשם יפרר. מהו יפרד, אלא שאותו המזון והמשקה של הנהר ההוא הכל נומל זה הגן [ס] ואח"כ מתפור משקה ההוא לד' צרדי העולם. וכמה הם המצפים לקבל השפע ולהיות ניזון משם. כמו שכתוב עיני כל אליך ישברו יאתה נותן להם את אכלם בעתו. ולפיכך פור נתן לאכיונים. זה הצדי"ק. וצרקת"ו עומדת לעד. זו השכינה הקרושה [60] שבעבור זה היא קיימת בהסוד של שלום בקיום השלמות. רשע יראה וכעם. זו מלכות הרשעה של עכוים. בוא וראה מלכות השמים היא בית מקדש להקים כל העניים בתוך צל השראת השכינה, וצדי"ק זה נקרא נבאי צדקיה (ככ) לחון וליוון לכל. ככתוב פזר נתן לאביונים. לפיכך גבאי צרקה נוטלים שכר כנגר כלם שנתנו הצרקה :

כשון סורש

כ) רבי אבא פתח יאמר :) יש רעה חולה ראיתי תחת השמש עשר שמור לכעליו לרעתו. כמה הם האנשים אטומי לב. לפי שאין עוםקים בתורה. יש רעה חולה. וכי יש חולה שהיא רעה ויש חולה שאינה רעה. אלא וראי יש רעה חולה. שלמרנו כי מצד השמאל יוצאים כמה שרי עונשין שבוקעים כאויר. וכאשר רוצים לצאת הולכים ונשאכים בקליפה הנקבה שנקראת תהום רבה. ואח"כ יוצאים ומתחברים יחד. ובוקעים האוירים ומשומטים בעולם ומתקרבים אצל האנשים. וכל אחד מדם נקרא רעה. כמש"כ לא תאנה אליך רעה. מהו לא תאנה, לפי שבא בתואנה על האנשים. תולה. מפני מה היא חולה. שכאשר ישכנו על האנשים עושים מהם קמצנים בממונם. כשבאים נבאי צדקה לגבות. אותה הרעה תמחה בירו. ואומרת לו אל תתן משלך. כשבאים עניים אצלו. היא תמחה בידו. אם הוא בא לאכול מממונו. היא תמחה בידו. כרי שממונו יהיה נשמר לאחר. ומן היום שרעה הזו שורה על האיש הוא כמו חולה. כחולה הזה שאינו אוכל ואינו שותה. וע"כ היא רעה חולה. ושלמה המלך צוח בחכמה ואמר ז) איש אשר יתן לו האלהים עשר ונכסים וכבור ונו׳ ולא ישלימנו האלהים לאכל ממנו ונו׳. מקרא זה אין ראשו סופו ואין סופו ראשו. שכתוב איש אשר יתן לו האלהים עושר ונכסים וכבוד ונו׳. ומהו ולא ישלימנו האלהים לאכול ממנו. אם כן 118

מראה מקומות א תנים קייכ נו נשלת מה. גו קהלת ה׳ דו שם וי

ויו הוהר

(עט) זה ספירת היפור: (b) תסלכו"ת מקכלת השפע מן היפו"ר: (b) שנקראת צר"ק. וכשמקכלת שפע היפור נקראת צרקת: (uc) לפי שעושה מן צר"ק צרק"ה:

10

737

כתיב ולה יעובנו האלהים לאכול ממני הוינה אמר הכי.

אבל ולא ישלישמו כתיב. דבנין דהוא הימנים להסיא

תחותיה. על דהוא אתרעי בההיא רעה ואחיד בה. וכל

הרמוי כשכיב מרע דלה הכיל ולה שתי. ולה קריב

ועיד שלמה מלכה לווח והמר. עושר שמור לבעליו

לרעתו . מאן בעליו . דא אתרא דירית ליה ולמה

דהאי קדמאה הימין לההיא רעה ואתרעי בה ואתדבק בה.

הוא ברשותיה

יפוק מעלמא וייתי

זכה האי אחרא למהוי

לממוניה. ולא אפיק מניה ונפיר

010 - 16

6107

×.

636

ליה עד

אחרא דהוא בעליו וימול ליה.

בעליו דההוא עותרא. בגין

. 52

בה. קב"ה לא שלשיה עליה לאתכנעא

ראה

165

רעה ואחיד

אין זה העושר ברשותו של זה האיש. אלא אם היה נכהב ולא יעזבנו האלהים לאכול ממנו הייתי אומר כך. אבל ולא ישלימנו כתוכ. יען כי הוא האמין לרעה ההיא ונאחז בה. לא השלימו הקב׳ה על העושר שתכנע תחתיו. על שהוא בחר ברעה ההיא ונאחו בה. וכל דרכיו כמו חולה שאינו אוכל ואינו שותה. ולא יקרב לממונו. ולא יוציא ממנו. ונעשה שומר על ממונו ער שהוא יוצא מן העולם. ויבוא אחר שהוא בעליו ויקרעו. וע"כ שלמה המלך צוח ואמר. עושר שמור לבעליו לרעתו. מי הוא כעליו. זה האחר שיורש אותו. ולמה זכה זה האחר להיות בעליו של העושר ההוא. לפי שוה הראשון האמין לרעה ההיא ובחר בה ונדבק בה. לפיכך זה האחר שלא נרכק ברעה ההיא זכה להיות בעליו של העושר ההוא. וש"כ לרעתו. כלומר בשביל רעתו שהיה נרבק בה הרויח זה האחר לעושר ההוא: ה) עוד פתח רבי אכא ואמר כ) יש רעה אשר ראיתי תחת השמש ורכה היא על האדם. יש רעה. וו היא תנבורת הרעה של הלב. שרוצה לשלום ברכרי עולם הזה. ואינו משניח בעניני עולם ההוא כלום. ומפני

מה היא רעה. מקרא שלאחריו יוכיח. שכתוב איש אשר יתן לו האלהים עושר ינכסים וכבוד וגו׳ ולא ישלימנו האלהים לאכול ממנו. מקרא זה קשת. כיון שכתוכ ואיננו חסר לנפשו מכל אשר יתאוה. מרוע ולא ישלימנו האלהים לאכול ממנו. שהרי אינו חסר לנפשו כלום. אלא סור הוא זה. וכל דברי שלמה המלך הם מלובשים בענינים אחדים, כדברי התורה שהם מלובשים בסיפורי עולם הזה, בוא וראה אעים שאנו צריכים להסתכל גם בהלבוש. אבל פשמ מקרא זה כך הוא אומר. אדם ההולך בעוה"ז יהקביה נותן לו עושר. הוא לבעבור שיוכה בו לעולם הבא. ויהיה נשאר העושר אצל הקרן. מהו קרן. זה שהוא קיום העולם. שהוא המקום לצרור בו הנשמות [26] לפיכך קיום העולם. שהוא המקום לצרור בו הנשמות [26] לפיכך צריך האיש להשאיר עושרו אצל קרן ההוא. וזה הקרן יקבל אותו לאחר שיצא מעולם הזה. לפי שזה הקרן הוא עץ החיים של העולם ההוא. ואין עומרים בעולם הזה אלא אותן הפירות היוצאים ממנו (פז) וע"כ אדם הזוכה אוכל פירות שלו בעולם הזה. והקרן קיימת לו לעולם ההוא לזכות בו בחיים העליונים שלמעלה. ומי שמממא עצמו ונמשך אחר תאות גופו, ואין חסר לנפשו הבהמית ולנופו כלום. ועץ היים ההוא נשאר ריק, ואינו משים לבו לנגדו ביראה לבעבור שיקבל אותו למעלה. אז ולא ישלימנו האלהים לאכול ממנו. היינו לזכות בעושר הזה [לעולם הבא]. וראי איש אחר יאכלנו. כמש"כ ג) יכין וצדיק ילבש. לפיכך צריך האדם לראות שיוכה בעושר זה שנותן לו הקביה לעולם הבא. ואז אוכל ממנו הפירות שלו בעולם הזה. ויהיה נשאר העושר אצל קרן ההוא לעולם האחר. שתהיה נשמתו צרורה בצרור החיים: ר) רבי יוסי פתח ה) ראיתי את כל המעשים

בנין כך האי אחרא דלא אתדבק בההיא רעה זכי למהיי בעליו דההוא עומרא. הה"ד לרעתו. כלומר בנין רעתו דהוה מתדבק בה רווח האי אחרא לההוא עותרא: ה) תו פתח רבי אבא והמר ב) יש רעה אשר ראיתי תחת השמש ורבה היא על האדם. יש רעה. בישה רלבה. רבעי לשלמהה בחלי דא איהי תוקפא דהאי עלמא . ולא אשנה במלי דההוא עלמא מדי. ואמאי קרא דבתריה אוכח. דכתיב אים אשר יהן לו האלהים עושר ונכשים וכבוד וגוי ולא ישלישי איסי רעה. סאלהים לאכול ממכו. שאי קרא קשיא. כיון דכחיב ואינני חסר לנפשו מכל אשר יפאוה . אמאי ולא ישלישנו האלהים לאכול ממנו. דהא אינו הסר לנשבו כלום. אלא רוא איהו. וכל מלוי רשלמה מלכא ממלבשן אינון אתרנין. כמלי דאורייתא דאינין מתלבשן בספורי עלמא. 5000 דבעינן לחסהכל בלבושה. תה חוי הע"ג עלמה רבר כם אזיל בהאי קרא הכי קאמר . רהאי לעלמא ריזכי ביה עותרה בגין ויהיב ליה קביס הפות . 170 100 קרן .. לגכי וישתאכ רהתי. דאיהו קיים. ראיסו אתר לאתלררא ביה נשמתא [פנ] בנ"כ יקבל לאשארא עותריה לההוא קרן. והאי קרן כעי ליה בתר ריפוק מהאי עלמא. בגין דהאי קרן הוא אילנא דחיי דההוא עלמא. ולא קיימא בהאי שלמה אלא ההוא איבא דנפיק מניה [פר] ועיד איבא דיליה אכיל בינ דוכי בהאי עלמא. והקרן קיימא ליה להבוא עלמה למוכי ביה בחיין עלהין דלעילה ומאן דסאיב לנפשיה מסר ולית נרמיה . יאתמשך בתר נרמיה וההוא אילנא אשמאר . ולא שויה - כוס ולגרמיה כדין ולא בדחילו בנין דיקבל ליה לעילא. להבליה ו למזכי בהתי עותרה ישליסנו האלהים לאכול ממנו. [לעלמה דהתני]. ודהי הים התר יהכלנו. כדיה נ) יכין ולדיק ילבש. בניכ בעי בר נש למוכי בהאי עותרא דיהיב ליה קב״ה לעלמה דחתי. וכדין אכיל מניה איבה ההוא קרן לגביה עלמא וישתאר ່າກົວສ דיליה נעלמה החרה. למהוי לרורה בלרורה לחיי: ד) רבי יוסי פתח ה) ראיתי את כל המעשים שכעשו

שנעשו

מראד מקומות או כסעלתן קום: נו קסלת ו׳ גו איוכ כייו דו בשלח נע. טו קסלת א׳

זין הזרו

נפנן והו סדת צריק יסור עולם עלמא רדכורא. העושה צדקה עם המלכות עלמא דנוקכא שנקראת צרק ועניה. ע"י השפע שמשפיע בת לכן מדה כנגד מדה אדם העושה צדקה בעולם הוה עם העניים ווכה לאחר מותו שתהית נשמתו צרורה באותו צרור החיים שנקרא קרן: ופד) הפידות היוצאים ממנו זו השפע שמשפיע למלכות המחלקת השפע לעולם הוה בפרמיות:

שלמה שנעשו תחת השמש והנה הכל הבל ורעות רוח. מלכא דאסתלק בחכמתא יתיר על כל בני עלמא סיך המר דכל עובדין הבל ורעית רוח. יכול אוף מעשה הלדקה . והא כתיב ח) והיה מעשה הלדקה שלום. אלא הא איקמוה כל המעשים שנעשו תחת השמש כתיב. שאני מעשה הלדקה דאיהו לעילא מן שמשא. והנה הכל הבל ורעות רוח. מאי קא מיירי. אי תימא הכל הבל כמה דאוקימנא דאיהו ברוא דחכמתא. כדיא הבל הבלים אמר קסלת. ואיניון הבלים קיומא דעלמא דלעילא ותתא. מאי מימא בהחי דכתיב הכא הכל הבל ורעות רוח. אלא הכי אוקמוה והכי הוא. תא חזי בשעתא דעובדין מתכשרן לתתא. ובר נש אשתדל בשולחנא דמלכא הדישא. האי מלה דעביד הכל אתעביד מניה לעילא. ולית לך הכל דלית ניה קלה דסליק והתעשר לעילה. והתעביד סניגורה קמי קביה וכל אינין עובדין ראשתדל בהו בר נש דלאו איניון פולחנא דקב״ה. האי מלה דעביד הבל יתעביד מנים ואולא ושמאת בעלמא. וכד נשקת נשמתיה דבר נש ההוא הבל מגלגלא ליה בעלמא כהבלא בקוספיתא. כמה דכתיב כ) ואת נפש אויביך יקלענה בתוך כף הקלע. מאן יקלענה . ההוא הבל דמגלגל ליה סחרניה בעלמא. בנין דכל מלין דמתעבדין תחות שמשא דלאו איניון פולחנא דקביה הכל יתעביד מנייהו . ואיהו תבירא דרוחא דמתבר לרוחה דסליק ונחית ומתגלגל בעלמה. הסיד הבל ורעות רוח. אבל ההיא מלה דאיהי פולחנא דמאריה סליק לעילא מן שמנם. והתעביד מניה הבל קדישה. ודה היה זרעה דורע בר נש בההוה עלמה. ומהי שמיה. לדקה. דכתיב ג) זרעו לכם ללדקה. האי מדבר ליה לבר נש כד תפוק נשמתיה מניה. לאתלררא וסלקא לה באתרא דכבוד דלעילא אשתכח. בלרורה דחיי. סהיד ד) והלך לפניך לדכוד. בנין לדברה לסלקה לך להתר דהקרי כבוד ה׳. דכתיב כבוד יהספך. כל הינון נשמתין דההוה הבל קדישה מדבר להו. ההוח דחקרי כבוד ה׳ כנים לון בנויה וחתלרירן ביה . ודה אקרי נייחה דרוחה. אבל אחרה רעות רוח אקרי. זכאין אינון לדיקיא דכל עיבדיהון לעילא מן שמשא וורעין זרעת דלדקה למוכי לעלמה דחתי. ועד כתיב ה) וזרחה לכם יראי שמי שמש לדקה וגו':

השמר לך פן יהיה דבר עם לבכך בליעל ונו׳ ולא תתן לו וקרא עליך אל ה׳ והיה בך חעא. ו) פתה רבי שמעון ואמר. י) תפלה לעני כי יעטף ולפני ה׳ ישפך שיחו. כל ללותה דישראל ללותה. וללותה דעני עלאם מכלהו. מאי פעמא. משום דהאי פלקא עד כורסי ואתעער ברישיה וקב"ה משתבח דמלכא יקרא ללותה ודהי. תפלה דעני תפלה הקרי. כי בהאי יעטף. עטופא דא לאו עטופא דכסו הוא. דהא לית ליה. אלא כתיב הכא כי יעסף. וכתיב התם ח) העטופים ברעב. ולפני ה׳ ישפך שיתו . לתתקבל קמי מחריה . ודח ניחה ליה קמי הב״ה. בגין דעלמת מתקיימת ביה כד לח אשתכהו שאר קיימי עלמא בעלמא. ווי למאן דההוא מסכנא יהבל עלוהי למאריה. בגין דמסכנא הריב למלכא יתיר מכלהי. דלתיב ט) והיה כי ילטק אלי ושמעתי כי חנון אני. ולשאר בני עלמא זמנין דשמע וזמנין דלא שמע. בהני מאני מאי מעמא. משום דדיוריה דמלכא תבירי. דכתיב י) ואת דכא ושפל רוח. וכתיב קרוב

מראה מקומות או ישעיי לינ נ) שמואל אי כיה ג) הושע ו' ד) ישעיי נית הו מלאכי ג' ו) יתרו פו: ו) תלים קינ הו איכה כ' ט) שמוח 1": "">: (* 3">

115 [1]

המלך שנתעלה בחכמה יתרה על כל בני העולם. איך אמר שבל המעשים הכל ורעות רוח. יכול אף מעשה הצדקה. והרי כתוב ה) והיה מעשה הצדקה שלום. אלא הרי ביארו כל המעשים שנעשו תחת השמש כתוב. לא כן מעשה הצדקה שהוא למעלה מן השמש. והנה הכל הבל ורעות רוח. מה ענינו. אפשר תאמר הכל הכל כמו שביארנו שהוא בסוד החכמה. כמש"כ הבל הבלים אמר קהלת. ואותן הכלים הם קיום העולם שלמעלה ושלממה. איך יובן מה שכתוב כאן הכל הבל ורעות רוח. אלא כך יתבאר וכן הוא. בוא וראה בשעה שהמעשים מוכים הם לממה. והאדם מתיגע בעבודת המלך הקדוש. דבר זה שעושה נעשה ממנו הבל למעלה. ואין לך הבל שאין לו קול העולה ונתעמר למעלה. ונעשה מליץ מוב לפני הקב"ה. וכל אותן המעשים שמתיגע בהם האדם ואין הם עבודת הקכ"ה. רבר זה שעושה נעשה ממנו הבל שהולך ומשומם בזה העולם. וכאשר תצא נשמת האדם הכל ההוא מגלגל אותו בעולם כאבן בכף הקלע. כמו שכתוב כ) ואת נפש אויביך יקלענה בתוך כף הקלע. מי יקלענה. הבל ההוא שמנלגל אותה סביבו בעולם. לפי שכל הדברים שנעשים תחת השמש שאינם עבודת הקב״ה הבל נעשה מהם. והוא שבר הרוח שמשכר להרוח העולה ויורד ומתגלגל בעולם. הה"ד הבל ורעות רוה. אבל דבר ההוא שהוא עבורת רבונו עולה למעלה מן השמש. ונעשה ממנו הכל קרוש. וזה הוא זרע שזורע הארם בעולם ההוא. ומה שמו. צרקה. שכתוב ג) זרעו לכם לצדקה. זה מנהג לו לאדם כאשר תצא נשמתו ממנו. ומעלה אותה למקום שכבור העליון נמצא. שתהא צרורה בצרור החיים. זש"כ ז) והלך לפניך צדקך. בשביל לנהל אותך להעלותך למקום שנקרא כבוד ה׳. שכתוב כבוד ה׳ יאספך. כל אותן הנשמות שהבל הקדוש ההוא מנהל

שנעשו תחת השמש והנה הכל הכל ורעות רוח. שלמה

הם הצריקים שכל מעשיהם למעלה מן השמש. וזורעים זרע הצדקה לזכות לעולם הבא. וע״ז כתוב ה) וזרחה לכם יראי שמי שמש צדקה ונו': **השמר** לך פן יהיה דבר עם לכבך בליעל וגו' ולא תעמר לך חמא. תתן לו וקרא עליך אל ה' והיה כך חמא.

להן. זה שנקרא כבוד ה׳ מאסף אותן בתוכו ונצררות בו.

זה נקרא נחת רוח. אבל האחר נקרא רעות רוח, זכאים

ו) פתח רבי שמעון ואמר. ז) תפלה לעני כי יעמר ולפני ה׳ ישפך שיחו. כל תפלות ישראל תפלה. והפלת העני עליונה מכלן. מה המעם. לפי שתפלתו עולה ער כסא הכבוד של המלך ונתעמר בראשו. והקב"ה משתכח בתפלה הזאת בודאי. תפלת העני נקראת תפלה. כי יעמף. עמוף זה אין הוא עמוף של כסות. שהרי אין לו. אלא כתוב כאן כי יעמף. וכתוב שם ח) העמופים ברעב. ולפני ה' ישפך שיחו. שתתקבל לפני רבונו. וזו היא לרצון לפני הקביה. לפי שהעולם מתקיים בו כאשר אין נמצאים מקיימי עולם אחרים בעולם. וי לזה שאותו העני יצעק עליו לרבונו. לפי שהעני קרוב למלך יותר מכלם. שנאמר ט) והיה כי יצעק אלי ושמעתי כי הנון אני. ולשאר בני העולם פעמים שומע ופעמים אינו שומע. מה המעם. לפי שמרורו של המלך הוא באותן כלים נשברים. שכתוב י) ואת דכא ושפל רוח. וכתוב קרוב

לשון הזהר

ה׳ לנשברי לכ. לכ נשכר וגרכה אלהים לא תכזה. מכאן למרנו מי שמבייש לעני מבייש השבינה. שכתוכ וא״ת דכא ושפל רוח. וכתוב ה׳) כי ה׳ יריב ריכם וגו׳. לפי שהאפמרופם שלהם תקוף ומושל על הכל. שאינו נצרך לערים. ואינו נצרך לריין אחר. ואינו נומל משכון כדיין אחר. ואיזו משכון הוא נומל. נשמת האדם. ככתוב נ) וקבע את קובעיהם נפש:

נ) רכי אכא פתח ואטר. תפלה לעני כי יעטף ולפני ה' ישפך שיחו. שלשה הם שכתוב כהם תפלה. אחר כמשה. ואחר ברור. יאחר כעני שנכלל כהם ונ הכר כהם. ואם תשאל הלא כתוב ד) תפלה לחבקוק הנכיא. הרי ארבעה הם. אלא חכקוק לא בשביל תפלה היה. ואע"ם שכתוב בו תפלה. שכח והוריה זה להקב"ה על שהחיה אותו ועשה עמו נסים וגכורות. שהרי כן השונסית הוא היה. אכל ג' הם שנקראים תפלה. תפלה למשה איש האלהים. תפלה זו שאין כמוח בבן אדם אחר. תפלה לרור. תפלה זו הוא תפלה שאין כמוה כמלך אהר. תפלה לעני, היא תפלה מאותן ג' תפלית. איוו חשובה מכלן. הוי אומר הפלת העני. תפלה זו קורמת לתפלת משה. וקורמת לתפלת רור. וקורמת לכל שאר תפלות שבעולם. מפני מה. לפי שהעני לו לב נשבר. וכתוב קרוב ה׳ לנשברי לב וגו׳. העני עושה המיר תרעומות על הקביה, והקב"ה מאזין ומקבל רבריו. בשהוא מתפלל תפלתו פותח כל חלוני הרקיעים. וכל שאר התפלות העולות למעלה דוחה אותן עני ההוא כעל לכ נשבר. שבתוב תפלה לעני כי יעמף. כי יתעמף היה צריך לומר. מהו בי יעמף. אלא שהוא עושה איחור לכל הפלות העולם [פה] שאיגן גבנסות עד שתפלת העני נכנסת. והקב״ה אומר יתאחרו כל התפלות. ותפלת העני תתקדם ליכנם אצלי. לא נצרך לי כאן בית רין שירונו ביננו. לפני יכנסו כל תדעומותיו, אני והוא כלכרנו. והקב"ה מתיחר בלכרו כאותן התרעומות שכתפלה הזו. שכתוב ולפני ה' ישפך שיחו. לפני ה' וראי. כל חילות השמים שואלים אלו לאלה. כמה הקכ"ה עוסק למה הוא פונה, ומשיכים שהוא מתיחר כתשוקה ככלים שכורים שלו. כלם אין יורעים מה שנעשה מאותה תפלת העני ומכל אותן תרעומות שלו, שאין ניחח לעני אלא כאשר שופך רמעות כתרעומותו לפני מלך הקרוש. ואין ניחח להקביה אלא באשר מקבל אותן הרמעות ונשפבות לפניו. וזו היא התפלה שעושה עמוף לכל תפלות העולם. משה התפלל תפלתו ונתעכב במה ימים בתפלה הזאת. דוד ראה שכל החלונות וכל שערי השמים כלם מוכנים להפתח לעני. ואין ככל תפלות העולם שהקב"ה יאוין מיד כתפלת העני. כיון שראה כך עשה עצמו עני ואביון. פשם בגרי מלכות וישב בארץ בעני ואמר תפלה. בכתוב ה) תפלה לרור המה ה' אונך ענני. ואם תשאל מרוע. לבעכור כי עני ואכיון אני. איל הסכיה לרור. וכי אין אתה מלך ומושל על מלכים תקיפים. ואתה עושה עצמך עני ואביון. מיד סבכ תפלתו כאופן אחר. עיכ רכר אכיון ועני ואמר שמרה נפשי כי חסיר אני. הכל היה בו ברור. וע"ב נצרך לו לאדם המתפלל תפלתו שיעשה

ה׳ לכשברי לב. לב כשבר ונדכה אלהים לא תבוה. מכאן מנינן מאן דנויף במסכנא נייף בשכינתא. דכתיב ואית דכא וששל רוח. וכתיב א) כי ה׳ יריב ריבם ונו׳. בנין דאשרושא דילהין תקיםא ושלישא של כלא. דלא אלפריך סהדי. ולא אלשריך לדיינא התרא. ולא כשיל משכונא כשאר דיינא. ומאי משכונא כפיל. כשמתין דבר כש. דכתיב ב) וקבע את קובטיסם כפש:

ג) רבי אבא פתח ואמר, תפלה לעני כי יעפא ולפני ה׳ ישפך שימו. מלת אינון דכתיב בהו תפלה. חד הוה משה. וחד הום דוד. וחד עני דאתכליל בהו ואתחבר בהו. ואי תימא הא כתיב ד) תפלה לחכקוק הנביא. הא ארבע אינון . אלא תבקוק לאו בנין תפלה הוה. ואע"ג דכתיב ביה תפלה. תושבחתא והודאה איהי להב"ה על ראמיא ליה ועבר עמיה נסין וגבורן. דהא בריה דשונמית סוס. אבל נ׳ איכון דאקרון תפלה מסלה למשה אים האלהים. תפלה דא דלית כנינים בבר נם אחרא. תפלה לדוד. תפלה דא איהי תפלה דלית כגיניה במלכא אחרא. הפלה לעני. הפלה איהי מאינון ג' תפלות, מאן חשיבה מכלהו. הוי הימה תשלה דעני. תשלה דה קדמה לתשלה דמשה. וקדמה לתשלה דדוד. וקדמה לכל שהר ללותין דעלמה. מחי פעמה. בנין דעני חיהו תביר לבה. וכתיב קרוב ה׳ לכשברי לב וגו׳. מסבנה עביר מדיר בקבים. וקביה אלית וסמע מלוי. כיין קששה וכל במר דללי ללותיה פתח כל כוי רקיעין כלותין דקה סלקין לעילה דחי לין ההוה מסכנה תביר יעשף. כי יתעשף רכתיב תפלה לעני כי . 655 מבעי ליה. מהו כי יעסף. אלא איהו עביד עשופא לכל ללומין דעלמה [פה] ולה עאלין עד דללותה דיליה עאלת וקב"ה אמר ימעספון כל ללומין. וללותה דה מיעול לגבאי. לא בעיכא סכא צי דינה דידוכון ביכנא קמאי ליקוו תרעומין דילים. אנא והוא בלחודנא. וקב"ה אתייחד בלחודוי באינון מרעומין דבהאי ללותא. דכתיב ולפני ה׳ ישמך שיחו. לפני ה׳ ודאי. כל חילי שמיא שאלין אלין לאלין. קב"ה במאי אתעסק במאי . אמרין משתל. חתייחד במהכיו בתיאובתא דיליה . כלהו לה ידעו מהי התעביד מההי ללותה דמסכנה ומכל אינון תורעמין דיליה. דלית תיאובתא למסכנא אלא כד שפיר דמעוי בתורעמיה המי מלכה קדישה. ולית תיהובתה לקביים אלא כד מקבל לין ואושדין קמים. ודא איהי ללוחא דעביד עשופא לכל ללומין דעלמא, משס כמס יומין בהאי ללי ללותיה ואתעכב . הפלה דוד חמא דכל כוין וכל תרעי שמיא כלהו זמינין לאפתחא למסכנא . ולית בכל ללומין דעלמא דקבים אלית מיד כלליתה דמסכנה. כיון דחמי ההי עבד גרמים עניה ומשכנה. פשט לבושה דמלכותה ויתיב בהרעה כמסכנה והמר מפלם. דכתיב ה) תשלה לדוד העה ס׳ אזכך ענני. ואי תימא אמאי. בגין כי עני ואביון אני. איל קביה לדוד. אנת ושליכה על מלכין תקיפין . ואת מלכא 1651 עביד נרמך עני ואביון. מיד אהדר לנותים בנוונא אחרא שבק מלס דאביון ועני ואמר שמרה נפשי כי חסיד אני. כלא סום בים בדוד. ועיד אלפריך לים לבינ דללי ללומים למעבר

מראה מקומות או משלי כיב נו שם נו כלק קלה. דו חנקוק ג׳ הו חלים פיז

זין הזהר

[פה] על דרך הכתוב והיה העמופים ללבן:

למעבד גרמים עני. בגין דמיעול ללותים בכללא דכל עניים. דהא כל נעורי תרעין לא שבקין הכי למיעל כמה דשבקין למסכנין. דהא בלא רשותא עאלין. ואי עביד בינ גרמים ושוי רעותים תדיר כמסכנא. ללותים שלקא ואערעת באינון ללותין דמסכנין. אתחברת בהו יושיקת בהדייהו. ובכללא דילהון עאלת ואתקבלת ברעותא קמי מלכא קדישא:

ה) שבעת ימים החכל עליו מלות לחם עני. ר׳ הייח ור׳ יוםי הוו אולי באורחא, א"ר יוםי לר׳ חייה בכל זמנה דהזליכן בהורחה ולעינן בהורייתה קב״ה מרחים לן נסין. והשתה הורחה דה הריד לו נתעסק באורייתא וקב"ה יזרווג בהדן, פתח ר' חייא ואמר כתיב שבעת ימים תחכל עליו מצות לחם עני. עני כתיב. סמי מלה התערו בה הבריא, אבל תא חזי כך הוו ישרמל במלרים היו ברשותה אחרה. וכד בעה קביה לקרבה ליו לנביה יהב לוו אתר דלחם עני. מאן עני. דא דוד מלכא דכתיב ביה כ) כי עני ואביון אני [פו] והאי לחס שני אהרי מלה . נוהבא בלא דכורא משכנותא הוי. אתהריבו ດວກ໌ לון יתיר דקריב כיון בהדמיתה . לנכי . החלכין לון קביס 5.00 ותתתכר כדרנין התהברת 75 מלה וכדין כנוקבה . רכורה בדכורה אקרי מלו"ה בתוספת וא"ו. כמה דכתיב ג) כי המלוה הוחת. בגיכ מלה בקדמיתה ולבתר מלוה [פו] עד דהוו אולי קלא שמעו סד פופברה דאמר . באורחא. לעילא . 65 סמי עקימו המכוו בקיםערה דקערה לתתה. ייםי 5*6 תחתון ນທະ מינה דקביה בעי לנסרא אורחנא. סליקו לעילא יעאלו בחד סורה בין סנרין תקיפין. המרו הוחיל והב"ה בעה באורחת דה מלה חדמה נחמי. או ניסה אתרחים לן. מולו ויתבי גבי בקיעי דסורה. סליק לון חד בר כש. תווהו, איר יוסי מאן אנת, אמר מאנשי ארקא אכא. א"ל ותמן אית בני כשא. אמר אין וורעין וחלדין. ימנייהו בחיזי אחרא משניין מנאי [פח] יסליקנא נבייכו למכדע מכייכו מחי שמה דהרעה דהמון בה. היל הרן (פטן בגין דהכה ארך החיים שריה. דכתיב ד) ארך ממנה לחם. מהאי ילא לחם. בשאר ארעא לא ילא 65 לחם. ואי נפיק לאו משבעת המינים איהו. אדהכי עאל לאתרים. מווהו אמרו ודאי קב״ה בעי לאתערא לן במלה דה. ה"ר הייה ודהי על ההי הרה דהמרת מד מלה עלאה דכירכה דהוליפנה מסבהי . 0003 לון הביה לישראל לחס דא מארעא דחיי. דיהב לחם מן השמים לחם דמכה. ולבתר והא אוקימכא מלה . ואולא הא כדא"ר שמעון ה) דארקא איהי חדה מחינון שבע הרעין דלתתה. ובהסוה התר הית בני בכוי דקין. דלבתר דחתתרך מעל אפי ארעא נחית לתמן ועביד תולדות. והשתבש תמן דלה ידע כלום, ארעא כפילא דאתכפל מהשוכא ונהורא ואית ואיסי המן תרין ממנן שליטין די שלטין דה בהשוכה ודה בנהורה. ותמן קסרוגה דה בדה. ובשעתה דנחית קין לתמן השתתםו

נשתתפו

כראה מכומות או וילא פנו. נו תלים פיו גו דנרים לי דו איוב כיה הו בראשית י:

זיו הזהר

|סון כי שודשו מדת המלבות שנקראת עניה: [18] האות וא"ו ראו על התפארת המודוג עם המלכות. ועי"ו נעשה מן מצ"ח מצו"ח: |סת) דהיינו בשני ראשים שכך הם תושבי ארקא כנוכר בוהר בראשית (מ:): (סט) פיי על שם ממשלת מדת המלכות שנקראת אר"ץ. אבל מצר הלק העולם נקרא תב"ל, כנוכר בוהר ויקרא (י,):

שיעשה עצמו כעני. כרי שתכנם תפלתו בכלל של כל

העניים. שהרי כל שומרי השערים אין מניחים כך ליכנס כמו שמניחים לעניים. שהרי בלי רשות הם נכנסים. ואם האדם עושה עצמו ומשים בקשתו תמיד כעני. תפלתו

עולה ופוגעת באותן התפלות של עניים. מתחכרת בהן ועולה עמהם. ובכלל שלהן נכנסת גם היא ומתקבלת

ברצון לפני המלד המדוש:

(א) שבעת ימים תאכל עליו מצות לחם עני. רבי חייא

חייא בכל פעם שאנו מהלכים בדרך ועוסקים בתורה הקב"ה

עושה לנו נסים. ועכשו דרך זה עוד רחוק לנו נעסוק בתורה והקב"ה יתחבר עמנו. פתח ר' חייא ואמר כתוב

שבעת ימים תאכל עליו מצות לחם עני. עני כתוב. דבר זה נתעוררו בו החברים. אבל בוא וראה כשהיו

ישראל כמצרים היו ברשות אחר. ובשרצה הסב"ה לסרבם

אליו נתן להם המקום של לחם עני. איזה עני. זה רור

המלך שכתוב בי ג) כי עני ואביון אני (פו) ולחם עני הזה נקרא מצה. נקבה בלי זכר עניות היא. נתקרבו

ישראל אצל מדרגת מצה בתחלה. כשרצה לקרבם יותר

הכניסם הסב"ה במדרנות אחרות. ונתחבר המדרנה של בחינת

זכר בהמדרנה של בחי׳ נקבה. ואומדרנת המצה כשנתחברת

בכחי׳ וכר נקראת מצו"ה בתוספת ואיו. ככתוב ג) כי

המצוה הואת. לפיכך בתחלה מצה ואח"כ מצוה [מו]

עד שהיו מהלכים שמעו קול אחר שאמר. שרים יושבי

אוהלים נתעקטו בדרך. הסירו מכאן ולכו למעלה. אל

תרדו במבצרים הפתוחים שתחת ההרים. א"ר יוסי שמע

מינה שהקב"ה רוצה לשמור הרכנו. עלו למעלה ונכנסו

בהר אחד בין הרים קשים. אטרו הואיל שהקב"ה רוצה

שנלך בדרך הזה דבר חדש נראה. או שיקרה לנו איזה נס. הלבו וישבו אצל מערה שבהר. עלה אליהם איש

אחד. ויתמהו. א"ר יוסי מי אתה. אמר מאנשי ארקא

אני. א"ל יכי יש שם אנשים. השיבו יש וזורעים וקוצרים.

ומהם בתמונה אחרת משונים ממני [פז] ועליתי אצלכם

להודע מכם מה שם הארמה שאתם כה. א"ל ארץ [פמ]

לפי שכאן ארץ החיים שורה. שכתוב י) ארץ ממנה

יצא לחם. מכאן יוצא לחם. בשאר הארמה אין יוצא לחם. ואם יוצא לא משבעת המינים הוא. בתוך כך חזר

ונכנס למקומו. ויתמהו. אמרו ודאי שהקב"ה רוצר לעורר לנו בדבר הזה. א"ר חייא ודאי על מקרא זה שאמרה

נוכרתי שלמדתי מאבי זקני דבר עליון אחד בפסח. יהוא

שנתן להם הקב"ה לישראל לחם הזה מארץ החיים.

ואח"כ לחם מן השמים הוא לחם המן. והרי נתבאר

הענין. וזה מתאים כמו שא״ר שמעון ה) שארקא היא

אחת מאותן שבע ארצות שלממה. ובמקום ההוא נמצאים בני בניו של קין, שלאחר שנגרש מעל פני האדמה ירד

שמה והוליד תולדות, ונתמפש שם שלא הכין כלום.

וואת הארץ היא כפולה שנתכפלה מן חשך ואור. ויש

שם שני ממונים מושלים השולמים זה בחשך וזה באור. ושם היו מקמרנים זה בזה. ובזמן שירד קין שמה

ורכי יוסי היו מהלכים בדרך. איר יוסי לרבי

נשתתפו זה עם זה. והשלימו יחד. וכל רואיהם יכירום שהם תולדות קין. וע"כ הם בשני ראשים כשל ש:י נמשים.. ואלה שני הממונים פורחים ומשוממים בכל העולם ושכים למקומם. והם מעוררים לאותן בני בניו של קין ברוח של יצר הרע להוליד תולדות. השמים השולמים ברוח של יצר הרע להוליד תולדות. השמים השולמים אותן השמים זרע וקציר כאלה. ואינם מתנלנלים כאלה אלא בכמה שנים וזמנים - :

רועה הנאמן

ה) ועשית חג שבעות לה׳ אלהיך. מצוה זו לעשות חג שבעות. ככתוב יעשית חג שבעות לה׳ אלהיך. שבועות. לבעבור שנכנסו ישראל לסור החמשים יום שהם שבעה שבועות. ובקרבן העמר נתכמל יצר הרע שבורה מהאשת חיל [5] וכאשר אינו מתקרב שמה נדבקים שראל בהקביה. והוא מתבמל מלמעלה ומלממה. ולפיכך נקרא באופן הזה עצרת. על שיש כו במול יצר הרע [לז] ולכך לא נכתבו בו בקרבן מוסף חמאת כבשאר מוערים שכתוב כהם שעיר עזים אחר חמאת. ואז כל האורות נאספים להאשת חיד. ולפיכך נקדא עצרת [זכ] חג שבעות. ולא נכתב כמה הם. אלא בכל מקום שנאמר פתם השם גורם שהם מן שכעה (35) ונאמר שבינה שבעות תספר לך. ולמה כתוב חג שבעות בלבדו (זז) אלא כך נצרך שבעות סתם להכליל שלמעלה ושלממה [נה] שהרי ככל מקום שאלו שלמעלה נתעוררים. אף כך אלו שלממה נתעוררים עמהם. מרם שהיה שלמה המלך לא היו נתגלים [נו] כיון שבא שלמה עשה מהם צרמ. שכתוב נ) שבעת ימים ושבעת ימים. זה הוא פרמ. בזמן אחר כלל. חג שבעות סתם. ילא נצרך לאדם אחר לעשות מהם פרט. מלבר שלמה. לפי שאותן שבעת הימים שלממה לא האירו בשלמות ער שבא שלמה. יאז עסדה מרת המלבות בשלמות באותן שבעת הימים. וכאן חג שבעות סתם. לפי שהיו נכללים אותן שלמטה בשלמעלה. ולא האירו כמו בימי שלמה. ע׳כ ר׳ם:

() ושכתרת כהגך אתה יכגן יכתך ונו' יהלוי יהגר והיתום והאלמנה אשר בשעריך. פתח רבי שמעון ואמר כל מי ששמח באותן מועדים ואינו נותן חלקו להקב״ה. רע עין שמן ההוא שונא אותו ומקמרג עליו ומסלק לו מן העולם. וכמה צרות על צרות מסבב לעשות. לפי שהקב״ה הוא לשמח לעניים כפי מה שיכול לעשות. לפי שהקב״ה בימים האלה בא לראוה אותן כלים שבורים שלו, ונכנס אליהם ורואה שאין להם במה לשמוח. בוכה עליהם ועולה למעלה לחחריב העולם. באים בני הישיבה לפניו ואומרים. רבון העולמים הלא האותן בעים מיתום. ביון העולמים הלא

מראה מקומות ה המור נו: נו מלכים ה' מי נו כרהמית י:

זיי הזהר

(3) שפחה כורחת מפני נבירחה: (61) והשם עצרת מלשון עצירה שנעצו כו כת פעולת יצר הרע: (52) כאן נררש עצרת מלשו; אסיפה. שנאספים כו למלכות הארת תאורות מכל הספירות והעולמות: (23) פי׳ מהארת עולב הכינה שנקרא שבעה. כי הכינה כוללת שבע ספירות עד מלכות. יוהו שמביא ראיה מן הפסוק שבעת שבעות ויום הנו"ן הוא עצרת על שם הארת גו"ן שערי בינה: (53) פי׳ ולמה נכתב תנ שבעות סתם, שיש להשוב על שם הארת המלכות שנמעית נ"כ שבעה. כי היא ספירה הו׳ מן ׳ ספירות ימי הבנין (53) פיי שבאמת מאזרות כו שתיהן הבינה והמלכות ולכך נכתב מתם תנ שבעות (51) פו׳ מיהיות בנין המסרות ימי הבנין (53) פיי ולמה שבאמת מאזרות כו שתיהן הבינה והמלכות ולכך נכתב מתם תנ שבעות בער על 16) פי׳ מסירות בנין המלכות לא היו נתנלות. אלא שהמלכות שבאמת מסוירות בנין המלכות לא היו נתנלות. אלא שהמלכות שבאמת האורות בעירה בלבי עד ימי שלמה:

לשון הזהר

ראה

. 11D וכלא כמדמ. ואשמלימו 673 67 השתתפו דקין. ועדר איכון בתרין ראשין כתרין דאינון מולדות חיוון.. ואלין תרין ממכן פרחין ומשסטן בכל עלמא ואהדרי לאמרייסו. ואינון מתערין לאינון בכי בנוי דקין ברוחא דילרין בישין למעבד תולדות. שמיא דשלטין תמן לאו כהני. ולא אולידת ארעא בחילא 636 אהדרו כהני, ולא 67501 זרועה דלסוו בכמה שניו וזמנין --- :

רעיא מהימנא

ה) ועשית חג שבעות לה׳ אלהיך. פקודא דא למעבר חג שבעות. דכתיב ועשית חג שבעות לה׳ אלהיך . שביעות . על דעאלו ישראל לרוא דממשיו יומין דאינון שבעה שביעות. ובקרבנא דעמר אתבשל ילר הרע דערקת מאשת חיל [1] וכד תמן לא אתקריב מתדבקן ישראל בקביה. ואיהו אתבשל מעילא ומתתא . ובניכ אקרי בגוונא דא עלרת. דאית ביה בשול ילר סרע [נא] וע״ד לא כתיב בים במוסף חסאת כשאר זמנין דכתיב בהו שעיר עזים אחד חשאת. וכדין כל כל המיון הכוורין אתכנשו לאשת חיל. יבנ״כ עלרת [:כ] נהורין חג שבעות. ולה כתיב כמה היכון. אלה בכל אתר דחתמר שתם שמא נרים דאינון מן שבע [זנ] וכתיב שבעה שבעית תספר לך. ואמאי כתיב חג שבעית בלחודוי [זק] אלא הכי אלפריך שבעות בתם לאכללא עילא ותתא [נה] ជាភ דהה בכל התר דהלין מתערי. הלין 50 65 לא סוס שלמס עמסון עז מתערי הוו אתנליין [נו] כיון דאתא שלמה עבד מנייהו פרס. דכתיב כ) שבעת ימים ושבעת ימים. דח חיסו פרם. בומנה התרה כלל, תג שבעית שתם. ולה הלמריך לב׳נ אתרא למעבד מנהון פרס. בר שלמה. בנין דאינון שבעת יומין דלתתא לא נהירי בשלימו עד ראתא שלמה. ובדין היימה סיהרה בהשלמותה באינוז שבעת יומין. והכה מממי דטתכללו 723 . 000 שבמוס 30 אכסירו כיומי דשלמס. עיכ רימ: בעילאי ולא

נ) רשמדות בתנך אתה ובכך ובתך ונו׳ והלוי והגר 200 והיתום יהחלמנה חשר בשעריך רבי שמעון ואמר כל מאן דחדי באינון מועדיא 631 יהב חולקיה לקביה. ההוא רע עין שמן שונא אותו וקא מקסרנ ליה וסליק ליה תעלמה. וכמה צקו על עקו מסבב ליה . חולקיה דקביה למחדי למסכני כפום מחי דיכיל למעבד . בנין דקביה ביומיא אלין אתי למחמי לאיניי מאכין מבירין דיליה, ועאנ צלייהו וחמי דלא אים להון במאי ישליק לעילה לתרבה עלמה בכי עלייהו למחדי. ולמרי. רכון עלמה קמיה כרי מתיבתא 1006 רמום

53 A

וכוי

עלאי .

למעבד

ויכיל

ה) כי אמרתי עולם חסד יבנה . יעלמא

וכיסף עוד בחיי. האי קרא הכי מבעי

ביה מיתה הוא גרים ליה דיתוסף מחיים

לאוספא ליה. א"ר יסודה א"ר חייא הרא

עלוי . וכנ"כ כחיב ונוסף עוד ---

ד) שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני ה׳

שכינתה. והמהי הקרון מנפי שכינתה. בגין השכינתה

אסתתרת בגווייהו. איהי בסתימו ואינון באתגליא. בגין דשכינתא

אינון דקריבין לה אקרון פנים דילה. ומאן אינון. אלין אינון ד

בשנה. בגין דבהו תליא מהימנותא [און יראה כל זכורד.

ממאי כל זכורך. א"ר אלעזר כל זכורך ממש [לע] בנין דנטלין ברכתה ממבועה דנחלה [ק] מכחו תנינו כל בר ישראל דאתנור בעי לאתחואה קמי מלכא קדישא

בגיו דנסיל ברכתה ממבועה דנחלה. ההייד כברכה הי

אלהיך אשר כתן לך . [וכתיב יראה כל וכורך את פני

עמין. זמנה הדה סליקו ישרחל למחג חגה והתערבו עכו"ם בהדייהו . וההיה שתה לה השתכה ברכתה בעלמה

הבנא מהתם כל ארחין אםתימו ממיא, ועננא והשוכא השתכח דלה יכלין למהך כל היכון דסליקו לחמן. ועוד בשעתה

דעאלנא לאתחואה אפילו שמיא אתחשכו ואתרגיזו. אתרגים

רב המנונא ואמר להו וזאי או אית בינייכי בני נשא

דלא אתגזרו. או עכוים סליקו בהדייכי דהא לא אתברכאן

בההיא שעתא בר מאיכון ישראל ראתגורו. ובהאי את

כד הוו מכלין קרבניה והוו חדמן חמו למינון עכו"ם

וכריך

עכו"ס

לקומרה

ס׳ אלהיך] [קא] וכאה חולקהין רישראל

אפו שאילו לרב המכונא סבא

מסתכל קב״ה

כקוטרייהו

וסליקו

איכון

סימנא בקרמיתא בהאי

מאי

אלהיך. א"ר אלעור כד חמי בר גם לדיקיא

די בדרה והערע בהו. ודהי היכון הכפי

רכתיב

שלוש

פעמים

'מכל שאר

מתרמ

[קכ]

אמר להו המיתון

לשתא

דחתערבו בהדייהו.

קשרטו

דכותלה

אמרו ליה סימכא המיכן דכד

ראכיל

קמיה מלאכי

וכי עלמה לה

פלכיא

קיימא אמרי

זכמין 10

ילחק

הרישא

םליקו .

רתפסאן

ממר פניכן

10

רחום וחנון אתקריאת . יתגלגלון רחמך על בניך. אמר לון רחום וחנון נקראת. יתגוללו רחמך על בניך, אומר להם עבדית ליה אלא על הסר. רכתיב הלא העולם לא עשיתי אותו אלא על חסד. שכתוב הטרתי עולם חסד יבנה. והעולם רק על חטר על רח מתקיים. אומרים לפניו מלאכים העליונים. רבון העולמים רבון עלמא הלא רק פלוני הוא שאוכל ושותה והיה יכול לעשות טוב שיבו עם מסכני ולא יהיב לין מידי. אתי ההוא מקערגא עם העניים ולא נתן להם כלום. אז בא מקטרג ההוא ותבע רשו ורדף הבתריה דההוה בר נש. ומסבב ליה עהו ותובע רשות ורודף אחרי איש הדוא. ומסבב לו צרות על עקו וסליק ליה מעלמה. כ) א"ר הייא כתיב ג) יש על צרות ומסלקהו מן העולם. כ) א"ר חייא כתוב נ) יש מפור ונוסף עוד. מהו מפור. כד"ה פור נהן להביינים. מפזר ונוסף עוד. מהו מפזר. כמשיכ פזר נתן לאביונים. מהו ונוסף עוד. דחתוסף בכלה. נוסף עוד בעותרה. מהו ונוסף עוד. שנתוסף בכל. נתוסף עור בעושר. ליה, ים ונתוסף עוד בחיים. מקרא זה כך היה צריך לומר. יש מפור ויוסף עוד. מהו ונוסף. אלא ההוא אתר דשרי מפזר ויוסף עוד. מהו ונוסף. אלא מקום ההוא ששורה בו מיתה הוא גורם לו שיתוסף מן החיים שלמעלה. . דלעילא להוסיף לו חיים. א"ר יהודה א"ר חייא המקרא מעיד אסהיד רכל מאן דיהיב למסכני אתער אילנא דחיי לאוספא שכל מי שנותן לעניים נתעורר עץ החיים להוסיף חיים על ההוא אילנא דמותא [זו] וכדין אשתכה חיים יחדי על אותו עץ של מיתה [1] ואז נמצא חיים ושמחה לעילא. ובר נש דגרים דא. בשעתא דאלעריך ליה. ההיא למעלה. והארם שגורם זה. בשעה שנצרך לו. אותו עץ אילנא דסיי איהו קאים עלים. וההוא אילנא דמותא אגין החיים הוא משפיע עליו. ואותו עץ של מיתה מנין : --- עליו. ולפיכך כתוב ונוסף עוד

ר) שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני ה׳ אלהיך. א״ר אלעזר כאשר רואה אדם צדיקים

או זכאים שברור והוא פוגע בהם. וראי שהם פני השכינה. ומפני מה נקראים פני השכינה. לפי שהשכינה נסתרת בתוכם. היא בהסתר והם בהתגלות, לפי שהשכינה אותן הקרובים לה נקראים פנים שלה. ומי הם. אלו שהיא נתתקנת עמהם להתראות אצל מלך העליון. ה) רבי יצחק אמר הרי למרנו המעם מה שכתוב שלוש פעמים בשנה. לפי שבהם תלויה האמונה [זח] יראה כל זכורך. מפני מה כל זכורך. א"ד אלעזר כל זבורך ממש [נס] לפי שמקבלים ברכה מנביעת הנחל [ק] מכאן למדנו כל בן ישראל שנימול צריך להתראות לפני מלך הקרוש. בשביל שיקבל ברכה מנביעת הנחל. זשיכ כברכת ה׳ אלהיך אשר נתן לך. [וכתוב יראה כל זכורך את פני ה׳ אלהיךן (קה) אשרי חלקם של ישראל מכל שאר העמים. פעם אחת עלו ישראל לחוג את החג ונתערבו עכו״ם ביניהם. ובשנה ההיא לא נמצאה ברכה בעולם, באו ושאלו לרב המנונא הזקן. אמר להם הראיתם איזה סימן בתחילת עלייתכם. אמרו לו ראינו סימן שכאשר חזרנו משם היו כל הדרכים חסרים מים. וענן וחשכות נמצא שלא יכלו ללכת כל אותן שעלו שמה. ועוד בזמן שעלינו להתראות אפילו השמים נחשכו וירגזו. נתבהל רב המנונא ואמר להם ודאי או שיש ביניכם אנשים שאינם נימולים. או שעכו״ם עלו עמכם. שהרי אין נתברכים בשעה ההיא מלבר אותן ישראל הנימולים. ובזה אות בשעה ההיא מלבר אותן ישראל הנימולים. בשנה השניה ברית קודש מסתכל הקב"ה ומברך אותם. בשנה השניה עלו. ועלו עמהם גם אותן העכו"ם שנתערכו ביניהם. כשהיו אוכלים הקרבנות והיו שמחים ראו לאותן עכו"ם שתופסים בקשריהם למקום המכוסה של הכותל [קכ] השניחו

כראה מקומות לו אנים נים ט נסמותך קנג : גו משלי ייא דו תרומה קבג : בו משמטים קבד.

ć15

זיו הזהר

[1] פי׳ שנורם השפעת שפע פן תפארת למלכות: (3ח) בי הג׳ רגלים הם כנגר אכרהם יצחק ויעקב. המד נבורה ותפארת. ווהד יסוד האסונה שהעולם בתנהג ע"ה חבר דין ורחבים: ולכן לא במשבעות וכרון אלא במשבעות וכר: וקן פי' בספידת היכור והתפארת עלמא רדבורא עיי המלכות עלמא דנוקבא: (קה) ה׳ אלהיך מורה על כ׳ המרכנות תפארת וימור עם המלכות, עלמא דרבורא עם עלמא רנוקבא: וקנן הרבה הלופי גרסאות רתוקות יש כאן, ונ"ל שגירסא זן נכונה תוא. שנתהלפה אות תי"ד לשי"ת, ובמקום דשפסאן צ"ל רתפסאן, וגם גתהלפת אות מ' לאות מ', וכמקום לקומרא רכותלא צ"ל לקומרא רכותלא, כי אותן האותיות פרובות לתתחלף בנקל השניחו עליהם בעוג שכלם מברכים והם לא ברכו, באו והנידו הרבר לבית רין, הובאו לפניהם שאלו להם ואמרו. זה החלק שלכם שאכלתם מאיזה קרבן היה. לא ירעו להשיב. ברקו ומצאו שהם עכו"ם והרגום. אמרו ברוך הרחמן שהציל לעמו. שבוראי אין הברכה שורה אלא בישראל זרע הקודש בני האמונה זרע אמת. ובאותו השנה נמצאה הברכח בעולם בשלמות. פתחו ואמרו ל) אך צריסים יורו לשמך ישבו ישרים את פניך. ברוך ה' לעולם אמן ואמן:

לשון סודש

ראה

לשון הזהר

אשנתו בסו דהלהו מברכין ואינון לא בריכו. אתו ואתרו מלם לבי דינא. אתו שאילו לון ואתרו. האי דאכלתיון חולקא דלכין אאן קורבנא הוה. לא סוס בידייהו. בדקו יאשכתו דאינון עכוים וקשלו לון. אמרו בריך רחמנה דשויב לשמיה. דודהי ליח ברכתה שריה הלה בישראל ורעא קדישא בני מהימנותא בני קשום. וההיא שתה השתכת ברכתה בעלמה בשלימו, פתתו וממרו א) אך לדיקים יודו לשמך ישבו ישרים את פניך. ברוך ס׳ לעולה אמן ואמן:

פרשת שפטים

שפטים ישטרים תתן לך בכל שעריך וגו'. ושפטו את העם משפט צרק. כ) רבי יהורה פתח ואמר, מה אהבתי תורתך כל היום היא שיחתי. וכתוב חצות לילה אקום להודות לך על משפטי צרקך. בוא וראה דור שהוא מלך ישראל, וצריך לדון העם לנהל אה ישראל כרועה ינהג עררו. שלא יסורו מררך האמת. הרי בלילה כתוב חצוח לילה אקום להודות לך על משפטי צרקך, והיה עוסק בתורה ובתהלות הקב"ה ער שהניע הבקר. והוא היה מעורר השחר, ככתוב נ) עורה כבורי עורה הנבל וכנור אעירה שחר. וכשהגיע היום אמר מקרא הזה. מה אהבתי תורתך כל היום היא שיחתי. מהו כל היום היא שיחתי [4] אלא מכאן למרנו, שכל מי שמתינע בתורה להשלים הרין על אמתתו. כאלו קיים התורה כלה. לפיכד אמר כל היום היא שיחתי [כ] בוא וראה ביום התיגע בתורה להשלים הדינים. ובלילה היה עוםק בשירות ותשבחות עד שהניע היום, מה הטעם שעםם כל היום להשלים הרינים. בשביל להכליל שמאל בימין [נ] ובלילה. בשביל להכליל מררנת הלילה במרת היום :

ל) צרק תררף, איר חוקיה ואת פרת הצריים אין בה' ותרנות כלל [ר] אף כך מי שרן לחכירו

אינו צריך לעשות לו ותרנות מן הדין כלל. רק בצרק שלא ישניח על רחמים. כמו שכתוב ה) בצרק תשמט עמיתך. סאוני צרק בלי ותרנות לצר זה או לצר זה. למי שנותן ולמי שמקבל :

ו) לא תמע לך אשרה כל עץ אצל מובח ה׳ אלהיך. א"ר שמעון אצל מובח. וכי למעלה ממנו או

במקום אחר מי התיר, אלא בוא וראה אשה כאשר מחוברת עם בעלה נקראת על שם בעלה. איש אשה. צדי"ק צד"ק. צבי צביה. אף כך אש"ר זה בעל האשה. היא נקראת על שם בעלה אשרה. וע"ב בתוב וו לבעל ולאשרה, ולפיכך כתוב לא תמע לד אשרה כל עץ **5**5N

שפטים ישמרים תחן לך בכל שעריך ונו׳ ושסשי את העם משפע לדק. כ) רבי יהודה פתח ואמר. מם אהבתי תורתך כל היום היא שיחתי. וכתיב חלות לילם אקום לחודות לך על משפשי לדקך. תא חזי דוד איהי מלכא דישראל. ואלשריך לנוידן עמא לדברא לון לישראל כרעיא דמדבר עאכים. דלא יששון מאורחא דקשום. הא בלילה כתיב חלית לילה אתום להודות לד על משסמי לדקך. ואיהו אתעשק באורייתא ובתושבתן דקבים עד דאמי לשרה. ואיהו אפער לשרא. כמה דכתיב נו עורה כבודי עורם הנבל וכנור אעירה שחר . וכד אתי יממא אמר האי קרא. מם אהבתי תורתך כל סיום היא שיחתי. מסי כל סיום סיא שימטי [א] אלא מכאן אוליפנא. דכל מאו דישמדל באורייתא לאשלמא דינא על בוריים. כאילי קיים אורייתה כלה. בגיכ כל היום היה שוחתי [כ] תה מוי ביומה השתדל בהורייתה להשלמה דינין. ובליליה השתדל בשירין יתושבהן עד דחתי יתתה, 'תחי בעתה דכל יותה המעסק להשלמה דינין. בנין להכללה שמחלה בימינא [נ] ובליליא. בנין לאכללא דרנה דליליה ביממל :

ד) צרק לרק תרדף. איר חוקים סאי לדיק לית בים וותרכותה כלל [7] אוף סכי מהן דדהין להכריה לא אלטריד למעבד ליה וותרכותא מן דינא כלל. אלא בלדק דלא ישנת לרחימו. כמה דכמיב ה) בלדק פשסט ממיתך . מחוני נדק בלח וותרנו נסחי סמרה ונהחי סמרה למחן דיהיב ולמחן דמקבל :

ו) לא תפע לך השרה כל עץ הלל מובח ה׳ הלהיך. אדר שמעון אלל מובה. ירי לעילא מנים או באתר אהניא מאן שרייה. אלא אא חא אתתא כד אתחברת בבעלה אתקריאה על שם בעלה. איש אשה, לדי"ה לדיה. לבי לביה. אוף הכי אשיר דא בעלה דאתהא. ואיהי אתקריאת על שום בעלה אשרה, וע״ד כתיב ז) לבעל ילאשרה . ובנייכ כתיב לא תפע לך אשרה כל עז 356

מראה מקומות או הנים קים כו והרה כו. גו הנים נייו דו כלק קנם. בו ויקרה יים וו ברחשית מע. וו מלכים כ׳ כינ

זיו הזהר

כסובן. והענין חוא שראו להם כשנצרכו לסמנים שתפסו אבר הוברות למקום מבומת שבבותל. וחו' ניכר שמשמרים עצמן שלא יראו אחרים זברותן שאינן נימולים. לכך התחילו לחקור ולחשנית בהם וראו שאינם מברכים ברכת הובה. או תבינו תאמת: פרשת שפטים (ה) פי איך אפשר כך. והלא היה צריך ניום לנתל המלוכה: (כ) פי' שביום עסק בתלכה לנתל כל עניני תמלכות

על פי ריני התורה: (ג) עסק המשפמים והרינים הוא בחינת שמאל וחיום הוא בחינת ימין, וכן עסק שירות

ותשבמות בהשתוקסות אחכה והשתפכות הנפש היינו במינת ימין ותלילה תיא כחינת שמאל : (ז) צר"ק היינו שם מדת השלכות הנהנת -ריי

אלל מובח ס׳ אלהיך. לקבל אתר דההוא מובח ה׳. דהא מזבח ה׳ איהו קיימא על דא [ה] ועדר לקבלה לא תמע לך אשרה אחרא. ותא חזי בכל אתר כל אינון פלחי שמשח חקריון עובדיו לבעל. וחינון דפלחין לסיהרח חיקרין עובדי השרם. ועיד כמיב לבעל ולחשרם. וחשרה אתקרי על שום בעלה אשיר. אי הכי אמאי אתעבר שמא דא [ו] אלא אשרה על שום דכתיב באשרי כי אשרוני ממין . ากร אשכוה 65 601 . 5133 וקיימי אתרא תחותה [ז] ולא עוד אלא דכתיב א) כל מכבדיה הזילוס . ובניכ חתעבר שמא דא ובנין דלא יתתקעון 765 ליכון עכו"ס פמין [n] רעבדי **י** לאשרה דמיהי מחדמה [מ] דכתיב זובח לה מובח וקריכן אדמה העשה לי:

על פי התורה אשר יורוך ועל המשפע אשר יסמרו לך מעשם וגוי. כ) איר חייא כמס אית לים לבינ לאסתמרא ארחוי בסאי עלמא ולמהך באורה קשום. בנין דכל פובדוי דבינ כתיבין קמי מלכא ורשימין קמיה. וכלא במכינה . כפורי תרפי קיימין וססדין קיימין ומבמי דינה . הריסין ודייני קיימין לקבלה שהדותה ואינון דפענו פענתה מרחשן . ולה ידיע אי יהכין מימינה ואס ישמאילו משמאלא. דסא כד רומי בני נשא נפקי מהאי פלמא כמה אינון מקשרצין דקיימין קמייהו וכרחין נשקין הן לשב הן לביש כפום מאי דנטיק מן דיכא. דתניא בכמה דינין אתדן בר גם בהאי עלמא כין בחייוי בין לבתר. דהה כל מלוי בדינה הינון, וקביה תדיר ברחמני. ורחמוי על כלא. ולא בעי לדיינה בני נשה כפים עובדיהין. דהכי המר דוד. הם עונות תשמר יה אדני מי ישמד .. אם חובין סניאין עד דסלקין . 6061 636 לגבי מית דנהדר 670 7720 לנבים. דכל אסוומין מניה נסקין. איהו ימים עלן. ומאן איהו. מי [י] מיי יעמד ודאי. כדיא ג) כי לנביה. נדול כים שברך מיי ירפה לך --- :

סוד הדין של תיח בישיבה שלמעלה

וכך זמיבהה הרקיעה. סרמוי רההים 72 עיילי ליה לרוחה דבר נם לדינה. כרווה נפיק והכריו. כל בני מתיבתה עולו להדרה עמירה. ובי דינה מתכנשי וההום רוחה דביר סלקה על ידה דתרין ממכן. כיון דעהל קריב לגבי חד עמודה דשלהובה מלהשה דקיימה ממן . ואינלם ברוחה דמוירה דכשיב בההוה שמודה [יה] וכמה דסלקין לון תמן. בנין רכל אינון דמשמדלי 11216 באורייתה ומחדשי בה חדושין מיד אכתוב לנבי בני מתיבתה אינון מלין. כדין כל אינון בני מתיבתה אתהן ליה . איכון מרין ממכן נפקין למחמי יסלקין ליה מתיבתה דרקיצה. לההיה 370 מיד לגכי 6100 671DD

מראה ביקומות או איכה א׳ כו כנק קפה : נו איכה כי

אצל מובח ה' אלהיך. כנגד מקום אותו מזכח ה'. שהרי מזבח ה׳ הוא עומר על זאת [ה] וע״כ כנגרה לא תמע לך אשרה אחרת. ובוא וראה בכל מקום כל אותן עובדי השמש נקראים עובדי הבעל. ואותן העוכרים להלבנה נקראים עובדי אשרה. ועיכ כתוב לבעל ולאשרה, ואשרה נקראת על שם בעלה אש"ר. אם כן למה נתבמל שם הזה [ו] אלא אשרה על שם הכתוב באשרי כי אשרוני בנות. והלא אין מאשרים אותה שאר עמים. והעמידו אחרת תחתיה [י] ולא עוד אלא שכתוב ה) כל מכבריה הזילוה. ולפיכך נתבטל שם הזה. וגם כדי שלא יתנכרו אותן שאר העמים עכוים העוברים לאשרה [ח] ואנו קוראים לה מזבח ארמה שהיא מארמה [ע] שנאמר מזבח

לשון קודש

ארמה תעשה לי: אשר יאסרו המשפט אשר יורוך ועל המשפט אשר יאסרו לך תעשה ונו׳. כ) א׳ר חייא כמה יש לו לארם לשמור דרביו בעולם הזה וללכת בדרך אמת. לפי שכל מעשי האיש נכתבים לפני המלך ונרשמים לפניו. והכל כחשבון. שומרי השערים עומרים ומעירים. עומרים ותובעים דין. נשיאים ודיינים עומרים לקבל הערות. ואותן המציעים את הטענות מתלחשים. ואין ירוע אם יפנו לימין ואם ישטאילו לשטאל. שהרי כאשר רוחות האנשים יוצאים מעולם הזה הרבה מקמרונים יש שמתיצבים לפניהם. וכרוזים יוצאים הן למוב הן לרע כפי מה שיוצא מן הדין. שלמרנו בהרבה דינים נידון האדם בעולם הוה. כין כחייו כין לאחר מותו. שהרי כל דבריו בדין הם. והקביה תמיד ברחמנות. ורחמיו על כלם. ואינו רוצה לדון האנשים כפי מעשיהם. כי כך אמר דוד. אם עונות תשמר יה ארני מי יעמר .. אם העונות רבים ער שעלו אצל המדרנות שנקראות אב ואם .. מדרנה אחת יש שנשוב אליה. שכל הרפואות ממנה יוצאות. היא תרתם עלינו. ומי היא. (ז' (י) מ"י יעמד בוראי. ככתוב ג) כי גדול כים שברך מ"י ירפא לך --- ו

סוד הדין של תיח בישיבה שלמעלה

וכן דרכה של אותה הישיבה שלמעלה. כאשר מכניסים שמה רוח איש ת״ח לדין. כרוו יוצא ומכריו. כל בני הישיבה התכנסו לנורן הנסתר. ובית דין מתאספים. יאותו רוח האיש עולה על ידי שני ממונים. כיון שנכנס נקרכ אצל עמור אחר של שלהבת לוהמ העומר שם. ונתעטף ברוח האויר הנושב בעמוד ההוא [יח] והרבה הם שמעלים אותם שמה למשפט. לפי שכל אותן העמלים כתורה ומחדשים כה חירושים. מיד נכתבים אצל בני חישיבה אותן הדברים. או כל אותן בני הישיבה באים לראות הירושו. אותו שני הממונים יוצאים ומעלים אותו לאותו הישיבה שלמעלה והוא יקרב מיד אצל עמוד

ההוא

ויו הזהר

(ש) שי׳ שהקובה מקכל הארת המלכות. ועכורת הקרבנות גורם ליחרה עם התפאר״ת. ואשרה אצל המוכה היינו שפחה כי תירש נכירתה. שוה מעלה חימה ביותר. אבל האמת שגם במקום אחר אסור: [1] פי׳ למה גישל שם זה מן השבינה ומלבות: [1] זו אשרה של קליפת הנקבה רטומאה: [ח] שבאם תקרא גם השכינה ומלכות רקדושה אשרה יתגברו עי"ו עובדי אשרה דקליפה: [ט] פי' שהמלכות היא כוללת של אדמ"ה. בי א"ר שלאדמ"ה כמו א"ר ראח"ר. האינו כתר ומלכות. מ"ה רארמ"ה היינו שם מ"ה אורת ראצילות מרכו המאחר בל הספירות. נם יש לפרש בונתו שאדמה הוא שם נקבה מן אדם. בלומר מלכות לעומת תפארת, ולפיין מומב היה לגרוס דאיתי מאדם הבותר יכתר: (י) אב ואם היינו הכמה ובינה. (יי דמו על הבינה מקור התשובה שמביאה. רפואה לעולם. בכתוב ולבכו יכין ושב ורפא לו: ויה) האויד רשם מעמף לרוח התלמיד חכם ונעשה לו כמו נוף וך: 122

ההוא ונתעמף שם. נכנס לישיבה ורואים אותו החידוש. אס הוא ענין כראוי זכאי הוא. וכמה עמרות נוצצות מעמרים לו כל בני הישיכה. ואם זה ענין זר הוא אוי דו לאותה בושה. דוחים אותו לחוץ והוא עומד אצל העטוד עד שמכניסים אותו לדין. הרהטן יצילנו. ויש אחרים שמעלים אותם שמה כאשר הקב"ה מחולק עם כני הישיבה. ואומרים מי יוכיח. הרי פלוני יוכיח הדבר. אז מעלים אותו שמה ומוכיח אותו הדבר בין הקב"ה ובין בני הישיבה [ינ] ויש אחרים שמעלים איתם שמה לדין, ודנים אותו שם בענין הצריך בירור וליכון ע"י שיקול הדעת, א"ל ר' יוסי א"כ נמצא שנפטר האדם בלי דין ונסתלק מזה העולם. ואם ברין נסתלק למה יהיה נידון שם פעם אחר. איל כך למדתי וכך שמעתי. שהלא וראי שבדין נסתלק האדם מזה העולם. אבל מרם שמכניסים אותו למחיצתם של הצדיקים מעלים אותו לדין. ושם נירון כאותה הישיכה שלמעלה. ושם עומד אותו הממונה של ניהנם לקטרג. זכאי הוא טי שזוכה שם בדין. ואם לא. אותו הממונה של ניהנם נומל אותו בשעה שמוסרים אותו בידו. ומקלע אותו משם לממה כמי שקולע אכן בכף הקדע. שכתוב ה) ואת נפש אויבך יקדענה בתוך כף הקדע ונו׳. ומשליכו לגיהנם לקבל עונשו כפי מה שנידון :

רועה הנאמן

כ) על פי התורה אשר יורוך ונו׳. אמר רועה הנאמן הרכה מקראות יש שבעלי המשנה הם מרכים וממעמים בהם. כמו ריבה ומיעמ [גורעין ומוסיפין ודורשין] אף כך מרבים אל תקרא מה אלא מאה. כמו כן אל תקרא ושננתם אלא ושלשתם. ונדרש מזה שליש במקרא שליש במשנה שליש בתלמוד. כנזכר בקרושין. כמו כן ביום כלות משה. כלת נדרש בו. אפשר תאמר שוה נדרש מנוף המקראות. ביצד. מן אליף בי"ת [יג] [וחילוף אותיותיהן) שהם אין להם רשות להוסיף או לגרוע אות ממנו שהיא הוא"ו. או להחליף אות וו באות אחרת. אבל הלא כתוב כלות מלא בתורה. ומי נתן להם רשות לגרוע אות ממנו שהיא הוא"ו. וגם אין כאן תיכה שתוכל להתחלף על פי אדיף ביית. אלא שעל אלו תיבות החסרות שהן מלאות. ומלאות שהן חסרות. ועל כל הפירושים שאפשר לעשות לקשם הכלה בתכשומים שלה [יר] צוה הקב"ה לעשות כמו שיאמרו ולהיות מאמינים להם. זשיכ על פי התורה אשר יורוך וגו׳, משל לאומן שחתך מה שנארג והוכן על בגדי מלכות. ועשה מהם הרבה התיכות. אותן שמבינים המקומות שחסר בהם אלו החתיכות. ומבינים איזו הן חתיכות הנשאדות. הם יכולים הכן בגדים האלה, ומשימים אותן התיכות היתרות במקומות

דאנלים תמן. מאל למתיבתא והמאן ליה. עמודה אי מלה כדהא יאות וכאה איהו. וכמה עפרין מנללן מעשרין ליה כל בני מתיבתה. והי מלה התרה הוה ווי ליה לההוא כסופא, דחיין ליה לבר וקאים נו עמודה עד דעיילי ליה לדינה. רחמנה לשיובן. והית אחרנין דסלקין לון תמן כד קביה בפלוגתא בכני מתיבתה . והמרי מהן מוכח . הה פליני דהוכח מלה . כדין סלקין ליה תמן ואוכח ההוא מלה בין קב"ה ובין בני מתיבתא [יכ] ואית אחרנין דסלקין לון תמן לדינא. ודיינין ליה תמן לבררא לון וללבנא לון איל רבי יוסי אי הכי בלא דינא אתסטר בינ ודייכין ואסמלק מהאי עלמא. ואי בדינא אסמלק אמאי אתדן זמנה החרינה, היל הכי הוליפנה והכי שמענה. דהה ודהי בדינה הסתלק ב"כ מההי עלמה. הבל עד לה ייעול ליה לדיכא . למחילתהון דלדיקיא סלקי וממן אתדן בההוא מתיבתא דרקיעא. ותמן קיימא ההיא ממנא דגיהנם לאסשאה. זכאה איהו מאן דוכי מן דינא. ואי לאו. ההוא ממנא דגיהנם נשיל ליה בשעתא דמסרין ליה בידוי. ומקלע לים מתמן לתתה כמהן דמקלע הבנה בקרטיסה. דכתיב ה) וחת נסש חויבך יקלענה בתיך כף סקלע ונו׳. ושדי ליה לניהנם לקבלה עונשיה כפוס מחי : רחתרן

רעיא מהיכנא

כ) על פי התורה אשר יורוך וגו׳. אמר רעיא מהימנא כמה מקרחין מחרי מתכיתין חיכון מרבין וממעפין. כגון ריבה ומיעש [גורעין ומוסיפין ודורשין] אוף הכי מרבין אל תקרי מה אלא מאה. אוף הכי אל תקרי ושננתם אלא ושלשתם . ודרשינן מניה שלים במקרא שלים במשנה שלים בתלמוד. כרחיתה בקרושין. חיף הכי ביום כלות משם. כלת דרשינן ביה. אי תימא דדרשינן לון מנהון, כילד. מחלפיה ביתיה [יג] [והיליפי דילהיןן דהיכון לית לון רשו להוספה ולה למגרע הות מניה דהיה וחיו, הו להחלפה הת דה בהת החרה. הא כתיב כלות מלא באורייתא. ומאן יהיב לון כשו למנרע אות מניה דהיא ואזיו. הא לא אית הכא מלה דאתהליף באלפיא ביתיא. אלא דעל אלין תיבין חסרין דאינון מלאין. ומלאין דאינון חסרין. ועל כל פירושין דיכלין למעבד לקשמא כלה בתכשיפין דילה [יד] קב"ה מני למעבד כמס דיימרון ולמסוי מאמין הסיד על פי התורה אשר יורוך וגו׳. לאומן . 113 מאני לבושין דמלכותא. ועבד סגיאן אינון דידעין אתרין דחסרין מכסוו דחתך 136 חתיכן או אלין דמשתארין. אינון מתקנין ושוויין אינון שתיכות דאתושפן מתהכין אלין ההיכות . בממר לכוסין . דמעוסיו 🗤

החסרים

כראה מכומות ל) שמואל אי כיה ג) שוחם ליד.

זין הזהר

[1:] זה פלא. ויש לחבין פעם דהנה רם ה' ושפל יראה. ומשפילי לראות בשמים וארץ. אבל בני הישיכה שלמעלה בבר גורכנו כל כך עד ששכהו מעם לחבין עניני עולם הזה הגשמי. ולפיכך לפעמים אינם מבינים איזו הנהגה שרוצה הקב"ה להנהיג בעולם הגשמי. ומתוכחים בענין וה עם תקב"ה. וכשביל זה נקרא לשם איזה צדיק מעולם הזה שזוכר עוד חימב עניני עוח"ו להכריע שהצרק עם הקב"ה. ולפעמים זה ענין שעשוע ונהת רוח לפני הקב"ה שאומר נצחני בני ז ינו חיינו מן אותיות המילוי או מן הילופי האותיות כנון מה שמתחלפות לפי שהן ממכמא אחת במוצאות הפה כמו אחתי עוניי. בייני שווים עודים ביני או יו ריק ב"ר אית ב"ש. אים נייני עוריו המילופי האותיות כנון מה שמתחלפות לפי שהן ממכמא אחת במוצאות המה כמו בוי. (ד) מי תכשומי השכינה או תכשומי התורה הנקראים ציצים ופרחים לתורה :

החםרים. והחתיבות שהן קמנות מוסיפין עליהם. וזהו

שנאמר על פי התורה אשר יורוך. ואם תשאל אם כך

הוא מה זה שלפעמים מועה אחר מהם ואומר חזרני

בי (טו) אלא עד שקובעים הלכה באותו ענין שמחולקים

בו יכול זה שהקשו עליו לומר חזרני בי. שלא כל

המתקנים תכשוטי הכלה יורעים בהחתיכות לאיזה מקום

שייכות. עד שיקבע פסק הלכה על ביריה. ויתורצו

ההלבות כראוי להן. ע"ב ר"מ:

ונחלה לא יהיה לו בקרב אחיו ה' הוא נחלתו.

התורה לארם שלא יחמא לפני רבונו. בכמה אופנים

נותנת לו עצה שלא יסיר מן דרכי התורה לא לימין

ולא לשמאל [טו] בכמה אופנים נותנת לו עצה איך ישוב

לפני רבונו וימחול לו. שלמדנו תרי"ג מיני עצות נתנה

התורה לארם שיהיה בשלמות לפני רבונו. לפי שרבונו

מכקש להטיב לו בעולם הזה ובעולם הבא. ויותר בעולם

הבא. שהרי למדנו כל מה שהקב"ה משלם שכר להאדם

על אותן הוביות שוכה בהן. לעולם הבא משלם עליהן. מה המעם, לפי שהעולם הבא של הקב"ה הוא. ואל תאמר

שעולם הזה אין שלו הוא. אלא כך למרגו. עולם הזה

בפני עולם הבא אינו אלא כמו פרוזדר בפני מרקלין.

ובאשר זוכה בו זכאי ההוא בשלו הוא זוכה. שלמרט

בתוב ונחלה לא יהיה לו וגו'. מה המעם. לפי שה' הוא נחלתו. אשרי חלקו מי שזוכה לנחול נחלה עליונה

הזאת. ווכה בה בעולם הזה ובבית של עולם הזה [יז]

וכמו כן בעולם הבא וכבית העליון הקרוש. שכתוב

כ) ונתתי להם בביתי ובחומותי יד וגו׳. אשרי חלקו של

זכאי ההוא אשר מדורו עם המלך בביתו. א׳ר שמעון

אשרי חלקו של זבאי ההוא שווכה למה שכתוב ג) אז תתענג על ה' והרכבתיך על במתי ארץ והאכלתיך נחלת יעקב אביך, עם ה' לא נאמר אלא על ה'. מהו

על ה׳. זה המקום שהעליונים והתחתונים נמשכים ממנו [יח] ונכספים למקום ההוא שכתוב מאין יבא עזרי. וכתוב 7) ועד עתיק יומיא ממא וקדמוהי הקרבוהי. וההשתוקקות

והעונג של הצריקים להסתכל בזיו ההוא שכל ההארות

ממנו יוצאות. וכל אותן הכתרים ממנו נמשכים. והרכבתיך

על במתי ארץ. על מקום ההוא שנקרא כמתי ארץ.

שהוא ממעל מזאת אר"ץ [יט] ומקום ההוא שנקרא במתי ארץ היינו שמי"ם, ומה שכתוב על במתי ארץ היינו כמו שכתוב על ה׳., והאכלתיך נחלת יעקב אביך, כמו

שכתוב ויתן לך האלהים ממל השמי"ם וגו', והיינו נחלת

יעקב, והברכה שבירך יצחק ליעקב על אותו השמי"ם אמר, וברכו בברכה שעתירים בגיו של יעקב להחיות

באותו הטל לעתיר לבוא. שכתוב ויתן לך האלהים. לך

ולא לאחר. ממל השמים, שבו עתידים המתים להחיות

לעתיד לבוא. והוא היוצא מן הקדמון הקדוש אל פני

הקמנות [כ] ושורה בשמי"ם ההוא:

ה) א"ר יהורה בוא וראה בכמה מקומות מזהירה (ה

123 🛄 🖸

דמעושין. וחתיכות דאינון מעטין מוסיפין עלייהו. והאי איסו על פי התורס אשר יורוך. ואי תימא אי כך היא מאי איהו דלומנין פעי חד מנייהו ויימי הדרי בי [טי] אלא עד דיעבדי הוראה בההיא מלה דחולקון יבלה יכול הסוא דאקשי עלים למימר הדרי בי. דלא כל עלה יכול הסוא דאקשי עלים למימר הדרי בי. דלא כל יופרקי מכשיטין דכלה ידעין בחתיכות לאן אזלין. עד דיהא פסק הלכה על בוריה. יעירוקין דהלכות על בוריהון. ע"כ ר"מ:

רבחלה לא יסים לו בקרב אמיו הי הוא נחלתו. ה) איר יהודה תה חוי בכמה הורחין הורייתה אסהידת בבר כם דלא ימוב קמי מאריה. בכמה אורחין עיפה דלה יספי מהורחוי לימינה ליה יסיב ולשמאלא [מי] בכמה אורחין יהיב ליה עיפא היך יתוב קמי מאריה וימחול ליה. דתנן שית מאה ותלת עשר זיני עימא יהיב אורייתה לבינ למהוי שלים במאריה. בנין דמאריה בעא לאוסבא ליה בעלמא דין ובעלמא דאתי. ויתיר בעלמא דאתי. דהא תנינן כל מאי דקב״ה אשלים ליה לבר נש מאיכון סבאן דוכי בסו. לעלמא דאתי אשתלים בהו. מאי פעמא. משום דעלמא דאתי דקב"ה הוה. ולא תימא דהאי עלמא לאו דידיה הוא. אלא הכי תניכן. האי עלמא לקבליה דעלמא דאתי לא הוה אלא בפרוודר לגבי שרקלין. בדידיה זכי. דתנית 1000 הפוא זכי וכד כתיב וכחלה לא יהיה לו וגו׳. מאי שעמא. משום דה׳ הוא נחלתו. וכאה הולקיה דמאן דוכי לאחסנא אחסנתא עלאה דא. זכי בה בעלמא דא ובביתא דהאי עלמא [יי] רכתיב בעלמה דהתי ובביתה עלהה קדישה. יכר ב) וכתתי להם בביתי ובהומותי יד וגו׳. זכאה מולקים דההוא זכאה דמדוריה עם מלכא בביתיה. א"ר שמעון זכאה חולקיה דסהוא זכאה דוכי להאי דכתיב ג) או תתענג על ה׳ והרכבתיך על במתי ארץ והאכלתיך נחלת יעקב אביך. עם ה׳ לא כתיב הלא על ה׳. מהו על ה׳. אתר דעלאין ותתאין אתמשכאן מניה [יח] ותאבין לסהוא אתר דכתיב מאין יבא עורי. וכתיב ד) יעד עתיק יומיא מטא וקדמוהי הקרבוהי. ותיאובתא וענוגה דלדיקיה להסתכלה בההוה זיוה דכל זיוה מניה נפקא . ואתמשכאן מניה כל אינון כתרין. והרכבתיך על במתי ארץ. על ההוא אתר דאקרי במתי ארץ. דאיהו לעילא מהאי אר"ד [ימ] וההוא אתר דאקרי במתי ארך הייכו שמי"ם. והייכו דכתיב על במתי ארך כמה דכתיב על ה׳.. והאכלתיך נחלת יעקב אביך. כמה דכתיב ויתן לך האלהים מעל השמי"ם וגו׳. והיינו נחלת יעקב. וברכתה דבריך ילחק ליעקב על ההוה שמיים קאמר. וברכיה בברכתא דומינין בנוי דיעקב לאחיא בההוא עלא לומנא דאתי. דכתיב ויתן לך האלהים. לך ילה להמרה, ממל השמים. דביה זמינין מתיה להחיה לזעיר מעתיקא דלפיק ראתי. יהוא לזמכת הכפין [כ] ושריה בההוה שמי"ה:

44

מראה מקומות א יתרו פנ: כ) ישעי' ניו ג) שם נית ד) דניאל וי

זיר הזרור

65

[עו] תלא ממתמא אמר כפי קבלתו: [עו] פי' שלא להומיף ולא לגרוע: [ע] פי' על דרך הכתוב שבתי בבית ה' כלימי היי להזות בנועם ה', זה אור הארת השכינה הקרושה בעולם הוה במקומות תראוים לוה: יירן מתם הוי"ה היינו תפאר"ת. ועל ת' משמעותו ממעל לאת, והיינו אור מפירת התכמת הנקרא אור אבא דאצילות: [ע] אר"ץ היינו מלכות. במתי ארץ משמעותו המדרגה שהיא ממעל לאר"ק והיינו תפארת שנקרא שמי"ם. והוא נהלת יעקב. ועל במתי משמעותו המדרגה שהיא ממעל לבמתי. רמו על הכמ"ה במול הניהי למי ה

ה) לא יפצא בך מעביר בנו ובתו באש קסם קסמים מעונן ומנחש ומבשף וחובר חבר ונו'. מהו וחובר חבר. כל מי שהולך אחר צר המימאה ועושה כשפים. ההא ממשיך עליו רוח מצד המימאה. ונתחבר בהתחכרות ההיא של אותו חכר הרע. ושורה בהתחכרות עם אותו החבר איש משחית. מפעי מה נקרא חבר. לפי שבשצה שנולד האיש סתחבר עמו. ותמיד הוא עומר עמו בנהתחברות. אחר כך נהפך לו לחבר איש משחית. ובך יש בצד הקדושה בצר הימין חבר מיב. שעושה מובות עם האדם בעולם הזה ובעולם הבא. ואלו החברים עומדים תמיד אצל האיש בהתחברות אחה להצילו ולהנן עליו. ולהיות עמו חברים לקדש השם של רבונם. ילומר עליו. ולהיות עמו חברים לקדש השם של רבונם. ילומר

ולשבח לפניו תמיד. [כמו שכתוב נ) חברים מקשיבים

לקולך השמעיני]: ג) רבי יצחק היה הולך למקום דירת אביו. ראה איש אחר נחפו עם צרור משאוי על כתפיו. אמר לו עבותת הקנים על כתפך למה. לא השיבי כלים. הלך אחריז, ראה שנכנם במערה אחת, הלך אחריו, ראה קימור עשן שהיה עולה מתחת הארץ. ונכנם איש הרוא בנקב אחר ונעלם ממנו. נתירא ר' יצחק ויצא אל פי המערה. כשהיה יושב שם עברו לפגיו ר' יהורה ור' חזקיה. ראה אותם ויקרב אליהם. סיפר להם המאורע. א"ר יהודה ברוך הרחמן שהצילך. מערה זו מושב מצורעים של עיר סרוניא היא. וכל יושבי עיד ההיא מכשפים הם. והולכים למרבר לצור נחשים שחורים שהם בני עשר שנים או יותר לעשות כשפים. ואין נשמרים מהם ונעשים מצורעים. וכל מיני כשפים שלהם באותה המערה נמצאים. הלכו משם. כשהיו הולכים פנעו באיש אחר שהיה בא. וכנו שהיה חולה נקשר על החמור. אמרו לו מי אתה. אמר להם יהודי אני. וזה הוא בני שהוא קשור על החמור. שאלו אותו למה הוא קשור. אמר להם מקום דירתי הוא בכפר אחד שהוא מן בני רומי, ובני הזה היה לומר תורה בכל יום. וכאשר שב לביתו היה מחזיר על לימורו. ושלש שנים היה מרורי בבית ההוא ולא ראיתי כל רע. ויהי היום שבא בני לבית לחזור על לימורו. עבר רוח אחר על פניו והזיקו. נעקם פיו. ועיניו וידיו נתעקמו ואינו יכול לדבר. ובאתי אל מערת המצורעים של עיר סרוניא, אפשר יורו לי לעשות איזו רפואה. א"ל ר' יהודה הידעת שבכית ההוא מסורם לזה ניזק שם איש אחר. א"ל ירעתי שהרי זה זמן רב שניוק בו איש אחר, והיו אימרים שאיש ההוא חולה היה. ויש אמרו שניזק מן רוח רע שבאותו בית. אבל אחיכ נכנסו בו כמה אנשים ולא ניזוקו. אמרו, זהו שאמרו החברים אוי לאנשים העוברים על רבריהם [ה] אמרו נלך עם האיש ונראה מה שיהיה. א"ר יצחק אסור לנו. אם היח הולך אצל אדם גרול ירא שמים. כמו נעמן אצל אלישע היינו מהלכים אחריו. עכשיו שהוא הולך אצל מרוחקי העולם מרוחקי התורה בתיעבים מהכה. אסור לנו להתראות לפניהם. ברוך הרהמן אשר הצילנו מהם, ווה האיש אסור לו רבר זה. א"ר יהורה והלא למרנו בכל מתרפאים חוץ מעצי אשרה וכו'. איל גם זה パフ

ה) לא ימלא בך מעביר בנו ובתי באם קסם קסמים מעוכן ומנחם ומכשף וחובר חבר ונו'. מהי וחובר מעוכן ומנחם ומכשף וחובר חבר ונו'. מהי וחובר הדר. ההוא מאן דאויל בתר סשרא אסרא וחרש חבשין. איים משך עליה רוחא אסרא מסאבא. ואחחבר בההוא סבר איש משחית. אמאי אקרי חבר. בנין דבשעתא בדיה לדחוליו ב"נ אחחבר עמיה. וחדיר קיימא בהדיה החבר. לבתר אחהשך ליה להבר איש משחית, והכי אחת בסשרא דקדושה בסברא דימינא חבר סוב, דעביד קינו אחת בסשרא דקדושה בסברותא האחי, ואלין הבריה עמיה דב"נ בעומא דאון ובעלאא דאחי, ואלין הבריה קיימי תדיר עליה דב"נ בתברותא חדא לשיובא ליה ולאבלו עליה. ולמהוי עמים חברים לקדא שמא דמאריהון, ולומרא נהולך השמעינין:

נ) רבי ילחק הוה אזיל לקפפורי דאבוי . חמא חד בר נש דבאסי בקוערא דמעולא אכתפיי. אמר ליה סירשה דקוסשה בכתפך המהי לה המר ליה מידי הול אבתריה . המא דעייל במערמא חדא עאל אבתריה . חמא קטורא דתננא דהוה סליק מתחות ארעא. ועאל ההוא בינ קטר זי זאמת אמרסי מנים, דחיל ר' ילחק ונפק לפום בנוקבא חד ואמכסי מנים, דחיל ר' ילחק ונפק לפום חיורחא בד דהום יחיב אעברו רבי יהודם ורבי חזקיה. חמא לון וקריב נכיהון. סח לון עובדא. יהודה בריך רחמנה לשובך. 5.0 החי מערתה דסרוניה היה, וכל יתבי ההיה קרתה דסנירי מרשין איכון. ואחיין למדברא לחויין אוכמין להיכוו כני עשר שנין או יפיר למעבד הרשין. ולא מנשרי מנייסו ואתעבידו סגירין. וכל זייני תרשין דילהון בהאי מערתה היכון. הזלו מתמן. עד דהוו הזלו הערעי בחד ב"כ דהוה אתי. ובריה דהוה מרע קפיר על המרא. ממרו ליה מאן את, אמר להו יודאי אנא. ודא הוא ברי דאיהו קטיר על המרא. אמרו ליה אמאי הוא קטיר. אמר כון דיורי הוא בחד כפר דאיהו מבני רומאי. וסאי ברי הום אולים אורייתא בכל יומא. וכד אסדר לביתה הוה לעי לון לחיכון מלין. וני שנין הוה דיורי בההוא ביתא ולא המיכא מדי. והשתא יומא חד עאל ברי לביתה לההדרה מלין. העבר חד רוחה קמיה ונויק ליה. אעקם פומיה. ועיניי וידוי אתעקמו ולא יכיל למללא. יאתיכא לנכי מערתה דסנירי דסריניה דלמה ילסון לי מלה דאטוותא, איל ר׳ יהודה ובההוא ביתא ידיית מן קדמת דכה דהתכוק ביה ביינ החרה. היל ידענה דהה מכמה יומין אתנזק ביה חד ב"כ. והוו המרי דיורעה היה, ומכייהי המרו דרוחה דביתה כום. ולבתר אעלו ביה כמה בני נשא ולא התנויקו, אתרו סיינו דאמרי חזריא ווי לאיכון דעברין על מלייהו [כא] אמרי כאורי הזריא המירי לאמרי כויל בהדי ב"כ וכחמי, א"ר ילחק אסיר לו. אי הוה אויל לגבי נברא רבא דחיל השאה. כנון כעמן לנבי אלישע כויל אבתריה, השתא דאיהו אויל לגבי ההיקי עלמא החיקי אורייתא בעלי מכלא. אסיר לן לאתחואה קמייהו. בריך רחמנא די שויב לן מנייהו. והאי בר נש אסיר ליה דא. איר יהודה והא תניכן בכל אתרשאין חוך מעלי אשרה יכו'. איל דא · 1"1

מראה שקומות ה) פקודי רנ. נ) ביר ת׳ נ) הורים נה.

זין הזהר

(כה) היינו כמו שנוכר בווהר באיזה מקומות שנצרך לחוחר פלרור כביח שניוק בו איש:

ע"ז היא. ולא עוד אלא שהרי כתוב לא ימצא בך מעכיר בנו ובתו באש קוסם קסמים וגו׳. הלכו לדרכם. ואיש ההוא הלך לאותה המערה עם בנו והושיכו במערה. כשיצא אביו לקשור את חסורו פרץ משם קימור של אש והכה לכנו כראשו ויהרגהו, בתוך כך נכנס אביו ומצאו שמת, לקח את בנו עם חמורו והלך לו, למחרתו מצא זה האיש לר' יצחק ולר' יהודה ור' חזקיה שהיו מהלכים. בכה לפניהם וסיפר להם מה שאירע לו. א"ר יצחק ולא אמרתי לך איזה פעמים שאסור ללכת שמה. ברוך הרחמן אשר כל מעשיו אמת ודרכיו בדין. זכאים הם הצריקים שהולכים בדרך האמת בעולם הזה ובעולם הכא. ועליהם כתוב ה) וארח צריקים כאור נגה וגו׳:

כ) אמר רבי חייא כתוב לא תאנה אליך רעה וגגע לא יקרב באהלך. בוא וראה כאשר ברא הקב"ה את העולם עשה בכל יום ויום מלאכתו הראויה לו. והרי זה נתכאר וגדרש. ביום הרכיעי עשה המאורות. ואז נבראת הלבנה בחסרון האור שהמעימה את עצמה. ולפי שהיא מארת חסר וא"ו ניתן מקום לשלוט כל רוחות ושדים ומחבלים ומזיקים. וכל רוחות המומאה כלם עולים ומשומטים בעולם לקטרג. ונפקדו להטצא בסקומיה שנחרבי ובשרות של ציה ובמרכריות החרבים. וכלם מצד של רוח המומאה הם. והרי נדרש שזה רוח הממא הבא מן נחש עקלתון הוא רוח הטומאה ממש. יהוא נתמנה בעולם להסיר את האדם מדרך המוב ולהמשיכו אצלו. וע"ב שולט יצה"ר בעולם. והוא נתמנה להיות אצל האנשים ולהמצא עמהם. ובערמוה ובעלילות היא בא אינלם להסירם מן דרכי הקב״ה. במו שהסיר לארם הראשון וגרם מיתה לכל העולם. כמו כן הוא מסיר לאנשים וגורם להם להטמא. ומי שבא להטמא הוא ממשיך עליו את רוח הטומאה ההוא ונרבק עמו. והרבה הם שמוכנים לטמאהו ומטמאים אותו והוא נטמא. מטמאים אותו בעולם הזה ובעולם ההוא, וכשעה שבא האדם להמהר אותו רוח הטומאה נכפף לפניו. ואינו יכול לשלום עליו. ובכן כתוב לא תאנה אֹכַיִד רעה ונגע לא יקרב באהלך. כמו שאמר ר' יומי לא תאנה אליך רעה. זו ל ליית. ונגע לא יקרב באהלך. אלו שאר מזיקים. רבי אלעזר אמר הרי אמרנו שאל יצא אדם חידי בלילה. וכל שכן בזמן שהלבנה גברית והיא חסרה. שהרי אי רור המומאה שולט. וזה הוא רוח רעה. איזו רעה, זר נחש הרע. ונגע. זה הוא מי שרוכב על הנחש. רע״ה ונג״ע ביחד הם. ואעיפ שלמרנו שנגע אלי נגעי כני ארם שנולדו מן אדם הראשון. שהרי כל אותן השנים שלא התחבר אדם עם אשתו. רוחות ממאות היו באות ומתחממות ממנו וילדו ממנו. והם נקראים נגעי בני אדם, והרי אמרו שכאשר האדם בחלומו ואינו שולם בגופו שהגוף נשתכך. בא רוח הטומאה ושורה עליו. ויש זמנים שרוחות ממאות באות. ומתקרבות אליו ומושכות אותו אליהו ומתחממות ממנו. ויולדות אחיכ רוחות ומזיקים. ולפעמים נתראים כתבנית אנשים. מלבר שאין להם שערות בראשם. ובכל יש לו לאדם להשמר מפנידם. כשביל שילך בדרכי התורה ולא יממא עמהם. שהרי אין לך מי שיישן בלילה במנתו שלא ימעם מעם מיתה. ונשמתו יוצאת ממנו. וכיון שנשאר הגוף בלי נשמה קרושה. רוח שמא מוכן ושורה עליו ונממא. והרי ביארגו הרבר שאין לו לאדם

ע"ז איסי. ולא עוד אלא דהא כתיב לא ימלא בך מעביר בני ובתו באש קוסם הסמים וגו׳. אזלי לאורחייהו. אזל סהוא ביכ לההיא מערתא הוא ובריה שרי ליה במערתא. עד דנפק אבוי לקשרא לחמריה נפק קיפורא דאשא ומחא ליה ברישיה וקמלים אדהכי עאל אבוי ואשכחיה דמית. כעל ליה ולהמריה ואזל ליה. לבתר יומא חד אשכה להו לר׳ ילחק ולר׳ יהודה ור׳ חזקיה דהוו אזלו. בכה קמייהו וסח לון עובדה איר ילחק ולא סגימין אמינא לך דאסיר למיהך תמן. בריך זמכיז רחמנה די כל מעבדיהי קשום והרחתיה דין. זכחין הינין דאולין בארה קשוע בעלמא דין ובעלמא כדיהיה ל דאמי. ועלייהו כתיב א) וארח לדיקים כאור נגה ונו׳: ב) אמר רבי חייא כתיב לא תאנה אליך רעה לא יקרב באהלך. תא חזי כד ברא קביה וכנע עלמא עבד בכל יומא ויומא עבידתיה דאתחוי ליה . והה הוקמוה והתמר. ביומה רביעהה עבד נהורין. וכדין התברי סיהרא חסר נהורא דאועירת גרמה ובנין דהיהי מארת הסר וא"ו אתיהיב דוכתא לשלטאה כל רוחין וסדין ועלעולין ומזיקין, וכל רוהי מסאבי כלהו סלקין ດກວ່າວວ לאסמאה . ושממיו ואממנון בדוכתי דאתחריבו ובחקלין הקיפין ובמדברין חריבין. וכלהי משערה דרות מסהבה. והה התמר דהה רוח מסהבה דאמיא מנהש שקימאה איהו רוח מסאבא ממש. ואיהו לאסטאה בעלמא ก่าวกลด์ כר כם לגביה . ועל דא ילר סרע שלים בעלמא. ואיהו אתמני לגבייהו דבני נשה והשתכח עמהין ובעקימו ובתסקופין אתי לגבייהו לאספאה לון מאורחוי דקביה. כמה ראסטי לאדש קדמאה וגרים מותא לכל עלמא. הכי נמי אסטי להו לבני כשא וגרים לון לאסתאבא. ימאן דאתי לאסתאבא איהו משיך עליה ההוא רוח מסאנא ואתדכק בהדיה. וכמה אינין דומינין לסאבא ליה ומסאבין ליה ואיהו מסאב, מסאבין ליה בהאי עלמא ובההוא עלמא. ובשעתא דאתי ב"כ לאתדכאה ההוא ריה מסאבא אתכפיא קמיה. ולא יכיל לשלפאה שלוי. וכדין כתיב לא תאנה אליך רעה ונגע לא יקרב באהלך כדאמר ר׳ יוסי לא תאנה אליך רעה. דא לילי״ת. ונגע לה יקרב בההלך. הלין שהר מזיקין רבי הלעזר המר הה המרן דלה יפוק בר נם יחידהה בליליה, וכל שכן בזמנה דסיהרה התבריחת והוי חסרה. דהה כדין רוחה מסאבא שלפא. ודא הוא רוח רעה. מאן רעה, דא חויא בישא. וכנע. דא הוא מאן דרכיב על הויא. רעיה וכניע כחדה היכון. והעיינ דתכיכן דכנע הלין כנעי בני הדם דנפקו מאדם. דהא כל אינון שנין דלא קריב אדם עם אחתיה. רוחי מסאצי הוו אתיין ומתחממן מכיה ואויידן מכיה. והכי אקרון נגעי בני אדם. והא חתמר דכד בר נש בחלמיה ולח שליט בנוסיה דגופה השתכך . רוח מסאבא אתיא ושריא עליה, ואית זמנין דרוחי כוקבין מסאבין אתיין. וקריבן בהדיה ומשכין ליה בהדייהו וממחממן מניה וחולידן לבתר רוחין ומזיקין. ולומנין התחויין כחיזו בני כשה בר דלית לון שערי ברישה. ובכלה אית ליה לבינ לאסתמרא מקמייהו. בנין דיהך באורחי האורייתא ולא יבתאב בהדייהו. דהא לית לך מאן דנאים בליליא בערסיה דלה שעים שעמה דמותה. ונפקת נשמתיה מניה. וכיון דאבתאר נופא בלא נשמתא קדישא. רוה מסאבא זמין ושריה עליה והבתחב. והה הוקימנה מלם דלית ליה לבר נש לאעברא

להעביר.

סראה מקומות או משלי די ט וישלת קסט.

להעביר ידיו על עיניו בבקר. לפי שרוח ממא שורה עליהם, וזה נתבאר:

כשון קורש

(ה) למדנו מוד עליון בספר הצנועים. כאשר נבוא אדם ירד בצורה קדושה עליונה. וירדו עמו שני רוחות משני צדדים. מימין ומשמאל כלל האדם. רוח של ימין נקרא נשמה קדושה, שכתוב ויפח באפיו נשמת חיים. ורוח של שמאל נקרא נפש חיה. והיה הולך ויודד מסעלה לממה. ולא נתישב רוח אחד עם רוח שני. כשהגיע זמן כניסת שבת לאחר שחמא אדם. נעשו מן רוח השמאל בריות שנתפשמו בעולם. ולא נגמרו נופות שלהם. ונתחברו בנוף הארם עם הזכר ועם הנקבה והולידו בעולם. ואלה נקראים נגעי בני אדם. למדנו שיש עליונים מהם שאין נדבקים לממה. ותלוים באויר ושומעים שמיעות מלמעלה. ומהם יודעים אותן האחרים שלממה :

כ) ודרש אל המתים. איר אבא בוא וראה הקב"ה הוציא עשרה כתרים עמרות קדושות למעלה. שמתעמר בהם ומתלבש בהם. הוא הם והם הוא. כשל הבת הקשורה בגחלת. ואין שם התפרדות. לעומת זה יש עשרה כתרים שאינם קרושים לממה. והם נאחזים בזוהם הצפרנים של עמרה קרושה אחת שנקראת חכמה [ככ] יע׳כ נקראים הכמות .. א״ר חייא אחרון של אותן כתרים התחתונים שאינם קרושים זה הוא שנאמר וררש אל המתים. זה הוא עשירי של כלם [כנ] שלמדנו איר יצחק א״ר יהודה נפשות הרשעים אלו הם המזיקים שבעולם. א״ר יוםי אם כן מוב להם לרשעים שיהיו נעשים מזיקים בעולם, איה הוא עונש הגיהנם. איה היא הבושה שמזומנת הם בעולם ההוא. א"ר חייא כך למרנו והרי ביארנו הענין. נפשות הרשעים בשעה שיוצאות מעולם הזה. הרבה ממוני הדין נזדמנים לקבל אותן ולהכניםן לניהנם. ומביאים אותן לשלשה דינים בכל יום בניהנם. אח"כ מתחברים עמהם והולכים ומשוטטים בעולם. ומתעים להם פרשעים לאותן שכבר נסתמה תשובה מהם. אחיכ מחזירים אותם לניהנם ומענישים אותם. וכן בכל יום ויש מכשפים ההולכים לבית הקברות ועושים כשפים על ידי אותן מינים הרעים .. ומביאים לנפש ההיא ונכנסת בקבר ומדברת עמהם. איר יצחק זכאים הם הצריקים בעולם הזה ובעולם הבא. שהרי כלם קדושים. גוף שלהם קורש. נפש שלהם קורש. רוח שלהם קורש. נשמר שלהם כורש קרשים:

ג) בוא וראה נ׳ מדרנות הן ונדבקית כאחת. נפש ג) בוא וראה נ׳ מדרנות הן ונדבקית כאחת. נפש בכי האנשים יש נפש. ייש נפש עליונה מנפש [כז] אם זוכה האדם בנפש הזאת משפיעים עליו עשרה אחת שנקראת רוח. זש׳כ ז) עד יערה עלינו רוח ממרום. אז נתעורר האדם בהתעוררות אחרת עליונה להמתכל במשפטי המלך הקדוש. אם זוכה האדם ברוח הזה מעטרים לו בכתר קדוש עליון הכולל הבל שנקרא נשמה. ונקראת נשמת

לאצברא ידוי על עינוי בלפרא. בנין רהא רוחא מהאבא שריא עלייהן, והא אתמר:

6) תניה דוא עלאה בספרא דלניעותא. כד אתברי אדם כחת בדיוקנא קדישא עלאם. וכחתו עמים תרין רוחין מחרין סטרין. מימינא ושמאלא כללא דאדם. רוחא דימינא אתקרי נשמתא קדישא. דכתיב ויסח באפיו נשמת חיים. אתקרי נשמתא קדישא. דכתיב ויסח באפיו נשמת חיים. ורוחא דשמאלא אתקרי נסש חים, והוה אזיל ונחית מעילא לתחא. ולא אתישבא בהרי אחרא. כד הוה עייל לתחא. ולא אתישבא בהרי אחרא. כד הוה עייל בראין מתפשטן בעלמא. ולא אסהיימו גופא דילהון, ואחתברי בריון מתפשטן בעלמא. ולא אסהיימו גופא דילהון, ואחתברי האקריון כנעי בני אדם. תנא שלאין מנייהו דלא אקריון נעני בני אדם. תנא שלאין מנייהו דלא אתרבקו לתחא. ותליין באוירא ושמעין מאי דשמעין מלעילא.

כ) ודריש אל המתים. איר אבא תא חוי קביה אפיק עשר בתרין עשרין קרישין לעילא.

דאתעשר בהו ומתלכש בהו. הוא אינון ואינון הוא. כשלהובא דאחידא בנומרא. ולית תמי שרודם. לקבל דכא אית פשר כתרין דלה קדישין לתתה. והינון החידן בווהמה ראקרי חכמה [ככ] עשרה קדישה 707 רטופרי ועיד מקרון חכמות .. איר הייא בתרייתא דאינין כתרין קרישין האי הוא דכתיב ודרש אל תחין דלח המתים. דה שוה עשירחה דכלה [כג] דתניה חיר ילחק א"ר יהודה נפשתה דרשיעיה הלין היכון מזיקין דעלמה. איר יוסי אי הכי עב להו לחייביא דאתעבדין מזיקין בעלמה. אן הוא עונשה דניהנס. אן הוא בישה דומינא להו בההוא עלמא. איר חייא הכי תנינן יהא אוקימנא מעלמא . נסשתה דרשיעיה בשעתה דנפקין מלי. כמה נרדינין נימוסין מודמנין לקבלא להי ולאעלאה להו לגיהנס. ועאלין להו בתלת דינין בכל יומא בגיהנס. לבתר ומטען להו וייהו לבתר בעלמא . וסמשיו מודיוני בהי ואולין לרשיעיא לאינין רקא אסתים תשובה מקמייהו תייבין להי לגיהנס ואתענשון שמן. וכך בכל יומא. ואינון חרשין הוו אולי לבי קברי וחרשי בחרשייהו על ידם איכון זינין בישין .. ומייתין ההים נסשתם ועחלת בקברא ומשתעי בהדייהו. איר ילחק וכאין אינון לדיקים בעלמה דין ובעלמה דחתי. דהה כלהו הדישין נופה דילהין קדישה . נכשה דילהון קדישה . רוחה דילהון קדישה . נשמתה דילהון קרם קדשים:

נ) תח תזי ג׳ דרגין אינין ואתדכקו בחד. נכיש רדרו נישרבוה. ועלאם מנייהו נשתה. דאיר יוסי בכלהו בני נשא אית נסש. ואית נסש עלאם מנסש [כי] זהה בינ בהאי נסש מריקין עליה עסרא חד דאקרי רוח. ההיד ז) עד יערה עלינו רוח ממרום. כזין אתער בר נש באתערותא אחרא עלאה לאסתכלא אתער בר קדישא. זהה בינ בים בהאי רוחא מעשרין ליה בכתרא קדישא עלאם דכליל בלא דאקרי נשמה. ולאתקרי נשמת

מראה מקומות ה) חורים מח: כו החרי נ. ג) בס: ד) יבעיי ליכ

זיר הזהר

וכנ) אין לחשוב ח"ו שיש שם צפרנים עם זוהם. אלא שוה ער"ר משל כמו בארם אף בנקי ואיסטנום נעשה אצלו זוהם תתת הצפרנים שנולרים שם מזה ברואים קטנים מאר שאינן נראין לעין. והן מלאין ארם של הדבה מיני מחלות. כמו כן למעלה בסוף הספירות של מלכות רמלבות שנקראת הכמה שלממה שם מתחיל השורש של צד המומאה קליפות רותות שדים ומויקים המביאים כל מיני מיתה לעולם: [כגן וכך מספרן. לא ימצא בך מעביר בנו וכתו באש. א'. קדמם קסמים. לשון רבים מורה על כ' מינים. הרי ג'. מעונן, ד', מנחש. ה', ומכשף, ו'. תוכר חבר. ז'. שואל אוב.. ח' ורעוני מ׳, ורודיש אל המתים. י': וכז] יש נפש שפלה שנקראת נפש הבחמית. מנחש. ה', ומכשף, ו'. תוכר חבר. ז'. שואל אוב.. ח' ורעוני. מ׳, ורודיש אל המתים. י': וכז] יש נפש שפלה שנקראת נפש הבחמית.

127 70

כזין נשמת אלוה [כה] ולמרנו בסוד הסודות בתוך הסודות של ספר שלמה המלך. מקרא זה שכתוב ה) ושכח אני את המתים שכבר מתו. כיון שכתוב ושבח אני את המתים. למה לי שכבר מתו. אלא שכבר מתו בעולם הזה ע״י עבודת רבונם [כ] עוד נזכר שם שג׳ מדורים עשה הקב"ה לצריקים. אחר. לנפשות הצריקים. שאותן הנפשות אינן נסתלקות מעולם הזה והן נמצאות בעולם הזה. וכאשר נצרך העולם ליחמים ואלה החיים יושבים בצער. מתפללים הם תפלות עליהם. והולכים ומידיעים הדבר לאותן ישיני חברון. ונתעוררים ונכנסים לגן ערן התחתון. אשר שם רוחות הצריקים מתלבשים ונתעמרים בעמרות של אור. ונתיעצים עמהם וגוזרים גזרה. והקכ"ה עושה רצונם ומרחם על העולם. ואותן נפשות הצדיקים נמצאות בעולם הזה להגן על החיים. להסתכל לדעת ולהגין על הרור. וזהו שאמרו החברים שהמתים יורעים בצער העולם. ועונש הרשעים אשר בארץ הוא במה שכתוב ונכרתה הנפש ההיא מעמיה: מדור השני. הוא גן עדן אשר בארץ. בו עשה הקב"ה מרורים עליונים נכברים. כרמיון עולם הזה וכרמיון עולם העליון. ושם היכלות בשני נונים שאין להם חשבון. ועצים ועשבים המעלים ריח בושם בכל יום. ובמקום הזה ישכנו אותן הרוחות של הצדיקים. והוא המרור אשר רוח ההוא שורה בו. וכל רוח ורוח נתלבש שם בלבוש יקר. כרמיון עולם הזה וכרמיון עולם עליון ההוא: מרור השלישי. הוא מרור עליון הקרוש שנקרא צרור החיים. שם תתענג אותה מררנה עליונה הקרושה שנקראת נשמה. והיא מתרבקת להתענג בערן העליון. עליה כתוב כ) או תתענג על ה' וגו'. ולמרנו בשעה שנצרך העולם לרחמים. זאה הנפש של אותן צריקים זכאים הנמצאים בעולם להגן עי העולם. זאת הנפש עולה והולכת ומשוממת בעולם ומודיעה לרוח, והרוח עולה ונתעמר ומודיע לנשמה. והנשמה להקב"ה. אז מרחם הקב"ה על העולם. ואז תרד הידיעה מלמעלה לממה. הנשמה מודיעה להרוח. והרוח מוריע להנפש. ובכל שבת ושבת וראש חודש כל אותן המדרגות מתחברות ונתעמרות כאחד. עד שמזרונות לבוא להשתחות למלך העליון. ואח"כ חוזרות למקומותן. זש"כ ג) והיה מרי חרש בחרשו ומרי שבת בשבתו יבא כל בשר להשתחות וגו׳. ז) למדנו שבשני קשרים תתקשר הנפש בכל ראש חודש ושבת. בקשר הרוח שבין ריחי בשמים אשר בגן ערן התחתון. ומשם הולכת ומשומטת ומתקשרת עם הרוח בהנשמה שהיא צרורה בצרור החיים. ומתערנת וניזונת מאותו זיו היקר של צר זה וצד זה. זש"כ ה) ונחך ה' תמיד והשביע בצחצחות נפשך. ונחך ה' תמיד. תמיד רוקא. והשביע בצחצחות נפשך. מהו בצחצחות. אלא צח אחר כאשר תתקשר עם הרוח אשר בגן עדן התחתון. ועוד צה פנימי יותר מן צח הראשון כאשר יתקשרו בהנשמה שהיא למעלה בצרור החיים. חהו בצח. צח אחת. צהות ב׳ צחות. שהן למעלה מעלר במקום הכבור של הנשמה בוראי. כלומר צחצחות כפולו ión מי יודש זה. נפשך. נפש ממש. ו) ובשעה שנצרן העולם לרחמים. והחיים הולכים ומודיעים להם לנפשוו

ותחכה ברוה דרוין 123 נשמת אלוה [כה] דספרא דשלמה מלכא. האי קרא דכתיב א) ושבת אני את המתים שכבר מתו. כיון דכתיב ושבה אכי את המתים. אמאי שכבר מתו. אלא שכבר מתו בהאי עלמה בפולהנה דמהריהון [כו] תו כתיב תמן דנ׳ מדורין עבד קב״ה ללדיקיא. חד. לנפשאן דלדיקיא. דאינון לא אשתלקין מסאי עלמא ושכיחין בהאי נפשחו וכד אלטריך עלמא רחמין יאינון חיין יתבין עלמה . איכון מללין לליתא עלייהו. ואולין ומודעיו הטטלב לנן עדן מלה לאינון דמיכין דהברון. ומתערין ועאלין מתלבשן דלדיקיא ריחיהון רתמן דארעא . בעמרה דנהורה. והתייעמין בהו וגזרין גזרה. וקב״ה עביד רעותה דלהין וחם על עלמה. והינין נפשהן דלדיקה משתכחין בהאי עלמא לאנלא על חייא. לאסתכלה למכדע ולא כא על דרא. והאי הוא דאמרו חברים דמתי ידעי בלערא דעלמא. ועוכשא דחייבין די בארעא בהאי הוח דכתיב וככרתה הנפש ההיה מעמיה: מדורא תניכא. הוא גן עדן די בחרטח. ביה עבד קב״ה מדורין טלחין יקירין. כגויכה דההי עלמה וכגויכה דעלמה עלהה. והיכלין בחרין ניינין דלים להין חושבנא. ואלנין ועשבין וריחין דסלקין בכל יומח. ובסאי חתר שארי ססוח דאקרי רום דחיכון לדיקים. ומדורם דההוא רוחה ביה שריא. וכל רוח ורוח מתלבש בלבוש יקירא. כנוונא דהאי עלמה וכגוונה דההוה עלמה עלאה : מדורה תליתאה. ההוא מרורת עלהם קדישה דהתקרי לרורה דחיי. דתמן מתעדנה דרגא עלאה קדישא דאקרי נשמה. וסלי ם היל – לאתענגא בעדונא עלאה. עליה כתיב כו או תתענג 69.25 על ה׳ ונו׳. ותאנא בשעתא דאלטריך עלמא לרחמי. האי כשם דחיכון לדיקיא זכאין דחשתכחא בעלמא לאנכא על בעלמא וםמש ואזיל סליק האי נפש עלמה . לכשמה לרוח. ורוה סליק ואתעשר ומודע ומידע כדין חס קב״ה על עלמה. וכדין וכשמה לקב"ה. לכוח . אודע נשמה לתתא מעילא נהתה ורוח אודע לנשמא. ובכל שבתא ושבתא וריש ירחא כלהו רלודונו מתחברן 70 . 702 ומתעשרן למיתי לסגדא למלכא שלאה. ולבתר תייבין לאתרייהו. הה"ד ג) והיה מדי חדם בחדשו ומדי שבת בשבתו יבא כל בשר להשתחות וגו'. ד) תאכא בתרין קשורין אתקשר נפשא בכל ריש ירהא ושבתא. בקשורא דרוחא די בין ריחי בוסמין דבגכתה דעדן דהרעה. ומתמן הויל ושהע ואתהשר עם רוחא בנשמתא דלרירא בלרורא רחיי. ומתרוים ומתונת מסיכון זיין יקרין דהחי סטרם ודהחי סטרה. הה"ד ה) ונחך ה' תמיד והשביע בלחלחות נפשך. ונחך ה׳ תמיד. ממיד דייקה. והשביע בלחלחות נפשך. מהו ברוהה אתקשר 72 אלא לחותא חד בלהלהות . רלתתה . להיתה דלנו **כמותה** 10 רבנכתלו בנשמתה דלעילה . ייסי בלרורה מתקשרן 72 לצילא והייכו בלח. חד. לחות. תרין, דאיכון לעילא ודחי. כלומר לחלחית דנשמתא ביקירו ירית הל. נפשך. נפש ממש. ו) ובשעתה ההנטריך רהמי, והיית מולי להי לנפשייהו ומודעי עלמא 6:0:757

הצריקים

מראה מקומות א) קהלת ד' כ) ישמי נים ג) שם סיו ד) ויתי רכד: ה) ישמי נית ו) אתרי ע:

זיו הזהר

[כה] יען כי היא חלק אלוח ממעל. כירוע רכל מאן רנפח מרדיה נפח: [כו] על דרך הדרש של אדם כי ימות באהל. באהלה של חורה

הצריקים. ובוכים על קבריהם אותן הראוים ומבינים איך להוריע להם. מה הטעם. לפי שמכוונים במחשבה שלהם להתקשר נפש בנפש [ני] אז נתעוררות נפשות הצריקים. והולכות ומשומטות אל ישיני חברון ומוריעות להם צער העולם. וכלם נבנסים בפתח ההוא של הגן עדן ומוריעים להרוח. ואותן הרוחות שנתעמרים בגן הערן מלאכים עליונים מהלכים ביניהם. וכלם מוריעים להנשמה. והנשמה מוריעה להקביה. וכלם מבקשים רחמים על החיים. ומרחם הקב"ה על העולם בעבורם. וע"ז אמר שלמה ושבח אני את המתים שכבר מתו וגו׳:

ה) א"ר שמעון בימי חיי לא ישב העולם בצער. ולא יהיה נירון ברין העליון. ולאחרי לא יכום רור כרור הוה. ועתיר העולם שלא יהיה נמצא מי שינין עליו. וכל עזי פנים יהיו נמצאים אז בין למעלה בין לממה. למעלה בשביל עונות שלממה וחציפות שלהם. ועתירים בני העולם שיצעקו ואין מי שישגיח עליהם. יסובבו ראשיהם לכל צררי העולם ולא ישובו עם רפואה. אבל רפואה אחת אני מוצא להם בעולם ולא יותר. בזה המקום שיהיו נמצאים לומרי תורה. ויהיה נמצא אצלם ספר תורה כשרה כלי כל שניאה. כאשר יוציאו אותה החוצה, בשכילה מתעוררים עליונים ותחתונים, וכש"כ אם נכתבו בו שמות הקרושים בכונה הראויה. והרי הוריתי ענין הזה [כח] אוי דרור שנלתה ביניהם ספר תורה ולא נתעוררו עליו לפעלה ולפטה, פי נתעורר עליו. בזפן שהעולם בצער גרול, ונצרך העולם לפטר. ונצרך להגלות ספר תורה בגלות יתרה בשביל הצער שבעולם. ומבקשים האנשים רחמים אצל הקברים. נתעוררים כל המתים עליו. שהרי הנפש מקרמת ומוריעה להרוח שכאן נמצא ספר תורה בגלות שהגלה בשביל צער של העולם. והחיים באו וסבקשים רחסים. אז הרוח מוריע להנשמה והנשמה להקביה. ואז הקביה נתעורר ומרחם על העולם. וזה בשביל גלות הספר תורה ממקומו. והחיים שבאו לבקש רחמים אצל קברי המתים. אוי לרור אם נצרך להגלות ספר תורת ממקום למקום. אפילו מן בית הכנסת לבית הכנסת. שהרי זה לבעבור שאין נמצא ביניהם על מי ועל מה שישנהו עליהם. ורבר זה אין יורעים כל האנשים [כס] שהרי כאשר הגלתה השכינה גלות האחרון, טרם שנסתלקה יעלתה למעלה מה כתוב נ) מי יתנני במרבר מלון אורחים. ואחיכ בזמן שנמצא הצער הגרול בעולם שם כארח במרבר היא נמצאת. כי בגלות של ספר התורה גם היא שם. לכן כלם נתעיררים על זה עליונים ותחתונים .. למרנו שייב חרשים נפש הואת יש לה התקשרות עם הנוף בקבר. ונירונים ברין יחרו. מלבר אותה הנפש של הצרים. כמו שנתבאר. והנפש מזומנת בקבר וירעת בצער הגוף. נם ירעת בצער החיים ואין כיכול זה לפעול מובה עליהם. ולאחר י"ב חרשים מתלבשת בלבוש אחר והולכת ומשומטת בעולם. ויורעת מן הרוח שלה מה שנורע לה. ימתאמצת בשביל צער העולם לבקש רהמים על הצער של החיים. ומי מעורר את המתים לכל זה. בזמן שיש ł 1CMP

10 רלדיקיא . קברייהו 16231 110207 ליכין לאודעא להו. מאי סעמא. בנין השויין רעותא דילהין לאתדבהא נפשא בנפשא [כו] כדין אתערין נפשייהו דלדיקיא. ואולין ושאמין לדמיכי הברון ומודיעין להו 6705 דעלמה . וכלהי עהלין בההוה פתחה דנן עדן ומודיעין לריח. ואינון רוחין דמתעשרין בגן עדן מלאכי עלאי אולין בינייהו. וכלהו מודיעין לנשמה. ונשמה אודעת לקב"ה. וכלהו בעאו רחמי על חיין. והס קבים על עלמה בגיניסון. ועיד המר שלמס ושבה הני את המתים שכבר מתו ונו׳: ה) איר שמעון בחיי לא יתיב עלמא בלברא. ולה התדן בדינה דלשילה. בתרמי לה יקום דרה כדרה

דה. וומין שלמה דלה ישתכה מהן דינין שליה. וכל אכפין הלישין ישתכחון בין לעילא בין לתתא. לעילא בחובייסו דלתתה והליפותה דילהין וזמינין בני עלמא דלווחין ולית מאן דישנה עלייהו, יהדרון רישייהו 55 סשרי שלמה ולה יתיכון בהשיותה. הכל הד אסוותא אשכתנא להו בעלמא ולא יתיר. בההוא אתר דישמכחין אינון דלעאן באורייתא. ואבתכה בינייהו ספר תירה . כיס כד מפקי האי. בניניה משמקר 657 מתערין עלאי ותתאי. וכל בכן אי אכתיב ביה במא קרישה כדקחוי. והה חילישנה מלה [כח] לדרה דהתנליה בינייהו סשר תורה ילה מתערי עליה לשילא ותתח. מאן אהשר שליה. בשעתא דעלמא בלערא פפי. ואלפריך עלמא למשרה. ואלפריך לאגלאם ספר תורם . 6nbr7 ברוחהח יתיר 173 ובעמן 603 רחמין פלי קברי. כלסו מתין מתערין עליה. 637 כפשא אקדימת ומידעא לרוחא דהא ספר תירס השתכה בגלותה דחינלי בדוחקה דעלמה. וחייה התהן וכצאן רחמי. כדין רוחא מידצא לנכמה ונשמם להביה. וכדין קבים אתער וחם על עלמא. ודא על גלותא דספר תורה מאתרים, וחייא אתיין למבעי רחמי על קברי מתייח. ווי לדרח אי הלטריך שפר תורה למנלחה לים לאתר . ממתר כנישתה . אפילי מבי כנישתא לבי 65 657 בינייסו השתכה מל 30 דישנחון צלייהו . ודא לא ידעין כלסו בני [po] **653** דהה כד התנליה גלותה בתרחם. עד לה תסתלק לעילה מחי כתיב כ) מי יתכני במדבר מלון אורהים. ולבתר השתכה 17050 בומכת מפי בשלמה השתכחת . ממן דספר ובנלותה מורכ 100 , ño מלאי עלים מתשרין וכלסו ומתחי າຄວ່ תריסר תניכן 50) ירהי מתהשרה בנופה בהברה. יחתדנו בדינה כחדה. בר ססיה נסשה דלדוקיה. כמה דחוקמיה . וחיהי זמינה בקברה וידעת בלערה דנוסה. ובלערא 651 ידעת רחייה השתרלה עלייהו . לבתר תריסר ירחי אתלכשת בלבושא חד ואולת בטלמא וידעת מן כוחה דילה מהי דידעת. וסהבת ואשתדלת של לשרא דשלמא למבשי רחמין על לשרא . 160 אתער לכל וממן . הייה בומנה דהית 1005

מראה מהומות לו ויתי רכם. ט ירמיי עי

זין הזהר

(כו) שיש ביניין זה כונה מיוחדת לכוון יחודים ירועים כמובא בכחבי האר"י ו"לו (כח) פוד חכונות של בתיבת חשם הקרוש נובר בזהר ויקרא יא: ובאחרי מות סה: (כט) אין יודעים חומר העון של מלמול ספר תורה לחוץ שזה גלות ספר התורח עם גלות אור השבינה ממקום קרוש בית הכנסת שהוא מקדש מעם לרחובה של עיר. ומכל שבן לשרה אצל בית הקברות: זכאי שיורע להוריע להם כראוי. וזכאי ההוא נורע ביניהם.

זכאס דאודע להו כדקא יאות. וההוא זכאה אשתמודע בינייהו. וכאה דתניה אשתמודע 62203 ה⊒תכח 72 בין היית ובין מתיית. דסה כל יומה מכרוי עליה בינייהו. וכד לערא שפי בעלמא ואיסו לא יכיל לאגלא דרא. הוא אודע להו לערא דעלמא, על וכל לא אשתכה זכאה דמכרזי עליה בינייהו ולא אבתכה מאו דיתער להו בלערא דעלמא אלא ספר תורה. עלאי כדין ותתאי ולריכין כלהו מתערין עליה. זמכת בתשובה . ואי לא משתכחי דישתכחין בסהוא דדינא אתערון עלייהו. בתשובה הא מארי ואפילו עלייהו בגיכיה מתערין דעדו דגכתה כומין דספר כורה :

ה״ר הייה (6 אי אית מאו תווהנא דידע מיתיא בר אכן א״ר אנ אורייתא מודעא להו דהא להו למיתיא. לאודעא א״ר הבה לערה לסו מודעה בשעתה אפקי מאו רלית -אורייתא בהאי דידע סמור ואיכון מתערי על אורייתא בגין מאי אתגליא להבריי אתר. כדין דומים אודע להין. א"ר יוסי להסוא – ואיכון ידעי דהא עלמא בלערא. וחייא לא אתחזון לאודעא להו. ביה שעתא כלהו לוחין ולא ידעי על אורייתא דאתקלנא ואתגליא לההוא אתר, ואי כשא תייבין ובכאן בלבא שלים ותייבין 1)3 קמי הכ״ה . כלהו מתכנשין ובעאן רחמי. ומודיינין לאינין דמיכי חברון. ועאלין ומודעין לרוח 1337 כמה דחמרן. ואי איכון לא הייבין עדן 63/3 שלים למבעי ולמבכי על לערא דעלמא. ווי להון דכלהו לריקה. והמרין מהן גרם להורייתה קדישה מתכנפי דאתנליא על ידייהו בלא תשובה. וכלהו אתאן לאדכרא בנ״כ לא תובייהו יהכון תמן כלא תשובה וכלא קמייהו ר' יוםי למבעי בעותה תעניתא – 636 '37 אמר 653 תלת תעניתה. אמר אפילו חד יוסי ובהאי יומא. ובלבד דעלמא יתיב בלערא מפי. כדין כלהו מזדווני למבעי רחמין על עלמה:

תאכא א"ר יהודה יומא מד סוו אולי רבי מומיה ור׳ אערעו בגים חלבא דהוה חריב . 60763 ייסת יתבו סמיך לבי קברי. ור׳ ייסא סוה בידיה חד היערא דספר תורה דאקרע. עד דיתבו אתרגים חד קברא קמייהו . ולוח ווי ווי דהא עלמא בלערא שליח הא אורייתא הכא דאתגליא. או דחייא אתו לחייכא 'the בכסופא ולכספא עלן דילהוו . באורייתא אודעוע ר׳ חוקים ור׳ ייסא. איר חוקים מאן את. איל מיתא אנא והא אתערנא לגבי ספר תורה 62017 מדא הוה יתיב עלמא בלערא. ואתי חייא הכא לאתערא לן בספר תורה. ואנא וחבראי אקדימנא לגבי דמיכי חברון. וכד אתחברו בגן עדן ברוחיהין דלדיקיא. אשתכה קמייהו דהסוא ספר תורה דאייתו לקמן אינון חייה הוה פסול . ומשקר בשמה דמלכה. על דהשתכה והיי יתירא בההוא הרא כן ושוסעת שסע שתי פרסות. אמרו הוחיל דשקרו בשמה דמלכה לה יתיבין לגביהון. ודמו לי בההיא שעתא ולהבראי מצי מתיבתה. עד דחד סבא דהוה בינייהו אזיל ואייתי הפרא דרב המנונא סבא. וכדין אתער רבי אלטור ברבי שמעון דהיה קביר טמנא. ואויל ובטא בגן עדן עלייהי ואתסי עלמא. כדין שארו לן. ומן ההוא יומא דסליקו ליה לרי אלעזר מכי

פראה מקומות ש אתרי עא. ט ויקרא ייש

שלמדנו כי כאשר נמצא זכאי בעולם הוא נודע ומפורסם בין החיים ובין המתים. שהרי בכל יום מכריזים עליו ביניהם. וכשיש צער גדול בעולם והוא אינו יכול להגן על הדור. אז הוא מודיע להמתים צער העולם. וכאשר על הדור. אז הוא מודיע להמתים צער העולם. ולא נמצא לא נמצא זכאי כזה שמכריזים עליו ביניהם. ולא נמצא מי שיעורר את המתים בצער העולם אלא ספר תורה. אז עליונים ותחתונים נתעוררים עליו. אבל צריכים כלם שיהיו נמצאים באותו הזמן בתשובה. ואם אין נמצאים שיהיו נמצאים באותו הזמן בתשובה. ואם אין נמצאים שיהוו נמצאים באותו הדמן בתשובה ואם אין נמצאים התשובה. הנה שרי הדין נתעוררים עליהם בשביל הספר תורה ז

ל) א"ר חייא תמה אני אם יש מי שיורע איך להוריע להם להמתים. מלבר אנחנו. א"ר אבא הצער של החיים מוריע להם. התורה מוריעה להם. שהרי בשעה שאין מי שיבין בענין זה מוציאים ספר תורה סמוך לבית הקברות. והם נתעוררים על הסית בשביל מה הגלתה למקום ההוא. ואו מלאך רומיה מוריע להם. איר יוסי ואז הם מבינים שהעולם בצער. וגם שהחיים אין ראוים ואין מבינים איך להודיע להם. באותה שעה כלם צועקים על בזיון הספר תורה שהנלתה למקום ההוא. ואס האנשים חוורים בתשובה וכוכים בלב שלם בתשובה לפני הקב"ה. או כל המתים מתאספים ומבקשים רחמים, ומודיעים לאותן ישיני חברון. והם נכנסים ומודיעים להריוח שבנן עדן כמו שאמרנו. ואם החיים אין חוזרים בתשובה בלב שלם להתפלל ולבכות על צער העולם. אוי להם שכלם נקבצו לריק. ומתרעמים לאמר מי גרם להתורה הקדושה שהגלתה על יריהם בלי תשובה. וכלם באים להוכיר עונותם. לפיכך אל ילכו שמה עם מית בלי תשובה ובלי תענית לבקש בקשה לפניהם. רבי אכא אמר שלא ילכו בלי ג' תעניתים. ר' יוסי אמר אפילו בתענית אחד ובאותו יום. ובלבר כשהעולם נמצא בצער גרול. או כלם מתחברים לבקש רחמים על העולם:

למדנו שא"ר יהורה פעם אחת היו ר' חוקיה ור' ייסא מהלכים בדרך. ובאו לנוש חלבא שהיה חרוב. ישבו סמוך לבית הקברות. ור' ייסא היה בידו כרך אחר של ספר תורה שנקרע. בעת שישבו נזרעזע קבר אחר לפניהם. ושמעו קול צוחה וי וי שהרי העולם בצער נמצא. הנה ספר תורה כאן שהגלה. או שהחיים באו ללעג עלינו ולבייש אותנו בבושה על ידי הספר תורה שלהם. נתבהל ר' חוקיה ור' ייסא. א"ר חוקיה מי אתה. א"ל מת אני והנה נתעוררתי בשביל הספר תורה. שפעם אחת היה העולם נמצא בצער. ובאו החיים כאן לעורר לנו עם ספר תורה. ואני עם החברים שלי קרמנו אצל ישיני חברון. וכאשר נתחברו בגן ערן עם רוחות הצריקים. נמצא לפניהם שאותה ספר תורה שהביאו אצלנו אותן החיים היה פסול. ומשקר בשם המלך. לפי שנמצאה וא"ן יתרה במקרא הזה נ) ושומעת שמע שתי פרסות. אמון כיון ששקרו בשם המלך אל יענו להם. ורחו אותי ואת החברים שלי בשעה ההיא מן בית הישיבה. ער שזקן אחר שהיה בין החיים הלך והכיא ספרו של רב המנונא הזקן. ואז נתעורר רבי אלעזר ברבי שמעון שהיה קכור עמנו. והלך ובקש בגן עדן רחמים עליהם ונרפא העולם. או התירו לנו ליכנס. ומן היום ההוא שהעלו לרבי אלעור מבית

17

מכית הסכרות הזה וניתן אצל אביו. אין בנו מי שיתעורר להתיצב לפני אותן ישיני הברון. ואנו יראים בזכרנו יום ההוא שרחו אותי ואת חכרי, ועתה שבאתם אצלנו וספר תורה אצלכם. אמרתי שכוראי הנה העולם בצער נמצא. ועיב גזרעזעתי כי אמרתי מי יקדים להודיע לאותן צדיקי אמת ישיני חברון. נשתמם משם ר' ייסא עם כרך הספר תורה. וא"ר' חזקיה חס ושלום אין העולם בצער. ואנחנו לא באנו בשביל זה. ויקומו ר' חזקיה ור' ייסא וילכו לדרכם. אמרו וראי שבומן שצריקים אין נמצאים בעולם. אין העולם מתקיים אלא בזכות המתים:

איר ייסא בזמן שנצרך העולם לממר למה (6 אנו הולכים אצל המתים, הלא כתוב ורורש אל המתים. ואסור. א"ל ר' הוקיה עד עתה לא ראית כנף הצפור של ערן [ל] ודורש אל המתים. אל המתים דוקא. שהם רשעי העולם. או שהם מן העמים עכו"ם שנקראים תמיר מתים. אבל ישראל שהם צדיקי אמת. עליהם קרא שלמה כ) ושבח אני את המתים שכבר מתו. בזמן אחר ולא עכשיו. שכבר מתו ועכשיו הם חיים. ועור ששאר העמים באשר באים אל המתים באים בכשפים לעורר עליהם מינים הרעים, וכאשר ישראל כאים אל המתים באים בכמה תשובה לפני הקביה, בשבירת הלב ובתענית לפניו. והכל בשביל שהנשמות הקרושות יבקשו רחמים מלפגי הקב"ה עליהם. והקב"ה מרחם על העולם בזכותם. ולכך למרנו שהצריק אעיפ שנפטר מן העולם. לא נסתלק ולא נאבר מן כל העולמות. שהרי בכל העולמות הוא נמצא יותר מבחייו. שבחייו הוא נמצא בעולם הזה בלברו. ואחיכ הוא נמצא בשלשה עולמות וגזמן אצלם. שכתוב נ) עלמות אהבוך. אל תקרא עלמות אלא עולמות. אשרי חלקם: למרנו כהוב ז) והיתה נפש ארוני צרורה בצרור החיים. והיתה נשמת ארוני צריך לומר, אלא כמו שאמרנו אשרי חלקם של הצריקים שהכל מתקשר בהם זה בזה. נפש ברוח. רוח בנשמה. ונשמה בהקב"ה. נסצא שהנפש צרורה בצרור החיים: א"ר אלעזר מה שאמרו החברים שנלות הספר תורה אפילו מכית הכנסת לביהכ"ג אחר אסור, וכל שכן לרחובה של עיר. למה לרחובה של עיר [לה] א"ר יהורה כמו שאמרנו. כרי שיתעורהו עליהם ויבקשו רחמים על העולם... א"ר יהורה בגי בכל יראים ואין עושים כך אפילן מן בית הכנסת לביהכ"ג. כל שכן לרחובה של עיר --:

ה) תכוים תהיה עם ה' אלהיך, פתח רבי אילעי ואמר מה בין תם לתמים. באברהם כתוב התהלך לפני והיה תמים. יעקב שנשתלם יותר כתוב בו ויעקב איש תם. מפני מה נקרא איש תם. לפי שלא נשאר בו פסולת כלל. שהרי פריעה היתה בו ונמהר מפסולת ההיא ו) וע"כ כתוב בו ויעקב איש תם. שלם בכל. אברהם תמים נקרא שלא היה כל כך שלם. אבל הם שלם בכל. מה כתוב בנה. איש צריק תמים היה ברורותיו. שהרי רשום כרושם הקרוש [לנ] ואמר ראש הישיבה בכל מקום שנאמר תמים. היינו שנרשם ברושם הקרוש באות

מכי קברא דא ואתיהיב לגבי אבוה. לית מאן דאתער למיקם קמייהו דדמיכי חברון. דמסתפינה מן ההוה יומה דדחו לי ולחברי. והשתה התיתון לגבן וספר נביכון. אמינא דהא עלמא בלערא אשתכח. מירה אודעועכא דאמינא מאן יקדים לאודעא לאיכון וע"ר זכאי קשום דמיכי חברון. אשתמים רבי ייסא בההוא קיטרא דספר תורה. וא"ר חוקיה חם ושלום לית עלמא בלשרא. ואכן לא אתיכן להאי. קמו ר׳ חוקיה ור׳ ייסא ואולו. אתרו ודאי דבשנתא דוכאין לא השתכחו בעלמה. עלמה לה מתקיימה הלה בגיניהון דמיתיה: איר ייסא בשעתא דאנסריך עלמא למשרא אמאי אוליכן לגביהון דמיתיא. הא כתיב ודורש אל המתים. ואסיל. איל עד כען לא חמית גדפא דלפרה דערן [ל] ודורם אל המתים. אל המתים דייקא, דאינון חייבי עלמא. או דאינון מעמין עכו"ם דאשתכחו תדיר מתים. אבל ישראל דאינון זכאי קשום. שלמה קרא עלייהו כ) ושבח אני את המתים שכבר מתו. בומנא אחרא ולא השתה. שכבר מתו והשתה היכון חיין. ועוד דשהר עמין כד אתאן למימיסון אמיין במרשין לאמערא עלייסו זיכין בישין, וכד ישראל אמאן למימיסון אמיין בכמה תשובה לקמי קביה. בתבירו דלבה בתעניתה לקכליה. וכלא בגין דנשממין קדישין יבעון רחמי לקמי קב"ה עלייהו. וקב"ה חיים על עלמא בניניסון. וע"ד תנינן לדיקא אע"ג דאתפשר מהאי עלמא. לא אסתלק ולא אתאכיד מכלהו עלמין. דהא בכלהו עלמין השתכח יתיר מבחייוי. דבחייוי השתכח בההי עלמה בלחודוי. ולבתר אשתכח בתלת עלמין וומין לגבייהו. דכתיב ג) עלמות אהבוך. אל תקרי עלמות אלא עולמות. זכאה חולקהון: מאנא כתיב ד) והיתה נפש אדוני לרורה בלרור החיים. והיתה נשמת אדוני מבעי לים. אלא כמה דאמרן דוכאם חילקהון דלדיקיא דכלא אתקשר בהו דה ברא. נפש ברוח. רוח בנשמה. ונשמה בקב"ה. השתכח דנפש לרורה בלרור החיים: א"ר אלעזר האי דהמרו חבריה גלותה דספר תורה הפילו מבי כנישהה לבי כנישתה החרה הסיר. וכל שכן לבי רחוב. המחי לבי רחוב [לא] איר יהודה כמה דאמרן. בגין דיתערון עלייהו ויבעון רחמי על עלמה. אדר יהודה בני בבל מסתפו ולא קא עבדי אפילו מבי כנישתא לבי כנישתה, כל שכן ההי ----

ה) תמים תהיה עם ה׳ אלהיך. פתח רבי אילעי ואמר מאי בין תם לתמום. באברהם כתיב התהלך לפני והיה תמים. יעקב דאשתלים יתיר כתיב ביה ויעקב אים תם. אמאי אקרי אים תם. בנין דלא אשתאר ביה פסולת כלל. דהא פריעה הוה ביה ואתדכי מההוא פסולת י) וע"ד כתיב ביה ויעקצ איש תם. שלים מכלא. אברהם תמים אקרי ולא הוה כל כך שלים. אבל תם שלים מכלא. מאי כתיב בנח. איש לדיק תמים היה בדורותיו. דהוה רשים ברשימו הדישה [לכ] והמר רב מתיבחה בכל אתר דכתיב תמים. היינו דרשים ברשימו קדישא ÷ ะวัติว

מראה מקומות א) אחרי עא : כן קהלת ד' גן ביר אי דן במואל אי כים םן בלת קסנ. ון שם קסם :

זין הזהר

א) כנף הצפור היינו כנפי השכינה. והמכוון שעוד לא הבין זה ענין הנסתר, וזה נאמר על דרך הכתוב ולא יכנף עוד מורך: (א) שיי הלא העיקר הוא תפלה וועקה ולמה לא די להתפלל בבית הכנסת: (לכן שנולד מהול:

באות קיום הברית, ובשכיל שנמר הברית נסרא תמים

ברורותיו. מה שכלם לא היו כך שהם השחיתו דרכם.

וע"כ נאמר את האלהים התהלך נח. וכי מי יכול ללכת

עמו. אלא כל מי שעומר ברית הקרוש שלא יופגם מזרוגת עמו השכינה ושורה עליו. ולפיכך תמים תהיה עם ה'

אלהיך. תמים תהיה. ואחיכ עם ה׳ אלהיך בהודוגות

אחת. שכיון שתשמור הברית תוכה להיות עם ה׳ ולא

תפרד ממנו. ה) ועוד תמים תהיה עם ה' אלהיך. וראי

כמו שהוא תמים כלל אחר. אף אתה תהיה עמו תמים.

עמו וראי. ובמה נעשה הארם תמים. שיהיה ת"ם י"ם.

תים. כמו שגדרש, יים. כל אותן מדרנות קדושות שלו

נקראות י"ם. ואינן נפרשות מסנו לעולם. אף אתה כדמיון

זה תהיה. להסיר מסך מדרגות זרות. ולהיות בך מדרגות קרושות סוד של י"ם.. כרסיון זה אדם הלובש ציצית געשה בכל יום תמים, ת"ם כד' כנפות מתוקנות כראוי. י"ם בתכלת ההוא של הרג של שבעים מדרגות הים [נו]

צד הרע כאשר מסתכל באדם הזה אינו יכול להרע לו

בעין רעה. ואז הוא ת"ם י"ם עם ה' אלהיו. ממש

בתיקון אחר. היא למעלה והאדם לממה. שאחיכ היא

נתעלית תוך מדרנות העליונות [לז] אף כך האדם נתעלה

אח"כ בתפילין תוך מדרגות עליונות, וע"כ תמים תהיה

ההברים שאסור לשאול בכלריים. בוא וראה לאחר שניהנה

התורה לישראל הוציאם מהתחייבות של הכוככים ומזלות.

ודבר זה למדנו מאברהם. שראה במזלו שלא היה עתיד

להוליד בנים. והקב״ה הוציא אותו החוצה. כמו שנאמר

ויוצא אותו החוצה ויאמר הכמ נא השמימה וגוי. וררשו

שא"ל צא מאצטנגינות שלך. והעלהו למעלה מהכוכבים

וכן׳. ולפיכך כל העוסק בתורה נתבמל מסנו התחייבות

של כוכבים ומזלות. אם לומד התורה כדי לקיים מצותיה.

ואם לא. כאלו אינו עוסק בה. ולא נתבמל ממנו

התחייבות של כוכבים ומזלות. כל שכן עמי הארץ שאין

נתבמל מהם התחייבות של כוכבים ומזלות:

רי הגוים האלה וגו׳ אל מעננים ואל קסמים ישמעו 🕻

ואמר ז) ה' בצאתך משעיר בצערך משרה ארום ארץ

רעשה. כשעה שהקב"ה בא משעיר שלא רצו לקכל

התורה ארץ רעשה. מפני מה רעשה. לפי שיראה שתחזוך

לתהו ובהו. כי כן התנה הקכ"ה עם העולם, אם יקכלו

ישראל את התורה מוטב. ואם לא יחזיר העולם לתהו

ובהו. כיון שראתה הארץ שהומין הקב"ה לכל האומות

שיקבלו התורה ולא קבלו. ומכל האומות לא נשתיירו

אלא ישראל כלבדם. חשבה הארץ שגם ישראל לא יקבלו

ואתה לא כן נתן לך ה׳ אלהיך. ג) פתח ר׳ יוסי

כ) ועוד תמים תהיה עם ה' אלהיך, הרי דרשו

עם ה' אלהיך. עמו וראי:

באת קיימא דברית. ובגין דנפר ברית אקרי תמים בדורותיו. מאי דלא הוו כלהו הכי דאינון מהבלן ארמייהו. וע"ו כתיב את האלהים התהלך נח. וכי מאן יכיל למיהך עמים. אלא כל מאן דנסיר ברית קדישא אודוונת ביה שכינתה ושריחת עליה. ובג״כ תמים תהיה עם ה׳ אלהיך. תמים תהיה. ולבתר עם הי אלהיך בוווגא סדה דכיון דכטיר ברית עם ה׳ להוי 631 אתפרש מניה . א) תו תמים תהיה עם ה׳ אלהיך ודאי כמה דאיהו תמים כללא חדא. אוף אנת תהא עמיה תמים. עמיה ודחי. ובמחי התעביד ב"ל תמים. דיהה ת"ם י"ם. מ"ם. כמה דאתמר. י"ם. כל אינון דרגין קדישין דיליה אקרון יים. ולא אתפרשן מנים לעלמין אוף אנת כגוונא דא מהא. לאעדאה מכך דרנין נוכראין, למיהוי בך דרנין קדישין רוא דיים. כגוונא דא בר גם דלבים נילית אתעביד בכל יומא תמים. ח"ם בד׳ כנפים מתקנן כדקא יאות. יים בסהוא תכלת דנונא רשבעין דרנין רימא [לנ] ספרא בישא כד אסתכל בהאי בינ לא יכיל לאבאשא ליה בעינה בישה . וכדין היהו ת"ש י"ם עם הי הלהיו . ממש בתיהונה חדה. היהי לעילה והיהו לתתה. דלבתר השתלקת איהי גו דרגין עלאין (לדן אוף הכי בר גם אסתלה איהו לבתר בתשילין נו דרנין עלאין. ועיד תמים תהים עם ה׳ אלהיך. עמיה ודאי:

כ) מו ממים תהיה עם ה׳ אלהיך, הא אוקמוה חבריא דלא למשאל בכלדייא, מא חזי בתר דאתיהיבת אורייתא לישראל אפיק לון מחיובא דככביא ומולי ודא אוליפנא מאברהם, רחזי במוליה דלא הום עמיד למסוי ליה בנין, וקב״ה אפיק ליה לברא, כדכתיב למסוי ליה בנין, וקב״ה אפיק ליה לברא, כדכתיב וייולא אותו המולם ויאמר הבע נא השמימה ונו׳, ואוקמום דאיל לא מאלטנגינות שלך, והטלסו למעלה מככביא דאיל, אלא מלטנגינות שלך, והטלסו למעלה מככביא דרי ובנין דא כל המשמדל באורייתא בשיל מניה דכבדא ומולי, אי אוליף לה כדי לקיימא סקודהא חיובא דככביא ומולי, כל שכן עמי הארן דלא חיובא הכביא ימולי.

בי סנוים האלה ונו׳ אל מעננים ואל הסמים ישמעו ואתם לא כן כתן לך ה׳ אלהיך ג) פתח ר׳ יוסי ואמר ד) ה׳ בלאמך משעיר בלעדך משדה אדום ארו רעשס. בשעתה דקב״ה תב משעיר רלה הבילו אורייתה ארץ רעשה. מאי סעמא רעשה. בגין רבעאת לאהדרא לתהו ובהו. דהכי אתני קביה בעלמא אי יקבלון בני ישראל אורייתא מושב ואם לאו אהדר עלמא לתהו ובהו, כיון דחמאת ארעא דהא אומין קביה לכל עממיא דיקבלון אורייתה ולה קבילו. ומכל עממיה לה השתחרו אלא ישראל בלמודייהו חשיבת ארעא דישראל לא יקבלון כוומייהי. ובנייכ ארז רעשה . ביון דאמרו לעשה יכשמע מיד שקמה ההיד ארן יראה ושקמה. יראה בקדמיתה ולבסוף שקמה. ותה חזי בנין דישראל המרו ວອນນ

התורה כמוהם. ולפיכך ארץ רעשה. כיון שאמרו נעשה ונשמע מיד שקמה. זש"כ ארץ יראה ושקמה. יראה בתחלה ולכסוף שקמה. ובוא וראה לפי שאמרו ישראל נעשה

שראה מקומות לי שלת קסנ . כי פנחם רטו: ג) כלק קלנ. דו שופטים הי

זיו הזרגר

(גן סספר שבעים מרסו על כח הסלבות כמו שמובא בזהר על הפסוק ימי שנותינו בהם שבעים שנה. והרג של תבלת שהוא חלוון רמו על שנשפע בו כח מרת המלכות. ווה נרמו במה שאמרו חו"ל שוה חדג עולה אחת לשבעים שנה. והיינו חך של שבעים מרגות הים. כי ימ מרסו על המלכות כידוע כסוד כל הנחלים הולכים אל הים: (לז) היינו בעין שאמרו חו"ל שהקב"ה מנית תפילין. וענין תפלה ש"י למעלה היינו עליית והתקשרות המלכות בתפארת. ותפלה ש"ר היינו עליית והתקשרות התפארת עם חב"ד. אף כך האדם כעין וח שנתעלה ניינו עליית והתקשרות המלכות בתפארת ותפלה ש"ר מיינו בעיו שנה ביינו מרקשרות המארת עם חב"ד. אף כך האדם כעין וח . המטט

נעשה. לא החלין מן כל עשייה דיכלין כל חרשי עלמא למעבד. ולא מכל קשמין וחרשין דעלמא. מאי

אפיק לון קב״ה ממלרים תבר קמייהו כל זיני חרשין

מאכי דביתיה דלא אלטריך או מלה אחרא דכוותיה

ולאפקדא ליה לסטרא אחרא. דהא כמה גרדיני נימוסין

זמינין לההוא מלה לקבלא ליה ומההוא זמכא לא

שארי עליה ברכאן. דהא מסטרא אחרא איהו. כל שכן

מאן דאומין ברעותיה על ההוא לולמא עלאה דיליה

לאחרא ולסטרא אחרא. דהא ההוא דאומין ליה חוי להו

וכד קריבו יומין דבר כש לככקי מהאי עלמא. ההוא לולמא עלאה

דאתיהיב ליה. דכתיב אך בלנס יתהלך איש. אמיא ההוא רוחא

בישא דהוה מתדבק ביה בכל יומא. ונסיל ליה להסוא לולמא. אתתקן ביה ואויל ליה. ולא אתחור ליה לבר

כם לעלמין. כדין יכדע דהה התדחיה הוה מכלה:

ב) בי תלור אל עיר ימים רבים להלחם עליה לתפשה

מיכון מרחין ושבילין דמורייתה. דהה בכל מלה ומלה מית כמה עישין כמה שבין לבני כשא. כמה מרגלאן דהא מנהרן

לכל שער. ולית לך מלה בחוריימה דלית בה כמה בולינין

מנהרן לכל סמר. האי קרא איהו כפוס פשטיה, ואימ ביה כפום מדרשיה. ואית ביה חכמתא עלאה לאודהרא למאן

דאלפריך. וכאה חולקיה מאן דאשתדל באורייתא תדיר. מאן

דאשתדל בה מאי כתיב ביה. כי אם בתורת ה׳ חפלו

ובתורתו יהנה יומס ולילה. והיה כעץ שתול על פלגי מים. אמאי דא סמיך לדא. אלא מאן דאשתדל באורייהא יומם

ולילה לא ליהוי כאטא יבישא. אלא כעץ שתול על פלגי

מים. מה אילן אית ביה שרשין, ואית ביה קליפין, ואית ביה

מוחא. ואית ביה ענפין. ואית ביה טרפין. ואית ביה פרחין. ואית ביה איבא. שבעת זינין אלין שלקין לשבעה עשר

ולשבעין [לה] חוף מלין דאורייתא אית בהו פשטא דהרא.

זרשה. רמו דהה רמיו הכמתה. נימסריהות. רוין סמירין,

רזין סתימין אלין על אלין. פסול יכשר. עמא ועהור.

אסור והיתר [לו] מכאן ולהלאה מתפשמאן שנפין לכל

ספר. והיה כעץ שתול על פלני מים ודאי. ואי לאו . לאי

איהו חכם בחכמתה. תה חוי כמה חביבין איכון

דמשתדלי באורייתה האפילו בומנה דדיכה תליה בעלמה ואתיהיב רשו למחבלא לחבלא. קביה פקיד ליה על

אינון דקה משתדלי באורייתה והכי ה"ל קב"ה. כי תלור אל עיר בגין חוביהון סגיאין דחמאן קמאי. ואתחייבו

בדינה לימים רבים. מהו רבים. תלתה יומין דה בתר דה

דאשתמודעה דבר במתה. מכלן דימים דבים תלתה יימין

איכון. דכתיב נ) ואשה כי יזוב זוב דמה ימים רבים

וכי ימים רבים אינון. אלא תלתא יומין דא בתר דא אקרי

ימים רבים. איף הכי כי תלור אל עיר ימים רבים, תלמא יומין דא בתר דא דאבתמודעא דבר במתא. תא

לא תשחית את עלה וגו׳. איר פנחם כמה מביו

א) א"ר אבא תא חזי אסיר ניה לבר נם לאשראי

וחד בנין

727

חד בנין דח.

וקסמין דלא יכלין לשלמאה עלייהן:

נעשה. אינם יראים מן כל עשיה שיכולים כל מכשפי העולם לעשות. ולא מכל קוסמים ומעננים שבעולם. מה הטעם. אחר בשביל קבלת התורה. ואחר לפי שכאשר הוציאם הקביה ממצרים שבר לפניהם כל מיני כשפים וקסמים שלא יוכלו לשלומ עליהם:

(ה) א״ר אבא בוא וראה אסור לו לאדם להשליך כלי ביתו שאין נצרכים לו או חפץ אחר דוגמתו לאטר שמומר אותו לצד המומאה. שהרי כמה ממוני הדיז מזומנים לדבר ההוא לקבל אותו. ומן הזמן ההוא אין שורה עליו ברכות. שהרי מן צד המומאה הוא. כל שכן מי שמומין ברצונו על אותו צלם העליון שלו שיהיה שייך לאחר ולצר המומאה. שהרי מה שהוכן עבורו יהי׳ שייך להם. וכשיקרבו ימי איש הזה למות. צלם העליון שניתן לו. ככתוב אך בצלם יתהלך איש. בא אותו רוח הרע שהיה מתדבק עמו בכל יום. ונומל לעצמו את הצלם ההוא. מתלבש בו והולך לו. ואין מחזירו לאיש ההוא לעולם. או ידע שהוא נרחה מהכל:

כ) בי תצוד אל עיר ימים רבים להלחם עליה לתפשה לא תשחית את עצה ונו׳. א״ר פנחס כמה מובים הם דרכי ושבילי התורה. שהויי בכל ענין וענין יש כמה עצות כמה מובות לאנשים. כמה מרגליות המאירות לכל צד. ואין לך דבר בתורה שאין בו כמה אורות המאידים לכל צד. מקרא זה הוא כפי פשמא. ויש בו כפי מררשו. ויש בו חכמה עליונה להזהיר למי שנצרך אזהרה. אשרי חלקו מי שעוסק בתורה תמיד. כי מי שעוסק בה מה כתוב בו. כי אם בתורת ה' הפצו ובתורתו יהנה יומם ולילה. והיה בעץ שתול על פלגי שים. למה נסמך זה לזה. אלא מי שעומק בתורה יומם ילילה לא יהיה בעץ יבש. אלא כעץ שתול על פלגי מים. מה אילן יש בו שרשים. ויש בו קליפות. ויש בו מוה. ויש בו ענפים. ויש בו עלים. ויש בו פרחים. ויש בו פירות. שבעת מינים האלה עולים לשבעה עשר ולשבעים (לה) אף דברי התורה יש בהם פשמ המקרא. דרש. רמו שהם רמזי חכמה, ניממריאות, סודות צפונים, סודות נסתרים אלה על אלה. פסול וכשר. ממא ומהור. אסור ומותר (לו) מכאן ולהלאה מתפשמים ענפים לכל צד. והיה כעץ שתול על פלגי מים וראי. ואם לא. אין הוא חכם בחכמה. בוא וראה כמה הביבים הם אותן העוסקים בתורה. שאפילו בזמן שהרין תולה בעולם וניתנה רשות למשחית להשחית. פוקר הקב"ה לו על אותן העוסקים בתורה. וכך אומר לו הקב"ה. כי תצור אל עיר בשביל עונות הרבים שחומאים לפני. ונתחייבו ברין לימים רבים. מהו רבים. שלשה ימים זה אחר זה. שניכר שיש דבר בעיר. מניין שימים רבים שלשה ימים הם. שכתוב ג) ואשה כי יזוב זוב דמה ימים רבים. וכי ימים רבים הם. אלא שלשה ימים זה אחר זה נקרא ימים רבים. אף כך כי תצור אל עיר ימים רבים. שלשה ימים זה אחר זה. שניכר שיש דבר בעיר. בוא

יאפקיד

ואפקוד

מראה נוקומות לו תוריע מג. נו כלק רב. נו ויקרא שיו

זין הזהר

ונהן שבעה עשר ושבעים רמו שבל אחד מן הו' וכלל בו עשרה. והיינו שבעים: (נו) פסול וכשר ממא ומהור אסור וסותר כל זה נחשב לתלק אחד דהיינו חלק ההלכות:

ואפקיד לך על בני ביתי. לא תשחית את עלה. דא תלמיד חכם דאשתכה במתא. דאיהו אילנא דחיי. אילנא דיהיב איבין. ד"א את עלה. שהוא דיהיב שימא למתא לאשתובא מן דינא. ואוליף לון ארחא דיהכין בס. וע"ד לא תשחית את עלה לנדוח עליו גרון. לנדחא עליה דינא. ולא לאישמה עליה חרבה מלהשה חרבה משננה. ດໍາລຸສ 🚽 דקטלא לשאר אינשי דעלמא. כי ממנו תאכל. וכי ההוא מחבלא אכיל מניה. לא. אלא כי ממנו תאכל [לז] ההוא מנרא תקיפא. ההיא דכל רוחין תקיפין וקדישין כפקין מינה [לח] דלית סנאס ותיאובתא לרוח קודשא בסאי עלמה אלה אורייתה דההוה זכאה . כביכול ליהו. מפרנם לה ויהיב לה מזונה בהאי עלמה יתיר מכל קרבנין דעלמה. בקרבן מהי כתיב ה) הכלתי יערי עם דבשי. חכלו רעים. ומיומה דהתחרב בי מקדשה ובמלו קרבנין לית לים לקב"ם אלא איכון מלין דאורייתא, ואורייתא דאתחדשא בפומים. בניכ כי ממכו תאכל. דלית לה 656 בהאי עלמא מווכס ומאיכון 1000 דממכו תחכל וחיהו זן לה. חותו רכוותיה וכיון לא תכרות. הוי זהיר ביה דלא תהרב ביה. כי האדם ען השדה. דה הקרי הדם דהשתמודע עילה ותחה. ען השדה. אילנא רברבא יתקיף דההיא שדה אשר ברכו ה׳ סמיך עליה [למ] הילנה ההשתמודע לההוה שדה מזיר. לבא מפניך במצור. מלה דא אהדר לרישא דקרא. דכתיב לא תשחית את עלה ההוא דיהיב לון עישה והתקין למתה לבוה מסניך במלור. איסו יסיב לון עישה להתקנה ולההדרה בתיובתה. והתקין לון מתכי זייני בוקינם ושופרין. לבה מפניך. מהו לבה מספיך. לבוא לקמאי ולאעלא מסניך מקמי החילו הילך. במלור. בחתר דעלחין ותתחין לה יכליו להעלה תמן. ומאן איהו. דרנא דבעלי תשובה עאלין תמן. דא איהו מנור. אתר תקיף ושנרא תקיפא [מ] יכיון דעישא דם נפלין אנא מכפר לחובייהו ואתקבלן ברעוא לקמאי. כל דה פקיד קבים על הינון דמטתדלי בהורייתה. בנין כך זכאין אינון דקא משתדלין באורייתא. אינון דמשתדלי באורייתא איכון אילנין רברבין בהאי עלמא :

בקר ימוא חלל ונוי ולקחו זקני העיר ההוא ענלת בכחל. ודינא בקר ינו׳ וערפו שם את הענלה בכחל. ודינא בקר ינו׳ וערפו שם את הענלה בכחל. ודינא איסו בקפיץ לערפא לה. רבי שמעון סום יחיב ולעי באורייתא. והוה משתדל בהאי פרשתא דענלה ערופה איל רבי אלעור האי למאי אלפריך. בכה רבי שמעון הסוא איל רבי אלעור האי למאי אלפריך. בכה רבי שמעון הסוא איל רבי אלעור האי למאי אלפריך. בכה רבי שמעון הסוא איל רבי אלעור האי למאי אלפריך. בכה רבי שמעון הסוא איל רבי אלעור האי למאי אלפריך. בכה רבי שמעון הסוא איל רבי אלעור האי למאי אלפריך. בכה רבי שמעון הסוא איל רבי אלעור האי למאי אלפריך. בכה רבי שמעון הסוא איל רבי אלטור האי למאי איסוא בתר דא. דהא מן הסוא איז ריומא דסהוא מויא ביה איסט על מא ייומא דסהוא מויא ביש לנסקא מעוכשה עד דייתי מלכא משחא עלא וויקש קבים לאיסר מעול האיסו הטואה אעביר מן הארץ. ואיהו קאים על ידא לחלי רא למישל בלי מימא כבה נכא במאיי, ורכל בני עלמא דא למיטל הלל. אי הימא דבר כש וכל בי ימאי הלל. אי הימא דבר כש וכל האי הימא דבר כש וכל היי האיה האימא דבר כש וכל אי הימא דבר כש וכל האי הימא דבר כש וכל היי הימא דבר כש וויל היי הימא העולי העיר היא לאיהו האיה דרמינה בי אויים באימי לאיהו לאיהו האיה דרמיב כי ימאי חלל. אי הימא דבר כש וכל היי הימא דבר כש וויל היא הימא דבר כש היא דלא הימאיה אילא היא הימא דבר כש ווילא הימא היא היא לא הימא לאיה אייור האיהו האיה האיה בכי ימאי א היא לאיה הימא לא הימא היא דלא הימאיה אייולא היא הימא היא דלא היא הימא אייול איהייה אילא היא הימא לא היא הימא אייול איהיא אייול איה אילא היא איא אייול איהייא לאיה אייולא היא הימא לא היא הימא לא היא היא אייול איהייא לא אייול איהייא אייולא אייולא אייול איהיא אייולא אייולא

מראת מקומות 6) שיר ס׳ נו וירה קיג: גו ישעי' כ"ב דו וכריי ייג

זיו הזהר

און דורש תאבל בלשון נקכה נסתרת, ולא בלשון זכר נוכה: [מן] זו מדת המלכות שמסנה יוצא כל מיני השפטית לעולם תוח כפרטיות: [לצ] שדה אשר ברכו ה' זו המלכות: [מן זה עולם הבינה:

לשון קודש

שפמים

ואפקור איתך על בני ביתי. לא תשחית את עצה. זה התלשיר חבם שנטצא כעיר. שהוא עץ חיים. עץ שנותן פירות, ר"א את עצה. זה שנותן עצה לעיר איך להנצל מן הרין. ומלסר להם ררך לכת בה. ולכן לא תשהית את עצה לנרוח עליו גרון, לרחות עליו הרין. ולא להושים עליו חרב הלוהיו חרב השונו. אותה החרר

מן הרין. ומלמר להם דרך ללכת בה. ולכן לא תשהית את עצה לנרוח עליו נרון, לרחות עליו הרין, ולא להושים עליו חרב הלוהם חרב השנון. אותה החרב ההורגת לשאר אנשים שבעולם. כי ממנו תאכל. וכי אותו המחבל אוכל ממנו. לא. אלא כי ממנו תאכל היא [מ] אותו הר התקיף. המררגה שכל רוחות החוקים והקרושים יוצאים מסנה [לח] שאין הנאה ועונג לרוח הקודש בעולם הזה אלא תורתו של זכאי ההוא. כביכול זה הזכאי מפרנם לה ונותן לה מזון בעולם הזה החשוב מכל קרבנות שבעולם. בקרבן מה כתוב ה) אכלתי יערי עם רבשי. אכלו רעים. וטיום שחרב בית המקדש ובמלו הקרבנות אין לו להקביה אלא אותן דברי התורה. וחידושי תורה שנתחרש בפיו. לפיכך כי ממנו תאכל היא. שאין לה להשכינה הקרושה מזון בעולם הזה אלא ממנו ומחבריו שהם כמוהו. וכיון שממנו תאכל והוא זן אותה. אותו לא תכרות. הוי זהיר בו שלא תקרב אליו, כי הארם עץ השרה. זה שנקרא אדם המפורסם למעלה ולממה. עץ השרה הוא. עץ גרול וחזק הוא שאותו השרה אשר ברכו ה' סימך עליו [למ] הוא עץ הנודע לשרה ההוא תמיד. לבא מפניך במצור. דבר זה חוזר לראש המקרא. שנאמר לא תשחית את עצה. היינו את זה שנותן להם עצה ומתקן לעיר איך לבוא מפניך במצור. הוא נותן להם עצה לתקן הפגם ולחזור בתשובה. ומתקן להם כלי זיין חצוצרות ושופרות. לבא מפניך. מהו לבא מפניך. לבוא לפני ולברוח מפניך מלפני הפחר שלך. בסצור. במקום שעליונים ותחתונים אין יכולים ליכנס שמה. ואיזו הוא. זו המררגה שבעלי תשובה נכנסים שמה. זה הוא מצור. מקום חוק והר קשה (מ) וכיון שלוקחים עצה הזאת אני מכפר עונותם ונתקבלים ברצון לפני. בל זה פוקד הקב"ה על אותן העוסקים בתורה. לפיכך זכאים הם אלה העוסקים בתורה. וכל המתיגעים בתורה לשמה הם נקראים עצים נדולים בעולם הוה:

(כ) ימצא חלל וגו' ולקחו זקני העיר ההוא ענלת בנהל. והרין בקר וגו' וערפו שם את הענלה בנהל. והרין בקר וגו' וערפו שם את הענלה בנהל. והרין הוא לערוף אותה בקופיץ. רבי שמעון היה יושב והוגה א"ל רבי אלעזר כל זה למה נצרך, בכה רבי שמעון א"ל רבי אלעזר כל זה למה נצרך, בכה רבי שמעון היה יושב ואילר ערופה. א"ל רבי אלעזר כל זה למה נצרך, בכה רבי שמעון היה יושב איל רבי אלעזר כל זה למה נצרך, בכה רבי שמעון היהרי מן היום איל רבי אלעזר כל זה למה נצרך, בכה רבי שמעון היה יושב והוגה איל רבי אלעזר כל זה למה נצרך, בכה רבי שמעון היה יושב והיה יושב היירה. והיה עומק אילור כל זה למה נצרך, בכה רבי שמעון היאמר אויל תולם שגמשון אחר קליפה זו. שהרי מן היום האמר אוה נהשל נגים האיתו נחש הרע שנתפתה בו אדם הראשון שולם על המות לנצח והעים אינו יכול לצאת מן עומשו עד שיבא מלך המשיח. והעים אינו יכול לצאת מן עומד על המות לנצח ויקים הקב"ה לישיני עפר, ככתוב גו בו בלעזר ונוי. יכתיב זו ואת רוח המומאה אעביר מן הארץ, והוא עומד על עומם על מות לנצח עומד על עומם העילם הזה לקחת הנשמות של כל האנשים. ובוא עומד על גנה שמות על כני העולם הזה לקחת הנשמות יוצאות נשמותיהם, ובוא עומד מה שכתוב כי ימצא חלל. אפשר תאמר שוה ובאיש וויאה מה ובאה מה שנות לנצח וראה מה שנה כל גנה שנום לעומם הזה לקחת הניוצאות נשמותיהם. ובוא עומד על עומד מה שכתוב כי ימצא חלל. אפשר תאמר שוה וראה מה שכתוב כי ימצא חלל. אפשר האמר הוא ויא שור אמר שוה וראה מה שכתוב כי ימצא חלל.

האיש על ירי מלאך המות ההוא יצאה נשמתו. לא כן. אלא מי שהרגו הוא הוציא נשמתו קודם שהגיע זמנו לשלום בו מלאך המות ההוא. ולפיכך 6) ולארץ לא יכופר לדם אשר שפך בה ונו׳. ולארץ שלנו. האם לא די לנו מה שהוא עומר להשמין העולם לחגם ולקמרג תמיר כל שכן כשגוולים ממנו מה שהוא צריך לימול. אבל הקב"ה מרחם על בניו. ולפיכך צוה לנו שיהיה נקרב [לו] עגלה על זה. כדי לתקן בזה מה שנימלה אותה נשמת האיש ממנו שלא יצאה על ידו. ולא יקטרג על העולם. וסוד עליון למרנו כאן. שור פרה. עגל עגלה. כלם בסוד עליון נמצאים [מה] ולפיכך בזה מפייסים לו. וזהו שכתוב ירינו לא שפכו את הרם הזה ונו׳. לא שפכו ולא גרטו מיתתו. ובזה לא יהיה נמצא מקמרג עליהם. ובכל נותן הקב״ה עצה לעולם:

בוא וראה כרמיון זה ביום ראש השנה ויום הכפורים שהדין נמצא בעולם הוא עומד לקמרנ. וישראל צריכים לעורר בשופר ולעודר קול שנכלל בא״ש ומי״ם ורו״ח ונעשו אחר. ולהשמיע קול הזה מתוך השופר. וזה הקול עולה ער המקום שכסא הרין נמצא. ומנקש בה ועולה. כיון שמגיע שמה הקול מלממה קול של יעקב נתתקן למעלה. והקכ"ה נתעורר ברחמים. שהרי כמו שישראל מעוררים לממה קול אחר שנכלל באיש מיים ורו"ח שיוצאים כאחד מתוך השופר. כמו כן נתעורר למעלה השופ"ר [מנ] וקול ההוא שנכלל בא"ש מי"ם ורו"ח נתתקן ויוצא. זה מלממה וזה מלמעלה. ונתתקן העולם ורחמים נמצאים. ומקמרג ההוא נתערבב. שהיה חושב לשלום בדין ולקטרג על העולם. וכאשר הוא רואה שנתעורר רחמים אז נתערבב ונחלש כחו ואינו יכול לעשות כלום. והקב״ה רן את העולם ברחמים. ואפשר תאמר שהרין נאבד [מנ] לא כן. אלא שמתחברים רחמים ברין והעולם נידון ברחמים. בוא וראה כתוב כ) תקעו בחרש שופר בכסא ליום חננו. שנתכסית הלבנה [קי] שהרי אז שולט נחש הרע ההוא ויכול להזיק לעולם. וכאשר נתעורר רחמים תתעלה הלבנה ועוברת משם. והנחש נתערבב ואינו יכול לשלומ. ונתרחק שלא יקרב שמה. וע"כ ביום של ראש השנה נצרך לערבב אותו. שיהיה כמי שנתעורר משנתו ואינו יודע כלום. וביום הכפורים, נצרך לפיום לעשות לו נחת רוח בהשעיר שנקרב לו. ואז נהפך להיות סניגור על ישראל. אבל ביום של ראש השנה נתערבב שאינו יודע ואינו יכול לעשות כלום. שרואה התעוררות של רחמים עולה מלממה. ורחמים מלמעלה. והלבג"ה עולה ביניהם [מה] אז נתערבב ואינו יודע כלום ואינו יכול לשלומ. והקביה דן להם לישראל ברחמים ומרחם עליהם. וניתן להם זמן כל אותן עשרה ימים שבין ראש השנה ליום הכפורים. לקבל כל אותן השבים לפניו ולכפר להם מחמאותם. ומניח אותם על יום הכפורים. וע"כ בכל מה שהקב"ה פקר לישראל לעשות פעולה. הוא לבעבור שלא ישלום עליהם מי שאינו נצרך לשלוט. ולא ישכוט עליהם הדין. ויהיו כלם זכאים

מראה מקומות א) נמדכר ליה ב) תלים פיא

[מה] שור ופרה בקדושה. ולעומה זה ענל וענלה בצד המומאה. ונתפיים בוה שנותנים לו ממינו: (מג) זה עולם הבינה שמוציא קול הכולל א"ש מיים ורו"ח חיינו ג' משירות הסר גבורה תפארת: [מג] ולית דיו כלל: [מז] זו מדת המלכות. כי קודם התחלת שנת תרשה מגיע גלגל המלכות עד קצה האחרון וחושב הנחש שיוכל למשלמ בה והיא ממתתרת ממנו: [מכ] שאז יש עליית המלכות עד העולמות שהם כלו רחמים:

> ÷ - 4

דא על ידא דההוא מלאך המות נפקא נשמתיה. לאו הכי. אלא מאן דקטיל ליה אטיק כשמתיה עד לא משא זמניה לשלמאה ביה ההוא מלאך המות. ובנ״כ א) ולארך לא יכופר לדם אשר שפד בה וגו׳. ולארך דילן. ולא די לון דקאים איהו למספי עלמא למגנא ולקערגא תדיר. כל שכן דגולין מכיה מאי דאית ליה לכטלא חיים על בנוי. וקב"ה וכגיני כך קרבין [ליה] על האי ענלה. בנין לתקנא עמיה מחי דאתנטיל ההוא נשמחא 631 רב״כ מכיה . ישתכת מקטרגא על עלמא. ורוא עלאה תניק הכא. שור פרה. עגל עבלה. כלהו ברוא עלאה אשתכתו [חא] ובנין כך בדא מתקנין ליה. ודה הוה דכתיב ידיני לה שפכה חת הדם הזה ונוי. לה שפכו ולא גרימנא מיתתיה. ובדא לא אשתכה מקפרגא עלייהו. ובכלא יהיב קב״ה עיטא לעלמא:

תה חוי כגוונה דה ביומה דרהם סשנה ויום הכפורים דדינה אשתכת בעלמה איהו האים להמרגה. וישראל בעיין לאתערא בשופר ולאתערא קול דכליל באשיא ומייא ורוחיא ואתעבידו חד. ולהשמעה האי קול מגו שופר. והאי קול סלקא עד אתר דכרסיא דדינא יתבא. ובמש בה וסלקא. כיון דמשא האי קול מתחא קול דיעקב התתקן לעילה. אתער רחמי דהא כגוונת יקב"ה דישראל מתערי לתתה קול חד כליל בהשיה מי"ה דנפקי כחדה מנו שופר. הכי נמי התער וכוס"לו לעילא שוש"ר [מכ] וההוא קול דכליל באשיא מי"א ורוח"א אתתקן וכפיק. דא מתתא ודא מלעילא. ואתתקן עלמא משתכתו . וכממי 61001 מקטרגא אערבב." דמסיב לשלפאס בעלמא . ולקטרגא בדיכה ממי 121 דמתערי כדין אערבב ואתשם חיליה ולא יכיל רחמי וקב"ה למעבד דאין עלמה ברחמי והי מידי. תימה דדינה התהביד [מג] להו הכי. הלה התחברו רחמי בדינא ועלמא אתרן ברחמי. תא הוי כתיב כ) תקעו בהדם שופר בכסה ליום הגנו. דהתכסיה סיהרה [מד] דהא כדין שלמא ההוא חויא בישא ויכיל לנזקא עלמא. מתערי רחמי סלקא 122 סיהרא ואתעברת מחמן. ואיהו אתערבב ולא יכיל לשלטאה. ואתעבר דלא יתקרב תמן. וע"ד ביומא דראש השנה בעי לאערבבא ליה. כמהן דאתער משכתיה ולה ידע כלוס . וביוס הכפורים בעי לנייחה למעבד ליה נייחה דרוחה בשעיר דקרבין ליה. וכדין אתהפך סניגורא עלייהו דישראל. אבל ביומא דראש השנה אתערבב דלא ידע ולא יכיל למעבד כלוס. המי אתערותא דרהמי סלקין מתתא. ורחמי מלעילא. יסיהריא סלקא בינייסו [מה] כדין אתערבב ולא ידע כלום ולא יכיל לשלטאה. והביה דן להו לישראל ברחמי וחיים עלייהו. ואשתכח להו זמנא כל אינון עשרה יומין דבין ראש השנה ליום הכפורים. לקבלא כל אינון דתייבין קמיה ולכפרא לון מחובייהו יסליק לין ליומה דכפורי. וע"ד בכלה קב"ה פקיד לון לישרהל עובדה בגין דלה ישלום 73000 עלייהו מאן דלא אלטריך. ולא ישלום עלייהו דינא. ויהון כלהון זכחיו

זכאין בארעא. כרסימו דאבא על בנין. וכלא בעובדא ובמלין . תליא. והא אוקימנא מלין :

6) רבי אלעזר אחר תא חזי כל בני כשא כלהו עברין על ידא דמלאך המות. בר מהאי דאקדימו ליה בני כשא עד לא ימשי זמנא לשלעאה ביה וליטול רשו. דהא לא שליש בבר כש עד דנמיל רש. ובג"כ אית ליה דינא לשלעאה על ההוא אתר. כדיא לא נודע מי הכהו. הכי נמי אית ליה דינא דלא אתידע. בנין לקסרנא על סהוא אתר. בנין דעיד ולקחו זקני בעיר ההיא ענלת בקר ונו׳. בנין לאעברא דיניה דההוא אתר. ילאתתקנא דלא ישלוע ביה מקטרנא ולאסתובא מניה:

כ) אמר ליה רב מתיבתה לרבי שמעון. תה והימה לך מלה. אי הימא דחדו הוא למלאך המות כד קטיל בני נשא . לאו. אלא בנין דחמי דרעותא דמאריה ככך אחוי גרמיה בחדו למעבד רעותיה דקביה זכתיב ג) רוח סערה עושה דברו . איל רבי שמעון והא איהו אויל ומרקד בחדוה קמי נשין. איל אי חסידא קדישא. ודמי הכי סוא לאחואה המי מלכא דניחא ליה ברעותיה דמלכא. אבל נייחא לים בהספדא דנשין. איהו יאודנים לסספדא. איל אי הכי אמאי אויל וקיד ואסטי על בר נש לעילא וארכר למובוי. איל בגין דאיהו זקן וכסיל וחשיב למשלם על רוחא. וכל תאובתים בגיני כך איהו . לסוף לא שלים אלא על דיליה . בשרא דיליה. וע"ד בתיב ד) ישוב עמלו ברחשו ה) ח"ל רבי שמעין תווהנה על מהי דכתיב י) והשמן עומד על ימינו לשמנו. וכי יהושע בן יסולדק כך. שאר בני עלמא על אחת כמה וכמה והא כיון 53 737 בההוא עלמא. מאי חיעלתא אית לההוא שטן לאסטאה ליה. ולא די ליה דאפיק נשמתיה מניה וקעיל ליה. א״ל אי הסידה קרישה זכהה חולקך . תה חזי תיהובתה השמן לא הוה אלא בנין דלא יתובש ההוא זכאה בלבושא דכיא קדישא . דכיין דחזי ההוא שפן דלבושא דיליה אתהשיב של דא 651 ססדסיא א . 51 הסמי מאי שעמא. בנין דאי אמלבש בההוא לבוש יקר . חיד לבישה דווהמה 61007 ועבידתה ספו יתבטל ודה לה ניהה מעלמא . ויעבר ליה לשמן. ותו זמנא דלא אסלבש פקדא רוחא להאי נופא 2237 דזיהמא דיליה [מו] ודא נימא ליה לשפן. וכיון דאתלבש יקר הא אתבעל גווני דילרא בישא בההוא לבוש ונופה דיליה. ולית ליה דוכרנה בהדיה לעלמין אלה בהדי דנפשא בלבד. אבל כל זמנא דבשרא קיימא. ורוחא לא אתלבש בההיא לבוש יקר . פקדא רוחא עלה דנפשא. ונפשא פקדא לגיפא .. איר שמעון כמה מתיקין איכון מלין. זכחה חולקי. והה ידענה דלדיקיה בההוה עלמה מתלבשן בלבושה דהקרי לבוש מלכות. והכי הוה ודהי. היל הוירה דנן עדן כשימי דרוח קודשא איכון. ומתלבשן ביה לדיקיא כגוונא דהיו בהאי עלמא. ולבתר רוח קודשא שרים על רישה דכל חד וחד. והתעשר והתעבידה ליה עשרא. וכך הוה למרדכי דכתיב ביה בלבום מלכות. דייקנא דההיא שלמא. ולבתר ושמרת זהב נדולה. דא שמרת דשריפת

זכאים בארץ. באהבת האב לבנים, והכל במעשה ובדבור תולה, והרי נתבאר הענין :

ה) רבי אלעזר אמר בוא וראה כל האנשים כלם עוברים על ידי מלאך המות. מלבד זה שהקרימו לו אנשים סילה קודם שהגיע זמנו לשלוט בו מלה״מ ולימול אנשים מיתה קודם שהגיע זמנו לשלוט בו מלה״מ ולימול רשות. לשיות שליו, שהרי אינו שולט באיש ער שנוטל רשות וולפיכך יש לו תביעת דין לשלוט על מקום ההרג. כמו שלא נודע על מי הכהו. כמו כן יש לו תביעת דין שלא נודע מי ההוא ענלת בקר וגו׳. בשביל להעביר הרין ממקום ההוא. ושיתוקן שלא ישלוט בו המקמרנו ביולי. המקמרנו ביולים ממון לא שראה עליה ביולים מולים בו מלה״מ להעביר הרין ממקום ההוא. המקמרנ עולה בקר וגו׳. בשביל להעביר הרין ממקום ההוא. ושיתוקן שלא ישלוט בו המקמרג ויהיו ניצולים ממנו:

נ) אמר לו ראש הישיבה לרבי שמעון, בוא ואגלה לך רבר. אפשר תאמר ששמהה היא למלאך המות כשהורג אנשים. לא כן, אלא לפי שרואה שרצון רבונו בכך. הוא מראה עצמו בשמחה לעשות רצון הקביה. שכתוב ג) רוח סערה עושה דברו. א"ל רבי שמעון והרי הוא הולך ומרקר בשמחה לפני הגשים. איל שמע חסיד קרוש. וראי כך הוא להראות לפני המלך שיש לו הנאה ברצון המלך. אבל מקבל נחת מן הספר הנשים. הוא מרקד ואוזנו לההספר. איל אם כן למה הוא הולך ומקמרג על האיש למעלה ומוכיר עונותיו. איל לפי שהוא זקן וכסיל וחושב לשלוט על הרוח. וכל תשוקתו בשביל זה היא. ולבסוף אינו שולט אלא על שלו. שהבשר הוא שלו. וע"ז כתוב ז) ישוב עמלו בראשו. ה) א"ל רבי שמעון תמהני על מה שכתוב ו) והשמן עומר על יסינו לשמנו. ואם יהושע בן יהוצדק כך. שאר בני העולם על אחת כמה וכמה. והרי כיון שהאדם כבר בעולם ההוא. מה תועלת יש לשמן ההוא לקמרג עליו, ולא די לו מה שהוציא נשמתו ממנו והרג אותו א"ל שמע חסיר קרוש אשרי חלקך, בוא וראה תשוקת השמן לא היתה אלא למען לא יתלכש אותו הצריק בלבוש המהור והקדוש. כי כיון שראח שמן ההוא שלבוש שלו מן הגוף נרחה ולא נחשב, בשביל זה היה מקמרג עליו. מה המעם. לפי שאם נתלבש בלבוש היקר ההוא. מיר לבוש הזוהם של הגוף ופעולתו של השמן ההוא מתבמל ועובר מן העולם. ורבר זה בל יוטב לו להשמן. ועוד שכל זמן שאינו מתלבש למעלה פוקר הרוח לזה הנוף המזוהם שלו (מו) ודבר זה מוב לו להשמן. וכיון שנתלבש בלבוש יקר ההוא או מתבטלים הגונים של יצר הרע והגוף שלו. ואין לו זכרון עם הגוף לעולם אלא עם הגוף מיולם אלא עם הגוף מיום. והרוח לא הגפש בלכר. אבל כל זמן שבשר הגוף קיים. והרוח לא נתלבש בלבוש יקר ההוא. פוקר הרוח על הנפש. והנפש תפקוד להגוף.. איר שמעון כמה מתוקים דברים האלה אשרי חלקי. והנה ידעתי שהצריקים בעולם ההוא מתלבשים בלבוש שנקרא לבוש מלכות. וכך הוא בודאי. א"ל אויר של הגן ערן נשימת רות הקורש הוא. ומתלבשים בו הצריקים כרמיון שהיו בעולם הזה. ואחר כך שורה רוח הקודש על ראש כל אחד ואחד. ונתעמר שנעשה לו עטרה. וכך היה למרדכי שכתוב בו בלבוש מלכות. תבנית עולם ההוא. ואחיכ ועפרת זהב גרולה. זו העמרה השורה

מראה מקומות או ייש רי: כו שלה קפנ: נו חלים קפית דו שם ז' הו שלה קסט: וו וכרי נ'

זיו הזהר

(מו) היינו באמצעות הנפש. כי כל זמן שאין הנוף נתעכל יש התקשרות לנפש עם הנוף :

דשריאת על רישיהון דלדיקיא בההוא עלמא. כד קבילו ישראל אורייתא כגוינא דא סוה לסון עד דחבו. דכתיב

בהו ויתנללי בני ישראל את עדים מהר חורב. אתפשטו

מההוא לבושה. ודא הוא דכתיב ביהושע כהנא רצא ה) הסירו הבנדים הלואים מעליו . וכתיב וילבישיהו בנדים.

אלין לבישין דסהוא מלמא מהכא דכל ומכא דגופא דהאי עלמא קיימא בקברא בקיומא. לא אתלבש רוחא

בלבושה הההוה עלמה. הכתיב ויסירו הבגדים הלוחים

מעליו בקדמיתה ולבתר וילבישוסו בנדים. ומלחך ה' עומד. מהו עימד אלה דה סיה עפרה דחקרי מלחך

ה׳ [מז] דקיימא על רישיהון דלדיקיא. ודא איהו עומד.

עומד על רישה לעילה לבתר ההתלבשן בההוה לבושה דיקר. תרין ניסין כחדה לה יכלין למיקם. כל ומנה דההי ניסה קיים רוחה לה מקבל נוסה החרה. התעבר דה הה

אחרא ומיכא מיד ודאי. דא נפיק ודא שאל. כניונא דילר שוב וילר

רע בהאי עלמא. לא בעי קביה דתרווייהו יקומון כחדא:

לחייבי למסיי ניפא דילהון דביק בארעא. לאתעכלא נו

עפרא לומן קריב. ולא למסוי בקיומא כל סהוא זמנא סני. בנין לאתרנא ניפא ונפשא ורוחא תדיר. דהא לית לך כל

לדיק ולדיק בעלמא דלית לים דיכא דקברא. בגין דקהוא

מלאך דממנא על קברי קאים על גופא ודן ליה

בכל יומה ויומה. אם ללדיקיה כך לחייביה על החת כמה

כ) איר יהודה כמה מצ לון ציון ללדיקי בין

השורה על ראשי הצדיקים בעולם ההוא. כאשר קבלו ישראל התורה כדמיון זה היה להם עד שחטאו. שכתוב בהם ויתנצלו בני ישראל את עדים מהר חורב. נפשטו מן לבוש ההוא. וזהו שכתוב ביהושע הכהן הגדול ח) הסירו הבנדים הצואים מעליו. וכתוב וילכישוהו בנדים. אלו הלבושים של עולם ההוא. מכאן שכל זמן שהגוף של עולם הזה קיים בקבר בקיום. לא נתלבש הרוח של עולם הזה קיים בקבר בקיום. לא נתלבש הרוח כלוש של עולם ההוא. שכתוב ויסירו הבגדים הצואים שליו בתחלה. ואחר כך וילבישותו בנדים. ומלאך ה' נמוד. מהו עומד. אלא זו היא העמרה שנקראת מלאך עומד. מהו עומד. אלא זו היא העמרה שנקראת מלאך עומד. מהו עומד. אלא זו היא העמרה שנקראת מלאך ה' [מי] העומדת על ראשי הצדיקים. וזה הוא עומר. עומד על הראש ממעל לאחר שנתלבשים בלבוש יקר ההוא. שני נופים ביחד אין יכולים לעמוד. כל זמן שזה הגוף קיים אין הרוח מקכל נוף אחר. נעבר זה היי אחר הגוף קיים אין הרוח מקכל נוף אחר. נעבר זה היי אחר הנוך מיד בודאי. זה יוצא זה נכנם. בדמיון יצר מוב ויצר

כ) א"ר יהודה כמה מוב להם בין לצדיקים בין לרשעים להיות הגוף שלהם נדבק הארמה. שיתעכל תוך העפר בזמן קצר. ולא להיות בקיום כל כך זמן גדול. שיהיו נידונים נוף ונפש ורוח תמיד. שהרי אין לך כל צריק וצדיק בעולם שאין לו רין הקבר. לפי שאותו המלאך הממונה על הקברים עומד אצל הנוף ודן אותו בכל יום ויום. אם לצריקים כך לרשעים על אחת כמה וכמה. שכל רשעי העולם בעוד שהגוף שלם בכל איבריו תוך הקבר. נידונים הגוף והרוח כל אחד בדין הראוי לו [מח] כיון שהנוף נתעכל רינו של הרוח בגיהנם נשתכך. מי שצריך לצאת יוצא. ומי שצריך להיות להם נחת יש להם נחת. ומי שצריך להיות אפר ועפר תחת רנלי הצדיקים נעשה לו לכל אחד ואחד כראוי לו. מלבד אותן החסידים עמודי העולם. שהם ראוים להעלות נשמותיהם מיד למקום עליון ההוא הראוי להם. אבל מועמים הם בעולם:

נ) פתח רבי אלעזר ואמר. דחה דחיתני לנפול וה' עזרני. דחה דחיתני, דחה דחוני צריך לומר מהו דחה דחיתני (מט) אלא זה צד המומאה האורב לדחות לאנשים תמיד. ורצה לדחות אותו ולהסירו מעם הקב"ה. וזה הוא יצר הרע שנמצא אצל האיש תמיד. וכנגדו חזר דוד ואמר. דחה דחיתני לנפול, לפי שהוא היה מתאמץ אצלו בכל אותן הצרות שסבל דוד להסירו מעם הקב"ה. ועליו אמר דוד דחה דחיתני לנפול בגיהנם. וה' עזרני. שלא נמסרתי בידך. ועיכ יש לו לאדם להיות נזהר ממנו. כדי שלא ישלום עליו. ואז ישמור הקכ"ה אותו בכל דרכיו. ככתוב ז) או תלך לבמח דרכך ורגלך לא תגוף. בלכתך לא יצר צעדך ואם תרוץ לא תכשל. וכתוב ה) וארח צדיקים כאור נגה הולך ואור עד נכון היום. א"ר יהודה זכאים הם ישראל שהקב"ה שומר אותם בעולם הזה ובעולם הבא. שכתוכ ועמך כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ. ברוך ה' לעולם אמן ואמן:

צרק

וכמה דכל חייבין דעלמא בעוד דגופא שלים בכל שייפוי נו קברא. אתדנו נופא ורוחא כל חד דינא כדקא חזי ליה [מח] כיון דניפא אתעכיל דינא דרוחא בניהנס אשתכך מאן דאלטריך לנפקא נפיק. ומאן דאלטריך למהוי עלייהו כייחא אית לון כייחא. ומאן דאלטריך למהוי קשמא ועפרא תחות רגלי דלדיקיא אתעביד ליה לכל חד וחד כדקא חזי ליה. בר מאיכון חסידי קיימין דעלמא דאיכון אתחוון ליה. בר מאיכון חסידי קיימין דעלמא דאיכון אתחוון לטלקא בשמתיהון מיד לההוא אתר עלאה דאתחוי לון וועירין אינין בעלמא:

ודי עורני. דחם דחיתני, דחם דחוני דנום דחיתני נכפור דחם דחיתני דחם דחיתני, דחם דחוני מבעי לים, מהו לב"ג תדיר, ובעי לדחים לים ולמת לים מחכו דדחים לים לב"ג תדיר, ובעי לדחים לים ולמסשחם לים חתים קב"ם, דוד וממר, דחם דחיתני לכפול, בנין דחיםו הום משחדל לנביה בכל מינון עקתין למסשחם ליה מעם קב"ם, לנביה כבל מינון עקתין למסשחם ליה מעם קב"ם, ועליה מתר דוד דחם דחיתני לכפול בניק דחיםו הום משחדל לנביה בכל מינון עקתין למסשחם ליה מעם קב"ם, ועליה מתר דוד דחם דחיתני לכפול בניק לחיםו הום משחדל לנביה בנין דלח שלום עלים, וקב"ם כדין כשיר ליה מניה, בנין דלח שלום עלים, וקב"ם כדין כשיר ליה מניה, בנין דלח שלום שלים, וקב"ם כדין כשיר ליה מניה, בנין דלח שלום שלים, וקב"ם כדין כשיר ליה מנוף, בלכמך לח ילר לעדך וחס תרוך לח תכשל וכתיב הי וחר לדיקים כאור נעם הולך וחור עד ככון היום, א"ר יהודה וכחין איכון ישראל דקב"ה נסיר ליון בעלמה דין ובעלמה דאמי, דכתיב ועמך כלם לדיקים לעולם יירשו ארן, ברוך הי לעילם מתן וחמון:

676

מראה מקומות או וכרי ני נו תרומס קוא נו וישנה קשע. דו משלי ני סו שי די

זיר הזהר

(מו) זה רוח הקורש: (מת) הרוח כניהנם והנפש עם הגוף כקבר: ומטן רחיתני הוא לשון יחיד. רתוני לשון רבים. והלא הרבה אויבים ושונאים היו לו:

רעיא מהימנא

לשון הוהר

h) צדים לדק תרדף. התכין תרין דינין דינה מפי בי דיכא דלעילא ודיכא מסי בי דיכא דלפתא. ומהכא אשתמודע דאין אדם ניקף אלבעו מלמעם עד דחתנור על דח מלמעלה:

כ) לא יקום עד אחד באים לכל עון ולכל הפואת. על פי שנים עדים וגו׳ יקום דבר. פקודה דה להעיד עדות בבי"ד. דלח יפסיד הבריה ממוכח בניניה. חי אים ליה עדות בהדיה. ולית מהדותה פחות מתרין. הס"ד על פי שנים עדים יקום דבר. ובנין דא אוקמים מארי מתכיתין מי מעיד על האדם קירות ביתו. ולא עוד אלא אכשי ביתו מעידין עליו. מאן קירות ביתו איכון קירות לבו. כמדיכ נ) ויסב חזקיהו פניו אל הקיר ואוקמוה רבנן מלמד שהתפלל חוקיהו מהירות לבו ומאן אנשי ביפו. אינון רמיה אברים דיליה. דהכי אוקמום מארי מתניתין. רשע עונותיו חקוקין על עלמותיו, והכי לדיק זכיותיו הקוקין לו על עלמותיו. ובנ״כ אמר דוד כל עלמותי תחמרכה ונו׳. ובניכה חתמר ומי מעידין על האדם קירות ביתו. גרמין בנויין על מוחא דאיהו מיא. ועלייהו קא רמיז ד) המקרה במים עליותיו. המקרה. לשון קירות. ואמאי בנרמין יתיר מבשרא ונידין ומשכא כנין דנרמין אימון הוורין. וכהיבא אוכמא לא אשתמודע אלא מנו מוורא. כנוונא דאורייתא דאיהי הוורא מלגאו ואיכס מלבר. אוכס וחוור משך ואור. ואית חשך דאתמר ביה ה) גם חשך לא יחשיך ממך. מכלת . ותכלת אוכם איסי כוקבא לנבי הוורו. ולא עוד אלא דגופא על גרמין עתיד למיקס. ובנין דא זכיוי ומיבי חקוקין על גרמין דיליה. ואם יזכה יקום נופא על גרמין דילים. ואי לאו לא יקום ולא יסא ליה תחיית סמתים. ולא עוד אלא תרין שהדין איכון על בר כש. עין ריאס ואוון שומעת . ובי דינא סופר ודן הובוי. ולא עוד אלא שמשא וסיסרא שהדין על בר נש כמה לאוקמוס .. ועוד דקביה ושרינתיה ססדין על ביר, הסיד ו) העדותי בכם היום ליז השמים ואת הארץ. את השמים. הסוא דאתמר ביה ז) ואתה תשמע השמיים. יאת סארץ. ססיא דאחמר בה ח) והאריך הדום רגלי [נ] ושר תרין סהדין. עמידא דאמלעיתא ולדייק [נא] ואינון עד עיין מן שמע ידלית מן אחד. ועד מן בריך שם כבד מלכותי לעולם ועיד: תקעו בחום שופר בכסה ליום תננו. מהו בכסם. ביומה דסיהריה מתכסית והמהי כנין דכד מסי ראש השנט ייתי סמאיל מסכסית . למסבע דינה על ישראל קמי קבים. והוא יימה ליה דייתי סהדין. וסוא ייתי לשמשל עמיה. אויל למייתי אוף סיסרא יהיא מתכסית. באן אתר מתכסית. אלא שניקת להסיא אתר דאתמר ביה במכוסה ממך אל מתקור [נכ] לפייםא לים על בנהא. והאי הוא דאמר קרא תקמו בחודש שופר בכסם ליום תננו .. על פי שנים עדים או שלשה עדים יומת המת. דא סמאיל. מת מעיקרו. לא יומת על פי עד אחד. דלא יהא ליה חולקא באל למד

רועה הנאפן

(א) צרק תרדף, שני דינים נהחכים, דין מפי הבית דין שלמעלה. ודין מפי הבית דין שלממה. ומכאן נדרש שאין אדם נוקף אצבעו מלממה ער שנגזר על זה מלמעלה:

כ) לא יקום עד אחד באיש לכל עון ולכל חמאת, על פי שנים ערים ונו׳ יקום רבר. מצוה זו להעיר ערות בבית רין. שלא יפסיר חברו ממון על ירו. אם

יש דו להגיר ערות בשבילו. ואין ערות פחות משנים. זשיכ על פי שנים עדים יקום דבר. ובשביל זה דרשו חכמי המשנה מי מעיר על הארם קירות ביתו. ולא עור אלא אנשי ביתו מעירין עליו. איזו קירות ביתו. הם קירות לבו. כמו שכתוב נ) ויסב חוקיהו פניו אל הקיר. ודרשו החכמים מלמד שהתפלל חזקיהו מקירות לכו. ואיזו אנשי ביתו. הם הרמיח אברים שלו, שכך דרשו חכמי המשנה. רשע עונותיו חקוקין על עצמותיו. וכמו כן הצריק זכיותיו חקוקין לו על עצמותיו. ולפיכך אמר דור כל עצמותי תאמרנה וגו׳. ולפיכך דרשו ומי מעיד על הארם קירות ביתו. העצמות בנויות על מוח שהוא מים. ועליהן הוא הרמו ז) המקרה במים עליותיו. המקרה. לשון קירות. וספני מה ביצמות יותר מכשר וגידים ועור. לפי שהעצמות הן לבנות, וכתב השחור לא ניכר אלא מתוך גון הלבן. כדמיון התורה שהיא לכן מבפנים ושחור מכחוץ. שחור ולבן היינו חשך אור. ויש חשך של נון תכלת. שנאמר בו ה) נם חשך לא יחשיך ממך. ותכלת השחור היא בחינת נקבה אצל נון הלבן. ולא עוד אלא שהנוף על העצמות עתיד לקום. ולפיכך הזכיות והעינות חקוקין על העצמות שלו. ואם יוכה יקום הנוף על העצמות שלו. ואם לא אל יקום ולא תהיה לו תחיית המתים. ולא עור אלא שני ערים הם על האדם. עין רואה ואוון שוטעת. והבית דין מונה ודן חמאיו. ולא זור אלא שהשמש והלבנה מעידים על הארם במו שנתבאר .. ועוד שהקב"ה ושכינתו מעידים על הארם. זש"כ ו) הערותי בכם היום את השמים ואת הארץ. את השמים, זה שנאמר בו ז) ואתה תשמע השמיים. ואת הארץ. זו שנאמר בה ח) והאר"ץ הרום רגלי [כ] ועוד שני עדים. עמוד האמצעי וצדי"ק [כל] והם עד עיין מן שמע ורלית מן אחר. וגם ער מן ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועיד: תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו. מהו בכסה. ביום שהלבגיה נתבסית. מפגי מה נתכמית. לפי שכאשר מגיע ראש השנה יבא ממא"ל לתבוע רין על ישראל מלפני הקביה. והוא יאמר לו שיביא ערים. והוא מביא את השמש עמו. הולך להביא גם את הלבנה והיא נתכסית. באיוו מקום נתכסית. אלא שהיא עולה למקום ההיא שנאמר בו במכוסה ממך אל תחקור [נכ] לפיים אותו על בניה. וזהו שאסר הכתוב תקעו בחורש שופר בכסה ליום חננו.. על פי שנים ערים או שלשה עדים יומת המת. זה ממא"ל. מת מעיקרו, לא יומת על פי ער אחר. שלא יהיה לו חלק באל

מראה מקומות א) נף רעד: נ) דף ערה. ג) ישעיי נית ד) תלים ק"ד ה) בם קלים ו) דכרים ד' ו) עלכים אי פי ח) ישעיי פיו

זיו הזהר

(ג) השמי"ם תפארת והאר"ץ מלכות: (גלו היינו תפארת ויסוד: (גכן המלכות חכמה תתאה נתעלית ומתכפית בתכמה עלאה אשר שמ 19

אחר. וישאהו כמום בשנים. סמא"ל ובת זונו עולם הנפרדים. שאין יחוד לצד המומאה .. ויהיה נידון בארבע מיתות סקילה שרפה הרג וחנק, מיתה לסמא"ל ונח"ש. וחיים לישראל. ובעבור זה כתוב 6) ראו עתה כי אנ"י וחיים לישראל. ובעבור זה כתוב 6) ראו עתה כי אנ"י וחיים לישראל. ובעבור זה כתוב 6) ראו עתה כי אנ"י בשמי ולכלם שלא האמינו בי. ואחיה. לאותן המאמינים בשמי ולכלם שלא האמינו בי. ואחיה. לאותן המאמינים בשמי ולכלם שלא האמינו בי. ואחיה. לאותן המאמינים ושומרים מצותי.. וזהו שאמר הנביא כ) ואתה אל תרחק עבדי יעקב ואל תחת שראל כי הנני מושיעך מרחוק ונו׳. אתה אל תירא עבהי יעקב נאם ה׳ כי אתך אני וגו׳:

שפמים

לשון הזהר

אחד. וישאהו במוש בשנים. סמאדל ובת זוגיה עולם הכפרדים. דלית יהודא לסשרא אחרא. ויהא נידון בארבע מימות סקילה שרפה הרג וחנק. מיתה לסמאדל ונחדש. וחיים לישראל. ובניון דא כתיב א) ראו עתה כי אנדי וחיים לישראל. ובניון דא כתיב א) ראו עתה כי אנדי וחיים לישראל. ובניון דא כתיב או מחים עלהיים אחרים בשמי ולכל דלא הימנו בי. ואחים לאינון דהימנין בשמי ולכל דלא הימנו בי. ואחים לא לאינון דהימנין נוערי. ואתה אל מיכא ישראל כי שנני מושיעך מרחוק ונו׳. אתה אל מיכא נעדי יעקב כאם ס׳ כי אתן ונו׳.

פרשת כי תצא

נ) כי תצא למלחמה על איביך וגו׳, וראית בשביה אשת יפת תואר וחשקת בה ולקחת לך לאשה. רבי אלעזר היה מהלך בררך. והיה רבי חייא עמו. א״ר חייא לרבי אלעזר. ולקחת לך לאשה. מה המעם. הלא כתוב לא תתחתו בם. א"ל זהו רק בעוד שהן ברשות הגוים עומרות. ובוא וראה אין לך אשה בהאומות עכו״ם שתהיה צנועה כראוי. שלמרנו למה נסמכה פרשה זו לבן סורר ומורה. אלא בוראי מי שנושא אשה זו כן סורר ומורה יולד ממנה. מה המעם. לפי שקשה להעביר הזוהם ממנה, וכל שכן אותה שהיתה נשואה בתחלה. לפי שרין בדין נרבק ונשאב בה. וקשה הזוהם שלה להעבירו מסנה. וזהו שאמר משה בנשי מרין. וכל אשה יודעת איש למשכב זכר הרוגו. אשרי חלקו של האיש ההוא שיורש נחלת ברית הקרוש ושומר אותה. כי בנחלה קרושה ההיא נרבק הארם בהקב"ה. כל שכן אם זוכה במצות התורה. שהרי המלך הקרוש פושמ ימינו לנגרו ונדבק בנוף הקרוש [6] וע"כ כתוב בישראל ואתם הרבסים בה׳ אלהיכם. וכתוב בנים אתם לה׳. בנים אתם ממש. שנאמר בני בכרי ישראל. וכתוב ד) ישראל אשר בך אתפאר:

ה) א"ר אבא מהו שכתוב ו) אותי עזבו מקור סים חיים לחצב להם בארות בארות נשברים אשר לא יכילו המים. אותי עזבו, זה הוא מי שמשקר באות הרושם הקרוש. ובמה משקר בו. במה שמכניםו ברשות אחר, הקרוש. ובמה משקר בו. במה שמכניםו ברשות אחר, הקרוש. ובמה משקר בו. מקראים בארות נשברים, ושל כמש"כ ז) ובעל בת אל נבר. שנקרא בארות נשברים, ושל שהרי העמים עוברי כו"ם נקראים בארות נשברים, ושל שהרי העמים עוברי כו"ם נקראים בארות נשברים, ושל ישראל נקרא באר מקור מים חיים וצלולים יוצאים ישראל נקרא באר מקור מים חיים וצלולים יוצאים ישראל נקרא בארות נשברים אשר לא יכילו המים. מתוך בארך, וכתוב מעין ננים באר מים חיים, צר המומאה נקרא בארות נשברים אשר לא יכילו המים. מהו אשר לא יכילו המים. אלא נהר ההוא שנמשך וויוצא משקה לכל הנן ומרוה לכל מקום ומקום [כ] ער שמניע

ב) בי תלא למלחמה על איביך ונוי. ורחית בשביה השת יפת תואר וחשקת בה ולקחת לך לאשה. רבי אנעזר הוה אזיל בארחא. והוה רבי חייא עמיה. איר חייא לרבי אלעור. ולקחת לך לאשה. מאי טעמא. והא תתחתן בס. איל בעוד דברשותייהו כתיב - 65 קיימו. ותה חזי לית לך אכתו בעמין עובדי כוים כשרה כדקא חזי. דתכיכן אמאי אסמיך פרשתה דא לבן סורר ומורה. אלא בוראי מאן דנסיב האי אתתא בן סורר ומורה ירית מינה. מאי מעמא. משום דקשה למעבר זוהמא מינה. וכל שכן ההיא דאתנסיבת בקדמיתא. דדינה בדינה הפרבק והשתהבת בה. וקשיה זוהמה למעבר מינה, והיינו דחמר משה בנשי מדין. וכל חשה יודעת איש למשכב זכר הרוגו. זכאה חולקיה דההוא בר נש דירית אחסנתא דא ונטיר לה. דבההים אחסנתא קדישא אתדבק בר כם בקביה. כל שכן אי זכי בפקודי אורייתא דהא פשיט מלכא ימיניה לקבליה ואתדבק בגופא קדישא [א] וע"ד כתיב בהו בישראל ואתם הדבקים בה׳ אלהיכם. וכתיב בנים אתם לה׳. בנים אתם ממש. דכתיב בני בכרי ישראל. וכמיב ד) ישראל אשר בד אתפאר:

ה) איר אבל מאי דכתיב ו) אותי עוצו מקור מים חיים למלב להם בארות בארות כשברים אשר לא יכילו המים. אותי עוצו. דא סוא מאן דמשקר באת רשימא קדישא. ובמאי משקר בים. דעייל לים ברשותא אמרא. כדיא י) ובעל בת אל ככר. דאקרי בארות כשברים דהם עמין עיבדי כוים אקרין בארות כשברים. ודישראל אקרי באר מקור מים חיים. דא רשותא קדישא מסימנותא קדישא. ואקרי באר מבועי דמיין ללילן נפקין מסימנותא קדישא. ואקרי באר מבועי דמיין ללילן נפקין מסימנותא קדישא. ואקרי באר מבועי דמיין ללילן נפקין מתוך בארך. ובתיב מעין גנים באר מים חיים. סמרא מתוך בארך. ובתיב מעין גנים באר מים חיים. סמרא מתוך בארך. ובתיב מעין גנים באר מים חיים. סמרא מהוא אשר לא יכילו סמים. נפיק אשקי לכל גינתא ורוי לכל אתר ואתר [ב] עד

מראה מכומות א) דנרים ליכ כו ירמיי מיו ג) יתרו פו: ד) ישעי' מיע ס) ואתמע רסו. ו) ירמיי כ' ו) מלחבי ב' בו שיר ד' ט) משלי סי

זיו הזהר

פרשת תצא (ה) פיי גופא קדישא היינו הספירות תפארת ויסוד עלמא דרבורא: (כ) היינו תכינה משפיע שפע לכל הספירות עד שמנעת השפע למלכות שנקראת באר פים תיים:

דמטי לההוא אתר בגכתא דאקרי באר מים חיים. ומתמן עלאין ותמאין. יפרד כד"ה ומשס 12150 וסיס לארבעה ראשים. וכל אינון ספרין דסשר שמאלא לא מתשקיין מההוא כביעו דמיין כביעין. בגין דאיכון משפרא דשאר עמין . ואקרון בארות כשברים אשר לא יכילו המים. ולא עיילי להמן. ומאן דמשקר ברשימא קרישא אתדבק בההוא ספרא בבארות נשברים. והאי דוכי לנטרא ליה זכי לאתשקיא מההוא נביעו דנהלא בעלמא דין ובעלמא דאתי. חכי דאתמלי ההיא באר עלאה לנגדא ברכאן לעילא ותתא. זכאה איהו בעלמא דין ובעלמא דאתי. וע"ד כתיב היית כנן רום וכמולא מים אשר לא יכובו מימיו. ווי למאן דמשקר ברשימא קדישא. דהא משקר בשמא עלאה. ולא עוד אלא דגרים לההיא באר דלא אתברכא. וקרינן עליה כי הוליא שם רע על בתילת ישראל. בתולת ישראל דייקא [נ] ואוקמיה רבי שמעון באתריה דמאו דשוי תסקופי מילין על אנתתיה קדמיתא ואפיק עלה שום ביש. כמה דאפיק לעילא. דכתיב כי הוליא שם רע על בתולת ישראל, שתם:

כ) בי יסיה לאיש בן סורר ומורה ונו׳. רבי תייא פתח נ) ככקר זרע את זרעך ולערב אל תנה ידך וגוי. האי קרא אוקמוה . בבקר . דא הוא בזמנא דב"כ אתקיים בחילים ואיהו בעולימו . כדין ישתדל לאולדא בנין באתתא דחזיה לים. דהה כדין זמנה היהו לדה. כדיה ד) כחלים ביד גבור כן בני הנעורים. בנין דיכיל למילף להו ארחוי דהבים. ויסא ליה אנרא מבא בעלמא דאתי. דכתיב אשרי הגבר אשר מלא את אשפתו מהם לא יבושו כי ידברו את אויבים בשמר. לא יבושו בההוא עלמא בומנא דמאריהון דדיכא ייתין לקשרנא עליי. דלית לך אנרא שבא בההוא עלמא כהאי דמיליף ליה לבריה דחילו דמאריה באורחוי דאורייתא. תה חוי מהי התמר בהברהם. דכתיב כי ידעתיו למעי אשר יצום את בניו ואת ביתו אהריו ושמרו דרך הי לעשות לדקה ומשפט. ועל דא האי זכו קיימא ליה בההוא עלמא לגבי כל מאריהון דדינא. ובניכ בבקר זרע את זרעך ולערב אל פנח ידך. אפילו ביומי דוקנה דסיב בר נש לה ישבוק מלהולדה בההי עלמה. מהי קעמה. בנין דלא תדע איוה יכשר לפני האלהים הום או זה. בנין דיקומון בגיניה בההוא עלמא. ועיד כתיב ה) הנה נחלת ס׳ בנים. נחלת ס׳. דה לרורה דנשמתה סמרה דעלמה דחתי. ולההים כחלם מהן זכי לים לבינ לחעלה בההיא נחלת ס׳. בנים. אינון בנין זכאן ליה להסיא כחלת ס׳. ועיד וכאה האי ביי דוכי לון ויליף לון מורחוי דמורייתה. ו) מיר יהודה כד חמה דוד כתיב ביה ז) הכני מקים עליך רעה מביתך. אמאי אענים קביה ליה לדוד על ידא דבריה. איר יוסי הא אוקימנא בגין דאי יקום עלים בר נש אחרא לא ירחם עלים. איל והם אבשלום במה לקשלה לאבוי בכמה עימין בישין שליה יתיר מבר כש אתרא. איל לא שמענא. איל אנא שמענא. דוד השא בבת שבע שתם [ד] אמר קבים ליתי ברא דבת אל ככר וינקום נקמתא. ומאן איהו. דא הבשלום דבריה דיפת תוחר הום מקרבה. מכחן חוליפנה מאך

מראה מקומות או ישמיי נית כו וישל קסתו גו קסלת ייא דו תלים קליו בו שם וו ויקרא כד. וו שמואל כי ייצ

זיו הזהר

(ג) סתם בתולה ישראל נדרש בתרי אפי, כמשמעו לממה, וגם למעלה על השבינה הקרושה שעליה נאמר גן געול אחוהי כלה: [ז] סהמ כת שבע נדרש בתרי אפי, כמשמעו לממה, וגם למעלה על מדת המלכוה:

189 Y

שמניע למקום ההוא בגן שנקרא באר מים חיים. ומשם ניזונים עליונים ותחתונים. כמש״ב ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים. וכל אותן הצררים של צר השמאל אין יונקים מאותו המעין של מים חיים. לפי שהם מצר שאר העמים. ונקראים בארות נשברים אשר לא יכילו המים. ואין נכנסים שמה. ומי שמשקר ברושם הקרוש נרבק בצר ההוא בבארות נשברים. ומי שווכה לנטור אותו זוכה ליניק מנביעת מעין ההוא בעולם הזה ובעולם הבא. וויכה שתתמלא באר עליונה ההיא להמשיך ברכות למעלה ולממה. זכאי הוא בעולם הזה ובעולם הבא. ועליו כתוב (היית כגן רוה וכמוצא מים אשר לא יכזבו מימיו. וי למי שמשקר ברושם הקדוש. שהרי משקר בשם העליון. ולא עוד אלא שנורם לבאר ההיא שלא תתברך. וקוראים עליו כי הוציא שם רע על בתולת ישראל. בתולת ישראל דוקא [ג] וביארו רבי שמעון במקומו כי מי שישים עלילות רברים על אשתו הראשונה ומוציא עליה שם רע. כאילו הוציא למעלה, שנאמר כי הוציא שם רע על בתולת ישראל. סתם:

כ) כי יהיה לאיש בן סורר ומורה ונו׳, רבי חייא פתח ג) בבקר זרע את זרעך ולערב אל תנח ירך וגרי. מקרא זה נתבאר, בבקר. זה הוא בזמן שהארם עומר בכחו והוא בכחרותו. אז יעסוק להוליד בנים באשה הראויה לו. שהרי אז הוא הזמן לזה. כמש״כ ד) כחצים ביד גבור כן בני הנעורים. לפי שיוכל ללמרם דרכי הקביה. ויהיה לו שכר מוב בעולם הבא. שכתוב אשרי הגבר אשר מלא את אשפתו מהם לא יבושו בי ידברו את אויבים בשער. לא יבושו בעולם ההוא בזמן ששרי הדין יבואו לקשרג עליו. שאין לך שכר מוב בעולם ההוא כזה שמלמד לבנו יראת רבונו עם דרכי התורה. בוא וראה מה שנאמר באברהם, שכתוב כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך ה' לעשות צרקה ומשפט, ועל כן אותה הזכות עמרה לו בעולם ההוא לננר כל שרי הרין. ולפיכך בבקר זרע את את זרעך ולערב אל תנח ירך. אפילו בימי הזקנה שנוקן האדם אל יניח מלהוליד בעולם הזה. מה המעם. לפי שלא תרע איזה יכשר לפני האלהים הזה או זה. לפי שיעמרו לזכותו בעולם ההוא. וע"ז בתוב ה) הנה נחלת ה׳ בנים. נחלת ה׳. זה מקום צרור הנשמה צר של עולם הבא. ולנחלה ההיא מי מוכה לו לאדם ליכנם באותה נחלת ה׳. בנים. אותן בנים המובים מזכים לו לנחלת ה' ההיא. ועיכ אשרי לו לאיש שזוכה להם ומלמדם דרכי התורה, ו) איד יהודה כשחמא דוד כתוב בו ז) הנני מקים עליך רעה מביתך. מפני מה ענש הקב"ה לדור על ירי בנו. איר יוסי הרי ביארנו לפי שאם יקים עליו איש אחר לא ירחם עליו, איל והלא אבשלום רצה להרוג את אביו בכמה עצות רעות עליו יותר מאיש אחר. א"ל לא שמעתי. א"ל אני שמעתי. רוד המא בבת שבע סתם [7] אמר הקב״ה יבוא בן של בת אל נכר וינקם נקמה. ומי הוא. זה אכשלום שבנו של יפת תואר ממלחמה היה. מכאי למרנו

לשון

מאן דנטיל אתתא דא בקרצא וחמיד בה. לסוף נפיק מינה בן סורר ומורה. מאי טעמא. בנין דעד כען לא פסקא מינה זוהמא. והא אוקמוה:

(ה) לא תלין נבלתו על העך כי קבור תקברנו ביום ההוא . א"ר יהודה מהכא נשמע דבתר דנפקא נפשא מן גופא. ואשתאר גופא בלא רוחא אסור למשבק ליה בלא קבורתה. דכתיב לה תלין נבלתו וגו׳. בגין דמיתה דישתהי כ"ד שעות. דאינון יומס ולילה בלא קבורתא. יהיב חלישותא בשייפוי דרתיכא. ומעכב עבידתה דקביה מלמעבד. דהפשר דקביה גור עליה בגין למיתי בגלגולה אחרא מיד בההוא יומה דהתפטר להוטבה ליה. וכל זמנה דלה התקבר גופה לה עאלת כשמתה קמי קב״ה. ולה יכלה למהוי בנופה אחרא בגלגולא תניכא. דלא יהבין לנשמתא גופא אחרא עד דיתקבר קדמאה. ודא דמי לביי דמיתת אתתיה. לא אנחוי ליה למיסב אתתא אחרא עד דקביר לקדמיתא. ובגין דה אמרה אורייתא לא תלין כבלתו על הען. דיא כד אתפרשא כשמתא מן גופא ובעיא למיול לההוא עלמא. לא תיעול להסוא עלמא עד דיהבין לה גופא אחרא מנהורא. ולבתר יכלא למיעל. ומאליהו תנדע דשוו ליה תרין גיפין . חד דביה אתחוי לתתא לבני כשא. וחד דביה אתחוי לעילא בין מלאכין עלאין קדישין. וכל כמה דגופא לא אתקבר לערא הוא לנשמתא. ורוח משאבא אודמן לשריא עלוי ולסאבא להאי גופא. ובגין דההוא רוח מסאבא אזדמן לא לבעי לים לאינש למיבת האי גופא ליליא חד. בגין דרוח מסאבא אשתכח בליליא. ואשתמת בכל ארעא לאשכחא גופא בלא נפשא לסאבא ליה ואסתאב יתיר. וע"ד אוהר לכהני ואמר לנפש לא יממא בעמיו. בנין דאינון קדישין ולא ישרי עלייהו רוח מסאבא ולא יסתאבון. כ) רבי אבא אמר וכאה חולקיה מאן דכשמתיה נפקא ברשו קדישה בסהוה פתיחו [דהשתכח לעילה על גבי] דארעא קדישא. מאן דנשמתים נפקת בארעא קדישא אי אתקבר בסהוא יומא לא שלעא עלים רוחא מסאבא כלל וע"ד כתיב בלליבא כי קבור תקברכו ביום ההוא וגו׳. ולא תממא את אדמתך. בגין דבליליא אתיהיב רשו לרות מסאבא למשפשא. ואעינ דאתיהיב לון רשו לא עאלין בארעא קדישא. בר אי אשכחו חמן מנא לאעלא ביה:

נ) א״ר שמעון תאכא מאן דאקרי אדם ונשמתא נפקת מניה ומית. אסיר למיצת ליה בביתא למעבד ליה לינה על ארעא. משום יקרא דהאי גופא דלא יתחוי ביה קלנא. דכתיב ד) אדם ביקר בל ילין. אדם דהוא יקר מכל יקרא בל ילין. מאי סעמא . משום דאי יעבדוו הכי. נמשל כבהמות נדמו. מאי בעירי לא הוו בכללא דאדם ולא אתחזי בהו כוחא קדישא. אוף הכי נופא בלא רוחא כבעירי איהו. והאי גופא דהוא יהרא דכלא לא יתחוי ביה קלנא. ותאנא בלניעותא דספרא. כל מאן דעביד לינה להחי גופה קדישה בלה רוחה. עביד בגופה דעלמין [ה] דהה בנין פגימותא 65 67 עביד לינה באתרא קדישא. בארעא דלדק ילין בה. משום דהאי גופא יקרא אתקרי דיוקנא דמלכא. ואי עביד ביה לינה הוי כחד מן בעירא. הה"ד נמשל כבהמות כדמו:

מי שלוקח אשת יפת תואר במלחמה ומתאוה לה, לסוף יוצא ממנה בן סורר ומורה. מה המעם. לפי שעד עתה לא פסק ממנה הזוהם. וזה נתבאר:

(ה תקברנו ביום לא תלין נבלתו על העץ כי קבור תקברנו ביום ההוא. א"ר יהודה מכאן נשמע שלאחר שיצאה הנפש מן הגוף. ונשאר הגוף בלי רוח אסור להניחו בלי קבורה. שנאמר לא תלין נבלתו תוי. לפי שהמת שנשתהה כ"ד שעות. שהן יום ולילה בלי קבורה. גורם רפיון באברי המרכבה. ומעכב מעשה הקב״ה מלהעשות. שאפשר שהקב"ה גזר עליו למען יבוא בגלגול אחר מיד באותו היום שנפטר להמיב לו. וכל זמן שלא נקבר הגוף אין הנשמה נכנסת לפני הקב"ה. ואין יכולה לבוא בנוף אחר בגלגול שני. כי אין נותנים לנשמה נוף אחר עד שנקבר גוף הראשון. וזה דומה לאדם שמתה אשתו. אין ראוי לו לקחת אשה אחרת עד שיקבור הראשונה. ובשביל זה אמרה התורה לא תלין נבלתו על העץ. ד״א כאשר נפרדה הנשמה מן הגוף ומבקשת לעלות לעולם ההוא אינה נכנסת לעולם ההוא עד שנותנים לה נוף אהר מן אור. ואחיכ יכולה ליכנס. ומן אליהו נודע שהיו לי שני גופים. אחר שבו נתגלה לממה לאנשים. ואחד שבו גראה למעלה בין מלאכים עליונים קדושים. וכל זמן שהגוף אינו נקבר יש צער לנשמה. ורוח ממא נזרמן לשרות עליו ולממא לגוף הזה. ולפי שרוח ממא ההוא נזרמן לא נצרך לו לאדם להלין גוף הזה אפילו לילה אחד. לפי שרוח המומאה נמצא בלילה. ומתפשמ בכל הארץ למצא נוף בלי נפש לממא אותו ונממא יותר. וע"כ הזהיר לכהנים ואמר לנפש לא יממא בעמיו. לפי שהם קדושים ואל ישרה עליהם רוח ממא ולא ימטאו. ג) רבי אבא אמר אשרי חלקו מי שנשמתו יצאה ברשות הקדושה בפתח ההוא [שנמצא למעלה ממעל] של ארץ הקדושה. מי שנשמתו יצאה בארץ הקדושה אם נקבר באותו היום אין שולם עליו רוח המומאה כלל. וע"כ נאמר בתלוי כי קבר תקברנו ביום ההוא וגו׳. ולא תממא את אדמתך. לפי שבלילה ניתנה רשות לרוח המומאה לשוממ. ואע"ם שניתנה להם רשות אין נכנסים בארץ הקדושה. מלבד אם נמצא שם כלי ליכנם בו:

ג) א׳ר שמעון למדנו מי שנקרא אדם ונשמתו יצאה ממנו ומת. אמור להלינו בבית לעשות לו לינה על הארץ. מפני כבודו של גוף הזה שלא יהיה נראה בו בזיין. שכתוב ז) אדם ביקר בל ילין, אדם שהוא מכובד מכל נכבד בל ילין. מפני מה. לפי שאם יעשו כך. נמשל כבהמות גדמי. מה בהמות לא היו בכלל של רק. נמשל כבהמות גדמי. מה בהמות לא היו בכלל של אדם ולא נראה בהם רוח קדושה. אף כך גוף בלי אדם ולא נראה בהם רוח קדושה. אף כך גוף בלי יתראה בו בזיון. ולמדנו בספר צניעותא דספרא. כל מי יתראה בו בזיון. ולמדנו בספר צניעותא דספרא. כל מי יתראה בו בזיון. ולמדנו בספר צניעותא דספרא. כל מי שעושה לינה לזה הגוף הקדוש שהוא בלי רוח. גורם לעשות לינה בארץ הקדושה. בארץ שצדק ילין בה. לעשות הגוף נקרא מכובד צלם דמות המלך. ואם עושה בו לינה הרי נעשה כמו בהמה. זש׳כ נמשל כבהמות נדמו:

כי

מראה מקומות א) אמור פת: כ) תרומה קמא. ג) נשא קמג: ד) תלים מימ

זיו הזהר

וסן פיי במרת המלכות :

א) בי יקרא קן לפור לפניך בדרך וגו׳. שלח תשלח את האם וגו׳ למען יישב לך והארכת ימים. איר שמעון מאי שנא באלין תרין פקידין דאירייתא דכתיב בסו למען יאריכין ימיך. בדא ובכבוד אב ואם. אלא תרין פקידין אלין כלהו תליין לעילא. אב ואם רוא דוכור ושמור כמדא [ו] ובניני כך כתיב למען יאריכין ימיך. ושלוח הקן רוא דעלמא עלאה דלא אתיהיב ביה לאסתכלא . רסו ואנשריך לשלח שאלתא 120 ואסתכלותא ביה [1] ואת הבנים תקח לך. כמם דכתיב כו כי שאל נא לימים ראשונים וגו׳ מקלה השמיים ועד קלה השמיים [ח] אבל לעילא מקלה השמיים שלח תשלח מרטייונך למשאל. ובדא כתיב למען יישב לך והארכת ימים. למען אישיב לך לא כתיב. אלא למען יישב לך. ויאריכון ימיך לא כתיב . אלא והארכת ימים, למען יימב לד. ההוא אתר דאישיב לכלא. ואיהו עלמא דסתים ונכיו [ט] והארכת ימים. כמה דכתיב ואת הבנים תקח לך [י] דברשותה דבר נש חיהו. ג) תו תנינן לה תקח האם על הבנים. לא יעביר בינ חובי לתתא. בגין אימא מעל בנין. רחתעבר יתבא אימא. י יתכיו בנין. וכדין עלמין כלהו בחדוה בשלימותה. ועל דה לס הבנים כתיב םמתה . מתעברה הימה כלהו מתעברן מדוכתייהו:

רעיא מהימנא

ד) בי יקרא קן לפור לפניך וגו׳. אמר רעיא מהימנא ודחי ההיא לפירא איהי שכינתא. קן דילה דא בי מקדשה. וישרהל הינון הפריחין דהימה יפבה עלייהו. הס"ד והאם רובלת על האפרחים. אלין מארי משנה דפרחין בפקידין דילה. ואינין מסשרא דאת ך. כליל שתא סדרי משנה. או בילים. אלין מארי מקרא דאתמר עלייהו בן חמש שנים למקרא. ודא ה. בנין מספרא דבן יוה אלין מארי קבלה ומאינין מארי תלמוד. טלייהו אתמר לא תקח האם על הבנים. ובומנא דחבו ישראל ואתחריב בי מקדשא מאי כתיב. שלח תשלת את האם. סס"ד ה) ובפשעיכם שלחם אמכם. ואת הבנים תקח לך. אינין מארי שיתא סדרי משנה .. אחד המרבה ואחד הממעים. יבלבד שיכוון לבו לשמים. אינון מארי שית תיבין דקריאת שמע וקשרין לוו בקשרין דתפלין על דרועה ריסת ועל ילבתר לחשין בלחישו ללותה דחשאי. בהו כתיב ואת הבנים תקח לך .. ו) ותי כי יקרה קן לפור לפניך בדרך . מארי מקרא בכל משנה. דחיניו כחפריחים דמהננים בענפי עד מארי אילנא. אית דאמרי בכל עץ. אלין ישראל. דאתמר בהו יו כי כימי העץ ימי עמי. או על הארץ. אלין מארי חורה דאחתר בהו על הארץ הישן וחיי לער החיה תורה. דאתמר צהו על הארץ חישן וחיי צער תחיה ובתורה אתם עמל. אברוחים. אלין פרחי כהינה. או ביצים. אלין דזן לון קביים מקרני ראמים ועד ביצי כנים

מראה מקומות או יתרו לנ. כן דברים ד' נו יתרו פה: ד) פנחם רננ: הו ישעי׳ ג' וו פנחם רנב. זו ישעי׳ סיה

זיו הזהר

(ז) היינו ספירות תפארת ומלבות, סוד עלמא רדכורא ועלמא רנוקבא. וזהו שאמר למען יאריכון ימיך. ולא כתוב למען תאריך ימים. אלא המכוון שהם תפארת ומלכות יאריכו ימיך: (ז! פי׳ בעולם הבינה אסור תעיון והחקירה. רק הבנים תיינו ז' הסזירות של ימי תבנין תקח לך, פי׳ לעיין בהם ולתבין בתם: (ת! פי׳ מן תסר וער מלכות !ע) היינו עולם תבינת יישב לך בשביל שתנתג בו בבור כמגיעה העיון והתקירה בו: (ז! פי׳ שמותר לך לתאריך בעיון והכנה בחימים. שתם ז' ספירות של ימי תבנין ותינו ז' תכנים ת לך. כי אותן ז' תפפירות נקראין בנים להכינה תאס תעליונה:

תצא 🐳

6) כי יקרא קן צפור לפניך בדרך ונו׳. שלח תשלח את האם ונו׳ למען ייטכ, לך והארכת יסים, א׳ר שמעון מפני מה נשתנו שתי אלה מצות התורה שכתוב בהן למען יאריכון ימיך. כאן ובכבוד אב ואם. אלא שתי מצות האלה כלן מרמזות למעלה. אב ואם סור של זכור ושמור ביחר וין ולפיכך כתוב למען יאריכון ימיך. ושלוח הקן סור של עולם העליון שלא ניתנה בו רשות להסתכל. ונצרך לשלחו מן הרעיון לבלתי לשאול ולהסתכל בו [ז] ואת הבנים תקח לך. כמו שכתוב נ) כי שאל נא לימים ראשונים וגו׳ מקצה השמי"ם וער קצה השמי"ם [יי] אכל למעלה מקצה השמי"ם שלח תשלח מרעיונך לשאול. ובזה כתוב למען יימב לך והארכת ימים. למען אימיב לך לא כתוב. אלא למען יימב לך. ויאריכון ימיך לא כתוב. אלא והארכת ימים. למען יימב לך. זה מקום ההוא הממיב לכל. והוא עולם הנסתר והנעלם [0] והארכת ימים. כמו שכתוב ואת הבנים תקח לך [י] כי הם ברשות האדם. נ) עוד למדנו לא תקח האם על הבנים. לא יעשה הארם עונות לממה. לפי שנורם להעביר האם מעל הבנים. אם יושכת האם יושכים גם הכנים. ואז כל העולמות בשמחה בשלמות. ועל זה כתוב אם הבנים שמחה. מתרחקת האם מתרחקים נם הכנים ממקימם:

רועה הנאמן

ד) בי יקרא קן צפור לפניך וגו׳. אמר רועה הנאמן ודאי צפור ההיא זו השבינה: קן שלה זה בית המקרש. וישראל הם האפרוחים שהאם יושבת עליהם. זש"כ והאם רובצת על האפרחים. אלו בעלי משנה שפורחים במצות שלה, והם מצר האות ן. כלל של ששה מדרי משנה. או בצים, אלו בעלי מקרא שנדרש עליהם בן המש שנים למקרא. וזו אות ד. בנים שמצר בן יה אלו בעלי קבלה שהם בעלי תלמור, עליהם נאמר לא תקה האם על הבנים. ובזמן שהמאו ישראל ונחרב בית המקרש מה כתוב, שלח תשלח את האם. וש׳כ ה) ובפשעיכם שלחה אמכם. ואת הכנים תקח לך. אלן בעלי ששה סדרי משנה.. אחר המרכה ואחר הממעים. ובלבד שיכוון לבו לשמים. הם בעלי שש תבות של קריאת שמע. וקושרים אותן בקשרים של תפלין על הראש ועל הזרוע. ואחיכ מתפללים בלחש התפלה שבלחש. גם עליהם כתוב ואת הבנים תקח לך .. ו) ועוד כי יקרא קן צפור לפניך בדרך. אלו בעלי מקרא. בכל עץ. אלו בעלי משנה. שהם כאפרוחים שמקננים בענפי העץ. יש אומרים בכל עץ. אלו ישראל. שנאמר בהם ו) כי כימי העץ ימי עמי, או על הארץ, אלו בעלי תורה. שנדרש בהם על הארץ תישן וחיי צער תחיה ובתורה אתה עמל. אפרוחים. אלו פרחי כהונה. או ביצים. אלו שון אותם הקב"ה מקרני האמים ועד ביצי כנים. והאם רובצת על האפרוחים. בזמן שהיו מקריבים קרבנות. מה כתוכ. לא תקח האם על הבנים. חרב בית המקדש ובמלו הקרבנות מה כתוב. שלח תשלח את האם. וגלו הבנים. והיינו ואת הבנים תקח לך. שהם מצר האות (. שהוא עולם ארוך. שנאמר בו למען יימב לך והארכת ימים. לעולם שכלו ארוך. ותחת הקרבנות תקנו תפלות. ומצפצפים בקולות של שירים ובהקול של קריאת שמע – ע"כ ר"מ:

התנלות מלך המשיח

(ה) פרתה רבי שמעון ואמר. כי יקרא קן צפור לפניך בדרך בכל עץ אי על הארץ ונו׳ שלח תשלח את האם וגו׳. מקרא זה הרי ביארנו אותו. והוא אחר מן המקראות שיש בהם מצות התורה הנסתרות. ואנו יש לנו בו סודות התורה הנסתמים, נתיבות ודרכים ידועים להחברים באותן שלשים ושתים נתיבות התורה. א"ר שמעון לרבי אלעזר בנו. אלעזר בזמן שיתעורר מלך המשיח כמה אותות ומופתים אחרים יתעוררו בעולם. בוא וראה בגן עדן שלממה יש מקום אחד נסתר ונעלם שאינו ידוע. והוא מצויר בכמה גונים. ובו גנוזים אלף היכלות הנכספים. ואין מי שיכנם בהם מלבר המשיח. שהוא עומד תמיד בגן העדן. וכל הגן מסובב בהרבה מרכבות של צדיקים. והמשיח עימד עליהם ועל הרבה חילות ומחנות של נשמות הצדיקים הנמצאים שם, ובראשי חרשים ובמועדים ובשבתות נכנס המשיח במקום ההוא להשתעשע בכל אותן היכלות. לפנים מכל אותן היכלות יש מקום אחר נסתר ונעלם שאינו ידוע כלל. ונקרא ערן. ואין מי שיוכל לרעת אותו. והמשיח מתגלה מבחוץ מסביב למקום ההוא. עד שנתגלה לו מקום אחד שנקרא קין צפויר. והוא המקום שמכריז עליו צפו"ר ההיא שנתעוררת בגן הערן בכל יום [ה] ובמקום ההוא סצויוזת תמונות של כל שאר עמים שנאספו על ישראל להרע להם, המשיח נכנם למקום ההוא נושא עיניו ורואה האבות שנכנסים בחרבן בית אלהים. עד שרואה לרחל שרמעתה על לחיה. והקביה מנחם לה ואינה רוצה לקבל תנחומין. כמשיכ כ) מאנה להנחם על בניה. או המשיח מרים קולו ובוכה. כל הגן עדן מזרעזע. וכל אותן הצריקים אשר שם גועים ובובים עמו. גועים ובוכים פעם שנית ומורעזע רקיע ההוא שעל נבי הגן. עם אלף וחמש מאה רבבות מחנות עליונים. ער שמניע הקול לתוך כסא העליון. אז מרמו הקב"ה לצפו"ר ההיא ונכנסת לאותו הקן שלה. ויושבת אצל המשיח וקורא מה שקורא ונתעורר מה שנתעורר. עד שמתוך כמא הקדוש נקראים שלשה פעמים ק"ן צפו"ר ההוא והמשיח. ועולים כלם למעלה. ונשבע להם הקב"ה להעביר מלכות הרשעה מן העולם על ידי המשיח ולנקום נקמות ישראל. ומראה לו כל אותן הטוכות שעתיד הקב"ה לעשות עמו. וחוזר ק"ן צפו"ר ההוא עם המשיח למקומו. וחוזר המשיח ומסתתר תוך המקום ההוא כמקדם. ובזמן שיתעורר הקב"ה לתקן העולם ותאורנה האותיות של שמו בשלמות. יו"ר כה"א 1"81

כנים. וסאם רוצלת על האפרוחים. בזמנא דהוו קרבין קרבנין. מאי כתיב. לא תקח האם על הבנים. תרב בי מקדשא ובעלי קרבנין מאי כתיב. שלח תשלח את האם. מקדשא ובעלי קרבנין מאי כתיב. שלח תשלח את האם. וגלו הבנים. והיינו ואת הבנים תקח לך. דאינון מסערא דאת 1. דאיהו עולם ארוך. דאתמר ביה למען ייעב לך דאת 1. דאיהו עולם שכלו ארוך. ובאתר דקרבנין תקונו והארכת ימים. לעולם שכלו ארוך. ובאתר דקרבנין תקונו ללותין. ומלפלעין בקלין דשירין ובקלא דקריאת שמע – ע"כ רימ:

אתגלותא דסלכא משיחא

א) פרדה רבי שמעון ואמר. כי יקרא קן לפור לפניך בדרך בכל עד או על הארד וגו׳ שלח תשלח את האם וגו׳. האי קרא אוקימנא ליה. ואיהו חד ואק מפקודי אורייתא גניוין. ואכן אית לן דיה רוי דאורייתא גניוין. שבילין ואורחין ידיען להבריא באינון פלמין ותרין שבילין דאורייתא. אמר רבי שמעון לר׳ אלעור בריה אלעור בומנא דיתער מלכא משיחת כמה תמין וכסין תחרנין יתערון בעלמת. תה חוי בגנתה דעדן דלתתה אית תחר מד גניו וממיר דלא אחידע. ואיהו מרקמא בכמה גוונין. וביה גניזין אלף היכלין דכשיפין. ולית מאן דעייל בהו בר משיח. דאיהו קאים תדיר בנכתא דעדן. וכל נכתא מסתרא ברתיכין סגיאין דלדיקיא. ומשיח קאים עלייהו ועל כמה רלדיהיה דנשמתין ומשיליין סלין ובריםי תמן . משיח עאל בההוא אתר ילהה ובשבתי 12100 לאשתעשע בכל אינון היכלין. לנו מכל אינון היכלין אים אחר אחרא שמיר ונגיו דלא אחידע כלל. אחרי עדן ולית מאן דיכיל למנדע ביס. ומשיח אחגלי לבר סחרניס דההוא אחר. עד דאתנלי ליה חד אחר דאקרי ק"ן לפו"ר. ואיהו אפר דכריו עליה ההיא לפו"ר דאתער בנכתא דעדן בכל יומא [יא] ובההוא אתר מרקמן דיוקנין דכל שאר עמין דאתכנשו עלייסו דישראל לאבאשא לון. עאל בסהוא אתר וקיף עינוי וחוי אבהן דעאלין בתרבן בים אלסא. עד דחמי לרחל דדמעהא באנפהא. וקביה מנחם לה ולא לביאת לקבלא תנהומין. כדיא כ) מאנה לסנחם על בניה. כדין משיח ארים קליה ובכי. ואודעזע כל גנסם דעדן. וכל איכון לדיקים דממן געו ובכו עמים. געו ובכו זמנם תניכה והודעוע הסום רקיע דעל גבי נכתה. והלף מאס רבוא משריין עלאין. דמסי 70 וממם לגו כרסיא עלאה. כדין קב״ם רמיז לססיא לפר״א ועאל לההוא קן דילה. ויתבא לגבי משים וקרי מאי דקרי ואתער מאי דאתער. עד דמנו כרסיא קדישה אתקרי תלת זמנין ההוה קיין לפויר ומשיח. וכלה סלקין לעילא. ואומי לון קב״ה לאעברא מלכו חייבא מן כקמין דישראל דמשיה ולנקמה עלמה על ידה וכל איכון מבוון דזמין קד"ם למעבד עמים ותב ההוא קדן לפו"ר ומשיח לדוכתים. ותב משיח ואתנכיו נו ההוא אתר כמלקדמין. ובזמנא דיתער קביה לאתקנא בשלימו, יו״ר בה״מ עלמין וינהרו התיון דשמיה 1751

מראה מקומות או במות ה. בו ירמיי ליא

זין הזהר

ויה) זו השכינה הקרושה אימא תתאה. ויש מפורשים דהיינו אימא עלאה:

70 ואיו בה״א למהוי כלא בשלימו חד. כדין יחער להיט ארגויכא . באמלע רקיעא כגוון ככבה דחילה וכליך ביממה לעיניהין דכל עלמה. ויקום חד שלהובה דהשה מסמרא דלפון גו רקיעאי ויקום דא לקבל דא ארבעין יומין. ויתבהלון כל בני עלמה. לסוף הרבעין יומין יניחון קרבא ככבא ושלהובא לעיניסין דכלא. ויתפשע ססוא שלהובא ביקידו דאשא מספרא דלפון גו רקיעא. ויחשוב למבלע ככבא. וכמה שלישין ומלכין ואומיא ועממיא 6:00 יתבהלון מהאי. כדין יסתלה ההוא ככבא לסטר דרום וישלום על הסוא שלהובא. וססוא שלהובא יתבלע זעיר זעיר ברקיעה מקמי סהום ככבה עד דלה יתחוי כלל. כדין ההוא ככבא יעביד אורחין ברקיע בתריםר תח מין. ויקיימין איכון נהורין ברקיעא תרישר יומין אחרנין. לבתר תריסר יומין התרנין יודעועון כל בני עלמה ויתהשך שמשה בפלגום יומה. כמה דהתחשר ביומה דהתחרב בי מהדשה. עד וארעא ויתער חד קלא ברעס םמים דלא יסמוון וויקין. ותחתלחל ארעא מההום קלא. וכמה חילין ומשיריין ימופון מנים. וססוא יומא יתער בקרחא דרומי רבתא 223 דיתער קלא 61003 6567 שלהובת 70 טלמא. ויוקיד כמה מגדלין וכמה היכלין. וכמה מגדלין יפלין. וכמה פרדשכי ורברבי יפלון בההוא יומא. וכלהו יתכנשון עלה לביש. וכל בני עלמה לה יכלין להשתובה. כל מלכיא מההוא יומא עד תריסר ירחין יחיעטין ויגזרון כמט גזרות וכמס שמדות על ישראל ויללחון ביה. כמה דאתמר וכאה איהו מאן דיערע תמן. ווכאה מאן דלא יערע תמן. וכל עלמא יהא בערבוביא איהו לי : סגיא

סבע מישראל דא יקוס ירחי תריסר לסוף מלכא משיחא דיתער נו גנחא דעדן [יכ] וכל אינון לדיקיא יעטרון ליה חמן ויחנרון ליה מאכי זיילא באחוון רשימין דשמה קדישה. וקלה יתפולך בענפי הילנין דגנתה. קרי קומו מקמי עליוכיז . ואמר אתערו קדישין בסיל בכעלה [ינ] לאתהברא איתתא הס**ט ע**דכא מסיחת . 50 ובעלם בעי לנקמא לה נוקמין דעלמא. ולאקמא ולאנערא לה מעפרא, כדין יקומון כלהו ויחנרון ליה כמלקדמין מאמי זיינים. אברהם מימינים. ילחק משמאליה. יעקב קמים. משם רעית מהימנה על כל אינון לדיקית אויל ורקיד נו נכתה דעדן. כיון דיתתקן משיח על ידה דלדיהיה בנכתה דעדן. יעול בההוה דוכתה דחקרי ק"ן לפו"ר כמלקדמין. וחמי תמן הסיה דיוקנה דתרבו בי מהדשה. וכלסו לדיקיא

וא"ו בה"א להיות הכל בשלמות אחת. אז יתעורר כוכב נורא אחר באמצע הרקיע כמראה ארנמן, ויהיה לוהמ ונוצץ ביום לעיני כל העולם. ותקים שלהבת אש אחת מצר הצפון תוך הרקיע. ויעמרו זה כנגר זה ארבעים יום. ויהיו נבהלים כל בני העולם. לסוף מ' יום יתגרו מלחמה הכוכב והשלהבת לעיני כל. ותתפשם שלהבת ההיא ביקידת אש מצר הצפון תוך הרקיע. וירצה לכלוע את כוכב ההוא. וכמה שרים ומלכים ואומות ועמים יבהלו מזה. אי יתעלה כוכב ההוא לצר דרום וישלומ על אותה השלהכת. ושלהכת ההיא תכולע מעם מעם ברקיע מלפני כוכב ההוא עד שלא תתראה כלל. או בוכב ההוא יעשה נתיבות ברקיע בשנים עשר גבולים. ויעמדו אותן המאורות ברקיע י"ב ימים אחרים. לאחר י״ב ימים האחרים יורעועו כל בני העולם ויחשך השמש בחצי היום. כמו שנחשך ביום שנחרב בית המקרש. ער שלא יתראו שמים וארץ. ויתעורר קול אחר ברעם וברקים. ותתחלחל הארץ מקול ההוא. וכמה חילות ומחנות ימיתו ממנו. וביום ההוא יתעורר בעיר רומי הגדולה שלהבת אש אחת בהשמע קול ההוא שיתעורר בכל העולם. וישרף כמה מגדלים וכמה היכלות. והרבה מגדלים יפלו. והרבה נסיכים ושרים יפלו ביום ההוא. וכלם יתאספו עליה דרעה. וכל בני העולם לא יכלו להנצל. מן היום ההוא עד שנים עשר חודש יתיעצו כל המלכים. ויגזרו במה גזרות וכמה שמרות על ישראל ויצלחו בזה. כמו שאמרו אשרי האיש שיהיה נמצא שם. ואשרי האיש שלא יהיה נמצא שם. וכל העולם ימצא כבלבול הרעת מאר :

לשון: קורש

למוף שנים עשר חודש יקום שבש מישראל. זה מלך המשיח שיתעורר תוך הנן עדן [יכ] וכל אותן הצדיקים יעשרוהו שם ויחנרו לו כלי זיין באותיות נרשמות מהשם הקרוש. וקול יתפוצץ בענפי העצים שבני. יקרא בבח ויאמר התעוררו קדושים עליונים. תקומו מלפני המשיח, הגיע התור שתתחבר האשה עם בעלה [ינ] ובעלה מבקש לנקום לה נקמות העולם. ולהקימה ולנעור אותה מן העפר. אז יקומו כלם ויחגרו להמשיח כמקדם בכלי זיין, אברהם מימינו. יצחק משמאלו. יעקב מלפניו. משה רועה הנאמן על כל אותן הצדיקים ילך וירקי משה רועה הנאמן על כל אותן הצדיקים ילך וירקי בנן העדן. יכנום במקום ההוא שנקרא קין צפו"ר כמקדם. ורואה שם תמונה ההיא של חרבן בית המקדש וכל הצדיקים

זין הורר

[94] בספר אוד התפתח מתרב הנאון וצדיק ר׳ אברהם אוולאי וצ׳ל מביא כאן כשם תרה׳ו וצ׳ל, ווה לשונו, תפיחה נדולת אם נאמר. שאו יהיה שינוי כוה שהמשיה לא יחיה נולד מאיש ואשה ואשה הוא שביום ההוא יצא מן גן עדן, והנה מצינו שאמר הבחוב אני חו ילדחיך, ונלע׳ד כי המשיה ואיה בודאי ארם צדיק נולד מאיש ואשה וינדל בצרקתו ער קץ הימין ויוכה כמעשיו לנפש רוח ונשמת קדרשה, ואו ביום תהוא שחיה, לוד אשה והגריל מעם מעם עד שהשלים בנ׳ אותיות לבתן מאיש ואוז וינר כמעשיו לנפש רוח נואל. והוא על דרך משה רבעה׳ש שחיה, לוד אשה והגריל מעם מעם עד שהשלים בנ׳ אותיות לבתן מיה אביק התוא ואו יוכה למעשיו לנפש רוח על דרך משה רבעה׳ש שחיה, לוד אשה והגריל מעם מעם עד שהשלים בנ׳ אותיות לבתן מו הביל וש׳ה ואו וכה להיות נואל. והוא יעל דרך משה רבעה׳ש שחיה, לוד אשה והגריל מעם מעם עד שהשלים בנ׳ אותיות לבתן מן הביל וש׳ה ואו זכה להיות נואל. והוא השלים חלבי נשמתו כי שם בהמנה השלימה לנמרי כסוד לב׳ת אש מתוך הסנה מכמואר אצלנו, ובוה יתקיים המקרא אני חיום ילדחיך, בקאי על הלק נצמה לעשה שחול או והגיא מן גן ערן ביום ההוא. ווה מובר מבואה ויתער משנה. ווחו שאוםר ויתער מים יות הנאול, נאילי בתארה היה ישן ובאשר הכא לו הנשמח של נשמה יתער ויחומף לו בה נבואה ויתער משנה. ווחו הבי וה ובכר יבעת כי מ׳ יום הם קודש יצירת הולד ולכן ישתחי שם בהתוא עמודא מן יום דונמת מרע״ה, ואתרי מי וימער משנה. ווח שאומר ויחער פנים יום הם קודש יציר הולד ולכן ישתחי שם בהתוא עמודא מן יום דונמת מרע״ה. ואתרי מי יום יוכה המשיה לאותה הנשמח וותתלה (והתגלנל) בו ואו יציר העול בנוגר באן. כי בן איור עלבי אלעור באותו יום שובה אל שמחו כנור במרוחו עוד, ואל תתמה אם נשמח וו תכא מכוחה בחשמים ציר יעין המסון ויכו בישה כתוך העלון באוות יום שובה אל שמחות כנור מכורות ענוע ונן ומע עון וות אם אולה בהיותן נולרות איע ל הסמון וניה ענשון און אום אוה משיה אוויו משום מנוגר במרוח ענול אימות ובן מומיון היות נולרות איגניו המסון וכיר בעצמו שהוא המשיה, ווחו שמוב מוה שמצו בשח שעלה לרוע בנעלם. ובן מנכעו אש לולה בחיותן נולרות יאנגיו המסון ובכר בענו שהוא המשיה, ווהו שמסו שמצו במשה שעלה לרמע בנות בעמו זיה אי איות היות מום לומים הוות נולרות יאנגים ואות המשיה בנות עלוראת ער״ר וויה בא משה ונולי בלומר יבור בעצמו אות לאיות בעיור משיה אות יאתיות המשיה בנא את אדיקיא אתקשי ביה. כדין נשיל מתמן לבישין ואינון שר לגישי קנאה ויתגניו תמן ארבעין יומין דלא תנלי כלל. לסוף ארבעין יומין קלא חד יתער. ויתקרי מני כורסיא עלאה להסוא קין לפויר ומלכא משיחא דאתנניו בים. וכדין סלקין לים לעילא. וקבים חמי לים למלכה משיחה מתלבש בלבישה כוקמה וחגיר מהכי זייני. נפיל ליה ונשיק ליה על רישיה. כדין יודעוען תלת מאה ותשעין רקישין. וארמיו קב״ה לחד רקיע מאינון דהוה גניו מששת ימי ברחשית . וחפיק מחד היכלה דבההוה רקיעה חד כתרא גליפא מחקק בשמהן קדישין. בההוא עטרא אתעמר קב"ה כד עברו ישראל ית ימא. למימל כוקמין מכל רתיכי פרעה ופרשוי. ואעמר ליה למלכא משימא . כיון דאתעשר ואתתקן בכל הני תקונין נמיל ליה קביה ליה וכסיק כמלקדמין. מחן רתיכין חמי קדישין ומשריין עלאין דסתרין ליה. ויהבין ליה מתכן וכנובון סגיאין ויתעסר מכלהו. עאל המן בחד היכלא כל איכון מלאכי עלאי זעקרון אבלי ציון. והמי מיכון דבכו על הרבן בי מקדשה ובכחן מדיר. וחיכון יהבין ליה חד פורפירא סומקא למעבד נוקמין. כדין קביה נכיו ליה בההוא ק"ן לפויר ואתכסי תמן תלתין יומין . לבתר תלתין יומין בההוא קיין לפוייר יתות יזעטר: ככל איכון תקוכין מעילא כמה ומתפת משריין קדישין סתרניה ויחמין כל עלמה חד נהירו לארעא. ויקום שבעא יומין. וכל בני תלי מרקיעה גלמא יתמסון ויתבסלון ולה ינדעין כלל. בר אינון חכימין דידעין ברזין אלין. זכאה חולקהון. וכל אימון יומין יתעתד בחרעת בהסות ק"ן לפו"ר. בחן ົວນ3⊏ חתר. בדרך. דח קבורת רחל דחיהי קיימה בפרשת אורחין. ויבשר לה וינחם לה. וכדין תקבל תנחומין ותקים ותנשיק ליה. לבתר יקים ההוא נהירו מההוא אתר וישרי ביריחו קרתה דהילני. בכל עד. דה יריחו. או על המרן. דה ירושלים. ויהה גניו בההוה נהירו דקין לפו"ר תריסר ירחי. בתר תריסר ירחי יוזקף ההוא נהירו בין שמיא וארעא וישרי בארעא דגליל. דתמן הוה שירותא דגלותה דישראל. ותמן יתגלי מההוה נהירו דקין לפו"ר ותב לחתריה:

בההוח יומה יודעוע כל ארעא כמלקדמין מסייפי שמיא עד סייפי שמיא וכדין יחזון כל עלמח דהא אמגלי מלכא משיחא בארעא דגליל. ויתכנשון עליה כל אינון דלעאן באורייתא. ואיכון זעירין בעלמא. ובוכות יכוקי יתתקף היליה לאתנברה. 37 : '37 6171 67 65 לפרוחים . ישתכחון חלין ומי 60 יכוקי דיתבין בתוקפא דאמהון וינקין. כדיא א) גמולי מחלב עתיקי משדים. והיינו או בילים. דבגין אלין שריא שכינתא עמהון דישראל בגלותא, דהא תכימין זעירין איכון דישתכמון בההוא זמנא. והיינו והאם רובלת על האפרחים או על הבילים לא תקה האם על הבנים. ויתעכב עוד עד תריסר ירחין אחרנין. לבתר ייתי בעלה ויוקים לה לכנסת ישראל מעפרא. כד"א ב) אקים את סוכת דוד הנופלת. בההוא יומא מלכא משיחא ישרי בארעא ויכנוש גלותה מסייפי עלמה עד סייפי עלמה. כד״ה הם יסים כדחך בקלה השמים וגו׳. מההוא יומא כל rob וגבוראן דעבד קב״ם במלרים וכסין int יעביד לישראל

הצדיקים שנהרגו בו. אז יקח המשיח משם בגדים. והם עשרה מלבושי קגאה. ויסתתר שם ארבעים יום שלא יתגלה כלל. לסוף ארבעים יום קול אחד יתעורר. ויקרא מתוך כסא העליון לק״ן צפו״ר ההוא עם מלך המשיח שהסתתר בו. ואז יעלו אליו למעלה. והקב"ה יראה את מלך המשיח מלובש בבגדי נקמה ונאזר בכלי זיין. יקחהו וינשק לו על ראשו. או יורעועו שלש מאה ותשעים רקיעים. וירמו הקביה לרקיע אחר מאותן שהם גנוזים מששת ימי בראשית. ויוציא מהיכל אחר שברקיע ההוא בתר מפותח וחקוק עם שמות קדושים. באותו הכתר התעמר הקב"ה כאשר עברו ישראל את הים. לקחת נקמה מכל מרכבות פרעה ופרשיו. ויעמר בו למלך המשיח. כאשר יתעמר ויתתקן בכל תקונים האלה יקחהו הקב״ה וינשק אותו כמקדם, מי יוכל לראות את המרכבות הקדושות ומחנות עליונים אשר יסובבוהו. ויתנו לו מתנות וסגולות גרולות ויתעטר מכלן. או יכגס שם בהיכל אחר ויראה כל אותן מלאכים העליונים שנקראים אבלי ציון. הם הכוכים על חרבן בית המקדש ובוכים תמיד. והם יהנו לו אררת אדומה אחת לעשות נקמות. או ינגוו הקב"ה להמשיח בק"ן צפו"ר ההוא ויסתתר שם שלשים יום. לאחר שלשים יום ירד המשיח בק"ן צפו"ר ההוא פעומר בכל אותן התקונים מלמעלה ומלממה. הרבה מחנות קרושים מכיביו. ויראה כל העולם מאור אחר תולה מן הרקיע לארץ. ויעמד כך ז' ימים. וכל בני העולם יתפלאו ויבהלו ולא יבינו כלל, מלבד אותן החכמים המבינים בסודות האלה. אשרי הלקם, וכל אותן שבעת הימים יתיצב בארץ בק׳ן צפו״ר ההוא. באיוה מקום. בדרך, זו קבורת רחל שהיא עומדת בפרשת דרכים. ויבשר לה וינחם לה. ואז תקבל תנחומות ותקום ותנשק לו. אח"כ יסתלק אותו המאור מן המקום ההוא ויניח ביריחו עיר התמרים. בכל עץ. זו יריחו. או על הארץ. זו ירושלים. ויהיה נגנז באותו המאור של קין צפו"ר י"ב חודש. לאחר י"ב חודש יתנשא מאור ההוא בין שמים וארץ ויניח בארץ הגליל. כי שם היתה תולת גלותם של ישראל, ושם יתגלה המשיח מאותו המאור ישל קין צפו"ר וישוב המאור למקומו:

ביום ההוא תודעוע כל הארץ כמקרם מקצה השמים עד קצה השמים. ואז יראה כל העולם שנתגלה מלך המשיח בארץ הגליל. ויתקבצו אליו כל אותן העמלים בתורה. והם יהיו מועמים בעולם. ובזכות התינוקות של בית רבם יתחוק כחו להתגבר. ווהו הסוד של אפרוחים. ואם גם אלה לא יהיו נמצאים. הרי הילדים היושבים בחיק אמותם ויונקים. כמש"כ ה) גמולי מהלב עתיקי משרים. וזהו או ביצים. שבזכות אלה שורה השכינה עם ישראל בגלות. שהרי חכמים מועמים הם שיהיו נמצאים בזמן ההוא. וזהו והאם רובצת על האפרחים או על הביצים לא תקח האם על הבנים. ויתעכב עוד הקץ עד י"ב חורש אחרים. אח"כ יבוא בעלה ויקים לה לכנסת ישראל מן העפר. כמש"כ ג) אקים את סכת דוד הנופלת. ביום ההוא מלך המשיח ישכן בארץ ויקבץ הגלות מקצה העולם ער קצהו. כמו שכתוב אם יהיה גרחר בקצה השמים וגי׳. מיום ההוא והלאה כל האותות והמופתים והגבורות שעשה הקב"ה במצרים יעשה אותם לישראל

מראה מקומות 6 ישמי לית כ) ממום מי

נפלאות :

לישראל. כמש"כ ה) כימי צארעך מארץ מצרים אראנו

בסוד שלשים ושתים נתיכות אשר בהשם הקרוש. ועד שהמופתים האלה לא יתעוררו בעולם. לא ישתלם הסוד של השם הקרוש ולא תתעורר האהבה. כמש"כ כ) השבעתי

אתכם כנות ירושלים בצבאות או באילות השרה, בצבאות. זה מלך [המשיח] שנקרא צבאות. או באילות השרה.

אלו שאר חיל ת ומחנות שלממה. אם תעירו ואם תעוררו

את האהבה. זו ימינו של הקב"ה שנקראת אהב"ה. עד שתחפץ. זו השוכבת לעפר ויהיה רצון המלך בה. אשרי

לזה שיזכה להיות בדור ההוא. זכאי הוא בעולם הזה

וזכאי הוא בעולם הבא: () לא תורע כרמך כלאים וגו׳, א׳ר יהורה מה זה

אלא כדמיון הרקיע עשה הקב"ה בארץ. והכל מרמז

למה שלמעלה. שכאשר היה רואה ר' אבא עץ אחר

שמפריי נעשה עוף שפרח ממנו היה בוכה. ואמר שאם

היו האנשים יורעים על מה מרמזים. היו מקרעים בגריהם עד מכורם על שנשכחה הוזכמה מהם. כל שכן בשאר מה שעשה הקב"ה בארץ. כמו שאמר ר' יומי שאותו

העצים שנראה מהם חכמה. כמו חרוב רקל פסתוקא וכרומה להם. כלם בשורש אחר נשרשים. כל דעצים

שעושים פירות. מלבד תפוחים. מסוד אחד נשתלשלו.

אלא שנתיבות עושים הפרש ביניהם. כל עצים שאין עושים

פירות והם גדולים. מלבד ערבי גרול שיש להם סור

מיוחד כדמיון שלמעלה. מן יניקה אחת יונקים. וכל אותן העצים שהם קמנים. מלבר האזוב. מאם אחת נולדו.

כל עשבי הארץ שנתמנו עליהם שרים תקיפים בשמים.

כל עשב ועשב יש לו סור בלברו כרמיון שלמעלה.

ולפיכך כתוב ה) שרך לא תזרע כלאים. וכתוב לא

תורע כרמך כלאים, כי כל אחד ואחד נכנס בלבדו ויוצא בלברו. וש"כ ו) היויעת חקות שמים אם תשים

כלם בחכמה עשית מלאה הארץ קנינך. מקרא זה נתבאר בכמה מקומות. אלא מי יכול למנות מעשי הקב׳ה. שהרי כמה חילות ומחנות משונים זה מן זה שאין להם

מספר. וכלם בזמן אחר כפמיש המפוצץ שמוציא נציצות

לכל צד בזמן אחר. כך הקביה הוציא כמה מינים ומחנות משונים זה מן זה שאין להם מספר. וכלם בזמו

אחר. בוא וראה ברבור וברוח יחר נעשה העולם

שכתוב בדבר ה' שמים נעשו וברוח פיו כל צבאם.

ברבר ה' זה דבור. וברוח פיו, זה רוה, זה בלי זה

אין הולך. ונכלל זה בזה ויוצא מהם כמה חילות לחילות

ומחנות למחנות. והכל בזמן אחד. בוא וראה כאשר רצה הקב"ה לברוא העולם הוציא מאור אחר נסתר. מן

המאור ההוא יוצאים ומאירים כל אותן מאורות הנגלים.

ומן המאור ההוא יצאו ונתפשמו וגעשו שאר המאורות.

והוא עולם העליון. עוד נתפשמ מאור העליון ההוא ועשה אומנות המאור שאינו מאיר. ועשה עולם התחתון.

ולפי שהוא מאור שאינו מאיר צריך להתקשר למעלה וצריך להתקשר לממה. ועיי הקשר שלממה נתקשר הריות

נואר בהקשר שלמעלה. ווה המאור שאינו מאיר הוציא

בל

ח) רבי יצחק פתח ואמר. מה רבו מעשיך ח

משטרו בארץ. וכתוב ז) לכלם בשם ישרא ונר :

שכתוב ד) גם את זה לעומת זה עשה האלהים.

א"ר שמעון אלעזר בני כל אותן הענינים תמצא

לישראל. כדיא א) כימי לאתך מארץ מלרים אראנו כפלחות :

איר שמעון אלעזר ברי כל אלין מלין 0000 ברוא דמלמין ומרין שבילן דבשמא קדישא. ועד דנסין אלין לא ימערון בטלמא לא ישמלם רוא דשמא קדישא ולא ממער לאהבה. כד"א כ) השבעמי אתכם בנות ירושלים בלבאית או באילית השדה. בלבאות. רא מלכא [משיחא] ראקרי לבאות. או באילית השרה. דה שהר הילין ומשריין דלתתה. אם תעירו ואם תעיררו את האהבה. דא ימינא דקב"ה דאקרי אהב"ה. עד שתחפץ. ההיא דשכיבת לעפרא ויהא רעיתא דמלכא בה, זכאה איסו מאן דיוכי לההוא דרא. וכאה איהו בעלמא דין וזכאה איהו בעלמא דאתי:

נ) לא תורע כרמך כלאים ונו׳. א״ר יהודה מהו דכתיב ד) גם את זה לעומת זה עשה האלהים. אלא כגוונא דרקיעא עבד קב״ה בארעא. וכלהו רמיוא למאי דלעילא. דכד הוה חמי ר׳ אבא חד אילנא דאביה אתעביד עופא דפרח מניה הוה בכי. ואמר אי סיו בני נשא ידעי למאי רמיואן. הוו מבוען מלכושיהון עד סבוריהין על דאמנשי חכמה מנהון. כל שכן בשאר מאי דעבד קב"ה בארעא. כדאמר ר' יוסי אלנין היניון רחתחזי מנהון חכמתח. כגון חרובה דקל פסתוקה יכדימה לון. כלהו בחד רכיבא אתרכבו. כל אילון דפברין פירין. כר מתפוחין. מרוא מדא איכון. שבילין האתטרשו כל איכון דלא עבדין 53 פירין ואינון רברבין. בר מערבין דנהלא דאית לסו רוא בלחודוי כנוינא דלעילא. מחד יניקא ינקין. וכל חד מאינון דאינהו זוסרי. בר מאזובא. מאימא הדא אתילידו, כל עשבין דארעא דאתמני עליהין רברבין תקיפין בשמיא. כל חד וחד אית ליה רוא בלחודוי כגולא דלעילא. ובנין כך כמיב ה) שדך לה תורע כלחים. וכתיב לה תורע כרמך כלאים. דכל מד ומד עאל בלחודוי ינפיה בלחוריי, הה"ד ו) הידעת חקות שמים אם תשים משמרו בארץ. וכתיב ו) לכלם בשם יקרא ונו׳:

ח) לכי ילחק פפח ואמר. מס רבו מעשיך ס' כלם בחכמה עשית מלחה החרץ קנילך. החי קרח חוקמום בכמה חתר. אלח מחן יכיל לממני עובדוי דקביה. דסא כמס חילין ומשריין משניין דא מן דא דלית להון מושבנה וכלהו בומנה הזה כמרופה דפפיק ויקין לכל ספרין בומנת חדה. כך קביה אפיק כמה זינין ומשריין משניין דא מן דא דלית לון הושבנא. וכלסו בומנא הדא. פא חדי בדבירא וברוחא כחדא אמעביד עלמא. דכתיב בדבר ה׳ שמים נעשו וברות פיו כל לבאם. בדבר ס׳ דה דבורה. וברוח פיו דה רוחה. דה בלה דה לא אויל. ואהכליל דא בדא ונסיק מנייהו כמה חילין לחילין ומשריין למשריין, יכלה בזמכה הדה, תה הזי כד בעא הב"ה למברי עלמין אפיה חד נהורא מתימאה, מן הסוא נהורא נפקין ונהרין כל אינין נהורין דאתגליין. ומן ההוא נהורא נפקו ואתפשטו ואתעבידו שאר נהורין. ואיהי עלמה עלאה. תו אתפשע ההוא נהורא עלאה ועביד אומנא נהורא דלא נהיר. ועביד עלמא תחאה. דאיהו נהירא דלא נהיר בעי לאתקשרא לעילא וכגיו לחתקזרה לתתה. ובקשורה דלתתה התקשר 1031 לאתנהרא בקשורא דלעילא. והאי נהורא דלא נהיר אפיק 5

שראה מקומות או מינה זי כו שיר כי נו ששות טו: דו קהלת זי סו ויקרא ייש וו איוב לית ון ישמי מי חו וילא קט.

19

כל החילות והמחנות של הרבה מינים. זש"כ מה רבו מעשיך ה' כלם בחכמה עשית וגו'. וכל מה אשר בארץ יש כמו כן למעלה. ואין לך דבר קמון בעולם הזה שאינו תולה בכח אחר עליון שנפקר עליו למעלה. לפיכך שאינו תולה בכח אחר עליון שנפקר עליו למעלה. לפיכך כשנתעורר דבר זה לממה נתעורר אותו הבח שנפקר עליו למעלה. שהכל נאחז זה בזה:

(ל) לא תחרש בשור ובחמר יחדו. רבי אבא פתח ב) לא תחרש בשור ובחמר יחדו. רבי אבא פתח ב) אשריכם זורעי על כל מים משלחי רגל השור והחמור. זכאים הם ישראל שהקב״ה בחר בהם מכל שאר העמים והקריכם אליו. שנאמר ז) ובך בחר ה' להיות לו לעם מגולה וגו׳. ונאמר ז) בי חלק ה׳ עמו יעקב חבל נחלת. ישראל מדובקים כו בהקב״ה. שנאמר ואתם הדבקים בה אלהיכם חיים כלכם היום. שנאמר ואתם הדבקים בה אלהיכם חיים כלכם היום. שנאמר ואתם הדבקים בה אלהיכם חיים כלכם היום. מכל מים מעלים מגולה וגו׳. ונאמר ז) בי חלק ה׳ עמו יעקב חבל נחלת. ישראל מדובקים כו בהקב״ה. שנאמר ואתם הדבקים בה אלהיכם חיים כלכם היום. שנאמר ואתם הדבקים בה אלהיכם חיים כלכם היום. לכל זכאים הם לפניו לפי שהם זורעים על כל מים. מהו על כל מים. שוורע לצרקה מהו על כל מים. והכו על כל מים הוא [יז] ומי הוא מעלים אמים, זה עולם הבא [עו] נשראל זורעים זרע על כל מים: וישראל זורעים זרע על כל מים: וישראל זורעים זרע על כל מים: וישראל זורעים זרע על כל מים:

בספרו של רב ייבא הזקן כך נאמר. כתוב ו) בגזרת עירין פתגמא ומאמר קרישין שאלתא. כל הריגים של עולם הזה וכל הגזרות וכל הקושיות כלם בהיכל אחר קיימים. אשר שם ע׳ב סנהדרין מעיינים בדיני העולם. והיכל ההוא נקרא היכל הזכות. לפי שכאשר דנים דין מהפכים תחלה כזכות האנשים. מה שאין כן במדרנות של צר המומאה. בי שם הוא המקום שנקרא חובה. לפי שכל מעשי מקום ההוא של הנחש אשת זנונים אין הוא אלא להפוך בחוב האנשים ולהלשין עבד לרבונו. אלו שבהיכל הזכות נקראים מים מתוקים מים צלולים. ואלו שבהיכל חוכה נקראים מים מרים, מי המרים המאררים. בהיכל זבות ההוא אין קיימים שלש אלה בנים חיים ומזינות. ולא במקום ההוא של חובה. לא במים מתוקים וצלולים. ולא במי המרים המאוררים. ולכך ישראל זורעים על כל מים. זרע קרוש שמולידים על כל מים הוא [מי] שהרי בל יכון זרע שלהם אלא למעלה. ועל זה דרשו חכמי המשנה כנים חיים ומזונות לא בזכות תולה הרבר. אלא במזל הקדוש תילה הרבר [יי] ומקום הזה על כל מים הוא. משלחי רגל השור והחמור. שאין להם בצר הרע ההוא כלום. משלחים מהם כל חלקים הרעים. ומתדבקים בצד המוכ ההוא של כל קרושים העליונים. שאר וחמור כאשר מורוגים יחד שני פגעים רעים הם לעולם. שור צד של דין הקשה הוא. והוא נדבק בצר הקרושה. חמור הוא מצד המומאה וכאשר גזרווג עם השור שני פגעים רעים הם לעולם. ולכך שמעון תוקף של דין הקשה היה בו. וכאשר נזרווג עם לוי ביחר לא יכל העולם לסבול. ולפיכך לא תחרש בשור ובחמר יחרו. וע"ב שלח יעקב לעשו ענין זה. שנאמר ויהי לי שור וחמור. ואם לא היה משפיל עצמו היה פחר גדול נפל יעל עשו:

כל חילין ומשריין לזינין סגיאין. ההדר מה רבו מעשיך הי כלם בחכמה עשית וגו׳. וכל מאי די בארשא הכי נמי לעילא. ולית לך מלה זעירא בהאי עלייא דלא תליא במלה אחרא עלאה דאתפקדא עליה לעילא. בנין דא כד אתער האי לתתא אתער הסוא דאמקדא: עליה לעילא. דכלא אתאחד דא בדא:

בספרא דרב ייבא סבא סכי אמר. כתיב ו) בנזרת פירין ומאמר קדישין פתנמא שאלתא. כל דיכין דסאי עלמא וכל נזרין וכל שאלתין כלסו קיימי בחל סיכלא. דממן עצב סנהדרין מעיינין בדינין דעלמא. והסוא היכל אקרי היכל זכותא. בגין דכד דיינין דינא מהפכין בזכותה דבר כם בקדמיתה. מהי דלהו הכי בדרנה דסערא אחרא. דתמן איהו אתר דאקרי חוב"ס. בגין דכל עובדוי דההוא אתר דנחש אשת זכונים לאו איהו אלא למהסכא בחובה דבר כם ולאלשין עבדא למאריה. אינון דסיכלה דוכותה הקרון מים מתוקים מים ללולין. והיכון דהיכלא דחיבה אקרון מיין מרירין, מי המרים המאררים. בההוא היכלא דוכותא לא קיימי אלין תלת בני חיי ומזוני. ולאו בההוא אתר דחובה. לא במים מתיהן ולנילן, ולאו במים מרירין מלסטין, ועדר ישראל ורעי על כל מים. ורעא קדישא דאולידו על כל מים איהו [מי] וללילו דהה לאו ככיון זרעה דילהון אלא לעילא. ועל דא אוקמוה מארי מתניתין בני חיי ומזוני לאו בוכותא תליא מלתא. אלה במולה קדישה תליה מלמה [יו] וחתר דה על כל מים איסו. משלחי רגל השור והחמור. דלם אים לון בההום סטרא בישא כלום. משדרן מנייהו כל חולקין בישין. ומתדבקין בההוא סטרא טבא דכל הדושין . עלאין שור וחמור כד מודווגן כמדם תרין פנטין בישין אינון לעלמת. שור ספרת דדינת קשית חיהו. ותתדבקותה דסשר קדישה איהו חמור כד אזדווג בהדיה דאיהו מספרא אחרא תריו סנעין בישין איניון לעלמא. ועד שמעון תוקפא דדינא השיא הוה ביה. וכד מודווג בלוי כחדא לא יכיל עלמא למסבל. ובנייכ לא תחרש בשור ובחמר יחדו. וע"ד שדר יעקב לעשי מלה דח. דכתיב ויהי לי שור וחמור. ואי לאו דמאיך נרמיה דחילו סגיא נפל ניה בעשו:

137

מראה מקומות 6 שמות ה: נ) ישמי ליב ג) דכרים ייד ד) שם ליב ה) תנים קית ו) דניאל די

זיו הזהר

(יז) שמים תפארת, על שמים חסד. מעל שמים בינה: (טו) עולם הבינה. נקרא בשם עולם הבא: (טו) יש מפרשים בבה עולם הבינה. ויש מפרשים בכה מרה החסד: (יז) יש מפרשים שמולא היינו בינה. ונקראת על כל מים כיון שהיא ממעל לספירת הסד. ויש מפרשים שמולא היינו ימור. ונקרא על כל מים כיון שהוא על גצה והוד. ונתבאר הסוד בענין ערבי נהל והמבין יבין: ה) רבי יוסי פתח השריכם זורעי על כל מים משלחי רגל השור והחמור. אינון תרי כתרי שמאלא דאחידן בהו עמיי עכו״ם. דאקרון שור וחמור. והיינו דכתיב ויסי לי שור וחמור. בנין דלבן הכים סום בחרשין ובאיניון כתרין תתאין. ובאינון בעת לאובדא ליעקב. כמס דכתיב ארמי אובד אבי. והא אתמר. וכד ישראל זכאין משלחי להו ולא יכלי לשלשאה עלייהו . ססיד משלחי רגל השור והחמור. דלה שלמי . 103 מיר אבא כד מזדווני כחדא לא יכלין בני עלמא למיהם בהו. וע"ד כתיב לה תחרש בשור ובחמר יחדו, יחדו דייקה. ותכיכן לה יהיב היכים דוכתה לזיכין בישין. בעובדה דבני נשה התער מהי דלה הלמריך. 607 כחדה לה יכלין . 103 מזדיוני 121 למיקם ההוא דאקרי דלהון כפיק סערא מכין . 352 ודה חליפה מכלהו. ההיד ולכל בני ישראל לה יתרך כלב לטוכו :

כ) רבי אלעור אמר כתיב ומעץ הדעת עוב ורע לא תאכל ממנו. ומס על דא גרים אדם מיתה בעלמא. מאן דאחוי עובדא אחרא דלא אלמריך על אחת כמה וכמה. שור וחמור איכחן. מסשרא דא אקרי שור. ומסשרא דא אקרי המור. וע"ד כמיב לה תחרש בשור ובחמר יחדו. לה מעביד ערכוביה כחדה. בגין דהמער להתחברה סערה החרה כחדה להבהשה עלמה. ומהן דפריש לון אסגי שלמא בעלמא. איף הכי לא מלכש שעשנו למר ופשתים יחדו. מאן דפריש לון בהסוא נוונא כמה דאמרו דלה השתכת שוע מווי ונוז כחדה. ההי בר נש הסגי שלמה עלים ועל כל עלמה. קרבנה דקין הוה ששחים. וקרבנה דסבל הוה למר. להו דה כדה ולהו דה כדה. רוא דמלה קין כלאים סוס. ערבוביא דלא אלטריך. סטרא דלמ זינס דמוס 0000 ואדם [יח] וקירבניה מסהום סשרה כה התיה. הכל מוינה חדה דהדם וחום. ובמעהא דחום אתחברו אלין תרין סשרין ובנין דאתחברי כחדם לא אתיא מנייסו תועלתא לעלמא ואתאבידו. ופד יומא דין ספרא דילסון קיימא. ומאן דאחזי גרמים בעובדא דחבורה דה. התערו עליה הינון סערין כחדה ויכיל לאתוקא. ושמרי עלוי רוחא אתרא דלא אלטריך. וישראל בעאן לאתערא עלייהו רוחא קדישא למהוי קדישין. לאשתכחא בשלמה בעלמה דין ובעלמה דהתי:

ג) בי סולים שם רע על בתולת ישראל. אמר רבי שמעון האי מאן דשוי תסקופי מלין על אַנתתיה קדמיתא ואפיק עלה שום ביש. כמה דאפיק לעילא. דכמיב כי הוליח שם רע על בתולת ישרחל, מתם [ימ] ואולא הא כי הא דאיר חייא איר יוסי. בתולה ירתא שבע ברכות דחתברכה בשבע. בנין דבתול"ת ישרחיל ירתה שבע ברכהן [כ] וע״ד התקרי בת שבע. והנתתה מתרא מאן ברכאן דילה, ברכתא דבעו וכוס. כדיא ד) ויאמרו כל העם אשר בשער והוקנים עדים יתו ה׳ את האשה הבאה אל ביתר כרחל וכלאה וגו׳. דודמי בתולה בשבע ברכמן התברכה (ch] (ch] התתה התרם ברום דה:

ה) רבי יוסי פתח אשריבם זורעי על כל מים משלחי רגל השור והחמור. הם שני בתרים של צד שמאל שנאחזים בהם עמים עכו"ם. ונקראים שור וחמור. וזהו שכתוב ויהי לי שור וחמור. לפי שלבן חכם היה בכשפים וכאותן כתרים תחתונים. ובכחם בקש להאביד ליעקב, כמו שנאמר ארמי אובד אבי. וזה נתבאר. כאשר ישראל זכאים הם משלחים להם ואין יכולים לשלוט עליהם. זש"ב משלחי רגל השור והחמור. שאין שולטים בהם. א"ר אבא כאשר מזדוונים יחר אין בני העולם יכולים לעמוד בפניהם. וע"כ כתוב לא תחרש בשור ובחמר יחדו. יחדו דוקא. ולמדנו שאין לאדם ליתן מקום למינים הרעים. שהרי עלי מעשי האנשים נתעורר למעלה מה שלא נצרך. וכאשר הם מזדווגים יחד אין כיכולת לעמוד בפניהם. סבין שני הצרדים שלהם יוצא הקליפה שנקראת כלב. וזו חצוף מכלם. זש"כ ולכל בני ישראל לא יחרץ כלב לשונו :

ג) רכי אלעזר אמר כתוב ומעץ הרעת מוב ורע לא תאכל ממנו, ואם בשביל זה גרם אדם מיתה בעולם. מי שטראה פעולה אחרת שלא נצרך על אחת כמה וכמה. שור וחמור יוכיחו. מצד זה נקרא שור. ומצד אחר נקרא חמור. ולכך כתוב לא תחרש בשור ובחמר יחדו. אל תעשה מהם ערכוב ביחר. לפי שע״י זה יתעורר צד המומאה שיתחברו יחרו להרע לעולם. ומי שמפרידם מרבה שלום בעולם. כמו כן לא תלבש שעמנו צמר ופשתים יחדו. מי שמפרידם כאופן ההוא כמו שאמרו שלא יהיה נמצא שוע מווי ונוז ביתר. זה האיש מרבה שלום עליו ועל כל העולם. קרבן קין היה פשתים. וקרבנו של הבל היה צמר. אין זה בזה ולא זה כזה. סוד הדבר קין כלאים היה. ערבוב שאינו נצרך. כח צד המומאה 'שאינו מן המין של אדם וחוה [יח] וקרבנו מן צד ההוא היה מכיא. הכל היה ממין אחר של אדם וחוה. ובמעיה של חוה נתחברו שני צרדים האלה. ולפי שנתחברו יחד לא באה מהם תועלת לעולם ונאבדו. ועד יום הזה צד שלהם קיים. ומי שמראה עצמו בפעולת חבור הזה. נתעוררים עליו אותן הצדדים ביחר ויכול להנוק. ושורה עליו רוח אחר שאינו נצרך. וישראל צדיכים לעורר עליהם הוח קרוש להיות קדושים. להמצא בשלום בעולם הוה ובעולם הכא:

ג) בי הוציא שם רע על בתולת ישראל, אטר דבי שמעון מי ששם עלילות דברים על אשתו תראשונה ומוציא עליה שם רע. כאילו הוציא למעלה, שנאמר כי הוציא שם רע על בתולת ישראל. סתם [ימ] חה מתאים עם מה שאיר חייא איר יוסי. בתולה יורשת שבע ברבות שמתברכת בשבע. לפי שבתול"ת ישרא"ל יורשת שבע ברכות [כ] ולכך נקראת בת שבע. ואשה אחרת שאינה בתולה איזו הן ברכותיה. ברכת בעז ורות. ככתוב ז) ויאמרו בל העם אשר בשער והזקנים עדים יתן ה׳ את האשה הכאה אל ביתך ברחל וכלאה ונו׳. שבודאי רק בתולה בשבע ברכות מתברכת [ה] אבל אשה אחרת אינה בסוד הזה:

ולא

מראה מסומות א) נשלת סד: כ) קדושים פו: ג) ואתחנן רסו: ס) רות די

זיר הזרור

651

[ית] אלא מן ערבוב ווהמה הנחש: ויט) מהם בתולת ישראל יפורש בתרי אפי. כמשמעו לממה. ועל השבינה למעלה: (כ) פרי לפי שהשכינה וסדת המלכות יורשת ז' ברכות של ז' ספירות מן בינה עד מלכות: וכהן כאבן עזר לא נפסק כן:

651

626

657

יתקיים

מפקה

בעלמה יתה חוי

וחייכת בבני

כוקבי בכי

רוחין. וכלהו אולין לליליית

אי ולא אבה שי אלהיך לשמע אל בלעם ונוי. איר

ליה. דהה בלק עביד כלה. מהו הל בלעם. הלה משום

תלי מלוי בההיא עינא בישא. דכתיב ונאם הגבר שתום

העין. דסתים עינא פבא מנייהו בגין דלא יתברכון

לכלעם. רשע את מתים עיכך בנין דלא יתברכון בני.

אמא אפקח עיני. וכל מלין דתימא אספך לסו לברכאן. ההיד ויהפך ה׳ אלהיך לך את הקללה לברכה כי אהבך ה׳ אלהיך:

כ) בי יהיה כך אים אשר לא יהיה שהור מקרה לילה

דלא ידעיון כמה מליא עלמא מבריין משניין דלא אתחוון. וממלין סתימין [ככ] דאלמלי אתיהיב רשו

לעינא למחזי. יחמהון בני כשא היך יכלין לאתקיימא

עו"א ועוא"ל פעו בתרה [כנ] ומספרה אתיין כל אינין שדין

וחייכין כהון דעבדי לון בעלי קריין. ובגין דבעל

קרי אתי מסטרא דרוח מסאבא בעי לאסחאה גרמיה לאתדכאה

מניה. והא אוקמוה חבריא. ג) ר׳ יוסי אמר עד כעו

ההיא נעמה קיימא . ומדורהא בין ריגשי ימא רבא. ונפקת

תיאובתא דבר כם ואתדבקת ביה. תיאובתא נטלת ולא יתיר [כד] ומההיא תיאובתא אתעברת ואפיקת זיינין

אחרנין לעלמא. ואלין בנין דאולידת מבני כשא משתכחין

לון :

כשא ואתחממת מנייסו בחלמא בההיא

כשל ומסעברן מכייהו ואולידן

סהיא נעמה אימא דשדין הות. דאינון בני

דמתחממן מבני כשא וכפלי רוח תיאובאא

וגו׳. אמר רבי שמעון ווי לון לבני כשא איכין

ידעין ולא משניהין ולא מסתכלין. וכלהו אטימין

דהוה סתים עינוי בנין דלא יתברכון ישראל.

בלעש. אל בלק

ברכתא. תאנא איר יוסי איל קביה

כתיב וחחות תיבל קין נעמה.

1230

101

האלהים

מכייהו

ייוסי לשמע אל

(6) ולא אבה ה' אלהיך לשמע אל בלעם וגו', א״ר יוסי לשמע אל בלעם. אל בלק היה צריך לומר. שהרי בלק עשה הכל. מהו אל בלעם אלא לפי שהיה בלעם סותם עיניו כדי שלא יתברכו ישראל, והיה תולה דבריו בעין רעה ההיא. שנאמר ונאם הנבר שתום העין. שהיה סותם עין הטובה מהם כדי שלא יתברכו ולא יתקייםו הברכות. למרנו שאיר יוםי אמר לו הקביה לבלעם. רשע אתה סותם עינך כדי שלא יתברכו בני. אני אפתח עיני, וכל הדבורים שתדבר אהפוך להם לברכות. זש"כ ויהפך ה' אלהיך לך את הקלפה לברכה כי אהבך ה׳ אלהיך:

כ) כי יהיה בך איש אשר לא זהיה מהור מקרה לילה וגו׳. אמר רבי שמעון אוי להם לאותן אנשים שאין יורעים ואין משניחים ואין מבינים. וכלם בוערים ואין יודעים איך שהעולם מלא מן בריות משונות שאינן נראות, ומן דברים נסתרים (ככן שאילו ניתנה רשות לעין לראות. היו מתפלאים האנשים איך יכולים להתקיים בעילם. בוא וראה כתוב ואחות תובל קין נעמה. נעמה ההיא אמם של השרים היתה. שאותן בני האלהים עו"א ועוא"ל זנו אוצייה (כג) ומצרה באים כל אותן השרים שמתחממים מן אנשים ולוקחים רוח התשוקה מהם. ומשחקות בהם עד שנעשים בעלי קרי. ומפני שהבעל קרי בא מצד רוח הטימאה צריך למבול עצמו להמהר שמנו. וזה ביארו החברים. נ) ר׳ יוסי אמר עד עתה געמה ההיא קיימת. ומדורה בין גלי ים הגרול. ויוצאת ומשחקת באגשים ומתחממת מהם בחלום בכח אותה התאוה של האיש ומתרבקת בו. כח התאוה לוקחת ולא יותר [כד] ומן אותו כח התאוה מתעברת ויולדת מינים אחרים לעולם. ואלו הבנים שיולרת מן האנשים נמצאים אצל הנקבות של האנשים. והן מתעברות מהם ויולרות רוחות. וכלם הולבים אל לילי"ת הראשונה והיא מגרלת

ד) כי ה׳ אלהיך מתהלך בקרב מחנך ונו׳ והיה מחניך

קרוש ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך.

אמר רבי שמעון. כי ה׳ אלהיך, זו השכינה שנמצאת

אותם:

ד) כי אלהין מתסלך בקרב מחכך ונו׳ וסים מחכיך קרוש ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך. אמר רבי שמעון. כי ה׳ אלהיך. דא שכינתא דאשתכחת בהו בישראל

לקבלי

בישראל

הדמיתה והיה מנדלת

מראה מקומות או ושא קמו: כו כראשית נה. נו אחרי עו: דו שם עה.

זיו הזהר (ככ) סוד ה' ליראיו. וגם בלתי בלים מגדלי תראות ידעו ממציאת המויקים שבאויר ותן בריות קשנות תנסראות אצל תוקרי המבע בשם כאקצילין" שאינן נראין לעין ונושאין ארס נורא לתולל מתלות שונות, ונם שיש בריות שעירים ושרים שאינן נראין לעין מפני באקצילין" שאינן נראין לעין ונושאין ארס נורא לתולל מתלות שונות, ונם שיש בריות מעירים ושרים שאינן נראין לעין מפני שאין הרכבתם מן ימוד עפר אלא מן שאר ג' ימורות אש רות מים או רק מן ב' ימודות מהן: (כג) באן יש מתירה מן המדרש לווהר שאין הרכבתם כן ישו עש האה שן דאות בני אלחים אלו בני דייניא, רשב"י מקלל לכל מאן דקרי לחון בני אלהיא. ע"ב, וצריך לומר שדברי הזהר נדברו בין התבריא. אבל דברי המדרש נדברו בפני ההמון, וכאשר רשביי היה בזמן שהתחילה אמונת הנוצרים להתפשט שאותו איש הוא בן אלהים. לכן ראה רשביי לבמל דברים כאלה בפני ההמון וחיה מקלל למי שמוציא מפיו דברים כאלה שעל ידיהם יוכל ההמון למעות באמונת הנוצרים: (כז) כאן בן התכם שואל מה זאת שאמר רשב"י לעיל וכאן א"ר יומי שהשרית ההיא מתתממת יוכל והמון לשנות בחשות הנוצרים ונון אין אין אין אין היום מתעברת ויולדת רותות שדים ומזיקים, האם יש איזה ממשות בכת התאות מן תאנשים בחלום ונושלת רק רות תיאובתא ולא יותר ומזה מתעברת ויולדת רותות שדים ומזיקים, האם יש איזה ממשות בכת התאות של הזבר שתוכל השרית לקחתו. אבל רע שדברי תכמים בדרבונות ונו', מוד ה' אל יראיו. ולאם לאם מודים תוקרי הטבע לדברי הויל הנפלאים. והענין מוכן על פי מה שהבאתי לעיל בפרשת ואתתנן שחוקרי המבע מצאן שכמו שיש מציאות וממשות רותני להכל העלקטריציטעט. שיש באפשרות לאספו במקום אתד ולנטותו ולהמשיכו למקום הנצרך למאור או לפעולה. כן יש ממשות רותני להכל ובה הנורם מן הסות לאברי הנוף ע"י עצבים הדקים. וזה נקרא בערווין קראפט". והוא נובע תשיד כן תכות בעין עלקטרי-נאלוואניום". זהוא מתפשם בהגוף והוצה לו בכ"ם שעומד האיש, ויש באפשרות לאספו במקום אתר אפילו בכום מים, וזה הכת הוא חלק מן כת חווא מוגר הווך הרבה תירות סחומות וסורות נפלאים מובנים ע"י ענין זה. ונם יובן בזה איך יש באפשרות לכלבים שיש להם תוש הרית היותר חוק לתפש ולהכיר גנב או רוצת, כי מסתמא יש לוה ההכל של כל איש ואיש רית אתר. וגם זה דבר המוכן שבקת פעולת האיש נורם זה הכת מן המות יותר מבעת שהוא יושב כמל, ובפרש בפעולה התלויה בעצבי הגוף עוד יותר ויותר. ואין לך פעולה התלויה בעצבי הגוף והטות כמו פעולת הוצאת זרע. ואם היא ביאה כראוי נשאר בתאשה זה ההבל שנורם עם הזרע. וזה סור הכתוב אל תתן לנשים תילך. וזה סוד הענין שנזכר בזוהר בדבר רותא קדמאה דשבק בה בעלה. אבל אם אין היא ביאה כראוי אלא תוצאת זרע ע"י קרי בחלום נשאר זה ההכל הנזרם מן המות עם הזרע הפסר מבתוץ. הו כוונת דברי הווהר באמרו שהשדית נומלת זה כת התאוה ומתעברת מזה ויולדת רותות נגעי בני אדם. ומה שאמר הזוחר ולא יתיר. בוונתו שלא נמעת לומר שלוקתת מפות הזרע ממש. והרכה יש לדבר בוה, והמבין יבין:

בישראל. וכל שכן בנליתא. לאגנא עלייהו תדירא מכל סשרין ומכל שאר עמין דלא ישילין להו לישראל. דמניא לא יכלי שלאיהון דישראל לאבאשא להו. עד דישראל מחלישין חילא דשכינתא מקמי רברבי ממנן דשאר יעמין. . דישראל כדין יכלין להון שנאיהון ישלסין עלייהו וגזרין עלייהו כמה גזירין בישין. וכד אינון מייבין אינון. דכל אינון ממכן רברבין. ואמפרעו חילם ותוקפת לקבלה היא מתברת ותברת הילא ותוקפת דשנאיהון דישראל. ואתפרעו להו מכלא. ועיד והיה מחניך קרום. דבעי ביכ דלא יסתאב בחובוי ויעבר על פתנמי אורייתא. דאי עביד הכי מסאבין ליה, כמה דכמיב א) ונסמתם בס. בלא א׳. ותאנא רמים שייפין בנופא. וכלהו אסתאבן כד איהו אסתאב. כלומר כד בעי לאסתאבא . ועיד והיה מחניך קדום . מהו מחניך . אלין אינון שייפי גופא. ולא יראה בך ערות דבר. מהו ערות דבר. ערייתה דההי דביר [כה] רמו כמה דאיקימנה דכתיב ערות אשית אבייך לא תגלה. מאי סעמא. בנין כי ערות אבייך הוא [כו] דאי סכי ודאי. תאנא על ג׳ מלין מתעכבין ושב מחריך ישראל בגלותה. על דעבדין קלנה בשכינתה בגלותה [כי] ועל דמהדרי אנפייהו מן שכינהיז. ועל דמהאבו גרמייהו קמי שכינתה. וכלה אוהימכה במתכיתה דילן:

כ) פתח רבי יוסי וחמר. כי ה׳ אלהיך מתהלך בקרב מחניד ונו׳. מתהלד מהלד מבעי ליה. אלא כמה כמיב מתהלך בגן לרוח היום. ודא הוא אילנא דאכל הרחשון. מתהלך נוקבת [כח] מהלך מניה אדש דכר. ודא הוא דאויל קמייסי דישראל כד הוו אולי במדברא. דכמיב והי הולך לפניסט יומס וגוי. והוא דאויל קמים דבר נש כד אויל באורחת. דכתיב נ) לדק לפניו יסלך וישם לדרך פעמיי . ודא הוא דאויל קמיה דבינ בשעתא דאיהו זכי. ולמה. להלילך ולתת חויביך לפניך. לאשתובה בר נש במורחה ולה ישלום ביה החרה. ובניכ לבעי ליה לבינ להסתחרה מחובוי ולדכאם לגרמים. מאי דכיו דא. דכמיב והים מחליך קדום. מסו קדום. קדושיכ מכני ליה. 656 מחניך קלום חלין שייפי גופה. דגופה התהבר והתתהן בהו. ובגיכ וסיה מחמיך קדום. ולח ירחה בך ערות דבר. מחי ערות דבר. דח מלתח דעריין, דרח הוח מלה דקב"ה מאים יתיר מכלא. וכיון דאמר ולא יראה כך ערית אמאי דבר. אלא אלין חייבי עלמא דגעלי יתשאבי גרמייהו במליו דלהון דנסקי מפומייהו . והאי איהו ערות דב"ר. וכל כך למה. בנין דאיהו אויל קמר. ואי את עביד כדין. מיד ושב מאחריך. דלא יזיל בסדך וייתוב מחחריך:

ד) לא תסיה קדםה מבכות ישראל ונו׳. רבי חייא פתח. ועמד כלם לדיקים לעולם ייידשו ארץ נלר משעי מעשה ידי להתפאר. זכאין אינון ישראל דמשתדלי באורייתא

וידעין אורמי דאורייםא. דבנינס יוכון לעלמא דאתי. תא חזי כל ישראל אית לון חולקא לעלמא דאתי. מאי שעמא. בנין פריארז מקובורת א) ויקרא ייא ט נת פו. ג) תלים פיס ד) נת נע:

זין הזהר

(כה) ע"י דכר ערוה של זנוח נורם פגם ביותר כמדה המלבות עלטא דנוקבא שנקראת דבר על שהיא מקור בה הדבור: [כו] פיי שוח הפגם שנורם במדת המלכות הוא בזיון גם לאביך. פיי לעלמא דדכורא: [כו] במקדש מלך מפרש דעבדין קלגא בשכינתא. היינו שמדכרים שיהת הולין בכית הכנסת. ודמחדרי פנייתו מן שבינתא. היינו הפוסק באמצע למוד התורה או באמצע התפלה לעמוק בצורני עצמו. ועל דמסאבי גרמייתו קסי שבינתא. אפשר דהיינו בחוצאת שויל או בכיאות של בויון שלא בדרך צניעות: [כת] היינו אור מדת המלכות העל במסאבי גרמייתו קסי שבינתא. המשר ההינו הקרושה. ודורש מתחלך כמא מהלכת:

לשון קודש

149.77

בישראל. וכל שכן בגלות, להגן עליהם תמיד מכל הצדרים ומכל שאר העמים שלא יעשו כלה לישראל. שלסרנו אין ביכולת שונאי ישראל להרע להם, עד שישראל מחלישים כח השכינה מלפני השרים, הממונים של שאר העמים. או יכולים שונאי ישראל להרע להם. וסושלים עליהם וגוורים עליהם כמה גזרות רעות. וכאשר ישראל חוזרים בתשובה אליה היא משברת הכח והתומח של כל אותן השרים הממונים. ומשברת הכח והתוקה של שונאי ישראל. ונפרע להם על הכל. ולכך והיה מהניך קרוש. שצריך האיש לבלתי יממא בהמאיו לעבור על דברי התורה. שאם עושה כך מממאינו אותו. כמו שנאמר ה) ונממתם בם. בלי א׳. ולמדנו רְמֵ״ח אברים בנוף. וכלם נמסאים כאשר ימסא האיש, כלומר כשיבקש ברצונו להממא. וע"כ והיה מחניך קדוש. מהו מחניך. אלו הם אברי הגוף, ולא יראה בך ערות דבר. מהו ערות דבר. ערוה שנוגעת לאותו דב"ר [כה] רמז כמו שביארנו בהכתוב ערות אשית אבייך לא תגלה. מה הטעם. מפני כי ערות אבי"ך הוא [כו] וכן כאן מפני זה ושב מאחריך וראי. למדנו שבשביל ג' דברים מתעכבים ישראל בגלות. על שעושים בזיון להשכינה בגלות [כז] ועל שמחוירים פניהם מן השכינה. ועל שמממאים עצמם לפני השכינה. וכלם ביארנו במשניות שלנו:

כ) פתח רבי יוםי ואמר. כי ה׳ אלהיך מתהלך בקרב מחניך ונו׳. מתהלך. מהלך חיה צריך לומר. אלא כמן שנאמר מתהלך בגן לרוח היום. חה הוא העץ שאכל ממנו אדם הראשון. מתהלך בחינת נקבה [ניז] מהלך בחיי זכר. וזה הוא שהלך לפני ישראל כאשר הלכו במדבר. שנאמר וה' הולך לפניהם יומם ונו'. זהוא המתהלך לפני האדם בשהולך בדרך. שכתוב נ) צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעטיו. וזה הוא המתהלך לפני האדם בשעה שהוא זכאי. ולמה. להצילך ולתת אויביך לפניך, שינצל האיש בדרך ואל ישלום בו אחר. ולפיכך צריך האיש להשמר מחטאיו ולשהר עצמו. מה זו המהרה. שנאמר והיה מהגיך קרוש. מהו קרוש. קרושים היה צריך לומר. אלא מחניך קרוש אלו אברי הנוף. שהנוף מתחבר ומתחקו בהם. ולפיכך והיה מחניך קרוש. ולא יראה בך ערות דבר. איזו ערות דבר. זה דבר ערוה, שזה הוא ענין שהקב"ה ממאם יותר מהכל. וכיון שאמר ולא יראה בך ערוה למה אמר דבר. אלא אלו רשעי עולם שמתינבים ומטמאים עצמם בהריבורים שלהם שמוציאים מפיהם. וזה הוא ערות רביר. וכל כך למה. לפי שהוא הולך לפניד. ואם אתה עושה כן. מיר ושב מאחריך. שלא ילך עסד וישוב מאחריך:

ל) לא תהיה קדשה מכנות ישראל תו׳. רבי חייא פתח. ועמך כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ נצר ממעי

מעשה ירי להתפאר, זכאים הם ישראל העומקים בתורה ויודעים דרכי התורה, שבעבורה יוכו לעולם הבא, בוא וראה כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא, מפני מה, משני

6053 עבשו מראה מקומות א ירמיי ליג נו וישל קמני גו הלים ס"ח דו ירמיי ליג ה חוריע מד: ו) משלי כ"ח זו ישעיי ג' הו משלי וי מו משפטים קנ:

הוא יעשנה : מ) ויצאה מביתו והלכה והיתה לאיש אחר ושלאה האים האחרון וגו׳. לא יוכל בעוש הראםן אשר שלהה לשיב לקחתה וגו׳. אמר רב ייצא סגא

 הס לה ברימי יומס ולילה מקות שמים וחרך לה
 הסיס וושיד ישרחל דנמרי ברית והבילו ליה סיס שמתי. וע"ד ישראל דכשרי ברית וקבילו ליה לון הולהה בעלמה דחתי. ולה עוד הלה דבנין כך אקרון לדיקים. מכאן אוליפנא כל מאן דנטיר להאי בריה דעלמה התקיים עליה הקרי לדיק, מכח לן. מיוסף דבנין דנסר ליה לברית דעלמה וכה דחקרי לדיק. וע"ד ועמך כלה לדיקים לעולם יירשו הרץ. ב) ותח חזי בומנה דהב"ה השנה ביה בעלמה למידן יתיה והשכה מייבין בעלמה. מהי כתיב ועלר הת השמים ולה יהיה מפר והאדמה לא תתן את יבולה. וכדין ואבדתם מהרה. דהא בנין הובין דבני כשא שמיא וארעא אתעלרו. ולא כהגין כימוסיהון כדקה יאות. ותה חדי היכון דלה כסרין להאי קיימא דקודשא גרמין פרישו בין ישראל לאביהון דבשמיא. בנין דהאי איהו כמאן דסגיד לאלהא אחרא. דמשקר בהאי את קיימא קדישא. ועל דא כתיב וסרסס ועבדתם אלהים אחרים והשתחויתם להם וגו׳. ועלר את השמים ולה יהיה מער. וכד היימה הדישה ההכעיר בעלמא כדקא יאות. כדין קביה יהיב ברכאן לעילא לארקא בעלמא. כד"א ג) גשם נדבות תניף אלהים נחלתך וכלאה אתה כוכנת. גשם נדבות. דא גשם דרעותא כד אתרעי קב״ה בכנסת ישרתל. ובעי לארקא לה ברכאן. כדין נחלתך וכלאה אתה כוככת. כחלתך. אלין ישראל דאיניון אחסנתיה דקב"ה. כד"א יעקב אבל נחלתו. וכלאה. דה כנסת ישראל דהיהי כלהה בארעה אחרה. דאיהי לחיה למשתי, וכדין איהי נלאה. וכד ההוא גשם דרעותא אתיהיב. כדין אתה כונכת. ועל דא שמיא וארעא וכל חיליהין כלהו היימי על היומא דא. דכתיב ד) אם לא בריתי יומס ולילה חקית שמים וארך לא שמתי. ובניכ בעי לאודהרא בדא. והא אוקמוה. ה) ותא חוי כתיב ו) גוול אביו ואמו ואומר אין פשע הבר הוא לאיש משחית. אביי. דא קביה. אמו. דא כנסת ישראל. מאי גוול. כדיא ז) נולת העני בבתיכם, ומאן איהו, מאן דחמיד אתתא אחרא דלאו איסי בת זוגיה. תמן תנינן כל הנהנה מן העולם הזה בלא ברכה כאילו גוזל לקב"ה וכנסת ישראל. דכתיב גוול אביו ואמו וגוי. כל הנהנה מן העולם הזה. כלל. דא איהי אכתו. מאן דאתדבק באנתו אחרא למהני מינה . ואע"ג דאיהי פנויה. והוא אהני מינה בלא ברכה. כאילו גוזל לקב"ה וכנסת ישראל. מאי פעמא. בנין דוווגא דילהון בשבע ברכות סוא. ומה על פנויה כך. מאן דיתדבק באנתו אחרא דהיימא כגוונא דלעילא בזווגא דשבע ברכות. על אחת כמה וכמה. הבר הוא לאיש משחית. דא ירבעם כמה דאוקמוה. ואומר אין פשע. דאמר הא פנויה איהי ואמאי אסיר. ובגין דא גוול אביו ואמו איהו. ילא עוד אלא דהבר הוא לאיש משחית. מאן הוא איש משחית. דפנים דיוקנא ותקונא דלעילא. כל שכן מאן דחמיד לאנתו דחבריה ואתדבק בה. דפנים יתיר. ועל דא אתפניס איהו לעלמין ואקרי איש משחית. דפנים לעילא ופניס לתתא ופנים לנפשיה. דכתיב ה) משחית נפשו

> מ) ויצאה מביתו והלכה והיתה לאיש אחר ושנאה האיש האחרון וגו׳. לא יוכל בעלה הראשון אשר שלחה לשוב לקחתה וגו׳. אפר רב ייבא הוקן

ה) אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי. וע"כ ישראל הנוטרים זה הברית וקבלו אותו יש להם חלק בעולם הכא. ולא עוד אלא שבעבור זה נקראים צריקים, מכאן למדנו כל מי שנוטר זה הברית שהעולם מתקיים עליו נקרא צריק. מניין. מיוסף כי לבעבור שנמר לאותו ברית עולם זכה שנקרא צריק. ולכך ועמד כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ. ג) ובוא וראה בזמן שהקב"ה משגיח על העולם לדון אותו ומוצא רשעים בעולם. מה כתוב ועצר את השמים ולא יהיה ממר והאדמה לא תתן את יבולה. ואו ואברתם מהרה. שהרי בשביל חמאי האנשים שמים וארץ נעצרים. ואין שומרים תפקידם כראוי. ובוא וראה אלו שאין נומרים לזה הברית הקדוש גורמים פירוד בין ישראל לאביהם שבשמים, לפי שזה הוא כמו המשתחוה לאל אחר. שמשקר בזה אות הברית הקרוש. ועל כן נאמר וסרתם ועברתם אלהים אחרים והשתחויתם להם וגו׳. ועצר את השמים ולא יהיה ממר. וכאשר הברית הקרוש נשמר בעולם כראוי. או נותן הקב"ה ברכות למעלה להשפיע בעולם. כמש״כ ג) גשם גרבות תגיף אלהים נחלתך וגלאה אתה כוננת. גשם נרבות. זה גשם הרצון כאשר הקב"ה רוצה בכנסת ישראל, ומבקש להשפיע לה ברכות. או נהלתך ונלאה אתה כוננת. נחלתך. אלו ישראל שהם נחלתו של הקב"ה. כמש"כ יעקב חבל נחלתו. וגלאה. זו השכינה שהיא נלאה בארץ אחרת. שהיא צמאה לשתות. ואז היא גלאה. וכאשר אותו גשם הרצון ניתן. אז אתה כוננת. ועל כן שמים וארץ וכל חיליהם כלם מתקיימים על ברית הזה. שכתוב ד) אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי. ולפיכך נצרך להזהר בזה. וכבר נתבאר. ה) ובוא וראה כתוב ו) נוול אכיו ואטו ואומר אין פשע חבר הוא לאיש משחית. אביו. זה הקב"ה. אמו. זו השכינה הקרושה. מה גוול. כמש"כ ז) גזלת העני בבתיכם. וםי הוא. זה החומר אשה אחרת שאינה בת זונו. שם למדנו כל הנהנה מן העולם הזה בלא ברכה כאילו נחל להקביה וכנסת ישראל. שכתוב גוזל אביו ואמו וגו׳. כל הנהנה מן העולם הזה. היינו כלל. זו היא אשה. מי שמתרבס באשה אחרת ליהנות ממנה. ואע"ג שהיא פנויה. והוא נהנה ממנה בלא ברכה. כאילו גוול להקביה וכנסת ישראל. מה המעם. לפי שהויוג שלהם בשבע ברכות הוא. ומה על פנויה כך. מי שמתרכק באשה אחרת העומרת כרמיון שלמעלה בזיוג של שבע ברכות. על אחת כמה וכמה. חבר הוא לאיש משחית. זה ירבעם. כמו שביארו. ואומר אין פשע. שאומר הרי פנויה היא ולמה אסורה. ולפיכך גוזל אביו ואמו הוא. ולא עוד אלא שחבר הוא לאיש משחית. מי הוא איש משהית. זה שפוגם הצורה והתקון שלמעלה. כל שכן מי שחומר אשת חברו ומתרבק בה. שוה פוגם יותר. וכשביל זה נפנם הוא לעולם ונקרא איש משחית. שנפנם למעלה ונפנם לממה שפנם את נפשו. ככתוב ח) משחית נפשו הוא יעשנה:

תצא לשון הזהר

בגין דנטרין ברית דעלמא אתקיים עליה.

6772

לשון קורש

מפני שנוטרים הברית שהעולם מתקיים עליו. כמש״כ

השתא אית לגלאה אורחין סחימין דמארי עלמא. דלא ידעין בהו בני כשה. וכלהו הולין בחורה קשום. כדיה ה) כי ישרים דרכי ה׳ וני׳. ובני כשה לה ידעין ולה משניחין כמה חיכון עלחין עובדין דקב״ה . וכמס משכיין איכון. וכלהו בארח קשום דלא סמאן לימינא ולשמאלא: בתרוכין התתרכו רקא דמתנלגלין 120 מההוא עלמא. ולים לון בת זוג. בת זוג דקא מודווגן בהאי עלמא. מאן איכון סני כשין דקא מזדוינן בהדייהו בהאי עלמא. דהא לכלהו בני נשא אים לון בם זוג השתא כמה אינון הברבין ועלאין ניכן מאן דמתרך אתתיה קדמאה מהמי**, המו** 73 גבירן דקביים מכיכן מאן דמתרך אסמים קדמאה מדבהא אחים עלוי דמעין. מדבחא אמאי. אלא הא אמינא דכל נשין דעלמא בדיוקנא דהאי מובה קיימין. וע״ד אינון ירתאן שבע ברכאן דכלהו מכנסת ישראל אינון. ואי איהו מתרך לה אהדר בנינא דמדבחא עלאה לגרעונא [כיו] 1703 תרוכין דמתחברן בנין מעמח. ากิท הדדי [ל] ורזה דה דכתיב וילהה מביתו והלכה והיתה לאים אחר, ממשמע דאמר והלכה והיתה לאים לא 656 דלית הסוא דתריך לס ומהו אחר. ידענא כמס דאתמר. אחר תכן. אחר כתיב. ואחר קריכן ליס. תרוכין ילמהו [לה] אמר ומעפר () רכתיב 7601 מתחברן כחדה. תרוכין דסהוה עלמה ותרוכין עלמה. ומאי דהות האי אתתא בדיוקנא עלאה אשתעברא לדיוקנא תתאה [נכ] קריכן ליה אחר וקריכן ליה אחרון. אחרון מכלן. דכתיב נ) ואחרון על עפר יקום. הכא כתיב ושנאה האיש האתרון או כי ימום האיש האתרון. האתרון. 161 מזלווג 657 סימא מבעי ליה. 300 דא. לאו הכי. וכי לבעלה דא תזדווג ולא בתר 636 דא איסו האי אחר לחתרא, מהו האתרון, 6236 -דהאמרן [לנ] איהו אחר ואיסו אחרון, השתא מתנלגלת בקוספיתה [לד] אחר. אמאי אקרי הכי. הא כל בנינא נפל ואתהדר לעפרא. ואיהו הוא מאי דהום ולא אחרא [לה] ואמאי קריכן לים אחר. אוף סכי אמאי אקרי אחרון. וכי אחרון איסו [נו] והא אי ימישר יאות. ואי לא. יהדר ויתנלגל ויתנסע כמלקדמין. ואמאי אקרי אחרון. אבל סא חזי כמיב וירא אלהים את כל אשר עשה והנה מוב מאד, מהו מוב מאד, תניכן שוב דה מלחך דשיב. מחד דה מלחך סמות. ולכלה קב"ה חומין תקונוי, ותח חזי כתיב ונסר יולח מעדן להשקות את הנן. נסר דא לא שכיך לעלמין מלאשא ולמסני ולמעבד פירין. ואל אחר אסתרם ולית ליס מיאובתא לעלמין. לא אפיש ולא עביד פירין. דאלמלי עביד פירין יפשפש לכל עלמה [לח] ובנ״כ בר כש הגרים לההיא סער דיפוש בעלמא אקרי רע [למ] ולא חמי אפי שכינתא לשלמין. דכתיב לא יצורך רע. והאי איהו

תצא

לשון קודש

עכשו יש הגלות ררכים נסתרים של רבון העולם. שאין האנשים יורעים אותם, וכלם הולכים בררך האמת. כמש״כ ה) כי ישרים דרכי ה' וגו'. והאנשים אין יורעים ואין משגיחים כמה הם עליונים מעשיו של הקב״ה. וכמה הם נפלאים. וכלם בררך האמת שאין נומים לימין ולשמאל:

משגיחים כמה הם עליונים מעשיו של הקב"ה. וכמה הם נפלאים. וכלם בררך האמת שאין נוטים לימין ולשמאל: אלו החוזרים בגלגול לעולם הזה והם נתגרשו בגירושיו מעולם ההוא. ואין להם מתולדה בת זוג, ומזדווגים בעולם הזה עם בת זוג. מי הן אותן הנשים שנורווגות עמהם בעולם הזה. שהרי לכל האנשים יש להם בת זוג מתולדי מלבר זה הבא בגלגול. ראו עתה כמה הן גרולות ונפלאור גכורותיו של הקביה. למדנו מי שמגרש אשתו הראשונה מוכח מוריר עליו רמעות. מפני מה מובח. אלא הרי אמרתי שכל הנשים שבעולם בצורת מזבח הזה קיימות ולכך הן יורשות שבע ברכות שכלן מן השכינה הן ואם הוא מגרשה גורם פגם בכנין מזבח העליין [כמ] מפני מה. לפי שע"י זה יתחברו שני מיני גירושין להיות יחר [ל] וזה הסוד שנאמר ויצאה מביתו והלכה והיתה לאיש אחר. ממשמע שאמר והלכה והיתה לאיש האם אין מובן שאין זה אותו שגירשה. ולמה נכתב אחר. אלא כמו שאמרתי. אחר למרנו, אחר בתוב. ואחר קוראים לו שכתוב נ) ומעפר אחר יצמחו [לה] שני מיני נירושיי מתחברים יחד. גירושין של עולם ההוא וגירושין של עולם הזה. ומה שהיתה אשה זו בצורה עליונה נשפלה לצורה תחתונה [לכ] קוראים לו אחר וקוראים לו אחרון. אחרון מניין. שכתוב נ) ואחרון על עפר יקום. כאן כתוב ושנאה האיש האחרון או כי ימות האיש האחרון. האחרון השני היה צריך לומר. ואפשר האמר שלא תנשא לאיש אחר זח, לא בן, האם רק לבעל הזה תנשא ואחריו לא תנשא לאחר, א"כ מהו האחרון, אלא זה הוא אותו אחר שאמרנו [לג] הוא אחר והוא אחרון. עכשו האבן מתגלגלת בכף הקלע [לז] אחר, מפני מה נקרא כך. הרי כל הבנין נפל וחזר לעפר, והוא הלא הוא זה שהיה ולא אחר [לה] ומפני מה קוראים לו אחר. כמו בן למה נקרא אחרון, וכי אחרון הוא [לו] והלא אם יתתקן הרי שוב. ואם לא. יחזור ויתגלגל וינשע כמקרם. ולמה נקרא אחרון. אבל בוא וראה בתוב וירא אלהים את כל אשר עשה והנה מוב מאר. מהו מוב מאר. למרנו טוב זה מלאך הטוב, מאר זה מלאך המות. ולכל הכין הקב"ה תקון. ובוא וראה כתוב ונהר יוצא מערן להשקות את הגן. נהר זה אינו שוקט לעולם מלהפרות ולהרבות ולעשות פירות [לו] ואל אחר נסתרם ואין לו תאוה לעולם. אינו מפרה ואינו עושה פירות. שאלמלי יעשה פירות היה נמחק כל העולם [לח] ולפיכך זה האיש הגורם לצר ההוא שיתרבה בעולם נקרא רע [למ] ואינו רואה פני השכינה לעולם, שכתוב לא יגורך רע. וזה 1617

מראה מקומות או הושע ייד נו איוב חי גו שם ייע

זין הזהר

ןכט) זו מדת המלכות: [(ג) ב' סיני נירושין הם בי זה האיש שלא הוליר עוד בנים ולא השיג זיוג אחר בנקל אלא שבא לישא אשה טרושה סוכה שוה האיש הוא גלגול גשמה שנתגרשה מעול חמליון על שלא תניח ורע ויצא משם בנפו בלי הזרוגות נשמת נקבה לבא בגלגול לתקן הטאו. וכשיורווג עם גרושה חיינו שני סיני נירושין: [(א) זה רמו על הבא בגלגול פעם אחר: [(ג] שמתהלח היח נשרש בעלטא דרבורא. וספני שלא הניה ורע נשמלה נשמתו לעלטא רנוקבא: [(ג] שנשאיה לאיש הבא בגלגול פעם אחר: [(ג] זה מת על שבא ברביו לקלוע למטרה להבין טעם הרבר: [(ט) קשיהו שחלא הנשמח היא מח שהיתה ואינה אחר בנלגול פעם אחר: [(ג] זה מע על שבא ברביו לקלוע למטרה להבין טעם הרבר: [(ט) קשיהו שחלא הנשמח היא מח שהיתה ואינה אחרת: [(ג] וה סשל האחרון הלא כתוב הן כל אלה זפעל אל פעמים שלש עם גבי [(ג) זה חימוד: [(ה] פני שנסתרם לענין הוצאת פירות הרשים שאין לו בה להוציא עור נשמות ממאות הכלור הוא גורם המעמת צלם ורכות רקרושה, ועי"ו נעשה ונעים נעיקו נעים געמה היבות ביצר הטומאה:

151 JY

האיש שצריך להתגלגל בגלגול. שהרי הוא עבר והתרבק באל אחר ההוא שאינו עושה פירות ואינו מפרה בעולם. ולפיכך נקרא איש הזה אח"ר. השם של אל אחר גרם לו זה. הוא מה שהיה ואעפ״כ נקרא אחר, אחר ודאי. ונקרא אחרו"ן. מן גלגול הראשון והלאה קוראים לו אחרון. אף אם הוא פעם השנית בעולם נקרא מיד אחרון. וכך הקב"ה קוראהו אחרון. בשביל שיתתקן להיותו בזה העולם פעם האחרון. ואל יחזור להתנלגל כמקדם. וכך נצרך שיקרא אחרון. שאלמלי נקרא שני היה זה פתחון פה שיחזור להתגלגל כמקדם. וזה הבנין יתכמל. מניין. סן בית שני שנקרא אחרון. שכתוב בו גדול יהיה כבור הבית הזה האחרון מן הראשון. שמהראשון והלאה נקרא אחרון. כרי שלא יהיה פתחון פה שזה הבנין יפול ויחוור כמקדם, כמו כן כאן אחרון אנו קוראים לזה. ולפיכך כתוב לא יוכל בעלה הראשון אשר שלחה לשוב לקחתה. לא יוכל. לא יקחנה היה צריך לומר. מהו לא יוכל. אלא כיון שאשה זו נרבקה בזה שנקרא אחר. ויררה להכנע במדרנה התחתונה. לא רצה הקב"ה שבעלה הראשון יחזור וירד ממדרנתו לתת זרע ולהתדבק במדרנה ההיא שאינה שלו [מ] ובוא וראה אם אשה זו לא נישאת. אפילו תוגה ככל נברים שבעולם, אם ירצה בעלה מותר לו לשוב אליה [הח] אבל אם נרבקה בנשואין לאחר. אז לא יוכל בעלה לשוב אליה להיות עמה במדרגה הראשונה שהיה עמה בתחלה, לא יוכל בודאי לחזור למררנה ההיא לעולם. איזרי אשר הטמאה. למרנו שהוממאה בלבו. אבל א״כ אפילו אם תתרחק ותונה בלי נשואין, אלא כיון שנדבקה לזה שנקרא אחר. הרי קבלה בקרבה חלק של צר הרע ההוא. ובעלה הראשון שהוא מצר אחר המוב מן צד המוב. אל יהי לו חלק בצד הרע [עיי ההשתתפות] לעולם. ואל יפרה כלל למקום ההוא. ולכך אם שלחה האיש האחרון או כי ימות האיש האחרון. לבעלה הראשון אסורה. אבל לשאר אנשים מותרת. אפשר

שתמצא אח"ר כמקדם. ואחרו"ן יקום ויזדווג עמה: מ) מי שיש לו בנים מאשתו הראשונה ומכנים אשה הזאת לביתו. נדבק ביום ההוא בחרב קשה המתהפכת. בשביל שני צדדים. אחד. שהלא שנים דחו אותה החוצה ועתה הוא השלישי. ועוד כי כלי שנשתתף בו אח"ר. איך יבוא הוא לתת בה רוח שלו וישתתף עמה ויתדבק בה [מכ] הגם שאינה אסורה לו. אבל ודאי עמה ויתדבק בה [מכ] הגם שאינה אסורה לו. אבל ודאי השתתפות רעה היא אליו. רבי לוימס איש כפר אונו היה משחק ומתלוצץ על דבר אשה כזאת. כאשר ראה למי שמודווג עמה. והיה אימר נ) ותשחק ליום אחרון כתוב. מי שמתרבק בו באיש אחרון שחוק נעשה ממנו אחר כך:

כי יקח איש אשה חדשה וני׳ נקי יהיה לביתו שנה אחת ושמח את אשתו אשר לקח. נ) רבי יהודה פתח ואמר 7) ויסב הזקיהו פניו אל הקיר ויתפלל אל ה׳. הרי ביארו שאל יתפלל אדם אלא סמוך לכותל. ולא יהיה דבר חוצץ בינו לבין הכותל. שכתוב ויסב חזקיהו פניו

כתיכ. מאן דאתדבקת ביה באים אחריו חיוכא איהי לבתר: כי יקח אים אםה חדשה וגו׳ נקי יהיה לביתו שנה אחת ושמח את אשתו אשר לקח. ג) רבי יהודה סתח ואמר ד) ויסב חוקיהו פניו אל הקיר ויתפלל אל ה׳. הא אוקמוה דלא לללי ב״נ אלא סמיך לכותלא. ולא יהא מלה חלין ביניה לבין כותלא. דכתיב ויסב חוקיהו

עכיי

77

סמי

מראה מקומות ה) משפטים קנ: כ) משלי ליא ג) ויחי רכה. ד) ישעי' לית

זיו הזרור

(מ) כיון שנשאב בקרבה רוח של אותו האחר עתה ישתתף הוא בזה: (מה) ייל שדוקא ע"י נשואין כדת משה וישראל נקשר בקרבת רוח של אותו אחר בהביאה, אבל לא ע"י זגות, וזה דלא בשימת הרמב"ן: [מכ] מוכן שזה דוקא אם יש הוכתה שהשני הוא מן הסין של אחר:

בעלמה .

ליה, מוף

נרים

. 1671

והכי

למכון .

למקרי

איסו בר כש דמתגלגל בגלגולא.

איסו

מתרויין.

קב"ס

יתוכ

מכייכא

וכנין

16

לאשתעבדא בדרגא תתאה.

לא יוכל

. 3107

- 65

סאי

לגבה .

לאחר .

160

515

בקרמיתא

מכה מסמרה

מייך

ליס.

וחקרי

קלי ליס

651

למכון .

חקרי

איטו

אחרין .

כמלקדמין.

דפומא לאסדרא כמלקדמין. וסאי בנינא יסתתר. מנלן. מבית שני דאקרי אחרון. דכתיב ביה גדול יהיה כבוד

הבית הזה האחרון מן הראשון. הא מקדמאה ואילך אחרון

אקרי. בגין דלא יסא פמימו דפומא דאיי בנינא ינפיל ויהדר כמלקדמין. אוף סכי דא אמרון קרינן ליה. ובגין כך כתיב לא יוכל בעלה הראשון אשר שלחה לשוב לקחתה.

לא יוכל. לא יקחנם מבעי ליה. מסו לא יוכל.

אלא כיון דהאי אתתא אתדבקת בההוא דאקרי אחר. ונחתת

יתוב ויחות מדרגה דילים למיסב היבה ולהתדבקה בההיה

דרנא דלאו דיליה [מ] ותא חזי אי האי אתתא לא אתנא לא המנטיבת אמילו תונה בכל גוברין דעלמא. אי בעי

בעלה יתוב לנבה [מה] אבל אי אתדבקא בנשואין

יוכל

דרגא לעלמין. אחרי אשר הסמאה. תניכן דהוסמאה בלביה.

אי הכי אפילו אי תתרחק ותזנה בלא נשואין. אלא כיון דאמדבקת לההוא דאקרי אחר. הא קבילם עלה מולקא

דההוא סמרא. ובעלה קדמאה דאיהו מסמרא אותרא

[האשתתפותא] לעלמין. ולא יפיש כלל לההוא אתר. ועיד

אם שלחם האיש האחרון או כי ימות האיש האחרון.

לקדמאה אסורה. אבל לשאר בני נשא שריא. דילמא השתכח אח"ר כמלקדמין ואחרו"ן יקום דיודווג בסדה: א) מאן דאית ליה בנין מאתתיה קדמיתא ואפיל

דמההפכא. בגין תרין סערין. חד. דהא תרין דחת

ליו לבר והשמה חיהו מלימהה. ומו מהנה דהשממף

ביה אח"ר. היך ייתי איהו למיהב ביה רוחא דיליה וישתחף בהדה ויחדבק בה [מכ] לאו דאיהי אסורה. אבל ודאי

שתופא בישא איהי לגרמיה. רבי לוישם איש כפר אונו

מאן דאודויג בהדם. והוה אמר כ) ותשמק ליום אמריון

ומתלולך על אתתא דא.

לנו ביתיה. ההוא יומא אתדבק בתרבא קשיא

יאמר

מקדמאה ואילך אחרון

אקרי

כנין

דאלמלי אתקרי תניינא הוה דא פתיחו

לה בעי

ודאי

לשוב לדרגא קדמאה דסוה

לא יהא ליה ביה חולהא

ואתדבק בההוא אל אחר דלא עביד פירין ולא

510

P

דסה היהו

. 5"06

וסכי

לקרי.

מיד

דיתתקן

קב"ה דאיהו

להתבה לסהיה

עבר

הפיש

6755

לומר

קריכן

ממכון .

למסוי

הלטריך

סניו אל הקיר. אבל מאי שנא בכלהו דללי ללותא דלא כתיב בהו ויסב פניו אל הקיר. דהא די ליה דיימא ויחשלל אל ה׳. דמאן דמללי לליתא יכוון דעתיה כדקא יאות. כדכתיב במשה ייתפלל משה אל ה׳, וילעק משה אל ה׳. ולא כתיב ויסב פניו. והכא בחיקיהו מאי סעמא ויסב חוקיהו פניו אל הקיר. ולבתר ויתפלל אל ה׳. אלא רוא דמלה איהו דתנינן חוקיהו בההוא זמנא לא הוה נסיב. לא הוה ליה אנתי ולא אוליד במן. מאי כתיב. ויבא אליו ישטיהו וגו׳ לו לביתך כי מת אתה ולא תחיה. ותנינן כי מת אתה בעולם הוה. ולם תחיה בעולה הבה. מאי סעמא. בנין דלא אוליד בכין. דכל מאן דלא אשתדל לאולדא בכין בהאי עלמא לא מתקיים בעלמא דאתי. ולא יהא ליה חולקא בההוא עלמא. בשמתיה אתתרכת ולא אשבחת נייחא באתר דעלמא. ודא הוא עוכשא דכתיב באורייתא א) ערירים ימותו. ומתרנמינין בלא ולד. בנין דמאן דאיהו בלא ולד כד אזיל בהסוא עלמא מית סוא תמן. מית בעלמא דין ובעלמא דאתי. וע"ר כתיב כי מת אתה ולא תחיה. ולא עוד אלא דשכינתא לא שריא עלוי כלל. הדא הוא דכתיב ויסב חזקיהו שניו אל הקיר. אוליפנא דשוי רעיונוי וכוון . 6006 למיסב אכפוי 617 עלוי כנין דתשרי דקיר [מג] ובגיכ כסיב לבתר ויתפלל אל הי. מכאן אוליסנא דמאן דאית ביה חובא ובעי למבעי רחמי עלוי. יכוון אנפוי ורעיוניי לאתקנא גרמיה מההיא חובא. ולבתר יבעי ללותיה. כדיה ג) נחסשה דרכינו ונחקירה. ולבתר ונשובה . אוף הכא כיון דידע חזקיהו חובים מאי כתיב, ויסב חוקיהו פניי אל הקיר, שוי אנפוי לאתקנא לגבי שכינתא. דהא לנבי אתר דא חב. בגין דשכינתה כל נוקבי דעלמה קיימין בספרהה. מהן דאית ליה כוקבא שריא איהי לגביה. ומאן דלית ליה לא שריא לגביה ועל דא אתקין גרמיה לגבה לאתקנא. ישוי עלים לאתנשבא. ולבתר ויתפלל אל הי. קייר. דא הוא אדון כל הארץ. ודא שכינתא . כדיא ג) הנה ארון הברים אדין כל הארץ. קייר. כדיא ד) מקרקר קיר ושוע. קרקורם ונסימה דקייר. דחיסו אדון כל הארץ. כד אתחריב בי מקדשא. כדיא ה) רחל מבכה על בניה. והא אוקימנא:

ו) רבי חייא פתח ואמר ז) ביפ והון נחלת אבות ומה׳ אשה משכלת. נחלם אבות. וכי נחלת אבות אינהו. והא קב״ה יהיב כלא לב״נ. אלא כיון דאחסין ביתא לב״נ וממונא. לומנין דיחסין כלא לבריה. ויהא ליה אחשרא דאבית אבל ומה׳ אשה משכלת. בנין דאתחין לא הסין לה ב״נ. מעם קב״ה אחשין לה. דהא לא חסין לה קב״ה לב״נ אלא כד מכריזון עליה לא חסין לה קב״ה מווג זווגין עד לא כד מכריזון עליה נדי כמי כשא לפוס עובדיהן קסי יהבין לון אתא. וכלא אתנליא קמיה דקב״ה. ולפוס עובדין דוכאין הכי מוווג אונין. ולומנין דקא סליקו בקליטין [מד] דאסטי ההוא אונין. ולומנין דקא סליקו בקליטין [מד] דאסטי הרוד וכבר עובדוי אוריק ומניה אחדי גבר מקמי נבר ולמן

לשון קורש

פניו אל הקיר. אבל מה נשתנה בכלם שהתפללו תפלה שלא כתוב בהם ויסב פניו אל הקיר. הלא היה די לו לומר ויתפלל אל ה׳. שכל המתפלל תפלה צריך לכוון דעתו כראוי. ככתוב במשה ויתפלל משה אל ה׳. ויצעק משה אל ה׳. ולא כתוב ויסב פניו. וכאן בחזקיהו מה הטעם של ויסב חזקיהו פניו אל הקיר. ואח׳כ ויתפלל אל ה׳. אלא סור הרבר הוא מה שלמרנו שחזקיהו בזמן ההוא עור לא היה נשוי. לא היה לו אשה ולא הוליר בנים. מה כתוב. ויבא אליו ישעיהו ונו' צו לביתך כי מת אתה ולא תחיה. ולמרנו כי מת אתה בעולם הזה. ולא תחיה בעולם הבא. טפני מה. לפי שלא הוליר בנים. שכל מי שאינו משתרל להוליד בנים בעולם הזה אינו מתקיים בעולם הכא. ואין לו חלק בעולם ההוא. נשמתי תתנרש משם ולא תמצא מנוחה במקום שבעולם. ווה הוא העונש שנאמר בתורה ה) ערירים ימותו. ותרגומו בלא ולר. מפני שכל מי שהוא בלא ולר כאשר הולך בעולם ההוא מת הוא שם. מת בעולם הזה ובעולם הבא. ולכך כתוב כי מת אתה ולא תחיה. ולא עור אלא שהשכינה אינה שורה עליו כלל. זהו שכתוב ויסב חזקיהו פניו אל הקיר. למרנו שחשב ברעתו והיה מכוון את פגיו לקרים אשה. בשביל שתשרה עליו המור של קיר [מנ] לפיבך כתוב אחיכ ויתפלל אל ה׳. מכאן למדנו שכל מי שיש בו חמא ורוצה לבקש רחמים על עצמי. יכוון פניו ומחשבתו לתקן עצמו מאותו החמא, ואח"כ יתפלל תפלתו. כמש"כ כ) נחפשה דרכינו ונחקורה. ואחר כך ונשוכה. אף כאן כיון שידע חזקיהו חמאו מה כתוב. ויסב חזקיהו פניו אל הקיר. היה מכוון את פניו להתתקן אצל השבינה. שהרי אל מקום הזה חמא. לפי שהשכינה כל הנקבות שכעולם עומרות בצרה. מי שיש לו אשה תשרה השכינה אצלו. ומי שאין לו אשה לא תשרה אצלו. ועל זה הכין עצמו אליה להתתקן. לקח על עצמו לישא אשה, ואחיב ויתפלל אל ה׳. קי׳ר. זה הוא ארון כל הארץ. וזו השכינה. כמש"ב ג) הנה ארון הכרית ארון כל הארץ, קייר, כמשיב ז) מקרקר קיר ושוע. קרקור ונהם של קי"ר. שהוא ארון כל הארץ. כאשר נחרב בית המקרש. כמש"כ ה) רחל מבכה על בניה. וזה נתבאר:

ו) רבי חייא פתח ואטר י) בית והון נחלת אבות ומה׳ אשה משכלת. נחלת אכות. וכי נחלת אכות הם. הלא הקב״ה נותן הבל להאנשים. אלא כשהקב״ה נותן לאיש בית ומטון. לפעמים מנחיל הכל לבנו. ותהי לו נחלת אבות. אבל ומה׳ אשה משכלת. לפי שהאשה כאשר ינחל אותה האיש. מעם הקב״ה ינחל אותה, שהרי לא ינחילנה הקב״ה לאיש אלא כאשר מכריוים עליו ברקיע. כי הקב״ה מזוונ זוונים מרם שבאים לעולם. ובמו שזוכים האנשים לפי מעשי הזכאים כך ינתן להם אשה. והכל שזונים ולפעמים נסתלקים ונתפרדים בנביים [מין שנאשר זוונים. ולפעמים נסתלקים ונתפרדים בנביהים [מין שנאשר האיש יגלוז ררכו. תעלה זוונו לאחר עד שיתק מעשיו. וכאשר יתקן מעשיו או שיגיע זמנו נדהה נבר מלפני נבר. ובא

מראה מקומות או ויקרא כי ט איכם ג׳ ג׳ יושעי׳ כיכ ה) ירמי׳ ניא ו) ויתי בכט. ו) משלי מי

זיר הזהר

(מגו סוד של קיר הוא סור השבינה שחיא כנגד הסתפלל. כסו שמכאר לקמן: (מז) זה הלשון הוא כעין שנוכר בתלמוד הלשון נפתחפה שדהו:

ובא זה ולוקח את שלו. וזה קשה לפני הקב"ה יותר מהכל. לדחות איש מלפני גבר אחר. ולפיכך הקב"ה הוא הנותן אשה לאיש וממנו באים הזווגים. וע"כ ומה' אשה משכלת.. שכאשר הקב"ה רוצה בו באיש בשביל מעשיו הכשרים הוא מזמין לו אשה שהיא משכלת. אבל אם האיש יםיר דרכו מעם הקב"ה ומתקרב לצד המומאה. האיש יםיר דרכו מעם הקב"ה ומתקרב לצד המומאה. הקב"ה. אלא מאותו צד הרע שנדכק בו יבואו לו כל מקמריגים ובל הרעות. ולכך האשה שאינה משכלת קרא עליה שלפה ומוצא אני מר ממות את האשה:

(ה) פתח רכי אבא ואמר כ) שירו לה' שיר חדש תהלתו מקצה הארץ וגו׳. במה חבובים ישראל לפני הקב״ה. שהשמחה שלהם והתשבחות שלהם אין הוא אלא בהשתתפות הקב"ה ושכינתו. שכך למרנו כל שמחה בישראל שאין משתתפים בה להקב"ה ושכינתו אין היא שמחה. ונזמן סמא"ל וכל העוזרים שלו לקמרג על אותה השמחה. ונגמרת בצער ובכיה. והקב"ה אינו משתתף בצער ההוא. אבל מי שמשתף להקב"ה ושבינתו בשמחה שלו. אם יבוא מקמרג לקמרג על שמחה ההיא [ויגרום צער]. הקב"ה ושכינתו משתתפים באותו הצער. בכתוב ג) בבל ציתם לו צר. וכתוב עמו אנכי בצרה. ומניין שצריבים ישראל לשתף להקביה ושבינתו בשמחתם. שכתוב ישמח ישראל בעושיו. אותה השמחה של ישראל אלא בעושיו. בעושוו בעושו צריך לומר. אלא אלו הקב"ה ושכינתו ואכיו ואמו. שאע"פ שמתו עוקר להם הקב"ה מגן הערן ומביאם עמו לאותה השמחה. לקחת חלק בהשמחה עם הקב"ה ושכינתו. כמש"כ העושו יגש חרבו. ד׳א בעושיו. לפי שהאיש נעשה (7 בשותפות של אביו ואמו והקב"ה. ועל סוד זה בתוב נעשה אדם. בשותפות. שלמרנו שלשה אומנים עשה הקביה לברוא מהם העולם. ואלו הם. שמים ארץ ומים. וכל אחר היה משמש יום אחר וחזר לו כמקדם. יום הראשון הוציא השמים אומנות שלו. שנאמר ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור. יום השני הוציאו מים האומנות לעשות. שנאמר ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים וגו׳. נתעלו מחצית מים למעלה. ומחצית מים נשארו לממה. ואלמלא שנפרדו המים לא היה העולם מתקיים. יום השלישי עשתה הארץ אומנותה והוציאה כמו שנפקדה. שנאמר ויאמר אלהים תרשא הארץ רשא עשב. ונאמר ותוצא הארץ רשא וגו', עד כאן כל אומן מאלה השלשה הוציא אומנותו ועשו כמו שנפקרו. נשארו שלשה ימים האהרים. יום הרביעי נפקד אומן הראשון לעשות אומנות שלו. שנאמר ויאמר אלהים יהי מארת ברקיע השמים. זו אומנות של השמים. יום החמישי הוציאו המים כמו שנפקרו. שהוא אומנות אחרת. שנאמר ויאמר אלהים ישרצו המים וגו'. יום הששי עשתה הארץ אומנות שלה. שנאמר ויאמר אלהים תוצא הארץ נפש חיה וגו׳, כיון ששלשה אימנים האלה השלימו פעולותיהם. אמר להם הקב״ה אומנות אחת יש לי לעשות. היינו ארם. תתחברו יחד ואני עמכם נעשה ארם. גוף שלו יהא משלכם. ואני אהיה בשותפות עמכם ונעשה אדם. כמו שבתחלה נעשה בשותפות כן נם אחר כך. האב שהוא עושה מלאכת השמים ומלאכת המים. האשה היא שעושה אומנות השלישית כדמיון הארץ. והקב״ה שמשתתף עמהם. ועל סוד זה כתוב

מראה מקומות א) פנחם ריט: נ) ישמי מיכ ג) שם סיג ד) איוב מי

ואתי האי ונשיל דילים. ודא קשי קמי קבדה יתיר מכלא. לדחיא בדי מקמי נברא אחרא. ובגיב קבדה איהו יהיב אחתא לבינ ומניה אחיין זוונין. ועיד ומה׳ אשם משכלת .. דכד קבדה אתרעי ביה בבר גם בגין עובדיי דכשכן איהי אזמין ליה אתרעי ביה בבר גם בגין עובדיי דכשכן איהי אזמין ליה אתרעי ביח לא היי משכלת. אבל אי בדי אסמי אורמוי מעם קב"ה לנבי סמרא אחרא. קבדים. אלא מסהא סמרא בישא דאתדבק ביה ייתי ליה כל קמרונין וכל בישין. ועיד אחמא לא אייי משכלת קרא קמרונין וכל בישין. ועיד אחמא לא איהי משכלת קרא עלה ומיה ומולא אני מר ממות את האשה:

(ה) פתח רבי אבא ואמר ב) שירו לה' שיר חדש תהלתו מקלה הארץ ונו׳. כמה חביבין ישראל קמי קב"ה. דחדוה דלהון וחושבתתה דלהון לאו איהו אלה באשתתפותא דקב"ה ושכינתיה. דהכי תנינן כל חדוה דישראל דלא משתתפי בה לקביה ושכינתיה לאו איהי חדום. וזמין איהו סמא"ל וכל סייעתא דיליה לקטרגא לההיא חדוה. והסתיים בלערה ובניה. וקביה לה השתתף בההוא לערא. אבל מאן דשתיף לקביה ושכינמיה בחדוה דיליה. אם ייתי מקטרגא לקטרגא בההיא חדוה [וגרים לערא]. קב"ה ושכינתיה משתתף בההוא לערא. כדכתיב ג) בכל לרתם לו לר. וכתיב עמו אנכי בלרה. ומנלן דאית לון לישראל לשתפא לקבים ושכינתים בחדוה דלהון דכתיב ישמח ישראל בעושיו. ההיא חדוה דישראל לאו איהו אלא בעושיו. בעושיו. בעושו מבעי ליה. אלא אלין קב"ה ושכינתיה ואביו ואמן. דאע"ג דמיתו קביה אטקר לון מגן עדן ואייתי לון עמיה לההיא חדוה. לנפלא הולהא דחדוה עם קב"ה ושכינתיה. כדיא ד) העושי יגם חרבו . ד"א בעושיו . בגין דבר כם אחעביד בשותפות גברא ואתתא וקביה. ועל רוא דא כתיב כעשה אדם. בשותפו. דתנינן תלת אומנין עבד קביה לאפקא מנהין עלמא. ואלין איכון. שמיא ארעא ומיא. וכל חד שמש חד יומה וההדרו כמלקדמין. יומה קדמהה אפיק שמיא אומנותא דיליה. דכתיב ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור. יומא תכיכא אפיקו מיא אומכותא לעבידתא. דכתיב ויחמר אלהים יהי רקיע בתוך המים וגו׳. אםתלקו פלגא מיא לעילא. ופלגא מיא אשתארי לתתא. ואלמלא דאתפרשו מיא עלמא לא הוה קאים. יומא חליתאה עכידת ארעא כמה ואפיהח דחתפקדת . דכתיב ויאמר אלהים תדשא הארך דשא עשב. וכתיב ותולא הארן דשא ונו׳. עד הכא כל אומנא מאלין תלתא אפיק אומנותא דיליה ועבדו מאי דאתפקדו. אשתארו תלת יומין אחרנין. יומה רביצאה התפקיד הומנה קדמאה למעבד הומנה דיליה. דכתוב ויאמר אלהים יהי מארת ברקיע השמים. והיינו אימניתה דשמים. ביומה המשאה אפיקו מיה כמה דאתפקדו. דמיהו אימנה אתרה. דכתיב ויאמר אלהים ישרלו המים ונו׳. ביומה שתיתהה עבדת הרעה הומנותה דילה. דכתיב ויאמר אלהים תולא הארך נפש חיה וגו׳. כיון דתלת אימנין אלין אבלימו עובדייהו. אמר לין קב"ה אומניתא חדא אית לי למעבד. ואיהו אדם. תתחברו כחדא ואכא עמכון נעשה אדם. גופא דיליה יהא דלכון. ואכא אהא בשותפו עמכין ונעשה אדם. כמה דבקדמיתא הוה כשותפו הכי נמי לבתר. אבא דאיהו עביד עבידתא דשמיה ועבידתה דמיה. והתהה דהיהי הומנה תליתהה כנוונא דארעא. וקביה דאשתתף בהדייהו ועל רוא דא כתיב

כתוב בעושיו. ואעיפ שהאב והאם כבר נפרשו מעולם הזה.

מ"מ השמחה היא בהשתתפות כלם. שלמרנו בשעה

שהאדם משתף להקב"ה בשמחתו. נכנס הקכ"ה לגן

הערן ועוקר משם לאביו ואמו שהם שותפים עמו (מה)

ומביא אותם עמו לשמחה ההיא. וכלם מזומנים שם

והאנשים אין יודעים. אבל כשהאדם בצרה הקב׳ה לבדו

נזמן אליו. ואינו מודיע לאביו ולאמו. זשיכ ה) בצר לי

הקרשים למשכן עצי שמים עומדים. כתוב כאן עומדים. וכתוב שם ג) שרפים עומדים ממעל לו. מה שם שרפים.

אף כאן גם כן שרפים [מו] אלה הקרשים עמדו בתקוני

הכלה מסכבים סביב החופה. למען ישכן בחופה ההיא רוח העליון [מו] כרמיון זה כלה שלמטה נצרך לתקן

חופה לפרום בתקוני יופי. לכבודה של כל"ה האחרת [מיו]

הכאה לשרות שם בשמחת הכלה שלממה. ובשביל הכבור

של כל״ה עליונה ההיא נצרך לעשות חופה יפה בכל

תקוני יופי. ולהומין כל״ה העליוגה בשמחה זו. כרמיון זה בכל ברית מילה שבישראל. נצרך לתקן כמא אחר

יפה לבעל הקנאה שקנא למען ברית העולם שיבא

שמה [מט] אף כך בכל חופה נצרך תקוני יופי לפרום

על החופה לכבוד של כלה סתם [נ] שהרי זו כרמיון זאת

קיימת. זו עולה בשבע ברכות וזאת עולה בשבע ברכות.

וכאשר תעלה בשבע הברכות אז נקראת כלה. ולכך

אסור לשמש עמה עד שנכללת באותן שבע הברכות

כדמיון כל״ה העליונה. ואותן שבע הברכות יורשת הכלה

מן סוד עליון. המקום שכל הברכות נמשבות משם [ה]

הלא שש ברכות הן שהכל"ה מתברכת מהן ואיך נאמר

שהן שבע [נכ] אלא שהשביעית היא המקיימת הכל: רוב הברכות הן על היין. מפני מה, אלא שהוא

צד המשטח לכל, יין ההוא שנשמר בענביו תמיד [נג] ולפיכך כרכה הראשונה מאותן השבע היא סוד היין.

יין שעושה פירות בין למעלה בין לממה. גפן נומלת

הכל ומוציאה פירות לעולם. והתעוררת של שמחה מבחינת

השמאל היא. שכתוב שמאלו תחת לראשי. ואחר כד

וימינו תחבקני. ועץ חיים ההוא עושה פירות ותנובה

באותה הגפן בהתעוררת הזאת [נד] וזו היא ברכה

הראשונה של כלן בורא פרי הנפן: ברכה שנירה שהכיל

ברא לכבודו. סוד הברית הקדוש. חדות היחוד. שנוטל

כל הברכות מסוד בחי׳ הימין לעשות תנוכה בנפן

ההיא [נה] שהרי לראשונה יורדת שפע ההיא מלמעלה

כ) פתח צעיר ההוא ואמר. כתוב ועשית את

אסרא ה' ואל אלהי אשוע וגו':

כתיב בעושיי. ואעיג דאבא ואמא אתפרשו מהאי עלמא. חדוה בשתפיתא דכלהו היי, דתניכן בשעתא דבר כש שתיף לקביה בחדוה דיליה, קביה אתי לגכתא דעדן ואעקר מתמן לאבוי ואמים דאינון שותפין בהדיה [מה] ואייתי לון עמיה לההיא חדוה, וכלהו זמינין תמן ואייתי לון עמיה לההיא חדוה, וכלהו זמינין תמן ובני כשא לא ידעין, אבל בעקו דבר כש קביה זמין לגביה בלחודוי. ולא אודע לאבוהי ולאמים. ההיד א) בלר לי מתרא הי ואל אלהי אשוע וגו׳:

כ) פתח הסוא רביא ואמר, כתיב ועשית DÓ הקרשים למשכן עלי ששים עימדים. כתיב הכח עומדים. וכתיב הפס"ג) שרפים עומדים ממעל לו. מה להלן שרפים. אוף הכא נמי שרפים [מו] אלין קרשים קיימן בתקוני דכלה וסחרן סחרנא דחופה. למשרי בסהיא חופה ריח עלאה [מו] כגיונא דא כלה דלתתא אלשריך לתקנא מופה לחופאה בתקוני שפירו. ליקרא דכליה אחרא [מח] דאתיא למשרי תמן בחדוה דכלה תתאה ובנין יקרא דההיא כלים עלאם אלפריך למעבד חופאה דשפירו בכל תקוני דשפירו. ולומנא לכלים עלאה בהאי חדוה. כניונא דה בכל גוירו דברית לתתה. הלמריך להתקנה כסה החרה למארי רברית קנאה בשפירו קיימא דמתי המן [מש] איף הכי בכל חופה אלפריך תקוני שפירו לחופאה לחופה ליקרא דכלה סתם [ג] דהא דא כגיוכא דדא קיימא. דא סלקא בשבע ברכאן ודא סלקא בשבע ברכאן. וכד סלקא בשבע ברכאן כדין אקרי - כלס 7"10 אסיר לשמשא בה עד דאתכלילת באינון ברכאו סכע כניונא עלאס ואינון שבע ברכאן 35 ירתה מרוח עלחה. חתר דכל ברכחן נגדין מתמן [fɔ] שים ברכאן אינון דכלים אתברכא מרייהי ואת ממרת. דאימן שבע [נכ] אלא שביעאה איהי דקא מקיים כלא : רובא דברכאן על היין. אמאי. אלא דאיהו ספרא דחדי לכלא. ההוא יין דאתנסיר בענבוי תדיר [נג] ובג"כ ברכתה קדמאה האינין שבע איהי רוא דיין סירין בין לעילה בין לתתה. נפן נסיל עביד 200 ואפיק לעלמא . היבה 655 70710 ואתערו שמאלו תחת לראשי. דכתיב איסי. שמחלח ולבתר מחבקני. יההוא אילנא דחיי עביד פירין וימיכו ואיביו באתערותא דא [נד] ודא איהי בההות נפן 2725 שהכיצל בורא פרי הנפן: קדמאה דכלא תנינא ברא לכבידו. רוא דברית קדישא. חדוה דחבורא. דנשיל כל ברכאן למעבד מרזא דימינא 61003 היבין דהא בקדמיתא ההוא פרי נחית נסן [נה] תלעילא אורה

דרך

מראה מקומות ה) תלים יית ט תרומה קסע. ג) יבעי' וי

זין הזהר

(מס) אומר הלשון עקירה כיון שיראים לבוא עור לות העולם והרבר אצלם במו בעל ברחם: (מ) שגם בהמשבן בקרשי הקרשים היו נמצאים מלאבים שרפים: (מו) זה הקב"ה הארת עלמא ררבורא: (מח) זו השבינה הקרושה הבאה לקתת חבל בהשמחה: (מטן זח אליהו תנביא: (נ) כלה סתם דמו גם על השבינה ששרשה מזר המלבות שנשפע לה ז' ברכות מן ז' הספירות שהן בינה תנ"ת נה"י (נלו מעולם הבינה: ונגו בי הלא השפע שיוצא מן הבינה היא שפע בוללת. והתחלקות השפע לענינים שונים היא בשש ספירות הבין החמלבות היא המקבלת הכל. א"ב הרי היא מתברת רק מן שש ספירות. ונלמה ז' ברכות מורא שבאת מו בינה לג"ת נה"י המלבות מקבלת הכל. א"ב הרי היא מתברת רק מן שש ספירות. ולמה ז' ברכות, ומרא שבאת קו רק בישה וברכה ז' היא גנד המכלבות מקבלת הכל. א"ב הרי היא מתברת רק מן שש ספירות. ולמה ז' ברכות, ומרא שבאת חן רק שש. וברכה ז' היא גנד בהות. ונם כת הגבורה נתעורר מסנה להשמיע למרת הנבורה. וחינו למן ז' ברכות שהיא מלאח תמיר בשפע בוללת בל מיני בהות. ונם כת הגבורה נתעורר מסנה להשמיע למרת הנבורה. וחינו למען התעוררת כה שמחה וגבורה להזרוג תפאירת עם מלבות. בהות. ונם כת הגבורה נחעורר מסנה להשמיע למרת הנבורה. חיינו למען התעוררת כת שמחה וגבורה להזרוג תאיר עם מלכות. לבעבור אותה שפע היון הנשפע מן מרת הנבורה. יוינו למען התעוררת של מתמת חוונ בארי מביו אומי מריה איה מרי לבעבור אותה שפע היון הנשפע מן מרת הנבורה. יוינו למען התעוררת של משמחה חווג באריה המסבור שהיא מרת לבעבור אותה שפע היון הנשפע מון נשפע מן מרת הנבורה על מו התעוררת של משמחת חווג באו מביל הנהיא מריא מריה לר לבעבור ואותה שפע היון נשפע מן בינה למרה הנבורה ומן בכורה להנפן שהיא מרת התמלכות למען תוציא פירות והספקה לעולם מונות הברכה בורא פיר הנפן. למון נשפע מן מיות לבורה ומן נכורה להנפן שהוא מרת המעלבות שקוציא פירות והספקה לעולם בוונת שהבים בורא פיר הנפן למס התפארה : [:] פיי מי התיום שהוא התפרת של מת המבור ליי שמקבל שמציע בה שפע מונות הבכבה בורא פיר הנפן למולם בפרטיות. וכל זה נעש ההמעוררת של מת המעורת של מת המקבות עלי שמעי שמעי מה מקבלה מכ שמל זה מובן המעמ שרונה המקל מולם במיותה. בכור מוב מו לנוו ויו מס כרה שניה היא על כה השני שני שהוא מציה היא מכל

לשון קודש

לשון הזהר

515 6725 קרישא . סייפין לברית ררך האיברים. ונמשכת לברית הקדוש להמשך משם וכניד אורה בנפן ההיא, וזה מצד בחינת הימין. שהרי אין השפע 6316 ודה מספרה דימינה. דהה לית בההיא נפן. : 7'30 נמצאת אלא בימין. השמאל מעורר והימין משפיע: אלא בימינא . שמאלא אמער וימינא משתכחא אחיכ נצרך להכליל שמאל בימין וימין בשמאל. להיות למהוי . 656953 שמאלא בימינא וימינא כליל לבתר דאדים [נו] ובגין כך הלירתאה איהי האדם, ועיד יעקב דאיהו עמודא דאמלטיתא דיוקנא הסוד של אד"ם [נו] ולפיכך ברכה שלישית היא רות ו יוצר האדם. ועל בן יעקב שהוא עמוד האמצעי בצורה של אדם היה: הרביעירת היא נגד עמוד אחד של יולר מדה רביעאה עמודה איהי : 10 דחדס ירך ימנית [ני]: החביישית שוש תשיש ותגל העקרה. דירכא ימינא [ני]: המישאה שום תשים ותגל העקרה. עיקרא דביתא [נח] בחדוה בקבוץ וכנישו דבנהא מארבע עקרת הכית [נח] בחרוה בקבוץ ובאסיפת כניה מארכע רוחות העולם. וזה סור של ירך האחר שמתחבר עם ירך השמאל [נמ] ללכת ולקבץ לכל הצדרים. וקיבוץ 730067 ממרמ עלמה ודה רוה דירכה סשרי בירכא שמאלא [נמ] למיול למיכנש לכל ספריו. וכנישו תרין למיעל לון בין ברכין באינין דבכיו הכנים באהכה להכניסם בין הברכים באותן השתים ברחימו מיהי. דכביאים שריין בנוייהו חדוה דעיקרא רביתה שהנביאים שוכנים בהם זו השמחה של עקרת הבית היא. מאי פעמא. בנין דסא שתי ערבות לא עבדין איבין מה המעם. לפי שהרי שתי הערבות אין עושים תנוכה ואיביו פירין ופירין [ם] וכנישו דבנין לגבייהו חיכון ופירות [ס] וקיכוץ הכנים אליהם הם הפירות והתנוכה שלהם. ואין התעוררת קיבוץ הבנים אליה מלבר כח 73 60335 72(6) דילהין . כניםו אמערו สร้า שמה השמה רעים האהובים. בכביאיס: שתיתאה. הנכיאים: הששית. שמח תשמח רעים האהובים. זה 722 פמודה השתכח . ומדוט וממוה הסקום שרצון וחרוה ואחוה נמצא. הוא העמור של כל חתר דרעותה עלמה דהקרי לדיק [סה] ולדייק ולדיק רעים הההיבים העולם שנקרא צדי"ק [60] וצדי"ק וצד"ק רעים האהובים איכון. דלה אתעדין דה מן דה. עד הכה שית ברכאן הם. שאין נפרדים זה מן זו. עד כאן שש ברכות שהכליה נתברכת מהן: ברכה השביעית היא המחוקת שביעאה איהי. מכייהו : התברכת דכליה מקיים כלה . ומהאי שביעאה מתברכאן כלא [סנ] והאי כללא הכל בקרבה. ומן השביעית נתברך הכל [מנ] וזו הבלל של עשרה מאמרות. לפי שהיא כוללת שלמעלה ושלממה [מנ] דדה כליל עילה [22] וממל ממירן . כליל כגין דעשר סטון דמלוה . זיכי 1603 ולכך נכלל בברכה זו עשר מיני חרוה. שהם ששון עשר 7"21 [חמן וכלה] גילם רנה דילה מדוה אהבה ואחוה ושמחה [חתן וכלה] גילה רנה דיצה חדוה אהבה ואחוה ושמחה שלום וריעות. להיות הבליה שלימות הכל. זכאים הם זכמין שלימו דכלא. 50 וריעות למהוי שלוס פלייהו איטון ישראל. דאיטון זכו לתתא כנוונא דלעילא. ישראל שהם זכו להיות למשה ברמיון שלמעלה. עליהם כתיב ה) ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ:

מכוקבא 110 60 שמטין רכי למכ (3 רוסתה השתכחת הדה מהבה. דתהומה רבה עלאה דכל רוחין, וסא מוהימנא ליליית שמה. והיא אשתכהת בקדמיתה לגבי הדם עד לה התתקנת נוקבה עמיה נסר דאדם כדקא יאות. וסות מזדווגת עמיה. לבתר ויכו כמה דכתיב קביה לאלם ותקין ליה מקביה. חשר לקח מן האדם לאשה ויבאה ה׳ הלהים הת הללע כיון דחמת לילי"ת אל האדם. בתקונהא ככלם לחופה. איהי כען ועד . 611 10005 והית דה ערקת. זמיכה להבהשה בכי עלמה:

אכויתא להאי. בהסיא שעתא דאודווג בר גם באתתיה יכוון לביה לקדושה דמארים. ולימא הכי. עטיפא בקטפא

אזדמנת. שארי שארי. לא תעול ולא תכפוק

מראה מקומות או שיכוי ט ויקרא יט.

מומנת להרע לבני העולם:

כתוב 6) ומי בעמך ישראל נוי אחד בארץ:

כ) אמר רבי שמעון בוא וראה מן הקליפה שנקראת

נקב תהום רכה העליון נמצאת נקבה אחת. הרוח של

בל רוחות. והרי ביארנו כי ליליית שמה. והיא נמצאה

בתחלה אצל אדם מרם שנתתקנה הנקבה חוה להיות עם

אדם כראוי. והיא היהה מזרוונת עמו. אחר כך נסר

חקב"ה לאדם והתקין לו הנקבה שלו. כמו שכתיב ויכן

ה' אלהים את הצלע אשר לקח מן האדם לאשה ויבאה

אל האדם. מקושמת ככלה לחופה. כיון שראתה לילי"ת

כך ברחה. והיא בכרכי הים נמצאת. ועד עתה היא

יכוון לבו לקרושת רכונו. וכך יאמר. עמיפא בקמצא

אזדמנת. שארי שארי. לא תעול

רפואה לזה. בשעה ההיא שמזרווג הארם באשתו

זין הזהר

871

תנפוק

והתשוקה הנשפע מן סדת החסר בחינת ימין דרך צינורות שאר הספירות לסדת היסוד שנקרא ב"ל. להעביר חשפע להנפן שהיא הסלכות לעשות פירות ותנוכה עבור העולם. ולכך ברכה שניה היא נגד סרת חסך. וכך היא תכוונה שחכ"ל היינו היסוד. ברא חוא סלשון בריאת והתנוקות, היינו שסדת התסד שסמנה נשגע כח האהבה והתשוקה. כח הזה יבריא ויגול ויחוק להב"ל למצן יתקשר לכבור"ו. היינו מדת המלכות שנקראת עי"ו בשם כבו"ר. להשפיע להשפיע ה' חסרים של מדת החמר. וזחו בסור הכתוב וביר"ך לגדל ולחוק לכ"ל. חיינו סדת הסרכות שנשראת עי ובשם בנודר, המשרע כח שע חי חסרים של טות החסו. חחו בסור חבתוב ובידך גודל ולחות לב"ל. וחיין, וכן סובא בגותר בראשית עה"ם השמים מספרים כבוד אל, בי עאלת לחופה אקרי כבוד ואקרי אל, ועיין בפריב הייבוים פרק ייא בכנוי כבוד: ונוז ההתפארתה בכתוב כתפארת אדם לשבת בית. בית תסלבות. זו ספירה הבוללת ימינא ושמאלא תסד ונבורה וזהו מה שנקיא עלמא דרבורא. ולכך ברכה שלישית היא נגד תפארות: ונוז בנין עדי עד היינו בצור: (מן בית הסלבות: (נט) מד הנצה מתחברת עם מדת ההור, והן תריין סמכי קשומי (ס) כי התנובה והפירות מוכנות ונעשות בשתי בחינות השניות. שנים כן באותן העצה מתחברת עם מדת ההור, והן תריון סמכי קשומי (ס) כי התנובה והפירות מוכנות ונעשות בשתי בחינות השניות. שנים לאותן השמות נקראות. וקיבוץ הבנים חיינו של שאר הסמירות בהן נמצאות, ותייחה מובזה ועצות בשהי בוינות הצרות השרות השניות ה נמצא שברכה תתפשית היא נגד ה(ד: 16) ברכה הששית היא נגד יס[ך צריק. צריק וצדיק היינו יסור ומלכות: [סכ] ברכה השביעית היא נגר בזל בות. שואמפות בה שפע בל הברכות והבחות מן שש הספורות. והיא מחלקת שפע תברכות בפרטיות להעולמות אשר תתתיה: [סנ] פי שמרת הסלבות בוללת כל עשר ספירות הן שלמלה היינו ג' הראשונות חב"ד. והן שלממה חיינו אשר מן חסד

עד מלכות:

תנפוק. לא דירך ולא בערבך. תוב תוב. ימא אתרגישא. גלגלוי ליך קראן. בחולקא בקרושא רמלכא אחירנא. קרישא ארע נושנא [סד] ולתפיא ליה לרישיה ולחתתים עד שעתא הדה [סה] יכן בכל זמנא עד ג' יימין לקליסה [סו] דכל הרכבה דלא קולמת לג' יומין תוב לית קולמת. ובספרה דהנה השמריי לשלמה מלכה המר תלתין יומין. ללילו מיין לישדי רסיים עובדה דלבתר וממר 16ท לבתר. 6527 ונסורה לערסיה . סותרכת דינקא לרביא לא תזרווג לבעלה אלא בשעתא דרביה ליה עד שעתא חדא תניק 65 ולבתר גאים . מיל [סז] אי לא יכלא בניו מלין. או חד כתריו לערא דרביא בומנא דאיסו בכי. ובדא לא מסתפי מנא איכון לדיקיא דקביה אוליף לון רזין לפל זין . זכאין 607 וכלא בגין אורייתא. שמי זין דלשילה . <u>התה</u> . אונייתה מהן דישתדל בה מתעשר בעשרין דשמה קדישה. דהה הורייתה שמה קדישה איהי. ומהן דישתדל בה התרשים יאתעמר בשמא קדישא . וכדין ידע ארחין שתימין ורזין עמיקין דלעילה והתה. ילה משתפי לעלמין:

ה) ביון און שכרו ולא תבא עליו השמש וני׳. א׳ר אלעזר לא תבא עליו השמש. אודסר דלא פתכנש בגינוי מעלמא עד לא ימסי זמכך לאתכנשא. כדיא כ) עד אשר לא תחשך השמש וני׳. מהכא אוליפנא מדה אחלה אחל השטלים לכפשא דמסכנא. אפילו דמסי יומוי לאסמלקא מעלמא. קב״ה אשלים לכפשים ויסיב יומוי לאסמלקא מעלמא. קב״ה אשלים לכפשים ויסיב יומוי לאסמלקא מעלמא. קב״ה אשלים לכפשים ויסיב יומוי מלאם אחר גואי איסו לא יסיב ליה כפשא דילים בהסוא יומא. כמאן דפנים לההוא יומא עלאם. ובנ״כ ביומו תמן שכרו ולא מבא עליי השמש:

ג) בי יהיה ריב בין אנשים וגו׳ והלדיקו את הלדיק כלור לשיכך והרשיעו את הרשע. תאנא כתיב מרע ונוי. מהו מרע. דבגין לישנא בישא מרעין נחתין לעלמא. א׳ר יוסי כל מאן דקרי לחבריה בשמא דלית ביה וגני ליה אתפם בחאי דלית ביה. דא״ר חייא א״ר חוקים כל מאן דקרי לחבריה רשע נחתין ליה לניהנס. חליפיו איכון לעלעוי 73 [00] ליה ינחתין דאורייתא דשרי ליה לאיניש למקרי להו רשע. ההוא גברא ליס אמר 60" לחבריה . 137 אטבר דליים 5"6 לקמיה דרבי יהודה. התיים. . הדסט כרשע רשע לא האמינא לים אלא כרשע. דאחזי מלוי כרשע. 651

מראה מקומות 6) קדובים פד: ט קהלת ייכ ג) משפטים קכב.

זין הזהר

(30) האמנם שאין לחקור במשמעות הלחשים מ"מ מוב לחבין מעם המשמעות. וכפי הנזכר כביאורי הזהר כך משמעותו. עמיפא בקשפא. זו לילי"ת המעוצמה הסרין רק רוחני. בי כמו שיש בקרושה מור אור מקיף כן לעומת זה כצד המומאה. אודמנת, שהיא שואפת להזרמן במקום זיונ איש ואשתו ליהנות מזה או להמוף איזה כח מזה כאשר החזרוונות היא בלי צניעות אלא כמעשה בהמה. שארי שארי. שכון במקום ר, לא תיעול ולא תנפוק, אל תיכנם לבאן ואל תוציא בל דבר מבא. לא דירך ולא במעדה בהמה. שארי שירי לך זאין תוא בנורלך, תוב תוב. שובי שני ציבי למקוםך, ימא תיכנם לבאן ואל תוציא בל דבר מבא. לא דירך ולא ביגרכך. אין ענין זה שירי לך זאין תוא בנורלך, תוב תוב. שובי שובי למקוםך, ימא אתרגישא נלגלוי ליך קראן. הים רועש וגליו קוראים אותך, כי שם מקורי, אבל אנו. בחולקא קרישא אחירנא. אנו מחוברים בחלק הקדושה. בקדושא דמלכת אתקמנא, אנו מעובסים בקדושת המלך מלכו מקור, אבל אנו. בחולקא קרישא אחירנא. אנו מחוברים בחלק הקדושה. בקדושא דמלכת אתקמנא, אנו מעובסים בקדושת המלך מלכו המיבור, שיכול הנינו הקדושה שנקראת אור מקיף המבריח לחצונים (20) משמע שאין לשמש בגלוי ראש: [20] מי עד ג'י מים אחר המבילה שיכולה להתעבר באותו הזמן, ששמתו שאין האשה מתעברת אלא מסוך לצפילה: [30] משמע שאין לשמש בגלוי ריקון הוא היי מרגים וחולי. המבילה שיכולה להתעבר באותו הזמן, ששמתו שאובינו המתעברת אוב מסוך לצפילה: [30] משמע מאון לשמש בגלוי ראש: [30] מית או איז המים אותר המבילה שיכולה להתעבר באותו הזמן, שימות שאות האשה מתעברת אות מסוך לצפילה: [30] שמעון מיל הוא ה"י מינומין: למחן בנהיא אימא הלשון עד לחייו. ויען כי נוכל למעות בזה רחיינו חייו ממש, כלומר שמותר לו להמיתו. לכך תיקו רבי חייא ואמר בלשון אחר. נתתין ליה לעלעוי. מלשון לחייו בערונת הבשם. והיינו שמתירין לו לרדת לאומנותו ולהמעיש פרנסתו. והמבקרים שננו באן לשונה בהגלוי ליור לאויו.

תנפוק. לא דירך ולא בעדבך. תוב תוב. ימא אתרגישא. גלגלוי ליה קראן. בחולקא בקרושא רמלכא אחירנא. סרישא אתעמפנא [סר] ויכסה לו לראשו ולאשתו ער שעה אחת [סה] וכן בכל פעם עד ג' ימים לקלימה [סו] שכל הרכבה שאינה קולמת לג׳ ימים שוב אינה קולמת. ובספר שהניח אשמר"י לשלמה המלך נאמר שלשים יום. עוד נאמר שלאחר גמר המעשה יורק מעט מים צלולים סביב ממתו. ושמירה לכל אח"כ בכל זמן. שהאשה המינקת לתינוק לא תזרווג לבעלה אלא בשעה שהתינוק ישן. ואח"כ לא תניקהו ער שעה אחת של מהלך ערך ב׳ מידין, או מיל אחר [מז] אם אין ביכולת להמתין בשביל צער התינוק כשהוא בוכה. ובזה אין לפחר מסנה לעולם. זכאים הם הצריקים שהקב"ה מלמר להם סורות עסוקים שלמעלה ושלממה. והכל ע"י כח התורה. שהרי התורה מי שמשתרל בה מתעמר בעמרות השם הקרוש. שהרי התורה שם הקרוש היא. ומי שמתיגע בה נרשם ונתעמר בשם הקרוש. ואו יבין דרכים הנסתרים וסודות העמוקים שלמעלה ושלממה. ואינו מפחר לעולם:

6) ביוכון תהן שכרו ולא תבא עליו השמש ונו׳, א״ר אלעזר לא תבא עליו השמש. הזהר שלא תאסף בשבילו מן העולם מרם שיגיע זמנך להאסף. כמש״כ 3) ער אשר לא תחשך השמש וגו׳. מכאן למרט ענין אתר, שמי שמשלים לנפש העני. אפילו אם הגיעו ימיו להסתלק מן העולם. הקב״ה משלים לנפשו ונותן ימיו להסתלק מן העולם. הקב״ה משלים לנפשו ונותן ניון אחר. ובוא וראה אין לך יום ויום שאין שולק בו יום עליון אחר. ואם הוא אין נותן לון נפש שלו באותו יום. הרי הוא כמי שפוגם ליום עליון ההוא. ולפיכך ביומו תתן שכרו ולא תבא עליו השמש:

נ) כי יהיה ריב בין אנשים ונו' והצדיקו את הצדיק והרשיעו את הרשע. למדנו כתוב נצור לשונך שרע ונו'. מהו מרע. שבשביל לשון הרע הליים יורדים לעולם. א"ר יוסי כל מי שקורא לחברו בשם שאין בו ומבזה אותו נתפס בסה שאין בו. שא"ר חייא בשם ר" חזקיה כל מי שקורא לחבירו רשע מורידים אותו לגיהנם. ויורדים עמו עד לחייו [סה] מלבד אותן המחוצפים נגד ויורדים עמו עד לחייו [סה] מלבד אותן המחוצפים נגד התורה שמותר לו לאדם לקרותם בשם רשע. היה איש שקלל את חברו. עבר שם רבי ייסא ושמע אמר לו כרשע עשית. הביאו לר' ייסא לפני רבי יהודה. א"ל לא אמרתי לו שהוא רשע אלא כרשע. שנראה בדבריו כרשע. ולא זלא אמרתי שהוא רשע, בא רבי יהודה ושאל הלכה זו מלפני רבי אלעור. אמר לו ודאי שאינו נתחייב. מניין, שכתוב ה) היה ה׳ כאויב ולא אויב. שאם לא כן. לא היה נשאר מישראל שורש בעולם. כדמיון זה ג) היתה כאלמנה ולא אלמנה. כאלמנה שהלך בעלה לעבר הים והיא תצפה לו. א״ר חייא ומבאן נשמע, הלא משם נשמע שהוא עיקר הבל. שכתוב ג) ועל דמות הכסא דמות שהוא עיקר הבל. שכתוב ג) ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם. כמראה אדם ולא מראה אדם. א״ר יצחק כתוב ז) כתפוח בעצי היער וגו׳. כתפוח ולא תפוח. בתפוח שנבדל משאר פירות בנונו. בי בהנונים הדבר [סכ] א״ר יהודה אילו לא באתי כאן אלא לשמוע הברם האלה די לי:

ה) ארבעים יכנו לא יוסיף. א"ר יהודה ארבעים יכנו. למה ארבעים. כנגד ארבעה צדרי

העולם. לכל אחר עשרה. לפי שהאדם מן ר׳ צרדי העולם נברא:

ו) כי ישבו אחים יחדו ומת אחד מהם וכן אין לו וגו׳ יבמה יבא עליה וגו׳. א׳ר שמעון בוא וראה

הקב"ה עשה לו לאדם כרמיון שלמעלה. הכל הוא בחכמה. שאין לך אבר ואבר באדם שאינו קיים בחכמה העליונה. שהרי כיון שנתתקן כל הגוף באיבריו כראוי, נשתתף הקב"ה עמו והכנים בו נשמה קרושה. בשביל ללמרו לאדם ללכת בדרכי התורה ולשמור מצותיו. כדי שיתתקן האדם כראוי. ולפיכך כל זמן שיש בארם נשמה הקרושה צריך לו להפרית ולהרבות צורת מלך העליון בעולם. וסוד הרבר שהרי, נהר ההוא שנמשך ויוצא אין נפקקים מימיו לעולם. ולכך נצרך לו לאדם שלא יפסיק להנהר והמקור שלו בעולם הזה .. מפני שהאדם הוקם לממה כתבנית שלמעלה. מי שמקורו יבש מלעשות פירות. בנון זה שאינו רוצה לישא אשה. או שנשא אשה ועסק בזה ולא יכל. שני אלה שני הפכים הם זה מזה. איש ההוא שלא רצה לישא אשה ולעסוק בפריה ורביה. ונזקן מלהוליד בנים. אין לו תקנה לעולם. r) מעות לא יובל לתקן. וזה שהתיגע ונשא אשה ולא יכל להוליד. הוא יתתקן ע"י נואלו הקרוב אליו שהוא אחיו. וכל זמן שאיש לא הצליח בעולם הזה להקים תולדות. הקב"ה עוקר אותו ונוטעו כמה פעמים כמקרם. שהרי זה שמת כלא בנים כשיוצא מעולם הזה אינו נכנם בהפרכת [ט] ואינו נוטל חלק בעולם ההוא. ונשמתו אינה נכללת בהמקום שכל הנשמות נכללות שנחצבה צורתו משם. זש"כ ונכרתה הנפש ההיא מלפני. וכיון שכן הוא ברא לו הקב״ה גואל שינאל אותו מידי המהבלים. וזה אחיו הקרוב אליו. שנאמר כי ישבו אחים יחרו ונו׳. לפי שנשמתו אינה נכנסת לפני הקב״ה. אלא היא עומרת מכחוץ. לפי שלא זכה להאיר בעולם הזה בנוף ההוא. מי שלא זכה במקום הזה ילך למקום אחר ויזכה בו. עץ השורף ואורו אינו עולה יכתשו לו ויעלה אורו בו ויאיר, עץ זה האדם, שנאמר ק) בי הארם עץ השרה. אם נזרווג באשה ולא זכה לבנים. זה הוא עץ השורי ואורו אינו עולה. כלומר נשמתו לא זכתה

ולא אמינא דאיטו רשע. אחא רבי יהודה ושאיל לעובדא קמיה דרבי אלעור. אחר ליה ודאי לא אחאיב. מכלן. דכתיב א) היה ה׳ כאויב ולא אויב. דאי לאו הכי. לא אשראר מישראל גועין בעלמא. כנוולא דא ב) היתה כאלמה ולא אלמנה. כאלמנה דאויל בעלה לעברא דימא ומהכאת ליה. א"ר חייא ומסכא משמע. מהתם משמע דהוא עקרא דכלא. דכתיב ג) ועל דמות הכסא דמות דהוא עקרא דכלא. דכתיב ג) ועל דמות הכסא דמות כמוד א) כתפוח בעלי סיער וגו׳. כתפוח ולא מפוח. כמוד דא כתורה אדם ולא אתיכא הכא לא למשמע מלה [שמ] איר יהודה אילו לא אתיכא הכא אלא למשמע מלין אין דיי:

ה) ארבעים יכנו לא יוסיף איר יהודה ארבעים יכנו. אמאי ארבעים, לקבל ארבע סטרי

טלמא. לכל חד עשרה. בגין דבר נש מד׳ סטרי טלמא אתברי:

 בי ישבו אחים יחדו ומת אחד מהם ובן אין לו וגו׳ יבמה יבא עליה וגו׳, אחר רבי שמעון תא חזי

קביה עבד ליה לבר כש כגוונה דלעילה. כלה איהו בהכמתה. דלית לך שייפה ושייפה בבר נש דלה קיימה בחכמתה עלאה. דהא כיון דאי תק כל גושא בשיישוי כדקא יאות. קביה אשתתף בהדיה וא יל ביה נשמתא קדישא. בגין לאולפא ליה לבציר למצר בארחי דאורייתא ולמיטר פקודוי. בנין דימתקן בצר כדקא יא ק. ובנין דא בעוד דאית ביה נשמתה קדישה מבעי ליה לב"כ להסנחה דיוקנה דמלכה עלאה בעלמא. ורוא דא דהא ההוא נהר דנגיד וכפיק לא פסקן מימוי לעלמין. וע"ד מבעי ליה לב"כ דלא יפסיק נהרא ומקורא דיליה בהאי עלמא .. הואיל ובינ התקם לתתה כדונמה דלעילה. מהן דמקיריה יבש מלמעבד פירין. כגון דין דלא בעא למיסב אתתא. או נסיב לה דאשתדל ולא יכיל. אלו תרין הפוכין אינון דא מדא. ההוא דלא בעא למיסב אתתא ולאשמדלא בפריה ורביה. וימים מלמעבד פירין. לית ליה תקנס לעילם. ו) מעות לא יוכל לתקן. וההוא דאשתדל ונסב אתתא ולא יכיל. דא מתתקן בפריקיה דקריב ליה רהות אחוי. וכל זמנא דב"כ לא אללח בהאי שלמא לאוקים תילדין. קב״ה עקר ליה ונסע ליה בכמה זמנין כמלקדמין. דהא ההיא דמית בלא בנין כד נפיק מהאי עלמא לא עאל בפרגודא [ע] ולא כסיל חולק בהסוא עלמא. ונשממים לא אתכלילת באתר דכל נשמתין אתכלילן ואתנור דיוקניה מתמן. סה"ד ונכרתה הנפש ההיא מלפני. הואיל וכדין הוא ברא ליה קב"ה פרוקא דיפרוק לים מידא דמחבלין. ודא אחוי דקריב ליה. דכמיב כי ישבו אחים יחדי ונו׳. בנין דנשמתים לא עאלת קמים קב"ם. אלא היה קיימה לבר. בנין דלה זכה להנהרה בההי עלמה בההוא גופא. מאן דלא זכי בהאי אתר יהך לאתר אחרא ויזכי ביה. אטא דדליק ונהוריה לא סליק יבטשון ליה ויטלק נהורא ביה וינהיר. אעא דא אדם. דכתיב ח) כי האדם עד השדה. אי אודיוג באתתא ולא זכי לבנין. דא הוא אעא דדליק ונהוריה לא סליק. כלומר נשמתיה לא 1000

מראה מקומות א) איכה כי כו שם אי גו יחוקאל א׳ דו שיר כי, הו נח סא: ו) וישכ קפו: ו) קהלח אי חו דכרים כי

זין הזהר

ןסטן מעלת התפוח שהוא בעל נ' נונים, אודם לכו ירוק, המורים על תנהגת העולם במדת הרחמים הכולל של חמד וגבורה: וען כן נקרא רמיע הדק שדרך בו נכנפות הנשמות פנימה בקודש:

זכאת בההוא גופא לאנהרא. אלא איהי בחשיכא .. ותא חזי אע"ג דבר נם אשתדל באירייתא יממא וליליא. ומקוריה ומבועיה קיימה ביה למנוה. לית ליה התר להעלה לפרגודה .. עליה אמר שלמה א) יש אחד ואין שני גם בן יאח אין לו ואין קד לכל תמלו ונו׳. סובים סשנים מן האחד ונו׳. ים אחד. דא הוא בייכ דאיהו יחידאי בעלמא. לאו יחידאי כדקא יאות. אלא דאיהו בלא זוונא. ואין שני. דלית עמים סמך . גם בן דיוקים שמיה בישראל לא שבק . ואח לית ליה לאי מא ליה לתקונא. ואין קך לכל עמלו. דאיהו עמל תדיר ימתא וליליא. גם עיכו לא תשבע עושר. ולית ליה לבא לאשנחא ולמימר למי אכי עמל ומחסר את כפשי משיבה. ואי תימא דבנין דייכול וישתי יתיר ויעבד משתיא בכל יומא מדיר. לאו סכי. דהא נפשא לא אתהני מניה. אלא ודאי איהו מחסר לנפשיה משיבו דנהורא דעלמא דאתי. בגין דרא היא נפשא חסרא דלא אשתלימת כדקא יאות.. פ כים השנים מן האחד אשר יש להם שכר פיב בעמלם. אלין איכון דמתעסקין בהאי עלמא לאולדא בנין. דאיכין בנין דשבקי בגיניהין אית להין אגר פב בההוא עלמא. ובנינייהי ירתין אבהן דילהון חילקא בההוא עלמא [עא] תא חזי כמה חם קב"ה על עובדוי. בגין דקה בעי 9230 עלמא . מההוא יתהביד 651 דיתחקן נסע אלנין בהאי עלמא. אי אללחו יאות. לא אללחו אעקר לין ושתל לון אפילו כמס זמנין. ובנ"כ כל ארחיי דקבייה כלהו לסב ולאתקנא עלמא:

כ) רבי הייא בעי האי דאיסו זכאה שלימא.
נ) רבי הייא בעי האי דאיסו זכאה שלימא הקבים ואסתדל באורייתא יומי ולילי. וכל עובדוי לסמא דקבים הוי. ולה וכה לבנין בהאי שלמה. כנין דהבתדל בהו ולה זכה. או דהוו ליה ומיתו. מאי איטון לעלמא דאתי. אמר ליה רבי יוםי עובדוי וההיא אורייתא קא מגינן עליא בהסוא עלמא איר ילחק עלייהו כתיב ג) כה אמר הי להריסיה אשר ישמרו את שבתותי ובחרו באשר הפלתי ומחזיקים בבריתי. מאי כתיב בתריה. ונתתי להם בביתי ובהיוויתי יד ושם שוב מבנים ומבנות. שם עולם אתן לו אשר לא יכרת. בגין דאלין אית לון הולקא לעלוא דאתי. איל ר׳ יוסי יאות הוא ושפיר. אבל תא חיי זכאה שלים דהוו כל אלין ביה ואשתלם כדקא יאית. ומית בלא בנין. והא איהו קא ירית דוכתיה בההוא עלמא. אתתיה בעיא ליבומי או לא. אי תימא דלבעי ליבומי. הא בריקניא איהו. דהא אתריה קא ירים בההוא עלמא. אלא ודאי בעיא ליבומי. בנין דלא ידעינן אי היה שלים בעובדוי אי לאו. והאי אתתא אי אתיבמת לא הוה בריקניא. בגין דאתר אית ליה לקב"ה לההוא בר כם דהיה בעלמה ומית בלה בנין. ופרוקה לה הוי ליה בהאי עלמא. כיון דמית ההוא זכאה שלים ואיהו אתריה ירית בההוא עלמא ואחתיה אתיבמת אתא ההוא ב"כ דלא היי ליה פרוקא ואשתלים סכא. ובין כך ובין כך קביי כך קביי כך קביי ליה מתר בעלמא. עד דימות ההוא זכאה שלים. וישתלים היהו בעלמה:

ד) רבי ייםי אמר כתיב ה) כי פועל אדם ישלם לו וכארה איש ימלאנו. האי מלה רוא הוא בדינין . 13 ישלם אדס כי פועל דקבייה . סמירין לאת וכא

יוִמם ולּירָה. גָם עינו לא תשבע עושר. ואין לו לב להבין ולומר למי אני עמל ומחסר את נפשי מטובה. ואפשר תאמר שבשביל שיאכל וישתה הרבה ויעשה משתה בכל יום תמיד. לא כן. שהרי הנפש אינה נהנית מזה. אלא וראי שהוא מחסר לנפשו מן האור המוב של עולם הבא. לפי שהרי היא נפש חסרה שלא נשתלמה כראוי .. מוכים השנים מן האחר אשר יש להם שכר מוב בעמלם. אלו הם העוסקים בעולם הזה להוליד בנים. שבעבור אותן הבנים שהניחו יש להם שכר מוב בעולם ההוא. ובזכותם נוחלים אבותיהם חלק לעולם הבא [מה] בוא וראה כמה חם הקביה על מעשיו. לפי שהוא רוצה שיתתקן כל איש ולא יהיה גאבר מעולם ההוא. הקב"ה נמע עצים בעולם הזה. אם הצליחו הרי מוב. לא הצליחו עוקרם ונוטע אותם אפילו כמה פעמים. ולפיכך כל דרכי הקב"ה כלם למוב ולתיקון העולם: כ) שאל רבי חייא זה שהוא צדיק בשלימות. ועמל בתורה יומם ולילה, וכל מעשיו לשמו של הקב"ה היו. ולא זכה לבנים בעולם הזה. בנון שהתינע בזה ולא זכה. או שהיו לו ומתו. מה הם לעולם הבא. אמר לו

לשון קורש

זכתה באותו הגוף להאיר. אלא שהיא בחשכות .. ובוא

וראה אע"פ שהארם עמל בתורה יומם ולילה. אם מקורו

ומעינו קיים בו לבמלה. אין לו מקום ליכנס להפרבת ...

עליו אמר שלמה ה) יש אחר ואין שני גם בן ואח אין

לו ואין קץ לכל עמלו וגו׳, מובים השנים מן האחה וגו׳י

יש אחר. זה הוא איש שהוא יחיד בעולם. לא שהוא

יחיד כראוי, אלא שהוא כלי זיוג, ואין שני, שאין לו

עזר. גם כן שיקים שמו בישראל לא הניח. ואח אין לו

להביא לו תקון. ואין קץ לכל עמלו. שהוא עמל תמיד

רבי יוסי מעשיו המוכים והתורה שלמד מגינים עליו בעולם ההוא. איר יצחק עליהם כתוב ג) בה אמר ה' לסריסים אשר ישמרו את שבתותי ובחרו באשר הפצתי ומחזיקים בכריתי. מה כתוב אחריו. ונתתי להם בכיתי ובחומותי יד ושם מוכ מכנים ומכנות. שם עולם אתן דו אשר לא יכרת. לפי שאלו יש להם חלק לעולם הבא. א"ל ר׳ יוסי יפה אמרת וכך הוא. אבל בוא וראה צדיק תמים שהיו כל אותן המעלות בו ונשתלם בראוי. ומת בלא בנים. והרי הוא נוחל מקומו בעולם ההוא. צריכה אשתו להתיכם או לא. אם תאמר שצריכה להתיבם. הרי לבמלה הוא. כיון שהמת נוחל מקומו בעולם ההוא. אבל וראי שצריכה להתיכם. לפי שאין אנו יורעים אם היה תמים במעשין או לא. וגם אם תתיבם אשת הצריס אין זה לבמלה. לפי שמקום יש לו להקב׳ה עבור איש כזה שהיה בעולם ומת כלא בנים. ולא היה לו גואל כעולם הזה. וכיון שמת צריק תמים שנוהל מקומו בעולם ההוא ואעפ"כ אשתו מתיבמת. בכן יבוא איש ההוא שלא היה לו גואל ויתתקן ביבום הזה. ובין כך ובין כך הקב"ה מכין לו מקים. שיעמור שם ער שימות צריק תמים. ועיי יבום אשתו יתתקן הוא בעולם :

ד) רבי יובי אמר כתוב ה) כי פועל אדם ישלם לו וכארח איש ימצאנו. מקרא זה סוד הוא בדינים הנסתרים של הקב"ה. כי פועל אדם ישלם לו. להיות נידון

שראה שקוטות ה) קסלת ד׳ ט וישב קפו: ט ישעי ניו ד) קרת קעו. ה) איוב ליד

זיו הזהר

(עאי אם הניה בן מוב ולא רשע:

כשון הזהר

תצא

159 D

נידון בדינו על אותן המעשים שעשה האיש בעולם הזה.

וכארה איש ימצאנו. שמעלים אותו לידון כפי מעשיו.

להיות נאבר מן העולם [על שלא הניח זרע.] מה כתוב

אחריו. מי פקד עליו ארצה ומי שם תבל כלה. מי פקד

עליו ארצה. זה הוא אחיו הגואל אותו. ומי שם הבל

כלה. שבונה בית אחיו ובונה בנין העולם ותיקונו וישיבו. מה כתוב אחריו. אם ישים אליו לבו רוחו ונשמתו אליו

יאסף. אם ישים אליו לבו, זה האיש שהמצוה עליו לבנות בנין הזה, צריך לכוון לבו ורצונו עכור תיקון מת

ההוא. מכאן נלמר שאם זה האיש יבוא על אותה האשה

בשביל יופיה ותאותו אליה. הרי בנין העולם אל יבנה.

מפני שרצונו ולבו לא נתכוון עבור תיקון המת. ולפיכך

כתוב אם ישים אליו לבו. שיכוון ברצון הלכ אליו. או

רוחו ונשמתו אליו יאסף. שיהיה נמשך אליו להבנות

בעולם הזה. מה כתוב אחריו. ינוע כל בשר יחד ואדם

על עפר ישיב. יגוע כל בשר יחד. שהגוף ההוא וכל

הבשר ההוא ירקב בעפר. ועתה אדם על עפר ישיב.

היינו התחדשות הבנין כמקדם. וישוב על העפר בנין של

נוף האחר כמו שהיה בתחלה. וע׳כ רוחו ונשמתו בירי הקב״ה. שהוא חם על האנשים שלא יאכדו מעולם הזה

ימעולם ההוא:

ה) ונגשה יבמתו אליי לעיני הזקנים וחלצה נעלו מעל

לפנים בישראל על הגאולה ועל התמורה ונו' שלף איש

נעלו ונתן לרעהו. מקרא זה יש לעיין בו. אם אותן

הקדמונים עשו הסכמה זו עפ״י דין התורה. ובאו האחרונים

ובטלוה. מפני מה במלוה. והרי מי שמבטל דבר מן

התורה כאילו החריב עולם שלם. ואם אין הוא ברין

התורה אלא הסכמה בלבד מפני מה נעל כאן. אלא

ודאי בדין תורה כך היה. ובסוד עליון נעשה הדבר.

ולפי שהקרמונים היו חסידים וזכאים היה ענין זה בהתגלות

ביניהם, ומשרבו רשעים בעולם במלו דבר זה להיות

הקנין באופן אחר [עכ] כרי להסתיר הענינים שהם בסור

עליון [ענ] בוא וראה כתוב ויאמר אל תקרב הלם של

נעליך מעל רגליך וגו׳. וכי מה ענין של נעל כאן, אלא כעיר מעליך מעל באן, אלא כך דרשו שפקד עליו על האשה להפרש ממנה. ולהזרוו:

במקום אחר של אור הקדוש העליון. והיא השכינה.

ונעל ההוא העבירו מעולם הזה והעמידו בעולם האחר [27]

ולכך כל מה שנותן המת לאיש בחלום הוא מוב [עה]

נומל כליו מן הבית כנון המנעלים הוא רע. מה המעם.

לפי שהעביר רגליו שהן קיום האיש מעולם הזה. ואסף

אותם לעולם אחר. מקום שהמיתה שורה בו. וכתוב

זה עושה בגזרה שלמעלה [שו] נעל של חליצה כדמיון

נעל האחר [שלמעלה] והכל סוד אחד [עח] בוא וראה

רגלו וגו׳. פתח רבי אלעזר ואמר כ) וזאת

לשון הותר

לאתדנא בדיניה באינין עובדין דבר נש עביד בסאי עלמא. וכארח איש ימלאנו. דסליק ליה לאתדנא כעובדוי. ויתאביד מעלמא [על דלא שביק ורעא.] מאי כתיב בתייה. מי פקד עליו ארלה ומי שם תבל כלה. מי פקד עליי ארלה. דא הוא אחוה דפריק ליה. ומי שם תכל כלם דבאני ביתא דאחום יבאני בניין דעלמא ותקוכא וישובא. מאי כתיב בתרים . אם ישים אליו לבו רוחו וכשמתו אליו יאסף. אם ישים אליו לבו. האי ב׳כ דפקיד עלים למכני בנינא דא. בעי לכוונא לגא ורעותא לגביה דההוא מיתא. מכאן דאי האי ביכ אתי על ההיא אתתא בנין שפירו ותיאובתא דילה. הא בניין צלמא לא אתבני. 7"131 דהא רעותא ולבא לא אתכוון לגבי מיתא. כתיב אם ישים אליו לבו. דיכוון ברעיתא דלבא לגביה. כדין רוחו וכשמתו אליו יאסוף. דאתמשך לגביה לאתבכאס בהאי עלמא. מאי כתיב בתריה ענוע כל בשר יחד ואדם על עפר ישוב. יגוע כל בשר יחד. ההוא גופא וכל ההוא בשרא יתבלי בעפרא. והשתא אדם על עפר ישיב. הא חדתותא דבנינא כמלקדמין. ויתוב על עפרא בנינא דגופה אחרא כמה דהוה בקדמיתא. וע"ד רוחא ונשמתא בידוי דקב"ה. וחיים על בני לשה דלה יתהבידו מההי עלמה ומעלמה החרה:

ה) לגר שרת יבמתו אליו לעיני הזקנים וחללה כעלו מעל רגלו ונו׳. פתח רבי אלעזר ואמר ב) וואת לפנים בישראל על הגאולה ועל התמורה ונו׳ שלף איש כעלו ונתן לרעהו. האי קרא אית לאסתכלא ביה. אי אינון קדמאי עבדי הסכמה דא בדינא דאירייתא. ואתו בתראי ובשלוה. אמאי בסליה. והא מאן דבסיל מלה

דאורייתה כאילו תריב עלמא שלים. ואי לאו איהו בדיכא דאורייתא אלא הסכמה בעלמא אמאי נעל הכא. אלא ודאי בדינא דאורייתא סוה . וברוא עלאה אתעבידת מלה. מלה דא אתגליא הסידי זכחי וכנין דהוו קדמאי בינייסו. ומדחסגיחו חייבי בעלמה העברו ההי מלה בנוונא אחרא [עכ] בגין לאחכסאה מלין דאינון ברוא עלאה [עג] מא חזי כתיב ויאמר אל מהרב הלם של כעליך מעל רגליך וגו׳. וכי אמאי כעל סכא. אלא אתמר דפקיד ליה על אתתא לאתפרשא מנה. ולאודיוגא באתר אחר דנהירו קדישא עלאה. ואיהי שכינתא. וההוא נעל אעבר ליה מהאי עלמא ואוקים ליה בעלמא אחרא [עד] ועיד כל מאי דיהיב מיתא לביר בחלמא כב [עה] כמיל מאניה מן ביתא כגון סנדליה ביש. מאי סעמא. בנין דאעבר רגליה דאיכון קיומא דב"כ מסאי עלמא. וכנים לון לעלמה החרה. התר דמותה שארי ביה. וכתיב ג) מה יפו פעמיך בנעלים בת כדיב. ורוא דמלה בין חבריא איהו [עו] ודא כד מיתא נעיל לון. אבל בומנא דחייה שליף מסאניה ויהיב לבינ אחרה בגין לקיימה קים. הא עביד בגורה דלעילא [עו] נעל דחלילה כגוונא דכעל אחרה [דלעילה] וכלה רוא חדה [עה] תה חוי 6100

מראה מקומות ה) תקת קפ. ט רות ד' ג) שיר ז'

זין הזהר

ועכן עכשו נעשה הקנין ע"י כנף בנד. כי כנ"ף ונע"ל מספר אחד למו : [ענ] כי נעל מויה ומרמו על מרת המלכות והשכינה עלמא דנוקבא: ועד] פי שפעולת הלוצת הנעל באשה הי' למען העבירו מעולם הזה, היינו שלא יתרכק עוד באשה שבעולם הזה. והעמירו בעולם אחר היינו לעילא בעלמא רדבורא, לגרום שם השפעת שפע להנעל דלעילא, היינו למרת המלכות והשבינה הקודשה: [מכז בנמרא איתא חוץ מן העמר: ועון בת נריב היינו השבינה הקרושה: [עו] פי שבפעולה זו מראה המקנה הקנה שנה עלוני גנורת מן השכינה שנקראת נעל שות העולם העולם אינה למו של שנפעולה זו מראה המקנה שנה עלילא בעלמא גנורה פלמא גנורת מן השכינה שנקראת נעל שוה העולם מתנה: על ידה, וזהו בעון פי שבפעולה זו מראה המקנה והקנה שני על העולא העורש לנות מק ביכה ובמי שנקראת העל שהמת מתקשר באחיו המי ומכקש להתתקן על ידו להקים שמו בישראל. ועי"ו יוכה לחמות תחת בנסי השכינה

160

נ) מה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב. ומוד הדבר בין החברים הוא [צי] וזה כאשר המת נומלם. אבל בזמן שהחי שולף נעלו ונותנו לאיש אחר בשביל לעשות קנין.

מת

לשון קודש

ההוא מיתא דאסתלק מעלמא בלא בנין. ההיא בת נדיב לה כנישת ליה לההוא ב"כ לגבה. ואזיל לאתמרדא בעלמה דלה השכח החר. וקביה חיים עליה וסקיד לאחיהי למפרק ליה. לאתבה ולאתתקנה בעפרה אחרה [עמ] כמס דכתיב ה) וחדם על עסר ישוב . וחוקמוה . וחי החי פרוקה לה בעי לקיימה להחוהי בההי עלמה. בעי למקשר חד כעל ברגליה והאי אחתא חשרי ליה ותקבל להאי כעל לגבה. אמאי כעל. אלא בנין דהאי כעל בנין מימא הוא [4] ואתיהיב ברגליה דמיי אחוהי [למשרקיה]. ואתתא מהבלא להאי נעל לגבה. לאחואה דהא האי מיתא והוא [60] 67 כעיברה אסדר מיים. כין – בהפוכא מההוא נעל דנטיל מיתא מחייא. דהשתא האי כעל נסיל הייא ממיתא [פכן [לאהדר מיתא בין הייא]. 516 65 מיסא המי כעל האי ובלה 201000 בין הייה [פג] והתחא נסלא ליה לנבה דההיא אתתא עשרת בעלה נשלא ליה ומקבלא ליה לגבה [27] כעל בארעא. לאחואה להאי ובעיה לבסשה ליה דשכיך גופיה דהמי מיתה. וקביה לומנה דה או לבתר זמנה יחים עליה ויקבל ליה לעלמה החרה. תו בששיתה דההי כעל בירה דהתתה בארעה להחומה דהה יתבני ההי מיתה בעפרה החרה דההי עלמה. והשתה יתוב לעפריה דהוה מתמן בקדמיתה [פה] וכדין האי התתה תשתרי למעבד זרעה התרה. והוקמוס:

כ) זכור את אשר ששה לך עמלק ינו׳. אמר ר׳ ילחק מאי סעמא דא. אלא לברא דפרין נדרה ונשכיה כלבה. כל זמנה דהבוי בעי להוכחה לבריה. הוה אמר הוי דכיר כד כשיך לך כלבא. ג) ואיר ילחק כתיב תמחה את זכר עמלק. וכתיב ד) כי מחה אמחה את זכר עמלק מתחת השמיש אלא אמר קב"ס מתון מחון דוכרנים לתחת. והכא אמחה דוכרניה לעילא: ה) איר אבא כתיב יו) מי זה בא מאדום המין בנדים מבלרה ונו׳. מי זה בה מחדים. זמין קביה ללבשה לבושי נוקמה על הרום. דהחריבו ביתיה והוקידו היכלה וגלו לכנסת ישראל ביני עממיא. ולמעבר בהון מפורי עד דישתכחון כל מורין . עלמין כוהמת עלמה מליין מקטולי עמין ולמקרי לכל עופה דשמיה עלייהו. וכל חיות ברא יתוכון מנייהו הריסר ירחי. ועופא דשמיא שבע שנין. עד לא תשבל ארעא ניוולא דידהו. ההיד ז) כי זבח לה׳ בבלרה ושבח נדול בארן אדום. עד דאינון לבושין יסתאבין, הסיד ח) וכל מלבושי אגאלתי. חמוץ בנדים מבנרה בגין דמינה נפקי אכליסין דעלמא לחיילא על ירושלים, ואילון שרו לאיהדא היכלא יבני אדום מפגרין שירין ורמו אבני יסודא. הה"ד מ) זכור ה׳ לבני אדום אח יום ירובלים האומרים ערו ערו עד כיסוד

מת ההיא שנסתלק מן העולם בלא בנים. בת נדיב ההיא אינה מאספת לאיש הזה אצלה והוא הולך להמרר בעולם שלא ימצא מקום. והקב״ה חם עליו ופקר על אחיו שינאל אותו. שישוב ויתתקן בעפר אחר [עס] כמו שכתוב 6) ואדם על עפר ישוב. וזה נתבאר. ואם זה הגואל אינו רוצה להקים לאחיו בעולם הזה, צריך לקשור נעל אחד ברגלו, ואשה הזאת תתיר אותו ותקבל לאותו הנעל אצלה. מפני מה נעל. אלא לפי שהנעל הזה בשביל המת הוא [9] וניתן ברגל אחיו החי (שיגאלנו), ואשה זו לוקחת אותו הנעל אצלה. להראות שהרי מת הזה יחזור בין שאר החיים ע"י פעולה זו [60] והרי זה בהפוך מהנעל ההוא שנוטל המת מן החי. שעכשו זה הנעל נוטל החי מן המת [פנ] [להחזיר המת כין החיים]. ובלי הפעולה של חליצת זה הנעל מת הזה אינו הולך בין שאר החיים [פנ] והאשה נוטלתו אצלה להראות שהאשה ההיא עמרת בעלה תקחהו ותקבל אותו אצלה [פר] וצריכה להשליך זה הנעל בהכאה על הארץ. להראות שישתכך בקבר גופו של זה המת. והקב"ה בזמן הזה או לאחר זה הזמן ירחם עליו ויקבל אותו לעולם אחר. ועוד תרמו הכאת זה הנעל בירי האשה על הארץ. להראות שהרי יבנה מת הזה בעפר אחר של עולם הזה. ועתה ישוב נופו לעפרו שבא משם בתחלה (פה) ואז אשה הזאת מותרת לעשות זרע אחר. חה נתבאר:

כ) זכור את אשר עשה לך עמלק ונו׳. אמר ר׳ יצחק מה המעם של זבירה זו. אלא לכן שפרץ גדר ונשכו הבלב. כל זמן שאביו רוצה להוכיח לבנו. היה אומר זכור תובר כאשר נשך אותך הכלב. ג) וא"ר יצחק כתוב תמחה את זכר עמלק. וכתוב ז) כי מחה אמחה את זכר עמלק מתחת השמים. אלא אמר הקב"ר אתם תמחו זברונו לממה. ואני אמחה זכרונו למעלה: ה) איר אבא בתוב ו) מי זה בא מארום חמוץ בגרים מבצרה זגו'. מי זה בא מארום. עתיד הקב"ה ללבוש בגרי נקמה על ארום. שהחריבו ביתו ושרפו ההיכל והגלו לכנסת ישראל בין האומות. ויעשה בהם נקמת עולם. עד שיהיו נמצאים בל ההרים מן הרי העולם מלאים הרוני עמים. ויקרא לכל עוף השמים עליהם, וכל חיות השרה יזונו מהם ייכ חודש. ועופויו השמים שבע שנים. ער שלא תסבל הארץ באשם. זש"כ) בי ובח לה' בבצרה ומבח גדול בארץ אדום. עד שאותן הבגדים יומאסו. זש"ב ח) וכל מלבושי אגאלתי.

מא | חמוץ בגדים מכצרה. לפי שממנה יצאו המוני העולם נני | לצבוא על ירושלים. והם התחילו לשרוף ההיכל. ובני ה׳ | אדום הרסו החומות וערו אבני היסוד. זש״ב מ) זכור ה׳ על | לבני אדום את יום ירושלים האומרים ערו ערו ער היסוד

מראה מקומות או איוב ליד בו שנה קעם. נו בשנת פו, דו שמות ייו סו אמור פט. וו ישעי סיב נו שם ליד חו שם סיב עו תנים קליו

זיו הזהר

נעל רלעילא: |עט] חיינו בנוף אחר בנלגול: |a] פי' שוח נעל החליצה סלבר כה שהוא כורה ומרכז על הנעל רלעילא כנוכר לעיל עור תא מורה גם על הסת שהוא מצפה להתחקן ע"י נאולת אחיו. כי ע"י שתחיבם אשתו הוא מוקרם להתנלגל כנקל בוה הולד אשר תלר: |a6] שפעולת קליצה הנעל טורה שניטלה מבאן תקותו ותקנתו של הסת כנאולת אחיו. ועתה הוא מזברה לבקש מקום אחר שיובל להתנלגל בין שאר החיים כפי שיגזרו וירחמו עליו מן השמים. וזה לא ניחא להמת בי אין זה רבר קל ונם יובל להסשך זמן רבי להתנלגל בין שאר החיים כפי שיגזרו וירחמו עליו מן השמים. וזה לא ניחא להמת בי אין זה רבר קל ונם יובל להמשך זמן רבי ההתנלגל בין שאר החיים כפי שיגזרו וירחמו עליו מן השמים. וזה לא ניחא להמת בי אין זה רבר קל ונם יובל להמשך זמן רבי התנלצה הוא מקושר עם אחיו ומיה רקשר אחוה מה שחולצת תנעל מרגל חינם ניהם באילו חולצתו מן הסתו: [פנ] בי עד החליצה הוא מקושר עם אחיו ומצמח לתתתקן ע"י נאולתו בנקל וכומן קדוב: [פזן פי שהשבינה שחיא נעל רלעילא תרחם עליו לתת לו מקום לעמור שם עד שישוג מקום בין שאר תחיים לבוא בנלגול. וזה יתבן לפי רמז הראשון שנוכר לעילא תרחמ עליו לת

21 80

161 NE

הימוד בת, זה הרור בלבושו. באותן בגרי נקמה שעתיר ללבוש. צועה כרוב כחו. מהו צועה. משכר. כמו שכתוב ה) עמים תחתיך יפלו וגו׳. אמרו ישראל לישעיה. מי הוא זה שיעשה כל כך. פתח ואמר כ) אני מדבר בצדקה רב להושיע, זה שהוא רב להושיע. זה שכתוב בו נ) אותב צדקה ומשפט, הוא צרקה ממש והוא רב להושיע. וכל כך למה. לפי שגרמו לכנסת ישראל להיות שוכבת לעפר בנלות ולנפול לארץ. כמו שכתוב ז) נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל. ובעבור זה ילבש הקביה בגדי נקמה עליהם לממא אותם בהרג רב. ככתוב וכל מלבושי אנאלתי .. לפי שהיא שוכבת לעפר והקב"ה יבקש להקימה. זש"כ ה) קומי אורי כי בא אורך וכבור ה׳ עליך זרה. ברוך ה׳ לעולם אמן ואמן:

רועה הנאמן

ו) וענשו אותו מאה כסף וגו׳ ולו תהיה לאשה לא יוכל לשלחה כל ימיו. מצוה זו לדון בדין מוציא שם רע. ושיכ וענשי אתו מאה כסף ונתנו לאבי הנערה כי הוציא שם רע על בתולת ישראל. זהו לאחר הנשואין שאומר לא מצאתי לכתך בתולים. ואין כל שם רע שוה. כי המרגלים שהוציאו שם רע על הארץ גענשו בשבילה ומתו ולא וכו לה. והאשה קרקע היא בארץ. כמו שדרשו אסתר קרקע עולם היתה. ואיך נוכל לומר שם רע עליה שנממאה באחשורוש. הלא זכתה שיתלבש בה רוח הקודש. כמו שכתוב ז) ותלבש אסתר מלכות. והרי אמר הקב׳ה ח) אני ה' הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן ותהלתי לפסילים. ורוח הקודש היינו השכינה שנקראת שים ונתלבש בו אסתר .. שעל השכינה נאמר ומלכותו בכל משלה. ולאחר שנתלבש בו אסתר שלמה על אחשורוש ואומתו. ונאמר בהם ט) והרוג בשונאיהם [פי] ואפשר תאמר שנתיחד עמה שהיו בחדר אחד. חס ושלום. אלא כדמיון שהיה ביוסף שנאמר בו ותנה בגדו אצלה. ולא לבושו אלא בגדו. מלשוו י) בוגדים בגדו. וכאן יש סוד גדול [סי] ובשביל זה אסתר מלשון של טתר. ככתוב אתה סתר לי. השכינה הסתירה לה מאחשורוש. וניתנה לו שירה במקומה. והיא חזרה לשכת בחיקו של מרדכי. ומרדכי שהיה יודע שם המפורש ושבעים לשון עשה כל זה בחכמה. ולפיכך דרשו חכמי המשנה שיש לו לאיש קודם שמתיחד עם אשתו לדבר עמה. לפי שאפשר שידה נחלפה באשתו. וכל זה באשה שהיא מעץ של עץ הדעת מוב ורע. אבל אם היא מהשכינה אין לה שנוי. וש"כ יה) אני ה' לא שניתי. אני. וו השכינה ואין לה פחר מכל צדדים אחרים. וש"כינ) כל הגוים כאין נגרו. ובמקום שהשכינה שם הרבה סגולות שם. ולפי שאסתר נתלבשה בה השכינה. ראויה היתה לעשות עמה כמה סגולות. כדמיון שרה שהקב"ה שמר אותה מפרעה. לבעבור השכינה שהיתה עמה. ואפילו בגריה

NIN

היסוד בס. זה הדור בלבושו . באינון לבושי דנוקמא דומין לאלבשה. לומה ברוב כחו. מהו לועה. מתבר. כמה דכחיב ה) עמים תחתיך יפלו ונו׳. המרו ישראל לישעיה. מהן הוא דין דיעביד כל כך. פתח ואמר ג) אני מדבר בלדקה רב להושיע. הסוא דאיהו רב להושיע. הסוא דכתיב ביה נ) אוסב לדקה ומשפט. איסו לדקה ממש ואיהו רב לטושיע. וכל כך למה. בגין דגרמו לכנסת ישראל למהיי שכיבת לעפרא בגלותא ולמכפל לארעא. כמה דכתיב ד) נפלה לא תוסיף קוס בתולת ישראל. ובגין כך קב״ה ילבש לבושי כוקמה עלייהו לסהבה לון בסגיהו דקטוליה. דכתיב וכל מלבושי אנאלתי .. בגין דאיהי שכיבת לעפרא והוא בעי לאקמא לה. הה"ד ה) קומי אורי כי בא אורך וכבוד ס׳ עליך זרם. ברוך ה׳ לעולם אמן ואמן:

רעיא מהימנא

ו) רעבשו אתו מאה כסף וגו׳ ולו פהיה לאשה לא יוכל לשלחה כל ימיו. פקודה דה לדון בדין מוליא שם רע. הה"ד וענשו אתו מאה כסף ונתנו לאבי הנערה כי הוליא שם רע על בתולת ישראל. האי איהו בתר כשואין דאמר לא מלאמי לבתך בתולים. ולאו כל שם רע שקול זמרגלים דאפיקו שום ביש על ארעא אתענשו בגינה ומיתו ולא זכו לה. ואתתא קרקע איהי בארעא. כמה דחוקמוה אסמר קרקע עולם היתה. ואי תימרון שום ביש עלה דחסתאבת באחשורוש. ווכתה לאתלבשא בה רוחא דקדשא. כמה דכתיב ז) ותלבש אסתר מלכית. הה המר קב"ה ח) אני ה׳ הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן ותהלחי לפסילים. ורוחא דקדשא שכינתא האת דחתמר בה ביה אסתר .. דאיהי ש"ם דאתלבשת ומלכותו בכל משלה. ולבתר דהתלבשה ביה הסתר שליטת על אהשורוש ואומתיה. ואתמר בהו ט) והרוג בשונאיהם [פו] ואי תימא דאתיחד עמה דהוו בביתא חדא. חס ושלום. אלא כגוונא דיוסף דאתמר ביה ותכח בגדו האלה. ולה לבושי אלה בגדו. לישכה י) דבוגדים בנדו. והכא סתרא רברבא [פו] ובנין דא אסתר לישנא דסתרא. כדכתיב אתה סתר לי. שכינתא אסתירת לה מאחשורוש. ואתיהיב ליה שידה באתרה. ואתהדרת איהי בדרועיה דמרדכי. ומרדכי דהוה ידע שמא מפרש ושבעין לשון עבד כל דה בהכמתה. ובנין דה הוקמוה מהרי מתניתין דאית ליה לב"כ קדם דיתיחד עם אתתיה למללא עמה. בגין דשמא שידה אתחלפא באתתיה. וכל דא באתתא דאיהי מאילנא דען הדעת טוב ורע. אבל אם היא משכינתא לים לה שנוי. ההיד יה) אני ה׳ לא שניתי. אני. דא שכינתה ולית לה דהילו מכל סטרין החרנין. הה"ד יב) כל הגוים כאין כגדו. ובאתרא דשכינא תמן כמה סגולות תמן. ובנין דחסתר אתלבשת שכינתא בה. חזיא הות למעבד עמה כמה סגולות. כגוונה דשרה דהביה נסיר לה מפרעה. בגין שכינתה דהות עמה. ואפילו לבישה

מראה נכוכונות א) הנים מ"ה ב) ישעי׳ ס"ג ג) הנים נינ ד) עמום ס' ה) ישעי׳ ס׳ ו) דף הער: ז) אסתר ס׳ ה) ישעי׳ מ"ב ט) אסתר ט׳ י) יבעי' כ"ד יה) מלחכר ג' יכ) יבעי' מ'

זיו הזהר

נון מכל זה מזכח שאין לומר כמו שנוכר בתלמוד ומררש שאמתר נממאה באחשורוש ושנחשכה אנוסה וקרקע עולם. אלא שהזוהר שימה אהרת לו על פי סור: נוזן שיופף זכן אמתר לא הי' ביבולתם להנצל ממומאה כלי עצה זו. שהכנים יוסף ע"י שם שר במקומו כתמונהו להרגיע לה. ואח"ב נורע לה הדכר. וכן היה באסתר שהכנים מררכי ע"י שם שידה במקומה בתמונהה להרגיע לאחשורוש

תצא

לבישה ותכשישיה בכלהו סגולית בגין 9230 10 שכינתה. וכנין דה כד התה פרעה לסנדלה מחה ליה. והכי נמי בכל תכשישין דילה. דבכל תכשיש ותכשים דהוה נגע ביה מחא ליה. עד דאתשרש מינה ההוא סמא ואחור לה לבעלה. ואי בתכשיטין דילה כך כל שכן מאן דנגע בגופא ואשילו באלבע דילה לסשרא דיחורא. ע"ד כתיב א) והזר הקרב יומת. דקב"ה לא יהיב ליה רשי למקרב לגבה. הח״ר אני הי הוא שמי וכבודי לאחר לא אמן. ובנין דא לא כל שם רע שקול, מרגלים דאפיהי שום ביש על ארעא דישראל מיתו. ומאן דאפיק שום בים על שכינתה [פח] כל שכן דלקיין בנשחתהון. דאלין דאפיקו שום בים על ארעא לקי בגופייהו, ומיתת גרווייהו מיתו [שם] אבל מאן דאשיק שום ביש על שכינתא נשמתא דלהין לקאה. והאי למאן דידע רוא דא ועיכוי שתיחין. אבל מאן דעינוי סתימין לית ליה עונשא כל כך. ומאי דרבנן דמתניתין שויין קמייהו דאתתא אניסה מותרת לבעלה [נ] ודאי איסור והיתר דמתניתין לא ממלל אלא במיליה דב"ג ואתתיה דאיהי מאילנא דעך הדעת שוב ורע. אבל אתתא דאיהי מהילנא דחיי לאו דינהא כאלין דאינון מאילנא הדעת שוב ורע. דהני דאילנא דהיי לדיק 727 וסיב לו . ועליה אחמר ב) לא יאונה ללדיק כל און . ולא כדאוליפנא **کرور .** 1215 לכת בביתה משרה דפרעה. דלא הוה ליה רשו למקרב בהדה. ומאן איהו ורע לו. האי דאיהו מאילכא דעוב ורע. לדיה דכיון דרע עמיה אין לדיק אשר לא יחשא בהסוא רע בתר דאיהו עמיה. רשע ומוב לו. האי דאתגבר ביה יצר הרע על יצר הטוב. עליה אתמר ומוב לו. מוב איהו תחות רשותיה. ובגין דרע שלים על מוב רשע היהו. דהאי דאתנבר נסיל שמא. רשע ורע לו. אל אחר שמאיל. ורע לו. שם שמית דיליה עבודת כומיז נ) תמותת רשע רעה. וכנ"ד אכוסה לאו איהי אלא אי אית בה תערובת מההיא נשמתא דטוב ורע -- :

ד) קם אליהו ואמר. סיני סיני. ברשותא דקביה ישכינמים אנא בעי למללא מלה לנכך ליקרא דילך. אמר ליק אימא. פתח ואמר. רעיא מהימנא האי כלה דילך הב״ה יהב לה לאברהם לנדלא לה לגבך [65] ובנין דאיהו נשר לה אתקריאת ברתיה. ההיד וד׳ ברך את אברהם בכל. והתמר בת היתה לו להברהם ובכל שמה. ובה אורייתה כלה ואפילו ערובי תבשילין. הה"ר קיים ה) וישמר משמרתי וגו׳. ואיהו הוה לגבה אומן. כגון ו) ויסי אומן את הדסה [נכן וקביה בריך ליה בגינה ! סה׳ד וס׳ ברך את אברהם בכל. בגין דגדיל לה מכל מדות פבין ונמיל לה חסד. וסליק לה בגדולה במדת דאברהס. והוה ביתיה בגינה פתוח לרוחה 700 למנמל חסד עם כל באי עולם. ובנין דאיהו נמיל חסד 1123 72 עמס ממישכנין ຫວ ראברהם בכמס חובין במלרים. אמר קב"ה לך רעיא מהימנא 211

בגריה ותכשיטיה בכלם עשה הקביה סגולות לבעבור השבינה. ובשביל זה כשבא פרעה למוע בסנרלה הכח אותו. וכמו כן בכל תכשימין שלה. שמכל הכשימ ותכשים שרצה לנגוע בו הכה אותו. עד שנפרש מטנה טמא ההוא והחזירה לבעלה. ואם בתכשיטין שלה כך כל שכן מי שנוגע בהנוף ואפילו באצבע שלה לבעבור יהור. על זה כתוב 6) והור הקרב יומת. שהקביה אין נותן לו רשות לגשת אליה. זשיכ אני ה' הוא שמי וכבורי לאחר לא אתן. ולפיכך לא כי שם רע שוה. מרגלים שהוציאו שם רע על ארץ ישראל מתו. ומי שמוציא שם רע על השכינה [סח] כל שכן שלוקים בנשמותיהם, כי אלו שהוציאו שם רע על הארץ לקו בנופם. ומיתת נופם מתו [סס] אבל מי שמוציא שם רע על השכינה הנשמת שלהם תענש. וזה למי שיורע סור זה ועיניו פתוחות. אכל מי שעיניו סתומות אין לו עונש כל כך. ומה שחכמי המשנה העמירו הלכה שאשה אנוסה מותרת לבעלה [3] וראי איסור והיתר של המשנה אינה מהברת אלא בעניני איש ואשתו שהיא מעץ הרעת מוב ורע. אכל אשה שהיא מעץ החיים אין רינה כמו אלו שהן מעץ של עץ הרעת מוב ורע. שאלו אשר הן מעץ החיים צריק ומוב לו. ועליו נאמר כ) לא יאונה לצריק כל און, ולא לבת זוגו הצרקת. כמו שנלמר ששרה שהיתה בבית פרעה. ולא היה לו רשות להתקרב אליה. ומי שהוא צדיק ורע לו. היינו זה שהוא מעץ הרעת מוב ורע. שלפי שרע עטו אין צריק אשר לא יחטא בההוא רע לאחר שהרע עמו. רשע ומוב לו. זה הוא שנתגבר בו יצר הרע על יצר המוב. עליו נדרש ומוב לו. שהמוב הוא תחת רשותו. ולפי שהרע שולט בו על הטוב רשע הוא. כי זה שנובר הוא נוטל את השם. רשע ורע לו. אל אחר סמא״ל. ורע לן. סם המות שלו עבודת כומ״ן נ) תמותת רשע רעה. ולפיכך אנוסה אין היא אלא אם יש בה תערובת מנשמה ההיא של מוב ורע ---

דושכינתו אני רוצה אלהו ואמר. סיני סיני, ברשות הקב״ה ושכינתו אני רוצה לדבר דבר אליך לכבירך, אמר לו דבר. פתח ואני רוצה לדבר דבר אליך לכבירך, אמר לו דבר. פתח ואמר. רועה הנאמן זאת הכלה שלך נתן אותה הקב״ה לאברהם לגדלה בשבילך (לי) ולפי שהוא שמר אותה הקב״ה לאברהם לגדלה בשבילך ני) ולפי שהוא בכל. ודרשו בת היהה לו לאברהם ובכל שמה. ובה בכל התורה ואפילו ערובי תבשילין. כמו שכתו קיים כל התורה ואפילו ערובי תבשילין. כמו שכתו קיים כמו קיים כל התורה ואפילו לאברהם ובכל שמה. ובה בכל התורה ואפילו ערובי תבשילין. כמו שכתו כמו קיים כל התורה ואפילו ערובי תבשילין. כמו שכתו קיים כל התורה ואנילו הוא היה אליה אומן. כמו סיים כמשרי גוגי אומן את הדסה (נכ] והקב״ה ברך אותו בעבורה, היו אומן את הדסה נכ] געום בכל לבעבור שגרלה מכל וו ויהי אומן את הדסה ונכן געולה חסר של אברהם היו ממושכנים במצרים לגמול חסר עם כל באי עולם, ולפי שהוא נמל חסר עמה כאשר בניו של אברהם היו ממושכנים במצרים געום לגמול היות הנאולין. אמר הקב״ה אליך רועה הנאמן.

מראה מקומות א) במדכר אי ב) משלי ייכ ג) תלים ליד ד) דף רפו: ס) בראשית כיו ו) אסתר כי

זיו הזהר

[197] כונתו שהוצאת שם רע על אסתר נונע להשבינה כיון שנתלכשה אסתר כקדושת הסלכו"ת שלמעלה: [20] זה דלא כשיטת התלמור כסנהדרין: [3] ואסרו היתר זה גם על אסתר. וסבאר הזתר דלא שייך לומר כך על אסתר. אשה שחיא מעץ תהיים. אפשר הסכוון שבכתה לקבל הארה קדושה מסדת התפארת. אבל צ"ע, או אסשר כונתו על אשה שהיא כת זוגו של איש הדבוק בעץ החיים דהיינו צדיק ומוב לן כסו שמבאר לקסן: [3] שע"י קיוםו כל התורה גרם להאיר בה הארת התרי"ג אורות: [30] רמו על השבינה שנקראת גדיסה. [7, על שם ה"א אחרונה של שם הוי"ה. 7 על שם רל"ת של אתר. ושנקראת דלה כיון שאין לת הארת עצמה. ⊡[7] כסספר

לך ותגמול מובה למי שנמל חסר עמך.. ואתה גמלת חסר עם בניו כמו שהוא גמל עמך.. ואח"כ נאמר בך כי הוציא שם רע על בתולת ישראל. ובעבור זה נאמר בגלות לא תוכל להפרר לך ממנה כל הימים. ואיך הוא השם רע שהוצאת עליה. אלא לאחר שניתנה השכינה השם רע היה שמוציא שם רע על ישראל כאילו הוציא עליה. והשם רע היה שאמרת להקב"ה h) למה ה' יתרה אפך בעמר. והקב"ה אמר כיון שאתה הוצאת שם עלים. והער כב וראי שאתה גיירת אותם הם עשו את הענל. הערב רב וראי שאתה גיירת אותם הם עשו את הענל. ובעבור זה כי הוציא שם רע על בתולת ישראל. לו תהיה לאשה, לא יוכל לשלחה כל ימיו [13]:

כ) כי יקח איש אשה חרשה לא יצא בצבא ונרי. ושמח את אשתו אשר לקח. מצוה זו שישמח החתן עם אשתו שנה אחת. שנאמר נקי יהיה לביתו שנה אחת. ואותן י"ב חורש הן משלה. שהרי שנה היינו כלה [זר] ואין כלה אלא עם י״ב חורש. שכתוב ג) עומר על שנים עשר בקר. והואיל שאין תקון הכלה אלא בשנים עשר. צריך החתן לשמח אותה ואת ביתה. אותה ואת תקוניה כרמיון שלמעלה. ולכך כתוב ביעקב ויקח מאבני המקום. אבני המקום י"ב היו. ומי שמשמח לכלה משמח גם לנערותיה. ונערותיה י"ב הן. והכל הוא סוד של שנה. לפיכך צריך החתן לשמוח עם אשתו שנה אחת. והרי ביארנו ששמחה הזו אינה שלו אלא שלה, שנאמר ושמח את אשתו. וישמח את אשתו לא כתוב אלא ושמח. ישמחנה להכלה. כרמיון זה אין שמחה להכלה אלא עם גוף והתקונים שלה. ומי משמחן, צריק, ולכך נקי יהיה לביתו. נקי שלא יעמול בעניני העולם. למען יהיה בו רצון לשמחנה. נקי מהכל. נקי מן מסים וארנונא וגולגולת. נקי שלא יצא בצבא להתגר מלחמה. למען תהי נמצא שמחה למעלה ולממה. ולעורר שמחה למעלה, זכאים עם הקורש שרבונם משמח בהם. זכאים הם בעולם הזה ווכאים הם בעולם הבא:

ל) ארבעים יכנו לא יוסיף ונו׳, מצוה זו להכות להכות לרשע שהוא סמא״ל, שעתיר הקב״ה לרשע שהוא סמא״ל, שעתיר הקב״ה

להכותו חמשים מכות. מפני שעשה עצמו אלוה. יבוא היחוד שמיחדים בו ישראל בכל יום בכ״ה כ״ה אותיות [זה] ויכה עמהם למי שעשה עצמו אלוה. ואין הוא אלא עבר נתעב. ואלו שחמאו באות [7] [זי] עתיד הקב״ה להכותם ביו״ד ה״א וא״ו. שהן ארבעים חסר אחת. ובשם הזה הכה הקב״ה עשרה מלקיות לאדם. ועשרה לחוה. ועשרה לנחש. ותשעה לארץ. לפי שכלם חמאו באות [ז] זש״כ כי עשית זא״ת:

ה) כי ישבו אחים יחדו ומת אחד מהם ובן אין לו וגו׳. יכמה יבא עליה ולקחה לו לאשה ויבמה.

מצוה זו ליכם אשת האח, סור זה הרי נתבאר שהוא עושה חסד ואמת עם אחיו המת. שלא יהיה נכרת מעולם ההוא

מראה מקומות או שמות ליכ כו דף רעו: גו מלכים אי דו דף רפ: ה) תוספת

זיו ה**וה**ר

תצא

[33] פי' שנתחייב להיות תמיד רבוק עם ישראל, כמו שאמרו אתפשטותא רמשה בכל דרא וררא: [37] שנה היינו מלכות. שעל ירי ו"ב חרשים של היקף הלבנה ניכר חשבון השנה. אבל בללמא דרכורא הארת השמש לא ניכר השבון של שנה: [30] שאומרים פעמים צכל יום שמע ישראל: [31] הן אלה שאמונתם לבלתי לחשוב האות [7]. היינו הנ'. והן אלה שאמונתם לחשוב האות [7] לאליה בלברה. היינו המ': [31] חמאם היה שחשבו האות [7]. לאלוה בלברה:

זיל ונמיל שיבו למאן דגמיל חסד עמך.. ואכת גמלת חסד עם בניי כנוולא דגמיל הוא עמך.. ולבתר אחמר בך כי הוליא שם רע על בתולת ישראל. ובנין דא אחמר בך ולו תהיה לאשה לא יוכל לשלחה כל ימיו. דאף בגלותא לא תיכיל לממרש לך מינם כל יומי. ואיך הוא בגלותא לא תיכיל לממרש לך מינם כל יומי. ואיך הוא שס רע דאפית עלה. אלא בתר דאתיהיבת איםי לישראל כל מאן דאפיק שום ביש על ישראל פאילו אפיק עלה. ושום ביש הוה דאמרת לקב"ה א) למה הי ימרה אפוך בעמך. וקב"ה אמר כיון דאמת אפיקת שום ימרה לאפר דעבדו ית עגל. לך רד כי שחת עמך. ערב רב ודאי דאמת לא עכל לקות שראל. לו ובנין דא כי הוליא שם רע על בתולת ישראל. לו ובנין דא כי הוליא שם רע על בתולת ישראל. לו

כ) בי יקה איש אשה הדשה לא ילא בלבא ונו׳. ושמח את אשתו אשר לקח. פקודא דא למחדי חתו באתתיה שתא חדא. דכתיב כקי יהיה לביתו שנה אחת. ואינון י"ב ירחין אינון מדילה. דהא שנה איהי כלה [זר] ולית כלה בר בי"ב ירחין. דכתיב ג) עימד על שנים עשר בקר. והואיל ולית תקונא דכלה בר בשנים עשר. אלטריך חתן למחדי לה ולביתה. לה ולתקונהה כגוונה דלעילה וע"ד יעקב כתיב ביה ויקח מאבני המקים. סמקום י"ב הוו. ומחן דחדי לכלה חדי **יזבני** לעולימתהא. ועולימתן ייצ הוו. וכלא איהו רוא דשנה. בנ"כ אלמריך לחתן למחדי באחתים שנם אחת והא אוקימנא דחדום דא לאו דילים היא אלא דילה. דכתיב ושמה את אשתו. וישמה את אשתו לא כתיב אלא ישמה. יחדי לכלה. כגווכא דא לאו חדו לכלה בר בנופת ותקונהה. ומאן חדי לון. לדייק, ועיד כהי יהיה לביתו נקי דלא יטמול במלי דעלמא. דיהא ביה רעוא למחדי לה. כקי מכלא. כקי למסין ולארכוכין ונילבלמין. כקי דלה יפוק לחילה לאנחה קרבה. בגין לאשמכחה חדוה עילא ותחה. ולאתערא חדוה לעילה, זכאין עמא קדישא דמאריהון חדי בהון. זכאין איכון בהאי עלמא

וזכאין אינון בעלמא דאמי: וזכאין אינון בעלמא דאמי: לרשע דאיהו סמאיל. דעמיד קביה לרשע דאיהו סמאיל. דעמיד קביה לממאס לים ממשין ממאן. בנין דעבד גרמיה אלום. ייתי ימודא דמייחדן ביה ישראל בכל יומא בכיה כיה אמוון [נה] וימחי בהון למאן דשוי גרמיה אלוה. ולאו איהו אלא עבד מסונף. ואלין דסרמו בדי [נז] זמין קביה למחאה לון מסולף. ואלין דסרמו בדי [נז] זמין קביה למחאה לון מסולף כילה מלינון ארבעין חסר הד. ובהאי שאא מחא קביה עברה מכשין לאדם ועשרה לחום. ועשרה לנחם. ומשע לארעל. בנין דכלהו סרמו באת ועשרה לנחם. ומשיע לארעל. בנין דכלהו סרמו באת

ה) בי ישבו אחים יחדו ומת אחד מסס ובן אין לו ונו׳. יבמה יבא עליה ולקחם לו לאשה ויבמה פקודא דא ליבם אשת האח. רוא דא הא אוקימנא דאיהי עביד מיבו וקשוע עם אחוהי מיתא. דלא ישתלי מסחוא עביד מיבו וקשוע עם אחוהי מיתא. דלא ישתלי

עלמא. בנין דהאי בר כם דמית בלא בנין לא אעבר כיתלה דסרולה למיעל גו סלשרין דמלכה. בגין דכותלה דסרולה קיימה בין האי שלמה לעלמה החרה. ובתר ההוה כותלה קיימן אלף שימין ריבוא מלאכי חבלה. וכלהו אקרון מארי תריסין מארי דבבו. סייפי שנכן דנורא מלהפן בידייהו. וגו ההוא כותלא אית שתין אלפי היכליו דחשוכא. וכל היכלא והיכלא אית ביה כוין פתיחן לגיהנס. וכל אינון דלא זכו בבנין בהאי עלמא. כד נפקין מינים אזלין לאעלא לההוא עלמא אחרא ופגעין בההוא כותלא. כדין נסקין כל אינון מארי תריסין וסרדין לין ועאלין לון גו איכון היכלין. ויתבין תמן עד דיהשרקון. ובכל יומא ויומא מעמין מעמא דגיהנס. אעינ דהיהו זכאה. בר אי זכותיה סגי וזכותה דאבהן ליה, וכל הני אי איניו אשמדלו בסא ולא יכלי. בנין דכל איכון דלא אתפשע מכהון דיוקכא דלעילא בהאי עלמה [נח] לא עאלין גו ההוא עלמא. אינון דלא אשתדלו בהאי עלמא לאולדא בנין. 501 מהאי עלמא קריבו נו סהוא כותלא. נפקין 77 ונפקין סנסו מארי תריסין וערדין לון בנורא מלהעא. ונו איכון היכלין אית היכלא חדא. וההוא היכל אקרי היכל פועלי חון. ונעלין לים ועאלין לים בהסוא היכלא. ותמן התמריד בכל יומא. ודא קשם מניהנס. אי אית ליה פרונא יאות . ואי לאו לא נסיק מתמן לעלמין. וע״ד כתיב ה) אשרי הגבר אשר מלא את אשפתו : "וש סכים

הלטריך דלה זכי. כד אית לון פרוקא לאינון התר שבק תמן. דהות Enn 6006 1605 דנפטיה ורעותיה הוה שוי ביה תדיר. וחידבק ביה ברעותה ותיאובתא. וכד אשתמש בהאי אתר אחוה דמיתא. ากิจร דשבק רנסשה רתי**הובת**ה דביהו ກາວວ לנביה. באתערותא דאתתיה דאתערת אתר איתער בממיהי רעותיה 107 ראסוה ובהתערותה התער התערו דה וכדין אתר . 1603 מיתא להאי מיתא באיניון היכלין ונסק מתמן. וחד ממנא חאינון מארי תריסין אתי עמיה. ואתהדר בר נש לההוא אתר וישוב לימי עלומיו. ההוא ממנא קרי עליה ווי דנפיק אגריה בתיקיליה. מאן דהוה סיב אתהדר רביא לחייכה ביה, ועל כל דה קב"ה רעותיה למעבד עמיה טיכו לאתקנא ליה בהאי עלמא . ודא איהו דמאריה אתרעי ביה: לעשריו

מתליסר שנין דלה השלים ົກ່ຽວ ומית. או דאיהו רביא דלא יכיל נסיב 651 למיסב ומית. קב"ה אעקר ליה ושתיל לים לבתר בסטרא דאביי בקשיו [לע] ורא לא אויל לההוא כותלא. בין נן עדן וניהנס חיכה חד שינרה. ודה היה שינרה דמחליקת. אמאי אקרי הכי. בנין דכל בני עלמא עבדין פליגא על ההוא רביא [ק] וקב"ה חמי ביה במתריהון יתקשי לה יהנשי בנשיטה . იაა 107 657 שפיר והשתה דהיהו רכיכה ויהות להתעקרה התעקר ושתיל לים קביה. וכד אתעקר עאל לגבי ההוא פינרה. ותמן היכלין ידיעהן להלין. וחילין ומשריין סגיאין

ההוא, לפי שזה האיש שמת כלי בנים אין יכול לעבור, חומת הברול ליכנם לתוך היכל המלך, לפי שחומת ברול קיימת בין עולם הזה לעולם האחר. ולאחורי חומה ההיא קיימים אלף ששים רבוא מלאכי חבלה. וכלם נקראים שרי עונשין שרי יללות. חרבות שנונים של אש לוהמ ביריהם. ובתוך החומה ההיא יש ששים אלף היכלות השוכים. וכל היכל והיכל יש בו חלונות פתוחים לגיהנם. וכל אותן שלא זכו לבנים בעולם הזה. כאשר יוצאים ממנו הולכים ליכנם לעולם אחר ההוא ופוגעים באותה החומה. אז יוצאים כל אותן שרי עונשין ומגרשים אותם ומכיאים אותם לתוך אותן היכלות. ויושבים שם עה שנגאלים. ובכל יום ויום מועמים מעם גיהנם. אף זה שהוא וכאי. מלבד אם יש לו זכות גדול ויש לו זכות אבות. וכל זה באלה שהתיגעו להעמיד תולדות ולא יכלו. לפי שכל אותן שלא נפשמה מהם הצורה שלמעלה להניח בעולם הזה [לח] אין יכולים ליכנם תוך עולם ההוא. אבל אלה שלא רצו להתיגע בעולם הזה להוליר בנים. כאשר יוצאים מעולם הזה קרבים אל החומה ההיא. יוצאים אותן שרי העונשין ומעצרים אותן באש לוהמ. ותוך אותן היכלות יש היכל אחר. והיכל ההוא נקרא היכל פועלי און. נומלים אותו ומכניסים אותו בהיכל ההוא. ושם נענש בכל יום. וזה קשה מעונש הניהנם. אם יש לו גואל הרי טוב. ואם לא אין יוצא משם לעולם. וע״כ כתוב ה) אשרי הגבר אשר מלא את אשפתו מהם וגו':

לשון קורש

כאשר יש להם נואל לאותן שלא זכו לכנים. נצרך הוא לאשה הזאת ממש שהמת הניחה שם. הוא המקום שנפשו ורצונו היה משים כו תמיד. ונדכק בו ברצון ותשוקה, וכאשר ישתמש במקום הזה אחיו של המת. אותו כח הרכקות של תשוקת הנפש שהניח המת במקים הזה נתעורר בהתעוררת אשתו שתתעורר לכח ההוא. ובההעוררת אחיו החי שישים רצונו ומחשבתו כאחיו ובהתעוררת אחיו הסו שישים רצונו ומחשבתו כאחיו המת כשהוא באותן היכלות ויוצא משם. וממונה אחד מאותן שרי העונשין בא עמו. וחוזר זה האיש לאותו מסותן שרי העונשין בא עמו. וחוזר זה האיש לאותו המקום וישוב לימי עלומיו. מסונה ההוא קורא עליו וי שיצא שכרו בהפסרו, מי שהיה זקן היחזר להיות ילד לצחק בו. ועל כל זה הקב"ה רצונו לעשות עמו טובה לתקנו בעולם הזה. וזה הוא אם רבונו רוצה כו:

נער מן י"ג שנה והלאה שלא השלים לעשרים ולא נשא אשה ומת. או שהוא עלם כזה שלא היה בכח לישא אשה ומת. עוקרו הקב"ה ונוטע אותו אח"כ בצר של אביו בקושי [10] וזה אינו הולך לחומה ההיא. בין מפני מה נקרא כך. לפי שבל בני העולם עושים מהלוקת. על רבונם בשביל אותו הגער [ה] אבל הקב"ה רואה בו שלא יצלח. שאם יוקין ויתקשה לא יוכל להנטע בנמיעה שלא יצלח. שאם יוקין ויתקשה לא יוכל להנטע בנמיעה יפה. ועכשיו שעור הוא רך וראוי להתעקר נעקר והקב"ה נומעו במקום אחר. וכאשר נעקר הוא נכנם אצל סלע נומעו במקום אחר. וכאשר נעקר הוא נכנם חילות וההוא. ושם היבלות ידועים מוכנים לאלה, והרכה חילות

מראה מקומות א) תלים קריו

זיר הזהור

[נת] בי צורת התולדות נאצלת מן צורות אבותם: (נט) שיולד פעם שנית ע"י אביו או ע"י האחים: [קן שאינם סבינים מה חמאו שמת בשבילו אם אינו עדיין בד עונשין: ומחנות נמצאים שם ויש ממונה עליהם. וכלם עומדים במספר. ונמצאים שם עד שניאלים בצד אביהם. ואם לא אביהם קיימים שם לפעמים עד נ' שנה. והקביה עושה עמו מובה להגאל עיי נואלו הקרוב אליו או באחיו. והרבה נאולות הכין הקביה לאנשים כאלה:

גוף הראשון מה יהיה סופו. שאלה זו נשאלה לפני החברים. אם יקום אותו הגוף בתחיית המתים או לא. אם תאמר שלא יקום. וכי יאבדו מעשי ידיו של הקב"ה. ואם היה רשע גרול שאינו ראוי לקים לא שאלתי. שבוראי יאבר ולא יקום. אבל יש הרבה שחוזרים לעולם הזה רק להתתקן בבנים. גוף הראשון מה יהיה ממנו. הנה נוף ההוא לא יאבר, שהרי אין הקכ"ה מאבר מעשי ידיו. ובריות עתידות להעשות מהם. והם יהיו גופים החוזרים בלי רוח [קי] וכשיגיע הזמן שהקב״ה יחיה המתים יבנה אלו הנופים ויעמדו ארבעים יום בלי רוח. והקב"ה ירחם עליהם וישלח להם רוח הנושב בגן הערן ויעמרו בקיום. ויהיו משמשים לצדיקים העוסקים כתורה. ואלה ימיתו כמקדם. ואח״כ יקימו בתחיה. וע״ו כתוב 6) ושכח אני את המתים שכבר מתו. מקודם לזה. וכאשר יקומו ידעו את רבונם בידיעה שאינה ברורה כשאר אנשים [קנ] והם יהיו משמשים לעם הקרוש -- : ועל דרך הסוד נתבאר מצוה זו ליבם אשת אח.

ג) כי אשת אח היינו ד. ועם אהן נעשה אחד [קנ] ואם חם ושלום אין האדם מכוון בלבו לייחד אחד [קנ] ד. שהיא אשתו בת זונו של אה] [קן הוא עושה פרוד ומכנים לסמא"ל אל אחר באמצע, ועליו נאמר ג) ושחת מו ארצה לבלתי נתן זרע לאחיו. ונסתלק הקוץ של אות ד ושחת ארצה לבלתי נתן זרע לאחיו. ונסתלק הקוץ של אות ד ושחת ארצה לבלתי נתן זרע לאחיו. והשחתת זרע מונע ממנו הרבה ברכות וגורם פרוד היחוד. ולפיכך ויהי ער מכו הרבה רע בעיני ה' וימיתהו ה'. והיחוד של אח עם ד ע"י צדי"ק הוא. ובועז לפי שהתנבר על יצרו נקרא צדיק. וזהו בוע"ז. ב"ו ע"ז. תקיף ביצרו -:

ל) לגנשה יבסתו אליו לעיני הזקנים וחלצה נעלו מעל רנלו ונו׳. מצוה זו לחלוץ את יבסתו. הרי אמרו כי הואיל שאין כאן הרצון של זה או של זו. ואין סתוקנים להחיות בחביבות יש לחלוץ. וזו היא חליצת רוח הסת מגוף הזה שהיה צריך להתנהג עמו כאח. רוח המת מגוף הזה שהיה צריך להתנהג כמו שכתו ואותה ההתקשרות של אח עם אחיו ינתק מסנו. ורוח ההוא הולך נע ונר עד שימצא נואל. כמו שכתו ואם לא ימצא קרוב והשיגה ידו ונגאל. כאורח ההולך ואם לא ימצא קרוב והשיגה ידו ונגאל. כאורח ההולך מסקום למקום. או כעבד שהולך אסור באיקים על ואם לא הניח בן לגאול אותו.. ואם יש לו מליץ מיב שימליע עליו לפני הקב״ה שירחם עליו. הקב״ה חם שימליע נותן לו עונש ופודה אותו. אבל אינו נכנס לתוך עליו נותן לו עונש ופודה אותו. אבל אינו נכנס לתוך עליו נותן לו עונש ופודה אותו. אבל אינו נכנס לתוך עומדים

סגיאין קיימין תמן וממוכה עלייהו. וכלהו בחשבכא קיימי. וקיימי תמן עד דאתפריקו בסשרת דאבוי. ואי לא אבוי זמכין דקיימא לחמשין שנין. ועביד ניה קב"ה מיבו ואיפרק בקריבא דקריב ליה או באחוה. וכמה פרוקי אזמין קדשא בריך הוא לההוא בר כש:

וכמה פרוקי אזמין קדשא צריך הוא לההוא צר נש: גופא קדמאה מאי מהא מנים. שאלתא דא שאילו יתקיים νÐ הבריה . המי 16 בופא בכות – לאו. אי תימה דלא יתקייה וכי ייבדון עובדי ידוי דקב"ה. מי הוה הייבא סני ולא אתהוי לאתקיימא לא שחילנא. דודאי אתאביד ולא אתקיים. אבל כמה אינון דאתהדרו עלמא ואתתקנו. גופא קדמאה מאי תהא להאי מניה. ההוא גופא לא אתאביד. דהא קביה לא יאבד עובדי ידוי. ובריין זמינין למעבד מכייהו. ואיכון יהוו גופין דאתהדרן בלא רוחא [קא] וכד זמין קביה לאחיאה מתיא אלין יהבנון ויקומין ארבעין יומין בלא רוחא. וקביה הם עלייהו ומשדר עלייהו רוחא דנשיב בגכתא דעדן ויקימון בקיומיהון. ויהון שמשין ללדיקיה דהמעסקין באורייתא. ואלין ימוחון כמלקדמין. ולבתר יהיימון לון. ועדר כתיב ה) ושבה אכי את המתים שכבר מתו. מקדמת דנא. ברירה יקומון יכדעון למאריהון ידיעא דלא 721 כשאר בני נשא [קכן ואלין יהון שמשין דעמא קדישא -: -ובארה רוא דסתרא אתמר פהודא דא ליבם אשת אח.

ד) הבבשה יבמתו אליו לעיני הוקנים וחללה כעלו מעל רגלו וגו׳. פקודה דה להלוך הת יבמתו. הה הואיל ולית רעותה דההי הו דההי ולה הואיל ונית בתביבו אית לחלוך והחי היה דבעי לאנהגא לממר את הקנן הלילת והאי איהי רומל מהאי עמיה כאה. וההוא קשורא דאחוה עם אחוה מתיר מניה. והסול רוחה הזיל כע ונד עד דהשכה פרוקה. כמה דכתיב ה) או דודו או בן דודו יגאלכו או משאר בשרו וגי׳ ואי לא אשכה והשינה ידו וכגאל. כאורה דאזיל מאתר לאתר. או כעבד דאויל אסיר בשלשלת על לואריה. עד דאשכה פדיון מאדון דיליה על הוביה. ווי למאן דלא אכח בן למפרק יתיה .. ואי אית ליה סניגורא דקא פעין עליה קמיה דקביה למיחם עליה. קב״ה חם עליה יהיב ליה עכשה ופריק ליה. הבל לה העל גו מהדשא. ואתר מתתקנא להו לבר מגנתה דעדן. ותמן קיימין

מראה מסומות א) קהלת די נ) דף רפ: ג) נראשית נית ד) דף רפא. ה) ויקרא כייה

זיר הזהר

[ק6] כי הרוח שלחם נתגלנל כבר בגוף אחר: [קכ] פי' שיהיו כשאר אנשים פשומים שלא מתו עוד. משמע שאותן השאר שועמרו בתחיית המתים. הגוף עם נפש רוח ונשמה שלו שהיו כתחלה יחרו, הם ידעו את רבונם כמדרגה גדולה: [קנ] אל כתר [ק] היינו ה' הספירות הכמה בינה המד גבורה תפארת נצה הוד יסוד. [7 היינו מלכות. וזהו יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה: [קז] אלא באמונת הנ' או כאמונה המ'

קיימין ואודן ומשבחן לקביה. וחמאן ליה מרחיק. וההוא סמאן רערן בגנתא דלדיקיא ועדוכה נהירו ואכסיפו בעוברין דילהון, זכאין אינון לדיקיא בעלמא דין ובעלמה דהתי: ה) והיה בסניח ה׳ אלהיך וגו׳ תמחה את זכר עמלק וגו׳, פקודא דא להכרית זרעו של עמלק. דהא קביה אומי דלא יחזיר על כרסיה עד דיטול ניקמא מניה . פתח רעיא מהימנא ואמר . ודאי בנין דא הוו אוני במדברא ועל ימא . ולא יעלון בארעא דישראל עד דיטול ניקחא מניה דטמלק. עמלק מאן הוא לעילא. דהא . דלהון דבלעם ובלק מתמן הוו נשמתין 12110 ובנין דה הוו שנהין לישראל יתיר מכל הומה ולישן. ועיר עמלק רשים בשמהון. עים מן בלעם. ליק מן בלק, ודכר וניקבא אינון עמלקים [קק] ועלייהו אתמר ב) לא הביש און ביעקב ולא ראה עמל בישראל. כגוינא ראית בישראל ארבע אנפין. יעקב ישראל רחל לאה. ישראל עם לאה. יעקב עם רחל. לקבל ג) ופני נשר לארבעתם. הכי אית ארבע אנפין לעמלק. קסם ונחש. עמל ואון. עמל רשים בעמלק. יהמן דהוה מסטרא דעמלק ד) ישוב עמלו בראשו. וכל אלופי עשו מעמלה הוו. ולטילה עמלק סמה"ל. עמל נחש הון ומרמה. קס"ם. ק׳ מן עמלק ס"ם מן סמהיל. דמפתי ליה לבר נש למחטי לקודשה בריך הוה .. וזמין קב״ה להעברה לון מעלמה. כד״ה ה) לה יוסיף יבה בך עוד ערל וסמה. מהן ערל ומאן שמא. אלא כלא מד [קי] ערל ושמא. דא הוא דאתפתא ביה ואזיל אבתריה אדם ואנתתים. וגרימו מותה לכל עלמה עד ההוה זמנה דיעבר לים קביה מעלמא .. וכמה דבגלותא דמלרים מלכא הוה אתי לאסקא למטרוניתה דהות תמן. כד"ה ו) ועברתי בהרז מלרים ונו׳ אני ה׳. דבנין יקרא דמפרוניתא אתי לנבה לאקמא לה למיהב לה ידא ולזקפא לה. אוף הכי זמין קביה למעבד בסוף גלומה דהדום. דייתי היהו להקמה למשרוניתה ולנערה לה מעפרה. ווי למהן דיערע תמן קמיה בשעתה דיימה ו) התנערי מעפר קימי שבי ירושלים התפחחי מוסרי לוארך. מאן הוא מלכא ועמא דיקום קמיה.. וכאה חילקהין דישראל דקב"ה אתרעי בהו מכל עמין עכו"ם. בגין דבכלהו כתיב ה) הבל המה מעשה תעתועים בעת פהודתם יאבדו. בשעתא דקביה ומין לבערא לון מן עלמא וישתאר הוא בלחודוי. כדיא ט) ונשגב ה׳ לגדו ביום ההוא. ברוך ה׳ לעולם : 1061 106

עומרים ומשבחים להקב"ה. ורואים אותו מרחוק, ואותו האור והענג של הצדיקים בגן הערן רואים ממקומם ומתביישים במעשיהם. זכאים הם הצדיקים בעולם הזה ובעולם הבא:

ה והיה בהניח ה' אלהיך ונו' תמחה את זכר עמלק (ה) (ה) ונו' מצוה זו להכרית זרעו של עמלק, שהרי

נשבע הקב׳ה שלא יחזור על כסאו עד שיטול נקמה ממנו, פתח רועה הנאמן ואמר, ודאי בעבוד זה היו מהלכים כמדבר ועל הים. ולא יכנסו בארץ ישראל עד שינמל נקמה מן עמלק. עמלק מי הוא למעלה, שהרי אנו רואים שבלעם ובלק משם היו הנשמות שלהם. ובעבור זה היו שונאים לישראל יותר מכל אומה ולשון. ולכך נרשם עמלק בשמותם. ע״ם מן בלעם. ל״ק מן בלק, וזכר ונקבה הם אותו העמלקים [קה] ועליהם נאמר כ) לא הבים און ביעקכ ולא ראה עמל בישראל, כרמיון שיש בישראל ארבעה פנים. יעקב ישראל רחל לאה. ישראל עם לאה. יעקב עם רחל. כנגד ג) ופני נשר לארבעתם. כך יש ארבעה פנים לעמלק. קסם ונחש. עמל ואון. עמל נרשם בעמלק, והמן שהיה מצד של עמלק ד) ישוב עמלו בראשו. וכל אלופי עשו מעמלק היו. ולמעלה עמלק סמא"ל. עמל נחש און ומרמה. קס"ם. ק' מן עמלק ס"ם מן סמא"ל. המפתה לו לאדם לחמוא להקב"ה .. ועתיד הקרוש ברוך הוא להעבירם מן העולם. כמש"כ ה) לא יוסיף יבא בך עוד ערל וממא. איזה ערל ואיזה ממא. אלא הכל אחד [קי] ערל וממא. זה הוא שנתפתה כו והלכו אחריו אדם ואשתו. ונרמו מיתה לכל העולם עד הזמן ההוא שיעבירנו הקב"ה מן העולם.. וכמו שבגלות מצרים היה בא המלך להוציא לכנסת ישראל שהיתה שם. כמש"ב ו) ועברתי בארץ מצרים וגו' אני ה'. שבשביל כבוד השכינה בא אליה להקימה לתת לה ידו ולזקוף אותה. אף כך עתיד הקב׳ה לעשות בסוף נלות אדום. שיבוא הוא להקים את השכינה ולנער אותה מעפר. וי למי שימצא שם לפניו בשעה שיאמר ז) התנערי מעפר קומי שבי ירושלים התפתחי מומרי צוארך. מי הוא המלך והעם שיתיצבו לפניו .. אשרי חלקם של ישראל שהקב"ה בחר בהם מכל העמים עכו"ם. מפני שבכלם כתוב ח) הבל המה מעשה תעתועים בעת פקורתם יאברו. בשעה שיבא הקב״ה לבער אותם מן העולם וישאר הוא בלברו. ככתוב ט) ונשגב ה׳ לברו ביום ההוא. ברוך ה׳ לעולם אמן ואמן:

מראה מקומות א) דף רפא: כ) במדבר כינ נ) יחוקאל אי ד) תליב ז' ה) ישמיי ניכ ו) שמות ייכ ו) ישמי' כיכ ת) ירמיי ו' ט) ישמיי כי

זיו הזהר

(קס) פיי שזה לעופת זה עשה אלהים. וכן יש בצר הטומאה זכר ונקבה ממאיל ולילית. ושם שורש עמלק: (קון הגם שערל היינו נ'וממא היינו מ'. מכל מקום הכל אחר אלה כאלה מעו אחרי צר הטומאה, ואלה כאלה ינערו מארץ הקרושה כשתהיה מהיית עמלק מן השמים. ואן יתקיים הכתוב ונשגכ ה' לברו כיום ההוא: ולקתת מראשית כל פרי הארמה וגו' והלכת אל המקים אשר יבחר ה׳ אלהיך לשכן שמו שם. ה פתח רבי יהודה בענין התורה ואמר כ) עץ חיים (ה היא למחזיקים בה ותימכיה מאושר. עץ חיים. זו התורה שהיא עץ עליון גדול וחזק, תורה. מפני מה נקראת תורה. מפני שמורה ומגלה במה שהיה נסתר שלא היה נודע. חיים. שכל החיים שלמעלה בה נכללו וממנה יוצאים. למחזיקים בה, לאותן הרבקים בה, שכל מי שנרבק בתורה נרבק בכל, נרבק למעלה ולמטה, ותומכיה מאושר. מי הם תומכיה, אלו אותם שמטילים ממון לכיסם של תלמידי הכטים כמו שביארנו [6] ותומכיה זוכים שנביאי אמת יצאו מהם. מאושר. אל תקרי מאוש"ר אלא מרא״שו [:] אותן התומכים לתורה מראשו ועד סופו [נ] מראשו, זה ראשית הכל שנקרא ראש. שכתוב ג) מעולם נסכתי מראש. וראש זו חכמה שהיא ראשית לכל הגוף. והגוף נתפשט עטו עד סוף הששה צדדים [7] ותומכיה. כמש"כ ד) שוקיו עמודי שש. שאותן המטילים ממון לכיסם של תלמירי חכמים הם תומכים לתורה מן הראש עד סוף הגוף. וכל האמונה בו תלויה. והוא נתמך וזוכה לבנים הראוים להיות נביאי אמת [ה]:

הם ואמרת היה בימים ההם ואמרת () אליו הגדתי היום לה' אלהיך וגו', שאל ר׳ יוסי ואמר. מה זה הגדתי היום לה׳ אלהיך. לה׳ אלהינו צריך לומר. אמר לו ר׳ עמעון וכי פסוק זה בלבדו הוא. הלא כתוב ו) כי ה' אלהיך מביאך אל ארין מיבה ונו'. ז) אישר ה' אלהיך נתן לך. ה) כי ה' אלהיך אש אכלה הוא. והרבה כמו כן. אלא כך למדנו. כל הדר בארץ ישראל דומה כמי שיש לו אלוה. וכל הדר בחוצה לארץ דומה כמי שאין לו אלוה. מה המעם. לפי שזרע הקודש לארץ הקרושה עולה. והשכינה במקומה יושבת. וזה בזה תולה. ומשה לא אמר אלהיך אלא לאותן שהיו עתידים ליכנס לארץ הקרושה ולקבל פני השכינה. ומה שלא אמר אלהינו. לפי שהרי משה לא זכה ליכנם לארץ. ומפני זה אלהיך ודאי בכל מקום. לפי שרק הם היו עתידים ליכנם שמה. אמר לו ודאי כך הוא. אבל כאן כתוב ובאת אל הכהן אשר יהיה בימים ההם ואמרת אליו הגדתי היום לה' אלהיך. והרי הם בארץ נמצאים. ומפני מה אלהיד ולא אלהינו. אלא שהם צריכים להראות ולהודות שבעבור חסד העליון זוכים לכל זה. ששוכנים בארץ. ונכנסים לארץ החיא [י] ועשה עמהם כל איתן המובות. ובשביל זה היו אומרים רברים האלה להכהן. שנאמיי הגדתי היום לה' אלהיך. לפי שהכהן בא מצד החסר:

ולקחת מרחשית כל פרי החדמה וגוי והלכת אל המקים אשר יצחר ה׳ אלהיך לשכן שמו שס. ה) פתח רבי יהודה במלי דאורייתא ואמר כ) עד חיים היא למחויקים בה ותומכיה מאישר. עד חיים. דא אירייתא דאיהי אילנא עלאה רבא ותקיף. מורה. אמאי אקרי דלא רהוה סתים בנין דאורי וגלי במאי תורה . חיים. דכל חיים דלעילא בה אתכלילו ומנה אתידע . למתזיקים בה. לאינון דאחדין בה. דמאן כפקין . דאחיד באורייתא אחיד בכלא. אחיד לעילא ותתא. ותימכיה מאושר, מאן מומכיה, אלין איכון דמשילין מלאי לכיסן של מלמידי חכמים כמה דאוקמיה [h] ותומכיה זכי לנביאי מהימני דיפקין מניה. מאושר. אל תקרי מאוש"ר אלא מרא"שו [כ] איכון דתמכין לאירייתא מראשו ועד סופי [ג] מראשו. דא רישא דכלא דאקרי ראש. דכתיב נ) מעולם נסכתי מרחם. ורחש דח חכמה דחיהי רישה לכל ניפא. וניפא אתפשט ביה עד סיומא דשית סטרין [7] ומומכיה. כד"א ד) שוקיו עמידי שש. דאינון דמטילין מלאי לכיסן של תלמידי חכמים אינון תמכין לאורייתא מרישה עד סיומה דגופה. וכל מהימנותה ביה תליה. ואתמיך וזכי לבנין דיתחוון לנביאי מהימני [ה]:

 ה) ובאת אל הכהן אשר יהיה בימים ההם ואמרת
 ה) אליו הגדתי היום לה׳ אלהיך וגו׳. שאיל
 ר׳ יוסי ואמר. מאי הוא הגדתי היום לה׳ אלהיך. לה׳ אלהיכו מבעי ליה. אמר ליה ר׳ שמעון וכי האי בלחודוי הוא. והא כתיב ו) כי ה׳ אלהיך מביאך אל ארך עובה וגו׳. ו) אשר ה׳ אלהיך נתן לך. ח) כי ס׳ אלהיך אם אכלה היא. וכלהו הכי. אלא הכי תניכן. כל הדר בחרך ישראל דומה כמי שיש לו אלוה. וכל הדר בחולה לחרך דומה כמי שחין לו אלים. מחי פעמא. משום דורעה הדישה להרעה הדישה סלהה. ושכינתה באמרהא יתכא, והאי בהאי תליא. ומשה לא קאמר אלהיך אלא לאינון דהוו זמינין למיעל לארעא קדישא ולקבלא אפי שכינתא. ומאי דלא אמר אלהינו. משום דהא משה לא זכה למיעל לארעא. ובניני כך אלהיך ודאי בכל אתר. מכוס דאינון הוו זמינין למיעל תמן. אמר ליה ודאי הכי הוא. אבל הכא כתיב ובאת אל הכהן אשר יהיה בימים ההם והמרת אליו הנדתי היום לה׳ אלהיך. והא אינון בארעא שריין. מאי טעמא אלהיך ולא אלהינו, אלא איכין בעיין לאחואה ולאוראה דבגיני חסד עלאה זכאן לכל האי. ושריין בארעא. ועאלן לההיא ארעא [י] ועבד עמהון כל אינון מבאן. ובגיני כך הוו אמרי מלין אלין לכהן. דכתיב הגדתי היום לה׳ אלהיך. משים דכהן אתי מספרא דחסד:

מ) ועבית ואמרת לפני ה׳ אלהיך ארמי אבי אבי אבי וירד מלרימה. א״ר אבא תא חזי מאי פ) ןענית ואמרת לפני ה׳ אלהיך ארמי אבד אבי
 וירד מצרימה. א״ר אבא בוא וראה מה

כמיב

כראה מקומות 6) מלורע נג: כ) משלי ג' ג) שם חי ד) שיר ה' ס) יתרו עע: ו) דכרים ח' ז) שם ז' מ) שם ד' ט) וישלה קסו.

בתוב

זיו הזהר

פרשת תבוא (א) שזה חשוב בהקרבת ביכורים. כתוכות (קה:) כל הסביא דורן לת"ח כאילו מקריב ביכורים: (כן קשוא ליה שחיל"ל סאושרים, לכך דורש הרסו מראש"ו שהאוות שוות: [כ] פי׳ שאותן התוסכים לת"ח הם עוורים לו מראשו וער סופו. מראשנ. היינו ברוחניות שע׳י הרחכת הדעת מן הנ׳ דכרים נאים כדאיתא בש״ם מתגבר בחכמת התורה. וסופו. היינו בנשמיות של נוסו: (ז) היינו ו׳ ספירות חג"ת נה״י שנמשלים בדרך משל לגוף כירוע, וכח תמות נשמע בכל הגוף ונותן בו כח להתפשם ולתתפיים ככמה אופנים: [ה] כמאפר הו״ל מאן דרחים רכנן זוכה לכנין רכנן: [ו] חיינו ארץ העליונה קדושת מדת המלפות:

כתיב בלבן א) ויבא אלהים אל לבן הארמי בחלום הלילה ויאמר לי השמר לך פן תדבר עם יעקב מעוב עד רע. פן תדבר. פן תעשה ליעקב רעם מבעי ליה. אלל לבן לא רדף אבתריה דיעקב בחילא דגיברין לאגחא בים קרבא. דהא חילא דיעקב ובנוי רב מנים. מלא למקעליה בפומיה ולשילאם כלא. סס"ד ארמי אבד אבי. ובנין כך פן תדבר. ולא כתיב פן תעשה. אבי. ובנין כך פן תדבר. ולא כתיב פן תעשה. זיכלתא הוה בידיה. אלא כמה דאמתי אלהי אביכם אתש אמר אלי וגו׳. ודא סיא סבדוהא דפקיד קב"ה לאסיה. דכתיב וענית ואמרת לפני שי אלהיך אימי אובד אבי וגו׳. ועכית לא מענה ברעך. ב) ענם באחיו : וגו׳. ועכית לא תענה ברעך. ב) ענה באחיו :

רבצער אל ה׳ אלהי אבתינו וישמע ס׳ את קלנו וגו׳. ג) רבי חוקים פתח ואמר ד) שמעה ה׳ לדק וגו׳. כמה חביבה כנסת ישראל קמי קב״ה. דבכל ומנא דכנסת ישראל אתת לקמים דקב״ה אודמן קב״ה לקבלה. הה״ד שמעה ה׳ לד״ק הקשיבה רנמי האוינה תסלת י הלי שפתי מרמה. מהו בלא שפתי מרמה. אלא הכי בלא שפתי מרמה. מהו בלא שפתי מרמה. אלא הכי מניכן כל מלה ומלם דלותא דאפיק בר כש מפומים סלקא לעילא. ובקמא רקיעין ועאלת לאתר דעאלת. ומתן אתבהנת היא היה מלה דכשרא אי לה אי איהי רמימה. ואי לאו סאמין לה קמי מלכא קדישא למעבד מלה רוחא אחרא:

ה) פתח רבי שמטון ואמר. ו) שמעה תפלתי ה' ושועתי האוינה אל דמעתי אל תחרם. מאי מעמא שמעה ולא שמע. באתר חד כתיב שמע סי וחנכי. וכאתר בכל אתר לומכין 656 םמעה . כתיב 0000 ולומכין לדכורה. · (כוקבא -0005 บทธ . **DND** לדיק ונרי. שמעה הי שמעה. כר"ה ו) כדיא ה) שמע ה׳ ותנני. שמע בני מוסר אביך. ע) הסכת ושמע ישראל. וסכא שמעה תפלתי הי. בגין דהאי איהי תנינן דרנה דמקבלה כל ללותין דעלמה [1] והה דעבדה מכייהו עמרה ושוי לה ברישה דלדי"ק חי העולמים. דכתיב י) ברכות לראש לדי"ק. ועל דם שמעה תפלתי ס׳ ושועתי האוינה אל דמעתי אל תחדם. הכא תלת דרגין. ספלה. שועה. דמעה. שמעה תפלחי ה׳. דא ללותה די בלחש. ושועתי ההוינה. דה ללותה דחרים בינ קליה בעקתיה. כדיה ותעל שועתם אל האלהים מן העבידה. ומהו שועתם, אלה דבללופיה ארים קליה ווקיף עימי לעילא. כדיא יא) ושוע אל ההר. וללותה דה מתבר תרעין ודחיק לון להעלה ללותים מלכת אטיל קמי **67 .** 570 36 דמעתי 56 ולית תרעה דקהים קמיה. ולעולם לה ההדרו דמעין בריקניה: יכ) לכי יוסי פתח ואמר יג) תפלה לעני כי יעפף ולפרי ה' ישפך שיחו. האי קרא אוקמוה בכמס אתר. אלא דוד מלכא אמר דא כד אבתכל וחמא במלי דמסכנא. ואסתכל ביה כד הוה אויל וערק מקמי חמוי אמר דא. תפלה לעני. דא היא ללותא דבעי מסכנא קמי

כתוב בלבן *h*) ויבא אלהים אל לבן הארמי בחלום הלילה ויאמר לו השמר לך פן תדבר עם יעקב ממוב עד רע. פן תדבר. פן תעשה ליעקב רעה צריך לומר. אלא לבן לא רדף אחר יעקב בכח אנשים להתגר עמו סלחמה, שהרי כחו של יעקב ובניו היה גדול ממנו. סלחמה, שהרי כחו של יעקב ובניו היה גדול ממנו. שבי. ולפיכך כתוב פן תדבר. ולא כתוב פן תעשה. שבי ולפיכך כתוב פן תדבר. ולא כתוב פן תעשה. שיכולת היתה בידו. אלא כמו שנאמר אלהי אביכם שיכולת היתה בידו. אלא כמו שנאמר הקב"ה להעיר. שנאמר וענית ואמרת לפני ה' אלהיך ארמי אובד אבי אנו. וענית. כמו שנאמר לא תענה ברעך. ג) ענה באחיו:

ונצעק אל ה׳ אלהי אבתינו וישמע ה׳ את קלנו וג׳. ג) רבי חזקיה פתח ואמר ז) שמעה ה׳ צדק וגו׳. כמה חבובה כנסת ישראל לפני הקכ״ה. שככל זמן

זגר. כסה חבובה כנסת ישראל לפני הקב"ה. שבכל זמן שכנסת ישראל תבא לפני הקב"ה נורמן הקב"ה לעומתה. זש"כ שמעה ה' צד"ק הקשיבה רנתי האזינה תפלתי בלא שפתי מרמה. מהו בלא שפתי מרמה. אלא כך לסדנו כל דבור ודכור של תפלה שמוציא האדם מפיו עולה למעלה. ובוקע רקיעים ועולה למקום שיכולה לעלות. ושם נכחן אותו הדבור אם הוא כראוי או לא. אם הוא ושם נכחן אותו הדבור אם הוא כראוי או לא. אם הוא דבור כראוי מעלים אותו הדוצה. ונתעורר מן אותו הדבור רוח אחר:

ה) פתח רבי שמעון ואמר ו) שמעה תפלתי ה' ושועתי האזינה אל המעתי אל תחרש. מפני מה שמעה ולא שטע. במקום אחר כתוב שטע ה' וחנני. ובמקום אחר כתוב שמעה. אלא בכל מקום שנוכר לפעמים שמע הוא למררגה של בחינת זכר. ושמעה הוא למררגה של בחי׳ נקבה. שמעה. כמש"כ ו) שמעה ה' צר"ק וגו'. שמע. כמש"כ ח) שמע ה' והגני. שמע בני מומר אביך. מ) המכת ושמע ישראל. וכאן שמעה תפלתי ה׳. לפי שואת היא המדרגה שמקבלה כל תפלות העולם [1] והנה למרנו שעושה מהן עמרה ותשים אותו בראש צרי"ק חי העולמים. שכתוב י) ברכות לראש צדי"ק, ועל כן שטעה תפלתי ה' ושועתי האזינה אל רמעתי אל תחרש. כאן נוכר ג' מדרגות. תפלה. שועה. רמעה. שמעה תפלתי ה׳, זו התפלה אשר בלחש. ושועתי האזינה. זו תפלה שטרים האדם קולו בצרתו. כמשיכ ותעל שועתם אל האלהים מן העבודה. ומהו שועתם. היינו מה שבתפלתו מרים האדם קולו ונושא עיניו למעלה. כמשיכ יה) ושוע אל ההר. וזאת התפלה תפצה שערים ותכפה אותם להכנים תפלתו. אל דמעתי אל תחרש. זאת התפלה נכנסת לפני המלך ואין שער שיקום בפניה. ולעולם לא חזרו דמעות ריקם: ינ) רבי יוסי פתח ואמר יג) תפלה לעני כי יעמף

ולפני ה' ישפך שיחו. מקרא זה נתכאר עני כי עפון אלא דור המלך אמר זה כאשר הסתכל והבין עניני העני. ונסתכל בזה כאשר הלך וברח מלפני חותנו אז אמר זה. תפלה לעני. זאת היא התפלה שמבקש העני לפני

מראה מקומות h) בראשית לא בי דברים ייש ג) מלוכע נב. ד) תלים יישו ב) מיי קלב. ו) תלים ליע ו) שם יישו א) שם לי ע) דברים כייו י) משלי י' יא) ישעיי כ"ב יב) וישלת קסת: יג) תלים קיב

זין הזהר

(ו) וו מדת המלכות שחיא שער השמים. וכתוב פתחו לי שערי צריק:

22 IS

קמי

: גריך סוא:

דעלמא

קנ"ה .

דעלמא. כתיב הכא תפלה לעני. וכתיב התם תפלה

למשם היש האלהים. מאי בין האי להאי. הלא דא תשלה של יד. יד. יד. ודא תשלה של יד. ודא תשלה בין האי תשלה

לעני ובין תשלה למשה איש האלהים [ח] ותרווייהו שקילין כמד ועל דא ללותא דעני אקדימת קמי קביה מכל ללותין דעלמא. בנין דכתיב א) כי לא בוה ולא שקץ

עכות עני ונו׳. תה חוי תפלה לעני דה תפלה של יד׳. דעני החדבק במסכנותיה. כמאן דלית ליה מגרמיה כלום. דבר

חתר תפנה דה משה [מ] לעני דה דוד. כי יעקף. כד

אתכסיא סיהרא ואתכסי שמשא מינס. ולפני הי ישפר

שיחו בנין להתחברה בהדי שמשה [י] תה חוי ללותה

דכל בני כשה ללותה. ולליתה דמסכנה היהי ללותה

דקיימה קמיה דקודשה בריך סוה. ותברת תרעין ופתחין ועהלת להתקבלה קמיה. הה"ד והיה כי ילעק הלי

ושמעתי כי תכון אני. וכתיב שמוע אשמע לעקתו. ולפני

ה׳ ישפך שיחו. כמאן דמתרעם על דינוי דקודשא

יעקב מתי ישראל אני עורתיך כאם ה׳ וגו׳. תא חוי

כל עמין עכוים דעלמא קבים יהב לון לממכן שלשנין ידיעין, כמה דאתמר, וכלהן אזלי בתר מליההן, כנוה

דכתיב ד) כי כל העמים ילכו איש בשם אלהיוי. וכלהו

אושרין דמין ומניחין קרבא. גולין וקפחין ומכאפין.

ואתערבין בכמה עובדין לבים ואתתקפו בחילהון להבאשא לישראל וישראל לית לון תוקפא וחילא ללכאאה

לון בר בטומהון. כתולעתה דה דלית לה תוקטה וחילה הלה

בפומה. ובפומה מתבר כלה ועל דה הקרון ישראל תולעת.

תו אל תיראי תולעת יעקב. מה תולעת לית בריה

כהאי תולעת דמשי דסיסשרא.

נפקין כל לבושי יקר מיסמרי דמלכין. לבתר זרע

דמינה

כ) רבי יהודה פתח ואמר ג) אל תיראי תולעת

ודם ללותה דהקדימת לכל ללותהון

לפני הקב"ה. וואת התפלה שמתקרמת לכל התפלות שבעולם. כתוב כאן תפלה לעני. וכתוב שם תפלה למשה איש האלהים. מה בין זו לוו. אלא זו תפלה של יד. וזו תפלה של ראש. ואין להפריר בין זאת התפלה לעני וכין תפלה למשה איש האלהים [ח] ושניהן שקולות כאחת. ועל כן תפלה לעני מוקרמת לפני הקב"ה מכל התפלות שכעולם. לפי שכתוב מ) כי לא בזה ולא שקץ ענות עני וגרי. בוא וראה תפלה לעני זו תפלה של יה. שהעני רבוק בעניו. כזה שאין לו מעצמו כלום. רבר אחר תפלה זה משה (ט) לעני זה רור. כי יעטף, כאשר נתכסית הלבנה ונסתתר השמש ממנה. ולפני ה׳ ישפך שיחו. כשביל להתחכר עם השמש [י] כוא וראה תפלת כל האנשים היא תפלה. אבל תפלת העני היא תפלה העומרת לפני הקרוש ברוך הוא. מפוצצת שערים ופתחים ונכנסת להתקבל לפניו. זש"כ והיה כי יצעק אלי ושמעתי כי חנון אני. וכתוכ שמוע אשמע צעקתו. ולפני ה' ישפך שיחו. כזה שמתרעם על רינו של הקרוש ברוך הוא:

ג) רבי יהודה פתח ואמר ג) אל תראי תולעת יעקב מתי ישראל אני עזרתיך נאם ה' וגו'. בוא וראה כל עמים עכו"ם שכעולם נתנם הקכ"ה לממונים ושרים ירועים. כמו שנתבאר, וכלם הולכים אחרי אלהיהם. כמו שכתוב ז) בי כל העמים ילכו איש בשם אלהיו. וכלם שופכי דמים ומתגירי מלחמה. גוולים מרצחים ומנאפים. ומתאחרים בכמה מעשים להרע. ומתגכרים בכחותם להרע לישראל. וישראל אין להם נכורה וכח לנצה אותם אלא בפיהם. בתולעת זו שאין לה גבורה וכח אלא בפיה. ובפיה משברת הבל. ועל בן נקראים ישראל תולעת. ועור אל תראי תולעת יעקב. מה תולעת אין בריה בעולם כמו תולעת המשי המקנגת בעץ ארום. שממנה יוצאים כל בגדי כבוד פורפירי הטלכים. אחיכ מזריע זרע ומת. ולאחר שהוריע מתנדל כמקדם מאותו הזרע שנשאר ממנו. והנה הוא שוכ כחיים. כך ישראל הם כתולעת הזאת. שאע"פ שמתים חוזרים ומתקיימים בעולם. והרי נאמר ה) הנה כחמר ביד היוצר כן אתם כידי כית ישראל. מהו כחמר. אלא זה הוא חמר של זכוכית ההיא. שאע״פ שנשבר נתתקן ויש לו תקנה כמקדם. מתי ישראל. זה עץ החיים, שבשביל שישראל הם גרבקים בעץ החיים לפיכך יהיה להם חיים. ויקומו מן העפר ויתקיימו בעולם. ויהיו עם אחר לעכור את הקבית. כמש"ב ו) לקרא כלם בשם ה׳ לעברו שכם אחר:

השקיפה ממעון קדשך מן השמים וברך את עמך

ק) הרעיפו שמים ממעל ושחקים יולו צרק תפתח ארץ

ק) העיצו שבוט בבעל זשוועים יולי נוץ ועשונין און וופרו ישע וצרקה הצמיח יחד וגו׳. מקרא זה סור של חכמה הוא שלמדתי ממנורה הקדושה, הרעיפו שמים ממעל. מהו הרעיפו. כמש"כ יערף כממר לקחי, ועל צר רממר שהוא מזון של הכל נאמר. ועל כן עיני כל

את ישראל ונו׳. ז) פתח רבי חייא ואמר

ומית. ולבתר מההוא זרעא דהשתאר מניה ורעין אתקיים כמלקדמין. והא איהו בקיומא, כך ישראל אינון כהאי תולעת. דאעיג דמתין יתהדרון ויתקיימין בעלמא. והא אתמר ה) הנה כחמר ביד היולר כן אתם בידי בית ישראל. מהו כחמר. אלא דא הוא תמר דההוא זכוכים. דאע"ג דאתבר אתתקן ואית ליה תקנה כמלקדמין. מתי ישראל. דא אילכא דחיי. דבגין דישראל איכון אתדבקו באילכא דחיי בגין כך יהא חיין להון. ויקומון מעפרא ויתקיימון בעלמה, ויהין לעם חד למפלה ליה לקבים. כדיא ו) לקרא כלם בשם ה׳ לעבדו שכם אחד:

השקיפה ממעון קדשר מן השמים וברך את עמר את שיר השקיפה מתעון קדשר מן המתי ח) הרעיפו שמים ממעל ושחקים יולו לדק תפתח חרץ ויפרו ישע ולדקה מלמיח יחד וגו׳. האי קרא רוא דחכמתה הוה דחוליפנה מבולינה קדישה. הרעיפו שמים ממעל. מהו הרעיפו. כדיה יערף כמשר לקחי. ועל סשרה דמטרא דהוא מזונא דכלא קאמר. ועל דא שיני כל

העולם מראה מקומות או חלים כיב בו וישלח קטו: גו ישעי׳ מ"ח דו מיכה ד׳ סו ירמי׳ יית וו לפני׳ ג׳ גו ויקרח כה: חו ישעי׳ מים

זיו הזהר

[ח] תפלה לעני וכן תפלה של ור מרמו על מדת המלכות דלית לה מגרמה כלום. תפלה למשה וכן תפלה של ראש מרמו על התפארת. איש האלהים היינו בעלה המשרוניתא שנקראת אלהים: (ט) משה היינו תפארת שמש. הור היינו פלכות לבנה: (י) פי׳ להודונ

בנין דאיהו יהיב מוונא עלמה מלפהן לקב״ה למזוני. לכלה וזן לכל. כדיה עיני כל הליך ישברו וגו׳. והי תימא דבאמר דא דאקרי שמיים כליא מלתא [יא] הה תנינן דלאו בוכותה תליה מילתה. וזכותה הה הוקמוה דאיהו לדקה . דתרגום לדקה זכותה וזכותה ושמים חד מלה הוא. והכא הרעיפו שמים ממעל כתיב. ממעל ודאי [יכ] מטתיקה קדישה קה התיה. ולה מהסום התר דאקרי שמים ואקרי זכותא. אלא ממעל דייקא. ושחקים יולו לדק. דכד שמיים כטיל ליה ממעל. מההוא אתר עלאה דשארי עלוי. כדין שחקים יולו לדק. מאן שחקים. אתר דפחנין מנא ללדיקיא. ומאן כיכהו. כלח והוד. דאיכון ודאי מהכין מכא ללדיקיא. למאן. לההוא אתר דאקרי לדו"ק [יג] דהא אינון טחנין לה לההוא מכא דאתיא מלעילא. וכל ההוא שיבו מתכנים בנווייהו למיהב לדרנא ذר"ה דלדי"ק. בנין דתתברכא ליס מההיא כזילו דילהון [יד] וע"ד מחנין מנא ללדיהיא. מאן לדיקיא. דא לדייק ולדיק יוסיף ורחיל, דכד מודווגן כחדה לדיקים אקרון. יאלין מחנין מנה ללדיקיה ודמי. וע"ד ושחקים יולו לד"ק. וכדין תפתח ארץ ויפרו ישע. בני עלמה. ולדקה תלמיה יחד. דכל רחמי וכל פיבו סגיאו דעלמא ומזוכייהו דבני נשא משתכחי בעלמא. וכדין חדוה על חדוה אתוסף וכל עלמין מתברכאן. אמר רבי אחא אלמלא לא אתינא אלא למשמע דא דיי:

את ס׳ האמרת היום וגו׳. וה׳ האמירך היום להיות לו לעם סגלה וגו׳. ה) פתח רבי יהודה ואמר ב) אל תוכר לכו עונית הראשונים מהר יהדמונו רחמר כי דלוכו מאד. תא הזי קב״ה ברחימותא דישראל רחים לון דאינון עדביה ואחסנתיה. ולא מסתכל אחרא בדינייהו בל איסו בלחודים. וכיון דאיסו מסתכל בדינייהו אתמלי עלייהו רחמין. בנין דאיהו כאב דרחים על בנין. כדיא נ) כרחם אב על בנים רחם ה׳ על יראיו. וכד אשתכת לון הובין מעבר לון ראשון ראשון. עד דאעבר לון לכלסו מקמים. וכיון דחמבר לון מקמיה לה השתאר מלייסו מובין למיסב שלשכו לסערא אחרא דדינא עלייהו. וא אמיין למיחב קמיה כבקדמיתה. איכון חובין קדמאי רחעבר 36 מקמיה השיב עלייהו. וע״ד כתיב תוכר לכו עולות רחשונים מהר יקדמונו רחמיך ונוי. דחי רהמיך לה יקדימו עלייהו דישראל לה יכלין לקיימה בעלמה. בנין דכמה אינון מארי דדינא קשיא מארי תריסין וכמה דלמורין דקיימו עלייהו דישראל לעילא. ואלמלי דאקדים קב"ה רחמים עלייהו דישראל עד לא ישנח בדיניהון. לא יכליו לקיימה בעלמה. ועיד מהר יקדמונו רחמיך כי דלוכו מאד. דלותא דעובדין טבין. דלותא דעובדין דכשרן. תא הזי אלמלי יסגלין ישראל עובדי דכשרן קמי קביה לא קיימין עמין עכוים בעלמא, אבל ישראל איכון גרמין לשאר עמין עכוים לוקפא רישייהו בעלמא. דאלמלי ישראל לא יהון הטאן קמי קביה. שאר עמין עכו"ם התכפיין קמייהו. ותה הזי הלמלה דהמשיכו არით

ישראל

זיו הזהר

[יה] בהפארת: [ינ] פי' ממדרגה הנכוח שממעל לתפארת שהוא נ"כ כתי' וכר משפיע. והיינו תכמה עתיקא קרישא שנקרא קודש. ובוה יובן השקיפה ממעון קדשך. חכמה. מן השמים. תפארת. וברך וגו': [יג] למדת חימור: [יז] צד"ק זו מדת המלכות. יומן ורהל היינו ימוד ומלכות:

העולם מצפות להקביה על מזינות. לפי שהוא נותן מוון לכל וזן לכל. כמשיכ עיני כל אליך ישברו ונו׳. ואפשר תאמר שבמקום זה שנקרא שמי״ם תולה הדבר [6] הרי למדנו שאין הדבר תולה בזכות, וזכות הרי נתבאר דהיינו צדקה. כי תרגום של צדקה זכותא. חכות ושמים ענין אחד הוא. וכאן הרעיפו שמים ממעל כתוב. ממעל וראי [יכ] מן הקרמון הקרוש זה בא. ולא ממקום ההוא שנקרא שמים ונקרא זכות. אלא ממעל דוקא ושחקים יזלו צדק. שכאשר שמיים מקבל השפע ממעל. ממקום עליון ההוא השורה עליו. אז שחקים יולו צרק. איזה שחקים. זה מקום שמוחנים מן לצריקים. ואיזה הם. נצח והוד. שהם בוראי מוחנים מן לצריקים. למי, למקום ההוא שנקרא צרי"ק [ינ] שהרי הם מוחנים את המן ההוא הבא מלמעלה. וכל המוב ההוא נקבץ בהם ליתן אותו להמדרגה שנקרא צדי"ק. בשביל שתתברך צד"ק מאותו השפע שבהם [יז] וע״כ מוחנים מן לצדיקים. איזו צדיקים. זה צדי״ק וצד״ק יום״ף ורח״ל. שכאשר מזרוגים יחר נקראים צריקים. ואלו מוחנים מן לצריקים בודאי. וע"כ ושחקים יולו צד"ק. ואו תפתח ארץ ויפרו ישע. בני העולם. וצרקה תצמיח יחר. שכל רחמים וכל רב מוב של העולם ומזונות האנשים נמצאים בעולם. ואז שמחה על שמחה נתוספת וכל העולמות מתברכים. א"ר אחא אלמלי לא באתי אלא לשמוע רבר זה די לי:

את ה' האטרת היום ונו'. וה' האטירך היום להיות אתר ה' האטרת היום להיות אטר לו לעם סגלה ונו'. *ה*) פתח רבי יהודה ואטר כ) אל תוכר לנו עונות הראשונים מהר יקדמונו רחמך כי דלונו מאד. בוא וראה הקב׳ה באהבת ישראל אוהב

אותם שהם גורלו ונחלתו. ואין מסתכל אחר ברינם רק הוא בלברו, וכיון שהוא מסתכל ברינם נתמלא עליהם רחמים. לפי שהוא כאב המרחם על בניו. כמש"כ נ) כרחם אב על בנים רחם ה׳ על יראיו. וכאשר מוצא בהם עבירות מעבירן ראשון ראשון. עד שמעביר את כלן מלפניו. וכיון שמעבירן מלפניו לא נשאר עליהם עוטת ליתן ממשלה לצד אחר של הרין עליהם. ואם באים להמוא לפגיו כבתחלה. אותן עונות הראשונים שהעביר מלפניו שוב מחשב עליהם. ועיכ כתוב אל תוכר לנו עונות ראשונים מהר יקדמונו רחמיך וגו׳, שאם החמיך לא יקדימו על ישראל לא יוכלו להתקיים בעולם. לפי שהרכה הם שרי הרין הקשה שרי עונשין וכמה מקמרינים הקמים על ישראל למעלה. ואלמלי שמקרים הקב"ה רחמים על ישראל מרם שמשגיח בדינם לא היו יכולים להתקיים בעולם. וע"כ מהר יקרמונו רחמיך כי דלונו מאר. דלות ממעשים מובים. דלות ממעשים ישרים. בוא וראה אלמלי יסגלו ישראל מעשים ישרים לפני הקב"ה לא יתקיימו עמים עכו"ם בעולם. אבל ישראל הם גורמים לשאר עמים עכו"ם לזקוף ראשיהם בעולם. שאלמלי ישראל לא יהיו חומאים לפני הקב"ה. שאר עסים עכו"ם יכנעו לפניהם. ובוא וראה אלמלא שהמשיכו l

מראה מהומות א וימי רכט: נ) תלים עיע ג) שם קינ

ישראל במעשיהם הרעים לצר המומאה בארץ הקרושה. הרי נתבאר שלא היו יכולים שאר עמים עכו"ם לשלומ בארץ הקרושה. ולא גלו ישראל מעל ארץ הקרושה. ועל זה כתוב כי רלונו מאר. שאין לנו מעשים ישרים כראוי. ולפיכך מהר יקרמונו רחמיך:

ולתתך עליון על כל הגוים אשר עשה וגר. ה) פתח רבי חייא ואמר כ) ברכו ה' מלאכיו גבורי כח עושי רברו וגו׳. זכאים הם ישראל מכל שאר אומות העולם. שהקב"ה בחר בהם מכל שאר העמים. ועשה אותם חלקו ונהלתו. ועל כן נתן להם התורה הקרושה. לפי שכלם היו ברצון אחר על הר סיני והסרימו עשיה לשמיעה. כיון שהקרימו עשיה לשמיעה קרא הקביה לפמליא שלו ואמר להם. עד כאן אתם הייתם יחידים לפני בעולם. מכאן ולהלאה הנה בני אשר בארץ חברים עמכם בכל. ואין לכם רשות לקרש את שמי עד שישראל יתחברו עמכם בארץ. וכלכם תהיו חכרים יחר לקרש את שמי. בשביל שהקרימו עשיה לשמיעה כמו שמלאבים העליונים עושים ברקיע. שכתוב ברכו ה' מלאכיו גבורי כח עושי דברו לשמוע בסול דברו. עושי דברו בתחלה ואח"כ לשמוע. דבר אחר ברכו ה' מלאכיו. אלו הם הצריקים אשר בארץ, שהם חשובים לפני הקב"ה כמלאכים העליונים שברקיע. לפי שהם גבורי כה שמתגברים על יצרם כנבור חוק שמתנבר על שונאו. לשמוע בקול דברו. שזוכים בכל יום לשמיע קול מלמעלה בשעה שנצרבים. ועתה מי יוכל לעמוד בפניהם שהם קרושים עליונים. השנחת הקב"ה עליהם בכל יום. וע"ו כתוב נ) אשרי ארם עוז לו בך ונו׳ ז

דוברות שלמים ואכלת שם ושמחת לפני ה׳ אלהיך.
דו לפני ה׳ אלהיך.

ונילו בה כל אהביה וגו׳. כמח חבובה התורה לפני הקב"ה. שהרי בכל מקום שרברי התורה נשמעים. הקב"ח וכל חיילותיו כלם מאזינים לקולו. והקב"ה בא לדור עמו. זש"כ בכל המקום אשר אוכיר את שמי אבוא אליך וברכתיך. ולא עוד אלא שמשנאיו נופלים לפניו. וזה נתבאר. בוא וראה מצות התורה עליונים הם למעלה. כשבא הארם ועושה מצוה אחת. זאת המצוה עומרת לפני הכב"ה ונתעמרה לפניו. ואומרת פלוני עשה אותי ומן פלוני אני. לפי שוה האדם עורר אותה למעלה. כרמיון שהוא עורר אותה לממה כמו כן נתעורר למעלה. ועושה שלום למעלה ולמטה. כמש"כ ו) או יחזק במעוזי יעשה שלום לי שלום יעשה לי. יעשה שלום לי למעלה. שלום יעשה לי למטה. אשרי חלקו של ארם ההוא שעושה מצות התורה. שמחו את ירושלים ונוי. לפי ששמחה לא נמצאת אלא בזמן שעמרו ישראל בארץ הקרושה. כי שם נתחברה השכינה בהקב"ה. ואז היא שמחת כלם. שמחת העליונים והתחתונים. ובזמן שישראל אין נמצאים בארץ הקרושה אסור לו לארם לשמוח ולהראות שמחה. שכתוב שמחו את ירושלים ונילו בה וגו׳. וגילו בה דוקא. רבי אבא ראה איש אחר שהיה שמח בבתי משחק השרים שבבבל. בעמ בו ואמר שמחו את ירושלים כתוב. כומן שירושלים בשמחה צריך האדם לשמוח. ר' אלעזר למעמיה שאמר שמחו את ירושלים היינו מה שכתוב עברו את ה' בשמחה. כתוב אחר אומר עבדו את ה' בשמחה. וכתוב אחד אומר עברו את ה' ביראה

כראה ככומות א) לך לי נו תלים קינ גו שם פיד דו כמדכר קית. כי ישעי סיו וו ישעיי כיו

ישראל בעובדין בישין לספר אחרא בארעא קדישא. הא אתמר דלא שלטו שאר עמין עכוים בארעא קדישא. ולא אתגלו ישראל מעל ארעא קדישא. ועל דא כתיב כי דלונו מאד. דלית לן עיבדין דכשרן כדקא חזי. ובנין כך מהר יקדמונו רחמיך: דרתרך עליון על כל הנוים אשר עשה וגו׳. א) פתח כבי סייא ואמר ב) דרכו הי מולרנו גבורו

רבי חיית וחמר כ) ברכו ה׳ מלחכיו גבורי כת טושי דברו וגוי. זכאין איכון ישראל מכל שאר עמין דעלמא, דקביה אתרעי בהו מכל שאר עמין ועבד לון חולקיה ואחסנתיה . ועל דא יהיב לון אורייתא קדישא. בנין דכלהו הוו ברעותה חדה על מורה דסיני והקדימו עשים לשמיעה. כיון דחקדימו עשיה לשמיעה קרח קביה לפמליא דיליה ואמר לון. עד סכא אתון הייתון יחידאין קמאי בעלמא. מכאן ולסלאה הא בני בארעא חברים בהדייכו בכלה. ולית לכו רשו לקדשה שמי עד דישרהל יתחברין בהדייכו בארעא. וכלסו תהוון כחדא חברים לקדשא שמי. בגין דחקדימו עשיה לשמיעה כגווכה דמלחכי עלאי עבדי ברקיעא. דכתיב ברכו ס׳ מלאכיו גבורי כח עושי דברו לשמוע בקול דברו. עושי דברו בקדמיתא ולבתר לשמיע. דבר אחר ברכו ס׳ מלאכיו. אלין איכון לדיקיא בארעא. דאינון חשובין קמי קב״ם כמלאכי עלאי ברקיעא. בנין דאינון גבורי כחש דמתנברי על יצריהון כגבר פב דמתנבר על שנאים. לשמוע בקול דברו. דוכאן בכל יומא למשמע קלא מלעילא בשעמא דאלטריכו. השתא מאן יכיל למיקט בהדייסו דאיניון קדישין מליונין. אשנחותא דקביים עלייהו בכל יומא. ועיד כתיב ג) אשרי אדם עוז לו בך וגו׳:

ד) וובחת שלמים וחכלת שם ושמחת לפני הי חלהיך. רבי אלעור פתח ה) שמחו את ירושלים וגילו בה כל אהביה ונו׳. כמה הביבא אורייתא קמי קב"ה. דהא בכל אתר דמלי דאורייתא אשתמעו, קב"ה וכל חיילין דילים כלהו לייתין למלולים. וקב״ם אתי לדיירא עמיה. הה"ד בכל המקים אשר אוכיר את שמי אבוא אליך וברכתיך. ולא עוד אלא דשכאוי כפלין קמים. והא אוקמוה. תא חזי פקודי אורייתא עלאין איניון לעילא. אתי ביכ ועביד פקודא חדא. האי פקודא קיימא הב"ה ומתעשרה קמיה. והמר פלניה עביד לי המי ומן פלניא אנא. בגין דאיהו אתער ליה לעילא. כגוונא דאיהו אתער ליה לתתא הכי נמי אתער לעילא. ועביד שלמה לעילה ותתה. כד"ה ו) הו יחוק במעוד יעשה שלום לי שלום יעשם לי. יעשה שלום לי לעילה. שלום יעשה לי לתתה זכאה חולקיה דההוא בינ דעביד פקודי אורייתא. שמחו את ירושלים ונו׳. בגין דחדוה לא אשתכת אלא בומנא דישראל קיימי בארעא קדישא. דתמן אתהברת אתתא בבעלה. וכדין היא חדוותה דכלה. חדוותה דעילה ותתה ובזמנה דישרהל לה השתכחו בארעה קדישה אסיר ליה לב"כ למחדי ולאחואה חידו. דכתיב שממו את ירושלים וגילו בה וגו'. וגילו בה דייקה. רבי הבה ממה בר גם דהוה מדי בבי פרוגיה דבבל. בפש ביה והמר שממו את ירושלים כתיב. בזמנא דירושלים בחדום בעי ב"כ למהדי. רבי אלעור לסעמים דאמר שמחו את ירושלים סיינו דכמיב עבדו את ה׳ בשמחם. כתוב אחד אומר עבדו את ס׳ בשמחס. וכסוב אתר אמר עבדו את ס׳ 50773

ביראם וגילו ברעדם. מאי בין האי להאי. אלא כאן בומנא דישראל שראן בארעים מאי בין האי להאי. אלא כאן בומנא דישראל שראן בארעים קדישא. כאן בומנא דישראל שראן בארעא אחרא. דבר אחרי עבדו את ה׳ ביראה. יהודה יהא כנסת ישראל בומנא דאיהי בגלותא ביני עממיא. א״ר ישראל. וכיון דאמר תלאו מן גלותא היא ואקרי שמחה. ישראל. וכיון דאמר תלאו מן גלותא היא ואקרי שמחה. אדרא וראי הכי הוא דכל ומנא דאיהי בגלותא ושכיבת לעפרא ישראל. וכיון דאמר תלאו מן גלותא השריבת לעפרא אדראי וראי הכי הוא דכל ומנא דאיהי בגלותא ושכיבת לעפרא וית לה אקרי שמחה. עד דקב״ה ייתי לגבה ויוקים לה לא אקרי שמחה. כדין חדוותא אקרי מדוותא דכלא. וכדין בשמחה תלאו ודאי. וכדין כמה אילין ישקון לקבלא דמטרוניתא להוותא דהלולא דמלכא. כד״א ההרים והגבעות אלחו לפניכם רנה. וכתיב כי הלך לפניכם סי ומאספכם אלהי ישראל:

ג) הסכת ושמע ישראל היום הזה נהיים לעם להי אלהיך. פתח רבי יוסי ואמר. כתיב שמע ישראל ה׳ אלהינו ה׳ אחד. וכתיב הסכת ושמע ישראל היום הזה נהיית לעם. וכתיב ד) שמע ישראל אתה עובר היום את הירדן. כל הני שמע ושמע דקאמר משק אמאי. שמע ישראל דיחודת יאות. ודאי האי לדרשה רסל הכי אחרכין אמאי. אלא הא אתיא כמה דאוקמוה. כלהו לדרשה קהתו.. הבל שמע ישרהל דכלהו שאר לאו איכון כהאי גווכא דשמע ישראל דיחודא. דכלהו אחרנין לדרשה האתו וכלהו באתר אחרה אתדבהו. הסכת ושמע ישראל היום הזה נהיית לעם. שמע ישראל התה עובר היום את הירדן. כלהו בדרגא תתאה אתדבקי [מו] היים הזה נהיית לעם. מהו נהיית. היית מבעי עם כד אתברו ליה, אלא בכל אתר לבייהו לפולחנא. כד"א ה) נהייתי ונחליתי. ודא הוא דכתיב ו) שמעוכי אחי ועמי. אי אחי למה עמי, ואי עמי למה אי ברעותא אתון אחי. אמי. אלא אמר דוד. . טמי לתברא לבייכו לפולחני אמון 165 161 זכך היום הזה נהיית לעם. תברת לבך לפולחנא דקביה. אוף הכי שמע ישראל אתה עובר היום את הירדו. ושמע ישראל מתאה בדרגח איהו . 635 דיחודה הוה בדרגה עלאה. דהה איהו הוי רות דעילה ותתא כמה דאוקמוה:

ארור משנה עול בדרך. רבי שמעון סליק למחמי (ז ארור משנה עול המחמי (ז ארור משנה ארור משנה ארור ארור ארור ארור ארור חבריה דמתיבתה דילהון. חמא תמן כמה דיוקנין דחבריא סתרניה. אמרו ליה לא תדחל בריה דיוחאי. לא תדחל בולינא קדישא. כתוב וחדי גו חדוה דמחרך. כתב כל חינון מלין דשמע בההוא ליליא. לעא לון ולהג לון ולא אנשי מלה . כד אתא לפרא זקף עינוי וחמא חד נהירו דהוה נהיר כמלקדמין אהדר לתתה. עיכוי ממיך ברקיע . . דנהיר בכל וסליק רקיע נהירו וסמא דביתה בכמה ציורון. הדה כהירו דיוקנא בהסוא רבי שמעון. ולפום הנעה אגניו ההוא נהורא. אדהכי הא תרין שליחן אתיין. אשכחוהו רישיה בין ברכוי. אמרו ליה שלמא עליה דמר. שלמא למאן דעלאין ותפאין בעאן לאקדמא ליה שלם. קום. קם רבי שמעון וחדא

לשון קודש

ביראה וגילו ברעדה. מה בין זה לוה. אלא כאן בומן שישראל יושבים בארץ הקדושה. וכאן בומן שישראל יושבים כארץ אחרת. דבר אחר עבדו את ה׳ ביראה. זו כנסת ישראל בזמן שהיא בגלות בין העמים. א״ר יהודה והלא כתוכ ה) כי בשמחה תצאו. וזו היא כנסת ישראל. וכיון שאמר תצאו היינו מן הגלות ונקראת שמחה. ישראל. וכיון שאמר תצאו היינו מן הגלות ונקראת שמחה. א״ל ודאי כך הוא שכל ומן שהיא בגלות ושוכבת לעפר א״ל ודאי כך הוא שכל ומן שהיא בגלות ושוכבת לעפר א״ל ודאי כך הוא שכל ומן שהיא בגלות ומוכרת לעפר וישראל. וכיון שאמר תצאו היינו מן הגלות ומוכת לעפר וישראל. וכיון שמחה. עד שהקב״ה יבוא אליה ויומימה מהעפר ויאמר ג) התנערי מעפר קומי. קומי אורי וגו׳. וותחברו כאחר. או שמחה תהיה נקראת שמחת הכל וואז כשמחה תצאו בוראי. ואז הרבה חיילות יצאו לקראת וואז כשמחה בחופת המלך. כמש״כ ההרים והגבעות יפצחו לפניכם ה׳ ומאספכם אלהי ישראל:

ג) הסכת ושמע ישראל היום הזה נהיית לעם לה׳ אלהיך. פתח רבי יוסי ואמר, כתוב שמע ישראל

ה' אלהינו ה' אחר. וכתוב הסכת ושמע ישראל היום הזה נהיית לעם. וכתוב ז) שמע ישראל אתה עובר היום את הירדן. כל אלה שמע ושמע שאמר משה למה. שהרי שמע ישראל של היחור נכון. שבוראי זה לדרש הוא בא כמו שביארו. אבל אלו האחרים למה. אלא כלם לדרש כאים .. אבל שמע ישראל של כל השאר אין הם כמו שמע ישראל זה של היחוד. כי כל שמע האחרים לדרש באים וכלם במקום אחר נדבקו. הסכת ושמע ישראל היום הזה נהיית לעם. שמע ישראל אתה עובר היום את הירדן. כלם במררגה התחתונה נרבקו [טו] היום הזה נהיית לעם. מהו נהיית, היית היה צריך לומר. אלא בכל מקום עם הוא כאשר נשבר לבכם בהכרח לעבודה. כמש"ב ה) נהייתי ונחליתי. וזהו שכתוב ו) שמעוני אחי ועמי. אם אחי למה עמי. ואם עמי למה אחי. אלא אמר דוד, אם עכודתכם ברצון המוכ אתם אחי. ואם לא אתם עמי. לשכור לבככם בהכרח לעבודתי. וכן היום הזה נהיית לעם. נשבר לבך להכריחך לעכודת הקב״ה. אף כך שמע ישראל אתה עוכר היום את הירדן. הכל במררגה התחתונה הוא. אכל שמע ישראל של היחוד הוא כמדרנה העליונה. שהרי הוא הסוד שלמעלה ושלממה כמו שנתבאר:

ו) ארוך משנה עור בדרך. רכי שמעון עלה לראות דור המדבר ואותן החכרים של הישיבה דור המדבר ואותן החכרים של הישיבה שלהם. ראה שם כמה תמונות של חברים סכיבו. אמרו לו אל תירא בן יוחאי. אל תירא מנורה הקדושה. כתוב נחשמח תוך שמחת רכונך. כתב כל אותן הדברים ששמע בלילה ההוא. עמל בהם והגה בהם ולא שכח דבר. כשהניע הבקר נשא עיניו וראה אור נדול שהיה מאיר ברקיע. השפיל עיניו לממה. חזר ונשא עיניו כבתחלה וראה שכל הרקיע האיר מאור ההוא. ונם ראה שעולה באותו האור צורת בית המקדש בהרכה ציורים. שמח עורה שני שלוחים באו אליו. מצאוהו ראשו כין ברכיו. אמרו שני שלוחים כאו אליו. מצאוהו ראשו כין ברכיו. אמרו לו שלום עליך אדון. שלום למי שעליונים ותחתונים מכקשים להקדים לו שלום. עמוד. עמד רבי שמעון ושמת

בתם

מראה מקומות לו שעיי נים כו שם ניב ג) תרומה קם: ד) דברים עי ב) דניאל מי ו) דביי אי כיה ו) בלה קסו:

זיו הזהר

(טו) במרת המלכות:

7001

בהו. אמרו ליה ולא המית נייחא דרוהא דעבד לד

מארך. המית נהירו דביתא ברקיעא. אמר לון המינא.

אמרו לים בים שעתא אפיק תהימא בי מקדשא.

ואעבריה קב"ם בימא רבא. ומנהירו דיליה הום נהיר ברקיעא.

מו אמרו לים. רב מתיבתא בעא בשלמך. והא ידע

ואתכסי מנייסו ואזל ליה. ולפוס שעתא תב לנבייסו. אתר לון זמינא הוינא למיעל. והוו כלהו בעפירא חזא דדיינא דינא דחד בר נש דקאים על פתחא דגן עדן.

(†

פרח

מל

חדהכי

שליחן לנבך ..

בהם, אמרו לו האם לא ראית נהת רוח שעשה לך רבונך, הראית אור הבית ברקיע, אמר להם ראיתי. אמרו לו באותה השעה הוציא התהום את בית המקרש. והעבירו הקכ"ה בים הנדול. ומאורו היה מאיר הרקיע. צוד אמרו לו. ראש הישיבה דורש בשלומך. והוא יודע שאנהגו שלוחים אצלך .. ה) בתוך כך פרח אחר מהם ונעלם והלך לו. ולאחר שעה חור אצלם. אמר להם מוכן הייתי ליכנס. וראיתי שכל החברים היו בעטור אחר שרנו דינו של איש אחר שעמר אצל פתח גן הערן. ואותן הכרובים אחזו בו ולא הניחו אותו ליכנס שמה. והיה בצער ביניהם ויצעק צעקות לפני הפתח. ושמעו כל הצריקים אשר שם, ועכשיו היו נאספים כל בני הישיבה ליכנס אצל מלך המשיח לעיין ברינו. ובאתי להודיע לכם. וגם חברי זה נצרך ללכת שמה. כי יצא כרוז לכל אותן בני הישיבה שיהיו נאספים עתה לפני המשיח. נמל אגרת קמנה ונתן לרבי שמעון. אמר לו קה ואת ועיין במה שנוכר שם עד שנבוא אליך. פרחו שניהם. ורבי שמעון לקה האגרת וראה מה שראה בהסורות שנזכרו שם כל היום ההוא. בלילה ראה נר לפניו ונפל עליו שינה וישן עד הבקר. כאשר האיר היום עמר ואגרת ההיא פרחה ממנו. והנה אותן שני השלוחים כאו. אמרו לו עמוד רבי אשרי חלקך עמוד. בעבורך ראינו וזכינו לכמה סודות עליונים. חדוה רבה הראו לנו כאשר נתנו לנו רשות לגלות לך כל מה שאתה מבקש. ראש הישיבה העליונה יצא אלינו. ואמר שאלו בשלומו של כן יוחאי. מקומו של בן יוחאי הנה הכינו לו מכמה ימים. אין מי שיקרב אצלו. אשרי חלקו:

עוד אמרו. רבי רבי כאשר פרחנו מעמך נכנסנו ודאינו כל בני הישיכה שהיו נאספים לתוך היכל אחר אשר המשיח שם. ורנו דינו של איש אחר שעמר לפני הפתח. שמו אין לנו רשות לגלות. נצמער רבי שמעון על זה. אמרו לו אל תצמער רבי על זה. אתה יתגלה לק בלילה הזה בחלמך. אבל זה הדין שדנוהו שנור המשיח לקיות איש ההוא מכחוץ בצער ההוא ארבעים יום. לקיות איש ההוא מכחוץ בצער ההוא ארבעים יום. לאחר ארבעים היום יצערו אותו בעונש צער הגיהנם שעה וחצי. וכל זה מפני שיום אחד היה אחד מן החברים מבאר דברי התורה. וכאשר הגיע לענין אחד ידע איש שמרו הזהי שאותו החבר ימעה בו. ואמר להחברים שתוקו ואל תאמרו דברי המורה. וכאשר הגיע לענין אחד ידע איש בדין הקשה ההוא. לפי שאין הקב"ה רוצה למחול החמא שכנגר בעלי התורה אפילו כחום השערה :

רועה הנאמן

כ) וראן כל עמי הארץ כי שם ה׳ נקרא עליך ויראו ממך. זה אות תפלין ואות שבת ואות יסים טובים ואות ברית. כלם שקולים. ויש אות של יטרי שהוא המלאך (ממורן עבר [מז] וכמה עברים תלוים שהוא המלאך ממונה על אותן העושים מצית על מנת קבל

כראה מקומות או שלח קסו. ט לו לע.

ואינון כרובין אחידו ביה ולא שבקו ליה למיעל ממן. והוה בלערא בינייהו ולווח לווחין על נבי פתחא. ושמעו כלהו לדיקיה דתמן. והשתה הוו מתכנפי כל בני מתיבתה למיעל לגבי מלכה משיחה לעיינה בדיניה, והתיכה לאודעא לכו. ודא הבראי אלמריך למהך תמן. דכרווא סוה אעבר לכל אינון בני מתיבתא דליהוו כנישין השתא קמי משיחה. כסל פתקה חדה ויהב לרבי שמעין. המר סול דה ועיין במה דתמן עד דניתי נבר. פרחו תרווייהו. ורבי שמעון נסל פתקה וחמה מהי לחמה ברזין דתמן כל ההוא יומא. בליליא חמה שרגה וכפיל ביה שינתה ודמך עד לפרה. כד נהר יממה הם ופרח סהוא פתקא מכים. והא איכון תרווייסו אתיין איל קום רבי זכאה חולקך קום. בגילך חמילן וזכילן לכמה סמרין עלאין. כמה חדוה אחזיו לן כד יהבי לן רשו לגלאה לך כל מאי דאת בעי. ריש מתיבחא עלאה נפיק לגבן. ואמר שאילו בשלמיה דבר יוהאי. אתריה דבר יוחאי הא פנו לים מכמה יומין. לים מאן דיקרב לגביה . זכאה איהו: תו אמרו. רבי רבי כד פרחנא מנבך עאלנא וחמינה כל בני מתיבתה דהה מתכנסי לנו היכלה סדה

דמשיח תמן. ודייכו דיכה דהסוה ב"כ דקהים של פתחה שמים לית לן רשו לגלהם, הלמער רבי שמעון אמרו ליה לא תלסער רצי על דא. אנת תדע על דה. בסאי ליליא בחלמך. אבל דיכא דייכו עלים דגור משיח דלסוי הסוא ביכ לבר בהסוא לערא ארבעין יומין, ולסוף ארבעין יומין ילערון ליה בדינא בלערא דגיהנם שעתה ופלגה. וכל דה בגין דיומה חדה מן חבריה הוה פרים מלין דמורייתה. וכד מסה לחד מלה ידע החי ואמר להבריא שתיקו לח . 5'3 ריתכשל >"3 תימרון מדי. ובנין דשתיקו הבריא אתכשל בהסוא מלה ואכסיף. ובגין הסות כסופא דגרים סאי ביל דייניו ליה בהאי דינא קשיא . בגין דלא בעי קב"ה לשבקא חובא דמורייתה הפילו כמלה כימה:

רעיא מהיפגא

ב) וראו כל עמי הארץ כי שם ה׳ נקרא עליך ויראי ממך. דא אות תפילין ואות שבת ואות דיומין סבין ואית ברית. כלהו שקילין. ואית אות דישרי סבין ואית ברית. כלהו שקילין. ואית אות דישרי דאיהו בזשררון עבד [מז] וכמה עבדין מליין מניה. דממנא על אלין דעבדין פקודין על מנה לקבל

זיו הזהר

175 75

לשון הזהר

לקבל פרס. כוכוברךן ומסריין דיליה ממנן עלייהו. ובנינייהו אתמר למען יניח שורך וחמורך וכל בהמתך. ועביך ואמתך. אבל אינון דעבדין פקויין שלא על מנת לקבל פרם. אינון בניי דמלכת ומערוניתה. ואינון כתרין ותנין על רישה דעבדין ביומין דחול. ובניכייהו התמר ודאשתמש בתנא קלף. והזר הקרב לגבייהו יומת. יאינון אתקריאו שבתות לגבי עבדין. ובגין דא אם כבנים אם כעבדים. אם כבנים דאתמר בהון בנים אתם לה׳ אלהיכם. אם כעבדים. כי לי בני ישראל עבדים. ולא שאר אומין. אבל אינון חייביא דלא משמדלין באורייתא ומלות. ולית עלייהו עול תורה ועול תפילין ושאר פקודין. אינון עבדין לאומין דעלמא ומשתעבדין בהו. כגון עבדים היינו לפרעה במלרים. ואי נסרי שבתות וימים סובים אתמר בהו ויוליאנו ה׳ אלהינו. ויתקיים בהו למען ינוח שורך וחמורך. חמול בתורה ובמלות וינפט בן אמתר. ובהמתר, עם הארץ בהמה אקרי. ולבתר דייעול גרמיה תחות אלם בתורה יתקיים ביה א) אדם ובהמה תושיע ה׳. אם הוא כסום דרכיב עליה מאריה וסביל ליה ולא מבעע במאריה. ומאי סבילו דעם הארך לתלמיד חכם. בגין דתלמיד חכם כיום שבת איהו דלית ליה מדיליה. ואי עם הארץ סביל ליה בממוניה ואתנהיג ביה כפים רעותיה לשמשא ליה ולאתנהגא בפקודין כפום רעותיה. יתקיים ביה אדם ובהמה תושיע ה׳. יושיע ליה משוד וגולה. יושיע ליה ממלאך המות דלא שלים עליה וישחם ליה בסכין פנום דיליה. וכל מאן דשחים בסכין פנום כבלה איהו. דחתמר ביה לכלב תשליכון איתי. דאיהו שמאיל .. יתלמידי הכמים בנוי דמלכא ומטרוניתא אתקריאו שבתות וימים שובים. לית לון מדילהון דלאו אינון בעלי מלאכה כשאר עבדין בנוי דחול. אגרא דילהון בעלמא 71 ובעלמא דאתי לעננא לון בכל מיני מאכל ומשתה, ולאוהרא לון בלבושין שפירין כנוינא דשבת דאתמר ביה כבדהו בכסות נקיה. כל מאי דעביד ב״ל לשבתות וימים סוביה אית למעבד לון. מאן דמחלל שבת חייב סקילה. והכי מאן דאשתמש בתגא חלף. והכי הוא מאן ראשתמש במי ששונה הלכית דמחלל תורמיה. וכל שכן המבזה ליה כאילו מבוה שבתות ומועדות. ואוקמום מארי מתניתין כל המבזה את המועדות כאילו כופר בעיקר. וכגיונה דכל מאני בית המקדם אתקריאו קדם. הכי כל אינון דמשמשי תלמידי חכמים מתקריאו קדש. ותלמידי דרב דאינון לקבל אברים דנופא מתקריאו קדש קדשים .. ב) ובומנא דאילנא עוב ורע שלמה. דאיהו חולין דעהרה וחילין דפומאס. אימון חכמים דדמיין לשבתות וימים פובים לים לון אלא מאי דיהבין לון איכון חולין. כגווכא דיום השבת דלית ליה אלא מאי דמתהנין לים ביומי דחול. ובומנא דשלטה אילנא דחיי אתכטיא אילנא דטוב ורע. ולא יהא לעמי הארך אלא מאי דיהבי לון תלמידי חכמים. ואתכפיין תחותייהו .. ועל דא כתיב ג) ואתן לאכי לאן מרעיתי אדם אתם. ואתן לאני לאן מרעיתי איכון עמי הארך סבין מסטרא דטוב. אדם אתם. אלין תלמידי חכמים. ובקרא דא כמי רמיז ליה ד) לו עמי שומע לי ישראל בדרכי יהלכו. בתר דאמר עמי האחי קחמר ישראל. אלא עמי אלין עמי הארך. ישראל. תלמידי חכמים. ובגינייהו התמר ובני ישראל יולאים ביד רמה .. דהכי יפיק קב"ה לתלמידי חכמים מגלותא בכל

לקבל פרס. ממיזרון ומחנות שלו ממונים עליהם. וכשבילם נאמר למען ינוח שורך וחמורך וכל בהמתך. וכשבילם נאמר למען ועברך ואמתך. אבל אותן העושים מצות שלא על מנת לקבל פרס, הם בני המלך והמלכה, והם כתרים ותנים על ראשי העבדים בימים של חול, ובשבילם ררשו וראשתמש בתגא חלף. והזר הקרב אליהם יומת. והם נקראים שבתות אצל העברים. ומפני זה אם כבנים אם כעבדים. אם ככנים שנאמר בהם בנים אתם לה׳ אלהיכם. אם כעברים. כי לי בני ישראל עברים, ולא שאר אומות. אבל אותן הרשעים שאין עמלים בתורה ומצות. ואין עליהם עול תורה ועול תפילין ושאר מצות. הם עבוים לאומות העולם. ומשעברים בהם, כמו עברים היינו לפרעה במצרים. ואם הם שומרים שכתות וימים מובים נאמר כהם ויוציאנו ה׳ אלהינו. ויתקיים בהם למען ינוח שורך וחמורד. חמור בתורה ובמצות. וינפש בן אמתד. ובהמתד. עם הארץ בהמה נקרא. ולאחר שיכנים עצמו תחת ארם בתורה יתקיים כו ל) ארם וכהמה תושיע ה׳. אם הוא כסום שרוכב עליו רבונו וסובל אותו ואינו מבעט ברבונו. ומהו הסבלנות של עם הארץ בשביל התלמיד חכם. לפי שהתלמיד חכם הוא כיום השבת שאין לו משלו. ואם עם הארץ יסכול אותו בממונו ומתנהג עמו כפי רצון התלמיד חכם לשמש אותו. ולהתנהג במצות כפי רצונו. יתקיים בו אדם ובהמה תושיע ה׳. יושיע לו משוד וגזלה, יושיע לו ממלאך המות שלא ישלום עליו וישחם אותו בסכין פגום שלי, וכל מי שנשחמ בסכין פגום נבלה הוא. שנאמר בו לכלב תשליכון אותו. שהוא סמא״ל... והלמידי חכמים בני המלך והמלכה נקראים שבתות וימים מובים. אין להם משלהם שאין הם בעלי מלאכה כשאר עברים בגי הימים של חול. השכר שלהם בעולם הזה ובעולם הבא לענגם בכל מיני מאכל ומשתה. ולכבר אותם בכגדים יפים כדמיון השבת שדרשו בו ככדהו בכסות נקיה, כל מה שעישה האיש לשבתות וימים מובים צריך לעשות לתלמידי חכמים. מי שמחלל שבת חייב סקילה. וכן מי שמשתמש בתגא חלף. אף כך מי שמשתמש בזה ששונה זילכות שמהלל תורתו. וכל שכן המכזה אותו כאילו מבזה שבתות ומוערים. וררשו חכמי המשנה כל המבזה את המוערות כאילו כופר כעיקר. וכמו שכל כלי בית המקדש נקראים קודש. כך כל אותן המשמשים להלמידי חכמים נקראים קודש. ותלמידי הרב שהם כנגד אברי הגוף נקראים קודש קרשים .. כ) וכל זמן שהעץ טוב ורע שולט. שהוא חולין רטהרה וחולין רמומאה. אותן חכמים הרומים לשבתות וימים מובים אין להם אלא מה שנותנים להם אותן חולין. כרמיון יום השבת שאין לו אלא מה שמכינים לו בימי החול. אבל בזמן שישלום עץ החיים יכנע העץ טוב ורע. ולא יהיה לעמי הארץ אלא מה שיתנו להם תלמידי חכמים. ועמי הארץ יכנעו תהתם .. ועל זה כתוב ג) ואתן צאני צאן מרעיתי אדם אתם, ואתן צאני צאן מרעיתי. אלו עמי הארץ הטובים שהם מצר של טוב. אדם אתם. אלו תלמידי החכמים. וגם במקרא זה גרמז כך ז' לו עמי שומע לי ישראל בררכי יהלכו. אחר שאמר עמי למה אמר ישראל. אלא עמי אלו עמי הארץ. ישראל. אלו תלמידי חכמים. ובעבורם נאמר ובני ישראל יוצאים ביד רמה .. וכן יוציא הקב״ה לתלמידי חכמים מן הגלות בכל

מראה מקומות א תלים ליד כו נשה קדד: גו יחוקהל ליד דו תלים פיה

בכל אותו הכבוד. וכמו שנאמר בעמי הארץ שהם מצר של מוב ויתיצבו בתרתית ההר. כן יהיו בגאולה האחרונה תחת תלמידי חכמים. כעכר שהולך לרגלי הסום של רבונו. וכמו שאמר להם בתחתית ההר אם תקבלו תורתי הרי מוב, ואס לא שם תהיה קכורתכם. כך יאסר בצאת ישראל כגאולה האחרונה, אם תקבלו עליכם את התלמידי חכמים כצאתכם מן הגלות. שיהיו כארם הרוכב על סום ועבר שישמש אותו הרי מוכ. ואם לא שם תהיה קבורתכם כגלות. [ועמי הארץ שהם הערב רב מצד של רע] כמו שנאמר בהם וירא העם וינועו ויעמדו מרחוק. כן יהיו רחוסים מן הגאולה. ויראו לתלמידי החכמים ולעם הקרוש בכל אותו הכבוד, והם יהיו רחוקים מזה, ואם ירצו להתחבר עמהם מה כתוב בהם. לא תגע בו יד כי סקול יסקל או ירה יירה. בומן ההוא יתקיים בהם בישראל. ה' בדר ינהנו ואין עמו אל נכר. והרי דרשו שאין מקבלים גרים לימות המשיח. ה) ורשעים בחשך ירמו הם הערב רב. ובעבור זה אמר הנביא עליהם כ) ואל ארמת ישראל לא יבאו:

נ) אמר אליהו. רועה הנאמן הניע השעה שאני צריך לעלות למעלה בשבועה. אמור אתה משאלתך. שהרי בשכילך אני רוצה לעלות. שנתן לי הקביה רשות להתגלות לד בבית אסורים שלך בקבורה שלך [יי] ולעשות עמך מובה. שאתה מחולל מעונות העם. זשיכ ר) והוא מחולל מפשעינו: אמר לו רועה הנאמן. בשבועה עליך בשם הוייה לבל תאחר בכל יכולתך (להזכירנו למעלה.] שהרי אני בצער גדול. כמו שנאמר ויפן כה וכה וירא כי אין איש. עוזר לי. להוציאני מצער הזה באותה קבורה. שנאמר עלי ה) ויתן את רשעים קברו. ואין מכירים אותי. ואני חשוב בעיניהם בין ערב רב הרשעים ככלב מת ומוסרח ביניהם. כי חכמת הסופרים תסרח ביניהם בכל עיר ועיר. וככל מקום שישראל מפחרים עמהם בין המלכיות. נהררים אותן ערב רב להיות רועים על ישראל צאן הקב"ה. שנאמר בהם ו) ואתן צאני צאן מרעיתי אדם אתם. ואין יכולת לישראל לעשות מוב עם תלמידי חכמים. אנשי חיל ויראי המא מסובכים מעיר לעיר ולא יהונט. ומהרימים הערב רב ביניהם שלא יתנו לתלמידי חכמים ככמה מקומות אלא דבר קצוב [ייז] שלא תהיה תקומה לנפילתם. ואפילו חיי שעה אין נותנים להם. וכל החכמים אנשי חיל ויראי חמא בצער בדוחק ובינון. חשובים ככלבים. ו) בנים הסמולאים בפו איכה נחשבו לנבלי חרש בראש כל הוצות. שאין מוצאים אכסגיא ביניהם. ואותן ערב רב עשירים בשלוה בשמחה בלי צער ובלי ינון כלל. גולנים ובעלי שוחר הם ריינים וראשי העם. כי מלאה הארץ המס מפניהם. עליהם נאמר ח) היו צריה לראש. בשבועה עליך אליהן פעם שנית בחיי ה׳ צבאות אלהי ישראל יושב הכרובים. שכל אלה הדברים אל יפלו מפיך בכל יכולתך

בכל סאי יקר. וכנוונא דאמתר בעמי הארץ מסערת דפוב ויתילבו בתחתית סהר. הכי יהון במופקנה בתרייתה תחות תלמידי חכמים. כעבדה דהויל לרגליה דסוסיה דמאריה. וכנוונא דאמר לון בתחתית ההר אם תקבלו תורתי מופב. ואם לאו שם תהא קבורתכם. הכי יימא במפקנו תלמידי תקכלין עליכון "đ₫ בתרייתה. פורהנה כאדם דרכיב על הכמים במפקנו דגלותה. סוסילו ופבדה דמשמש ליה מוסב. והם להו תמן תהה קבורתכם בגלותה. [ועמי הארץ דאינון ערב רב מסטרה דרע] כנוונא דאתמר בהון וירא העם וינועו ויעמדו מרחוק. הכי יהון רחיקין מן פורקנה. ויחמון לתלמידי הכמים ולעמה קדישה בכל סאי יקר. ואינון יהון רחיקין מנייהו. ואי יבעו לאתחברא בסדייהו מאי כתיב בהו. לא תנע בו יד כי סקול יסקל או ירס יירס. בהסוא וממא יתקיים בהו בישראל. ה׳ בדד יכתכו ואין עמו אל ככר. והא אוקמוה אין מקבלין גרים לימות המשיח. ה) ורשעים בחשך ידמו. אינון ערב רב. ובגין דא אמר כביאה עלייהו כ) ואל אדמת ישראל לא יבאו:

נ) אכור אליהו. רשיה מסימנה הה שמתה קא לעילא באומאס אימא אכם. אנא בעי לסלקא, דיסיב לי קביס רשו לסלקא איסי דהא בגיכך אכא במי לסלקא. דיסיב לי קביה רשו לאמגליא לך בכית אסורים דילך בקבורה דילך [יז] ולמעבד עמך מיבי. דאנת מחולל בה בין דעמא. ההיד ד) והוא מהולל מסשעינו : אמר ליה רעיא מהימנא, באומאה עלך בשמה דרקריה דלה תהחר בכל יכולתך [להדכרה יתנה לעילא ן דהא אנא בלערא סני. כמה דתימא ויפן כה וכה וירא כי אין איש. עוזר לי. לאפקא לי מסאי לערא בססיא קבורס. דאממר עלי ה) ויתן את רשעים קברו. ולה השתמודעו בי. והכה חשיב בעינייהו בין ערב הב רשיעיה ככלב מת דמרח בינייהו. דחכמת סופרים תסרם בינייהו בכל קרתה וקרמה. ובכל התר דישרהל מסוזרין עמסון בין מלכוותה. אתהדרו אינון ערב רב ישראל ດງຕົນ מל **דקב״ה, דחת**מר רפייה בהו ו) ואתן לאני לאן מרעיתי אדם אתם. ולית יכולת למעבד פיבו עם פלמידי חכמים, אכשי חיל לישראל ויראי המה מסובבים מפיר לפיר. ולה יהוננו. ומהרימין 213 בינייסו דלא יסבו באתרין 37 פרב סגיאיו אלא דבר קלוב [יח] דלא מהא תקומם לנפילו דילהון. שעה לא יהכון וכל הכשי חכמים ואפילו סיי מיל ויראי הסא בלערא בדוחקא ובינונא. השיבין ככלבים. ז) בנים המסולאים בפו איכה נחשבו לנבלי חרש בראש כל מולות. דלא אשכחו אכסניא בינייהו. ואיכון ערב רב עסירין בשלום בחדום בלא לערא בלא ינונא כלל. גולנין ומארי שוחד איכון דייכין ורישי פמא. כי מלאה הארץ המם מפניהם. עלייםו אהמר ה) סיו לריה לראם. באומאם עלך אלידון ומנא תנינא בחיי ה׳ לבאות אלטי ישראל יושב הכרובים. דכל אלין מלין לא יפלון מפומך בכל יכלתך

מראה מקומות לם שמואל אי כי כם יתוקאל יינ גו נשא קכם: דו ישניי ניג בו שם וו יתוקאל ליד וו איכם די הם שם אי

זין הזהר

[14] קורא להגלות בשם בית אסורים וקבורת בשחוא בדור של רשעים. כי אתםשטותא רמשה ככל דרא ודרא. דהיינו שניצוצין שלו נסצאים כתלמידי תכמים שבכל דור ודור: [יח] פלא והפלא שראו אז מח שיחיה בדורות האחרינים כובד הגלות שפושעים ועוכרים ואפקורסים נסורים יחיו נעשים ראשי ומנחיני קחלות ישראל של רעפארם" שבוחרים להם רעיביה" למנחיג שלהם. והוא יושב בכבודי של עולם. ותרבנים תלמידי תכמים ירשי שמים מכמיחים להם איזו קצבה קטנה. ואף גם זאת אין סקיימים להם. ומחייתם בדוחק וככושה. של עולם. ותרבנים תלמידי תכמי עליו שמין שלוו שמין שסול. כמשל חידוע מחזאב שמצא עולו תכנים להם. ומחייתם בדוחק וככושה. וכל על הארץ ועז פנים יתרץ עליו לשונו למצוא עליו שמין שסול. כמשל חידוע מחזאב שמצא עולה על תכבש שעובר מי תנחר. בקצור שדברי רעיא מהימנא האלו הם תפלה נכונה לרכנים התרדים שברורות האחרונים. הסקום ירחם עלינו במתרה:

נ״כ ר״מ:

ה) והיה אם לא תשמע בקול ס׳ אלסיך ונו׳. כתיב ב) ואתה אל תירא שבדי ישקב וגו'. כי אתך את ונו׳. כי אתך אתר גו׳. כי אתך לא

אפשה כלם ויסרהיך למשפש ונקה לא אנקך. רב המנונא קדמאה אמר דחיקו ועאקו דישראל כמה שב וכמה תועלתא גרים לון. ורפיון דשאר עמין עכוים

גרים לון דמב ליהוי. רפיון דשאר עמין עכו״ם גרים לון ביש. והאי איהי כלה. והכי אתחוי לון. דהא

רפיון בלה דחיקו הוה לון בהאי עלמה. ישראל דהום לין דחיקו ועחקו ג) ביום הסוא אקים את סכת דוד

הנפלת. סכת שלום. ועיד כי אעשה כלה בכל הגוים

ונו׳ אך אותך לא אעשה כלה. דהא לא אתחוי לך. בנין דהוית דחיק בקדמיתה זמניו סגיאין בדחיקו דגלותה תדיר. איסרתיך למשפם. האי קרא סכי מבעי ליה. ויסרתיך במשפם. מהו למשפם. אלה כתיב ד) ה׳ במשפם

יבא עם זקני עמו. קב״ה אקדים אסוותא לישראל עד לא

יעלון לדינה. בגין דייכלון לקיימה ביה. ומהי היה הסוותה.

דבכל שעתה ושעתה קב"ם יהיב יסורין לישראל זעיר

זמיר בכל זמנה וזמנה ובכל דרה ודרה. בנין דכד יעלון

ליומה דדיכה רבה דייחון מתיה לה ישלום עלייהו דיכה.

ומסו ונקה לא אנקך. אלא כד ישראל בלחודייהו ולה מאלין בדיכה עם שאר פמין. קביה עביד לון

לנו משורם סדין. וסוא מכפר פלייסו. ובומנא דעאלין בדינא

פס שאר פמין מאי פביד. ידע קב"ה דהא סמא"ל המתרופםה דעשו ייתי להדכרה הוביהון דישרהל. דכניש כלהו

לנביה ליומה דדינה. ע"ד קב"ם הקדים להו הסוומה. ועל

כל חיבה וחובה לקי ונקה להו ביסורין זעיר זעיר.

ידה הוא ונקה. ביסורין ובנין כך בדינא דקשום לא אנקך

משלמת בדינת רבת. בתר דסבלת יסורין ועיר ועיר. ותו לת הנקך. הע"ג דחתון בני לה השבוק

חיביכון. אלא אתפרע מככון זעיר ועיר. בנין דתהוו זכאין

ליומה דדינה רבה. דכד התהן לדינה התה סמה"ל בכמה

סחקין עלייהו. וקב״ה אפיק פתקין דיסורין דסכלו

ישראל על כל הובא וחובא. וכמוהו כל הובין. ולא עביד

לון ויתרנותה כלל. כדין תשש כחו וחיליה דסמה"ל

ולא יכיל לון. ויתעבר מעלמא הוא וכל סמרוי וכל

עמין עכו"ם. הס"ד ואתה אל תירא עבדי יעקב ונו׳.

יבניכ ויסרתיך למשפט ונקם לא אנקך:

בישין גרים לון. דחיקו ועאקו

כמה

דישראל

יכולתר. לרבר אותם לפני הקכיה ולהראות הרוחק שלהם. יכלפך. למללה יסהון קמי קב"ה ולהחואס דוחקה דלסון. ע"ב ר"מ:

א) והיה אם לא תשמע בקול ה' אלהיך ונו'. כתוב כ) ואתה אל תירא עבדי יעקב ונו׳. כי אתד אני וגו׳, כי אעשה כלה בכל הגוים וגו׳, אך אותך לא אעשה כלה ויסרתיך למשפט ונקה לא אנקך. רב המנונא הראשון אטר הרחקות והצרות של ישראל כטה טובה וכמה תועלת נרמו להם. וחופש של שאר העמים עכו"ם כמה רעות גרמה להם. הרחקות והצרות של ישראל גרמו להם שיהיו טוכים. החופש של שאר העמים עכו"ם גרמה להם רע. ונו היא כלה. וכך ראוי להם, שהדי חופש בלי רחקות היה להם בעולם הזה. ישראל שהיה להם דחקות וצרות ג) ביום ההוא אקים את סכת דוד הנפלת. סכת שלום. וע״כ כי אעשה כלה בכל הגוים ונֵו׳. אך אותך לא אעשה כלה, שהרי אין מניע לך. לפי שהיית נרחק כתחלה הרבה זמנים ברחקות הגלות תמיד. ויסרתיך למשפמ. מקרא זה כך היה צריך לומר. ויסרתיך במשפט. מהו למשפט. אלא כתוב ד) ה׳ במשפט יבוא עם זקני עמו. הקב״ה מקרים רפואה לישראל טרם עלותם לדין, כדי שיוכלו לעמוד בו, ומה היא הרפואה. שבכל שעה ושעה הקב"ה נותן יסורים לישראל מעט מעט בכל זמן וזמן ובכל דור ודור, כדי שכאשר יכנסו ליום הרין הגרול שיחיו המתים אל ישלום עליהם הרין. ומהו ונקה לא אנקך. אלא כאשר ישראל הם בלבהם ואין נכנסים בדין עם שאר העמים. הקב"ה עושה עמהם לפנים משורת הדין. ומכפר עליהם. ובזמן שנכנסים בדין עם שאר עמים מה עושה. יודע הקביה שהרי סמא"ל שרו של עשו יבוא להזכיר עונות ישראל. שמאסף כלם אצלו ליום הרין. עיכ מקרים הקב״ה להם רפואה. ועל כל חמא ועון לוקה ומנקה אותם ביסורים מעמ מעמ. וזה הוא ונקה. ביסורין, ולפיכך בדין אמת לא אנקך מן העולם ביום הדין הגדול, אחר שפבלת יסורים מעמ מעט. ועוד לא אנקך. אעיפ שאתם בני לא אותר על עונותיכם. אלא אפרע מכם מעמ מעמ. למען תהיו זכאים ליום הרין הגרול. שכאשר באים לרין בא סמא"ל בכמה אנרות עליהם, והקב"ה מוציא האנדות של יסודים שסבלו ישראל על כל המא ועון. ונמחים כל העונות. ואין עושה להם ותרנות כלל. או תשש כתו וגבורתו של סמא"ל ואינו יכול להם, ויתבשל מן העולם הוא וכל צרדיו וכל העמים עכו"ם. זש"כ ואתה אל תירא עבדי יעקב ונו". ולפיכך ויסרתיך למשפמ ונקה לא אנקך:

ועוד והיה אם לא תשמע בקול ה' אלהיך, ה) א"ר מו והיה אם לא תשמע בקול ה׳ אלהיך. ה) אמר רבי שמעון אלמלי היו מבינים האנשים דברי התורה היו שמעון אלמלי הוו ידעי בני כשא מלין דאורייתא ליכדעון יודעים שאין כל דבר בתורה או אות כתורה שאין בו דהם לית שום מלה באורייתא או את באורייתא דלא אית בה סודות עליונים ויקרים. בוא ודאה כתוב משה ידבר והאלהים יעננו בקול. ולמדנו מהו בקול. בקולו של רזין עלאין ויקירין. תא חזי כתיב משה ידבר והמלהים יענכו בקול. ותניכן מהו בקול. בקולו של משם. ושפיר הוא. בקולו של משה דייקא. בהסוא קול משה. ונכון הוא. בקולו של משה דוקא. בקול ההוא שהוא נאחו בו על כל שאר הגביאים (יט) ולפי שהוא דאיסו אחיד ביה על כל שאר נביאין [יע] ובנין דאיהו נאחו בקול ההוא מדרגה העליונה. היה אומד להם אתאחיד בהסוא קול דרגא עלאס. סוה אמר להו לישראל ה׳ אלהיך, זאת היא המדרגה שנקראת שכינה השנקראת שכינה השורה בין ישראל [כ] אשרי חלקו, וא"ר שמעון למדנו לישראל שי אלהיך. דא איהי דרגא דאקרי שכינתא השרים בגוייהו דישראל [כ] וכאה חולקיה. ואמר רבי שמעין סניכן **D1550**

מראה נוקוטות א נלק קלט: כו ידמיי לי נו ממוס מי דו ישעיי ג' הו וחתחנן רסה.

זיו הזהר

הללות

נים) פול היינו תפארת ודבור היינו כלכות: (כ) ה׳ אלהיך זו השכינה הקדושה שהיא אור נאצל כן כדות מלכות העליונה לשכון בחוך

קללות שבתורת כהנים משה מפי הגבורה אמרן, ושכמשנה תורה משה מפי עצמו אמרן, מהו מפי עצמו, וכי תעלה על דעתך שאפילו אות קמנה שבתורה משה אמר אותה מעצמו, אלא נכון הוא. והרי ביארנו, מעצמו לא למדנו, אלא מפי עצמו, ומה הוא, זה הקול שהוא נאחז בו, ועל כן אלו מפי הגבורה, ואלו מפי עצמו, מפי מדרנה ההוא שנקשר בו על שאר נכיאי האמת, וע"ב ה' אלהין:

(ה תהרת אשר לא עברת את ה׳ אלהיך כשמחה ובמוב לכב מרב כל. א"ר יוסי מקרא זה סוד הוא. תחת אשר לא עבדת בשמחה. היינו בזמן שהכהנים היו מקריבים קרבנות ועולות. וזהו בשמחה. וכמוב לבב. אלו' הלוים. מרב כל. אלו ישראל שהיו אמצעים ביניהם ולקחו ברבות מכל הצדדים. שכתוב כ) הרבית הגוי לו הגדלת השמחה שמחו לפניך כשמחת בסציר כאשר יגילו בחלקם שלל. לו הגדלת השמחה. אלו הכהנים. שמחו לפניך כשמחת בקציר. אלו ישראל. שהקביה בירך להם תכואת השדה ונתנו מעשר מכל. כאשר ינילו בחלקם שלל. אלו הלוים שלקחו מעשר מן הנורן: ג) עוד א"ר יוסי בתוב עבדו את ה' בשמחה באו לפניו ברננה. יש לשאול שאם כן כל מי שהוא בצער וברוחק. שאינו יכול לשמוח בלכו. ומתוך רוחקו הוא צריך לבקש רחמים לפני מלך עליון. אם בן אל יתפלל תפלה כלל. ואל יכנם בעצבות בלל. שהרי אינו יכול לשמוח בלבו וליכנס לפגיו בחדוה. ואיזו תקנה יש לו לאיש הזה. אלא וראי הרי למרנו כל השערים גנעלו ונסגרו. ושערי דמעות לא ננעלו. ואין דמעה אלא מתוך צער ועצבות. וכל אותן הממונים על אלה השערים כלם משכרים חומות הברזל ומנעולים. ומכניסים לאותן הרמעות. ותפלה הואת נכנסת לפני המלך הקדוש. או השבינה יש לה צער מאותו עצבות ודחק של האיש הרוא. כמש"כ ק) בכל צרתם לו צר. ותשוקתו של עולם עליון ההוא להשכינה היא בעין תשוקת הזבר תמיד אל הנקבה. וכאשר המלך נכנס אצל השכינה ומוצא אותה בעצבון. או כל מה שהיא מבקשת נמסר בידה. והאיש ההוא באותה התפלה אינו חוזר ריקם. והקב"ה חם עליו. אשרי חלקו של האיש ההוא ששופך דמעות לפני הקב"ח בתפלתו. כרטיון זה כשבת. מי שיושב בתענית בשבת. שמתוך צערו מראה עצכות. ובשבת שולט רקיע העליון ההוא [כי] אותו הרקיע שמתגלה בשמחה והוא עצם השמחת ומשמח לכל. ויעו בי הוא שולט מוציא לאיש ההוא שיושב בעצבות מן אותו העונש שנגזר עליו, וזה נתכאר :

ה) פתח רבי יהודה ואמר. עבדו את ה' בשמחה. כאן למדנו שכל העבודה שצריך האדם לעבוד להקב׳ה. צדיכה להיות בשמחה ברצון הלב. בדי שתהיה נמצאת עבודתו בשלימות. ואם תאמר שנם עבודת הקרבן כך תיא. לא אפשר. שהרי איש הזה שעבר על מצות רבונו החזר בתשובה לפני רכונו. באיזו פנים יעמד לפניו. הלא חזה מוב מהכל. הרי שמחה ורננה אינן נמצאות. אלא במה

קללות שבתורת כהנים משה מפי הגבורה אמרן . ושבמשנה תירה משה מפי עלמו אמרן . מהו מפי עלמו . וכי סלקא דעתך דאפילו את זעירא באורייתא משה אמר לים מגרמים . אלא שפיר הוא, והא אתערנא, מעלמו לא תנינן. אלא מפי עלמי . ומאי איסו . הסוא קול דאיהו אחיד ביה. ועל דא הללו מפי הגבורה . והללו מפי עלמו, מפי ההוא דרגא דאתקשר ביה על שאר כביאי מהימני. וע"ד ה׳ אלהיך :

א) תדות אשר לא עבדת את ס׳ אלסיך בשמחס ובשוב לבב מרב כל. איר יוסי סאי קרא תחת אשר לא עבדת בשמחה. בזמן . 617 ליהו דכהני הוו קרבין קרבנין ועלוון. ודא הוא בשמחה. ובעוב לבב, אלין ליואי. מרב כל. אלו ישראל דהוו ונטלי ברכאן מכל סערין. דכתיב אמלעים בינייהו ב) הרבית הנוי לו הנדלת השמחה שמחו לפניך כשמחת בקציר כאשר יגילו בחלקס שלל. לו סגדלת . จอกรอ אלין כהני. שמחי לפניך כשמחת בקליר. אלו ישראל. דקביה בריך לון עבורה דחקלה ויהבי מעשרה מכלה. כחשר ינילו בחלקם שלל. אלין ליואי דנפלי מפשרא מנו אדרא: ג) תו איר יוסי כתיב עבדו את ס׳ בטמחס באו לפניו ברננה. אי תימא אי הכי האי מאן דאיהו בלערא ובדוחקא. דלא יכיל לממדי לביה, ומגו דוחקיה אית לים למתבע רחמין קמי מלכא עלאם. אי סכי לא יצלי צלותא כלל. ולא ייעול בעליבו כלל. דסא לא יכיל למחדי לביה ולאעלא קמיה בהדוה ומאי תקונא אית ליה להאי בר כם. אלא ודאי הא תכיכן כל תרעין ככעלו אשנירו. ותרעין דדמעין לא אשנירו, ולית דמעה אלא מני לערא ועליבו. וכל אינון דממנן על אינון תרעין כלסו מתברין נוידין ומכטולין. ועיילין חיכון דמעין. והאי כלותם עאלת קמי מלכה קדישה. כדין ככבת ישראל אים דממין. בזיוין ומכעולין. לה דוהקא מההיא עליבו ודוהקא דההוא בר כם. כדיא ד) בכל לרתם לו לר. ותיאובתיה דהסוא עלאם עלאה לגבה כדכודא דתיאובתיה תדיר לגבה דניקבא. וכד מלכא עאל לגבי מסרוניתא ואשכה לה בעליבו. כדין כל מאי דאיהי בעאת אתמסר בידהא. והסוא בר נש וההיא ללותא לא אסדר בריקניא. וקביה היים עלים. זכאס חולקיה דההוא בר כם דאושיד דמעין קתי הב"ה בללותיה. כנוונה דה בשבת. מהן דיתיב בתעניתה בשבת. דמנו לעריה אחוי עליבא. ובשבת שלשא ההוא רקיעא ראתחוי ואיסו 21703 הסוא עלאה [65] לההוא הדוה והדי לכלה. ובנין דאיהו שלשה אפיק בר גם דיתיב בעליבו מההוא עונשא ראתגור עליה. והא התמר :

ה) פתח רבי יהודה ואחר. עבדו את ה׳ בשחחם. הכי אוליפנא דכל פולחנא דבעי ב״נ למפלח לקב״ה. בעי בחדוותא ברעותא דלבא בנין דישתכת פילחניה בשלימו. ואי תימא פולחנא דקרבנא הכי הוא אי אשר. דהא הסוא ב״נ דעבר על פקודא דמארים הוא שי אשר. דהא הסוא בינ דעבר על פקודא דמארים הוא ברוח תבירא ברוח עליב בעי לאשרכחא. ואי בכי שפיר מכלא. הא שמסה ורננה לא אשרכח, אלא במא

כודאה מכומות א וידא קטו. נו ישמי ע׳ גו תרומה קסה: דו ישמי סיג בו ויקרא ב.

זין הזהר

ישראל : (כהן חיינו עולם הבינה:

בשלוי אתתקן. בכהני ולואי. דאינון אשלימו שמחה ורננה בגינים. שמחה בכהנא אתקיים.. רננה בליואי. שמחה כסנם קאים עליה וכוון מילין בחדוותה וברעותה ליחדה שמה קרישה כדקה יהות. וליוחי בשיר. כדין כתיב דעו כי ה׳ סות אלסים. דה סות קרבן לקרבה רחמי בדינה [ככ] ומתבסס כלה. סשתה דלה השתכה הרבנה. מהן דהפי המי מארים וסב לנביה. וראי במרירו לנפשא בעליבו בבכיה וברות תבירת איהו והיך אוקים שמחה ורננה. המ לא אשתכחו גביה . אלא הכי אוקמוה . דתושבחן דמאריה דאורייתא הקרותה דמורייתה [כנ] ורכנה 67 סום שמחה ורננה .. ודה הוה תקונה דב"כ לקמי מחריה . וכדין דעו כי ה׳ הוא אלהים. דבעי לבתר ליחדא שמא קדיפה כדקה יחית. לקשרה דה בדה למהוי כלה חד ודה סום פולחכה דקודשה בריך הוה:

רעיא מהימנא

(4) ליר ארך את סשם סנכבד וסמרא סום אם ה׳ אלהיך. סקודא דא ליראם בארח כלל ובארח פרע. סקודא דא ליראם בארח כלל ובארח פרע. קבים מדיר. כד"א ליראם את השם סנכבד והכורא קבים מדיר. כד"א ליראם את השם סנכבד והכורא סום את ה׳ אלהיך. ובגין יראם כדן בנין דממן שריא סום את ה׳ אלהיך. ובגין יראם כדן בנין דממן שריא דהלא דקבים. אים יראם לקרי יראם כדן כדן לא מערין שריא דהלא דקבים. אים יראם כל דחלא מינם ודא אים דחל דכתיב וממקדשי מיראו. דבהאי יראם שריא פרע כד ידע ביר מארן איםי יראם לורחלא. ולבתר בארח ארייתאם. ועיד בארח כלל אים לדחלא ולבתר בארח ארייתאם. ועיד בארח כלל אים לדחלא לא כערין פקודי דחלים עביד לנסרא כל פקודי דאורייתא. למטוי בר כש עבד נאמן לנבי קביה כדקא יאות. עיב ראמ:

ב) דדין חייך תלואים לך מכגד ופחדת ונו׳. איר יהודם תא חזי כמה אית לון לבני נשא לאשנחא בסולחכה דקב"ה. דכל מהן דהשתדל בהורייתה ובפולחנה דקביה דחלתיה ואימתיה סוא על כלא. דהא כד ברא פניה עלמה עביד כל בריין דעלמה כל חד יחד בדיוקניה כדקא חזי ליס. ולבתר ברא ליה לבר נם בדיוקנא פלאם ושלמים על כלהו בדיוקנא דא. דכל זמנא דבינ קאים בעלמא כל אימון בריין דעלמא זקפין רישה ומסתכלין בדיוקנה עלהס דבר גם. כדין כלהו דתלין וועין מקמים. כדיל ומורחכם וחתכם יהיה פל כל מית סארץ ועל כל עוף השמים וגו׳. והני 72 מלי וסמאך מסתללן האי 5'5 דיוקנה . **וכשמת**ה ביס. היר דכשמתה להו אע״נ אלעור ביה [כה] לדיקיא לא משתניין מכמה דסוה דיוקניהון בקדמיתא. וכד ב"כ לא אויל באורחוי דמורייתה החי דייסנה קדישה התחלף ליה. וכדין מיות ברה ועופי 5 7JUN

כדאה טקוטות ש ואחמנן רמג: נ) וישב קוא.

במה זה נתתקן. בכהנים ולוים. שהם השלימו שמחה ורננה בעבורו. שמחה בהכהן נתקיים.. רננה בלוים. הכהן עמד אצלו והיה מכוון הכונות בשמחה וברצון לייחד שם הקרוש כראוי. והלוים בשיר. בכן כתוב דעו כי ה׳ שם הקרוש כראוי. והלוים בשיר. בכן כתוב דעו כי ה׳ ונמתק הכל. עכשיו שאין לנו קרבן. מי שחמא לפני רבונו ושב אליו. ודאי במרורת הנפש בעצבות בבכיה רבונו ושב אליו. ודאי במרורת הנפש בעצבות בכיה וברוח נשבר הוא. ואיך נתקיים שמחה ורננה. הלא אינן נמצאות אצלו. אלא כך ביארו. שתשבחות לרבונו שמחה של עמלו בתורה ורננה של קול תורה [כנ] זה הוא שמחה ורננה.. וזה הוא תקון האיש לפני רבונו. הוא שמחה ורננה.. זה הוא תקון האיש לפני רבונו הקרוש כראוי. לקשר זה בזאת להיות הכל אחר תה הוא עבורת הקרוש ברוך הוא:

. .

רועה הנאמן

(6) ליראה את השם הנכבר והנורא הזה את ה׳ אלהיך.
(6) מצוה זו ליראה בדרך כלל ובדרך פרט.

והנה ענין יראה ביארנו. לפי שצריך האיש לירא מלפני הקב׳ה תמיד. כמש״כ ליראה את השם הנכבר והנורא הזה את ה׳ אלהיך. ובשביל יראה זו ישתמר בררכו, ויראה. מקים יש שנקרא יראה [כז] לפי ששם שורה יראת הקב׳ה. הן היא יראת ה׳ לירא ממנה. וזהו הסוד שנאמר וממקדשי תיראו. כי ביראה הזאת שורה הסוד שנאמר וממקדשי תיראו. כי ביראה הזאת שורה שבמ של אש להלקות להרשעים שאינם שומרים מצות שבי של אש להלקות להרשעים שאינם שומרים מצות שבי בררך כלל. ואח״כ בררך פרם כאשר יבין האדם מי היא יראת ה׳. וזו היא יראה של אהבה. שהוא העימר והימוד לאהוב לו להקב״ה, מו היראה עושה שיממור כל מצות התורה. להיות האדם עבד נאמן לפני הקב״ה כראוי, ע״כ ר״ם:

השמים

זיו הזהר

(כג) אלחים שהוא מדת חדין יומתפע"י הוי"ה שהוא מדת הרחמים בהתיחדם זה עם זאת: (כג) כנוכר במר"ר תצוה פרשה ל"ח עח"פ קהו עמכם וגו'. וכן בקדושים פרשה כ"ג רב הונא אמר אם נכשל אדם בעבירה ובו' מה יעשה ויחיה, אם הי' למוד לערות דף אמר יקרא ב' דפים וכו': [כז] זו מדת המלכות. זהיינו מקדש: [כסן לפעמים ע"י המא קל או ע"י כלתי מהרה: 160

:- [12] 727

אלה דברי הברית אשר לום שי את משה וגוי.

dande

בגין דכד אתחלף ליה

ליה האי דיוקלא

דשמיא יכלין לשלטאה עליה.

דיוקנא

קרישא

(ה) אלה דברי הכרית אשר צוה ה׳ את משה ונר. איר חייא הרי נאמר אלה דברי הברית וגו׳ מלכד הכרית אשר כרת אתם בחרב. מהו דברי הברית. דכרי גבורה היה צריך לומר. א"ל רבי יוסי הרי אמרו הללו מפי הגבורה והללו מפי עצמו של משה. וזה נתבאר. ובוא וראה אלו ואלו דברי הברית היו. ואע"פ שמפי הגבורה היו הדברים. דברי ברית היו. שהרי מוב ורע בברית תלוים. מוב שבא מצדי"ק. רע שבא מן דין ממקום הדין והיינו צדיק. וצדייק וצדיק ברית הם וברית נקראים [כו] ולכך דברים האלה דברי ברית הם ומקשרים הברית כאחד. ולפיכך זכור ושמור קשור כאחר. זכור זה מדת היום. שמור זו מדת הלילה [כח] תרי ברית כאחד. ולפיכך בודאי דברי הברית הם. ובכל מקום ברית במקום הזה הוא. א"ר חייא וראי כך הוא. ולפיכך שכת שהוא זכור ושמור נקרא ברית. שנאמר ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדרתם ברית עולם. והכל ענין אחר. שמקום הזה נקרא ברית בכל מקום. בוא וראה כתוב כ) ונתתי שלום בארץ. שלום היינו יםו"ר. שהוא שלום הארץ שלום הכית שלום העולם. ג) ויסרתי אתכם אף אגי שבע. מהו שבע. זה צריק. הרי זה וראי ברית. ולפיכך דברי הברית הם:

נתן ה' לכם לב לדעת ועינים לראות ואונים 🕺 לשמע ונו׳. ז) רבי חזקיה ור׳ ייסא היו מהלכים בדרך. א׳ר ייסא לר׳ חוקיה רואה אני בפניך שאתה מהרהר באיזה דבר. א׳ל כך הוא בודאי שאני מעיין כמקרא שאמר שלמה ה) כי מקרה בני האדם ומקרה הבהמה מקרה אחד להם ונו׳. ולמדנו שכל דברי שלמה המלך הם סורות ממדרנות החכמה. אם כן במקרא זה יש לעיין בו, שהרי פתח לאלה שאינם בני אמונה נמצא בו. איל ודאי כך הוא ויש בו להבין ולעיין .. בתוך כך פגע בהם יהודי אחד. שאל להם במה עסקתם. אמרו לו מקרא זה שאמר שלמה. אמר להם ומה כתוב קודם. אמרתי אני בלבי על דברת בני האדם וגו׳. שלמה לא אמר מקרא זה מעצמו כמו שאר אותן הדברים. אלא שהיה מחזר אותן הדברים שבוערי העולם אומרים. אותן האוילים שאין יודעים ואין מסתכלים בחכמה אימרים שעולם הזה הולך במקרה, והקב"ה אין משגיח עליו. אלא מקרה בני האדם ומקרה הבהמה מקרה אחר להם וגר .. תשבר רוחם של אותן הבהמות. בסילים הם. מחוסרי אמונה הם. אוי להם אוי לנפשותם, מומב להם שלא יבואו לעולם. ומה השיב להם שלמה על זה. מקרא שאחריו אומר. ומי יודע רוח בני האדם העולה היא למעלה ורוח הבהמה היורדת היא לממה לארץ. מי יודע בהם באותן האוילים שאין יודעים בכבוד מלך העליון ואין מסתכלים בתורה. רוח בני האדם העולה היא למעלה. למקום עליון למקום גבבר למקום קרוש. להיות

איר חייא האי דכתיב אלה דברי הברית ונו׳ מלבד הברית אשר כרת אסם בחרב, מהו דברי הברית דברי גבורה מבעי ליה, איל רבי יוסי הא אוקמוה סללי מפי עלמו של משה, והש אממר, ותא היי אלין ואלין דברי הברית הוי, דהא סב דמפי הגבורה הוו מלין, מלי ברית הוי, דהא סב וביש בנים מליי, מד האין שליהיה

דמפי הנבורס הוו מלין. מלי ברית הוי. דהה מב ובים ביה תליין. מב דחתי מלדי"ק. בים דחתי מן דינה מחתר דדינה והיינו לדיק ולדייק ולדיק ברית חימו וברית אקרון [כו] ועיד מלין אלין מלי ברית איכון וקשירן ברית כחדה. ובגיני כך זכור ושמור קשור כחדה. זכור . כיוס בלילס [כח] שמור 65 ברית ובג"כ ודאי דברי הברית . 6702 נינהו 1521 אתר ברית באתר דא איסו. א"ר חייא ודאי הכי הוא. ובניכ שבת דחיהו זכור ושמור חקרי ברית, דכתיב ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדרתם ברית עולם. וכלא מלה חד. דאתר דא אקרי ברית בכל אתר. תא מאי כתיב ג) ונתתי שלום בארץ. סוא יסויד. דאיסו שלמא דארטא שלמא דביתא שלמא דעלמא. ג) ויסרתי אתכם אף אני שבע. מסו שבע. דא לדיק. סא ודאי ברית ובנין כך דברי הברית נינסו:

נתן ס׳ לכם לב לדעת ועינים לרחות וחונים ולא לשמע ונו׳. ז) רבי חוקים ור׳ ייסה סוו הולי איר ייסא לרי חוקיה המינא . 60763 TDAJ דהרהורה אית בגווך . איל שא ודאי האי קרא אסתכלנא ביה דחמר שלמה ה) כי מקרה בני החדם ומקרם הבהמה מקרה אחד להם וגו׳. ותניכן דכל מלוי דשלמם מלכא כלהו סתימין מדרגין דחכמתא. אי סכי האי הרא אית ביה לאסתכלא. דהא פתחא לאימון דלאו בני מהימנותא השתכה ביה. איל ודאי הכי הוא ואים ביה למנדע ולאסתכלא.. אדהכי פגע בהו חד יודאי. שאיל לון במאי עסקיתו. חמרו ליה החי קרח דחמר שלמס. חמר לון מחי כתיב לעילה. המרתי הרי בלבי על דברת בני החדם וגו׳. שלמה לא אמר האי קרא מגרמיה כשאר אינון מלין. 656 מלין דמפשאי פלמא אמרין ליכון לוסדר ו פסשאי דלא ידעין ליכון מסתכלין בהכמתה 651 אמרי דהאי עלמא אזיל במקרה. וקב"ם לא אשנת עלים. אלא מקרם בני האדם ומקרם הבסמם מקרם אמד להם ונו׳ .. היפח רוחיהון דחינון בעירי . אינון ספשאי . אינון מהוסרי מסימנותה. ווי לון ווי לנסשייסו. מב לסי דלה יימון למלוחה. ומאי אתיב לון שלמס על דה. קרא אבתריה אמר. ומי יודע רוח בני האדם העולם היא למעלם ורוח סבהמה היורדת היא למטה לארץ. מי יודע באינון מששאי דלא ידעין ביקרא דמלכא עלאס ולא מסתכלי באירייתא. רוח בני סאדם סעולה סיא למעלה. לאתר עלאם לאתר יקר לאתר קדישא. 631065

מראה מקומות או בחקחי קטו. בו ויקרא כיו גו שם דו בסעלתך קנו. סו קסלא ני

זיו הזהר

(כם) זה האיש נרמה לבהמת או לחיה כפני הפויקין וחיות הרורסות: (כו) צדי"ק וצר"ק היינו יסוד ומלכות: (כה) מרת היום זה התפארת הזימור. ומרת הלילה היינו מלכות:

פראה כוקוכות לט משלי כ׳נט הלים ליה נו שם קיד דו ושלה קעו: עו שיר ריוו ירמיי כ׳ וו שמוח מ׳ חו חשל קל. טו מיכה ו׳ יו וישלה קמרי

תשכילו את כל אשר תעשון. י) רבי יהורה กกอ

ה) בוא וראה מה כתוב ט) ואשלה לפניך את משה אהרן ומרים. והרי כמה וביאים היה אחר משה. ואשלח לפניך את משה אהרן אלעזר ופנהם. יהושע אפיהו ואלישע וכמה שאר צדיקים וחסידים היה לו לומר. שלשה אלה למה. אלא אמר הקב״ה. עמי בני. מרוע לא תזכרו כל המוכות שעשיתי לכם. ששלחתי לכם משה אהרן ומרים. למלך בשר ודם שהיה לו מדינה. ושלח אליה אנשי חיל נסיכים ושרים שיהיו מנהיני העם. ויעיינו בתיקוניהם ובדיניהם. מי צריך להיות זקוק במזונותם וברברים שנצרכים להם. האם לא עם המרינה. שבעל כרחם מחויבים לשים עין עליהם ולתת להם כבוד. ואני שלחתי את משה. הוא הביא לפניכם מן לאכול. והנהיג אתכם ובגיכם ובהמתכם. ונתיגע בדיניכם ובכל מה שנצרך לכם. שלחתי את אהרן. הוא הביא לכם ענני כבוד לכסות עליכם כמלכים. רחץ אתכם במללי כבוד שלא יבלו שלטותיכם מעליכם. ונעשו כחדשים בכל יום. שלחתי את מרים. היא הביאה את הבאר להשקות לכם ושתיתם אתם ובעירכם. הם נתנו לכם ומשלהם אכלתם ושתיתם, וישבתם בחופת הכבור שלהם. ומשלכם לא נתתם להם מאומה. ולא עוד אלא שנתינעו עליכם ונשאו על צואריהם משאכם. ואתם הייתם מחרפים ומגדפים אותם: ושמרתם את דברי הברית הזאת ועשיתם אתם למען

עשן מקומרת מור ולבונה מכל אבקת רוכל. מי זאת עולה. בוא וראה בזמן שהיו ישראל הולכים במרבר הלבה השכינה לפניהם. והם היו הולכים אחריה. שנאמר וה' הולך לפניהם יומם בעמוד ענן לנהותם הדרך וגר. ולפיכך כתוב ו) כה אמר ה' זכרתי לך חסד נעוריך אהבת כלולותיך לכתך אחרי במדבר ונו׳. השכינה היתה מהלכת וכל ענגי כבוד עמרה. וכאשר נסעה השכינה נסעו נס הם. כמו שנאמר ז) ובהעלות הענן מעל המשכן יסעו בני ישראל ונו׳. וכאשר היא עלתה גם ענן ההוא עלה ער למעלה. וכל בני העולם היו רואים ושואלים ואומרים מי זאת עולה מן המדבר כתמרות עשן. אותו העגן של השכינה היה נראה כמו עשן. מפני מה הוא עשן. לפי שהאש שהרליקו אברהם עם יצחק בנו היתה נאחות בה ולא סרה ממנה. וכאשר נתיחרה אש ההוא בתוכה היה עולה עשן. וע"ז כתוב מקומרת מור ולבונה. מהו כוקוטרת. מתקשרת בשני צדדים אחרים. עשן של אברהם כוקוטרת. מתקשרת בשני צדדים אחרים. עשן של יצחק לשמאל. מכל אבקת רוכל. זה יעקב :

ואולך אתכם ארבעים שנה במדבר ונו׳. ז) פתח ר׳ יוסי ואמר. ה) מי זאת עולה מן המדבר כתמרות

היוררת, היא לממה לארץ. ולא למקום ההוא שנכנם בו רוח כל איש. שנאמר בו בצלם אלהים עשה את הארם. וכתוב בו h) נר ה' נשמת אדם. ואיך יאמרו אותן הכסילים שאינם מבני האמונה כי רוח אחר לכל, תשבר רוחם. עליהם כתוב נ) יהיו כמוץ לפני רוח ומלאך ה׳ רוחה. אלה ישארו בניהנם באותן מדרנות התחתונות. ולא יעלו לדורי דורות. עליהם כתוב ג) יתמו המאים מן הארץ ורשעים עוד אינם. ברכי נפשי את ה' הללויה:

להיות נזון מאור העליון מאור מלך הקרוש. להיות

צרור בצרור החיים. להמצא לפני מלך הקרוש עולה

תמימה. וזה הוא העולה היא למעלה. ורוח הכהמה

לאתונא מנהירו עלאה מנהירו דמלכא קדישא. למהוי לרור בלרורה דחיי. להשתכחה קמי מלכה קדישה עולה תמימה, ודא הוא העולה היא למעלה, ורוח הבהמה היורדת היא למסה לארץ. ולאו לההיא אתר דטאל כל בר נש. דכתיב ביה בללם אלהים עשה את האדם. וכתיב בים א) כר ה׳ נשמת אדם. והיך אמרו אינין שששאי דלאו מבני מהימנותא ורום אסד לכל. תיפת רוחיהון. עלייהו כחיב ב) יהיו כמוץ לפני רוח ומלאך הי דיחה הלין ישתארון בניהנם באינון דרגין תתאין. זלא ישתלקון לדרי דרין, עלייהו כתיב ג) יתמו חמאים מון הארך ורשעים עוד אינם. ברכי נפשי את ה׳ הללויה:

ראולך אתכם ארבעים שנה במדבר וגוי. ד) פתח רבי

עשן מקוטרת מור ולבונה מכל אבקת רוכל. מי זאת

עולה. תה חזי בומנה דהוו הזלי ישראל במדברה שכינתה

הזלא קמייהו. ואינהו הוו אולי אבתרה. דכתיב וה׳

יוסי ואמר. ה) מי זאת עולה מן המדבר כתמרות

הולך לפניהם יומם בעמוד ענן לנחותם הדרך וגו׳. ובג״כ כתיב י) כם אמר סי זכרתי לך חסד נעוריך אהבת כלולותיך לכתך אחרי במדבר וגו׳. שכינתא הות אזלא וכלהו ענני יקר בהדה. וכך ה ה שכינתא נעלא הוו כשלין. כמה דכתיב י) ובהעלות העכן מעל המשכן ישעו בני ישראל וגו׳. וכד איהי שלקא ההוא עכנא שלקא עד לעילה, וכל בכי עלמה המהן ושהלין והמרין מי זאת עולה מן המדבר כתמרות עשן. ההוא עננא דשכינתה התחויה עשן. מהי מעמה היהו עשו בנין דשכינתה התחויה עשו בנין הסיד דמראה היה החיד בה ולא אעדי מינה וכד אתאחדת ההוא נירא בגיוה היה סליק תכלה. וע"ד כתיב מקוטרת מור ולבינה. מהו מקופרת. מתקפרא בתרין ספרין אחרנין. עננא דאברהם לימינה. עננה דילחק לשמחלה. מכל הבקת רוכל. דה יעקב: ח) תה הזי מהי כתיב ע) והשלח לפניך הת משה אהרן ומרים. והא כמה נביאי הוה לבתר משה. ואשלח לפניך את משה אהרן אלעור ופנחם. יהושע אליסו ואלישע וכמה שאר לדיקי וחסידי מבעי ליה. אלין תלתא אמר קב"ה. עמי בני. אמאי לא תזכרון לכל מבין דעבדית לכו. דשדרית לכו משה ההרן ומרים. למלך בשר ודם דחית ליה מדיכם ושדר לגבס גיברין אפרכין רברבנין דיהון מנהלי עמא. ומעיינין בהו ובדינייהו. מאן אלמריך למהוי וקוק במזונייהי במלין דילמרכון. לאו עמא דמדינתא. דבעל כרמייהו ילמרכו לעיינא בהי ולמיהב להו יקרא. שדרית למשה. איהו אייתי קמייכו מן למיכל. ונהיל לכן ולבנייכו ולבעירייכו. ואשתדל בדינייכו ובכל מאי דאלפריך לכו . שדרית לאהרן . אייתי לכו ענני יקר לחופאה פלייכו כמלכין. אסחי לכו בטלי יקר דלא אתרקבו לבושיכון מעליכון. והוי מתחדשי בכל יומא. שדרית למרים. אייתיאת בירא לאשקאה לכו ופתיתון אתון ובעירכון. אינון יהבו לכון ומדלהין אכלתון ושמימון. וימיבמון בחיפאה יקר דלהון. ומדלכון לא יהבמון לון. ולא פיד אלא דאשמדלו פליכון ונסלו על לואריהון מטולכון. והויתון מחרפין ומגדפין לון:

ושמרתם את דברי הברית הואת ועשיתם אתם למען

תשכילו את כל אשר תעשון. י) רבי יהודה

פתח ואמר ה) מוכ ה' למעוז ביום צרה ויורע חומי בו. אשרי חלקו של האיש שתוקפו הוא מן הקביה. לפי שתוקף של הקביה הוא תוקף של ישועות. וזה נתבאר. מוב ה׳. כמש"כ מוב ה׳ לכל. למעוז. זה הוא תוקה שיש כו ישועות. שכתוב כ) ומעוז ישועות משיחו הוא. כיום צרה. כיום של צרות. שמצירים שאר אומות לישראל. כוא וראה מה כתוב נ) התרפית ביום צרה צר כחכה. מהו התרפית. זה מי שמרפה ידיו מן הקב״ה שלא להתחוק בו. ואיך יתחוק האיש בהקב"ה. יתחוק בתורה. שכל מי שמתחוק בתורה מתחוק בעץ החיים. כביכול שהוא נותן עח להשכינה שתתנבר [כט] ואם הוא יתרפה מן התורה מה כתוב. התרפית. אם אתה תתרפה מן התורה. ביום צרה צר כחכה. ביום שתבא עליך צרה. כביכול בזה אתה גורם דחק וצער להשכינה שהיא הכח של העולם. ר"א צר כחכה. בוא וראה בשעה שהאדם מתרפה מן התורה והולך בדרך לא מוב. כמה בעלי שנאה מוכנים לו להיות מקמריגים עליו ביום צרה. ואפילו נשכתו של אדם שהיא הכח והתוקף שלו. היא נעשית בעל שנאה לנגרו. שכתוב צר כחכה. לפי שהיא נעשית צורר אליו. ז) פתח רבי יוסי ואמר. ה) אתה סתר לי מצר תגרני רני פלט תסוכבני סלה. אתה סתר לי. זה הקב"ה. שהוא סתר ומנן לארם ההולך בררכי התורה. והוא נסתתר בצל כנפיו שלא יהיה ביכולת להרע לו. מצר תצרני. מן הצוררים שלמעלה ושלממה. למעלה יש לאדם בעלי שנאה, אף כך לממה, ומי הוא. זה יצר הרע. שהוא צודר לאדם למעלה וצורר לו לממה. ואלמלא יצר הרע לא היה נמצא בעל שנאה לכל איש שבעולם. לפיכך מצר תצרני. רני פלט תסובבני סלה. יסובבני סלה היה לו לכתוב. מהו תסובבני. אלא אותן השירות שיש בהן מררגות וכחות להצלה. תסובבני בהן להציל אותי בדרך. ומקרא זה הוא כסרר והוא למפרע מצר את ומצר זה [ל]. ו) א״ר חזקיה כתוכ ררכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום. דרכיה דרכי נעם. אלו דרכי התורה. כי כל מי שהולך בדרכי התורה משרה עליו הקב"ה געימות השבינה שלא תסיר ממנו לעולם. וכל נתיכותיה שלום. שכל נתיבות התורה כלם שלום. שלום לו למעלה. שלום לו לכמה, שלום לו בעולם הזה. שלום לו בעולם הבא. ברוך ה׳ לעולם אמן ואמן:

פתה ואמר ה) פוב ה׳ למעוז ביום לרה ויודע חוסי בו. זכאה הולקים דבינ דמתתקף ביה בקביה בנין דפוקפא דקביים איהו פוקפא דישועות ואיקמוה כדים עוב סי לכל. למעוז. דה הוה חוקטה מוב הי דאית ביה ישועות. דכתיב כ) ומעוו ישועות משיחו הות. ביום לרה. ביומה דעקו. דעקין שאר עמין לישראל. תא חזי מאי כתיב ג) התרפית ביום לרה לר כחכה. מהו התרפית מאן דאתרפי ידוי מהב"ם דלא לאתתקפא בים. והיך יתקף בר גם בקביה. יתקיף באורייתא. דכל מאן דאתתקף באורייתא אתתקף באילנא דחיי. כביכול יהיב תוקפה לכנסת ישראל להתתקפה [כמ] והי הוה יתרפי מאורייותא מאי כמיב. סמרפית. אי איסו אתרפי מן אורייתא. ביים צרם צר כתכם. ביומא דייתי ליה פרא. כביכול דחיק לה לשכינתא דאיסי חילת כביכול דחיק לה לשכינתה דחיסי חילח דעלמה. ד"ה לר כחכם. פה חוי בשעהה דבינ אתרפי מאורייתה ואזיל באירחא דלא כשרא. כמה בטלי דבבו זמינין ליה למהוי ליה קסינורין ביומא דעקי. ואסילו נשמתיה דב"כ דאיהי חילא ותיקפא דיליה איהי מארי דבבו לקבליה. דכתיב לר כחכה. בנין דאיהי לר לגביה דבר נש. ד) פתח רבי יוסי ואמר. ה) אתה סתר לי מלר מלרני רני פלם תסובבני סלה. אתה סתר לי. דא קניים. דאימו סתרא ומגן לבר נש דאויל בארחי דאירייתא. ואיהו אסתתר בללה דנדפוי דלה יכלין להבהשה לים. תלרני . מעילא ומתתא. לעילא אית ליה מלר ו לבר נש מארי דבבו. לתתא אף סכי נמי ומאן איהו. דא ילר סרע. דאיהו לר לעילה ולר לתתה והנתלה יצר הרע לה השתכה מחרי דבבו לבר נש בעלמה. בניכ מצר מצרני. רני פלם תסיבבני סלה. יסובבני סלה מבעי ליה. מהו משובבני. אלין אינון שירין בהו דרנין להללה. תסובבני דאית כהי לשובא לי באירחא . והאי קרא שיהו כסדרא ואיהו למפרע מהאי ניסה והההי ניסה [1]. ו) היר חוקיה כתיב דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום. דרכיה דרכי נעם. אלין אורחין דאורייתה. דמהן דהזיל באורמי דאורייתה קבים אשרי עליה נעימותה דשכינתה דלה תעדי מניה לעלמין. וכל נתיבותיה שלום. דכל שבילין דחורייתה כולהון שלום. שלום ליה לעילה. שלום ליה לתתה. שלום לים בעלמה דין . שלים ליה בעלמה דהתי. ברוך ס׳ לעולם המן והמן:

פרשת נצבים

י) אתם נלבים היום כלכם לפני ס׳ אלהיכם, רבי אלעור פתח ח) ויהי סיום ויבאו בני האלהים להתילב על ה׳ ויצה גם השמן בתוכם. ויהי היום. דה ראש השנה. דקב"ה קאים למידן עלמא. כגוונא דא מ) ויהי היום ויצא שמה. ההוא יומא יום עוב דראש סשנה הום . ויבאו בני האלהים . אלין רברבין ממנן

אהיכם. רבי אלהיכם לפני ה׳ אלהיכם. רבי (ו אלעור פתח ח) ויהי היום ויכאו בני האלהים להתיצב על ה' ויבא גם השמן בתוכם. ויהי היום. זה ראש השנה. שהקב"ה עומר לרון העולם. כרמיון זה ע) ויהי היום ויבא שמה. יום ההוא יום מוב של ראש השנה היה. ויכאו בני האלהים. אלו השרים הממונים. הנשלחים

טראה מקומות 6) נחום הי כ) תלים כית ג) משלי כיד ד) וישלה קפתו ס) תלים ליב ו) וחכה לה. ז) כה לב: ה) היוכ מי מ) מלכים כי די שליחין

זיו הזהר

ופטן חיינו על דרך הכתוב חנו עוו לאלחים. שחשכינה נקראת אלחים: (לן זה הפסוק אתה סתר לי ונו' סגולה להצלה לאסרו ישר והפוךו

הנשלחים בעולם להשניח במעשה האנשים. להתיצב על

ה'. כמש"כ ה) וכל צבא השמים עומרים עליו מימינו

ומשמאלו. אבל להתיצב על ה׳. במקרא הזה מצאה

אהבת הקב"ה אל ישראל. לפי שאלה' השלוחים שהם

ממונים להשגיח על מעשי האנשים הולכים ומשוממים

ונוטלים כל אותן המעשים. וכיום שהוכן המשפט לעמור

ולרון את העולם נעשו מקמרוגים ללמד חוב על האנשים.

ובוא וראה שכל אומות העולם אין עומרים להשגיח

במעשיהם אלא בישראל בלברם. לפי שאלו הם בנים

להקב"ה. וכאשר אין נמצאים מעשיהם של ישראל כראוי.

כביכול אותן הממונים השלוחים כשמבקשים להתיצב על אותן המעשים של ישראל. על ה׳ וראי נצבים. שהרי כאשר ישראל עושים מעשים לא מובים. כביכול מתישים

כחו של הקב"ה. וכאשר עושים מעשים מובים נותנים

תוקף ועוז להקב״ה. וע״ז כתוב תנו עוז לאלהים. במה.

במעשים מובים. וע״כ ביום ההוא כל השרים הממונים נאטפים על ה׳. על ה׳ וראי. שהרי כיון שעל ישראל

נאספים עליו נאספים. ויבא גם השטן בתוכם. גם לרבות

עליהם. שכלם באים להיות מקטרוגים על ישראל. אה

נתוסף עליהם. לפי שהוא המלשין הגרול מכלם. קמינור גרול מכלם. וכיון שרואה הקביה שכלם באים לקמרג.

מיד ויאמר ה׳ אל השמן מאין תבוא. וכי לא היה יודע

הקב"ה מאין הוא בא. אלא כרי להביא מעשה לרצונו [6]

ויאמר ה' אל השמן וגו'. ויען השמן את ה' ויאמר

משום בארץ. מכאן למרנו שישוב הארץ נמסר לצררים

אחרים. חוץ ארץ ישראל בלברה [2] וכיון שאמר משומ בארץ השגיח הקב"ה שרוצה להיות מלשין על ישראל.

מיד ויאמר ה׳ אל השמן השמת לכך על עבדי איוב כי אין כמוהו בארץ. הקב"ה ראה לפי שעה ליתן לו חלק

במה שיעסוק ויפרוש עצמו מישראל. וזה נתבאר. משל

לרועה שרצה להעביר צאנו בנהר אחר וכו' [ג] מיר

נתעסק בו שמן ההוא ולא קמרג על ישראל. ויען

השמן את ה׳ ויאמר החגם ירא איוב אלהים. אין להתפלא

על עבר שארונו עושה לו כל צרכו והוא ירא ממנו.

הסר השנחתך ממנו ותראה אס יירא מפניך או לא.

בוא וראה בעת הקמרוג כאשר ניתן חלק אחר לצר

המקשרג להתעסק בו נפרד ע"י זה אחר כך מהכל.

כרמיון זה השעיר בראש חורש והשעיר ביום הכפורים.

כדי שיתעסק בזה ויניח להם לישראל במלכם. וכאן

הגיע הזמן שיקח השמן חלק זה מכל זרע אברהם באופן

אחר. כמש"כ הנה ילרה מלכה גם היא בנים וגו' את

עוץ בכורו וגו׳ [7] ובוא וראה בשעה שאמר משוט

בארץ תבע ממנו לעשות דין לישראל. שהרי מענה של

דין היה לו על אברהם לתבוע מהקב"ה. לפי שלא

נעשה הרין ביצחק כאשר נקרב על גבי המזבח. שהרי

לא היה לו להחליף הקרבן שהכין על המזבח באחר. כמש״כ לא יחליפנו. וכאן נעקר יצחק על גבי המזבח ולא נשתלם ממנו קרבן. ולא נעשה בו דין, ותבע זה לשון הזהר

שליחין בעלמה להשגחה בעובדין דבני נשה. להתילב על ס׳. כד״ה ה) וכל לבא השמים עומדים עליו מימינו ומשמאלי . אבל להתילב על ה׳. בהאי קרא אשכתנא רחימותא דקביה עלייהו דישראל. בגין דהני שליחן דאינון לאשנחא על עיברין דבני כשא אולין ממכן IDEEN וכפלין איכין עובדין כלהו. וביומה דקאי דיכה למיקס ולמידן עלמה התעבידו קשינורין למיקס עלייהו דבני כשל. ות ז סוי דכל עמין דעלמה לה קיימין להשגהה בעובדיהון בר בישראל בלחודייהו. בנין דאלין בנין לקביה. וכד לא אשתכחו עובדין דישראל כדקא יאות. כביכול אינין ממנן שליחן כד בעאן לקיימא על אינון עובדין דישראל. על ה׳ ודאי קיימין. דהא כד ישראל עבדין עובדין דלא כשרין. כביכיל מתישין רקב״ס . סילא וכד עבדין עובדין דכשרן יהבין תוקפא וחילא לקביה. ועיד כתיב תנו עיו לאלהים. במאי בטובדין דכשרן. וע"ד בההוא יומא כלהו רברבן ממנן אתכנשו על ה׳. על ה׳ ודאי. דהא כיון דעל ישראל מתכנשו עליה אתכנשו. ויבא גם השמן בתוכם. גם לאסגאה עלייהו. דכלהו אחיין למהוי קסיגורין עלייהו דישראל ודא אתוסף עלייהו. בנין דאיהו דילטורא רברבא מכלהו. קטיגירא מכלהו. וכיון דחמא קב״ה דכלהו אתיין לקטרנא. מיד ויאמר ה׳ אל השטן מאין תבוא. וכי לא הוה ידע קב"ה מאן הוה אתי. אלא לאייתאה עובדא לרעותיה [א] ויאמר ה׳ אל השמן וגו׳. ויען השמן את ה׳ ויאמר משוט בארץ . מכאן אוליפנא דישובא דארעא אתמשר לסשרין אחרנין. בר ארעא דישראל בלחודהא [כ] וכיון דאמר משום בארץ אשנת קב"ה דבעי למהוי דלטורא עלייהו דישראל. מיד ויאמר ס׳ אל השמן השמת לבך על עבדי איוב כי אין כמוהו בארץ. המא שעתא למיהב ליה הולקא במאי דיתעסק ויתפרש מנייהו דישראל. והא אוקמים. לרעיא דבעא למעבר עאניה בחד נהרא וכו׳ [ג] מיד אתעסק ביה ההוא שטן ולא הטרג עלייהו דישראל. ויעו השמן את ה׳ ויאמר החנם ירה איוב אלהים. לאו תווהא לעבדה דמתריה עביד ליה כל רעותיה דיהה דחיל ליה. אעדי אשנחותך מניה ותחמי אי דחיל לך ואם לאו. תה חזי בשעתה דעהקו כד התיהיב חולקה חדה לההי לאתעסקא ביה 700 אתפרים לבתר מכלא . כגוונה דה שעיר ברחש חודש ושעיר ביומה דכפורי בגין דאמעסק ביה ושביק להו לישראל במלכיהון. והכא מסה זמנה למישל הילקה דה מכל זרעה ההברהם בסשרה אותרא. כדיא הנה ילדה מלכה גם היא בנים וגו׳ את מוץ בכורו ונו' [7] ותח חוי בשעתה דחמר משום בעא מניה 2003 למעבד דינה בישראל דהה דינה הום ליה על אברהם למתבע מקב"ה. בנין דלה אתעביד דינא בילחק כד אתקריב על גבי מדבחא. דהא לא סוה ליה לאחלפא קרבנא לאומין על מדבחא באחרא. כדיא לא יחליסנו. והכא קאים ילחק ע"ג מדבחא ילה השתלים מניה קרבנה. ולה התעביר ביה דינה. ובעה דה קב"ה כמה מעס רבעה -דיוסף דיניס הרין מן הקב"ה כמו שתבע רינו של יוסף לאחר כמה לכמה דריו

דורות

כדאה בקומות א) מלכים אי כייבי

זין הזהר

פרשת נצבים (6) פי' לבלבלו במעשה דאיוב שרם יתחיל לקטרג על ישראל: (כ) סתם ארץ היינו ארץ הקרושה. ולא אסר משום בעולם כי על שאר מדיגות יש דלטורין אהרים: (נ) בא ואב להתנפל על הצאן הציג הרועה כנגדו תייש בעל קרנים להלחם עמו: (ז) יש לומר שעל שמן נקראה העיר עוץ מקום מושב משפחתו שאיוב בכללם. לפי"ז צריך לומד דורע אברהם

ולזמכין דעלמה

ירא איוב אלהים ונוי --- :

על עובדין די בירך.

דריו [ה] וכל מאי דבעא באורת דינא בעא. ומההוא

זמנה החשחויב ילחק וחתחלף קרבניה ומין לים קבים להסוח

מקטרגא האי לחולקים. כד"א הנה ילדה מלכה גם

היא בנים ונו׳ את עוץ בכורו ---: ה) רבי אבא אמר ויהי היום ויבאו בני האלהים

להתילב על ה׳ . [דח סוח יומח דרחם השנה] כמה

דאתמר. בההוא יומא קיימין תרין סטרין לקכלא בני עלמא.

כל אינון ראתיין המי הב״ה בתיובתא ובעוברין מבין

אינון זכיין למהוי כתיבין לנבים דהסוא ספרא דאיהו חיים.

ואפיק תולאות היים. ומאן דאיהו מספרים אכתיב לחיים.

וכל אינון דאמיין בעובדין בישין אינון כתיבין לסהוא שסרא

אחרא דאיהו מותא ואהרי מום. וביה שריא מופא. ובההוא

יומא קיימין אלין תרין סטרין חיים ומות. אית מאן

דאכתיב לספרא דחיים. ואית מאן דאכתיב לספרא דמום.

וכאה בעלמה דהכרע עלייהו. כלהו קיימין והכתיבו לחיים. ואי חד חייבא אכרע עלמא. כלהי אכתיבו למיתה.

מקטרגה בעה להסטאם . מיד מהי כתיב. השמת לבך על

עכדי איוב כי אין כמוסו בארך ונו׳. כיון דאשמודע איהו בלחורוי מיד אתקיף בים מקפרגא ועדר תנימן דלא אלפריך לים לביל לאתפרשא מכללא דסניאין. בנין דלא יתרשים איסו בלמודוי . ולא יקפרגון עלים לעילא.

דכמיב בשונמית כ) ותאמר בתוך עמוי אכרי יושבת. דכמיב בשונמית כ) ותאמר בתוך עמוי אכרי יושבת. לא בעינא לאסקא גרמי מכללא דסגיאין, בתוך עמי

יתיבנה עד יומה דה . ובתוך עמי בכללה הדה השתמודע הכה לעילה. הוף שכי היוב כיון ההשתמודע לעילה

ואתרשים בלחודוי. מיד אתקיף בים מקמרגא ואמר. סחנם

אסי היום. מאן הוא יומא דא. אלא כמה דאוקמוה מא

מא הסוא יומא יומא עבא דראש השנה הום. דאתפקדו

כים עקרות דעלמה. והתפקדן בים בני עלמה. קרה לשולמים ואמר ה) סנס חרדת אלינו אם כל סמרדם הואת . בניני כך

אלפריכנא לפיינא יומא דא בדיני דעלמא. דקביה

דאין ביומא דא לפלמא. ובנין דאתפרשנא בלחוד באפר

דה הנטריכנה להסתכלה ברציא דעלמה. ומה לעשות

לך סים לדמר לך אל המלך או אל שר הלבא. וכי מלה דא למה אלמריכא לגבי אתמא. דלא נסקת ולא אולת ולא

מאלת בהיכלא דמלכא. אלא יומא דא הוה גרים דכל בני

עלמא קיימין בדינא. ובהסוא יומא אקרי קבים מלך. סמלך

סמשפע. אמר לם אי את אנעריכת לגבי מלכא עלאם

יושבת. מאי קאמרם. אלא בשעתא דדינה תליא בעלמא לא

יתפרש בר נש בלמודוי . ולא יתרשים לעילא ולא

ישתמודען בים בלחודוי. זהה בזמנה דדינה תליה בעלמה הינין

דאשתמודעין ורשימין בלחודייהו . אעיג דוכאין אינון

אהפסן בקדמיתא . ועיד לא לבעי לים לאינש לאתפרשא מבין

עמא לעלם. דבכל זמנא רחמי דקביה על עמא כלהו כחד

ובנ״כ אמרה בתוך עמי אכרי יושבת. ולא בעיכא

ג) רבי שתעון אמר ד) ויסי היום ויבא שמה .

והסוא זמנא עלמא סוס קיים באמלעיתא .

שריה בהמלטיתה הי קיימה הר

61001

דורות [ה] וכל מה שתכע בדרך דין תכע. ומן הזמן ההוא שניצל יצחק ונחלף קרבנו הכין לו הקביה לאותו המקטרג את איוב לחלקו. כמש"כ הנה ילדה מלכה גם היא כנים ונו' את עוץ בכורו -- :

הבי אבא אמר ויהי היום ויכאו בני האלהים (ה להתיצב על ה׳. [רא הוא יומא רראש השנה] כמה ראתמר. ביום הזה נצבים שני צררים כנגר בני העולם. כל אותן הבאים לפני הקב׳ה בתשוכה וכמעשים מובים זוכים הם להיות נכתכים אצל אותו הצר שהוא חיים. המוציא תוצאות חיים. ומי שהוא מצרו נכתב לחיים. וכל אותן הכאים כמעשים רעים הם נכתכים לאותו צר האחר שהוא מיתה ונקרא מות. וכו שורה מיתה. וכיום ההוא נצכים אלה שני הצרדים חיים ומות. יש מי שנכתכ לצר החיים, ויש מי שנכתב לצר המיתה. ולפעמים שורה העולם כאופן הממוצע. אם יקים זכאי אחר בעולם שיכריע עליהם. כלם קיימים ונכתבים לחיים. ואם רשע אחר יכריע את העולם. כלם נכתכים למיתה, ובזמן ההוא היה העולם קיים באופן הממוצע. ומקמרג ההוא בקש להסמין. מיר מה כתוכ. השמת לכך על עבדי איוב כי אין כמוהו בארץ וגו׳. כיון שנתפרסם הוא בלבדו מיד גכר עליו המקמרנ. ועל כן למרנו שאין נצרך לו לארם להפרד מכלל של רבים. כדי שלא יהיה נרשם הוא בלברו. ואל יקטרנו עליו למעלה, שכתוב בשונמית כ) יתאמר כתוך עמי אנכי יושבת. אינני רוצה להוציא עצמי מכלל של רבים. בתוך עמי אנכי יושבת עד היום הזה, וכתוך עמי בכלל אחד גודעת אני למעלה. אף כך איוב כיון שנתפרסם למעלת ונרשם בלכדו. מיד גבר עליו המקמרג ואמר. החנם ירא איוב אלהים ונו׳ ----

נ) רבי שמעון אמר ד) ויהי היום ויבא שמה. ויהי היום. איזה הוא יום הזה. אלא כמו שביארו בוא וראה שזה היום יום טוכ של ראש השנה היה. שנפקרו בו עקרות העולם. ונפקרו בו בני העולם. קרא לשונמית ואמרה) הנה חרדת אלינו את כל החרדה הואת. בשביל זה אני צריך לעיין יום זה כמשפט העולם. שהקכ"ה שופט ביום הזה את העולם. ולפי שנפררתי לברי במקום זה צריך אני להסתכל בהקמרוג שעל העולם. ומה לעשות לד היש לדבר לך אל המלך או אל שר הצבא, ובי דבר זה נצרך לה לאשה. שאינה יוצאת ואינה הולכת ואינה נכנסת בהיכל המלך. אלא יום הזה היה גורם שכל כני העולם נצבים ברין. וביום הזה נקרא הקב"ה מלך. המלך המשפט. אמר לה אולי צריכה את אצל מלך העליון ארות המעשים אשר כירך. ותאמר בתוך עמי אנכי יושבת. מה אמרה. אלא בעת שהרין תולה כעולם אין לאיש הפרד בלכדו. כדי שלא יהיה נרשם המעלה והא יעיינו בו בלבדו. שהרי בעת שהרין תולה בעולם אותן המפורסמים והגרשמים בלברם. אע"ם שוכאים הם נתפסים לראשונה. ולכן לא נצרך לו לאיש להפרד מבין העם לעולם. כי תמיר רחמי הקכ"ה על העם כלו ביחר. ולפיכך אמרה בתוך עמי אנכי יושבת. ואינני רוצה להפרר מהם כמו שעשיתי עד היום הזה ---:

לאתשרשא מכייסו כמה דעבידנא עד יומא דין ----137

ותחמר בתוך עמי הככי

מראה מקומות או נא לג: נו מלכים ני די גו בשלח מד. דו מלכים כי די סו, שם

זיו הזהר

מיינו משפחתו. ועפ"י פור איוב היה נלגול תרה. ואשתו דינה כת יעקב : [ה] בעשיה הרוני מלכות :

רבי

ה) כבי יהודה פתח ואמר. אשרי העם יודעי תרועה ס׳ באור פניך יהלכון. כמה אלמריכו בני נשא למהך באורחי דקב"ה ולמיפר פקודי אורייתא. בנין דיוכון בה לעלמה דחתי ולשובה לון מכל המרונין דלעילה ותתה. בנין דהא כמה דאשתכחו מקטרגין בעלמא לתתא. הכי כמי . אשתכחו מקשרגין לעילא דקיימי עלייסו דבני כשא אינין דעבדין פקידי אורייתא ואולין באורח מישר בדחלא דמאריהון. כמה אינון סניגורין דקיימין עלייהו לעילא. כד"מ כ) מס ים עליו מלמך מליז מחד מכי מלף ונו'. וכמיב ויחנכו ויחמר פדעהו מרדת שחת מלחתי כפר. בנין כך וכאס איהו מאן דנסיר פקודי אורייתא. איל רבי חייא אי הכי אמאי אלפריך הכא מלאך דליהוי סניגורא פליה דבר כם . והא כתיב ג) כי הי יהיה בכסלך ושמר רגלך מלכד . וכתיב ה׳ ישמרך מכל רע. דהה קבים המי כל מהי דבינ עביד בעלמה הן מב הן בים . וכן סוא אותר ד) אם יסתר אים במסתרים ואני לא אראנו נאס ס׳. א׳ל רבי יהודא כלא הכי הוא ודאי. אבל הא כתיב ה) וגע אל עלמו ואל בשרו . וכתיב ותשיתני בו לבלעו חנם. לאחואה דהא רשו אחמסר לסערא אחרא לקסרנה על מלין דעלמה ולהתמסרה בידוי. וכל הלין אורחין שמירין קמי קב״ה . ולית אכן כדאי למסך אבתרייהו. בנין דאינון נמוסין דקביה . ובני כשא לאו אינון רשאין לדקדקא אבתרייהו. בר אינון זכאי קשום דידעין רזי אורייתא. ואוליו באורהא דחכמתא למכדע איכון מלין

ססימין דאירייתא: ססימין דאירייתא: ססימין דאירייקא: ישראל אירבי שבטיכם זקניכם ושעריכם כל איש ישראל אמר רבי שמעון רישי דעמא דרגין לימינא. רישי דשבמין בלחודייהו. כוקבי בלחודייהו. ה' דרגין לימינא. וס׳ דרגין לשמאלא היא איסיכם ראשיכם שבטיכם זקניכם ושועריכם כל איש ישראל. הא ה׳ דרגין יקניכם ושועריכם כל איש ישראל. הא ה׳ דרגין יקניכם ושועריכם כל איש ישראל. הא ה׳ דרגין לימינא. וה׳ דרגין לשמאלא מאן אינון. היינו דרמיב עוכ לימינא. וה׳ דרגין לשמאלא מאן אינון. היינו דרמיב עוכ לימינא. ה׳ דרגין לשמאלא וכן היינו דרגין אתתקנו כשוילה דרגין לשמאלא. וכלהיו דרגין אתתקנו כגוולא דרגין הדבהו מליין כל שקודין וכל יכוון וכל ירותת אחסנא. דאינון מולקא עבא דישראל:

לעברך בברים ה׳ אלהיך ונו׳. איר שמעון מא (י) לעברך בברים ה׳ אלהיך ונו׳. איר שמעון מא קב"ה לה התברי אלה על ברית. כדיה ברחשית ברא אלהים וגו׳. בראשי״ת ברי״ת א״ש. והייכו דעל ברית קיים קב"ה עלמה. וכתיב ח) אם לה בריתי יומם ולילה מקות שמים וארץ לא שמתי. דהא ברית קשורא איהו דיימא וליליא לא מתפרשאן [1] איר אלעור איר אלעור איר מתפרשאן . [1] כד ברא קב"ה עלמא על תנאי הוה. דכד ייתון ישראל אם יקבלון אורייתא יאות . ואם לאו הרי אנא אהדר לכו לתהו ובהו. ועלמה לה התקיים עד דקיימו ישראל על שורה דסיני וקבילו אורייתה . וכדין התקיים עלמה [1] ומההוה יומה והלחה קבים ברי פלמין. ומהן היכון, זיונין דבני fres

נצבים

הבי יהודה פתח ואמר. אשרי העם יודעי תרועה (6 ה׳ באור פניך יהלכון. כמה צריכים האנשים ללכת בררכי הקב"ה ולשמור מצות התורה. בשביל שיזכו בה לעולם הבא ושינצלו מכל מקמריגים למעלה ולממה. למי שהרי כמו שנמצאים מקטריגים בעולם שלמטה. כן גם נמצאים מקטריגים למעלה העומרים לקטרג על האנשים. אותו המקיימים מצות התורה והולכים בדרך הישר כיראת רכונם. הרבה מליצים טובים יש העומרים עליהם למעלה. כמש"כ ג) אם יש עליו מלאך מליץ אחר מני אלף וגו׳. וכתוב ויחננו ויאמר פרעהו מרדת שחת מצאתי כפר. לפיכך זכאי הוא זה השומר מצות התורה. א"ל רבי חייא אם כן למה נצרך כאן מלאך שיהיה מליץ מוב על האדם. והלא כתוב ג) כי ה' יהיה בכסלך ושמר רגלך מלכר. וכתוב ה' ישמרך מכל רע. שהרי הקביה רואה כל מה שהאדם עושה בעולם. הן מוב הן רע. וכן הוא אומר ז) אם יסתר איש במסתרים ואני לא אראנו נאם ה׳. א״ל רבי יהודה הכל כך הוא בוראי. אבל הרי כתוב ה) וגע אל עצמו ואל בשרו. וכתוב ותסיתני בו לבלעו חנם. להראות שהרי רשות נמסרה לצד הרין לקטרג על עניני העולם ולהמסר בירו. וכל אלה הם דרכים נסתרים לפני הקב"ה. ואין אנחנו כראים להרהר אחריהם. לפי שהם משפטי הקכ"ה. ואין האנשים רשאים לרקרק אחריהם. מלבד אותן צריקי אמת היורעים סודות התורה. והולכים בדרך החכמה להבין אותן דברים הנסתרים של התורה :

ו) ראשיכם שבשיכם זקניכם וששריכם כל איש ישראל. אמר רבי שמעון ראשי העם ישראל. אמר רבי שמעון ראשי העם מדרגות לימין. והמש מדרגות לשמאל. זשיכ אתם נצבים היום כלכם לפני ה׳ אלהיכם דאשיכם שבטיכם נצבים היום כלכם לפני ה׳ אלהיכם דאשיכם שבטיכם זקניכם ושושריכם כל איש ישראל. הרי ה׳ מדרגות זקניכם ושושריכם כל איש ישראל. הרי ה׳ מדרגות לימין. וה׳ מדרגות לשמאל איזו הן. זהו שכתוב מפכם כימין. הרי ה׳ מדרגות לשמאל. וכל המדרגות נתהקנו כימיון שלמעלה. ולעומתם נחלו ישראל ירושת עולם עשית הדברות. שבהם תליות כל המצות וכל הוכיות וכל ידושת נחלה. שהם חלק המוב של ישראל:

לעברך בכרית ה׳ אלהיך ונו׳. א״ד שמעון בוא וראה בשעה שברא הקכ״ה את העולם וראה בשעה שברא הקכ״ה את העולם לא נברא אלא על ברית. כמש״כ בראשית ברא אלהים ונו׳. בראש״ת ברי״ת א״ש. והיינו שעל ברית הקים ונו׳. בראש״ת ברי״ת א״ש. והיינו שעל ברית הקים וליה שמים וארץ לא שמתי. שהרי הברית הוא מקשר ספרת היום עם מדת הלילה שלא יפרדו [ו] א״ר אלעזר ספרת היום עם מדת העולם על תנאי היה. שאם יקבלו ישראל את התורה הרי מוב. ואם לא הרי אני אחזיר ישראל את התורה הרי מוב. ואם לא הרי אניו ישראל ישראל את התורה הרי מוב. ואם לא הרי אניו ישראל ישראל הרי סיני וקכלו התורה. ואז נתקיים העולם [ז] ומיום ההוא והלאה הקב״ה בורא עולמות. ואיזה הם. היינו זווני

24:

האנשים

מראה מקומות ש כא לב: כו איוב ליג גו משלי ג' דו ירמי' כיג הו איוב בי וו יחבי פב. וו לך פע. חו ירמי' ליג

זין הזהר

(1) בוכות ישראל נוטרי ברית הסרמו על ספירת היסוד גורמים בעבודתם יחוד תפארת עם מלכות. שהם מדת היום ומדת הלילה. על עלמא דרכורא עם עלמא דנוקבא. שנתקשרים זה עם זו ע"י ספירת היסוד: [1] ר' אלעור לא פליג אלא שר' שמטון דורש האותיות כראוי לו. והוא מצייר תמונתם מרם שיכואו לעולם. בוא

וראה שאמר רכי שמעון כתוכ זה ספר תולדות אדם.

וכי ספר היה לו. אלא ררשו שהקב"ה הראה לו לארם הראשון דור דור ודורשיו וכו'. ואיך הראה לו. אפשר

תאמר שראה ברוח הקודש שהם עתידים לבוא לעולם.

כמי שרואה בחכמה מה שיבוא לעולם. לא כן. אלא

ראה בעין לכלם. וכל התמינות שעתידים האנשים לעמור

כהם בעולם כלם ראה כעין. מה הטעם. לפי שמיום שנברא העולם כל הנפשות העתירות לעמוד באנשים.

כלן עמדו לפני הקב"ה באותה צורה ממש העתירות

לעמוד בה בעולם הזה. כרמיון זה כל אותן הצריקים

לאחר שייצאים מעולם הזה כל נפשותיהם עולות. והקכיה סומין להן תמונה אחרת להתלכש בה כרמיון שהיו

בעולם הזה. לפיכך נמצא שכלם עמדו לפניו. וראה אותם

אדם הראשון כעין, ואפשר תאמר שלאחר שראה אותם לא

עמרו בקיומם. בוא וראה כל פעולותיו של הקביה כקיום

הם. ועמרו לפניו עד שירדו לעולם. כרמיון זה כתוכ כי

את אשר ישנו פה עמנו עמר היום ונו' ואת אשר איננו

פה עמנו היום. כמו שררשו שכל האנשים העתירים

להיות בעולם כלם נמצאו שם. כאן יש לעיין. שהדי

כתוב ואת אשר איננו פה עמנו היום. ומשמע שבכללם

גם אלו שיצאו מאותן שעמרו שם [ח] לפי שכתוב עמנו

היים. אבל לא כתוב עמנו עומד היום. אלא וראי כלן עמדו שם. אבל לא היו גראות לעין. לפיבך כתוב עמנו

היום אעיפ שלא נתגלו לנו. ואם תשאל מפני מה לא

נתגלו כאן. כמו שנתגלו לאדם הראשון, שראה אותן

עין בעין, והרי כאן היה ראוי יותר שיתגלו לכל. אלא

כאן שניתנה התורה לישראל. מראות אחרים ומדרנות

עליונות היו רואים ומסתכלים עין בעין. והיו משתוקקים

להסתכל ולראות בכבור רכונם. ולפיכך היו רואים ככור

העליון בלכר ולא ענין אחר. וע"כ כל האנשים העתירים

לקום בעולם. עומרים כלם לפני הקביה כאיתן התמונות

ממש שעתידים לקום בהם. זשיכ ג) גלמי ראו עיניך ועל

ספרך כלם יכתבו. גלמי ראו עיניך. מה המעם. לפי

וראה כל אותן הנשמות הבאות מיום שנברא העולם.

כלן עמרו לפני הקביה מרם שירדו לעולם כאותה צורה

מטש שנתראו אח"כ בעולם הזה. ואותה תבנית גוף

האדם שעומר בעולם הזה כך הוא עומר למעלה. ובשעה

שואת הנשמה נומנת לרדת כעולם הזה. ואת הנשמה

ג) רבי חזקיה אמר גלמי ראו עיניך וגרי. בוא

186

לשון הזהר

האנשים. שהרי כון הזכון ההוא הקביה מזווג זווגים ואומר כשל . דהל מההול זמנל קבים מזווג זוונין ולומר בת פלוני לפלוני. ואלו הם העולמות שהוא בורא: כל פלוני לפלוני. ואלו הם העולמות שהוא בורא: ל) כי לת לסר ישנו פס עמנו עמד היום לפני ה' אלהינו ואת אשר ישנו פה עמנו ביום איר חייא אלהינו ואת אשר איננו פה עמנו היום. איר חייא האומנות והצורה שבאדם היא כרמיון העולם. ובכל יום האומנות והצורה שבאדם היא כרמיון העולם. ובכל יום

נצבים

ויומא קב"ה ברי עלמין . דמזווג זווגין לכל חד וחד כדקא חזי לים. והוא לייר דיוקניהון עד לא ייתון לעלמא. תא מוי דממר רבי שמעון כתיב זה ספר תולדות אדם . וכי ספר הוה ליה . אלא אוקמוה דקביה אחמי ליה לאדם הראשון דור דור ודורשיו וכו׳ . האיך אחמי ליה אי מימא דהמא ברוח קודשא דאינון זמינין למיתי לעלמא כמאן דחמה בתכמתה מאי דייתי לעלמה לאו הכי אלא לכלהו והכי דיוקניו דומיכין למיקס חמא בעינא בהו בעלמה כלהו המה בעיכה. מהי מעמה. בגין דמיימה האתכרי עלמה כלהי נפשהן דומינין למיקם בבני נשה. כלהו קיימין קמי קביה בההיא דיוקנא ממש דומינין למיקם ביה בהאי פלמא. כגוונא דא כל אינון לדיקיא דנפקין מהאי עלמא כלהו נפשאן סלקן וקביה בתר לון דיוקנה החרה להתלבשה ביה כגוונה דהוו לומין – עלמא. בנ"כ כלהו קיימין קמיה וחמא לון בהאי בעיכא. ואי תימא בתר דחמא לין לא ארם הראשון קיימי בקיימייהו. תה תזי כל מלוי דקב"ה בקיומה מינון . וקיימו קמיה עד דנחתו לעלמא . כגוונא דא כתיב כי את אשר ישנו פה עמנו עמד היום ונו׳ ואת אשר איכנו פה עמלי היום. כמם דחוקמום דכלהו בני כשה דומיניו למהיי בעלמה כלהו השתכחו תמן. הכה הית להסתכלה. דהה ואת אשר איכני פס עמנו היום . ומשמע הנהו כתיב דיפקין מאיכין דקיימו תמן [ח] בנין דכתיב עמכו סיום. אבל לא כתיב עמנו עימד היום. אלא ודאי כלהו קיימו תמן . אלא דלא אתחזו לעילא . בג"כ כתיב עמכו היום אע"ב דלא אתחוון. ואי תימא מאי מעמא לא אתחזון הכא . כמה דאתחזון לאדם הראשון. דחמא לון בעיכה והה הכה התחוי עיכה יתיר . אלא הכא כד אתיהיבת אורייתא לישראל . חיזו אחרא ודרגין עלאין הוו המאן ומסתכלאן עינא בעינא. והוו תאיבין לאסתכלא ולמחמי ביקרא דמאריהון. ובג"כ חמו יהרא עלאה דקב"ה בלחודוי ולא לאחרא. ועיד כלהו בני נשא דומינין לקיימא בעלמא. כלהו קיימי קמי קביה באינון דיוקנין ממש דומינין לקיימה בהו ההיד כ) גלמי רהו עיניך ועל ספרך כלס יכתבו . גלמי ראו שיניך . מאי סעמא . בגין דדיוקנה החרה עלאה הוה כהאי ---- :

ג) רבי חוקים אמר גלמי ראו עיניך וגו׳. מא חוי כל אינון כשממין דהוו מיומא דאתכרי עלמא. כלהו קיימו קמי קב"ה עד לא נחתו לצלמא בהאי דיוקנא דאמחזון לבתר בהאי עלמא. ויהיא מיווי גגיפא דב"ג דקהים בהאי עלמא הכי קאים לעילא. ובשעמא דנשמתא דא זמינא לאחתא בעלמא. האי כשמתא בהסיא

כאותה כאותה מקומות א לך ז: ג) תלים קליט ג) ויחי רלג:

שתמונה האחרת העליונה היתה כזו -----

זיו הזהר

ברי"ת מן בראשות. ור' אלעזר רורש האותיות א"ש מן בראשית דהיינו התורה. ככתוב מימינו אש דת למו: ותו פי' שמשמע רק שנם הנשמות העתירות להולד הן בכלל אלו העומדים שם, אבל לא שנמ העתירות להולד עמדו שם, כיון שאצלן לא כתוב עומד היומ אלא עמנו היום: נצבים

באותה הצורה ממש שעומדת בעילם הזה. כך עומדת

לפני הקב"ה. ומשביע אותה הקב"ה שתשמור מצות

התורה ולא תעבור על החקים שלה. ומניין שעומדות

לפניו. שכתוב ה) חי ה' אשר עמדתי לפניו. עמדתי ודאי.

וזה נתבאר. ולפיכך נלמי ראו עיניך מרם שנראה בעולם

הזה. ועל ספרך כלם יכתבו. שהרי כל הנשמות באותו

וברוח פיו כל צבאם. בוא וראה בשעה שנשב הקב"ה

רוח בכל חיל וחיל שבשמים. כל החיילות נעשו ועמדו

בקיום שלהם. זש"כ וברוח פיו כל צבאם. ומהם נתעכבו

שם עד שהקב"ה הורידם לממה. ולמרנו מיום שנברא

העולם עומרים לפני הקב"ה. ונתעכבו עד שהגיע הזמן

להורידם לארץ. ואלה שולמים למעלה ולממה. זש"ב

ג) חי ה' אשר עמרתי לפניו, אשר אני עומד לפניו לא

כתוב. אלא אשר עמדתי. ואח"כ חזר למקומו ועלה למעונו

כחיים חיותו. ואותן אחרים אין עולים עד שימותו. לפי שלא עמדו שם מקודם לזה כאותן האחרים. ולפיכך אליהו

נעשה שליח ומלאך למעלה. ואלה הם הרבקים יותר

למלך. בספרו של אדם הראשון נמצא שכל הרוחות

הקדושים שלמעלה עושים שליחות. וכלם באים ממקום

אחד. שנשמות הצדיקים מן שתי מדרנות הכלולות יחר

הן. ולפיכך עולת יותר ומדרנותיהן יותר [ט] וכך הוא.

וכל אותן שהיו נסתרות שם ירדו ועלו בחייהם. כגון

חנוך שלא נמצאה בו מיתה. והרי ביארנו ענין זה בחנוך

ואליהו. ולמדנו מאה ועשרים וחמשת אלפים מדרנות

פנשמות הצדיקים עלו במחשבה מרם שנברא העולם.

שהקב"ה מומין אותם בעולם הזה בכל דור ודור. ועולות

ופורחות העולם ומתקשרות בצרור החיים. ועתיד הקביה

לחדש העולם בהן. עליהן כתוב ז) כי כאשר השטים

החדשים והארץ החדשה וגו': ס) גפרית ומלח שרפה כל ארצה ונו' כמהפכת סדם

ועמרה לא יקימו ליום הדין. ומקרא זה מוכיח. שכתוב

גפרית ומלח שרפה כל ארצה ונו'. אשר הפך ה׳ באפו

ובחמתו. אשר הפך ה׳. בעולם הזה, באפו. בעולם הבא.

וכחמתו. בזמן שעתיד הקב"ה להחיות המתים:

ואכורן על אשר עובו את ברית ה׳ אלהי אבתם וני.

העצים של שדה אונו. ויישן רבי חייא. ראה את אליהו.

אמר ממדרגה הגבוה של האדון נואר השדה [י] עוד אמר

עתה באתי להודיע שירושלים קרוב היא לידרב. ונם כל

אותן ערי ההכמים [יה] לפי שירושלים דין היא ועל הרין

קיימת ועל פי הדין תחרב. והרי ניתנה רשות לסמא״ל עליה ועל איתני העולם. ובאתי להודיע להחכמים אפשר

יאריכו שנות ירושלים. שהרי כל זמן שתורה נמצאת בה

היא תתקיים. לפי שהתורה עץ החיים עומד עליה. פסקה

התורה לממה עץ החיים נסתלק ממנה. ועיכ כל זמן

שהחכמים יהיו דבקים בתורה לא יוכל סמא״ל לנצחם.

שהרי כתוב הקל קול יעקב והידים ידי עשו. והנה היא

ו) רבי חייא ורבי חזקיה היו יושבים תחת

ועמרה וגו׳. א׳ר יהודה הדור של סרום

כ) רבי שמעון אמר כתיב בדבר ה' שמים נעשו

הצורות שלהן כלן בספר נכתבות :

187 73

בזהים דיוקנה ממש דקיימה בהחי עלמה. הכי קיימה קמי קביה. וחומי לה קביה דמשור פקידי מורייתה ולה תעיבר על קיימין דילה. ומנה לן דקיימין קמיה. דכתיב ה) חי ה׳ השר עמדתי לפניו. עמדתי ודחי. והה חוקמוה. ובניכ גלמי רחו עיניך עד לה התחזי בעלמה. יעל ספרך כלם יכתבו. דהה כל נשמתין בההיה דיוקנה דלהון כלהו בספרה כתיבין:

ב) רבי שמעין אמר כתיב בדבר ס׳ שמים נעשו ובריח פיו כל לבחס. מא מוי בשעתא דנשב קביה ריחא בכל חילא וחילא דשמיא . כלהו חיילין אתעבידו וקיימי בקיומייהו. הה"ד וברוח פיו כל לכחם. ומנייהו התעכבו עד דקביה חחית להו לתתה. ותחכה מיומה דחתברי פלמה קיימי המיה דקב"ה . ואתעכבי עד דמעא ומנא לאחהא לין בארעא. ואלין שלימו לעילא ותתא. ההיד ג) חי ה׳ אשר עמדתי לפניו. אשר אני עומד לפניו לא כתיב. אלא אשר עמדמי. ולבתר אסדר לאתריה וסליק לאדריה . ואיכון אמרכין לם סלקין עד דימותון. כגין דלה קיימו קודם לכן כאיכון אחרנין ובנייכ אליהן חמעביד שליחה מלחכה לעילה. וחלין חיכון דמתדבקין יתיר למלכא אשכתנא בשפרא דאדם קדמאה דכל יכוסין קרישין דלעילה עבדין שליחותה וכלהו התיין מחתל הד . דכשמתסון דלדיקייה מתרי דרגין דכלילן 703 אינין . ובניכ סלקין יתיר ודרגיהון יתיר [מ] והכי הוא וכל אינין דהוו ממירון תמן נחתו וסליקו בחייהון. כנון הכוך דלה אשתכה ביה מיתה . והה אוקימנה מלה דה בחכוד מאס ועשרין ואליהו ותאכא דרגין וחמש אלף לכשמתהון דלדיקיא שליהו ברעותא עד לא אתברי עלמא דקב"ם מומנה להו בעלמה דין בכל דרה ודרה. וסלקין עלמה ומתקשרי בלרורה דחיי וזמין קביה ושחסיו לחזתא עלמא בהו. עלייהו כתיב ד) כי כאשר השמים

החדשים והארץ החדשה וניי: ההדשים והארץ החדשה וניי: ועמרה ומו שרפה כל ארלה ונו׳ כמספכת סדם ועמרה לא יקימון ליומא דדיכא. והאי קרא אוכח. דכתיב גפרית ומלח שרפה כל ארלה ונו׳. אשר הפך ה׳ באפו ובחמתו. אשר הפך ה׳. בעלמא דין. באפו. בעלמא דאתי ובחמתו. בזמכא דומין קב״ה לאחיא מתייא:

ואמרן על אשר עובו את ברית ה׳ אלהי אבתם ונוי. ו) לבי היים ורבי הזקיה הוו יתבי תחות אילכי דהקל אומו. אדמוך רבי חייא. חמא לים לאליסו. דמכ מקספיפורה סמכ חקלים נהיר [9] למר השתא אתינא לאודעא דירושלים קריב איהי לאתחרבא. וכל אינין קרתי דחכימיא [יא] בגין דירושלים דינא איסי ועל דינא קיימא ועל דיכא אתחרב. והא אחיהיב רשו לשמאיל עלה ועל תקיפי עלמא. ואמיכא לאידעא להכימיא דילמא יורכין שני דירושלם. דהה כל זמנה דהורייתה הבתכה בה היא קיימא. בנין דאורייתא אילנא דחיי דקיימא עלה. פסק אירייתא לתתא אילכא דחיי אסתלק מינה . וע"ד כל זמכא דחכימים יחדון בס בחורייתה לה יכיל שמחיל בהו, דהא כתיב סקל קול יעקב והידים ידי עשו . והא היא ה:רייתה

תורה

מראה מקומות ט מיא ייו ט אתרי סת. ג) מיא ייו ד) ישעי׳ סיו ה) וירא קת. ו) וילא קנא.

זיו הזהר

[ע] פיי יותר ממלאכים: זין תיבת קסמימורא זרה ואפשר שון מלה מורכבת מן קסמי-מורא, קסמי הייני מרח, יידרא חייוי הר א משמעותה שאור קרושתו של ר' תייא היא במדה גדולה וגבוה עד שחקל אונו נואר מן זין שלי ודריין זיה די היוו במו שנים. תורה העליונה שנקראת קול יעקב. וכל זמן שאיתו הקול לא נפסק שולט הדבור ומנצח, וע"כ נצרך לראות שהתורה לא תפסק, נתעורר רבי חייא והלכו. ואטר דבר זה לחכמים. א"ר ייסא כלנו יודעים זה. וכך הוא. שכתוב לחכמים. א"ר ייסא כלנו יודעים זה. וכך הוא. שכתוב לחכמים א"ר ייסא כלנו יודעים זה. וכך הוא שכתוב לחכמים א"ר ייסא כלנו יודעים זה. וכך הוא על אנשים התקיפים שבעולם :

דעסתרות לה' אלהיט והנגלת לנו ולבניט ונו׳. נ) רבי יהודה היה מהלך בדרך עם

רבי אבא. שאל אותו ואמר דבר אחד אני דוצה להבין. כיון שירע הקכ׳ה שעתיד האדם לחמוא לפניו ולגזור עליו מיתה. למה ברא אותו. שהרי התורה היתה שתי אלפים שנה קודם שנברא העולם. וכתוב בה בתורה אדם כי ימות באהל. איש כי ימות. ויחי פלוני וימת. איזו צורך לו להקב"ה באדם בעולם הזה. שאפילו אם יעסוק בתורה יומם ולילה ימות. ואם לא יעסוק בתורה ימות. כלם בדרך אחד. מלבר ההפרש שכיניהם בעולם ההוא. אבל כאן הרי כתוב ג) כמוב כחומא. א"ל דרקי רבוגך וחקי רבוגך למה לך לחקור בהם. מה שיש, לך רשות לדעת ולהבין תובל לשאול. ושאין לך רשות לדעת בתוב ד) אל תתן את פיך לחמיא את בשרך. שררכי הקב״ה וגנזי נסתרות העליונות שהם ממיר ונעלם אין לנו לשאול. א"ל אם כן הלא כל התורה היא סודות גמתרות. שהרי היא שם הקרוש העליון נסתר בה. ומי שעוסק בתורה כאילו עוסק בשם הקדוש. ואם כן אין לנו לשאול ולעיין בה. א"ל התורה כלה נסתר ונגלה. וגם שם הסרוש נסתר ונגלה. וכתיב הנסתרות לה׳ אלהינו והנגלות לנו ולבנינו. הגגלות לנו. שיש לנו רשות לשאול ולעיין ולחקור בהם ולהבין בהם. אבל הנסתרות לה' אלהינו. שלו הן ולו הן נגלות. כי מי יכול לדעת ולהשיג דעתו הנסתרת. וכל שכן לשאול ולחקור, בוא וראה שאין רשות לבני העולם לדרוש ענינים נסתרים ולפרשם. מלבד מנורה הקרושה רבי שמעון. שהרי הקב"ה הסכים על ידו. לפי שהדור שלו נרשם הוא למעלה ולממה. ועיכ נדרשו הסודות בהתגלות על ידו. ולא יהיה דור כדור הזה שהוא נמצא בו עד שיבוא מלך המשיח:

ה) רבי הייא פתח י) כבוד אלהים הסתר דבר אכבוד מלכים הקור דבר. כבוד אלהים הסתר דבר, שאין דברים שכמי הקור דבר. כבוד אלהים הסתר דבר, שאין רשות לאדם לגלות רברים נסתרים שלא נמסרו להתגלות. דברים שכמה אותם קדמון הימים. במשיכ ז) לאכול לשבעה ולמכסה עתיק. לאכול לשבעה. עד המקום ההוא שיש לו עתי"ק ודאי [יכ] ד"א לאכול לשבעה. הם החברים שיודעים עתי"ק ודאי [יכ] ד"א לאכול לשבעה. הם החברים שיודעים עתי"ק ודאי [יכ] ד"א לאכול לשבעה. הם החברים שיודעים עתי"ק ודאי [יכ] ד"א לאכול לשבעה. הם החברים שיודעים שהרי כלם והגתיבות ללכת בדרך האמונה כראוי. כגון הדור שברי שמעון נמצא בתוכו. ולמכסה עתיק. מדורות אחרים. שהרי כלם אינם ראוים לאכול לשבעה ולגלות סודות שהרי כלם אינם ראוים לאכול לשבעה ולגלות סודות היניהם. אלא למכסה עתיק. כמש"כ ז) אל תתן את פיך לחמיא את בשרך. בימיו של רבי שמעון היה אדם אומר אומרים אל תתן את פיך לחמיא את בשרך. בימיו של רבי

אירייתא מלאם דאקרי קול יעקב. ובעוד דססוא קול לא פסק דבור שלשא ויכלא. וע"ד לא אלפריך אורייתא למפסק. אמער רבי חייא ואזלו. ואמר מלה דא להכימים. איר ייסא כלא ידעין דא. וסכי הוא. דכתיב א) אם ס׳ לא ישמר עיר שיא שקד שומר. אלין אינון דמשתדלין באורייתא קרמא קדישא רייימא עלייהו. ולא על גברין תקיפין דעלווא:

הנסתרת לס׳ אלהינו והנגלת לנו ולבנינו ונו׳. נ) רבי יהודה סוס אזיל בארחא בהדי

רבי אבא . שאיל ליה ואמר מלה הד בעינא לשאלא . דידע קב"ה דומין ב"כ למחסי קמיה ולמנור כיוו עליה מיתה. אמאי ברא ליה. דהא אורייתא הוה מרין אלפי שנין עד לא אברי עלמא. וכתיב בה באורייתא אדם כי ימות באהל. אים כי ימות, ויהי פלוני וימת, מאי קבעי קב"ה לב"ר בהאי עלמא. דאפילו אי אשתדל באורייתה יממא וליליא ימות. ואי לא אשתדל באורייתא ימות . כלא בחד ארחא . בר פרישותא דטהוא עלמא. כדיה ג) כפוב כהומא . איל אורהוי דמארך וגארי דמארך למה לך למפרה בסו. מאי דאית לך רכו למנדע ולאסתכלא שאיל. ודלית לך רשו למנדע כתיב ד) אל תתן את פיך לחסיא את בשרך. דארחוי דקביט וסתרין גניוין שלאין דהוא מתים וגניו לית לו לשאלא . איל אי הכי הא אוריייםא כלא סתים וגניו, דהא היא שמא קדישא עלאה הוי ומאן דמתעסק באורייתא כאילו אתעסק בשמיה קדישא ואי הכי לית לן לשאלא ולאסתכלא. איל אורייתא כלא סתים וגליא , ושמיה קדישא סתים וגליא. וכתיב הנסתרות לה׳ אלהיכו והנגלות לכו ולבניכו סכגלות לכו. דאית לן רשו לשאלא ולעיינא ולאסתכלא בסו ולמכדע בסו . אבל הנסתרות לס׳ אלהינו . דיליה אינון וליה התחזיין. דמחן יכיל למכדע ולהתדבקה דעתוי דסתימה וכל שכו למשאל . תא חזי לית רשו לבני עלמא וכל שכן משטה אינה הו היי עוד עם בכי שלהם למימר מלין סמימין ולפרשה לון. בר בוליכה קדישה רבי שמעון. דהה קביה הסתכם על ידוי. בנין דרה דיליה רשומה הוה לעילה ותתה. וע"ד מלין התמרו בהתגליה על ידוי. ולא יהא דרא כדרא דא דאיהו שארי בגויה עד דייתי מלכא משיחא:

ה) רבי חיים פתח ו) כבוד אלהים הסתר דבר וכבוד מלכים חקור דבר. כבוד אלהים הסתר דבר. זלית רשו לביב לגלאה מלין סתימין דלא אתמסרו לאמגליא. רשו לביב לגלאה מלין סתימין דלא אתמסרו לאמגליא. מלין דסתא לון עתיק יומין. כדיא ז) לאכיל לשבעה ולמכסם עתיק. לאכול לשבעה. עד ההוא אתר דאית ליה רשו ולא יתיר. וע"ד כהיב ולמכסה עתיק. למכסה עתיק ודאי [יי] ד"א לאכול לשבעה. אינון הבריא דידעין עתייק ודאי [יי] ד"א לאכול לשבעה. אינון הבריא דידעין ארמין ושבילין למיהך בארה מהימנותא כדקא אות. כגון דרא ארמין ושבילין למיהך בארה מהימנותא כדקא אות. כגון דרא ארמין ושבילין למיקר בגווים. ולמכיל לשבעה ולאמגליא מלין דרבי שמעון שארי בגווים. ולמכיל לשבעה ולאמגליא מלין דהא כלהון לא למכסה עתיק. כד"א חו אל תתן את פיך להמיא את בשרך. ביומוי דרבי שמעון יסוה ביל אמרי להביה. פתח פיך ולאיניו דברין. בתר דשכיב סוו אמרי אל תתן את פיך למטיא את בשרך. ביומי דרבי

מראה מקומות או חלים קכיו כו שנה קנם. גו קסלת עי דו שם סי בו אמור קס: ו) משלי כים וו ישעי כיג הו קבות הי

זין הזהר

לאתר תורבן ביהס"ק. אבל ירושלים ויבנה נעוד ערי ישראל נמצאו אז בתן תבסי ישראל וישוב של קחלות ישראל: ויכן עתי"ק תוינו ג' ספירות הראשונות תב"ד שהן קדמון הימים. וז' הספירות שאחריהן הן שורש ז' ימי הבנין של מעשה בראשיה בהו ניתיר

לשון הותר

דשכיב ולמכסס בתר לשבעה. דרבי שמעון לאכול עתיה, דחבריה מגמגמי ולה היימי כמליז . דבר אחר לאכול לשבעה. באיכון מלין דאתגליין, ולמכסה עתיה.

רעיא מהימנא

במיכון מלין דהתחפיין ב

ה) פרוה ואמר כתיב ב) פתחו שערים ויבא גוי לדיק (6 שומר אמונים, תא חזי שית יומי דבראשית דרגא דאכהיג לכל חד אית ליה פרלופיה דההיא ליה, ולה תשכה יום דלית ביה עוב. ואע"ג דביומה תנינה לית ביה מוב, ביומה תליתהה תשכח ליה. ובניד אתמר ביה תרי זמני כי טוב. וכל יומא אית ליה גדר מלבר דלה ייעול כל בר נש לההוה עוב. כגון חשר דכסי לנהירא, דתשכח ביומא קדמאה אור . ותשכח ביה חשך. בכל יומה תשכה נפירה . והיכון נפירין היכון כנון קילים לכרם . ואית נסירין אחרנין כנון נחשים ועקרבים ושהפים. דנסרין ההוא מוב דלא ייעול תמן דלאו איהו ראוי דאי לאו כל הייביא למיעל. סוו עאליו ברזיו דאורייתא. ובג"ד מאן דאיהו חייבא וייעול למכדע רזין דאורייתא. כמה מלאכי הבלה דאתקריאו השך ואפלה. נהשים ברא [יג] אתקריאן ומבלבלן סיות ועקרביס . מחשבתיה. דלא ייעול לאתר דלאו דילים . אבל מאן דאיהו מוב כל אלין נסירין אינון למימריה . וקטיגור נעשה סניגור. וייעלון לפוב סגנוז ויימרון ליס. מרכח הה בר כש מוב וזריק ירה שמים בעי להעלה קדמך. והמר לכה פתחו לי שערי לדק אבא בס אודה יה. וההוא מוב הגנוו יימא לוו , פתחו ליה בהאי תרעא דאתהרי אהבה. או בהאי תרינה דהיהו השובה. כל לדיק ייעול כפום דרנה דיליה ורוח דמלם פתחו שערים ויבה גוי לדיק וגו' -- ע"כ ר"ח:

ג) והידה כי יכאו עליך כל הדברים האלה וגו׳ והשבת אל לבבך בכל הגוים וגו׳. רבי ילחק פתח ד) עד שיפוח היום וכםו הלללים וגו'. עד שיפיח היים. סאי קרא על גלותא דישראל אתמר. דאינון ישתעבדון בגליחא דיםתיים סהוא יומא דשלמנותא דאומין. דתכן 71) אר"י אלף שנין הוא שלמכותא דכל אומין כחדא עלייהו דישראל. ולית לך אומה דלא ישתעבד בהון. ויומא חדא דכתיב ה) והיה יום אחד הוא הוא לקבליה : יודע לס׳ ונו׳. ד׳ה עד שיפוח היוס. קדם דיפוח ההוח יומה דהומין. וכםו הגללים. היכון שולטכין דשלטי עלייהו הלך לי הל הר המור המר קב"ה הלך לי לכערה האומיי מירושלים דהוא הר המור. כמה דכתיב ו) בירושלים בהר אמוריה. ואל נבעת הלבונה. דא בי מקדשא די בליון. דכתיב ביה י) יפה כוף משיש כל הארץ הר ליון בכנפות סחרץ כד"מ ח) למחוז ີຳລາ ויכערו רשעים ממנה. כהא הטחיד בטלית לנערא טנוטא מינה. לאתגליא בירושלם דלתתא. ה״ר יוםי עתיד קב״ה ולדכאם יתם מטנופי עממיא עד דלא תשתלים ההוא יומא דאומין. דאיר הייא לית שולטכו לאומין עלייהו דישראל 656

נצבים לשון קורש

189 73

של רבי שמעוז לאכול לשבעה. לאחר הסתלקותו ולמכסה עתיק. שהחברים מגמגמים ואין עומרים על בוריו של דבר. ר"א לאכול לשבעה. בענינים הנגלים. ולמכסה עתיק. בענינים הנסתרים:

רועה הנאמו

(6) פרוה ואמר כתוב כ) פתחו שערים ויבא נוי צריק שומר אמונים. בוא וראה ששת ימי בראשית לכל אחר יש לו תבנית הפנים של איתה המדרגה המנהגת לו. ולא נמצא יום שלא נזכר בו מוב, ואע"פ שביום השני לא נאמר בו מוב. ביום השלישי תמצאנו. ולפיכד נאמר בו שני פעמים כי מוב. וכל יום יש לו נדר מבחוץ שלא יכנס כל אדם לאותו המוב. כגון חשך המכסה לאור. שנמצא ביום הראשון אור. ונמצא בו חשר, בכל יום נמצא שומר. ואלה השומרים הם כמו קוצים הסובבים לכרם. ויש שומרים אחרים כגון נחשים ועקרבים ושרפים. השומרים למוב ההוא שלא יכנס שמה מי שאינו ראוי ליכנס. כי בלי זה היו כל הרשעים נכנסים בסודות התורה. ולפיכך מי שהוא רשע ונכנס להבין סורות התורה. כמה מלאכי חבלה הנקראים חשך ואפלה. נחשים ועקרכים. חיות השרה [יג] נקראים אליו ומבלבלים מחשבתו. שלא יכנם למקום שאינו שלו. אבל מי שהוא מוב כל אלו שומרים הם למאמרו. וקמינור נעשה סנינור. והם נכנסים אל המוב הגנוז ואומרים לו, ארוננו הנה איש מוב וצדיק ירא שמים מבקש ליכנס לפניך. ואמר לנו פתחו לי שערי צדק אבא בם אודה יה. ואותו מוב הגנוז יענה להם. פתחו לו בשער הזה שנקרא אהבה. או בשער הזה שהוא תשובה. כל צריק יכנס כפי המררגה שלו. וזהו הסוד פתחו שערים ויבא גוי צדיק וגו' --- ע"כ ר"מ: ג) והיה כי יבאו עליך כל הרברים האלה וגו' והשבת

אל פבבך בכל הנוים ונוי, רבי יצחק פתח

ר) ער שיפוח היום ונסי הצללים ונו׳. ער שיפוח היום. מקרא זה על גלות ישראל נאמר. שהם ישתעבדו בגלות עד שיגמר יום ההוא של ממשלת האומות. שלמרנו אר״י אלף שנים היא ממשלת כל האומות ביחר על ישראל. ואין לך אומה שלא תשתעבר בהם. ויום אחר יבוא שהוא כנגד זה. שכתוב ה) והיה יום אחד הוא יורע לה׳ וגו׳. ר״א ער שיפוח היום. קורם שיפוח יום ההוא של האומות. ונסו הצללים. הם השרים השולמים עליהם. אלך לי אל חר המור. אמר הקב"ה אלך לי לנער האומות מירושלים שהוא הר המור. כמו שכתוב י) בירושלים בהר המוריה. ואל גבעת הלבונה. זה בית המקרש אשר בציון. שכתוב בו ז) יפה נוף משוש כל הארץ הר ציון ונו׳. וכן הוא אומר ח) לאחוז בכנפות הארץ וינערו רשעים ממנה. כזה שאוחו במלית לנער המנופת ממנה, א״ר יוסי עתיד הקב״ה להתגלות בירושלים שלמטה. ולמהר אותה ממנופי האומות מרם שיגמר יום ההוא של האומות. שא"ר הייא אין ממשלה לאומות על ישראל

אלא

מראה מקומות א) נשא קכנ. כן ישעי כיו גן שמות יו. דן שיר כי ה) וכרי ייד ו) דיה כי ג' ו) חלים מיח ח) איוכ לית

זיו הזהר רשות להתבונן מי שזוכה להבין: (יג) היינו ל ני מחשבות זרות: סשמים משם יקבלך ונו׳:

כלהי מסחבין

שמי יכבר ה׳. ואיכון

די בן יתיקיר שמיה.

מבאן דהאמר ע"י כביאי קשום.

אלא יומא הד להוד. דסוא יומו של הקב"ם וסוא אלף

שנים. הסיד ה) נתכני שוממם כל סיום דום. יומה חו למוד ולא יתיר. ואיר יוסי אי יתיר ישתעבדון לא על

פוס גזרת מלכא סוא. אלא על דלא בעיין למסדר לקבלים.

וכתיב והיה כי יבואו עליך כל סדברים סאלה וגו׳ והשבת אל לבבר בכל הגוים וגו׳. אם יהיה נדחך בקלם

הנחרים בך וגו׳. זמין קבים למעבד לישראל כל אינון

כמה בישין בנלותהון . ואלמלי כל אינין עבאן דקא מחכאו

והמאן כתיבין באורייתא. לא הוו יכלין למיקם ולמסבל גלותא. אבל אולין לבי מדרשות. פתחין ספרין

והמחו כל חינון מבחו דקה מחכהו. וחמהו כתיביו

באורייתה דהבטה להון קבים עלייהו. מתנחמין בגלותהון

ושאר עמין מחרפין וגדפין לון ואמרי אן הוא

אלהכון . אן איכון סבאן דאתון אמרין דומיכין לכון.

וכי כל עמין דעלמה יכספון מנייכי. ההיד ד) שמעו דבר

ס׳ החרדים אל דברו אמרו אחיכם שונאיכם למען שמי יכבד ש׳ ונראם בשמחתכם והם יכשו. מהו החרדים אל

דברו. אלין אינין דסבלו כמס בישין. כמס שמועות שמעי.

אלין על אלין . אלין בתר אלין . ותרידו עליהון . כמה דאת אמר

ה) כי כה חמר ה׳ היל חרדה שמענו פחד וחין שלום.

אינון חרדים תדיר אל דברו כד אתעביד דינא . אמרו אחיכם שונאיכם. אלין אינון אסיכון בני עשו. מנדיכם. כדיא ו) סורו שמא קראו למו. דלית שמא דקא מבוין לון באנטי ומרקקין באנטייסו דישראל כבני אדום. דאמרו

הסוא דאקרי נדול. כמה דכתיב עשו בנו הגדול. ובשמא דא אקרי קביה גדול. דכתיב גדול ס׳ ומהולל מאד.

אכן בני הגדול ואיהו גדול. ודאי למען שמי יכבד ה׳

אבל אמון זעירין מכלא. יעקב בנס הקמן כתיב אן הוא

אלהכון. אן איכון שבאן דיכספין כל עממיא מחדוה דלכון.

מאן יתן וכראה בשמחתכם כמה דאתון אמרין והם יבושו כמאו דתלי קללתא באתרא [יד] דאתין אמרין שלן דכדין

סכי [מו] וע"ד כתיב הן יבשו ויכלמו כל הנחרים בך. מהו כל הנחרים בד . דחתקפי נחירי אפיהין ברונוא פלך

בנלותה דה ובההוה זמנה יבושו ויכלמו מכל מבין

דיהמין להון לישראל. א"ר הייא סכי הוא ודאי. אבל

ועדיין ברים דדוד לא אתא . איר יוסי כל דא הכי סוא. אבל

מאן עביד דיסבלון ישראל גלותא דא . כל אינון

הבשחות דהבשה לון הביה. והה התמר דעהלין לבתי

כנסיות ולבתי מדרשות . וחמאן כל אינון נחמות . חדאן בלבייהו למסבל כל מאי דייתי עלייהו ואלמלי דא לא

יכלין למסבל . איר חייא ודאי סכי איהו וכלא בתשובס

דיכלון

וסכי המו תקיפי עלמה דהה גלומה התמשד

. כלדה

יבושו . ובנין דא רוח קודשא הוה

תימא

ודא איסו

כ) פתח רבי יוסי וחמר ג) סן יבושו ויכלמו כל

וישראל סכלו עליסוו

מכדיכם . למען

חמר

מלס

אמריון אכן בכוי דאל חי אכן שלמכין על עלמא בנין

ספריו

אלא יום אחר בלבר. שהוא יומו של הקב״ה והוא אלף שנים. וש"ב ה) נתנני שוממה בל היום רוה. יום אחר בלבד ולא יותר. וא״ר יוסי אם ישתעבדו יותר לא על פי גורת המלך הוא. אלא על שלא בקשו לשוב אליו. וגאסר והיה בי יבואו עליך בל הדברים האלה וגו' והשבת אל לבכך בכל הגוים וגו'. אם יהיה נרחך בקצה השמים משם יקבצך וגו׳ :

כ) פתח רבי יוסי ואמר נ) הן יבושו ויכלמו כל הנחרים בך ונו׳. עתיד הקב׳ה לעשות לישראל בל אותן המובות שאמר ע"י נכיאי האמת. וישראל סבלו עליהן כמה רעות בגלותם. ולולי כל אותן המובות אשר מצפים ורואים שנכתבות בתורה. לא היו יכולים לעמוד ולסבול חנלות. אבל כשהולכים לבתי מדרשות. פותחים הספרים ורואים כל אותן המובות אשר מיחלים. ורואים מקראות בתורה שהבטיח להם הקביה עליהן. או מתנחטים בגלות. ושאר העמים מחרפים ומנדפים אותם ואומרים. איה הוא אלהיכם. איה הן המובות שאתם אומרים שמוכנות לכם, וכי כל אומות העולם יבושו מכם. זש"כ ז) שמעו דבר ה' החרדים אל דברו אמרו אחיכם שונאיכם למען שמי יכבר ה' ונראה בשטחתכם והם יבשו. מהו החרדים אל דברו. אלה הם שסבלו כמה צרות. כמה שמועות שמעו. אלו על אלו. אלו אחר אלו. וחרדו עליהן. וכן הוא אומר ה) כי כה אמר ה' קול הרדה שמענו פחד ואין שלום. הם חרדים תמיד אל דברו כאשר נעשה דין. אמרו אחיכם שונאיכם. אלה הם אחיכם בני עשו. מנדיכם. כמש"כ ו) סורו ממא קראו למו. שאין עם אשר מבזים לישראל בנלוי ומרקקים בפניהם של ישראל כמו בני ארום. שאומרים על ישראל שכלם ממאים כנדה. והיינו מגריכם. למען שמי יכבר ה׳. והם מתפארים לאמר אנחנו בני אל חי אשר בנו יכבר שמו. אנחנו המושלים על העולם בשביף זה שנקרא גרול. כמו שנאמר עשו בנו הגרול. ובשם וה נקרא הקב"ה גרול. שכתוב גרול ה׳ ומהולל מאר. אנחנו בני הגרול והוא גרול. וראי למען שמי יכבר ה׳. אבל אתם קטנים מכל. יעקב בנה הקטן כתוב. איה הוא אלהיכם. איה אותן הטובות שיבושו בל העמים משמחתכם. מי יתן ונדאה בשמחתכם כמו שאתם אומרים והם יבושו. כמי שתולה קללתו באחר [יז] שאתם אומרים עלינו שאז יבושו. ובעבור זה רוח הקורש אומר גם כן זה הרבור בכה [מו] וע"ו כתוב הן יבשו ויכלמו כל הנחרים בך, מהן כל הנחרים בך. שנתרחבו נחירי אפיהם בכעם עליך בגלות הזה. ובזמן הגאולה יבושו ויכלמו מכל המובות שיראו אצל ישראל. איר חייא בד הוא בוראי. אבל אנו רואים ובך ראו איתני העולם שהגלות נמשך ונמשך. ועדיין בן דוד לא בא. איר יוסי כל זה כך הוא. אבל מי עשה שיסבלו ישראל גלות הזה. הלא הן כל אותן הבמחות שהבמיח להם הקב"ה. והרי אמרו שנכנסים לבתי כנסיות ולבתי מדרשות. ורואים כל אותן הנחמות. שמחים בלכם לקבול כל מה שיבוא עליהם. ולולי זאת לא היו יבולים לסבול. איר חייא וראי כך הוא והכל בתשובה תולה. ואפשר תאמר שיש ביבולתם עכשו להתעורר בתשובה

תשובה

לאתערם

6050

מראה מקומות א איכם אי כו תוא קפת: גו ישעיי מיא דו שם פיו הו ירמיי לי וו איכה די

זיו הזהר

חמיכן

תליה .

161

ויק) פי' שתחת ואנחנו נכוש אומרים והם יבושו: וטו) פי' שרוה הקודש גוור שכאנת כן יהיה כרכריהם שחם יכושו:

לשון הזהר

תשובה כלהו כחדה, לה יכלין. מאי פעמא לא יכלין. בנין דכתיב יהיה כי יבאי עליך כל הדברים האלה ונוי והשבות אל לבבך בכל הנוים אשר הדיהך ם׳ אלהיך שמה. וכתיב ושבת עד ה׳ אלהיך ונו׳. וכדין אם יהיה נדחך בקלה השמים משם יקבלך וגו' ועד 722 איכון מילין לא יתקיימין לא יכלין לאתערא תשובה מנייהו. איכ יוסי כמה סתמת כל אורחין ושבילין מכל בני גלותה. ולה שבקת לון פתחין פה דאי הכי להוו כמה דהוו 657 . 6771 677 223 יסבליו **6**51 נלותה . 6738 ויפקון מדיכין דאורייתא ויתערבין בשאר עמין אלא איר יוסי כתיב א) כמו הרה פהריב ללדת תחיל הזעק בחבליה ונו׳. מהו כמו הרה אלא אירחא איהו לעוברתה להעברה עלה תשע ירחין שלמין. והית בעלמה כמה וכמה דלה עבר עלה אלה יומה חד או תרין יומין מתשיעאה וכל ליריו וחבלין דעוברתה כתשיעאה איכון. ואפינ דלא אפבר עלייסו אלא יימא מדא. אמחשיב כאילו עלייסו 35 אטברו שלים. איף משיעאה הכי ישראל כיון דאפעמו פעם גלותא. אי יהדרון בתשובה יתחשב עלייהו כאילו אעברו עלייהו כל אינון מלין דכתיבין בחורייתה. כל שכן וכל שכן דכמס וכמס יסורין העברו עלייהו מן יומה דשחרי גלותה :

כ) ושבת כד ס׳ אלהיך ושמעת בקלו וגו׳. איר ייבא בכא תנינן לית מלה בעלמא דקיימא קמי תשובה . ולכלה קביה מקבל ודהי. והי תב בתיובתה הה מודמן לקבליה אורם חיים. ואנייג דפנים מאי דפנים. כלא אתתקו וכלא אתהדר על תקיניה. דהא אפילו במאי דאית ביה אומאה. קביה מבפל כד עבדין תיובתא שלימתא. דכתיב ג) חי אני נאם ה׳ כי אם יהיה כניהו בן יסויקים ונו׳. וכתיב כתבו את האים סזה ערירי ונו׳. יבתר דתב בתיובתה כתיב ד) ובני יכניה הסיר בנו וגו׳ מכאו דתשובה מתבר כמה גוריו ודינין וכמה שלשלאין דפרולא. ולית מאן דקיימא קמי דתיובתא. וע"ד כתיב ה) וילאו וראו בפגרי האנשים השושנים בי אשר פשעו בי לא כתיב. אלא הפושעים בי. דלא בעאן לאתבא ולאתכחמא על מאי דעבדו. אבל כיון דאתכחמו הא מקבל לון קב״ה. בג״כ בר כם דח אע״ג דסשע ופנים באתרא דלא אלטריך. אי תב לקמיה מקבל ליה וחס דהא קב״ה מלא רחמין איהו ואתמלי רחמין פליה. על כל עובדוי. כדיה ורחמיו על כל מעשיו. הפילו על בעירי ועופי מאמון רחמוי. ואי עלייהו מאשון רחמוי. כל שכן על בני כשה דידעין והשתמודעהן לשבהה למהריהון. דרחמוי מאסון עלייהו ושראן עלייהו. וע"ד אמר דוד ו) רחמיך רבים ה׳ כמשפטיך מייני. ואי על חייבין מאמון רחמיו. כל שכן על זכאין. אלא מאן בעי אסוותא. אינון מארי כאבין. ומאן אינין מארי כאבין. אלין אינון חייבין. אינון בעאן אסיותא. ורחמי דקביה עלייהו דלא יהון שביקין מנים . ואיהו דלא יסמלק מנייהו . ויתובון לקבליה : 577 קב"ה בימינא מקרב מק**רב** . 721 107 -656253 **. 10**7 7701 ובשעתא מקרב. ימיניה מסטרא דא זהי ומסטרא דא מקרב. וקביה לא שניק רממוי מכייהו. מא חזי מאי כתיב ז) וילך שובב בדרך לבו. וכתיב בתריה דרכיו ראיתי וארפאהו ואנחהו ואשלט כחומים לו ולאבליו. וילך שובב. אע"ג דחייבין עבדין

בתשובה כלם יחד, זה אין יכולים, ומפני מה אין יכולים. לפי שנאמד והיה כי יבאו עליך כל הדברים האלה וגר והשכות אל לבכך בכל הגוים אשר הדיחך ה׳ אלהיך שמה. ונאמר ושבת עד ה׳ אלהיד ונו׳. ואז אם יהיה גדחך בקצה השמים משם יקחך וגוי. ומרם שיתקיימו כל אותן הדברים אין ביכולתם להתעורר תשובה מהם א"ר יוסי כמה סתמת כל הדרכים והנתיבות מכל בני הגלות. ולא הנחת להם פתחון פה. שאם כן יהיו רעים כמו שהיו בכל דור ודור. שלא ירצו לסבול אריכת הגלות ולא השכר, ויצאו מן דיני התורה ויתערכו בשאר האומות. אלא א"ר יוסי כתוב 6) כמו הרה תקריב ללרת תחיל תזעק בחבליה וגו׳. מהו כמו הרה אלא דרך הוא למעוברת שיעברו עליה תשעה חדשים שלמים. ויש בעולם כמה וכמה שאין עובר עליה אלא יום אחד או שני ימים מחורש התשיעי. וכל צירים וחבלים של המעוברת בחורש התשיעי הם. ואעיפ שאין עובר עליהן אלא יום אחד. נחשב עליהן כאילו עברו כל חודש התשיעי חודש שלם. אף כך ישראל כיון שמעמו המעם של גלות, אם יחורו בתשובה יהיה נחשב עליהם כאילו עברו עליהם כל אותן הדברים הכתובים בתורה, כל שכן וכל שכן שכמה וכמה יסורין עברו עליהם מן היום שהתחיל הגלות :

לשון קודש

191 13

נצבים

כ) ושבת ער ה' אלהיך ושמעת בקלו ונו'. איר ייבא

הזקן למדנו שאין דבר בעולם עומד בפני תשובה. ואת כלם מקבל הקב"ה בודאי. ואם חוזר בתשובה נורטן לנגדו דרך החיים. ואע"פ שפגם מה שפגם. מים הכל נתתקן והכל יוחזר על תקונו. שהרי אפילו במה שיש כו שבועה. הקב"ה מכמל כאשר עושים תשובה שלמה. שכתוב ג) חי אני נאם ה׳ כי אם יהיה כניהו בן יהויקים וגו׳. ונאמר כתבו את האיש הזה ערירי וגו׳. ולאחר שחור בתשובה כתוב ז) ובני יכניה אסיר בנו וגו׳. מכאן שתשובה משברת כמה גזרות ודינין וכמה שלשלאות של ברול. ואין דבר עומד בפני תשובה, וע"כ כתוכ ה) ויצאו וראו בפגרי האנשים הפושעים בי. אשר פשעו בי לא כתוב. אלא הפושעים בי. שאין רוצים לשוב ולהתנחם על מעשיהם הרעים. אבל כאשר חוזרים כתשוכה הקב"ה מקבלם. לפיכך כל איש אע"פ שפשע ופגם במקום שלא נצרך. אם ישוב לפניו טקבלו הקב"ה וחם עליו. שהרי הקביה מלא רחמים הוא ונתמלא רחמים על כל מעשיו. כמשיכ ורחמיו על כל מעשיו. אפילו על בהמות ועופות מגיע רחמיו. ואם עליהם מגיע רחמיו. כל שכן על אנשים היודעים ומכירים לשבח לרבונם. בודאי רחמיו מגיע עליהם ונוחים עליהם, ועיכ אמר דוד ו) רחמיך רבים ה׳ כמשפמיך חייני. ואם על רשעים מניע רחמיו. כל שכן על זכאים. אלא מי נצרך לרפואה. אותן בעלי מומין. ומי הם בעלי מומין. אלה הם הריייעים. הם צריכים רפואה. ורחמי הקב"ה עליהם שלא יהיו נרחים ממנו. והוא לא יסתלק מהם. שיוכלו לשוב אליו. כאשר הקכ"ה מקרב בימין הוא מקרב. וכאשר דוחה בשמאל הוא רוחה. ובשעה שהוא רוחה מקרב בימינו. מצד זה דוחה ומצד זה מקרב. והקב"ה אין מסלק רחמיו מהם. בוא וראה מה כתוב ז) וילך שובב בדרך לכו. וכתוב אחריו דרכיו ראיתי וארפאהו ואנחהו ואשלם נחומים לו ולאכליו. וילך שובב. אעים שהרשעים עושים

מראח מקומות או ישעיי כיו כו משמטים קו. גו ירמי' כיכ דו דים אי ג' הו ישעי' פיו וו אנים קי"ע וו ישעיי כיו

כל מה שעושים בזרון. שהולכים בשרירות לבם. ואחרים עושים בהם התראה ואין רוצים לשמוע להם. מים בשעה שחוזרים בתשובה ומקכלים עליהם דרך מוב של תשובה. הרי רפואה מזומנת להם:

עכשו יש לעיין. אם על החיים אומר הכתוב. או על המתים אומר הכתוב. שחלא תחלת המקרא אין הוא כסופו. וסופו אין הוא כתחלתו. התחלת המקרא נראה שעל החיים ירבר. וסופו יסוב על המתים. אלא וראי שהמקרא מרבר בעור שהארם הוא בחייו. וכך ענינו. וילך שובב בדרך לבו. לפי שיצר הרע שבו הוא חזק ומתגבר בו. וע"כ הוא הולך שובב ואינו רוצה לחזוך בתשובה. הקב"ה רואה דרכיו שהוא הולך בדרך רע בלי תועלת. אמר הקב׳ה אני צריך להחזיק בידו להנהינו. זש"כ דרכיו ראיתי. שהוא הולך בחשך. רוצה אני לתת לו רפואה. זש"כ וארפאהו. הקכ"ה מכנים בלבו הרהור ררכי התשובה ורפואה לנשמתו. ואנחהו, מהו ואנחהו, כמש"כ לך נחה את העם. הקכ"ה מנהיגו בררך הישר. כמי שמחזיק ביר האחר ומוציאו מתוך החשך, ואשלם נחומים לו ולאבליו. כאן נראה שמוסב על המת. הן וראי מוסב על המת שעורנו בחיים. כי יען שהוא רשע נקריו מת. ומהו ואשלם נחומים לו ולאבליו. אלא שהקב"ה עושה מובה עם האנשים. שכיון שנכנס מן י"נ שנים ולהלאה. פוקר עמו שני מלאכים שומרים שישמרו אותו. אחר מימינו ואחר משמאלו. כאשר הולך הארם בררך הישר הם שמחים בו ומתחכרים עמו בשמחה. מכריזים לפניו ואומרים תנו כבוד לצורת המלך. וכאשר הולך בררך נלוז הם מתאבלים עליו ומתרחקים ממנו. וכאשר מחזיק בו הקביה ומנהיגו בדרך הישר. בכן כתוב ואשלם נחומים לו ולאכליו. ואשלם נחומים לו בראשונה. שהוא מתנחם על מה שעשה מקודם. ועל מה שעושה עתה וחוזר בתשובה. ואחר כך ולאבליו. אותן המלאכים שהיו מהאבלים עליו כאשר התרחקו ממנו. ועכשו שחוזרים להיות עמו הרי זה וראי נחומים לכל הצררים. שעתה הוא הי ביראי. הי בכל הצררים. כי נאחו בעץ החיים. וכיון שנאחו בעץ החיים או נקרא בעל תשובה. שהרי כנסת ישראל תשובה נקראת. והוא בעלה של תשובה נקרא. וזהו שאמרו הקרמונים בעל תשובה ממש [מו] ועיכ אפילו צריקים גמורים אינם יכולים לעמר בו במקום שבעלי תשובה עומרים:

ה פתח רבי שמעון ואמר כ) איש תהפוכות ישלח (ה מרון ונרגן מפריד אלוף. איש תהפוכות ישלח מרון. כמו

כל מחי דעבדין בזדון. דחולין בחורמה דלבייהו. ומחרמ עבדיו בהו התראה ולא בעאן לליית לון. בשעמל וכט**לי**ן אורמה מכה דמיובמה בתיובתה דתכיו הא אסוותא ומינא לקבליה :

סשתא אית לאסתכלא. אי על חייא אמר קרא אי על מתייא אמר קרא. דהא רישא דקרא לאו איטו סיפה. וסיפה להי היהו רישה. רישה דקרה המזי אחזי על מחייה וסופים . הייה ່ງກ 636 והכי מיא. דב"ל איסו בחייו קרא אמר בעוד וילך שובכ בדרך לבו. בנין דילר סרע דבים מקיף ואתתקף בים. וע"ד אויל שובב ולא בעי לאתבא בתיובתה. קבים ממי הורמוי דקה הזיל בבים בלה תועלתה. אמר קביה אנא אלמריכנא לאתקפא בידים. הה"ד דרכיו ראימי. דקא אזיל בחשוכא. אנא בעי למיהב לים אמיותא. ההיד וארפאהו. קביה איהו אעיל בלבים חורחי דתיובתה והסוותה לכשמתיה . והכחהו, מהו והכחהו. כדיא לך נחס את העס. קביה אנהיג ליה באורה מישר כמאן דאתקיף בידא דאחרא ואפקים מגו השוכא. ואשנם נחומים לו ולאבליו. סא אתמוי דמיתא איהו. אין ודאי מיתא איהו וסיימא בחיין. דסואיל דאיהו רשע והשלם כהומים לו ולהבליו הלה מיתה ההרי, ומהו הביה עביד שיבו עם בני נשה. דכיון דעהל מייג ז. פקיד עמיה תרין מלחכין כטורין דנסרין מימיכים וחד משחמליה. כד חויל ביל שנין ולהלחה. פקיד ליה, חד באורח מישר אינון הדאן ביה ואתקיפן עמיה בחדוה. מכרון קמים ואמרין הבו יקר לדיוקלא דמלכא. וכד חזיל באורה עהימו אינון מתאבלן עליה ומתעברן מניה. כיון דאתקיף בים קבים ואנהיג ליה באורת מישר. כדין כפיב והשלם נחומים לו ולהבליו. והשלם נחומים לי בקדמיםה. דאיהו אתנחם על מה דעבד בקדמיתא. ועל מה דעביד סשתה ותב בתיובתה. ובתר כן ולהבליו. היכון מלהכין אתעברו מניה. 72 עליס רהוו מתאבלן 10201 בהדיה הא ודאי נחומים לכל רחתהדרו . סמרין דהשתה היהו הי ודהי. הי בכל שמרין. דההיד בהילכה רחיי. וכיון דאחיד באילנא דחיי כדין אקרי בעל תשובם. ואיהו בעל ישראל דהה כנסת תשובה הקרי בעל למכו וקדמאי אקרי . תשיבה משובה ממש [מו] ועיד אפילי לדיקים גמורים אינם יכולים לעמד בו במקום שבעלי תשובה עומדים :

ה) פתח רבי שמעון ואמר כ) איש תספוכום ישלח מדין ונרגן מפריד אלוף. איש תספוכות ישלה מדון. כמס דאמרן דחייביא עבדין פגימו לעילא. ונרגן מפריד אליף. מפריד אלופו של עולס. ודא קביה. דיא איש תהפיכות ישלה מדון. מהו ישלה. ישלה לאיכון נסיען [יי] מדון. דיינקן מסמרא דדינא. ונרגן מפריד אלוף. כמס דאמרו דחייביא עבדין פגימו לעילא. מפריד דיסורא למשרוניתה לא אשתכה מפריד ממלכא . ולמלכא מממרוכיתה . . 706 לא אקרי ובניכ 65. רמסד

פראה מקומות א ויקרא טו : ט משלי עייו

שאמרנו שהרשעים גורמים פגם למעלה. ונרגן מפריד אלוף. מפריד אלופו של עולם. וזה הקב"ה. ה"א איש תהפוכות ישלח מרון. מהו ישלח. ישלה לאותן נמיעות [יי] מרוז. שיהיו יונקים מצד הדין, ונרגן מפריד אלוף. כמו שאמרנו שהרשעים גורמים פגם למעלה. מפריר שהיחור לא יהיה נמצא. מפריד להמטרונה מן המלך. ולהמלך מן המטרונה. ובשביל זה לא נקרא אחר. כי אחר לא נסרא

לקרי

[טון הקרסונים תוסיפו תיבת מס"ש. לרמו על זה המכוון שהחזור כתשובה תתעלה מרוגת נשמתו להאתו בעץ החיים. דתיינו ספירה המארת שנקרא בעל. על יצהוא משפיע למדת המלכות שהיא בבחינת מקבל כעין בעל ואשתו, והיא כמו השבינה הקרושת נפראת תשובה. ובעבור ות נקרא גם התוור בהשיבה בשם בעל תשובה. ושררגת צריקים היא במלכות או ביסור: (יו) חיינו

זין הזרור

ז' ספירות התחתונות :

אהרי אלא כד איכון בזווגא מדא. ווי לאיכון מייביה דעבדין פרודה לעילה. זכחין היכון לדיקיה דהיכון מקיימין קיומה דלעילה. וזכחין היכון מהריהין דתשובה לאתרייסו. וע"ד תניכן אתר דבעלי 655 דתייבין לדיקים גמורים לא יתבי בים, מאי תשובה יתביו 616 איכון . החבם עלאה . בהמר התתקמי בחתר דשקיו דגנתה השתכה מתמן. ידה היה תשובה [יה] אהרון בעלי תשובה. ואלין אתתקני וע"ד באתר אחרא דאקרי לדייק [יט] ועיד אלין יתבין באתר עלאה . ואלין יתכין באתר זומרא. מאי תייביו סעמא . אלין לאתרייהו [כ] מאתר 610 עמיהא עלאה דנהרא דאקרי לדייק. ההוא אתר 715 ולדיהים נמולים אתר דאינון יתבין להאי לון מסהוא כבדיז עלמא . אליז עלאין ואלין תתאין. וע"ל 1000 חילקהי**ו** תשובה . •7007 ווכאס מולקסון דלדיקיא דבניכהוו עלמה מתקיימה :

א) אמר רבי ילחק חמי כמה רחמנותא דקב״ה עם בריוהו. דאפילו דאיהו חייבא יתיר וסרהר תשובה ולא יכיל למפבד תשובה ומית. האי בודאי מהבל עוכשא על דמיל בלא תשובה . ולבתר דהביל עינשיה ההיא רעותא שבא למעבד תשיבה. שלקא ההוא חייבא 1167 קמי מלכא עלאה ולא אעדיאת מתמן. עד דקביה אתקין לההוא מיבת דוכתה במדורת שאול. וכדין ההוה רעותה נחתה קב"ס מהמי בזיזין 35 ותברת דתרעי מדורי גיהנס. ומפי לההוא אתר דהאי חייבא תמן. ובסש ביה ואתער ליה ההיא רעותא כמלקדמין. וכדין מלפלפא האי נשמתה לסלקה מגו מדורה דשהול. ולית רעותה שבה דיתאביד מקמי מלכא קדישא. ובניכ וכאה איהו מאן דמהרהר הרהורין פנין לנבי מאריה. דאעינ דלא יכיל למעבד לון. קביה סליק ליה רשותיה כאילו עביד. דא 336 לבים לא. בר הרהורא לעותיה . 305 דע"ז. והח חוקמיה חבריה. אינון דלה הרהרו תשובה כתפי לשאול ולה סלקי מתמן לדרי דרין. עלייהו כתיב כ) כלה עכן וילך כן יורד שאול לא יעלה. יעל ממיה ומחיה מוריד שאול ויעל: **'**D קדמאי כתיב

٤) [שר ס׳ אלהיך את שביתך ורחמך ושב וקבלך מכל העמים ונו׳. פתח רבי שמעון ואמר מכל העמים ונו׳. פתח רבי שמעון ואמר לס׳ הישועה פל עמך ברכמך סלה. לה׳ הישועה. הכי מכינן זכאין איכון ישראל. דבכל אחר דאתגלו שכינתא אתגלי בהדייהו. וכד יפקון ישראל מגלותא פורקנא למאן. לישראל או לקב״ה. אלא הא אוממי. פל עמך ברכתך ויהכא לה׳ הישועה ודא׳. איממי. פל עמך ברכתך לאסקא לון מן גלותא ולאופבא להו. כדין לה׳ הישועה ודאי. לאסקא לון מן גלותא ולאופבא להו. כדין לה׳ הישועה ודאי לאסקא לון מן גלותא ולאופבא להו. כדין לה׳ הישועה ודאי ועד׳ תכינן דקב״ה ייתוב עמהון דישראל מן גלותא. הה״ד ושב ס׳ ללהיך את שבותך ורחמך. ד) מא חוי בד יפוק לקבלא לבת זוגו. כדין ו׳ אריה שאג מי לא יירא

שמהרהר מחשבות מובות אל רבונו. שאעים שאינו יכול לעשותם. מעלה עליו הקב״ה רצונו כאילו עשה. וזה למובה. אבל הרצון לרעה לא. מלבד הרהור של עבודה זרה. וזה כיארו החברים. הרשעים שלא הרהרו בתשובה יוירדים שאילה ואין עולים משם לדורי דורות. עליהם יוירדים שאילה ואין עולים משם לדורי דורות. עליהם כתוב כ׳ כלה ענן וילך כן יורד שאול לא יעלה. ועל כתוב כ׳ כלה ענן וילך כן יורד שאול לא יעלה. ועל הראשונים כתוב ה׳ ממית ומחיה מוריד שאול ויעל : הראשונים כתוב ה׳ ממית ומחיה מוריד שאול ויעל : למדנו זכאים העים ונו׳. פתח רבי שמעון ואמר. לה׳ הישועה על עמך ברכתך סלה. לה׳ הישועה. כן למדנו זכאים הישראל. שבכל מקום שגלו גלתה השכינה לישראל או להקב״ה. אלא זה נתבאר בכמה מקראות. וכז כאו לה׳ הישועה בוראי. מתי. כאשר על עמד ברכתן

לשון קודש

נקרא אלא כאשר הם בזיוג אחד. וי לאותן הרשעים שנורמים פירוד למעלה, זכאים הם הצדיקים שהם

מחזקים הקיום שלמעלה. וזכאים הם בעלי תשובה

שמחזירים הכל למקימו. וע״כ למדנו במקום שבעלי

תשוכה יושכים צדיקים גמורים איז יושבים בו. מה

המעם. אלא שהבעלי תשובה נתתקנים במקום עליון.

בסקום שהשקת הנן נמצאת משם. וזו היא תשובה [יח] וע"כ נקראים בעלי תשובה. והצריקים נתתקנים בסקום

אחר שנקרא צדי"ק [יט] וע"כ אלה יושבים במקום עליון.

ואלו יושבים במקום קטון ממנו. מה הטעם. אלו מחזירים

המים למקומם [כ] שיומשכו ממקום העליון נהר העמוק

עד המקום ההוא שנקרא צרי״ק. וצריקים נמורים

ממשיכים אותם מהמקום ההוא שהם יושכים לעולם הזה.

וע"כ אלה עליונים ואלו תחתונים. אשרי חלקם של

בעלי תשובה. ואשרי חלקם של הצריקים. שבשביל כלם

בריותיו. שאפילו רשע גרול אם הרהר בתשובה ולא

יכול לעשות תשובה ומת. הוא בודאי מקבל עונש על שהלך בלי תשובה. ולאחר שקבל עונשו מחשבה מיבה ההיא שחשב אותו הרשע לעשות תשובה. עולה לפני

מלך העליון ואינה סרה משם. ער שהקביה מתקן לאותו

הרשע מקום במדורת שאול. ואו מחשבה ההיא יורדת

מלפני הקב"ה ומשברת כל חומות הקשים אשר בשערים

של מדורי גיהנם. ומגעת למקום ההוא שזה הרשע שם.

מנקשת בו ונתעורר לו רצון ההוא כמקדם. ואז מצפצפת

נשמה זו לעלות מתוך מדור השאול. ואין מחשבה מובה

נאברת מלפני המלך הקרוש. ולפיכך זכאי הוא מי

(ה א"ר יצחק ראה כמה גדולה רחמנות הקב"ה עם

עסהם, וכאשר יצאו ישראל מן הגלות הגאולה למי. לישראל או להקב"ה. אלא זה נתבאר בכמה מקראות. וכן כאן לה׳ הישועה בוראי. מתי. כאשר על עמך ברכתך סלה. בשעה שהקב"ה ישניח בברכות על ישראל להוציאם מן הגלות ולהמיב להם. אז לה׳ הישועה בוראי. וע"כ למדנו שהקב"ה ישוב עם ישראל מן הגלות. זש"כ ושב ה׳ אלהיך את שבותך ורחמך. ז) בוא וראה בתחלה כתוב ה) שאג ישאג על נוהו. ובומן ההוא כאשר יצא לקחת את בת זוגו, אז ו) אריה שאג מי לא

יירא

בראה מקומות א) תרומה קנ. ב) איוב ז' ג) אמור ל: ד) ואתתנן ער. ה) ירמי' כים ו) עמום ג'

זין הזהר

(ית) היינו עולם הבינה: ויטן היינו יסור: (כ) פי׳ שהבעלי תשובה תעלה ותגיע עבורתם ער עולם הבינה ופועלים שיושפע משם שפע ער ספירת היסור: והצריקים פועלים יחור יסור וסלכות שעי"ו נמשכת השפע לעולם הוה :

25

נתקיים העולם:

יירא. ווי למאן דיודמן כד יתבע אריא רברבא לאתחברא

לנוקביה. כל שכו בשעתה דיודווגו כחדה. בההיה

נטוקבים. כנ שכן בשעמת דיוווגן בחות. בשטת שעתל כתיב ושב ה׳ אלהיך את שבותך וגו׳. ושב. מאי סול. אלא קב״ה יתיב לכנסת ישראל מגלותא. ושב לדי״ק לאזרווגא באתרים. כדין כתיב א) אך לדיקים יודו לשמך שבו ישרים את פניך. ב) איר יהודה אלמלי הוו ידעין בני כשל רחימותא דרחים קב״ה לישראל.

הוו שאנין ככפירא למרדף אבתריה. דתניא בשעתא דנחת יעקב למלרים קרא קביה לפמליא דיליה. אמר להון

כלכון חותו למלרים ואלא איחות עמכון. אמרם שכינתא. רבולא דעלמא אית לבאות בלא מלכא. אמר לה ג) אתי

מלבנון כלה אתי מלבנון תבאי ונו׳. אתי מלבנון. מאתרא

דעדן דמלובן בכל עובדוי. כלה. דה שכיכתה .. התי

מלבנון תבאי. מאתר בי מקדשא דלעילא. תשורי מראש אמנה. מרישא דמאן. מראשיהון דבני מהימניתא.

ומחן כיכהו. יעקב ובכוי. מרחם שכיר וחרמון. דחיכון עתידין

לקבלה הורייתה דילי מסורה דהרמון. ובנין דה הנכה עלייהו

בגלותהון. ממעונות אריות וגו׳. אלין אינון עמין עכוים

דקשיו .. כ׳ יודן אמר ממעוכות אריות ונו׳. אלין איכון

תלמידי הכמים דעסקין באורייתא במעונות המדרשות

זמנין דישראל אשתכחו בגלותא אתידע זמנא וקלא

דלהון. וומנה וקלה דההוה גלותה. וגלותה דהדום

הוא משא דומה. דלא אתגליא ולא אתידע כאיכון אחרנין. קב"ה אמר אלי קורא משעיר. קלא שמענא בגלומא דשעיר. אינון דדחקן בינייהן אינון דשכבי לעשרא. ומאי אמרו. שומר מה מלילה

שומר מה מליל. אינון תבעין לי על מטרוניתא. מה עבדית מן מסריניתה דילי. כדין קביה כנים לסמליה

דיליה ואמר. המו בני רחימי דאינון דחיקין בגלותא.

ושבקין לערא דלהון ותבעין לי על משרוניתא דילי ואמרי

שומר. אכם דאקרי שומר. או סיא שמירה דילך.

אן היא שמירם דביתר. מה מלילה. מאי עבדית

מלילים. האם הכי נפרת לה. מה מלייל. דהא לומנין אתקרי ליליה ולומנין אתקרי לייל. ההיד ליל

שמורים הוא. וכתיב הוא הלילם הזה. כדין קב"ם

אתיב לון . הא שמירה דידי אשתכח . דהא אנא זמין לקבלסא ולאשתכחא בהדה . הה"ד אמר שומר . ההוא דנטיר ביתא . אתא בקר וגם לילה . דהא בקדמיתא אסתלק לטילא

לעילא. וכליק לההוא בקיר האזרמן בם תדירא. שמת אתת בקיר. הא זמין איהו לאתה כא מויני. השתה אתת בקיר. הא זמין איהו לאתהברא בליליה. ונם לילים. הא זמינא איהי [כא] אבל בגינכא אתעכבן. ואי אתון בעאן דא על מה אתון מתעכבי.

שובי. שובו בתשובה. כדין אתיו. אתו לגבאי וכהוי

כלנה במדורה חדה וכלנה נתוב להתרנם. הסיד ושב סי

יירא. אוי למי שיזרמן כאשר יתבע אריה הגרול להתחבר עם בת זונו. כל שבן בשעה שיזרונו כאחר. על אותה שעה כתוב ושב ה' אלהיך את שבותך וגו'. ושב. מה הוא. אלא שהקב"ה ישיב לכנסת ישראל מן הגלות. ושב צדי"ק להורוג במקומו. בכן כתוב ה) אך צדיקים יורו לשמך ישבו ישרים את פניך. כ) א"ר יהודה לולי היו יורעים האנשים את האהבה שאוהב הקביה לישראל. היו שואנים ככפיר לרוץ אחריו. שלמרנו בשעה שירד יעקב למצרים קרא הקב"ה לפמליא שלו. אמר להם כלכם רדו למצרים ואני ארד עמכם. אמרה השכינה. רבונו של עולם היש צבאות בלי מלך. אמר לה נ) אתי מלבנון כלה אתי מלבנון תבאי וגו׳. אתי מלכנון. טמקום הערן המלובן בכל פעולותיו. כלה. זו השבינה.. אתי מלבנון תבאי. ממקום בית הטקרש שלמעלה. תשורי מראש אמנה. מראש של מי. מראשם של בני האמונה. ומי הם יעקב ובניו. מראש שניר וחרמון. שהם עתידים לקבל תורתי מהר חרמון. ובעבור זה אגין כליהם בגלותם. ממעונות אריות וגוי, אלו הם עמים עכו"ם הרומים לאריות ונמרים. שמענים לישראל בכל עבודה דדמיין לאריות ונמרין. דמענין לסון בכל פולחנא קשה.. ר' יורן אמר ממעונות אדיות וגו׳. אלו הם תלמידי חכמים העוסקים בתורה במעונות המררשות ובכתי כנסיות. שהם אריות ונמרים בתורה: ובבתי כנסיות . דאיכון אריון ונמרים באורייתא : ד) רבי יוסי שתח ואמר ה) משא דומה אלי קורא משעיר שומר מה מלילה שימר מה מליל. האי קרא אוקמוה הבריא בכמה אתר. אבל משא דומה. כל

דבי יוסי פתח ואמר ה) משא דומה אלי קורא משעיר שומר מה מלילה שומר מה מליל, מקרא זה ביארו החבים בכמה מקומות, אבל משא דומה. בכל פעם שישראל היו נמצאים כגלות היה ירוע הזמן והקץ שלהם. וומן והקץ של הגלות ההוא. וגלות של ארום הוא משא רומה. שלא נתגלה ולא נורע הקץ כאותן האחרים. אמר הקב״ה אלי קו**רא מש**עיר. קול שמעתי בגלות של שעיר, קול של אותן הנלחצים ביניהם. אותן השוכבים לעפר. ומה אמרו. שומר מה מלילה שומר מה מליל. הם תובעים אותי עבור השכינה. מה עשיתי מן השבינה שלי. בכן מאסף הקב"ה לפמליא שלו ואומר. ראו בני האהובים שהם נלחצים בנלות. ומניחים צער שלהם ותובעים אותי עבור שכינתי ואומרים. שומר. אתה שנקראת שומר. איה היא השמירה שלך. איה היא השמירה של ביתך. מה מלילה. מה עשית מן הליל״ה. האם כך שמרת אותה. מה מלי״ל. שהרי לפעמים נקראת השכינה ליל״ה ולפעמים לי״ל. וש״ב ליל שמורים הוא. וכתוב הוא הלילה הזה, או הקב"ה משיכם. הרי שמירה שלי נמצאת. שהרי אני נכון לנגרה ולהסצא עמה. זש"כ אמר שומר. זה השומר את הבית. אתא בקר וגם לילה. שהרי בתחלה נסתלק למעלה סעלה. והעלה לבק"ר ההוא שהיה מתיחר עמה תמיר. עתה אתא בק"ר. הרי נכון הוא להתחבר עם הליל"ה. וגם ליל״ה. הרי גם היא גכונה (ה) אבל בשבילכם מתעכבים. ואם אתם רוצים בזה מפני מה אתם מעכבים. שובו. היו חוזרים בתשובה. בכן אתיו. תבאו אצלי ונהיה כלנו במדור אחד וכלנו נשוב למקומנו. זש"כ ושב ה׳ אלהיך את שבותף. והשיב לא נאמר אלא ושב. שני ושב

אלהיך את שבותך. והשיב לא כאמר אלא ושב. מריו 351

מראה מכומות לי מנים קים ני שמות כ: ג) ביר ד' ד) ויקרא כב. ה) ישעיי מים

זיו הזהר

ולאו בכ״ר וליל״ה רמו על יסור ומלכות:

וקבלך מכל העמים :

יהים נדחך בקלה השמים משם יקבלך הי אלהיך 🔼

זשב ושב כתיב הכא. אלא חד לכנסת ישראל

לפב״ה. הה״ר ושב ה׳ אלהיך את שביתך

701

361

65

ירחמך

ושב ושב כתוב כאן. אלא אחד לבנסת ישראל ואחד להקב"ה. זש"כ ושב ה' אלהיך את שבותר ורחמך ושב וקבצך מכל העמים:

אלהיך אלהיך בקצה השמים משם יקבצך ה׳ אלהיך וגו׳. א) רבי אחא היה מהלך בררך והיה עמו רבי יהודה. כשהיו מהלכים איר יהודה מה שלמדנו בתולת ישראל. היינו בתולה שמתכרכת מן שבע, שנקראת ב"ת שב"ע [ככ] וזה נתבאר בכמה מקומות. ובתולה לממה יורשת ז׳ ברכות בעבורה. והרי כתוב כ) נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל. ומה שאמרו החברים בענין זה נכון הוא [כנ] אכל אם היתה הפרשה נאמרת בדרך נחמה היה אפשר לומר כד. וכאן הלא בדרך קינה נאמרה. והרי המקרא שלפניו מוכיח כן [כז] א"ל וראי כך הוא. ודבר זה היה קשה לי יותר מהכל כאשר באו אצל רבי שמעון שאלו אותו מה שכתוב נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל. מי שיש לו כעם על אשתו ויצאה ממנו. האם לא תשוב אצלו לעולם. א"כ אוי לבנים שהנלו עמה.. אמר רכי שמעון בוא וראה בכל הגליות שהגלו ישראל לכלן ניתן זמן וקץ. ובכלן היו ישראל חוזרים להקב"ה. ובתול"ת ישרא"ל שבה למקומה בומן ההוא שנגזר עליה. ועכשו בגלות זו האחרונה לא כן, שהרי היא לא תשוב כך כמו בזמנים האחרים. ומקרא זו סוכיח, שכתוב נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל. נפלה ולא אוסיף להקימה לא כתוב. משל למלך שבעם על הממרונה וגרשה מהיכלו לזמן ירוע. כאשר היה מגיע זמן ההוא מיד היתר הממרונה חוזרת ונכנסת לפני המלך. וכן פעם אחר וב׳ וג פעמים. לזמן האחרון נתרחקה מהיכל המלך וגרשה המלך מהיכלו לזמן רחוק. אסר המלך ופן גלות הזה אין הוא כשאר זמני הגלות שהיא תבא לפני. אלא אני אלך עם כל בני היכלי ואבקש אותה. כאשר בא אליה ראה אותה שהיא שוכבת לעפר. מי ראה עוד כבודה של הממרונה כמו בזמן ההוא. ובקשות המלך לעומתה. ער שאחזה המלך ביריו והקימה והביא אותה להיכלו. ונשבע לה שלא יפרד עוד ממנה לעולם, ולא יתרחק ממנה. כך הקב"ה בכל הומנים שכנסת ישראל היתה כגלות. כשהגיע זמן הגאולה היא שבה ובאה לפני המלך. ועתה בגלות הזאת לא כן, אלא הקב"ה יאחו בירה ויוקימה ויתפיים עמה וישיבה להיכלו. ובוא וראה שכך הוא שהרי כתוב נפלה לא תוסיף קום. וע"ו כתוב ג) ביום ההוא אקים את סכת דוד הנופלת. היא לא תוסיף קום מעצמה בבומנים אחרים. אכל אני אקים אותה. אני אקים את סכת דוד. איזו סכת דוד. זו בתולת ישראל. הנופלת. כמו שכתוב נפלה. וזה הוא כבודה של בתולת ישראל ושבח שלה. איר יהודה וראי דרוש הזה מתישב על לבי. וזהו אמיתת הדבר [כה] וזה מתאים עם מה ששמעתי ענין אחוד ושכחתי. ועכשו הרוחתי הדבר. שלמדנו א"ר יוסי עתיד הקב"ה להכריז על בנסת ישראל ויאמר ז) התנערי מעפר קומי שבי ירושלים. כמי שאוהו בידו של חברו ואומר התעורר

ונו׳. ה) רבי אחה הוה אויל באורחה והיה עמיה רבי יסודה. עד דהוי אזלי איר יהודה הא דתנינן בתולת בתולה דאתברכא מן בביו. ישראל . D"3 דחתקרי ובתולה לתתא . **706** שב"ע [ככן ואוהמוה בכמה כתיב כ) נפלה ירתא ז׳ ברכות בגינה והא תוסיף קים בתולת ישראל. והאי דקאמרי הבריא במלה דה שפיר הוא [כג] אבל אי פרשתה התמר בארם אמרי סויכו 336 הכי . קינה בהאי C 1000 איכה הכי [כד] איל QCD -והמ התמר. 1771 הכי הוא. וסא הוה קשיא לי ההוא מלה יתיר מכלא. כד אתו לגבי דרבי שמעון שאילי ליה הא דכתיב נפלה לא חושיף קום בתילת ישראל. מאן דאית ליה רוגוא בדביתהו לעלמין. אי הכי ווי ונפקא מכיה. לא תהדר ' לבניו דמתתרכו עמה .. אמר רבי שמעון תא חזי בכלהו

בלוותה דגלו ישראל לכלהי שוי זמנה וקלה . ובכלהו הוו ישראל תייבין לקבים. ובתילית ישראיל הות חבת לאתרהא בההוא זמנא דגזר עלה. והשתא בנליתא דא בתראה לאו הכי. דהא סיא לא תיתוב הכי כזמנין אחרנין. והאי קרא אוכח דכתיב נפלה לא תוסיף קום בתולת כפלה ולא אוסיף להקימה לא כתיב. מתל למלכא ישראל . דרנז על משרוניתה וחשדי לה מהיכליה לומנה ידיעה. כד היה משי ההוא זמנא מיד משרוניתא הות עאלת ותבת המי מלכא. וכן זמנא חד ותרין ותלת זמנין. לזמנא בתרייתא תתרחסת מהיכלה דמלכה ואשדי לה מלכה מהיכליה לומנה רחיקה. אמר מלכא שאי ומכא לאו הוא כשאר ומכין דהיא תיתי קמאי. אלא אנא איזיל עם כל בני היכלי ואמבע עלה. כד משא לגבה המא לה דהות שכיבת לעברא. מאן המא יקרא דמשרוניתא בההוא וימנא. ובעותיו דמלכה לקבלה. עד דחחיד לה מלכת בידוי וחוקים לה ואייתי לה להיכליה. ואומי לה דלא יתפרש מילה לעלמין ולא יתרחיק מינה. כך קציה כל ומנין דכנסת ישראל הות בגליתה. כד הוה מעי ומכא היא אתיאת והדרת קמי מלכא. והשתא בגליתא דא לאו הכי. אלא קב"ה יוחיר בידהא ויוקים לה ויתפיים בהדה ויתיב לה להיכליה. יתה חזי דהכי הוא דהא כתיב נפלה לא תיסיף קום. יש"ד כתיב ג) ביום ההיא אקים את שכת דוד הנופלת. היא לא תושיף קום כומנין אחרנין 626 926 אוקים לה. אני אקים את שכת דוד. מאן שכת דוד. דא בתילת ישראל. הכיפלת, כמה דכתיב נפלה. ודא הוא יקרא דבתולת ישראל ותושבחתא דילה . איר יהודה ודאי מלילמא על לבאי אמישבא. ודא ברירו דמלה [כה] ואולא רשמענא **67**0 כמלה 160 ושכתנה . והשתא רווחנא לה. דתניכן איר יוסי זמין קביה לאכרוא על כנסת ישראל ויימא ד) התנערי מעפר קומי שבי בידה דחבריה והמר ירושלים. כמאן דאחיד התנער היס

עמור

מראה מקומות א) ויקרא ו. כ) נמוס כי ג) עמוס ע׳ ד) יבעיי ניכ

זיו הזהר

(כג) ב"ת שב"ע סרמו על סרת הסלבות ושבינה הקרושה: [כג] שררשו לא תוסיף לנפול: [כר] שם כתוב שמעו את הדבר הזה אשר אנכי נושא עליכם קינה בית ישראל: [ככן כל זה להימוך מדעת אותו כת הציונים התפשים ברעות שהתאחרו לעשות בפליסתינא סרינת יהודים על היסור גאם אין אני לי מי לי" ויכריון בניחותא את הפסוק גהלא אתה אלקים ונחתנו ולא תצא אלקים בצבאותינו". וזה רק מעשה שומים הבל הכלים, בי אם ה' לא ישמר עיר שוא שקר שימר:

עמור. כך הקב"ה יאחו בה ויאסר התנערי קומי.. א"ר אחא זש"כ ה) הנה מלכך יבא לך וגו'. יבא לך וראי ולא אתה אליו. יבא לך לפיים אותך. יבא לך להקים אותך. יבא לך להשלים אותך בכל. יבא לך להכניסך להיכלו ולהזרווג עמך זיוג עולם. כמש"כ ג) וארשתיך לי לעולם וגו' :

נ) רבי יהודה פתח ואמר ז) מי זאת הנשקפה כמו שחר יפה כלכנה ברה כחמה איומה כנרגלות. מקרא זה נתבאר ונדרש. אבל מי זאת הנשקפה. אלו הם ישראל בומן שהקכ׳ה יקים איתם ויוציאם מן הגלות. אז יפתח להם פתח של אור דק וקמן. ואח׳כ פתח אחר שהוא גרול ממנו. ער שהקביה יפתח להם שערים העליונים הפתוחים לארבע רוחות העולם. וכן כל מה שהקב"ה עושה לישראל ולהצריקים שבהם. כאופן כזה נעשים כלם. ולא בפעם אחת [כו] משל לארם שיושב בחשך ומרורו היה בחשך תמיד. כאשר ירצו להאיר לו נצרך לפתוח לו אור קשון כמו נקב המחש. ואחיכ גרול סזה מעש. וכן בכל פעם עד שיאורו לו כל האור כראוי. כך הם ישראל. כמש"ב ה) מעם מעם אגרשנו מפניך ער אשר תפרה ונו׳, וכן למי שבאה רפואה. אין היא בשעה אחת אלא מעם מעם ער שמתחוק. אבל לעשו לא כן. אלא בומן אחר נואר לו. ונעשה ממנו מעם מעם. ער שיתנברו ישראל ויעשו ממנו כלה מהכל. מעולם הזה ומעולם הכא. ובשכיל שנואר בשעה אחת תבא להם השמרה מהכל. אבל ישראל הארה שלהם מעמ מעט. עד שיתנברו ויאיר להם הקב"ה לעולם. וכלם ישאלו להם ויאמרו מי זאת הנשקפה כמו שחר. זו היא חשכות השחר. וזה הוא אור הרק. ואחר כך יפה כלבנה. לפי שהלבנה הארה שלה מאירה יותר מן השחר. ואח"כ ברה כחמה. לפי שאורו חזק ומאיר יותר מן הלבנה, ואח"כ איומה כנדגלות, יתגברו באור גדול כראוי, בוא וראה בעוד שהיום חשך והאור מכוסה כשמגיע הבקר. מתחיל להאיר מעם מעם עד שנתגדל האור כראוי. וכן כאשר הקביה יעורר להאיר לה לכנסת ישראל, יאיר לה בתחלה כמו שחר שעור הוא חשך. ואח"כ יפה כלכנה. ואח"כ ברה כחמה. ואח"כ איומה כנרגלות :

כי תשוב אל ה׳ אלהיך בכל לבבך ובכל נפשי: ׳) רבי יהודה פתח שיר המעלות ממעמקים קראתיך ה׳. למרנו בשעה שברא הקב׳ה את העלם ובקש לברוא את האדם נמלך בתורה. אמרה לפניו רצונך לברוא את האדם הרי עתיד הוא להטיא לפניך. עתיד הוא להכעים לפניך. אם תשלם לו כמעשהו הרי העולם לא יוכל להתקיים לפניך. כל שכן זה האדם. אמר לה וכי לחנם אני נקרא אל רחום וחנון ארך אפים. ומרם שברא הקב׳ה את העולם ברא תשובה. אמר לה לינשובה.

קום. כך קבים יוחיד בם ויימא התנערי קומי.. איר אחא ההיד א) הנה מלכך יבא לך ונו׳. יבא לך וראי ולא אנת לגבים. יבא לך לפייסא לך. יבא לך לאקמא לך. יבא לך לאשלמא לך בכלא. יבא לך לאעלא לך ולהיכליה ולאזרוונא עמך זוונא דעלמין. כדיא כ) וארשתיך לי לעולם וגו׳:

ג) רבי יהודה פתח ואמר ד) מי זאת הנשקפס כמו שחר יפה כלבנה ברם כחמה איומה כנדגלות . והאי קרא אוקמום ואתמר. אבל מי ואת הנשקפם. אליו איכון ישראל בומכא דקבים יוקים לון ויפיק לון מן גליתא. כדין יפתח לון פתחה דנהורה דקיק ועיר. ולבתר פתחה החרילה רב מניה. עד דקב"ה יפתח לון תרעין דמיהו עלאין פתיחן לארבע רוחי עלמא. וכן כל מאי קב״ם לישראל וללדיקיא די בהון. הכי 70307 כלהו אתעבירו. ולאו בומנא חדא [כו] לבר נש דאתיהיב בחשוכא ודיוריה הוה בחשוכא תדיר. כד יבעיו לאנהרא ליה בעיין לאפתחא לים נהורא זעירתא כעינא דמחסא. ולבתר רב מנים, וכדין בכל זמנא עד דינהרון לים כל נהורא כדהא יאות . כך אינון ישראל. כד"א ה) מעש מעם אגרשנו מפניך עו אשר תפרה וגו'. וכן למאן דאתי אסוותא. לאו איהו בשעתא חדא אלא ועיר ועיר עד דיתתקף. אבל לעשו לאו הכי. אלא בומכא חדא נהיר ליה. ואתעביד מניה זעיר זעיר. עד דיתתקטון ישראל וישיצון ליה מכלא מעלמא דיון ומעלמא דאתי. ובנין דנהיר בשעתא חדא סום לסו שליאו מכלא. אבל ישראל נהורא דילהוו זעיר זעיר. עד דיתתקפון וינהיר לון קב"ה לעלמין. וכלהו שאלי לון ואמרין מי זאת הנשקפה כמו שחר. דא איסו קדרותא דלפרא. ודא איסו נסורא דקיק. ולבתר יפה כלבנה. בגין דסיהרא נהורא דילה נהיר יתיר מחתר. ולבתר ברה כחמה. בגין דנהוריה תקיף ונהיר יתיר מסיהרא. ולבתר איומה כנדנלות. תקיפא בנהורא תקיף כדקא יאות. תא חוי בעוד דאתחשך יממא ואתכשיא נהורא ואתי לפרא. יתנהיר בקדמיתא זעיר זעיר עד דיתרבי נהורא כדקא יאות . דהא כיון דקבים יתער לאנהרא לם לכנסת ישראל. יתנהר בקדמיתה כמו שחר דהיהו הוכיוה. ולבתר יפה כלבנה . ולבתר ברה כחמה . ולבתר איומה ככדגלות :

כי תשוב אל הי אלהיך בכל לבבר ובכל נפשר. י) רצ יהודם שתח שיר המעלות ממעמקים קראמיך ה׳. תנינן בשעתא דברא קב״ם עלמא ובעי למברי בר כש אמליך באורייתא. אמרה קמיה תבעי למברי בדי הא זמין הוא למחשי קמך. זמין הוא לארנזא קמך. אי תעביד ליה כעובדוי הא עלמא לא יכיל למיקם קמך. כל שכן האי בר כש. אמר לה וכי למננא אתרינא אל רחום וחכון ארך אפים. ועד לא ברא קב״ה עלמא ברא תשובה. אמר לם לתשובה

מראה מקומות א) זכרוי טי כ) סיבי כי נ) ויכלה קצ. ד) שיר וי ס) במות כיג ו) אחרי סט :

זיר הזהר

[כו] כעין זה אותא בירושלמי ריש ברכות ובמדרש שוחר טוב תהלים ב"ב נבי אילת השחר הסעשה של רחב"א ורשכ"ח שחין מהלכים בדרך וראו אילת השחר שכקע אורה. א"ר חייא כך חיא נאולתן של ישראל קסעא קסעא. בתחלה וסררכי יושב בשער הסלך וסרדכי ידע את כל אשר נעשה וכו', עד וסררכי יצא מלפני הסלך בלכוש מיכות, וכן הוא בסררש שוחר טוב בשער בתוב אחד אומר מנדיל וכתוב אחד אומר מגדול אמר ר"ח כך היא נאולתן של ישראל קסעא קסעא, ועוד כזה בסררש הנחומא עח"ם יששים מדבר וציה ונו' יעו"ש. ואמשר נתקיים זה בימינו שבאמצע מדרא לקטע אומר ביאל ארצור אומר מיה עח"ם יששים מדבר וציה ונו' יעו"ש. ואמשר נתקיים זה בימינו שבאמצע מצור מסור למבוח אירומא להשמיד. להרג ולאבד כבשה מסלכת אנגליה את ארץ ישראל ונתנה רשות בפקודה מפורסמה לעשות שם ישוב של יהודים. זכם הושיכה בירוינלים נסיך יהודי. שמואל שמו. אולי יהום ואולי ירחם שארית הפלטה שארית ישראל בב"א:

נצבים

30 ב"כ בעלמא. מנת דכד למברי foris. 626 יתיבון לך מחוביהון תהוי ומינה למשבק חוביהון ולכפרה עלייהו. ובכל שעתא ושמתא תשובה ומילא לגבי בני כשא . תסוב ז מחובייהו ההיא תייכין בני נשח 721 חראת לנבי קביה וכפר על כלא. דינין אתכשיין ית זמאן כלהו, ובר כש אחדכי מחוביה, אימתי אתדכי ב"ל מהאת לגבי מיוכיה . בשעתא דעאל בההיא תשובה כדקא חזי. רבי ילחק 60:55 1551 C630 מלכא דתב קמי 700 מעימקה דלכה. הה"ד ממעמקים קראתיך ה׳. רבי הכה אמר ממשמקים קראתיך ה׳ אתר גניו היא לעילא יהוא עמ קא הבירא [כי] ומהאי כפקין כחלין ימבועין לכל עיבר. והגות עמיקה דעמיקתא אקרי תשיבה ומאן דבעי לאתבא ולאתרכאה מחובוי. בההוא עומקא אלמריך למקרי לקידה. סה"ד ממטמקים קראמיך ה׳. מאנא בשעתא דהוה ב"כ חב קמי מאריה . וקריב קרבניה על מדבחא . וכהנא מכפר עליה ובעי בעותיה עלים. מתערין רחמי ודינין מתבסמן. אריק במכועין לכנדין ברכאן ינפקין . **3315D1** ומתברכאן כלהו בולינין כחדא. ובינ אתרכי מחוביה :

ה) א״ר אלעור תא הוי דוד מלכא שוי גרמיה בארבעה ארחין. שוי גרמיה בחדי מסכני. דכתיב ג) השה ה׳ אוכד עכני כי עני ואביין אני. שוי גרמיה בהדי עבדים. דכתיב ג) הנה כעיני עבדים אל יד אדוניהם וכתיב ד) הישע עבדך אתה אלהי ינו׳. שוי נרמיה בהדי אינין דמסרי נסשייהו על קדושת שמיה. דכתיב ה) שמה נסש עבדך כי אליך ה׳ נפשי אשא. שוי גרמיה בהדי חסידים. דכתיב ו) שמרה נפשי כי חסיד אני. ודא בגין דאלשריך ליה לבר כם דלא לשואה גרמיה רשע. ואי תימא אי הכי לא יפרע המאוי לעלמין. לאו סכי. אלא כד יפרע השאוי כדין איהו חסיד דאתי לקבלא משובה אפיק גרמיה והבמח מספרא בישא דהוה בפנופא דילה עד השתא. אתדבה בימינא עלאה דאיהי סשועה להבלא ליה, ולא תימא דלא מהכל ליה הב"ם שד דיפרע השאוי מיומא דהום בעלמה מן היכון דהתכסון מניה דלה יכיל להדבקה. אלא לא אלשריך לפרשא בר איניו דידכר מנייהו. ואי אתמשכו 35 חתרניו 103 רטוסיס שוי אבתרייהו. דהא תריכן אין בודקין חורי ביתא שלאין לעילא. ולא איכון תתאין לתתא בביעור חניך אלא כיון דבדיק כפום חיזו דעימי מאי דיכיל לאדבהה. כלא חתמשך בתר דה והתבפל בהדיה . והכי גרסילן בנגעים. כ"ד רחשי אברים אינון דלא משמאין משום מחיה. וכהנא לא סוה אשרה אבתרייהו והייכו דכתיב י) לכל מראה עיני סכהן. אתר דיכיל כהנא למחזי מכתשא באסתכליתא חדא. ולה הלפריד למאכה גרמיה ולארמא עינוי הכא והכא. אוף הכי לא אלמריך לפרמא המאוי מן יומנו. דהיה דאיכון מורי בעלמה . אימו 631 ביתה תתהן. לאדבקא . יכיל ביתח דאיכון 657 דחתכסו סורי עלאין לעילא. אלא כמה רכמיב לכל מראה עיני הכהן. וכלהו אתמשכאן אבתרייהו. וע"ד שוי דוד גרמיה נו וסידים :

ח) לבי יוסי אמר כתיב מ) כי פשעי אני אדע והכחתי

ה) רבי יוסי אמר כתוב מ) בי פשעי אני אדע וחמאתי

כוראה כקומות או נלק קנס. נו אנים ביי נו אנים קריג דו כם ביי בי בא בו כב וו יקרא ייג או ויכב קאל א ט אלים ניא

זיו הזהר

כו) חיינו עולם הבינה שנקרא אמא עלאה. זאהוא מקוד ההשובה. בראיהא בינה לבא זבה הלב מבין. זכתוב ולבבו יבין ושב הרפא לו. ולעיל בוחר סובא שמרת המלכות אמא תתאת י"ב נקראת השוכה :

רוצה אני לברוא ארם בעולם. על מנת שכאשר יחזרו בתשובה מעונותם תהיו נכונה למחול עונותם ולכפר עליהם. ובכל שעה ושעה תשובה מוכנת אל אנשים. וכאשר האנשים חוזרים בתשובה מעונותם תשובה ההיא באה אצל הקב"ה והכל יכופר. הדינים נעשים רפים וכלם נמתקים. והאיש ינקה מחמאתו. ומתי ינקה האיש מחמאתו. בשעה שנכנם בתשובה ההיא כראוי, ר׳ יצחק אמר כשחוזר בתשיבה לפני מלך העליון ומתפלל התפלה מעומק הלב. זש"כ ממעמקים קראתיך ה׳. רבי אבא אמר ממעמקים קראתיך ה׳. זה מקום הנסתר למעלה שנסרא עומק הבאר [כי] ומשם יוצאים נחלים ומעינות לכל צר. ואיתו עומק שבעומק נקרא תשובה. ומי שרוצה לשוב ולהמהר מעונותיו. בעומק ההוא נצרך לו לקרות להקב"ה. זש׳כ ממעמקים קראתיד ה׳. למרנו שכאשר חמא האיש לפני רבונו. והקריב קרבנו על המובח. והכהו היה מכפר עליו ומתפלל תפלתו עליו. נתעורר רחמים והרינים נמתקו. והתשובה השפיעה ברכות במעינות הנמשכים ויוצאים. ונתברבו כל המנורות כאחד. והאדם נמהר מעונו:

ה) א"ר אלעזר בוא וראה רוד המלך השוה עצמו (ה בארבעה דרכים, השוה עצמו עם העניים. שכתוב ג) המה ה' אונך ענני כי עני ואביון אני. השוה עצמו עם עברים. שכתוב נ) הנה כעיני עברים אל יד ארוניהם. וכתוב ד) הושע עברך אתה אלהי ונו'. השוה עצטו עם אותן שמוסרים נפשם על קרושת השם. שכתוב ה) שמח נפש עברך כי אליך ה' נפשי אשא. השוה עצמו עם חםירים. שכתוב ו) שמרה נפשי בי חמיד אני. וזה לפי שנצרך לו לאדם שלא ישים עצמו לרשע. ואפשר תאמר שאם כן אל יפרט הטאיו לעולם. לא כן, אלא כאשר יפרט הטאיו אז הוא חסיר שבא לקבל עליו תשובה. שמוציא עצמו מצד הרע שהיה משוקע במימאתה עד עכשו. ועתה הוא מתרבק בימין עליון שהיא פשומה לקבל אותו. ואל תאמר שאין הקב"ה מקבלו עד שיפרט בל חטאיו טן היים שבא לעולם. אם כן איה הן אותן העבירות שאינו יכול לזכור. אלא שאינו צריך לפרט כי אם אותן שהן בזכרונו. ואם ישים מחשבתו בהן לפרום אותן נמשבות אחריהן כל שאר העבירית. שהרי למדנו אין בודקין חורי בית הגבוהים ביותר. ולא אותן שהם לממה ביותר בביעור חמץ. אלא כיון שבורק לפי ראות עיניו מה שיכול לחפש. הבל נמשך אחר זה ונתבמל עמו. וכן גם למדנו בנגעים. ב"ר ראשי אברים הם שאינן מטמאים משום מחיה. ואין הכהן מחויב להמריח עצמו אחריהם. וזש"כ ז) לכל מראה עיני הכהן. המקום שיכול הכהן לראות הנגע בראיה אחת. ואינו צריד להשפיל עצמו או להרים עיניו כאן וכאן. במו כן אין צריך האדם לפרמ חמאיו מן היום שבא לעולם. שהם כעין חורי הבית הנשפלים ביותר. וגם לא אותו הנסתרות שאינו יכול לזכור. שהם בעין חורי הבית היותר נבוהים. אלא כמו שכתוב לכל מראה עיני הבהן. וכלן נמשבות אחריהן. ועל בן השוה דוד עצמו בתוך הסידים :

לשון קורש

ויומס .

וחסאתי נגדי תמיד. דבעי בר נש למכדק בחובוי כל יומא

סהדין קיימין קמיה וחולין בהריה כל יומא. בעי ביינ למיקם

אינון ססדי המרין ליה בשפתה דהפתח עינוי ה) עיניך

לככח יביפו ועפעפיך יישירו נגדך. קם ואחקין רגלוי למסך. איכון ססדין אמרין ליה ב) פלם מעגל רגליך וגו׳. וע׳ד כד אזיל ב׳ל בכל יומי בעי ליה לאסתמרא מחובוי בכל

יומא ויזמא. וכד אסי ליליא בעי לאסתכלא ולמבדה בכל

מאי דעבד כל סהוא יומא. בגין דייתוב מנייהו.

ויסתכל בסו תדיר. בגין דייתוב קמי מאריה. כדיא ותמאמי כגדי המיד. בגין דייתוב מכייהו. ומא תוי בזמול

דהוו ישראל בארעה קדישה לה השתכת בידייהו הובה.

כמס דאוקמום בגין דאינון קרבנין דסוו מקרבין בכל יומא

הוו מכפרי פלייהו. השתה דחתגלו ישראל מארפה ולית

מאן דמכפר פלייהו. אורייתא היא מכפרא עלייהו

בי המצוה הזת אשר אכני מצור היום לא נפלאת היא

בשמרים בעלם בשבחו עם זקני ארץ. מא חזי קבים

אסמלק ביקריה דאיסו גניו וסתים בעלויא סציא. לא אים בעלמא ולא סוס מן יומא דאסברי עלמא דיכיל לקיימא על חכממא דיליה. ולא וכיל לקיימא ביה

בנין דאיהו נניו וסתים ואסתלק לעילא לעילא. וכלהו

ברוך כבוד ס׳ ממקומו. תתחי אמרי דאיהו לעילא

כנק כבור כי מתקומה מתוחי מתוחי קותר קויטן פעירו דכתיב ד) על השמים כבודו. עלחי אמרי דחיסו לתהח. דכתיב ה) על כל הארץ כבודך. עד דכלסו

ענטי ומנוטי אות דיין איניע לקיימא בים. ואת דלא אמידע. ולא סוס מאן דיכיל לקיימא בים. ואת אחר דלא אמידע בשערים בעלם. אלא ודאי כודע

בשערים בעלם לה קב״ה דחיסו התידע והתדבת

לפום מחי דמשער בלבים. כל חד כמם דיכיל לחדבהח

ברוחה דהכמתה. ולפום מהי דמשמר בלביה הכי המידת

בלביה . ובניני כך נודע בשערים . בחינון שערים

דיכיל לאדבקא ולמנדע ליה. רבי שמעון אמר מדע

בשערים בעלם. מהן שערים. כדיה שהו שערים רחשיכם

וסנשאו שמחי שולם, ובנין אלין שערים ראינון דרגין

עלאין בגינייסו אתידע קב"ה [כח] ואי לאו לא יכליו

לאתדבקא ביה . תא חזי דהא נשמתא דבר נש לא אית מאן דיכיל

למכדע לה. הלה בגין הלין שייפין דגופה והיכון דרגין

אתידע ולא אתידע. כך קביס, אתידע ולא אתידע. בניו

ראישי נשמתת לנשמתה כיוחה לרוחם. נניו ושמיר מכלה

אבל באיטון שערים דאינון פתחין לנשמתא אתידע

אומכותה דכשמתה.

אבל לאתידע כדקא יאות לא הוה ולא אית מו

וכנין

עלאי ותתאי לא יכלין לאתדבקא. עד

עלאי ותתאי אמרי ברוך כבוד

ממך ולה רחקס סיה. ג) רבי יסודם פתח. נודע

ועובדין רכשרן. בגין השכינתה

RODD

מערסיה תריז

בגלוסא --- :

דכלהו מתרין

ליהי

ס׳ ממקומו. בנין

72

דספ כד ב״כ קפיס

וחמאתי נגדי תמיר. שצריך הארם לברוק בחמאיו כל יום ויום. שהרי כאשר יקים הארם מסמתו עומדים לפניו שני ערים והולכים עמו כל היום. כאשר רוצה האדם לקום אותן העדים אומרים לו בשעה שפותה עיניו ל) עיניך לנכח יבימו ועפעפיך יישידו נגרך. עמד והכין רגליו ללכת. אותן העדים אימרים לו כ) פלס מעגל רגליך תו׳. וע״כ בהליכת האדם כל היום נצרך לו להשמר מחמאיו מרי יום ביום. וכאשר מגיע הלילה צריך לעיין ולכדוק בכל מה שעשה כל אותו היום. כרי שישוב ממעשים רעים. ויסתכל בהם תמיד. בשביל שישוב לפני רבונו. כמש׳ב והמאתי נגדי תמיד. כדי שישוב מהם. ובוא וראה בזמן שהיו ישראל כארץ הקרושה לא נמצא בידיהם חמא. כמו שביארו לפי שאותן הקרבנות שהיו מקריבים ככל יום היו מכפרים עליהם, ועתה שגלו ישראל מו הארץ ואין מי שיכפר עליהם. התורה היא מכפרת עליהם עם מעשים טובים. לפי שהשכינה עמהם כגלות --:

רמצוה הזאת אשר אנכי מצוך היום לא נפלאת היא מכך ולא רחקה היא. נ) רבי יהודה פתח. נודע בשערים בעלה בשבתו עם זקני ארץ. בוא וראה הקב"ה נתעלה בכבודו שהוא מסיר ונעלם במעלה היותר עליונה. לא נמצא כעולם ולא היה מן היום שנברא העולם מי שיוכל לעמוד על תכמתו. ואין מי שיוכל להשיג אותו. לפי שהוא מטיד ונעלם ונתעלה למעלה מעלה. וכלם העליונים והתחתונים אין יכולים להשינו. ער שכלם אומרים ברוך כבוד ה׳ מסקומו. התחתונים אומרים שהוא למעלה. שכתוב ד) על השמים כבודו. העליונים אומרים שהוא למטה. שכתוב ה) על כל הארץ כבודך. עד שכלם העליונים והתחתונים אומרים ברוך כבוד ה' ממקומו. לפי שלא נורע איה הוא. ואין מי שיוכל לעמור עליו. ואיך יש ביכולת לומר נודע בשערים בעלה. אלא וראי נודע בשערים בעלה. זה הקב״ה שהוא נודע ומושג לכל אחד כפי מה שטשער בלבו. כל אחד כמו שיכול להשיג ברוח החכמה. וכפי מה שמשער בלבו כך הוא נודע כלבו. ולפיכך כתוב נודע בשערים, באותן ההשערות של לבו. אכל שיהיה נודע כראוי לא היה ולא נמצא מי שיובל להשיג ולדעת אותו. רבי שמעון אמר גודע בשערים בעלה. איזה שערים, כמש"כ שאו שערים ראשיכם והנשאו פתחי עולם. ובשביל שערים האלה שהם מררנות העליונות על ידם נודע הקב"ה [כיז] ובלעדן אין ביכולת להשיג בו, בוא וראה בי נשמת האדם אין מי שיוכל לדעת אותה. אלא ע"י אותן אברי הנוף ואותן מדרגות החושים שעושים האומנות של הנשמה. ובעבור זה היא נורעת ולא נודעת. כך הקביה ידוע ואינו ידוע. לפי שהוא נשמה להנשמות ורוח להרוחות. נסתר ונעלם מכל. אכל באותן השערים שהם פתחים להנשמה על ידם נודע הסרוש ברוך הוא:

קודשה בריך סוה : בי קרוב אליך הדבר מאד בפיך ובלבבך לעשמו. ו) איר אלעור מלה דלפילא ביו דקדושה בין דסמרא אחרא. לא יכיל בר נש להמשכא רוחא דלעילא לחתא ילמהרב

בי קרוב אליך הדבר מאד בפיך ובלבבך לעשתו. ו) א"ר אלעזר כל ענין שלמעלה בין של הקרושה בין של צד

המומאה. אין ביכולת האיש להמשיך רוח שלמעלה לממה ולהתקרב

מראה מקומות א) משלי ד׳ נ) שם ג) וילא קג ד) חלים קיינ ה) שם ניז ז) יתנו סמ.

זין הוהר

רלביה .

רעכדין

שמא היינו הספירות שפועלים כל מיני פעולות ע"י כת האי"ן מו"ף שמתפשם בהן כמו שכה הנשמה מתפשם באברי נוף האדם: ועל ענין זה נתיפדה כל הכמת הקבלה , והפאשר היהוע, פתה אליתו מבאר ענין זה בקצרה:

ולמקרב לגביה אלא בדחילו. דיכוון לביה ורעותיה בדחילו והבירו דלבה. וכדין ימשיך לתתה רוחה דלעילה ורעותה דהלעדיך. ואי לה ישוי לביה ורעותיה בדחילו לההוה סערה. לא יכיל לאתדבקא ביה רעותיה. בר להני סופסי דקיקין ולא בכלהו. בגין דאית בהו שלטנין דאצטריך לגבייהו רעותא דלבא ודחילו. כל שכן איכון מלין עלאין דאלשריך ד דחילו ואימתא ורעותא יתיר. א) ותא חזי אי אזרכן ליה לבר כם עובדה ומכוון ביה זכהה היהו. והעינ דלה מכוון ביה זכאה איהו. דעביד פקודא דמאריה כמאן דלא ידע למסבר סברא. אבל לא אתחשיב כמאן דעביד ברעותא לשמה. ומכוון ביה ברעותה דהסתכלותה ביקרה דמהריה. דהה ברעותה תליה מלה לשמה ובעובדה דלתתה לשמה אסתלה עובדא לעילא ואתתהן כדהא יאות. כגוונא דא בעובדה דנוסה התתקן עובדה דנפשה בססיה רעותה. 635 ורעותה דבר כש. והפילו **56**"6 בעי 607 הכי אי לאו תמן רעותא ולבא דאיהו עקרא דכלא. על דא ללי דוד ואמר ומעשה ידיכו כיככה עליכו וגו׳ דהא לית כל ב"ג חכים לשואה רעותא ולבא לתקנא ועל דה ללי דוד כלא כד עביד עובדא דמלוה. ללותה דה. ומעשה ידיכו כוככה עליכו. מהו כוכנה עליכו. כוננם ואתקין תקוכך לעילא כדקא יאות. עליכו. אע"ג דלית אכן ידעין לשואה רעיתא. אלא עובדא בלחודוי ומעשה ידינו כוננהו. למאן . לההוא דרנא דאלפריך לאתתקנא [כמ] כוכנהו בהבורה הדה בהבהן, למהוי מתתהכה בהון בהאי עובדא כדהא יאות :

ראה נתתי לפניך היום את החיים ואת העוב ואת המות ואת הרע נ) פתח רבי יוסי ואמר כתיב ג) ויקרא אל ש׳ ויאמר הגם על האלמנה אשר אני מתגורר עמה הרעות להמית את בנה. תא חזי תרי הוו דקאמרו מלין לקביל קצ"ה. משה ואליהו. משה אמר למה הרעות לעם הזה, ואליהו אמר הרעות להמית את בנה. ותרווייהו מלה הדא האמרו, מאי פעמא, אלא רוא איהו, משה אמר למה הרעות. מאי פעמא. אלא בגין דאתיהיב רשו לסערא אחרא לשלפאה עלייהו דישראל אחר הרפות יהבת רשו לספרא אחרא דרע למשלפ עלייהו אליהו אמר הרעות . יהבת רשי לספרא דרע ליפול נשמתא דדא. ודא הוא הרעות. וכלא רוא חדא, תא חזי אליהו אמר הגם על האלמנה אשר אני מתגורר עמה . בגין דקב"ה אמר ליה לאליהו ד) הנה לויתי שם אשה אלמנה לכלכלך. וכל מאן דון ומפרנם למאן דאלמריך ליה . וכל שכן ביומא דכפנא. כא אתאחיד באילנא דחיי. וגרים ליה חיים ולבנוי וסא אוקימנא. והשתא אליהו אמר כל מאן דקיים נפשא בעלמה זכי ליה חיים, וזכי להתחחדה בחילכה דחיי. והשתה שלפה הילנה דמותה ספרה דרע על ההלמנה דאנת פקדית למיזן לי. בג׳כ אמר הרעום. ואי תימא לבר כם מעם קב"ם. תח חוי דרע לה מתעביד בומנא דב"כ אויל לימינא נסירו דקב"ם סדיר לגביה. ולא יכיל שערא אתרא לשלמאה עלים, וההוא רע מתכפיא קמים ולא יכיל לשלמאם. וכיון דנטירו דקב"ם המעברה

ולהתקרב אליו אלא ביראה. שיכוח לבו ומחשבתו ביראה ובשכירת הלכ. ואז ימשוך למטה רוח שלמעלה והרצון שנצרך. ואם לא ישום לבו ומחשבתו ביראה לאותו הצר. לא יוכל להרביק בו מחשבתו. מלבר לאותן צורות הקמנות ולא בכלן. לפי שיש בהם שרים שנצרך אצלם רצון הלב וגם יראה. כל שכן אותן ענינים העליונים שנצרך לעימתם פחד ואימה וכונה יתרה. 6) ובוא וראה אם מרמן לו לאיש עשיית מצוה ומכוון כה זכאי הוא. וגב יע״פ שאינו מכוון בה זכאי הוא. שעושה מצות רבונו כמי שאינו יודע להבין המעם. אבל לא נחשב כמי שעושה ברצון לשמה. ומכווז בה במחשבה של התבוננת בככוד רבונו. שהרי בהמחשבה תולה הענין של לשמה. ובעשיה למטה לשמה נתעלה העשיה למעלה ונתתקנה כראוי. כרמיון זה בפעולת הנוף מתתקנת פעולת הנפש כמחשבה ההיא. שהרי הקב"ה רוצה בהלב והמחשבה של האיש. ואעפ"כ אם אין שם המחשבה ורצון הלב שזה עיקר הכל. על זה התפלל דוד ואמר ומעשה ידינו כוננה עלינו ונו׳. שהרי אין כל איש מבין לכוון המחשבה והלב לתקן הכל כאשר מקיים עשיית המצוה. ועל זה התפלל רוד תפלה זו. ומעשה ירינו כוננה עלינו. מהו כוננה עלינו. תכונן ותתקן תקונך למעלה כראוי. עלינו. אע"פ שאין אנו יורעים לבוון המחשבה. אלא העשיה בלברה. ומעשה ידינו כוננהו. למי. למדרגה ההיא שנצרכת להתתקן [כט] כוננהו בחבור אחר עם האבות. להיות נתתקנה עמהם

כשון קורש

נ"י עשיה זו כראוי:

ראה נתתי לפניך היום את החיים ואת הטוב ואת המות ואת הרע. כ) פתח רבי יוסי ואטר כתוב נ) ויסרא אל ה׳ ויאמר הגם על האלמנה אשר אני מתגורר עמה הרעות להמית את בנה. בוא וראה שנים היו שהמיחו רברים כנגר הקב"ה. משה ואליהו. משה אמר למה הרעות לעם הזה. ואליהו אמר הרעות להמית את בנה. ושניהם דכר אחד אמרו. מה המעם. אלא זה סור הוא. משה אמר למה הרעות. מה המעם. אלא לפי שניתנה רשות לצד הדין הרע לשלום על ישראל אמר הרעות. נתת רשות לצר הרין הרע לשלום עליהם. אליהו אמר הרעות, נתת רשות לצד הרע לקחת נשמת בן האלמנה. וזהו הרעות. והכל סוד אחד. בוא וראה אליהו אמר הגם על האלמנה אשר אני מתגורר עמה. לפי שהקב״ה אמר לו לאליהו ז) הנה צויתי שם אשה אלמנה לכלכלך וכל םי שון ומפרנם למי שנצרך לוה. וכל שכן בזמן הרעב. הרי הוא נאחז בעץ החיים. וגורם חיים לעצמו ולבניו. וזה נתבאר. ועתה אמר אליהו הלא כל מי שמקיים נפש בעולם זוכה חיים לעצמו. וזוכה להאחז בעץ החיים, ועכשו שולט עץ המיתה צר הרע על האלמנה הזאת שאתה צוית לכלכלני. לפיכך אמר הרעות. ואם תשאל שהלא הרע לא נעשה לאיש מאת הקב"ה. בוא וראה בזמן שהאיש הולך לימין. שמירת הקב"ה תמיד אצלו. ואין ביכולת צד הדין הרע לשלום עליו. והרע ההוא נכנע לפניו ואינו יכול לשלום בו. וכאשר שמירת הקב"ה תסיד

כראה מקומות לו ארו לנ: נ) וינש רוו: ג) מלכים לו ייז דו שם

זיו הזהר

פסט גן מדרנת המלכות והשכינה הקדושה שישראל בעכודתם פועלים בה תקון. חיינו שגורמים היהוד העליון שתודווג המלכות עם מסר גבורה והפארת שנקראים אכות ועלמא דדכורא. ועי"ו בקבלת שפע להשפיע למצה. ונה סוד הכתוב תנו עוו לאלאים. היינו מדת המלכות שנקראת כשם אלהים: תסיר ממנו. בשכיל שהוא נרבק ברע. אז רע ההוא כיון

שרואה שאין עמו שמירה. שולם עליו ובא להרע לו. ואו נותנים לו רשות ונומל את נשמתו. משה אמר למה הרעות. שניתנה לו רשות לצד הרע לשלום על ישראל שיהיו תחת השעבור שלו:

כשון קודש

הבי יהודה פתח. כי מלאכיו יצוה לך לשמרך (ה בכל דרכיך, מקרא זה ביארו החברים שהרי בשעה שהאדם בא לעולם מיד נודמן עמו יצר הרע. שהוא מקמרג לו לאדם תמיד. כמש"ב לפתח חמאת רובץ, מהו חטאת רובץ. זה יצר הרע. ודוד גם כן קרא לו חטאת. שכתוב כ) והמאתי נגדי תמיד. לפי שהוא מפתה לו לאדם כל יום לחמוא לפני רבונו. ויצר הרע הזה אינו סר מן האדם מיום שנולד לעולם. ויצד המוב כא לאדם ביום שבא להמהר. ומתי בא האדם להמהר. כאשר הוא כן י"ג שנים. אז נזרווג הארם בשניהם. אחר מימין ואחר משמאל. יצר מוב לימין ויצר רע לשמאל. ואלו הם שני מלאכים ממונים ממש. והם נמצאים תמיד עם האדם. כשכא האדם להמהר יצר הרע ההוא נכנע לפניו ושולט הימין על השמאל. ושניהם מזרונים לשמור לו לאדם בכל ררכיו מה שהוא עושה. זש"כ כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך :

נ) רבי שמעון פתח ואמר ד) ברצות ה' דרכי איש נם אויביו ישלים אתו. בוא וראה כמה יש לו לאדם לתקן דרכיו כרצון הקב׳ה. בשביל לעשות מצות התורה. שהרי ביארו כי בודאי שני טלאכים שלוחים יש לו לאדם מלמעלה להזרוג עמו. אחר לימין ואחר לשמאל. והם מעידים בו באדם בכל מה שהוא עושה. כי הם נמצאים עמו שם. ונקראים יצר מוב ויצר רע. כשבא האיש להמהר ולהתינע במצות התורה. יצר מוב ההוא שנזרוג עמו כבד הוא נתגבר על יצר הרע ההוא. ועושה שלום עמו ונהפך לו לעבר. וכאשר הולך האיש להמכוא. יצר הרע ההוא נתחוק ומתנבר על יצר מוב ההוא. וזה נתכאר. ובודאי כאשר האדם בא להמהר הוא נתחוק בכמה התחזפות, כאשר נתנבר בו יצר מוב ההוא. ואז אויכיו ישלים אתו. שיצר הרע ההוא נכנע לפני יצר הטוב. ועל זה אמר שלמה ה) מוב נקלה ועבד לו. מהו ועבד לו. זה יצר הרע. ובכן כאשר האדם הולך במצות התורה או נם אויביו ישלים אתו. זה יצר הרע והבא מצרו:

אישר אנכי מצוך היום לאהבה את ה' אלהיך ונו'. ו) א"ר אכא כתוב ו) נפשי אויתיך בלילה אף רוחי בקרבי אשחרך. אויתיך. תויתיך צריך לומר. אשחרך. ישחרך צריך לומר., בוא וראה נפש ורוח ידוע שהם משותפים [בגוף] יחד לעולם. ולמרנו שעבודה שלמה שצריך האדם לעבוד להקב"ה היא כמו שנאמר ואהבת את ה׳ אלהיך ונו׳. שיאהב את הקב״ה אהבת נפש ממש. וואת היא אהבה השלמה. אהבת נפשו ורוחו. כמו שמרובקים אלה בנוף והנוף אוהב אותם. כך יתרבס הארם לאהבה את הקב"ה. להרבק בו באהבת נפשו ורוחו. זש"כ נפשי אויתיך בלילה אף רוחי בקרבי אשחרך. כלומר כאהבת נפשי ורוחי ממש אתרבק כך באהבה רבה. בלילה. שצריך האדם באהבתו להקביה לקום בכל לילה. ולעסוק בעבודתו עד שיאיר הבקר. ויוםשך עליו ראש של חסר. שלמרנו אשרי חלקו של האיש ההוא שבן

אתעברא מנים. בנין דאיהו אתדבק ברע. כדין ההוא רע כיון דחמי דלית עמיה נסירו. שלים עליה ואתי לשילאה ליה. וכדין אתיהיב ליה רשו ונסיל נשמתיה. משה אמר למה הרעות. דאתיהיב ליה רשו למשרא דרע למשלע עלייסו דישראל למסוי בשעבודה דיליה:

ה) רבי יהודה פתח. כי מלאכיו ילוה לד לשמרד בכל דרכיך. סאי קרא אוקמוה חבריא דטא בשמתא דב׳כ אתי לפלמא מיד אודמן בהדיה ילר הרע. דאיהו מקמרנ ליה לבינ תדיר. כדיא לפתח המאת רובז. מהו חטאת רובץ. זא יצר הרע. ודוד הכי נמי הרייה חטאת. דכתיב כ) והפאתי כנדי תמיד. בגין דאיהו עביד ליס לבינ כל יומא למחסי קמי מארים. וילר סרע דא לא אמעדי מבינ יומא למחטי למי לבינ ביומא דאתי לאתדכאס . ואימתי אתי ב"כ לאתדכאה. כד איהו בר תליסר ש:ין. כדין אזרווג ב"כ בתרווייהו. חד מימינא וחד משמאלא. ילר מוב לימינא וילר רע לשמאלא. ואליו אינון סרין מלאכין ממש ממכן. ואינון משתכחין תדיר בהדיה דביכ. אמי בינ לאתדכאה ההוא ילר הרע אתכפיא קמיה ושלים ימינא על שמאלא. ותרווייהו מזדוונין לנפרא ליה לב"כ בכל ארחוי דהוא עביד. סה"ד כי מלאכיו ילוה לך לשמרך בכל דרכיך :

ג) רבי שמעון פתח וחמר ד) ברלום ס׳ דרכי חיש נם אויביו ישלים אתו, תא חוי כמה אית ליה לבינ לאתתקנא שבילוי ביה בקב"ה. בנין למעבד פהודי דאורייתא. דסא אוקמוה דודאי תריו מלאכין שליחן אית לב"ב מלעילה לחודוונה בהדיה. חד לימינה וחד לשמחלה. והיניו מהדין ביה בב"כ בכל מאי דאיהו עביד. דאינון משתכחין ממן. וקריכן לין ילר שוב יילר רע. אתי ביל לאתדכאס ולאשתדלא בפקודי אורייתא. ההוא יצר עוב דאודווג ביש כבר איהו אתתקף על ההוא יצר הרע. ואשתלים בהדיה ואתהפיך ליה לעבדא. וכד בינ אויל לאסתאבא. סהוא ילר הרע אתתקה ואתנבר על ההוא ילר שוב. והא אוקימנא. ודאי כד ההוא ביינ אתי לאתדכאה כמה תקיפו אתתקף ב"נ כד אתגבר ההוא ילר סוב. וכדין אויביו ישלים" אתו. דההוא ילר סרע אתכפיא קמיה דילר שוב. ועיד אמר שלמה ה) עוב נקלה ועבד לו. מהו ועבד לו. דה יצר סרע. וכדין כד הזיל ב"ג בפקודי הורייתם בדין גם אויביו ישלים אמו. דא יצר הרע ודמתא מסערוי:

אישך אכני מלוך סיום לאסבס אם ס׳ אלסיך וגו׳. ו) איר אבא כסיב ז) נסשי אויתיך בנינה אף מומי בקרבי אשמרך. אוימיך. פויפיך מבעי ליס. אשמרך. ישמרך מבעי ליס.. מא הזי נפשא ורומא אשתמודע דאשתתפי [בגופא] כחדם לעלמין. ותנא פולתנא שלימתם דבעי ביל למפלה לקבים איסי כמה דכתיב ואסבת את ה׳ אלהיך וגו׳. דירחם ליה לקביה רחימותה דנפש ממש. ורא הוא רחימותא שלימתא . רחימותא דנפשיה ורוחיה. כמס דאתדבקו הלין בגיפא וגופא רחים לון. כדין יתדבק בינ לרחמה ליה לקביה. להדבקה בים ברחימותה דנפשים ורוחיה . ההיד נפשי אויתיך בלילה אף רוחי בהרבי אשחרך. כלומר [כרחימותה] דנסשי ורוחי ממש התדבקה בך ברחימותה סגיאה. בלילה, דבעי בינ מרחימותא דקבים למיקם בכל ליליא. לאשתדלא בפולחניה עד דיתער לפרא. ויתחשך עלים דתניא זכאם חולקיה 273 61007 רחמר . กซาต דרחימותה

מראה מקומות א וישלה קסם: כ) הלים ניא גן הולדות קמד: ד) משלי ייו ס) שם יינ ו) אחרי מה ו) ישני כיו

דסיהרא אתקרי בשמא דמלכא. כמה דאיהו אהרי הוריה כר היא נקראת הדריה. כד"א וה׳ המטיר על סדום ועל עמורה נפרית ואם מאת ה׳ מן השמים [לכ] ילא דא בלחודוי, אלא אפילו חד שליחא לומנין אתקרי בשמא דמלכא. דבר אחר ברוך ה׳ מליון. מאן אתר אשתמודע דקב״ה איהו ברוך. הדר ואמר מליון. מאתר דליו"ן אשתמודע דאיהו ברוך [לנ] מאי מסמא. בגין דכתיב ד) כי שס ליה ה׳ את הברכה ונו׳ י בכם היום וגו' החיים יהמות נתתי לפניד הערתי וצוי, ה) רבי אבא פתח י) לדוד ברכי נפשי את ה׳ וכל קרבי את שם קדשו. כמה אית ליה לבר נש לאםתכלא ולמנדע בפולחנה דמאריה. דהא בכל יומא ויומא ברוות התרי וחמר ז) עד מתי פתחים תחהבו פתי וגו׳ ח) שובו בנים שובבים ארפא משוביתיכם ולית מאן דירכיו אודניה. אורייתא הא מכרוא קמייהו ולית מאו דישנה. תא בהאי עלמא. הוא חשיב דדיליה סוי בר כם אויל קדיר וישתאר בנויה לדרי דרין. עד ראיהו ົກຄ ודייכין . 675103 ליה יהכין בעלמא 516 ליה בקונפין עם שאר בני דינא. אי אשתכח ליה סנינורא הא משתויב מן דינה. הס"ר ט) אם יש עליו מלאך מליז אמד מכי אלף להגיד לאדם ישרו ויתכנו ויאמר וגו׳ מאן סוא סנינורא אלין עובדין דכשרן דקיימי עליה דבר כש בשעתה דהלמריך ליה. והי לה ישתכה עליה סנינוריה הה אתחייב מן דינה לאסתלקא מן עלמא. בההיא שעתא כד איהו שכיב בקולרא דמלכא עד דוקיף עינוי חמא דאתיין לנבים תרין. דכתבין קמים כל מאי דעבד בהאי עלמא וכל מאי דאפיק מן פומא. ויהיב חושבנא על כלא וכתביו קמיה, הה"ד י) כי הנה יולר הרים ובורא רוח ומניד לאדם מה שיתו ונו׳. והוא אודי עלייהו. מאי סעמא בנין דההוא עובדא דאיהו עביד סלקא וקיימא עליה לאסהדא ביה . וכלהו נחתין ואתרשימו קמיה וקיימי קמיה . ולא מתעברן מניה עד שעתא דאתדן בהו בההוא עלמא. תה חזי כל היכון מלין דעביד בר נש בהחי שלמה. כלהו

עלמה התקיים. מנלן. מהליהו דכתיב ה) הי הי השר עמדתי לפניו אם יהיה השנים האלה על ומער כי אם לפי דברי: ס׳ אלהיך בארץ אשר אתה בא שמה לרשתה. וברכך ב) פתח ר׳ ייסא סבא ואמר. ג) ברוך ה׳ מליון שוכן ירושלים הללויה. וכי מליון הוא ברוך. והא מנסרא עמיקא עלאס איהו ברוך [1] אלא ברוך ס' מליון. כד נסיר סיסרא מנסירו דשמשא ומתקרבי דא מליון . ולא אשריאו כהורא דא מו דא [לא] ולומכיו . 673

דרחימותה דה רחים ליה לקביה . והני זכהי קשום דמרחמין ליה להב״ה הכי עלמה מתקיימה בגיניהון. ושלמין על כל גוירין קשין דלעילא ותתא, תאנא ההוא וכאה דאתרבה ברוחיה ונפשיה לעילה במלכה קדישה ברחימותה כדהה יאות. שלים איהו בארשא דלתתא. וכל מאי דנור על

נצבים

כשון קודש

שכך היא אהבתו להקב״ה. ואלה צריקי אמת שאוהכים כן להקכ"ה מתקיים העולם בעבורם. והם מושלים על כל נורות קשות שלמעלה ושלממה. למדנו שוה הצדיק הנרבק ברוחו ונפשו למעלה במלך הקרוש באהבה כראוי. מושל הוא בהארץ שלמטה. וכל מה שהוא נוזר על העולם מתקיים. מניין. מאליהו שכתוב h) חי ה' אשר מושל עמרתי לפניו אם יהיה השנים האלה מל וממר כי אס

לפי דברי : וברכך ה' אלהיך בארץ אשר אתה בא שמה לרשתה. כ) פתח ר' ייסא סבא ואמר. ג) ברוך ה'

מציון שוכן ירושלים הללויה. וכי מציון הוא ברוך, והלא מן הגהר עמוק העליון הוא ברוך [ל] אלא ברוך ה׳ מציון. כאשר מאירה הלבנה מאור השמש ומתקרבים זה בזו. ואין מונעים ההארה זה מן זאת [65] ולפעמים נקראת הלבנה בשם המלך. כמו שהוא נקרא הויה כך היא נקראת הויה. כמשיכ וה׳ המשיר על סרום ועל עמורה נפרית ואש מאת ה׳ מן השמים (לכ) ולא זו בלברה. אלא אפילו גם שליח נקרא לפעמים בשם המלך. דבר אחר ברוך ה׳ מציון. מאיזו מקום ניכר שהקב״ה הוא ברוד. חזר ואמר מציון. ממקום ציו"ן ניכר שהוא ברוך [לג] מה המעם. לפי שכתוב ד) כי שם צוה ה' את הברכה ונו':

בכם היום וגו' החיים והמות נתתי לפניך העדתי וגו׳. ה) רבי אבא פתח ו) לדוד ברבי נפשי

את ה' וכל קרבי את שם קרשו. כמה יש לו לארם להבין ולהשכיל בעבורת רבונו. שהרי בכל יום ויום הכרוז קורא ואומר י) עד מתי פתאים תאהכו פתי ונו׳. ה) שובו בנים שובכים ארפא משובותיכם. ואין מי שימה (ה אזנו. התורה מכרזת לפניהם ואין מי שישניח עליה. בוא וראה כל זמן שהאיש הולך בעולם הזה. יחשוב שהעולם הוא שלו תמיד וישאר בתוכו לדורי דורות. כתוך זה שמהלך בעולם נעשה חולה והוא כמו נאמר באזיקים. ונרון בגרדום עם שאר בני דין. אם נמצא לו סנינור הוא ניצל מן הרין. זהו שכתוב מ) אם יש עליו מלאך מליץ אחד מני אלף להניד לאדם ישרו ויחננו ויאמר ונו׳. מי הוא הסנינור. אלו מעשים מובים העומרים לו לארם בשעה שנצרך לוכותים. ואם לא נמצא עליו סנינור הוא גתחייב מן הדין להסתלק מן העולם. בשעת מיתתו באשר הוא שוכב בזיקי המלך נושא עיניו ורואה שנים שבאים אליו. והם כותבים לפניו כל מה שעשה בעולם הזה וכל מה שהוציא מן הפה. ונותן חשבון על הכל והם כותבים לפניו, זש"כ י) כי הנה יוצר הרים ובורא רוה ימניד לאדם מה שיחו וגו׳. והוא מודה עליהם. מה המעם . לפי שכל המעשים שהארם עושה עולים ועומרים עליו להעיר בו. ואז יורדים ונרשמים לפניו ועומדים לפניו. ואין עוברים ממנו עד השעה שנדון עליהם בעולם ההוא. בוא וראה כל המעשים שעושה האדם בעולם הוה. בלם

מראה מקומת או מנכים אייד בו ויקרה פי ג׳ אנים קליב די שם קליב בי נשא קבו . וי מנים קיב זו משני אי חו ירמיי בי שו איוב נייב י) עמום ד'

זיו הזהר

בי סתם שם הוי"ה היינו תפאדת. וציון היינו יסוד. ואין תפארת נתברך בן יסוד אלא בן נהרא עביקא עלאה שהוא בינה: 讷 עם בי סתם שבותי חידה ומשחותי זביון וחינד טמור. זביון וחינד טמור זמנון בן יסוד חלא בן נחיא עביקא עלא שהוא בינה : [לא] מתרץ דשם הוויאת כאן היינו מלבות שנקראת סיהרא ומתברכת מן השמש היינו תפארת שמקבלת מצנו הארת השפע עיי ציון שתוא יסוד: [כו] דבודאי הוייה דכאן היא מלכות. שכן מוכח לשון הכתוב מאת ת'. מלכות. מן השמי"ם. תפארת. וכן רמוו חזיל על וחי הממיד דהיינו הוא ובית דינו. הוא. תפארת, בית דינו. מלכות: [לג] לפי פירוש זה חוי"ה דכאן הוא תפארת. והמכיון שמן על וחי הממיד דהיינו הוא ובית דינו. הוא. תפארת, בית דינו. מלכות: [לג] לפי פירוש זה חוי"ה דכאן הוא תפארת. והמכיון שמן עזון דתוינו יסוד גיבר שהוא ברוך. פיי שכאשר היסוד נתמלא בשפע להשפיע למלכות גיכר זנודע שהתפארת נתברך מן הבינה:

201 ND

כלם מוכנים ועושרים להעיד בו ואינם נאכדים מסנו. ובשעה שמוציאים איתי לקכר כלם נצבים והולכים לפניו. וג' בורזים מכריזים. אחר לפניו אחד לימינו ואחר משמאלו ואומרים. פלוני זה מדר ברבונו. מרר למעלה מרד לממה מרד כתורה ומרר במצותיו. ראו מעשיו ראו לממה מרד כתורה ומרר במצותיו. ראו מעשיו ראו בריו. טוב לו שלא נברא. כאשר מגיע לכית הקכרות בל המתים מרגיזים ממקומותם עליו ואומרים. אוי ואכוי שזה נקכר כתוכנו. מעשיו ודכריו מקרימים ונכנסים לקכר ועומדים על הגוף הזה. רוחו הולך ומשומם ומתאבל על הגנף, כיון שהאדם נמסן בכית הקברות מלאך רומיה עומר וכא. תחת רשותו שלשה דיינים המסונים על דין הקבר. ושלשה שרכימים של אש בידיהם. ורנים הרוח עם הגוף ביחד. וי על דין ההוא. וי על מעשיו:

לשון קודש

בשעה שהארם נתפס כזיקי המלך ודנים **דינו.** כשנגמר הדין שלא נמצא עליו סנינור. מלאך המות הממונה מן המלך יורד ועומד לפניו לרגליו. וחרב שנונה אחת כידו. נושא האדם עיניו ורואה כותלי הבית לוהטים באש מסנו. בתוך כך רואה אותו לפניו כלו מלא עינים. לכושו אש לוהם לפני האדם, וכך הוא בוראי. שהרי לפעמים כמה אנשים רואים מלאך בחוץ ועומדים לפניו. ושאר אנשים אין רואים אותו. ואם תשאל הלא כתוב ה) עושה מלאכיו רוחות וגו׳. ואיך יכולים להיראות כארץ, אלא ענין זה הרי נתכאר. שביון שיורד סלאך לארץ נתלבש כגוף ונתגלה למי שצריך לראותו בלבוש ההוא שנתקבש בו, ובלי לבוש אין העולם יכול לסבול אותו שיתנלה. כל שכן וכל שכן זה שכל בני העולם צריכים לו, שלש מפות בחרבו וכר. וזה ביארו החברים כיון שהאדם רואה אותו גזרעזע כל גופו ורוחו. ולכו בל תשקוט. לפי שהוא מלך של כל הגוף, ורוחו הולך ככל אברי הגוף ונשאל מהם. כאדם שנשאל מחכרו כשהוא הולך למקום אחר. או הוא אומר וי על מה שעשה. ואין מועיל לו אלא אם הקרים הרפואה של תשובה מרם הגיעה שעה ההיא. מפחד אז איש הזה ורוצה להממן מפני המלאך ואינו יכול. כשרואה שאינו יכול פותה עיניו ומסתכל בו בעינים פקוחות. ואו הוא מוסר עצמו ונפשו למות. ואותה שעה הוא זמן רין הגדול שהארם נרון בו בעולם הזה. ואז הולך הרוח בכל אברי הנוף ונשאל מהם, ומשימט בכל האברים ונזרעוע לכף הצדדים. וכל אברי הנוף כלם מודעועים. כשמגיע הרוח לכל אבר ואבר ונשאל ממנו. נופל זיעה על אבר תהוא והרוח נפרר ממנו. ומיד מת אבר ההוא. וכן בכלם. כיון שמגיע הרוח לצאת לאחר שנשאל מכל הגוף. או השכינה קיימת עליו ומיד פורח מן הגוף. אשרי חלקו מי שנרכק בה. וי לאותן הרשעים המרוחקים ממנה ואין נרבקים בה. וכמה דינים עוברים על האיש כשיוצא סוה העולם. אחר רין העליון שאטרנו כשיוצא הרוח מן הגוף. ודין אחד כאשר מעשיו ורבריו הולכים לפניו והכורזים מכריזים עליו. ורין אחד כשנכנס לקכר. ודין אחד של הקכר. ודין אחד של התולעים. ודין אחר של הגיהנם. ורין אחר של הרוח שהולך ומשומט בעולם. ואינו מוצא מקום ער שנגמר עונש מעשיו. וראי שכעה ומנים יעכרו עליו. לפיכך צריך האדם בעוד שהוא נסצא בעולם הזה לפחר מן רבונו. ולהסתכל ולפשפש בכל יום ויום במעשיו. ויחזור בתשובה עליהם לפני רבונו. ראשר

כלסי זמיכין וקיימין לאסהדא בים ולא לתאבידו מידים. ובשעתא דמפקי לים לקברא כלסו מתעתדן ואזלי קמים. וחלת כרוזי מכרזי. חד קמים וחד מימיכיה וחד משמאלים ואמרי. דא סלכיא דמריד במאריה. מריד לעילא מריד להתא מריד באורייתא ומריד בפיקודוי. חמו עובדוי ממו מלוי. שב ליה דלא אברי. עד דממי לגבי קברא מלוי שב ליה דלא אברי. עד דממי לגבי קברא כלהו מתין אמרנזין מדוכפייהו עליה ואמרי. ווי ווי כלהו מתין אמרנזין מדוכפייהו עליה ואמרי. ווי ווי כלהו מתין לאתרנזין מדוכפייהו עליה ואמרי. ווי ווי כלהו מתין מעליה דסאי נוסא. ורוחיה אזיל ושלא ומתאבלי קברא וקיימי עליה דסאי נוסא. ורוחיה אזיל ושלא ומתאבלי קברא קאים וכיות עליה דסאי נוסא. ורוחיה איל ושלא מתו עליך לקברא קאים וכיק מחות ידיה מלתא בי דילא די ממנן על דיכא קאים וכיות כמול דייה מלורא בידייהו. ידיינין רוחל ונוסא כיום דלא השמכה עלים סניגוריא. סכשירא וולשתלי שדר האיהו משים לאיה שלא אמרן דיניה.

דמלכא נחית וקאים קמים לרגלוי. וחד סייפא שנכא בידיה. זקיף ב"כ עינוי והמי כתלי ביתה דמתלהסן בהשל מניה, אדהכי חמי לים קמיה כולים מלי עיינין. לבושים אשא דלהים קמיה דבינ. והכי הוא ודאי. דהא כמה בני נשא חמו מלאכא בשוקא וקיימי קמיה. ושאר בני נשא לא סמאן לים. ואי תימא הא כתיב מושה מלאכיו רוחות ונוי, והיך יכלי לאתחואה
 בארעא, אלא מלה דא הא אוקמוה, דכיון דנחית מלאכא לארעא אתלבש בנוסא ואתחד למאן דאתחוי בסהוא לבושא דאתלבש בים ואי לאו לא יכיל למסבל לים עלמא ולאתחואה. כל שכן וכל שכן האי דכל בני עלמא לריכין ליה. פלת פפין בתרביה וכו׳. והם חוקמוה חבריה. כיון דחמי לים אזרעוע כל גופיה ורוחיה. ולביה לא שכיך כנין דאיהו מלכת דכל נופה. וריחה דיליה הולה בכל שייפי גופא והשתאיל מנייהו. כבינ רהשתאיל מהבריה למהך לאתר אתרא. כדין הוא אומר יוי על מאי ולא מסניא ליה אלא אי אקדים אסווסא 7307 דתשובה עד לה מעי ההיה שעתה. דחיל ההי בינ ובעי לאמשמרל ולא יכיל. כיון דחמי דלא יכיל הוא פתח עינוי ואסתכל ביה בעיינין פקיחין. וכדין הוא מסיר גרמיה ונכשיה וההוא שעתא הוא עידן דדינא רבא דבינ אתדן ביה בהאי עלמא. וכדין רוחא אולא בכל שייפי ואודעועא שייפי נופא ואשמאיל מינייהו. ושאם בכל שייפין ואודעועא לכל סמרין. וכל שייפי נופא כלהו מודעוען. כד משא רוחה לכל שייפה ושייפי והשתחיל מנים. נפל זיעה על ההוה שייפה ורוחה הסתליק מניה . ומיד מים הסוה שייפה . וכן בכלסו. כיון דמסי רוחה למיפק דהה השתחיל מכל נופה. כדין שכינתה קיימה עליה ומיד פרחה מן גופה. זכאה חולקיה דמאן דאתדבק בה . ווי לאינון חייביה דרחיקי מינה ולא מתדבקין בה. ולמה בי דינא אעבר בר נ. כד נפיק מהאי עלמא. חד ההוא דינא עלאה דקאמרן כד נפיק רוחם מן גופה. וחד דינה כד עובדוי ומלוי אולין קמיה וכרוזי מכריוי עלוי. וחד דינה כד עי לקברא. וחד דינא דקברא. וחד דינא דתולעתא שוחד דינה דגיהנס. וחד דינה דרוחה דהילה ושחם בעלמה. ולה השכח התר עד דישתלימו עובדוי. ודהי שבעה עדנין יהלפון עלוי. בנין כך בעי ב"כ כד היהו השתכח בהאי עלמא לדחלא מן מאריה. ולאסתכלא בכל יומא ויומא בעובדוי. וייתוב מכייהו קמי מאריה. 70

מראה מקומות ש זלים קיד

מסתליק מהאי עלמא. אקדים ואמר ברכי נפשי את ה׳.

פד לה תפוק מעלמה. השתה דהנת השתכחת עם נופה.

לברכה שמה קדישה. עד לה ימשי זמנה דלה תיכלון

לברכא ליה :

א) כי הוא חייך וארך ימיך לשבת על האדמה ונו׳.

תכחין דבור

מתישבה לעילה הלה בהורייתה. דהכי המר הבה תורה שבכתב לא אשתמודע אלא מתורה שבעל פה. ותורה שבע"פ לא אשתמודע אלא בגין תורה שבכתב. ודא כלל

הלריך לפרס ופרס הלריך לכלל. שכינתה לה מתישבה לפילא ותתא אלא עם תירה. דכל זמנא דאורייתא אשתכחת

ואירך ימיך לשבת על האדמה. על האדמה סתם (לד) ואי

ב) על מה אבדה האריץ. וכתיב ויאמר ה׳ על עובם את

יתהע בשופר גדול ובאו האיברים בארך אשור והנדחים

בארך מלרים והשתחוו לה׳ בהר הקדם בירושלם, והיה

ביום ההוא. מאן יום ההיא. אלא ההוא יומא דאתידע לקב"ה.

כד״א ה) והיה יום אחד הוא יודע לה׳ תו ביום

ההוא. כד"א ו) ביום בא גוג על אדמת ישראל יתקע

בשופר גדול. מאי לן ביה אי הוא רב או זעיר. אלא דא ההוא שופר עלאה. דביה נפקין עבדין לחירו

מדיר. יהאי איהו יובלא [לה] דיובלא עלאה ורברבא הוא.

והוא אקרי שופר נדול. ובאו האובדים בארץ אשור.

האבודים מבעי ליה . או הנאבדים . מהו האובדים האובדים

ממם. בגין דאיכון בחרעה אחרה. ומאן דשארי בארעה אחרא

יניה מרשותה התרה. וכחילו לה שריה במהימנותה. בנין כך

ישראל שריין בארעא קדישא זכאין אינון. זכאן תדיר בכלא. זכאן לעילה ותתא. דבר אחר ובאו האובדים,

מאן אינין. אלין לדי"ק וכנסת ישראל דאקרין אובדים. מכלן.

כנסת ישראל דכתיב ז) על מה אבדה הארץ. אבודה או

כאבדת לא כתיב. אלא אבדה האריץ. דא כנסת ישראל. לדי"ק דכתיב ח) הלדיק אבד. אבוד או נאבד לא כתיב, אלא אבד. יהא איקמוה, ואי תימא ובאי מאן אתר אתיין אלין האוברים אלא כנסת ישראל מן גלותא תתוב לדי"ק כמה דאוקמוה דכתיב בשוב ה׳ את שיבת

ליין. בנין דייתוב להתריה וייתי להתחברה בכנסת ישראל.

וכד האי אתער כל הירו דעלמין מתערין

מלי דאורייתא לא יכלא למיקם. דכתיב

ג) רבי הבה פתה והמר. כתיב ד) והיה ביום ההוא

אמר רבי אלעזר כי הוא חייך וארך ימיך

מלכא

55

6050

717

DÓ

לארעא דישראל גזרט דאורייתא סוה דשכינתה לה מתישבה בהרעה הלה

עמה יכלא למיקם בעלמא.

אובדים אקרון. אובדים

ועדר וכאו האובדים

ברוהה .

כאיכון

קדשו.

דהשתכחת

דילין

ק**ב״ה**

הה"ד כי הוא

איכון בכל סטרין דכד

בארך אבויר [לי] יאי תימא

יהשתחוו

אסתכל

הרכי

תה הוצייעל כל

72

וכל

דמשתתםי

אפסיה

כורמי :

75

סייפין

. 121

עאלו

631

סייד

. 5'3

. >"37

עמכון אקרימו

72

מאי פעמא, בנין

באורייתא

וממון

203 20

כאשר נסתכל דור המלך באותן הרינים של האדם. שנרון בהסתלקותו מזה העולם. הקדים ואמר ברכי נפשי את ה׳. מרם שתצא מן העולם. עכשו שאת נמצאת עם הנוף. וכל קרבי את שם קרשו. גם אתם כל האברים שלי המשתתפים עם הרוח. עכשו שנמצאת עמכם הקדימו כלכם לברך את שם קדשו. מרם שיניע הזמן שלא תוכלו לברך אותו:

(א) כי הוא חייך וארך ימיך לשבת על הארמה ונו׳. אמר רבי אלעזר בי הוא חייך וארך ימיך וגו׳.

בוא וראה כל התנאים שנזר הקביה על ישראל בכניסתן לארץ גזרת התורה על כלם היתה. מפני מה. לפי שהשכינה אינה מועישבת בארץ אלא בתורה. ואינה מתישבת למעלה אלא בתורה. שכך אמר אבי תורה שבכתב אינה מובנת אלא מן תורה שבעל פה. ותורה שבעל פה לא נודעת אלא בשביל תורה שבכתב. וזה כלל שנצרך לפרט ופרט שנצרך לכלל. השכינה אינה מתישבת למעלה ולממה אלא עם תורה. שכל זמן שהתורה נמצאת עמה יכולה היא להתקיים בזה העולם. זשיב כי הוא חייך ואורך ימיך לשבת על האדמה. על האדמה מתם [לר] ואם נפסק דברי התורה אין יבולה להתקיים כאן. שכתוב 3) על מה אבדה האר״ק. ובתוב ויאמר ה׳ על עובם את תורתי :

ג) רבי אבא פתח ואמר. כתוב ז) והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו האוברים בארץ אשור והנדחים בארץ מצרים והשתחוו לה' בהר הקרש בירושלים, והיה ביום ההוא. איזה יום ההוא. אלא זה היום הירוע להקביה. כמש"כ ה) והיה יום אחד הוא יודע לה׳. ועור ביום ההוא. כמש"כ ו) ביום בא גוג על ארמת ישראל. יתקע בשופר גרול. למה לנו לדעת בו אם הוא גרול או קמן אלא זה שופר העליון ההוא. שבו יוצאים עברים לחירוה תמיד. וזה הוא יובל [לה] כי היובל עליון ונדול הוא. ונשיר הוא גתעורר כל חירות שבעולם נתעוררים בו. והוא נקרא שיפר נדול. ובאו האוברים בארץ אשור. האכודים צריך לומר. או הנאבדים. מהו האובדים, האוברים ממש. לפי שהם בארץ אחרת. ומי ששורה בארץ אחרת יונה מרשות אחר. וכאילו אינו שורה בהאמונה. לפיכך נקראים אוברים. אוברים הם בכל הצרדים. שכאשר ישראל שוכנים בארץ הקדושה זכאים הם. זכאים תמיד בכל. זכאים למעלה ולממה. דבר אחר ובאו האובדים. מי הם. אלו צרי״ק וכנסת ישראל שנקראים אוברים. מניין. כנסת ישראל שכתוב י) על מה אברה הארץ. אבודה או נאבדת לא כתוב. אלא אבדה האר"ק. זו כנסת ישראל. צדי"ק שכתוב ז) הצדיק אבד, אבוד או נאבד לא כתוב. אלא אבד וזה נתבאר, ואם תשאל ובאו, מאיזה מקום יבאו אלו האוברים. אלא כנסת ישראל תשוב ותבא מן הגלות. צדי"ק כמן שנתבאר שכתוב בשוב ה' את שיבת ציו"ן. לפי שישוב למקומו ויבא להתחבר עם כנסת ישראל. יע"כ כתוב ובאו האובדים בארץ אשויר [ט] ואם תשאל

והשתחוו מראה מקומות א) ואחתנן הסת. כן ירמי' ט׳ גן ואהתנן רבו: ד) יבעיי כ׳ו ה) וכרי׳ י׳ד ו) יתוקאל ליה ו) ירמי' ע׳ ח) ישעיי כ׳ו

זיו הזהר

איז) סתם אדמה מרמו גם על למעלה. דהיינו השכינה הקרושה שנקראת ארץ וגם אדמה. בסור ארמה לעליון: [לס] זה עולם הבינה סקור התירות : (לון אמשר לפרש שאשו"ר דכאן משמעותו מוצלה. כמו ותומניה מאושר, וכונתו שכאשר יבאו האובדי"ם וה אל זו, יסוד ומלכות יתתכרו. קודצא בריך הוא ושבינתיה יתיתהיו, אז בנסת ישראל דהיינו מדת המלכות ושכינה הקדושה לא תהיה נקראת אר"ץ סתם, אלא אר"ץ אשור. כלומר מוצלמת, כי יוסיף בעלה אותה לקחת, ויתתברו שבעה עינים על אבן האחת. וא"ת כ"ל ונכחת : והשתחוו לה׳ בהר הקרש בירושלים כמה מדכר. אלא רבור זה מיסב על והנדחים בארץ מצרים. כלומר ישראל לא יצאו מן הגלות אלא עם השכינה כמו שנתכאר. ואז אותן הגרחים ישתחוו לה' בהר הקדש בירושלים. ברוך ה׳ לעולם אמן ואמן:

והשתחון לה׳ בהר הקדש בירושלים מאי קא מיירי. אלא כלימר ישראל דא מלה דהנדחים בארז מלרים. לא יפקין מן נלותא אלא בשכינתא כמס דאוקמים. ואינין סנדמים ישתחוו לסי בהר הקדש בירושלם. ברוך הי לעולם אמו ואמו :

רבי חוקיה פתח כ) מוליך לימין משה זרוע

פרשת וילך

ה) וילך משה וידבר את הדברים האלה אל כל ישראל. ל וילך משה וידבר את הרברים האלה, אל כל ישראל. רכי חזקיה פתח ג) מוליך לימין משה זרוע תפארתו ביהע מים מפניהם וגו׳. זכאין איכון ישראל הפארתו בוקע מים מפניהם ונו׳, זכאים הם ישראל תעמרתו ביקש מיט מעריטט ובין ראמרעי בהו קרא לון דקבים אמרעי בהו. ובנין דאמרעי בהו קרא לון בנין בוכרין. קדישין. אחין. ונחת לדיירא שסהון. ססיד ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכס. ובעא לאתקנא להו כגוונא דלעילא. ושארי עלייהו שבעה ענני יקר. שכינתים אולא שותקב"ה בהוי בהם. וכשכיל שבחר בהם קרא אותם הגים הכורים, קרישים, אחים, וירד לשכון עמהם, ושיב געשי לי מקדש ומתנתי בתוכם, ורצה לתקנם כרמיון שלמעלה. והשרה עליהם שבעה ענני כבור. שכינתו הלכה קמייהו. ההיד וה׳ הולך לפניהם יומם. תלת אחין קרישין לפניהם. זשיכ וה הולך לפניהם יומם. שלשה אחים קרושים אולין בינייהו. ומאן איכון. משה אהרו ומרים, ובוכיתהון יהב הלכו ביניהם. מי הם. משה אהרן ומרים. ובזכותם נתן לון קביה מתנן עלאין. כל יומוי דאהרן לא אעדו ענני יקר מישראל. והא אוקמוה דאהרן דרועא ימינא להם הקביה שתנות עליונות. כל ימי אהרן לא הוסרו ענני כבוד מישראל. וזה גתכאר שאהרן זרוע הימנית של דישראל סוה. והיינו דכתיב וישמע הכנעני מלך ערד יושב הנוב כי בא ישראל דרך האתרים וגו׳. כבר נש דאויל בלא דרועא וסמיך גרמים לכל אתר. וכדין וילחם בישראל ישראל היה, וזהו שנאמר וישמע הכנעני מלך ערד יושב הנגב כי בא ישראל דרך האתרים וגו'. כאדם שהולך בלי זרוע וסומך נופו לכל מקום. ואז וילחם כישראל וישב ממנו שבי. בגין דסוו בלא דרועא ימינא. דאסרן וישב ממנו שבי, לפי שהיו בלי זרוע ימנית, שאהרן דרועה ימינה דגופה הום. ועיד כתיב מוליך לימין משה זרוע תפארתו. ומאן שיסו. אהרן. מא חזי וילך משם. מסו וילך. לאן הלך. אלא וילך כגופה בלא דרועה. כד"ה ג) וילכו בלא כח לפני רודף. דהא מית שהרן זרוע הימנית של הנוף הזה, וע״כ כתוב מוליך לימין משה זרוע תפארתו, ומי הוא אהין, בוא וראה וילך משה. מהו וילך, להיכן הלך, אלא וילך כנוף בלי זרוע. כמש״כ ג) וילכו בלא כח לפני רודף. שהרי מת אהרן זרוע הימנית, כל ימיו של משה אכלו ישראל לחם מן דריעה ימינה. כל יומוי דמשה הכלו ישראל לחם מן השמים, כיון דחתה יהושע מחי כתיב ד) וישבות המו השמים. כיון שבא יהו"ע מה כתוב ז) וישבות המן מסחרת ונר ויאכלו מעניר הארץ מסחרת הפסח. מה בין זה לזה [6] אלא זה מלמעלה וזה לממה, כל זמן שמשה ממחרת וגו' ויאכלו מעבור הארן ממחרת ספסח. מאי בין האי להאי [א] אלא דא מלעילא ודא לתתא. כל ומנא דמשם אשתכה גופא דשמשא שלים ונהיר לעלמא. כיון דאסתלק משה אתככש גופא דשמשא ונפיק גופא דסיהרא [כ] דכמיב ה) אם אין פניך הולכים אל תעלנו מזה. ובמם היה שים גוף השמש היה שולמ ושאיר לעולם. כיון שנסתלס משוז נשקע נוף השמש והוציעה גופה של הלכנה [כ] שנאמר ה) אם אין פניך הולכים אל תעלנו מזה. ובמה יודע אפוא ונו׳. הכי אוליפנא כיון דאמר קביה למשה הנה יודע אפוא ונו׳. בך למדנו כיון שאמר הבב״ה למשה הנה מלאכי ילך לפניך. אמר משה ומה הסטיפא דשמשא דיתכנים מלאכי ילך לפניך. אמר משה ומה קרן אי השמש אסף וידבר סיהרא. גופא דסיהרא לא בעינא. אם אין והלבנה תנהגנו. נופה של הלבנה אינני רוצה, אם אין פניך הולכים וגו׳. גופה דשמשה פניך הולכים וגו'. הנוף של השמש אני מכקש ולא של דסיהרה. כדין גופה דשמשה התנהיר. והתעביד משה כגיונה הלכנה. או נוף השמש היה מאיר. ונעשה משה כרמיון דגופה דשמשה קמייהו דישרהל . כיון דהתכניש משה התכנים שמשה נוף השמש לפני ישראל. כיון שמת משה נאמף השמש ואתנהיר סיהרא. והוה יהושע משתמש לנהורא דסיהרא. ווי להאי כסופא. היינו דא"ר אלעור ארבעין שנין נהיר והלבנה התחילה להאיר. והיה יהושע משמש לאור הלבנה. אוי לאותה כושה. זהו שא״ר אלעזר ארבעים שנה האיר שמשא לון לישראל. ואתכניש לסיף ארבעין שנין ונהיר השמש לישראל, ושקעה לסוף ארבעים השנה והאירה הלבנה :

: סיקרא חזקו ואמנו אל מיראו ואל תערטו מפניהם כי ס׳ אלהיך הוא ההלך עמך וגו׳. ו) רבי חייא פחח וממר

בעינה ולהו

הזקן ואמצו אל תיראו ואל תערצו מפניהם כי ה׳ אלהיך הוא ההלך עמך ונר. ו) רבי הייא פתח

ואמר

מראה כמומות או דף רמג. נו ישמי סינ נו איכה איז יסושע סי סו שמות לינ ו) וישנת קעו:

זיו הזהר

פרישת וילך 161 פי׳ מה בין המן ובין עבור הארץ: 10 השמש חיינו הארת ספירת התפארת , והלבנה חיינו הארת המלכות לעולם הזה ע"י השכינה הקרושה . ואפשר לומר שנוף הלבנה היינו התלבשותה בנוף של מלאך. ובוח מיאן משה :

זאמר א) ועתה שמע יעהב עבדי וישראל בחרתי בו. כה אמר ה׳ עשך ויולרך מכשן יעזרך אל תירא עבדי יעקב בהרתי בו. תה הזי כמה הבמה לון קב"ה וישמון לישראל בכמה אתר למוכי להו לעלמא דאתי. דהא לא אתרעי לחולקיה כל עם ולישן. בר ישראל בלחולוי. ובניכ יהב לון אורייתא דקשום למוכי בה. ולמכדע אורחוי דקב"ה. בגין דיירתון ארעא קדישה. וכל מאן דוכי בסאי ארעא קדישא אית ליה חולקא לעלמא דאתי. כדיא ועמר כלם לדיקים לעולם יירשו ארץ. והא אתמר תלת דרגין הכא. בקדמיתא יעקב ולבתר ישראל ולבתר ישורון. ישראל אוף סכי כמי. תה חוי יעקב הה הוקמוה. ואע"ג דאיכון מרין דרגין חד איכון. ישורון אמאי אקרין ישראל בשמא דא. אלא ישראל וישורון כלא חד. ישורין. כד"א כ) ישור על אכשים. בגין דנפלי שורה להאי ספרא ולהאי סמרא [ג] ובנין אינון תרין שורין אקרין ישורון. זרא הוא ישראל. ישראל. על דנטלי רבו ותוקפא מכלא. וישורון. על אינון חולקי. תריו סטריו תרין שירין כדקאמרן. וכלא מד. ואיכון שמהן כלהו שלהי יעקב עכדי. זמנין דאיהו עבד. כעבדא דאית ליה לחד. פהודא דמאריה למעבד רעותיה . וכן ישראל בחרתי בו. לאשראם עלים. וכלא ברוא עלאם איסו :

ג) לבי אבא מתח ד) בסחו בס' עדי עד כי ביה ס' לור עולמים. בעחו בס׳. כל בכי עלמא בעיין לאתתקפא ביה בקב׳ה. ולמהיי רחלנא דלהון ביה. ומאן דשוי ביה בעחונים ותוקפיה כדקא יאות לא יכלין כל בני עלמא לאבאשא ליה. דהכי אמר דוד ה) אלהי בך בעחתי אל שנלמו לאבאשא ליה. דהכי אמר דוד ה) אלהי בן בעחתי אל בשמא קדישא אתקיים בעלמא. מאי עעמא. בנין דעלמא בשמא קדישא לתקיים. סד׳ד כי בים ה׳ לור עולמים. לייר בשמא קדישא לתקיים. סד׳ד כי בים ה׳ לור עולמים. לייר עלמין. דסא בערין אתוון. אתברון עלמין. עלמין. עלמי עלמין. דסא בערין לתוון. אתברון עלמין. בינא דיק ועלמא דאמי. בלא לוסים [ד] מאי שעמא. בנין דיק נעלחא למר ככא בדיכא. ולא יסקון מאורחא לבר:

 ו) ז׳קרא משה ליהושע ויאמר אליו לעיני כל ישראל הזק ואמן כי אמה מבוא את העם הזה וגו׳. ולבתר מאזי כתיב. וילו את יהושע בן נון ויאמר חזק ואמץ כי אתה תביא את בני ישראל וגו׳. מאי בין האי להאי. אלא חזר תבוא. לבשרא ליה שיועול לארעא ויתקיים בה. וחד תביא. לבשרא ליה שילעותא על ישראל. אחבשר על קיומא תביא. לבשרא ליה שילעותא על ישראל. אחבשר על קיומא תביא. לבשרא ליה שילעותא על שלעכו דישראל: זגרמים. ואתבשר על שלעכו דישראל: ובנירתם אשר לא ידעו ישמעו ולמדו ליראה וגו׳. יתרון לחכמה מן הסכלות כיתרון האור מן החשך. בכמה יתרון לחכמה מן הסכלות כיתרון האור מן החשך. בכמה

אמר טסמרכלנה במלוי דשלמים מלכה. והשנחנה בחכמתה שניהם דילים, דהמסמים מלוי בנו לגו היכלה קדישה [ה] וסאי קרה אים להסמכלה בים, אחמי אמר ירסיסי אני, וכי שאר בני עלמה לה ידעי ולה חמהן דה

ואטר 6) ועתה שמע יעקב עברי וישראל בחרתי בו. כה אמר ה' עשר ויוצרך מכפן יעורך אל תירא עבדי יעקב וישרון בחרתי בו. בוא וראה כמה הבפיחה הקביה לישראל בכמה, מקומות לזכותם לעולם הבא. שהרי לא בחר לחלקו בל אומה ולשון. אלא ישראל בלבדם. ולפיבד נתו להם תורת אמת לובות על ייווי, ולהבין דרבי הקב"ה. בדי שינחלו ארץ הקדושה. וכל מי שווכה בארץ הקרושה הואת יש לו חלק לעולם הבא. כמש"כ ועמר בלם צדיקים לעולם יירשו ארץ. והרי נאמר שלש מדרנות במקרא ההוא. בתחלה יעקב אח"כ ישראל ואחר כך ישורון. בוא וראה יעקב הרי כבר נתבאר. ישראל כמו כן. ואעים שהם כ׳ מדרגות אחת הן. אכל ישורון למה נקראו ישראל בשם זה. אלא ישראל וישורון הכל אחר. ישורון. כמש"כ כ) ישור על אנשים. לפי שנמלו שורה לצד זה ולצד זה [נ] ובשביל אותן שתי שורות נקראים ישורון. וכזה הוא ישראל. ישראל. בשביל שנטלו גרלות ותוקף מהכל. וישורון. בשביל אותן החלקים. שני צררים שתי שורות כמו שאמרנו. והכל אחד. ואותן השמות כלם עולים לאחד. יעקב עבדי, לפעמים שהוא עבר. כעבר שיש לו תפקודת רבונו לעשות רצונו. וכן ישראל בחרתי בו. להשרות שבינתי עליו. והכל בסור עליון הוא:

לשון קורש

וילך:

נ) רבי אבא פתח ל) במחו בה' עדי עד כי ביה ה' צור עולמים. במחו בה'. כל בני העולם צריכים להתחזק בי בהקכ"ה. ולהיות הבטחון שלהם בו ומי שישים בו בטחונו והתחזקותו כראוי לא ייכלו כל בני שישים להרע לו. שבך אמר דוד ה) אלהי בן בטחתי אל אבושה אל יעלצו אויבי לי. וכל מי שישים התחזקותו בשם הקרוש מתקיים בעולם. מה המעם. לפי שהעולם בשם הקרוש מתקיים. זש"ב כי ביה ה' צור עולמים. צר בשם הקרוש מתקיים. זש"ב כי ביה ה' צור עולמים. צר העולמות שהרי באותן שתי האותיות נבראו העילמות עולם הזה ועולם הבא. עולם הזה ברין נברא ועל הדיו קיים. זש"כ בראשית ברא אלהים [ל] מה המעם. בשביל שיתנהגי האנשים ברין. ולא יצאו מדרך הישר לחוץ:

ו) ז'קרא משה ליהושע ויאמר אליו לעיני בל ישראל חזק ואמץ בי אתה תבוא את העם הזה ונו׳. ואח׳כ מה בתוב. ויצו את יהושע בן נון ויאמר חזק ואמץ כי אתה תביא את בני ישראל וגו׳. מה בין זה לזה. אלא אחר תבוא. לבשר לו שיכנס לארץ ויתקיים בה. ואחר תביא. לבשר לו ממשלה על ישראל. נתבשר על הקיום שלו. ונתבשר על ממשלתו בישראל:

ובניהם אשר לא ידעו שמעו ולמדו ליראה וגו׳. ז) רבי חייא פתח ואמר ק) וראיתי אני שיש

יתרון לחבמה מן הסכלות כיתרון האור מן החשך. בכמה מקומות עיינתי בדברי שלמה המלך. ובינותי בחכמה הגדולה שלו. שהסתיר דבריו בתוך תוכו של היכל הקדוש [ה] ומקרא זה יש לעיין בו. מפני מה אמר וראיתי אני. ובי שאר בני עולם אין יודעים ואין רואים כן

כוראה כקומות לט ישעי מ"ד כו חיוב ליג גו וחרח כב. דו ישעי׳ כיו הו תהנים כיה ו) דף רפד. ז) תויע מו. חו קהנה ב׳

זין. הזהר

(ג) פי׳ שישורון למעלה היינו סטירת התפארת עץ החיים שהוא ממוצע בין שתי שורות. חסדים מימין וגבורות משמאל. והתפארת מורכב וממונג משתיהן ונקרא רחמים. וכן ישראל למטה נקראים ישורון כיון שמתנהגים במדת הרחמים. ומעם זה נ״כ בתשם ישראל למעלה ולממה בשביל קבלת השמעה של גדלות ותוקף דהיינו מן גדולה וגבורה ימין ושמאל: [ז] אלחים היינו מדת הרין: (ס) פי׳ שכל דבריו מרמוים על ענינים שבשמים ממעל: דה. הפילו תהן דלה ידע הכמתה מן יומוי ולה השנה בס ידע האי. שיש יתרון לחכמה מן הסכלות כיתרון האור מן החשך. והוא שבח נרמיה ואמר ראיתי אני אלא סכי תאלה. וראיתי אני שיש יתרון לחכמה מן הסכלית. מן הסכלות ממש אתי תועלתא לחכמתא. דאלמלא לא השתכה שבותה בעלמה לה השתמודע הכמתה ומליי. ותאכא חיובא הוא על בר כש דאוליף חכמתא למילף זעיר מן שמותה ולמנדע לה. בנין דחתי תיעלתה להכמתה בנינים. כמה דחתיה תועלתה לנהורה מחשוכה. דחלמלה השוכה לה השתמודע נהורה. ולה התחוי לעלמה תועלתם מניה, תנא שיש יתרון לחכמה, לחכמה סתם [ו] דאיר שמעון לרבי הכה תה חזי רוה דמלה. לה נהיר הכמתה אלא בגין שמותה דהתער אתנהיר . 631 רלעילא אחרא. ואלמלי סאי. נהירו ורבו סני דהכמתא לא הוה. ולא אתחויא תועלמא דחכמתא. dt' ואלמלי מאתר ויתיר ובנין שמותה התנהיר יתיר ונהירין ליה יתיר. הה"ר שיש יתרון לחכמה . לחכמה סחם מן הסכלות . סכלות סתס . לתתה. הלמלה לה הוה ששותה שכיה בעלמה. וכך לא הוה מכמתה השתמודע בעלמה [1] והיינו דרב המכונם סבם. כד הוו ילפין מכים חבריה רזי דהכמתה. הוה משדר המייהו פרהה דמלי דשמותה. בנין דייתי תועלתא לחכמתא בגיניה. הה"ד א) יקר מחכמה מכבוד סכלות מעש. משום דהיה תקילה דחכמתם ויקרא דחכמתא ועיד כתיב ב) ולבי נוהג בחכמה ולאחוז בסכלות [ה] ר׳ יוסי אמר יקר מחכמה מכבוד. כלומר יקרא דחכמתא וכוי דילה ויקרא דכבוד דלעילא מאי היא. סכלות מעם. ועיר דשמותה התוי וגלי יקרה דהכמתה הרהין דעלמה. כיתרון יסיר מכל רלטילה 71321 האור מן החשך. חיעלתא דנהורא לא אתמוי אלא מו תקונה דחוורה מהי הוה. היכמה. הלמלה . 63160 אוכמה לה השתמודע הוורה. יבנין אוכמה אשתליק הוורה והתיקר. היר ילחק משל למתיק במר. דלה ידע הינש דמתיקה עד דעעים מרירה. מהן עכי7 ก็ทบบ להאי מתיהא הוי אומר האי מרירא. והיינו דכתיב ג) גם את זה לעומת זה עשה ההלהים. וכתיב ו) מוב אשר תאחו בוה וגם מוה אל תכח ידך י

ה) ריאמר ה׳ אל משה הן קרבו ימיך למות קרא אם יהושע וגו׳ ואלונו. א״ר שמעון בתיב ו) ויאמר ה׳ אלי רב לך אל תוסף דבר אלי וגו׳. הא אוקימנא דא׳ל קב״ה למשם. משה תבעי לאכחשא עלמא. חמית מן יומך שמשא פלה לסיהרא. המית מן יומך דתשלום סיהרא בעוד שמשא קיים. אלא הן קדבו ימיך דתשלום סיהרא מניה שמשא קיים. אלא הן קדבו ימיך למות קרא את יהושע. ימכניש שמשא ומשלום סיהרא [ט] ולא שוד אלא אי אכת מעול לארעא תתכנים סיהרא מקמך ולא תשלום. ודאי שילשנימה קרא את יהושע וני תשלום בעוד דאמת קיים בעלמא. קרא את יהושע וני

מראה מקומות ט קפלה " נ) שם נ' נ) שם וי ל) שם ס) לף רפל . ו) לגרים נ'

זין הזהר

(1) רבר שנוכר סתם סרמו נם על שלמעלה. והיינו סרת הסלכות שנקראת הכמה תתאה. כי את זה לעומת זה עשה האלחים, ומן השכות הקליפה ניכר יתרון האור דקרושה: (ו, אפשר לפרש שמכלות תנוכר כאן היינו הכמות המכע, כירוע שיש ז' הכמות. ולעומת הכמת התורה הן נתשבות למכלות: (ת) לפי"ז יפורש יקר מהוכר למכלות. כלומר שבשכיל תכמה וככור יקר מעם מכלות. ביון שהמעם מכלות מכיאה תועלת להכין התכמה והכבור. אבל ר' יוסי מפרש יקר מחובר להכמה וכבור. כלומר שיקר תפארת אשר ביון שהמעם מכלות מכיאה תועלת להכין התכמה והכבור. אבל ר' יוסי מפרש יקר מחובר להכמה וכבור. כלומר שיקר הפארת אשר ביון שהמעם מכלות מכיאה תועלת להכין התכמה והכבור. אבל ר' יוסי מפרש יקר מחובר להכמה וכבור. כלומר שקר הפארת אשר ביון שהמעם מכלות מכיאה מועלת להכין האכמה והכבור. אבל ר' יוסי מפרש יפר מחובר להכמה וכבור. כלומר שיקר הפארת אשר ביון שהמכמה והככור ניכר ע"י מכלות מעמי: וטן פני משת כפני תמה. שמכלת ארץ ישראל:

כן. אפילו מי שלא ידע חכמה מימיו ולא נסתכל בה יורע זה. שיש יתרון להכמה מן המכלות כיתרון האור מן החשך, והוא משבח עצמו ואומר ראיתי אני. אלא כך למדתי. וראיתי אני שיש יתרון לחכמה מן הסכלות. מן הסכלות ממש באה תועלת להחכמה. שאלמלא לא נמצאת סכלות בעולם לא היתה ניכרת החכמה ועגיניה. ולמרנו שכל איש הלומר חכמה מחויב הוא ללמור מעמ מן מכלות ולהבין אותה. לפי שעל ידה תבוא תועלת להחכמה. כמו שבאה תועלת להאור מן החשך, שלולא החשך לא היה ניכר האור. ולא היה נראה לעולם תועלת ממנו. למרנו שיש יתרון לחכמה. לחכמה סתם [י] שא״ר שמעון לרבי אכא בוא וראה סוד הדבר. החכמה שלמעלה אינה מאירה ואינה נוארת. אלא בשביל סכלות שמתעוררת ממקום אחר. ולולא זאת. לא היתה הארת ותפארת הגרולה והיתרה של החכמה. ולא היתה נראית תועלת החבמה. ורק בגלל הסכלות מאירה יותר ונוארת יותר. זש"כ שיש יתרון לחכמה. לחכמה סתם. מן הסכלות. סכלות סתם. וכן לממה. אלמלא לא היתה סכלות נמצאת בעולם. לא היתה החכמה גיכרת בעולם [ז] וכך דרכו של רב המנונא הזקן. כשהיו לומרים מסגו החברים סורות החכמה. היה מסדר תחלה לפגיהם פרק של עגיני סכלות. כדי שתבוא תועלת להחכמה על ידי המכלות. זש"כ ה) יקר מהכמה מכבוד סכלות מעט. לפי שהיא תקון ההכמה וכבוד החכמה, ועיכ כתוב נ) ולבי נוהג בחכמה ולאהוז בסכלות [ח] רבי יוסי אמר יקר מחכמה מכבור. כלומר יסר החכמה ותפארתה. ויסר הכבוד שלמעלה מה הוא. סכלות מעט. מן מעט סכלות נראה וניכר יקר החככת והכבוד שלמעלה יותר מכל הדרכים שבעולם. כיתרון האור מן החשך. תועלת האור אינה ניכרת אלא מן החשך. תקון מראה הלבן מה הוא. מראה שהיר. לולא השחור לא ניכר הלבן. ובגלל השחור נתילה הלבן תתפאר. א״ר יצחק משל למתוק במר. שאין איש יורע מעם המתוק ער שמועם מעם המר. מי עשה להודיע שוה מתוק. הוי אומר זה המר. וזהו שכתיב נ) גם את זה לעומת זה עשה האלהים. וכתוב דו טוב אשר תאחו

בזה וגם מזה אל תנח ידך: ה) זיאכן ה' אל משה הן קרבו ימיך למות קרא את יהושע וגו' ואצונו. א"ר שמעון כתוב ו) ויאמי

ה׳ אלי רב לך אל תוסף דבר אלי וגו׳. הרי נתבאר שאיל הקב״ה למשה, משה מבקש אתה להפוך סדר העולם. הראית מימיך שהשמש ישתחוה להלבנה. הראית מימיך שתמשול הלבנה בעוד שהשמש קיים. אלא הן קרבו ימיך למות קרא את יהושע. ישקע השמש ותשלום הלבנה (ט) ולא עוד אלא אם אתה תבנס לארץ תאסף הלבנה מלפניך ולא תשלום. וראי ממשלת הלבנה הגיעה. ולא תשלום בעוד שאתה קיים בעולם. קרא את יהישע וגיי ואצונו

האלוכו. ומאי קאמר. הכך שוכב עם אבתיך וגו׳. ולא אשכנא דפקיד קב״ה ליהושע אלא למשה. דא״ל למשה כל האי דכתיב ועובני והפר את בדיתי. וחרה אפי בו ביום ההוא זעתה כתבו לכם את השירה הואת. אי הכי מהו ואלוכו. אלא הכי א״ל קב״ה למשה. הכך שכב עם אבתיך וקם. אע״ג הלגת משכב עם אבהתך. הא אות קיימא תדיר לאכתיא למהרא כמה דשמשא דאמריג דאמרניש. לא אתכניש אלא לסיהרא. כמה דשמשא דאע״ג דאמרניש. לא אתכניש אלא לסיהרא כמה דשמשא דאמיר לסיהרא כד אתכניש. ועל זא לסיהרא כמה דשמשא דאמיר לסיהרא כד אתכניש. ועל זא לאמרה למיהרא. ודא סוא ואלוכו. וכדין אתבשר יהושע לאמרהרא. ועד כתוב העך שוכב עם אבתיך וקם. לאכהרא ליהושע. ודא סוא דכתיב או לא את יהושע וחוקסו ואלאהו. כלהו לאהרהל:

ב) דן קרבו ימיך למות . רבי יהוזה פתח ואמר . ג) החרשים שמעו והעורים הבימו לרחות. החרשים שמעו חלין בני כשא דלא לייתין למלולי אורייתא. ילא פקחין אודנייהו למשמע לפקודי דמאריהין . והעורים . דלא מסתכלין למנדע על מאי איכון קיימין. דהא בכל יומא ויומא כרווא כפיק וקרי ולית מחן דישנה. דתכים חיכון יומין דבר כש כד חתברי בססוא יומא דנפק לעלמא. כלסו קיימין בקיומייסו. ואולין וסאסין בעלמם. כהתין ואוסרן לבייכ כל יומה ויומה בלהודוי. וכד הסוא יומא אתי ואוסיר ליט. ובר כם עביד בהסוא יומא חובא קמי מאריה . הסוא יומא סליה בכסופא ואסהיד סהדותה וקחים בלחודוי לבר. יתחנה בתר דקחים בלחודוי יתיב עד דבר כם עביד עלים תשובה. אי וכי תב ההוא יומא לאתריה. לא זכי נחית ההוא יומא ואשתתף . דלבר 61003 ומתתנו לביתיה 301 6012 בדיוקניה דהסוא ב"כ ממש בנין לאבאשא לים, ודייר עמים בביםה. ואית דדיוריה לפב אי הוא זכי, ואי לאו דיורים עמים לבים. בין כך ובין כך אתפקדן אינון יומין וחסרין. ולא עאלין במכיכא דאינון דאשתארו. ווי ליה להסוא בינ דנרע יומוי קמי מלכה קדישה. ולה שביק לעילה יומין לאתעשרא בסו בסהוא עלמא. ולאתהרבא בהדייהו המי מלכא קדישא. מא הזי כד קריבו איכון יומין קמי מלכא קדישה. אי הוא זכאה האי בינ דנפיק מעלמה. סליק ומאל באיכון יומין. ואיכון לבושי יקר דמתלבשה בהו נשמתה. ואינון יומין הוו דוכה בהו ולא חב בהו. ווי לההוא דנרע יומוי לעילה. דכד בעהן להלבשה ליה ביומוי היכון איהו בחובי הסרין מההוא לבושא. דפגים יומיו שכן ואתלבש סגיאין 16 5 , הסרה במכא אינון. ולא להוי ליה לביר במאי לאתלבשא בההוא עלמא. כדין ווי ליה ווי לכפשיה. דרייכין ליה בניהכם על איכון יומין. יומין על יומין. על חד תרין. דכד כפיק מהאי עלמא לא אשכה יומין לאתלבשא בהו. ולא הוי ליה לבושא במאי דאתכסי זכאין איכון לדיקיא דיומיהון כלהון סמירין איכון לגביה דמלכא קדישא. ואתעביד מנייהו לבושי יהר לאתלבשא בהו בעלמה דהתי .. תה הזי בהברהם דוכה מהי כתוב ואברהם זקן בא בימים. משום דוכם בהו. וכד אסתלק מהאי עלמא באיכון יומין ממש דיליה עאל ואתלבש בהו. ולה נרע מההוה לבום יקר כלום. כמה דכתיב בא בימים .. תכא זכאין איכון לדיקיא דיומיהון זכאין ואשתארו לעלמא דאתי. וכד נפקין מהאי עלמא מתחברן כלהי ואתעבידי לבושי יקר לאתלבשא בהו. ובהאי לבושא וכאן לאתעכנא מעכוגא דעלמא דאמי. ובהאי לבושא ומיכין לאחיא ולמיקס. וכל איכון דאים להו לבושא יקומון. ההיד ד) ויתילבו כמו לבום

לשון קודש

וילה

207 7

ואצונו. ומה אמר. הנך שוכב עם אכתיך וגו׳. ולא מצינו שפקר הקב״ה ליהושע אלא למשה. שא״ל למשה כל מת שנאמר ועובני והפר את בריתי. וחרה אפי בו ביום ההוא. ועתה כתבו לכם את השירה הזאת. אם כן מהו אצונו. אלא כך א״ל הקב״ה למשה. הנך שכב עם אבתיך וקם. אע״ שאתה תשכב עם אבותיך. חרי אתה עומד תמיד להאיר שאתה תשכב עם אבותיך. חרי אתה עומד תמיד להאיר להלבנה. כמו השמש שאע״פ ששיקע. אינו שוקע אלא להאיר להלבנה. ואז הוא מאיר להלבנה כאשר ישקע. וע״כ לקבל הארה. ולכן כתוב הנך שוכב עם אבתיך וקם. להאיר ליהושע. וחת שנאמד י) וצו את יהושע וחזקהו ואמצתו. אכל להאירו:

(3) החרשים אמות, רבי יהודה פתח ואמר. ג) החרשים שמעו, אלו שמעו והעורים הבימו לראות. החרשים שמעו, אלו

האנשים שאין מקשיבים לרברי התורה. ואין מטים אזניהם לשמוע מצות התורה. והעורים. שאין מסתכלים להבין על מה הם מתקיימים. שהרי בכל יום ויום כרוז יוצא וקורא האין מי שישגיה. שלמרנו כל אותן ימי האיש מעת שנברא ביום ההוא שיצא לעולם. כולם קיימים בקיומם. והולכים ומשומטים בעולם. יורדים ומזהירים לאיש כל יום ויוס כלבדו. וכאשר יום ההוא בא ומזהיר לו. והאיש עושה באותו היום חמא לפני רכונו. יום ההוא עולה כבושה ומעיר ערותו ועומד בלבדו מבחוץ. ולמדנו לאחר שהעמד בלבדו הוא ממתיז עד שהאיש יעשה עליו תשובה. אם זוכה ישוב יום ההוא למקומו. ואם אינו זוכה יורד יום ההוא ומשתתף עם דוח ההוא שלפני ביתו מבחוץ, ונכנם לביתו ומתתקן באותה הצורה של זה האיש ממש כדי להרע לו. ודר עמו כבית. ויש שמדורו למוב אם הוא זוכה. ואם לא מרורו עמו לרע. כין כך ובין כך נפקרים אותן הימים והם חסרים. ואין עולים במנין של אותן הנשארים. אוי לו לאיש ההוא שמגרע ימיו לפני המלך הקרוש. ולא הניח למעלה ימים להתעמר בהם בעולם ההוא. ולהתקרב עמהם לפני המלך הפרוש. בוא וראה כאשר קרבים אותן הימים לפני המלך הקרוש. אם זכאי הוא זה האיש שיצא מן העולם. הוא עולה ונכנם באותן הימים. והם כגדי כבוד שמתלבשת כהם הנשמה, והן אותן הימים שזכה בהם ולא חמא בהם. וי לזה שמגרע הימים למעלה. שכאשר רוצים להלבישו עם ימיו. אותן הימים שפגם הוא בחמאיו חסרים הם מן הלבוש ההוא. ונתלבש במלבוש חמר, כל שכן אם רבים הן אותן ימים החסרים. שלא יהיה לזה האיש במה להתלבש בעולם ההוא. אז וי לו וי לנפשו. שדנים אותו בגיהנם על אותן היטים. יטים על יטים פי שנים. שכאשר יוצא מעולם הזה אינו מוצא ימים להתלבש בהם. ואין לו לבוש במה להתכמות, זכאים הם הצדיקים שכל ימיהם צפונים הם אצל המלך הקרוש. ונעשה מהם בגדי כבור להתלבש בהם בעולם הכא. בוא וראה באברהם שוכה. מה כתוב ואברהם זקן בא בימים. מפני שזכה בהם. וכאשר נסתלק מעולם הזה באותן הימים שלו ממש נכנם ונתלבש בהם. ולא נחסר מן הלכוש היקר ההוא מאומה. כמו שנאמר בא בימים.. למרנו זכאים הם הצדיקים שימיהם זכאים ונשארו לעולם הבא. וכאשר יוצאים מעולם הזה מתחברים כלם ונעשו בגדי ככור להתלכש נהם. ובלבוש הזה זוכים להתענג מעונג עולם הבא. ובלבוש הזה עתירים להחיות ולקום. וכל אותן שיש להם לבוש יקומו. זשיכ ד) ויתיצבו כמו

לבוש

כראה מקומות ל דנרים ג' ב) ויחי הכד. ג) יבעי׳ מיכ ד) חיוב ליח.

לבוש. זי לאותן רשעי עולם שימיהם בעונותם חסרים. זלא נשאר מהם במה שיתכסו כאשר יצאו מן העולם. למרנו כל אותן רשעי עולם שלא זכו להתלבש בלבוש של ימיהם. עליהם כתוב ה) והיה כערער בערבה ולא יראה כי יבא מוב ושכן חררים במדבר. וכל אותן זכאים יוראה כי יבא מוב ושכן חררים במדבר. וכל אותן זכאים הזוכים להתלבש בלבוש היקר של ימיהם. מתעמרים בעילם ההוא מן העמרות שנתעמרו בהן האבות [י] מהנחל ההוא שנמשך וויצא לנן הערן. זש"כ נ) ונחך ה' תמיד והשביע שנחשך וויצא לנן הערן. זש"כ נ) ונחך ה' תמיד והשביע שנחשר בכל יום מנן הערן. שנכשמים בהם אותן בגדי כבור שכעולם ההוא שנעשים מן ימים הזכאים של האנשים ז

שאל רבי יהורה כמה לבושים הם. א"ר אלעזר איתני העולם מחולקים בזה. אבל שלשה הם. אחר שמתלבש בלכוש ההוא הרוח אשר בגן ערן שבארץ. ואחר יקר מהכל שמתלכשת בו הגשמה בתוך צרור החיים בין לבושי יקר של המלך [יח] ואחר לבוש שמבחוץ [יכ] שמתגשם ואינו מתנשם. נראה ולא נראה. ובזה מתלבשת בו הנפש והולכת ומשוממת בעולם. ובכל ראש חודש ושבת היא עולה ומתקשרת עם הרוח אשר בגן הערן שבארץ. שעומר אצל פרוכת היקר [יג] וממנו לימרת ויודעת מה שיודעת. ומשוממת ומוריעה הרבר בעולם, למרגו שבשני קשרים מתקשרת הנפש בכל ראש חודש ושבת. בקשר הרוח אשר בין ריחי בושם של גן הערן אשר בארץ. ומשם הולכת ומשומצת ומתקשרת עם הרוח בהנשמה הצרורה בצרור החיים. ונזונת לשובע מאותן אורות יקרים של צד זה וצר זה [יד] זש"כ ונחך ה' תמיד. תמיד דוקא [מו] והשביע בצחצחות נפשך. מהו בצחצחות. אלא צהת אחת באשר מתקשרת עם הרוח אשר כה:ן שלממה. צחת שבתוך צחת כאשר מתקשרים בהנשמה שלמעלה בצרזר החיים. והיינו בצח אחת. צחות שתים. שהן למעלה מעלה לכבור הנשמה בוראי. נפשך. כלומר צחצחות מי ינחל. זו נפשך. הנפש שלך ממש. אשרי חלקם של הצריקים:

() ויאכור ה׳ אל משה הגך שוכב עם אבתיך וגר. א״ר חייא ביא וראה כל ומן שהיה משה קיים בעולם. חייא ביא וראה כל ומן שהיה משה קיים בעולם. היה מוחה ביריהם של ישראל, כרי שלא יהיו נמצאים בחיוב לפני הקב״ה. ולפי שמשה היה נמצא ביניהם לא יהיה כדור ההוא. ער הרור שיבוא מלך המשיח. שיראו כבודו של הקב״ה כמוהם. שהם השיגו מה שלא השיגו כבודו של הקב״ה כמוהם. שהם השיגו מה שלא השיגו בורוה אחרים. שלמרנו ראתה שפחה אחת על הים מה שלא ראתה עין יחוקאל הנביא. ואם הן השיגו כל כך. שלא ראתה עין יחוקאל הנביא. ואם הן השיגו כל כך. כל שכן נשי ישראל. כל שכן הנשיאים. כל שכן הגרים. כל שכן הסנהרין. כל שכן הנשיאים. כל שכן הנרים. זעליון משה הנאמן. שהוא היה על כלם. לאחר שמת משה מה כתוב. וקם העם הזה וזה וגו׳. כך וי לעולם משה יחתלם שיבקש איש דבר תכמה ולא ימצא מי שיאמר.

לביש. זיי לאינון חייבי עלמא דיומיהון בהוביהון חסרין. ולא אשתאר מנייהו במאי דאתכסיין כד יפקון מעלמא. תאלה כל אינון חייבי עלמא דלא זכו לאתלבשל בלבושא דיומיהון. עלייהו כתיב א) והיה כערער בערבם ולא יראה כי יבא פוב ושכן תררים במדבר. וכל אינון זכאין זזכו לאתלבשל בלבוש יקר דיומיהון. ממעטרן בההוא דזכו לאתלבשל בלבוש יקר דיומיהון. ממעטרן בההוא געלא מעטורין דמתעשרי בהו אבהן [י] מההוא נהל כלאלחות כשורין ונו׳.. מאכא אלף והמש מאם יריחין כלקין בכל יומא זאתעצרן מן יומיי דבר כש: יקר דהסוא עלמא זאתעבדן מן יומיי דבר כש:

אדר יהודם כמה לבושין אינון. אדר אלטור פורי דעלמא על דא פלינו. אבל מלמא אינון. חד דמתלב: בסהות לבושה רוחה די בנכתה דעדן דחרעת. וחד יקרה דמיי ביי מכלא דמתלבשה ביה נשמתה בגו לרורה סורסירה דמלכה [יה] וחד לבושה דלבר [יכ] דקאים ולה ההים. הסחוי ולה התחוי. ובההי מתלבשה ביה נפשה ובכל רים ירחת ואילא ושאסא בעלמה. ושבתה אלת ואמהשרם ברוחא די בגנתא דעדן דארעא. דקיימא בין סרצודה יקירה [יג] ימכיה הוליף וידע מהי דידע. וחודע ליה פאלא בתריו קשוריו בעלמה . DODI אתהשר נפשא בכל ריש ירחא ושבתא. בקשורא דרוחא די בין ריחי בוסמין דבנכתה דעדן דהרעה. ומסמן הזלה ושמשמ והתקשרה עם רוחה בנשמתה דנרירה בנרורה דחיי. ומתרויה ומסוכל מסיכון זיווין יקרין דסאי ספרה ודהאי ספרא [יד] הסיד ונתך ס' תמיד. תמיד דייקא [מו] וסשביע בנהלחות נסשך. מהו בלהלחות הלה לחותה חדה כד אתקשרה ברוסה דבנכתה דלתתה לחותה דלנו מן לחותה כד מתקשרן בנשמתה דלעילה בלרורה דחיי. וסיינו בלח הד. לחום תרין. דאינין לעילא לעילא ביקירו דכשמתם ודחי. כפשך. כלומר להלחות מחן ירית. דה כששך. כפשר ממש. וכאה מולקהון דלדיקיא:

נ) ויאמר סי אל משה הכך שוכב עם אבתיך ונו׳. איר חיית תה הזי כל זמנה דהוה משה קיים בעלמת. כנין דלא יסתכחון בידייהו דישראל. ממתי 213 בחיובא קמי קב"ה. ובנין דמשם אשתכת בינייסו לא יהא כההות דרא. מד דרא דייתי מלכא משיחא. דיחמו יקרם דקבים כוותייהו . דאינון אתדבקו מאי דלא אתדבקו דריון אתרנין. דתכיכן חמאת שפחה חדא על ימא מאי דלה המאת עינה דיחוקהל נביאה. אי אינון אתדבתו כל כך. נשיהון דישראל כל שכן. בנייהו כל שכן גוברין כל שכן. סנהדרין כל שכן. נשיאים כל שכן. וכל שכן נביאס עלאה מהימנא משה. דאיהו על כלא. בתר דמים משם מחי כפיב. וקם סעם הום וזכה ונוי. כך ווי לעלתם כד יסתלק מנים לבי שמעון. דמבועי דחכמתה יסחתמו מטלמם. דיבעי בר כם מלה דחכמסה ולה ישכה מהן דיימה. ופעמו

בראה מקומות או ירמי׳ ייז ט ישמי׳ ריה ט ויקרא כנ:

זין הזרור

וישנו

(י) זה אור עולם הכינה המופיע על האכות הסד נבורה תפארת ונמשך לנן הערך דחיינו מלכות: (יה) היינו אצל נן ערן העליהן: ויכן מכחוץ לנן ערן התחתון באויר עולם הזה. וזה הלכוש ממוצע בין גשמי ורוחני: (יכן והברילה הפרכת כין עולם העשיה לעולם חיצירה. ואלו הנ' מיני לבושין נעשין מן מחשבה דבור ומעשה של תורה ומצות: ויז) של צד תרוח ושל צד תנשמה: (עון וה רמו על אור הנובע תמיד בלי הפסק. דהיינו אור עולם הבינה שבנן ערן העליון מקום משכן הנשמות:

ופעאן כל עלמא באורייהא. בנין דלא ישתכה בינייהו מאן דאמער בהכמתא. על ההוא זמנא כתיב א) ואם כל עדת ישראל ישנו. דישני באורייתא ולא ינדעון ארחסא. בנין מאי הוא. בנין ונעלם דבר מעיני הקהל. דלא אשתכת מאן דידע לנלאה עמיקתא דאורייתא וארחסא. ווי לאינון דרין מאן דידע לנלאה עמיקתא דאורייתא וארחסא. ווי לאינון דרין דלאשתכחי כדין בעלמא. א"ר יהודה זמין קב"ם לנלאד ראין עמיקין דאורייתא בומנא דמלכא משיחא. בנין ראין עמיקין לאורייתא בומנא דמלכא משיחא. בנין ראוריינא בומנא דעלא משיחא. בנין נומיב ג) ולא ילמדו עוד איש את אחיו יאת רעהו לאמר דעו את כי כלם ידעו אותי למקשנם ועד נדולם, אמן כן יהי רלון:

[רררה אפי בו ביום הסוא ועובתים והסתרתי סני מהם זנו׳. ד) סתח רבי שמעון ואמר ה) פנה אלי וחנני תנה עוד לעבדך וסושיעה לבן אמתך. האי קרא אית לאסתכלא ביה. והא אוקימנא ליה בכמה אתר. אבל בהאי קרא מלין סתימין אית בים. פנה אלי. וכי דוד אמר פנה אלי וחנני [פו] אלא בנין דרגא דיליה דאיהו פנה אלי וחנני [פו] אלא בנין דרגא דיליה דאיהו סתעשר ביה קאמר. תנה עוד לעבדך דא מו עלאה. כדכתיב ו) ויימן עו למלכו. מאון מלכו. דא מלך סתם מלכא משיחא. אוף הכא לעבדך. דא מלכא משיחא. כדלמתן מלך סתם. והושיעה לבי אמתך. וכי לא מלכה ביה דישי איהי. עד דאיהו אמר בשמא דאמים ולא בשמה דאבוי. אלה הא אוקימנא דכד ייתי בר נש לקבל מלה עלה הא לאבוי:

 ז) פתח רבי אבא ואמר. מי כה׳ אלהינו המגביהי לשבת ונו׳. המנביהי לשבת, זאסחלק על כרסי יקריה לעילא ולא אחנלי לתמא, דבשעתא דלא אשתכחי זכאין בעלמא, הא איהו אשתכחו אינון זכאין בעלמא קב״ה המשפילי לראות. בשעתא דאשתכחו אינון זכאין בעלמא קב״ה נהית בדרניי לקבליהון דתמאין, לאשנחא על עלמא לאומבא להו. דהא כד זכאין לא אשתכחו בעלמא, לאיהו אשתלק ואסתיר אפנין מנייהו ולא אשתכחו בעלמא, לאיהו אסתלק ואסתיר אפנין מנייהו ולא אשתכחי בעלמא. בנין דלדיקיא אינון ישורא וקיימא דעלמא. דכמיב חולדיק ישור עולם, וע״ד קב״ה לא גלי שמיה קדישא סלני ליה קב״ה לממכן מרישין. והא אחמר דכמיב עליב ליה קב״ה לממכן מרישין. והא אחמר דכמיב מכול עליון נויש ונף. וכתיב כי חלק סי עמו יעקב מבל נחלמו:

ועתוה כתבו לכם את השירה הואת ונו'. [הא אוקמוה הבריא חיובא על כל ב"ג למכתב ספר תורה לנרמים]י) אמר רבי שמעין לרבי אלעזר בריה. אלעזר בני מכאן ולהלאה אזדהר דלא למכתב שמא קדישא אלא כדקא יאות [יז] דכל מאן דלא ידע למכתב שמא קדישא כדקא יאות ולקשרא קשרא דמהימנותא. קשרא דחד בחד. כדקא יאות אול קדישא. עליה כתיב יא) כי דבר ה׳ בוה לאת מלותו ספר, אפילו אי גרע מד דרגא או מל מלותו ספר, אפילו אי גרע מד דרגא או

וילך

לשון קודש

209 77

וישנו כל העולם בתורה, לפי שלא יהיה נמצא ביניהם מי שיעורר בחכמה. על זמן ההוא נאמר 6) ואם כל עדת ישראל ישנו. שישנו בתורה ולא יבינו דרכיה. מפני מה יהיה כך. מפני ונעלם דבר מעיני הקהל. שלא יהיה נמצא יהיה כך. מפני ונעלם דבר מעיני הקהל. שלא יהיה נמצא מי שידע לגלות עמקות התורה ודרכיה. אוי לאותן הרורות שיהיו נמצאים או בעולם. א׳ר יהודה עתיד הקב׳ה לגלות שיהיו נמצאים או בעולם. א׳ר יהודה עתיד הקב׳ה לגלות יתקיים כן ומלאה הארץ דעה את ה׳ כמים לים מכסים. וכתוב נ) ולא ילמרו עוד איש את אחיו ואת רעהו וכתוב נ) ולא ילמרו עוד איש את אחיו ואת רעהו לאמר דעו את ה׳ כי כלם ידעו אותי למקמנם ועד נדלם. אמן כן יהי רצון:

ותרה אפי בו ביום ההוא ועזבתים והסתרתי פני מהם ונו׳. ד) פתח רבי שמעון ואמר ה) פנה אלי וחנני

תנה עזך לעברך והושיעה לבן אמתך. מקרא ארי וחני לעיין בו. והנה ביארנו אותו בכמה מקומות. אבל יש עור במקרא זה ענינים נסתרים. פנה אלי. וכי דור אמר פני אלי וחנני [מז] אלא בשביל המררנה שלו שהוא נתעטר בה אמר כך. תנה עזך לעברך. זה עז העליון, נתעטר בה אמר כך. תנה עזך לעברך. זה מלך המשיח. שהוא מלך המשיח. אף כאן לעברך. וה מלך המשיח. כמו שאמרנו מלך סתם. והושיעה לבן אמתך. וכי לא היה הוא בנו של ישי. עד שהיה צריך להזכר בשם אמו ולא בשם אביו. אלא הרי ביארנו שבאשר יבקש איש לקבל ישיעה עליונה. צריך ללכת להזכר ברבר שהוא ודאי. ולכך היה מזכיר לאמו ולא לאביו:

 י) פתח רבי אבא ואמר. מי כה׳ אלהינו המנביהי לשבת וגו׳. המגביהי לשבת. שנתעלה על כסא כבורו למעלה ואינו נתגלה לממה. שבזמן שאין נמצאים צדיקים בעולם. הרי הוא מתרומם מהם ואינו נתגלה להם, המשפילי לראות. בזמן שנמצאים צריקים בעולם הקב״ה יורד במררגותיו לעומת התחתונים. להשניח על העולם יורד במררגותיו לעומת התחתונים. להשניח על העולם יורד במררגותיו לעומת התחתונים של השניח על העולם. הוא מתרומם ומסתיר פניו מהם ואינו משניח עליהם. הוא מתרומם ומסתיר פניו מהם ואינו משניח עליהם. לפי שהצריקים הם היסור והקיום של העולם. שנאמר לפי שהצריקים הם היסור והקיום של העולם. שנאמר אלא לישראל בלברם. שהם חלק גורלו ונחלתו. והעולם חלק אותו הקב״ה לשרים מסוני הרין. וזה נתבאר שנאמר מן בהנהל עליון נוים ונו׳. ונאמר כי חלק ה׳ עמו יעקב חכל נחלתו:

הנה דרשו (הנה רביו לכם את השירה הזאת ונו׳. (הנה דרשו מכאן החברים חיוב על כל איש לכתוב ספר תורה

לעצמו] י) אמר רבי שמעון לרבי אלעזר בנו. אלעזר בני מכאן ולהלאה הוי זהיר שלא לכתוב שם הקרוש אלא כראוי [יז] שכל מי שאינו יודע לכתוב שם הקרוש כראוי. ולקשר קשר האמונה. קשר של אחר באחד. בשביל ליחד שם הקרוש. עליו נאמר י6) כי רבר ה׳ בזה ואת מצותו הפר. אפילו אם נורע רק מדרגה אחת או קשר אחד מאות אחת מדם:

בוא

65

כוראה כקוכות א ויקרא ד' כו יבעי' יאל גו ירמי ניא דו לך פר. סו תנים פיו וו שמואנ א׳ ב׳ זו מקן קלה. הו משלי יי

זין הזהר

זטו) קשיא ליה איך יאמר יהיד להקב"ה פנה אלי כדבר איש אל רעהו. הגם שגובר בפסוק והמתרתי פני מהם. ובתוב ופניתי אליבם זה שייך לעומת כלל ישראל ולא ליחיד. ומתרץ שהתפלל על מדת המלכות שורש דוד שיהי' יתוד פנים אלפנים. תנה עוך לעבדך. התפלל על מלך המשיח שיושפע עליו עו העליון אור עולם הבינה. והושיעה לבן אמתך. התפלל על עצמו: [יו] רבי אלעור תיה סופר:

27

כז

כך

סוד כתיבת שם הויה

מוד כתיבת שם הויה

בוא וראה י בראשונה היא כלל של הכל. סתום שכל הצרדים. הנתיבות לא נפתחים, כולל זכר ונקבה [m] קוצו של יו"ד למעלה רומז על אין. [ימ] אח"כ י שהוציא להנהר ההוא שנמשך ויוצא ממנו. שהתעבר [שתעשה] ממנו ה. ע"ו נאמר ונהר ירצא מערן. יוצא ולא יצא. לפיכך אין צריכה להפרד ממנו. ובשכיל זה כתיב רעיתי [כ] ואם תשאל הלא נהר כתוב משמע אחר. והרי כאן ג׳. כך הוא בוראי. י הוציא שלשה ובהשלשה נכלל הכל. י הוציא לפניו נהר ההוא ושני בנים שהאם יונקת אותם. נתעברה בהם והוציאה אותם (6) ארר היו׳ד יכתכ ה בתמונה א ", ואותן הבנים נכללים תתת האב והאם (ככ) לאחר שהולירה הרניאה הבן בחינת זכר והעמירתו לפניה. לכך צריך לכתוב 1. חה הבן יורש נחלת האב והאם, ויורש שני חלקים ומסנו גיזונת הבת [כג] ולכך צריך לכתוב האות ה אח"כ (ה ביחר. [בתמונה זו זה] כמו שהיא הראשונה נכתבה ייה ביחר. כיון שאין להפרירם. אף כך רון יהי׳ גכתב ביחר בה״א האהזרונה. ואין להפרירם [כר] והרי ביארנו הענין. ועל מקום אחר עולים וסוכבים דברים האלה. אשרי חלקם של הצדיקים שיודעים סודות עליונים של המלך הקרוש. הם ראוים להודות לו. זש"ב 6) אך צדיקים יודו לשמך ישבו ישרים את פניך :

כ) אמר רבי אלעזר כך למרתי מאכי. י שהוא חכמה ד נסתרת בו. ואינה נפרדת ממנו לעולם. והרי נתבאר

שראה מקומות לי אים קיב כי ויקרא א.

٩ כתים כללה דכלה. בקדמיהם MD. f D מכל סמרין. שבילין מתפתחין . כללה דדכר ונוקנה 65 דיו"ד דלשילא רמיוא לאין [ימ] לבתר ה גניד ונפים מנים לאסעברא [יח] קולא ראסיק ההוא נהרא [לאמעבדא] מניה ה. בסאי כמיב ונהר יולא מעדן בגין כך לה בעיה להתפרשה . 65 651 מריס, וכנין רעיתי [כ] ואי קימא נכר כתיב ນກະກ כתיב והם הכת ג׳ סכי סיא ודאי י אסיק תלתא 103 . 606 דינקא

651

. 70 ובמלחה התכלל כלה. י הפיק לקחים מסוה נסר ותרין אתעברת מנייהו ואפיקת לון ככין . 71 67 - ກວານນາ Π לבהר [65] 175 כנווכס חסיקם דאולידת DIDD במר [22] 6001 636 13 למכתב וכעי לקמה . ວາາຣາ לכר וכמי ٠ ٦ ירים אחסנסא דאבא ואמא . וירית סרין חולקין ומנים אתון ברתה [כג] ועיד בעי למכתב ה לבתר וה כמדה. [כגווכל דה דין כמס דה"ה הדמאה . 6702 0" 637 gib. להפרשה ל . 6705 . pb כמי .773 100 **לון** . 601 [72] 600000 103 651 מוק**ימכה** מלי. , in סלקין 6006 ולמסר מתקסון 000 700 עלאין דלדיקיא - 60°70 רוין. דמלכם דידמון ואתחוון לאודאה ליה. לשמד ססיד ה) תר לריקים יודו ישכו ישרים את פניך

ב) אמר רבי אלעזר הכי אוליפנא מאבא. יר דאייאי חכמה דן התימת ביה. ולה התפרשה לפלמין מניה. והם DUDDIÓ

זין הוהר

ניתן בסוד כתיבת שם תקדוש נרמו ימורי הבפת הקבלה. ונצרך ספר גרול לבאר בל זה כאר הישב. לבן אפרש בעזרת ההזנן לאדם דעת כמו ברמיזה ליודעי הן. אות' רמו על ספורת ההכמת שורש עולם האצילות ונקרא אבא, וכל העשר ספרות נבללות בו. סתום מכל סמרין. שאין לנו השנת בו. ולכן נרמו באות יישתוא רק נקורה כלבר. שבילין לא מתפתחין. הגם שנודע שיש בו ליב נתיבות פליאות הכמה. אבל אין נפתחים להשנת אדם. כללא דדבר ונוקבא. שנכלל בו ספירת הבינה שורש עולם הבריאה שנקרא אמא. ועלית תרמו (תרמשנה כשם הוי"ה. וכיצר היא התכללות הואת. חיינו ביון שמילוי יוך הוא דת תעולם הבריאה שנקרא באופן ב' כללא דדבר ונוקבא. היינו שכולל נ"ב תפארת ומלבות הצילות היגו ביון שמילוי יוך הוא וך הגיי התכונה הן ועור באופן ב' כללא דדבר ונוקבא. היינו שכולל נ"ב תפארת ומלבות שנקראים בן ובת ועליהם ירמו האוחיות וך 7 משם הוי"ה. וכיצר העולמות יצירה ועשיה. ובאן צורת ך של המילוי רמו על מלבות שנקראת רלה. בי אין לה מנהמה כלוע. הוצא מות שורשי יוך נכלל בל הארבע אך [את] בן ובת: ניטן קונז של ירמו על ספורת הברת הבאות שורשי. יוך נכלל בל הארבע אך ואם ביות הוציע היונית יותו שלאחר קוצו שלי יבא גומן המורח הכמות הקרא הוציה הוק שורשי שנקרא אבא, והוא תוציא סטירת הבינת אמא שנקראת נתר היוצא ונמשך המיר כשפע כלי הפסק לקיום העולמות. כנרמו בתפסוק ונתר יוצא מערן. כלשון הוה. וערן תוא סטירת התכמה. לאתעכרא מנית דן, פיי שהכינה היוצאה מכללות התכמה, כדי שהאות דן אמא תתעבר ממנו בתרון בנישון הזה. ועדן חוח ספורת החבשה לאתעבות במנה ון, אים שחבינה ודגאהו שבלות התכבה ברישותות ון אסת תתעבר ממנו בתרון בנין בן ובת ורך, הפארת ומלכות , והיינו ברסיון נסירה תוה כין ארם, כי בעת התתבללות אין שייך עבור, ולנירסת לאתעצרא סניה 7, בונתו שהוי?רי שהוא תערן הוציא את תנתר כון התתבללות של סלוי רך כון האות ו?ך למען תתחית נעש מזה אות 17, וביון שנאסר ונהר יוצא משמע שאין התפרדות ביניהם לעולם. ולפיבך נקראת רעיתי. בי הם תרין רעין רלא מתפרשון (כה) ואי תימא ובו' עד אתעברת מניותו ואפיקת לון. בונתו שהלא יש לשאול מרוע בתיב נותר יוצא מערן. בלשון יהיד. הלא כיון שנובר שאות יודר כולל הכל מוכן שמאות יו"ר יצאו בל הנ'. שחן הוה הפארת ומלכות. אמא ברא ובתראו. ולמה בכון שנובר שאות יודר כולל הכל מוכן שמאות יו"ר יצאו בל הנ'. שחק היו היה מה מחר הנה הפארת ומלכות. אמא ברא וברתא. ולמה ב שנופר שאות יודר כולל הכל סוכן שטאות יודר יצאו כל הג'. שתן הןרה כינה תפארת וסכות, אנא כרא וכרתא. ולמה נכתכ כלשון יחיד. ומתרץ שכוראי שניתם אמת, יצאו נ'אמת, ויצאה רק אתת אמת, אמת שתיודר אפיק תלתא, וכאותן תלתא נכלל הכל, היונז כל ה' תספירות, כונתו שהיודר הוציא לפניו אותו הנהר כינה אמא. וכם תתרין כנינה אחישי עוקתם כדי הלב הששעע שתם תפארת ומלכות כרא וברתא, ואמת נ"ב הלשון יחיד ונהר יוצא מערן. כי האות הן כינה אמא אתעברת מנייתו ואפיקת לון, וכיון שביציאת ומלכות כרא וברתא, ואמת נ"ב הלשון יחיד ונהר יוצא מערן. כי האות הך כינה אמא אתעברת מנייתו ואפיקת לון, וכיון שביציאת הנהר מן הערן היו התרין בנין נכללת כת ככה ולא כפול כמו כבחינה עבור. לכן יתכן נם הלשון יחיד ביון שלא חיו עדיין בהתחלקות של ג' ממש: וככן לכתר הן כנוונא רא וכו' עד ואמא, כונתו שאתר אות ' צריך לכתוב הן, הראשונה בתפונת כוו להתיל באות ל, ואח"כ לדבק אל חיו"ד ב' מיום כצורת הווא ימר להשלים עם מן כתמונת (לתעשות תפונת ה, להורות שאותן הערין בנין הם תחות אבא ואמא, היינו שכאות הן הוו נרמו ניסו מור לי אחרב כמו לא למינית כבור ג' בן לתעשות המונה כוו להתחיל הכמה אבא, ואחר שמחבר הג' קוין להאות י נמשה מזה אות היו הלו על יותר ביון שלו הירין בנין הכמה אבא, ואחר שמחבר הג' קוין להאות י נמשה מזה אות היו הלא עות היו שנורה הן התאות המונה מתוה הכונת הו הניק על הכמה אבא, ואחר שמחבר הג' קוין להאות י נמשה מזה אות היות ל בינה אמא, וב' הצורות היו הראמת הנונת היו הבות המונה הו מרמה אבא, ואחר שמחבר הג' קוין להאות הי נמשה מזה אות היו הלא כינה אמא, וב' הגיו הוא התעבר המומות היו היומות היובנת היו תכםה אבא, ואחר שסתכר הג׳ קויין האחת י נעשה סוח שזה ך רפועל כינה אכשא. ונ׳ הצורות ך ן שיסהן הורכבת תמונת ה המן על ברא וברתא תפארת ומלכות. [על תפארת. ד על מלכות שנקראת רלה כירוע. היוצא לנו מזה שנם כאות ה הראשונה הנכתכת בתמונה הנוכרת נכלל כל הארבע אם [אם ב] [בת: זכג] בתר ראולירת אפיקת כן וכו׳ ער ומניח אתון כרחא. כונתו שהאפ תולירה תחלה הבן אות [ספירת התפארת שהוא 'יורש אחסנתא ואמא, חיינו השפע הנשפעת מן אבא ואמא הוא מסבל תחלה. ומניה אתון ברחא. שהזארת משמיע השפע להמלכות בתורונותו עסת כבה ספירת היסור: זכז ועד בני למכתב הובר ער לא בעי לאפרשא לון. כונתו שכמו הה מאחר משמיע השפע להמלכות אות יורש אחסנתא ועסת בני מפיר היום הכור בעיל א בעי לאפרשא לון. כונתו שכמו ה היאמונה נכתכת הנתחכרות אות ' להמו על הורונות אבא ואמא. בן נם ה עדוך לכתוב עיי התחלת בתיכת [. ואח"כ להבר להאות [ב׳ קוים להעשות תמונת ה, להמו על הורונות ברא וברתא. והמבין יבין כל וא מספרי

לשון הזתר

אוקמוה דכתיב ונהר יולא מעדן. י אפיק ד, לבתר ירה דלא מתפרשין לעלמין כהאי בוונא ד, הרי י וסהוא נהר דנפיק מניה ואממשך מניה. ולתמא תרין בנין דנפקי מנייהו מסשרא דאבא י נפיק בן ך. דהוא אחיד ביה ואחיד בההוא נהר. ומספרא דאמא ד נפקת בם, ראיהי נהר תתאה וההיא בן אתמשך לבתר ונפיק מכייהו. ואיהו ירית לאבא ואמא ואתקשר ביה מהימכותא דכלא. ומניה אתונת ברתא מההוא ירותא דאיהו ירית ועל דה בעי למכתב שמה קדישה י בקדמיתה. קולה הד לעילא, והולא חד באמלעיתא, יהולא חד לתתא. והא אתמר לבתר יוד דלה מתפרשן דה מו דה לעלמין. כגוונה דה ז. בנין דישתכחו תרווייהי בשלימו דכלה אב ואם בין בנין השמכחו תרווייהי בשלימו דכלה אב ואם בין בר הביש בין בין בי מהימנותה ונפקי תרין בנין מכללה חד בהרחייהו. בן נפיק מתרווייהו והוא ך דשמא קדישא בת נפהת מסשרא והיא ה בתראה רשמא הרישא ולא אשתלימת 6067 אלא עס ך. בנין דמניה אתונת . ועל דא בעי למכתב ך ולבתר ן דן כנוונה זה זה. הרי ן וההיה התפשמותה דנפקא מנים. כגוונא דההוא נהר דנפיק מן י והא מלין אליו אוהים לון אבא והא אתמרו יאלא כד מסיכא בנין דפקדונה דהבה הכי. והכי למלין אלין אימא לין בעי ב״כ לחזרהרה דיכתוב שמה קדישה כנוונה דה. ודה איהו כדקא חוי . ואי לאו לא אקרי שמא קדישא ואקרי פנים. ומאן דפנים שמא קדישא שב ליה דלא אתברי:

א) רדירה כי תמלאן אתי רעות רבות ולרות וענתה וכתיב להח את השירה הזאת לפניי לעד החנה הייר ספר התורה הזה וגו׳ והיה שם בך לעד יוסי והיה שם בך לעד ידאי דיסהיד סהדותא תלתא איכון דהיימו בסהדותה להסהדה . יהלין היכון בחר דילחק . גירל. אלבנה דשוי יהושע ודה שירתה סהדותה יתיר מכלה. א״ר ילחק אי הכי ארבע אינין. א״ל וראי אבל גורל לא כתיב ביה סהדותא באר דילחק מנלן דכתיב בעבור מהי׳ לי לעדה וגו׳ נורל דכתיב ב) על פי הגורל תחלק דהוה אמר דא ליהידה ודא לבנימין וכן לכלהו נהלתו אבנא דיהושע . דכתיב ג) הנה האבן הואת תהיה בנו לעדה. והכח והיה שם בך לעד וכתיב וענתה השירה הואתי לפניו לעד היא ודאי אסהידת בהו בישראל ד) רבי שמעין אמר יענתה השירה הזאת יענו הדברים האלה מבעי ליה אלא רוא דמלה כמה דאוהימנא דכתיב מבעי ליה אלא רוא דמלה כמה דאוקימנא דכמיב ה) יבלו שמים עוכו וארך מתקוממה לו משה בכלא אסתכל ועל דא ממר שירה. בגין לאתאחדא מלין באתר דא למהוי עלייהו דינא [כה] דכתיב יענתה השירה הואת לפניו. ולמה. דכתיב כי אני ידעתי את יצרו. יכתיב כי ידעתי אחרי מותי כי השחת תשחתין. וכד תעבדו דם. מיד וענפה השירה הואת לפניו לעד. תא חוי כתיב ינלו שמיים עונו. ולא יתיר [כו] אבל וארין מתקוממה לו. בהאי דיכא אתעביד למאן דאתעביד: כי ידעתי אחרי מותי כי השחת תשמתון ינו׳ וקראת חתכם הרעה בחתרית הימים, י) רבי אבא פתח יאמר

י אאין נפרדים לעולם כדשיון תמונה זו דן הרי זה י עם הנהר ההוא שיוצא ממנו ונמשך ממנו. ותחתיהם שני הכנים שיצאי מהם. מצד האב יצא בן ן שהוא נאחז בו ונאחו גם בנהר ההוא. ומצר האם 🎵 7839 בת. שהוא נהר התחתון, והבן ההוא נמשך אח"כ ויצא מהם. והוא יורש לאב ולאם. ונתקשרה בו האמונה של הכל. וממנו ניזונת הבת מאותה הנחלה שהוא יורש. ועל כן צריך לכתוב בהשם הקרוש י לראשונה. קוץ אחר למעלה. קוץ אחר באמצע. וקוץ אחר לממה. וזה נתבאר. אח״כ יה שאין נפררים זה מן זאת לעולם. כתמונה זו בשביל שיהיו נמצאים שניהם בשלמות הכל. אב ואם בן ובת. הרי לך כל שלמות האמונה. אח׳כ נתפשטה האמונה ויצאו שני בנים מכלל אחר לדרכיהם. הכן יצא משניהם. והיינו (של השם הקרוש. הבת יצאה מצר האם. והיא 🟹 האחרונה של השם הקרוש. ואינה נשתלמה אלא עם ן. לפי שממנו ניזונת. ועל כן נצרך לכתוב ן ואחר כך [רק כתמונה זו 17. הרי זה ך עם התפשמות ההיא שיצאה ממנו. כרמיון הנהר ההוא שיוצא מן י. והנה דברים האלה אכי יסדום והרי נתבארו. ואני כאשר הנעתי לדברים האלה אמרתי אותם. לפי שכך פקד עלי אבי. וכן צריד כל אדם להזהר שיכתוב שם הקדוש בתמונה זו. וכך הוא כראוי. ואם לא אינו ראוי להקרא שם הקדוש. ונקרא פגום. ומי שפוגם שם הקרוש מומב לו שלא נברא:

לשון קודש

נתכאר במה שנאמר ונהר יוצא מערן. י הוציא ד. אחיכ

(6) והיה כי תמצאנה אתו רעות רבות וצדות וענתה בשורה ביוות לכוון ליות וצדות וענתה

השירה הואת לפניו לער. ונאמר לקח את ספר התורה הזה ונו׳ והיה שם בך לעד. למרנו איר יוסי והיה שם בך לעד. ודאי שיעיד העדות. שלשה הם שעומדים בעדותם להעיד. ואלח הם. באר של יצחק. גורל. והאכן אשר שם יהושע. ושירה הזאת עדותה יותר מכלם. א״ר יצחק אם כן ארבעה הם. א״ל וראי כך. אבל הגורל אין כתוב בו עדות. באר של יצחק מניין, שנאמר בעבור תהיה לי לעדה וגו׳, גורל, שנאמר כ) על פי הגורל תחלק נחלתו. שהיה אומר זה ליהודה וזה לבנימין וכן לכלם. אבז של יהושע. שבתוב ג) הנה האבן הזאת תהיה בנו לערה. וכאן והיה שם בך לעד ונאמר וענתה השירה הזאת לפניו לעד. היא וראי העידה בהם בישראל. ז) רבי שמעון אמר וענתה השירה הזאת. וענו הדברים האלה היה צריך לומר. אלא סוד הרבר כמו שנתבאר שבתוב ה) יגלו שמים עונו וארץ מתקוממה לו. משה בכל הסתכל ועל זה אמר שירה. בשביל להאחז הרברים במקום הזה להיות עליהם דין [כה] שנאמר וענתה השירה הואת לפניו. ולמה. מפני שנאמר כי אני ידעתי את יצרו. ונאמר כי ידעתי אחרי מותי כי השחת תשחתון. וכאשר תעשו כן. מיד וענתה השירה הזאת לפניו לעד. בוא וראה כתוב ינלו שמי"ם עונו. ולא יותר [כו] אבל ואר"ץ

מתקוממה לו. בזאת נעשה הדין למי שנעשה: כי ידעתי אחרי מותי כי השחת תשחתון וגו' וקראת אתכם הרעה באחרית הימים. ו) רבי אבא פתה ואמר

כראה מקומות א) דף רפד: כו כמדכר כיו נו יהושע כיד דו דף רפה. הו איוב כ' וו וילא קנב :

זיו הזהר

זכה) פי' מן מלכות. לפיכך אמר שירה בלשון נקבה ולא שיר: (כו) שמי"ם זה תפארת רק יגלו העון ולא יענשו. אבל ואר"ץ החינו מלכות תעשה דין, ווש"כ וקראת אתכם הרעה באתרית הימים. כי המלכות נקראת אחרית הימים:

211 P

וילך

ואמר (ה) התרפית ביום צרה צר כחכה. זכאים הם ישראל שהקב״ה נתן להם תורה אמת לעטוק כה יומם ולילה. שהרי כל מי שעמלו בתורה יש לו חירות מהכל. חירות טן טיתה שאין יכולה לשלוט עליו. וזה נתבאר. לפי שכל מי שעמלו בתורה ונתחבר בה מחובר הוא בעץ החיים. ואם סרפה עצמו מעץ החיים. הרי העץ של מיתה שורה עליו ונאחו בו, זשיכ התרפית ביום צרה צר כחכה. התרפית. אם תרפה ידך מהתורה. ביום צרה צר כחכה. מהו צר כחכה, צר כח כיה (כין שהרי היא תמיד לימין. ושמירה שלה תמיד על האדם באשר הוא הולך בררכי התורה, ואז הוא רוחה לרע החוצה שלא יקרב אצל האדם. ואינו יכול לקמרג עליו. וכאשר יסיר האיש מדרכי התורה ומתרפה ממנה. אז צד כח כ"ה. לפי שהרע ההוא שהוא לשמאל שולמ על האיש. ודוחה לה לכיה הזאת החוצה. עד שהמקום ההוא הוא בדוחק ובצער (כס) ריא צר כחכה. שכאשר הארם הולך בדרכי התורה הוא אהוב למעלה ואהוב לממה. והוא אהובו של הקב"ה. כמש"כ ג) וה' אהבו. שהיה אהובו של הקב"ה ואהב אותו. וכאשר יסיר האיש מררכי התורה אז צר כח כ"ה. נעשית צר שלו ובעל שנאד היא אליו. ושולט עליו זה שנקרא רע. עד שמקמרג עליו בעולם הזה ובעולם הבא. בוא וראה רע ההוא שהוא יצר הרע מושל על העולם בכמה צרדים. ושליטה נרולה יש לו בעולם. והוא נחש התקיף שחמא על ידו אדם. ונכשלים בו בני העולם. ומושכים אותו עליהם ער שמוציא מהם נשמותיהם. וכוא וראה כאשר הוא שולם על גוף הוא שולם. וכיון ששולם על הנוף נשמתו תצא מסנו. לפי שהנוף נממא. והנשמה עולה. ואינו שולט על האיש עד שנומל רשות. והרבה הם הבאים מצרו ושולטים על העולם. והרי למרנו שכל מעשים שבעולם הנעשים הם שולמים בהם. ויש לו ממונים ומשרתים. וכלם משתמשים במעשי העולם. ועיכ הוא קץ של שמאל. והרי נתכאר שיש קץ לימין ויש קץ לשמאל. ואותו הקץ של שמאל הוא קץ כל בשר. שנקרא קץ כל בשר. קץ כל רוח לא נקרא. וסור הרבר זה הוא קץ. חה הוא קץ. זה קץ על הבשר. וזה הוא על הרוח. לפיכך זה פנימי וזה חיצון. זה ימין וזה שמאל. זה קרוש וזה מסא. והרי נתבאר. ובוא וראה סוד העליון קרושת האמונה. סור העולם בחינת זכר והעולם בחי׳ נקבה. כל קרושת הקרושים בהם נמצא. וכל סורות האמונה מכאן יצאו וכל חידות וכל שובות וכל האודות מכאן הם. וכל הברבות ומלי נרבות וכל אהבה שבאהבות הכל מצר זה סוד של דדום. ומצר של צפון מתפשטים מררגות ער שמניע לממה פסולת הזהב בצד המומאה לכלוך ממא [כמ] ונאחו לצד זה למעלה ונאחו לצד השני לממה. ובאו מזדונים

מראה מסומות ל משלי כיד כו שמוחל כי יינ

זיו הזהר

(כו) סדה הסלבות נקראת כ"ה. והיא שדת תרין, ונקראת נ"ב אחרית הימים, וע"ו יומז הבתוב וקראת אתכם הרעה באחרית חיפים: (כח) היינו על דרך מאשר תו"ל שאמילו אם פושעי ישראל בצער שכינתא מה אופרת, קלני מראשי קלני מורועי: (כע) זה ענין עמוק מאר שמרמו בזה לכל נמעה ה"ו שיש שתי רשיות צד מוב וצד רע ימין ושמאל, אלא שצד הרע עפ"י דעת עליון נשתלשל מן צר

עסוק שחר שנושו בווי על שעון היי הבישור בעור כל האליף ביית באחרית הימים דקרושה יש אות ה בתסונת פסיעה לבר. וזה המוב. כעין למשל פסולת וסיגי זהב מזהב השוב כן בנמר כל האליף ביית באחרית הימים דקרושה יש אות ה בתסונת פסיעה לבר. וז שורש צבר השמאל תממא בסור הכתוב רגליה יורדת מות. זה צד שמאל רע וממא כתות של שמן וכת דליה משרתיו ומשרתי משרתיו עם הנהגה של שבר ועונש היה בהכרה לברוא זה לעומת זה. צד שמאל רע וממא כתות של שמן וכת דליה משרתיו ומשרתי משרתיו עולמות ומרכבוה ממאות שמתם יבוא לארם יצר תרע, וע"י שהאדם ינצחנו יוקה לשכר מוב. ואם לא תרי עונש יגיעו. ותם התוקים מאד םן הקדושת. ומעט מובן זה מן מלבותא דארעא. כי מלך בו"ר בעל לב מוב וממיב הוא מוכרה למנות תליון איש אבורי להעניש הבוררים והפושעים, ווה התליון תגם שתוא שר וממונה מן המלך מ"ם אין המלך המוב וממיב מובל לחיות לו התהברות עמו

לשון הזהר

א) התרפית ביום לרה לר כחכה, זכאין אינון א ואמכ ישראל דקביה יהב לין אורייתה דקשוט לאבתדלה בה יממה ולילי. דהה כל מהן דהשתדל בהורייתה הית לים חירו מכלה. חירו מן מותא דלא יכלא לשלשאה עליה. והא אוקמיה. בנין דכל מאן דאשתרל באירייתא ואתאחיד בה אתאחיד באילנא דחיי. ואי ארפי גרמיה מהילנא דחיי. הא חילנא דמותה שריה עלוי והתהחיך ביה. הה"ד התרפית ביוה לרה צר כהכם. התרפית. אי ארפי ידוי מאורייתה ביום לרס צר כחכה. מהו צר כחכה. צר כח כיה [כז] דהא איהי תדיר לימינא. ונסירו דילה תדיר על בר כם כד אול בארמוי דאורייתא, וכדין דחי ליה לרע לבר דלא יקרב לקערגא ליה. וכד בינ: לגביה דביר ולא יכיל אסשי מארחוי דאורייתא ואתרפי מינה . כדין כר כה כים בנין דההוא רע דאיהו שמאלא שלים עליה דב"ג. ודחי ליה להאי כיה לבר. עד דדחיק לסהוא אתר בעקי [כה] דיה לר כחכה דכד בינ מחיד בחרהי דחורייתם אתרחים לעילא ואתרחים לתתא. ורחימוי דקב"ה הוי, כדיא כ) וה׳ אהבו. דהוה רחימוי דקבים ורחים לים. וכד בינ אששי מארחיי דאורייתא כדין לר כח כיה. לר דיליה ומארי דבבו איהי לנבים. ושלים עלוי ההוא דאקרי רע. עד דמקשרנ בים בהאי עלמא ובעלמא דאתי, תא חזי ההוא רע דאיהו ילר סרע שלים על עלמא בכמה סמרין, וכמה שלמנו אית ליה בעלמא. ואיהו חויא תקיפא דחב ביה אדם, וכשלין בים בני עלמא, ומשכין ליה לון כשמתייהו. ותה הזי כד היהו עלייהו עד דחשיק שלים שלים על גופא. וכיון דעל גופא שלים נשתמא כפקא מניה בנין דגופא אסתאב. ונשמתא סלקא, ולא שלים עליה עד דנסיל רשו. וכמה אינון דאתיין מססריה ושלשין על עלמה. והה תניכן דכל עובדין דעלמה דהתעבידו היכון שלשי בהו. והית ליה ממכן ושמשין. וכלסו שמשין בעובדין דעלמה. ועל דה היסו קך דשמהלה. והה הוקמיה דחית קך לימינה יחית קך לשמחלה וההיחה הן דשמאלא איהי הך כל בשר. קך כל בשר אקרי, קד כל רוחא לה אקרי. ורוא דמלה דה איהו קד ידה איסי קן. דא קן על בשרא. ודא על רוחא. בנין כך דה פנימי ודה חילון. דה ימינה ידה שמחלה. דה קדישה ודה מסאבא. והא אוקמום, ותא חזי רוא עלאה קדישא דמהימנוסא. ועלמא א דכוקבא כל קרושא רוח דעלמה דדכורה דמהימנותה מהכה נפקו וכל כזי דקרישין ביס. וכל הירו וכל מבין וכל נהורין מהכה הינון, וכל ברכאן יסלי נדבאן וכל רחימי דרחימותה כלה מספרה דם רוא דררום, ימספרא דלפין מתפשפי דרנין 70 דמטא לתתא קסטירא דדהבא בסטרא מסאבא לכלוכא דממאב [כטן יאחיד להאי לעילא ואחיד להאי לתתא, וסכא 1311750

מזרווגי דכר ונוקבא כחדא, ואינון רוכב נחם [ל] רוא דדכר ונוקבא. ורוא דה עואזיל. ומהכא מתפרשין דרגין ונפקין כמס סערין לעלמא. דמתפשין מהכא ושלטין עלמא. הא חלרי סשרי מסאבא ודברבין ממנן גו עלמא. הא אדר יהודה כתיב כן מלילה אים ימלאנו ישדי מעול. כי פעל אדם ישלם לו וכארח איש ימלאנו ישדי מעול. כי פעל אדם ישלם לו וכארח איש ימלאנו ישדי מעול. כי פעל אדם ישלם לו וכארח איש ימלאנו ועביד עבידמוי וחשי קמי מאריה. האי עובדא מליא עליה לשלמא ליה דינא. הסיד כי פעל אדם ישים עליה לשלמא ליה דינא. מסיד כי פעל אדם ישים לאי עובדא ישלם לו [לא] ועם כל דא גו אם ישים אליו לבו וגו׳. כיון דבר נש שוי לביה ורעותיה לא כלי לא לכי סרוחות רוחו ונשמתו אליו לאתרה. כדין אל אלהי סרוחות רוחו ונשמתו אליו לאתרה בדינא אחרא:

ד) רבי שמעון אמר כתיב ה) כל אשר תמלא ידך לעשות בכחך עשה כי אין מעשה וחשבון ודעת וחכמה בשאול אשר אתה הולך שמה. האי קרא אית לאשתכלא ביה. כל אשר תמלא ידך לעשות בכחך עשה. וכי שלמה מלכא דחכמתא עלאה ביה יתיר על כל בני עלמא אמר הכי. אלא כל מלוי דשלמה על רוא דחכמתא אתמרו. תא חוי כל אשר תמלא ידך לעשית בכחך עשה. דא סוא דבעי בר נש לאתכללא שחאלא בימינא. וכל מאי דהוא עביד מבעי ליה דלא יהון אלא כלילן בימינא. כל אשר ממלא ידך. דא שמאלא. לעשות בכתר. דא היא ימינא. כד"א ימינך ה׳ נחדרי בכח וכיון דב״נ יודהר דכל עיבדוי יהון לשערא דימינא. ויכליל שחאלא בימינא. כדין קב״ה שארי בנויים בהאי עלמא. ויכנש ליה לנביה להשוא עלמא דאמי, ולא יימה ב"כ בשעתה להבוא - דאתינא כדיו עלמא אתבע מן מלכא רחמי ואיתוב קמיה אלא כי אין מעשה יחשבון ודעת וחכמה בתר דיסתלק ב"ל מהאי מעשה יחשבון ודעת וחכמה בתר דיסתלק ב"ל מהאי עלמא אלא אי בעי ב"ל דמלכא קדישא ינהיר ליה בהסוא שלמא ויהב ליה חילקא לעלמא ראמי. ישתרל בהאי עלמא לאכללא עובדוי בימיכא. וכל עובדוי יהון לשמא דקב"ה. דהא לבתר כד יתכנש מהאי עלמא לאתדנא בדינא תקיפא בדינא דגיהנס. לית המן עימא וחכמה וסכלתנו לאשמובא מן דינא. דיא כי אין מעשה וחשבון ודעת וחכמה בשאול. בניהנם אית ביה מדורין על מדורין. מדורא תתאה שאיל. מדורא תתאה מניה אבדון. ודא סמיך לדא. מאן דכחים לשאול ידוכון ליה. ומתמן ילשלף ועולה. הה"ד ו) מוריד שאול ויעל. ומאן דנחית לאבדון תו לא סליק לעלמין. מאן דבעי למעבד עובדין קבין אלמריך למהוי בין מארי דחישכנא. זהא אוקמוה דבכל ליליא וליליא עד לא ישכב ועד לא כאים. בעי ביכ למעבר חושבנא מעובדוי דעבר כל ההוא יומא. ויתוב מעובדין בישין ייבעי עלייהי רחמי. מאי שעמא בההיא שעתא. בנין דההיא שעתה הילנה דמותה שחרי בעלמה. וכל בני עלמה שעמין שעמא דמ תא ובעי בההיא שעתא למעבד הושבנה מעוברוי ייודי עלייהו. בנין דאיהי שעתה דמימה. יהלין הקרון מחרי דחושבנה. וכל מהן דהשתדל כדעת

כשון קורש

וילה

ip 👘

סזרוגים זכר ונקבה ביחר, והם רוכב נחש [5] סוד של זכר ונקבה, וזהו סור עזאז"ל, ומכאן מתפשטים מדריגות ווינצאים כמה צדרים לעולם, שמתפשטים מכאן ומו 5 על העולם, וכל צדרי המומאה ושרים הסמונים ת העולם, ה) א"ר יהודה כתיב כ) חלילה לאל מרשע ושדי מעול, כי פעל אדם ישלם לו וכארח איש ימצאנו, כי פעל אדם ישלם לו הן האיש הולך בעולם הזה ועושה מעשיו שחומא בהם לפני רבונו, מעשה זה תולה עליו לשלם לו דין, זש"כ כי פעל אדם ישלם לו מעשה החמא ישלם לו [6] ועם כל זה ג) אם ישים סגי וכבו אז אל אלהי הרוחות רוחו ונשמתו אליו לפני רבונו. אז אל אלהי הרוחות רוחו ונשמתו אליו יאסף. שתהיינה צרורות בצרור החיים, ולא יעזוב נפשו בחרץ לרונה ברין אחר:

דבי שמעון אמר כתוב ה) כל אשר תמצא ידך לעשות בכחך עשה כי אין מעשה וחשבון ודעת וחכמה בשאול אשר אתה הולך שמה. מקרא זה יש לעיין בו. כל אשר תמצא ידך לעשות בכחך עשה. וכי שלמת המלך שחכמה עליונה היתה בו יותר מכל בני העולם יאסר כד. אלא כל דברי שלמה בסוד החכמה נאמרו. בוא וראה כל אשר תמצא ידך לעשות בכחן עשה. זה הוא שצריך האדם להכליל שמאל בימין. וכל המעשים שהיא עושה צריך להיות שיהיו נכללים ביטין. כל אשר תמצא יהך. זו שמאל. לעשות בכחך. זו הוא ימין. כמשיכ ימינך ה' נאדרי בכח, וכיון שהאדם נוהר שכל מעשיו יהיו לצד הימין. להכליל שמאל בימין. או הקב"ה שוכן בתוכו בעולם הוה. ויאסוף אותו אליו לעולם הבא. ואל יאמר הארם שבשעה שאבוא לעולם ההוא אז אבקש רחמים מן המלך ואחזור בתשובה לפניו. אלא כי אין מעשה וחשבון ודעת וחכמה אחר שנסתלק האיש מעולם הזה, אלא אם רוצה האדם שהמלך הקרוש יאיר לו בעולם ההוא ויתן לו חלק לעולם הבא. יעמול בעולם הוה להכליל מעשיו בימין, וכל מעשיו יהיו לשמו של הקב"ה. שהרי אח"כ כאשר יסתלק מעולם הזה להיות נדון בדין הקשה ברינה של גיהגם. אין שם עצה וחכמה ותבונה להנצל מן הרין. ד"א כי אין מעשה וחשכון ודעת וחכמה בשאול. בניהנם יש שם מרורים על מרורים, מרור התחתון שאול. מדור העמוק ממנו אבדון. וזה סמוך לזה. מי שיורד לשאול נדון שם. אבל מצפצף ועולה משם. זשיכ ו) מוריד שאול ויעל. ומי שיורד לאבדון שוב אינו עולה לעולם. מי שרוצה לעשות מעשים טובים צריך להיות בין בעלי חשבון. והרי נתבאר שבכל לילה ולילה טרם ישכב וטרם יישן. צריך האדם לעשות חשבון ממעשיו שעשה כל אותו היום. וישוב ממעשיו הרעים ויבקש עליהם רחמים. מפני מה בשעה ההיא. לפי שבאיתה שעה העץ של מיתה שולמ בעולם. וכל בני העולם מועמים מעם של מיתה. ובכן צריך האדם באותה שעה לעשות חשבון ממעשיו ויהודה עליהם. לפי שהיא שעת המיתה. ואלה נקראים בעלי חשבון. וכל מי שמתינע ברעת

מראה מקומות א קרת קמו. כו איוב ליד נו שם דו קרת קעת. ס) קהלת עי וו שמואל אי כי

זיו הזהר

והגוא מוברח להיות רחוק מן המלך. ואין לו רשות לעשות בלום מדעתו ורצונו. וכן כעין זה במלכותא דרקיע: (לו פי' נמל רוכב על נחש: ולם בירוע שמכל עבירה גברא רוח משחית העומד להזיק לאדם. והיינו דכתיב נקראת אתכם הרעה, אותה הרעה שברא בעונותיו:

וילה

ברעת ובחכמה לדעת את רבונו. כאשר יעבירו אותו להביש ולהסתכל באותן הרשעים הגענשים בגיהגם ובהמדור של שאול. וכלם זועקים מאותן המדורים. הוא לא ישאר שם ולא יהיה נמצא ביניהם. כמש״כ אין מעשה וחשבון ודעת חדכמה בשאול. ולא יהיה נמצא שם. אלא יתעלה למעלה מעלה במקום שהרבה מאורות ומנורות והרבה מעלה במצאים בו. והקכ״ה בא שמה להשתעשע עם שאר הצריקים אשר בגן הערן. אשרי חלקם של הצריקים בעולם הזה ובעולם הבא. עליהם כתוב 6) אך צריקים יודו לשמך ישבו ישרים את פניך:

כ) ויד בר משה באזני כל קהל ישראל את דברי השירה הזאת עד תמם. למדנו שא"ר אלעור כאו יש לעיין, מהו את רברי, את השירה הזאת היה צריך לומר. ומהו ער תמם. אלא כך למרנו בסוד המשניות. כל אותן הרברים שאמר משה כלם הם נחקקים בשמו של הקביה. וכל אותן הדברים היו באים ועולים ויורדים ונחקקים שם. וכל דבור ודבור היה בא לפני משה להחקס על ידו והיה קיים לפניו. וזהו שכתוב עד תמם. רבי אבא אמר את דברי השירה הזאת, את השירה הזאת היה צריך לומר. מה מרמז בזה. אלא זו השירה שהקב"ה אמר [לנ] כמש"כ שיר השירים אשר לשלמה. שיר אשר המלך שהשלום שלו אמר. והרי ביארנו ענין מזמור שיר ליום השבת. ליום השבת ממש. אבל כאן יש לעיין. מפני מה שם שיר וכאן, שירה, זה זכר וזו נקבה. והלא דמרנו שכל הנביאים כלם אצל משה כקוף בפני אנשים. והם אמרו שיר ומשה אמר שירה. משה היה לו לומר שיר והם שירה. אלא זה הוא סוד הדבר. משה לעצמו לא אמר זה אלא עבור ישראל אמר. א"ל רבי שמעון דא כן. אלא ודאי מכאן גיכר שמשה הוא במדרגה עליונה ויתרה מכלם. משה עלה מלממה למעלה. והם ירדו מלמעלה לממה. הוא עלה מלממה למעלה, כמו שלמרנו מעלין בקרש ואין מורידין. משה עלה מלממה למעלה שאמר שירה. תושכחת הממרוגה שהיא משבהת המלך. ומשה בהמלך אחוז. והם ירדו מלמעלה לממה. שאמרו שיר שהוא שבח שמשבח המלך להממרונה. והם בהמטרונה אחוזים (ע) ועיכ בזה ניכר שכחו של משה יותר מכלם. וזהו שכתוב אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת לה׳. שירת המטרונה למי. לה׳. ולפיכך וידבר משה ונו׳ את דברי השירה הזאת. ג) רבי יצחק אמר שירה ודאי. מה שירה נמשכת ברוח הקודש מלמעלה למשה. אף כך רברים האלה נמשכו ברוח הקודש מלמעלה לממה. ולפיכך אמר משה שירה:

ד) רבי יהודה פתח ה) שוש אשיש בה' תגיל נפשי באלהי כי הלבשני בגרי ישע וגו'. אשרי חלקם של ישראל מעמים עכו"ם. שהשמחה והערון שלדם הוא בהקב"ה. ככתוב שוש אשיש בה'. כיון שאמר בה' למה כתוב באלהי. אלא כך אמרו ישראל אם ברחמים תבוא עלינו

בדעת ובחכמה למנדע למחריה. כד ישברון ליה לחסתכחה ולחסתכלה בחינון הייבין החסמרידו בניהנס ובדרנה דסחול, וכלהו לווחיו מחינון דרגיון, הוח לח ישתאר פמו

לשון הזהר

דשאול. וכלהו לווחין מאיכון דרנין. הוא לא ישתאר סמן 0071 כמ"ד מין מעשה והשבון ולה ישמכח בינייסו למילא ותכמה בשאול. 656 651 • mp -ישתכה וכמס ובוליניו כסורין דכמה באמר לטילא כסופין שריין בים. וקבים אתי תמן לאשתעשעא עם שאר לדיקיא די בגן עדן. זכאם חולקהין דלדיקיא בהאי עלמא ובעלמא דאתי. עלייהו כתיב א) אד לדיקים יודו לשמד ישבו ישרים אם פריד :

כ) דידבר משה באוני כל קהל ישראל את דברי השירה הואת עד תמס. תאנא איר אלעור הכא אית לאסתכלא, מהו את דברי, את השירה הואת מבעי ליה. ומהו עד תמס. אלא הבי תאנא ברוא דמתניתין. כל אינון מלי דאמר משה כלהו מתנלפי בשמא דהב"ה. וכל אינון מלין סוו אתיין וסלקין ונחתין ומתגלפין תמן. וכל מלה ומלה הום אתיא המי משה לאתגלפא על ידוי וקיימה קמיה. והייכו דכתיב עד תמם. רבי אבא אמר את דברי סשירה הואת. את השירה הואת מבעי לים, מאי קא רמיוא, אלא שירתא דהבים [לכ] כדיה שיר השירים השר לשלמה. שיר 700 דמלכא דשלמא כלא דיליה אמר. והא אוקימנא מלי מזמור שיר ליום השבת . ליום השבת מחש . אבל הכא אית לאמתכלא. התם שיר והכא שירה. זא זכר ודא נוקבא. יהא תניכן כל כביאי כלהו לגבי משה כקוף בעינייהו דבני כשא . ואינין אמרו שיר ומשה אמר שירה. משה היה ליה למימר שיר וחינון שירה . אלא דא הוא רוא דמלה . משה לגרמיה לישראל . איל רבי שוועוז 636 לה קהמר דה לאו הכי. אלא משה ודאי מהכא אשתמודע דאיהו בדרגא פלאה יתיר מכלא. משה שליק מתתא לעילא, ואינון הוא סליק מתתא לעילא, כמה נחתי מעילה לחחה. דתכינן מעלין בקדם ואין מורידין. מבס סליק מתתא לעילה דהמר שירה . הושבחתה דמשרוניתה דהיהי משבחת למלכא, ומשה במלכא אתאחד. ואינון נחתי מעילא לתתא. דאמרי שיר דהוא שבהא דמשבה מלכא למשריניתא. ואינון במפרוניתה התהחדו [לנ] וע"ד בההי השתמודע שבחה דמשה יתיר מכלהו. והיינו דכתיב או ישיר משה ובני ישראל אם השירה הואת להי. שירתא דמערוניתא למאן, לה׳, ובנייכ וידבר משה ונו׳ את דברי השירה הואת. ג) רבי ילחה אמר שירה ידאי. מה שירה אתמשכא ברוח הקודש מעילא לתתא. אוף הכי מלין אלין אתמבכן ברוח הקודם מעילא לתתה, ובג"כ המר משה שירה :

ד) רבי יהודה פתח היו שיש לשיש בה׳ מגיל נפשי באלהי כי הלבישני בגדי ישע וגו׳. זכאה חולקהין דישראל מעמין עכו"ם, דחדוותא ותפנוקא דלהון בקב"ה. דכמיב שוש אשיש בה׳ כיון דאמר בה׳ אחא כמיב באלהי. אלא הכי אמרו ישראל, אי ברחמי אפי פלנא

מראה מקומות או תלים קימ כו דף רפד: נו דף רפו. דו יתרו ל: כו ישעי' מיא

זיר הזהר

אלם זו המזכות. וכונתו שהשירה הזאת סומב על המלכות המשוררת ומשבחת לתפארת. ומשמעות הכתוב וידבר משה את דברי המלכות, זכן אשר לשלמה. פי' מה שהמלך שהשלום שלו אומר. זכן ליום השבת. פי' שיום השבת ממש אומר השיר: אנן כונתו ששורש משה בתפארת אמר השירא שהמלכות משכחת לתפארת, ושאר הגביאים ששורשם במלכות אמרו השיר שהתפארת: משכה למלכות:

לשון הזהר

עלנא שום אשים בה׳. אי אתי בדינא תגל נסשי באלהי, מאי פעמא. משום דאלין בי אתגליפו [לד] דכתיב כי הלבישני בגדי ישע. מהו בגדי ישע. גוונין דאתגליפו לאסתכלא ביה [לה] כד"א א) ישעו ואין מושיע אל ה׳ ונו׳. ישע מסתכלותה הוה. מהן רבעי להסתכלה ביה בגוונין דילי יסתכל. מאי פעמא. משום דכתיב מעיל לדקה יעסני. לדק"ה ממש. דנוונין [אלין] ביה אתנליפו [לו] כחתו יכהו פאר. הא גיונא חד. וככלה תעדה כליה. הא גוונא אחרא [לי] וכד גווכין מתחברן בים שעתה התחויין. וכלהו מהיבין לאחואה ולאטתכלא ציה. רצי יוסי אמר שוש חשים. תרין חדוון. בה׳ ברחמי. תגל נפשי. הא חדוה חדא בדינא. איר יהודה בכלא חדוה על חדוה [לח] והדוה דליון זמין קב"ה לאחדאה לישראל בחדוותא יתיר מכלא. דכתיב כ) ופרויי ה׳ ישובון ובאו ליון ברנה ונו׳ . ופדויי ס׳ ישופין. הא חד. וכאו כיון ברנה. 60 מרי. ושמחת עולם על רחשם. הה תלת ששון ושמחה ישינו. סא ארבע. לקבליהין דארבע זמנין דאתפורו ישראל ביני עממיא . וכדין כתיב נ) ואמרתם ביום ההוא הודו לס׳ קראו בשמו ונו׳. ברוך ש׳ לעולם אמן ואמן:

וילך

עלנו שוש אשיש כה׳. אם ברין תגל נפשי באלהי. מה הטעם. לפי ששתי אלה בי נחקקים [לר] שכתוב כי הלבשני בגדי ישע. מהו בגדי ישע. גונים שנצמיירו בהם להסתכל בו [לה] כמש"כ h ושעו ואין מושיע אל ה' וגו'. ישע היינו הסתכלות. מי שרוצה להסתכל בו בגונים שלי יסתכל. מה המעם. לפי שכתוב מעיל צרקה יעמני. צרק"ה ממש. שגונים [האלה] בו נצמיירו [לו] כחתן יכהן פאר. זה גון אחר. וככלה תערה כליה. זה גון אחר [ט] וכאשר אלו הגונים מתחברים באותה שעה נראים. וכלם משתוקקים לראות ולהסתכל בו. רבי יוסי אמר שוש אשיש. שתי שמחות. בה' היינו ברחמים. תגל נפשי. שמחה אחת אם ברין, א"ר יהודה בכל שמחה על שמחה [לה] ושמחת ציון עתיד הקכ"ה לשמח לישראל בשמחה יתרה מהכל. שכתוב כ) ופרויי ה' ישובון ובאו ציון ברנה וגו'. ופרויי ה' ישובון. הרי שמחה אחת. ובאו ציון ברנה. הרי שתים. ושמחת עולם על ראשם. הרי שלש. ששון ושמחה ישיגו. הרי ארבע. כנגד הארבעה פעמים שנתפורו ישראל בין העמים. ובכן כתוב ג) ואמרתם ביום ההוא הודו לה' קראו בשמו ונו׳. ברוך ה' לעולם אמן ואמן:

פרשת האזינו

ד) האזיבו השמים ואדברה ונו׳. רבי חייא אמר זכאה מכל נביאי עלמא. יתיר הילהיה דמשה שמים והאזיני ארך כי ה׳ מוי כתיב ה) שמעו - 60 רצר. שמעו שמים, ישעיה דהוה יתיר רחיקה ממלכה כתיב שמעו שמים. משה דהוה יתיר קריב למלכא כתיב האויני השמים, תאנא בההוא זמנא דאמר ישעיה שמעו שמים והאויני ארץ. כמה גרדיני שהירין אודמנו לתברא רישים. כפקם קלה והמר. מהן היה דין דבעי להרעשה עלמין. עד דפתה והמר להו הכה ולהו דידי. הלה כי ה׳ דבר ולא אנא. במשם מאי כתיב. האוינו ואדברה. אנא ולא אחרא, ואדברה בלא דחילו, סאזינו השמים ותסמט הארד אמרי פי. ולא מאמרא. זכאה חולקיה. א"ר אבא . אלמזר גליפן הטזיכו דרכי השמים בלתוון ואדברה ותשמע הארץ. הכה אתרמיו שמא קדישא עלאה [6] רבי יוסי אמר תו מאי בין משה לישעיהו. משה אמר האוינו השמים. שמים עלאין. אינון דאשתמודען דאקרין שמא דקב״ה [כ] ותשמע הארץ. ארץ עלאם. ההיא דאשתמודעת. ואיהי ארך החיים [ג] בישעיהו כתיב שמעו שמים. ולא סשמים. סאוילי ארץ. ולא הארץ. ואינון שמים

בוא וראה כתוב ה) שמעו שמים והאזיני ארץ כי ה׳ דבר. שמעו שמים. ישעיה שהיה רחוק יותר מן המלך כתוב שמעו שמים. משה שהיה קרוב יותר להמלך כתוב האזינו השמים. למרנו שבשעה ההיא שאמר ישעיה שמעו שמים והאזיני ארץ. כמה ממוגי הדין גזרמנו לרצוץ ראשו. יצא קול ואמר. מי הוא זה שמבקש להרעיש עולמות. עד שפתח ואמר לא אני ולא משלי. אלא כי ה' דבר ולא אני. במשה מה כתוב, האזינו השמים ואדברה. אני ולא אחר. ואדכרה בלי פחר. ותשמע הארץ אמרי פי. ולא מאחר. אשרי חלקו. א״ר אבא בספר אותיות מפותחות של ר' אלעזר מוכא. האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ. כאן גרמו שם הקרוש העליון (ל) רבי יוסי אמר עוד מה בין משה לישעיהו. משה אמר האזינו השמים. שמים העליונים. אותן הירועים שנקראים שם הקב"ה [כ] ותשמע הארץ. ארץ העליונה. ארץ הידועה. שהיא ארץ החיים [ג] בישעיהו כתוב שמעו שמים. ולא השמים. האזיני ארץ, ולא הארץ. והם שמים

ל) האזינו השמים ואדברה וגו'. רבי חייא אמר אשרי

חלסו של משה יותר מכל נביאי העולם.

וארץ

וארך וארק מקומות או במואל כי כיב כו ישעי ליה גו שה ייב דו דף רפו: הו ישעי' אי

זיו הזהר

[לזן היינו מסד ודין הקוקים יחדו בישראל שאין בהם דין בלי חסדים: [לה] פי' שע"י הגונים של הלכושים שהן הכפירות. בראיהא לבושין הקינת לון וכנ'. יש ביכולת להסתכל ולהכין בו. כידוע שגוין לכן מודה על חסד. אדום על גכורה. וכן ע"י הסתכלות כהנהגת הקבית עם ישראל בחסד ודין ניכר דרכי אלהותו: [לו] צרק"ה רמו על סדת התפארת שיש בו ג' גונים המורים על חסד דין ורתסים. והסכוון של מעיל צדקה היינו שהקב"ה מתנהג עם ישראל בסדת הרחסים: [לו] יכהן היינו חסד. כמו בני לבן ברי לבן ד של כלה היינו כגרים של מעיה אדום: [לת] רבי יהודה מחוק דבריו הראמים: [לו] התקד הקסד הוק היינו מסד. כמו בני גונים של כלה היינו כגרים של מראה אדום: [לת] רבי יהודה מחוק דבריו הראמינים. שהן התסד והן הנין מעיה מישור לבן דכה"ג. ועדיח רבה. כי ההסד לישראל. והדין לעשות נקמה בנוים. כמו שהיה ביציאת מצרים נגוף ורפוא. ננוף למצרים ורפוא לישראל. כן תהיה

שמחת ציון בכ"א: פרשת האוינן (ה) יש כמה פירושים כאן איזהו השם הקרוש. וגראה שזה סור שלא ניתן לנלות. ואין לנו נפקא מינה כל כך כיון שבלא זה הלא כל התורה כלה שמותיו של הקב"ה היא: (ג) זהו התפארת: (ג) זו מדת המלכות:

216

לשון קורש

מלוי :

ברות דמתניתין במלין ובעיבדה ולכוונה בלבה. והכי הות. מתתה לעילה. מעילה לתתה. ולבתר לקשרת

כלא בחד קשרא מכלן . ממשה . בקדמיםא מתפא לעילא.

כי שם ה׳ אקרא. מהו אקרא. כמה דכתיב ויקרא אל

לכתיב לדייק וישיר [ז] לבתר קשיר קשרה דמסימנותה

ואמר הויא [ח] דא הוא קשרא לכלא. בנין כך בעי בר נש

לסדרה שבחה דמאריה כהאי גוונה. בהדמיתה מתתה

לעילא. לסלקא יקרא דמארים לאתר דשקיו דעמיקא

דבירה נגיד ונפיק [מ] לבתר להמשכה מעילה לתיה

דרגה בתראה להמשכה ברכהן לכלה מלעילה לתתה.

לבתר בעי לקשרא קשרא בכלא. קשרה דמהימנותא [י] דא היא

ב"נ דאוקיר לשמא דמאריה ליחדא שמא קדישא. יע"ד

כתיב ג) כי מכבדי אכבד. כי מכבדי בעלמה דה. אכבד

בעלמה דהתי. ובוזי יקלו. מהו ובוזי יקלו. דה הוה מהן

דלא ידע ליחדא שמא הדישא. להשרא קשרא דמהימנותא.

- 255

דה שכינתה [ה] לבתר הבו גודל לחלהינו. דה

עלאה [י] לבתר נחית בדרגוי מעילא לתתא.

6177

130 שתעין שירתה מעליה מכלה מהי היה. כמה דתכינן

נ) בי שם ה׳ אקרא

שקיו דנהלא

. כבט

מלכת

מסהוא

710

יערף כמפר

התרגיש עלמה, פתח

גדל לאלהינו אמר רבי

ודרגה.

לאמשכא ל

70

וארך התאין. ועם כל דא בעו לאעכשא ליה. חארץ התחתונים. ועם כל זה בקשו לענוש אותו. ער כי ה׳ דבר. ולה מנה. ומשה החר כולי החי 7030 שאמר כי ה׳ דבר, ולא אני, ומשה אמר כל כך מה .. שנאמר האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי דכתיב האויני השמים ואדברה ותשמע הארך אמרי פי .. ה) רבי יהודה אמר הביה שמים אהרי [ד] ובנין דאקרי הבי יהודה אמר הקב״ה נקרא שמים [7] ומפני שנקרא (6 שמים כל אינון הקיעין דאתכלילן בשמא דא. כד שמים כל אותן הרקיעים הנכללים בשם הזה. כאשר מתחברן כחדה הקרין שמים והקרון שמה דקביה. מהן מתחברים יחד נקראים שמים ונקראים שם הקב"ה. איזה אינין רקיעין . שבעה אינון כמה דתנינן . וילין. רקיע. שהקים . הם הרקיעים. שבעה הם כמו שלמרנו. וילון. רקיע. שחקים. זבול. מעין. מכין. ערבית.. אמר רבי שמעון תא חוי דרא זבול. מעון. מכון. ערבות .. א״ר שמעון בוא וראה דור האחרון שיצאו ממצרים ידעו הכל. שהרי משה היה לומר בתראה דנשהו מחלרים ידעו כלא. דהא משה גלי לון כל אינין ארבעין שנין דהוו במדברא. תאנא א"ר ילחה עמהם כל אותן מ׳ שנה שהיו כמרבר. למדנו א׳ר יצחק דא אלא בההוא יומא דהוה ואף משה לא גלי שאף משה לא היה מגלה להם זה אלא ביום ההוא סליק מן עלמה. דכתיב בן מחה ועשרים שנה חנכי שנסתלק מן העולם. שנאמר בן מאה ועשרים שנה אנכי בההוה יומה ממש. ועם כל דה לה המר עד היים. בההוא יומא ממש. ועם כל דא לא המר עד דיהבו ליה רשומא. דכתיב ועמה כתבו לכם את השירם היום. באותו היום ממש, ועם כל זה לא אמר ער שנתנו לו רשות. שנאמר ועתה כתבו לכם את השירה הואת, וכד גלי לא אמר האויני ישראל אלא האויטר הזאת, וכאשר היה מנלה לא אמר האזינו ישראל אלא האזינו השמים.. ותה חזי כולי ההי המר משה וקרה לעלחין השמים .. ובוא וראה כל זה שאמר משה וקרא לעליונים מרם שאמר הרבר. שנאמר האזינו השמים. יערף כממר עד לא יימא מלה. דכתיב האוינו השמים. לקחי וגו׳. וכל כך למה. משום כי שם ה׳ חקרח. עד לקחי וגו׳. וכל כך למה. מפני כי שם ה׳ אקרא. קודם דיימה מלה הרעים כלהו עלמין. מהכה בההיה שעתה שאמר הרבר הרעיש כל העולמות. למדנו בשעה ההיא משם האוינו השמים ואדברה . אתרגישו עלמין . דחמר שאמר משה האוינו השמים וארברה. נורעועו הרקיעים. כפק קלה והמר משה משה. המאי הת מרעים עלמה כלה. יצא קול ואמר משה משה. למה אתה מרעיש כל העולם. את בריה דבר נש ובגיכך אתה בריה של בן אדם ובשבילך גזרעוע העולם. פתח ואמר כי שם ס׳ אהרא. בההיא שעתא אשתתרו ואליתו ואמר כי שם ה' אקרא. באותה שעה נשתתקו והאזינו

רבריו :

כ) בי שם ה׳ אקרא הכו גדל לאלהינו. אמר רבי שמעון שירה המעולה מהכל מה היא. כמו שלמדנו

בסוד המשנה שתהי׳ ברבור ובמעשה ובכונת הלכ. וכך צריך לכוון. מלממה לטעלה. מלמעלה לממה. ואח"כ לקשר הכל בקשר אחר. מניין. ממשה. בתחלה מלמטה למעלה, כי שם ה' אקרא. מהו אקרא. כמו שנאמר ויקרא אל משה. זו היא השכינה [ה] אחיכ הבו נורל לאלהינו. זהו מלך העליון. [י] אחיכ ידר בהמררגות מלמעלה לממה. שנאמר צדייק ויש"ר [י] אח"כ היה מקשר קשר האמונה ואמר הו"א [ח] זה הוא קשר לכל. לפיכך צריך הארם פסרר שכח של רבונו כרמיון הזה. בתחלה מלממה למעלה. להעלות הכבור של רבונו למקום שהשפע של עומק הכאר נמשך ויוצא [מ] אח״כ להמשיך מלמעלה למטה מן השפע ההוא של הנהר לכל מררגה, ומררגה, ער מדרנה התחתונה להמשיך ברכות לכל מלמעלה לממה. אח"ב נצרך לקשר קשר ככל. קשר האמונה [י] זה הוא אדם המכבד לשם רבונו לגרום יחוד השם הקדוש. וע"ז כתוב ג) בי מכברי אכבר. כי מכברי בעילם הזה. אכבר בעולם הבא. ובוזי יקלו. מהו ובוזי יקלו. זה הוא מי שאינו יודע לייחר את השם הקרוש. לקשר קשר ראמונה. להמשיך

מראה מכומות א דף רפו. כ) דף רפס. ג) בפואל אי כי

זיו הזהר

[7] זהו התפארת מרכו שבע ספירות התההונות שכנגרן הם ו' הרקיעים: [6] ביון שלא נאמר ויקרא ה': [ון היינו תפארת: [ון צדי"ק וישרר היינו יסור ומלכות: [ח] קשר האמונה היינו התקשרות המלכות עם כל שאר מ' ספירות. וכמו תיכת אה"ד מקשרת כל הי"פ וישיר היינו יסור ומלכות: (ח) קשר האמונה היינו התקשרות המלכות עם כל שאר מ׳ ספירות. וכמו תיכת אה"ר מקשרת כל הי"ם מלמעלה למטה. כי א׳ היינו כתר, ה׳ היינו ה׳ הספירות. ר׳ היינו מלבות. כמו כן תיכת ה"א מקשרת כל הי"ם מלמשה למעלה. כי ה׳ זו מלבות. ו׳ היינו ו׳ הספירות הנכללות בתפארת. א׳ רמו כל לג׳ הראשונות. כמובא כספר התמונה שאל"ף עיקרה בכתר עם הצמרפות הכסה ובינה. וכן מובא בפררם שער האותיות שאל"ף מלשון פלא המורה על תכלית ההעלם וחיינו כתר. ועוו עון אל"ף הוא הצמרפות הכסה ובינה. וכן מובא בפררם שער האותיות שאל"ף מלשון פלא המורה על תכלית ההעלם וחיינו כתר. ועור אל"ף הוא לשון ׳יסודר. אל"ף הכמה. אל"ף כינה (טו זו הבינה. והיינו להתחיל בשירות ותשבהות של עולם העשיה ועולם היצירה. ולהעלות תמלכות עם התפארת ער הבינה שהיא עולם הכריאה בסור מ"ן. וזה נורם להמשין שמעם מן החכמה שחיא עולם האצילות לנהי הבינה משם לכל מדרנה ומרכה ער הבינה שהיא עולם הכריאה בסור מ"ן. וזה נורם להמשין שמעם מן החכמה שהיא נולם האצילות לנהי הבינה משם לכל מדרנה מרה היות המלכות: (י) זה מוד נפולת אמים. שע"י הכונה של מסיר נפשירות המשלם היו היונו כתי היו היוו הכיח שלא נברא :

א"ר יהורה ובוזי יקלו. זה מי שאינו. יודע לכבר

להמשיך ברכות להמקום שנצרך. ולכבר השם של רכונו.

וכל מי שאינו יורע לכבר השם של רבונו. מומב לו

לרבונו ואינו מכוון באמן, שלמרנו גרול העונה אמן יותר

מן המברך. והרי נתבאר לפני רכי שמעון שאמן ממשיך ברכות מן המעין להמלך. ומן המלך להממרונה [י] ובספר

אותיות מפותחות של רבי אלעזר מובא שנמשך מאל"ף למ"ם

וממ"ם לנו"ן [יג] כיון שמניעות הברכות לנו"ן משם

נמשכות ויוצאות הברכות לעליונים ותחתונים ומתפשמית

בכל. וקול יוצא. שתו משפע הברכות שהמשיך פלוני

עבד המלך הקרוש. וכאשר ישראל לממה נזהרים לענות

אמן ולכוון את לבם כמו שנצרך. כמה פתחי ברכות

נפתחים להם למעלה. כמה מובות נמצאות בכל העולמות. שמחה גרולה בכל. ומה הוא השכר לישראל שגרמו זה.

שכר יש להם בעולם הזה ובעולם הבא. בעולם הזה בזמן

שקובלים ישראל צרות ומתפללים תפלה לפני רבונם.

קול מכריז בכל העולמות ה) פתחו שערים ויבא גוי צדיק

שומר אמונים. אל תקרא אמונים אלא אמנים [ינ] פתחו שערים. כמו שישראל פותחים שערי הברכות. כך עתה

פתחו השערים ותתקבל תפלתם מאותן הסובלים צרות. כן הוא בעולם הזה. ובעולם הבא מה שכרם. שכאשר יצא הארם מעולם הזה שהיה שומר לענות אמן, מהו

שומר. כלומר שהיה מסתין לאותה ברכה שאמר מברך

ההוא. ומחכה לו לענות אמן כמו שנצרך. נשמתו עולד ומכריזים לפניה, פתחו השערים לפניו. כמו שהוא היו:

פותח שערים בכל יום כאשר היה שומר אמונים. א״ר

יוסי א"ר יהודה מהו אמן. א"ר אבא הרי ביארו שהכל נקרא אמן. המעין של הנהר ההוא שנמשך אמן נקרא (יד שכתוב ואהיה אצלו אמון. אל תקרא אמון אלא אמן [טי

קיום של כלם. נהר ההוא שנמשך ויוצא אמן נקרא (טו שלמרנו כתוב כ) מהעולם ועד העולם אמן ואמן. עולם

שלמעלה ועולם שלממה. אף כך אמן ואמן. אמן שלמעלה ואמן שלממה. אמן הוא הקיום של כלם. והרי ביארנו

אמן' באותן האותיות שלו. שא״ר שמעון 🛠 היינו עומק

הבאר [יי] שכל הברכות משם נובעות ויוצאות ונמצאות.

(מן פתוחה היינו הנהר שנמשך ויוצא. ונקרא מים (יח) 🏠

וזהו הסוד שלמרנו מ"ם פתוחה עם מ"ם פתומה [יכ] כמו שביארנו בהפסוק לברבה המשרה, ן פשומה כוללת של שתי נוניין. ל כפופה, וגם כוללת האות ן, לפיכך

נקרא כל הכלל נון. ובסור המשנה כך למרנו. ן רמז על בחינת זכר, ן פשומה כלל של בחינת זכר ונקבה. נ

בחינת זכר. פשוטה ביא של בחינת זכר. כפופה בכלל המנונא כפופה בכלל היא [כ] ובספר של רב המנונא

הזקן

לאמשכא ברכאן לאתר דאלטריך. ולאוקיר שמא דמאריה. ידע לאוהיר שמא דמאריה. פנ ליה וכל מאו דלא : יזלה הברי

א"ר יהודה ובוזי יקלו. מאן דלא ידע לאוהיר למפריה ולא אתכוון באמן. דתנינן נדול העונה אמן יותר מו המברד. והה הוקימנה קמיה דרבי שמעון דהמן משיך וממלכת למפרוניתה [יז] למלכה . ברכאו ממבועת למ״ם מאל"ף אלעזר 1377 נליפיו 110031 כיון דמפו ברכאן לנוין וממ״ם לנו״ן [יב] כיון דמפו ברכאן לנו״ן כנדיי ונפקין ברכאן לעלאי ותתאי ומתפשטי מסמו בכלא. אתבקיו משקיותא דברכאו דאפיק פלניא נפיק . וקלא דמלכה קדישה. וכד ישרהל לתתה מכמרין להתבה 6730 אמו ולכיינא לבייהו כמה דאלמריך. כמה פתחין דברכאן פתיחן להו לעילה. כמה סבאן משתכחין בכלהו עלמין. כמה חדו בכלה. ומאי אגר להו לישראל דגרמין האי. אבר להו בעלמה דין ובעלמה דהמי. בעלמה דין בשעתה דעאקין להו לישראל ומללין ללותא קמי מאריהון. הלה מכרוה בכלהו עלמין ה) פתחו שערים ויבה גוי לדיק שומר אמונים. אל תקרי אמונים אלא אמנים [יג] פתחו שערים. כמה דישראל פתחין לתרעין דברכאן. כד השתא פתחו שערים ותתקבל ללותהון מאינון דעאקין להו האי בעלמה דין ובעלמה דאתי מאי אגרייהו דכד יפוק ב"כ מהאי עלמא דהוה שומר לאתבא אמן, מהו שימר. כלומר דהוה נסיר לההיא ברכה דאמר ההוא דמברך. ומחכה ליה לאתבא אמן כמה דאלטריך. נשמתיה שלהא ומכרזי קמיה. פתחו שערים קמים. כמה דחיהו הוה פתח תרעין כל יומה כד הוה שומר המונים. אמר רי יוםי אדר יהודה מהו אמן. אדר אבל הא אוקמוה כלא אמן אקרי. מבועא דההוא כחלא דנגיד אמן אקרי [יד] דכתיב ואהיה אללו אמון. אל תקרא אמון אלא אמן [פו] קיומא דכלהו. ההוא נחלא דנגיד ונסיק אמן אקרי [מי] דמניא כתיב ב) מהעולם ועד העולם אמן ואמן. עולם דלטילה ועולם דלתתה . הוף הכי התן והתן. התן דלעילה ואמן דלחתם, אמן קיומא דכלסו. וכה אוקימנא שמעון 🕺 767 dant. בחיכון mh עמיקא דבירא ויין דכל ברכאן מתמן כבעין ונפקין ומשתכחין. מיס [יח] בי שתיחה נהרא דנגיד ונפיק. ואקרי והות רות דתנינן מים פתוחה עם מים שתומה [ימ] רמת ך. לםרבה המשרה. ראיהימנא ' כללא 202 ב כפופה . וכללה . כיכי"ן 1007 **ว″**33 ברך. וברוא דמתניתא הכי פשועה כללא דדכר ונו חקרי 6555 adid. [. 101 ICI . . 777 בכללה דפשופה היה [כ] ובספרת דרב המנונה כפופס 630

בראה מקומות 6) ישניי כיו כ) מלים מיל

זיו הזהר

נאן מבועא היינו אבא הבסה שהוא מעין נהר הבינה והוא כולל נ' ספירות הראשונות עם הכתר שהוא מקור השפע. ומן נ' הראשונות נשפע למלכא זה התפארת. וממנו למטרוניתא זו המלכות: (יכן זה ספר שהיבר ר' אלעור על סור צורת האותיות כעין ספר התמונה זאומר הרמו של אבן שאליף הזא סור ג' הראשונות. מ' פתוחה רמו על תפארת כיון שמורככת מן כ"ו שבני' השם הוי"ה מקור התפארת. ונו"ן פשומה רמו על מלכות בהודונותה עם התפארת לקבל ממנו השפע ולהשפיע למשמה: ויגן בי הצ"ל שומר אמונה: ויז) דעת ר' אבא שאסן מרמו על הכמה בינה ומלכות. מעין תנהר היינו תכמה. נהר היינו בינה. קיומא דבלהו זו מלכות. וכמו מהעולם ועד העולם היינו עוה"ב ועוה"ו בינה ומלכות, כמו כן אמן ואמן : (טון בראשית ברא היינו בחכמה שנקראת ראשית. והיא אומרת ואהיה אצלו אמון. ואומר אל תקרי אמון, ביון שהצ"ל ואהיה אצלו אומן : (טון זו בינה: (יון זו תכמה: (יה) זו בינה. כן ארכעים לבינה: [יט] מ׳ פתוחה זו בינה הפתוחה להשפיע תמיד השפע הנצרכת לקיום העולם. מ׳ מתומה זו מלכות בחינת דין וצמצום. שהשפע הבאה להיכה נסגרת. ונצרך עבודת ישראל להמתיק הדיון ולפתוח המסנר ואו משפעת השפע לממה בראוי: (כן בונתו שנו"ן פשומה במילואה מרמות על תפארת ומלכות יחד. נמצא לפי"ו דעת רשב"י שאמן מרמו על הבמה כינה תפארת ומלכות. חיינו ד' העולמות

הזקן מובא C שבכאן היא נוטריקון מל"ך. והיינו אמ"ן נוטריקון אל כולך גאטן. זה הכלל של הכל ונכון הוא [כז] וזה נתבאר:

המברך ואינו (ה) למדנו כל מי ששומע ברכה מן המברך ואינו מתכוון באמן. עליו נאמר ובוזי יקלו. במש׳כ נ) לכם הכהנים בווי שמי. מה עונשו. כמו שלא פתח ברכות למעלה כך אין פותחין לו. ולא עוד אלא כאשר יוצא מעולם הזה מכריזים לפניו ואומרים. סגרו השערים לפני פלוני. ואל יכנס ולא תקבלו אותו. וי לו וי לנשטתו. למרני שרשעי הניהנם כלם עולים במדורים ידועים. וכמה פתחים יש לו לגיהנם. וכלם נפתחים נגד הפתחים של גן הערן. וכשעה שמוציאים לאותן הרשעים שקבלו עונשם. אותן הפתחים נפתחים ומנהיגים אותן לחוץ. וכל פתחי ניהנם נקראים בשמותם נגד הפתחים של גן העדן. בגיהנם יש מדור התחתון העמוק מכלם. וזה המדור הוא מדור על מדור. ונקרא נ) ארץ עיפתה. מהו עיפתה. כמש"ב ז) רבוע יהיה כפול. ותרגומו מרבע יהא עיף. אף כך עיפתה. כלומר כפולה. והוא נקרא שאול תחתית. שאול הוא מדור אחד. תחתית הוא מדור התחתון. ולפיכך נקראת ארץ עיפתה תחתית. וגם נקרא אברון. וע"כ כתוב ה) שאול ואברון. וכל המרורים לא נכפלו. וכלם אינם עפים מלבר זה. ולמרנו מי שיורד לאברון שנקרא תרתות אינו עולה לעולם. וזה נקרא גבר הכלה ונאבר מן כל העולמות. ולמרנו שלמקום ההוא מורידים לאותן המבזים מלענות אמן. ועל הרבה אמנים שנאבדו םמנו שלא היה מחשיג אותם [ככ] דנים אותו בגיהנם וטורידים אותו למדור התחתון ההוא שאין לו פתח. ונאבד שם ואינו עולה ממנו לעולם. וע"ו כתוב ו) כלה ענן וילך כן יורד שאול לא יעלה. ולא. הרי כתוב ו) מבמן שאול שועתי שמעת וגו׳. וכתיב ה) מוריד שאול ויעל. אלא כאן שאול ושם תחתית. וביארנו כאן שחור בתשובה. כאן שלא חזר בתשובה, א"ר יוםי מה זה שכתוב ט) כי שתים רעות עשה עסי אותי עזבו מקור מים חיים לחצוב להם בארות וגו׳. אותי עזבו מקור מים חיים. זה הוא שאינו רוצה לקדש שמו של הקב"ה באמן. מה עונשו, ע"ו כתוב לחצוב להם בארות בארות נשברים. שמורידים אותו לגיהנם מדרגה אחר מדרגה. עד שיורדים לאברון שנקרא תחתית. ואם הוא מקדש שמו של הקב"ה לכוון כאמן כראוי, הוא עולה מדרגה אחר מדרגה להתעדן מאותו עולם הכא הנמשך בהארתו תמיד ואינו פוסק. זשיכ י) אטונים נוצר ה' ומשלם על יתר עושה נאוה ז

יא) פתח רבי אבא ואמר משמיה דרבי פנחם. יכ) כל אשר תמצא ידך לעשות בכחך עשה וגו׳. כמה יפה לו לארם בעוד שהנר דולק ושורה על ראשו להתינע לעשות רצון רבונו. לפי שהארת אותו הנר הוא כה השורה עליו [כנ] וע׳ז כתוב יגדל נא כח ה׳. כח ה׳

ן סבא ל דסכא סיא נושריקון מל"ך. יהייני נושריקון אל גולך באמן. הא כללא דכלא פיר סוא [כא] יהא אממר:

ה) ההנה כל מהן דשמע ברכה מההיה למברך לה אתכוון באמן . עליה להמר ובוזי יקלו . כדיא ב) לכם הכהנים בוזי שמי. מאי עונטיה. כמה דלא פתח ברכאו לעילה כך לה פתחין ליה. ולה עוד הלה כד כפיק מההי עלמה מכרזי קמיה והמרי. טריקו גלי קמיה דפלניה, ולה ליעול ולה מהבלון ליה, ווי ליה ווי לכשמתיה. תאנא חייבי דגיהנם כלהו סלקין במדורין ידיען. וכמה פתחין אית ליה לגיהנם. וכלהו פתיחין לקבל פתחין דגן עדן ובשעתה המפקי לאינון הייביה דקבילו שוכשייהו. איניון פתחין פתחין ישוויין לו לבר. וכלהו פתחין דניהכם בשמהן הקרון לקבלי פתחין דגן עדן. בניהנם אית מדורא בתראה תתאה דכלהו, וההוא מדורא סוי מדורא על מדורא. ואקרי ג) ארך עיפתה. מהו עיפתה. כדיא ד) רבוע יהים כפול. ומתרגמינן מרבע יהא עיף. אוף הכי עיפתה. כלומר כפולה, וההוא אהרי שאול תחתית. שאול סיח מדורא סדא. תחתית סוא מדורא תתאס. ובניכ אקרי ארץ עיפתה תחתית. ואקרי אבדון. ועיד כתיב ה) שאול ואבדון. וכלהו מדורין לא אכפלו וכלהו לא עייפין בר מהאי. ותאנא מאן דנחית לאבדון דאקרי תחתית לא סליק לעלמין. והאי אקרי גבר דאשמלי ואתאביד מכלסו טלמין. ותאנא להסיא אתר נחתין להנהו בברי דמבוי לאתבא אמן. ועל אמן סגיאין דאתאבידו מניה דלא חשיב להו [ככ] דיינין ליה בניהנס ומחתין ליה בההוא מדורא תתאה דלית ביה פתחא. ואתאביד ולא סליק מניה לעלמין. וע״ד כתיב ו) כלה ענן וילך כן יורד שאול לא יעלם. ולא. והא כתיב ו) מבטן שאול שועתי שמעת ונו׳. וכתיב ה) מיריד שאול ויצל, אלא הכא שאיל הפם מחתית . ואיקימנא הא דאהדר הה דלה הסדר ביה. הדר יוסי מחי ביה . דכתיב א) כי שתים רשות עשה עמי אותי עובי מהור מים חיים לחלוב להם בארות ונו׳. אותי עובו מקור מים חיים, דא הוא דלא בעי לקדשא שמא דקביה באמן. מאי עונשיה, כתיב לחלוב להם בארית בארות נשברים דנחתיו ליה לגיהנם דרגה בתר דרגה. עד דנחתיו דאקרי תחתית, ואי איהי קדים שמא דקב"ה לאבדיו לכיונא באמן כדקא יאות. סליק דרגא בתר דרגא 7007 לאתעדנא מססוא עלמא דאתי 551 סליל פסיק. ההיד י) אמונים נולר ס׳ ומשלם על יתר עושה : 5163

יא) פתח רבי אבא ואמר משמיה דרבי פנחם. יבי כל אשר תמלא ידך לעשות בכחך עשה וגוי. כמה יאות ליה לבינ בעוד דבולינא דליק ושריא על רישיה לאבתדלא למעבד רעותא דמאריה. בגין דההיא נהורא דבולינא איהו בהן דשריא עליה [כנ] וע"ד כתיב יגדל נא כח סי. כח הי

מראה ביקובורת ה) דף רפה: כ) מנאכי א׳ ג) איוב י׳ ד) במות כית כ) פשני כיו ו) איוב ז' ו) יונה כי ת) במואל א׳ כ׳ ט) ירמי׳ כי י) תנים ניא יא) פנחם רכ. יב) קהנת ט׳

זיו הזהר .

אצילות בריאה יצירה עשיה, א' רמו על תכמה כמש"ב ואאלפך הכמה. מ' רמו על בינה. נו"ן פשומה היינו תפארת ומלכות בהודונות: (ה) כונה זו כוללת כל הכונות הנזברות. כי השם א"ל תנם שעל פי רוב הוא בספירת המד. אבל לפעמים ירמו על אל עלון דהיינו ג' הראשונות. מלך. זה תפארת הכולל שש הספירות. נאמן. זו המלכות שנקראת אמונה. נמצא לפי"ו שאמן כולל כל העשר ספירות: (כנ) פי' לא משום שונג נאברה מהם עניית אמן אלא משום שאין הברכות נחשבות בעיניתם: כגן זה הבה היינו הארת 219 7

האזינו

ה'. זה הוא כח השורה על ראשי הצדיקים. ועל כל אותן העסלים לעשות רצון רבונם. וע״ז למרנו כל העונה אמן יהא שמיה רבא מברך בכל כחו וכו' [כר] וראי נצרך בזה לעורר כל אבריו בכח חזק. לפי שבהתעוררת חוקה שמתגבר נתעורר אותו בה קרוש העליון, ונתעלה תוך הקרושה. ונשבר הכח והתוקף של צד המומאה. ולכן בכח"ך נצרך לעשות רצון רבונך. כי אין מעשה וחשבון בשאול וגו׳. לפי שע״י כח ההוא יש מעשה ויגיעה. להתיגע בעולם הזה שנקרא עולם המעשה. עולם העשיה להשלים סוף המחשבה. וחשבון. זה הוא עולם התולה ברבור [כה] שהרי חשבון ברבור תולה. וע"כ כל גיסטריאות ותקופות ועיבורים שבעולם בהלבנה הם. ורעת. זה הוא סור שש הצדרים התלוים במחשבה [כו] ונקראים עולמות של אותה המחשבה והחכמה. שהכל תולה ממנו. וכל אלה נכללים בכה ההוא [כי] מה שאין כן בצר של שאול מדרגת הגיהנם. שהרי כל איש שאינו מתינע באותו הכח בעולם הזה. ליכנס בו במעשה וחשבון ודעת וחכמה [כת] סופו ליכנס בשאול שאין בו מעשה וחשבון ודעת וחכמה. שהרי צד המומאה דרך שאול הוא. שכתוב ה) דרכי שאול ביתה. מי שמתרפה מן אותו בח הקדוש נתגבר בו צד המומאה אשר שאול ביתה, אשר אתה הולך שמה. וכי כל בני העולם הולכים לשאול. כן, אבל עולים מיר. שכתוב נ) מוריד שאול ויעל. מלבר אותו הרשעים שלא הרהרו בתשובה לעולם שיורדים ואין עולים. ואפילו צדיקים גמורים יורדים שמה. למה יוררים. בשביל לקחת כמה רשעים משם ולהעלותם למעלה, ומי הם, אותן שהרהרו בתשובה בעולם הזה ולא יכלו לשוב ונסתלקו מן העולם. והצדיקים יורדים בשכיל אותן הרשעים לתוך הגיהנם. ולוקחים אותם ומעלין אותם משם:

תוספתא

(1) קול מן קולות יורד מלמעלה לממה. מפרק הרים והלעים. מן החים שעינים להם ואין רואים. אמומה והלעים. מי הם שעינים להם ואין רואים. אמומה והלעים. מי הם שעינים להם ואין רואים. אמומה אזנם. מח עיניהם. אין רואים ואין שומעין ואין מבינים. אזנם. מח עיניהם. אין רואים ואין רואים בעים כמשיכ ד) ימחו מספר החיים. כמשיכ ד) ימחו מספר היים ועם צריקים אל יכתבו. וי להם כאשר יצאו מעולם הזה. ויהיו נמסרים בידו של דומ"ה וישרפו באש מספר חיים ועם צריקים אל יכתבו. וי להם כאשר יצאו מספר חיים ועם צריקים אל יכתבו. וי להם כאשר יצאו מעולם הזה. ויהיו נמסרים בידו של דומ"ה וישרפו באש מספר חיים ועם צריקים אל יכתבו. וי להם כאשר יצאו ולא עוד אלא בזמן ששראל עונים בקול רם אמן יהא השריה רבא מכור על שערי ניהנם סכוריאל שמו. ומרמו למלאך המסונה על שערי ניהנם סכוריאל שמו. ומרמו למלאך המסונה על שערי ניהנם סכוריאל שמו. ומרמו ומרמו למלאך המסונה על שערי ניהנם סכוריאל שמו. ושלש מפתחות בידו. ופותח שלשה שערים שבצד המרבר ורואים האור של עולם הזה (כמן כמשונים אדשה מסונים אשר בידם שלים ורואים האור של עולם הזה למונים ביזה מסונים אל שערי ניהנם סכורים לת היה מסונה על מערי ניהנם סכוריאל מים געשון האש וסותם ומרמי הביה אים שמיה בידה שלים מנונים ביזה מסונים אלים מנונים מנונים מנונים מערים מנונים מנונים מנונים מנונים מערים מנונים מערים מנונים מנות מנות מנשכים כיזיהם מסונים אשר בידם שלים מגריפות מנשבים בידיהם. מסונים אשר בידם שלים מגריפות מנשבים בידיהם. מסונים אשר בידם שלים מגריפות מנשבים בידיהם.

להם

לשון הזהר

ה׳. דה האה כה דשריה על רישיהון דלדיקיה ועל כל אינון דמשתדלין ברפותה דמהריהון. וע"ד תנינן כל העינה חמן יהה שמיה רבה מברך בכל כהו וכו׳ [כד] ודהי אלטריך לאתערא כל שיישוי בחילא תקיף. בגין דבאתערותא תקיפא דאתקיף אתער ההוא כה קרישא עלאה. ואסתלק נו קודםה. ואתבר הילא ותוקפה דסמרה ההרה. וע"ד בכח"ך אלעריך למעבד רעותא דמארך. כי אין מעשה וחשבון בשאול וגו׳. בגין דבההוא כה אית מעשה השתרלותה. להשתרלה בהאי עלמה דחקרי מעשה עלמה דעובדה למשלם סיפה דמחשבה. וחשבין. דה הוה עלמה דמליא בדבורא [כה] דהא חשבין בדבורא תליא, וע"ד כל נימטריאות ותקופין ועיבורין דעלמא בסיהרא הוו, ודעת. דא יאיהו רוא דשית סטרין דתליין במחשבה (כי) ואקרון עלמין דההיא מחשבה וחכמה, דכלא תליא מניס. יכל אלין כלילן בההוא בח [כו] מאי דלאו הכי בסמרא דגיהנם. דהא כל ביינ דלא אשתדל דשאול 6177 כה בהאי עלמא. לאעלא בים במעשה והשבון 51003 ודעת וחכמה [כח] שופיה לאעלא בשאול דלית ביה מעשה יהשבון ודעת וחכמה. דהא סטרא אחרא ארח שאול איהו. דכתיב א) דרכי שאול ביתה. מאן דאתרפי מהחוא בח קדישה התקיף ביה סמרה החרה דשהול ביתה. אשר התה הולך שמה. וכי כל בני עלמה אזלי לשהול. אבל סלקין מיד. דכמיב כ) מוריד שאול וישל. אינון חייביו דלא סרהרו תשובה לעלמין דנחתין . 16 53 ילא סלקין. ואפילו לדיקים גמורים נחתין תמן. 1606 כחמין בנין דנפלין כמס חייצין מחמן וסלקין לון לעילת ומאן אינון. אינון דהרסרו בתשובה בהאי טלמא ולה יכילו והסתלקו מן עלמה. ולדיקיה בניניסון דחייבין גי שאול ונטלין לון כחתין וסלקין לון מן תמן:

תוספתא

נ) כזל מן קליה נחית מעילה לתתה. מתבר מורין וסכרין. מאן איכון דחמאן ולא חמאן. אטימין הודכין. סתימין עייכין. לה המהן ולה שמעין ולה ידעין.. אינון חייביא אתמחון מספרא דחייא. כדיא ד) ימחו מספר חיים ועם לדיקים אל יכתבו. ווי לון כד יסקון מהאי עלמא. ויתמסרון בידא דדומה ויתוקדון בכורא דדליק אשא מלהשא בני בן הנם. תלת זמנין ביומא מתסקדן. ולא עוד אלא בזמנא דישראל מתיבין בקול רם אמן יהא שמים רבא מברך. קבים אתמלי רחמין וחיים על כלא. ורמיז למלחכה דממכה על תרעי דניהנם במריאל שמיה. ותלת מסתחן בידים. ופתח תלת תרעין דבסער מדברא והמאן נהורה דהאי עלמה [כט] אתא תננא דנורא והתים ממכן כדין תלת אורחין .' מלת 🗉 דתחות ידייהי מנריפין מנשבן בידייהו. ואתיבו תכנא לאחורייהו וכוומ 11

מראה מקומות א משלי זי בי שמיאל אי בי בי ניז בכ. הי תוים סיט

זין הזהר

ניצוץ מאור השכינה על ראשו להאיר להנשמה שבמות שנקראת נר ה׳: [כקן בהנוזח יהא שמית רבא מברך יש כ"ח אותיות: [כק] זת עולם העשיה ששורשו היא מדת המלכות: [כו] אלו שש הפפירות כלל התפארת התלוין מני הראשונות חב"ד: [כו] כת תהוא שתיש מדת המלבות נכללין בה כל הספירות. שהיא מקבלת שפע מכלן והיא מחזה של כלן: [כח] היינו של תורה ועבודה ונמ"ח: [כע] כי הגיתנס יש לו שערים לני צדדים. למרכד לים וליונשלים, זהו גי כן הנם תוא כור עמוק בררך עקלקלות שאי אפשר למרוד עוסקו. והיא בצד ירושלים: תרגומו

ובמיא .

לון שעתא ופלנות שעתא. ולבתר תייבין לאשייהו. וכן תלת

זמכין ביומה. ובכל זמכין דהמרי ישראל המן יהה במים

תפין ביומר. ובכל הזכין לתחלי ישרחל מדין הסו שריט רבה מברך וכוי. הינון רווחין לון, זכחין הינון לדיקית זהורחיהון מנהרת בסהות עלמה לכל ספרין. כמדים ה) והורה לדיקים כחור נוגה הולך וחור עד נכון היוס:

מרחשין בשפוותיה פתנמי ללותה בזכותה ובנקיות דעתה

לסדרא ללותא למאריה. שפיותיה ירחשן בהאי גוונא. [בשירותא]

מתחה לעילה לסלקה יקרה דמחרים לחתר דשקיו דעמיקו דבירה נגיד ונסיק [ל] לבתר ינגיד להמשכה מלעילה לתתה מההוה שקיה דנהלה לכל דרגה ודרגה

עד דרגא בתראה. לאמשכא נדבה לכלא מעילא לחתא.

לבתר בעי להשרא השרא בכלא. כוונה דהשרא דמהימניתא [נא]

ויעבדון כל משחלוהי. בין שחלתה דלבורה בין שחלתה

דיחידה, ושהילתה דחית לבינ לשהלה ממחריה הן מסודרין

במי גווני . א) אית באלפיא ביתיא [לכ] ב) אית באדכר

מכילוהו דקב"ה. רחום וחמון וגו׳. ג) אית בשמסן

יקירן הקבים. כנון אהיה יה יהו אל אלהים הויה צבאות שדי אדני [נו] ז) אית בעשר ספירות כנון מ' יים' כ' מ' נ' ח' ב' ח' כ' [ני] ס) אית

בארכר לדיקיא כגון סאבות והנביאים והמלכים. ו) אית

בשירי ובתושבחתי דאית בסיו הבלה אמיתית. ז) עילא

מנהון מאן דידע לתקן תקונין למארים כדקא יאות [לה] ח) אית

גווני אלין לריכא כוונה נדולם. ואי לאו. פלים קרא דכתיב ובוזי יקלו. ובכוונת אכון דסוא כליל תרין שמהן הזריד, אדבי. דהאחיד נניז שוביה וברכוהי באולר הנקרא דיכל. והוא רמוז בפסוק ג) וסי בהיכל קדשו

הנקרא היכל והוא רמוז בפסוק נ) וס׳ בהיכל קדשו הם מפניו כל הארץ. ועל זא רמוז רויל כל מוב האדם

בביתו. שנאמר ד) בכל ביתי נאמן הוא. ומתרגמינן בכל

עמי [לו] ואי מכוון בכל חד וחד מט׳ נווני כדקא יאות .

רא הוא ביינ דאוקיר לשמא דמאריה לשמא קדישא.

ועל דה כתיב כי מכבדי הכבד ובוזי יקלו. הכבד בעלמה

דין. לקיים ולמעבד כל לרכוי. ויחזון כל עממי ארעא ארי שמא דס׳ אתקרי עלים וידחלון מניה. ובעלמא דאתי יוכי

למיקם במחילת חבידים. אע"ג דלא קרי כל לרכיה.

כיון דוכם לחשנחה בידיעת מחרים וחיכוון ביה כדקה יהות. מסו

ובוזי יקלו . דה הוה מהן דלה ידע ליחדה שמה קדישה .

ולהשרא השרא דמהימנותא. ולאיושכא לאתר דאלטריך.

ולחוקיר שמא דמאריה. שב ליה, דלא אתברי. וכל שכן מאן דלא אתכוון באמן. ע"כ תוספתא:

מעילא

מתתח

6005

בידיעה דסלקא

דידע

להמשיך

לעילה [לו] כן) הית מהן

1521

'D

לממה.

כ) כתיב ויאמר אלהים ישרצו המים שרך נפש חים. ירחשון מיא רחש נפשא חימא. כלומר כך

הוה רחש נפשא חיתא, וכד בעי ביל

ומחצה, ואחיכ חוזרים לאש. וכן ג' 560 שעה פעמים ביום. ובכל פעם שאומרים ישראל אמן יהא שמיה רבא מברך וכו׳. ירווח שם להרשעים, זכאים הם הצדיקים שדרכיהם יאיר בעולם ההוא לכל הצדרים. כמשיכ (ה) ואורח צדיקים כאיר נוגה הולך ואור עד נכון היום:

כשון קורש

כ) כתוב ויאמר אלהים ישרצו המים שרץ נפש חיה. ותרגומו ירחשון מיא רחש נפשא חיתא. כלומר כאשר מרחש בשפתיו דבורי תפלה בזכות המיח ובנקיון דעת וסימי התורה. הרי זה רחש נפש חיה. וכאשר ירצה האיש לסדר תפלה לרבונו, ירחשו שפתיו באופן הזה. יתחיל מלממה למעלה להעלות כבוד רבונו למקום אשר השפע של עומק הבאר נמשך ויוצא [1] אחיכ יפיק להמשיך מלמעלה לממה מאותו שפע הנהר לכל מדרגה ומדרגה ער מררגה התחתונה. להשפיע נרכה לכל מלמעלה לממה. אח"ב צריך לקשר קשר בכל. בכונת קשר האמונה [65] ויעשו כל משאלותיו. כין משאלת צבור כין משאלת ידיד. והבקשות שרוצה הארם לבקש מן רבונו הן מסודרות במ׳ אופנים. א) יש כאל״ף כיית [לכ] ב) יש בהזכרת מרותיו של הקביה. רחום וחנון ונוי. ג) יש בכונת שמות חכבוד של הקב"ה. כמו אהית יה יהו אל אלהים הויה צבאות שרי אדני (נג) ר) יש בכונת יחור העשר ספירות שהן מ׳ י׳ ה׳ נ׳ ת׳ ג׳ ח׳ ב׳ ח׳ כ׳ [לז] ה) יש בהוכרת הצריקים רהיינו האכות והנביאים והמלכים. ו) יש משירות ותשבחות אותן שיש בהן קבלה אמיתית. ז) למעלה שהם מי שיורע לתקן תקיני רבונו כראוי [לה] ח) יש בכונת הידיעה העולה מלממה למעלה [נו] מ) יש מי שיודע לכוון להמשיך שפע מלמעלה למטה. ובכל ט׳ אופנים האלה נצרך כונה גרולה. ואם לא. עליו אימר הכתוב ובוזי יקלו. ובכוונת אכזן שהוא כולל שני שמות הנתוד ארני, שהאח"ר גונז מובותיו וברכותיו באוצר הנקרא היכל. וזה גרמז בפסוק נו וה' בהיכל קדשו הם מפניו כל הארץ. וע"ז רמזו רז"ל כל מוב האדם בכיתו. שנאמר ד) בכל ביתי גאמן הוא. ותרגומו בכל עמי [לי] ואם מכוון בכל אחד ואחד של מ' האופנים כראוי. זה הוא ארם המנכד את שם רבונו את השם הקרוש. ועל זה כתוב כי מכברי אכבר ובוזי יקלו. אכבר בעולם הזה. להחויכו ולעשות כל צרכו. ויראו כל עמי הארץ כי שם ה׳ נהרא עליו ויפחרו ממנו, ובעולם הבא יוכה לעמור במחיצת החסירים. אע"פ שלא קרא כל צרכו. כיון שוכה להכין ביריעת רבונו ומכוון בו כראוי. מהו ובוזי יקלו. זה הוא מי שאינו יורע לייחר שם הקרוש. ולקשר קשר האמונה, ולהמשיך שפע למקום שנצרך. ולכבר שם ייזונו, מוב לו שלא נברא. וכל שבן מי שאינו מתכוון באמן. ע"כ תוספתא:

13

15

מרא " נוקומות א משלי די כא תכומה קטו ב) חכקוק א' ד) נמדכר ייב

זין הזהר

אן חיינו סן עולם העשיה עד עולם הבריאה ועד בכלל. ואח"ב יגרום בתפלה המשכת השפע מעולם האצילות עד עולם העשיה: ולא) היינו נפילת אפים כנוכר לעיל: (נכן פי' לדבר האותיות והתיבות כראוי ע"פ דקדוק: (נג) פי' לכוון בכל שם לפפירה הסיוחדת לו. ואלו עשרה שבות הם כנגד חיים. השם צבאות חוא כנגד נצח וחוד: (לך) אלו הרית מן חיים מלמפה למעלה, וצריך הסיחרות (ן, ואלי עודה שבורה בכור הם כנות של יחורין בכל זמן וומן כנו. כא הגד והי ינטין אלי הי האלי התפלות העולה מימשה לכוון בהזרוו:ותן זו בוו: (נס) פי' לכוון כונות של יחורין בכל זמן וומן לפי הומן: ((ו) זה הבל חפה של התפלות העולה מ למעלה נעושה פעולת רית ניתוח כמו הקרבנות. ובוח יובן שאין די במחשכה וכונה בלבד: (כי) זו ראיה שעם ישראל הם ביתו של הקב"ח כיון שהשרה ביניהם השכינה הקרושה שנקראת בית ונס היכ"ל שבני' ה"ס כמספר השם אדני שהוא היכל לחשם תוי"ה כזה. יאהרונה"יי

לשון הזהר

ה) בי שם הי הקרה ונו', מהו כי שם הי הקרה, היר שמעון הא כתיב הבו גודל לאלהיכו ולחן א"ר אבא הבו גודל. דא גדוליה. הלור תמים פעלו. דא גבוריה. כי כל דרכיו משפט. דא תפארת, אל אמונה, דא כלח ואין עול. דא הוד. לדיק. דא יסוד. וישר. דא לדיק. סא כלא שמא קדישא דקב״ה . ובנ״כ כי שם ה׳ אקרא, איר יוסי שם ס׳ ממש [למ] ומשה בהסית שעתת גלי להו לישראל. דכתיב בן מאה ועשרים שנה אכני היום וגו׳. מכאן אוליפנא ההוא זכאה דחכמתא עלאם ביה. כד מסי יומא לאסתלקא מעלמא בעי לגלאם ההיא חכמתא לאיכון די כוח קדישא ביכייהו. מכלן. ממשה. דכתיב בן מאה ועשרים שנה אנכי היום. וכתיב ועתה כתבו לכם את השירה הואת וגו׳. ואם לאו. עליה כתיב ב) אל תמנע שוב מבעליו. כד"א כי לקח שוב כתתי לכם ונו׳. בהיות לאל ידך לעשות. עד לא תסתלק מן עלמא ילא אתיהיב לך רשותא לנלאה [מקדמת דנא]. איר חייא האי קרא אוליפנא מניה חכמתא עלאה. והכי הוא. אבל סיפא דקרא מקשר קשרא דמהימניתא. במאי. דכתיב הו"א. לדיק וישר הוא. כלימר הוא כלא. הוא חד בלא פרודה. דאי תימא כל הכי סניאין איכון. חזר יאמר הו"א. כלהו שלקן ומתקשרן ומתאחדן בחד. וכלא היא היה והוא היה והוא יהיה. והוא חד. שמיה לעלם ולעלמי עלמין. עד כאן מתקטרין בריך מלין . ומתחחדי מלין קדישין דשמח דקביה וכחס חולקים מחן דקרי למלכח וינדע למקרי כדקה יחות . וחי איהו קרי ולא ידע למאן דקרי. אתרחיק קב״ם מניה. דכתיב קרוב ה׳ לכל קיראיו. למאן קרוב. הור ואמר לכל אשר יקראיהו באמת. וכי אית מאן דיקרי לים בשקרא. איר אבא אין. האי מאו דקרי ולא ידע למאן קרי. מכלן. דכתיב לכל אשר יקראוהו באמת. מהו בחמת. בחותמה דנושפנהה דמלכה דהוה שלימו דכלה [ח] הה"ד ג) תתן אמת ליעהב חסך לאברהם. ובניכ לכל אשר יקראוהו באמת כתיב . זכאה חולקיה דמאן דעאל ונפיק למנדע אילחוי דקב"ה. יע"ד כתיב ד) ואורח לדיקים כאור כנה וגו׳. וכתיב ועמך כלם לדיקים וגו׳:

ה) הצור תמים פעלו. איר יוסי ודאי כל מאי דעביד קב״ה בארעא כלא היה ברוא דחכמתא, וכלא בנין לחחוחה הכמתה עלהה להו לבני נשה. בגין דילפין מסהוא עיבדא רזין דחכמתא . וכלא אינון כדקא יאות. ועובדוי כלהו ארחי דאורייתא איכון. בגין דארחי דאורייתא איכין ארחי דלית בה כמה ארחין דקב"ה. ולית מלה ועירא דהכמתא עלאה. ושבילין ורזין תה הזי דהה רבי בן זכאי הוה אמר תלת מאה הלכות פסוקות יותכו ברום דהכמתה עלאה בפסוק ושם השתו מהיטבאל בת ולא גלי לון אלא לרבי בת מי זהב. מטרד למכדע אליעזר דהוה בנין עמיה . כזין **70**05 עלאין

כראה כוקוכות ט דף לנו. כ) משלי ג׳ ג) מיכה ז׳ ד) משלי ד׳ ה) חולדות קמה:

זיו הזהר

[לת] הקושי' היא מהו שם. שהיצ"ל כי לה' אקרא. ומתיץ ר"ש שהמכוון הוא על מרת המלכות וחשבינה הקרושה שנקראת ש"ם עם התפארת ששורשו הוא השם הוי"ה. ואומר ראיה לרבריו שהרי אמר לאלהינו. כי אם הי' אומר לאלהיך הי' המכוון על השבינו בלכד אבל כיון שאמר לאלהינו כונתו על תפארת ומלכות. כי תפארת הוא שורש מרע"ה והמכוון לורו לישראל בהוכרת השם לייחר השני שמות הוי"ה וארני של תפארת ומלכות. שוהו יהור קב"ה ושכינתיה. ודעת ר' אכא הוא שבונתו על הו' מפירות שבלן הן שמו הקרוש: (לט) רעת ר' יוסי שמרע"ה היה מגלה לישראל ביום ההוא מור שם המפורש: (מ) תמלך. זה תפארת, שם הוי"ה. וחותם מכעתו זו מלכות. שם אדני. כסור הכתוב שימני כתותם על לכך. יחוד שניהם היינו שלימו דכלא:

לשון קודש 221 870

ל) 🛃 שם ה׳ אקרא ונו׳. מהו כי שם הי אקרא. איר

אבא הבו גודל. זו גרוליה. הצור תמים פעלו. זו גבורה.

כי כל דרכיו משפט. זה הפארת. אל אמונה. זה נצח.

ואין עול. זה הוד. צדיק. זה יסוד. וישר. זו צד"ק. הרי הכל שמו הקרוש של הקביה. ולפיכך כי שם ה' אקרא.

איר יוסי שם ה' ממש [למ] ומשה בשעה ההיא הית

מגלה זה לישראל. שנאמר בן מאה ועשרים שנה אנכי מגלה זה לישראל. שנאמר בן מאה ועשרים שנה אנכי היום וגו'. מכאן למרנו שכל צדיק אשר חכמה העליונה

בו. כאשר מגיע היום להסתלק מן העולם צריך לגלות

חכמה ההיא לאותן אשר רוח הקודש ביניהם. מניין.

ממשה. שנאמר בן מאה ועשרים שנה אנכי היום, ונאמר ועתה כתבו לכם את השירה הזאת וגו׳. ואם לא. עליו

כתוב ג) אל תמנע טוב מבעליו. כמשיכ כי לקח מוב

נתתי לכם ונו׳. בהיות לאל ידך לעשות. מרם תסתלק מן העולם ולא גיתנה לך רשות לגלות [מקודם לזה]. איר

חייא מקרא זה למדתי ממנו חכמה עליונה. וכך הוא כמו

שנתבאר. אבל סוף הסקרא סקשר קשר האמונה, במה. שבתוב הו"א. צדיק וישר הוא. כלומך הוא הכל. הוא אחד בלי פרוד. שאפשר תאמר כי כל אלו רבים הם.

חזר ואמר הו"א. כלם עולים ומתקשרים ומתאחרים באחד.

והכל מורה שהיא היה והוא הוה והוא יהיה. והוא אחר. ברוך שמו לעולם ולעלמי עולמים. עד כאן מתקשרים

הדברים. ומתאחרים דברים הקרושים של שם הקב"ה. אשרי חלקו מי שקורא למלך ויודע לקרוא אליו כראוי. ואם חלקו מי אקורא למלך ויודע לקרוא אליו כראוי. ואם הגקו קורא היא קורא אינו יודע למי הוא קורא. מתרחק הקביה

ממנו. שכתוב קרוב ה' לכל קוראיו. למי הוא קרוב.

חוזר ואומר לכל אשר יקראוהו באמת. וכי יש מי שקורא

אליו בשקר. אמר רבי אבא כן, זה מי שהוא קורא ואינו יודע למי קורא. מניין. שכתוב לכל אשר יקראוהו באמת.

מהו באמת. בחותם מבעת המלך שהוא שלימות הכל [מ] זש"כ גו תתן אמת ליעקב חמד לאברהם. ולפיכך כתוב

לכל אשר יקראוהו באמת. אשרי חלקו מי שנכנם ויוצא

להבין דרכי הקביה. וע"ו כתוב ז) וארח צריקים כאור

נגה וגו׳. וכתוב ועמך כלם צדיקים וגו׳:

ה) הצוך תמים פעלו. א״ר יוםי ודאי כל מה שהקב״ה

בשביל להראות חכמה העליונה לאנשים, כדי שילמדו

מן מעשיו סורות החכמה, וכלם הם כראוי, וכל מעשיו

דרכי התורה הם. לפי שדרכי התורה הם דרכי

הקכ״ה. ואין לך רבר קמון שלא יהיה בו כמה דרכים

ונתיבות וכודות חכמה העליונה. בוא וראה שהרי רבי

יוחנן בן זכאי היה אומר שלש מאות הלכות פכוקות

בסור חכמה העליונה בהפסוק ושם אשתו מהימבאל בת

ממרד בת מי זהב. ולא היה מגלה אותם אלא לר׳

אליעזר שהיה עמו. בשביל להבין שיש הרכה סודות

עשה בארץ הכל היה בסוד של חכמה. והכל

עליונים

שמעון הרי כתוב הבו נודל לאלהינו (יהן א"ר

האזינו

עלאין אינון בכל עובדא ועובדא דאיהי באירייתא, ובכל מלה

עליונים בכל מעשה ומעשה שנוכר בתורה. ובכל דכור ודבור יש חכמה עליונה והיא תורת אמת, ולפיכך כל דברי התורה ענינים קדושים הם לראות ממנה נפלאות, כמש"כ ה) גל עיני ואבימה נפלאות מתורתך:

כ) רבי שכעין אסר הצור תמים פעלו. מהז המשמעות של הצור תמים פעלו. חיינו שנהפכה הצור לעשות פעלו של המים [מז] ומי הוא. זה אברהם. שנאסר בו התהלך לפני מיה תמים. וזה הוא ההופכי הצור אגם מים. ומשמעות תמים פעלו זה הוא אברהם, שבשעה ההיא נהפכה הצור לתמים. ובומן אחר פעם שנית כאשר הפץ נהפכה להוציא מים מן הצור ההיא. בגלל עונות ישראל לא נהפכה לתמים כמקדם. כזמן ההוא התרעם משה ואמר, נהפכה לתמים כמקדם. כזמן ההוא התרעם משה ואמר, צור ילדך תשי. כלומר החלשת אותו ממה שהיה בתחלה. שכשבילך לא נמצא תמים עת ונעשה רין. מה שלא חיה כן בימי ילדך. כלומר בילותר :

ג) בי כל דרכיו משפמ. רבי אבא שאל לרבי שמעון. מה זה שבכל זמן שמתרבים הרשעים בעולם והרין שורה בעולם. הצריקים שברור לוקין עליהם. שכן למרנו בשביל עונות הדור נתפסים הקדושים והצריקים. מפני מה. אם מפני שאין מוכיחים לעולם על מעשיהם. הרבה הם מוכיחים ואין מקבלים מהם. והצדיקים נכפפים לפניהם. ואם כדי שלא יהיה מי שיגין על העולם. אל יסותו ואל יתפסו בעונותיהם. שהרי שמחה היא לצריקים באבוד רשעים. א"ל רבי שמעון וראי שבשביל עונות הרור נתפסים הצדיקים. והרי ביארתי ענין זה. אבל כשעה שנתפסים הצדיקים ביסורין או בחלאים. בשביל לכפר על העולם הם, שאו מתבפרים כל עונות הדור. מנייו, מכל אברי הגוף. בשעה שכל האברים ביםורין ומחלה גרולה שורה עליהם. אבר אחד נצרך להקיז. בשביל שירפאו כלם. ואיזה אכר. הזרוע. מקיזים הזרוע ומוציאים ממנו דם. או נרפאים כל אברי הגוף. אף כך בני העולם הם אברים זה עם זה. ובשעה שירצה הקב'ה ליתן רפואה לעולם. מייסר לצדיק אחר שביניהם ביסורין ובמחלות. ובשבילו ניתנה רפואה לכל. מניין, שכתוב ז) והוא מחולל מפשעינו מרוכא מעונותינו וגו׳ וכחבורתו נרפא לנו. ובחבורתו. זו הקות הדם כמי שמקיו הורוע. וכאותה החבורה נרפא לנו. רפואה היא לנו לכל אברי הנוף. ולעולם אינו מיימר לצריק אלא כדי ליתן רפואה להור ולכפר עליהם. שוה הנאה לצר המומאה כשהרין שולם על הצריק יותר, מהכל. שאינו חושש או לכל העולם. ואינו משניח כהם. כשביל השמחה שהוא שולם על הצריק. וצריק הזה זוכה לממשלה עליונה בעולם הזה וכעולם רבא. וזהו הסוד של צדיק ורע לו. צריק ומוב לו, הוא כאשר אין הקב"ה תושש לכפר על העולם, אמרתי לו אילו לא היו שניהם בומן אחד היה נכון. אבל הלא כאן יש צדיק וכאן יש צדיק. לזה יש יפורין ומחלות ולזה יש כל מוב שבעולם אמר לי יען כי באחר מהם או בשנים מהם רי. שאין הקב"ה חפץ לייסר בלם. כמו שאין נצרך אלא זרוע אחת להקיו בשביל ליתן רפואת

ומלה הכממא עלאה איהי ואוריימא דקשות. בג׳כ אינון מלין דאיריימא מלין קדישין אינון לאחזאה מינס נפלאות כד׳א א) גל עיני יאבימה נפלאות מתורתך: כן רבי שמעין אמר הלור תמים פעלו. מאיר משמע סלור תמים (מא) ומאן איהו. אברהם, דכתיבי למעבד פעלו דממים (מא) ומאן איהו. אברהם, דכתיבי מים וישמע סיולי זא אדרתם בגיוואה הא הרחם לאוביאה

מים. ומשמע תמים פעלו דא אברסם. דבשעתא דא אתהדר הלו"ר לתמים. ובשעתא אחרא תנינא כד בעא משםה לאפקא מיא מהסיא לו"ר. במובייהו דישראל לא אתהדר לתמים כקדמיתא. ביה ומנא אתרעם משה ואמר. לור ילדך תשי. כלומר חלשת ליה ממאי דהוה בקדמיתא. דבניכך לא אשתכת תמים השתא ואתעביד דינא. מאי דלא הוה ביומי ילדך. כלומר עילימך:

נ) בל כל דרכיו משפט . רבי אבא שאיל לרבי שמעון . מאי האי דבכל שעתא דחייבין אסגיאו בעלמא ודינה שריה בעלמה וכחין דבהון לקאן עלייהו. דהכי קדישיא יתפסון . ולדיקית 6777 בהובה תמכן אמאי. אי בגין דאיכון דלא מוכיהין לעלמא על עובדייהו כמה אינין דמוכיחין ולא מקבלי מנייהי. ולדיקיא אתכשיין קמייסו. ואי בנין דלא יהוי מאן דינין פל פלאא. לא יהון מתין ולא יתפסון בחיבייהו. דהא חדוה איהי ללדיקיא באבודא דילהין. אמר ליה ריש בתובא דרכא ודאי מתפסין לדיקיא. והא אוקימנא הני מילי. אבל בשמתא דיתפסון לדיקיה במרעין הו במכתשין. בגין לכפרה על עלמה הוי. דכדין מתכפרון כל חובי דרה. מכלן. מכל שייפי גופה. בשפחה דכל שייפין בפהקו ומרע סני שריא עלייהו. שייפא חדא אלפריך לאלקאה. בנין דיתסון כלסו. ומכו. דרועה. דרועה אלקי ואפיקו מכיה דמה. כדין הה אסוומא לכל שייפי גופא. אוף סכי כני עלמא אינון שייפין דה עם דה. ובשעתה דבעי קביה למיהב הסוותה לעלמה. הלקי לחד לדיקה בינייהו במרעין ובמכתשין. ובניניה יהיב הסוותה לכלה. מכלן. דכתיב ד) וסיה מחולל מפשעיכו מדוכה מעיכותיכו וגו׳ ובהבורתו כרפה לכו. ובחבורתו. דם מקוותה דדמה כמהן דחקיו דרועה. ובההים חבורה נרפה לנו. הסוומה הוה לנה לכל שייפין דגופה. ולעולם לה הלקי לדיקה הלה למיסב הסיותה לדרה ולכפרה עלייהו. דסה מיחה לסערה הדינה שלעה על זכאה יתיר מכלא. דלא חיים כדין לכל עלמא. ולא אשנה בסו. מחדום דשלים עליה דוכאם. והסוא זכאס זכי לשולעכא עלאם בסאי עלמא ובעלמא דאתי. ורוא דא לדיק ורע לו. לדיק ועוב לו. כד לא חייש קביה לכערא על עלמא. אמינא לים אילו לה הוו בחד זמנה יהות. הבל כה הים לדים הכה והית לדיק הכה. לדה הית תרעין ומכחשין ילדה אית כל שיבו דעלמא. אמר לי בחד מכייהו או בתרין סני. דלה בעה קב"ה להלקחה כלהו. כמה דלה הלסריך שלה דרועה חדה להלקחה ולהקוחה למיהב הסווחם 329

פראה מכומות ש הגים קיינ נו נפות מה נו פנחס ריה. דו יפניי נינ

זין הזרה

(מה) צור זו נכורה סדת הדין, תמים היינו השר שדתו של אברהם:

כשון הוהר

לכל שייפין. אוף הכי במד לייןא סני. ואי אתתקף ביה מרע על כל שייפין. כדין אלפריך תרין דרועין לאקואה. איף הכי אי אסגיאו הובין יקירין על עלמא. כל זכאין אלקין למיהב אסוותא על כל דרא. כזין אבל בזמן דלא אסגיאו חובין כל כך. כדין חד זכאה אלקי ושאר לדיקיא בשלם. דהא לא אלמריך עלמא דילקין כלהו. כד אתסיאו עמא אתסיאו לדיקיא. ולומנין יומיהון קיימין במרעין לאגלא על דרא, מיתו 726 שם אתסי כלא ואתכפר. בזמנא דהובין איכון יקירין ימיל :

רעיא מהימנא

ה) בי כל דרכיו משפט. הא אתמר רשע ילר הרע שיפטו. לדיק ילר הסיב שיפטו. בינוני זה וזה שופטו. דהא ארבעה מלאכין נחתין עמיה דבר נש. דאתמר בהון כי מלאכיו ילוה לך אי אית ליה זכות אבים. חד מיכא"ל בזכית אברהם מנינא גבריא"ל בזכית ילחק. פליתאה נוריא"ל בזכות יעקב. ורביעא רפא"ל בזכיתא דאדם הדמאה. ויצר הסוב לעילא מנייהו. ואי לית ליה זכותה הזלי עמיה אלין ארבעה. עון משחית אף וחימה. ויצר הרע לעילא מנייהו למידן ליה לעלמא דאתי. ובניד אוקמוס רשע ילר הרע שופעו. לדיק ילר העוב שופעו. בינוני זה וזה שיפטו. דבגין דאיהו בינוני גבריאיל דאיהו יצר השוב. וסמאיל דאיהו יצר הרע. זה וזה שוכטו. דלכל ב"ר דחית ביה חרבע יסודין. חרבעה מלחכים נחתין עמיה מ מינא וארבעה משמאלא. ארבעה מימינא מיכאיל גבריאיל רפאיל נוריאיל. וארבעה משמאלא עון משחית אף יחימה. ומסשרא דנופא מסשרו"ן נחית עליה מימינא וסמא"ל משמאלא. ולית ביכ דלית ביה ארבע יסודין. אבל כפוש יסודא דאקדים ביה הכי מתהילין אלין ארבע: אי מול דיליה אריה אקדים מיכאיל ואבתריה גבריאיל ואבתריה כיריא"ל ואבתריה רפאיל: ואי מוליה שור הקדים גבריאיל ואבתריה מיכאיל ואבתריה נוריאיל ואבתריה רפה"ל: ואי מוליה בישר אקדים נוריא"ל ואבתריה מיכא"ל ואבתריה גבריא"ל ואבתריה רפא"ל: ואי מוליה אדם אקדים רפאיל ואבתריה מיכאיל ואבתריה גבריאיל ואבתריה נוריאיל. ואינון מסשרא דימינא: מסשרא דמיכא"ל כלהו אנפין דיליה אינון רחמי. בעלי גמילת חשדים. אנפוי חוירין. והאי בר כש גחיל חסד. הסיד והכס אי אשתדל באורייתא. ואי לאו בהפוך. מסשרא דילר הרע גולן שפש. לית ביה חסד דלא עם הארך חסיד: מסטרא דנבריא"ל ארבע אנפין דיליה דינה. מדת הדין על רשיעיה ומתגרה בהו כמה דאוקמוה מותר להתגרות ברשעים בעילם הזה. גבור בילריה ירא חמא. דיין יהא אי יתעסק באורייתא וגבור בתלמודיה. בהפיכה מסשרה דילר הרע. מתגרה בלדיקיה למעבד דינה קשה לון. גביר בעבירה למעבד לה. להו דחיל חשמה הוא. גוונין דאנפוי סומקין כעשו שופך דמים: מאן דמוליה נשר לאו רחמן סני ולאו מדת הדין סני. אלא ביכוני בילר מוב במדת סבין דיליה. וביכוני בילר סרע במדות בישין. וליה אכפין חיורין וסומקין: מאן דמולים אדם מסשרה דמוב כליל מכל מדות מובות. חסיד וחכם ונבור בתורה. ירה משה ממולה בכל מדות פנין. ונוון אכפוי אולמין. ומספרא דילר סרע ממולא מכל 01717

לכל האברים. אף כך בצריק אחר די. וכאשר מתנכרת המחלה בגוף על כל האברים. או נצרך שתי הזרועות להקיז. וכמו כן אם יתרבו עונות גדולות בעולם. או כל הצדיקים מוכים כדי ליתן רפואה על כל הדור. אבל בזמן שאין כל כך הרבה עונות, אז צריק אחר נלקה ושאר הצדיקים הם בשלום. שהרי אין העולם נצרך לייסר כלם. וכאשר נרפא העם גרפאים הצדיקים. ולפעמים עומדים כל ימיהם ביסורין להגן על הדור. וכאשר ימיתו הנה נרפא הכל ומתכפר. בזמן שהעונות הן גדולות

לשון קודש

ביותר :

רועה הנאמן

(6) בי כל דרכיו משפט. הרי אמרו רשע יצר הרע שופטו. צדיק יצר הטוב שופטו. בינוני זה וזה שופמו. שהרי ארבעה מלאכים יורדים עם האדם. שעליהם כתוב כי מלאכיו יצוה לך. אם יש לו זכות אבות. אחד מיכא"ל בזכות אברהם, השני גבריאיל בזכות יצחק. השלישי נוריא"ל בזכות יעקב. והרביעי רפא"ל בזכותו של אדם הראשון, ויצר הטוב למעלה מהם. ואם אין לו זכות הולכים עמו ארבעה אלה. עון משחית אף וחימה. ויצר הרע למעלה מהם לדון אותו בעולם הבא. ולפיכך דרשו רשע יצר הרע שופטו. צדיק יצר הטוב שופטו. בינוני זה זזה שופטו. שבשביל שהוא בינוני גבריא"ל שהוא יצר המוב. וסמא"ל שהוא יצר הרע. זה וזה שופמו. כי כל איש שיש בו ארבעה יסודות. ארבעה מלאכים יורדים עמו מימין וארבעה משמאל. ארבעה מימין מיכא״ל גבריא"ל רפא"ל נוריא"ל. וארבעה כשמאל עון משחית אף וחימה. ומצד הנוף מממרו"ן יורד עליו מימין וסמא"ל משמאל. ואין לך אדם שאין בו ארבעה היסודות. אבל כפי היסוד שהוא הראשון בו כך היא התחלת ארבעה האלה: אם המול שלו אריוה מקדים מיכאיל ואחריו גבריאיל ואחריו גוריא"ל ואחריו רפא"ל: ואם המול שלו שור מקדים גבריא"ל ואחריו מיכא"ל ואחריו נוריא"ל ואחריו רפאיל: ואם מולו נשר מקרים נוריאיל ואחריו מיכאיל ואחריו נבריאיל ואחריו רפאיל: ואם מזלו אדם מקדים רפא"ל ואחריו מיכא"ל ואחריו גבריא"ל ואחריו נוריא"ל. והם מצד הימין: מצד של מיכא׳ל כל הפנים שלו הן רחמים. בעלי גמילת חסרים. להפנים גוון לבן. וזה האיש גומל חסר, חסיד וחכם אם עוסק בתורה. ואם לא הוא להיפוד. מצר של יצר הרע גזלן שומה. אין בו חסר כי לא עם האדץ חסיד: מצד של נבריאיל ארבעת הפנים שלו הן דין. מרת הדין על הרשעים יפיל ומתגרה בהם. כמו שדרשו שמותר להתגרות ברשעים בעולם הזה. גבור ביצרו ירא חטא. דיין יהיה אם יעסוק בתורה ויתגבר בתלמודו. ולהיפוך מצר של יצר הרע. מתגרה בצדיקים לעשות דין קשה להם. גבור בעבירה לעשותה. אין הוא ירא חמא. גוון פניו ארום כעשו שופך רמים: מי שמולו נישר אין הוא רחמן גרול. ואינו בעל מרת הרין גדול. אלא בינוני ביצר מוב במדת מובות שלו. ובינוני ביצר הרע במדת רעות. ולו פנים של נוון לבן וארום: מי שמולו אדם מצר המוב הוא כולל מכל מרות מובות. חסיד וחכם ונבור בתורה. ירא חמא ממולא בכל מדות מובות. וגוון פגיו שהרחר. ומצד של יצר הרע ממולא מכל מדות

כראה מקומות 6 אה מסו

228 GL

האזינו

מדות בישין: וחי חובוי דבינ נפישין שלטין עלים כל

משריין דילר הרע. עד דיסתלקו מניה כלהו משריין דילר

סוב. ואמליך על אברין דיליס סמאיל וכל משרייתיס: ואי נפישין זכווי שלמין עליה משריין דילר הסוב. עד דיסתלקו מניס כל משריין דילר סרע. ואמליך על

כל אבריו דילים משריין דילר ספוב. בסהוא זמנא שלים עלים

שם הריה: ואם סוא בינוני לכא השמים עומדים עליו

מימיכו ומשמאלו. אלין מיימיכים לוכות. ואלין משמאילים

למובה, ומאן דאלים גבר. ובגין דא אוקמום מארי מתניתין לעולם יראה אדם עלמו כאילו כל העולם תלוי בו —

ניכ ר"מ:

אל אמונה ואין עול לדיק וישר הוא . א) איר יוסי קא

ולילים. כשממים כפקת מכים ואתדכת קמי בי דיכם דמלכם אי זכאם לאתהיימה אתהדרת להאי עלמה ודיכה הסום

בתרין גוונין איהו. דהא לא דיינין ליה לבר נש על בישין

דאיהו עתיד וזמין למעבד. דכתיב כי שמע אלהים אל קול הנים אל תיים אל קול הנימר באשר הוא שם ולא תייאא דרנין לים על

מבין דעביד לחוד. או לאומבא ליה על אינון מבין

דדכין ליה אוף על וכיין דאיהו זמין למעבד. דבניכייהו

ישתויב אע"ג דאיהו השתא חייבא. בגין דקב"ה עביד מיבו

עם כל בריין. וכל ארחוי דאיהו עביד לאוסבא לכלא הוא. ולא דאין לב"ג על בישין דאיהו זמין למעבד.

ובניכ אתרן בר כם קמי קודשא בריך סוא. [דאממר ביה

לדיק וישר הואן:

כ) שדות לו לה בכיו מומס ונו׳. היר ילחק תכיכן

חייבין כביכול עבדין פגימותה לעילה. מהי פגימיתה. כמה דכתיב שחת לו לה בניו מומס. דהה

תקונין דלעילה לה משתכחין כדקה יחות. כתוב החד הותר

ג) וילבש לדקה כשריון. וכתוב אחד אומר ד) וילבש בנדי נקס תלבושת. אלא א"ר ילחק וילבש לדקה כשריון. בזמנא דישראל זכאן. לא זכו. וילבש בנדי נקס: רבי

ייסי אמר מאי פנימותא . כמה דתכינן דאבהן לא מסהפקן

לאתברכא מהסוא בקיו דנחלא [מג] כל שכן בנין. כד"א שחת לו לא בניו מומס. מהו לו לא תרי ומני.

אלא חד לעילא וחד לתתא. וסייני דא"ר שמעון כל

זמנה דחייביה סגיהו בעלמה. כביכול שמה קדישה לה

מתברך בעלמה . וכל זמנה דמייביה לה כניהו בעלמה . שמה

קדישה מתברך בעלמה. ססיד ה) יתמו חשחים וגו' ברכי בפשי הת ה' הללויה. היר הבה מקרה זה ממש הוא

דכתיב שחת לו לא בניו מומס. מאן גרים להבלותא דא. דור עקש וספלתל. בנין דאינון הייביא ודרא בישא אשתכת הכי. בניכ בתר דאמר משה כל הכי מלין

ואדכר שמא קדישא כדקא יאות. אמר ידאי לדיק וישר היא. מלה בתקוליה. אבל שחת לו לא בניו מומס.

מהי פעמה הכי. משום דחינון דור עקש ופתלתל. היר יהודה

לא לו. כלומר לגרמייהו עבדין דא חייבין. דגרמין

לאסתלהא ברכאן מעלמא: י) רבי אלעור אמר מאי

סנימותה. דשמחלה לה התכליל בימיכה. דילר רע לה

כמה דחתמר בדינה דעל בישין. אלה

חוי כשעתה דביכ

רהשתח .

סליק

35

בערסיה

62

מדות רעות: ואם עונות האדם מרובין שולמים עליו כל מחנות יצר הרע. עד שמתרחקים ממנו כל מחנות יצר המוב. והוא ממליך על אבריו מסאיל וכל מחנותיו: ואם זכיותיו מרובין שולמים עליו מחנות יצר המוב. ער שמתרחקים ממנו כל מחנות יצר הרע. והוא ממליך על שמתרחקים ממנו כל מחנות יצר הרע. והוא ממליך על כל אבריו מחגות יצר המוב. ובזמן ההוא שולם עליו השם הןיר, ואם הוא בינוני צבא השמים עומדים עליו השם הןיר, ואם הוא בינוני צבא השמים עומדים עליו מימינו ומשמאלו. אלו מימינים לזכות ואלו משמאילים לחוכה. ומי שחזק הוא מנצח. ולפיכך דרשו חכמי המשנה לעולם יראה אדם עצמו כאילו כל העולם תולה בו---ע'כ ד"מ:

אל אסונה ואין עול צריק וישר הוא. *ה*) איד יוסי בוא וראה בשעה שהאדם עולה על ממתו כל לילה וראה נשמתו יוצאה מסנו ונדונת לפני בית דינו של הסלך. אם תזכה להתקיים חוזרת לעולם הזה. ואותו הרין בשני אופנים הוא. שהרי אין דנין לו לאדם על הרעות שהוא עתיד ומזומן לעשות. שנאסר כי שמע אלהים אל קול הנער באשר הוא שם. ואל תאמר שדנין אותו על המובות שעשה בלבד. או להמיבו על אותן המובות של המובות שעשה בלבד. או להמיבו על אותן המובות של המובות שעשה בלבד. או להמיבו על אותן המובות של ינצל אעים שעמרי הוא רשע. לפישהקב"ה עושה מוכות ינצל הבריות. וכל דרכיו שהוא עושה למען להמיב לכל הוא. ואינו דן לאדם על הדעות שהוא עתיד לעשות. ולפיכך נרון האדם לפני הקרוש ברוך הוא. [שנאמר כו ערים וישר הוא]:

כ) שרקרת לו לא בניו מומם וגו׳. א׳ר יצחק למרנו שהרשעים כביביל עושים פגם למעלה. מה

הפנם. כמו שנאמד שחת לו לא בגיו מומם. שהרי התקונים שלמעלה אין נמצאים כראוי. כתוב אחד אומר נ) וילבש צדקה כשריון. וכתוכ אחר אומר ז) וילכש כגרי נקם תלכושת. אלא א"ר יצחק וילבש צרקה כשריון. כזמן שישראל זוכים. לא זכו. וילבש בגדי נקם: רבי יוסי אמר מהו הפנם. כמו שלמדנו שהאבות אין נשפקים להתברך מאותה השפעת הנהר [nc] כל שכן הבנים. כמשיכ שחת לו לא בניו מומם. מהו לו לא ב' פעמים. אלא אחר למעלה ואחר לממה. וזהו שא״ר שמעון כל זמן שהרבה רשעים בעולם. כביכול שם הקרוש אינו מתברך בעולם. וכל זמן שאין הרבה רשעים בעולם. שם הקרוש מתברך כעולם. זשיכ ה) יתמו חמאים וגו׳ ברכי נפשי את ה' הללייה. איר אבא זהו ממש מקרא זה שבתוב שחת לו לא כניו מומם. מי גורם השחתה זו. דוד עסש ופתלתל. מפני שהם רשעים והרור הוא רע נמצא כן. לפיכך לאחר שאמר משה כל הרברים האלה והזכיר שם הקרוש כראוי. אמר וראי צריק וישר הוא. שם הכל כתקונו. אכל שחת לו לא בניו מומם. ומפני מה הוא כך. מפני שהם דור עקש ופתלתל. איר יהודה לא לו. כלומר שהרשעים מריעים לעצמם ברשעתם. שגורמים הסתלק הברכות מן העולם: י) רבי אלעזר אמר מהו הפנם. שהשמאל אינו נכלל בהימין. שיצר הרע אינו נכלל ביצר המוב. בשביל חמאי האנשים. והפגם שעושים

אתכליל בילר סוב. בגין חובייהו דבני כשא. ופגימו לא

אין אין מקומות או חייקלא: כו דף כלו. גו ישעיי ליע דו שם הו חלים קיד וו ואכא כו:

זין הזהר

(**פכן פר' שהספירות חסד נבורה ת**פארת הנקראין אבות אין סניע להן שפע מן הנהר שהוא בינה. ובעבור זה חסר שפע למסת להבנים,

לא עבדי אלא לון ממש. ההיד שחת לו לא בניו מומס, כביכול עבדי ולא עבדי. עבדי. דלא יתמשך

עלייהו ברכאו דלעילא. כדיא ועלר את השמים ולא

לגרמייהו ברכאן מאי דאלמריך. ולא כמלי לאמשכא לתמא ודאי מומס דאינין חייבין איהו: מו שחת

לו בואיו. דלא אתכליל שמאלא בימינא בניו דלתמשכי

ברכאן [מלשילא] (למתא) [מג] לא באל"ף. דהא לא נסלי לאתמשכא למתא. מאן גרים דא. בגין דחייבין

מפרישין ילר רע מילר פוב [מד] ומתדבקין בילר רע :

א ה-כה׳ תנמלו זאת עם נכל ולא חכם. אמר ריי

ופתלתל אתין סויתון גרמין דתגלי וחית בגלותא. סלהי

מאו גרם לכון דא. בגין דאמין עם נבל ולא חכם. ולא

ממתכלין בכל אינון מבוון דעבד לכו עד השתה. הלה׳

תנמלו זא״ת. דא שכינתא. והא אוקימנא מלי דהנינן

סיא דהבראם זעירא. ה"א דהלהי רברבא. וסא אתמר

דתנים ח״ר יהודה ה״ח דבכל אתר קב״ה [מה]

ואקרי אם. ותרי עלמין נינהו. דכתיב מן העולם ועד

העילם. והא תנינן ברוא דקרא בשמן כחית רביעים

מסתכלנא זהבים לא אעדי רחימומא מנייהו דישראל. דבכל

מאסמים ולא נעלתים לכלתם להפר בריתי אתם. אתם

דייקא בינייסו עמהון. לא אעדי מנייהו לעלמין:

הלוא סוא אביך קנך סוא עשך ויכנכך. ב) איר חזקים כמה אינון בני נשא אמימין. דלא ידעין ולא מסתכלן על מאי קיימין בעלמא. דסא קביה כד ברא עלמא עבד לים לבינ בדיוקנא דיליה. ואתקין ליה

במקונוי. בגין דישתדל באורייתא ויהך באירחוי. דהא כד אפברי אדם מעפרא דמקדשא דלתתא אתתקן. וארבע

ספרי דעלמה התחברו בההוה התר דהתרי בי מקדשה [מז]

ואינון ארבע ספרין דעלמא אתחברו בארבע ספרין דאינון יסודין דעלמא תמאה. אם. רוח. מים. עפר. ואתחברו מרבע יסודין אלין בד׳ ספרי דעלמא. ואתקין

מנייסו קב"ה חד גופה בתקונה עלאה. והאי גופה אתחבר

מתרין עלמין. מעלמה דה תתהה ומעלמה דלעילה. היר

שמעון מה חוי ד׳ קדמהי הינון רוה דמהימנומה.

ואינון אבהן דכלהו עלמין. ורוא דרתיכא עלאה קדישא.

זאינון ד' יסודין. אם. רוח. מים. שפר. אלין אינין רוא

עלאה . ומחינין נפקין זהב וכסף ונחשת וברול. והחית

מלין מתכאן אחרכין דדמיין לון. תא חזי אם. רוח.

מיס. עפר. אלין אינין קדמאי ושרשין דלעילא ותתא.

קב"ה

דא סוא במול

דמלרים.

כסין [מו] תניא רבי יהודה אומר

110

דאיכון

דא סוא במול דאמין שלמין

יהיה מפר.

פעמלו זאת.

מיכון כימוסין

. 155

700

ולא עבדי, דהא שמיא כשלי ליו

סלה׳ תגמלו ואת. בגין דאתון דור עקש

בכל אינון

בינייהו

דעכיד עמכון

להאי

למוון

בכמה

דכתיב

222

דעבד

. D"fi

אפרי

65

225 17

אין עושים אלא להם ממש. זש"כ שחת לו לא בניו מומם, כביכול עושים פגם ואין עושים, עושים. שלא יומשך עליהם הברכות שלמעלה. כמש"כ ועצר את השמים ולא יהיה ממר. ואין עושים, שהרי השמים מקבלים לה לעצמם הברכות שנצרכות למו. אבל אין מקבלים להשפיע לממה. וראי מומם של אותן הרשעים הוא: ועור שרת לממה. וראי מומם של אותן הרשעים הוא: ועור שרת לממה. וראי מומם של אותן הרשעים וא: ועור שרת לממה. וראי מומם של אותן הרשעים הוא: ועור שרת לממה. וראי מומם של אותן הרשעים ביו למצר. מינורם זה. מפני שהרשעים מקבלים שפע להשפיע למסה. מי גורם זה. מפני שהרשעים מפרידים יצר הרע מן יצר המוב [מל] ומתדבקים ביצר הרע:

(6) ה-לה׳ תנמלו זאת עם נבל ולא חכם. אמר ר״י הלה׳ תנמלו זאת. מפני שאתם דור עקש

ופתלתל אתם הייתם גורמים שתגלה זא"ת בגלות. הלה' תנמלו זאת. הזה הוא הנמול על מה שעשה עמכם בכל אותן המשפטים של המצרים. בכל אותן האותות שעשה לכם, הזה הוא הגמול שאתם משלמים לזא"ת ההיא. מי גרם לכם זה, לפי שאתם עם נבל ולא חכם. לבלתי הסתכל בכל אותן הטובות שעשה לכם ער עתה. הלה' תגמלו זא"ת. זו השכינה. והרי ביארנו הרבר שלמרגו ה"א ההבראם קטנה, ה"א ההלה' גרולה, והרי נתבאר שלמרנו אמר רבי יהורה היא בכל מקום רמז על הקב"ה [מה] ונקראת אם. ושני עולמות הם. שנאמר מן העולם ועד העולם. והרי למרנו בסור המקרא בשמן כתית דביעית ההין [מי] למרנו רבי יהודה אומר בכמה מקומות התבוננתי שהקב"ה לא הסיר אהבתו מן ישראל. שבכל מקום שהם השרה הקב"ה שכינתו ביניהם. שנאמר לא מאסתים ולא געלתים לכלהם להפר בריהי אתם. אתם רוקא ביניהם עמהם. לא סר מהם לעולם:

הלוא הוא אביך קנך הוא עשך ויכננך. כ) א"ר חוקיה כמה הם האנשים אמוקים. שאין יורעים ואין

מבינים על מה הם מתקיימים בעולם. שהרי הכב"ה כאשר ברא העולם עשה את האדם בצלמו. והתקין אותו בתקונו, לבעבור שיעסוק בתורה וילך בדרכיו, שהרי כאשר נברא האדם מעפר המקדש שלממה נתתקן. וארבעה צרדי העולם נתחברו במקום ההוא שנקרא בית המקרש [מו] ואותן ארבעה צרדי העולם נתחברו בארבעה צרדים שהם יסודות עולם התחתון. אש. רוח. מים. עפר. ונתחברו ארבעה יסודות האלה בארבעה צדרי העולם. והתקין הקב״ה מהם נוף אחר בתקון העליון. וזה הנוף נתחבר משני העולמות. מעולם זה התחתון ומהעולם העליון. א״ר שמעון בוא וראה ארבעה הראשונים הם סוד האמונה. והם האבות של כל העולמות. ומוד מרכבה עליונה הקדושה. ואותן ד' היסודות. אש. רוח. מים. עפר. אלה הם סוד עליון. ומהם יוצאים זהב וכסף ונחשת וברזל. ותחתיהם מיני מתכות אחרים הרומים להם, בוא וראה אש. רוח. מים, עפר. אלו הם הראשונים והשרשים שלמעלה ושלמטה. ותחתונים

כראה כיקוניות או דף ראו: כו וארא כנ:

זיר הזהר

לאגן בונתו באילו נכתב שחת לוא"ו. בלומר לתפארת שאין מגיע לו די שמע מלמעלה כיון שאין הגבורות נכללות בחפרים: (מד) בי היצה"ר צריך להיות ביצה"ם. כי מסנו נקה לעבור. כרבתיב ולעברו בכל לבבכם: (מסן או בינה אמא עלאה. או מלכות אמא תתאת: (מון רמו על מלכות: (מו) ר' צדרי העולם היינו הסד ררום. גבורה צפון. תפארת מזרח. מכות מערב. והם סור האמונה שעל פיהם הנהגת העולם. ומהם חשתלשלות ד' היסורות ארמ"ע. ושורש הכל הוא ד' אותוות של השם הוי"ה ב"חי

29 🖸 🗅

ותתחיו

ותתאין ועלאין

לסמר דרום.

קיימה בניניה.

הלה כד הימו

וממל .

לארבע ססרי עלמא. וקיימין בארבע אלין [מח] לסון

דרום מורח מערב אלין אינון ארבע סשרין דעלמא. (והיימין

בארבע אלין) אם לסמר לפין. רוח לסמר מזרח. מים

ולחים, עפר לספר מערב, וארבע אלין בארבע אלין

קשירין וכלהו חד .. ותא חזי כל ארבע ספרין עלאין

דקאמרן. אע"ג דמתקשרן דא בדא. ואינון היומא דלעילא

גרע רוחא אפילו רגעא חדא. נסשא לא יכילת לאתקיימא ...

וא״ר שמעין הא ראמר רבי חוקיה דכד ברא קכ״ה

לאדם, מעפרא דמקדשא דלחתא אתכרי. מעפרא דמהדשא

רלעילא אתיהיב ביה כשמתא [מט] וכמה דכד אתברי.

מעפרא דלתתא אתחברו ביה תלת סטרי יסודי עלמא. הכי

נמי כד אתברי מעפרא דלעילא אתחברו ביה תלת סערי

יסודי עלמה והשתלים הדם [כ] וכלה רוה עלהה הוה.

ומאן דישנה במלין אלין ישנה ברוא דהכמתא עלאה

דעקרא דכלא ביה:

ה) זבור ימות עולם בינו בנות דר ודר: רבי אבא אמר

קביה עלמה בהו. דכתיב כי ששת ימים עשה הי

ונו׳. ששת ימים ולא בששת ימים. והא אוקימנא [נא] בינו

שכות דר ודר. כלומר אינון ימות עולם ידעו וישתמודעו כל

איכון שנין ויומין. וכל דרא ודרא. עד דרא דאתון

קיימין. שאל אביך ויגדך. דא קבים. הסיד הלא סוא

אביך קנך . וינדך . והוא יגלה עומקא דחכמתא למאי הוא

שכלילו ליה אלא בגיכך. דחיתי אכת ותקיים אורייתא.

דתנינן כל מחי דעבד קב"ה על תנחי עבד. דכד

ייתין ישראל אי יקבלון אורייתא יאות. ואי לא דיהדר ליה

לתהו ובהו. ובנ״כ אינון ימות עולם ידעו ואשתמודען כלא :

שיתה יומין

מאן ימות עולם. כלין איכון שיתא יומין דעבד

קיומא דעלמא יתיר איהו רוח. בגין דכלא בניניה ונפשא לא קיימא אלא ברוחא. דאי

בנין דררום חיהו חם ויבש. ומים קרים

ואלין איכין ארבע

עלייהו קיימין.

ותחתוגים ועליוגים עליהם מתקיימים. ואלו הם ארבעה לארבעה צרדי חעולם. ועומדים בארבעה האלה [מח] צפון דרום מזרח מערב אלו הם ארבעה צדדי העולם. (ועומרים בארבעה האלה) אש לצר צפון. רוח לצר מזרח. מים לצד דרום. לפי שדרום הוא חם ויבש. והמים קריה ולחים. עפר לצר מערב. וארבעה היסודות בד׳ הצרדים נקשרים והכל אחר .. ובוא וראה כל ד׳ צדדים העליונים שאמרנו, אע"פ שמתקשרים זה בזה, והם הקיום שלמעלה ושלממה, מימ קיום העולם ביותר הוא הרוח. לפי שהכל מתקיים בגללו. והנפש אינה מתקיימת אלא ברוח. שאם גגרע הרוח אפילו רגע אחד. אין הנפש יכולה להתקיים.. ואיר שמעון מה שאמר רבי חוקיה שבאשר ברא הקביה לארם. מעפר המקרש שלממה נברא. אבל מעפר המקרש שלמעלה ניתנה בו הגשמה [מז] וכמו שכאשר נברא מעפר שלמטה נתחברו בו ג׳ צרדים יסודי העולם. כמו כן כאשר נברא מהעפר שלמעלה נתחברו בו ג׳ צדדים יסורי העולם ונשתלם האדם [נ] והכל סוד עליון הוא. וכל המסתכל בענינים האלה יבין בסוד החכמה העליונה שהיא עיקר הכל:

ה) זכור ימות עולם כינו שנות דר ודר. רבי אכא אמר איזו ימות עולם. אלו הם ששת הימים שעשה

הקב׳ה בהם את העולם. שנאמר כי ששת ימים עשה ה׳ תו׳, ששת ימים ולא בששת ימים. וזה נתבאר (ל) בינו שנות דר ודר. כלומר אותן ימות עולם יבינו ויכירו כל אלו השנים והימים. וכל דור ודור. עד הדור הזה שאתם קיימים. שאל אביך ויגרך. זה הקב"ה זש"כ הלא הוא אביך קנך, ויגרך, והוא יגלה עומק החכמה למה היא כל הבריאה. אלא כאשר איתן ששת הימים יסדו העולם. לא יסדו אותו אלא בעבורך, שתבא אתה ותקיים התורה. שלמרנו כל מה שעשה הקביה על תנאי עשה. שכאשר יבאו ישראל אם יקבלו התורה הרי מוב. ואם לא יוחזר

לתהו ובהו. ולפיכך אותן ימות העולם יבינו ויכירו הכל:

כ) בי חלק ה׳ עמו יעקב חבל נחלתו. א׳ר יצחק אשרי חלקם של ישראל מכל העמים עבו"ם. שהרי כל שאר העמים ניתנו לשרים ממונים שימשלו עליהם. אבל ישראל קרושים אשרי חלקם בעולם הזה ובע לם הכא. שלא נתנם הקביה לא לכלאך ולא למושל אחר. אלא שהוא היה מייחר אותם לחלקו. זש״כ כי חלק ה׳ עמו וגו׳. וכתוב כי יעקב בחר לו יה. ג) רבי אבא אמר הרי למרנו אותן ענפי העץ איך הם מתאחרים בתוך העץ. וזה נתבאר. שאו פקר הקב"ה לשרים עליונים שימשלו על שאר העמים. ואתם מה כתוב. כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו. שלא מסר אותם לשר ולא למלאך ולא לממונה אחר. וזה העם שהקב"ה לקחם לחלקו. ובאיזה מקום מצא אותו. ימצאהו בארץ מדבר ובתהו ילל ישימון ונו׳. שנאמר ז) תרח אבי אברהם ונו׳. ואקח את אביכם את אברהם וגו׳. ומאז הוא מנהיג לישראל בכל דור

כ) בי חלק ה׳ עמו יעקב חבל נחלתו. א״ר ילחק זכאס חולקהון דישראל מכל עמין עכו"ם. דהא כל שאר עמין אתיהיבו לרברבן ממנן בשלטניתא עלייהו. וישראל קרישין זכאה חולקהון בעלמא דין ובעלמא דאתי. דלא יהב לון קביה לא למלאכא ולא לשליטא אחרא. אלא הוא אחיר לון לחולקיה. הה"ד כי חלק ה' עמו וגו'. וכתיב כי יעקב בתר לו יה. ג' רבי אבא אמר הא תכיכן הנהו ענפי דאילנא היך מתאחדן בנו אילנא. והא אוקימנא. וכדין קב"ה ברר לו לממנן תריסין על שאר עמין. ואתון מאי כתיב.. כי חלק ס׳ עמו יעקב חבל נחנתו. דלא יהב להו לרברבא ולא למלאכא ולא לממנא אחרא . והאי עמא דקביה נסב לחולקיה . באן אתר אשכת ליה . ימלאהו בארץ מדבר ובתהו ילל ישימון וני׳. דכתיב ד) תרח אבי אברהם וגו׳. ואקח את אביכם אנו׳. ואקח את אביכם את אביכם את אברהם וגו׳. ואהכא דבר להו לישראל בכל דרא

6771

65

פכלילו עלמה.

מראה מסומות א) דף רלח: כ) דף רצו: ג) דף רלח: ד) יהישע כ"ד

זיו הזהר

ודור

ומה) פיי שד׳ ים רות ארמיע עומדים ומתקיימים מכח הד׳ צדדים שהם הגתיים: (מז) פי׳ מן מלבות : (כ) פי׳ ע"י שגודוגו עם המלכוח הני צדרים שהם האבות הנית: (ניה) נתבאר שמוסב על תשש ספירות מן חסד עד מלכות. כי מלבות היא שבת מלכתא:

צכן הייגו תפארת סדת הרחסים שורש יעקב אבינו: (נגן מקום משבן השבינת. הייגו הארת אור המלכות שורש עולם העשיה בדרך ישר תאור עמה

זיו הזהר

12

ולבו:

צפון קרית מלך רב. בוא וראה כאשר ברא הקביה את העולם השליך אכן יקרה מתחת כסא כבודו, ונשקעה עד התהום. וראש אחד של אבן ההיא ננעץ תוך התהום. וראש השני למעלה. וזה ראש השני העליון הוא נקודה אחת העומדת באמצעות העולם (גג) ומשם נתפשמ העולם לימין ולשמאל ולכל הצרדים. ומתקיים באותה נקודה האמצעית. ואבן ההיא נקראת שתיה. שממנה נשתל העולם לכל הצרדים. ועוד שתי"ה ש"ת י"ה. הקכ"ה השימה להיות יסור העולם ושתילת הכל. ובשלשה אופנים נתפשמה הארץ מסביב נקודה ההיא: התפשטות הראשונה מסביב נקודה ההיא כל צחות וזיו הארץ מתקיים שם ושם נמצא. וזה עומד למעלה על כל הארץ אשר מסביב אותה הנקודה: התפשמות השניה מסביב אותה התפשמות הראשונה אין היא צח וזך כהתפשטות הראשונה. אבל היא רקה וצחה בצחיה העפר יותר מכל שאר עפר אחר: התפשמות השלישית שם השכות ונסות העפר יותר מכלם. ומסביב כל זה עומרים המים של ים אוקינוס הסובב כל העולם. נסצא שהנקורה ההיא עומרת באמצע. וכל אופני ההתפשמות שכעולם מסביב לה: בהתפשמות הראשונה שם הוא בית המקרש וכל אותן היכלות ועזרות. וכל התקון ההוא אשר לו. עם כל העיר ירושלים אשר מהחומה ולפנים: התפשמית השניה היינו כל ארץ ישראל שנתקרשה בקרושה: התפשטות השלישית היא כל שאר הארץ מקום מושכם של שאר העמים. וים אוקינוס הוא סוכב הכל. והרי נתבאר שוה סוד הגונים של העין הסיבבים לאותה נקודה האמצעית של העין. אשר היא כח הראיה של כל העין. כרמיון זה אותה נקורה האמצעית שאמרנו שהיא האור

55

שנתבאר : ירכבהן על במתי ארץ וגו׳. ו) פתח רבי יהודה ואמר יפה נוף משוש כל הארץ הר ציון ירכתי (י

(6) כנשר יעיר קנו על גוזליו ירחף. א"ר יוסי לא נמצא מי שירחם על בניו כנשר הזה, וע״ז למרנו כתוב ב) ופני אריה אל הימין ופני שור מהשמאל. נשר איה מקומו. במקומו של יעקב הוא עומר [ככ] זשיכ ג) דרך הנשר בשמי"ם. במקים ההוא ממש. מה המעם. לפי שהוא ברחמים על בניו ובדין אצל אחרים. וכך מנהינ הקב"ה לבניו כנשר זה . ומה כתיב. ה' בדר ינחנו ואין עמו אל נכר. הוא כלברו. שנאמר וה׳ הולך לפניהם וגו׳. ואין עמו אל נכר. שלא נהג להם לישראל לא מלאך ולא ממונה אחר. שהם נקראים אל נכר. וזה הוא שאמר משה ד) אם אין פניך הולכים אל העלנו מזה. זש"כ ה' בדד ינחנו. הוא בלברו. ואין עמו אל נכר. אשרי חלקם של ישראל שהקב"ה מתנהג עמהם כך. עליהם כתוב כי יעקב בחר לו יה ישראל לסגולתו, וכתוב ה) כי לא יטוש ה' את עמו וגו׳. מפני מה לא ימוש ה' את עמו. בעבור שמו הגדול. לפי שוה בזה נרבק. וע"כ לא יעווב אותם הקב"ה. שבכל מקום שהם שרוים הקב"ה עמהם. כמו

כשון קורש

ודור ואינו נפרש מהם. ומנהיג אותם ברחמים. זשיכ בנשר יעיר קנו וגו׳:

ודבר להו ברחמי. הה״ד ו**דרה ולה** התפרש מנייהו. כנשר יעיר קנו וגו׳:

יטיר קנו על גווליו ירחף. () CEARL ה"ר יוסי לה חשכתנה מהן דחיים מל בנוי כההי נשרה. וע״ר תכיכן כתיב כ) ופני אריה אל הימין ופני שור מהשמאל. נשר או דוכחים. באתר דיעהב קאים [נכ] ההיד נ) זרך הנשר בשמיים. בההוא חתר ממש, מאי שעמא . בגין דאיסו רחמי על בנוי ודינא לגבי אחרנין, וכך קביה דבר לבנוי כנשר דח. ומחי כתיב. ה׳ בדד ינחנו וחין עמו אל ככר. הוא בלחורוי. דכתיב וה׳ הילך לשניהם ונו . ואין עמו אל ככר. דלא דבר להו לישראל לא מלאכא ולא ממכא אחרא . דאיכון אקרון אל ככר . ודא הוא דאמר משה ד) אם אין פניך הולכים אל תעלנו מזה. ההיד הי בדד יכתכו . הוא בלחודוי . ואין עמו אל נכר . זכאה חילקהין דישראל דקב"ה דבר עמסון הכי. עלייהו כתיב כי יעקב בתר לו יה ישראל לסגולתו. וכתיב ה) כי לא ימוש ה׳ את עמו ונו׳. מאי סעמא לא ימים ה׳ את עמו. בעביר

שמו הנדול. בגין דראי בהאי אתרבק. ועיד לא ישבק לון

דחוקימכה:

ירכבהן על במתי מרץ זגוי. ו) פתח רבי יהודה ואמר ו) יפה כוף משוש כל המרץ הר ליון ירכתי

עלמה השדי חד הבנה יקירה מתחות כרסי יקריה. ושקע

עד פהומה . ורישה מדה דהסוה הבנה נעיך גו מהומי.

ורישה החרה לעילה. וההוה רישה החרה עלהה היהו חד נקודם

דקיימה בהמלטיתה דעלמה [גג] ומתמן התפשט עלמה

לימינה ושמאלה ולכל סטרין. ואתקיים בההיה נקודה

אמלעיתה . וההיא אבנא אתקרי שתיה . דמינה אשתיל עלמא

לכל סמרין. תו שתייה ש"ת ייה. קביה שוי לה

למהוי יסודה דפלמה ושתילו דכלה. יבתלת גוונין התפשמת

ארעא סתרניה דסהיא נקודה : התפבטומה קדמאה סחרניה

דההיא נהודה כל לחותא וזכותא דארעה היימא תמן ותמן איהו.

והאי קיימא לעילא על כל ארעא סתרניה דההיא נקידה :

התפשטותה תנינה סתרניה דההיה התפשטיתה קדמתה להו

איהו למותא יוכיתא כההיא קדמאה. אבל איהו דקיק ולמ

בלחותה דעפרה יתיר מכל בחר עפרה החרה: התפשעותה

תליתאה היהי חביך ונסו דעפרא יתיר מכלהו. ושהרניה

דהאי קיימין מיין דיית דאוקיינוס דאסתר כל שלמא.

השתכת דההיה נקודה קיימה בהמצעיתה. וכלהו גיונין דהתפשטותה

מקדשה וכל היכון היכלין ועזרות. וכל ההוה תקינה

אתפשעותה תנינה כל הרצה דישראל דאתקדשת בקדושה :

התפשעותה תליתהה היהי כל ארפה אתר בי מותבה

דהוקיינים

דאיסו

כנווכא דם ההיא נקודה אמלעיתא דקאמרן דאיהו חיזו

6cp -

1110

הדמחה **חי**טו

מפירא

דסתרה כלה, והה

הסתרן לההיא נקודה

דכל עילא.

כוראה כקוכות ש דף רלח: כן יחוקלל א׳ בן משלי ל׳ דן שמות ליג הן שמואל א׳ ייב ון פקודי רכב ון תנים מית

7000

אתפבטותא'

121

סתרניה :

וירושלים

דשת בחוקיינים בחוקיינים הוקיינים היוקיינים החוקמוה דרות דעינת היונים ביות המוה היוקמוה ברות בעינת

. דפיכא

קרית מלך רב. תח חוי כד ברח קביים

קביס. דבכל אתר ואינון שריין קביה עמהין.

1105

דעלמה

דיליה.

הממלטיתה ל

לשון הזהר

227 77

האוינו

CCC

האוינו

של הכל [נד] שם עומד בית קרש הקדשים וארון וכפרה שהם האור של הכל. נמצא שאותה הנקודה היא האור של כל העולם. וע"ז כתוב יפה גוף משוש כל הארץ הר ציון ונו׳. יפה. הדרת. זהו אותה האורה והשמחה של הכל [נה] נוף. זהו נוף העץ שהוא היופי של הכל [ני] בוא וראה הדרת העולם ואור הע לם לא נראה בעולם עד שנכנה והוקם המשכן והכניסו האדון לתוך הקורש. מאותה שעה נתגלה אור של הכל בעולם ונתהקן העולם. והלנו עם אותו הטשכן ואותו הארון עד שהגיעו לנקודה ההיא שהיא יפה נוף שמחת הכל. כיון שהגיעו שמה אז פתח הארון ואמר ה) זאת מנוחתי עדי עד פה אשב כי אויתיה. רבי ייסא אמר מקרא זה כנסת ישראל אמרה אותו. בשינה שנבנה המקרש והכניםו הארון למכומו. רבי חזקיה אטר מקרא זה הקב"ה אומר על כנסת ישראל כאשר ישראל עושים רצונו. שהרי או יושב הקב"ה על בסא כבודו ומרחם על העולם. וברכה ושלים וחביבות ישל הכל נמצאת. ואז הוא אומר זא"ת מנוחתי עדי עד ונו׳:

כ) רבי אחא ורבי יוסי אמרו. זכאים הם ישראל מעמים עבו"ם שבעולם. שהקביה בחר בהם קרא שמו בהם והתפאר בהם. שהרי העולם לא נברא אלא בשביל ישראל שיעסקו בתורה. לפי שזה בזה נקשרים. וישראל למטה בעולם הזה הם הקיום שלו והקיום של כל שאר העמים. מתי. בזמן שעושים רצון רבונם. בוא וראה באשר ברא הקביה לאדם בעולם התקינו כדמיון עליון. ונהן לו כח ותוקף באמצע הנוף. כי שם שורה הלב שהוא תוקף כל הגוף. ומשם ניזון כל הגוף. וזה הלב נאחז ונתחזק במקום עליון למעלה. שהוא המוח שבראש השורה למעלה. וזה נכשר בזה. ובדמיון זה התקין הקב"ה לעולם ועשה אותו כגוף אחר. והתקין אברי הגוף סביב הלב. והלב שורה באמצעות כל הגוף. וכל אותן האברים נזונים מן הלב ההוא שהוא תוקה של הכל וכלם בו הלוים. ולב ההוא נקשר ונאחז במיח עליון השירה למעלה. כוא וראה באשר חפץ הקב"ה לברוא העולם הסיב לים אוקינום סביב כל ישוב העולם. וישוב של כל שבעים אומות הסיב לכלם סביב [ארץ ישראל. וארץ ישראל הסיב) לירושלים. וירושלים כאמצעות של כל הישוב שורה. והיא סובבת להר הבית. והר הבית סובב לעזרות ישראל. ואותן העזרות סוכבות ללשכת הנזית אשר שם סנהדרי נרולה יושבים. ולמרנו שאין ישיבה בעזרה אלא למלכי בית רור בלבר. ולשכת הגזית סובבת למזבח. והמזבח סובב לבית האולם. והאולם להיכל. והיבל לבית קרש הקרשים. אשר שם שורה השכינה והכפרת והכרובים והארון. וכאן הוא הלב של כל הארץ ורעילם. ומכאן נזונים כל אותן מקומות הישוב שהם אברי רגיה. ולב הזה ניזין מן המוח של הראש. ונאהרים זה בזר. זש"ב מכון לשבתך פעלת ה׳. כרמיון זה הוא למעלה. וזה הוא במיד מלך העדיון. כסוד יקר ונכתר. ים העליון היא לעימה זה. ויש ים למעלה מן ים. וים מן ים. בוא וראה נהר דינור סובב

כראה נוכומות א תלים קריב ב) שנה קסא.

יי הזהר

כלן חיוו דכלא היינו הארת המלכוח: [נה] זה ההפארה "הוא מרכז כל הו' מפירות והוא שמחה של הכל כי עץ היים הנא: [נו] נוף שלו זה היפור . ככתוב ויהי יופף יפה תואי . תפארת ויכוד שניהם כשוש כל הארץ . פי' משוש המלכות . שפירו דעלמא . היינו תפארת ניפוד , דינו דערמא , א השבינה הארת המלכות :

דכלא [נר] תמו קאים בית קדם הקדפים וארון וכפרם דאינון היאו דכלה. השתכת דההיה נהודה 1170 הפרך דכל עלוות. ועיד כתיב יפה כוף משום כל הר ליון וגו׳. יפה . שפירו דה ההוה חיזו וחדום דכלא [יה] כוף. כופא דאילנא דאיסו שפירו דכלא [נו] הה הזי שפירו דעלמה והיוו דעלמה לה הההזי בעלמה עד דאתבני ואתהם משכנא ועאל פרונא לנו קודשא. מההיה בעתה התחזי חיזו דכלה בעלמה והתחקן עלמה. ואולי בההיא משכנא ובההוא ארונא עד דמעי להטיא כקודה. דחיהי יפה כוף חדוה דכלא. כיון דמשו להתם כדין פתח ארוכא ואמר א) ואת מכיהתי עדי עד פה אבב כי אוימיה, רבי ייסא אמר האי קרא כנסת ישראל אמרה ליה. בשעתה דהתבני בי מהדשה ושחל הרונה להתרים. רבי חזהיה המר קב"ה המר האי קרא על כנסת ישראל כד ישראל עבדין רעותיה . דהא כדין קב"ה יתיב של כירסי יקריה וחיים על עלמא. וברכה ושלום וחביביהה רכלה הבתכה. וכדין ממר וח"ת מנוחתי עדי עד וגו׳:

כ) רבי אחת ורבי יוסי אמרי, זכחין תיכון ישראל עכו"ם דעלמה. דהב"ה התרעי בהו והתכני מעמיו בהו והתפאר בהו. דהא עלמא לא אברי אלא בניניהיו דישראל דישתרלון באורייתא . בגין דחד בחד שחקשרן וישראל לתתה בהחי עלמה חינין קיומה דיליה וקיומה דכל פהר עמין. אימתי. בומן דעבדין רעותא דמאריהין. מא חוי כד ברא קביה בר כש בעלמא אתהין ליה כניינא עלאה. ויהב לים מיליה ותוהפיה באמלעיתא דגופא. דתמן בריא לבא דהוא תוהפה דכל נופא. ומתמן אתון כל נופא. והאי לבא אהיד ואתתקף באתר עלאה דלעילא. דאיהו מוחא דרישא דשארי לעילה , ודה התקשר בדה . יבגוונה דה התקין קב"ה עלמה ועבד ליה כחד נישה. והתקין שייפי דנופה החרניה דלבה. ולבה בהרי בהמלעיתה דכל גיפה. וכל היכון שייפין אתונו מההיה לבה דהוה תוקפה דכלה. וכלהו ביה מליין. וההוא לבא אמקשר יהמאהד במיהה עלאה דשריא לעילא. תה חוי כד בעה קב"ה למברי עלמה הסחר לימה דאוקיינום סחור כל ישובא דעלמא. וישובא דכל שבעין מומין כלהו אסתר [לארעא דישראל. וארעא דיבראל אסחרן לירושלים. וירושלים באמלעותא דכל ישיבא שריא. והיא אסחרא להר הבית . וסר הבית אסחר לעזרות דישראל. והיכון עורית סחרן ללשכת הגוית דחמן מנהדרי לית ישיבה בעורה הלה למלכי נרולה יתבין ותניכן בית דוד בלחודייהו. ולשכת הנוית אסחר למובח. והמובח אסהר לבית האולם. והאולם להיכל, והיכל לבית קדש הקדשים, דתמן שכינה שריא וכפרת וכרובים וארון. והבה היה לבה דכל מרעה ועלמה. ימהכה התומ כל איני: אתרי דישובא דאינין שייפי דגיפא. ולבא דא אתון ממיהא דרישא. ואמאחיד דא בדא. הסיד מכון לשבתר פפלת ה׳. כגוונה דה לעילה. והיהו ברזה דמלכה עלאה, ברוא יהירא סתימאה. ימא עלאה להבל דא. יהים ימה לעילה מן ימה . וימה מן ימה . סה חזי כהר דינור חסהר

אסתר לכמה משריין. מקבלין מן שבעין סשרין. גליפין שו משבעה דליקין. והיכון סחרין להיכון שמשי דלגו מנייהו. והיכון סחרין להרבע רמיכין. והיכין סחרן לגריאה קדתה קדישה דרביעה עלייהו. ותחכה ממן לי עודיים לגו מעזרות. ולית ישיבה בעזרה דתמן הלה עו למלכיסון דבית דוד בלחודייהו. ותמן משתכחי ויתבי. וסנהדרי למלכיסון דבית דוד בלחודייהו. ותמן משתכחי ויתבי. וסנהדרי למלכיסו דבית דוד בלחודייהו. וממן משתכחי ויתבי. וסנהדרי למלכיסו דבית דוד בלחודייהו. וממן משתכחי ויתבי. וסנהדרי למלכיסו דבית דוד בלחודייהו וריכה עלוכיס. עד דמטא לחתר דחקרי קדש הקדשים דבים עלייהו עליוניס. עד דמטא לחתר דחקרי קדש הקדשים דבים עלי כלה וממן הוה לבה שריה. ודה המון מן מוחה דלעילה ה והמתחיד דה בדה כנווכה דה לשילה [ני] וחיקו וני

ברוא דמלכה שלאה. ברוא יקירא סתימאה. עד דאשתכח דכלא אתון ממוחה שלאה סתימאה דכלא. וכד יסתכלין מלי כלא אתכשר דה בדא ידא בדא:

(6) צור ילדך השי ונו׳. ה׳ר הייה מהן כור. כמד׳ה ההוי הכור המיום הכור ממים פעלו. ואלמלי ינדעון חייביה דהחי הכור ממיכה להפלייהו ולאלקהה לון [נה] ימנעין מייביה להחי מלחים בקמיה. אלה מסתכלי בהרחייהו. וע׳ד כור ילדך השי. מסתכלי בה אלה מיסי בעינייהו. הוע׳ד כור ילדך השי. כור הסתכלי בה אלה מיסי בעינייהו. וע׳ד כור ילדך השי. כור הסתכלי בה אלה מיסי בעינייהו. וע׳ד כור ילדך השי. כור הסתכלי בה אלה מיסי בעינייהו. וע׳ד כור ילדך השי. כור הסתכלי בה אלה מיהי בעינייהו. הואיל ולא מסתכלי בה אלה מיסי בעינייהו. וע׳ד כור ילדך השי. כור הסתכלי בה אלה מיסי בעינייהו. וע׳ד כור ילדך השי. כור הסתכלי בה המיל ולא כור מסמרה דלור עלהה נפק היהי. ההיה דהלור מלה לשילה ליסיראלה הסתכלי המסתרה לאור עלהה למכולה המסתרה לאור לאכולה המי בפוק לור המרלי. חסשרה דימו בבורות ה׳. לאכללה המסתרה אשתכחה. דהלא מסמרה אלשתכחו. דהל מסמוללך. דל מהרו הבניי רינון מלו עלה כור מסמרה לבור הסבור הלהל וסבן מלי מסמרה לבור הסבור הלה מסמרה לבור בוביי ויינון מסור לאכלה בבורה המסמרה אשתכחה. דינון מיוו בבורה המסמרה לבור כובן מלי מסמכרה אשתכחה. דרמו מסורלך היה לבורה למסור היינון מיוו לאריה בבורה להמכלה הכון מסור לאכלה היהי בירו הלבור היינון מיינו בבורה המסמרה אבור הכלה מסמרה לאמתכחה. דינון מסור לאכלה כובן מסור הכלה מסמרה אשתכחה. דינון היהו בבורה למסגל בבור מיוו בבורה המסמרה לבוני ביינון ביינון היינון מסור הכלה מסמכתה למסגלה הכליה היהיה נסירו הלבל היבון כירו להבל היהיו נסירו דהבל היבו ניינון היהון ביינון היהון כובן מלי

ב) לירא ס׳ וינאן מכעם בניו ובמתיו. א׳ר חייא תא חזי בר כש דעביד מלוה. האי מלוה סלקא חזי בר כש דעביד מלוה. האי מלוה סלקא וקיימא קמי קב״ם ואמרה אלא מפלניא דעבד לי. יקב״ה מני לה קמים לאברא בה כל יומא לאועבא לים בגינס. עבר על פתגמי אורייתא. סאי עבירס סלקא קמים עבר על פתגמי אורייתא. סאי עבירס סלקא קמים עבר על פתגמי אורייתא. סאי עבירס סלקא קמים לאמרי אימד על המני לים מני לס מפניא דעבד לי. וקב״ם מני לס מני לי מעבר על פתגמי אורייתא. סאי עבירס לאמרי לים בגינס. ווייתא ממים לאמרים לאמרים לא מומדי לאועבא לים בגינס. ווייתא ממים לאמרייתא ממים לאמרייתא ממים לאמריית לי הייתה מסים לאמריית לימים מני לס מני לס מכי לס מכי לס מכי לס מכי לים בגינס. ווירא מיני לי מכים בניו וביימא ממים לאי ניה בים לא מצירי משאמר ווירא היאי מכו בניו ווירא מקמים. בגין דלא ממים בניו דלא יסיבי בים. לאמרים בניו דלא יים מים.

כי אם קדהה בחפי ותיקד עד שאול תחתית. ה) פתח רבי שמעין ואמר כתיב ו) את ה׳ אלסיך תירא איתו תעבד. וכתיב ז) ויראת מאלסיך. האי קרא אית למימר הכי ויראת את אלהיך. בגין דהא כתיב את ה׳ אלהיך מירא. מהו מאלהיך. אלא רזא איהו. מאלסיך ודאי. מההיא אתר דאתהבר וסתרא למומא דלנו. ודא איהו מאלהיך. דחילו דא למדתל ליה דהא תמן שריא דיכא. ואיהי דיכא

האוינו

לשון קודש 🔄

סובב לכמה מחנות. המקבלים מן ע׳ צדדים. וחקוקים מן ז׳ אשות. והם סובבים לאיתן מלאכי השרת אשר לפנים מהם. והם סובבים לארבע מרכבות. והם סובבים לפנים מהם. והם סובבים לארבע מרכבות. והם סובבים עזרות לפנים מעזרית. ואין ישיבה בעזרה אשר שם אלא נגדולה נמצאים שם בלשכת הנזית. ובית דין ההוא עליהם גדולה נמצאים שם בלשכת הנזית. ובית דין ההוא עליהם גדולה נמצאים שם בלשכת הנזית. ובית דין ההוא עליהם עליונים. עד שמגיע להמקום שנקרא קדש הקדשים שבו הכל. ושם אותו הלב שורה. וזה ניזון מן מוח העליון ונאחזים זה בזה. כדמיון זה הוא למעלה מעלה [נז] והוא בסוד מלך העליון. בסוד יקר ונסתר. עד שנמצא שהכל ניזון מן מוה העליון הנסתר מן הכל. וכאשר יעיינו בענינים האלה יבינו שהכל נקשר זה בזה ואלו באלה:

6) צור ידרך תשי תו׳. א׳ר חייא מי הוא צור. כמש״כ הא צור. כמש״כ הצור תמים פעלו. ואלמלי ירעו הרשעים שזאת הצור מוומנת לעורר עלידם ולהעניש להם [נס] היו נמנעים הצור מוומנת לעורר עלידם ולהעניש להם [נס]

הצור מוזמנת לעורר עייהם ולהעניש להם (לחן היו נטעים מלחמוא לפניה. אלא רפה היא בעיניהם. כיון שאין מעינים בה ואין מבינים בדרכיהם. ולכך צור ילדך תשיי רבי אבא אמר יש צור ויש צור. מצר צור העליון יוצא אור אחר, ואיזהו צור העליון. צור כל הצורים [נט] ומי היא. זו שהולידה את ישראל. שנאמר צור ילדך תשי. שהרי מצד צור העליון שלמעלה יצאה צור אהר. מצר האם יצאה הנבורה [0] ויתכן זה כמו שאמר רבי אלעור. האם יצאה הנבורה [0] ויתכן זה כמו שאמר רבי אלעור. החם העליונה מהכל [6] שאע"פ שאין היא דין. נמצאים ממנה דינים. שהרי מצדה נבורה נמצאת. ולפיכך נקראת ממנה דינים. שהרי מצדה נבורה נמצאת. ולפיכך נקראת צור עליונה. ותשבת אל מחוללך. זו הארת האב [0] ומה היא. זה הנור העליון שהוא הארת האב –:

(3) (יךא ה׳ וינאץ מכעס בניו ובנותיו. א׳ר חייא בוא וראה אדם העושה מצוה. זאת המצוה עולה וראה אדם העושה מצוה. זאת המצוה עולה ועומדת לפני הקב׳ה ואימרת אני מפלוני שעשאני. והקב׳ה מושיבה לפניו להשניח בה כל יום להמיב לו בעבורה. ואם עובר איש על דברי התורה. עבירה זו עולה לפניו ואים עובר איש על דברי התורה. עבירה זו עולה לפניו ואים עובר איש על דברי התורה. עבירה זו עולה לפניו וינאק ואומרת שם להשניח בה להענישו. זש׳כ וירא ה׳ וינאק וינאק וירא ה׳ וינאק וואים עובר איש על דברי התורה. עבירה זו עולה לפניו ואים עובר איש על דברי התורה. עבירה זו עולה לפניו ואים עובר אים להשניח בה להענישו. זש׳כ וירא ה׳ וינאק וינאק וירא ה׳ וינאק וינאק וועוברת שם להשניח בה וירא. ראה מה שעומד לפניו. לא תמות מחוזר בתשובה מה כתוב ז) גם ה׳ העביר חמאתך לא תמות. שהעביר עבירה ההיא מלפניו. כדי שלא ימתות המות. למען יישיב לו:

כי אש קדחה באפי ותיקד עד שאול תחתית. ה) פתח רבי שמעון ואמר כתוב י) את ה׳ אוֹהיך תירא אותו תעבר. וכתוב ז) ויראת מאלהיך. מקרא זה כך היה לו לומר ויראת את אלהיך. לפי שהרי כתוב את ה׳ אלהיך תירא. מהו מאלהיך. אלא סוד הוא. מאלהיך ודאי. מהמקום ההוא המחובר והסובב להטוח שבפנים. וזה הוא מאלהיך, יראה זו לירא אותו שהרי שם שורה הרין. ואותו הרין

מראה מקומות א נשנה סד. כ) תלים קיו ג) קדובים פני ד׳ במיאל כ׳ ייכ ה׳ ויקהל רטו. ו) דנדים י׳ א ויקרא ייש

זיו הזהר

ואון ים התחתון מלכות. ים העליון בינה: (נה) זו מלכות מדת הדין הנקראת בשם אלהים: (נט) צור העליון זו בינה אמא עלאה (ה) זו מלכות: 10% זו בינה: (ה: וההרת עול האצילות:

229 (2)

ראשמאיב מנו דיכא רלעילא להאי אתר (*)

כיכהו

ריכח ו

(*) הרין הוא שנשתלשל מתוך הרין העליון למקום הזה שלשה נונים של אש יש כאן. אש הראשון הוא אש המקבל את האש בשמחה. ושמחים זה בזה באהבה. אש השני הגא האש שכתוב בו b) ונגה לאש. שנראה בו נגה. וזה הוא האש שעומד תוך אש הפנימי בשמחה כסו שנתבאר. אש השלישי הוא האש שמבחוץ הסוכב לננה ההוא. ובאש הזה מתהלת יראת הדין להכות הרשעים, ואע״פ שלמרנו שארבעה נונים של אש הם שאותן הארכעה אחר הם. אמנם כאן באש ההוא שאמרנו מתחלת יראת הרין. וע״ב בתוב ויראת מאלהיך. מאותו העונש שלו. וביראה ההיא צריך לשים מחשבתו ביראה ואהבה כאחר, לירא בצד זה ולאהוב כצד זה באותן הנונים שאמרנו. ואותה היראה היא יראת העונש. בי מי שעובר על מצות התורה נעגש מצר ההוא. שכאשר אתחיל צר ההוא להכות אינו שוכך ער שמכלה אותו מעולם הזה ומעולם הכא. ולפיכך נצרך לירא מאותו האש שיראה שורה בו. וממנו נתפשט אש לחוץ של אלהים אחרים, ועיכ כתוב ג) לא תיראו את אלהי האמורי, שאמור לירא ממנו, ואותו אש היראה שאמרנו הוא קודש ונשתתף בקרושה. וזה הוא הסובב לנגה ההוא שאמרנו. ואותו אש האחר שמכחוץ הוא שמתחבר באש הוה לפעמים, ולפעמים מרוחק ממנו ואינו מתחבר עמו. וכאשר נורמים האנשים שנתחבר כאש הזה. או הוא אש של חשך. שמחשיך ומכסה האור של אותן האחרים. וסימנד ואש מתלקחת. ולא שעומדת כך תמיר. וזה ותבאר. אח"כ מרת האהכה כמו שביארו שאהבה שורה לאחר היראה, וסוד הרבר כיון ששורה יראה על ראש הארם נתעורר אחיכ אהבה שהיא בחינת ימין. כי מי שעובר מתוך אהבה נרבק במקום עליון למעלה. ונרבק בהקרושה של עולם הבא. לפי שהוא עולה להתעשר ולהרבק בצר הימין. ואפשר תאמר שהעבודה שהיא מצר היראה אין היא עבירה. לא כן עבורה יקרה היא. אבל אינו עולה להקבק למעלה, וכאשר עובר מאהבה שולה ונתעטר למעלה ונדבק בעולם הבא. וזה היא הארם המזומן לעילם הבא. אשרי חיקו, שהוא שולט על מקום היראה. שהרי אין מי שישלוט על מדרגת היראה אלא האהבה שהיא סור בחינת הימין ז

נ) לן חכמו ישכיל: זאה, א"ר יוסי כל אלו המקראות כאן תוכחת הם שהוכיח נושה לישראל. מלבד

שם הקרוש ההוא שנתנלה בהתחלת רבריו. איר אבא ואפילי מה שהוכיח לישראל בכלל שם הקרוש הוא. שאין דבר בתורה יוצא מכלל השם הקרוש. שהתורה כלה שמותיי של הקב״ה היא. ואלו המקראות ירועים הם. אבל לפי ששמו של הקביה נרשם בפרשה זו. נצרכתי [להוריע שהוא) ער כאן. וכאן מה כתוב לו חכמו ישכילו זאת. זא"ה וראי [סג] והרי בכמה מקומות נתבאר זה. שאם ישראל ירעו זאת, איך זא"ת ההיא אוחזת בריניה להפרע מן הרשעים. יבינו לאחריתם ויהיו נזהרים מלחטוא לנירה. כמו שכתוב ד) וארץ מתקוממה לו. ד"א לו הכמי ישבילו

זא״ת

סראה מקומות ש יחוקלל א׳ כא שומים ו׳ נא דף כלת: ד) איוכ כ׳

זיו הזרור

(י) לפי זה יפורש מאלחיר בלומר מהאש שנשתלשל ונתפשט ער למטה מן אש הנכורה והרין של מרת המלכות ז (סג) א השכינה הסרישה שעליה בתוב מאת ה' היתה זאת:

חלת גווני אשא סכא. אשא קדמאה איהו אשא דקביל אשא במדו. וחדאן דא בדא ברחימו. אשא תכינה היהו השה דכתיב ביה ה) וכנה להש. דהתחוי ביה ודה איהו אשא דקיימה גו אשא סנימאה בחדו . ວນ כמה דאתמר. אשא תלימאה איהו אשא (דלבר) דסתרא לההוה ננה. ובהאי אשא שארי דחילו דרינא לאלקאס חייביה. והע"ג דתניכן דהרבעה גווני השה ואינין ארבע דאינון חד. אבל הכא בההוא אשא דקאורן שארי דמילו דדינא ועדר כחיב ויראת מאלהיך. מההיא עונשא דיליה, ובהמיא יראה בעי לשואה רעיתיה

בדחילו ורחימו כחדה. למדחל בההי שצרה ולמרחם בההי ששרה באיכון נווני דקאמרן, והסוה החילו להוי למהחל מעונשא. דמהן דעבר על פקודי אירייתה אתענש מההוא ששרא. דכד ארון אבני על מקרא ארי היביט מיאח שעולו אלי שארי סהוא סטרא לאלקהס לא שכיך עד דשלי ליה מהאי עלמא ומעלמא דאמי, ובניכ בעי למדמג מהאי אשא דדמילי שריא ביס. ימניה אתפשע אשת לבר דדהלא אהרא. וע"ד כתיב בו לא תיראו את אלהי האמורי. דאסיר למדחל מניה. והאי אשא דדחילו דקאמרן איהו הידם ואשתתם בהדובה . והאי איהו דסתרא לההוא נגה דקאמרן, וסהוא אסא אחרא דלבר איהו דאתחבר בהאי לומנין, ולומנין אתעבר מנים ולא אתתבר בסדיה. נרים דחתחבר בהחי. כדין הות חשח 721 דהשוך. ואחשיך וכסי נהירו דאלין אחרין, אחשרין, והשוך ואחשיך וכסי נהירו דאלין אחרין, והא והשור והיינגר ואם מדיר. והא אחמיר, לבתר אהבה כמה דאוקמוה באהבה שריא לבתר יראה על רישיה לבתר יראה על רישיה דבינ אמער לבתר אהבה דאיהי ימינא. דמאן דפלח מנו אהבה אתדבק באתר עלאה לעילא. ואתדבק בקדישה דעלמא דאמי. בניון דהא סליק לאפטפרס ילהחדבקה בסשר ימינה . והי תימה דפולחכה דהיסו מששרה דירחה לחי היהי שילהנה. שילחנה יקירה חיהו. איל לם סליק לאתדבקא לעילא. יכד פלח מאהבה סליק ואתעשר לעילא והתדבק בפלמא דאתי. ודם איהו בר לם דאודמן לעלמא דאמי. וכאה חילקיה. דהא שלים על אתר דיראה, דהא לית מאן ושליש על דרגא דיראה

אלא אהבה ראל דימינא:

נ) לן חכמו ישכילו זאת. איר יוסי כל סני קראי דהכא מיכחי אינין דאוכח להי משה לישראל, בר שמא קדישה דגלי בשיריחא דמלוי. איר אבא กาลล ואפילו מה דאוכה לישרהל בכללה דשמה קדישה הוה. דלית מלה באורייתה דנפיה מכללה דשמא קדישא. דאורייהה כלא שמה דקב"ה הונין, יהני קרחי ידיען הונין, הכל בגין דשמה דקב"ה רשים בהחי פרשמה, הנשריכנה (להורשה דאיהו) עד השתא. והכא מאי כתוב לו חכמו ישכילי ואת. זאית ודאי [סג] והא בכמה אתר איקימנא האי. דאי ישראל ינדעין האי. איך ואית אחידא בדינהא לאתפרעא מן הייציא. יבינו לאחריתם ויסתמרי מלמחטי לקבלה . כמה דכהיב ד) וארך מתקוממה לו. דיא לו חכמי ישכילו D*6t

מהם מלעשות להם נקמות בשונאיהם:

אם לא כי צורם מכרם וה׳ הסגירם. מפני מה כי

אינם שרוים כראוי במקימותם. רבי יהודה אמר אם לא

כי צורם מכרם. זה אברהם. כמו שביארנו שאמר אברהם

יתחייבו ישראל להיות בגלות. ולא יכנסו לניהנם. כי שתי אלה גלות וגיהנם לא יסבלו ישראל, והקב"ה הסכים

על ידו. שכל זמן שיתחייבו ישראל יפלו בגלות וישתעברו

בהם שונאיהם. ולפיכך צורם מכרם וראי. וה׳ הסגירם. שהסכים על ירו: למרנו שא"ר יהודה מפני מה הוכיח להם משה בשירה זו כך [סד] מפני שהם עתידים ליכנס

לארץ ולהשרות ביניהם השבינה. ולפיכך הוכיח להם

בשביל [זא"ת] ההיא. א"ר יצחק בשני מקומות בא הקב"ה להוכיח להם לישראל. ואומות העולם שמחים. אחר.

שכתוב א) וריב לה׳ עם יהודה ולפקר על יעקב כדרכיו

וגו׳. שומעים אומות העולם ושמחים. שאומרים עכשו יכלו

מן העולם. כאשר רואה הקב״ה שהם שמחים מה כתיב

אח"כ. בבטן עקב את אחיו וגו׳. כאשר שומעים כך

אומרים הזאת היא תשובה וזאת היא תוכחה, משל לאשה

שהיה לה ריב עם בנה. הלכה להקביל עליו לפני השופט.

ראתה שהשופט רן ריני נפשות. מהם להלקות. להתלות. להשרף. אמרה וי מה אני עושה מן בני. כאשר סיים

השופם את הרין אמר לאשה ההיא. אמור מה עשה לך

בנד. אמרה מוחל אני לו [סה]:

כ) אשר חלב זבחימו יאכלו ישתו יין נסיכם. א״ר

רוצה לקרשם. בוא וראה ישראל קרושים כל חיי עולם

שנוחלים הכל תולה באותו עולם הבא [כי] לפי שהוא חיים של הכל למעלה ולמטה. והוא המקום שיין המשומר

נמצא. ומשם יוצא חיים וקרושות לכל. ויין של ישראל

בעבור יין ישרא"ל אחר הוא [סי] וזה בזה תולה. שררי

ישרא"ל שלמעלה ממנו נומל חיים. ולפיכך נקרא עין

חיים. עץ מהמקום ההוא שנקרא חיים. ומשם יוצא החיים.

וע"כ מברכים לו להקב״ה ביין. ויין של ישראל לממה

כדמיון הזה. עובר עכו״ם שהוא ממא וכל מי שיקרב

אצלו נממא. כשהוא יקרב [וינע] ביין של ישראל הרי

נטמא ונאסר. כל שכן זה היין שהוא עשאו. ולא זה בלבד אלא כל מה שישראל עושים לממה. הכל הוא

כעין דוגמא שלמעלה. כל שבן יין שעימד במקום עליין כעין יין המשומר. לפיכך ישתו ישראל יין של ידודי

שנעשה כראוי כקרושה. כרמיון הישרא"ל שלמעלה ששותה ונשהרש ונתברד ביין השליון הקדוש ההוא. ואל ישתה

ישראל יין שנעשה בטומאה מצד של מומאה. שהרי בו

יצחק זכאים הם ישראל שהם קדושים. והקב״ה

צורם מכרם. מפני שצור ילדך תשי. שהתקונים

231 700

זא״ת. דאיהי מחקשרא בהו בישראל. כד נשרין פקודי זא״ת. שהיא מקושרת בהם בישראל. כאשר שומרים מצות התורה ויושבים עמה בשלום. ויבינו שעזרת זא"ת ההיא הורייתה ויתבין עמה בשלם. וינדעון דסייעתה דההי זה״ת עמהם להפרע משנאיהם. וישראל שהם המעמ בין העמים עמהין לאתפרעא משנאיהון . וישראל דאינון זעירין ביני עממיא ינדעון. איכה ירדף אחד אלף ושנים יניסו רבנס [משנאיהון יבינו. איכה ירדוף אחר אלף ושנים יניסו רבבה [משונאיהם פכו"ס]. ומאן גרם להו הכי. האי וא"ת דהוית בהו בתלם כד עבדין פקודי אורייתא. ולעלמין לא תמעדי העמים עכו"ם], ומי גרם להם כך. זא״ת ההיא ששרתה ביניהם בשלום כאשר מקיימים מצות התורה. ולעילם לא תחיר מכייהו מלמעבד להו כוקמין בשנאיהון :

> אם לא כי לורם מכרם וה׳ הסגירם. מאי פעמא כי כורם מכרם. בגין כור ילדך תשי. דתקונין לא שראן כדקא יאות באחרייהו. רבי יהודה אמר אם לא כי לירם מכרם. דא אברהם. כמה דאוקימנא דאמר אברהם יתחייבון ישראל למהוי בגלותא. ולא ייעלון בגיהנס. דתרין אלין גלותא וגיהנם לא יסבלין ישראל. וקב״ה אסתכם פל ידוי. דכל זמנא די יחובון ישראל יפלון בגלותא וישתעבדון בהו שלאיהון. ובנ"כ לורם מכרם ודאי. וה' הסגירם. דאסתכם על ידוי: תניא איר יהודה מאי שעמא אוכח להו משה בהאי שירה הכי [סר] בגין דאינהו זמינין למיעל לארעא ולאשרי בינייהו שכינתה, ובג"כ הוכה להו על האי [אית]. אמר רבי ילחק בתרי אתרי קבים זמין לאוכחא לכו לישראל. וחדאן אומות העולם. חד. דכתיב ה) וריב לה׳ עם יהודה ולפקד על יעקב כדרכיו ונו׳. שמעין אומות העולם חדאן. אמרי השתא ישתלון מעלמא. כד חמי קב"ה דאינון חדאן מאי כתיב בתריה. בבמן עהב את אחיו ונו'. כד שמעין אמרין דא היא תשיבה ודא היא תוכחה. להתתה לה קטעה בברה. אולם לחקביל עליה דינא. רהוה חמאת לדיינא דאין נפשין. מנייסו לאלקאס. לללבא. לאוקדא, אמרה ווי מאי אעביד מן ברא. כד סייס לההיא אתתא . אימא מאי עביד לך דינה המר בריך . אמרה קובלני [סה] :

> כ) אישר מלב ובחימו יאכלו ישתו יין נסיכם. איר לא אין אין אינון ישראל דאינון קדישין. וקבים ילחק וכל קדישין וקבים געמא נון. מא חזי ישראל קדישין כל חיי עלמא דירתין כלה תליה בההוה עלמה דחתי [סו] בנין דהיהו חיין דכלא לעילא ותתא. והוא אחר דיין דמכערא שארי. יומתמן כפקין חיין וקרושאן לכלא. ויין דישראל בנין יין דישרא"ל אחרא הוא [סו] ודא בדא תליא. דהא ישרא"ל דלעילא ביה נשל חיין. ובג״כ אקרי עץ חיים. עד מההוא אתר דאקרי חיים. ומתמן נפקי חיין וע"ד מברכין ליה לקב"ם ביין. ויין דישראל לתתא כהאי ניונא. עובד עכו"ם דאיהו מסאב ומאן דקריב בהדיה ישתאב. כד יהרב [וינע] ביין דשראל הא אסמאב ואסיר. כל שכן ההוא יין דאיהו עביד. ולאו דא בלחודוי אלא כל מאי דעבדין ישראל לתתא. כלא הוא כטין דוגמא דלטילא. כל שכן יין דקאי באתר עלאה דוגמא דיין דמכטרא. בג׳כ ישראל שתיין יין דישראל דאמעביד כדקא חזי בקדושא. כגוונא דישראיל לעילא דשתי ואשתרשא ואתברכא בההוא יין שלאה קדישא. ולא שתיין ישראל יין דאתעביד במסאב הא מסטרא דמסאבותא. דהא ביה שריא

שורה

טראה מקומות א הופע יינ נו במיני מ

זיו הזהר

אל שהוכיחם ביותר בדבר כבוד השכינה חואת: [סה] משל זה מבואר יותר במד"ר אמור פרשה כ"וז (סו) בעולם הבינה שנקרא יין המשומר: (פע וה התפארת שנקרא ישראל דלעילא שיונק החיים מן המינה :

שורה רוח של מומאה. וסי ששותה אותו נממא רוחו ונכמא גופו. ואין הוא מצד של ישראל. ואין לו חלק בעילם הבא. שהרי אותו עולם הבא יין המשומר הוא. וע״כ ישראל קרושים צריכים להשמר בזה ביותר. לפי שהיין מקושר בהמקום של עולם הבא. ולפיכך ביין נתכרך הקכ"ה יותר מהכל. לפי שהוא משמח לצר של בחינת שמאל [סה] ומתוך השמחה שלו נכלל בימין. וכאשר נעשה הכל ימין אז שם הקרוש בשמהה [סז] וברכות נמצאות בכל העולמות. ובעשיה שלממה נתעורר עשיה למעלה. לכך מכונים יין לברכה כנגר היין שלמעלה. ולפי שהוא משומר למעלה צריך לשמרו לממה, וכל שמירתו תוספת רושה היא לישראל. ומי שפונמו לממה ע"י צד המומאה נממא הוא בעולם הזה [ע] ואין לו חלק בעולם הבא. שהוא המקים שיין המשומר ההוא שורה. הוא לא שמר אותו לכן הוא לא יהיה נשמר לעולם הבא. הוא ממא אותו לכן יממאו לו בעולם ההוא. ולא יהיה לו חלק ביין ההוא של עולם הבא. זכאים הם ישראל שמקרשים עצמם בקרושה עליונה. ושומרים מה שנצרך להשמר. ומקרשים למלך בשמירה עליונה הזו. זכאים הם בעולם הזה ובעולם הבא:

ראן עתה כי אני אני הוא ואין אלהים עמרי. ל) פתח רב ייבא הזקן ואמר. כתוב כ) כי לא תחפץ זבה איתנד עולה לא הרצה. זבהי אלהים רוח נשברה לב נשבר ונדכה אלהים לא תבזה. המיבה ונו׳. כי לא תחפץ זבח. וכי אין הקביה רוצה שיקריבו לפניו קרבן. והרי הוא התקין להרשעים קרכן שיקריבו ויתכפר להם חטאותם. אלא דור לפני שם אלהים אמר. והקרבן לא נקרב לשם האלהים אלא לשם הוי"ה. שהרי אל הרין הקשה ומרת הרין אין מקריבים קרבן. שנאמר אדם כי יקריב מכם קרבן לה׳. לה׳ ולא לשם האלהים. וכי תקריב קרכן מנחה לה׳. זבח תורה לה׳. זבח שלמים לה׳. ולפיכך כיון שרור המלך אל אלהים אמר. נצרך לכתוב כי לא תחפץ זבח ונו׳. שהרי לשם הזה אין מקריבים אלא רוח נשברה. שכתוב זכחי אלהים רוח נשברה. קרבן של אלהים הוא עצבון ושבירת הלב. ולפיכך מי שהלם לו הלום רע צריך להיות עצב. להראות שהרי במרת אלהים הוא עומד. וזבח של מדת הרין עצבון ורוח נשברה הוא. ועצבות הזאת מועילה לחלום רע. ואין הרין שולט עליו. שהרי זבח הראוי למרת הדין הקריב לפניו. וכתוב לב נשבר ונרכה אלהים לא תבזה .. המיבה ברצונך את ציון. מהו המיבה. אלא שעד עתה המבה ההיא של הרצון לא שרתה על בַנין בית המקרש. ולכך לא נתיסר. אבל בזמן שרצון העליון יתעורר. יימיב וידליק האורות של הבנין ההוא ומלאכה ההיא. שאפילו המלאכים שלמעלה לא יוכלו להסתכל באותו בנין של בית המקדש. ואז בית המקרש עם כל מלאכתו יתיסד .. תבנה חומות ירושלים. בני ארם כאשר בנו בית המקדש עשו לראשונה הומות העיר. ואחיכ עשו בית המקרש. חומות העיר לראשונה בשביל להגן עליהם. וחקב"ה לא כן אלא בינה בית המקרש

מראה מקומות א משפטים קח. ב) תלים ניא

אינו

שריא רוהם דמסאבותא. ומאן דשתי ליה אסתאב רוחיה ואסתאב איהו. ולאו הוא מסערא דישראל. ולית ליה חולקא בעלמה דהתי. דהה ההוה עלמה דחתי יין דמנערה היהו. וע״ד ישראל קדישין בעיין לנשרא דא על כלא. בנין המברד בחתר דעלמה דחתי. ובניכ ביין דחתסור בנין דאיסו לסשרא מלי מכלא. יתיכ הכ"ה דשמאלא [שחן ומנו הדיותא דיליה אתכליל בימינא . וכד אתעביד כלא ימינא כדין שמא קדישא בחידו [סמ] וברכאן משתכחין בכלהו עלמין. ובעיבדה דלתתה יתער עובדה דלעילה . וע״ד מזמני יין לקביל יין. ובנין דאיהו מכשרא לעילא בעי קרופה דיליה לתתה וכל נסירו ່ອ່ 6703 היא לישראל. ומאן דפגים ליה לתתא בשערא דמשאבותא יסמאב איהו בהאי עלמא [ע] ולית ליה חולקא בעלמא דאתי. אתר דההוא יין דמנערא שריא. הוא לא נשיר ליה לא יהנסר הוא לעלמא דאתי. הוא סאיב ליה יהאבין ליה ייהאבין ליה בההוא ייא דצלמה דהתי. זכהין היכון ישרהל דמקדשי נפשייהו . בקדושה עלאה. ונטרי מאי דאנטריך לאתנערא. ומקדשי למלכא בנטירו עלאה דא. זכאין איכון בעלמא דין ובעלמא דאתי :

ראן עתה כי אני אני הוא ואין אלהים עמדי. א) פתח רב ייבה כבה והמר. כתיב כ) כי לה תחפן זבח ואתנה עולה לא תרלה . זבחי אלהים רוה נשברה לב נשבר ונדכה אלהים לא תבזה. הפיבה וגו'. כי לא פחפץ זבח, וכי לא בעי קב׳ה דיקרבון קמיה קרבנא. והא איסו אתקין לגבי חייביא קרבנא דיקרבון ויתכפר להו חובייהו. אלא דוד לקמי שמא דאלהים אמר. וקרבנא לא קרבין לשמא דאלהים אלא לשמא דהוייה. דסא לגבי דינא קשיא ומדת סדין לא מקרבין קרבנא. דכתיב אדם כי יקריב מכם קרבן לה׳ . לה׳ ולה לשמה דהלהים . וכי סקריב קרבן ממהם להי זבה תודה לה׳ זבה שלמים לה׳. ובניכ כיון דדוד מלכא לגבי אלהים אמר. אלמריך לתכתב כי לא תחפך ובח ובוי, דהה לשמה דה לה מהרבין הלה רוח נשברה. דכתיב זבחי הלהים רוח נשברם. תרבנה דהלהים ובניכ מאן דחלם חלמה בישה עליבו ותכירו דלכה. 607 אלהים 0703 201000 . אלשריך עליבו קיימה, וזכה דמדת דינה עליבו ורוח נשברה חיהו. והאי עליבו מסתייה להלמא בישא . ולא שלטא דינא עלוי . דהא זבה דהתחוי למדת דינה אקריב קמים. וכתיב לב כשבר ונדכה אלהים לא תבוה .. הפיבה ברלוכך את ליון . סמיבה. אלא דעד כען ההיא המבה דרצון 100 לא שריא על בנינא דבי מקדשא. וע"ד לא אשתכלל. אבל בשעתא דרלון דלעילא יתער. יישיב וידליק כסורין דההוא בנין וההיא עבידמא . דאפילו מלאכיו דלעילא לא יכלון לאסתכלא בהסוא בנינא דבי מקדשא. וכדין בי מקדשה וכל עובדוהו ישתכלל .. תבנה חומות ירושלים . בני נשא כד בנו בי מקדשא. עבדו בקדמיתא שורי קרתא. ולבתר עבדו בי מקדשה. שורי קרתה בקדמיתה ן בנין לאגלא עלייסו, קביה לאו סכי אלא בלי בי מקדשא

זין הזהר

וסתו זו מדת הנבורה: (מנו) שמשפע להמלכות שפע של רתמים: ועו כי יין נכך מכיא לזגות:

מקדשת בקדמיתה. דיחים לים משמים ויותיב לים על תתריה. וכדין יבנה חומות ירושלים. ועיד השיבה ברלוכך את ליון בקדמיתה. ולבתר תבנה הומום ירושלים.. כמה דכתיב א) ואני אהיה לה נאם הי חומת אם סביב, אני ולא סמרא בישה. דסערה בישה יתעבר מעלמה.. ובההוה זמנה הז תחפז וכחי לדק [שח] בנין דהה כדין יתהבר כלה בהבירה הדה. ויהה שמה שלים בכל מקונים, וכדין קרבנה להוי לשמה שלים להי שלים בלים להים שלים להים לה המחבר לקרבנה. אלהים יסלקו אודנין אתחבר ביה. כמה דאלמלי לאתחברא תמן. אבל בההוא זמנא ב) כי גדול אתה ועושה כפלאות אתה אלהים לבדך. ואין אלהים אחרא. ובההוא זמנא כתיב ראו עתה כי אכי אני הוא ואין אלהים עמדי. מהו עמה. אלא אמר קבים עתה ראו מאי דלא יכולתון למיחמי מקדמת דכא. כי אכי אכי הוא. תרי זמכי אכי אמאי . אלא לדייקא דסא לית תמן אלסים אלא הוא. דהא כמה זמנין דחתמר אני זמנא חדא ולא יתיר. והוה תמן אוף סערא אחרא. אבל השתא אני אני הוא ואין אלהים עמדי. דהה כל סשרא אחרא אתעבר מעלמא. אני אמית ואהיה. עד השתא מותא הות משערא אהרא. מכאן ולהלאה אכי אמים ואחיה. משמע מהכא דבההוא ומכא כל אינון מותא אינון מותא אינון דלא סעמי שעואל דמותא. מכיה תהא לון מותא ויקים לון [מיד]. אמאי. בנין דלא ישתאר מההוא ווהמא 607 . >>> בעלמה כעובדי ידוי עלמא הדתא דקודשא בריך הוא :

נ) אבי אמית ואחיה. רבי ילחה פתח ואמר ד) וישוב סעפר על הארך כשהיה והרוח תשוב אל האלהים אשר נתנה. תא חזי בשעתא דומין בר נש למיהב חישבן טובדוי עד לה יפיה מעלמה. ההוה יומה יומה דחושבנה איהו. דנופה וכשתתה יהבי חישבנה. לבתר נשתתה התפרשה מניה וגופא תב לארעא . וכלא תב לאתריה דאתנסיב מתמו והא אוקמוה דעד זמנא דקביה זמין לאחיא מתיא כלא גניו קמיה. וההיה נופה מתם וההיה נשתתה מתש ומין קב"ה לאתבא לעלמא כמלקדמין. ולחדתא אנפי עלמא. הה"ד ה) יחיו מתיך כבלתי יקומון. והסיא כשמתא ממש בכיוא המי קב"ה יתבת לאתרה כפים ארחהא. כד"א והרוח תשוב אל האלהים אשר נתנה. ולומכא דומין קב״ה לאסיא מתיא זמין איהו לארקא עלא מרישיה עלייהו, ובההוא שלא יקומון כלא מעפרא. ההיד ו) כי של אורות שלך. מהו על חורות חורות ממש, מחינון נהורין דלעילא דבהון זמין לארקא חיין לעלמא. בנין דאילנא דחיי יריה חיין דלא פסקין לעלמין. דהא 6000 פסקין. בנין דחייה בישה שלמה והתכסי סיהרה [עב] ובניכ כביכול פסקין מימוי וחיין לא שלטין בעלמא כדהל יאות. ובההוא זמנא ההוא יצר הרע דאיהו חויא בישא יסתלק מעלמא ויעביר ליה קביה. כד"א ז) ואת רוח הטומהה העביר מן החרך. ולבתר דחיהו יתעבר מעלמה סיהרא לא תתכסי. ולהרא דנגיד ונפיק לא יפסקוי מבועוי. וכדין כתיב ה) והיה איר הלבנה כאור החמם ואור החמה יהיה שבעתים כאור שבצח הימים וגו׳. א״ר הוקיה אי תימא דכל נופין דעלמא יקימין ויתערון מעפרה. היכון גופין דהתנטיעו בנשמתה חדה מהי תהה מכייהן. 76

המקדש תחלה. שיוריד אותו משמים ויקבע לו על מקומו. ואז יבנה חומות ירושלים. ועל כן המיבה ברצונך את ציון בתחלה. ואח"כ תבנה חומות ירושלים .. כמו שכתוב (ה) ואני אהיה לה נאם ה' חומת אש מביב. אני ולא צר הרע. שצד הרע יתבמל מן העולם .. וכומן ההוא או תחפץ זבחי צדק [על] לפי שהרי או יתחבר הכל בחבור אחר ויהיה השם שלם בכל תקונו. ואז יהיה הקרבן לשם שלם לה' אלהים. שעכשיו השם אלהים לא יהובר לק״בן: שאלמלי יתחבר בו. כמה אלווים היו מרימים אוויהה להתחבר שם. אבל בזמן ההוא כ) כי גרול אתה ועושה נפלאות אתה אלהים לברך. ואין אלהים אחר. ועל מן ההוא כתוב ראו עתה כי אני אני הוא ואיז אלהים עמרי. מא עתה. אלא אמר הקב"ה ראו עתה מה שלא מולתם לראות מקודם לזה. כי אני אני הוא. שני פעמים אני למה. אלא לדיוק שהרי אין שם אלהים אלא הוא. שהרי כמה פעמים שנאמר אני פעם אחת ולא יותר. והיה שם נם צד המומאה. אבל עכשו אני אני הוא ואין אלהים עמדי. שהרי כל צד המימאה יתבמל מן העולם. אני אמית ואחיה. עד עכשו היתה המיתה מצד המומאה. מכאן ולהלאה אני אמית ואהיה. נשמע מכאן שבזכן ההוא כל אותן שלא מעמו מעם מיתה. ממנו תהא להם מיתה ויקים אותם [מיד]. ולמה. בשביל שלא ישאר מן הזוהם הרוא בעולם כלל, ויהיה עולם חרש במעשה יריו של הקדוש ברוך הוא:

נ) אני אמית ואחיה. רבי יצחק פתח ואמר ד) וישוב העפר על הארץ כשהיה והרוח תשוב אל האלהים

אשר נהנה. בוא וראה בשעה שצריך האיש לתת חשבון על מעשיו מרם שיוצא מן העולם. יום זה יום החשבון הוא. שהגוף והנשמה נותוים חשבון. אח"כ נפררת הנשמה ממנו והגוף חוזר לעפר. והכל שב למקימו שנלקח משם. ווה נתבאר שער הזמן שהקב"ה עתיד לההיות מתים הכל גנוז לפניו. ואותו הגוף ממש ואותה הנשמה ממש עתיר הקב"ה להחזיוים לעולם כמקדם. ולחדש פני העולם. זש"כ ק) יהיו מריך נכלתי יקומון. ואותה הנשמה ממש גנוזה לפני הקב"ה החוזרת למקומה כפי דרכה. כמש"כ והרוח תשוב אל האלהים אשר נתנה. ובזמן שעתיד המכ"ה להחיות מתים עתיד הוא להריק מל מראשו עליהם. ובאותו המל יקומו כלם מעפר. זש״כ י) כי מל אורות מלד. מהו מל אורות. אורות ממש. מאותן האורות שלמעלה שבהם עתיד להשפיע חיים לעולם. לפי שעץ החיים ישפיע רויים שלא יפסקו לעולם. שהיי עכשיו נפסקים. מפגי שנווש הצע שולט ונתכסית הלבנה (אנ ולפיכך כביכול פוסקים מימיו וההייה אין שולמים בעולם כראני. ובזמן ההוא זה יצר הרע שהוא נחש הרע יסתלק מן העולם ויעבירנו הקב״ה. כמש"כ ז) ואת רוח המומאה אעביר מן הארץ. ולאחר שהוא יתבטל מן העולם הלבנה לא תתכסה. והנהר שנמשך ויצא לא יפסקו מעיניו. וככן כתוב ה) והיה אור הלבנה כאור החמה ואור הרומה יהיה שבעתים כאור שבעת הימים ונו׳. א״ר חזקיה אם תאמר שכל גופים שבעולם יקימו ויתעורויו מעפר. אותן הגופים שנשתלו בנשמה אחת מה ההיה מרס

א"ר

מראה מקומות לי אכרי בי בי תנים פיו גי חייקל : די קטלת ייב הי ישעי כיו וי שם זי אכרי ויג אי ישרי לי

זיו הזהר

(של) פי׳ גם זבחי מלכות שנקראת צדיק ונקראת אלהים:

איר יוסי אותן הנופים שלא זכי ולא הצליחו. הרי הם כלא היו. כמו שהיו עץ יבש בעילם הזה. כן גם בזמן ההוא. וגוף האהרון שנשתל והצליח והכה שרשיו כראוי הוא יקים. ועליו כתוב 6) והיה כעץ שתול על מים וגו' והיה עלהו רענן ונו׳. שעשה פירות ונמע שרשים והצליח כראוי. ועל נוף הראשון ההוא שלא עשה פירות ילא נמע שרשים כתוב כ) והיה כערער בערבה ולא יראה כי יבא מוכ וגו׳. כי יבא מוב, זה תחיית המתים. שאו יאיר אותי האור שעתיד להאיר לצדיקים. שהיה גנוז לפניו מיום שנברא העולם. שנאמר וירא אלהים את האור כי מוכ. ואז עתיד הקב"ה להחיות המתים. וכתוב נ) וזרחה לכם יראי שמי שמש צדקה וגו'. ואז יתגבר המוב בעולם. וזה שנקרא רע יתבטל מן העולם כמו שאמרנו. ואז אותן נופים הראשונים יהיו כלא היו. איר יצחק עתיד הקביה להריק על אותן גופים רוחות אחרים. ואם יהיו זכאים כהם יתקיימו בעולם כראוי. ואם לא. יהיו עפר תחת רגלי הצדיקים, שכתוב ז) ורבים מישני אדמת עפר יקיצו ונו׳. והכל קיים ונצב לפני הקב׳ה, וכלם במספר הם. כמש״כ ה) המוציא במספר צבאם ונו׳. בוא וראה הרי אמרו שכל אותן המתים שבארץ ישראל יקומו תחלה. לפי שהקביה יעורר עליהם ויקים אותם. עליהם כתוב יחין מתיך. אלה הם אשר בארץ ישראל. נכלתי יקומון. אלה הם שבתוך ארצות אהרות. שלא כתוב בהם תחיה אלא קימה. שהרי רוח החיים אינו שורה אלא בארץ ישראל הקרושה. ולפיכך כתוב כהם יחיו מתיך. ואותן שבחוץ לארץ יבראו הגופות שלהם ויעמדו הגופות שלהם בלי רוח. ואח"כ יתגלגלו תחת הארץ עד שיגיעו לארץ ישראל. ושם יקבלו הנשמות, ולא ברשות אחר. כדי שיתקיימו בעיפם כראוי. י) א״ר יוםי עתיד הקב״ה פֿהשלים להם לישראל. שיהיו נמצאים שלמים בכל, שלא יהיה בהם בעלי מומין כלל. לפי שיהיו תקון העולם. כאוהן כלים ובגדים של האדם שהם תקון הגוף. זהו שכחוב ויתיצבו כמו לכוש. בוא וראה כאשר יתעוררו טעור כמו שנכנסו כך יקימי. הגרים או עורים נכנסו. הגרים ועורים יקוטו בלבוש ההוא. עלא יאטרו אהר הוא שניגעורר. ואחיכ הקביה ירפא אותם ויהיו נמצאים שלמים לפניו. יאי יהיה העולם שלם בכל. ואז ת) ביום ההוא יהיה ה' אחר ושמו אהר :

מ) רבי אלעזר ורבי ייסא היו יושבים לילה אחד ועסקו כתורה. א"ר אלעזר בוא וראה בשעה שהקב"ה עתיד להחיות המתים. כל אותן הנשמות שיתעוררו לפניו כלן קיימות בצורות וצורות לפניו. באותן הצורות ממש שהיו בעולם הוה. ויוריד אותן הקב"ה. ויקרא להן כשמותן. כמש"כ לכלם בשם יקרא. ובל נשמה תכנם רפקימה. ויעמדו בקיום בעולם כראוי. ואז יהיה העולם כשלמות. ויעמדו בקיום בעולם כראוי. ואז יהיה העולם כשלמות. ויעמדו בקיום בעולם כראוי. ואז יהיה העולם כשלמות. ויעמדו בקיום בעולם כראוי. ואז יהיה העולם בשלמות. ויעמדו בקיום בעולם כראוי. ואז יהיה העולם בשלמות. הזה אין הוא מסא. יצאה נשמתו מסנו ממא הוא [מה הנעקם]. א"ל וראי כן הוא וכך אמרו. שהרי יצר הרע ההוא ממא. ושאר עמים עכו"ם כשהם בחייהם הם ממאים. שהרי מצר המומאה יש להם נשמות. וכאשר הורק ממנו שומאה ההיא נשאר הגוף בלי מומאה כלל .. יה) פעם מומאה ההיא נשאר הגוף בלי מומאה כלל .. יה) פעם

איר יוסי אינין גופין דלא זכי ולא אללחו. הרי אינון כלא הוו. כמה ז' וו עץ יבש בהאי על א הכי נמי בההוא זמנא. וגופה בתרחה דתתנטע והכלח ונטע שרשוי כדקה יהות יקים, ועליה כתיב ה) והיה כעך שתול על מים ינו׳ והיה עלהי רענן ונו׳. דעבד איבין ונשע שרשין ואללח כדהה יאות. ועל ההוא גוסא קדמא: דלא עבד איבין ולא כשע שרשין כתיב ג) והיה כערער בערצה ולא יראה כי יבא מוב וגו׳. כי יבא שוב. דא תחיית המתים. ויתנהיר ההוא כהורא דומין לאנהרא להו ללדיקיא. דהוה גניו קמים מיומא דאתברי עלמא. דכתיב וירא אלהים את האור כי שיב. וכדין זמין קב״ה לאחיא מתיא. וכתיב ג) וזרחה לכס יראי שמי שחש לדקה וגוי. וכדין יתנבר סוב בעלמה. וההוח דאתהרי רע יתעבר מעלמא כדאמרן. וכדין איכון נופין קדמאי להיו כלא היו. איר ילחק זמין קבים לארקא עלייסו על איכן נושין רוחין אחרנין. ואי וכאין בהון יהומין בעלמא כדקא יאות. ואי לאו. יהון קטמא תחית רגליהין דלדיקיא. דכתיב ד) ורבים מישמי אדמת עפר יהילו ונוי. וכלה התהם והתעתד המי הב"ה. וכלהו במכיכה הוו. יחיו מתיך. אלין אינון די בארעא דישראל. נבלתי יקומון אלין אינון דבנו ארעאן אחרנין. דלא כתיב בהו תחיה אלא קימה דהא ריחא דחיי לא תשרי אלא בארשא קדישא דישראל ובניכ כתיב בהו יחיו מתיך והינון 6012 דלהון ויקימון בופא **ית**פ**רי** דלבר בלה רוחה. ינבתר יתנלגלון תחות עפרה עד דימשון להרעה דישראל. המון יקבנון כשמתה. ולה ברשו החרה. בגין דית זיימין בעלמת כדקה מזי . י) איר יוסי זמין קבים לתשלמת להו לישראל, ולאשתכחא שלימין בכלא. דלא יהא בהון מארי דמומין כלל. בגין דיהין תקונא דעלמא. כאיליו מחכי ולבושה דבר כם דחיכון תקונה דגופה. המיד ו) ויתילבו כמו לבום. תח חזי כד יתערון מעשרה כמה דעאלי הנרין העשרה כמה דעאלי הכי יקייוין. הגרין או סימין עאלי. הגרין וסומין יקומין במהוא להישא. דלא יימרון דאתרא הוא דאתצר. ולבתר קב". יישי לון יישתכחין שלימין קמיה. וכרין ישה פלווה שלים בכלה. כדין הו ביום ההוה יהיה הי החד יסמו החד: ש) רבי אלשור ורבי יישא הוו יתבי ליליא חד

צי) רצי הלעור ורצי יישה שוו יעשי עיט הו ועשקי באירייתא. אזר הלעור מא חוי בשעה דקצ"ה כלהו קיימון דיוקנין דיוקנין קייה. בשהוא יייקלא ממש דהו בהאי עלמא. ונהות לון קצ"ם ויקרי לון בשמקו כדיא לכלם בשם יקרא. וכל עשמת חיעיל לדיכתה ויקומין בקיימא בעלמא כדקא הוי. וכדין יהא עלמא שלים. זעמו יביר. דא ילר הרע דהשיך אנפי בריין ושלים בהו עמו יסיר. דא ילר הרע דהשיך אנפי בריין ושלים בהו אזר ייסא הא חמינן כל זמנא דבר כש קאים ברומא לאזר ייסא הא חמינן כל זמנא דבר כש קאים ברומא מעמאן. אזלו ודאי הכי כוא וכרי להמתר. דהא הסוא ילר הרע מסאב, ושאר ביים להא נוכרי כדי ליון בשמקי מנים מסאב, ושאר הסי בי כאיב ליה ומכי ארגר היון מסאר לי הרע מרא ביים במאר ליה כלי היון בשמיים איהו מסאב (מאי מראב בישל ריחא דביים כד איכון בחייהון איכון מסאבין. דהא מסשרא מסאבו לית לון כשמיין וכד אמריק מניה ההוה משאבו אשמתר נופא בלא מסאבו בלל. יא) זמנא

אחת כראה מקומות או ירמי׳ ייז כו שם גו מלאכי ג׳ דו בניאלייכ הו יבעי׳ מ׳ וו אמור לא. ז איוב נ״ח תו וכרי׳ ייד עו מיי קלא. יו יבעי׳ כיה יא ייקהל קני

והזכיות שלהם:

שראה בקומות מו ייקהל קנה:

ווכוון דלהוי: משריא תנינא אתמנה בד׳ שעתי אחרנין. ולא אמרי שירתה בר תרי שעתי עד דהתפלג ליליה דעהל קב"ה בגנתא דעדן , ואלין אינון אבלי ליון . ואינון דבכו על חרבן בי ווקדשה. ובשירותה דחרבע שעתי המכעין פתחי יחמרי על נהרות בבל שם ישבנו גם בכינו וגוי. וחליו איכון

שעמין שעמא דמותא. ונפקין כשממייהו לסלקא לעילא. ואימון מלאכין קיימין וקא אחרי מי יעלה בהר ה׳. הר ה׳. דא הר הבית. מקום קדשו. דא עורת ישראל כגוונא דלעילה הכי כמי לתתה. בגין דבכל רקיעה ורקיעה כמה ממכן וכמה סרכין קיימין תמן. וכד כשמתין נפקין בעאן להלהא לעילא . ואי לא זכיין איניו דחיין לון לבר. ואזלין ושאטין בעלמא. ונפלין לון כמה חבילי סהיריו ואודעין לון מלין כדיבין. ולומנין מלין דקשוט ממאי דאמי לומן קריב, כמה דאוקמיה, ואיכון כשמתין דלדיקיא לעילה. ופתחין לון פתחין וסלקין ושלשן אלין לין לגו הסוא אתר דאקרי הר ס׳ כגוינא דרוא דסר הבית לתתא ומתמן שאלין לגו ההוא אתר דאקרי מקום קדשו. דתמן אתחזיין כל כשממין לקמי מאריהין. כגוונא דא ההוא אתר דאתחוון ישראל קמי קצ"ה. אתר דאקרי עזרת ישראל ובשמתא דכשמתין קיימין תמן כדין חדוה דמאריהון. לאתתקנא בהו אתר לאקרי קדם הקדשים. ותמן רשימין כל עובדיהון

אשיב נקם ללרי ולמשנאי אשלם. א) רבי אלשור ורבי יוסי הוו יתבי ליליא חד וקא מתעסקי באורייתא עד לא אתפליג ליליא. אדהכי קרא גברא. בריכו ברכתא (שג) בנה הבי אלעור ואמר. מא מוי 6000 על קב"ה אודעוע תלת מאה ותשעין רקיעין. במש בהו ובכה על חדבן בי מקדשה. ואוריד תרין דמעין לגו ימה רבה, וחדכר לבניהי מנו בכיה. בנין דלתלת סטרין חתפלג ליליא בתריסר שעתי דהוי רשימין ביה. אי אתיספן שעתי בליליא הינון שעתי דמתוספן דיממא אינון. ולא אתחשיבו תריסר דאינין דילה ואינון מליליה בר תריסר אתפלנין לתלת סטרין. ותלת משיריין דמלאכיו קדישין התחכו בחיכון תלת סטרין: משריא קדמאה אסמנא בד׳ שעתי קמייתא דשירותא דליליא לשבחא למאריהין. ומאי קאמרו. לה׳ הארץ ימלואה

יגו׳. כי הוא על ימים יסדה וגו׳. מי יעלה בהר ה׳ וגו׳.

כקי כפים ובר לבב ונו׳. מאי שעמל דא. בנין דכד

ליליה פרים גדפוי על עלחה. כדין כל בני עלמה

יימין דלא תסקון לבר. בגין דמלאך המות אשתכה במסא ואית ליס רשו להבלא. וכיון לאתיסיב ליה רשו לחבלה יכיל להבלה לכל מאן דאתחוי קמיה. ותו דבר נש דחתחוי קמיה שליה וחשטי עליה וחדכר הובוי, ובצי דינה מקמי קב"ה. ילה התעדי מתמן עד דהתדן ההוה בר נש

לשון הזהר

לבתר דהתעסקו באורייתה בליליה. כיון דחמה לון המר רבי שמעין הלעור ברי. אכת וחבריה הסתימו גרמייכו אלין תלת ואתיהיב ליה רשו והטיל ליה ---:

חדא אתו רבי אלעזר ורבי ייסי להמי דרבי שמעין בלפרא. אחת כאי רבי אלעזר ורכי יוסי לפני רבי שמעין כבקר. האחר שעסקו בתורה בלילה. כיון שראה אותם אמר רבי שמעון אלעזר בני. אתה והחברים הסתתרו עצמכם ש"שת ימים האלה שלא תצאו לחוץ. לפי שמלאך המות נמצא בעיר ויש לו רשות להשחית. וביון שניתנה לו רשות

כסון קודש

להשחית יכול להשחית לב" מי שנתראה לפניו. ועוד שהאיש

הנתראה לפניו עולה ומשמין עליו ומזכיר המאיו. ותובע

דין מלפני הקביה. ולא יסיר משם עד שנידון איש ההוא

וניתנה לו רשות וימית אותו -:

אשיב נקם לצרי ולמשואי אשלם. או רבי אלעזה ירבי

חצות הלילה. בתוך כך קרא הגבר. ברכו הברכה [22]

בכה רבי אלעזר ואמה. בוא וראה עד עכשיו הרעים

הקב"ה שלש מאות ותשעים רקיעים. בעמ בהם וככה על

חורבן בית המקדש. והוריר שתי דמעות לתוך יה הנרול.

ווכר לבניו מתוך בכיה. לפי שעל נ׳ משמירות נתחלק

הלילה בי"ב שעות הנרשמות בו. אם נתוספות שעות

בלילה אותן שעות הנתוספות של היום הז. ואין נחשבות

ללילה מלבר י"ב שעות שהן של הלילה. ואותן י"ב שעות

נתחלקות על ג׳ משמורות. ושלשה מחנות מלאכיב

ונו׳. כי הוא על ימים יסדה וגו׳. מי יעלה בהר ה׳ וגו׳.

נקי כפים ובר לבב וגו׳. מרוע אומרים זה. לפי שכאשר

הלילה יפרוש כנפיו על העולם. אז כל בני העולם

מועמים מעם מיתה. ונשמותיהם יוצאית לעלות למעלה.

ואיתן המלאכים עומדים ואומרים מי יעלה בהר ה׳. הר

ה', זה הר הבית. מקום קרשו. זו עזרת ישראל. כדמיון

שלמעלה כן גם למשה. לפי שבכל רקיע ורקיע כמה

ממונים וכמה שרים עומדים שם. וכאשר הנשמות יוצאות מבקשות לעלות למעלה. ואם אינן זכאות הם דוחים אותן

לחוץ. והולכות ומשומטות בעולם. ונוטלים אותן כמה קבוצות

רוחות שפלים ומודיעים להם דתרי כזב. ולפעמים דבר אמת

מה שיבוא לזמן קרוב. כמו שנתכאר. ואותן נשמות הצדיקים

הולכות ומשוממות למעלה. ופותחים להם הפתחים ומעלים

אותן לתיך מקום ההוא שנקרא הר ה׳. שהוא כרמיון סור הר הבית שלמטה. ומשם נכנסות לתוך מקום ההוא

שנקרא מקום קדשו. אשר שם נתראות כל הנשמות לפני רבונם. כדמיון זה הוא המקומ ההוא שנרגראו ישראל

לפני הקב"ה. המקים שנקרא עזרת ישראל. ובשעה

שהנשמות עומדות שם אז היא שמחת רבונם. שיתהקן בהן

המקום שנקרא קדש הקדשים. ושם נרשמים כל מעשיהם

שירה אלא שתי שעות עד חצות הלילה שנכנם הקב"ה

בגן הערן. ואלו הם אבלי ציון. והם הבוכים על חורבן

כיה המקדש. ובהתחלת ארבע שעות האמצעיות פותהים

ואומרים על נהרות בבל שם ישבנו גם בכינו וגו׳. ואלי

מחנה השני נתמנה בד' שעות האחרות. ואין אומרים

67

מחנה הראשון נתמנה בר׳ שעות הראשונות מתחלת הלילה לשכח לרבונם. ומה אומרים. לה' הארץ ומלואה

קרושים נתמנו על אותן נ׳ משמרות:

יוסי היו יושבים בלילה אחר ועסקי בתורה קידם

האינו

האזינו

המער

אדכר

לפון

הם שהיו ביכים על נהרות בבל עם ישראל. כך נשמע שבתוב נם בכינו [עד] ומניין שבבו שם, שכתיב ז) הן אראלם צעקו חוצה. מהו חוצה. זו בבל, לפי שכלם היו מלוים לשבינה ער בכל ושם בכו עם ישראל. ולכך פותחים בזה וגומרים זכור ה' לכני ארום וגו', ואו נתעורר הקב"ה במדרגותיו ובועם ברקיעים כמו שאמרנו. ונועשים י"ב אלף עולמות והוא נועה ובוכר. שכתוב כ) ה' ספרום ישאג וכמעון קרשו יתן קולו שאג ישאג על נוהו. זובר את ישראל ומוריד שתי דמעות לחוך ים הגדול, ואז נתעודר שלהבה אחת בצד צפון. ורוח אחד שבצר צפון בועט בשלדבת דהיא. והולכת וטשוממת בעולם. וזה הומי של חצות לילה, והשלהבת הולך ומנקש בכנפי התרנגול והוא קורא. או נכנס הקב"ה בגן העדן. והקב"ה אין לו נחת רוח ער שנכנם לגן הערן להשתעשע עם נשמות הצדיקים. וסימנך ג) כי נמכרנו אני ועמי תוי. ויאמר המלך מי הוא זה יגו׳. והמלך קם בחמתו ממשתה היין אל גנת הביתן וגו׳, וכשעה שנבנס הקב״ה כגן הערן. או כל עצי הנן וכל אותן נשמות הצריקים פותחים ואומרים שאו שערים ראשיבם ונו׳. מי זה מלך הבבוד ונו׳. ובשעה שנשמות הצריקים שבארץ חוזרות לגופותידם. או מחזיקים בהן בל אותן המלאכים ואומרים ד) הגה ברכו את ה׳ כל עבדי ה׳ ונו׳:

מחנה השלישי למדנו שאומרים זה בארבע שעות 🗧 האחרונות. ואומרים שירה עד עלות אור הבקר. שאז משבחים לרבונם כל אותן בוכבים ומולות, וכל אותן מלאכים עליונים השולטים ביום. כלם משבחים לרביגם ואומרים שירה. זשיכ ה) ברן יהד כוכבי בקר ויריעו כל בני אלהים. ובשעה שהשמש יוצא ביום אומרים ישראל שירה לממה והשמש למעלה. שבתוב ו) ייראוך עם שמש. בזמן תנועת השמש בגלגל שלו פותח קול נעים ואומר שירה. מה השירה שאימר. הודו לה׳ קראו בשמו וגו׳. שירו לו זמרו לו וגו׳. וישראל משבחים להקב"ה ביום עם השמש. כמו שכתוב ז) ייראוך עם שמש. אזר אלעור אלמלא שבני העולם אמומי לכב ומחי עינים. לא יכלו לעמוד מקול נעימות של גלגל השמש. בעה שהשמש נוסע ומשבח לפני הקב"ה:

ה) וא"ר אלעזר בוא וראה כל התחלה קשה ולבסוף הרוחה, בראש השנה ההתחלה קשה. שכל העולם נרון כל אחד ואדר לפי מעשיו. ואחיכ הרוחה סליחה ובפרה. אפי שהתחלה היא מבהינת שמאל. ולכך הדינים שלו תקיפים, ואהיכ נתעורר בחי׳ הימין ולכך נעשה הרוחה. ולעהיד לבוא עתיד הקב"ה לעורך תחלה בהנחה על שאר עמים עכו"ם. ואחיב יתגבר עליהם בדין כשה. זש"כ כ) ה׳ בגבור יצא כאיש מלחמות יעיר קנאה יריע אף יצרים על אויביו יתגבר. ה׳ בתחלה שהוא רחמים. ואח"כ בגבור ולא גביר, ואחיכ כאיש מלחמות ולא איש מלחמות. אח"ב יתולה בתוקף עליהם ויתגבר לכלותם, שכתוב יריע אף יצריח על אויביו יתגבר. וכתיב י) ויצא ה' ונלחם בגוים ההם כיום הלהמו ביום קרב. וכתוב יה) מי זה בא מאדום חמוץ בגדים מבצרה וגו':

ויחמר המלך מי הוא זה וגו׳. והמלך קם בחמתו מתכתה סיין אל נינת הביתן וגוי. ובשעתא דקביה עאל בגנתא דשרן. כדין כל אינין אילמין דגמא וכל אינון נשמתין דלדיקים פתחי ואמרי שאו בערים ראשיכם וגו׳. מי זה מלך הכבוד ונו׳. ובבעתה דנשותיהון דלדיקיה די בהרפה הסדרו לגושייהו. כדין אתקישו בהו כל אינון מלאכין ואמרי ד) סנה ברכו את ה׳ כל עבדי ס׳ ונו׳: משריא הליתאה אוליפנא דקא אמרי. דא בארבע שעתי

בתרייתה וקהמרי שירתה עד דסליק נהורה דלפרה. דכדין משבחין למהריהיו כל הינון כיכביה ומולי. וכל הינון מלאכין שלאין די שלמניהון ביממה. כלהו משבחין למאריסון והמרין שירחה. הה"ד ה) ברן יחד כוכבי בקר ויריעו כל בני אלהים. ובשנתה דשמשה נשיק ביממה ישרחל מעלי בידתה לתתה ובמשה לעילה. דכתיב ו) יירחוך עם שחש. בשמח הנשיל שחשה בנלגלוי שחת קל נעימותה והמר שירתה. מהי שירתה החמר. הוזו לה׳ קרחו בשמו ונו׳. שירו לו זמרי לוי וניי ויברהל תשבחן לקבים ביממה עם שמשת. כמה דכתיב י) יירהוך עם שמש. חיר הלעור אלמלא דבני עלמא אטימין לבא וסחימין עיינין. לא יכלין דגלנלא בדטמשא ב כד כפימיתה מהל למיהם במיל ומשכה קמי קניי:

ה) יא״ר אלעור תה הוי כל שירותה תקיף ולבתר נייחה ברחם השנה שירותה תקיף דכל עלמה התדן כל הד וחד לפום עובדוי. ולבתר כייחה סליחה וכפורי. וע"ד דיכוי . 635959 איסו 🕖 דשירותא בניז – הייפין. ולבתר אתער ימינא וע"ד 10 . 6pm ברייהם פל ולומנה דחתי זמין הב"ה לחתערה שאר עמין עכו"ם. ולבתר יתתקף עלייהו בדינא קשיא. ההיד מ) ה׳ כנביר ילא כאים מלחמות יעיר הנאה יריע אף ילרים על אויביו יתנכר. ה׳ בקדמים דאיטו כחמי. ילבתר כגביר ילא גבור .. ולבתר כאים מלהמות ולא אים מלחמות . לבתר אתגלי תוקפא עלייהו ויתתקף לשילאה לון דכתיב יריע אף ילרים על אייביו יתנבר. וכתיב י) וילא הי וגלחם בניים ההם כיום הלחמי ביום קרב. וכתיב וא) מי זה בה מהדום המון בגדים מבלרה ונוי :

. ... ולמר

ובפר מראה מקומות או ישפיי ליג כו ירפיי כיב נו אסתר ו' דו תלים קליד הו איוב לית וו תלים פיבו וו בס חו וישלת קסד. טו ישפיי ציב

זין הזרג

אינין דבכו על נהרות בבל עמסון דישראל. מחשמע דכתיב גם בכינו [דר] ומללן דבכו תמן. דכתיב או סן אראלם געקו האלה. מהי הילה. דא בבל. בנין דכלמ

אוזפוים לשכינם עד בבל ותמן בכו עמהון דישראל. וע"ד שתחי בהאי ומשימי זכור ה׳ לבני אדום ונו׳. וכדין

ואודעושו תריסר אלסי עלמין וגעי ובכי. דכתיב כן סי

ממרום ישאר וממעין קדשי יהן קולו שאר ישאר על נוהו.

וכדין אסמר שלהביתה הד דבמשר לפין. יבמש רוחה חד דבמשר

וססיה שעתה התפלנ ליליה. ושלהביתה הולה ובמש בנדפוי

דתרנגילא וקארי. כדין קביה עאל בנגמא דעדן. וקביה לית ליה נייחא עד דעאל לגנמא דעדן לאשמעשעא

בנשמתהין דלדיקיא וסימנא ג) כי נמכרמ אני ועמי וגו׳.

6031

לון לישראל והחית תרין דמטין לנו ימא רבא.

65161

בררגוי

בההיא שלהביתא.

6°30

ברקיעין אין כדחמרן.

60651

בעלמה .

ה) וכפר הדמתו שמו. רבי חייה פחה כ) לאחוז בכנפות הארך וגו׳. תאנא זמין קצ"ה לדכאה לארעיה מכל מסאבותא דעמין עכו"ם דסאיבו לה. כהאי מאן דאחיד בעליתיה ואנער ענופא מניה. וכל אינון דאתקברו בארעא קרישה לחשדי לון לבר. לדכהה הרעה קדישה מסערה אחרה .. תחנה כתיב ג) ותבוחו ותטמחו חת חרלי וגו׳ א"ר יהודה זכאה חולקיה מאן דוכי בחייוי למשרי מדורא בארעא קדישא. דכל מאן דוכי לה זכי לאנדא משלא דשמיא דלעילא דנחית על ארעא. וכל מאן דוכי לאתקשרא בחייוי בהאי ארעא קדישא. זכי לאתקשרא לבתר בארעא קדישא עלאה. וכל מאן דלא זכי בחייוי ומייתין ליה למתקברת תמן. עליה כתיב ד) ונחלתי שמתם לתועבה . רוחיה נפיק ברשותם נוכראה אחרא. ונופיה אתי תחות רשיתא דארעא קדישא. כביכול עביד קודש חול וחול הידש. וכל מאן דוכי למיפק נשמתיה בארעא קדישא אחכפרו חובוי. ווכי לחתקשרה תחות נדפוי השכיכתה. דכתיב יכפר הדמתו פמו. ולה עוד הלה אי זכי בחייוי זכי להתמשכה עליה רוחא קדישא תדיר, וכל מאן דיתיב ברשותא אחרא אחמשך עליה ריחא אחרא נוכראה. תאנא כד שליק רב המנונא סבא להתם הוו עמיה תריסר בני מתיבתא דיליה. אמר לון אי אנא אויל לארחא דא לאו על דידי קא עבידנא. אלא לאתנא שקדינא למאריה [מה] תנינן כל איכון דלא זכו להאי בחייוי אתיבין פהדוכה דמאריהון לאחלא. איר ילחק בנייכ כל מאן דאעבר מאינון זיניו

בישין או רשותה החרה

הורה עדיף מהכל:

קרישא

60:63

למתאבת. ווי ליה לההוא נבר ווי לנפשיה. דהא ארעא קדישא

לה מקבלת ליה לבתר. עליה כתיב ה) יתמו העהים מן

הארץ. בעוה"ו ובעוה"ב, ורשעים עוד אינם. בתחיית

המתים. כדין ברכי נפשי את ה׳ הללויה:

6076

מראה מקומות א אחרי ענו בו אייב נית נו ירמיי בי דו שם בו תנים ק"ד וו וילא קסנ. וו מבלי שי תו בס ני עו שם חי

זין הזהר [עה, פוי שהגיע לעת וקנותו, ומשמע מרבריו שלולא ואת לא היה תולך שמה כיון שכבבל היה נסל לו לעסוק בתורה וחלמוד

ו) יכוי לא דבר רק הוא מכס ינו׳. שתח ה׳ אלעור ואמר כתוב ז) אם הכמת לך יללת לבדך תשא. מא חזי ווי לאיכון חייבי עלמא דלא ידעין ולא משניחין במלי האורייהא. וכד אינון משניחין בה בנין דלית לון סכלתכו מלין דאורייתא דמיין בעיכייהו כאילו כלהו מילי ריקניה ולית בהו תיעלתה וכלה בנין דחינין ריקנין מדעתה וסכלתנו. דהה כל מילי דהורייתה כלהו מלין עלהין ויקירין. וכל מלה ומלה כתיב בה ח) יקרה היא מפנינים. ט) וכל חפלים לא ישוו צה. וכל אינון טפשין אטימין דלבא כד חמאן מלי דאורייתא. לא די לון דלא ידעי. אלא דאיכון אמריו דאיכהו מלין פנימין דלים בהו תועלמא. יוי לין כד יתבע לון קביה עלבונה דהירייתה ייעכשון עינשה דמרדי במאריהין. מאי כתיב בהורייתא כי לה דבר רק הוא מכם. ואי איהו רק מכם איהו. דהא אירייתא כלא מליא מכל אבנין שבין ומרגלאן יקירן מכל שבין דעלמא. כד״א וכל חפלים לא ישוו בה. והיך יימרון דאיהי ריקניא, ושלמה מלכא אמר אם הכמת הכמת לך. דכד יתחכם בינ באורייתא מועלתה דיליה איהו. דהה בהירייתה לה יכיל להוספה אפילו את אחת. וללת לבדך תשא, דהא אורייה לא ינרע משבחהא

6) זכפות אדמתו עמו. רבי חייא פתח כ) לאחוז בכנפות הארץ וגו' למרנו שעתיר הקב"ה למהר ארצו

מכל מומאת העמים עכו"ם שממאו לה. כמו זה שאוחו במליתו ומנער מנופת ממנה. וכל אותן שנקברו בארץ הקרושה יושלכו החוצה. למהר ארץ הקרושה מן צר הטומאה .. למרנו כתוב ג) ותבואו ותממאו את ארצי וגו׳. א"ר יהורה אשרי חלקו של מי הזוכה בחייו לשים מרורו בארץ הקרושה. שכל מי שזוכה לה זוכה להמשיר ממל השמים העליון היורד על הארץ. וכל מי שזוכה להתקשר בחייו בארץ הקרושה הזאת. זוכה להתקשר אח"כ בארץ הקרושה העליונה. וכל מי שאינו זוכה בחייו וככיאים אותו להקבר שם. עליו כתוב ז) ונחלתי שמתם לתועמה. רוחו יצא ברשות אחר הזר. וגופו בא תחת רשות ארץ הקרושה. כביכול עשה קורש חול וחול קורש. וכל מי הזוכה שתצא נשמתו בארץ הקרושה נתכפרו חמאיו. וזוכה להתקשר תחת כנפי השכינה, שנאמר וכפר ארמתו עמו. ולא עוד אלא שאם זוכה בחייו זוכה להמשך עליו רוח קרושה תמיד. וכל מי שיושב ברשות אחר נמשן עליו רוח אחר הזר. למרנו כאשר עלה רב המנונא לארץ ישראל היו עמו שנים עשר בני הישיבה שלו. אמר להם מה שאני הילך לררך הזה לא בשביל עצמי אני עושה. אלא להחויר שם הפקרון לבעליו [עה] למרנו כל אותן שלא זכו לוה בחייהם מחזירים הפקרון של רבונם לאחר. א"ר יצחק לפיכך כל מי שמביא מאותן מינים הרעים או איזו רשות אחר לארץ הקרושה מטמא בזה את הארץ, אוי לו לאיש ההוא וי לנפשו. שהרי ארץ הקרושה לא תקבלהו אח"כ. עליו בתוב ה) יתמו המאים םן הארץ. בעוה"ז ובעוה"ב. ורשעים עוד אינם. בתחיית המתים. ואז ברכי נפשי את ה' הללויה:

ו) 🚺 לא רבר רק הוא מכם וגו׳. פתח ר׳ אלעזר ואמר

משניחים ברברי התורה. וכאשר הם משניחים בה יען

כי אין להם הבנה נרמה בעיניהם דברי תורה כאילי

כלם רברים ריקים שאין בהם תועלת. והכל מפגי שהם

ריקנים מרעת וחכמה. שהרי כל דברי התורה כלם

ענינים עליונים ויקרים. וכל דבר ודבר כתוב בה ה) יקתה

היא מפנינים. ט) יכל הפצים לא ישוו בה. וכל אותן

הכסילים אטומי לב כאשר רואים דברי התורה. לא די

להם שאין מבינים. אלא שהם אומרים שרברי תורה ענינים פגומים הם שאין בהם תועלת. וי להם כשיתבע הקב"ה מהם עלבון ההורה ויענשים בעונש המורדים ברבונס.

מה כתיב בתורה כי לא דבר רק הוא מכם. ואם הוא ריק

מכם הוא. שהרי התורה כלה מלאה מכל אבנים מובות

ומרגליות יקרות מבל טוב העלם. כמשיכ וכל הפצים

לא שוו כה. ואיך יאמרו שהוא רבד דיק. ושלמה המלך

אמר אם הכמת הכמת לך. שכאשר יהכם האדם בתורה

תועלת שלו היא. שהרי בתורה אין ביבולת להוסיה אפילו אות אחת. לצת לברך תשא. שהרי התורד לא תגרע

משבחיה

כתוב י) אם חכמת חכמת לך ולצת לבדך השא. בוא וראה וי לאותן רשעי עולם שאין יודעים יאין

כשון קודש קים 237

משבחהה כלום, ולילניתה דיליה היהי, והשתתר ביה להיברה ליה מההי עלמה ומעלמה דהתי: 1 the w

ורדבר ה׳ אל משה וגו׳ עלה אל הר העברים "סוס הרי כבו וגו׳. ה) סחח כב מתיבחה החמר כ) על הר גבוה עלי לך מבשרת ליון וגו׳. על הר גבוה האי ודאי הר העברים אתר דמשה אתקבר. והא אוקמוה: ותבשר עלמה ב הכל כלה דשכינתה תסלה לתמן איהי מבשרת ליון. דל איהי חפיני ביה אתתל רכמן ברש דוד. איהי אמא דמשיחא מנחם בר עמיאל [מו] איהי איהי למא דמשיחא מנחם בר עמייאל ביון קלא ישממע בעלמה. ותרין מלכין יתערון בעלמה להנחה הרבה. ויטוק שמא קרישא של עלמא. מאי תכשר ותימא הנה: ס׳ אלהים בחום יבא וורועו מושלה לו. הנה שכרו אמו וסטולתו לפניו. הנה שכרו חתו. דהבים כריו בכל פמליא דלעילא ויימא לון. אתככשו ודאינו דיכא. מאו דמסר כשמחיה על הרושת שמי הצריה מחי הום. וחינון יימרון כך וכך. מאן דסביל כמה תרופין וגדוסין בכל יומה עלי מאי אגרים. איכון אמרין כך וכך. מאן דאמעכם בכל יומא עלי מאי אגריה אינון אמריו כך וכך. ההיד הנה שכרו אמו ופעולתו לפניו. מהו ופעולתו. אלא כמה לכתיב ג) מה רב סובך אשר לפנת ליראיך פעלת לחושים בך וגו׳ .-דא היא ופעולמו. כגד בני אדם מהו כגד בני אדם אאלא מאיי כנד עכוים. אשר לפנת ליראיך, מהושא אשר לפנת וכי מאן יגול ויפול מן ידוי מאי דהוא בעי למיהב. אלא פוק וחמי עיבדין דרחמנו דעבד קב"ה במחי דחיהן מחי בדם יהיב אסוומא .. כמיב ד) מלפון תסתה הרעה. בלפון מחי דמתמו בתהין כל דיכין וכל בורין השיין. וביה שריה כל הגר שב וכל מיבו דומין קבים למיהב לישרה לומנה דקמי. כדין קרי קביה ללמון ויימה ליס. בך יהבית כל שיבי יכל אנר שב לבני. דסבלו כמה בישין בהאי עלמא על קרושת שמי. הב לון אברין עבין דיהבים בך. סה"ד ה) אומר ללפון תני ולתימן אל תכלאי ונו׳. וכי ארחא הכי הוא דדרום לממנע ברכאן. והא כל ברכאן משמרא דדרים. וכל מבין דעלמה מדרום נפקי . ואיהו אמר לתימן אל תכלאי. אלא בההיא שעתא יסער קב״ה לאברהם ויימא ליה קום. דהא מסא זמנא דאנא פריק לבניך. למיהב לון אגר שב על כל מחי דסבלו בגלימה. ומנו דהברהם הוה בוביני דלהון. דכמיב אם לה כי מרס מכרם. דה הברהם, הוה ליה כממן דלה מב בעינוי מלם דה. והחמי גרמים כמהן דבעי לקביה דילקון על הוביהון יתיל. ווימא 133.1 מחוביהון נכו מחשאיהון. כדין אחיב ליה: הב"ה לאברסט ויימא ליה. ידפנא דבלא מאי דאמרת לאנפין אכת אוף הכי לאכפין אמינא. דחמרם. איהו אל תכלאי. אלא בעי לפייסא לך על בניך. לא תמנע מיבו מנהון. לא תמנע אנר עב מנהון. כמס וכמה סבלו על מוביהון. ובנין כך מומר ללפון מני. וסיינו השר לפנית ליראיך

משבחיה מאומה. והליצנות שלו היא. ונשארה כו להאכידו מעולם הזה ומעולם הבא:

וידבר ה׳ אל משה ונו' עלה אל הר' העברים הזה הר נבון וגו׳, 6) פתח ראש הישיבה ואמר כ) על הר גבוה עלי לך מכשרת ציון וגר. על הר גבוה. זה וראי הר העברים מקום קבורת משה. ווה נתכאר שהשכינה תעלה שמה ותבשר לעולם. אבל כל עיקר היא מכשרת ציון, זו היא חפיצי כיה אשת נתן כן רור. היא אמו של המשיח מנחם בן עמיאל [ייו] היא תצא ותבשר. והיא בכלל מבשרת ציון קולה יהיה נשמע בע לם. ושני מלכים יתעודרו בעולם להתגר מלחמה. ויצא שם הקרוש על העולם. מה תכשר ותאמר. הנה ה׳ אלהים בחזק יבא וזרועו מושלה לו. הנה שכרו אתו ופעולתו לפניו, הנה שכרו אהי, שהקביה יכריו בכל פסליא שלמעלה ויאמר להם. האספו ודוגו הרין. מי שססר נשסתו על קרושת שמי שכרו מה הוא. והם יאמרו כך וכך. מי שסבל כמה מיני חירוף וגידוף בכל יום עלי מת שברו. הם יאמרו כך וכך. מי שסבל עונש בכל יום עלי מה שכרו, הם יאמרו כך וכך. זש״כ הגה שכדו אתו ופעולתו לפניו, מהו ופעולתו. אלא כמו שכתוב ג) מה רב מובך אשר צפגת ליראיך פעלת לחומים בך וגו׳. זהו שכתוב ופעולתו, נגר בני ארם. מהו נגר בני ארם. אלא מה וכי נגד עבו"ם. אשר צפנת ליראיך. מהו אשר צבנת. וכי מי ינזול ויקח מידו מה שהוא רוצה ליתן. אלא בוא וראה מעשי הרחמים שעשה הקב"ה. במה שהוא מוחץ כזה הוא מרפא .. כתוב ד) מצפון תפתח הרעה. בצפון מכה שמשם יוצאים כל דינים וכל גזירות קשות. ובו מונח כל שכר מוב וכל הטובות שעתיר הקב"ה ליתן לישראל לעתיד לבוא. ואו יקרא הקביה לצפין ויאמר לו. בך נתתי כל הסובות וכל שכר מוב עבור בני. שסבלו בסה רעות בעולם הזה על קרושת שמי. תני להם שכר המיב שנתתי בך. זש"כ ה) אומר לצפון תני ולתימן אל תכלאי ונו׳. וכי כך הוא דרכו של דרום למנוע כרכות. זהדי כל הברכות מצד הדרום הן, וכל מוב העולם מדי זם יוצא. והוא יאמר לתימן אל תכלאי, אלא כומן ההוא יעורר הקב״ה לאכרהם ויאמר לו קום. שהרי הגיע הומן שאני גואל לבניך. לתת להם שכר מוב על כל מה שסבלו כגלות. ומפני שאברהם היה דעתו במכירתם. שנאמר אם לא כי צורם מכרם. זה אברהם. הרי הוא נראה כמי שאין מוב בעיניו דבר זה. ומראה עצמו כמי שרוצה שיעניצו ישראל על פשעיהם יותר. ויאמר להקב׳ה תגבה מהם על פשעיהם ועל חמאותם. או יענה לו הקב"ה לאברהם ויאסר לו. ידעתי שכל מה שאסרת רק לפנים הוא שאמרת. אף כך אני רק לפנים אמרתי [וקצפתי עליחם]. אל תכלאי. אני רוצה לפיים לך על בניך, אל תמנע הטוב מהם. אל תמנע שכר הטוב מהם. כמה וכמה מבלו על עונותם. ילפיכף אומר לצפון תני. חהו אשר צפנ"ת

ליראיר 5

בראה בקובות זט שלה קשו. בו ישפיי פי נו הלים ליא דו יכפיי אי סו ישפיי פינ

זין הזהר

נען מובא בסקדש מלך וו"ל אע"ם שאביו הוא נהן בן רוד נקרא בן עסיאל לפי שעמניאל עכ"ל. ולפע"ר נראה שכל זה רמו ובור כמום ואין אלו השמות כפשומן:

פעלת לחוסים בך נגד בני אדם [עו] דא תהא ליראיך מלה מבשרת . דההיא ותי תבשר זמנה תנינה בשעתא דשכינתא תסלה על ההוא פורא עלאה [הר העברים]. וההך ותבשר לאבהן. ומיד תהך לירושלים ותחמי לה בהרבנא. תיעול לליון ותמן תהרקר קיר כמלקדמין על אתר בי מותבהה. ועל יהרה דילה בההוה התר ותמן הומיחת דלא תיטול מתמן ולא תפוק עד דקב"ה יפרוק לבנהא ודא תפלאי ביה תבשר כמלקדמין ותאמר א) להלי ורני יושבת ליון כי גדול בקרבך קדוש ישראל. מהו נדול בקרבך. דח קביה דחיהו אתי לגבם לאקמא לה מעפרא ויימה לה כ) התנערי מעפר קומי שבי ירושלים, ירושלים איסי וירושלים שמה ודאי. ברוך ס׳ לעולם ະ ໝຽນ ໃນອ

ליראיך פעלת לחיסים בך נגר בני ארם [:ז) זה יהיה דבר הבשורה של המבשרת ההיא. ועור תבשר פעם שנית בשעה שהשכינה תעלה על הר העליון ההוא [הר העברים]. ותלך ותבשר להאבות. ומיד תלך לירושלים ותראה אותה בחורבנה. תיכנס לציון ושם תקרקר קיר במקדם על מקום בחורבנה. ועל הכבור שלה במקום ההוא. ושם נשבעה בית משכנה. ועל הכבור שלה במקום ההוא. ושם נשבעה שלא תזיז משם ולא תצא עד שהקב"ה ינאול לבניה. וזאת חפצ"י ב"ה תבשר כמקדם ותאמר ה) צהלי ורני יושבת ציון בי גרול בקרבך קדוש ישראל. מהו גרול וואמר חפצ"י בה הקב"ה שהוא יבא אליה להקימה מעפר. בקרבך. זה הקב"ה שהוא יבא אליה להקימה מעפר. ואמר לה גו ותושלים שמה בוראי. ברוך ה' לעולם ירושלים היא וורושלים שמה בוראי. ברוך ה' לעולם ירושלים היא וורושלים אמן ואמן :

לשון קודש

239 20

פרשת וזאת הברכה

האוינו

ג) וואת סברכה אשר ברך משם ומי. כתיג דן וואת התורה אשר שם משה וגו׳. סח חוהימנה בכל אמרא ואי מושיף על ענין ראשון אי הכי מאי שעמא וא"ו בהני קראי. הא לא אמר ואת בקדמיתא או מלה אחרא דייתי לאוספא עלייהו בוואת אלא תא חוי ווא״ת התהבר בההיא וא"ם [א] וכדין אתיא חיין לעלמא 537 אילנא דחיי אתדבק בה. וכד לא מכשריו בני כשא טובדייהו אסתלק ך מוא"ת וכדין כתיב ואת תהיה תורת המלורע. וזהו חשוב כמת וכתיב ה) ואת התורה אדם כי ימות באהל. דאסתלק ך מואית ועביד ההיא אה"ל כוקמין [כ] ודא הוא דכתיב זאת חקת התורה ונוי. בנין דלא אתהבר ד בוה גרמו דסאיבו מקדשא וגרמו לון מותא דהה מאן דאפרים לון גרים מותא לנפשיה עד דאתיא פרה לכפרא על בנהא ועבדין מינה הזאה על מאאי מתים. זאת התורה דלא אתחבר בהסיא ואית ן עד דעבדו הואה לאימון כלי מדין והכי בכל אתר דתשכח באורייתא זאת התורה בלא ך בגין חוצה איהו כמה דכתיב זאת התירה לכל נגע הלרטת וחת תורת כגע הלרעת בנין דסאיבו גרמיהון וסאיבו ו) והת תורת הקנאות מקדשת ז) זאת תורת הטולה לא כתיב ביה ך עד דיטבדו לה שלימו בני אהרן לחברא לואית בבעלה [נ] ה) וואת תורת המנחם לא אתיא על העא דהא נדבה איהי או דאתיא עם עולה והא עבדה עולה שלימו, ע) ואת תורת החטאת . אתיא על חטא וסאיבי להאי ואית . וואת תורת האשם. בנין דלא עבדו כל כך פנימו. כך התיה דכורה ולה כוקבה וכניו או בנין דכתיב לעיל זאת תירת ההעאת ואיו מוסיף על ענין י) וואת תורת זהה השלמים. בגין דאתיין לשלמא ראשון אתהבר

גו האת הברכה אשר ברך משה תני", כתוב זו וואת התורה אשר שם משה ונוי. הרי נתבאר בכל מקום ואיו מוסיף על ענין ראשון. אם כן מפני מה ואיו במקראות האלה. הרי לא נאמר זאת בתחלה או ענין אחר שיבוא להוסיף עליהם בוזאת. אלא בוא וראה ווא"ת. גתחבר עם זא״ה ההיא [6] ואי בא חיים לעולם. שהרי עץ החיים נדבק בה וכאשר אין האנשים מטיכים מעשיהם נפתלק ן מן זאית. ובכן כתוב זאה תהיה תורח המצורע. חהו חשוב כמת. וכתוב ה) ואח התורה אדם כי ימות באהל, שנמתלק ן מן זא"ח ועשר אה"ל ההיא נקמות [נ] וזהו שכתוב זאת חקה התורה ונו. לפי שלא נתחבר ? בון גרמו מומאת מקדש וגרמו להם מיתה. שהרי מי שמפריד אותם נורם מיתה לעצמו. עד שתבא פרה לכפר על בניה. ועושים ממנדי הזאה על ממאי מתים. זאת התורה, שלא נתחבר ן עם זאית ההיא עד שעשו הזאה לאותן כלי מרין. וכן בבל מקום שנמצא בתורה זאת התורה בלין כשביל חמא הוא. כמו שנאמר זאה תורת נגע הצרעת. זאת התורה לבל נגע הצרעת. ו) זאת תורת הקנאות. לפי שממאו את עצמם וממא: המקויש. ז) זאר: תורת העולה, לא כתוב בון, עד שעשו לה שלמות בני אהרן לחבר זא"ת עם בעלה [ג] האת תורת המנחה. אינה באה על חמא שהרי נדבה (ח היא. או שבאה עם עולה. והרי העולה עושה שלמות. מ) זאת תורת החמאה. באה על חמא שממאו לזא"ת ההיא. וואת תורת האשם. לפי שלא עשו כל בך פגם בשונג. ולפיכך זה הקרבן בא זכר ולא נקבה. או לפי שכתוב לעיל זאת תורת החמאת. ואין שבכאן מוסיף על יניי ראשון. י) וזאת תורת זכח השלטים. לפי שבאים על שלום נתהבר

מיאה מקומות ל ישני ייכ נו שוני כו מוממת היל ד) דכרים ד' ה) כמדכר ייט ו) שם ה' א) שם ע) שם יו שוי י

זין הזהר

ופא מתרץ חלשון נגד כני ארם. כלומר שיחיה נראה דכר זה כאילו הוא לנגד אברהם שלא לרצונו. אכל זה רק לפנים ולא באמת. כי באמת יודע הקב"ה רצונו של אברהם שיתנהג עם ישראל תמיד במדת החסד: פרשת וזאת הברכה (h) תמארת שנקרא עץ חיים נודווג במלכות: (כן המלכות נקראת אה"ל. ובלתי רחפי תתפארת היא פרת הדין: (ג) כמו שכתוב כוא"ת יבא אהרן אל הקרש:

כשון קודש

נתחבר בזא"ת (. 6) זאת התורה לעולה למנחה ולהמאת. בשביל המאת שנוכר במקרא זה כתיב זאר, כמשיכ כ) וחומא אחד יאבד מובה הרבה. אבל וזאת התורה אשר שם משה. נתחכר ן בואית. שהרי או סם חיים נתן לעולם. ועץ החיים נרבק בזא"ת החיא. אף כך וזאת הברכה אשר ברך משה. שנרבק בה ברכה בא"ת ההיא:

אמר רבי שמעון וואת הברכה אשר ברך משה (ג איש האלהים. בוא וראה יעקב כאשר נסתלק והשכינה עמדה עליו. בקש לברך לשמעון וללוי ולא היה יכול מפני פחד השכינה. אמר איך אעשה שהרי שניהם מצר רין הקשה הם באים. אלא אניחם לארון הבית [7] שהרי הביה לפי רצונו מתנהג. ומה שיחפץ יעשה ואינו מפחר. בוא וראה מה כתוב וזאת הברכה אשר ברך משה איש האלהים. ארון הבית ארון השכינה. כמו שכתוב אישה יקימנו ואישה יפרנו. שהרי כלת משה כתוב. וע"כ ברך משה למי שחפין ולא היה מפחר כמו שנתבאר. ולפיכך אמר יעקב הרי אני רואה שבני אלה בצד דין הקשה הם. יבוא אדון הבית ויברך אותם. משה וראי איש האלהים הוא. וכרצונו עושה בביתו. כמשיכ אישה יקימנו. זשיכ ז) ויאמר משה קומה ה׳, ואישה יפרנו. זש"כ ובנחה יאמר שובה ה׳. וראי כרצונו עושה ארון הבית. ואין מי שימחה בירו. כאיש הנוזר על אשתו והיא עושה רצונו. ולכך יעקב אע"פ שהיה נאחו בעין ההיים. לא היה ארון הבית אלא למטה. ומשה הוא למעלה. לפיכך הניחם לארון הבית:

ה) ויאמר ה׳ מסיני בא וזרח משעיר למו ונו׳. רכי חייא פתח ו) אתי מלכנון כלה אתי מלכנון תבאי תשורי מראש אמנה מראש שניר וחרמון ממעונות אריוח מהרדי נמרים. מקרא זה על כנסה ישראל נאמר. בשעה שיצאו ישראל ממצרים וקרבו אל הר סיני לקבל התורה. אמר לה הקב"ה אתי מלבנון כלה. מן ערן העלייון ההוא הנה באח אתי כלה השלמה [ה] כמו הלבנה שנשתלמה מן השמש בכל אורה וזיוה, אתי מלבנין תכאי. בשביל שיקבלו בניך התורה. תשורי מראש אמנה. תשורי. כמש"ב ז) יתשורה אין להביא, תקבלי מתנח עבור בניך. מראש אמנה. מראשית בנימתם באמונה העליונה ואמרו כל אשר דבר ה׳ נעשה ונשמע. והיו כמשקל אחד כמלאכים העליונים. שכך כתוב בהם ח) ברכו ה׳ מלאכיו נבורי כח עושי דברו לשמוע בקול דברו. אז סבלה כנסח ישראל תשורה. מראש שניר וחרמון. זה הר סיני (י) שפרבו אצלו והתיצבו תחתיו. שנאמר ט) ויתיצבו בתחתית ההר, ממעונות אריות. אלו בני שעיר. שהקביה הומינם לקבל התורה ולא רצו לקבלה. מהררי נמרים. אלו בני ישטעאל. שנאמר ה׳ מסיני בא וזרח משעיר למו הופיע מהר פארן ואתא מרכבות קרש. מהו ואתא מרכבות קדש שלמרני כאשר חפץ הקביה לתת התורה לישראל.

ברכה

אתחבר בה (, א) ואת התורה לעולה למנחה ולחטאת. בנין השאת דאית בקרא כתיב ואת. כד"ם בי וחושה אחד יאבר עובה הרבה. אבל וואת התורה אשר שם משה. אתחבר ך בואית. דהא כדין שם תיין יהיב לעלמה . והילכה דחיי התדבק בהסיה זהית . חיף הכי וואם הברכה אשר ברך משה . האחדבק בה ברכה בהסיא ואית:

נ) אמר רבי שמעון וזאת הברכה אשר ברך משה תה חזי יעקב כד הסתלק ושכינתה אים האלהים בעה לברוכי לשמעון וללוי ולה יכיל קיימה עלוי מקמי שכיכתי דדהיל. אמר היך אעביד דהא תרווייהו ממשרא דדינה קשיה קה אתיין . הלה אשלק לון למארי דביתה [ד] דהה ביתה ברעותיה קיימה. ומהי דבעי יעביד ולה ידחל. תה חזי מאי כתיב וואת הברכה אשר ברך משה איש האלהים, מאריה דביתא מאריה דמסרוניתא. כמה דכתיב אישה יקימנו ואישה יפרנו. דהא כלם משה כתיב. וע"ד משה בריך למאו דבעה ולה דחיל כדאוקימנה. למכ ובנ״כ יעקב הה חמיכן דבני אלין בספרה דדינה קשיה . ייתי מהריה דביתה ויברך לון. משה ורחי חיש החלהים סוח. ורעותיה עביד בביתיה . כדיא אישה יקימנו. ההיד ד) ויאמר משה קימה הי. ואישה יפרנו. ההיד יבנחה יאמר שובה ה׳. ודמי רעותים עביד מארים דביתא. ולית דימחי בידים. כבינ דנור על אנחתיה ועבדא רעותיה. ועיד יעתב אמינ דהוה אחיד באילנא דחיי. לא הוה מאריה דבימא אלא לתתה ומשה הוה לעילה . בנ"כ סליק לון למארים דביתה:

ה) ויאכור ה׳ מסיני כא וזרח משעיר למו ונו׳. רכי קייא פתח ו) אתי מלבנון כלה אתי מלבנון תבאי תשורי מראש אמנס מראש שניר וחרמון ממעונות אריון ממעונות אריות מהררי נמרים. האי קרא על כנסת ישראל אתמר. בשנתה דנפהו ישראל ממלרים והריבו לטורה דסיני להבלה אורייתא. אמר לה קביה אתי מלבכון כלה. מן ההוא עדוכא עלאה קא אתאת כלה שליייתא והן כהאי סיהרה דאשתלימת מן שמשה בכל נהורה וכלילו. המי מלבכון תכאי. בנין לקבלא בניך אורייתא. תשורי מרחש אמנה. משורי, כדיה ז) והשורה אין להביא. תקבלי תקרובתא על בניך. מראש אמנה . מראשיתא דעאלו במהימנותא מלאה ואמרו כל אשר דבר ה׳ נעשה ינשמע. והוו במתקלה הדה כמלאכין עלאין . דסכי כתיב בהו ח) ברכי ה׳ מלאכיו גבורי כה מושי דברו לשמוע בקול דברו. כדיו קבילת כנסת ישראל תשורה . מראש בניר ותרמון . זא פורא דסיני [ו] דקריבו לנביה ואתעמדו מחותיה . דכתיב מ) ויתילבו בתחתים ההר. ממעונית אריום. אלין בני שעיר. דקבים מהררי נמרים. זמין לון באורייתה ולא בעו לקבלה אלין בני ישמעאל . דכתיב ׳ה׳ משיני בא וזרם משמיר למו הופיע מהר פארן ואתא מרכבות קדש. מהו ואתא מרכבות קדש. דתנינן כד בעה קביה למיהב הורייתה לישרהל. YDÓ

באו

כראה בקוכות ש ויקרת ז' כן ההנח ש נ) ויתי רלו: ד) במדכר יי ה) שמות נ. ו) שיר ד' ו) שמות לי ש' ח) תלים קינ שו שמות ייש

זיו הזהר

(ד) משה שרשו בתפארת ונקרא ארון הבית. פי' ארון המלכות והשכינה . חיינו שהנחגתה לוה העולם היא ברצונו : (סן כך הם דברי נהן משת שרשו בתשארת נגערת אדון הבית, שי אדון הפלגות וחשבינה, תיינו שתנתנתה לוח העולם היא ברגונו, עו בן הם הברי הפארת למלכות שנקראים אח ואהות תתן וכלת מלך וממוונה ששניתם תולדתם מן עדן תעליון דתיינו הכמה ובינה אבא ואמאר והמלכות מקבלת הארה מתפארת בעין הלבנה מן הששטי , והיא המולדת נשמת ישראל: N ילם שארה ביני (עשה ראש לשניר והרמון, וי"מ שהר סיני נקרא כך, שניר, ברישר תוליל שונא ניד, פיי עול מלכות, ותרמון, מת תרמון זה כל שובו נגח בתוכו כך הר סיני:

לאמו משריין דמלאכין עלאין. פתחו ואמרו א) ה׳ אדנינו מה אדיר שמך בכל הארך אשר מנה הודך על השמים. בעלון דיתיהיב לון אירייתא. אמר לון קביה וכי אית בכון מותה. דכתיב אדם כי ימות באהל. יכי יהיה באים מכה משפט מות והומת. הטה הית בינייכו. וכי אתון בעאן לדינין. אית בינייכו נו**ל או** גנבה דכתיב לא תנכב כשין דכמיב לא תכאף, אית ביכייכי DYÓ בינייכי שקרת דכתיב לה תענה ברפך עד שקר. הית בינייכי המדה דכתיב לה תהמד. למהי התון בעהן הורייתה. מיד פתחו ואמרו ה׳ אדניכו מה אדיר שמך בכל התן. ואלו אשר הנה הודך על השמים לא כתיב. יע״ד ואתא מרבבות הדם. כדין מימיכו אם דת למי

כ) פתח ההוא ינוקא ואמר כתיב נ) ה׳ בלאתך משעיר משדה אדום ארץ רעשה וגו׳ בשעתא דבעא כלעדך הביה למיהב אורייתם לישראל אול וזמין להו לבני עשו ולא קבלוה. כדיא ה׳ מסיני בא וזרח משעיר למו. דלא בעו לקבלה. אול לבמי ישמעאל ולא בעו לקבלה. דכתיב הופיע מהר פארן. כיון דלא בעי אחדר לון לישראל. הכי פנינן. סשתה אית לשאלה. והה תנינן דלית חשאה 23 דאורייתה וישהל שהלתוי מדקדק דיוקין 77 לאנהרא מלוי. האי הרא לא אמישנא ואית לשאלא , קביה אול לשעיר למאן נביאה דלהון 73 אתגלי, וכד לפחרן למסן כביאה דלהון אתגלי אי 516 סימא דאתנלי לכלהו. לא אשכתן דא לעלמין. בר לישראל כלחודייהו ועל ידא דמשה . וחו דהכי מבעי קרא למימר, ה׳ לשיני בא וארה לשעיר למו הופיע להר פארן, מהו משעיר למו. ומסו מהר פארן. כלא אית למנדע ולאכתכלא. והה שהילכה ולה שמעכה ולה ידעכה. כד מתמ רבי שמעון אתא ושאיל ליה מלה כמלקדמין. ח״ל רבי שמעון הה שחלחה דה התחרת ה׳ מסיני בה כדיה ד) סנה אכני בא אליך בעב הענן. מסיני בא ואתגלי עלייהו. וזרח משעיר למו ממחי דחמרו בני שעיר דלח בעאן לקבלא. מהאי אנהר לון לישראל ואוסיף עלייהו נהורא וחביבו כני. אוף הכי הופיע ואנהר לישראל מהר פארן. ממאי דאמרו בני פארן דלא בעאן לקבלא. מהאי אוסיף לישראל חביבו ונסירו יתיר כדקא יאות. ומאי דשאלת על ידא דמאן אתגלי עלייהו. רוא עלאה איהו. ואתנלי ארייתה נפקת מרוה עלאה מלס על ידף. דרישא . המימה דמלכא קדישה משאת לגבי 77 דרועה שמאלא. חמא קביה בההיא דרועא דמא בישא דהוו מתרבי מתמן [1] אמר אלשריך לי לבררא וללבנא דרועא דא. דאי לא יהמאך ההוא דמא בישא יפנים כלא . אבל אלמריך לבררא מסכא כל פנימו. מאי עבד. הרא לסמא"ל ואתא קמיה. אמר ליה תבעי אורייתה דילי. אמר מאי כתיב בה. דלינ הביה לחתר דהלמריך וחמר ליה לה תרלח. חמר מם ושלום אורייתא דא דילך היא ודילך תהא. לא בעיכא אורייתא דא. ואתיב ואתחנן קמים ואמר, מאריה דעלמא אי את יהיב ימה

באו מחנות מלאכים עליונים. פתחו ואמרו ה) ה׳ ארגינו מה אדיר שמך בכל הארץ אשר תנה הורך על השמים. בקשו שתנתן להם התורה. אמר להם הקכ"ה וכי יש בכם מיתה. שנאמר אדם כי ימות באהל. וכי יהיה באיש חמא משפט מות והומת. האם חמא יש ביניכם. וכי לדון אתם צריכים. האם יש ביניכם גזל או גנבה שנאמר לא תגנב. האם יש ביניתם נשים שנאמר לא תנאף. האם יש ביניצ שקר שנאמר לא תענה ברעך ער שקר. האם יש ביניכנ זמרה שנאמר לא תחמר. למה אתם צריכים התורה. מיד פתהו ואמרו ה׳ ארניגו מה אריר שמך ככל הארי ואלו אשר תנה הודך על השמים לא כתוב. וזשיכ ואתא מרבבות קדש. אז מימינו אש רת למו:

לשון סודש

כ) פתח עלם ההוא ואמר כתוב ג) ה׳ בצאתך משעיר (ג בצעדך משרה ארום ארץ רעשה וגו׳. בשעה שבקש הקב"ה לתת התורה לישראל הלך והזמין להם לבני עשו ולא קבלוה. כמש״כ ה׳ מסיני בא וזרח משעיר למו. שלא רצו לפבלה. הלו לבמי ישמעאל ולא רצו לקבלה. שנאמר הופיע מהר פארן. כיון שלא רצו חזר אצל ישראל. כך למדנו. עכשיו יש לשאול. והרי למדנו שאין זה חמא כאשר האדם מרקרק דקדוקי התורה ושואל שאלות להבין דבריה. מקרא זה אינו מתישב ויש לשאול. הקב״ה כאשר הלך לשעיר לאיזה נביא שלהם נתנלה, וכאשר הלך לפארן לאיזה נביא שלהם נתגלה. אפשר תאמר שנתגלה לכלם. לא נמצא כזה לעולם. מלבד לישראל בלברם ועל ידי משה. ועוד שכך המקרא צריך לומר. ה' לסיני בא וזרח לשעיר למו הופיע לדר פארן, מהו משעיר למו. ומהו מהר פארן. חכל נצרך לדעת ולהבין. והנה שאלתי זה ועוד לא שמעתי ולא ידעתי פירושו. כשבא רבי שמעון הלך ושאל אותו דבר זה כמקדם. א״ל רבי שמעון הרי שאלה זו כבר נאמרה. ה׳ מסיני בא. כמשיכ ד) הנה אנכי בא אליך בעב הענן. מסיני בא ונתגלה (ז עליהם. וזרח משעיר למו. ממה שאמרו בני שעיר שאין חפצים לקבלה. מזה האיר להם לישראל והוסיף עליהם הארה וחביבות יתרה. אף כך הופיע והאיר לישראל מהר פארן. ממה שאמדו בני פארן שאין חפצים לקבלה. מזה הוסיף לישראל אהבה והארה יתרה כראוי. ומה ששאלה על ידי מי נתגלה עליהם. זה סוד עליון הוא. ויתגלר הדבר על ידך. התורה יצאה מסוד העליון של ראש המלך הקרוש הנסתר. כאשר נשתלשלה והגיעה אצל זרוע השמאלית. ראה הקב"ה בזרוע ההיא שורש רם רע שהיה גרל משם [1] אמר נצרך לי לברר וללבן זרוע הזאת, שאם לא ישפל דם הרע ההוא יקלקל הכל. אבל נצרך לברר מכאן כל פגם. מה עשה. קרא לסמא׳ל ובא לפניו. אמר לו החפץ לקבל תורה שלי שאל מה כתוב בה. דְלָג הקב"ה למקום שנצרך ואמר לו לא תרצח. אמר הם ושלום תורה זו שלך היא ושלך תהיה. אינני רוצה תורה זו. וחזר והתחנו לפניו ואמר. רבונו של עולם אם אתה תתן אותה

מראה בקומות א תלים ה׳ כן כלק קלב. ג) שופטים ה׳ ד) במות וייט

זיו הזהר

[א] מקור תחורה מן רישא קדישא. היינו מן הכמה כינה ורעת. ונשתלשלה למטה דרך הו' משירות הנקראנת נופא רמלכא. וירוע וח סקור החזרוז באן רישה קרישה הייני בן חבסה בינה ודעת, ונשתלשלה למסה דרך הו סשירת חנקרחת בשה וסיבה. דירי שאברהם טרככה לספירת חסד הנקראת זרוע יכנית. ויצחק טרכבה לספירת נבורה הנקראת זרוע שטאלית, וביון שנולדי מהם ישמעאל ועשו יבול להיות גם לרם יניקה בון כה התורה, לפיכך עשה הקביה שהשרים שלהם בשמים סבא"ל שריו של עשו ורהב שרו של ישמעאל הם בעצמם ימאנו מלהיות להם יניקה בון המצאל הם יניקה בן התורה: בסגר

לשון הוהר

ברכה

יתה לי כל שלשנה דילי יתעבר . דהה שלשנו דולי יעל קטולא איהו על ככבא דמאדים ואי הכי כלא יתבטל מעלמא וקרבין לא יהון . מאריה דעלמא כקום לך אורייתאי דילך. ולא יהא תולקא ואחסנא לי בה. אבל אי ניחא קמר. סא עמא בכוי דיעהבי ליו אתחוי ואיהו חשיבי דהא דלפירא יסס"ל וזרה משעיר למו משעיר עלייהי . ממכ ו ממש נפה נהורה לון לישרהלי. וסמח"ל השבצורהי הייבמי דיעקב יקבלון דח ייתעברין מעלמה אלה ישלמין לעלמין, אתיביליה קבים ואמר. הה אנת בוכרה אלך אמחוי, אמר ליה הבילי לית לי בכיריהה ביליה ליס אורבנא לים ליפהב ואנא הודיתי ליה האיל הואילייולא בעית למהוי לך בה חולקא. אתעבר מינה בכלא. אמר יאום איל הואל וכך הב ליי עיפא איך אעביד דיקבלון לם במי דיעקב דאת אמר. א"ל אאריה דעלמא אלפריך לשמדא לון מול נסורא מנסירו מילי דשמיא וסב עלייסו. ועדא יקבלון לס בוהא דילי יהה בקדמיתה. הסטים ממים כסירון דחפיה פליה ויהב ליה למיהב לון לישראל. ההיד - וזרח משעיר למוי חשעיר ממש דה שמחיל. דכמיב ונשה השעיר עליו למו. לישרהל. כיון דמעבר רמה בישה מדרועה שמאלה אהדרי לדרועה ימילת המת בים איף סכי דהלמריך לנקים מדמת בישת דרומת דת. קרם לרסיב וחמר לים ל בנשי חת ארייתה דילי. היל מהי כתיב כם. דליג ליה אחמרה לה הנחה אמר ווי אי ירותא דא יחסין לי קביה . ירותא ביכא איסי דיתעבר בה כל שלפנא דילי דהא ברכתא דחיא כפיללה . ברכתה דכוני ימה . דכתיב פרו ורבו ומלחו חת המים. וכמוב א) סנה ברכתי אומו והפריתי אומו והרביתי אומו ונו׳. וכתוב כ) והוה יהיה פרה אדם [ח] שארי להתחננם קמי מסריה ואמר לים. מארי דעלמא תרין בנין כפהנה מהכרסם. הה בכוי דילחק שה הב שלון שולון אתחאי איל לא יכילנא דאנת בוכרא ולך אתחויז שחרת מו להתחכנה קמיה והמר. מחרי דעלמה בכירוהה דולי תהה דיליה. וההי נסורה דהנה ירוהנה בגין בכירותה מול מנהי והב לון . עביד כך ההיד הופיע מהר פלרן אומאי שנה דבכמליל כתיב וורח ויברהדב כתיבה הופיע נהירו דאפבים מניהבים החחיל 600 כפל 656 וקטולה . [וורה המשעיר אילמו] אלקטלה הבדילה 370 ולקעלא כדקא יאות. הההיד וג) אואשר ארב גאותר א אעינ דלא סום דילך. ונטל מההיא ברכחה דרפשים מניה רהיצ ועיר, כמאן דאיפע זעיר מברכתא דיליה למעבד פריה דביה, בגיכ כחיב הופיע ניהר פארן, ולא כמיב וורח (מ) אוכיון ארכעלא מתכן אלין אליו איבראל מחיכון הברבנין שלשנין . המה וקרה להו לכנ הבבות קודם דממכן על שאר עמיין [דיקבלון סורייתא], אי ואמיצו ליה אוף סבי, ומכלהו קביל וכעיל מתכן למיהב לון לישראל. לאסיא, דסום ליה חד מאנא מליא, מסמא דחייאונסר ליה לבריה. ובעא למיהב ליה לבריה ההיא פליימון למר עבדיו דחיי, אסיא סוה חכים. 6007 כישין אים בבימי , אי ינדעון דאנת יהיב לבריינגונוא דאו יבאים

פשון קודש

אותה לי כל ממשלתי התבמל. שהרי ממשלות שלי על רציחה הן על הכוכב מאדים. אם כן הכל יתבמל מהעולם ומלחמות לא תהיינה. רבונו של עולם תחזים לד תורתד. ואל יהיה לי הלק ונחלה בה. אמנם אם מוב לפניך. הנה העם בני יעקכ להם ראויה תורהך. והוא השב בזה לאמר רכילות עליהם. זשיכ וזרח משעיר למו. משעיר ממש יצא אוד לישראל, וכמא"ל חשב בודאי שאם בני יעקב יקבלו התורה יעברו מן העולם ולא ישלפו לעולמים. השיב לו הקב"ה ואמר. הרי אתה הבכור ולך ראויה ההורה. אמר לו הרי אין עור שלי הבנורה, כי נמכרה ליעקב ואני חייתי מודה לו עליה. איל כיון שאין אתה יופץ להיות לך חלק בה. תתרחק מסנה לנסרי. אסר פיכ הדבר, איל כיון שכן תן לי עצה מה לעשות שיקבלו התורה בני יעסב שאתה אומר. א"ל רבונו של עולם נצרך לשחר להם. קח אור מן הארת כחי שכשמים וו.ן עליהם. ובזה יקבלו אותה. והנה כח שלי יהיה לראשונה, הפשים ממנו אור החופף עליו ולכח אותו לתתו לישראל, זש"כ חרח משעיר למו. משעיר ממש זה כמא"ל, שכתוב ונשא השעיר עליו. למו. לישראל. כיון שהעביר דם הרע מורוע השמאליה חזר לזרוע הימנית. ראה בה גם כן שנצרך לנקותה מן דם הרע שבזרוע ההיא. קרא לרהיב ואמר לו. החפץ אתה לקבל תורתי. א"ל מה כתוב בה, דלג לו ואמר לא הנאף. אמר אוי לי אם ירושה זו ינחיל לי הקב"ה. ירושה רעה היא שהתבמל על ידה כל הממשלה. שלי שהרי ברכת המים לקרתי, ברכת דני הים, שנאמר פרו ורבו ומלאו את המים ונאמר מ) הנה ברכתי אותו והפריתי אותו והרביתי אותו הנ". וכתוב כ) והוא יהיה פרא אדם [ק] התחיל להתחנן לפני רבונו ואמר לו. רבונו של עולם שני בנים יצאנו מאכרהם. הגה בניו של יצחק תן להם התורה ולהם היא ראויה. איל אינני יכול כי אתה הבכור ולך היא ראויה. התחיל עוד להתחנן לפניו ואמר. רבונו של עולם בכורתי תהיה שלו, ואור הזה שאני ירשתי בשביל הבכירה קח ממני והן להם. עשה כן, זשיכ הופיע מהר פארן. ומה גשתנה שבכמא"ל כתוב וזרח. וברה"ב כתוב הופיע. אלא שלקה אור ההוא שנפשט מן סמאיל שהוא כח החרב והריגה, [חרח משעיר למו] שיוכלו להרוג חייבי מיתה ואטר חרב גאותך. ושיכ ג) ואטר חרב גאותך. אעיפ שלא היה זה הכח שלך. ולקח כן הברכה ההיא שנפשמה מן רה"ב מעמ. למען תופיע מעם מברכתו כח האוה לפים פריה ורביה. לפיכך כתוכ הופיע מהר פארן ילא בתוב וזרח [ע] וכיון שלקה אלו המתנוה עבוד ישראל מאותן שרים המושלים. זהלך וקרא להם לכל הבבות קודש. הממונים על שאר האומות (שיקבלו התורה). ונם הם ענו לו כהראשונים. ופכלם קבל ולקח מתנות ליתנם לישראל. משל לרופא שהיה לו כלי מלא מן כם של חיים ושמר הכלי עבור הנו. בי חפץ ליתן לבנו בקבוק ההוא אשר בו סם החיים. זה הרופא היה חכם. אמר הן עברים רעים ישנם כביתי. אם ירעו שאני נותן לכני אוצר הזה 272

מראה מקומות או נרושית ייו נו שם טיו ג) זכרים ל

זין הזרר

and reacted from well derived to a

উদ্ধি বেশ্বনা বেশে। স্বের্টনাস্টেলনা

(מ) דורש פרא נ"ב במשמעות פריה, או שענינן שובב מהאוה נרולה: (ב) וריתה חייש פעולת החוקת יותר וארוכת יותר מפעולת הופיע. והענין הוא שלולא מתנות האלה שנלקת מהם לא הית כלב ישראל כת האכזרי להמית "איש אפילו במקום מצות, וכן גם היה כת הבושה מתליש מאר כת התאוה מלקיים פרית ואכית. ובעכאר זת נפסק לא במעם העליון כירוע: ברכה

יבאים בעינייהו ויבעון לקסלא ליה. מאי עבד. נסל זעיר מסמם דמותה ושוי הפתחה דמהכה הרה לעבדוי והמר לון. תבעון לההוא סמא. אמרו מהימכן קדמי nob נחמי מחי הוח, כסלו למטעם, ועד לה הרחו 103 למימת, לארו בלבייהו אי האי סמא יהיב לבריה וראי ימית. ואכן כירת לרבוכנה. אמרו קמים, מרכא סמא 67 לא אתחוי אלא לברך. והא אגרא דפולחנכא שבקנא גבך. זאל והב לים למומדם דיקבל סמח דח. כך קביים חיסו חסיח חבים ידע דמי יסיב חורייתם לישרחל עד לח חודע לון. בכל יומם סוו רדפין לון לישרחל עלה והפלון לוז. אבל אודע ליז [כנווכא דההוא אסיא]. בנין דיקבלון לה. וכבובון מתכן ליס 1301 ואיכור 7"00 לסו לישראל. קביל לון משה למיהב וכלסו ה) פלים למרום ירתו 7"131 . 121 י35 **סימ** . 35 ישראל אורייתה בלה ערעורה ובלה קערוגה בריך הוא ובריך שמיה לפלם ולפלמי פלמיא:

כ) רכי הייא פתח נ) ס׳ בלאתך משעיר בלעדך משדה ארום ארן רעשה גם שמים כפפו. מא חזי באין איכון שראל בעלמא דין ובעלמא דאתי. דקב״ה פתרעי בהו ואיכון מתדבקין ביה , ואקרון קדישין עם קדום. וכן עד דסליק לון לדרגם עלאה דאקרי קודם. דכמיב ד) קדש ישראל לה׳ ראשית תכואתה. כמה דאוקימנא דסמ ישראל מתמניא יומין מתדבקין ביה בשמיה ורשימין בשמים ואינון דילים. כד"א ה) ומי כעמך ישראל נוי אחד בארץ. ועממין לא מתדבקין ביה ולא אולין בנימוסיה. ורשימה קדישה הפריחו מנייהו . פד דחינון מהדבהן בספרה דלמו קדישה, ותה חזי בשעתה דבעה קב"ה 6706 למיהב אורייהא לישראל ומין לבני עשו, אמר לון בעאן לקבלה הורייתה, בהסיה שעתה התרגיות הרעה הרישה [י] ובטא לאשלא לנומבא דתהומא רבה. אמרה קמיה מארי דעלמה. (פסטירה) [קסטירה] דחדוה תרי הלפי שנין עד לה הפברי פלמה. קליפנה נו ערלין דלה רשימו בהיומר. אמר לה קדיה. כורסיא כורסיא, ייבדין אלף אומין כוותייהו. וקיימה דהורייתה לה יודמן קמייסו. הה"ר ה׳ בלחתך משעיר בלעדך משדה אדם אריץ רעשה ודאי [א] בגין דאולייתא לא אמיהיבת אלם למאן דאית ביה קיימא קדישא. ומאן דיליף אורייתה למהן דלה אתנזר משקר בתרי קיימי. משקר בקיימה דאורייתא. ומשקר בהיימא דלדי"ה וכנטת ישראל [יכ] דאורייתה להאי אתר אתיהיבת ולא לאחרא. רבי אבא אמר דוכתי עלאי, משקר בתורה, משקר משקר בתלת בנביאים. משקר בכתובים משקר בתורה. דכתיב ו) וואת ספורה משר שם משה לפני בני ישראל. משקר בנביאים. דכתיב ז) וכל בניך למודי ם׳. אינון למודי ה׳ ולא אתרא. משקר בכתובים. זכתיב ח) ויקס עדות ביעקב ותירה שם בישראל וכמיב מ) מך לדיקים יודו לשמך מאן לדיקים. דה לדי"ק וכנסת ישרהל. דמאן דלה התנזר ולה עהל בקיומא דלהון לא יודון לשמיה קדישא דהוא אורייתא. איר חייא כיון דאתגלי קבייה על טורא דסיני למיהב אורייתא לישראל

ירע בעיניהם ויבקשו להרנו בנלל קנאה. מה עשה. לקח מעמ סם המות והניח בפי הכלי, קרא לעבדיו ואמר להם. אתם הנאמנים לפני התרצו לקחת ממני סם הזה. אמרי נראה מה הוא. נמלו למעום. ויהי אך הריתו אותו נמו למות, אמרו בלבכם אם יתן סם הזה לכנו ברדאי ימות. ואנחנו נירש את ארוננו, אמרו לפניו. אדוננו סם הזה אינו ראוי אלא לבנך. והנה שכר מלאכתנו המזנח אצלך. אינו ראוי אלא לבנך. והנה שכר מלאכתנו המזנח אצלך. אינו ראוי שלא לבנך. והנה שכר מלאכתנו המזנח אצלך. הוא רופא החכם. ידע שאם יתן חתורה לישראל פרם לך ותן אותו שוחד לבנך למען יקבל סם הזה. כך הקב"ה הוא רופא החכם. ידע שאם יתן חתורה לישראל פרם הוא רופא החנו לבנים משה יתן חתורה לישראל מרום והמנו לישראל מתנית ומממונות לבעבור שיקבלו אותה. וכל המתנות קבלם משה לתתם לישראל. זהו שכתוב ישראל התורה בלי ערעור של קנאה ובלי קמיות בלי. ברוך הוא וברוך שמו לעולם ולעלמי עולטים:

כ) רבי חייא פתח נ) ה' בצאתך משעיר בצעדך משדה ארום ארץ, רעשה נם שמים נמפו. בוא וראה זכאים הם ישראל בעולם הזה ובעולם הבא. שהקב"ה בחר בהם והם דבקים בו. ונקראים קרושים עם קרוש. וכן עד שהעלה אותם למדרגה עליונה שנסראת קודש. שבתוב ד) קדש ישראל לה' ראשית תבואתה. כמו שביארנו שהרי ישראל מיום השמיני גרבקים בו בשמו ונרשמים בשמו והם שלו. כמש"כ ה) ומי כעמך ישראל נוי אחר בארץ. ואומות העולם אין דבקים בו ואין הולכים במשפמיו. כי חסר אצלם רושם הקרוש. עד שהם מתרבקים בצר האחר שאינו קרוש. ובוא וראה בשעה שבקש הקב"ה ליתן התורה לישראל הזמין לבני עשו. אמר להם החפצים אתם לקבל התורה. בשעה ההיא נבהלה ארץ הקרושה [י] וחשבה ליכנס לנקב של תהום רבה. אמרה לפניו רבונו של עולם. אותר החדוה משגי אלפים שנה מרם שנברא העולם. אקלט לתוך ערלים שאין רשוטים בבריתר. אמר לה הקב"ה. כסאי כסאי. יאברו אלף אומות כמוהם. וברית התורה אל יזרמן לפניהם. זש"כ ה' בצאתן משעיר בצעדך משרה ארום אריץ רעשה ודאי [60] לפי שהתורה לא ניתנה אלא למי שיש בו ברית הקדוש. ומי שלומר תורה לזה שאינו נמול משקר בשני אופנים, משקר בברית של התורה. ומשקר בברית של הצדי קוכנסת ישראל ויכו שהתורה לסקום הזה ניתנה ולא לאחר. דבי אבא אמר משקר בשלשה מקומות עליונים. משקר בתורה, משקר בנביאים. משקר בכתובים. משקר בתודה, שנאמר ו) וואת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל. משקר בנביאים. שנאמר ז) וכל בניך למודי ה׳, הם למודי ה׳ ולא אחר. משקר בכתובים. שכתוב ח) ויקם עדות ביעקב ותורה שם בישראל. וכתוב ע) אך צדיקים יודו לשמך. איזו צדיקים. זה צדי"ק וכנסת ישראל. כי מי שאינו נמול ולא נכנס בברית שלהם אל יודי לשמו הקרוש היינו התורה. א"ר חייא כיון שנגלה הקב"ה על הר סיני ליתן התורה

לישראל -

כוראה כמומל כי כי ו) דברים די וו יומור לא גו שוטים פי דן ידמיי כי שו שמומל כי כי ו) דברים די וו יבעיי ליד ח) תלים עיה עו שם קיצ

זין הזהר

[1] זו חשבינה הקרושה שבה הרי"ג אורות מן הרי"ג מצות החורה. והיא נקראת אר"ץ הקרושה וגם כסא כבודו ז (יש) זו השבינה הקרושה: [יכ] פי' ימוד ומלכות:

ברכה

לישראל שקמה הארץ וישכה במנוחה. זש"כ ל) ארץ יראה רשקמה:

מימינו אש דת למו. נ) רבי אבא שאל לרבי שמעון. מה זה שכל אומות העולם אין עושים נענוע

בנופם אלא ישראל בלבדם. שבאשר לומדים תורה מתנענעים כאן וכאן. כלי תרגילת לזה מאנשים שכעולב. ואין יכולים פעמור על מעמדם. איל נזכרתי דבר גדול ובני העולם אין יורעים ואין משגיחים. ישה מעט ואמר אוי להם לאנשים שהולכים כבהטות שדה בלי השכל. ברבר זה בלברו ניכרות הנשמות הקרושות של ישראל בין הנשמות של האומות עכו"ם. נשמות ישראל נגזרו מתוך מנורה קרושה המאירה, שכתוב ג) נר ה׳ נשמת אדם. ונר הזה בשעה שמתאחר עם התורה העליונה. [שהוא אש רת] אל תשקום עליו האור אפילו רגע. וזהו הסוד ל) אלהים אל דמי לך. כדמיון זה כתוב ה) המזכירים את ה׳ אל רמי לכם. אל יהי שקט לכם. אור הנר כיון שנתאחר עם הפתילה. זה האור אינו שוקט לעולם. אלא אורו מתנענע לכאן ולכאן ולא ישקום לעולם. כרמיון זה ישראל שנשמותיהם נגזרות מתוך מנורה עליונה ההיא. כשמתחיל לומר דבר אחר מן התורה. [שכתוב בה מימינו אש דת למו.] הרי אור נר הנשמה נדלק. והם אין יכולים לשקום. אלא מתנעגעים לכאן ולכאן לכל הצדרים כמו אור הנר, שהרי כתוב ו) נר ה׳ נשמת אדם. וכתוב ו) אדם אתם, אתם קרוים אדם. ולא האומות עכו"ם. נשמות העמים עכו"ם בקש נדעך שאין אור ההוא שורה עליהם. ולכך שוקטים ואין מתנענעים. שהרי אין למו התורה, לא נדלקים באש שלה ואין אורה שורה בהם. אלא הם עומרים כעצים בתוך אש השורף אשר אין אור שורה עלידם. ולכך שוקטים בלי אור כלל. איר יוסי זה הוא בירור הרבר. אשרי חלסי שוביתי לזה לשמוע הבר זה:

וידו בישרון מלך בהראסף ראשי עם יחד שבמי ישראל. ח) פתח רבי שמעון ואמר. שיר המעלות הנה מה מוב ומה נעים שבת אחים גם יחד. מהו שבת אחים גם יחר. אלו הם החברים בשעה שהם יושבים ביחר ואין בפרשים זה מן זה, מתחלה הם נראים בגבורים מתגירו מלחמה שרוצים להרוג זה לזה. אח"כ חוזרים להיות באהבה של אחוה. הקביה מה אומר. הנה מה מוב ומה נעים שבת אחים גם יחר. גם להכליל עמהם השבינה. ילא עור אלא שהקב"ה מאוין דבריהם והם נחת רוח לו שמח בהם. ושיכ ע) אז נרכרו יראי ה' איש אל רעהו · ויקשב ה׳ וישמע ויכתב ספר זכרון לפניו וגו׳. הקביה שמח עמהם וקורא להם שלום. ובגללם נמצא שלום בעולם. זש"כ למען אחי ורעי אדכרה נא שלום בך: י) יקר ראובן ואל ימת. א"ר יצחק כוא וראה כמה

גרם לו לראובן. לבעבור שהוא נתיגע לההיות לו ליוסף, מה כתוב יחי ראובן ואל ימות ויהי מתיו מספר. שהרי לבעבור זה שאעים שידע שנימלה הבכורה ממנו וניתנה ליוסף. ומ"מ נתיגע להחיותו. לפיכך התפלל משה ואמר יחי ראובן ואל ימות. נתקיים בעולם הזה ונתקיים בעולם הבא. מה המעם. בעבור הענין של יוסף. ובעבור שעשה תשובה על אותה מעשה. שכל מי שעושה

תשובה הקכ"ה מעמידו בעולם הזה ובעולם הבא: האת

מראה מקומות ה) תנים עיו ב) פנחם ריה: ג) משני כ׳ ד) תנים ביג ה) ישעי סיב ו) משני כ׳ ו) יחוקה ניה ח) התרו נו: ע) מלחרי ני וא Barper to the bet taken of the *) PEC 606 :

לישראל שכיכת ארעא ותבת בנייהא. הס"ד א) ארד: יראסי וסקמה : הייציאי יוא שמיילי לאאוי

בזיכזינן אם דם למו. כ) רבי אבא שאיל לרבי שמטון א מאי האי הכל עמין דעלמא לא עבדין בענומא אלא ישראל בלחודייהו. דבד לעאן באורייתא מתענען

הכא והכא. בלא למודא דבינ בעלמא ולא יכליון למיקם בקיומייהו. איל אדכרתן מלתא פלאה ובנים פלחם ידעין ולה משגיהין ...יתיביישעתה יוהמליי ווי 65 לבני נשא דאולין כבעירי חקלא בלא סוכלמנוי במלה דא בלחידוי אשתמודען נשמתהון קדישין דישראל בין נשמתהון ד דעמין עבוים. נשמתהון דישראל אמגורו מנו בולינאיי קדישה דדליק. דכתיב נ) כר ה׳ נשמת חדם והחיו ללי בשעתה דהתהחד נו הורייתה דלעילה, [דהיהי 63 דה]* לא שכיך נהורא עליה אפילו רגע ורוא דא ד) אלהים אל דמי לך. כנוונה דה כתיביה) המוכירים את ה' הלי דמי לכם, לה שכיכי לכון, נהורה דשרנה כיון דהתהחדה נו פתילה. הסוא נהורא לא שכיך לעלמין. אלא מתנענעא נסורא לכאן אולכאן אולא משתכיד לעלמין כנוונא דא מנו 🔬 הסוא 🐀 כסורא 🕫 לפרגא 🕬 דנשמפייהו ישראל כיון דאמר מלס הדא דאורייתא - [דכתיבאייבה י מימינוש ו דם - למו.ן - כה היה כסורה יידלים ידלים אלמים ς'n יכליו איכון לאשתככא. ומתנענען א לכאן א ולכאן א לכלא םשרין כנסורה דשרנה. דהה ו) נר ה׳ נשמת הדם כתיבשיי וכתיב ז) מדס ממס מתם התרויין המדשגולה אמתיוייו ייור וכתיב ז) עכו"ם . כשמתין דעמיו עכו"ם אמדעיכו דקש בלאנוגנהוראש דשריא עלייהו 📜 וע"ד א משתככין אלא מתנענען אידהא לית א לון אורייתא לא דלקין באם דילה ולאוש להוראש שריאש בחון. אינון קיימין כעלים בגו נורא דרליק בלא כהולא דרלים בלא כהולא דשריא עלייסו וע"ד משתככין בלא נסורא כלל. א"ר יוסי דא הוא ברירו דמלהי זכאה מולקייי דוכינא להאיי and dieter der in the inst unend

דידו בישרון מלך בהתחסף רחשי עסיי יחד שבעי ישראל איי ה) פתח לבי שמעון ואמר א שיר המעלות אהנה מסייי מוב ומה נעים שבת אחים גם יחד. מסו שבת אחים נס יחד. אלין אינון הבריא בשעתא דאינון י יתבין אכחלא ולא מתפרשן לא מן לא בקדמיתא אמחוון אוברישמניחי א הרבם דבעו להמלח דח לדח. לבתר התהדרון ברחימותה דחחום. קב"ה מחי חומר. הנה מה מוביומה נטים שבת החים גם יחד. גם לחכללה עמהון שבינתה ייי ולה עוד הלה דקב"ה הצית למלולייהו וניתה ליה וחדי בהו. ההיד ט) או נדברו יראי הי אים אל רעהויי ויקשר ה׳ וישמע ויכתב ספר זכרון לפניו אונו׳. קביה 🕸 חדי עמסון והרי עלייסו שלם. ובנינסון אשתכח שלחאיי בעלמה . יהה"ד למען אחי ורעי מדברה לה שלום בך ב איינייי י) ירךי ראובן וחלל ימת כומדר ילחק מל מאיים מסיים כיפין גרים לים לראובן בנין דאיםי אםתדל לאחילים לים ליוסף מלי כתיב יתי ראובן וולל ימות ויסי מתיו וי מספר. דהה בנין דה אעינ דידע דאבתקיל בכיריחיה אין מנים. ואתיסיבא ליוסף האבתל לאחיא בייף ללייי משה ואמר ימי ראובן ואל ימות. אתקיים בעלמא דין ואתקיים בעלמא דאתי. מאי פעמא. בגין דא דיוסף או ואתקיים בעלמא דאתי. מאי פעמא בגין דא דיוסף או ובנין דעבד משובם מהסוא עובדא. דכל מאן דעביד תשובה קביה קיים ליה בעלמה דין ובעלמה דחתי :

ភភិព

245 200

לשון קודש

ליהודה ויאמר שמע ה׳ קול יהודה. h) מתח רשי שמערן ואמר כ) אז גרברו יראי ה' איש אל רעהו ויקשב ד׳ וישמע ויכתב ספר זכרון לפניו לירשי ה' ולחשבי שכו. מקרא זה יש לעיין בו. אז גרברו. א רברו הי׳ צדיך לומר. מהו נרברו. אלא נרברו למעלה מכל אותן מרכבות הקרושות וכל אותן חיילות הקדושים. לפי שאותן ריבורים הקרושים עולים למעלה. והרבה הם שמקרמים ולוקחים אותם ער לפני מלך הקרוש. ומתעמרים בכמה עמרות באיתן אורית העליונים. וכלם גרברו מלפני מלך העליון. מי ראה שמחות. מי ראה תשבחות העולות בכל אותן הרקיעים כאשר עולים ריבורים אלה לפני מלך הקרוש. ומלך הקרוש ממתכל בהם ומתעמר בהם. שהם עולים ויושבים בחיקו והוא משתעשע בהם. ומשם עולים על ראשו ונעשים עמרה. וע"ז אמרה התורה נ) ואהיה שעשועים יום יום. והייתי לא נאמר. אלא ואהיה. בכל זמן ובכל שעה שדיבורים עליונים עולים לפניו. שני פעמים כתוב יראי ה׳. יראי ה׳. אלא יראי ה׳ למעלה. יראי ה׳ לממה. יראי ה׳ עומרים לממה. והריבורים שלהם עומרים בצורתם למעלה. ומיד זה מצאתי בספרו של הנוך. שכל ריבורי הצריקים אשר בזה העולם הם מתעטרים ועומדים לפני המלך ומשתעשע בהם הקב"ה. ואח"כ הם יורדים ועומרים לפניו באותה צורה של זה הצריק שאמר אותם. והקב"ה משתעשע באותה הצורה. ואח"כ נכתבים בספר זכרון לפניו להתקיים לפניו בקיום תמיר. ולחושבי שמו. מהו ולחושבי שמו. הרי ביארו שאלו הם המחשבים רברי התורה להתרבק אל רבונם בסור השם הקרוש. בשביל לרעת אותו ולהכין חכמת שמו בלבבם. ככתוב ולחושבי שמו. שהוא המור של השם הקרוש .. זש"כ ד) ועל דמות הכמא רמות כמראה אדם עליו מלמעלה. כיון שאמר רמות למה אמר כמראה. שהרי היה די לומר רמות אדם. אלא רמות אדם זה הוא מור עליון. בכבוד עליון ההוא נראה צורת ארם. אכל זה שנתוסף כמראה. היינו להכליל אותן הצורות של רברי התכמה ואותן מורות התכמה העולים ומתעמרים למעלה. ואחיכ מתקיימים בצורת ארם באותה צורה של זה הצריק שמעמר אותם. ובכלם משתעשע הקב"ה שהם עמרותיו

ה) וללוי אמר תמיך ואוריך לאיש הסירך וגו׳ א״ר אלעזר כהן ולוי מרם שעולים לעבורה בורקים

אחריו לרעת דרכיו ומעשיו. ואי לא אינו עולה לעבורה. וכן בסנהדרין לשבת במשפט. ואם נמצא כראוי נותנים עליו חומר של המקרש. ואם לא אינו עולה לעבודה. זש"כ וללוי אמר תמיך ואוריך לאיש חסירך. מפני מה זמ"כה לוי לאורים ותומים ולעבור העבורה. הוי אומר יען אשר נסיתו במסה ונו׳. האומר לאתיו ולאמו לא ראיתיי ונו׳. ישימו קמודה ונו׳. להשקיט רוגז ולהומין שלום. ונלי על מזבחך. בשביל שיהנו ויומתק הכל ויושפע ברבות בכל העולמות. או ברך ה׳ חילו ונו׳ ונו׳:

ו) יוןרן משפטין ליעקב ותורתך לישראל. אמר רבי שמעון כתוב באהרן ז) תורת אמת היתה בפיהו וגו' ורבים השיב מעון. וכתוב בריתי היתה אתו החיים והשלום. בוא וראה כל מי שאוחז ביד הרשע ומפציר בו שיעזוב ררכו הרע. הוא נתעלה בשלש עליות. מה שאין נתעלה

כראה כקובות הו ויקסל ריו. כו מלחכי ני ין משלי מ' דו יחוקחל ח' בו ויקרה יח: ו) תרומה קרח: ו) מנחכי כ'

דואת ליהודה ויאמר שמע ה׳ קול יהודה. א) פתח רכי שמעין ואמר ב) או כדברו יראי ה׳ איש אל רעסו ויקשב ה׳ וישמע ויכתב ספר וכרון לפניו ליראי ס׳ ולחשבי שמו. האי קרא אית לאסתכלא ביה. או נקברו, או דברו מבעי ליה. מהו מדברו. אלם מדברו לעילה מכל איכון רתיכין קדישין וכל איכון חיילין קדישין. בנין דאיכון מלין קדישין סלקין לעילא. וכמה איכון דמקדמי וכסלין לון קמי מלכא קדישא ומתעסרן בכמה עסרין באיכון נהורין עלאין. וכנהו נדברו מקמי מלכא עלאה. מאן המי הדוון. מאן המי תושבתו דסלקין בכל אינון רקיעין כד סלקין מלין אלין קמי מלכא קדישה. ומלכה קדישה מסתכל בהו והתעמר בהו. דהיכון סלקין ויתבין על חיקיה ואשתעשע בהו. ומתמן סלקין על רישיה וסוו עמרה. וע"ד אמרם אורייתא ג) ואהים שעשועים יום יום . והייתי לא כתיב . אלא ואהיה . בכל זמן ובכל עידן דמלין עלאין סלקין קמים. תרי זמני כתיב יראי ה׳, יראי ה׳ אלא יראי ה׳ לעילא, יראי ה׳ לתתא. יראי ס׳ קיימין לתתא. ואיכון מלין קיימין בדיוקניהון לעילם. ורוא דה אשכהנה בספרה דחנוד. דכל איכון מתעסרין וקיימין מלין דלדיקים די בארעא קמי מלכא ואשתעשע בהו קב״ה . ולבתר אינון נחתין וקיימין קמים בדיוקנא דסהוא לדיקיא דקאמר לין. ואשמעשע קב"ס בססוא דיוקנא. ולבתר אכתיבו במסר זכרון לפניו לקיימא קמים בקיומא תדיר ולחשבי שמו. מהי ולהושבי שמו . הא אוקמום דאלין איכון דמחשבי מלין ראורייתה לאתדבהה למאריהון ברוא דשמא קדישא. בנין למנדע ליה ולאחקנא חכמה דשמיה בלבייהו . דכתיב ולחושבי שמו. דהות רות דשמת קדישת .. סה"ד ד) ועל דמות הכסא דמות כמראם אדם עליו מלמעלה. כיון דאמר דמות אמאי כמראה. דהא סגי לים למימר דמות אדם. אלא דמות אדם דא הוא רוא עלאה. בההוא כבוד עלאה דיוקנא דאדם. אבל הא דאתוסף כמראה לאכללא אינון דיותנין דמלין דחכמתה ואינון רזין דחכמתה דסלקן ומתעשרן לעילה. ולבתר קיימין בדיוקנה דהדם בההוא רמפטרן לון. ובכלהו บอบภอก רלדיקיא דיוקנא קביה בעמרוי:

ה) דללוי אמר תמיך ואוריך לאיש חסידך וגו׳. א׳ר אלעזר כהן ולוי עד לא יסתלק לפולחנא בדקין אבתריה למנדע ארחוי ועובדוי. ואי לא לא סליק לפולחנא בדקין ויכן בסנהדרין למידן דינא. ואי לא לא סליק לפולחנא. עליה חומרא דמקדשא ואי לא לא סליק לפולחנא. הה״ד וללוי אמר תמיך ואוריך לאיש חסידך. מפני מה הה״ד וללוי אמר תמיך ואוריך לאיש חסידך. מפני מה הה״ד וללוי אמר תמיך ואוריך לאיש חסידך לפולחנא. זבל לוי לאמר מסו בגו׳. האומר לאביו ולאמו לא ראיתיי זגו׳. וכיון האשתכתו באלין דרגין כדין יורו משפשיך ליעקב וגלי של מוצחך. בנין דיתבסמון כלא וישתכחון ברכאן וכליל על מוצחך. בנין דיתבסמון כלא וישתכחון ברכאן וכליל על מוצחך. בנין דיתבסמון כלא וישתכחון ברכאן

ו) יוךך משפטיך ליעקב ותורתך לישראל אמר רבי שמעון כתיב באהרן ז) תורת אמת היתה בפיהו וגו' ורבים השיב מעון. וכתיב בריתי סיתם אתו החיים והשלום. תא חזי כל מאן דאחיד בידא דחייבא ואשתדל ביה למשבק אורחא בישא. איהו אסתלק בתלת סלוקין. מאי דלא אסתלק וגרים דאסמלה הבים ביהרים. וגרים להיימא כל עלמא

בקיומים לעילה ומפה. ועל האי ב"ג כמיב ברימי הימה

אתו שמיים והשלום. ווכי לתחתי בכין לבניי. גוכי בהחי

מלמא וזכי למלמא דאתי. כל מארי דיניון לא יכלין למידן

לים בהאי עלמא ובעלחא דאתי. עאל בתריסר תרעי ולית

מטן דימתי בידים. וע"ד כתיב ה) נבור בארן יסים זרעו

דור ישרים יברך . היו ומושר בביתו ולדקתו מוחדת לעד. זרח בחשר מאר לישרים ונו׳.. ובשמח דישראל מאלין לבי בנישמה בלמרה ומללין ללומהון, לבתר כמים כרוות

וקארי ואמר. עלאין ותפאין אססידו סטדומא. מאן איסו דעביד נפשאן ואכי למייביא . ההוא דאפחוי לעערא לים בעערא

דמלכותה על רישים. ססוה דהתחוי לעהלה השתה קתי מלכה

ומשרוניתה, דסה מלכה ומשרוניתה שהלין שלים. כדין הזדמן

מריז ססדין מאינון פימי ס׳. דמשמסי בכל פלמא והיימין

בתר פרגודה. וססדן ססדופה דם ואמרי סל אכ

סהדין על פלניה בר פלניה. זכהה חולקים דהה מבוי ידכר

בגינים לפב למ חיסו מדיד נפשאן למחא משאי דחייביא דהוו מספרא אחרא כדין אמיקר קב"ס

בחדוה שלימתה ... בים שנתה לודמן מדמרמת מללא דחיסו

גוברם על דיוקנין דלדיקים. דמקריי ברום דשמושם דמתוון

ירקודיעם ויגן בכמרא לשמא קדשא. די ורמיז ורמיז קביש הקדשא ביר ורמיז קביים הקדשא ביר העביר המיז קביים לספוא ביר העביר

כסאו החייביה והחים לים החי מלכה ומפרוניתה או ואכה

המהדנה עלי שמיה והרעם דבההיה שעתה משרין לים הסיה

דיוקנא [יד] דהא לים לך כל לדיקא בהאי מלמא דלא

חקים דיוקנים לפילה סחום ידה דההיה מחנה ומסרין

בידים ע׳ מפתהן דכל נכזים דמתריה בהו, וכדין מלכם בריך

להטוח דיוקנה בכל ברכחו דבריך לחברסס כד. עבר נסשחן החייביה וקביה רמיו לר משריון שלחין.

ונסלין לססים דיוקנה והולין שמריה. וחיסו פאל צלמי

עלמין גניזין דלא זכי בהי בייג אחרא, דהא אינון גניזין

לאיכון דעבדי כפשיסון דמייביא אואלמלי סוו ידעי

בני נשה כמה תועלהה וזכו זכהן בגינייהו כד זכו

להון. סוו מאלי מכתרייהו ורדפי לון כממן דרדף בתר היין.

מסכנה זכי לבני כשה בכמה מבחו בכמה נכיוין פלחין. הכל לחו היהו כמהן דוכי לחייביה מי החי בין החי

לסאי אלא מאן דאשמדל בחר מסכנא איסו אשלים חייו

לנפשיה . ונרים לים לחמקיימה . ווכי בגיניה לכחם פבחו

להסוא פלמא. ומאן ראשמדל במר חייבא איסו אשלים

ישיר, עביד לסערה החרה האבים החרים החבפיה ולה שלעה, והעבר לים משלענותים, עביד ההתחלת קבים על

כורטי יקרים. עביד לההוא חייבא נפשא אחרת, וכאס חולקים :

רעיא מהימנא

כ) ישיכון קפורה באפיך ונו׳. אתר רפים מהימנא לית

קשורה דדינה ברהמי. ריח ניחח בתף. הרנום דקשר

דבטיל מותנה בעלמה כקסרם. רחיהו

הסמלק סכי בינ אחרה. גרים להכפיה מקרה

. 6706

est -

112

קמירו

ברכה

כשון קודש

call -

נתעלה כך איש אחר. הוא נורם להכניע צד המומאה. ונורם שיחעלה הקביה בכבודו. ונורם שיתקיים כל העולם בקיופו למעלה ולממה. ועל איש הזה כתוב בויתי היתה אתו תחיים והשלום. חוכה לראות בני בנים. זוכה כעולם הוה וווכה לעולם הכא. כל שופמי דינים אין יכולים לרון אתו בעולם הזה ובעולם הבא. נכנם בי"ב שערים ואין טי שימחה בידו. ועיז כתוב 6) נבור בארץ יהיה זרעו דער ישרים יברך, דון ועושר כבירו וצוקרו עומרת לעד. זרה בחשך אור לישרים ונו' .. ובשעה שישראל נכנסים לבתי כנסיות ככקר ומתפללים תפלותם, אח"כ יוצא כרוו שפורא ואומר. עליונים ותחתונים תעידו עדות. מי הוא שמתקן נפשות ומזכה לרשעים. שהוא ראוי להכתיר לו בעמרת מלכות על ראשו. ושהוא ראוי ליכנס עכשיו לפני המלד והמטרונה. שהרי המלך והמטרונה שואלים עליו. או מורמנים שני ערים מאותן עיני ה׳. המשוממים בכל העולם ועומרים אחורי הפרכה. ומעידים עדות הזאת ואומרים. הרי אנו םעידים כך על פלוני בן פלוני. אשרי חלקו. שהרי אכיו נזכר בנללו למובה. זה הוא המתקן נפשות לממה. נפשות הרשעים שהיו בצד המומאה. ובכן נתעלה כבוד הקביה כשמחה שלמה. באותה שעה נודמן ממתח אחד שהוא נובר על תמונת הצדיקים, ונקרא בסיד שבוש האותיות יהןךיעם [ינ] והוא מעומר בבתר שבו שם הקרוש. והקביה פרמו לאתו המפונה והוא מכיא תפונת האיש ההוא שמתקן נפשות הרשעים. ומציב אותה לפני המלך והמטרונה. ואני מעיר עלי שמים וארץ שבשעה ההיא מוסרים לו אותה התמונה [יז] שהרי אין לך כל צדיק בעולם הזה שלא נחספה תמונתו למעלה תחת יד הממונה ההוא. ומוסרים בידו ע׳ מפתחות שכל ננזי רבונו נמצאים שם. ואז מכרך המלך לאותה התמונה בכל הברכות שכרך לאברהם כאשר היה מתקן נמשות הרשעים. והקכ׳ה מרמו לד׳ מחנות עליונים. ולוקחים אותה התמונה והולכים עמה. ומכנימים אותה לע' עולמות נסתרים שאין זוכה להם איש אחר, כי הם גנוזים לאותן המתקנים נפשות הרשעים. ואלמלי היו יודעים האנשים כמה תתולת וזכות זוכים בנללם כאשר מזכים להם. היו הולכים ורודפים אחריהם כמי שרודף אחר חיים. העני מוכה לאנשים ככמה מובות ככמה אונרות עליונים. אבל אין זה כמי שמתקן ומזכה לרשעים. מה בין זה לזה. אלא מי שמתינע להמיב לעני הוא משלים חיים לנפשו. ונורם לו להתקיים. חוכה בגללו לכמה מובות בעולם ההוא. ומי שמתינע בתקון הרשע הוא משלים יותר. עושה לצד המומאה של אלהים אחרים להכגע שלא ישלום. ומעבירו מממשלתו. עושה שיתעלה הקב"ה על כמא כבודו. עושה לרשע ההוא נמש אחר. אשרי חלכו:

רועה הנאטן

כ) ישימן קמורה באפיך תו. אמר רועה הנאמן אין רבר מכמל המיתה בעולם נקמרת. שהוא התקשרות הרין ברחמים. ריח ניחח באף. תרגום של קשר

קטירו

שראה מקומות ל) תלים קייב ב) בנחם רכד.

זין, הזרור

וים) שי שכל פלאך נקרא על שם שיפושו והתפנותו. וזה הפלאך פפונה על תפונות הצדיקים שבישראל, לכן נקרא בשם זה שהוא. צירוף יהוד"י ע"ם . פיי שהתפנותו רק על עם היהודים: (יז) ענין אוחן התפונות או שהן הנשפות או שותן בפורי נשפוח לנשפוח :

127*

קטירו. ואמר מנורה הקרושה. יען שהתולה היא כקרבן. כל האומר פטום הקמרת אחר תהל לדוד מבמל מיתה

מבית [מי] עיכ רים:

וליוסף אמר מברכת ה׳ ארצו ממגד שמים ממל וגו׳.

אענה נאם ה' אענה את השמים והם יענו את הארץ.

אענה את השמים. שמים ממש. שנאמר נ) השמים כסאי

והם יענו את הארץ. הארץ ממש. שנאמר והארץ הדום רגלי. שמים. שמים עליונים. וארץ. ארץ עליונה [מו] שלמרנו

כאשר התקין שמי"ם זה בתקונו. התקין אותו לעומת

אר"ץ ההיא. ותשיקתו לנגדה במדרגה אחת שנקראת צדי"ק [יו] כמו שכתוב ד) וצדיק יסוד עולם. והוא מתרבק

בה באר"ץ הזאת. ומן ראש המלך הקרוש עד המקום ההוא

ששורה זה הצרי"ק נשפע נהר אחר של שכן כשחת

קודש. ומנכיע בתשוקה רבה באר"ץ קדושה הזאת [יח]

ואר"ץ הזאת מקבלת הכל. ואח"כ מאר"ץ הזאת נזונים כלם עליונים ותחתונים.. כעין הזדונות זכר בנקבה. שכל אברי

נופו נדבקים בה. והיא נאחות בכלם להתעבר ממנו. כרסיון זה לסרנו כל המשלים לעשרה הראשונים של בית

הכנסת מקבל שכר של כלם. ר׳ יוסי אומר כנגר כלם (ימ) :

איר אלעזר למרנו כתוב כ) ביום ההוא (ה

השירו. ואמר בולינא הדישא. דבנין דגליתא איהי כהרבנא מאו דיימא פטום ההטרת בתר תהלה לדוד בטיל מוסנא מביתה (מו) ע"כ ר"מ:

וליוסה אמר מברכת ה׳ ארלו ממגד שמים משל ונו׳ ה) איר אלעור תכן כתיב ב) ביום ההוא אענס נאם כ׳ אענה את השמים והם יענו את הארץ. אמנה את השמים. שמים מחש. דרתיב ג) השמים כסאי. וסס יענו את סארץ. הארץ ממש. דכתיב והארץ הדום יכני נגלי. במים עלאין. וארץ עלאה [מי] דתניא כד אתקן שמיים דא בתקונוי. אחקן יתיה לקבליה דססיא ארין. ותיאובתים לקבלה בחד דרגא דאקרי לדייק [יי] כמה דכמיב ד) ולדיק יסוד עולם. ואתדבק בס בהפי אר"ץ. ומרישא דמלכא דשארי האי לדי"ק אתי חז מד ההוא אתר מד נהרה רמשמה דרבות הדישה. והמיל בסגיחום תיהובתה בהחי מר״ן קדישה [יח] וכפל כלא האי אריך. ולבתר מהאי אריך אתון כלא עלחי ותחחי .. כגוונה דזוונה דדכורה בנוקבה. דכלהו שייפין דנופא דיליה מתדבקן במקבא, ונוקבא אחידא בכלהו לאתשברא מניה. כדונמה דה תנינן כל דהשלים לעשרה קדמהי דבי כנישמה כומל הצר כלהו רצי יוסי הומר להבלי דכלהו [יע]:

ה) פתח רצי אבא ואמר ו) יפה נוף משום כל הארץ סר ליון ירכתי לפון קרית מלך רב. האי קרא רוא דמסימנותא איהו. יפה נוף דא איהו יוסף סלדיק דכתיב ביה ויהי יוסף יפה מחר ויסה מראה משוש כל הארך. איהו מדוה ומדו לעילה ותתה. סר ליון רכסי לפון. בנין דבחולקים פאים משכנה דשילה . שר ליון. דה ירושלים . ירכתי לפון. שכי הוא ודאי לעילא ותתא קרית מלך רב אפר איהו מתקנא לקביל מלך רב. דם מלכא עלאה דכלא. קדש הקדשים. דהא מתמן אמיא כל נסירו וכל ברכאן יכל **'**3? רכלה. דהה מתמן נהרין כל הנפין. 1710 מקדשה התברכה מתמן. וכד איהי מתברכה מתמן כסקי

ברכאן לכל עלמא. דהא כל שלמא חתמן אתברכה :

ו) בנוך שורו הדר לו וקרני רחכ קרניו ונו׳. רבי חבח מבעי ליה. שכחניך . ולה הנשינה מילולי הורייתך [כ] מכהן הוליפנה כל מאן דאכשי מילולי אורייתא ילה בעי למלעי בה. כאילו אכזי לקצ"ה. דהה אורייתה כלה שמה דקצ"ה היהי. ולה שקרמו בבריתן. זכל מחן דמשקר בים בהאי את היימא קדישא דרשים בים כאילו משקר בשמא דמלכא [n] בנין דשמה דמלכה התרשים בים בבר נש .. ומהן דמשקר בההי כאילו משקר בחורייםם כלם. וכל מהן הנטיר האי ברית כאלו נסיר אורייתא כלא. מא חזי אברהם עד לא אתנור הא לא אתמר דאיהו נער אורייתא. כיון דאתנוי מאי

פתח ה) כל זחת בחתני ולה שכחניך ילא שקרמ בבריתך. כל זחת בחתנו. כל חלו בחו עלינו הלא כל דינין דלעילא אתו עלנא ילא

כתיב. עקב אשר שמע אברהם בקולי וישמר משמרתי מטוםי הקותי ותורתי. וכלה בגין דהתנור יהתרשים בים

6110-

כראה כקוכות לט יתרו פה ג) הובע ג׳ גן ישניי סיו ד) מבלי יי ה) ויגם רו: ין תלים מיה ו) ויקרא יג: ה) תלים מיד

זין הזהר [10] או מיתה או עוני: [10] שמים עליונים זה תפארת עלמא דרבורא. ארץ עליונה זו מלכות עלמא דנוקבא: [11] זה ספירת היפורי: אישן היינו מלכות: [10] פיי שהעשירי הוא בנגר מלכות: [כ] דורש כל זאת באתנו. כד הדיגים הבאים מן מלכות שנקראת ואית: וכה) וה השם עודי הנרשם כנוף האדם ע"י מילה ופריעה בירוע:

ברכות לכל העולם. שהרי כל העולם משם נתברה: · Vir ו) בכור שורו הדר לו וקרני האם קרניו וגו׳ רבי אבא

ולא שקינו בבריתד שכל מי שמשקר בו בזה אות הברית הקרוש הגרשם בו כאילו משקר בשם המלך (ה) לפי ששם המלך גרשם בו באדם.. ומי שמשקר בזה

באילו משקר בכל התורה. וכל מי שנומר ברית הזה כאילו נוטר כל התורה. בוא וראה אברהם קודם שנמול

הרי לא נאמר בו שהוא שומר התורה. כיון שנמול מה

כתוב. עקב אשר שמע אברהם בקולי וישמר משמרתי

מצותי חקותי ותורתי. והכל לפי שנמול ונרשם בו רושם

הקרוש

הוא. יפה נוף. זה הוא יוסף הצדיק. שנאמר בו ויהי יוסף יפה תאר ויפה מראה. משוש כל הארץ. הוא חרות ושמחה למעלה ולממה. הר ציון ירבתי צפון. לפי שבחלקו עסר משכן שילה. הר ציון. זו ירושלים. ירכתי צפון. כר הוא בודאי למעלה ולמטה. קרית מלך רב, זה הוא מקום מתוקן לעומת מלך רב. זה כלך העליון מכל. סרש הקרשים. שהרי משם נשפע כל הארות וכל הברכות וכל השמחות של כלם. שהרי משם מאירוה כל פנים, ובית המקדש נתברך משם. וכאשר היא נתברכת משם נשפע

ה) פתח רבי אבא ואמר י) יפה נוף משוש כל הארץ הר ציון ירכתי צפון קרית מלך רב. מקרא זה סוד האמונה

פתה 🗉 כל זאת באתנו ולא שכחנוך ילא שסרנו בבריתך. כל זאת באתנו כל אלו באו עלינו היה צריד לומר אלא כל הרינים שלמעלה באו עלינו ולא שכוזנוך לא שכחנו רברי תורתך (כ) מכאן נלמד כל מי ששוכח רברי התורה שאינו רוצה להתינע בה. כאילו שוכח להקב"ה. שהרי התורה כלה שמו של הקב"ה היא.

הקדוש ונמר אותו כראוי. מעלה עליו הבתוב באילו שמר כל התורה, יצחק כמו כן כתוב ואת בריתי אקים את יצחק, וע״כ התורה נקראת ברית. בוא וראה יוסף בשביל שנמר לו לזה הברית ולא רצה לשקר בו. זכה לכבוד בעולם הזה ולכבוד בעולם הבא. ולא עוד אלא שהקב"ה השרה שמו בקרבו. שכתוב 6) עדות ביהוסף שמו ונו׳. וזכה לכרכת עוה׳ז ולכרכת עולם הבא. א״ר יצחק כתוב בכור שורו הרר לו ונו׳. יוסף בשביל שנטר לברית הזה זבה בשור שהוא ראשון לקרבן. א"ל רבי יהודה אם כן מפני מה נתכרך ברבר שהוא לשמאל. הלא בהימין היה צריך להתברך [:כ] שהרי כתוב ופני שור מהשמאל. א״ל כרי שינין על חמאי ירכעם. א״ל ואגי סוד למרתי כמקרא זה, כי יען שיוסף נמר לו לזה הברית שזה הברית נאחו בשתי מדרגות [כג] ואותן ב׳ המדרגות למעלה בשמות נקראים (כד) ולמדתי בפרשת פרה ארומה שפר"ה היא מררגה אחת מאותן ב׳ מדרגות העליונות (כה) והמדרגה של פעולה ההורונות עם הפר"ה נקרא שו"ר (כי) ווהו בבור שורו הרר לו וקרני ראם קרניו, הדר לו ודאי. ואינו כשור שבעולם. אלא וקרני ראם קרניו. קרן עליון הוא על כל האחרים. ועל כן בהם עמים ינגח יחדיו אפסי ארץ. א"ד אבא נשמע מכאן שכל מי שנומר לזה האות רושם הקרוש. אותן ב׳ מדרנות העליונות נקשרות בו לשמור אותו בכל. לעמרו בכבוד עליון, וע"כ זכה יוסף בשתי מלכות. אחת הוא לעצמו ואחת לבנו. ויען כי שלמה המלך התרבק בנשים :בריות ניתנה מלכותו לירבעם. וע״כ ברית חכוב מהכל -- :

כ) ללובולן אמר שמח זבולן בצאתך. רבי אבא פתח ג) חגור חרבך על ירך גבור הודך והדרך. וכי זה הוד והדר לישא כלי זיין.. אלא ודאי עיקר הדבר אות ברית קדוש נהן הקכ"ה ורשם אותו באנשים. בשביל שינטרו אותו ולא יפגטו בפנם לאותו רושם המלך. ומי שפוכם אותו הרי עומר לננדו ז) חרב נקמת נקם ברית. שפוכם אותו הרי עומר לננדו ז) חרב נקמת נקם ברית. ומי שרוצה לנמור מקום הזה יודרו ויתקן עצמו בשעה שיצר הרע מתנבר עליו. וישים לנגדו תרב ההיא הקיימת על הירך. להפרע ממי שפונם מקום הזה. ובכן חגור חרבך על ירך גבור. גבור הוא. וגבור נקרא. ולכן כתוב

חרבך על ירך גבור. גבור הוא. וגבור נקרא. ולבך בתוב הורך והדרך [כז] ר"א חגור חרבך על ירך גבור. מי שיוצא דרך יתקן עצמו בתפלה לרבונו. ויזררו בצד"ק הזאה שהיא חרב העליונה עם תפלה ובקשות קודם שיוצא דרך. ככתוב ה) צדק לפניו יהלך וישם לררך פעמיו. בוא וראה זבולן יצא תדיר לנתיבות ודרכים והתניר כיחמות. והזררו בחרב עליונה ההיא עם תפלה ובקשות קודם

שיצא לדרך. ואז נצח עמים והתגבר עליהם:

י) ויששכר באהליך. פתח רבי שמעון ואמר ז) להגחיל אוהבי יש ואיצרותיהם אמלא. זכאים הם בני העולם. אותן העמלים בתורה. שכל מי שעמלו בתורה

ברכה

רשימה קדישה ונסר ליה כדקה יהות. סליק לים כחילו נסר אורייםא כלא. ילמק אוף הכי כתיב ואת בריתי אקים את ילמק, וע"ד אורייםא אקרי ברים, מא חוי יוסף בנין דנער ליה להחי ברית ולא בעא לשקרא בים. זכה ליקרא בהאי עלמא וליקרא לעלמא דאתי. ולא עוד אלא דקביה השרי שמיה בנויה . דכתיב א) עדות ביהוסף שמו וגו׳, ווכה לברכתה דההי ולברכתה דעלמה דחתי. ה׳ל ילחה כתיב בכור שורו הדר לו ונו׳. יוסף בנין דנפר להאי ברית זכה בשור דאיהו קדמאה לקרבנא . איל רבי יהודם אי הכי אמאי אתברך במלה דאיהי שמאלא. הא בימינא מבעי ליה (כנ) להם כתיב ופני שור מהשמחל. איל בנין דינין על חובי דירבעם. איל רוא אוליפנא בהאי קרא. דכיון דיוכף נסר ליה להאי ברית האי ברית אחיד בתרין דרגין [כנ] ואינון תרין דרגין לעילא בשמהן אתקרון [כד] ואוליפנא בפרשת פרה אדותה דהאי פר"ה תרין [52] עלמי; הוי דרנין חד דרנה מהיכון וווונה דפרה שו"ר הקרי [כו] ודה הוה בכור שורי הדר לו וקרני ראם קרמיו. הדר לו ודאי. ולאו האי כשור דעלמה, אלה וקרמי רחם קרניו. קרנה עלהה הוא על כל אחרנין, ועל דה בהם עמים יננח יחדיו אפסי ארד. היר אבה משמע דכל מהן דנשיר לההי אם רשימה קדישה. הינון תרון דרנין עלהין אתקשרן ביה לנשרה ליה בכלה. ולאעשרא לים ביקרא עלאם . ועיד זכה יוסף בתרין מלכו. מד הוא וחד בנוי. דכיון דשלמה מלכא אחדבה בנשים נכריות אתיהיב מלכותא לירבעם . וע"ד ברית תביב מכלא -- :

כ) ולגרולן אמר שמם ובולן בלאפך. רבי אבא פתח כ) ולגרולן אמר שמם ובולן בלאפר. נ) קצור תרבך על ירך נבור סודך והדרך.

וכי דה סוד והדר למיון זיינה .. אלא ודאי עקרה דמלה את קיימא קרישא יהב קב״ה ורשים ליה בבני נשא. בנין דינטרין ליה ולא יפנמון ליה בפנימו להאי רשימא דמלכא. ומאו דפנים ליה הה החים להבליה ד) חרב נקחת נהם ברית. לנהמה מהמה דברים קרישה דהתרשים ביה והוה פנים ליה . ומאן דבעי לנפרא האי אתר יודרו ויתהן גרמיה בשעתא דיצרה בישה יתקף עלוי וישוי לקבליה ההיה חרב דקיימה על ירך, לאתפרעא ממאן דפנים האי אתר. וכדין הגור מרבך על ירך נבור. נבור איסו, ונביר אמקרי, ועיד סורך והדרך [כר] דיא מגור מרכך על ירך נבור. מאן דנפיק באורחא יתקן גרמיה בללוחא למאריה. ויודרו בהאי לדיק יפוק וכעותין 65 710 60.553 עלאה תרב לאורחא. כדכתיב ה) לדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו. תה תוי זבולן נפיק תדירה לשבילין והורחין והגת קרבין. ואודרו בההיא מרב עלאה בללוחא ובעותין עד לא כפיק במורחמ. וכדין כלה עמין ואחתקף עלייהו:

ו) ויששבר בההליך. פתח רבי שמעון והמר. ז) לסנחיל הוסבי יש והולרותיהם המלה. וכאין הינון בני עלמה. הינון רמשפדלי במורייפה. דכל מהן ההשפדל במורייפה

בראה שקומות ל) תלים פיא ב) ויחי רפ: ג) תלים מים ד) ויקרא כיו ה) תלים פים ו) ויחי רפב: ו) משלי מי

זין הזהר

(ככן חיינו אריה שבתוב ופני אריה אל הימין: (כנן שהם תפארת ומלכות. כי היסור מקבל מזה וגוחן לואת. בסוד הפסוק כי כ"ל בשמים ובארץ נתרגומו דאהיד בשמיא וארעא: (כן: השמות הם הוי"ה תפארת. אלהים או שרני מלכות: (כסו פר"ה רמו על מלכות: (כו) שו"ר רמו על יסוד: (כון כי זה הנומר בריתו הוד והדר לו:

לשון הוהר

באירייתא אתראים לעילא ואתראים לתתא, ואחסין בכל יומא ירותא דעלמא דאתי, הס"ד להכחיל אוהבי יש, מהו יש, דא עלמא דאתי דלא פסק מימוי לעלמין, ונסיל אגר שב פלאם דלא זכי ביה בד כש אחרא, ומאי איסו, יש. ובגיני כך רמיו לן שמא דיששכר דאשתדל באורייתא י"ש שכיד, יש דא היא אגרא דאינון דמשתדלי באורייתא:

ה) רבי ילחה פתח כמיב כ) בנה במתי בית זבול לך מכון לשבתך עולמים. בית זכול. בית זכול ודחי כד אתפקדו בידסא כל נכוי מלכא ושלמא בהו. כדין אתקרי בית זכול [כה] ירקיע חד מית דחקרי זכול דהה דח השכח לקבלה ברכהן ולסדרם כלה [כמ] והחי הקרי בית זכול [ל] תה חוי כתיב ולובולן אמר שמה זכולן בלחתך ויסשכר באהלך. מלמד דאשתתפו כחדם. דם נפיק ואנח קרבה, ודא יחיב ולעי באורייתא . דא יסיב מולקא לדא . ודא יסיב הילהה לדה. בהולהיה רובולן ימה. וכנסת ישראל התהרי י"ם כנר"ת. וסכי התחוי. בגין דהה תכלת נפיה מתמן [לה] ואיקמוה דהא לתתא כגוונא דלעילא. ייים כמרית לעילא. ים כנרם לתחא. תכלית לשילא תכלה לתתא. וכלה כהתר מד. ופיד ירית זכולן למיפק להגחה מרבה. ומכלו דסכי סוח. דכתיב עמים הר יתרחו שם יוכחו וכחי לרק. וכחי לד"ק ורחי [לכ] מחי פעמה. כי שפע ימים יינקו וישטכר חולקיה באורייתה. ויהיב לובולן חולקא דאורייתה ידהי וע"ר השתתפו כחדה להתברכה ובולן מיששכר . דברכמה דהוריימה סיה ברכמה דכלה :

(3) [כדן ממר דן נוד מריס ונו'. מ׳ר יוסי תמ חוי בשעתם דמעו ברכמן לידה דמשה לברכה לכלסו שבפים. ממה לדן דהום קעיד בהויה כמד׳ה יהי דן מסד דלך. מסדר משה וקער ליה בחריה הה׳ד ולדן המר דן נור חרים יונק מן הבשן. מחי שעמה. בנין דיהה מור דן נור חרים יונק מן הבשן. מחי שעמה. בנין דיהה שירותה וסופה דחרבע דנלין קעיד ביסודה דחיםי מלכה. שירותה וסופה דהרבע דנלין קעיד ביחד מרים מרי כד׳ה נוד חרים יוסים. סום שירותה דבנלין. וסיפה דרגלין דן. דכתיב דן נוד חרים מדי נמסוי שירותה וסופה קעיד ביחד מתר מסרי.

ד) ארך כמל ישרון. ממר רבי חומים כמיב פן ומל אועם בכל יום. מה מנימן אר בכל אמר חשר משר משר משר בכל יום. מה מנימן אר בכל אמר משר משר משר בריא ו) האל מגרול [לג] וזה נסירו דחכמים עלהם. ואת ממרת ואל אועם בכל יום. שביק קרא כל אלין שמסן ואחיד בסאי אי סבי לא קיימין מילי. ועוד דכמיב ז) אל גבור. או נוקים ליה דינה או נוקים ליה רחמי. אלא סבי שמענה. חייביה מהסבי רחמי לדינה, דלית לך מלא סבי שמענה. חייביה מהסבי רחמי לדינה, דלית לך כלילן רחמי בדינה ודינה ברחמי. וחייביה מהסבי רחמי לדינה אל אועם בכל יום מהו. דהה משמע דבכל יומה לו אלה מים בדידם. אמו שאלו לים לרבי שמעון. אמר ודמי אלו חועם בכל יום הארו ליים לרבי שמעון. אמר לון ודמי אל אועם בכל יום האלו לים לרבי שמעון. אמר לון ודמי אל אועם בכל יום האלו לים לרבי שמעון. אמר לוימניו

; לשון קודש

בתורה אהוב למעלה ואהוב לממה. ונוחל בכל יום ירושת עולם הבא, זש"כ להגחיל אוהבי יש, מהו יש, זה עולם הבא שאין מימיו נפסקים לעולם, והוא נומל שכר מוב העליון שאין זוכה בו אדם אחר, ומה הוא. יללו, ולפיכך מרמז לנו השם יששכר שהי' עמלו בתורה הצירוף י"ש שכיר, יללו זה הוא השכר לאותן העמלים בתורה:

349 722

(6) רבי יצחק פתח כתוב ג) בנה בניתי בית זכול דר מכון לשבתר עולמים. כית זבול. בית זכול ודאי כיון שנפקרו בידה כל נגזי המלך ושולמת בהם. בכן נקראת ביה זבול [כח] ויש רקיע אחר שנקרא זכול שהרי הוא מוכן לקכל הכרכות ולמדר הכל [כמ] אבל זה נסרא כית זבול [:] בוא וראה כתוב ולזבולן אמר שמח זבולן בצאתך ויששכר באהלך. מלמד שנשתתפו יחר. זה יצא ללחום מלחמות. וזה ישב ועסק בתורה, זה נתן חלק לזה. חה נתן חלק לזה, בחלקו של זבולן ים. וכנסת ישראל נקראת יים כנריה. וכך ראוי לה. לפי שהרי התכלת יוצא משם [לא] ונתבאור שהרי למסה הוא כרמיון שלמעלה. יים כנר"ת למעלה, ים כנרת לממה. הכל"ת למעלה תכלת לממה. והכל במקום אחד. וע"כ ירש זבולן הכח לצאת ללחום מלחמות. ומניין שכך הוא. שנאמר עמים הר יקראו שס יזברו זבחי צרק. זבחי צר"ק וראי [ככ] מפני מה. כי שפע ימים יינקו. ויששכר חלקו כתורה. ונתן לובולן חלק תורתו בודאי. ועל כן נשתתפו יחד שיתברך ובולן כו יששכר. כי הכרכות של התורה הן ברכות של הכל:

ג) ולדן אמר דן גור אריה וגו׳. איר יוסי בוא וראה (ג) בשעה שהגיעו הברכות ליד משה לברך לכל

השבמים. ראה לדן שהיה נקשר בנחש. כמש׳כ יהי דן נחש עלי דרך. חזר משה וקשר לו באריה. זש׳כ לדן אמר דן נור אריה יונק מן הבשן. מה המעם. כדי שהציה ההתחלה והסוף של ד׳ הדגלים נקשר כיהודה שהוא הסלן. כמש׳כ נור אריה יהודה, הוא התחלת הרגלים. וסון הדגלים הוא דן. שנאמר דן נוד אריה ונו׳. להיגה ההתחלה והסוף מקושר במקום אחד:

ד) אין כאל ישרון. אמר רבי חוקיה כתוב ה) ואל ווער בכל יום. הא תנינן אל בכל מקום חסד הוא.

כמשיכו) האל הגדול [נו] התוא הארה מן חכמה העליונה. המאן נאמר ואל הגדול [נו] התוא הארה מן חכמה העליונה. השמות ואחז בזה. אם כן אין מתישבים הדברים. ועוד שנאמר ז) אל נכור. או נייחם לו דין או נייהם לו רחמים. שנאמר ז) אל נכור. או נייחם לו דין או נייהם לו רחמים. בכל אותן כתרים העליונים של המלך הקדוש שלא יהיו בכל אותן כתרים העליונים של המלך הקדוש שלא יהיו בכל אותן כתרים בדין ודין ברהמים. והרשעים מהפכים רחמים לדין. אל רבי יהודה זה יתבן במה שכתוב אל נכור, אבל אל זועם בכל יום מהו. שהלא משמע שבכל יום זכאים. לא היה בידו. באו ושאלו לו לרבי שמעון. אמר להם ודאי אל זועם בכל יום הוא כמו שביארו החברים.

שלפעמים

כראה כקובות ל נסמלת קנ. כו מלכים אי מי גו וימי במד: ד) לו ל: ס) מלים וי ו) דברים יי ו) יבציי עי

זין הזהר

(כתו חיינו מלכות: (כטן חיינו הימוד שמקבל השפע מעלמא רדכורא להשפיע אותה למלכות: (ג) שהמלכות היא בית לימור: ולה) כי ההלוון יוצא מן ים כנרת. וכן למעלה תכלית מוצאה מן יים בנר"ת: אפשר לומר המכוון שהשכינה מוצאה מן ספירת המלכות: [נג] צר"מ היינו מלכות שכל כלי מלחמה למעלה ברשותה: [נגן הגדול לשון גדולה רחיינו המד:

שלפעמים הוא דיו ולפעמים הוא רחמים, אם וכאים כני העולם הרי אל קיים שהוא חסר. ואם אינם זכאים הרי אל קיים שנקרא גבור. ועל זה קיים בכל יום (לז) אבל דבר הנכון הוא. אל בכים הארת חכמה העליונה היא. וסיים בקיומו בכל יום. שכתוב ה) חסד אל כל היום. ואלמלי שזה אל נתעודר בעולם. לא היה העולם יכול לעמור אפילו שעה אחת מלפני רינים תקיפים שנתעוררים בעולם בכל יום. זש"כ אלה תולרות השמים והארץ בהכראם. אל תקרי בהבראס אלא באברהם. בהתעוררת החסד של אברהס מתקיימים. וכאשר נתעורר חסר של אכרהם בעולם. כל אותו הרינים הנפצאים בכל יום ויום הוא רוחה אותם לחוץ. ואין עומרים לפניו. זש״כ ואל זועם בכ״י. נזעם או זעום בכל יום לא כתוב. אלא זועם. שבכל יום ויום שהרין נמצא תוא רוחה אותו לחוץ. והוא קיים וממתיק העולם [כה] זשיק () יומם יצוה ה' חסרו. ואלמלי זה לא היה העולם יכול לעמוד אפילו רנע אחר. ולכך כלם קיימים בגלל חסר של אכרהה. ומה שכתוב אל גבור. לא שהוא גבור בדין. אלא מסרא זה רמו הוא שמרמו על האבות. ורמו הוא שמרמו על אמונה עליונה הקרושה. שנאמר נ) פלא יועץ אל נבור אבי עד שר שלום. פלא. זו חכמ׳ה העליונה שהיא נפלא ונסתר מכלם. כמשיכ ז) כי יפלא ממך דבר למשפט. יועץ. זה הוא נהר העליון הנמשך ויוצא ואינו פוסק. חה יועץ לכל ומשקה לכל. אל. זה אברהם. כמו שביארנו האל הגרול. גבור. זה יצחק. שכתוב הגבור. אבי עד. זה יעקב. שנאהו לצר זה ילצר זה [ט] וקיים בקיום שלם [ט] שר שלים, זה צדי"ק, ינהוא שלום של העולם. שלים של הבית. שלום של המטרונה [לה] כאו ר' חוקיה ור' יהורה תשקו ידיו. בכו ואכורו אשרי חלקנו ששאלנו בך. אשרי הוא הדור שאתה שוכן ביניהם:

(ש) ויכות שם משה עבד ה׳. רבי יהודה פתח י) פתרתי אני לרורי ורורי חטס עבר ונו׳. בקשתיהו ולא מצאתיהו קראתיו ולא ענני. מה בתוב למעלה אני ישנה ולבי עד ונו׳. אני ישנה, אמרה כנמת ישראל אני ישנה ממצות התורה בזמן שהלכתי במדבר. ולבי ער. ליכנם הארץ לעשות להם משפטים. שהרי כל מצות התורה בארץ נוהגות. קול דודי דופק, זה משה שהוביח לישראל בכמה תוכחות בכמה מריבות. שנאמר אלה הרברים ונו׳. ממדים הייתם ונו׳, וכחורב הקצפתם ונו׳. **3"**#1

סגדול . גבור. דא ילחק . דכסיב סנבור. אבי עד. דא יעקב. דחתיד להאי ספרא ולהאי ספרא [נו] וקיימא בקיומא שלים [ני] שר שלום. דה לדייק. דהיהי שלמה דמלמה. שלמה דביתה. שלמה דמשרוניםה [לח] ממו ר׳ חוקים ור׳ יסודה וכשמו ידוי. בכו ואמרו זכאה הולהנא דשאילנא כאי. זכאכ כוא דרא דאת שארי בגווייהו: ה) ויכות שם משה מבד ס׳. רבי יהודה פתח ו) פסחמי

אני לדודי ודודי תחק עבר וגר. בקשמיהו ולא מלאמיסו קראמיו ולא שביר. מאו כמיב למילא אני ישנה ולבי ער וגו׳. אני ישנה, אמרי כנטת ישראל אני ישנה מפקודי אורייתה בומנה דהזילנה במדברה : ולבי ער . לאעלא לארעא למעבד לכו מימוסין. דהא כל סקודי אוריימה בהרפה משתכחין. קיל דודי דופק. דה משם דהוכח להו לישראל בכמה ויכותי בכמה קטמי. דכתיב אלה ו סדברים ונו׳. ממרים סייםם ונו׳. ובתורב הקלפתם ונו׳. 7"00

מראה מקומות א חלים ליכ נו שם מיכ נו שמי עי דו דנרים ייו נו דו רמ. נו שר אר

77877 19

ברכה

(לז) פיי שיש ליישב בך ענין הפסוק שחשם אל הגם שהוא הסד סים הצא שימר הכן להיות אועם בבל יום ע"י שהרשעים מהפריה הסד על רין: (לס) נס כאן מצאו מכקרי הזהרי סקום לשנן לשינם על רשב"י בי ע"ם רקרוק מה זה החילוק כאן בין בנין קל לבנין נפעל , אסגם הנראה לי שרבריו נכונים וכראי מוצקים לעד, כי זעם כשהוא שם יפורש בכ"ם בסשטעות בעם אי קללה, אבל בשהוא פעל יפורש בשני ענינים לפעאים בעניו כעם ולפעסים בענין נירדש והקטנה. כמו בהסוק ולבה זועם קללה אבל בשהוא פעל יפורש בשני ענינים לפעאים בעניו כעם ולפעסים בענין נירדש והקטנה. כמו בהסוק ולבה זועםה קללה אבל בשהוא פעל ישראל ומה אועם לא זעם הי שרנוסו נסת אחרביה דלא תרכיה היה ותרנום יביע וכן תרנום הישראל הניום ואיה את היה בשני מנינים לפעאים בעניו ביום היה בעניון נירדש הקטנה ביום לא הניות היה הפונים ביש הכוניה ירושלםי פירשו ועיר לי. והנה אצל הקב"ה לא יתכן לתארו שהוא בעסן בעצם ובכל יום הוא בועס. בי הבעם בחיק בסולים יניה, כלוסר שהכסיל הוא בעצם בעסן שנולר במדה נו. ונה ננות אצל השי"ח שהוא טוב וסטיב לכל בעצם. א"ב מוברתין אנו לוסר יניה. כלומר שהכסיל הוא בעדם בעםן שנידר במדח זו. וזה נגוח אבד חשר וישוצא שוב ומשיב לכל בעצם. איב מגרונין אנו לוס שענין כעס אצל השי"ת הוא רק כאשר האנשים הומאים הם מכעיםים אותו. כראותא אם למבעיסיו בך ובו'. וענינים שהחומאים סבניסים בו כעס והוא נכעס על ידם. לכן בענין בעם יתכן אצלו יותר הננין נפעל או הסעל. זכן צריך להיות נ"כ בפעל ועם. שאס יפורש בענין כעס יתכן יותר לומר ועדם או נועם מן החומאים לפניו שמביאים אותו לדי כך. אבל ביון שבתוב ועד להיות לפרשו בענין השני שמשמעותו היא נירוש והקטנה. וחיינו שהקב"ה בעל ההסר מנרש ומקמין בל יום את הרינים הבתעוררים ברי שהתיים העולם. ובוה יסבר פי העמלפים המלעינים על אור התמה: (נו) פי מורכ מויח ובוא ליום ונדולה: (נו) פי מערכים שהתיים העולם. ובוה יסבר פי העמלפים המלעינים על אור התמה: (נו) פי מורכ מן מיון השמאל הסד ונדולה: (נו) פי מורכ שחקים העודם הבורה שבה שביש השעשים השעיבים על את החשתי היו היו שישה ביו בעוד בין שהיע השהירות הבורותי, היו שישיע דמינו הסארת שהוא כבחינת נוף נקרא אבי עד של שם שעומד בקיום שלם על תרין מסבי קשום שתו הספירות נצח והור, ער חייננ צדת : (נתן ג"פ שלום ע"י סרת יסור צריק חיינו עדה"ב אחת שלום ובירוך שלום ובל אשר לך שלום. שלום לעולם הקליון עלמא דרבורא זה החפארת. שלום להבית היינו עלמא דנוקבא מרת חסלבות. ושלום להשבינה שיש לת די שפע לתלק שלל בפרמיות בעולם הוה:

דלומכין הוא דיכא ולומנין הוא רממי. אי זכאין בני

שלמה הה אל קיימה והוה חשד. ואי לה זכאן הה אל

קיימה והקרי גבור. ועל דה קיימה בכל יומה [לד] הבל מלם

שמיר הוא. אל בכל אתר נהירו דחכמתא שלאה היא. וקיימא

בקיומים בכל יומה. דכתיב ה) חסד אל כל היום. ואלמלי דסאי אל אמער בעלמא. לא יכיל עלמא למיקם אפילו

שמתה מדה מקמי דיכין תקיפין דמתערין בעלמה בכל יומה .

סה"ד אלה חולדום סשמים והארץ בהבראם. אל פקרי

02736 דיכין דמשתכחי בכל יומה ויומה דחי לסו לבר. ולה

קיימין קמים. ההיד ואל זועם בכל יום. נאעם או זעום בכל יום לא כתיב. אלא וועם. בכל יוחא ויוחא דדינא אשמכח

דתי לון לבר. וקיימה הוה ומבסט עלמה [לה] הטיד

עלמא למיקם אפילו רגעא חדא. ועדר כלהו קיימו בגיניה

סמי קרא רמו הוא דקא רמיו לאבהן. ורמו הוא דקא רמיו

למסימנותה עלאס קדישה. דכתיב ג) פלה חכך אל נבאר

אני עד שר שלום. פלא. דא חכמתיא עלאה דהיא פליאה

ואמכסיא מכלא . כדיא ד) כי יפלא ממך דבר למספס . יוען.

דמברהס. והאי דכמיב אל גבור. לא דאיהו גבור

בחמערותם

במלמה .

ואלמלי האי לא יכיל

רחברהם

636

כל איכון

. באברקס

656

וכד המער

כ) יומס ילוס ס׳ חסדו.

בהבראם

קיימי.

לשון הוהר

ברכה

7

לשון קודש

זש"כ רופק, ועם כל זה שהוכיח משה לישראל. באהבה היו כל דבריו. שנאמר ה) כי עם קדוש אתה לה' אלהיך וכך בחר ה׳ אלהיך להיות לו לעם ונו׳. בנים אתם לה׳ אלהיכם. ואתם הדבקים בה' אלהיכם. וע"כ כ) ושמעת בקול ה׳ אלהיך, ג) כי מאהבת ה׳ אתכם וגו׳. זש״כ פתחי לי אחותי רעיתי. מה כתוב. קמתי אני לפתוח לדודי. אמרו ישראל בעוד שהיינו מוכנים ליבנם לארץ. ולקבל אותן מצות התורה על ידי משה. מה כתוב. ודודי חמק עבר. שנאמר וימת שם משה עבר ה׳. בקשתיהו ולא מצאתיהו. שנאמר ולא קם נביא עוד בישראל כמשה. סראתיו ולא ענני. שלא היה דור כדורו של משה. שהקביה שמע לקולם ועשה להם נסים ומשפטים כמו שעשה ע"י משה. רבי יצחק אמר קמתי אני לפתוח לדורי. זה הקב״ה בימיו של משה. שכל ימיו לא רצה שמלאך ושליח ינהנ את עמו. שנאמר אם אין פניך הולכים ונו'. אשרי חלק: של משה שהקב"ה הסכים לרצונו, ודודי חמק עבר. ביטיו של יהושע. שנאמר ד) ויאמר לא כי אני שר צכא ה׳ עתה באתי. בוא וראה משה היה שומע קול הקדוש של מלך העליון ולא נזרעזע. וכל שכן מלאך שלא חפץ לקבלו. ולאחר שמת מה כתוב. אני שר צבא ה׳ עתה באתי. וכתוב ויפול יהושע על פניו ארצה. עתה באתי. כי ביםי משה דבך באתי ולא קכל אותי, כאותה שעה ידעו ישראל שכחו של משה. בזמן ההוא בקשו ישראל להקב"ה. ולא נורמן להם כך כמו בימי משה. ושי בקשתיהו ולא מצאתיהו ונו׳ :

ה) למדנו אמר רבי שמעון משה לא מת, ואם תשאל הלא כתוב וימת שם משה. כך הוא בכל מקום קורא בהם בצריקים מיתה. מהו מיתה, מצר שלנו נקרא כך. בי מי שהוא בשלמות. שהאמונה הקרושה קשורה בו. אין שייך בו מיתה והוא אינו מת [למ] כמו שהיה ביעקב שהאמונה השלמה היתה נקשרת בו. שא״ר שמעון י) לא יקרא שמך עוד יעקב כי אם ישראל יהיה שמר ויקרא את שמו ישראל. מהו ישראל. שלמות הכל. שכתוב ואתה אל תירא עבדי יעקב נאם ה' ואל תחת ישראל (ו בי הגני מושיעך מרחוק ואת זרעך מארץ שבים ונו׳. א״ר יהודה מכאן ה) כי אתך אני דוקא, אשרי חלקו שרבונו אמר לו כך. כי אתי אתה לא כתוב, אלא כי אתך אני. שרבונו בא להתחבר לשכון עמו, איר שמעון יפה אומר דבי אבא שכתוב מ) ושב יעקב ושקט ושאנן ואין מחריד. ושב יעקב להקרא בשם אחר. שנאמר לא יקרא שמך עוד יעקב כי אם ישראל, דבר אחר ושב יעקב. למקום שנלקח משם. ושקם בעוה"ו. ושאנן בעוה"ב. ואין מחריד. ממלאך המות. משמע שהכל היה בו. רבי יצחק אמר הרי ביארו החברים. שכתוב ואת זרעך מארץ שבים. מה זרעו בחיים אף הוא בחיים:

י) א"ר אלעזר כתוב ויאמר ה' לא ידון רוחי בארם לעולם בשנם הוא בשר. בשנ"ם. זה משה. שהוא מאיר להשבינה. ומכח זה מתקיימים האנשים בעולם ימים רבים. והיו ימיו מאה ועשרים שנה. רמז למשה שעל ידו

ניתנה כראה מקוכות לו נגרים זי כו בם כיו ג) בם וי דו יהובע פי ס) תרומה קעד. ו) כראבית לים ו) ירמי' ל' ת) בם ע) בם י) בראבית לו

הה"ד דופק . ועל כל דח דמשה אוכת להי לישראל. ברחימותא הוו כל מלוי. דכמיב ה) כי עם קדום אתה לה׳ אלהיך ובך בחר ס׳ אלהיך להיות לו לעם וגו׳. בנים אתם לה׳ יכן נמר ט מנטן נשות מי עמי מי מי מועד ב) ושמעת מלסיכם. ומתם סדבקים בהי מלסיכם. ועדר ב) ושמעת בקול ס׳ מלסיך. ג) כי ממסבת ס׳ מתכם ונו׳. הס״ך פתחי לי מחותי רעיתי. ממי כקיב, קתתי מני לפתוח אמרו ישראל בעוד דהויכן זמינין למיעל לארעא. לדודי ולהבלה חיכון פכודי הוריימה על ידוי דמשה. מהי כתיב. ודודי ממק פבר. דכתיב וימת בס מסה עבד ה׳. בקשתיהו ולה מלחהיהו. דכתיב ולה קם נביה עוד בישראל כמשה. קראמיו ילא פנני. דלא סוה דרא כדרא דמשה. דקב"ה שמע לקליהון ועבד להו כסין ונימוסין כמה דעבד על ידוי. רבי ילחק אמר קמתי אכי לפתוח לדודי. דא קביה ביומיי דמשה. דכל יומוי לה בעה דמלהכה ושליחה לדברה עמיה. דכתיב אם אין פניך הולבים ונו׳. זכאה חולקיה דמשה דקב"ה אסתכם לרעותיה. ודודי ממק עבר. ביומוי דיהושע. כתיב ד) ויאמר לא כי אני שר לבא ה׳ נחה בחתי. מה תוי משה הוה שמע קלה קדישה דמלכם פלמה ולה מודעוע. וכל שכן מלחכה דלה בעה לקבליה. ובתר השכיב מחי כתיב. אני שר לכח ה׳ מתה בחתי. וכתיב ויפול יהושע על פניו מרלה. עתה בחתי דביומוי דמשה רבך אתינא ולא קבלני. ביה שעתא ידעו ישראל שבחא דמשה. בההוא זמנא בעו ישראל להבים. ולה הזרמן להו הכי כיומיי דמשה. ההיד בקשתיסו ולה מלחתיהו ונוי:

ה) תכיא אמר רבי שמפון משה לא מית. 101 פימה הה כתיב וימת שם חשם. כך בכל לפר ללדיקים קרי כסו מיפה. מהו מימה. מספרא דילן אקרי סכי. דממן דמיהו בשלימומה. דמסימנותה קדישה מליח בים. לה מליח ביה מיתה ולה מית [נע] כמה דהום ביעקב דמסימנותה שלימתה הוה ביה. דה"ר שמעיו ו) לה יקרה שמך עוד יעקב כי אם ישראל יהיה שמך ויכרא את שמו ישראל. מסו ישראל. שלימותה דכלה. דכחיב ואתה אל מירא עבדי יעקב נאם הי ואל מחת ישראל (ד כי סנני מושיעך מרחוק ואת זרעך מארץ שנים וגו׳. ארי יסודה מהכם ה) כי אפך אני. אני דייקא. זכאה מולקים דמארים אמר לים כך. כי אחי אתם לא כתיב. אלא כי אתך אכי. דמארים אתי לאתחברא דיורים עמים. איר שמעון שפיר קאמר רבי אבא דכתיב מ) ושב יעקב ושהם ושחמ וחין מחריד. ושב ישקב לחמקרי בשמה החרה. דכתים לא יקרא שמך פוד ימקב כי אם ישראל. דבר אחר ושב יעקב. לאתר דאתנסיב מתמן . ושקם בעוה"ו. ושאמן בעוה"ב. ואין מתריד. ממלאך המות. דמשמע דכלא הוה ביה. רבי ילחק אמר כא אוקמוה מבריא. דכתיב ואם זרעך מארך שנים. מס זרעו בחיים אף הוא בחיים:

י) איר אלעזר כמיב ויאמר שי לא ידון רוחי באדם לפולם בשנם שוא בשר. בשג"ם. דא משם. דאיהו נהיר לסיהרא. ומחילא דא קיימין בני נשא בעלמא יומין סגיאין. וסיו ימיו מאה ועשרים שנם. רמו למשה דעל ידיה סורה

זיו הזהר

נמן פי' הן יעקב והן משה שניהם לא מתו כיון ששרשן בתפארת שהוא עץ זיים. משה מלגאו ויעקב מלבר:

אלא שהולך ומאיר להלבנה. כך משה:

ה) ויקבר אתו בני בארץ מואב ונו׳, איר יוסי כתוב נ) המוליכך במדבר הגדול והגורא וגו׳. הרי נתכאר שבמרבר ההוא שולם צר המומאה. ואם תשאל הרי משה שנתעלה על כל בני העולם איך מת שם. לא כן. שהרי משה נביא האמת לא היה ברשות אותו המרבר. אלא כהר העברים. מהו העברים. מריכה [60] שהיו מריבים על אותו הר שרים העליונים שלמעלה. ולא נססר ביד מסונה ומושל אחר. ונשאר כך ער שבא משה עכר נאמן והיה מושל עליו ונקבר שם. ולא נתעסק בו כקבורתו אלא הקביה בלברו. שנאמר ויקבר אתו בני. ויקבר אתו. מי. זה שכתוב בו בדרך נסתר נ) ואל משה אמר, ולא נכתב מי הוא. ויקרא אל משה. ולא כתוב מי הוא. אף כאן ויקבר אתו. ולא כתוב מי הוא. אלא וראי זה המקום ירוע הוא אצל החברים. וע"ב בהר ההוא לא שלם עליו אלא משה בלברו. והוא נקבר שם. ובשביל להודיע לבל דורות האחרים שבעולם שאותן מתי מרבר יקומו. השרה אותו לרועה ההוא שלהם ביניהם. להיות' כלם בהתעוררת התחיה לעולם הבא:

ר) למרנו שיעקב משה ויוסף בררך אחד הלכו. יעקב מת ונופו הכניסו בארץ הקרושה. יוסף מת ונופו לא נקבר בארץ הקרושה אלא עצמותיו. משה לא זכה לא לזה ולא לזה. מפני מה. אלא יעקב בעלה הראשון של השכינה היה. מה יעקב גזרונה כו כמשה. ובזמן שמשה היה בעולם הזה היה פוקרה כראוי. והוא היה בעלה השני. יעקב הכניסוהו לארץ הקרושה נופו שלס. לפי שהוא בבחינה נוף. יוסף עצמותיו ולא נופו. לפי שהעצמות מורים על חיילות ומחנות שלמעלה. וכלם יוצאים מהמדרנה שנקראת צרי״ק. וצרייק נקרא צבאות. מה המעם. לפי שכל צבאות ומחנות עליונים ממנו יוצאים. ולכן עצמותיו הסורים על צבאות הכניסו לארץ. משה נשאר בחוץ לארץ ולא נכנם שמה לא גופו ולא עצמותיו. אלא שנכנסה השכינה לארץ לאחר שמת משה וחזרה לבעלה הראשון. חה הוא יעקב. מכאן נשמע אשה שנשאית לשני אנשים. בעולם ההוא חוזרת לבעלה הראשון. משה נשאר בחוץ לארץ כיון שבעלה הראשון היה בארין. משה זכה בחייו מה שלא זכה בו יעקב. יעקב שמש בה בעולם ההוא. משה בעולם הזה --- :

בכל ששת ימי השבוע. כאשר מגיע השעה

ברכה לשון הזרור

תורה אתיהיבא, וכדין אוריק חיין לבמי נשא מההוא אילנא דמיין. וכך הום אלמלא דחכו ישראל. ההיד חרות על הלוחות. חירות ממלאך המות. דהא אילנא דחיי הוה משיך לתמה . ועל דה בשנים דחיסו בשר קיימה מלם להרקה רוחה דחיי. בשנים החיד לתמה והחיד לעילה [מ] יע"ד תניכן משה לא מיח. אלא אתכניש מעלמא והום נהיר לסיהרא. דהא שמשא אעיג דאתכנש מעלמא לא מיח. אלא פאל ואנסיר לסיסרא. כך משס:

6) ויקבר אתו בני בארץ מואב ונו׳. א׳ר ייסי כתיב כ) המוליכך במדבר הגדול יהנירא ינו׳. הא אוקמוס דבהקוא מדברא שלמא בשרא אחרא. וא׳ מימא סה משם דסליק על כל בני עלמה היך מית תמן. להו סכי, דסה משם נביהם מסימנה לה סוה ברשומה דסהוה מדברה. אלה בסר העברים. מהו העברים. פלונתה [מה] דהתפלנו על סהוה שורה שלישין עלהין דלעילה. ולה המתסר בידה דמתנה ושליטה התרה. והשתהר הכי עד דחתה משה עבדה מסימנה ושלים עליה והתקבר תמן. ולה התעסק ביה בקבורתים בר קב"ה בלמולוי . זכתיב ויקבר אתו בני ויקבר אמו . מאן . סהוא דכתיב בים באורח סמים ג) ואל משה אמר. ולא כתיב מאן איהו. ויהרא אל משם. ולא כתיב מאן איהו. אוף הכא ויקבר אתו. ולא כתיב מאן איהו. אלא ודאי האי אתר ידיעא איהו לגבי חבריא. וע"ר בההוא מורא לא שלים עליה בר משה בלמודוי. ואיהו אתקבר ממן. ובגין למנדע לכל דרין אחרנין דעלמא דאימן מתי מדבר יקימון. אשרי לים לסהוא רעיא דלהון בגווייסו. למהוי כלהו באתערותא דקיומא לעלמא דאתי:

. אלי 6702 ד) תנינה יעקב משה ויוסף יעקב מית וגופים אעלו ליה בארעא קדישא. אסף מית וגופי: לא אמקבר בארעא קדישא אלא גרמוי. משה לא האי ולא האי. אמאי. אלא יעקב בעלה קדמאה דמטרוניהה הום. מית יעקב הזדוונה בים במשה ובעוד דהוה משה בהאי עלמא מני לה כדקא יאית . ואיהו הוה בעלם תנינה. יעקב אעילו לים לארעא קדישא גופיה שלים. בנין דאיהו נופא. יוסף נרמוי ולא נופיה. בנין בנין דחיהו גופח. יישה נרמוי וגם נופיה. בנין דגרמין אינון חיילין ומשריין דלעילא. וכלהו נפקי מההול צדייק. ולדייק לבאות אקרי. מאי שעמא. בנין דכל לבאות ומשריין עלאין מנים נפקין. וע״ד גרמוי דאינין לבאות עאלו בארעא. משם הוה לבר ולא עאל תמן לא גופיה ולא גרמיי. אלא דעאלת שכינתא בארעא בתר דמית משה ואתהדרת לבעלה קדמלה . ודא איהו יעקב . מכאן אשתמע נוקבא דאתנסיבת בסהוא עלמא אהדרת לקדמאה. משה לבר כיון דבעלה קדמאה הוה בארעא. לתרין . ວເວ משה זכה בחייו מאי דלא זכה ביה יעקב. יעקב שמש בה בההוא עלמא. משה בהאי עלמא -:

ח) ולא ירע איש את קבורתו, איר יוסי בוא וראה ה) ולא ידע אים את קבורתו. איר יוסי מא חוי 601557

מראה מקובות ל) תרומה קנו. כ) דנרים ת׳ נ) שמוח כ׳ד ד) נרחבית כח: ה) יתרו פה:

זיו הזהר

או פי׳ מרת התפארת מקבל שפע רקעילא שן נ׳ הראשונות ומשפיע למפה למלכות : (מה) ענינו עברה. כמו עוכר ומתעבר על ריב לא לת

דלליתה דמכחה דיכה תקיפה שלמה וכל דיכין מתטרין. אבל ביומא דשבתא כד מסא עידן דללותא דמכחה רעוא רעוין אשתכה, ועתיהה הדישה גליה רלון דיליה. וכל דינין מתכפיין והשתכה רעותה וחדו בכלה. ובסחי רכון אסתלה משה נביאה מהימנא קדישא מעלמא בדינה הסתלק. 657 שעתה וההיא למכדע 1:33 ברכון דעתיקה קדישה נפהה נשמתיה והתשמרה ביה. בנ"כ ולה ידע אים את קבורתו כתיב, מה עתיקא הדישא שמירא ממיריו, ולה ידעין עלחין ותתחין, אוף הכי מכל האי נשמתא דאתפמרא בההוא רצון. דאתגליא בשעתא דללותא כתיב ולה ידע היש את קבורתו. דמנחה דשבתה. והוא ממיר מכל ממירין דעלמא. ודינא לא שלמא ביה. זכאה מולהיה דמשה: א) וידושע בן כון מלא רוח הכמה ונוי. אמר רבי שמעון בכמה אתר תניכן דמשה אכפוי כאנפי שמשא . ויהושע כאנפי סיהרא [מכ] דלית נהורא לסיהרא וסיהרא נהיר **למיהרא** דסמסא כד 67102 650 כדין הסממליא התמליח . קיימא 🗌 721 ACDC 130 באשלמומא. אשפלמומא דסיהר"א מאן איהו [מג] רוא דכלא עלמה הויה. ברוח דשמה דמתהרי דמות 607 בשמה דה לה היימה בר בומלה דהיימה בהשלמות ה כמס שמהן אינון דירתא יאתהרי בהו כפוס 607 ראשלמותא ביה, וכד היימה ברוה שעתא דסיימא [70] [37] מכל ספריז. אפהרי כדיו ומשתלימת דסשלמותה דילה כהשלמותה דלשילה דירתה ברתה להמה [מה] וסיימ דכתיב כ) ובחמשה משר יום להודש השבימי הוה. וכמיב אד בעשור לחדש השביעי. וכלא רוא חדא. כד 725 עלמא 6175 דאמי קייתה עשר מרש השביעי. אקרי בעשור פל האי לחדם ממירו סטביעי [מי] וכד השמלימת מיהרה באשלמותה הדה 677 . עסע ה התהברת בינייהו לקרי בממשה ואתחקת בינייהו , וראל דל יה [מי] וכד קיימא בשמא דא כדין אתחבר בס [[מח] ואיתוספא איהי 6173 דאת ה כמלקדמין [מט] חדא לאתחקה ולאתחברא דלעילה. וחדה למיהב מווכה 6173 וכליו לתתה . פיימא סיהרא באשלמיתא לכל סטרין עילא ותתא ברוא דשמא דא הקריה, למהוי כלא רוא חדא ושלימו חד. יסושיע. דל איהו רוא דאשלמותא דסיהריא באלין אתוון [כ] כן לון. כוין ודאי. דהא ב רוא דסיהרא איהי [נא] מלא רום חכמה. מלא ברוא דאשלמותא דשמא קדישא. כדין איהו מלא כוח חכמ"ה ודאי. בנין דנקודה עלהה דאיהי י אתפשע ואפיק רוח [נג] וההוא רוח עביד היכלא עלאה [נג] וההוא רוח אתששע ואתעביד שית שערין [נד] 6.001

מראה מקומות ש ויקהל רטו. ט ויקרא כינ

זיו הזהר

ברכה

[פכן הארת סשה מתפארת והישרת יהושע מסלכות: [מנ] פי׳ איך היא שלמות המלכות. ומכאר דודינו כשהיא נשתלמת להיות דמות במוד שם הוי"ה. לא אות דן בלבר. ולא השם ארנ׳י בלכר. ולא הישם אלהי"ם בלבר. אלא שם הוי"ה בשלמות. והולך ומפרש במוד שם הנוידה. לא אות דן בלבר. ולא השם ארנ׳י בלכר. ולא הישם אלהי"ם בלבר. אלא שם הוי"ה בשלמות. והולך ומפרש שיה לכות. נתשלית ונכללת באמש דילה שהיא הבינה: (מו מודש השביעי היינו מלכות. בעשור היינו ' ספירות דבינה שנקראת שהמלכות נתעלית ונכללת באמא דילה שהיא הבינה: (מו מודש השביעי היינו מלכות. בעשור היינו ' ספירות דבינה שנקראת שהמלכות נתעלית ונכללת באמא דילה שהיא הבינה: (מו מודש השביעי היינו מלכות. בעשור היינו ' ספירות דבינה שנקראת שהמלכות נתעלית ונכללת באמא דילה שהיא הבינה: (מו חודש השביעי היינו מלכות. בעשור היינו ' ספירות דבינה שנקראת לפרש הסוד איך נקראת המלכות בשם הוי"ה. וזהו שאמר ורוא דא "ך. היינו שלי עליה נו מאורות האותיות יך, במלכות : לפרש הסוד איך נקראת המלכות בשם הוי"ה. וזהו שאמר ורוא דא "ך. היינו שלי עליה נו מאורות האותיות יך, במלכות : יש לה נ׳ אותיות ידך (נתומן לה נמ האות ד, זו האות שתחלת. והתומסה היא לבעבור ב' ענינים. אלי התרפות ברוא יש לה נ׳ אותיות ידך (נתומן את נמ האות ד, זו האות מחלה. וההומסה היא לבעבור בי ענינים. איי למרה ומ התיות ברוא ילעילא עם שתויה ידך (נתומן את נמ האות ד, זו האות מסמה. ואו המלכות בשלמות: (מ יחוד היון גי ומט) כאשר ילעילא עם שתויה ידך (נתומן את נמ האות ד, זו האות מסמה. ואו המלכות בשלמות: (מ יוויה גי למות ברוא כשהיא בשלמות כי. שעיזין באו הכנה להשמיע לממה. ואו המלכות בשלמות: (מ יוויה הוא המלכות כשהיא בשלמות עם אותיות הוידה: (נז) אות (רמו על מלבות זי היא שורש מסות הות אוויה הוא מור הרגית: אנו זו הבינה : וכז ו מפירת בות מינו מינו וו מסור איוויה מימית מסבית הוא מכות היא אוו שמות היא אוויה הוא שוויה איש

של תפלת מנחה שולם דין הקשה וכל הדינים נתעוררים. אבל ביום השבת כשמניע זמן תפלת מנחה עת רצון של כל הדצונות נמצאת. והקדמון הקדוש מופיע תרצון שלו וכל הדינים נכנעים ונמצא רצון ושמחה בכל. ובאותו הרצון נסתלק משה נביא האמת והקדוש מן העולם. למען דעת שלא נסתלק בדין. ובשעה ההיא יצאה נשמתו למען דעת שלא נסתלק בדין. ובשעה ההיא יצאה נשמתו למען דעת שלא נסתלק בדין. ובשעה ההיא יצאה נשמתו למען העת שלא נסתלק בדין. ובשעה ההיא יצאה נשמתו למען העת שלא נסתלק בדין. ובשעה ההיא יצאה נשמתו למען העת שלא נסתלק בדין ומא יע איש את קבורתו. המנחה של שבת. כתוב בה ולא ידע איש את קבורתו. שהוא נסתר מכל נסתרות העולם. ודין לא שלמ בו. אשרי הלקו של משה:

(4) ויהן שמעו בן נון מלא רוח חכמה וגו׳, אמר רבי שמעון בכמה מקומות למדנו שמשה פניו

כפני השמש. ויהושע כפני הלבנה [מכ] שאין אור להלבנה אלא אור השמש כאשר הוא מאיר להלבנה.. והלבנה מתוך אור השמש נתמלאית. וכאשר נתמלאית אז עומדת בשלמות. שלמות של הלכנ"ה איזו היא [ינ] מור של הכל הוא שנקראת דמות בסוד השם העליון הן יה. שהרי בשם הזה אינה עומרת אלא בזמן שנמצאת בשלמות. שהרי כמה שמות יש שהוא יורשת ונקראת בהם כפי השעה שעומרת בה. וכאשר עומרת במוד השלמוה שנשתלמת מכל הצדרים. או נקראת הויון (מד) שאו השלמות שלה כמו שלמות העליון שיורשת הבת מאמה [מה] וזהו שכתוב כ) ובחמשה עשר יום לחורש השביעי הות. וכתוב אד בעשור לחרש השביעי. והכל מוד אחד. כאשר תופיע המדרגה שנקראת עולם הבא עם סוד כל העשר ספירות על זה חדש השביעי. ע"ז נאמר בעשור לחדש השביעי [מו] וכאשר נשתלמת הלבנ״ה כשלמות אחת ביניהם. ע"ז נאמר בחמשה עשר. שהרי הן נתחברת ונתהוקקת ביניהם. וזה סוד יך [מז] וכאשר עומדת בשם זה או נתחבר בה ([מס] ונתוסף היא גם בסוד של אות ה ככתחלה [ממן מעם אחר כדי להתחוקס ולהתחבר בסוד העליון, ועוד מעם אחד כדי ליתן מרף לממה, וא עומרת הלבנה בשלמות לכל הצררים למעלה ולממה במוד שם הזה הויה. להיות הכל סוד אחר ושלמות אחת. יהוש"ע. זה הוא סור השלמות של הלבנה באותיות האלו [כ] בן נון. נו"ן וראי. שהרי ב סור של הלבנ"ה היא [ה] מלא רוח הכמה. מלא במור השלמות של השם הסיוש. שאז הוא מלא רוח חכמ"ה בוראי. לפי שנקורה העליונה שהיא י נתפשט והוציא רוח [נכ] ורוח ההוא עשה היכל העליון [נג] ורוח ההוא נתפשט עוד ונעשה ששה קצוות [נד]

ונתפשט

258 13,0

לשון סורש

ຄາວວາ

התפשפ

כוס

6175

לון [נה] ועביד היכלה לפמה והתחלי כלה [נו] והמפניד

רות דשמת קדישת במשלמותת חדה [נו] ובנין דת

יהוישע מלא רות חכמים. בנין כי סמד משיה את ידיו

עליי, דאיהו אריה ברכאן עליה ואתמלי בירא מניה [נה]:

ה) דלא קס נביא עוד בישראל כמשה ונוי. רבי יהודה

חולקהיון דישראל דקביה אתרעי בהו יתיר מכל שאר

עמין, ומסניאות רחימותה דרחים להו חוקים עלייהו נביאה

דקשום ורעיה מהימנה. והפער עלים רוחה קדישה יתיר מכל

שאר נביאי מהימני. ואפיק ליה מחולקיה ממש. ממאי דאפריש

יעקב מבנוי לקביה שבמה דלוי. וכיון דהוה לוי דיליה

נפל ליה הב״ה והעפר ליה בכמה עפרין. ומסח ליה במשח

רבות קדישה דלעילה, וכדין משיק מכמי רוחה קדישה

לפלמא. ווריז ליה בהימנוי קרישי מהימכותא רבא. תכא בההיא שעתא דמשא ומניה דמשה נביאה מהימנא לאחתא

לעלמה. הפיק קביה רוחה קדישה מנורה דספירו דלבנם

עבא. דהוה גניו במאתן וארבעין וחמניא נהורין. (ואתנסיר עליה)

ואעמרים בשסיה עמרין וקיימי המיה. ואנסיר עלים

רמ"ח נהורין וקיימי קמיה ואפקיד ליה בכל ביפיס

ויהב ליה קמינ מסתחין ואספר ליה בחמש עפרין, וכל עמרא ועשרא סליה וארהיר באלף עלמין, דרהרין

מבוליניו דנניוין בנכוית דמלכם קדיםה עלהה. הטבריה

בכל בוסמין דבננחה דעדן, ואמליה בהיכליה ואמבריה

בכל חיילין ונייסין דיליס. כדין אזרעועו כלהו. פסחו

ואמרו אסמלקו מסחרניה . דהא קבים אפטר רוחא לשלפאה

ולמרכו טלמין. קלה כסק חאמר. מאז היה דיין דכל מסמחן הלין בידוי, סמת קלה אחרה ואמר. קבילו ליה בגווייכו. דה היה דומין לכחתה בין בכי כשם. וומיכה אורייתה גניוה

דננאה להממטרה בידוי. ולהרששה טלמין דלטילה ומסה

על ידה דדין. ביה שעמה מתרנישו כלסו ונסלי הבתריה.

סתחו ואמרו ג) הרכבת אנוש לרמשנו באנו באם ובמים,

כדין שלקא הסאא רוחא וקיימא קמי מלכא. 🖾 פתיחא שליק

משתחוי בידוי עד דאבהתא אעפרי ליה במלח עפרין

קרישין, והסקידו כל מפסחן דמלכה בידיה. והפקידו ליה

בהימנותה מסימנה דביתה . ה סלקה והתעשרה בעשרוי

והבילת ליה מן מלכה. כדין נחם ההוה רוחם במרבין דשתפו

בססוא ימא רבא [נע] וקבילת ליה לגדלא לים למלכא. וסיא

יהבת ליה מתכן אוכין להלקאה לפרעה ולכל ארעים.

ובשבתה וברישי ירחי הלקת ליה למלכה. כדין הכרי שמים

בהנין המוון רשימין. ובססיה שעתה דנפק לנחתה להרעה

בזרעה דלוי. המתקנו פכיה בוליניון למלכה. ותכים גליסיון ממנן הוופוה לההוה רוחה להפריה [ם] כד

נפק לעלמה התנהרה דק בהנפוי [כה] וביתה התמליה מויותיה

ביה שעתה קרה עליה קביה בסרם הלרך בבסו

ידעתיך ובסרס מלא מרחס הקדשתיך נביא לנוים נסתיך:

בשכיה ממריו. וחפהיד

76

ואתינמר במסרוי ואמפריס

פתח כ) בפרס חלרך בבפן ידעתיך ונו'. זכחה

ואמלי

756

רכל

ונתפשט אותו הרוח ברבוד של כל אדה הקצוות וטלא אותם [נה] ועשה היכל למטה ונתסלא הכל [נו] ונעשה בו סוד השם הקדוש בשלמות אחת [נו] ובשביל זה יהי"שע מלא היה חכמיה. יען כי כמד מש"ה את ידיו עליי. שהוא משפיע ברכות עליו והבאר נתמלאית ממנו [נח] :

ה) ולא קם נביא עוד בישראל כמשה ונוי. רבי יהודה פתח נ) בטרם אצרך בבטן ידעתיך וגו'. אשרי חלקם של ישראל שהקב"ה בחר בהם יותר מכל שאר האופות. ומגורל הארבה שאוהב אותם הקים עליהם נביא אמת ורועה נאמן ועורר עליו רוח הקודש יותר מכל שאר נכיאי האמת. והוציאו מחלקו ממש. ממה שהפריש יעקב מבניו דהקביה שבט לזי. וכיון שהיה לוי שלו נמלו הקביה ועמרו ככמה עמרות. ומשח אותו כשמו משחת כודש שלטעלה. ואו הוציא מבניו רוח קרוש לעולם. ויחנורהו בחגירות קרושות של אמונה רבה. למרנו בשעה ההיא שהניע זמנו של משה נביא האמת לררת לעולם. הוציא חקכיה רוח קדוש מזורת הספיר של אבן שהיה נגנז כרמ״ח אורות. (והאיר עליו) מובה. והכתידו בשס״ה עמרות ועומדות לפניו. והאיר עליו רמיה אורות ועומדים לפגיו. והפקיד אותו בכל ביהו ונתן לו קעצ מפתחות. ועמררו בחמש עמרות. וכל עמרה ועמרה עולה ומאירה באלף עולמית. המאירים מן המנורות הנגנזות כגנזי המלך הקרוש העליון. העכירו כבל מיני כשטים אשר בנן העדן. והכניסו בהיכלו והוליכו כין כל החילות וצבאות שלו. אז נזרעזעו כלם פתוא ואמרו העלו מסביבו. שהרי הקב"ה עורד רוח לשלום ילהרניז עולמות. יצא קול ואטר, מי הוא זה שכל מפתחות האלה בידיו, פתח קול אחר ואמר. קבלו אותו ביניכם. זה הוא שעתיד לרדת כין אנשים. ועתידה התורה אוצר האוצרות להמסר בירו. וירעשו העולפות שלמעלה ושלבומה על ידי זה. באותה שעה גבהלו כלם והלכו אחריו. פרות ואטרו נ) הרכבת אנוש לראשנו באנו באש ובמים. אז עלה רוח ההוא ועמד לפני המלך. 🗅 פתוחה עלה ונתעמר בבתריו והכתירו לו כשכ"ה עמרות והפסיד מפתחותיו בידיו. ט שהאבות הכתירו לו בשלש עמרות שרושות. והפקידו כל מפתחות המלך בידו. והפקידו לו באמונה להיות נאמן הבית. ד', עלתה ונתעטרה בכתריו וקבלה אותו מן המלך. או ירד רוח ההוא באניות השמות בים הגרול ההוא (נט) וקבלה איתו לגרלו למלך. והיא נתנה לו מתנות כלי זיין להלקות לפרעה ולכל ארצו. ובשבה ובראשי חדשים תעלה אותו למלך. או נקרא שמו באלו אותיות הנרשטות. וכשעה ההיא שיצא לרדת לארץ בזרע לוי. נתתקנו תכיה מנורות למקך. ותכיה אורות חקוקים הממונים לווהו לרוח ההוא למקימו [ס] כאשר יצא לעולם נוארה דן בפניו [סי] והבית נתפלא מויו שלו. כאותה שעה קרא עליו הקב"ה כמרם אצרך ככמן ירעתיד ובמרם תצא מרחם הקדשתיך נביא לגוים נתתיך: א"ר

מראה מקומות או נשלם וכי כו ידייי אי נו תלים סיו

אין הזרג

נסן ככתוב ובדעת הדרים יםלאו. כראיתא מלנו איתו שם מיה ראיהן אורת אצילות, זהיינו שורש קרושת מרעיה: (נו) זו המלבות: (נסן ככתוב ובדעת חדרים סימון בוהיות סעו ביו שים ביו חיים שים שיו לה מרחים ביו וה סוד הססוק ויהושע בן נון סלא רות תכסה. (נו) שיי שבוח ההיבל דהיינו שלכות נשתלם השם חוייה בנובר לעיל: (נת) פי' זה סוד הססוק ויהושע בן נון סלא רות תכסה. מסלבות נתסיאת סהארת התבסה. יען כי ססך משה יריו עליו, היינו כת הרעת שורש סשה. ותבאיר היינו הסלכות נתסלאית בשמע סן התכסה: (נע) זה עולם הסלכות: 'א זה תשם תכרך לתעניש לרשעים : (מ/) תיינו השראת תשכינה:

הרי בשהתחיל (ה) א"ר שמעון אשרי חלקו של משה. שהרי בשהתחיל הקב"ה לדבר עמו ביקש לרעת שמו הקרוש. בנסתר ונגלה כל אחר ואחר כראוי. ואז השיג וידע יותר מכל בני העולם, ולכך יכול משה להתעשר בין קרושים, וכלם לא יכלו לקרב אצלו שהיה כאש לוהם ונחלי אש. שאם לא כן מהיכן היה לו כח למשה לעמוד ביניהם. ובוא וראה בשעה שעלה משה תוך ענן הכבור נכנס בין קרושים. פגע בו מלאך אחר בשלהבת אש בעינים לוהמות וכנפיו בוערות. חפץ לכלוע אותו בקרבו. ומלאך ההוא גבריאל (גזריא"ל) (נזרנא"ל) שמו. אז הזכיר משה שם קרוש אחר. שהיה חקוק בשתיב עשרה אותיות נורעוע ונבהל. ער שעלה משה ביניהם. וכן לבל אחד ואחד. אשרי חלקו:

כ) עוד פתח רבי שמעין ואמר. ג) כמראה הקשת אשר יהיה בענן ביום הגשם כן מראה הנגה סביב הוא מראה דמות כבוד ה׳ ואראה ואפל על פני ונו׳. מהרא זה נדרש. אבל בוא וראה שהרי כתוב ולא סם נביא עוד בישראל כמשה, מה בין משה לשאר גביאי העולם. משה נסתכל באספקלריה המאירה. שאר נביאי העולם לא היו ממתכלים אלא באספקלריה שאינה מאירה, משה היה שומע ועומד על רגליו וכחו נתגבר. והיה יודע הרבר על בוריו. כמו שנאמר ומראה ולא בחידות. שאר הנביאים היו נופלים על פניהם ונחלש הכח שלהם. ולא היו יכולים לעמוד על בירור הרבר. מי גרם להם כך. לפי שנאמר כי נגע בכף ירך יעקב וגו׳. והוא צולע על ירכו. וכל אותו הגביאים לא יכלו לעמור על מה שעתיר הקב"ה לעשות לו לעשו. מלבר עובריה הנביא שהיה גר הבא מצר עשו. הוא עמר בקיומו של עשו ולא נחלש כחו. ועיכ כל שאר הנביאים נחלש תוקפם. ולא היו יכולים לעמוד לקבל דבר הנבואה על בוריו כראוי. מפני מה. לפי כי ננע בכף ירך יעקב בגיד הנשה. שלקה ושאב כל כה הירך. ולכך נשבר כה הירך ונשאר צולע על ירכו. שהרי כל נביאי העולם לא יכלו להשיג ולעמוד בו. בוא וראה כל הנביאים מלבד משה לא עמדו בתוקפם כראוי. ומי שעמלו בתורה ואין מי שיתמוך אותו. ולא נמצא מי שימיל ממון לכיםו שיהחוק בזה. על כן נשתכחת התורה בכל רור ודור. ונחלש תוסף התורה כל יום ויום. לפי שאין להם לאותן העסלים בה על מה להשען. ומלכות הרשעה מתגברת בכל יום ויום. בוא זראה כמה גורם המא זה. ולפי שאין מי שיתמוך לתורה כראוי אותן העמורים חלשים. וגורמים לההגבר לאותו שאין לו שוקים ותגלים לעמוד עליהם:

למרני א"ר יהודה ממקום שנחצב משה לא נחצב איש אחר. א"ר יוחנן בעשה מדרגות נתיסה, שנאמר בכל ביתי נאמן הוא. ולא נאמן ביתי. אשרי חלקו של אדם שרבונו מעיד עליו כך. אמי רב דימי הלא כתוב ולא קם נביא עוד בישראל כמשה. ואמר ריב"ל בישראל לא קם אבל באומות העולם קם. ואיזהו, בלעם. א"ל וראי יפה אמרת. שתק. כאשר כא רבי שמעון בן יוהאי הלכו ושאלו מלפניו רבד זה. פתח ואשר זפת הענלה נתערב באפרסמון מוב. חיו. אלא וראי כך הוא באומות העולם קם. ואיזהו. בלעם. משה פעולותיו למעלה ובלעם לממה. משה נשתמש בכתר הקדיש של ן מלך העליון למעלה. ובלעם נשתמש בכתרים התהתונים שאינם

ה) איר שמעון וכאה הולקא דמשה. דהא כד שארי קביה לחללא עמיה בעא למנדע שמיה קדישא. סתיס ובלית בכל חד וחר כדקה הזי, וכדין הדבק וידע יתיר מכל בני עלמה, וע"ד יכיל משה להתעשרה ביני קדישין, וכלהו לא יכלי למקרב בהדים כנורא יקידתא וגומרי דאשא. דאי לא הכי מאן הום לים למשה למיקם בינייהו. ותא אי בשנתה דסליק משה גו עכנה יקירה עהל ביני קדישין. פנע ביה חד מלאכא בשלסובי כורא בעיינין מלהטן ונדפוי מוקדן. בעא לשאשא ליה בגוויה. והסוא מלאכא בכריאל (נוֹריאיל) (נוֹרנאיל) שמיה . כדין אדכר משה חד שמא קדישה. דהוה גליף בתריסר אתוון ואודעוע ואתרנש. עד דסלים משה בינייהו. וכן לכל חד וחד. זכאה מולקיה:

כ) תו פתח רבי שוועין ואמר. ג) כמראה הקשת אשר יהיה בענן ביום הנשם כן מראה הנגה סביב הוא מראם דמות כבוד ה׳ ואראה ואפל על שני ונו׳. האי קרא אבל תא חוי דהא כתיב ולא קם נדיא אתמר, אבל תא חזי דהא כתיב ולא קם נביא עיד בישראל כמשה, מאי בין משה לשאר נביאי עלמא, משה עיל אסתכל באספקלריאה דנכרא. כאר נביאי עלמא לא הוו מסתכלי אלא באספקלריאה דלא נהרא. משה היה שמע והחים על רגלוי וחיליה התתהף. והוה ידע מלה על בורייה כמה דכמיב ומרחה ולה בחידות. שחר כביחי הוו כסלי על אנשייהו ואתחלם חילא דלהון. ולא הוו יכלי לקיימה על בורייה דמלה מאן גרם לון דא. בגין דכתיב כי כנע בכף ירך יעקב ונו׳. והוא לולע על ירכו. וכל איכון כביאין לא יכלו לקיימא על מאי דומין קביה למעבד ליה לעשו. בר עובדיה נביאם דהוה ניורא דאתי מסמרא דעשו . דא קאים בקיימיה עלים דעשו ולא אתחלם חיליה . וע"ד כל שאר נביאי אתחלש תוקפייהו ולא הוו יכלין לאסקיימא לקבלא מלם על בורייה כדקא יאות. מאי שעמא. בנין כי נגע בכף ירך יעקב בגיד הנשה. דנסיב ושאיב כל חילא דירכא ועיד אתבר חילא דירכא ואשתאר לולע על ירכו, דהת כל כביתין דעלמה לה יכלי להדבקה ולקיימה ביה תא תוי נביאין כלהו בר משה לא קיימו בתוקסייהו כדקה חוי, ומהן דלעי בחירייתה ולית מאן דסמיך ליה. ולה השתכת ממן דהסיל מלהי לכיסים להתתקסה. על דה איקייתה קה משפכחה בכל דרה ודרה . והפחלש פופסה דהורייתה כל יומה ויומה. בגין דלים לון לחינון דלעהן בה על מס דסמכין . ומלכו הייבה התתקף בכל יומה ויומה. מה חזי כמה גרים חובא דא. ובנין דלית מאן דאסמיך לאורייתא כדקה יאות היכון סמכין הלשין. וגרמין להתתקסה לססוה דלית לים שוקין ורגלין לקיימה עלייהו:

ר) תניה איר יהודה מחתר דחתנור משה לא מתנור בר נש אמרא. איר יוחנן בעשרה דרגין אשתכלל. דכתיב בכל ביתי כאמן הוא. ולא כאמן ביתי וכאה הילקי: דבר כם דמאריה אסהיד כדין עלוי. אמר רב דימי והח כתיב ולה קם כביה עוד בישראל כמשה והמר ריב"ל בישרהל לא קם אבל באומות העולם קה, ומנו, בלעם. איל ודאי שפיר קאמרת. אשמיק. כד אתא רבי שמטון בר יוחאי אתי שאילו קמיה האי מלה. פתח ואמר קוטיפא (דקרנסי) [דהרונמא] אתערבא באפרשמונא שבא. חיו. אלא ודאי כך . כליוס 17310 ರವರ קס. ומכו. הוא באוה"ע . 600) לעילה ובלעס משה השתמש בכתרת הדישה דמלכת עלתם לעילת. ובלעט השמחם בכתרין מתחין

כראה ככוכות ש המרי נה: נ) וישנה קע: נ) יחוקהנ ה' ד) שמות כה:

שאינה קרושים לממה. ובאופן זה ממש כתוב 6) ואת בלעם בן בעור הקוסם הרגו בני ישראל בחרב [סנ] ואם תרצה להבין יוחר לך ושאל לאתונו. בא רבי יוסי ונשק ידיו. אמר הנה חשאור שכלבי יצא לחוץ. שמכאן מוכח שיש עליונים ותחתונים ימין ושמאל רחמים ודין. ישראל ועמים עבו"ם. ישראל משמשים בכתרים עליונים קרושים. ועסים עכו"ם בבתרים תחתונים שאינם קרושים. אלה של יסין ואלה של שמאל. ועל כל פנים נברלים נביאים העליונים מנביאים התחתונים. נביאים של הקרושה מנביאים שאינם של הקרושה. א"ר יהודה כרטיון שהיה משה נבדל מכל הנכיאים בנביאר קרושה העליונה. כך היה בלעם נבדל משאר נבייזים ומכשפים בנבואה שאינה קרושה לממה. ועל כל פנים משה היה למעלה ובלעם לממה. וכמה מדרגות ומררנוה מבדילות ביניהם. כ) א"ר יצחק כתוב אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש ונו' לחזות בנועם ה' ולבקר בהיכלו. וכאים הם הצריקים שהרבה אוצרות עליונים ננוזים להם בעולם ההוא והקב"ה משתעשע בהם באותן העולמות. כמו שביארנו ענין בנושם ה׳. תה נתכאר. רבי חוקיה אמר מכאן. שכתוב ג) עין לא ראתה אלהים זולתר יעשה למחכה לו יעשה. תעשה היה לו לומר. אלא יצשה וראי. כמשיכ ז) יוטיף על ימיך חמש עשרה שנה. והיינו השלך על ת׳ יהבך. זהיינו ותתפלל על ה׳. והכל אחד [מנ] אישרי חלקם של הצריקים בעולם הזה ובעולם הגט. עליהם נאמר ה) וישמהו כל חומי בך לעולם ירנט וחצי עליפו ויעלצו בך אוהבי שמך, וכתוב ו) אך צריקים יודו לשמך ישבו ישרים את פניך, וכתוב ז) ויבטחו בך יודעי שמך כי לא עובת דורשך ה׳. ברוך ה׳ לעולם אפן ואמן. ימלך ה׳ לעולם אמן ואמן:

רלה הדישין לתתה. ובההוה נוונה ממש כמיב ה) והת בלעם בן בעיר הקומם הרגו בני ישראל בחרב (סנ) ואי שלהה דעתר יתיר זיל שהיל להתניה. התה רבי יוסי ונשק ידוי. אמר הא המישא דלבאי כפק לבר. דסכא משמע דאים עלאין וספאין ימיכא ישראלא רחמי ודיכא. ישראל ואוהיע עכוים. ישראל משתמשין בכתרין עלאין קרישין . בכתרין תתחין דלח קדישין. חלין ואוהיע עכוים דשמאלא ושל כל פנים מתפרשין כביאי רימ**יכה . והלין** מכביחי רפירשה כביאי . YÓDD מכביאי עלאי יהודה כגוונה דהוה משה 7*6 דקודשה . 1657 פרים מכל נביאי בנבואה הרישא עלאה. כך הוה בלעם פרים משאר נביאי וחרשי בנבואה דלאו קרישא למתא . ועל כל פנים משה הוה לעילה ובלעם לתתה. וכמה דרגין ודרגין מתפרשין בינייהו. כ) איר ינחק כתיב אהת שאלתי מחת ה׳ חיחה חבקש ונו׳ לחוות בנועם ה׳ ולבתר בהיכלי. זכאין איכון לדיקיא דכמה גריזין עלאין ממירין להו בההוא עלמא. וקביה משתעשע בהו באינין עלמין. כמה דאוקימנא בנועם ה׳. והא אממר. רבי חוקיה אמר 1230 מסכה נ) עין לה רחתה הלסים זולתר לחתכה לו. יעשה תפשה מבעי ליה. אלא יעשה כדיא ד) יוסיף על ימיך המש עשרה שנה. והיימ . 1671 כשלך על ה׳ יהבך. והיינו ותחשלל על ה׳. וכלה חד [שנ] זכאס חולקסון דלדיקיא בעלמא דיון ובעלמא דאמי. מלייסו כתיב ה) ויבמחו כל מוסי בך לעולם ירכנו ומסך מלימו ויעללו בך אוסבי שמך. וכתיב י) אך לדיקים יודו לשמך ישני ישרים את פניך. וכתיב י) ויבשחו בך ארטי שמך כי לה עובת דורבך ה׳. ברוך ה׳ לעולם אמון ואמן ימלך ה׳ לעילה אמן ואמו:

שרעפי תודה

ברכה

ברוך יוצרי ובזראי שעורני לנמור העתקת והסתדרות חזוחר הקדוש, פה עיר מאנמריאל מדינת קאנארא, היום יום הפורים שנקרא בו הפסוק ליהודים היתה אורה ושטחה תו׳. שנת אתרה שכתהה בו ליהודה יודל׳. ואני תפלה לאל חיי שספרי ימצא הן בעיני כל ישראל, וילמדו בו ביראה ואחבה. ותתקיים בי ברכת חישועות של אותן ג׳ פסוקים האחרונים, שאזכה לשבת על התורה ועבודה במנוחה ושמחה. והשי׳ת שאני נ׳ פסוקים האחרונים, שאזכה לשבת על התורה ועבודה במנוחה ושמחה. והשי׳ת שאני חוסה בו תמיד יפך וינן עלי מן אנישים קשים ובמחוני חזק בו שאל יעזכני ואל ימשני, על מי מניחות ינהלני, ולארץ הקדושה שאני שואף אליה יביאני, ואזכה לראות בבוא לציון נואל במהרה בימינו, אמן ואמן:

פראה כקובורת בין יהובע יינ גו חתרי מעו גו ישעי׳ סיד דן בס ניח הן תנים ה׳ ון בס קיע ון שס עי

זיו הזהר

(אנ) שנקרא רק בשם קומם כלבר ולא נביא: (מן) פיי מה שאמר בדרך נמתר יעשה ויוסיף הוא לפי שמדבר מעולם המיוח שנקרא עולם הבא והוא נמתר. לפיכך נקרא על ח', כלומר ממעל להשם הוי"ה כי השם הוי"ה רמו על התפארת. ועליו ממעל כו עולם הבינת שמקנן בו השם פ"נ, והוא מקור כל הישועות ומקור המירות לישראל שישתעררו מעול הגלות ויגאלו בגאולה שלמה במהרח כימינו אמן: